ANUL II No. 25 — EDIŢIA II-a — IAŞI — MARŢI 2 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Schimbarea în magistratura ieşană

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

III

Ne aducem aminte, că la 1893—94 presa şi bărbaţiĭ politicĭ aĭ Ungurilor — toţĭ şoviniştĭ încarnaţĭ — înspăimîntaţĭ de avîntul viguros al chestiuneĭ naţionale şi ca să-şĭ justifice cum-va procedeurile sălbatice şi prigoanele păgîne contra Romînilor din Transilvania şi Ungaria, — inventaseră şi întreţineaŭ cu mult zel şi cu marĭ cheltueli (pentru agenţiĭ lor) legenda, că întreagă chestiunea romînă ar fi excluziv o creaţiune artificială a cîtor-va agitatorĭ romînĭ, sprijiniţĭ în scopurĭ irredentiste de către regatul nostru şi chiar de către guvernul romîn de atuncĭ.

Guvernul maghiar, echoŭ credincios al opinieĭ publice ungureştĭ, făcea necontenit imputărĭ comiteluĭ Kálnoky, pe atuncĭ ministru de externe al monarchieĭ vecine, acusîndu'l, că nu intervine pentru a înăbuşi agitaţia naţională din Romînia şi maĭ ales, că nu are lămuririĭ asupra pretinselor subvenţiĭ ce le-ar acorda statuluĭ romîn, în scopurĭ irredentiste, capilor chestiuneĭ romîne.

In ajunul delegaţiunilor austro-ungare din 1894, comitele Kálnoky, prevăzînd violentele atacurĭ căror a fost expus din partea unor deputaţĭ maghiarĭ, a şi făcut de fapt demersurĭ pe lîngă guvernul nostru de atuncĭ (conservator), ca să i se spună ce anume subvenţiĭ dă statul romîn în Transilvania.

Atît cu ocasia neuitatelor discuţiunĭ ce s'aŭ urmat la 1894 în corpurile noastre legiuitoare şi în presa noastră asupra chestiuneĭ naţionale, cît şi cu ocasia recentelor desbaterĭ parlamentare în chestiunea şcoalelor romîne din Braşov, d. Tache Ionescu, fostul ministru al cultelor şi instrucţieĭ publice, a declarat categoric, că aceste demersurĭ aŭ avut caracter strict *prietenesc* şi aŭ fost numaĭ *orale*.

Domnul Tache Ionescu, a răspuns comiteluĭ Kálnoky, că într'adevăr statul romîn dă ajutoare peste munţĭ, dar numaĭ şcoalelor şi bisericilor romîne şi anumit numaĭ acelora, carĭ fără aceste ajutoare ar trebui să se închidă.

„Dar de cîte orĭ s'a vorbit, şi mie personal 'mi s'a vorbit — a zis d. Tache Ionescu în şedinţa de la 28 Aprilie a. c. a Camereĭ — de cîte orĭ mi s'a vorbit să spun anume la ce şcolĭ şi la ce biserici dăm subvenţiunĭ, în totdeauna am răspuns: **Refus**".

Dovadă, că despre subvenţia şcoalelor romîne din Braşov şi a bisericeĭ Sf. Nicolae nu s'a vorbit din partea guvernuluĭ romîn comiteluĭ Kálnoky orĭ altor factorĭ conducătorĭ, oficialĭ orĭ neoficialĭ, aĭ monarchieĭ austro-ungare, *cu atît maĭ puţin guvernuluĭ ungurescîn special.*

La 7/19 Septembrie 1894 comitele Kálnoky, vorbind în delegaţia ungurească şi despre chestiunea romînă, a spus între altele:

„Din suma de 525,000 leĭ înscrisă în budgetul 1894—95, ştiŭ că s'a cheltuit pîn'acum de guvernul romîn 480,000 leĭ, — ştiŭ că din aceştĭ 480,000 leĭ suma de 380,000 s'a dat în Macedonia, cu ştirea guvernuluĭ turcesc; *negreşit restul se distribue şcoalelor şi bisericilor romîne din Transilvania,* dar totuşĭ după **asigurarea precisă dată de guvernul romîn,** *numaĭ la şcoalele şi bisericile carĭ altcum urmaŭ să fie închise*".

Delegaţia ungurească şi guvernul unguresc s'aŭ mulţumit cu atîta şi aŭ tăcut. *De ce?* Nu putem şti. Ne vom putea însă explica din cele-ce vom spune maĭ încolo.

Pe cînd comitele Kálnoky vorbea astfel în delegaţiunĭ şi tot odată spunea, că în Romînia curentul naţional „este exploatat în contra guvernuluĭ romîn, şi că *a cere guvernuluĭ romîn ceea-ce nu poate să indeplinească, ar însemna a face un serviciŭ* **opoziţiuneĭ conduse de dl Dimitrie Sturdza,** care a intrat cu totul în această mişcare daco-romînă" (? Nota aut.), — pe atuncĭ actualul nostru prim-ministru era teribil naţionalist şi nu găsea cuvinte pentru a înfiera „tradările naţionale ale boiero-ciocoilor".

Era decĭ foarte natural *şi din multe motive explicabil,* pentru un opoziţionist atît de impacient şi atît de învăpăiat ca dl Sturdza, că discursul comiteluĭ Kálnoky 'l-a supărat foc pe actualul prim-ministru romîn.

„Supărarea" aceasta şi alte „supărărĭ" explică în parte faimoasele denunţărĭ făcute de dl Sturdza în marele sĕŭ discurs rostit la 25 Sept. (7 Oct.) în sala Orfeŭ.

După o lungă serie de acusărĭ la adresa guvernuluĭ conservator de atuncĭ, că acesta s'a dat în tovărăşie cu Maghiariĭ şi cu Mocsonyiştĭ pentru a suprima chestiunea naţională, opoziţionistul şi naţionalistul dl Sturdza a comentat în chipul cel maĭ pătimaş şi fatal de tendenţios menţionatele spuse ale luĭ Kálnoky, *zicînd între altele*:

„Aş voi să mi se arăte la ce şcolĭ s'aŭ dat banĭ ca să nu se închidă, şi carĭ bisericĭ s'aŭ clădit saŭ s'aŭ reparat cu ajutoare date de guvernul din Bucureştĭ!"

„Contele Kálnoky disculpă pe guvernul din Bucureştĭ pentru baniĭ daţĭ la Romîniĭ de dincolo de Carpaţi". (!! — Nota aut.).

„Contele Kálnoky ştie pînă la ban, prin comunicările ce i le-a făcut guvernul nostru, toţĭ baniĭ ce s'aŭ cheltuit. Domnia-sa ştie d. e. că în 1893/94 preotul Voina din Braşov a ridicat asupra articoluluĭ 82 din budgetul instrucţiuneĭ publice. cu mandatul nr. 169, suma de 58,500 leĭ şi cu mandatul nr. 1595 suma de 90,000 leĭ". (Urmează o serie întreagă de asemenea delaţiunĭ.—Nota aut).

„Ştiŭ Maghiariĭ de ce se daŭ aceştĭ banĭ şi de aceea nu se îngrijesc!"

E învederat pentru orĭ-ce om nepreocupat, că sub masca de naţionalism a acestor fatale rachete oratorice se ascundeaŭ două tendinţe dintre cele maĭ reprobabile: **denunţarea criminală că guvernul romîn dă subvenţiĭ Romînilor de peste munţĭ şi scopul pervers al delatoruluĭ de a se înscrie de pe atuncĭ în bunele graţiĭ ale guvernuluĭ maghiar.**

Şi nu ne poate mira, că *Timpul,* organul oficios al guvernuluĭ conservator, înfierînd fapta d-luĭ Sturdza, scria pe atuncĭ:

„Intr'o altă ţară delaţiunile infame ale d-luĭ Dimitrie Sturdza ar fi ridicat o furtună şi acest *Efialte modern* ar fi primit o aspră pedeapsă".

Eĭ, dară d. Sturdza era pe atuncĭ capul *providenţial* al campanieĭ naţionaliste în Romînia, iară „trădătorul chestiuneĭ naţionale" şi „aliatul Maghiarilor" era guvernul conservator!

Opinia publică, electrisată de discursurile naţionaliste ale opoziţioniştilor, avea toată dreptatea să nu dee crezămînt celor-ce se scriaŭ în gazetele guvernuluĭ conservator şi în gazetele independente, şi era prea natural, ca lumea să se încreadă orbeşte în onorabilitatea şi sinceritatea politică a unuĭ bărbat politic, şi liberal-naţional, şi distins, şi vîrstnic, şi încercat!

Astă-zĭ însă, cînd vremile s'aŭ schimbat în şi maĭ rele pentru chestiunea naţională, iară d. Sturdza le-a întrecut schimbîndu-se în acelaşĭ chip fatal, — s'a ridicat ceaţa de pe ochiĭ oamenilor noştri; cu atît maĭ grea lăsîndu-se ea pe sufletele lor....

Astă-zĭ, nu maĭ poate exista un singur amic desinteresat şi idealist al causeĭ Romînilor subjugaţĭ, care să nu vadă arma veninoasă ce s'a dat Ungurilor prin păcatele de la Orfeŭ.

Păcatele de la Orfeŭ şi alte păcate, mult maĭ nefericite, şi pare că tocmaĭ pentru asta mult maĭ tăinuite....

Despre acestea în articolul următor.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Rase. Ne interesează foarte de aproape curentul de reforme marĭ propăvăduite de cugetătorĭ latinĭ cu mare vază, reforme dictate de lungĭ şi triste experienţe.

Ca nicĭ odată, pare-se, nu s'a pronunţat ca în zilele noastre adînca deosebire între cele două rase marĭ care-şĭ dispută astă-zĭ întâietatea morală — şi materială inclusiv —: vorbim de rasa latină şi acea anglo-saxonă.

S'a părut aproape o glumă faptul înregistrat de „Opinia" după ziarul „Débats" căruia triumful unuĭ cal francez la ultimele alergărĭ din Paris i-a suggerat încheierea că prin o educaţie serioasă *rasa* omenirii latine ar ajunge şi dînsa să întreacă pe cea rivală, — anglo-saxonă. La dreptul vorbind am putea numi, pe ziua de azĭ, rubrica noastră: Oameni şi animale...

Incheierea mareluĭ ziar redată sub forma aceasta e foarte pripită şi neserioasă, omul fiind un produs al uneĭ evoluţii morale şi starĭ materiale atît de complexe. Dar e un mare adevăr că temeinica şi îndelunga educaţie poate mlădia şi schimba rasele, deşi pe altă cale decît formulele simpliste ale teorieĭ darveniane.

Franţa e negreşit fruntaşa vecheĭ gînte care „poartă în frunte o stea divină". Spiritele cugetătoare franceze aŭ recunoscut superioritatea raseĭ anglo-saxone şi se arată pline de grijă şi de temerĭ.

Acum un an cartea d-luĭ Deschaumes, „La superiorité des Anglo-saxons" a avut un răsunet universal. Ne-am ocupat de lucrarea aceasta — care a fost cetită nu de mult şi la una din şedinţele Societăţii literare şi ştiinţifice din Iaşi —; Soluţiĭ aŭ fost propuse fără nume şi — „Viricultura" a devenit un sistem de filosofie utilitară. Iar în ultima şedinţă solemnă a Sorboneĭ din Paris, ilustrul scriitor Jules Lemaître şi-a început discursul asupra educaţieĭ naţionale cu aceste cuvinte neptice: ...„Sunt adevăruri triste pe care le cunoaşteţĭ cu toţiĭ. Suntem întrecuţĭ, cu mult întrecuţĭ de alte popoare în activitatea productivă..."

Academicianul e secondat de o falangă întreagă de scriitorĭ şi filosofĭ care meditează reforme marĭ. E de interesul nostru să luăm aminte la cele ce vor găsi de trebuinţă.

Patul de roze al regimuluĭ

Cu plecarea d-luĭ Sturdza în congediŭ de o lună în streinatate situaţia colectivităţeĭ s'a încurcat încă şi maĭ reŭ, de cum era.

Din conciliabulele urmate la d. Slătescu, ar fi rezultat hotărîrea de a se convoca comitetul executiv al partiduluĭ compus în majoritate de membriĭ ostilĭ ocultuĭ, şi care comitet să lanseze o proclamaţie chemînd toată suflarea liberală la un mare congres, care să procedă la constituirea unuĭ noŭ şi mare comitet executiv, cu escluderea bine înţăles a d-luĭ Sturdza.

Speriat de întorsătura pe care o iaŭ afacerile partiduluĭ, tocmaĭ acum în timpul vereĭ cînd premierul comta pe o acalmie, d. ministru Palladi bate mahalalele Bucureştiuluĭ şi împrăştie svonul că toţĭ liberalii sunt pe cale de a se înţălege şi că, cu d. Fleva, pacea chiar s'a făcut.

Un ocultist de oare-care vază, serios îngrijit de situaţie, ar fi declarat că ultima piatră de încercare a remănereĭ colectivităţeĭ la putere sunt alegerile comunale. Dacă d. Sturdza reuşeşte în alegerile comunale el va putea avea curajul să se presinte la alegerile generale legislative; dacă nu, atuncĭ regimul cade fără discuţie.

Propunerile de împacare cu disidenţiĭ lansate din noŭ de curînd de către ocultişti, nu maĭ aŭ absolut nicĭ o ascultare.

Orĭ cît de strălucitoare ar fi acele propunerĭ, disidenţiĭ se ţem, şi cu temeiŭ, că chiar unită în întregimea eĭ, colectivitatea este menită să cadă, şi 'ntr'o asemine eventualitate, să remîie cu d. Sturdza pe braţe, şi să 'l poarte 'n spinare o întreagă şi îndelungă perioadă de opoziţie.

In vederea alegerilor comunale, pintre disidenţĭ se agită ideea uneĭ alianţe electorale cu conservatoriĭ în toată ţara. Pentru lista de candidaţĭ la comuna Bucureştĭ s'ar fi combinat deja ca în capul eĭ se figureze d-niĭ general Manu, Emil Costinescu, Take Ionescu, N. Fleva, Nicu Filipescu, Al. Băicoianu şi alţiĭ.

Precum se vede plecarea d-luĭ Sturdza în congediŭ a fost semnalul începereĭ uneĭ acţiunĭ energice, care să puie capăt actualeĭ stărĭ de lucrurĭ.

Musik!.... Musik!....

Fraibalurile nemţeştĭ de prin oraşele de provinţie ale Germanieĭ nu sunt considerate, de către orĭ-ce neamţ care se respectă, ca petrecere întreagă, dacă în cursul sindrofieĭ, hailaiful burghez nu provoacă nicĭ un *incident*; — bataie, cum am zice noĭ.

Tineriĭ şi tinerele danţează 'n sala cea mare, tiroleza saŭ ştaierul, pé cînd în odaia de alăture, nemţoiĭ cu barba roşie, ceafa groasă şi faţa rubicondă, scandează ritmul unuĭ vals, cu lovituri cadenţate 'n masă şi fac muzica vocală de circumstanţă.

Petrecerea băutorilor de bere ar curge liniştită în sgomotosul unison care 'ĭ face cor, dacă, aproape în toate cazurile, vre-un nemţoiŭ *maĭ prima* nu s'ar crede în drept se arunce mărul discordieĭ, sub forma uneĭ veleităţĭ de a face spirit pe comptul vecinuluĭ.

Aceasta-ĭ de ajuns pentru ca să deie foc lăzeĭ cu pulbere; pe dată se 'njgheabă două partizĭ adverse care iaŭ lucrul *affaire.* Se 'ncep esplicaţiile, discuţia degenerează 'n *Donnerwetter Noch ein Mal, Verfluchter!* şi bataia se 'ncinge pe toată linia.

La trăsniturile messelor şi a scaunelor, la buşiturele reciproce ale mosafirilor din odaia No. 2, muzica tace, iar dănţuitoriĭ daŭ navală se vadă ce e. Intervin soţiile, fetele şi juniĭ; pacea se face, liniştea se restabileşte, comesseniĭ îşĭ reiaŭ băutura liniştită a bereĭ remase pe jumatate prin pahare, iar dănţuitoriĭ pentru a da semnalul uităreĭ scandaluluĭ, strig din toate părţile: musik!.... musik!....

***

Anul trecut la Slănic oarele de petrecere ale viligiatureĭ fusesă înveselite de o bandă de muzică aĭ căreĭ artiştĭ principalĭ eraŭ treĭ ţiganĭ: unul cu o scripcă cu 3 strune, altul cu o cobză hodorogită şi al treilea sufla din o trompetă care cînta aşa de falş încît stîrnea urletul tuturor cîinilor din împrejurimĭ.

Conul Nicu Cane care merge 'n toţĭ aniĭ la Slănic şi care suferise chinurile uneĭ ast-fel de armoniĭ, nu maĭ vroi se plece de data asta 'n viligiatură pînă ce nu s'a asigurat maĭ întîiŭ de o muzică bună, şi încă de o muzică militară.

Primarul Iaşuluĭ a refuzat energic propunerile muziceĭ regimentuluĭ al 13 de a cînta, în schimbul uneĭ modeste plăţĭ, prin grădinele publice ale oraşuluĭ nostru; astfeĭ că muzica acestuĭ regiment, din cauza unuĭ deficit în bugetul eĭ, a fost nevoită să se angajeze la Slănic, ceea ce convenea de minune onorabiluluĭ părinte al Iaşuluĭ.

Grieriĭ şi ţîntariĭ vor dilecta decĭ vara aceasta gingaşele urechĭ al cetăţencelor noastre prin grădina publică şi a aleelor, pe cînd conul Nicu va petrece oarele de primblărĭ, mese şi serate, la Slănic, în sunetul muziceĭ militare răpită oraşuluĭ nostru.

De altmintrelea pricepem până la oare-care punct dorinţa primaruluĭ de Iaşĭ de a căuta un derivativ.

Partidul merge rĕŭ, primăria şi maĭ reŭ. Sătul de muzica patrioţilor din consiliŭ carĭĭ în fie-ce şedinţă propun şi votează mereŭ la credite şi 'nprumuturĭ; asurzit de această neîntreruptă muzică de cifre care a constris lada comunală *se cînte* până ce a răguşit cu desevîrşire, primarul Iaşuluĭ vrea *să se maĭ iee* puţin, să se maĭ distreze.

Conul Nicu pleacă în curînd la Slănic urmărit de glasul trîmbiţeĭ pustiuluĭ remas prin lăzile comuneĭ, şi întocmaĭ ca şi nemţiĭ din fraibal, abia aşteaptă să ajungă acolo ca se strige: muzik!... muzik!...

Juvenal.

Philippinele

La răsărit de Indo-China şi la sud-est de China, se află un grup de vre-o 1200 insule de diferite mărimĭ, cu o suprafaţă totală de 295,500 kil. p. (cam cît Italia) şi cu o populaţie de vr'o 12 milioane locuitorĭ. Aceste insule cu un climat tropical şi de o fertilitate uimitoare, se numesc *Philippine.* Cele maĭ însemnate dintre dînsele, şi cu o populaţie de la 6—8 milioane loc. se află în posesiunea Spaniolilor.

Philippinele fac parte din imensul grup oceanian, şi în special din grupul insulelor maleze, *Sumatra, Java, Borneo, Molucele, Celebes* etc. Ele au fost descoperite la anul 1521 de navigatorul portughez *Magelhaens* (Magellan), care le-a numit archipelagul St. *Lazarus.*

Spaniolii după aceasta aŭ încercat în vre-o treĭ expediţiunĭ să le ajungă, dar n'aŭ reuşit, şi abia în a patra expediţiune sub conducerea luĭ *Mihail Lopez de Legaspi* aŭ putut debarca în ziua de 27 Aprilie 1565 pe una din insule anume *Cebu.* La 1569 le-aŭ declarat posesiune spaniolă sub numirea de Philippine, după numele Regeluĭ Philipp II.

Miezul acestuĭ grup îl formează insulele *Luçon* (Manilla) în nord (maĭ mare de cît Portugalia) şi *Mindanao* în sud. Intre acestea se află un alt grup de mîna a doua (vre-o 8) şi altele maĭ micĭ, care poartă numirea de ins. *Vizayas.*

Philippinele sunt de o natură muntoasă. Munţiĭ lor în genere se întind în şiruri de la nord în spre sud şi printre dînşiĭ se deschid văĭ încîntătoare. Pe alocurĭ se întid cîmpiĭ împodobite cu cea maĭ frumoasă vegetaţie tropicală, şi în mijlocul lor se ridică în mod isolat cîte o cupolă uriaşe, care ca un altar al zeilor, afumă şi iluminează veşnic orizontul. Muţiĭ sunt de un caracter vulcanic şi în deosebĭ coasta de răsărit este împresurată de un lanţ de foc de vre-o 20 de vulcanĭ în activitate; numaĭ în insula Luçon vre-o 12. Uniĭ sunt la suprafaţă, alţiĭ la înălţimĭ de peste 2000 de metri. Uniĭ aduc din sînul pămîntuluĭ apă fierbinte, alţiĭ asvîrle foc pe gurile lor gigantice; uniĭ aŭ adormit de mult, şi lacurĭ sărate le-a închis gura înspăimîntătoare odinioară, alţiĭ abia se nasc, şi cu teribile cutremure se sbuciumă pămîntul în durerile creaţiuniĭ lor. Şi aceste fenomene sunt atît de dese în Philippine! Şi maĭ nu este dată ca ele să nu -şĭ iea tributul lor. Uneorĭ o puternică sguduitură aduce o ruină; alte orĭ se deschide scoarţa pămîntuluĭ ca o gură monstră, şi înghite ce se întîlneşte în cale-ĭ. Iată ce ne spune un călător despre aceste fenomene înspăimîntătoare. «Pe întinderĭ de cîţi-va kilometri pămîntul s'a deschis ca o crăpătură adîncă de la 6—10 metri, apoĭ iarăşĭ s'a închis. Doĭ copiĭ, carĭ se jucaŭ aŭ văzut cum se deschide pămîntul, şi cuprinşĭ de groază aŭ fugit în oraş, dar unul lipsia; maĭ departe un om a fost prins până la brîŭ, a fost scos, dar el a înebunit de frică; maĭ încolo, un altul a fost prins la o adîncime de 10 metri, n'a putut fi scos, şi pămîntul l'a înghiţit; şi maĭ departe un cîmp întreg de culturĭ s'a prăbuşit în sinul pămîntuluĭ».

Aci *Edenul* şi cu *Iufernul* îşĭ dispută existenţă. Nu Olympul, nu Tempe din încîntătoarea vale a Tessalieĭ, aŭ putut fi odinioară locuinţa Zeilor Helladeĭ. Philipinelor li se poate rezerva cu drept cuvînt această distincţiune. Aci întîlnim sublimul alăturĭ cu înfiorătorul. Nymfele sglobiĭ sunt în veşnică cearta cu rivalitatea zeilor. Teribilul Pluton de o mînă cu grosolanul Vulcan le împroşcă cu stropĭ aprinşĭ.

Pacînicul Neptun întărtat de învăpăiatul Eol ridică mările din aprofunzimea lor, şi dacă nu le poate arunca în valurĭ puştiitoare, trimite cel puţin aversele lor. Acest fenomen se petrece regulat în fie-care an atît în timpul vereĭ cît şi al erniĭ, şi constitue ceea ce numim noĭ perioada vînturilor *musoane.*

Primul suflă dinspre Sud-Vest cu ploĭ maĭ abundente, ceea-ce dă sezonul ploilor, şi al doilea dinspre Nord-Est cu ploĭ maĭ puţine. Surîde natura scăldîndu-se în undele acestor musoane, şi ajutată de climatul cald al regiuniĭ tropicale, se împodobeşte cu o vegetaţiune prodigioasă.

Musoanele de Sud-Vest încep odată cu căldurile extreme ale veriĭ. La început ele suflă cu turbare, şi furia lor este teribilă. Uragane înspăimîntătoare ridică

din întinsul oceanului, și cu pustiire le aruncă asupra țărmurilor. Vai, ar fi călătorului din calea lor, dacă Philippinele nu l'ar ascunde prin strîmtorile canalurilor lor, și prin golfurile adăpostitoare, ce se deschid ca niște sinuri aprofundate pe coaste. Furia deslănțuită a musoanelor se atenuează cu încetul și vasele își urmează cursul eșind de prin ascunzătorile lor. Mișună canalurile de aceste vase, care defilează în fața regiunilor celor mai pitorești. «Nimic mai răpitor, zice călătorul Jagor, de cît călătoria printre insulele Philippine. Aceste călătorii îți oferă un interes nemărginit, ca priveliște, și mai ales între insula Luçon pe de o parte și insulele Vizayag pe de altă parte. Dimineața, la răsăritul soarelui se desfășură înaintea ochilor un tablou fermecător. Pe de o parte, în insula Luçon se ridică pe planul unei cîmpii întinse și împodobită cu o vegetațiune uimitoare, vulcanul *Tael*, ca o cupolă fumegîndă; pe de altă parte coastele stîncoase și pline de păduri dese și variate, ale insulei *Mindoros* cu portul său splendid *Porto-Galera*. Un șir des de corăbii, care au stat ascunse prin golfuri și canaluri, reapar și își urmează drumul spre Manilla, centrul comercial».

Philippinele prin pozițiunea lor se bucură de un climat, care unit cu fertilitatea solului dau o producțiune prodigioasă. Deși se găsesc în apropierea equatorului 5° grade, cu toate acestea întinderea lor fiind dezvoltată în senzul latitudinei de Nord pînă la 21 grade, apoi accidentările solului unite cu latitudinea, plus ploile dese și vînturile marine, dau climatului un caracter și temperat și variat, care înlesnește tot felul de producțiuni. Alăturea cu palmierul crește și bradul, și alături cu ananasul și cartofele.

După regimul vînturilor Philippinele au 3 anotimpuri. 1) Timpul mai uscat și rece, care începe din Noembrie odată cu musonii de Nord-Est. 2) Timpul cald care începe din Mart și în Mai ajunge maximul căldurii. 3) Timpul ploilor abundente, care începe din Mai, odată cu musoanele de Sud-Vest și ține pînă în Octombrie.

Producțiunile principale sunt: Oorezul, (de dealuri și văi) de o calitate superioară, apoi trestia de zahar și tutunul, de o calitate, care rivalizează și concurează cu succes pe cel din Cuba.

Apoi cafea excelentă și abundentă. Cerealele se cultivă mai puțin. O specie de *banan (musa textilis)* dă fibre, care înlocuește cînepa și se și numește, *cînepă de Manilla*; se mai cultivă și bumbacul, și o specie de in, numit *ramé*.

Mai departe se cultivă tot felul de plante gomoase și aromate. Palmierul *cocos* aduce venituri însemnate. Pădurile conțin copaci giganți, buni pentru construcțiuni navale, lemn ales pentru ebenisterie și cu esențe colorante. Ele acopăr întinderi vaste atît prin văi cît și prin munți pe care îi acopere pînă în vîrf cu o vecinică verdeață.

Chiar și în minerale Philippinele sunt de o bogățe extraordinară. Munții conțin aur, fer, huilă, pucioasă, alaun, cristal de munte, etc., dar aceste bogății sînt puțin exploatate.

Regimul animal este mai slab reprezentat afară de bivolul sălbatec, omul nu are ce se teme de nimic, căci afară de mița selbatecă, nu există alte fiare. Se mai găsește un fel de cerb, antilope, maimuțe, țîstoase, șerpi și crocodili. Pădurile foșnesc de tot felul de păseri. Animalele domestice europene s'au introdus și aclimatizat cu succes.

Populațiunea se compune din *indigeni* și *europei*. Indigenii se pot împărți în 2 grupuri: *Tagali* sau *Indios* cum îi numesc Spaniolii, și *Negritos*. Aceștia par a fi autochtonii. Tangalii au venit peste dînșii și i-au împins în regiunile muntoase. Sunt negri de un negru închis, dar de un caracter mai puțin pronunțat de cît al negrilor africani, și anume prin faptul că au o fisionomie mai regulată. Ei au limba lor proprie și atît ei cît și metișii lor proveniți din amestecul cu Tagalii, trăesc în triburi independente prin regiunile muntoase. Duc o viață nomadă, și se hrănesc cu vînatul, cu pescuitul, cu fructele și cu rădăcini. Cultul lor este foarte rudimentar, cel mai grosolan fetișism.

Tangalii sunt de origină maleză. Ei au venit din Asia într'o epocă necunoscută, cu o cultură a lor proprie, ceea ce i-a făcut să se apropie mai ușor de Europei, și să adopte chiar și religiunea și din obiceiurile europenilor. Cei supuși de Spaniolii au îmbrățișat mai toți creștinismul (catolicismul). Limba lor este o derivație din cea maleză și este limba generală din archipelag, cu mici diferențe.

Ei sunt de altfeliu foarte iscusiți și învață ori ce lucru foarte ușor. Țesăturile lor din cînepă de Manilla și săpăturile în lemn, sunt vrednice de admirat.

Afară de aceste două popoare indigene, s'au mai stabilit în Philipine:

Creolii și Spaniolii vre-o 7000,
Chinezii peste 45,000.
Metișii din Spaniolii și Tagalii 20,000.
Metișii din Chinezii și Tagalii 240,000.

Comerciul este foarte activ. Comerciul mic de pe coaste se face de Chinezi și Tagalii, pe cînd comerciul mare stă în mîna caselor marii streine, *americane*, *engleze*, *franceze*, *elvețiene* și chiar și *germane*. Inlesnirea comerciului se face prin vasele americane, engleze și spaniole.

Se exportă.

Zahar pînă la 70 milioane killo.
Orez » » 30 » »
Cînepă de Manilla 30 mil. de kilo.
Tutun în foi » 2 » »
Țigări pînă la 80—90 mil. bucăți.
Apoi praf de aur, Țestoase (baga), Ulei de cocos, Rom etc. — pînă la valoarea de 30 milioane fr.

Cel mai mare trafic îl fac Statele-Unite din America de Nord și Anglia, apoi Germania, Franța, Belgia și Olanda.

In capul administrațiunei Philippinelor stă un căpitan general numit de guvernul din Spania, pe timp de 6 ani. Tot de guvernul Spaniol sunt numiți și ceilalți funcționari. Căpitanul general, nu stă numai în capul administrațiunei generale, dar el este tot odată și președintele celei mai înalte instanțe judecătorești din Manilla.

Philippinele sunt apărate de o armată permanentă de 20,000 oameni, cei mai mulți Tangali, și de o flotă Spaniolă.

Capitala este Manilla, despre care vom face o descriere mai amănunțită într'un capitol separat.

Așa dar Philippinele, prin producțiunea lor excesivă, și prin climatul lor relativ blînd și propriu pentru aclimatisare, sunt astăzi cu drept cuvînt pismuite de toate popoarele interesate, și în primul loc de Americani. Aceasta ne și explică cauza resboiului, iar nu umanitarismul, și desfășurarea primelor forțe în Philippine, ne arată scopul pe care îl urmăresc.

Deplasări

Hotel Trajan. C. Miclescu proprietar Roman, E. Haralambe proprietar Botoșani, M. Philipsohn voiajor București, E. Odescalchi voiajor București, I. Selceanu preot Ploești, M-me Leonora Gavrilas proprietară Botoșani, N. Ionescu proprietar București, C. Șorec proprietar P. Neamț, L. Käs voiajor Focșani.

Științi-Litere-Arte

La Academia de medicină din Paris profesorul Panas a cetit, în ultima ședință, un raport asupra însemnatei operațiuni chirurgicale ce execută doctorul *Thoma Ionescu* la București: „Rezecția nervului simpatic cervical în tratamentul glancomului."

Raportul a dat loc la interesante dezbateri.

*

Ziarele din capitală anunță că la Opera romînă din capitală se vor începe în curînd repetițiile pentru *Petru Rareș* opera d-lui *Ed. Caudella*, directorul conservatorului nostru.

*

Celebra publicistă franceză, d-na Juliette Adam, a fost invitată de principele Montenegrului să viziteze micul stat balcanic. Se știe că d-na Adam se ocupă în special cu chestiunile politice în care a dobîndit o deosebită competență.

*

Poietul Coșbuc însărcinat de a alcătui o istorie a războiului pentru independență, ar avea intenția —zice-se— de a scrie această mare lucrare în versuri!

*

In comisiunea esaminatorie a conservatoriului nostru, pentru partea muzicală, figurează și d. dr. Bogdan, profesor de medicină legală—nu însă în *această* calitate bine înțeles.

*

Legenda nedreaptă că numai în Capitală se pot executa elegante lucrări de imprimerie e pe deplin dezmințită de ultimele volume apărute în editura „Librăriei Noue" lucrate în tipografia *Dacia*. Vitrina d-lor Iliescu și Grosu e dovada cea mai autentică pentru aceasta.

*

La Paris a trezit oarecare curiozitate un exotic indian care face ex cathedra propaganda de brahmanism. Conferințele atrag multă lume—dar puțini adepți, firește.

*

A se vedea în vitrina librăriei Maximovici, sub o splendidă figură în culori:

— Bacantă, 400 de lei.

Scurt, dar suggestiv.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XII

D-șoarei ?...

UN SEDUCTOR

In vorba lui—e seductor—
Să nu te 'nerezi, ci pune-o cruce...
—De-ți jură că... rămîne-al tău
Minciună e —căci el... *se-duce*...

***

O CULME MEDICALĂ

Să dispară... **Influența**, *fiind că s'a suprimat*... bacalaureatul...

Zigfrid

INFORMAȚII

Pe sama ministerului de interne a fost deschis un credit extraordinar de 500,000 lei, pentru continuarea construcțiunei ospiciului de alienați de la Socola, din jud. Iași.

— —

Lt.-colonel Botez-Diculescu (Dimitrie) din regimentul Cantemir Nr. 12, condamnat la 3 luni închisoare corecțională, a fost exclus dintre membrii ordinelor *Steaua Romîniei* și *Coroana Romîniei* din cari făcea parte, cu interdicțiune de a mai purta pe viitor insemnele acestor ordine.

— —

Examenele soldaților bacalaureați cari au urmat cursurile școalelor înființate pe lîngă fie-care corp de armată se vor ține în București în prima jumătate a lunei Iunie.

Comisiunea examinatoare va fi prezidată de d. colonel Culcer din arma geniului.

— —

La 1 Iunie vor începe examenele institutorilor și învățătorilor din toată țara.

In acest scop, ministrul cultelor și instrucțiunei publice a constituit comisiunile următoare:

Pentru cercetarea teselor scrise

La institutori și institutoare din toată țara: d-nii C. Istrati, președinte, C. Rădulescu-Motru, D. C. Evolceanu, I. Petricu și A. Mănescu, membri.

La învățătorii și învățătoarele din toată țara: d-nii Paul Bujor, președinte, Șeicaru, D. Bungețeanu, M. Dragomirescu și N. Săveanu, membri.

Pentru examenele orale

București.— *Pentru institutori și învățătoare:* d. dr. C. Istrati și d. N. Săveanu. *Pentru institutoare și învățători:* d-nii M. Dragomirescu și D. Bungețianu.

Cîmpulung.—*Pentru învățători:* d-nii M. Dragomirescu și D. Bungețianu.

Iași.—*Pentru învățători și institutoare:* d-nii D. C. Evolceanu și A. Mănescu.

Craiova.—*La învățători și institutori:* d-nii Șeicaru și I. Petricu.

Galați și Bîrlad. — *Pentru învățători:* d-nii C. Rădulescu-Motru și Paul Bujor.

Deosebit de aceasta, s'au numit și supraveghetori pentru tezele înscris.

— —

Iată mișcarea boalelor infecțioase din Iași de la 25—27 Mai:

Scarlatina cazuri vechi 3, casuri noi 1, Anghină difterică casuri vechi 15, Pojar casuri vechi 38, casuri noi 25, Febra tifoidă casuri vechi 2 casuri noi 1.

— —

La prefectura de județ a sosit o circulară din partea ministerului de domenii pentru a desemna persoanele cari pot forma comisiunea județeană, în vederea participărei Romîniei la Expositiunea universală din Paris.

— —

Pe lîngă cele ce am vorbit în numărul trecut cu privire la strada Moțoc, ni se mai spune că în această stradă trece un canal deschis, astfel că e un adevărat focar de bolĭ acum în timpul verei.

Administrația comunală să facă bine să ia măsuri pentru acoperirea canalului.

— —

Iată programul de la școala comercială gradul I:

6 Iunie: Cl. I Comptabilitatea, II Germana, III Franceza.
7 Iunie: Cl. II Comptabilitatea.
8 Iunie: Cl. I Germana, III Comptabilitatea.
9 Iunie: Cl. II Matematica, III Germana.
10 Iunie: Cl. I Istoria.
11 Iunie: Cl. II Fizica, III Matematica.
12 Iunie: Cl. I Matematica.
13 Iunie: Cl. II Istoria, III Fizica.
14 Iunie: Cl. I Fizica.
15 Iunie: Cl. I Caligrafia, II Franceza III Romîna.
16 Iunie: Cl. I Franceza.
17 Iunie: Cl. II Caligrafia, III Romîna.
18 Iunie: Cl. I Romîna, III Caligrafia.
19 Iunie: Cl. I Romîna.

— —

A apărut fascicola II-a din marele Dicționar Geografic al Romîniei (Bacău-Belciugul).

Abonamentele se fac la librăria Socec & Comp., și la secretariatul societății Geografice.

— —

Tuastul Mitropolitului

I. P. S. Mitropolitul a ridicat un tuast care a făcut să se încrețască d. Gheorghian reprezentantul guvernului la acel banchet. Mitropolitul a băut pentru rege care este și capul bisericei ortodoxe. Regretă însă că Mitropoliții nu mai au însemnătatea de altă dată. Altă dată ei erau totul în Biserică, eară acuma au ajuns a 10-a roată la car. De atunci în loc să se rîdice biserica lui D-zeu se darmă. Peste cîte-va zile actuala autoritate comunală va dărăma biserica Dancu etc.

D. Gheorghian văzînd că I. P. S. continua pe acelaș ton, i-a zis:

— Las înalte prea sfințite nu-i locul aci pentru ast-fel de lucruri.

I. P. S. a ținut tuastul cu atita pornire, în cît a căzut obosit și pe la orele 3 jum. patru părinți abia au putut duce pe I. P. S. în apartamentul său particular.

— —

Hirotonisirea păr. V. Răileanu

Rar s'a văzut în Iași o serbătoare mai însuflețită ca acea cu prilejul hirotonisirii de Arhiereu a stimatului nostru arhimandrit V. Răileanu.

Iașul întreg a luat parte grăbindu-se a afirma prin prezența sa meritata alegere cu persoana rectorului Seminarului Veniamin.

De la 7½ a. m. Mitropolia era plină de lume. La orele 8½ serviciul a început. A oficiat în persoană I. P. S. S. Mitropolit al Suceviei și Moldoviei asistat de 4 Episcopi: în dreapta I. I. P. P. S. S. Silvestru al Hușilor și Dionisie al Buzeului; în stînga Timuș al Argeșului și Mironescu al Nouluĭ Severin, încunjurați de celalalt cler.

La orele 11¼ abia luă sfîrșit serviciul, la care Corul Mitropolitan a intonat în mod artistic leturghia.

La orele 12 din zi s'a servit o *agape* tradițională în palatul mitropolitan. Au luat parte 72 persoane.

Inaltul cler: I. P. S. S. Iosif Naniescu, Silvestru, Dionisie, Timuș, Mironescu, Pirineu Georgescu, Conon, V. Răileanu, Irofteĭ, pr. Știubei, pr. C. Georgescu, pr. Savin, pr. Cajan, pr. Carp, pr. I. Antonovici; apoi prefectul V. Gheorghian și Penescu; N. Ganea, general Iarca, gen. Pascu; N. Culian, A. D. Xenopol, Dragomir Demetrescu, Ar. Densușianu, V. Manu inspector, C. Lunga, Iorgu Tacu, Alex. Teodoreanu, At. Gheorghiu, Xenof. Gheorghiu, G. Catargi, Sofian consilier de curte, Stravolca, C. Langa, N. Gheuca; G. Vîntu defensor, G. Dima, D. Alexandrescu, Gavr. Muzicescu, Munteanu, Ilie Popescu, Miron, D. Constantinescu, Buicli, Bojincă, Iorgu Iorga; Obreja, Ciocîrlan și Em. Manoliu. Au tuastat I. P. S. S. Mitropolitul pentru dinastie; Silvestru pentru Sinod; V. Răileanu în mai multe rînduri pentru armată, artă, guvern și sinod. P. Georgescu pentru Arh. Varlaam, Ar. Densușianu pentru introducerea religiei în cursul superior de liceu, Gheorghian, gen. Iarca pentru biserici, gen. Pascu pentru arh. Varlaam ca Dorohoian, Gavr. Muzicescu, etc.

Agapa mitropolitană luă sfîrșit pe la orele 3. p. m. După aceea păr. Arh. Răileanu a primit o serie de vizite în localul seminarului pînă la ora 6, cînd începuse a se aduna invitații pentru masa de sară.

Pe cînd agapa a avut un caracter oficial, masa de sară a avut un caracter colegial și intim, căci explicarea entusiasmului general pentru rîdicarea la rangul de Arhiereu a Arhim. V. Răileanu, stă în faptul că Sf.-sa are multă simpatii în toate straturile societății Ieșene.

Invitați au fost 120, pentru cari masa s'a servit în vasta sală a cancelariei Seminarului.

Un *menu* bogat și variat; o animație deosebită cum rar s'a văzut; o sinceră și adevărată petrecere, căci în sală erau întruniți prietenĭ de toate nuanțele politice, mirenĭ și preuți.

Am observat în sală pe următorii:

Arh. Conon, N. Ionescu, Alex. Bădărău, Oct. și Vesp. Erbiceanu, Xenof. Gheor-

Igiena Copiilor

SCRISOAREA I

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Fetele primeau pînă la vîrsta de 16 ani instrucția de la un pedagog și învățau a ceti, a scrie, a socoti, desemnul, muzica și gimnastica.

Băeții se creșteau și educau în *Palestren* și *Gimnazii*, *Palestren* se numea un fel de scoală privată, condusă de învățători, numiți *Pedotribi*. In *Palestren* se primeau numai copii mici.

Gimnaziu se numea scoala publică pentru băeți mai mari și era întreținut de stat. Un asemenea gimnaziu avea cu totul alt aspect de cît cele moderne. Un gimnaziu elenantic avea o curte spațioasă, quadrată sau ovală numită *Perèstilium*. Inprejurul acestei curți centrale erau grupate următoarele zidiri: O sală mare pentru exercițiu corporal, o odae pentru garderobă, o bae de aburi. un local pentru bae de apă rece cu un basen pentru înotat, o odae pentru presurarea și frecarea corpului cu un fel de năsip foarte fin, o odae pentru ungerea corpului cu oleuri aromatice, un loc pentru jucat cu mingea, mai multe hale, parte acoperite, parte descoperite pentru preumblare, pentru curse de întrecut, pentru exercițiu în sărit, în trîntă, în mănuirea lanceĭ, în jocul cu discul, în fine un local numit *Exendren* destinat pentru repaus, conversațiune și discuțiune.

In interiorul localităților erau așezate statuele regilor victorioși, a barbaților iluștri, a eroilor poporului, a învingătorilor în jocuri naționale, diferite table de marmoră cu inscripțiuni și mențiuni de onoare, spre a deștepta în tinerit mîndria națională, patriotismul și dorința de a imita.

Un gimnaziu se conduce de un rector, diferiți profesori și un număr de supraveghetori care se numeau *sofronești*; afară de acest personal didactic, gimnaziul mai era vizitat zilnic de toți savanții contemporani care se intreteneau cu discipulii despre științi, poezie etc.

Această admirabilă stare de lucruri n'a persistat însă. După un timp de strălucire s'au schimbat lucrurile în spre rău, corupția s'au strecurat între popor, creșrerea și educația copiilor s'a neglijat atît de către părinți cît și de către stat, tineritul s'au moleșit și toată splendoarea elenă a înaintat cu pași repezi spre complectă decădere.

Despre creșterea și educațiunea copiilor la *Romani* n'avem date atît de detailate ca de la eleni; cît putem înțălege din scriptele antice care s'au păstrat pînă în timpurile noastre, pare că Romanii nu s'au ocupat cu atita îngrijire de creșterea și educațiunea copiilor lor, ca Eleniĭ.

La Romani exista asemenea o lege care se asamana cu acea a lui *Lycurg*. —O lege specială dedea tatului dreptul de a decide la nașterea unui copil, dacă copilul să fie crescut sau nu.

Romulus a restrins acest drept al tatăluĭ, hotărînd ca un copil slab sau schilot, poate fi lepădat dacă tatul copiluluĭ și cinci rude de mai aproape dedeau în unanimitate consimțămîntul. Un copil condemnat la lepădare nu se arunca ca la Spartani într'o prăpaștie ci se expunea la un loc numit *Columna lactaria* și ori cărăi persoane miloase era permis de a'și lua și crește un asemenea copil expus. Copii luați și crescuți de persoane străine se numeau *Ateli*.

Iași. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurători de moșii și păduri. Amenajamente de păduri, supraveghieri de exploatări de păduri, instalări de ferestrae, cubajuri, estimațiuni, expertize și ori-ce lucrări atingătoare de ramura silviculturei.

Tipografie americană de tipuri.

Inaintea esaminarei

pentru efectuarea imediată a cărților de adrese, circulări etc. Manuare ușoară și prețurile ieftine pun pe fie-care în posibilitatea a posedа o tipografie, acărei avantagiuri s'au constatat în modul cel mai strălucit în tôte jercurele comerciale. Prețul unei tipografii complecte cu tipuri și accente românești, casetă elegantă, cu mânere, 400 tipuri și tampon de tus este Lei 11.—.

Pentru Lei 37 trimit ceasul pentru Bărbați Ancer Rem. cu 2 capace, acoperite cu o adevărată pătură de aur 18 carate, cu 20 Rubine. Atențiune! Acest ceas nu este de metalul numit Goldin nici imitațiune, ci de aur aliage care concurează cu un CEAS de 400 Lei. Mărime pentru Damă numai Lei 35. Un frumos lanț Lei 4. — *Gratis* trimit catalogul. Trimiterea se face franco de porto contra Ramburs. Adresa:

M. RUNDBAKI
Viena, II. Taborstrasse 3

DE VINZARE
Locuri Parcelate
de la
1 LEU ȘI 50 BANI METRU PATRAT
PINA LA 50 BANI
PE MALUL MĂREI NEGRE
Și Lacul Techir Ghiol
în condițiuni de plată foarte avantagioase
adică în timp de 4 ani în 16 rate trimestriale.

Intreaga această localitate este foarte mult căutată din causă că a fost recunoscută de autoritățile sanitare ca cea mai salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît și pentru calitatea apei lacului ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din București a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Ori-ce informațiuni precum și pentru planul de situațiune al acestei localități se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. MOVILA
București, str. Doamnei No. 27.

60,000 Lei
de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Cota oficială

Constanța 31 Maiŭ 1898.

Orz 50 hect. 4 leĭ 50 banĭ. Porumb 140 hect. 6 leĭ 10 b. Meiŭ 30 hect. 5 leĭ 50 banĭ. Grîu de toamnă 20 hect. 8 leĭ 50 banĭ. Grîu arnăut 30 hect. 13 leĭ — banĭ.

Toate în oraș la magasie.

Galațĭ și Brăila nicĭ o operație.

ghiu, Drag. Demetrescu, G. Vîntu defensor, G. Ureche, Arhim. Ciocîrlan, G. Irimescu, M. Climescu, Emil Humpel, P. Gărcineanu, I. Paul, Gh. Murnu, Pericles Popescu, V. Popescu, Em. Călinescu, G. Bărjovanu, Octav Albineț, Rachi Vasiliu, P. Cujbă, C. Naiman Paraschivescu, G. Scobaĭ, I. Vîrlănescu, Pr. Popa, G. Aramă, R. Antonovicĭ, T. Crivetz, Gh. Ghibănescu, Stahi, Ed. Caudella, cap. Scriban, Val. Hulubeĭ, Gh. Gheorghiu, Gr. Gheorghiu, V. Oĭaga, Aurescu, Mezetti, T. Cerne, V. Negruți, Daniil Ciolan, Victor Castano, Em. Bardasare, Bîrsan, D. Ionescu, Pr. Carp, Pr. Păun, Pr. Nițescu, Pr. Gotcu, Pr. Georgescu, Pr. Savin, Pr. Stupcan, Pr. Cornescu, Pr. Constantinescu, Pr. Popovicĭ, Pr. Enăchescu, Pr. Șerban, Arh. Filaret, Pr. Crețescu, Diacon Marțian, Diacon Manoliu Hușĭ, Grossu Savel, Iuga, Costin, Simionescu.

S'a tuastat mult; amintim cîte-va.

Cel întăiu a tuastat Arh. *Conon* Aramescu pentru Arhiereul Varlaam, *N. Ionescu* pentru biserică, Arhiereul *Răileanu* pentru d-niĭ Sturdza și Haret, *I. Paul* pentru caracterul bun a Arh. Varlaam, P. Garcineanu pentru Arh. Varlaam, G. Murnu pentru ideile de romînism statornic a arh. Varlaam, I. Paul tot pentru naționalismul Arh. Varlaam, ca răspuns la un toast al Arh. Răileanu pentru toțĭ romînii; Gh. Ghibănescu pentru partea bună ca om de societate în Arh. Varlaam, căcĭ aceasta e ceia ce a strîns atîția prietenĭ și a stîrnit atîta veselie, I. Vîrlănescu pentru Arh. Varlaam, Arh. Răileanu vestivînd pe A. Bădărău, acesta a închinat pentru vrednicia personală a Arh. Varlaam, reamintind pe studentul Răileanu de la 1879. Toastul d-luĭ Bădărău a stîrnit furtunoase aplauze. Pr. Cornescu a reamintit calitățile luĭ Filaret Scriban, hirotonisit arhiereu în 1852, cînd a stărnit acelaș entusiasm printre ieșenĭ ca și Arh. Varlaam. Toastul Pr. Cornescu a fost foarte mișcător prin sinceritatea și paralela bine făcută între ceĭ doĭ prelațĭ.

Arh. Varlaam toastează apoĭ pentru Mitropolitul Moldoveĭ, tot în acest senz a toastat și Pr. Păun. Pr. Nițescu toastează în numele vechilor și actualilor elevĭ aĭ Arh. Varlaam, care a contribuit mult la studiile unora din eĭ prin largheța sa.

Partea recreativă s'a cuvenit tuastelor d-lor G. Irimescu, Rachi Vasiliu și Cc. Costache Naiman, care a fost *le clou* al banchetuluĭ.

La oarele 12 din noapte, lumea s'a despărțit, ducînd amintirea acesteĭ serbătoririĭ bine meritate pentru vrednicul arhiereŭ.

Iată *menu* de la banchetul de asară. servit cu multă promptitudine și gust de către cunoscutul Spiridon Irimescu; artist în specialitatea banchetelor:

Cnsommés aux petits-patés;
Homar sauce ravigotte;
Filet de boeuf aux champignons
Vol-au-vent de poulets
Asperges au beurre
Roti de veau et poulets rotis
Salade russe
Charlotte glacée
Gateaux
Vin delicieux, rouge, blanche, et champagne.

— —

PungașulIțic Grinberg a fost arestat în piața Sft. Spiridon în momentul cînd voia să fure o traistă dintr'un car.

———

Din un garderob al brutaruluĭ Tobias Faibiș din str. Sft. Theodor, s'a furat suma de 300 leĭ. A fost arestat Oișie Marcu, presupus ca autor al acestuĭ furt.

— —

Doamna Rosa Strbovicĭ din stradela Albă a încercat să se sinucidă bînd o soluție de fosfor. Domniĭ doctorĭ Margulis și Burștin chemațĭ în grabă aŭ dat primele ajutoare. D-na se află în afară de orĭ ce pericol.

— —

Bancherul Tobias Rosenblum din strada Golia 47, a murit subit în dimineața zileĭ de 31 Maĭ.

———

Escadronul 4 Tren a plecat erĭ cu un tren militar la Roman unde este mutat.

— —

Femeile Ana Mahureanu din Tîrgu Păcurar și Maria Șahu din strada Mutu 4 aŭ fost internate la Institutul Gregorian.

— —

Birjarul cu 2 caĭ No. 24, Spiridou Simionov, a trîntit jos pe aparul I. Furtună rîndu-l la o mînă.

— —

Trăsura d-luĭ Ilie Cocia, a trîntit jos în strada Lăpușneanu pe soția d-luĭ Cahana fără a-ĭ face vre-o lesiune gravă.

———

Vestitul hoț de caĭ, Mateĭ Cercaz, a fost arestat la secția V, pentru că a comis în oraș maĭ multe furturĭ.

— —

D. Neculaĭ Ionescu, a sosit aseară în orașul nostru.

— —

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Congres european pentru Filipine. Santiago incunjurat

Paris. 21 Maiŭ

Știrea rĕspândită la Madrid cum că Germania ar propune întrunirea unuĭ congres european spre a discuta cestiunea Filipinelor, pare că se confirmă.

— Telegrame din sorginte americană spun că portul Santiago este considerat cu totul încunjurat.

— Noaptea trecută proectoriĭ electricĭ din Cap Hery (Verginia-America) aŭ descoperit patru corăbiĭ spaniole carĭ se îndreptau spre sud. Americaniĭ se tem de o surpriză.

— —

O notificare a americanilor către Cervera

Paris, 31 Maiŭ

Comandantul flotei americane din apele Cubeĭ, a notificat amiraluluĭ Cervera că dacă va distruge năvile spre a evita capturarea lor de către americanĭ, Spania va trebui să plătească, pe lîngă indemnitatea de războiŭ, și valoarea lor.

— —

Noua bombardare a portuluĭ Santiago

Madrid, 31 Maiŭ.

Ziarele aci publică o depeșă din Santiago, în care se spune că ierĭ dimineața americaniĭ aŭ bombardat timp de treĭ ceasurĭ portul Santiago de Cuba, încercînd în acelaș timp o debarcare a trupelor. Americaniĭ însă aŭ fost respinșĭ. Pagubele cauzate de această bombardare sunt cu totul neînsemnate.

Viena, 31 Maiŭ.

La Neworleans și Virginia domnește o mare îngrijire.

Incrucișătoare spaniole, despre carĭ se crede că formează o escadră de rezervă, aŭ fost văzute luînd direcție spre Sud.

Se crede că ele merg să deblocheze Santiago.

Incercarea de debarcare a Americanilor a fost cu desevîrșire respinsă de Spaniolĭ.

— —

Știrĭ americane

Expediția în Cuba.-Bombardarea luĭ Santiago.-Cheltuielile de războiŭ.

Budapesta, 31 Maiŭ.

Ceĭ 27.000 soldațĭ, carĭ aŭ fost îmbarcațĭ la Tampa spre a merge în Cuba, n'aŭ plecat încă.

Din Havana se anunță că Santiago n'a fost bombardat Vinerĭ, după cum aŭ anunțat unele ziare Americane.

Senatul din Vashington a votat, după o foarte scurtă desbatere, legea privitoare la cheltuielile de războiŭ.

— —

Țarina greŭ bolnavă

Viena, 31 Maiŭ

Din Petersburg se anunță că țarina e grav bolnavă.

Vărsatul ușor de care suferea, a evoluat în mod foarte îngrijitor.

La comisia III-a a fost arestat, Avram Segal la pretenția luĭ Helman Vais, croitor din strada Sft. Teodor, pentru furtul uneĭ Jachete în care avea hărtiĭ de valoare.

— —

Un început de incendiu s'a declarat la evreul Iosub Periț din strada Aron Vodă 9. Focul a luat naștere de la o lampă și a fost curînd localizat.

— —

Astă noapte, de către necunoscuțĭ făcătorĭ de rele, s'aŭ furat din magazia de pălăriĭ a luĭ Aizic Caufman din strada Golia 83, opt bucățĭ panglicĭ de matasă neagră pentru pălăriĭ și din saltarul meseĭ luĭ Avram Vecsler, zaraf, s'a furat 26 leĭ în aramă și niște ruble de argint rusești.

— —

Azĭ dimineață la ora 6, prin bariera Păcurar, a intrat 25 boĭ grașĭ aduși de 5 soldațĭ pentru armată, ce aŭ fost duși direct la abator.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Cetitoriĭ noștriĭ aŭ observat de sigur îmbunătățirele pe care zilnic le facem cu scopul ca *Opinia* să devie unul din ziarele cele maĭ interesante. Nimic n'a fost cruțat, pentru ca varietatea materieĭ, reportagiul foarte întins și totd'auna bine controlat să satisfacă cele maĭ marĭ exigențe ale cetitorilor.

In conformitate cu scopul acesta, am angajat un corespondent special la Bucureștĭ care ne va pune în curent — prin telegraf — cu toate știrile politice din țară și streinătate precum și cu mersul rĕsboiuluĭ Spano-american, care interesează atît de mult cetitoriĭ noștriĭ.

In ediția III-a a *Opinieĭ* care apare la ora 5, cetitoriĭ vor lua cunoștință pe lîngă toate informațiile în complect și de telegramele foarte detaliate ale corespondentuluĭ nostru sdecial.

Erĭ 31 Maiŭ d. General A. Gorjan, comandantul divizieĭ 7 infanterie a făcut inspecție regimentuluĭ Stefan cel mare No. 13.

Vasile Chiperu, vechiŭ pungaș din comuna Galata, astă-zĭ aflat în serviciul luĭ Haim Teitler din strada Zugravilor, a lovit ierĭ cu un drug peste șele pe Brana Drilih, tot din ăcea stradă, care a căzut jos leșinată.

Sub-comisarul Alexandrescu, a transportat'o la Spital, unde i s'a spus că lovitura a fost puternică și că daŭ puțină speranță de scapare.

Chiperu a fost arestat. Afacerea se instrueşte.

Duminica, ce vine, 7 Iunie Arch. Varlam Răileanu, va oficia ca arhiereŭ în biserica Sf. Spiridon.

Următoarele schimbărĭ s'aŭ făcut în magisratura Ieșană pe ziua de 1 Iunie.

D.l Jean Ghica, jude sindic, în locul d-luĭ Osvald Teodoreanu; D-l Osvald Teodoreanu, jude instructor, în locul d-luĭ I. Corjescu; D-l I. Corjescu, membru de ședință, în locul d-luĭ Jean Ghica; D-l Procuror Dobrescu transferat în aceiașĭ calitate la Tribunalul Ilfov în locul d-luĭ procuror cantacuzino demisionat; D-l Tit Popovicĭ numit Procuror în locul d-lui Dobrescu.

Studențiĭ facultățeĭ științe aŭ făcut ierĭ o excursiune sub conducerea d-luĭ profesor Popovicĭ.

Excursioniștiĭ aŭ plecat cu trenul de dimineață spre Bîrnova, unde aŭ stat pînă la două. De aci aŭ venit pe jos pînă la Grajdurĭ.

Consiliul Comunal

— Ședința din 30 Maĭ —

Președinte d. N. Gane.

Prezențĭ d-niĭ Tacu, Lepadatu, Velciŭ, Ghica, Cozadini, Stihi, Costandachi, Motăș și Neculaĭ Ioan.

La ordinea zileĭ iluminarea orașuluĭ cu lumina electrică. D. Gane spune că lucrările aŭ început deja și comisiunea compusă din d-niĭ Velciu, Tacu și Cozadini, însărcinată cu fixarea număruluĭ lămpilor electrice și-a depus raportul următor:

Strada Carol 22 becurĭ din care 11 permanente și 11 cu ardere intermitentă, str. Păcurarĭ 6 permanente și 6 variabile, str. Lăpușneanu, 11 permanente, 11 variabile, str. Romînă, 10 permanente și 9 variabile, str. de Sus, 7 permanente 8 variabile, str. Unirea 8 permanente și 2 variabile, str. Alexandri 2 permanente și 2 variabile, str. Gărei 4 permanente și 3 variabile, str. Golia 10 permanente și 10 variabile, str. Primărie 5 permanente și 5 variabile, str. Ștefan cel Mare 9 permanente și 6 variabile, str. Anastasie Panu 8 permanente și 7 variabile, str. Veche 2 permanente și 2 variabile, str. Cismărieĭ 2 permanente și 2 variabile.

Cele permanente vor arde toată noaptea, cele variabile de la 8—12.

Cheltuielile de ecleraj vor costa 80 miĭ leĭ.

D-niĭ Motăș și Neculaĭ Ioan cere să se maĭ adauge încă 10 becurĭ.

Propunerea d-lor Motăș și Neculaĭ Ioan se respinge.

Se aprobă raportul comisiuneĭ.

*

D. Ed. Ghica cere ca furnitura năsipuluĭ să fie furnizat direct de năsiparĭ pentru a evita ca acești a să fie exploatațĭ de diferițĭ antrepenorĭ.

Propunerea, la care se unesc și d-niĭ Velciu și Motăș, se admite.

*

Alinierea stradeĭ Carol se aprobă. De aseminea se aprobă și o plată de 1700 leĭ pentru chiriile caselor preoților.

*

D. Ghica spune că într'o ședință anterioară s'a luat dispoziție de a se cumpara niște vite. D-sa cere îndeplinirea acesteĭ rezoluțiunĭ.

După o discuție la care i-aŭ parte d-niĭ Tacu, Ghica și Costandachi se hotărește ca d. Ghica să cumpere vitele și pentru aceasta îĭ se acordă o diurnă de 40 leĭ pe zi pentru diferitele deplasărĭ. D. Gane propune a se cumpara de comună făină care să fie vîndută la brutarĭ și ast-fel să se evite urcare de prețurĭ pentru pîine.

Propunerea se admite.

Ședința se ridică la ora 6.

O telegramă sosită la 3 oare p. m., din Tîrgu-Frumos la Prefectură, anunță că orașul e în flacărĭ; se cere ajutorul pompierilor ieșenĭ. Pe dată s'a dispus de stația Iașĭ a se da vagoane la dispoziție. O altă telegramă sosită vestește că focul s'a localizat.

Procesul d-luĭ dr. Bejan.

Inaintea tribunaluluĭ secția I-a s'a continuat Sîmbătă cu ascultarea martorilor în afacerea de la institutul Gregorian.

D. G. Botez, epitrop depune că în tot timpul de cînd d-sa e epitrop n'a avut nimic de reproșat saŭ nicĭ o bănuială în contra d-luĭ dr. V. Bejan.

D. *Al. Holban*, spune că pe timpul cînd a fost d-sa epitrop, a primit un denunț din partea d-luĭ dr. Mălăncescu, contra vătăjițeĭ Lăzărescu.

Din cercetările d-sale n'a rezultat ceva grav pentru vătăjiță. In urma unuĭ raport a d-luĭ dr. Bejau a fost destituit d. dr. Mălăncescu.

D. *N. Pogonat*, Spune că dese-orĭ dr. Bejan se plîngea în contra d-luĭ Ventura și refuza chiar să iscălească compturile prezentate de Ventura. La întrebarea d-luĭ avocat Bădărău. de către cine și unde s'a făcut cercetarea, d. Pogonat respunde că ancheta a fost făcută la început de d. Macry, dar unde s'a făcut cercetarea nu știe. La epitropie ancheta nu s'a făcut.

Martorul Teodorescu aŭ depus de asemenea favorabil d-luĭ dr. Bejan. De asemenea declară că certificatul de 4 clase primare a moașeĭ Hadviga.

D. *dr. Antonescu*, depune arătînd că ar fi fost imposibil ca d. dr. Bejan să facă ceva la examinarea elevelor intru cît pentru acest examen se numește o comisiune specială.

Moașa Cerban din Hușĭ arată că a împrumutat de la moașa Gross 100 leĭ cînd a fost scoasă din directorat și scrisoarea depusă la dosar nu e alt-ceva de cît că se scuză că n'a putut să-ĭ trimeată baniĭ. In ce privește directoratul am scris că nu maĭ nădăjduesc întru cît nu cred să se dee așa *degeaba* și nu *degeaba* cum s'a crezut la instrucție.

Moașa Haimovicĭ arată că a dat 100 leĭ moașeĭ Gross la întrare și capatarea diplomeĭ. Intrebată de d. Liteanu, dînsa respunde că a dat acești banĭ pentru prepararea și găzduirea din partea moașeĭ Grossu.

Intrebată de d. Liteanu, cu cine s'a întîlnit în Iașĭ, moașa respunde: cu d. Ventura pe care îl știa că are interes în proces de oare-ce d-sa a dat baniĭ și o scrisoare de la d. Gr Macry la Pavel. Floarea Iancovicĭ care a primit această scrisoare a fost noaptea la Leia Haimovicĭ și ĭ-a spus că trebue să depuie contra d-luĭ dr. Bejan și moașeĭ Grossu. Și fiind că ea presupunea că moașa Grosu ar fi dat'o pe față cu ocazia uneĭ vînzări de copil din institutul Gregorian a depus în contra lor.

In urma deciziuneĭ de a se sărbători amintirea zileĭ de 1848 în afară de mascarada ce organizează guvernul Ocultei, toțĭ liberalii-democrațĭ sînt cu stăruință invitațĭ a se întruni la redacția Dreptățiĭ *Lunĭ 1 Iunie, ora 8 și jumătate seara.*

La ordinea zileĭ fiind organizarea unuĭ meeting popular și a uneĭ marĭ manifestațiunĭ, sînt cu stăruință rugațĭ să se întrunească toțĭ cîțĭ înțeleg importanța acesteĭ chestiunĭ.

Universitare

Următoriĭ d-nĭ profesorĭ aŭ maĭ anunțat zilele de examinare:

Al. Philipide, în zilele de 11—20 Iunie, de la orele 8—11 a. m.

C. Leonardescu, 3—8 Iunie, de la orele 9—12 a. m. și 4—7 p. m.

Ar. Densușeanu, 4—8 Iunie, de la orele 8—12 a. m. și 2—6 p. m.

T. Antonescu, 15—18, de la orele 10—12 a. m. și 4—6 p. m.

roducțiunea de la școala de institutoare

Erĭ 31 Maĭ a fost producțiunea muzicală de la Scoala normală de institutoare de subt direcțiunea d-reĭ Elena Buznea.

De pe la ora 3 jum. salonul de recepție este baricadat de d-ne și d-re iar la ora 3 nu maĭ încăpeaŭ nicĭ în salonul cancelarieĭ care e vecin cu sala de recepție.

Chipul estetic cum s'a îngrijit a se împodobi cu draperiĭ treĭ culorĭ prima sală de recepție, 'ți amintește imediat că acolo sunt inimĭ, care simt romînește și au mult gust. — Curățenia exemplară din toată școala face ca toată lumea să admire interesul ce d-ra Buznea pune, pentru îngrijirea acesteĭ instituțiunĭ de cultură.

Onorurile caseĭ sunt făcute de către neobosita d-ra Efrosina Caton care cu amabilitatea ce o caracterizază, face, ca toată lumea asistentă se fie pe deplin mulțumită.

La ora 3 solemnitatea se începe prin rugăciunea *pre tine te lăudăm* — cor — esecutat foarte bine, sub conducerea d-neĭ profesoare Costandache apoĭ s'a esecutat programul festivitățeĭ.

Intreg programul a fost executat în mod artistic.

După ce s'a terminat producțiunea, d-ra Theodoru din clasa V-a a vorbit mulțumind d-reĭ directoare și profesorilor școaleĭ; d. Grigorie Buțureanu în un discurs foarte bine simțit le-a aratat calea, elevilor absolvente, pe care trebue s'o urmeze în societate.

Printre asistențĭ observ:

D-nele Mîrzescu, Macri, Sevastie Tuduran, Drăghicĭ, Buțureanu, Conta, Costandachi, Căp. Stroja, Căp. Vrabie, Leontenescu, Helescu, Musteață, dr. Gavrilescu etc. etc.

D-rele Sofiea Antoniu, Theodoru, Cuza, dr. Viroschi etc. etc.

D-niĭ Gr. Buțureanu, Musteață prof., Stoenescu procuror, Helescu, etc. etc.

La ora 5 p. m. fie-care se retrage mulțumițĭ de felul cum s'a achitat atît d-rele din cor cît și dirijoarea d-na Costandache.

D. V. Tintoreanu ne scrie că medicul aceleĭ dispărțirĭ, nu-șĭ caută de loc de serviciŭ.

Ast-fel treĭ copiĭ a d-luĭ Tintoreanu fiind bolnavĭ de coriŭ n'a fost posibil a-l face pe d-rul în chestiune să vie la d-sa acasă.

In cele din urmă descoperit d-rul a respuns că nu maĭ are ce căuta de oare-ce copiilor le e prea răŭ.

Astăzĭ va continua înaintea trib. Iașĭ procesul d-ruluĭ Bejan. Se dă ca sigur că procurorul va face astăzĭ toate sforțările ca procesul să se amîne pentru ca să se prelungească tortura nefericituluĭ inculpat.

Ședința de sîmbătă a lăsat aceeașĭ impresie ca și cea precedentă. Foarte multe născocirĭ interesate, organisate de 3—4 dușmanĭ a luĭ Bejan.

Printre multele petrecute în această ședință, merită se fie puse în evidență următoarele:

Unul din apărătorĭ a arătat din dosar un act în care sta scris că Bejan a fost dat în judecată din ordin.

Ancheta se făcea acasă la unul din epitropĭ și acest epitrop a mers pînă a stabili o sucursală de anchetă la Galațĭ în casa propriuluĭ săŭ frate.

Agențiĭ auxiliarĭ aĭ anchetătorilor, se primblau între Galațĭ și Iașĭ cu baniĭ personalĭ aĭ epitropuluĭ în chestie.

Pogonat sub jurămînt s'a plîns că el la Hala de bere, află, ce se petrece maĭ important la Epitropie, la care după buget figurează ca înalt funcționar.

O singură martoră Leia Haimovicĭ a arătat că a dat Sofieĭ Grosu 400 leĭ pentru o rochie, pentru preparat și pentru ca să pue un cuvînt bun la Bejan. S'a stabilit însă imediat că această martoră care făcea cadourĭ de 400 leĭ, avea 5 copiĭ și drept orĭ-ce mijloc de existență 30 leĭ pe lună care îĭ trimete familia.

Erĭ pe la oarele 12 calul de la trăsura d-luĭ Maior Petrescu, șeful serviciuluĭ de geniŭ, în care se afla d-na Petrescu cu doĭ copiĭ și guvernanta, luînd vînt pe strada Stefan cel mare, s'a isbit în magazia de mobile a luĭ M. V. Goldstein, stricînd un geam de la ușă și două geamurĭ de oglinzĭ de la o șifonieră. D. Solomon Glöcman, bancher care se afla în acel moment acolo, a fost grav rănit și piciorul sting i-a fos fracturat. D-niĭ doctorĭ Botezatu, Vecsman și Polingher, aŭ fost chemațĭ în grabă De asemenea Avram Vaisman în etate de 14 anĭ a fost rănit făcindu-ĭ 2 plăgĭ contuze la barbă și brațul drept.

A fost pansat la spitalul Evreesc.

O falșificare îndrăzneață

Am vorbit de o falșificare a uneĭ diplome de indigenat, afacere care se instrueşte de judele instructor cabinetul No. 2.

Iată faptele:

BercuIțic din Hîrlăŭ, luînd parte la războiul din 1877-78 a fost naturalizat. Un alt BercuIțic din comuna Mălinĭ județul Suceava, a căutat să se folosască de această diplomă și să treacă drept naturalizat.

Venind în Iașĭ, în unire cu comercianțiĭ Nae Seinfeld și Pincu Iacobi, răușec a face pe sergentul major Popa și sergentul furier Macriadi de la regimentul 13 Stefan cel Mare, reușesc a face ca BercuIțic din Mălinĭ să fie trecut în matricule ca unul ce a luat parte în răsboiŭ. Il înscriŭ pe BercuIțic pe o foaie de matriculă ca soldat recrutat la 1877 la regimentul 13 Stefan cel Mare. Iĭ face apoĭ falșificările pentru înaintările la gradul de caporal și sergent și apoĭ eliberare în 1879. Tot în registrul aceluĭ an înscrie că s'a cerut ministruluĭ de răsboiŭ trimeterea uneĭ diplome de naturalizare și brevetul de decorațiĭ.

Pentru ca BercuIțic să aibă ceva la mînă, sergentul major i-a dat un livret conrespunzător registrelor și falșifică iscălitura repauzatuluĭ colonel Gr. Borănescu.

Falșificatoriĭ aŭ primit pentru toate acestea 50 de leĭ.

Adevaratul Bercu a denunțat casul și în urma cercetărilor, ierĭ d-niĭ Corjescu-jude instructor, Dobrescu, procuror, căpitaniĭ Chirculescu și Cujbă aŭ fost la cazarma regimentuluĭ, și sergentul major și sergentul Macriadi aŭ fost depușĭ. Aceștia aŭ aratat ca autorĭ moralĭ aĭ falșuluĭ, pe evreiĭ citațĭ maĭ sus. De asemenea ambiĭ evreĭ aŭ fost depușĭ.

Vom ținea în curent pe cetitorĭ cu acest fapt.

Mobile! Mobile! Mobile!

MOBILE!

ANUNCIIŬ MPORTANT

LA MAGASINUL FOST

LEON TISCHLER

Strada Stefan cel Mare No. 15

S'a pus în vînzare un mare asortiment de mobile după modelul cel mai noŭ.

Se vinde EN GROS şi EN DETAIL

Cu preţurĭ foarte reduse.

MOBILE!

Mobile! Mobile! Mobile!

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

AVIS IMPORTANT

Fabrică de cravate sistem american **Str. Golia No. 77** a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment dd cravate, **o adevărată expoziţie**, pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Tot o dată atrage atenţie cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură.

Onor. d-nĭ comercianţii din provincie aŭ ocazia de a-şi asorta magasinele lor cu diferite soiurĭ de cravate care difera de preţ cu ori ce altă fabrică în eftinătate şi bunătatea fabricaţiunei.

Tot o dată un mare transport de cămeşi, gulere, umbrele.

Cu toată stima

Charles Kern

Iaşĭ str. Golia 77. Notaţi-vă No. 77.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, şi se află de vînzare la librăriile d-lor Maximovicĭ, şi Iliescu et Grossu: «EL şi EA» de Ilie Dimitrescu. Preţul acestuĭ frumos volum e de 2 leĭ.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, No. 52 Str. Golia No. 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz.

Specialităţĭ de ornice aur, argint, oţel şi metal, preeum orĭ şi ce fel de reparaţiunĭ de ornice.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului)*. Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	0[illegible]	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţei" „GENERALA" *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CUREE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mîncare.

De vînzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

AVIS IMPORTANT

Fabrica de Cravate sistem american str. Golia No. 77 cu ocazia Sărbătorilor a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment de cravate pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Decĭ roagă pe onor. public şi pe onor. clienţĭ să bine voiască a'l visita.

Tot odată atrage atenţia cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură vinde şi en gros.

Cu toată stima

CHARLES KERN

Iaşĭ str. Golia No. 77

Iasi — „DACIA", Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 26 — EDIŢIA II-a — IAŞĬ — MERCURĬ 3 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Continuarea procesuluĭ Dr. Bejan

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARĂ
Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE
Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

IV

Ne vedem ajunşĭ la un capitol al chestiuneĭ, unde faptele nude ne daŭ zdrobitoare argumente, fără a maĭ fi necesare comentariile.

Cine dintre noĭ nu ştie şi n'a văzut de mult, că venind d. *Sturdza* la guvern, principiile şi sentimentele d-sale faţă cu chestiunea naţională aŭ devenit **imediat** şi **nemotivat diametral opuse acelora pe carĭ le profesa şi desfăşura cu atîta înflăcărare în opoziţie.** Nu numaĭ, că actualul prim-ministru a încetat a maĭ fi acel intransigent duşman al Ungurilor, care te anatemisa şi te făcea spion şi trădător (vezĭ faimosul discurs de la Orfeŭ. Nota aut.) numaĭ să fi îndrăznit a nu-ĭ împărtăşi vederile în chestiunea naţională orĭ să fi avut ocasia... a sta de vorbă orĭ la masă cu vre-un Ungur cît de inofensiv, — dar a mers pînă acolo cu schimbarea la faţă, în cît a devenit **prieten** — şi încă **subordonat**! — al acelora, pentru carĭ ca oposant nu găsia în de-ajuns prilejurĭ pentru a-ĭ stigmatisa de sălbaticĭ, asiaticĭ, şi cîte altele.

Scusele de la Iaşĭ, desbinarea Romînilor de peste munţĭ, dismembrarea Ligeĭ, visita de la Budapesta, decorarea luĭ Ieszenszky, visita oficerilor romînĭ la Braşov... iată tot atîtea păcate, pe care de le-ar fi comis guvernul conservator orĭ alt guvern în fruntea căruia să nu fie domnul Sturdza, acesta cu siguranţă l-ar fi înfierat de cel maĭ blestemat guvern ce l-a avut vre-o dată statul romîn.

Dar orĭ cît de nefastă ar fi şi este o asemenea linie de conduită faţă cu *chestiunea de existenţă a întreg neamuluĭ romînesc* — cum spunea domnul Sturdza în opoziţie — nu ne aşteptam nicĭ chiar de la d. Sturdza, că îndată ce s'a văzut primul ministru al statuluĭ romîn şi întîiul sfetnic al M. S. gloriosuluĭ Rege Carol, să meargă cu prieteşugul către Unguri, pînă la primejduirea şcoalelor şi bisericilor romîne din Transilvania, prin *tăierea bruscă a subvenţiilor legale ce le primiseră şcoalele romîne din Braşov şi biserica sf. Nicolae de la toate guvernele anterioare ale statuluĭ romîn!*

In Octomvrie 1895 a venit d. Sturdza la guvern şi în Noemvrie 1896 a fost constrîns sa-l părăsească. Şi în cursul acesta de vreme preţioasa, actualul nostru premier *n'a dat un singur ban*, din suma prevăzută de legea noastră specială din 1875, pentru şcoalele romîne din Braşov şi pentru biserica Sfîntuluĭ Nicolae.

Putem afirma, întemeiaţĭ pe dovezile ce urmează, şi fără nicĭ o teamă de a exagera, că prin acest fapt al d-sale, incualificabil de nefast, d. prim ministru al Romînieĭ, Dimitrie Sturdza:, a comis de odată două grave crime, una de ordin înalt naţional, ceealaltă de ordin strict constituţional:

a împins şcoalele romîne din Braşov şi biserica Sfîntuluĭ Nicolae în cea maĭ penibilă situaţie financiară şi astfel **le-a dat victimă şovinismuluĭ lacom al guvernuluĭ maghiar,** şi

a violat constituţia statuluĭ romîn, nesocotind o lege specială confirmată de M. S. Regele Carol **şi neavînd**, despre această situaţie anormală, corpurile legiuitoare romîne.

Dl Sturdza încearcă să se degajeze de răspunderea grozavă a acestor crime, pretextînd, cu vicleşug, că prin acordarea şi maĭ departe a subvenţiilor ar fi expus şcoalele romîne din Braşov şi biserica Sfîntuluĭ Nicolae, rigoareĭ prevăzute în legea ungurească de la 1883, adecă închidereĭ. Cu alte cuvinte, tocmaĭ interesele naţionale ar fi îndemnat pe d-l Sturdza să comită aceea ce a comis, ca-şi-cum tăind subvenţiile n'a îmbrîncit şcoalele romîne din Braşov şi biserica Sfîntuluĭ Nicolae spre acelaşĭ nenorocit sfîrşit!

Faptele ce le destăinuim maĭ la vale şi pe carĭ nu credem că d-l Sturdza va putea să le desmintă fără a pălmui adevărul — îndreptăţesc şi impun afirmaţia, că domnul *Sturdza nu e de bună credinţă în scusele d-sale*, carĭ n'aŭ alt merit de cît că sunt bine meşteşugite.

In cursul anuluĭ 1896, cînd şcoalele romîne din Braşov ajunseseră, din *graţia* d-luĭ Sturdza, în primejdia iminentă de a fi închise, o persoană *confientă* a acestor şcoale a fost aicĭ la Bucureştĭ, la domnul *Sturdza, şi în numele intereselor marĭ culturale a treĭ milioane de fraţĭ subjugaţĭ* **'l-a conjurat să dispue lichidarea ajutoarelor votate prin legea de la 1875.**

Dl premier Sturdza, care de un an de zile purta cu promisiunĭ — obiceiul d-sale *diplomatic!* — pe conducătoriĭ şcoalelor romîne din Braşov, — s'a pătruns atît de profund de înaltele sentimente naţionale pe care le propovăduia în opoziţie, încît — conform cu obiceiul d-sale *politic!* — şi de data asta *a coborît discuţia pe* **povîrnişul patimelor de partid!**

Acest bărbat politic, care în vieaţa sa întreagă n'a văzut şi nu vede în oameniĭ noştri, cu carĭ ar conveni fie politicește, fie culturalicește, fie socialicește, fie chiar naţionalicește de cît amicĭ de principiĭ orĭ „duşmanĭ veninoşĭ", acest om politic *îmbătrînit în sectarismul cel maĭ îngust*, sufocant a orĭ-ce vederĭ largĭ şi desinteresate, — a crezut, că poate face şi din membriĭ eforieĭ şcoalelor romîne din Braşov şi din profesoriĭ acestor şcoale, *unelte politice ale d-sale*!

Eată faptele: d. Sturdza a promis trimisuluĭ oficial al eforieĭ romîne din Braşov, că acordă şi pe maĭ departe ajutoarele, dar cu următoarele condiţiĭ:

Aceĭ profesorĭ şi eforĭ aĭ şcoalelor romîne din Braşov, pe carĭ îĭ ştie **duşmanĭ politicĭ aĭ d-sale!** *(— Nota aut.) să fie schimbaţĭ cu alţiĭ, carĭ să-ĭ convină!*

Altcum nu va da nicĭ un ban şcoalelor romîne din Braşov!

Intre ceĭ *proscrişĭ* de d. Sturdza, era în prima linie chiar *persoana oficială* care încassa pînă atuncĭ ajutoarele, şi care are încrederea cercurilor conducătoare ale şcoalelor de la Braşov!

Sunt atît de zdrobitoare aceste fapte, atît de elocuent pledează ele contra buneĭ credinţe a d-luĭ Sturdza, încît orĭ-ce comentariĭ ar fi inutile.

Constatăm numaĭ atît — şi aceasta e dovada cea maĭ hotărîtoare — că d. *Sturdza n'a amintit atuncĭ un singur cuvînt despre* **renta şcoalelor romîne din Braşov.**

De ce n'a amintit? Nu era de datoria d-sale şi ca Romîn şi ca prim-ministru al statuluĭ romîn să-şĭ mărturisească atuncĭ acest corect punct de vedere?! Şi nu numaĭ să-l mărturisească, dară să-şĭ procedeze în conformitate cu el?!

Dară n'a făcut-o. *N'a făcut-o nicĭ sub dintîiul d-sale minister, nicĭ sub al doilea!*

Venind la putere d. *P. S. Aurelian*, ministerul acestuia 'şĭ-a ţinut şi de o datorie către constituţia statuluĭ romîn şi de o datorie către neamul romînesc, să lichideze, şcoalelor romîne din Braşov, renta anuală garantată în legea de la 1875.

D. *Sturdza* ajuns a doua-oară în capul afacerilor ţareĭ, n'a respectat nicĭ linia de conduită a guvernuluĭ Aurelian, precum nu respectase nicĭ linia de conduită a guvernelor anterioare, urmată faţă de şcoalele romîne din Braşov, ci prima măsură ce a luat a fost, că iarăşĭ a tăiat renta anuală!

Şi renta anuală a rămas tăiată, iară şcoalele romîne din Braşov aŭ fost din noŭ aruncate în primejdia incalculabil de mare: de a se *maghiarisa* orĭ de a fi *închise!*

Cu toate acestea d. Sturdza a păstrat tăcere asupra chestiuneĭ, fără să-ĭ pese de soarta şcoalelor romîne din Braşov.

Chestiunea s'a adus însă — *din norocire*, credem noĭ, iară nu *din nenorocire*, cum spun alţiĭ — în discuţia corpurilor noastre legiuitoare.

Partea aceasta a chestiuneĭ — partea cea maĭ importantă — o vom tracta în articolul următor.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Strada *** Cetitorul va înlocui el singur semnele noastre stelate prin numele străziĭ de actualitate ruşinoasă în oraşul nostru.

Petiţiunea cetăţenilor, înregistrată acum două zile în „Opinia" şi prin care se cere strămutarea localurilor compromiţătoare din renumita stradă, e motivată de multe şi binecuvîntate pricinĭ: de ordine socială, de ordine economică, de ordine religioase în sfîrşit. Chiriile caselor scad; drumul e compromiţător — sunt fete de şcoală, sunt doamne care nu pot primi orĭ face vizite; este, apoĭ, o clădire bisericească de care nu s'a ţinut seamă acordîndu-se autorizaţiĭ numeroaselor „case care aŭ creat o reputaţie de ruşinoasă tradiţie uliţeĭ incriminate.

Problema, astfeliŭ motivată, e serioasă: dar soluţia nu e uşoară — şi ne pare sincer sau că e atît de *delicată* chestiunea, încît abia îndrăznim s'o atingem — cu gravitatea noastră de higienist.

Să se dea — conchide petiţia — o regiune izolată şi depărtată localurilor publice. Dar „instituţiile" acestea — unul din marile şi fundamentalele „rele necesare", nu-şĭ întemeează ele existenţa tocmaĭ pe motivul că sunt... la îndămîna oraşenilor? Neaparat — ar fi maĭ salutar şi maĭ puţin contrar pudoareĭ saŭ moralităţiĭ publice, să se creeze un soiŭ de „voierie" la vr'o margine de oraş, asămănător faimoaselor „dépotoirs" de care vorbeşte higiena. Dar nu putem insista, am zis.

Faptul însă e de o remarcabilă actualitate. Şi poate nicĭodată strada în chestie nu va ajunge atît de populară, ca în cazul cînd se vor stîrni lungĭ dezbaterĭ în jurul eĭ.

La Paris toată lumea indigenă saŭ străină a auzit — chiar dacă n'a luat cunoştinţă *de vise* — de faimoasa „Rue des petits carreaux" despre care studenţiĭ noştri din cartierul latin cîntă:

In strada micilor fereştĭ
Adesea noaptea-l întîlneştĭ...

Strada cu pricina — nu are specialitatea escluzivă a... imoralităţiĭ publice, precum nu o are de altfel stra *** la noĭ, — dar legenda a consacrat-o, eternă, indestructibilă — compromisă, compromiţătoare.

Iată de ce ni se pare că, cu toată dreapta cerere a cetăţenilor ieşanĭ, rezultatul nu va fi de mare valoare, şi consiliul comunal nu va... dezlegă chestia delicată a faimoaseĭ străzĭ — izgonind parezitismul *aiurea*.

Nu se va maĭ zice: locuiţĭ în strada ***? E compromiţător... etc.

Dar se va zice: Grozav loc maĭ *era* strada *** odinioară!...

Se va şopti încet, încet că în colţul cutare era casa cutare; că aiurea se petrecea seara scandal, — Că pe icĭ nu puteai trece, pe dincolo iar: Etc. etc...

SEMNE BUNE

Se pare că disidenţiĭ nu staŭ cu mînele 'n sîn.

Zilele acestea majoritatea anti-sturzistă din comitetul esecutiv al partiduluĭ liberal, se va întruni la d-l Eugen Stătescu, unde va redacta un manifest şi va procede în acelaş timp la complectarea comitetuluĭ, fără d. Sturza.

Precum se vede acţiunea disidenţilor are ca obiectiv, principiul şi imediat resturnarea regimuluĭ.

EXTERNE

Pacea în Balcanĭ

Săptămîna trecută a adus un mic eveniment în Balcanĭ: s'a împlinit, anume, termenul de un an pînă la care se angajase sublima Pourtă să retragă toate oştirile sale din Tesalia — şi făgăduiala a fost ţinută fără să fie trebuinţă de intervenţiĭ diplomatice şi note amintitoare.

E negreşit aci un augur de pace, bine venit în vremea aceasta cînd alte două naţiunĭ îşĭ măsoară puterile neegale într'o lungă serie de lupte pe mare şi pe uscat. Grecia întră în faza linişteĭ de care are trebuinţă pentru a se putea descărca de grelele poverĭ ce-ĭ impune înfrîngerea. Căcĭ suma despăgubirilor în aparenţă neînsamnată, s'a apreciat că echivalează cu îndoita sumă cerută de Germanĭ, naţiuneĭ franceze după 1871.

Dar păgubele nu sunt numaĭ de ordinea aceasta. Urmele lupteĭ vor rămînea durabile în mule locurĭ şi în Tessalia maĭ ales. După un corespondent elen:

....„unele districte ale Tessalieĭ n'aŭ suferit prea mult, mulţămită severităţiĭ unor generalĭ musulmanĭ. Intr'altele însă comandanţiĭ turcĭ aŭ lăsat mîna liberă soldaţilor şi mercenarilor albanejĭ care aŭ făcut jafurĭ îngrozitoare. Tessalieniĭ din acele regiunĭ, reîntorşĭ la vetrele lor nu maĭ regăsesc nicĭ case, nicĭ ţarinĭ, nicĭ bisericĭ, nicĭ pădurĭ. Totul a fost ras, pustiit, batjocorit, pînă şi locaşurile sfinte care aŭ fost spurcate în mod ruşinos, Din cele nouă sute *de case din Domokos, numaĭ* treĭ-zecĭ şi patru *aŭ rămas în picioare şi încă în ce hal! Tot aşa aŭ suferit districtele Farsala, Larissa şi altele,"*

După „Corespondenţa politică" din Viena mareşalul Edhem Paşa a cerut o anchetă asupra barbariilor săvîrşite la Trikala. Iată un caz între altele. In împrejurimile Iskalatneĭ, un ţigan şi o fată dintr'aceeaşĭ rasă, profesînd islanismul aŭ fost arşĭ. Alţĭ ţiganĭ, tot de credinţă musulmană, aŭ fost ucişĭ în mare număr — de către soldaţiĭ creştinĭ.

De unde se deduce că nu numaĭ din partea Islamuluĭ s'aŭ făcut violenţe, ci din ambele părţĭ.

Dar cu încetul uitarea se aşterne preste groaznicele întîmplărĭ şi pacea se anunţă.

Nicĭ odată ea nu s'a făcut fără sacrificiĭ.

Şcoalele Comerciale

IX

Inainte de a termina trebue să maĭ lămurim cîte-va chestiunĭ relative la şcoalele comerciale de gradul al II-lea. Aşa, între altele trebue să vedem: *pentru ce s'aŭ creat două felurĭ de şcolĭ comerciale deosebite şi care e menirea lor specială?*

Uniĭ aŭ zis, că şcolile comerciale de gradul I aŭ menirea de a forma comercianţĭ micĭ, iar cele de gradul al II-lea comercianţĭ marĭ. Această explicaţie este cît se poate de superficială, de oare-ce nu şcoala va decide asupra feluluĭ de comerţ ce trebue să facă o persoană, ci capitalul şi priceperea sa în afacerĭ; prin urmare, se poate întîmpla, ca un absolvent al şcoaleĭ de gradul I, să înceapă de la mic şi să ajungă angrosist, pe cînd altul, cu diplomă de la gradul al II-lea, să nu fie în stare a face nicĭ-un soiŭ de comerţ.

Eu cred, că autorul legiĭ din 1893, n'a putut să aibă în videre alt-ceva de cît reorganizarea învăţămîntuluĭ comercial pe nişte baze maĭ solide de cît în trecut, de oare-ce se dovedise, că şcoalele vechĭ, cu cincĭ anĭ de studiu, nu aŭ dat rezultate satisfăcătoare. Dupa maĭ mulţĭ anĭ de experienţă s'a observat, că acele şcolĭ aveaŭ o organizaţie defectuoasă şi programe necomplecte, de aceea, între altele, era nevoe de a se maĭ adăugi un an de studiu. In acelaşĭ timp însă, statistica dovedea, că populaţia şcoalelor comerciale, destul de puţin numeroasă în primiĭ treĭ anĭ, ajungea aproape nulă în ultimiĭ doĭ anĭ de studiu, aşa că în clasa V de abia urmaŭ 10—15 elevĭ. Faţă cu aceste cifre, autorul legiĭ s'a hotărît a lăsa şcoalele de pînă atuncĭ numaĭ cu treĭ anĭ de studiu, dar a le organiza ast-fel, în cît absolvenţiĭ lor să posedă toate cunoştinţele elementare, relative la industrie şi comerţ; apoĭ a creat două şcolĭ de gradul al II-lea, carĭ să fie o continuare şi o complectare a celor dintîĭ şi carĭ, fiind alimentate de toate cele cincĭ şcolĭ de gradul I, aveaŭ să fie maĭ bine populate de cît şcoalele vechĭ în ultimiĭ lor doĭ anĭ de studiu.

Dar acum naşte altă întrebare: oare şcoalele comerciale actuale de gradul II, sînt în adevăr o continuare şi o complectare a celor de gradul I? In aparenţă da, în realitate nu şi iată de ce. Maĭ întîĭ am văzut, că chiar programele acestor şcolĭ lasă foarte mult de dorit şi de aceea trebuesc reformate aproape în mod radical, pentru ca ele să fie în adevăr o complectare a celor de gradul I; dar pe lîngă acestea maĭ sînt şi alte neajunsurĭ. Aşa, între altele, regulamentul prevede burse numaĭ la şcoalele de gradul al II-lea (art. 90), iar pe de altă parte se admit la aceste şcolĭ absolvenţĭ de aĭ gimnaziilor clasice şi reale, fără a fi obligaţĭ să dee vre-un examen de diferinţă (art. 77). Rezultatele eraŭ uşor de prevăzut: în lipsă de absolvenţĭ de aĭ şcoalelor comerciale de gradul I, un mare număr de burse au fost date la absolvenţĭ de aĭ gimnaziilor, carĭ veniau la şcoalele comerciale de gradul al II-lea, tocmaĭ în viderea acestor burse şi a carierilor ce aveaŭ perspectiva de a-şĭ asigura într'un timp maĭ puţin îndelungat.

Dar aceştĭ elevĭ nu învăţase în gimnaziĭ nicĭ comptabilitate, nicĭ conrespondenţă comercială, nicĭ aritmetică comercială, nicĭ cursul mărfurilor, nicĭ limba nemţască; atuncĭ cum puteaŭ eĭ să urmeze cursurile şcoaleĭ de gradul al II-lea cu acelaşĭ succes, cu carĭ urmaŭ puţiniĭ elevĭ veniţĭ de la gradul I?

Şi dacă nu puteaŭ face aceasta, ce era de făcut? Natural, că nimic alta de cît de a relua toate aceste obiecte de la capăt şi a le face în mod cu totul elementar; prin urmare, afară de geografie, franceză, ştiinţele fizico-naturale şi ştiinţa dreptuluĭ, toate celelalte obiecte trebuiaŭ să se predee aproape întocmaĭ ca la gradul I, aşa că eleviĭ veniţĭ de la aceste şcolĭ nu făceaŭ altă ceva de cît a repeta aceleaşĭ ştiinţe. De aice vedem, că în loc să avem în Iaşĭ şi Bucureştĭ cîte o şcoală comercială de curs inferior şi alta de curs superior, care să continue şi să complecteze pe cea dintîiŭ, am avut pînă acuma cîte două şcolĭ aproape paralele; în tot cazul, şcoalele actuale de gradul al II-lea n'aŭ putut da rezultate maĭ bune de cît vechile şcolĭ cu cincĭ anĭ de studiĭ.

Cu toate acestea, uniĭ şi-aŭ făcut iluziĭ foarte marĭ despre şcoalele de gradul al

II-lea și aŭ început a le considera ca un fel de academiĭ de comerț, menite a da nu numaĭ comercianți și funcționarĭ financiarĭ superiorĭ, ci chiar și profesorĭ pentru ele însă-șĭ, întocmaĭ ca universitățile. In adevăr, în legea din 1893, la art. 14, cetim următoarele: «profesorii-învățămîntuluĭ teoretic profesional aĭ statuluĭ se recrutează și se numesc conform legeĭ pentru numirea personaluluĭ didactic, atîrnat de ministerul instrucțiuneĭ publice... Eĭ trebue să posedă *diploma uneĭ școale speciale superioare*, saŭ diploma de licență orĭ doctorat...» Ce-a înțeles legiuitorul prin «diploma uneĭ școlĭ speciale superioare?» Aceasta se vede destul de lămurit la articolul 21 din regulament, care zice, că «această școală trebue să fie de aceiașĭ ramură, dar de un grad superior școaleĭ, unde catedra este vacantă»; cu alte cuvinte, școalele comerciale, fiind niște școlĭ secondare, urma ca să nu se admită la concurs pentru catedrele lor, de cît diplomațĭ de aĭ unor școale speciale de acelaș grad cu universitățile. Autoritățile noastre școlare însă, aŭ înterpretat legea și regulamentul în mod cu totul arbitrar și aŭ stabilit principiul, că școalele comerciale de gradul al II-lea, întră în categoria școalelor speciale de carĭ vorbește legea. In baza acestuĭ principiŭ s'a dat voe absolvenților acestor școlĭ, să concureze maĭ întâĭ pentru catedrele de comptabilitate, iar maĭ pe urmă și pentru cele de geografie, pentru motivul că aceasta se face aice maĭ mult din punct de vedere comercial; și dacă legea asupra concursurilor maĭ rămîneaŭ multă vreme în vigoare, de sigur că acest drept s'ar fi întins și la știința limbilor, la fizico-naturale, etc. pentru acelașĭ rezon!

Cu alte cuvinte, contra spiritului legiĭ și contra noțiunelor celor maĭ elementare de dreptate, autoritățile școlare de pe lîngă ministerul domeniilor, aŭ asimilat niște tinerĭ cu șase clase secundare, cu licențiațiĭ și doctorațiĭ universităților, ceea ce este nedrept, dăunător pentru instrucțiunea profesională și chiar imoral. Nedrept, pentru că cine ar maĭ îndrăsni astăzĭ să susție, că un licențiat saŭ doctorat, fie el orĭ cît de mediocru, s'ar putea compara din punct de vedere cultural cu un absolvent a șase clase secundare?

Și dacă este așa, cum poate cineva pretinde, că un ast-fel de absolvent, merită să ocupe un post, care după lege se cuvine numaĭ celor cu titlurĭ universitare?.. Acest principiu este tot-o-dată dăunător pentru instrucțiunea secundară specială; căcĭ, închipuiți-vă, ce fel de școlĭ secundare ar fi acelea, în care profesoriĭ n'ar fi de cît niște absolvenți de aĭ lor? Dacă am urma pe această cale, de sigur că ar trebui să ne întoarcem cu cel puțin 40 de anĭ înapoĭ, cînd, în lipsă de oamenĭ speciali, se recrutaŭ institutorĭ dintre tineriĭ cu două clase gimnaziale, iar profesoriĭ secundarĭ dintre absolvenții liceelor.

Este de netăgăduit, că mulți dintre profesoriĭ și institutoriĭ, recrutați astfel, aŭ fost niște bunĭ dascălĭ; dar nu-ĭ maĭ puțin adevarat, că aceștia eraŭ ca un fel de excepțiĭ de la regula generală.

Astă-zĭ însă, cînd, pentru a fi institutor se cere opt anĭ de studiĭ secundare, iar pentru a fi profesor secundar... diploma de licențiat saŭ doctorat, nu maĭ este permis nimăruĭ, să introducă în școalele secundare ca profesorĭ, niște tinerĭ abia eșiți de pe băncile acestor școlĭ; căcĭ chiar de ar avea eĭ o doză oare-care de știință nu vor avea nicĭ o dată posibilitatea de a o comunica altora cu același succes, cum ar putea-o face un om cu o cultură universitară și o pregătire déosebită pentru cariera dăscălească. In fine, interpretarea dată dispoziției mencionate este și imorală, de oare-ce ea face pe absolvenții școalelor comerciale să creadă că aŭ în adevăr un drept, pe care nu-l merită, și de aceea devin foarte pretențioșĭ și nemulțămiți de poziționea lor; iar cînd nu-șĭ pot realiza întreg idealul lor, care constă în a ocupa sp. ex. un post la bancă, retribuit cu 4—500 leĭ pe lună și o catedră la o școală comercială, atuncĭ îșĭ fac samă orĭ înebunesc.

Pentru a înlătura relele mencionate în acest articol trebue ca eleviĭ gimnaziilor să depună la intrarea lor în școala comercială, un examen de diferință; iar catedrele acestor școlĭ, să se ocupe numaĭ de licențiațĭ și doctorațĭ, saŭ de titrațĭ de aĭ unor școale speciale similare universităților, dacă există.

In acest caz, catedra de comptabilitate, ar putea fi ocupată de un licențiat saŭ doctor în matematicĭ, după cum se specifică în noua lege a instrucțiuneĭ secundare, și ea ar forma a doua specialitate pe lîngă matematicĭ. Dacă însă va rămînea, ca profesoriĭ de comptabilitate să se recruteze și pe viitor tot din absolvenții școalelor de gradul al II-lea, atuncĭ să li se ceară macar 5 anĭ de practică într'o instituțiune economică și să fie examinațĭ nu numaĭ din comptabilitate, ci și din limba romînă, psihologie și pedagogie; iar în privința onoraruluĭ, să fie asimilați cu profesoriĭ de caligrafie, de oare ce n'aŭ titlurĭ de școală superioară acestora.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XIII

D-ra X... absolventă a școaleĭ de Diclamație, s'a înscris ca studentă la Facultatea de drept...

O STUDENTĂ

Ce! Te mirĭ că și-a ales
Un rol de... advocat?
— Eŭ cred că-ĭ lesne de înțeles:
...Declamă minunat.

***

O CULME MEDICALĂ

Să suferĭ de... **Diabet,** *și să nu fiĭ un băet de...* **zahar...**

Zigfrid

Științĭ-Litere-Arte

Artiștii noștri sunt maĭ interesațĭ încă în provincie decît în orașul lor natal. Nicĭ odată nu e maĭ pitorescă, maĭ variată, maĭ teatrală — și maĭ nevoiașă viața dramatică decît în aventuroasele turnee de provincii.

Extragem cîte-va fragmente din ravașe „intime".

„La 28 April, precum știĭ, am plecat din Iași spre Pitești, unde am căutat a înveseli publicul cu repertorul nostru de comediĭ. Dar Piteștenii nu voiaŭ în ruptul capuluĭ să rîdă—și rămîneam noĭ de rîs dacă buna Providență nu ne-ar fi întins în ajutor pe dr. Gogu Rădulescu, conservator, care ne-a patronat patru reprezentațiĭ cu succes. Ba, ultima chiar de *una mie* de francĭ — din carĭ am dat 300 pentru îmbrăcămintea fetelor sărace.

Doctorul găsise *leacul*, d-zeŭ să-l ție în sfînta sa pază".

Din alta scrisoare:

„La Focșanĭ plouă de... 28 zile mereŭ. Ne-am transportat aci cu hazliul nostru repertoriu—doar om maĭ înveseli cearta între prefectul Mișu Manolescu și cîrciumarul primar Iftimie Ionescu. Dar ți-aĭ găsit. Ba tocmaĭ teatrul i-a învrăjbit maĭ rău. Să vezĭ cum. Prefectul vroia să dea representație pentru construirea unuĭ chioșc la șosea; primarul Iftimie cu aĭ d-sale ciracĭ, împedecară reprezentația „pă cum că numaĭ poporul suveran poate avea grădina gratuită".

Se zice că primarul va fi trimis la... teșghea. A levoar".

*

In ultimul număr din „Revue de Paris, se află un documentat articol asupra luăriĭ *Plevneĭ*.

*

Se zice că vom avea în anul acesta un noŭ organ *balnear* — Curierul băilor de la *Strunga*.

*

Oratorul belgian Vandervelde vorbea zilele acestea unuĭ numeros auditoriŭ contra alcoolismuluĭ. Intre altele conferentiarul cita exemplul suggestiv al unuĭ porc care murise pe loc după un acces de băuturĭ alcoolice.

— Așa i se cădea, întrerupse unul din public: rachiul nu-ĭ pentru porcĭ, ci pentru oamenĭ!

Efectul fu colosal și conferința avu un efect... ridicul.

*

In legătură cu problema „moralității publice" de care se vorbește în prima pagină à propos de „strada ***" ne-am permite să observăm că din ce în ce devine maĭ compromițător colțul din fața hotelului Traian—în timpul sereĭ.

Cel puțin la clubul colectivist—situat în același loc—publicul nu vede ce se petrece, dar strada, i aparține.

*

Ziua de mînĭ—5 Iunie— e prima zi de esamene la o parte din cursurile secundare. Avis elevilor care ar... uita.

*

Regele Oscar al Suedieĭ a înființat o bursă temporarie pentru gazetariĭ care sunt trimiși în străinatate să se cultive. De unde putem deduce că acolo gazetariĭ aŭ cunoștințile... indigene, nu ca aiurea.

INFORMAȚII

Din ediția a treia de erĭ

In locul d-luĭ Titus Popovicĭ, ajutor de judecător, înaintat procuror, a fost numit d. Petroni, nepotul d-luĭ col. Botez.

— —

D. Dim. Adam a fost numit ajutor de judecător la Mihăilenĭ, județul Dorohoĭ.

— —

Examenul de capacitate de la școala de institutoare, a început astă-zĭ dimineață.

S'a dat prima probă scrisă.

Delegațiĭ ministruluĭ sunt d-niĭ Hurmuzescu și Mănescu.

— —

Toate procesele civile care eraŭ sorocite pentru ziua de astăzĭ, înaintea trib. Iași secția I, aŭ fost amînate, continuîndu-se ascultarea martorilor în procesul intentat d-luĭ dr. Bejan, și care se judecă de vr'o două zile înaintea acestuĭ tribunal.

— —

Am întreba pe On. Primar al orașuluĭ Botoșanĭ, prin ce minune și cum se face de a numit în postul de inginer șef, pe un inginer lipsit cu totul de titlurile academice, după cum cere legea, și care e causa că On. Ministru s'a grăbit a confirma pe acest d. Hynik? causele sunt multe pe carĭ noĭ avem a le spune, după ce ni se va respunde.

— —

Erĭ cu ocasia hirotonisireĭ părinteluĭ Răileanu, pe la orele 8 jum. a. m. șeful siguranțeĭ V. Botez, a observat în biserica Mitropolieĭ, un călugăr, purtînd o cruce la pept, și care i-a părut suspect.

Intrebat asupra identității sale, el arată că este **frate;** în acest interval d. Botez observă că figura iĭ este cunoscută. Trimis la siguranță se recunoaște că e un călugăr improvizat și nu e altul de cît Dumitru Marinov, din secția 4-a, o veche cunoștință polițienească.

Suntem sigurĭ că d. Botez îl va hirotonisi de **frate** călugăr, cetindu-ĭ tot-odată și lepădările.

— —

D-na Olga Mironescu, a cerut ministeruluĭ de a autorisa facerea uneĭ loteriĭ din al căreĭ produs să se cumpere un loc și să zidească școala de țesătorie, a căreĭ directoară e d-na Mironescu.

Ministerul a trimis cererea d-neĭ Mironescu la comisia de loteriă, care se va pronunța zilele acestea.

— —

Soldatul înecat în Prut și despre care am vorbit la timp, e Gheorghe Raicu din comuna Șchiopenĭ.

Identitatea a fost stabilită de substitutul de comisar regesc, care a fost în acest scop la fața loculuĭ.

———

D. colonel Lambrino a fost delegat de ministerul de răsboiŭ, pentru a asista la examinele școaleĭ fiilor de militarĭ.

— —

Afacerea privitoare la falșul cu diploma de indigenat, despre care am vorbit la ediția I-a, se instruește la parchetul civil.

Judecata serjentuluĭ major Popa și serjentuluĭ Macriadi, se va face însă înaintea tribunaluluĭ militar.

— —

Următoarele licitațiĭ vor avea loc in sala prefectureĭ de județ.

La 25 Iunie, pentru construirea podurilor de pe șoseaua Botoșanĭ-Hirlău.

La 11 Iunie, pentru furnizarea lemnelor necesare școalelor statuluĭ.

La 23 Iunie, complectarea șoseleĭ Iașĭ-Sculenĭ.

La 22 Iunie, pentru reparațiunea penitenciaruluĭ Iașĭ.

— —

Iată textul invitațiuneĭ pentru a 10-a aniversare a societățeĭ științifice și literare din Iașĭ:

Aula Universității noŭ

Duminică 7 Iunie 1898 orele 3 p. m.

Domn . . . .

Societatea științifică și literară din Iașĭ, împlinind 10 anĭ de la a sa întemeiere, va serbători această aniversare printr'o ședință publică, la care vă rugăm a lua parte.

Președinte: *A. D. Xenopol.*

Vor vorbi:

1) D. Grigore Buțureanu, despre: *„activitatea societățeĭ în restimpul de zece anĭ."*

2) D. A. D. Xenopol: *„cestiunĭ estetice."*

3) D. Dragomir Hurmuzescu: *Procesul necontenit al științelor experimentale și înrîurirea lor asupra.*

4) D. Gh. Ghibănescu: *„sistematizarea munceĭ."*

Serbarea d-neĭ S. Macry de la școala Normală de institutoare

Corpul didactic și elevele școaleĭ normale de institutoare din Iașĭ, aŭ ținut sărbătorească ocazia trecereĭ la pensie a d-neĭ Smaranda Macry, directoarea acesteĭ școale de 32 anĭ și a d-neĭ Emilia Richerte, sub directoară de maĭ bine de 35 anĭ de la aceiaș școală.

Serbătoarea a avut loc Sîmbătă 30 Maĭ. La oarele 4 jum. p. m. un cor de ocazie cîntat de toate elevele școaleĭ, dirijat de d-na Costandache, profesoară la acea școală, a deschis serbarea.

Apoi eleva Teodor din clasa V-a, a ținut o cuvîntare, punînd în evidență meritele d-neĭ Macry și dragostea pe care a arătat'o tot deauna elevelor. In numele elevelor, d-ra Teodor promite d-neĭ Macry o veșnică recunoștință.

Eleva Aurora Constantinescu din cl. III, a cetit următoarele versurĭ, compuse de ea, pentru această ocazie.

D-neĭ S. MACRY

Astă zi de serbătoare, fericite o serbăm,
Că putem să-ți dăm dovadă de iubirea
ce-ți păstrăm.
Nicĭ-odată, Doamna noastră, n'om uita
că ne-aĭ fost mamă;
Mamă bună, care'n vieață, primiĭ pașĭ
ne-aĭ îndreptat;
Că jerfindu-te pe tine, pentru-a țăriĭ
prosperare,
Pentru-a noastră fericire, vieața 'ntreagă
aĭ luptat.
Fi-ĭ dar mîndră și privește: azĭ ți-e
visul împlinit.
Recunoscătoare, țara, azĭ prin noĭ ți-a
mulțumit,
Și o vrednică răsplată roagă cerul ca
să-ți dea:
Fie-ți vieața dulce, lină, fie-ți traiul fericit.

După aceasta, eleva din clasa III-a *Ecaterina Botez* a recitat cu multă pricepere *Dan căpitan de Plaiŭ*; și în urmă Prea Sf. Sa Arhiereul, *Conon Aramescu Donicĭ*, în numele corpuluĭ didactic al școaleĭ, arătînd cît de vrednică a fost conducerea școaleĭ sub d-na Macry, cît de mare sunt serviciile pe carĭ le-a adus d-sa instrucțiuneĭ și în special femeeĭ Romîne, îșĭ ia ramas bun de la d-sa și-ĭ urează viață îndelungă și liniștită.

D-șoara *Elena Buznea*, directoara școaleĭ, descoperind bustul în gips al D-neĭ Macry făcut de sculptorul Tronescu, îl oferă în numele corpuluĭ didactic, iar piedestalul în numele elevelor școaleĭ, iar d-șoareĭ Emilia Pichert, portretul încadrat al d-sale lucrat de d-na prof. Luisa Vrabie, în numele corpuluĭ didactic și un vazon frumos de florĭ în, numele elevelor școaleĭ. Cu aceasta s'a încheiat serbătoarea.

D-na S. Macry a oferit bustul saŭ școaleĭ, care a fost primit de corpul didactic spre amintire.

———

Consiliul de Higienă

— Ședința de la 1 Iunie —

Prezidează d. dr. Rojniță.

Sunt prezențĭ d-niĭ: dr. Imervohl, dr. Negel, dr. Missir, dr. Burștin, dr. Buicliu, dr. Crivătz, dr. Jocu, dr. Cornelsohn și d. Chaigneau.

Se autoriză d. medic șef al comuneĭ, ca în viitor să elibereze autorizațiile definitive—fără să maĭ consimtă consiliul—dacă, d-sa s'a convins că după acordarea autorizațiuneĭ provizorie, construcția a fost făcută după prescripțiunele regulamentuluĭ.

D. Iulius Zeider, cerînd o autorizație pentru înființarea uneĭ tăbăcăriĭ pe locul d-lui Neuman Paraschivescu — la o zonă îndepărtată de oraș — după d. dr. Jocu arată că cererea în chestiune e deja un progres față de ce eraŭ tăbăcăriile înainte, consiliul admite cererea.

Cererea d-luĭ Gherșin & Comp. de a i se da autorizație, pentru construirea uneĭ fabricĭ de apă gazoază în strada Zugravilor, dă loc la o mare discuțiune.

D. dr. Rojniță susține, că autorizarea nu poate fi dată de oare-ce terenul unde urmează să se facă clădirea e mlăștinos și germenul malarian se va comunica prin apa gazoasă din acea stradă.

D. dr. Negell se miră că se cere respingerea a unor autorizațiunĭ de atare natură. Cîte localitățĭ nu sunt mlăștinoase și ar urma să desființăm de fapt partea de jos a orașuluĭ. In loc de a respinge pur și simplu, d. medic șef ar face bine să vie cu'n proiect de asanare a orașuluĭ. D. dr. Rojniță spune că d-sa n'are puterea executorie și dacă n'a venit pînă acuma cu'un atare proiect, maĭ are timpul căcĭ n'a murit încă.

D. dr. Buicliu crede că de oare-ce nu e deplina lumina asupra loculuĭ, o comisiune să se transporte la fața loculuĭ și apoĭ să depue un raport.

D. dr. Rojniță nu se opune și cere ca și d. dr. Buicliu să facă parte din comisiune.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA I

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

In timpurile vechĭ, mamele romane îșĭ alaptaŭ singure copiiĭ lor, pare însă că acest obiceĭ laudabil nu s'a menținut mult timp, căcĭ *Auintilianis* se plînge că mamele romane se sustrag de la această datorie și încredințează copiiĭ lor unor persoane tocmite pentru alaptare și creștere, iar *Plutarch* mencionează ca merit deosebit că femeea luĭ *Cato senior* îșĭ alaptează singurĭ copiiĭ.

Educațiunea copiilor romanĭ nu era ca la Elenĭ egală pentru copiiĭ din toate clasele sociale. Pe cît înțelegem din scrierile luĭ *Cicero,* Romaniĭ mențineaŭ împărțirea în Patricienĭ și Plebeĭ și nu voiaŭ ca educațiunea copiilor se fie egală pentru toțĭ copiiĭ patrieĭ.

Educațiunea copiilor claselor avute era o chestiune cu totul privată și se făcea în sînul familieĭ; aceea a claselor sarace se făcea în școlĭ publice, mixte, întreținute de stat. Scolile publice eraŭ instalate în niște localitățĭ par-tero, situate pe piețele publice, deschise spre stradă, saŭ închise numaĭ cu o perdea. Cursurile se predaŭ în zorĭ de zi. Gimnaziĭ după model elen existaŭ în timpul Republiceĭ numaĭ în *Neapolis* și *Tarent*; abea împaratul *Nero* a înființat un asemenea gimnaziu și în *Roma*.

Băețiĭ romanĭ se instruiaŭ principalmente în călărie, în stat, curse de întrecere, luptă, mănuirea armelor, în fine o educațiune fisică care dădea corpuluĭ tărie, abilitate și eleganță in mișcărĭ.

Fetele se creșteaŭ în mod simplu și practic. Ele învățaŭ a toarce, a țesă, a broda, a dansa și musica.—Obiceiul vătămător de a stringe pieptul fetelor într'un fel de corsetă, pare că exista deja la Romanĭ. Găsim în scriptele luĭ *Terentius* și *Galenus,* enumerate efectele defavorabile pentru desvoltarea feteĭ, care derivă din acest obiceĭ vătămător.

Ca și la Elenĭ, chiar această educațiune simplă n'a durat mult timp; spre finele Republiceĭ, a început se dispară simplicitatea moravurilor, făcînd loc luxuluĭ și demoralizațiuneĭ și educatiunea copiilor începu se fie privită ca o sarcină incomodă.

Tacitus descrie în modul următor această stare de lucrurĭ:

„Imediat ce se naște un copil, el se încredințează uneĭ servitoare greacă, căruia se dă ca ajutor una saŭ maĭ multe sclave, dese orĭ din cele maĭ rele ale caseĭ și niminea nu maĭ găsește de cuviință de a lua seama ce se vorbește, ce se face de față cu copilul tînăr; maĭ mult încă, tatăl copiluluĭ este cel dintâĭ care aprobă, încurajează, ba chiar dirijează petrecerile și desfrînările copiluluĭ seŭ".

Iași. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

ASIGURARE

Foloasele asigurărilor asupra viețeĭ sunt puse în evidență prin douĕ casurĭ recente de moarte, carĭ conving pe un bun și prevĕzător părinte de familie, că cel maĭ nimerit mijloc d'a ingriji de viitorul iubiților seĭ, constă în contractarea uneĭ asigurărĭ care ĭ se impune cu o primă și sfîntă datorie.

Comptabilul W. din Piatra-N., a încetat din viață în vîrstă de 40 anĭ, în urma uneĭ apendicite supurate, lăsînd o vĕduvă și douĕ orfane, carĭ ar fi azĭ într'o situațiune materială, precară, dacă decedatul W., plin de prevedere pentru viitorul familieĭ sale, n'ar fi asigurat leĭ 10,000 pentru cas de moarte și cîte leĭ 5000 zestre de fie-care copilă.

Asigurările de zestre aŭ fost contractate numaĭ de treĭ lunĭ și nu s'a plătit de cît o singură rată de premiŭ, totușĭ copiiĭ decedatuluĭ W. aŭ zestrea pe deplin asigurată, fără ca pe viitor să se maĭ facă verĭ-o plată.

Cel d'al doilea cas, este al comerciantuluĭ B. din Roman, care a asigurat, la vîrsta de 26 anĭ, un capital de leĭ 20,000—drept zestre pentru copila luĭ. A plătit patru rate și a cincea abia acum o sĕptămîna, cînd suferea deja de influență, urmată de typhos, care 'ĭ a cauzat moartea în cîte-va zile.

Și aci zestrea copileĭ este pe deplin asigurată, fiind-că conform contractuluĭ, premiile încetează la moartea părinteluĭ copileĭ.

In ambele casurĭ asigurările aŭ fost încheiate la Societatea „Patria".

De arendat *de la 23 Aprilie 1899.*

Moșia Onești din județul Iașĭ avînd 3561 fălcĭ din care 2100 fălcĭ arătură; 1344 fălcĭ suhat și finaț; 52 fălcĭ eazurĭ și 10 fălcĭ viĭ și livezĭ. Casă de locuință de cărămidă cu douĕ rîndurĭ; șase coșere; cîrciume și o moară de abur.

Moșia Boroșoia din județul Iașĭ alipită de moșia Onești, avînd 1200 fălcĭ din care 800 fălcĭ de arătură; 200 fălcĭ de finaț, eară restul imaș; treĭ eazurĭ de vr'o treĭ fălcĭ; vie. Casă de locuințĕ de cărămidă; hambere; șure, două grajdurĭ, cîrciume; standale și coșere.

A se adresa la redacția ziaruluĭ *Opinia.*

De Arendat

Moșia **Răusenii** din județul Botoșanĭ, avînd 2300 fălcĭ, gară pe moșie, mulți locuitorĭ etc. etc.

Moșia **Tabăra** din județul Iașĭ, avînd 800 fălcĭ, cîrciume, morĭ etc. etc.

Moșia **Tabără** din județul Botoșanĭ avînd 2300 fălcĭ, gară pe moșia, mulți locuitorĭ etc. etc.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	3,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	4,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iașĭ.

De Vînzare

Din cauză de plecare doamna Luchian își vinde via sa, care este situată la Copoŭ. Doritoriĭ a se adresa str. de Sus No. 191.

Cota oficială

Brăila, 1 Iunie 1898.

Cereale vîndute 21245 hect.

Porumb maxim leĭ 6 banĭ 45. Porumb minim leĭ 5 banĭ 75. Grîu maxim leĭ 11 banĭ 40. Grîu minim leĭ 8 banĭ 40.

Cereale deposit în docurĭ porumb 15443 326 kilogr. idem Orz 9550 ioem 510730 kilogr.

Cereale sosite pe apă 40800 hect. pe uscat 2000 hect.

Galaţĭ, 1 Iunie 1898.

Porumb 2400 hect. 77240 greutatea în kilo pe hect. 5 leĭ 60 banĭ şlep.

Se alege o comisiune compusă din d-niĭ dr. Buicliu, dr. Imervohl, dr. Cornelsohn şi d. Chaigneau care să facă cercetare la faţa-locului.

Se respinge o cerere a unor locuitorĭ din mahalaua Frumoasă de a scoate năsip din apropierea şanţuluĭ de barieră.

Se admite cererea d-luĭ R. Moses de a înfiinţa o moară de măcinat sare, în strada st. Andreĭ, dar în condiţiunele prevăzute de regulament.

D. Iosef Guttman, cere autorizare de a vinde carne într'o baratcă de lemn în piaţa Nicolina, aşa precum le-a construit şi primăria Iaşĭ. Cererea se respinge şi în acelaş timp se ia un vot, se învită comuna a nu utiliza trunchiurile de lemn, ca nefiind conform cu cererile regulamentare.

Şedinţa se ridică la ora 10 şi jum.

Din Bivolarĭ

Revizorul şcolar al judeţuluĭ Botoşanĭ a inspectat Mercurĭ 27 Maĭ şcolile Calaraşĭ, s-ta Maria, Ringhileştĭ. A doua zi 28 Maĭ a inspectat şcolile Băbuleştĭ, Ştefăneştĭ, Ciuru şi alte şcolĭ care le va avea în drumul său spre Botoşanĭ.

*

Primarul comuneĭ Roşcanĭ, a luat pe sama comuneĭ 7 jum., fălcĭ pămînt de la locuitoriĭ Ioan Lungu, Ioan Mavrichi, Gh. Andronic, Const. Corlăteanu cîte 2 jum., fălcĭ de la fie-care, şi pe baza art. 7 din legea rurală, s'aŭ trecut pe sama Comuneĭ.

*

Se lucrează cu mare zel la soseaua comunală ce leagă comunele Hermeziu, Roşanĭ, Cîrniceni cu gara Vlădenĭ. Tot pe această şosea se construeşte şi un pod în valoare de 1,200 leĭ.

*

In comuna Bivolarĭ s'aŭ judecat în cursul luneĭ Maĭ 67 de procese.

Daravelele proceselor nu aŭ fost de cît minimum 5 leĭ şi maximum 40 leĭ.

*

In cursul luneĭ Maĭ a fost următoarea mişcare:

Născuţĭ 8, dintre carĭ 7 romînĭ şi 1 ovreŭ; morţĭ 5, dintre carĭ 5 romînĭ.

Pentru procesul abateluĭ Morisseaŭ intrarea va fi liberă. Pentru doamne însă intrarea va fi permisă numaĭ cu bilete.

Se prevede o colosală afluenţă de lume.

De la evreul Moise Gotlib, din strada Conductelor No. 9 s'a furat, un rînd de haine negre, un surtuc, o pălărie o cămaşă şi 9 francĭ.

Podeţul din strada Moţoc, în dreptul caseĭ cu N-o 29, fiind stricat, comunicaţia este întreruptă.

Astă noapte în strada Cruceĭ 49 soldatul Neculaĭ Vasiliu din regimentul 13 Stefan cel Mare, a băut o cantitate de terebentină. Nenorocitul a fost transportat la spitalul Sft. Spiridon.

Maranda Lambăŭ, soţia luĭ Arhip Lambăŭ din strada Păcurarĭ a dispărut astănoapte de la domiciliŭ.

Astă noapte aŭ fost arestaţĭ la secţia 4 pungaşii Bercu Goldştein şi Leizer Solomon autorĭ a maĭ multor furturĭ şi pungăşiĭ.

Elena Timofte, din comuna Copoŭ, atinsă de alienaţie mintală a fost internată la ospiciul Golia.

Femeia Anica Lepernică din secţia V a fost arestată pentru furtul unuĭ inel de la evreul I. Şaim.

Un început de incendiŭ s'a declarat la casele d-neĭ Giurcăneanu din strada de sus No. 171. Focul fiind văzut la timp a putut fi localizat.

Zamfir Rusu din Secţia II a furat maĭ multe obiecte între care şi 2 ceasornice de la femea Eugenia Petrea din mahalaua Lipovană.

De la d. dr. Ţurcanovicĭ din strada Unirea s'a furat 2 scaune.

Natural că d. doctor a reclamat.

Aflăm că d-na Mitescu, soţia d-luĭ Ilie Mitescu profesor, a dat naştere unuĭ băet. Atît mama cît şi copilul, sunt în deplină sănătate.

Felicitările noastre.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Americaniĭ respinşĭ. Situaţia la Manilla.

Madrid, 1 Iunie.

Ziarele de aci publică ştirea că mareşalul Blanco a înştiinţat pe guvern cum că trupele americane debarcate Sîmbătă la Guantanamo, după o luptă ce a ţinut peste 13 ceasurĭ, aŭ fost respinse cu marĭ perderĭ.

— Din Manilla n'aŭ sosit ştirĭ; pare însă că situaţia trupelor spaniole s'a îmbunătăţit.

— Se zice că flota de rezervă va pleca mîine din Cadix. Nu se ştie ce direcţiune va lua.

— Vor fi trimeşĭ 10,000 de soldaţĭ spre a debarca la Porto-Ricco. In acelaş timp escadra americană va bombarda portul San-Juan.

Generalul Merrit se pregăteşte de a pleca la Manila cu 30,000 oamenĭ.

— —

Americaniĭ fug de luptă

Madrid, 1 Iunie

O depeşă oficială din Havana zice că treĭ corăbiĭ spaniole au ieşit din Havana pentru a ataca flotila ce blochează portul. Corăbiile inimice s'aŭ retras şi aŭ refuzat lupta.

— —

Americniĭ respinşĭ

La'ana, 1 Iunie

La 29 Maĭ, opt corăbiĭ aŭ bombardat Santiago timp de treĭ ore. Inimicul a fost respins şi n'a putut să debarcheze.

— —

Madrid 1 Iunie

Maĭ mulţĭ generalĭ aŭ exprimat părerea că chiar în împrejurările cele maĭ defavorabile, Spania poate să susţie răsboiul încă duoĭ anĭ; decĭ este nefolositor de a vorbi de pace, dacă nu implică *statuquo-ut ante-bellum*.

Frigurile galbine aŭ izbucnit în escadra amiraluluĭ Sampson.

— —

New-York, 1 Iunie

O scrisoare din Tampa, zice că Mercurĭ armata generaluluĭ Shafter se îmbarcase pe treĭ zecĭ de corăbiĭ, cu munituniĭ, merinde şi caĭ, şi era gata să plece, cînd guvernul a telegrafiat să amîne plecarea.

Circulă ştirea că se zărise patru corăbiĭ spaniole.

ULTIME INFORMAŢII

— —

S'a încuviinţat modificarea budgetuluĭ judeţuluĭ Botoşanĭ pe exerciţiul 1897-98.

Comuna Iaşĭ va vărsa la tezaurul public suma de 93.000 leĭ pentru întreţinerea pompierilor pe anul 1897—98.

Curtea cu jurĭ din Huşĭ va judeca în ziua de 15 Iunie procesul primaruluĭ aceluĭ oraş, d. Triandafil, dat în judecată de 10 alegătorĭ pentru că 'n calitate de primar a făcut să se amie de două orĭ alegerea refuzînd eliberarea listelor de alegătorĭ.

Reclamanţiĭ vor fi azistaţĭ de d-niĭ G. Panu, A. Bădărău şi P. Missir.

Pe ziua de 1 Iunie aŭ fost numiţĭ la baia comunală: d-na Elena Cazabola în funcţia de casieriţă, şi d-na Vasiliu, soţia administratoruluĭ aceleĭ băĭ în postul de lingeriţă.

Pe la 15 Iunie Maiestatea Sa Regina se 'ntoarce 'n ţară şi va merge direct la Sinaia, unde M. S. Regele şi Alteţele Lor Regale Prinţul şi Princesa Romînieĭ vor pleca Sîmbătă spre a lua reşedinţa de vară.

D. Sub-Locot. Dimake din Escadr. 4 tren a fost mutat în reg. 2 Roşiorĭ.

Erĭ s'aŭ făcut inaugurarea Cişmeleĭ din colţul stradelor Toma-Cozma şi Berăria veche. Tradiţionala agheazmă a fost făcută de preotul Ionescu de la Sf. Treime.

Conu Iorgu a fost de faţă. D-sa era radios şi asigura pe cetăţenĭ că precum a trebuit să vie liberaliĭ la putere pentru ca cişmeaua să se facă, tot astfel dacă liberaliĭ vor sta mult la putere apa va curge din acea cişmea.

Expoziţia de la 1900

Iată o copie de pe adresa direcţieĭ şcoaleĭ de arte din Iaşĭ, trimisă ministruluĭ domeniilor relativ la expoziţia de la 1900.

Avem onoare a vă înainta o listă de obiectele pe care şcoala doreşte a le confecţiona şi expune la expoziţia din 1900 de la Paris.

Aceste lucrurĭ aŭ fost alcătuite de fiecare maĭstru de atelier în parte şi în urmă întrunindu-se cu toţiĭ, le-aŭ discutat şi decis dinpreună cu direcţiunea care din ele trebue să rămîie.

Din cauza că comisarul Regal al expoziţieĭ d. P. Poni, ne a făcut cunoscut că obiectele voluminoase nu sunt acceptate; pe cît ne-a fost posibil le-am suprimat, cu toate că prin ele se arată importanţa instalaţiunilor şi abilitatea căpătată de lucrătorĭ.

Noĭ suntem de părere a ni se face cunoscut şi lucrările necesare pavilionuluĭ Romin de la expoziţe, fiind că ambele şcolĭ de meseriĭ, cea din Iaşĭ şi cea din Bucureştĭ, ar putea executa în un mod demn pentru reuşita expoziţieĭ porţĭ, ferestĭ, uşĭ, plafoane, parchete etc.

In cea ce priveşte sumele necesare şcoaleĭ pentru aceste lucrărĭ în urma devizurilor alcătuite şi verificate am obţinut suma de 36500 leĭ.

Pentru a arăta gradul de cultură la care se află azĭ şcoala şi ţendinţele la care se caută a ajunge, unele din lucrărĭ vor fi expuse ne-terminate pentru atelierele acelea, pentru care vroim e le arăta lucrul lor, astfel e: căruţăria, unde tapiseria este suprimată.

La turnătorie şi forjă se vor expune obiecte neprelucrate pentru a arăta gradul cel maĭ mare a abilităţeĭ lucrătoruluĭ.

In ceia ce priveşte importanţa şcoaleĭ şi modul cum eleviĭ sunt întreţinuţĭ, mijloacele de instrucţie, printre lucrărĭ vor figura tipurĭ din mobilierul şcoaleĭ fotografiiile diferitelor clădirĭ, albumurĭ de maşinĭ, fotografiĭ cu grupurĭ de elevĭ în uniformă de lucru şi oraş. Grupul profesorilor şi al personaluluĭ didactic şi administrativ, cu biografia fie-căruia carele este tot romîn şi din şcolile de meseriĭ romîne.

Primiţĭ vă rugăm. etc. etc.

In numărul de mîine vom da lista obiectelor.

Iată zilele în care se va ţine examenul la gimnaziul «Ştefan cel Mare»:

9 Iunie: I Franceza, II Ştiinţele, III Religia, IV Matematica.

10 Iunie: II Religia, III Matematica, IV Ştiinţele.

11 Iunie: I Istoria, II Matematica, III Religia, IV Franceza.

13 Iunie: I Romîna, II Latina, III Geografia, IV Elena.

15 Iunie: I Ştiinţele, II Romîna, III Franceza, IV Geografia.

17 Iunie: I Istoria, II Geografia, III Ştiinţele, IV Franceza.

19 Iunie: I Geografia, II Franceza, III Latina, IV Religia.

21 Iunie: I Matematica, II Istoria, III Elena, IV Religia.

23 Iunie: I Religia, II Lierb, III Latina, IV Istoria.

Amintim amatorilor de muzică, că Sîmbătă va avea loc la conservator, examenul de canto, al elevelor şi elevilor distinsuluĭ profesor D. Henrico Mezzetti. Ca nicĭ odată, conservatorul are actualmente elemente autohtone de canto, de o adevărată valoare, carĭ sunt menite de a forma viitoarea operă romînă.

Iată programul examenelor de la şcoala normală «Vasile Lupu»:

5 Iunie: I Matematica, II Germana, şi Chimia, III Istoria şi Chimia, IV Istoria şi Dreptul administrativ.

6 Iunie: II Romîna.

7 Iunie: I Religia, III Matematica, IV Ştiinţĭ Naturale.

9 Iunie: I Şt. Naturale, II Matematica, III Germana, IV Romîna.

11 Iunie: I Romîna, II Fizica, III Fizica.

12 Iunie: III Religia, IV Pedagogia.

13 Iunie: II Şt. Naturale.

14 Iunie: I Geografia, III Romîna, IV Religia.

16 Iunie: II Istoria, III Şt. Naturale, IV Armele.

17 Iunie: I Germana.

18 Iunie: II Religia.

19 Iunie: III Geografia, IV Matemat.

20 Iunie: I Istoria.

21 Iunie: II Geografia, III Arme, III Germana.

24 Iunie: Producţia de Gimnastică şi Muzică.

In ziua de 25 Iunie se face excursiunea elevilor sub conducerea tuturor profesorilor, la pepiniera din Vişan.

Procesul d-luĭ dr. V. Bejan

— Şedinţa de la I Iunie —

Ierĭ s'a continuat cu ascultarea martorilor.

Avram Schwam, spune că la d-sa s'a cumparat de o damă, un serviciŭ de dulceaţă, dar nu poate să precizeze dacă e acel care se află pe masa tribunaluluĭ ca corp delict.

Maria Antonescu spune că Ruxanda Dimitriu, care avea un soţ la Galaţĭ, era o femeie foarte nevoiaşă, aproape n'avea aşternut. Nu i s'a plîns nicĭ odată că ar fi persecutată şi că a dat banĭ d-ruluĭ Bejan saŭ moaşeĭ Grossu.

Veintraub spune că Lea Haimovicĭ venind în Iaşĭ, a venit la dînsul în gazdă şi era fată nevoiaşă. In timpul cît a stat la mine n'a primit nicĭ un ban de la nimene, Cunoaşte toate rudele feleĭ care-s toţĭ foarte nevoiaşĭ.

Polac depune acelaşĭ lucru despre Lea Haimovicĭ. Despre Evita Rosenberg spune că o ştie o fată foarte saracă. In ce priveşte conduita ea lasă foarte mult de dorit.

Alexandrina Iacob, moaşa asistentă. Martora spune: moşul meŭ a vîndut vin d-luĭ dr. Bejan. Faţă de toţĭ, d. dr. mi-a spus să depun în cancelarie că moşul să vie să-şĭ ia vasul. Ventura mi-a spus să depun în contra d-luĭ dr. căcĭ altfel va fi răŭ de mine. Am refuzat. Nu m'am dus la d. Macry de cît ameninţată că voĭ fi dusă cu jandarmĭ. Acolo însă am refuzat să iscălesc procesul verbal, fiindcă nu credeam în ceia ce se scria acolo.

Ameninţările şi promisiunile s'a făcut în odaia d-luĭ Ventura de la institut. A fost de multe orĭ la Sofia Gross, dar n'a vorbit despre un post la Moineştĭ, zice că a demisionat din cauza mizeriilor ce i s'a făcut. D-sa ar fi scris colegilor din Galaţĭ de ce depun lucrurĭ neadevarate.

In urma ancheteĭ a venit la institut d. şi d-na Macry, ordonînd ca nu cum-va să se facă ceva răŭ eleveĭ Floarea Iancovicĭ. Ştie că Ventura dădea 200 gr. lapte în loc de 300, nu ştie însă dacă se ducea cafea afară de institut, ştie de aseminea ca d. dr. Bejan refuza iscălitura compturilor luĭ Ventura.

Profira Soroceanu depuno ast-fel:

Moaşa Grossu a stat la mine cu chirie 2 saŭ 3 anĭ. Cînd a venit am întrebat'o. văzînd'o tînără, de e măritată; respunzîndu-mĭ nu, atuncĭ am întrebat-o de are amorezat, ea mi-a respuns că nu are şi şezînd la mine îmĭ va proba că aşa e.

La vre-o 3 lunĭ a venit la ea o evreĭcă încrucişată şi a luat'o în gasdă. Aproape de Sf. Dumitru a venit la ea şi una cîrnă şi a stat vre-o 3 zile. văzînd'o că e o desmăţată, şi venind şi nişte domnĭ care m'aŭ întrebat că ce fete am la mine aci, eŭ am spus că sunt la madame Grossu nişte evreice carĭ învaţă moşitul, eĭ mi-a spus că staŭ cu stolurile ridicate, numaĭ în camaşă, expusă cu pieptul gol la fereastră, pe urmă a venit şi nişte negustorĭ evreĭ, şi m'a întrebat tot aşa; a doua zi am zis M-me Grosu: de ce aĭ primit evreicele acestea la mata fiind depravate, fără ruşine, căcĭ în urma matale îşĭ fac de cap, căcĭ lumea le consideră ca nişte femeĭ publice. M-me Gros, mi-a dat parola de onoare că nu le maĭ ţine, după care le-a concediat.

In seara cînd s'a început a se striga prin «Evenimentul», scandalul de la institut, mituirea dr. Bejan, şi a moaşeĭ Gross, am cumpărat «Evenimentul», am văzut cele publicate şi m'am mirat cum se poate ca nişte calice pe care eu le cunoşteam şi ştiam că le hrănea M-me Grosu gratis, vor să maĭ dea banĭ, cînd n'au ce mînca, m'am dus în odae la M-me Grosu şi am găsit acolo 2 moaşe, una evreică şi o bulgarcă carĭ plîngeau. Am întrebat de ce plîng şi acea în negru mi-a răspuns: «cum să nu plîngem d-nă, n'aĭ văzut ce publică «Evenimentul» despre d. dr. Bejan. D-na ne spune că fetele s'au dus la epitropie unde au găsit pe d. Macri şi avocatul Săndulescu. Cînd am întrat d. Macri a început a striga la noĭ, întrebîndu-ne că ce căutăm, şi cine ne-a chemat. Noĭ am răspuns la ce am venit. Cînd d. Macri striga, d. Săndulescu a zis să nu ne ia aşa de aspru. In urmă ne-a spus ca să venim cînd vom fi chemate. Convingerea este că, de şi nu cunosc pe d. Bejan, n'a putut fi mituite de nişte calice, ca cele pe care le cunosc eu.

Tot acea d-nă mi-a spus că d. intendent Ventura, a chemat vre-o 4 moaşe şil e-a spus că le dă cîte 100 leĭ, numaĭ să mărturisească contra d-ruluĭ şi a moaşeĭ Grosu.

Spune că d. dr. Bejan, din contra, era ca un părinte şi citează cazurĭ de bolnavĭ căutaţĭ gratis de d. dr. Bejan.

Se ascultă apoĭ martorele Zoiţa Ionescu şi Tiţa Negură depun tot în favoarea d-ruluĭ Bejan.

Floarea Iancovicĭ, principala martoră a acuzăreĭ, este ascultată foarte mult. Dovideşte o deşeptăciune, dar avansările sale orĭ cît de chibzuite şi de meşteşugite, sunt date pe faţă de apărare ca mincinoase prin diferite confruntărĭ cu Tiţa Negrea şi altele.

E de aseminea foarte încurcată cînd e întrebată de preşedinte de ce n'a pastrat diferite chitanţe de trimetere de banĭ d-luĭ Bejan.

Tot aci se rîdică un incident. D. procuror cere a se ceti depunerea martoreĭ. Apararea se opune căcĭ ar urma că după cetire martorul să iscălească ceia ce nu se poate admite.

Confruntată cu martorul Brăescu, acesta arată că Floarea Iancovicĭ se lăuda că a mîncat fript pe d. dr. Bejan.

Iosefsohn spune că a venit Iancovicĭ, a cumparat un ciasornic, apoĭ a preschimbat în serviciŭ de vin dar nu ştie pentru cine l'a cumpărat.

Paraschiva Neculau, Herşcovicĭ şi Francisca Constantinescu depun, tot în favoarea d-luĭ dr. Bejan.

Femeile Elena Ursachi, Pachiţa Bacinski Popa, Elena Ghizie, declară că n'aŭ dat nimic d-neĭ Lăzărescu.

Depunerea Aneteĭ Andriescu care suferă de mania minciunelor e dovedită ca mincinoasă în urma diferitelor întrebărĭ puse de d. Bădărău şi cînd se dovedeşte că Andriescu n'a spus lucrurĭ cu totul contrazicătoare.

Efrosina Iordănescu, crescută în istitut, spune că Ventura a luat'o de la scoală, a dus'o la vie, unde a pus'o la muncĭ grele şi numaĭ în urma intervenţieĭ d-luĭ dr. Bejan a fost readusă la scoală.

Se maĭ ascultă apoĭ marturile Cereovska, Rebeca, Rapaport, Spigler şi d. Leopold Hax, a căruia depunere o vom da-o la ediţia a III-a.

*

Sfîrşindu-se cu ascultarea martorilor procurorul ridică incidentul de amînare şi dă cetire depoziţiunilor martorilor. D. Avocat Goldethal susţine că procurorul uită lucrurĭ elementare în materie. Legea apune precis ce trebue să se facă în cazul de faţă.

In ce priveşte aminarea, apărarea primeşte dispoziţiunile din dosar, încît dispare motivul invocat de d. procuror. D. avocat Bădărău spune: Noĭ de sigur ne opunem la amînare pentru motivul că procesul nu se face luĭ Bejan individual. E aci ceva maĭ mult. Din desfăşurarea de pînă acum aţĭ văzut cum s'a făcut ancheta, aţĭ văzut ce însamnă sucursalele de la Galaţĭ şi Focşanĭ. D. dr. Bejan, ca medic primar şi director de moşit, e suspendat, de şi acest titlu al d-sale prezintă cea maĭ bună parte din munca d-sale. Se caută a se distruge un om şi vedeţĭ ce oamenĭ cu greutate se amestecă în această chestie. Aş înţălege un lucru. Acuzarea să susţie că aceştĭ doĭ marturĭ vor devia ceva din depoziţiunile lor, fie în favoarea fie în defavoarea acuzatuluĭ. Dar cu ele aŭ depus de treĭ orĭ în acelaş fel. Şi cînd Dv. aţĭ ascultat o sută de marturĭ şi ştiţĭ deja ce valoare aŭ depoziţiile puteţĭ lăsa ca cea maĭ gravă acuzare să planeze în opinia publică asupra acestuia, acuzare nutrită de un ziar local, numaĭ pentru motivul că d. procuror vă dă garanţie că la a treia chemare vor veni? Dar în altă ţară aseminea marturĭ ar fi inculpaţĭ. Şi dacă legiuitorul nostru, ţinînd seama de peschesul oriental, nu a pus denunţătoriĭ între inculpaţĭ, de teamă că nu se vor descoperi mituirile, dacă legal aceste sunt martore, oare martorele care se prezintă la braţ cu d. procuror au şi valoare morală? Nu. E o chestie nenorocită şi tribunalul nu poate încuviinţa cererea procuroruluĭ».

După cincĭ minute de deliberare tribunalul respinge incidentele rîdicate de procuror şi amînă continuarea desbaterilor pentru astăzĭ Marţĭ.

Examenul de la Conservatoruĭ din Iaşĭ.

Erĭ 1 Iunie s'a început seria esamenelor de la conservatoriul din localitate.

Primul esamen pe ziua de erĭ era de *Armonie*, curs predat de maiestrul profesor d. Gavriil Musicescu. Juriul examinator compus din d. G. Musicescu, preşedintele juriuluĭ, şi membriĭ d. Ed. Caudela şi d. Th. Burada. Esamenele s'aŭ ţinut de la 9—12 pentru eleve, dintre care s'a distins d-na Teodoreanu, soţia d-luĭ Osvald Teodoreanu judecător de instrucţie care prin respunsurile clare şi precise şi-a atras laudele juriuluĭ; după prînz esamenul a continuat de la 3—8 seara pentru elevĭ, unde s'a distins d. I. Baston din ultimul an.

Aducem laude d-luĭ G. Musicescu, pentru munca ce'şĭ depune la reuşita elevilor.

Mîine vom da resultatul examenelor de la teorie.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Bacăŭ 1 Iunie.

Aice a avut loc un duel grav între colonelul Stefănescu, comandantul regimentuluĭ 12 de artilerie şi Edgar Krupenski, fost suprefect şi poliţaĭ, sub guvernul conservator.

Arma de luptă a fost pistolul şi unul din combatanţĭ este rănit de moarte, dar nu se ştie cine anume, căcĭ se păstrează cel maĭ mare secret, atît asupra peripeţiilor luptei cît şi asupra cauzeĭ dueluluĭ.

Martoriĭ colonelluluĭ aŭ fost d-niĭ Gh. Exarchu, senator şi locotenentul Gheorghiŭ; iar aĭ d-luĭ Krupenski aŭ fost d-niĭ Doctor Müller şi Eugen Sturza.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, doue livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacţie.

Mobile ! Mobile ! Mobile !

MOBILE!

ANUNCIIŬ MPORTANT

LA MAGASINUL FOST

LEON TISCHLER

Slrada Stefan cel Mare No. 15

S'a pus în vînzare un mare asortiment de mobile după modelul cel mai noŭ.

Se vinde EN GROS şi EN DETAIL

Cu preţurĭ foarte reduse.

MOBILE!

Mobile ! Mobile ! Mobile !

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

AVIS IMPORTANT

Fabrică de cravate sistem american **Str. Golia No. 77** a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment dd cravăte, **o adevărată expoziţie**, pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Tot o dată atrage atenţie cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură.

Onor. d-ni comercianţii din provincie aŭ ocazia de a-şi asorta magasinele lor cu diferite soiuri de cravate care difera de preţ cu ori ce altă fabrică în eftinătate şi bunătatea fabricaţiunei.

Tot o dată un mare transport de cămeşi, gulere, umbrele.

Cu toată stima

Charles Kern

Iaşĭ str. Golia 77. Notaţi-vă No. 77.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, şi se află de vînzare la librăriile d-lor Maximovicĭ, şi Iliescu et Grossu: «EL şi EA» de Ilie Dimitrescu. Preţul acestuĭ frumos volum e de 2 leĭ.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, No. 52 Str. Golia No. 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz.

Specialităţĭ de ornice aur, argint, oţel şi metal, preeum orĭ şi ce fel de reparaţiunĭ de ornice.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratului o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îl numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îl eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îl va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURĬ, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mîncare.

De vînzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru Romînia **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

AVIS IMPORTANT

Fabrica de Cravate sistem american str. Golia No. 77 cu ocazia Sărbătorilor a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment de cravate pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Decĭ roagă pe onor. public şi pe onor. clienţĭ să bine voiască a'l visita.

Tot odată atrage atenţia cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură vinde şi en gros.

Cu toată stima

CHARLES KERN

Iaşĭ str. Golia No. 77

Iasĭ — „DACIA", Tipografia-editoa re P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 27 — EDIŢIA II-a — IAŞĬ — JOĬ 4 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DOI-SPRE-ZECE ANI DE EXIL

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARĂ

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

NON LICET

I

Inchegările sociale la un popor se formează sub înrîurirea a o sumă de factorĭ, carĭĭ contribuesc, unia fatal alţĭĭ artificial, la întocmirea miezuluĭ social, şi prin urmare eĭ sunt hotărîtorĭ în vieaţa unuĭ popor.

Cînd aceştĭ factorĭ, sub puterea de acţiune a căror se închiagă societatea noastră cea mare, sunt adevarata espresiune a fiinţăreĭ şi activităţeĭ sociale, atuncĭ există un echilibru bine statornicit între variatele stărĭ sociale; ele nu se lovesc, nicĭ se domină una pe alta, din contra se formulează între ele regule, după care îndreptîndu-se indivizĭĭ şi societatea, ajung la un traiŭ bun şi fericit şi ast-feliŭ păşim în faza legilor, care statornicesc raporturile dintre indivizĭ şi stările sociale.

Acesta este mersul regulat al lucrurilor, şi prin urmare legile sunt un rezultat al atingereĭ dintre indivizĭ şi stările sociale, e un produs firesc al împrejurărilor prin care trec ele. A'ţĭ închipui că legile aŭ altă origină, este a intra în domeniul minunilor.

După cum însă se statornicesc maĭ multiple şi maĭ potrivite raporturĭ între indivizĭ şi stările sociale, legile se tot schimbă, căutînd cît maĭ mult a se ajunge la acel ideal al fericireĭ, care este cheia progresuluĭ. Această evoluţie este naturală, numaĭ cît în mersul eĭ zilnic se produc diferenţierĭ; de aicĭ grupe de indivizĭ care găsesc cum că mersul zilnic al mareluĭ proces evolutiv se face prea încet, şi prin urmare trebuesc întrebuinţate mijloace cu totul artificiale, pentru a grăbi mersul natural şi firesc, ba chiar sunt unele grupe care găsesc că procesul evolutiv aşa cum se îndeplineşte el astă-zĭ, îşĭ are lipsurĭ atît de marĭ în cît trebuesc de făcut modificărĭ din bază, trebueşte resturnată societatea de astă-zĭ cu închegările sale şi întocmită o alta; şi grupe de indivizĭ, carĭĭ găsesc că forţările mersuluĭ procesuluĭ evolutiv zilnic sunt în dauna însăşĭ a stărilor sociale, care nefiind îndestul de pregătite pentru acel mers precipitat vor face forţărĭ uriaşe, şi apoĭ obosite de o muncă maĭ mult de cît puterile lor, se vor opri brusc în loc şi poate chiar vor da îndărăt; de aceia eĭ caută ca procesul evolutiv zilnic să se aşeze pe baze statornice şi care să nu dea îndărăt, înlesnind prin o muncă harnică şi sigură progresul.

Ast-feliŭ s'aŭ născut, prin chipul de a vedea şi direcţiona procesul evolutiv zilnic, partidele politice în un popor; ele sunt o producţiune naturală a lucrurilor şi orĭ ce încercare de a provoca anumite curente, cînd ele nu sunt sprijinite prin firea poporuluĭ la care te adresezĭ, remîn zadarnice, pier de inaniţie.

Prima întrebare dar, ce se pune unuĭ partid în formaţiune la un popor, este următoarea: are el raţiune de a fi în mijlocul aceluĭ popor, saŭ piere de inaniţie?! la răspunsul afirmativ, urmează apoĭ prima acţiune: omul vrednic, care să ia plugul de coarne şi să adune în jurul săŭ elementele, produsul natural al evoluţieĭ aceluĭ popor, cu care va respîndi doctrina, cu care va închega partidul. Doctrina bine-făcătoare va atrage pe oameniĭ vrednicĭ şi muncitorĭ şi împreună vor da prin activitatea lor, fiinţă şi traiŭ partiduluĭ.

Cînd însă conducătorul partiduluĭ, om recunoscut superior dar autoritar, lucrează cu simpla sa chibzuinţă iar pe aĭ săĭ îĭ socoteşte numaĭ ca nişte indeplinitorĭ orbĭ de poroncĭ: cînd prin pornirele sale autoritare deconsideră elementul, care formează partea conducătoare a partiduluĭ, şi fără de care el remîne o idividualitate; chiar cînd acţiunele pe care le săvîrşeşte sunt vrednice, acea lipsă de economie şi numaĭ de impunere face din partizanĭ *sectarĭ*, carĭĭ cu un fanatism orb, cred şi primesc toate spusele conducătoruluĭ, caracterul devine esclusivist; numaĭ eĭ şi al lor sunt capabilĭ, numaĭ eĭ şi al lor ştiŭ ce fac! Cînd lipseşte sfatul şi discuţiunea, singurele care luminează pe partizanĭ şi în locul lor se introduce poronca pe care te deprinzĭ să o asculţĭ fără şovăire; cînd trăeştĭ prin conducător şi el fără necesitate de partizanĭ de cît spre al încunjura şi sprijini în scopurile sale oculte, atuncĭ de sigur nu maĭ este un partid ci o tiranie; şi în numele ţăreĭ, care are nenorocirea de a avea în sînul săŭ asemenea partid şi adepţĭ, zicem: *non licet.*

Da, non licet, fiind că urmările uneĭ asemenea îndrumărĭ sunt fatale pentru ţară, se formează curente nenorocite carĭ zdrobesc pe încetul caracterile şi pregătesc slugărniciile. Dar despre aceasta ne vom ocupa în numărul viitor.

B.

O serie de duelurĭ

In intervalul celor 15 zile din urmă a avut loc în maĭ multe oraşe ale ţăreĭ vre-o treĭ duelurĭ şi anume:

1). In Bucureştĭ o întîlnire pe teren a avut loc între d-niĭ locotenenţĭ Magheru şi Ştefănescu; ambiĭ combatanţĭ au fost răniţĭ.

2). La Buzĕŭ s'aŭ bătut în duel d-niĭ Giani supleant de Tribunal şi Dimitriadi avocat.

3). Duelul de la Bacău, ale căruĭ detailiurĭ le-am publicat în numărul de ierĭ şi despre care aşteptăm nouĭ amănunte, a emoţionat întreg oraşul din cauza urmăreĭ luĭ fatale.

Iată decĭ în cîte-va zile o serie de duelurĭ care numără între luptătorĭ chiar magistraţĭ, şi totuşĭ d. NICU FILIPESCU STA ŞI ACUM LA ÎNCHISOARE.

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

V

Ne găsim ajunşĭ la momentul *public* al chestiuneĭ atît de penibile, pe care ne-am propus a o studia în articolele noastre: discuţia în corpurile legiuitoare.

Vom da faptele şi le vom comenta şi aprecia strict în măsura ce o reclamă interesele naţionale. Pentru-că faptele ne ofer *probele* în susţinerea vederilor noastre, ear comentariile şi apreciările vor fixa reala valoare a probelor.

In şedinţa camereĭ de la 28 Aprilie v., d. Tache Ionescu anunţă d-luĭ preşedinte al consiliuluĭ de miniştri următoarea interpelare:

„Cunoaşte d. prim-ministru urmările unor declaraţiunĭ pe carĭ le-a făcut d-sa în sala Orfeu la 25 Septemvrie 1894? Şi, dacă le cunoaşte, crede că maĭ are destulă autoritate ca să poată sta în capul guvernuluĭ?"

D. prim-ministru Sturdza declarînd, că e gata să răspundă imediat, interpelatorul a luat cuvîntul pentru a-'şĭ desvolta interpelarea.

Potrivit gravităţeĭ excepţionale a subiectuluĭ interpelăreĭ, d. Tache Ionescu a promis şi a şi observat în expunerile d-sale tonul calm şi obiectivitatea.

In discursul săŭ motivat pe larg, d. Tache Ionescu a afirmat în esenţă ceea-ce se svonia deja în presa şi opinia publică dela noĭ, anume: *că d. Sturdza, atît în discursul d-sale de la Orfeu, cît şi ca prim-ministru a servit guvernuluĭ unguresc probe, pe al căror temeiŭ acesta acusă şcoalele romîne din Braşov de călcarea legeĭ ungureştĭ din 1883 şi prin urmare le ameninţă cu închiderea, de la care n'ar fi în definitiv altă scăpare de cît maghiarisarea şcoalelor.*

Interpelatorul îşĭ bazează aserţiunile pe: delaţiunile făcute de d. Sturdza, în discursul de la Orfeu şi maĭ ales *pe douĕ note oficiale adresate de ministrul unguresc al cultelor şi instrucţieĭ publice, d. Wlassics, Mitropolituluĭ Miron din Sibiu.*

In mijlocul emoţieĭ generale a camereĭ, d. Tache Ionescu dă cetire acestor note, pe carĭ le are — zice d-sa — în copie.

Cea dintîiŭ notă cetită de d. Tache Ionescu şi *cea maĭ aspră* faţă de şcoalele romîne din Braşov este în întregime următoarea:

„Excelenţa Ta Domnule Archiepiscop şi Mitropolit!

„Ordinul din anul 1875 nr. 559 al antecesoruluĭ, tocmaĭ din incidentul eşireĭ la iveală a subvenţiuneĭ şcoalelor din Braşov, dispune ca şcoalele confesionale din ţeară, precum şi orĭ-ce institute de învăţămînt do orĭ-ce categorie şi de grad, susţinute de comune, corporaţiunĭ, reuniunĭ saŭ privaţĭ, asemenea confesiunile şi bisericile, să nu poată cere şi să nu poată primi, sub nicĭ o formă, ajutor şi subvenţiune materială de la state străine, de la Domnitoriĭ şi guvernele acelora.

„§. 72 al. art. de lege XXX. din 1883, nu numaĭ susţine ordinul, ci cu putere de lege declară, că actualele şcoale mediĭ susţinute de confesiunĭ, de municipiĭ, de comune, de corporaţiunĭ şi de singuraticĭ, asemenea confesiunile şi bisericile, la nicĭ un cas nicĭ nu pot cere nicĭ nu pot primi ajutor şi subvenţiune materială de la state străine, de la Domnitoriĭ şi guvernul acelora.

„Din probele documentate procurate de către guvernul regesc este evident, că şcoalele aşa numite centrale din Braşov (gimnasiu gr.-or., şcoala comercială, şcoala reală, şcoala dc fete şi şcoala elementară) *cu călcarea pe faţă a menţionateĭ ordinaţiunĭ şi a dispositiunilor legale şi contra categoriceĭ şi strictеĭ oprirĭ, aŭ primit şi aŭ acceptat pe ascuns, prin mijlocirea bisericeĭ Sf. Nicolae din Braşov, în un lung şir de anĭ, subvenţiune anuală.*

„Această ţinută, strict oprită prin lege şi la maĭ multe provocărĭ tăinuită, care maĭ multe institute de învăţămînt din patrie le-a pus sub influenţa materială a unuĭ stat străin şi sub o asemenea influenţă a stat anĭ de zile fără ştirea guvernuluĭ regesc unguresc, ne îndreptăţeşte ca, faţă cu şccalele din chestiune, să se aplice cea maĭ strictă pedeapsă cuprinsă în art. de lege XXX din 1883, adecă închiderea lor.

„Este de prisos să maĭ indic Excelenţeĭ Tale, întru-cît reduce această măsură posibilitatea dssvoltăreĭ civilisaţiuneĭ în şcoalele mediĭ cu limbă romînească.

«Inainte însă de a face paşiĭ de lipsă pentru executarea acesteĭ dispositiunĭ a mele, voesc să daŭ posibilitatea şcoalelor centrale din Braşov pentru maĭ departe subsistenţă, şi aceasta în mod urmator: Să bine-voeştĭ Excelenţa Ta să aducĭ acest rescript al meŭ la cunoştinţa senatuluĭ şcolar şi consistoruluĭ archidiecesan, care, după cum sunt informat, se va întruni în şedinţă cît maĭ în grabă şi a'ĭ comunica, că faţă cu şcolile din chestiune pentru ţinuta Eforieĭ, care a călcat ordinaţiunea de oprire şi dispositiunile legeĭ, şi institute din patrie în mod ascuns le-a pus în dependenţă materială de guvernul unuĭ stat străin, *pentru această ţinută am intenţiunea să aplic măsura cea maĭ aspră,* de la care numaĭ în acel cas m'aş abate, *dacă senatul şcolar al consistoruluĭ de sub preşedinţa Excelenţeĭ Tale,* interzicînd Eforieĭ din Braşov facultatea de a primi, sub orĭ-ce titlu, ajutor de la guvern saŭ de la Domnitor străin — *va suplica la mine pentru ajutor de la stat. spre scopul şcoalelor.* In ce priveşte o asemenea suplică, pot asigura pe Excelenţa Ta din capul loculuĭ, despre buna mea voinţă şi în legătură cu aceasta, despre aceea, ca să păstrăm neatinsă limba romînă ca limbă de propunere şi caracterul confesional al şcoalelor.

„Primeşte excelenţă, expresiunea sincereĭ mele stime.

„Budapesta 18 Aprilie. **Wlassics**".

A doua notă cetită de dl Tache Ionescu şi *anterioară celeĭ dintîiŭ e maĭ conciliantă* faţă de şcoalele romîne din Braşov, însă *cu atît maĭ gravă pentru dl Sturdza.*

Nota aceasta — afirmă interpelantul — s'a trimis de către guvernul unguresc Mitropolituluĭ Miron cu cîte-va zile înaintea celeilalte. In ea se spune, cum a aflat guvernul unguresc probele asupra subvenţionăreĭ şcoalelor romîne din Braşov de către guvernul romîn şi cu citaţiĭ din istoria luĭ Bariţiu (vol. III. pag. 33, — citate în notă) şi din „Discursurĭ parlamentare" de d-l Titu Maiorescu (vol. I. pag. 291—99, — deasemenea citate în notă) se face istoricul ajutoarelor primite din Romînia de şcoalele romîne de la Braşov.

Pasagiile cele maĭ grave ale acesteĭ note sunt următoarele:

„In luna luĭ Octombrie 1894, Dimitrie Sturdza, actualul ministru-president şi ministru al afacerilor externe al Romînieĭ a ţinut un discurs la Orfeu, în care cu date a arătat, că ce şi cîte sume se trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare".

«In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe basa acestor date — din care o parte Vi-s'aŭ comunicat Excelenţeĭ Voastre, în 22 Martie, prin Excelenţa Sa dl prim-ministru — s'a convins, că ajutorul anual dat de guvernul romîn pînă la 1876 pe faţă, a devenit secret şi că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov, cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult în contra art. de lege XXX, din 1883 § 72 îl primesc, ba îl chiar urgenteazа. **Din causa aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romîn pe cale diplomatică în chestia subvenţieĭ, şi aceasta a dat în privinţa subvenţiuneĭ o notă afirmativă cu indicarea sumeĭ"**

(Va urma)

A se ceti în corpul ziaruluĭ amănunte senzaţionale cu privire la doĭspre-zece anĭ de exil al unuĭ înalt prelat precum şi interesantele desbaterĭ în procesul Bejan.

Şcoalele Comerciale

X

Din articolele precedente am văzut, că şcoalele comerciale de gradul al II-lea nu aŭ de loc menirea de a forma comercianţĭ marĭ, ba nicĭ chiar profesorĭ secundarĭ; ele nu vor produce de o cam dată de cît funcţionarĭ pentru instituţiunile economice din ţară şi tocmaĭ tîrziu comercianţĭ. Dacă este aşa, atuncĭ trebue să vedem, *cîte şcolĭ comerciale de gradul al II-lea trebuesc pentru ţara romînească?*

Pentru a respunde la această chestiune în mod serios şi hotărît, ar trebui să ştim maĭ întîiŭ, cîte posturĭ se găsesc la toate instituţiunile financiare din ţară, carĭ ar trebui să fie ocupate de către absolvenţiĭ şcoalelor de gradul II, ceea-ce de o cam dată nu putem spune în mod precis. Dacă admitem însă drept normă principiul, că aceştĭ absolvenţĭ trebue să ocupe funcţiunile retribuite cu cel puţin 200 leĭ pe lună, atuncĭ de sigur că la toate băncile, creditele, vămile, casieriile şi oficiile poştale din ţară, nu se vor găsi maĭ mult de 2000 de astfel de posturĭ. Toate aceste posturĭ însă sînt ocupate deja, aşa că absolvenţiĭ şcoalelor de gradul al II-lea nu vor putea aspira de cît la locurile ce vor deveni vacante prin încetarea din viaţă a celor ce le ocupă astă-zĭ sau prin retragerea lor la pensie. Media mortalităţiĭ anuale la noĭ, fiind cam de 27 de oamenĭ la 1000 de locuitorĭ, urmează că în fie-care an vom avea cel mult 54 de posturĭ vacante din cele 2000; iar şcoalele comerciale de gradul al II-lea trebue să dee cel mult 54 de absolvenţĭ romînĭ pe an, de oare-ce statul nu are nevoe pentru serviciile sale de un număr maĭ mare.

Atuncĭ cîte şcolĭ comerciale de gradul al II-lea trebuesc în ţară? Orĭ-cine înţălege, că o singură şcoală de astă natură era prea de ajuns şi tocmaĭ aşa a voit să facă d. Carp; dar d-sa a fost nevoit să cedeze numeroaselor stăruinţĭ puse în 1893 de uniĭ şi de alţiĭ şi aşa s'a înfiinţat două şcolĭ de gradul al II-lea: una în Bucureştĭ şi alta în Iaşĭ. Dacă ambele şcolĭ ar fi populate în conformitate cu regulamentul, care prevede maximum de 60 elevĭ pentru fie-care clasă, atuncĭ de sigur că ele ar putea da cel puţin 80 de absolvenţĭ pe an, număr maĭ mult de cît suficient. Şi ca să ne încredinţăm şi maĭ mult de acest adevăr, este destul să observăm, că Ministerul de războiŭ n'are de cît o singură şcoală de ofiţerĭ, de şi numărul acestora trece de 4000; că Ministerul instrucţiuneĭ publice şi cultelor are numaĭ două seminariĭ de gradul al II-lea, cu toate că numărul preoţilor din ţară trece de 4000, şi numaĭ o şcoală de institutorĭ pentru toate şcoalele primare urbane din ţară. Este evident decĭ, că cele două şcolĭ de gradul al II-lea, înfiinţate în 1893, eraŭ prea de ajuns; iar dacă numărul de absolvenţĭ, eşiţĭ din aceste şcolĭ, era prea mic, ministerul ar fi putut mări numărul burselor şi îndată şcoalele s'ar fi populat în deajuns pentru a da numărul cerut.

In loc să se facă aceasta, toată lumea ştie ce s'a întîmplat: d. ministru al domeniilor, cedînd stăruinţelor interesante ale unora, a făcut să treacă prin camere, în sesiunea din urmă, o lege, prin care se maĭ înfiinţază încă două şcolĭ de gradul al II-lea, în Galaţĭ şi Craiova, pentru motivul că aceste oraşe sunt marĭ centre comerciale şi aŭ nevoe de ast-fel de şcolĭ. Motivul este cît se poate de banal şi chiar absurd, de oarece este dovedit deja, că şcoalele comerciale nu produc de cît foarte rar comercianţĭ, ci numaĭ funcţionarĭ, şi ca atare pot fi în orĭ-ce oraş din ţară. Afară de aceasta, cine ar putea pretinde, că Bucureştiĭ şi Iaşiĭ nu sunt centre industriale şi comerciale destul de însemnate? Statistica dovedeşte, că aceste oraşe, dacă nu sunt superioare Galaţuluĭ şi Craioveĭ, sunt cel puţin tot aşa de importante. Dar să presupunem, că aceste oraşe aŭ în ele o mişcare comercială deosebită de cea din Bucureştĭ şi Iaşĭ, care ar merita să fie văzut de eleviĭ şcoalelor comerciale; apoĭ eleviĭ şcoalelor inferioare din localitate n'aŭ eĭ destul timp să cunoască prin eĭ însuşĭ această mişcare comercială, aşa că la venirea lor în Iaşĭ saŭ Bucureştĭ să fie destul de iniţiaţĭ în astă privinţă? Şi la urma urmeĭ, ce scop aŭ escursiunile ştiinţifice prescrise de

regulament, dacă nu acela de a face pe eleviĭ şcoalelor din unele regiunĭ, să poată vedea tot ce este maĭ interesant din punct de vedere comercial şi în alte regiunĭ?

Nu zăŭ, motivul invocat în favoarea celor două şcoale de comerţ, înfiinţate din noŭ, este copilăresc şi el nu poate să fie luat în serios de cît de nişte naivĭ. Voiţĭ şi altă dovadă: Iat'o: hotărîţĭ, ca locurile de profesorĭ de la aceste şcolĭ să fie ocupate nu de actualiĭ profesorĭ de la gradul I, ci de alte persoane, saŭ chiar de aceştia, însă după ce vor renunţa maĭ întâĭ la catedrele de la gradul I şi în baza unuĭ noŭ concurs; şi atuncĭ veţĭ vedea, dacă se va maĭ găsi cine-va în Galaţĭ şi Craiova, carĭ să maĭ ceară înfiinţarea acestor şcolĭ! Cu alte cuvinte, trebue să o spunem fără ocol, cele două şcolĭ de gradul al II-lea, carĭ costă pe stat cel puţin 190,000 leĭ pe an, s'aŭ înfiinţat numaĭ în interesul profesorilor actualĭ de la gradul I, carĭ, folosindu-se de influenţele lor locale, aŭ căutat să-şĭ creeze de o camdată nişte sinecure, iar pentru viitor perspectiva de a rămînea cu cîte două catedre, fără multă muncă şi bătae de cap. Iată pentru ce nenorocita de ţară romînească, «ţară eminamente agricolă» şi pînă astă-zĭ nu are nicĭ industrie nicĭ comerţ mare, să vede condamnată de a avea 4 academiĭ (!) de comerţ; iar mîne va avea cincĭ, de oarece Ploeştenii nu se vor lăsa maĭ pe jos şi de sigur că în cele din urmă vor reuşi a face şi eĭ aceia ce aŭ făcut Gălăţeniĭ şi Craioveniĭ.

Cari vor fi rezultatele acesteĭ stărĭ de lucrurĭ? Ele pot fi fi prevăzute şi de un copil: şcoalele comerciale de gradul al II-lea vor rămînea pustiĭ şi totuşĭ statul va cheltui cîte-va sute de miĭ de leĭ cu întreţinerea lor pe fie-care an. Pentru a vă încredinţa de acest adevăr, n'aveţĭ de cît să filuiţĭ buletinul ministeruluĭ domeniilor din 15 Ianuarie 1898 şi îndată veţĭ vedea, că şcoalele comerciale actuale de gradul al II-lea aŭ avut în acest an un total numaĭ de 212 elevĭ (128 Bucureştĭ şi 84 Iaşĭ), iar şcoalele de gradul I un total de 541 elevĭ (cîte 100—130 de fie-care); eĭ bine, dacă toate cele cincĭ şcoale inferioare, dinpreună cu gimnaziile, n'aŭ putut da şcoalelor de gradul al II-lea de cît 212 elevĭ saŭ în mijlociŭ cîte 106 de fie-care, atuncĭ ce va fi pentru viitor? Evident, aceştĭ elevĭ vor fi repartizaţĭ la toate cele patru şcolĭ de gradul al II-lea şi atuncĭ ele vor avea numaĭ cîte 53 de elevĭ, saŭ 14 de fie-care clasă. O şcoală de acestea însă costă pe stat cîte 60,000 leĭ ceea ce ni arată că un elev de aceştia va costa cîte 1132 leĭ pe fie-care an. Din contra, dacă statul ar înfiinţa cîte 50 de burse la cele două şcolĭ existente, în loc de 20 cum prevede regulamentul astă-zĭ, şi ar da fie-căruĭ bursier cîte 400 leĭ anual, s'ar cheltui 40,000 leĭ pe an; dar în schimb am avea două şcolĭ bine populate şi o economie budgetară de 80,000 leĭ.

Este evident decĭ. că s'a făcut o mare greşală cu infiinţarea celor două şcolĭ comerciale de gradul al II-lea din Galaţĭ şi Craiova şi de aceia trebue neaparat, ca legea votată de corpurile legiuitoare, să rămîie neaplicate de oarece tocmaĭ aplicarea eĭ ar aduce un mare răŭ ţereĭ; iar la toamnă, cel întâiŭ lucru de făcut, va trebui să fie abrogarea acesteĭ legĭ.

In caz însă, cînd legea s'ar aplica, atuncĭ, cel puţin, să se împreuneze şcoalele de ambele grade din fie-care oraş la un loc, pentru ca ast-fel să aibă un singur local, o singură direcţie, un singur personal de administraţie, şi aşa să se facă o economie măcar de aicĭ. In acelaşĭ timp instrucţiunea comercială ar cîştiga mult din această unificare, de oare-ce profesoriĭ de ambele grade, fiind la un loc, s'ar putea înţelege maĭ bine asupra armonizăreĭ metodelor şi a materiilor de predat pentru ca cursul superior să fie în adevăr o continuare şi o complectare a celuĭ inferior; iar nu ca astă-zĭ, cînd fie-care şcoală lucrează în mod cu totul independent una de alta.

In fine, tot aice este locul de a atinge în treacăt o chestiune foarte importantă şi anume: aceea de a se şti dacă n'ar fi bine, ca şcoalele comerciale să treacă la ministerul instrucţiuneĭ, cum aŭ fost la început? Eŭ cred că ar fi cu mult maĭ bine, ca ele să treacă din noŭ la ministerul şcoalelor, de oare-ce acest minister maĭ are şi alte şcolĭ profesionale sub administraţia sa şi ele merg foarte bine; iar pe de altă parte aice se găsesc o mulţime de oamenĭ competenţĭ în ale instructiuneĭ generale şi speciale, ceea ce este o garanţie, că şcoalele comerciale ar fi maĭ bine organizate, maĭ bine conduse şi maĭ bine controlate de cît de Ministerul Domeniilor.

EXTERNE

Alegerile din Germania

— —

Una din cele maĭ înverşunate lupte politice se pregăteşte în jurul noilor alegerĭ pentru Reichstagul german. Şi presa europeană va putea judeca feliul de luptă şi activitatea de aci faţă cu recentele evenimente din Franţa, bunăoară, unde de asemenea s'a cheltuit — fără mare rezultat—o doză colosală de energie şi încordare.

Alegerile în Germania aŭ tot-de-a-una o deosebită însămnătate, tocmaĭ prin urmările decizive la care dau loc în ultimul pătrar de veac. Partidele sunt aci bine distinate; programele sunt clare; luptele sunt serioase şi voturile tot-de-a-una în deajuns numeroase ca să exprime voinţa lămurită a diferitelor categoriĭ de locuitorĭ.

Cu drept cuvînt stabilea ierĭ paralela între prezent şi trecut, ziarul Le Temps,—*cam în feliul următor:*

„Sub prinţul de Bismarck, lupta electorală era maĭ vie, maĭ aprigă, maĭ agresivă din pricina personalităţeĭ cancelariuluĭ. Deja cancelarul de Caprivi în 1893 a prezidat alegerĭ maĭ liniştite, maĭ pacinice. Iar de astă dată pare că o tăcere mohorîtă, o senilitate pronunţată învăluie activitatea guvernamentală în noile alegerĭ. Prinţul de Hohelohe cu cincĭ anĭ maĭ în vrîstă decît contele de Bismarck în ziua retragereĭ Faimosul ministru de finanţe, d. Miquel, a trecut de şepte zecĭ de anĭ, iar sub-secretarul de stat—are opt zecĭ şi doĭ de anĭ bătuţĭ....“

In schimb însă Impăratul e tînăr şi are directa conducere a ufacerilvr, supraveghiarea de aproape a evenimentelor. Iar un fenomen maĭ demn încă de notat e că fostul cancelar de fier, nu pare de loc nepăsător faţă cu noua stare de lucrurĭ şi maĭ ales faţă de primejdia socialistă, maĭ ameninţătoare ca nicĭ o dată. In adevăr 396 de candidaţĭ socialiştĭ sunt anunţaţĭ oficial!

Pein Hamburger Nachrichten“ bătrînul de la Friederichsruhe predică energic şi severitate, ba chiar intervenţia pe faţă a puterei monarchice şi administrative în potriva spectruluĭ roşu pe care părea odinioară că l'a gonit mîna de fier.

Tăria bismarckiană e simplă. Monarhiá întemeiată pe anumite principiĭ de organizare, nu are ea dreptul de a se apăra prin orĭ-ce mijloace în contra duşmanilor declaraţĭ?

Ştiinţĭ-Litere-Arte

— —

După „sinuciderea“ şi „alcoolismul“ la animale iată acum „melomania la animale“. Savantul englez Cornish a făcut un mare număr de experienţe în grădinile zoologice din Londra şi concluziile sunt foarte interesante. Toate animalele sunt scuzibile faţă cu arta sunetelor armonioase. O calitate încă de adăogat la numeroasele însuşirĭ comune animalelor şi omuluĭ — de defecte —nu maĭ vorbim.

Dintre animalele superioare, leul, ursul, elefantul aŭ dat rezultate însemnate experimentatoruluĭ. Instrumentele cele maĭ... gustate sunt *vioara* şi flautul. Acum se explică minunăţiile luĭ Orfeŭ şi altor poeţĭ cîntăreţĭ.

*

Expoziţia naţională a Vieneĭ şi-ar fi găsit un *clon*, dacă înregistrăm ştirea dată de *Temps*: toţĭ membriĭ municipalităţiĭ din Nagyskold în Ungaria aŭ fost arestaţĭ ca fiind complicĭ cu bande de contrabandişti.

N'ar fi un „consiliul“ demn de expus?

*

Tatăl tînăruluĭ Paul Deschanel, noul preşedinte al camereĭ franceze, e unul din ceĭ maĭ distinşĭ conferenţiarĭ la Sorbona. In urma alegereĭ de la cameră Emile Deschanel a avut o primire entuziastă la curs; de altfeliŭ manifestaţiile acestea se repetă după fiecare succes oratoric al fiuluĭ săŭ.

*

In luna August va avea loc la Viena un concurs internaţional de muzicĭ militare, în cîmpul expoziţieĭ. Muzicile noastre vor fi reprezentate şi ele.

*

Teatrul Scala din Milano a fost prefăcut în... arsenal în timpul mareĭ rescoale de dăunăzĭ. Cetăţeniĭ şi-aŭ depus armele necesare în vasta încăpere artistică unde n'aŭ putut avea loc reprezentaţiĭ cît-va timp.

Era şi firesc: inter arma silent musae...

*

In zilele de 18, 19 şi 20 Iunie se va celebra la Praga centenarul mareluĭ istoric şi patriot Françise Polacky, „tatăl naţiunii“. Se vor inaugura maĭ multe statuĭ şi busturĭ ale mareluĭ cetăţean în diverse oraşe ale Bohemieĭ.

*

In grădina Tivoli, va avea loc, Sîmbătă 6 Iunie, o mare reprezentaţie extra-ordinară dată în beneficiŭ. Se va juca pentru prima oară frumoasa comedie: UCIGAŞUL LUI SAMSON saŭ *o răzbunare mexicană*, comedie în treĭ acte, tradusă din franţuzeşte, şi *Văduva cu camelii*, comedie într'un act, tradusă din franţuzeşte.

Un orchestru bine compus va distra pe onor. public.

INFORMAŢII

— —

Din ediţia a treia de erĭ

Prezidează d. N. Gane.

Sunt prezenţĭ d-niĭ Tacu, Lepadatu, Velciu, Neculaĭ Ioan, Motăş, părintele Vereanu şi Stihi.

D. Tacu spune, că cu ocazia iluminăreĭ pentru 10 Maĭ, s'a cheltuit anul acesta 57 leĭ maĭ mult ca de obiceiŭ. D-sa roagă consiliul să încuviinţeze această cheltuială. Se admite.

D. Gane cere să se aprobă 350 leĭ cheltuiţĭ pentru facerea grilajuluĭ şcoaleĭ din Tataraşĭ.

Cererea se admite.

*

Se începe discuţia cu privire la canalizarea Calaineĭ.

D. Gane spune că 'n contractul cu d. inginer Bejan, cu privire la această lucrare, se prevede că 'n ziua de 1 Iunie 1898 comuna trebue să se pronunţe dacă şi restul lucrăreĭ să se facă de d, Bejan, orĭ comuna nu maĭ voieşte să continue lucrarea.

D. Gane spune că 'ntr'adevăr a fost la început neînţelegere între comună şi inginerul Bejan cu privire la furnitura de năsip, în urmă acest incident a fost aplanat precum se ştie. De atuncĭ comuna n'a maĭ avut nicĭ o neînţelegere cu inginerul.

D-sa crede să se dea d-luĭ Bejan, lucrarea, maĭ mult de suma de 200.000 leĭ.

D. Neculaĭ Ioan crede că ar fi bine să nu se lucreze maĭ mult de 200.000 leĭ In ce priveşte restul să se discute chestiunea din noŭ în consiliŭ.

D-niĭ Gane şi Tacu cer din contra a se face lucrarea maĭ departe şi nu după cum a cerut d. Neculaĭ Ioan.

Se admite propunerea d-luĭ Gane.

*

Se admite apoĭ suma de 200 leĭ pentru a face faţă cheltuielelor pentru inaugurarea lucrărilor de la Calcaina.

Data inaugurăreĭ nu s'a fixat încă.

Cererea d-luĭ Spiegler de a-i se da autorizaţie de a face reparaţie la casa din str. Ştefan cel Mare, în urma opunereĭ d-luĭ Velciu, autorizaţia se admite dar numaĭ pentru atenanse.

Şedinţa se ridică la ora 7.

— —

Comisiunile examinatoare la şcoalele particulare:

Liceul de d-şoare Humpel

D-na Bogonos, d-rele El. Mîrzescu, Caramlău; d-niĭ A. Naum, Obreja, G. Lascar, T. Antonescu, Gr. Buţureanu şi P. Bujor.

Liceul de d-şoare Varlaam

D-niĭ A. D. Xenopol, Popovicĭ, G. Lucescu, Oct. Erbiceanu şi d-ra Cocia.

Institutele Unite

D-niĭ Ar. Densuşianu, I. Găvănescul, I. Cosmovicĭ, Aur. Mănescu, V. Buţureanu, P. Negulescu, Victor Castan, T. Vasiliu Rachi.

— —

Inaintea tribunaluluĭ secţia I continuă procesul d-luĭ d-r V. Bejan. De la ora 12 a început rechizitorul d-luĭ procuror.

Sentinţa se va cunoaşte pe la ora 6 d. a.

— —

Procesul de calomnie al d-luĭ dr. Bejan.

Inaintea curţeĭ cu juriĭ s'a prezentat astă-zĭ procesul d-luĭ dr. V. Bejan, care a dat în judecată pe d. Scorţescu, pentru calomnie prin ziarul *Evenimentul*. D. Fleva, declară că de oare ce clientul d-sale d. Scorţescu nefiind autorul articoluluĭ incriminat, ci d. Virgiliu Holban, care face declaraţie în acest senz, d. Scorţescu să fie scos din cauză.

D. avocat Miclescu se opune, cerînd a dovedi cu marturĭ că d. Scorţescu e autorul.

D. Prim-Procuror e de părere că d. Scorţescu să fie scos din cauză. In ce priveşte însă cererea de probă testimonială lasă la apreciarea curţeĭ.

Are loc o discuţie importantă la care i-aŭ parte d-niĭ Dabija, Fleva şi Dim. Alexandrescu, apoĭ curteă după o deliberare de 20 m, ordonă scoaterea d-luĭ Scorţescu din cauză.

— —

Ultima expresie a infamieĭ

Cine a putut crede că politicianiĭ cariĭ alcătuesc banda aşa numită liberală, vor epuiza atît de curînd stocul de infamiĭ, inherent partiduluĭ lor, pentru a ajunge acum la ceea ce s'ar putea numi, *ultima espresie a infamiilor unuĭ guvern*. Iată un fapt concret:

In urma unuĭ articol intitulat *Prefectul şi Bivoliţa*, apărut în ziarul *Patriotul*, d. Zorilă, prefect de Covurluĭ, s'a înfuriat grozav şi a trimis de a chemat la prefectură pe tipograful Antoniadi, unde se tipărea acel ziar şi i-a ordonat de a nu-l maĭ tipări, căcĭ alt-fel îl expulsează.

In acelaşĭ timp d. Zorilă a promis tipografuluĭ Antoniadi şi o sumă oarecare de banĭ.

D. Antoniadi a promis d-lui Zorilă că va executa ordinul.

Zis şi făcut.

D. Antoniadi, sub pretextul uneĭ sume de banĭ ce are a primi pentru tipărirea ziaruluĭ, dădu ordin Vinerĭ ca lucrătoriĭ de la ziar să lase lucrul.

D. Al. Chiriacescu, redacotrul *Patriotuluĭ*, căruia d. Zorilă avea de mult a-ĭ plăti o poliţă, venind la tipografie pentru a face corecturile, află că d. Antoniadi a dat ordin lucrătorilor de a nu maĭ lucra la ziar.

D. Chiriacescu se duse atuncĭ la proprietarul tipografieĭ şi după o discuţie oare-care d. Antoniade, declară d-luĭ Chiriacescu, că nu-ĭ maĭ tipăreşte ziarul dacă nu-ĭ achită suma ce iĭ datorează.

In timpul acesta, în urma înţelegereĭ ce avusese cu prefectul Zorilă, tipograful Antoniadi avisă poliţia, declarînd că d. Chiriacescu l'ar fi ameninţat cu revolverul.

Intr'o clipă poliţia fu în păr la faţa loculuĭ şi d. Chiriacescu fu ridicat pe sus şi dus la Poliţie, unde fu arestat şi bătut chiar pentru a răsbuna pe prefect.

D. prim-procuror Sărăţeanu a fost avisat despre aceasta şi a început cercetările.

Iată programul examenelor generale de la externatul secundar de fete.

9 Iunie: Cl. I Istoria, II Franceza, III Romîna, IV Matematica, V Sc.-Naturale şi Higiena. Cl. I div. Romîna, II div. Geografia, III div. Germana.

10 Iunie: Cl. I Geografia, III Matematica, IV Fisica, I div. Germana, II div. Romîna, III div. Franceza.

11 Iunie: Cl. Sc.-Naturale, V Pedagogia şi Filosofia.

12 Iunie: Cl. I Sc.-Naturale, II Aritmetica, III Istoria, IV Germana, V Romîna, I div. Geografia, II div. Franceza, III div. Romîna.

14 Iunie: Cl. I Franceza, II Istoria, III Botanica, IV Romîna, V Matematica, I div. Aritmetica, II div. Germana, III div. Geografia.

15 Iunie: Cl. II Romîna, IV Religia.

16 Iunie: Cl. I Aritmetica, II Germana, III Franceza, IV Istoria, V Geografia, I div. Franceza, II div. Religia, III div. Matematica.

18 Iunie: Cl. I Romîna, II Geografia, III Religia, IV Filosofia, V Istoria, I div. Religia, II div. Istoria, III din. Botanica.

19 Iunie: Cl. II Religia.

20 Iunie: Cl. I Religia, III Germana, IV Ceografia, V Franceza. I div. Sc. Naturale, II div. Aritmetica, III Istoria.

21 Iunie: Cl. III Geografia, IV Franceza, V Germana.

22 Iunie: Cl. I Germana, V Ec. Casnică, I div. Istoria, II div. Zoologia, III div. Religia.

In zilele de 23 şi 24 Iunie va avea loc expoziţia lucruluĭ de mînă, de desemn şi lucrărĭ grafice.

— —

Se ştie că o cerere de autorizaţie pentru zidirea unor atenanse în ograda caselor Neuschotz, a fost respinsă de consiliul comunal în urma opunereĭ părinteluĭ Vereanu şi a d-luĭ colonel Botez.

D. Lepadatu a susţinut însă din răsputerĭ acordarea autorizaţiuneĭ.

Fie-ne permis o întrebare. In ce calitate a susţinut d-sa propunerea? De consilier saŭ de advocat al d-neĭ Neuschotz?

Şi nu crede d-sa că ar fi fost maĭ cinstit să se fi abţinut în această chestiune?

— —

Programul lucrărilor pe care şcoala de arte şi meseriĭ din Iaşĭ le va prezenta la expoziţia de la 1900.

Ajustagiu. Diferite obiecte întrebuinţate la studiul elevilor. Un excentric şi o bielă cu sapele eĭ pentru locomobilă

Igiena Copiilor

— —

SCRISOAREA I

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Spre lauda Romanilor fie zis că această trista stare de lucrurĭ exista numaĭ la clasele avute; creşterea şi educaţiunea copiilor saracĭ şi orfanĭ deşi nu era aşa de bună ca la Elenĭ, totuşĭ făcea onoare Romanilor.

Nero fu cel dintâĭ care ordonă ca copiiĭ din părinţĭ saracĭ şi orfanĭ se fie crescuţĭ pe cheltuiala publică.

Traian dădu o întindere şi maĭ mare acesteĭ legĭ şi ordonă ca să se dee copiilor din părinţĭ saracĭ şi orfanĭ din fondurĭ publice nu numaĭ instrucţia, dar şi hrană şi banĭ pentru strae. Copiiĭ crescuţĭ pe cheltuiala publică se numeaŭ *Pueri alimentari*. Exemplul dat de copiiĭ statuluĭ fu imitat de bărbaţĭ filantropĭ, aşa dădură *C. Galicanus* şi *Caelio Maerina* un milion de sisterţe, din a căruia dobînzĭ se creşteaŭ şi hrăneaŭ 100 de copiĭ saracĭ şi orfanĭ.

Din succesoriĭ luĭ *Traian* eraŭ maĭ cu seamă *Antonius Pius* şi *Alexander Severus* care aŭ continuat opera începută de *Nero* şi *Traian*.—*Antonius Pius* a fondat un institut pentru creşterea şi educarea fetelor sarace, numit *Institutul Faustinian*. De la *Alexander Severus* se trage fondaţiunea *băeţilor* şi *fetelor mammaïce*.

Opera începută de Egiptienĭ, Indienĭ Ebreĭ, poate fi considerată ca sfîrşită în timpurile moderne. Graţie munceĭ neobosite a sute de bărbaţĭ eminenţĭ, igiena copiilor şĭ-aŭ cîştigat locul bine meritat între ştiinţele practice. Datoria fie-căruia medic este de a propaga, datoria fie-căruĭ om de a se famializa cu această ştiinţă.

SRISOAREA II

Mult stimată Dvamnă!

N'aveţĭ nevoe de atîtea scuze, n'am găsit prima d-v scrisoare atît de severă pe cît de măgulitoare e aceasta a doua scrisoare. In adevăr trebue să vĕ mulţumesc pentru laudele ce mi le aduceţĭ, pe care însă dia nenorocire le găsesc cam prea exagerate, decĭ maĭ mult mulţumită buna-voinţeĭ d-voastre, decît merituluĭ meŭ. Mare-mĭ era plăcerea, aflînd că puţinele mele rîndurĭ aŭ fost bine primite în cercul mult stimatelor d-v. prietene, maĭ cu seamă că această aprobare mi-a întărit gustul de lucru. Acuma avem un subiect maĭ interesant de oare-ce intrăm în adevaratul domeniŭ a Igieneĭ. Mi-am dat toată silinţa ca se culeg cît maĭ multe date statistice etc. ca ast-fel cele scrise se nu poată fi puse la îndoială.

Copiĭ, bucuria şi mîngăierea părinţilor, mîndria familieĭ, viitoarea generaţiune a uneĭ naţiunĭ, copiĭ de la 0—15 anĭ, constitue după date statistice culese de *Wappäus* 33. 66% adecă aproximativ a treia parte din întreaga populaţiune a Europeĭ.

Acest mare număr de suflete omeneştĭ este, precum vom videa, ameninţat la fie-care pas de întreruperea desvoltăreĭ normale şi chiar de peire-

Oesterlein, analizînd un număr însemnat de statistice de morţĭ din Europa a găsit că la 1000 de morţĭ participă:

425	vîrsta	de la	0—15	anĭ
85	„	„ „	15—30	„
230	„	„ „	30—60	„
260	„	„ „	60—de anĭ în sus.	

Iaşĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

ASIGURARE

Foloasele asigurărilor asupra vieţeĭ sunt puse în evidenţă prin douĕ casurĭ recente de moarte, carĭ conving pe un bun şi prevĕzător părinte de familie, că cel maĭ nimerit mijloc d'a îngriji de viitorul iubiţilor seĭ, constă în contractarea uneĭ asigurărĭ care 'ĭ se impune cu o primă şi sfîntă datorie.

Comptabilul W. din Piatra-N., a încetat din viaţă în vîrstă de 40 anĭ, în urma uneĭ apendicite supurate, lăsînd o vĕduvă şi douĕ orfane, carĭ ar fi azĭ într'o situaţiune materială, precară, dacă decedatul W., plin de prevedere pentru viitorul familieĭ sale, n'ar fi asigurat leĭ 10,000 pentru cas de moarte şi cîte leĭ 5000 zestre de fie-care copilă.

Asigurările de zestre aŭ fost contractate numaĭ de treĭ lunĭ şi nu s'a plătit de cît o singură rată de premiŭ, totuşĭ copiiĭ decedatuluĭ W. aŭ zestrea pe deplin asigurată, fără ca pe viitor să se maĭ facă veri-o plată.

Cel d'al doilea cas, este al comerciantuluĭ B. din Roman, care a asigurat, la vîrsta de 26 anĭ, un capital de leĭ 20,000—drept zestre pentru copila luĭ. A plătit patru rate şi a cincea abia acum o săptămîna, cînd suferea deja de influenţă, urmată de typhos, care 'ĭ a cauzat moartea în cîte-va zile.

Şi aci zestrea copileĭ este pe deplin asigurată, fiind-că conform contractuluĭ, premiile încetează la moartea părinteluĭ copileĭ.

In ambele casurĭ asigurările aŭ fost încheiate la Societatea „Patria“.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—**Boale de Femeĭ si Copiĭ**—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

De Arendat

Moşia **Răuseniĭ** din judeţul Botoşanĭ, avînd 2300 fălcĭ, gară pe moşie, mulţĭ locuitorĭ etc. etc.

Moşia **Tabăra** din judeţul Iaşĭ, avînd 800 fălcĭ, cărciume, morĭ etc. etc.

Moşia **Tabără** din judeţul Botoşanĭ avînd 2300 fălcĭ, gară pe moşia, mulţĭ locuitorĭ etc. etc.

de 10 caĭ. Cilindru de locomobilă, și obiecte de strug (Motor distribuție Rieder dacă locul permite).

Lăcătușerie. Diferite obiecte întrebuințate la studiul elevilor. Două scaune și o masă de grădină. Diferite broaște Wertheim, o plasă de balcon. Un pat modelul școaleĭ. Broaște și lăcate, o poartă ornamentală și o casă de banĭ.

Cazangerie. Obiecte de studiŭ precum și înbinărĭ de 2, 3 și 4 table. Focar de locomobilă de 8 caĭ și un cazan vertical.

Forjă. Obiecte de studiu. Cleștĭ de potcovit, osiĭ de căruțe și trăsură, partea de dinainte a uneĭ trăsurĭ, piesele necesare celorlalte ateliere precum și piese de foc dificile.

Tinichigerie. Exercițiĭ pregătitoare pentru arta tinichigieĭ ca: î: îndoiturĭ făcute în tablă. Ibrice pentru cafe, strecurătorĭ pentru supă, samovare, mașinĭ pentru cafe, tablale lustruite și nichelate, ciubărașe de zinc pentru tacîmurĭ, băĭ de zinc pentru copiĭ. Corn trompetă pentru infanterie și cavalerie cu două tonurĭ pentru oraș și cîmp, tingirĭ de dulceți, baie de zinc și un aquarium cu fîntînă artesiană. Trombă pentru orchestră, combinate în treĭ tonurĭ din alamă nichelată, samovar format rusesc, mașină de cafe sistem capi, ornamentațiunĭ în zinc pentru acoperișurĭ.

Turnătoria. Obiecte de studiŭ ca: placă, sferă, cilindru în fontă, un cep de robinet în bronz. O bornă a planuluĭ orașuluĭ Iașĭ, făcută în 2 sisteme pe nisip și fer. Un cerc făcut cu șablonul și un cilindru simplu făcut cu șablonul și cu mîna. Un robinet și o pereche de cusinețĭ în bronz. O roată cu un rînd de spițe, alta cu două rîndurĭ, o roată cu dinți drepți, roate conice cu dinți de tuciŭ și de lemn, un scripete pentru una saŭ maĭ multe funiĭ toate în tuciŭ. Lucrărĭ în bronz ca pompă, lampă, rame de portrete și un serviciŭ de biuroŭ. O lampă nichelată, un cilindru de mașină, o mașină de tipărit calorifere și cu elemente de calorifere turnate și obiecte de artă în tuciŭ. Lucrărĭ în bronz. Un clopot ornamentat și obiecte micĭ de artă în bronz. Obiecte pe artă în fontă, busturĭ în bronz și obiecte dificile.

— —

Rezultatul tragereĭ obligațiilor 4 la sută din 1898

Iată tabloul numerilor titlurilor de rentă 4 la sută amortisabilă din 1889 internă. Împumutul de 32,500,000 leĭ, eșite la sorțĭ la tragerea de ierĭ 1 Iunie 1898:

Valoare nominală 197,000 leĭ,

30 titlurĭ de 100 leĭ.

2668, 517, 854, 1022, 1636, 1929, 382, 761, 876, 1410, 1664, 2381, 504, 794, 932. 1543, 1692, 2457, 2473, 3365, 4086, 4471, 2532, 3466, 4190, 4673, 3008, 3547, 4226, 4927.

99 titlurĭ de 1000 leĭ

5079, 5705, 5792, 5794, 5804, 5913, 6125, 6280, 6338, 6557, 6636, 6759. 6975, 7316, 7518, 7549, 7707, 7916, 8341, 8487, 8571, 8898, 9003, 9112. 9457, 9553, 9818, 9848, 10207, 10332, 10774, 11137, 11820, 11928, 11989, 12161, 12343, 12500, 12573, 12672, 12782, 12787, 12793, 12853, 12868, 13710, 13975, 14294, 14418, 14439, 14443, 14495, 14658, 15050, 15256, 15288, 15304. 15459, 15588, 15598, 15799, 15995, 16051, 16300, 16332, 16334, 16459, 16476, 16598, 16721, 16760, 16781, 16820, 16974, 16991, 17040, 17173, 17308, 17135, 17698, 18324, 18470. 18481, 18528, 18907, 18908, 19103, 19458, 19481, 19520, 19644, 19756, 19793, 19821, 20302, 20347, 20590, 20609. 20798.

19 titlurĭ de 5000 leĭ.

21129, 21133, 21240, 21351, 21379, 21506, 21657, 28861, 21969, 22099, 22112, 22303, 32429, 22489, 22743, 22989, 23653, 23920, 1408r.

Plataia acestor titlurĭ purtînd cuponul No. 20 de 1 Ianuarie 1899 precum și plata cuponuluĭ No. 14 de la 1 Iulie 1898 se va face cu începere de la 1 Iulie 1898 în Bucureștĭ, la casieria centrală, și în județe, la administrațiile financiare.

Cupoanele titlurilor ieșite la sorțĭ nu maĭ sunt plătibile.

— —

Statistica vaccinaților și revaccinaților de la 1 Martie și pînă la 1 Iunie a. c. din secția d-luĭ vaccinator Balin.

	Vaccin.	Revacc.
Martie	171	86
April	205	200
Maiŭ	212	101
	588	387

Aceste s'aŭ făcut de vaccinatorul comuneĭ.

— —

Cișmeaua din strada Frecăŭ, de treĭ lunĭ a încetat de a maĭ curge.

— —

Vestitul hoț de caĭ Mateĭ Cercaz aseară a fost depus la Penitenciar.

— —

D. căpitan Zamfirescu a cerut eliminarea jandarmuluĭ Goian Vasile din secția Țiganași pentru viciul beției.

— —

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

2 locotenenți și 7 soldați americanĭ făcuțĭ prizonierĭ.—O luptă serioasă la Caimanera.

Paris, 2 Iunie.

Telegramele din Londra spun că la Guantanamo spanioliĭ aŭ făcut prizonierĭ douĭ locotenenți și 7 soldați.

— Americaniĭ aŭ părăsit pozițiunile lor din jurul portuluĭ Santiago pînă cînd le vor sosi ajutoare.

— Erĭ la Caimanera a fost o luptă serioasă, între spanioli și americanĭ. La Madrid n'a sosit încă nicĭ o știre cu privire la această luptă. Se crede însă că americaniĭ aŭ fost bătuți din moment că aŭ trebuit să se retragă din jurul portuluĭ Santiago.

Motivul invocat de americanĭ, că s'aŭ retras ca să aștepte ajutoare, pare a fi numaĭ o scuză.

— La Madrid lipsesc știrĭ din Manila, fiind că americaniĭ aŭ tăiat cablurile telegrafice. Din cauza aceasta populațiunea din Madrid este coprinsă de nelinișteĭ.

— O depeșă din Santiago anunță că amiralul Cervera, aflînd că floteĭ americane de sub comanda amiraluluĭ Sampson, îĭ lipsește muniție, ar eși din baie spre a o ataca.

— Telegramele din Washington anunță că américaniĭ pregătesc un al doilea corp de armată spre a face o invaziune în Cuba.

— O depeșă din Bruxelles spune că acolo a avut loc o întrunire secretă a Carliștilor sub președinția pretendentuluĭ la tronul Spanieĭ, Don Carlos. S'ar fi luat hotărîrea de a încerca o lovitură în contra actualeĭ dinastiĭ, a Spanieĭ.

— —

Capitularea Manilleĭ

Paris, 2 Iunie

O telegramă sosită din Washington spune că ziarul *Herald* anunță că Manila, capitala Filipinelor, a capitulat.

O depeșă venită din Londra spune că această știre nu este încă confirmată.

— —

Europa a intervenit

Viena, 2 Iunie.

In urma căderei Manilleĭ, împăratul Franz Iosef a luat inițiativa unuĭ demers pentru pace.

In acest scop a și avut loc o consfătuire între cabinetele din Viena, Berlin, Paris și Petersburg.

Rezultatul acesteĭ consfătuirĭ nu se cunoaște încă.

— —

Amînarea Camereĭ austriace

Din ordinul împăratuluĭ Franz Iosef, Camera austriacă a fost amînată.

Un început de incendiŭ s'a declarat la casa cu No. 87, din strada Nicolina, la Strul Grimberg, dar a fost pe dată localizat.

— —

La spitalul Sft. Spiridon, a fost internat ierĭ locuitorul Dumitru Iftime din județul Suceava, împușcat în patru locurĭ de doĭ hoți ce vroiaŭ să-l prade.

— —

Petrarul Mihaĭ Vladimir ce lucrează la casele d-luĭ Inginer Bejan din strada Gărei, căzînd de pe schele, s'a lovit atît de răŭ în cît are multe lesiunĭ grave.

— —

Lucrările pentru zidirea palatuluĭ Mitropolitan sunt aproape terminate.

Lucrările executate, în cele maĭ bune condițiunĭ. se fac de d. V. Dorner antreprenor din Bucureștĭ.

Predarea lucrărilor se va face la 1 Iulie.

— —

Liga femeilor din Iași a maĭ primit încă suma de 30 leĭ care remăsese neîncasați de la reprezentația de 13 Aprilie curent.

Acești 30 leĭ aŭ fost încasați de la societatea *Solidaritatea* unde se depusese 6 bilete a 3 leĭ și 6 bilete a 2 leĭ.

Deplasărĭ

Hotel Trajan. Karl Silberștein comerciant Brăila, M-dam Zvibel proprietară Folticenĭ, Christi Gheorghiu proprietar Bucureștĭ, Jean Paladi proprietar Unghenĭ, Gheorghe Ionescu proprietar Focșanĭ, Grigore Baleta inginer Bucureștĭ, I. Slesinger voiajor Botoșanĭ, M. Novak voiajor Botoșanĭ.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Justiția s'a pronunțat în afacerea Bejan. Sentința tribunaluluĭ pune capăt torturei omuluĭ, pe care niște dușmanĭ fără scrupule, l'aŭ tîrît prin glod lunĭ întregĭ. Avem toată speranța că tribunalul în sentința sa va pune punctele pe i și va înfiera pe urzitoriĭ afacereĭ, or ce nume ar ave eĭ și or ce posițiune ar ocupa în societate.

Afacerea Bejan pentru ceĭ ce aŭ putut'o cunoaște, prin desvăluirele făcute înaintea tribunaluluĭ, este o dovadă că suntem încă barbarĭ și că față de dușmanul care ne a sgîrîct epiderma și a provocat susceptibilitatea noastră, conștiința dispare, chear în oameniĭ care par ajunșĭ la un înalt grad de imoralitate.

Probele în această afacere s'aŭ adunat într'o atmosferă atît de păcătoasă, în cît nicĭ judecătorul de instrucție om de valoare și de toată stima, n'a scapat de a face greșelĭ care denotă la dînsul o puternică prevenire, inconștientă de sigur contra inculpatuluĭ.

Unul din documentele relevate ca decisive în ordonanța judecătoruluĭ și care a făcut pe cît știm o colosală impresie asupra Camereĭ de punere sub acuzare era o scrisoare în care moașa Cerbu scria: «știŭ că locul de directoară nu se dă degrabă». *D. judecător sub impresia ororilor care spuneaŭ despre Bejan agenții acuzațiuneĭ aŭ cetit* degeaba *în loc de degrabă. O pagină întreagă din ordonanță era construită cu frase de efecte care eraŭ tot pe atîte lovituri pe obrazul nenorocituluĭ inculpat, pe baza acesteĭ ilusiunĭ visuale a d-luĭ judecător de instrucție.*

Și cînd te gîndeștĭ, că ar fi putut foarte ușor că ilusiele și halucinațiunile judecătoruluĭ, să continue și la tribun și un om tată a 4 copiĭ, cu o înaltă situațiune socială să fie definitiv ucis.

Pe cînd se continua desbaterile înaintea tribunaluluĭ în procesul d-luĭ dr. V. Bejan, prin o telegramă din partea d-luĭ Sihleanu, secretarul general al ministeruluĭ de instrucție, întreabă de urgență despre rezultatul acestuĭ proces.

Faptul e caracteristic.

Mandatul de depunere dat Vinerĭ contra d-luĭ Dobrescu Argeș, a fost confirmat de către trib. Ilfov secția I.

D. Dobrescu va face apel la Camera de punere sub acuzare.

Comerț cu carne omenească

Cu toate rigorile legeĭ, și cu toate măsurile luate de autorițăți, infama negustorie cu carne omenească nu poate, se pare, ca se fie stîrpită.

La secția a III polițienească din orașul nostru s'a arestat două mediatoare: Beti Finkelștein din strada Vovideniei No. 3, și Roza Vexler din strada Moțoc No. 26, care făceaŭ acest comerț mizerabil. Această din urmă a fost prinsă cînd vroia se vîndă cu 40 de francĭ pe o nenorocită Ludovica Vasile Sîrbu adusă din Transilvania și destinată prostituțieĭ.

Afacerea se instruește la secția a III, și ar fi de dorit ca chiar procurorul să intervie, și instrucția să se facă în modul cel maĭ riguros posibil.

Se pare că disidențiĭ s'aŭ pus serios pe lucru căcĭ la întrunirea ce s'a ținut la d. Eug. Stătescu Duminică seara, s'a hotărît definitiv următoarele:

a) Convocarea comitetuluĭ executiv al partiduluĭ liberal pe Duminecă.

b) Convocarea congresuluĭ liberal la 30 Septembrie, cînd se implinesc treĭ anĭ de la ultimul congres liberal.

Biletele de convocare a comitetuluĭ executiv vor fi semnate de d-niĭ Stătescu, Aurelian și N. Fleva.

Astă-zĭ la vama Iași se vinde prin licitație juvaerurile confiscate de la I. Rosenkranț din Colomea introduse fraudulos.

Iată procesele carĭ urmează a se judeca în actuala sesiune a curțeĭ cu jurĭ:

In zilele de 4, 5 și 6 Iunie, abatele Ferdinand Morisseau pentru omor. Pentru acest proces întrarea în sală va fi liberă, dar în tribuna damelor întrarea nu va fi permisă de cît cu bilete.

La 8 Iunie, Iordachi Apostol pentru tîlhărie.

La 9 Iunie: Ioan Gogu și alțiĭ pentru tîlhărie.

La 10 Iunie: V. N. Butnariu, pentru tîlhărie.

La 11 Iunie: C. A. Robali pentru lovirĭ cauzătoare de moarte.

La 12 Iunie: V. Manu și alțiĭ pentru tîlhărie.

*

Iată acum și lista juraților carĭ din diferite cauze au fost scutițĭ de a face parte din comisiunea juriuluĭ: d-niĭ Petru Papadopol, Iancu Ralet, Gh. Panaitescu, Al. Andriescu și Th. Drăgănescu.

Examenele anuale și de licență, la facultatea de științĭ, încep la 15 Iunie și se termină la 30 Iunie.

Cererile pentru examenele anuale se primesc la secretariat pînă la 25 Iunie inclusiv, iar cererile pentru licență numaĭ pînă la 20 Iunie.

Aseară pe la orele 6 a fost adus la secția III-a un bătrîn cerșetor numit Abraham ben Eigher. La percheziția făcută s'a găsit asupra luĭ 56 napoleonĭ, 25 lire, 56 leĭ 50 banĭ în argint, 95 banĭ aramă și 62 banĭ bănuțĭ. Cerșetorul e străin de localitate.

11 Iunie în Bucureștĭ

Cu serbarea zileĭ de 11 Iunie, guvernul și-a găsit beleaua.

Vroind să facă din ea o manifestație cu caracter de direcție colectivistă, liberaliĭ fără sgardă, s'aŭ revoltat și s'aŭ pus să dee acesteĭ serbărĭ un aspect cu totul anti-guvernamental.

Membriĭ grupăreĭ fleviste a numit o comisiune care să se ocupe cu programul și 'ntre punctele programuluĭ s'ar fi decis ca să vorbească d-niĭ Fleva și Delavrancea și să se organizeze un banchet popular de zece miĭ de tacîmurĭ.

Speriațĭ de proiectul contra-manifestăreĭ organizată de dissidențĭ, guvernul și cu primăria de Bucureștĭ, aŭ renunțat, se zice, de frică la inițiativa ce luase în această privință.

Ceva maĭ mult, circulă svonul, că acum oculta ar fi chiar pe punctul de a recurge la tot felul de mijloace spre a face ca proiectul de contra manifestare a grupărilor dissidente se fie cît maĭ palid posibil.

Totușĭ comisiunea sincer liberală se 'ntrunește în fie-care sară la redacția ziaruluĭ *Dreptatea* și chibzuește asupra programuluĭ.

Inainte de 11 Iunie, o mare întrunire publică se va ține în capitală în scop de a se demasca poporuluĭ manoperile guvernuluĭ.

Procesul D-ruluĭ Bejan

— Ședința de la 2 Iunie —

Ministerul public, representat prin d. procuror Stoenescu, după ce face pe scurt istoricul peripețiilor prin care aŭ trecut acest proces; relevează depozițiile favorabile acuzăreĭ și caută a combate pe cele favorabile apărăreĭ.

Ajungînd la certificatul moașeĭ Edvigăĭ Rosenberg susține că nu poate fi greșala din partea doctoruluĭ ci rea credință; raportîndu-se la valoarea martorilor, atribue cauza diferențeĭ ce există în depozițiele de la instrucțiĭ și cele orale făcute înaintea tribunaluluĭ caracteruluĭ milos al Romanuluĭ; conchide însă: că după toate cele petrecute înaintea onor. trib. nu se pot concretiza probe suficiente nicĭ pentru vinovăția inculpaților și nicĭ pentru a stabili relațiunele culpabile ce existaŭ între dînșiĭ dar resultă pînă la evidență pretențiunĭ puternice că inculpațiĭ s'aŭ făcut posibilĭ de faptele ce li se impută și cere condemnarea lor.

*

Imediat după rechizitorul procuroruluĭ ia cuvîntul d. Bădărăŭ. Splendida d-sale pleduarie o vom reproduce într'un slab rezumat la ediția III-a.

După d. Bădărăŭ ia cuvîntul d. avocat Brăescu, representantul moașeĭ Grosu care într'o scurtă pleduarie arată nevinovăția eĭ și uneltirele făcute de eleve pe care ea le-a pregătit și le-a hrănit. D-sa termină cerînd achitarea.

D. avocat Cristofor representînd pe Vătăjița Lăzărescu dovedește că nu se poate imputa clienteĭ sale delictul de escrocherie și cere achitarea.

Președintele declară desbaterile închise, tribunalul fiind luminat și trecînd în camera de deliberare după 25 minute aduce următoarea sentință:

Tribunalul.

Pentru considerentele ce se vor vedea în corpul sentinței cu a căreia redactare s'a însărcinat pe d. supleant Liteanu achită pe toțĭ inculpațiĭ.

Invățătoriĭ din Jud. Suceava, plasa Muntele, și-aŭ încheiat seria conferințelor didactice pe regiunĭ.

Ultima întrunire s'a făcut în com. Vălenĭ Stănișoara, în ziua de 31 Maiŭ a. c. Din 16 membri n'aŭ asistat de cît 6: V. Lovinescu, (președinte), P. Cucescu (Baĭa), P. Herescu (Găineștĭ), C. Dimitriu (Drăncenĭ), I. Gavrilovicĭ (Drăncenĭ(și propunătorul Ilie Mihăilescu (Vălenĭ).

Subiectul tratat o lecție de memorizare *„Pacerea mică și vulturul"* pentru clasa II-a.

Poesia nu fusese cetită maĭ înainte și explicată, așa că memorisarea s'a făcut în 30 minute, de și are 7 strofe. O memorizare a uneĭ poeziĭ lungĭ de 28 versurĭ fără explicărĭ prealabile e tot ce poate fi maĭ prejudicios, și cu drep cuvînt propunătorul a fost criticat de d. P. Herescu că e departe de a fi metodică procedarea propunătoruluĭ.

Un arhiereŭ exilat

Condemnarea unuĭ arhiereŭ.—O inscenare.—Sentința sinoduluĭ.—12 anĭ de exil.—Intervenția maiceĭ Negrea.—O lucrare importantă istorică.—Oprireà publicăreĭ volumelor.—Scandalul.

Amănuntele de maĭ jos—foarte importante precum vor vedea cetitoriĭ—le avem dintr'un loc autorizat. E vorba de chinuirea unuĭ om, de exilarea unuĭ înalt prelat, și de anihilarea or-căreĭ lucrărĭ pe terenul cultural.

E vorba de arhiereul *Narcis Crețulescu*, actualminte exilat la mînăstirea Neamțuluĭ.

Iată peripețiile afacereĭ.

*

Narcis Crețulescu, om de o cultură însemnată, fusese profesor la școala militară din Iași. In urmă numit rector al seminaruluĭ din Hușĭ și înaintat la gradul de arhiereŭ, a fost victima uneĭ inscenărĭ infame. Reclamațiĭ misive, denunțurĭ, vesteaŭ mitropolitul Moldoveĭ și membriĭ sinoduluĭ că părintele *Crețulescu* ar trăi cu o nepoată a sa. Cercetările pătimașe—și am avut dăunăzĭ o ocazie să ne convingem de patima depusă de prelați în anchete—dovidesc că faptul ar fi adevărat. Sinodul condamnă pe arhiereul Crețulescu la exil și nu-ĭ permite să slujască de cît numaĭ cu învoirea mitropoliturluĭ Moldoveĭ.

Narcis Crețulescu e trimis la mînăstirea Neamțuluĭ.

*

Aci intervine un fapt important pentru nenorocitul arhiereŭ.

Prin mijlocirea uneĭ superioare de la mînăstirea Varatic, maica Negrea, arhiereul reușește a căpăta învoirea mitropoliturluĭ pentru a sluji la diferite seviciĭ. Și ast-fel arhiereul condamnat de Sinod fără mijloc de existență—căcĭ perduse prin sentință și leafa și dreptul la pensie—tot maĭ avea cu ce să întreție o existență nenorocită.

Și odată la adăpostul grijeĭ zileĭ de mîine, cîștigînd cîte ceva din serviciile religioase la satele din împrejurimĭ, *Narcis Crețulescul* se hotărește a întrebuința timpul pentru o lucrare importantă și anume: Istoria tuturor bisericilor din țară.

Dar curînd această favoare dispare. Maica Negrea moare și de atuncĭ Mitropolitul Moldoveĭ nu voiește să acorde învoirea de a face serviciĭ religioase. Astfel viața devine din ce în ce maĭ grea și totuș ca o resemnare cu adevărat creștinească părintele Narcis Crețulescu continuă lucrarea începută,—care în nenorocirea în care se afla era un soĭ de balsam alinător pentru chinurile care i le rezervase soarta.

*

Dar nenorocirile nu contenesc. Opera e sfîrșită. 12 volume de istorie—operă de o mare valoare istorică precum ne asigură oamenĭ specialiștĭ, iată munca omuluĭ condemnat la 12 anĭ de exil. Eĭ bine! Cerînd autorizația Mitropoliturluĭ Moldoveĭ precum și sinoduluĭ pentru a lua asupră-și tipărirea volumelor, am bele cererĭ aŭ fost respinse. La o cerere repetată de a o tipări pe socoteala sa, Mitropolitul a respuns **pentru părintele Narcis nimic.**

Cerînd să fie permutat la mînăstirea Bistrița, căcĭ părintele Narcis e născut într'un sat în apropiere de acea mănăstire, și această cerere a fost respinsă.

Precum se vede 12 anĭ de chin, n'aŭ îmblînzit încă pe milușiĭ membri aĭ sinoduluĭ.

Pînă cînd?

Telegrafistul Vasile Spiridon de la stația Lespezĭ a fost internat în spitalul Pașcanu, bolnav fiind de *morvă* (răpciugă), boală contractată de la un cal. Atît vagonul cît și trăsura în care a fost transportat, aŭ fost desinfectate.

De la anul 1881, cînd cu ocazia declărariĭ boaleĭ de repciugă între caiiĭ regimentuluĭ 4 Artilerie, doĭ soldați aflați la infirmeria de caĭ, aŭ fost atinșĭ de această boală și în urmă aŭ murit în cele maĭ grozave torturĭ, nu s'a maĭ citat un caz de morvă la om.

Studențiĭ medicinișteĭ vor merge la spitalul Pașcanu, pentru a vedea cazul într'adevăr foarte rar.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Lemberg 3 Iunie.

Excese antisemite

Marĭ excese antisemite aŭ avut loc la Lemberg. Maĭ multe case aŭ fost dărămate. Numeroase prăvălii devastate. Trupele intervenind aŭ stabilit ordinea.

Kiev 3 Iunie.

Deraiarea unuĭ tren

Un tren a derait în apropierea orașuluĭ; 6 vagoane aŭ fost sfărămate. Sunt 17 rănițĭ, nicĭ un mort.

Madrid, 3 Iunie.

Ministrul marineĭ a declarat căgeneralul Augustin a concentrat lîngă Manilla 20 miĭ oamenĭ și 199 tunurĭ.

Viena 3 Iunie.

Situația în Filipene s'a îmbunătățit. Lupta de lîngă Santiago se reduce numaĭ la întîlnirea trupelor spaniole cu insurgențiĭ.

Paris. 2 Iunie

Guvernul Méline a fost pus în minoritate la cameră cu ocazia ordineĭ de zi de Ricard care cere ca guvernul, să se sprijine pe elemente esclusiv republicane. Guvernul a obținut 246 contra 295 voturi.

Se crede că Méline va demisiona. Probabil că Ribot va fi însărcinat cu formarea cabinetuluĭ.

Bucureștĭ, 2 Iunie.

Toate ziarele ruse anunță sosirea regeluĭ Carol la Petesburg pe ziua de 2 Iulie.

Mobile ! Mobile ! Mobile !

MOBILE!

ANUNCIIŬ MPORTANT

LA MAGASINUL FOST

LEON TISCHLER

Strada Stefan cel Mare No. 15

S'a pus în vînzare un mare asortiment de mobile după modelul cel mai noŭ.

Se vinde EN GROS şi EN DETAIL

Cu preţurĭ foarte reduse.

MOBILE!

Mobile ! Mobile ! Mobile !

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

AVIS IMPORTANT

Fabrică de cravate sistem american **Str. Golia No. 77** a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment dd cravâte, o **adevărată expoziţie**, pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Tot o dată atrage atenţie cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură.

Onor. d-ni comercianţii din provincie aŭ ocazia de a-şi asorta magasinele lor cu diferite soiuri de cravate care diferă de preţ cu ori ce altă fabrică în eftinătate şi bunătatea fabricaţiunei.

Tot o dată un mare transport de cămeşi, gulere, umbrele.

Cu toată stima

Charles Kern

Iaşĭ str. Golia 77. Notaţi-vă No. 77.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, şi se află de vînzare la librăriile d-lor Maximovicĭ, şi Iliescu et Grossu: «EL şi EA» de Ilie Dimitrescu. Preţul acestuĭ frumos volum e de 2 leĭ.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, No. 52 Str. Golia No. 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Specialităţĭ de ornice aur, argint, oţel şi metal, preeum orĭ şi ce fel de reparaţiunĭ de ornice.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţi de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o noua combinaţiune stabilita de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plăteascǎ acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar intimpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ elibereazǎ şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureţti, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen $^{1}|_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CUREL de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vînzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru Romănia **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

AVIS IMPORTANT

Fabrica de Cravate sistem american str. Golia No. 77 cu ocazia Sărbătorilor a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment de cravate pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Decĭ roagă pe onor. public şi pe onor. clienţĭ să bine voiască a'l visita.

Tot odată atrage atenţia cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătura vinde şi en gros.

Cu toată stima

CHARLES KERN

Iaşĭ str. Golia No. 77

Iasĭ — „DACIA", Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 28 — EDIŢIA III-a — IAŞI — VINERĬ 5 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

HALUL PRIMARIEI IAŞI

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARĂ
Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE
Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

NON LICET

II

In închegarea partidelor politice, conducătoriĭ sunt datorĭ, pe de o parte să-şĭ cunoască aderenţiĭ, iar aceştia principiile conducătoare ale partiduluĭ. Din reciprocitatea aceasta urmează puterea partiduluĭ, căcĭ rolurile membrilor din un partid sunt de maĭ înainte determinate prin cunoştinţa conducătoruluĭ de aptitudinea lor, iar membriĭ convinşĭ de ceia ce aŭ să facă; prin urmare între conducător şi membrĭ trebue să fie o continuă schimbare de ideĭ, fie-care să aibă o cinste în rolul pe care-l îndeplineşte în partid, şi conducătorul o deplină încredere în membrul săŭ.

Oare aşa să petrec lucrurile cînd conducătorul îşĭ ea asupra sa toată răspunderea şi acţiunea, iar pe membri îĭ consideră ca o *umplutură* a unuĭ plan, despre schiţarea căruia nimene nu are idee?... Care e rolul membrilor în un ast-feliŭ de partid, de cît acela a unor orbĭ legaţĭ la gît cu un juvăţ şi duşĭ de unul cu un ochiŭ; iar disciplina constă în aceia, că fie-care membru are frica ca nu cum-va conducătorul nemulţumit de acţiunea sa, să-ĭ strîngă juvăţul!...

In un partid ca acesta în care frica de necunoscut ţine locul disciplineĭ, şi bunul plac al conducătoruluĭ înlocueşte buna înţelegere, unde maĭ pot fi caracterile politice?!... Neîncrederea în tine şi în acţiunele tale, te face pesimist; orĭ ce ideal dispare, căcĭ nu eştĭ în stare să-l concepĭ, în cîtă vreme însăşĭ purtarea ta este o enigmă, nu o înţelegĭ tu însuţĭ, te contrazicĭ în tot momentul în vorbă cu aĭ tăĭ şi cu prieteniĭ, nu le poţĭ spune nimic precis, umblĭ pe bojbăială, căcĭ ţălul şi acţiunea partiduluĭ, staŭ înmormîntate în ţesta universală a conducătoruluĭ, un semn a luĭ vorbeşte maĭ mult de cît argumentele lumeĭ întregĭ. Descurajat şi jignit în fundul inimeĭ tale, amărît de remuşcările conştiinţeĭ, care orĭ cît cauţĭ tu să-ĭ puĭ stavilă, ea ţipă în adîncul tăŭ şi-ţĭ reproşază, plecĭ capul şi... mergĭ maĭ departe! E şcoală aceasta, e şcoală de partid, şi-ĭ naturală întrebarea: la ce duce ea? — La conruperea caracterelor, la tocirea în om a unuĭ sentiment maĭ înalt şi coborîrea individuluĭ la rolul unuĭ instrument orb, la concepţia că totul vine şi pleacă de la conducător, că el te ţine la eĭ nu cu convingerea şi apropierea ideilor dintre voĭ, ci prin un necunoscut în plus, un cîolan de ros cînd este partidul la guvern! Cum veĭ ajunge la aceasta, tu nu poţĭ prevedea, căcĭ nu-ţĭ este dat; te mîngîĭ cu ideea că *el* ştie ce face, şi poate lînga el maĭ trăesc doĭ, treĭ sfinţĭ, cariĭ singurĭ cunosc secretele ceriuluĭ şi maĭ daŭ din vreme în vreme cîte un semn de vieaţă, spunînd cîte o glumă din care tu cauţĭ să storcĭ toată înţelepciunea situaţieĭ.

Ţi-e dat ţie membru devotat din partid să te învredniceştĭ cu o vorbă bună şi cu două înţelesurĭ de la conducător saŭ acoliţiĭ săĭ, te crezĭ satisfăcut, facĭ caz mare din ea, nu ştiĭ de bucurie, căruia din prieteniĭ intimĭ să-ĭ maĭ comunicĭ *marea noutate*, şi mulţămit plecĭ capul.

Cînd o împrejurare mare să produce în neamul tăŭ, tu te mişti în sufletul tăŭ, aĭ vroi să lucrezĭ, să vorbeştĭ, să te agiţĭ, dar îţĭ zicĭ: conducătorul ce zice el? întră în vastele sale planurĭ deslegarea împrejurăreĭ? aştepţĭ... şi te mîngîĭ cu aşteptarea.

Eştĭ energic saŭ jignit, tot acolo merge, să face paradă de cinstea ta, dar pentru care fapt? pentru că ştiĭ să-ţĭ potoleştĭ sentimentele şi să te îmbracĭ cu o haină străină şi strîmtă, acea a *prefăcătorieĭ*, să rîzĭ cînd eştĭ întristat şi să te posomorăştĭ cînd eştĭ vesel, căcĭ între conştiinţa ta şi între voinţa conducătoruluĭ tăŭ nu este nicĭ o legătură.

Şi oare nu sunt partide şi conducătorĭ la noĭ în ţară care să fie pe deplin zugrăviţĭ prin aceste liniĭ?

Da, şi oare partidul de la guvern nu zace el pe aşa feliŭ de bază? Şeful săŭ nu este acea persoană care încunjurat de *ocultă*, formează între membriĭ partiduluĭ şi conducător o prapastie, iar idealul un ce al partiduluĭ, pe care nimene nu-l ştie?

Tu membru devotat aprobĭ faptele de şi in fundul inimeĭ tale le reprobezĭ, lauzĭ înţelepciunea conducătoruluĭ de şi *scuzele* îţĭ zdrobesc inima, îl cînţĭ că e mare şi înţelept de şi tu eştĭ convins că e atît de mic şi nevrednic încît ţi-e ruşine de vorbele tale.

Te-aĭ deprins tu membru din acest partid să spuĭ ceea ce nu cugeţĭ, să vezĭ tu singur prăpastia unde orbirea conducătoruluĭ te duce şi cu toate acestea să aprobĭ în faţa ţăreĭ actele luĭ, pentru ca apoĭ pe de lăturĭ să o criticĭ.

Aĭ devenit un clevetitor uricios, un rîzător răutăcios.

Non licet zicem noĭ la o aseminea nenorocită scoală şi la tactica conducătoruluĭ eĭ, nu prin ea se va face educaţiunea ţăreĭ şi nu prin el se va aşeza dascalul, care să arate rălele, căcĭ, maĭ întîĭ are nevoe el de educaţia caracteruluĭ.

Non licet este firma pe care o ţintuim noĭ pe firma şcolilor şi pe fruntea unor ast-feliŭ de conducătorĭ.

B.

HAL DE PRIMĂRIE!...

Prin salele paşilor-perduţĭ ale localuluĭ comunal se vorbea, zilele trecute, că baia comunală se va inaugura pe la zi intăĭ Iunie. Acum se vorbeşte că această inaugurare va avea loc pe la vre-o 7 Iunie, şi probabil că atunci se va amîna pentru o dată şi maĭ puţin certă.

Cauzele acesteĭ amînărĭ ar fi multiple.

Maĭ întîĭ ar lipsi cantitatea de apă îndestulătoare, care să asigure o funcţionare neîntreruptă a băieĭ; şi lipsa de apă suficientă ar fi de ajuns pentru ca se motiveze cu temeiŭ lipsa de curaj a edililor de a procede la alaiurĭ inaugurative.

Măsurele de apă destinate a alimenta baia, ar fi se zice cu desevărşire fantastice; în raporturile oficiale ele ar figura umflate cu mult peste realitatea lucrurilor, aşa că funcţionarea ar deveni anevoioasă din chiar primele zile.

Pe de altă parte, lengeria trebuitoare lipseşte din capul locului. Această lenjerie a fost în adevăr comandată, ea a sosit chiar, la vamă, dar antreprenorul cere banĭ ca s'o scoată, şi primăria n'are banĭ.

Firma Cahana, care a luat în întreprindere furnisarea acesteĭ lenjeriĭ, solicitată de primărie a da marfa pe credit. a refuzat net, de teamă că va umbla cu mandatu'n mînă, lunĭ întregĭ pe la uşele comuneĭ fără se poată primi banĭ. Această frică e cu atît maĭ justificată cu cît creditul de 700 miĭ leĭ deschis din fondul milioanelor nu ajunge nicĭ pe o măsea, *ca să se facă cu el faţă trebuinţelor curente, şi maĭ cu samă diurnelor cu care d. Gane îndoapă pe consilieriĭ recalcitranţĭ, pînă la redeschiderea camerelor, cînd patrioţiĭ speră se obţie împrumutul de şapte milioane remas nevotat.*

In ce priveşte apoĭ lengeria, nicĭ edilii actualĭ nu prea daŭ zor cu ea.

Puţina grabă ce eĭ pun de a face ca baia se fie cît maĭ curînd înzestrată cu lengeria necesară, e, ca să zicem aşa, de domeniul metereologic.

Braviĭ liberalĭ din capul primărieĭ consultă în fie-care zi cerul, cetesc mereŭ prin calendare şi aşteaptă o bună ploaie de cîte-va zile, pentru ca se'şĭ facă o provizie, cu care împreună cu ţîrîitura actuală, să se poată asigura, macar pe două septămînĭ, de funcţionarea neîntreruptă a băieĭ.

De aceea, eĭ o cam scaldă, *în ce priveşte primirea lenjerieĭ, şi nu se* sîngeră *cu o oră maĭ înainte spre a achita costul furnitureĭ.*

Reesă decĭ evident că sistemul tertipurilor, unicul mijloc de procedare în modul de administraţie colectivistă, nu a fost neglijat nicĭ în chestia deschidereĭ băieĭ comunale.

Cele treĭ marĭ construcţiĭ create şi începute de conservatorĭ, aŭ fost din nenorocire sortite ca să fie terminate cu trăgănare şi se iasă schioape oare-cum, numaĭ din cauză că lucrările de terminare aŭ încăput pe mînele colectiviştilor.

La teatru, parcul şi grilajul nicĭ pînă acum nu sunt construite; aceasta însă n'a împedecat pe conu Nicu Gane se'şĭ toarne prin foaiere o placă comemorativă cu numele d-sale sapat în litere de aur.

La abatoriŭ, hala refrigerentă dă şi acum de lucru, graţie incapacităţeĭ şi incurieĭ administraţieĭ actuale.

Baia comunală, gata de un an, n'are nicĭ până azĭ, nicĭ apă suficientă nicĭ lengerie, şi inaugurarea eĭ amînată de la 1 la 7 Iunie şi de la 7, D-zeŭ ştie pe cînd, ameninţă de a deveni: bazmul cu cucoşu roş.

Peste tot locul unde pune piciorul colectivitatea, iarbă verde nu maĭ creşte; să sperăm însă că funia fiind ajunsă acum la par, vom scapa peste puţin de obládurea patrioţilor colectiviştĭ, care aŭ fost un vis reŭ, o pacoste, atît pentru ţară în genere cît şi pentru interesele comunelor în particular.

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

V

(urmare)

D. *Sturdza*, răspunzînd interpelăreĭ, declară dintru început, că prima notă citată de d. Tache Ianescu, dacă într'adevăr a fost adresată de d. Wlassics, se rapoartă la cunoscuta declaraţie din 7 Oct. n. 1894 a comiteluĭ Kalnoky, căruia guvernul romîn de atuncĭ 'ĭ-a comunicat datele privitoare la subvenţia şcoalelor romîne din Braşov şi că d-sa a vorbit la Orfeu opt-spre-zece zile în urma declaraţieĭ menţionate. Guvernul maghiar 'şĭ-a putut lua informaţiile şi din discursul rostit de d. *Vasile Lasçar* în şedinţa camereĭ de la 4 Martie 1898, discurs, în care d. Lascar a spus: că guvernul d-luĭ Aurelian a dat subvenţiune şcoalelor romîne din Braşov, ceeace d. Sturdza a refuzat să facă sub amîndouĕ guvernele d-sale.

Inainte de a termina resumatul răspunsuluĭ dat de d. Sturdza, trebue să lămurim următoarele:

D. Sturdza nu cade de acord cu adevărul cînd afirmă, că guvernul conservator a comunicat comiteluĭ Kálnoky date asupra subvenţieĭ şcoalelor romîne din Braşov, pentru că conform textuluĭ autentic al declaraţieĭ luĭ Kálnoky, guvernul conservator a comunicat numaĭ în general subvenţiile ce se daŭ şcoalelor şi bisericelor romîne din Transilvania, **fără a numi vre-o şcoală saŭ vre-o biserică şi cu atît maĭ puţin şcoalele romîne din Braşov.**

D. *Sturdza* e tot atît de puţin norocos şi cînd se provoacă la discursul d-luĭ *Lascar*, care a spus, în chestia şcoalelor din Braşov numaĭ atît:

„Nu am mers atît de departe, încît să refuzăm şcoalelor din Braşov sumele care sunt înscrise în budgetul statuluĭ nostru, fiind-că *acele sume represintă veniturile bunurilor care aŭ aparţinut bisericilor din Braşov, pe care le-a luat statul romîn.*"

Atît însă nu putea constitui o *probă documentată* pentru guvernul unguresc, care şi dacă a ştiut de acest pasaj al discursuluĭ nu 'l-a folosit, pentru că nu'l putea folosi, subvenţia fiind legaliceşte motivată!

Foarte caracteristic e, că d-l Sturdza, în răspunsul d-sale, nicĭ nu se încearcă să răstoarne aserţiunile, atît de grave pentru d-sa, din a doua notă a luĭ Wlassics despre care zice:

„nu intru în cercetare dacă documentul citat e saŭ nu exact. Eŭ îl primesc că glăsueşte aşa, precum d-sa, (dl T. Ionescu) 'l-a citat."

Şi notăm, că tocmaĭ aicĭ zăcea excepţionala gravitate a acuselor ridicate de dl Tache Ionescu, anume că: „nota afirmativă cu indicarea sumeĭ", presentată de guvernul d-luĭ Sturdza, guvernuluĭ unguresc, ar determina faptul extrem de criminal, că **dl Sturdza ar fi dat la mîna guvernuluĭ unguresc chiar şi chitanţele semnate de eforĭ aĭ şcoalelor din Braşov** *şi că aceste chitanţe le-ar fi arătat prim-ministrul unguresc, dl Bánffy, Mitropolituluĭ Miron cu ocasia uneĭ întrevederĭ în chestiunea şcoalelor din Braşov.*

Dl Sturdza se mărgineşte să'şĭ reediteze *acusaţiile de trădare ce le debita*, în opoziţie, *la adresa guvernuluĭ conservator* şi să declare acusaţiile d-luĭ Tache Ionescu *„pure calomniĭ şi sfruntate minciunĭ".*

D-niĭ *Tache Ionescu, Delavrancea* şi *N. Fleva*, indignaţĭ, cer cuvîntul, se respundă d-luĭ Sturdza. Intreaga cameră e agitată.

Ear dl Sturdza? Pretextînd, că earăşĭ 'ĭ-se vor aduce invective personale a părăsit repede banca ministerială şi a fugit din cameră!

Intreaga cameră e revoltată de acest procedeŭ *suspect*. Un moment dl Sturdza pare perdut. Cîţĭ-va dintre aderenţiĭ d-sale îl caută şi-'l conjură să facă o *desminţire categorică*.

Şi eată, că *după o oră* — abia! — dl Sturdza revine pe banca ministerială şi luînd din noŭ cuvîntul, declară între altele:

„Văzînd, că nu isbutesc cu actele şi documentele cele vestite, anunţate de zile întregĭ cu toate surlele şi cimpoaiele calomnieĭ; văzînd, că nu isbutesc, onorabiliĭ domnĭ aŭ ridicat alt cîntec şi aŭ zis: că eu aş fi făcut, fie denunţărĭ, fie comunicărĭ, fie note oficiale, fie note secrete, prin cari aş fi comunicat, saŭ guvernuluĭ din Budapesta, saŭ legaţiuneĭ austro-ungare din Bucureştĭ, saŭ unuĭ bărbat politic austro-ungar oare-care, cifre saŭ date despre subvenţiile carĭ s'ar fi acordat şcoalelor saŭ bisericilor de la Braşov saŭ din Transilvania de vre-un guvern oare-care, fie naţional-liberal, fie drapelist, fie aurelianist, fie sturdzist, sau cum veţĭ vrea să'l numiţĭ".

„Declar sus şi tare, că toate aceste cîntece sunt pure calomniĭ şi sfruntate minciunĭ.

„Declar, că toate aserţiunile onorabililor domnĭ şi în acest punct nu sunt decît simple minciunĭ şi că **asemenea comunicărĭ nu au avut şi nu aŭ fiinţă**".

D. Alex. *Marghiloman*, fost ministru conservator, cere guvernuluĭ că dacă într'adevăr nu sunt exacte actele produse, — ceea-ce linişteşte spiritele — *să ceară guvernuluĭ din Budapesta explicaţiĭ asupra celor cuprinse în nota ministrului Wlassics.*

D. *Sturdza* refuză, spunînd, că *n'are motiv să ceară nicĭ o explicaţie.*

Sub asemenea împrejurărĭ, se impun orĭ-căruĭ om doritor de adevărată lumină în chestiune, douĕ întrebărĭ:

De ce d. Sturdza a făcut dezminţirea categorică numaĭ solicitat şi abia după o oră, ear nu imediat: *„cum ar fi trebuit să răspundă* — zicea la senat un alt interpelator în chestiune, d. *Brebeţeanu* — *un om cu conştiinţă liberă şi curată?"*

Şi de ce d. Sturdza a refuzat să ceară explicaţiĭ guvernuluĭ unguresc, care d-sale 'ĭ-a cerut de atîtea-orĭ explicaţiĭ în chestiunĭ bagatele?

Evident, nicĭ una din soluţiunile acestor întrebărĭ nu poate pleda în favoarea d-luĭ Sturdza!

Cum pledează şi ce ne învederează evenimentele desfăşurate în desbaterea chestiuneĭ la senat, se va vedea din articolul următor. In acest articol vom arăta şi desminţirile oficioase (nu oficiale!) ce s'aŭ dat din parte ungurească aserţiunilor d-luĭ Tache Ionescu, pentru a se dovedi neculpabilitatea d-luĭ Sturdza.

Şcoalele Comerciale

XI

Să rezumăm cele ce am spus pînă aicĭ. Am dovedit în deajuns, cred, că şcoalele comerciale au rezonul de a fi, ca toate şcoalele speciale din ţară; că ele se deosebesc cu totul de licee şi de celelalte şcolĭ speciale; că programele lor cuprind numaĭ acele ştiinţĭ, carĭ stau în strînsă legătură cu industria şi comerţul şi se face o practică profesională suficientă; că ele vor produce de o cam dată numaĭ funcţionarĭ pentru instituţiunile fin nciare şi numaĭ după 10 sau 20 de anĭ vor da comercianţĭ; dar organizaţia lor actuală lasă foarte mult de dorit şi de aceea trebue să se revie numaĭ de cît asupra eĭ. Iată cele maĭ însemnate îmbunătăţirĭ, carĭ trebuesc aduse acestor şcolĭ:

1. Să se complecteze şcoalele de gradul I cu anul al 4-lea de studiu, pentru ca apoĭ să se poată complecta şi programa lor.

2. Să se introducă la aceste şcolĭ ştiinţele fizico-naturale, aplicate la industrie şi comerţ, în locul fizicilor şi a cursuluĭ mărfurilor de astă-zĭ.

3). Să se complecteze catedra de matematicĭ cu noţiunĭ de geometrie şi ar pontaj.

4. Să se dee istorieĭ şi geografieĭ acelaşĭ număr de ore ca la gimnaziĭ şi apoĭ să se complecteze programa acestor obiecte.

5. Studiul limbeĭ germane să înceapă de la clasa a II-a, rămînd la clasa I, ca limbă străină, numaĭ cea franceză, care se apropie maĭ mult de natura limbeĭ noastre materne.

6. Să se acorde burse elevilor romînĭ săracĭ de la aceste şcolĭ.

7. Să se înfiinţeze pe lîngă ele nişte magaziĭ model, în carĭ eleviĭ să facă practică comercială maĭ pronunţată.

8. La şcoalele de gradul al II-lea să se despartă catedra de ştiinţele fizico-naturale în două şi să se dee o extenziune maĭ mare istorieĭ naturale.

9. Să se complecteze catedra de geografie comercială şi statistică cu noţiunĭ de istoria comerţuluĭ.

10. Să se împreuneze, pentru viitor, catedra de economie politică cu cea de drept comercial.

11. Să se scoată din programa acestor şcolĭ literatura franceză şi germană, carĭ n'au nicĭ o legătură cu industria şi comerţul, şi să se înlocuiască cu exerciţiĭ de vorbire şi scriere.

12. Nota pentru conduită să se dea de toţĭ profesoriĭ la obiectele lor şi să se ţie în samă la promovare.

13. Să se introducă nota la frequentare, pentru ca eleviĭ să fie constrînşĭ a urma maĭ regulat la şcoală.

14. Să se creeze la fie-care şcoală comercială cîte un post de maistru de gimnastică şi exerciţiĭ militare, pentru ca educaţia fizică a elevilor să nu maĭ rămîe şi pe viitor neglijată ca astă-zĭ.

15. In orĭ-ce clasă de la şcoalele comerciale să nu se admită un număr maĭ mare de 50 elevĭ, în conformitate cu noua lege a învăţămîntuluĭ secundar.

16. Să se interzică profesorilor de la aceste şcolĭ a preda după scripte, după cum s'a făcut de mult la şcoalele de-

pendinte de ministerul instrucţiunei, ci să li se dee mijloace pentru a-şi publica cursurile lor.

17. Escursiunile ştiinţifice să se facă de eleviĭ din ultimiĭ anĭ aĭ ambelor şcoale, sub conducerea profesorilor de mărfurĭ şi geografie.

18. Să se introducă examenul de diferinţă pentru toţĭ eleviĭ, carĭ ar veni de la gimnaziĭ, afară de ceĭ ce s'ar înscrie în clasa I de la gradul I.

19. Să se desfiinţeze şcoalele comerciale de gradul al II-lea de curînd înfiinţate şi să se lase numaĭ cele din 1893.

20. Să se dee burse la toţĭ absolvenţii şcoalelor de gradul I din Galaţĭ, Ploeştĭ şi Craiova, carĭ ar fi săracĭ şi ar voi să urmeze cursul de gradul al II-lea din Iaşĭ saŭ Bucureştĭ.

21. Membriĭ corpuluĭ didactic, pentru obiectele teoretice, să se recruteze numaĭ dintre licenţiaţĭ şi doctorĭ, în conformitate cu noua lege a învăţămîntuluĭ secundar şi să fie retribuiţĭ după această lege.

22. In fine, să se specifice prin lege funcţiunile, care trebuesc ocupate de absolvenţii şcoalelor comerciale.

Iată măsurile, ce trebuesc luate numaĭ de cît, pentru ca şcoalele comerciale să poată da rezultatele dorite. Aceste măsurĭ sunt aşa de urgente, în cît orĭ-ce întîrziere în aplicarea lor va fi spre dauna învăţămîntuluĭ comercial. Trebue decĭ, ca şcoalele comerciale să fie reorganisate cît maĭ curînd în conformitate cu principiile pedagogice contemporane, cu menirea lor specială şi cu interesele statuluĭ. Pentru a se ajunge aice, este bine ca să se consulte maĭ întâiŭ conferinţele tuturor şcoalelor comerciale în această privinţă şi apoĭ să se numească o comisiune compusă măcar din treĭ profesorĭ de fie-care obiect, care să conlucreze la alcătuirea legeĭ, regulamentuluĭ şi programelor analitice. Aşa a procedat în totdeauna ministerul instrucţiuneĭ şi în adevăr că numaĭ aşa se poate face o reformă serioasă.

I. G. Tufescu.

(Fine)

Clădirea gimnaziuluĭ Alexandru cel Bun

Sa hotărît construirea unuĭ local propriŭ pentru acest gimnaziŭ. Pînă acum nu ştiu încă să se fi hotărît în mod definitiv localul unde se va clădi. Era vorba despre locul primărieĭ de lîngă biserica *Treĭ Erarhĭ*, aşa zisul *Hanul Turcesc*, şi apoĭ str. Ghica Vodă, în ograda bisericeĭ Bîrnovschi saŭ grădina Ghica Vodă.

Preferinţele pentru un loc saŭ altul se fac din consideraţiunĭ streine intereselor şcoaleĭ. Ceĭ ce susţin că Hanul Turcesc e un loc bun şi nimerit pentru gimnaziu, aŭ în vedere faptul că e în drumul şcolarilor: cu alte cuvinte statistica ne arată că eleviĭ acestuĭ gimnaziŭ staŭ prin apropiere. Aiurea, clădindu-se ar fi prea departe. Eŭ sînt de altă părere; cred că greşesc ceĭ ce caută un loc la îndămîna tuturor. Nu aceasta să ne fie scopul principal.

Maĭ întâĭ în Iaşĭ, nu aĭ de parcurs distanţe marĭ, fie c'aĭ face şcoala la Hanul Turcesc, fie că s'ar construi în str. Ghica Vodă. Departarea ar fi de 10 minute, saŭ 15; orĭ o atîta diferinţă nu e absolut nimic. Ceea ce să ne preocupe e să găsim un loc, unde dacă s'ar construi şcoala, să fie *un loc întins pentru exerciţiile şi jocurile absolut necesare uneĭ şcolĭ*. In adevăr, acum cînd exerciţiile corporale tind a se executa nu individual, ci în grupărĭ; acum cînd aparatelor preferim jocurile cu mingea, trebue să ne întrebăm: dar unde vor face aceste exerciţiĭ şcolarĭ? După noua lege şi regulamentare, scolile secundare vor avea Joĭ după amează liber spre a se executa jocurile cu mingea: oina ţicul, etc. Dar dacă scoala nu are loc, unde să se dureze jocurile? Ar fi o greşală a construi o casă fără curte spaţioasă, ca apoĭ întreaga şcoală s'alerge un ceas până esă undeva la o cîmpie.

In cît mi se pare că acesta e cel maĭ însemnat lucru la o şcoală. Că va fi maĭ departe unuĭ şcolar şi va fi maĭ aproape de altul, acesta e lucru secundar. Ceea ce e important e o curte spaţioasă.

Atuncĭ unde e locul nimerit?

Un aseminea loc întins şi spaţios se află de vale de Palatul Administrativ. Azĭ acest loc e cu totul neîngrijit şi cuib de miazme, Făcîndu-se o clădire îngrijită, şi curăţindu-se ograda cea întinsă, mi se pare că s'ar alege un bun loc. Să va putea obiecta, c'ar fi o regiune puţin sănătoasă. Ar fi o obiecţie puţin serioasă.

Orĭ ce condiţiĭ nehigienice se pot înlătura. Şi apoĭ alăturea de acest loc pe malul Bahluiuluĭ s'a zidit o şcoală primară. De ce nu s'a zis că-ĭ nehigienic?

In această parte a oraşuluĭ, de ar fi nevoe de expropiat, s'ar putea realiza cu micĭ sume.

In fine, chiar dacă nu s'ar alege acest loc pentru construit gimnaziul, însă cred cu totul nimerit ca acel loc de lîngă Palat să fie îngrijit în vederea jocurilor copiilor. Orĭ unde s'ar construi gimnaziul, orĭ în str. Ghica Vodă, orĭ unde este acum, însă va fi foarte aproape, 5—10 minute, pentru copiĭ a merge pînă la acest loc de lîngă Palat în zilele de exerciţiĭ şi a se juca mingea.

Valuriu Hulubeĭ

INFORMAŢII

11 Iunie

In privinţa păcătoaseĭ manifestărĭ pe care o pregătesc colectiviştiĭ pentru ziua de 11 Iunie, aflăm că refuzul d-luĭ C. Bălcescu de a accepta prezidenţia comitetuluĭ de organizare, e motivată pe faptul că guvernul refuză să depună coroane pe mormîntul generaluluĭ Tell şi la statuia luĭ Heliade Rădulescu, sub cuvînt că eĭ aŭ fost conservatorĭ. Guvernul depune coroane numaĭ pe mormîntul fostuluĭ poliţaiŭ şi spion rusesc din 1848 Ion Brătianu şi pe mormintele luĭ Dim. Brătianu, luĭ C. A. Rosetti, faimosuluĭ Gr. Serurie, etc.

D. C. Bălcescu, fost ministru de finanţe, a fost secretarul comitetuluĭ revoluţionar din 1848 şi a lucrat mereŭ, numaĭ cu Heliade şi Tell, carĭ l'aŭ iubit foarte mult. Frate al luĭ Nicolae Bălcescu, d. C. Bălcescu este de aproape 90 de anĭ. Ca mic copil el a fost purtat în braţe de Tudor Vladimirescu.

In schimb însă, la contramanifestarea fleviştilor vor lua parte maĭ multe societăţĭ, cum şi Liga din capitală.

Comisiunea flevistă a maĭ decis să înalţe o tribună la Filaret, 200 metri distanţă de tribuna colectivistă.

La această tribună vor vorbi în acelaşĭ timp cu oratoriĭ colectiviştĭ oratoriĭ pe carĭ iĭ va desemna comisiunea.

Alăturĭ de tribună se vor improvisa mese pentru un banchet popular de 10.000 tacîmurĭ.

***

Drapeliştiĭ se vor întruni Duminecă seara la d. Porumbaru, ca să ia măsurĭ în privinţa participăriĭ lor la contra-manifestaţia flevistă.

Eĭ vor desemna ca oratorĭ din sînul lor pe d-niĭ Delavrancea şi Xenopol.

***

Cu ocazia contra-manifestaţieĭ, toţĭ deputaţiĭ şi senatoriĭ drapelişĭ şi fleviştĭ, vor fi în Capitală şi se vor pune în fruntea cortegiuluĭ, care va porni din Cişmigiŭ în momentul în care va porni şi cortegiul poliţienesc al colectiviştilor din Sf. Gheorghe, parcurgînd aceleaşĭ strade.

***

Contra manifestaţia flevistă promite a avea un succes monstru, de oare-ce s'a anunţat că vor veni şi cîte-va miĭ de ţăranĭ din maĭ multe judeţe aleţăreĭ.

***

Cortegiul poliţienesc va depune coroane numaĭ pe mormintele luĭ Serurie şi Brătianu, pe cînd fleviştiĭ vor depune coroane şi pe statuia luĭ Heliade, la mormîntul generaluluĭ Tell, etc.

———

Programul lucrărilor pe care şcoala de arte şi meseriĭ din Iaşĭ le va prezenta la expoziţia de la 1900.

(Urmare).

Atelierele de Lemnărie

Modelăria. Lucrărĭ de exerciţiu necesare studiuluĭ elevilor.

Diferite modele confecţionate pentru lucrările turnătorieĭ.

Tîmplărie. Exerciţiĭ de studiu şi micĭ obiecte uşoare.

O etajeră, o masă de sufragerie, o masă de şach cu piesele eĭ, un biurou de stejar şi o catedră conformă cu mobilierul şcoaleĭ.

Un bufet în stejar sculptat şi o bancă de desemn conform mobilieruluĭ şcoaleĭ.

Dulgheria. Piese de exerciţiu.

O uşă, parchet, un acoperemînt de casă în mic, o presă şi o bancă de clasă conform mobilieruluĭ şcoaleĭ.

O tejghea de lucru, un teasc şi o garnitură de băncĭ, scaune şi mese de grădină.

Roţăria şi Căruţăria. Obiecte de studiu.

O căruţă pe 3 roate pentru infirmĭ, un car moldovenesc pentru 2 boĭ, o căruţă pe arcurĭ cu spiţele duble (neîmbrăcată), o sanie, un faiton netapisat.

O cupe pentru 2 locurĭ şi un cal, făcută lemnăria şi feărăria, fără a fi tapisată.

Pe lîngă lucrările de ateliere, şcoala va expune planurile clădirelor, fotografiĭ de vederĭ a diferitelor ateliere în timpul funcţionării.

O fotografie cu grupul elevilor în uniformă de lucru şi alta în uniformă de oraş. Grupul întreguluĭ personal didactic, administrativ şi practic cu o notă biografică asupra fiie-căruia. Albumurĭ de Desemn de ornamentaţie, desemn Industrial şi obiecte de modelaj.

———

Epitropia generală a spitalelor şi ospiciilor caseĭ sf. Spiridon din Iaşĭ, a fost autorizată a primi donaţiunea făcută de d-na Eufrosina Vrabie, consistînd din moşia Todireştĭ-Răceştĭ, din judeţul Vasluiŭ, şi în condiţiunile prevăzute prin actul de donaţiune.

— —

Banditul Florea

Primim din Mălini noĭ amănunte asupra vestituluĭ bandit *Florea*.

Primarele de Mălini a plecat cu potera spre Stănişoara, unde se comit zilnic prădăciunĭ. Florea a trimes o scrisoare d-luĭ A. Candale, inginer silvic, vestindu-l să se pregătească cu 5000 leĭ. D. Candale a înaintat scrisoarea Prefectuluĭ de Suceava, care imediat a luat măsurĭ ca să fie pusă supt pază curtea d-luĭ Candale.

Altă scrisoare a fost trimeasă de Florea unuĭ cetăţean fruntaş din Mălini, ameninţîndu-l că de va maĭ urma să dea semnalimentele luĭ Florea, cum şi să denunţe gazdele, pe la care a poposit Florea, atuncĭ iĭ va sta capul la picioare.

— —

Distribuirea apeĭ

Scandalul.—Lipsa de apă.—Inaugurarea baieĭ turceştĭ.—Măsurĭ de luat.

Vorbeam în numerele antenterióre ale ziaruluĭ nostru despre scandalul cu lipsa de apă din oraş.

Măhălălĭ întregĭ, lipsite de absolută cantitate de apă necesară pentru băut, iată starea oraşuluĭ!

Şi în timpul acesta se face o exploatare nenorocită chiar în această chestiune.

Suntem pozitiv informaţĭ că de şi în unele stabilimente unde s'aŭ introdus aparate, pentru măsurarea cantităţeĭ de apă dată de primărie, totuşĭ, în acele locurĭ se dă o cantitate înzecită.

Să mĕ explic.

*

Primăria dă o cantitate anumită de apă, şcoaleĭ Maicelor, baia Matias, Teatruluĭ precum şi la alte localurĭ.

Nu va fi maĭ bine de a se renunţa la furnizarea aceleĭ cantităţĭ de apă, de cît de a lăsa să moară de sete sute de oamenĭ.

Şi propunerea n'ar crea prejudiţiĭ. Şcoala Sacre-Coeur e închisă aproape toată vacanţa, aşa în cît nu trebue multă apă. Duminică se înaugurează baia turcească, decĭ s'ar putea renunţa la celalt stabiliment balnear—cel puţin pentru lunile de vacanţă cînd seceta e foarte mare. In ce priveşte teatrul s'ar putea opri complect darea de apă pînă 'n Septembrie.

Recunoaştem noĭ că e bine să fie maĭ multe stabilimente balneare, recunoaştem şi noĭ că e puţină apă la baia turcească. Le recunoaştem pe toate, dar trebue ca în mizerabila stare în care se află oraşul, să se distribue macar atîta apă în cît nenorociţiĭ cetăţenĭ de prin mahălălĭ să aibă puţină apă pentru a răcori gura însetată.

— —

Implinindu-se 5 anĭ de la promulgarea legeĭ cleruluĭ, de acum înainte seminariştiĭ cu 4 clase, nu vor maĭ putea fi hirotonisiţĭ nicĭ pentru Dobrogea; pe viitor, toţĭ seminariştiĭ, fără deosebire, vor trebui să fi terminat cele 8 clase pentru a fi hirotonisiţĭ.

— —

Ierĭ s'a judecat înaintea Curţeĭ cu Juraţĭ procesul luĭ Vasile Ciobanu din comuna Mogoşeştĭ, pentru tălhărie la drumul mare: ministerul public era reprezentat prin d. prim-procuror Istrati, iar apararea prin d. Savel Manu: după o scurtă pleduarie atît din partea acuzăreĭ cît şi a apărăreĭ, Juraţiĭ aŭ dat un verdict de neculpabilitate şi Curtea în consecinţă l'a achitat.

— —

Evreul Herş Volf Fişer, acel care a fost depus la penitenciar, pentru că a încercat să mituiască pe ajutorul de judecător Docan, a fost din noŭ citat inaintea judecătoruluĭ de instrucţie No. 2 de astă dată pentru faptul că a săvîrşit o escrocherie în daună contra luĭ V. Tataru funcţionar la percepţie.

———

D. G. Bengescu, fost ministru plenipotenţiar al Romînieĭ la Bruxelles şi la Haga, a primit marele cordon al ordinuluĭ «Leul Neerlandez».

———

Erĭ la ora 3 p. m., s'a făcut recepţiunea definitivă a mobilieruluĭ noueĭ Universităţĭ.

Din partea universităţeĭ a azistat la recepţie d. Culiano, rectorul universităţiĭ, iar din partea ministeruluĭ cultelor şi instrucţiuneĭ publice, d. inginer Rîmniceanu.

— —

Examenul Conservatorul din Iaşĭ

Erĭ 1 Iunie s'a ţinut esamenul de *teorie* şi *solfegiu*, curs predat de d. *Th. Burada*, la conservatoriul din localitate.

Juriul examinator e compus din d-niĭ Th. Burada, Ed. Caudella, directorul conservatoruluĭ şi d. Cirilo membrĭ.

Examenul s'a început de la 9—12 dimineaţa pentru eleve, dintre care s'aŭ distins d-ra Dogar, care a excelat, apoĭ d-ra Nathalia Cazaban, d-ra A. Ionescu, d-ra Ştefănescu şi d-ra Bonciu, şi a continuat de la 3—6 p. m. pentru elevĭ.

La 10 Iunie d. Burada va ţinea examenul elevilor preparaţĭ în particular.

La examenul de armonie, notele au fost puse de d. profesor respectiv şi nu de comisiune. De ce?

Mîine vom da rezultatul examenelor de flaut, corn, trombă, trombon, violoncel şi contra-bas.

Val.

———

Părintele Iordăchescu din comuna Negri, ne scrie următoarele cu privire la ceĭ 13 oamenĭ din acea comună muşcaţĭ de un lup turbat:

In noaptea de 21 spre 22 Maĭ, un lup a venit la stîna luĭ Vasile Cornea de pe moşia Drăgeştĭ şi s'a dat la oĭ. Ciobanul Vasile Caşin s'a dus să-l alunge. Lupul a sărit la dînsul şi l'a muşcat la o mînă.

Lupul a trecut apoĭ la o altă stînă de pe moşia Bradul, unde s'a năpustit asupra ciobanuluĭ Stan. Acesta văzîndu-se în pericol a avut curajul de a lua lupul în braţe şi a'l duce în stînă. Cîniĭ însă aŭ sărit aşa în cît ţaranul a căzut jos şi lupul a putut ast-fel să fie scapat. Ţaranul a remas cu o muşcătură la mînă şi cu regretul de a nu fi putut uci de bestia.

Lupul a trecut apoĭ în judeţul Bacăŭ şi a doua zi dimineaţa pe la 8 a dat la stîna de pe moşia Cerboaica unde l'a muşcat pe ciobanul Mihalachi Buda. Tot ast-fel un păzitor de vite mărunte Mihaĭ Martin Simon.

Reîntors iarăşĭ în comuna Negri, judeţul Roman, a muşcat băetanul Petrache Oancea, Andrianu din comuna Negri.

Rînd pe rînd apoĭ a muşcat pe Florea Mocanu la mînă, preotul Vasile Iordăchescu la un deget de la mîna stîngă, Mihaĭ Iordăchescu, Elena Gh. Rusu, Alex. Bariu muşcat la gură, Gheorghe Chilia şi Gheorghe Botezatu. La acest din urmă a fost ucis şi iată în ce chip. Botezatu luîndu-se după lup, i-a dat o lovitură de puşcă şi lupul a căzut. Voind să-i dea o lovitură în cap cu ţava, cînd s'a apropiat maĭ mult, lupul se scoală şi sare asupra luĭ apucîndu-lde mîna stîngă şi n'a fost posibil să-ĭ desclefte gura de cît după ce i-a vîrît puşca în gură, apoĭ a încălecat pe el aşa în cît veni straja din urma şi l'a ucis cu ciomagul.

Capul lupuluĭ a fost trimis la Institutul antirabic din Iaşĭ.

Ceĭ 13 oamenĭ se află cu toţiĭ în căutarea institutuluĭ antirabic de Iaşĭ.

— —

Impăratul Rusieĭ a conferit d-luĭ Al. Rosetti-Solescu, consulul nostru la Salonic, ordinul *Sf. Stanislaŭ*, clasa II-a.

— —

D. Timuş, poliţaĭ la Tîrgu-Frumos, a fost numit şi comisarul găreĭ locale.

———

Soldatul Costache Popovicĭ din regimentul 13 Stefan cel Mare, a încercat să se sinucidă bînd o soluţiune de fosfor. Soldatul venise acasă la părintele săŭ, domniciliat în srada spitalul Paşcanu No. 21.

Dîndu-i-se în grabă ajutoare, a scapat de or-ce pericol.

Cauza ar fi o ceartă ce soldatul a avut cu mama sa Maria Popovicĭ.

———

Cauza care a făcut pe ceĭ doĭ sergenţĭ şi 10 soldaţĭ din comp. Pompierĭ secţia Păcurarĭ se dezerteze la regimentul lor din Roman a fost pedepsele aspre ce le-aŭ aplicat sergentul major Aroneanu şi pe care pedepse nu le prevede serviciul interior, spre exemplu pedepsirea la butuc.

— —

ROMANIEA

Primăria Comuneĭ Iassy

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală, că preţurile diferitelor băĭ ce se vor face în localul Băilor comunale, sunt următoarele:

1. Secţiea Higienică:

Pentru o baie de vapor cu masaj şi duş simplu 1.50
„ „ baie de cadă 2.00
„ „ baie de piscină 0.50

2. Secţiea de Hidro-Terapie:

„ „ baie de cadă cu turnătorĭ saŭ duş ecosez 2.00
„ „ baie de şezut, cu saŭ fără duş ascendent 1.50
„ un duş ecosez, rece, ascendent, lateral, asupra coloaneĭ vertebrale... etc. 1.00
„ un duş combinat cu masaj abdominal 2.00
„ un duş cu vaporĭ . . . 1.50
„ una prostire cu duş ecosez 1.50
„ una baie de aer uscat etuva urmată de duş ecosez 2.00

NOTA. Preţurile maĭ sus citate sunt osebite de materialul care se va procura în baie după preţurile unitare ce se vor afişa.

Pentru o impachetare 2.50
„ un masaj general . . . 4.00
„ un masaj parţial (membre) 2.00

3) Secţia băilor medicamentoase, *propriu zisă:*

„ „ baie cu amidon 2.50
„ „ baie cu sare 2.50
„ „ baie cu sublimat . . . 2.50
„ „ baie sulfuroasă 2.50

4. Secţia băilor de lux

„ „ baie cu vaporĭ şi cadă combinate 4.00
„ „ baie separată, cadă . . 2.50
„ „ baie de abur 2.00

5. Secţia băilor populare

Pentru o baie se va percepe: 20 banĭ.

Tot odată se vor elibera şi bilete de abonament: La Băile Higienice şi Hidro-Terapice, pentru un minimum de 10 băĭ, cu scădere de 20% din cost; iar pentru băile medicamentoase cu scădere numaĭ de 10% din cost.

Funcţionarea acestor băĭ s'a hotărît în modul următor:

In timpul de la 1 Aprilie—30 August băile vor funcţiona de la 6 oare dimineaţă—7 ore seara.

In cursul lunilor Martie şi Septembrie de la 6½ oare dimineaţa pînă la 6½ ore seara.

In timpul de la 1 Octombrie la 1 Martie, de la 7 ore dimineaţă la 6 oare seara.

Secţia de hidro-terapie în timpul de la 1 Aprilie pînă la 30 August va fi deschisă pentru bărbaţĭ de la orele 6 la 12 a. m. şi de la orele 4½ la 7 p. m., iar pentru dame de la oarele 12 a. m. la 4 p. m. remiind ca în urmă să se fixeze orariul şi pentru cele-l-alte timpurĭ.

Tot odată se aduce la cunoştinţa generală că societăţile Băilor populare şi Hidro-terapice vor începe a funcţiona din ziua de . . Iunie a. c., iar în ceeace priveşte începerea funcţionăreĭ celorlalte secţiunĭ se va aduce la cunoştinţa publiculuĭ prin un afiş special.

Primar *N. Gane.*

Secretar general *N. A. Bogdan*

Şef Serviciuluĭ *G. G. Scorţescu*

Br. Administrativ
No. 13533
1898 Iunie 2

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionarĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşaluĭ Iaşĭ, deci avînd exclusiv în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Brăila, 3 Iunie 1898.

Cereale vîndute 68588 hect.

Porumb maxim leĭ 5.75 hect. Porumb minim leĭ 5.22½ hect. Porumb roş maxim leĭ 7 b. 75 hect. Porumb roş minim leĭ 7.50 hect. Grîu maxim leĭ 14 hect. Grîu minim leĭ 8.80 hect.

Cereale sosite pe apă 22800 hect. pe uscat 100 hect.

Galaţĭ, 3 Iunie 1898.

Porumb 5500 hect. 78 greutatea în kilo hect. 5 leĭ 85 banĭ şlep. Porumb 3000 hect. idem 5 leĭ 72½ şlep. Porumb 400 hect. 77 idem leĭ 5 banĭ 80 şlep.

Femeia Mina Sidovicĭ, introducîndu-se în odaia luĭ Nastasă Haralamb; din Secţia III str. Ţicău de jos 33. a furat maĭ multe obiecte. Nastasă a reclamat secţ. III, care anchetează faptul.

— —

Sergentul Ioan Arsene, din strada de sus a prins pe individul Costache Munteanu, condemnat de trib nalul de Vasluĭ în anul 1895, la doĭ anĭ închisoare pentru falş în acte publice.

— —

La Spitalul Paşcanu a fost internat copilul luĭ Th. Thimuş din disp. III-a bolnav de scarlatină.

— —

In strada Broscăriei No. 11 a încetat din viaţă Gh. Şerban în etate de 105 anĭ.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Avînd în vedere desvoltarea cea mare de care se bucură în ţările civilizate, artele şi sporturile recreative precum: muzica, pictura, fotografia, velocipedia etc. şi observînd că ţara noastră şi în special Iaşul, este din cele maĭ înapoiate în această privinţă; de oare ce după părerea noastră, aceasta se datoreşte în cea maĭ mare parte lipseĭ de desvoltare a gustuluĭ public, un grup de tinerĭ au crezut că gruparea colectivă a amatorilor în aceste diverse ramurĭ, adică înfiinţarea uneĭ societăţĭ *active* care să aibă de scop desvoltarea şi popularizarea artelor şi sporturilor recreative de orĭ ce gen, daĭ maĭ ales a muziceĭ, fotografieĭ, şi velocipedieĭ, ar fi mijlocul cel maĭ potrivit pentru a face primul pas în această direcţiune, şi a contribui ast-fel în mod plăcut la progres.

Persoanele care ar dori să facă parte din această asociaţiune sunt rugate să bine-voească a adresa adesiunele lor, cu indicarea ramureĭ ce cultivă, d-luĭ D. Vallescu str. Carol 14, peutru a se puţea convoca o întrunire în care să se hotărască condiţiunile de organizare.

EDITIA III-a

O întrebare d-luĭ Primar

Trăsurele comuneĭ credem că s'aŭ înfiinţat în scop de a se servi cu ele la întîmpinarea diferitelor necesităţĭ ale comuneĭ.

Am observat însă că de un timp încoace în fie-care seară la orele 9 esă din ograda serviciuluĭ curăţareĭ stradelor. o trăsură de un cal, condusă de vezeteul Condrea şi această trăsură plimba regulat familia luĭ conu Iorgu Tacu la Copou.

Ştie Conu Nicu despre aceasta ?

Situaţia d-luĭ Sturdza

Se acreditează prin Bucureştĭ ştirea cum-că d. Dim. Sturdza nu va însoţi pe M. S. Regele la Petersburg. Diplomaţia rusă ar fi dat a înţelege la Bucureştĭ, că nu ar privi cu plăcere faptul ca în suita M. S. Regeluĭ Carol, se figureze şi premierul colectivităţeĭ.

Această împrejurare ar fi în legătură cu vizita făcută de curînd de d. Fonton, la palat.

O întrebare d-luĭ Medic Şef

Ştie d. medic Rojniţă, în ce hal de infecţie se găsesc căruţele, care transportă carnea de la abator prin pieţe ?

In casul cînd d-sa ştie, este rugat a ne arăta ce măsurĭ hygienice a luat ?

M. S. Regele Sa Petersburg

Am dat ierĭ telegrama care vesteşte, că după ştirile pe care le daŭ ziarele ruseştĭ, Maiestăţile Lor Regele şi Regina vor sosi la 2 Iulie la Petersburg.

La frontiera rusă, o misiune specială a curţeĭ imperiale va întîmpina pe Maiestăţile Lor Regele şi Regina Romînieĭ.

Vestindu-se că Maiestatea Sa Împărăteasa Rusieĭ, ar fi bolnavă de variolă, se zice că Maiestatea Sa Regina Elisabeta, nu va maĭ însoţi pe M. S. Regele la Petersburg.

Ca director al Institutuluĭ *Ferdinand*, de la Zorlenĭ, s'a numit pe 1 Iulie d. M. Lupescu, cunoscutul şi meritosul învăţător din Broştenĭ, Suceava.

De mult proiectase M. S. Regele numirea d-luĭ Lupescu; în adevĕr astă toamnă, cînd M. S. Regele a vizitat şcoala Normală „Vasile Lupu" şi văzînd lucrurile expuse în atelierul şcoaleĭ, a zis în auzul tuturor că şi la Broştenĭ se fac lucrurĭ frumoase; şi că pentru d. Lupescu are ceva bun pregătit...

Azĭ vorba se îndeplineşte. D. M. Lupescu a primit propunerea cu condiţie ca să i se ţină samă de ceĭ 15 anĭ de serviciŭ ca învăţător, iar în caz de nu-ĭ va prii clima Zorlenilor să fie adus în dărăpt.

D. M. Lupescu va lua în primire noul săŭ post, pe ziua de 1 Iulie.

Astăzĭ fiind „Joia Verde», la biserica catolică din localitate s'a făcut un serviciŭ divin special. Lume foarte multă din toate straturile societăţeĭ cum şi de prin satele înconjurătoare.

Atît biserica cît şi ograda este înconjurată cu ramure de teĭ, în ogradă sunt construite patru chioşcurĭ (altare micĭ).

Copilele şcoaleĭ catolice de la «Sacre-Coeur" îmbracate toate în alb, şi purtînd cîte o coronă pe cap, aŭ fost aduse de către 2 călugăriţe.

La ora 10 s'a început serviciul religios, de către Em. Sa Episcopul *Domenique Jaquet* înconjurat de Clerul bisericeĭ. In tot timpul serviciul divin, orga şi corul bisericesc al elevilor seminaruluĭ catolic au cântat — de la uşa bisericeĭ pînă la întîiul altar din ogradă ce vine în faţa caselor se afla un cordon de serjenţĭ. La oarele 10 jum. a plecat din biserică în modul următor:

Crucea dusă de un preot, avînd alăturea dc ambele părţĭ cîte un băet purtînd cîte un sfeşnic; — Corul, preoţiĭ şi în urmă Episcopul ducînd sfintele taine. Procesiunea se încheea prin un cordon al elevilor seminaruluĭ; pe partea dreaptă eraŭ aşezate elevele; fie-care dintre ele avea cîte un coşuleţ cu florĭ pe care le aruncaŭ înaintea episcopuluĭ.

In acest mod saŭ dus pînă la întîiul altar unde s'aŭ făcut rugăciunile, şi apoĭ pe rînd la fiecare din altarele construite în curte.

După aceasta cu acelaş ceremonial s'a întors în biserică de unde apoĭ Episcopul a fost condus în apartamentul S-sale.

Din lumea oficială aŭ asistat: Consulul German, d-l Penescu prefectul poliţieĭ, comandantul de sergenţĭ şi comisarul Argintoianu, efc.

Ast-fel la ora 12 s'a terminat această festivitate.

Pentru serbarea celuĭ de al X-lea an al societăţiĭ ştiinţifice şi literare s'au luat următoarele dispoziţiunĭ:

1). In vederea locurilor puţine, de care dispune noua aulă a Universităţiĭ, toate locurile de jos s'aŭ rezervat damelor; iar locurile de sus s'aŭ dat domnilor.

2). Invitările sînt personale; nimenea nu va veni fără bilet; pentru d-rele şi d-niĭ studenţĭ s'aŭ rezervat locurile din balconul de deasupra, cum şi pe lîngă părete.

3). D-niĭ membri aĭ societăţiĭ aŭ locul rezervat pe estradă, unde se vor ţinea conferinţele. Intrarea le e liberă şi nu li s'aŭ făcut invitaţiunĭ personale.

D-l dr. Jocu, obţinînd un congediu de 30 zile, pe tot timpul absenţeĭ va fi suplinit de d. dr. veterinar Christea.

O întrebare d-luĭ inginer Christodulo, inspectorul secţieĭ VI mişcare la C. F. R.

Rugăm pe d. Christodulo a ne arata care sunt orele de cancelarie la inspecţia VI Iaşĭ ?

Această întrebare o facem pentru motivul că vedem zilnic pe d. controlor cl. I, A. Comarnescu, venind la cancelarie la ora 10 a. m.

Ştie d. inspector că d. Comarnescu face pe arhitectul la casele cu Nr. 43 din str. Păcurarĭ; posedă d-luĭ şi acest titlu?

D. Christodulo are cuvîntul!

In zilele din urmă s'a terminat recensimîntul şcolar din Iaşĭ. Dintre toate circumscripţiile şcolare, cea maĭ populată este a VII din sf. Lazăr în raionul căria cade şi şcoala de băeţĭ «Principele Ferdinand». In această circumscripţie s'aŭ atins cifra de 1095 copiĭ şi aceasta mulţumită energieĭ comisiuneĭ alcătuită din d-niĭ Gh. Ştefănescu, institutor la şcoala «Principele Ferdinand», Botezatu, delegatul comuneĭ şi Leoreanu, delegatul poliţieĭ, pe cînd în cele-alte circumscripţiĭ abia s'aŭ înscris 700—800 copiĭ.

Esamenul Conservatoruluĭ din Iaşĭ

Erĭ, 3 Iunie, aŭ continuat esamenele Conservatoruluĭ din localitate.

Juriul examinator era compus din d-niĭ Ed. Caudella directorul Conservatoruluĭ şi d-niĭ dr. Bogdan şi Aurescu.

Primul esamen de *Flaut*, prof. d. *Humpel*, la care s'aŭ distins elevii Löbel şi Racovitză.

Esamenul de *Corn*, prof. d. *Carol Cirillo*. S'aŭ distins d. Grigoriu care a excelat, d. Manoliu care a fost foarte bine, de asemenea şi d. Antoniu, care are perspectiva de a deveni un bun artist.

Esamenul de *Trombon*, prof. d. *Antonio Cirillo*. S'a distins d. Bongard, un bun trombonist.

Esamenul de *Tromblă*, prof. d. *Antonio Cirillo*. S'aŭ distins: Leider şi Hună Moĭsă, doĭ copiĭ carĭ aŭ atras admiraţiunea tuturor prin exactitatea şi claritatea executării.

Am dori să-ĭ auzim la producţia generală, de sigur că vor face un efect bun.

Esamenul de *Violoncello*, curs predat de simpaticul profesor d. *Bursuc*, care de şi a fost bolnav mult timp, totuşi merită multe laude pentru munca ce şi-a depus să aducă eleviĭ săŭ obţie un ast-fel de succes.

S'aŭ distins: d-ra L. Sculy, care promite să devie o bună celistă, de asemenea şi d-niĭ G. Sante şi L. Zingher.

Esamenul de *Contra-basso*, prof. d-nul *N. Soceanu*, la care s'aŭ distins d. Pelle-Albă un vechiŭ elev la clasul contrabasso, şi d. Horgogea.

Astă-zĭ 4 Iunie, se va ţinea esamenul de piano cu d-ra Plesnilă, pe mîne vom continua.

Val.

Procesul Abateluĭ Morisseau

Precum era de aşteptat, o lume imensă asistă la acest imens proces. Jos în sală e imposibilă or-ce mişcare, asistenţa maĭ numeroasă de cum se putea aştepta cine-va. De şi intrarea în tribuna damelor nu era permisă de cît cu bilete, totuşi tribunele sunt tixite de o lume aleasă — venită de sigur pentru a vevedea eroul acesteĭ afacerĭ şi pe care un ziar l'a zugrăvit în culorĭ maĭ negre, de cum ar putea fi zugrăvit cea maĭ perversă fire, care ar fi conceput cea maĭ mizerabilă dintre crime, ce s'aŭ comis vr'o dată.

Mahalaua e disperată. Intrarea nu-ĭ permisă tuturor.

In tribunele damelor observ: doamnele: Dimachi, Gane, Sevastie Tuduran, Fişer, Tronescu, Jipa, Sadoveanu, Grigoriu, Canari, Manu, Vartic, Petrescu, Trancu, Suţu, Cerne, Bonciu etc. etc.

Cîte-va incidente nostime de la început. Procurorul general epuizase aproape lista recuzărilor. Nu maĭ avea drept de cît la o simplă recusare. Se strigă: A. C. Cuza, procurorul general recuza. Revine însă după un moment şi spune că a greşit. Cere scuze d-luĭ Cuza şi roagă a se considera ca o eroare spusa d-sale.

D. Cuza spune că odată recusat nu poate primi de a fi jurat. Apărarea de asemenea se opune. Curtea însă îl admite şi d. Cuza urma să fie jurat, dacă nu era respins de apărare.

Alt incident al procuroruluĭ general. Pe cînd juraţiĭ depuneaŭ jurămîntul, iată că d. Mîndru spune: pronunţaţĭ maĭ tare că nu se aude cuvîntul *jur*. Preşedintele răspunde: Lasaţĭ d-le procuror am auzit *eu* cuvîntul jur. Incidentul provoacă ilaritate.

*

Curtea e compusă din d-niĭ:

Profiriu membru la curtea de apel, preşedinte, d-niĭ Ganea şi Emandi membri.

Ministerul public e representat prin d. Mîndru, procuror general, asistat de Istrati, prim procuror.

Partea civilă representată prin d-niĭ avocaţĭ Delavrancea, Burghelea, Sterea şi Dimitrie Alexandrescu; iar apararea prin d-niĭ avocaţĭ Panu, Bădărău, Misir, N. Ceaur Aslan, Neculaidi şi Michail—Dorohoĭ.

Se ia interogatorul acuzatuluĭ care respunde: Mă numesc Ferdinand Morisseau, în vrîstă de 55 anĭ, domiciliul din urmă la Dersca. Cunoaşte faptul pentru care este dat în judecată.

Se procedează la compunerea juriuluĭ:

Prim jurat e d. Antoniu Michaĭ, juraţĭ d-niĭ V. Ioan Tufescu Gheorghe Bîrjovanu, Drăghicĭ Gheorghe, Virlănescu C. Ion, Popovicĭ Vasile, Damaschin Gheorghe, Daraban Gheorghe, Balasinovicĭ Const., Popovicĭ Alexandru, Michail Iancu, Baltazari Emanoil, juraţĭ suplementarĭ Urziceanu Gheorghe, şi Davidescu Gheorghe.

Se procede la facerea jurămîntuluĭ juraţilor.

D, Sterea cere cuvîntul pentru a se constitui o nouă parte civilă în persoana luĭ Petru Bulbuc care se află în camera martorilor, după care preşedintele ordonă scoaterea luĭ dintre martorĭ. Se procede la cetirea actuluĭ de acuzare care a fost deja publicat la timp prin jurnalul nostru.

Se face apelul nominal al martorilor şi nu respund din martoriĭ acuzăriĭ d-niĭ Henri Burbure, E. Uhrinowschi, Moruzi prefect de Dorohoiŭ, şi Stoianovicĭ.

D. Procuror general declară că nu face caz de amînare dar va cere ca d. Moruzzi se fie ascultat mîine cînd va veni.

Apararea prin d. Bădărău, declară că se va opune la ascultarea d-luĭ Moruzzi dacă se va fi terminat deja cu ascultarea martorilor acuzăreĭ.

D. Procuror general declară că va uza de un drept—nu rare-orĭ intrebuinţat—din moment ce e vorba de o cauză atît de celebră.

D-sa începe a face o expunere a faptelor întîmplate. pentru a fi inteligibil pentru juraţĭ ascultarea marturilor. Astfel d-sa începe a face istoricul. Făcînd însă o adevărată acuzare, d. Gheorghe Panu, protestează în contra spuselor d-luĭ Mîndru, care n'a înţeles textul legeĭ. E vorba de o simplă expunere şi nicĭ de cum de comentariĭ. D. procuror general n'are drept a face de două orĭ acuzare, ci numaĭ la replică.

D. Bădărău spune că pe lîngă argumentarea logică şi justă a d-luĭ Panu, maĭ are de spus şi d-sa ceva. Apararea n'are cuvîntul după expunere, orĭ d. Mîndru se menţine în cadrul expunereĭ orĭ să se dee cuvîntul apărăriĭ asupra acesteĭ expunerĭ. E o chestie de dreptate.

D. Procuror respunde că singur Curtea are drept de a-l opri în expunere cînd va crede de cuviinţă. D-sa continuă cu expunerea de astă dată, ce'ĭ dreptul, fără comentariĭ.

Şedinţa se suspendă pentru 10 minute.

*

Se începe interogatorul inculpatuluĭ care declară că a făcut teologia şi filosofia la şcoala din Nantes pînă la 1871, pînă în 1875 a fost apoĭ în Paris, făcînd parte din congregaţia jesuitică.

La 1878 apărînd decretul Ferry, pentru desfiinţarea congregaţiunilor jesuitice, Morisseau a fost trimis în misiune în Egipet, Siria şi Palestina unde a rămas şase lunĭ. Pe urmă s'a dus în Anglia, de unde prin mijlocirea unuĭ preot a fost secomandat familieĭ Burbure, care i-a scris să vie la Gand. In ţară a venit în anul 1886, Octombrie angajat ca proteror şi preot de familia Burbure. Alte angajamente n'a avut cu familia Burbure. Văzînd însă buna purtare faţă de dînsul, Morisseau a început să facă şi alte serviciĭ ca cultivarea grădinăriei, sparanghelului.

Aceasta a produs mult cîştig dovadă că anul trecut s'a cîştigat cu sparanghelul 6000 leĭ. Cînd a venit în ţară avea aproximativ 4000 leĭ.

La început a refuzat să facă cultul albinelor. In urmă d-na Burbure a convenit pentru exploatarea a 12 stupĭ de albine.

Cultura albinelor şi sparanghelului a produs bune venituri. Nu ştim dacă la cultura din urmă aŭ consimţit ambiĭ soţĭ. Dar d. Burbure văzînd că lucrul merge bine a consimţit şi d-sa.

Nu cunoaştem datoriile d-luĭ Burbure fiind-că la început nu mă amestecam în afacere. Ştiam însă că datoreşte banĭ de oare-ce plătea 15 la sută dobîndă şi nu-mĭ plătea mie leafa. Am fost în bune relaţiunĭ cu tineriĭ băeţĭ. Am avut micĭ incidente din cauza unor micĭ indiscreţiunĭ şi maĭ ales că Leon era copil răsfăţat şi eu ca profesor am trebuit să-ĭ fac corecţiunĭ şi să întrebuinţez toată autoritatea mea.

Am găsit într'un rînd pe Leon într'o odaie a uneĭ guvernante, unde maĭ erau cîte-va fete. Am spus d-neĭ Burbure lucrurile şi guvernanta a fost concediată. De aci ura luĭ Leon şi calomniile ce aŭ curs pe capul luĭ. La aflarea, că scria scrisorĭ în care mă înjura i-am tras o palmă.

Cu Henri Burbure n'am avut nicĭ o neînţălegere. Leon Burbure mînînd caiiĭ repede este adevarat că a comis imprudenţa şi l'am admonestat.

Cu cîinele afacerea e nostimă. Cîinele a fost al meu şi l'am lovit. Dar cînd am plecat şi am cerut cîinele, Henri Burbure mi l'a refuzat sub motiv că nu e al meu.

Relativ la băetul de ţăran pe care l'aş fi torturat este adevărat că l'am prins în grădină dar nu-ĭ adevărat că l'am schingiuit, ci, fiind-că băetul striga, l'am condus în camera d-luĭ Burbure, maĭ ales că mi s'a spus că e băetul perceptoruluĭ.

Eŭ am dovezĭ, scrisorĭ prin care, timp de 11 anĭ am fost foarte iubit. Scrisorĭ care vor fi cetite de advocaţĭ vor dovedi ce bine am fost tratat nu numaĭ de d. şi d-na Burbure ci şi de toţĭ treĭ feciorĭ.

Cu locuitoriĭ aseminea m'am purtat bine. Unul Ioan a fost lovit de mine. Pe Parascan îl ţineam în dragoste.

La d. Burbure n'am luat parale dar ştiŭ că eŭ sunt tratat de om răŭ, eŭ care dădeam bani cu dobîndă de 5 %—dovadă d. Barghele care e de faţă—pe cînd alţiĭ cu 15 %. De nevoie văzînd că d. Burbure e încurcat în datorie n'am avut ce face.

Da, sunt nervos. Dar opt luni de închisoare nu ajung? S'aŭ întîmplat neînţelegerĭ? Dar cînd nu se întîmplă neînţelegerĭ între oameniĭ carĭ trăesc împreună? Ştiţĭ ce situaţie grea e a unuĭ profesor într'o casă străină, cîte situaţiĭ dificile trebue sa ştie să împace.

Nu sunt omul care să suport o injosire şi enervarea mea a provenit de acolo că am văzut că lucrurile mele, hîrtiile mele—copii meĭ intelectualĭ—împachetat în lăzĭ şi aruncate pe prispe.

Cu Uhrinovschi am neînţelegerĭ. Dar d. Uhrinovsky e nervos. Intreaga familie e nervoasă şi tatăl acestuia a murit ucis tocmaĭ fiind că a fost prea iute cu oameniĭ. Am un mic document care va dovedi cum m'am purtât eŭ cu d. Uhrinovsky.

In casa luĭ Burbure nu eram strein şi mă amestecam în conversaţiunĭ. Nu însă în toate.

Am fost odată dat în judecată pentru că am spus unuĭ vameş să nu fie necuviincios cu mine. Lucrul însă l'am regretat.

Am fost însărcinat de d. Burbure să întovărăşesc pe d-na Burbure la Heidelberg. Am fost un servitor credincios şi am vieţuit mult timp în mijlocul subtanţeĭ nesănătoasă depuse de bolnavă.

Am oprit ce-ĭ drept pe d-na Burbure de a scrie scrisorĭ, dar aceasta pentru că era foarte greŭ bolravă şi sanatatea eĭ era ameninţată. Bolnava a fost operată de d. dr. Cern din Heidelberg.

După o lună de la moartea d-neĭ Burbure am primit banĭ şi m'am reîntors la Dersca, dar atuncĭ situaţia era schimbată. Duşmaniĭ aŭ lucrat în timpul acesta şi sunt sigur că d. Uhrinowsky e autorul principal, aceasta din causa uneĭ certe dintre mine şi d. Uhrinowsky. Era o chestie privată între mine şi d-sa.

Interogatorul continuă.

In locul d-luĭ M. Lupescu. va fi numit d. I. Teodorescu, actual învăţător în Cotargaş, a căruĭ soţie, foastă d-ra Băncilă, sora pictoruluĭ Băncilă, e învăţătoare în Broştenĭ.

I. Teodorescu a fost un éminent elev a şcoaleĭ Normale „Vasile Lupu" şi un fost elev al luĭ Lupescu.

Duminică 7 Iunie de la 9—12 óre a. m. şi 3—6 p. m. se ţin esamene de piano şi canto la Liceul Warlam.

Iar elevele din acest Institut carĭ doresc a obţine certificat de la Conservator depune esamen de *teorie*, de *piano* şi de *canto* la Conservator dinaintea comisiuneĭ numită de Onor. Minister. *Mercurĭ 10 Iunie.*

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

DUEL

Buda-Pesta 4 Iunie.

Deputatul Polony a provocot la duel pe ministrul preşedinte al ministeruluĭ ungur Banffy. Duelul a provenit din cauza că Banffy ar fi calificat pe deputatul Polony ca perfid.

Afacerea a fost apoĭ aplanată.

Imprumut Bulgar

Sofia, 4 Iunie.

Bulgaria a contractat la Paris un imprumut de 15,000,000 leĭ.

Demisia guvernuluĭ Francez

Paris 4 Iunie.

Méline a demisionat precum şi întreg ministerul.

Preşedintele Camereĭ d. Deschanel a sfătuit pe d. Faure, preşedintele republicei, ca să se însărcineze pentru formarea unuĭ minister de concilicaţiune pentru asigurarea majorităţeĭ republicane cu excluderea dreptei.

Războiul Spano-American

Paris 4 Iunie.

35 de corăbiĭ americane aŭ transportat trupe de la Tampa la Cuba. Aceste corăbiĭ aŭ fost excortate de maĭ multe vase de resboiŭ. Acest corp american a debarcat la *Guantanamo*. Situaţia e foarte critică, căcĭ spaniolii sunt încunjuraţĭ de americanĭ.

Viena, 4 Iunie.

Telegramele sosite din Manilla vestesc că situaţia e foarte gravă de oare-ce generalul Augustin a fost încunjurat de insurgenţĭ.

De alt-fel insurgenţiĭ aŭ tăiat orĭ-ce cale de comunicaţie.

Bucureştĭ, 4 Iunie.

Gruparea d-luĭ Fleva a ales o comisiune care să intre în tratative cu Aurelianiştiĭ în privinţa serbăreĭ de la 11 Iunie.

Bucureştĭ 1 Iunie.

Clubul conservator din capitală a hotărît înfiinţarea de biurourĭ de azistenţă judiciară.

Şef al contenciosulnĭ a fost numit d. Papamihalopol.

Inserţiĭ şi Reclame *)

— —

Domnule Redactor,

Evreul Iosub sin Smil Simha, însoţit de femeea sa, ambii domiciliaţĭ în strada Ciurchi No. 102, astă noapte pe la ora 1 şi jumatate, aŭ căutat să-mĭ facă vr'un răŭ, căcĭ din somn trezit auzeam cum şoptiaŭ lîngă uşa mea, despre dare de foc şi altele. Dîndu-l pe mîna sergentuluĭ de pont, numit Olănescu Ioan, acesta pe cînd îl conducea la sectie i-a eliberat.

Poliţia să cerceteze şi să iee măsurĭ.

Iţec Caner

De Arendat

Moşia **Răusenii** din judeţul Botoşanĭ, avînd 2300 fălcĭ, gară pe moşie, mulţĭ locuitorĭ etc. etc.

Moşia **Tabăra** din judeţul Iaşĭ, avînd 800 fălcĭ, cărciume, morĭ etc. etc.

Moşia **Tabără** din judeţul Botoşanĭ avînd 2300 fălcĭ, gară pe moşia, mulţĭ locuitorĭ etc. etc.

De Inchiriet două apartamente în strada Butu No. 4. Unul la etajul întăĭ compus din cinccamere, bucătărie, pivniţă separată; altul la etajul de jos compus din 4 camere, bucătărie şi pivniţă separată.

Un apartament strada Albă compusă din patru camere şi bucătărie.

Doritoriĭ se vor adresa strada Rece No. 2.

---

*) Redacţia nu respunde de cele inserate în această rubrică.

MOBILE!

ANUNCIŬ IMPORTANT

LA MAGASINUL FOST

LEON TISCHLER

Strada Stefan cel Mare No. 15

S'a pus în vînzare un mare asortiment de mobile după modelul cel mai noŭ.

Se vinde EN GROS şi EN DETAIL

Cu preţurĭ foarte reduse.

MOBILE!

Mobile! Mobile! Mobile! Mobile! Mobile!

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

AVIS IMPORTANT

Fabrică de cravate sistem american **Str. Golia No. 77** a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment dd cravâte, **o adevărată expoziţie**, pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Tot o dată atrage atenţie cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură.

Onor. d-ni comercianţii din provincie aŭ ocazia de a-şi asorta magasinele lor cu diferite soiuri de cravate care diferă de preţ cu ori ce altă fabrică în eftinătate şi bunătatea fabricaţiunei.

Tot o dată un mare transport de cămeşi, gulere, umbrele.

Cu toată stima

Charles Kern

Iaşĭ str. Golia 77. Notaţi-vă No. 77.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, şi se află de vînzare la librăriile d-lor Maximovicĭ, şi Iliescu et Grossu: «EL şi EA» de Ilie Dimitrescu. Preţul acestuĭ frumos volum e de 2 leĭ.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, No. 52 Str. Golia No. 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz.

Specialităţĭ de ornice aur, argint, oţel şi metal, preeum orĭ şi ce fel de reparaţiunĭ de ornice.

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o noua combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar intimpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ elibereazā şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupelg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

AVIS IMPORTANT

Fabrica de Cravate sistem american str. Golia No. 77 cu ocazia Sărbătorilor a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment de cravate pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Decĭ roagă pe onor. public şi pe onor. clienţĭ să bine voiască a'l visita.

Tot odată atrage atenţia cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură vinde şi en gros.

Cu toată stima

CHARLES KERN

Iaşĭ str. Golia No. 77

Iasĭ — „DACIA", Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 29 — EDIŢIA III-a — IAŞI — SIMBATA 6 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşi* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 12. — Strada Goliei — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Goliei — No. 42

PROCESUL MORISSEAU

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARĂ

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

VI

Douĕ zile în urma evenimentelor de la cameră, chestiunea se aduse şi în desbaterea senatuluĭ.

La 30 Aprilie d. senator *Petre Grădişteanu*, unul dintre membriĭ ceĭ maĭ marcanţĭ ai opoziţieĭ liberale, adresează d-luĭ prim-ministru *Sturdza* ţurmătoarea interpelare:

«*Rog pe d. prim-ministru şi ministru de externe, să bine-voiască a comunica senatuluĭ ce demersurĭ a făcut saŭ crede de cuviinţă a face pe lîngă guvernul din Budapesta, spre* **a obţinè satisfacţiune pentru afirmaţiunea mincinoasă a d-luĭ Wlassics,** *ministrul instrucţieĭ publice din Ungaria, că „guvernul romîn 'i-ar fi comunicat o notă prin care indică suma ce ţara ar da ca subvenţiune şcoalelor şi bisericilor din Transilvania, afirmaţiune mincinoasă care a turburat cu drept cuvînt conştiinţa publică, pentru-că* **aruncă asupra guvernuluĭ nostru oprobriul sperjuriuluĭ şi desonorează ţara care ar tolera un asemenea guvern.**"

D. *Sturdza*, maĭ calm şi maĭ cumpănit ca la cameră — trecuseră douĕ zile de la interpelarea d-luĭ Tache Ionescu — a rĕspuns repeţindu'şĭ declaraţiile de la cameră şi complectînd istoricul ajutoarelor carĭ le datorează statul romîn bisericei Sf. Neculae şi şcoalelor romîne din Braşov. După-ce a maĭ invocat şi exploatat cunoscutul argument, cu declaraţia comitelui *Kalnoky*, ear' *despre nota cea maĭ gravă a ministruluĭ Wlasics*—nu cea de la 10 Aprilie, care azĭ e confirmată *oficial* de chiar metropolia din Sibiiu, prin darea eĭ în publicitatea sinoadelor parochiale ale Romînilor din Braşov—*n'a vorbit decît cu „nu cred" şi „nu o pot considera de autentică"*— actualul nostru prim-ministru a făcut următoarele importante declaraţiĭ, carĭ singure sunt *foarte corecte* şi tot-odată deplin *întemeiate* din tot ce a spus d-sa în chestiune:

Intiiŭ. *Guvernul romîn nu are să dee* **subvenţiĭ** *bisericeĭ şi şcoaleĭ Sfîntuluĭ Nicolae din Braşov, ci* **guvernul romîn e dator cu o rentă aceleĭ bisericĭ şi aceleĭ şcolĭ, pentru anume bunurĭ ce din împrejurările timpuluĭ au fost luate şi vîndute de statul romîn.**

Al doilea. *Chiar atuncĭ cînd statul unguresc ar vrea să subvenţioneze şcoalele din Braşov, tot* **guvernul romîn are datoria să dee renta şcoalelor din Braşov.**

Al treilea. Este bine însă, că acest lucru trebue odată să se clarifice...

O voce: Prin judecată?

D. *preşedinte al consiliuluĭ*: Nu prin judecată.

Trebue să se clarifice, căcĭ nu este de demnitatea statuluĭ romîn, ca atuncĭ cînd este vorba de datoriĭ certe, el să caute să le îndeplinească pe furiş; trebue din contră să'şĭ achite datoriile pe faţă. Dar tot-odată trebue să le dee astfel, ca să nu jignească şcoalele acelea — căcĭ înţelegeţĭ d-voastră, că dacă guvernul ar da renta şcoalelor din Braşov şi ar trimite-o cu poşta, căcĭ n'ar putea-o trimite alt-fel (?—Nota aut.), şi dacă guvernul unguresc ar închide din această causă acele bisericĭ şi şcoale, conform legeĭ din 1875 (legea s'a făcut la 1883. — Nota aut.), care nu este în putinţa noastră de a o schimba — atuncĭ, înţelegeţĭ, ne-ar părea foarte răŭ de baniĭ trimişĭ. *Trebue să căutăm să convingem guvernul maghiar*, ca să admită plata acesteĭ rente, fiind-că o *datorim în mod cert şi onest aceleĭ bisericĭ şi şcoale*. Eŭ cred, că numaĭ atuncĭ vom sta pe adevăratul tărîm, pe care trebue să stăm ca stat care vrea să'şĭ menţină demnitatea! Căcĭ vedeţĭ, că în ţara turcească se daŭ sume însemnate şi ştie guvernul turcesc că se daŭ acele sume pentru întreţinerea de bisericĭ şi şcoalé, carĭ nu jicnesc întru nimic imperiul otoman.

Nu credem să se găsească un singur bine-voitor al şcoalelor romîné din Braşov, care să nu cadă de acord cu d. Sturdza în vederile acestea.

Dar ni se impune ca perfect juste întrebările:

De ce d. Sturdza n'a mărturisit şi n'a urmat aceste vederĭ dintru început, dacă nu sub întîiul d-sale minister, cel puţin sub al doilea?

Şi oare mărturisirea lor abia acum şi abia în urma unor somaţiunĭ atît de categorice, — nu lasă impresia, că d. Sturdza a vorbit *de silă* şi *pentru a se salva?*....

Judece orĭ-cine din faptele *reale*, noĭ spunem numaĭ atît!

O a doua interpelare la senat şi cea din urmă, a făcut-o d. *I. Brabeţeanu*, conservator.

Pînă a nu trece însă la această interpelare, vom aminti *desminţirile* foarte interesante — ca să nu zicem nostime — ce s'aŭ dat *din parte ungurească* relativ la notele luĭ Wlassics citate la cameră de d. Tache Ionescu. Aceste desminţirĭ staŭ în cea maĭ strînsă legătură cu cele petrecute în Senat la discuţia interpelăreĭ d-luĭ *Brabeţeanu*.

Cu data de 30 Aprilie (12 Maiŭ) — două zile în urma interpelăreĭ d-luĭ Tache Ionescu — *Agenţia Romînă* transmite organuluĭ oficios al d-luĭ Sturdza, *Voinţeĭ Naţionale*, următorul comunicat *din Budapesta*:

„Aflăm *din sorginte competentă, că aserţiunea*, produsă în una din ultimele şedinţe ale camereĭ deputaţilor, *după care guvernul unguresc ar fi primit pe cale diplomatică date asupra subvenţiunilor acordate şcoalelor romîneşti în Ungaria*, este *cu desevîrşire contrarie adevărului*".

Curioasă desminţire! *Agenţia Romînă* din *Bucureşti* vestind din *Budapesta* că află *„din sorginte competentă"*... Dar ce fel de „sorginte competentă"? Aceasta ar fi lucru de căpetenie şi tocmaĭ acest lucru se retace, cu o diplomăţenie — fatal — prea puţin norocoasă pentru dl. Sturdza!

O altă desminţire, publică oficiosul *Pol. Corr.* din *Viena* (!), cu data de 1 (13) Maiŭ, în formă de scrisoare oficioasă din Budapesta". Extragem din această scrisoare următoarele pasage de remarcat:

„...Ministrul-preşedinte Sturdza a fost bănuit, că ar fi pus la dispoziţia unuĭ organ al Guvernuluĭ maghiar o notă despre subvenţiunea acordată. *Invinovăţireu aceasta este cu totul neadevărată*. Datele, deslușirile şi actele privitoare la această chestiune, fiind în mînile unor organe ce depind de guvernul ungar, aŭ ajuns la cunoştinţa ministruluĭ-preşedinte Bánffy şi a ministruluĭ de instrucţie Wlassics pe cale regulată. Aşa dar *nu există nicĭ cel maĭ mic motiv de a cere d-luĭ Sturdza ca să dee un document pentru ast-feliŭ de fapte, care erau în cunoştinţa generală, parte prin acte publicate, parte prin declaraţiunĭ publice*".

Intrebăm:

De ce desminţirea s'a publicat în oficiosul vienez şi în oficiosul guvernuluĭ din Budapesta?

De ce desminţirea s'a dat în formă de „scrisoare oficioasă", ear nu ca un *comunicat oficios*?

Şi oare sub acele „acte publicate şi declaraţiunĭ publice" nu se înţeleg maĭ de grabă delaţiunile de la Orfeŭ, de cît posiţiile din unele *vechĭ* budgete ale statuluĭ romîn, orĭ de cît declaraţia atît de recentă a d-luĭ *V. Lascar*, la care cu insistenţă se provoacă şi dl *Sturdza* şi organul d-sale oficios *Voinţa Naţională*?

Răspunsurile ce se pot da acestor întrebărĭ vor fi ele dovadă despre *prudenţa* guvernuluĭ unguresc, dar, argument serios în favoarea d-luĭ Sturdza la nicĭ un cas!

Nu vom lasa nerelevat, că *Pester Lloyd*, organul guvernuluĭ din Budapesta, are în numĕrul seŭ de la 2/14 Maĭ o desminţire de acord cu «scrisoarea oficioasă» din *Poll. Corr.* Se spune în această desminţire:

«*Suntem convinşĭ*„ că ministrul unguresc de instructiune n'a avut nevoe de a face demersurĭ «diplomatice» pentru a limpezi chestiunea subvenţionăreĭ şcoalelor gr.-or, din Braşov; în fruntea şcoalelor orientale din Braşov se află autorităţĭ şi organe, carĭ sunt obligate a expune la cerere — guvernuluĭ, sub a lor rĕspundere, situaţia despre mijloacele de întreţinere a acestor şcoale şi despre veniturile lor. *Astfel s'a întîmplat şi în casul de faţă şi maĭ mult nu era de dorit*».

Foarte bine! Inţelegem perfect pe inspiratoriĭ luĭ *Pester Lloyd* să fie ast-fel „convinşĭ" şi nu altcum. Ar fi şi o nebunie să se aştepte de la organul guvernuluĭ unguresc să nu fie «convins» în acest sens!

E însă o *pricină* la — mijloc!

Anume: organele „şcoalelor *greco-orientale* din Braşov" — cum le numeşte *Pester Lloyd*, evitînd intenţionat a zice „romîne" — aceste organe chiar să fi vrut şi tot n'ar fi fost în posiţia de a da la mîna guvernuluĭ unguresc, dovezĭ atît de zdrobitoare ca bună-oară *cifrele*, *numerele* şi *numele chitanţelor* delaţionate de d. Sturdza la Orfeu?

(Va urma)

OAMENI ŞI LUCRURĬ

„Musik!" Reclamăm întâietatea în ce priveşte chestiunea „muziceĭ militare" — pentru că aci am discutat acum cîte-va zile problema arzătoare şi am prezis sfîrşitul trist al lupteĭ homerice între două forţe atît de neegale — vaĭ! — Spiridonia şi Primăria Iaşuluĭ.

Şi aşa a fost: epitropia înarmată cu *şapte* miĭ în potriva a *treĭ* miĭ de leĭ — a nu se lua senzul figurat al cuvîntuluĭ — a biruit şi muzica regimentuluĭ XIII — număr fatal că însuşĭ consiliul comunal, — a plecat cu primul tren Iaşĭ-Slănic.

Ast-fel pusesem noĭ tema: lipsa de finanţe în toată simpla şi trista eĭ realitate.

Iată însă că unul din spiritualiĭ cronicarĭ aĭ „Opinieĭ" insinuează că pricina reală stă aiurea şi anume în extrema senzibilitate şi în fineţea simţiriĭ artistice a bătrînuluĭ nostru primar. Iată nenorocirea. Educaţia muzicală a d-luĭ Ganea care a fost din cale afară răŭ impresionat anul trecut de taraful lăutarilor comuneĭ.

Bietul oraş: După ce a fost victima incapacităţiĭ deplorabile a uneĭ administraţiĭ legendară pe viitor — iată-l acum victima... capacităţiĭ artistice a capuluĭ comuneĭ, dezgustat de arta comună. Noroadele vor fi recunoscătoare mult talentatuluĭ estetician, care economisind cîteva miĭ de francĭ prin *neangajarea* muziceĭ militare; lumea „cuprinsă" a Slăniculuĭ îĭ va fi nu maĭ puţin recunoscătoare pentru *tactul* cu care a procedat în afacerea muziceĭ. Dar în răstimp oraşul va fi trăit încă un epizod de decădere — fie şi artistică dacă vreţĭ —, va fi suferit umilinţa săracieĭ sale, murind de plictiseală, de urît.

O moarte înceală, — o înmormîntare directă, fără muzicĭ maĭ ales ca să adeverească maĭ ales că oraşul e tot ce vreţĭ, dar nu creştin ortodox.

Situaţia

Intre alte dispoziţiĭ luate de d. Sturdza cînd a plecat în streinătate, e şi aceea ca miniştriĭ să întreprindă hagialîcurĭ prin diferite judeţe ale ţăreĭ spre a împaca spiritele.

Seria călătoriilor o începe d. Ferichide, care este aşteptat a sosi zilele aceste la Botoşanĭ, şi apoĭ prin alte cîte-va oraşe de sus ale Moldoveĭ.

***

Asupra caraghioslîcului cu serbarea de la 11 Iunie, proiectată de colectivişti, informaţiile ce ne vin din capitală, sunt din ce în ce maĭ defavorabile guvernuluĭ.

Ast-fel studenţiĭ, refuză de a participa la mascarada pe care o pregăteşte poliţia; d-niĭ Stoicescu, Missir, Dimitrescu Iaşĭ şi alţĭ colectivişti de marcă, rugaţĭ se vorbească la serbare, aŭ refuzat de asemine categoric să ţie discursurĭ.

Pe altă parte, drapeliştiĭ aŭ luat deciziunea ca se participe la serbarea proiectată de flevişti înfierînd pe acea plămădită de poliţie.

Cît despre cuvîntărĭ, ele vor fi ca se zicem aşa contradictoriĭ; *un fel de* katzen-musik *oratoric din cele maĭ nostime.*

A se ceti în corpul ziaruluĭ interesantele amănunte ale procesuluĭ Morisseau, care se judecă la Curtea cu juri.

Nostimade comunale

Am arătat în unul din numerele trecute ale ziaruluĭ nostru, cum autoritatea comunală, aŭ respuns cu un categoric refuz, la propunerea făcută de autorităţile militare, ca primăria să angajeze muzica regimentuluĭ al 13 pentru vara aceasta, ca se cînte prin grădinele publice ale Iaşuluĭ.

Faţă cu acest refuz regimentul a fost silit să între 'n vorbă cu alţiĭ şi s'a învoit ca muzica să cînte la Slănic, pentru ca din ceea-ce va produce să poată acoperi, cu ce-va macar, deficitul bugetuluĭ aceleĭ muzicĭ.

Administraţia comunală, furioasă că nu a putut obţinea pentru Iaşĭ muzica militară gratis, a hotărît să se résbune contra corpuluĭ al 4-lea de armată, şi de vre-o douĕ zile, aŭ şi pus în aplicaţie, planurile eĭ de vendictă.

Coniĭ Tacu şi Lepadatu aŭ dat ordin la abatoriŭ de a se impune autorităţeĭ militare care taie vite acolo pentru armata din Iaşĭ, să plătească, pe lîngă alte taxe, şi **taxa pentru hahamĭ.**

In zadar aŭ intervenit ofiţeriĭ superiorĭ căutînd a face pe administraţia comunală se 'nţăleagă că armata **nu mănăncă cărne cuşer;** în zadar corpul al 4-lea de armată a adus cazul chiar la cunoştinţa ministeruluĭ rugîndu-l să intervie; administraţia comunală aŭ fost inebranlabilă şi persistă a cere *taxa pentru hahamĭ!...*

Văzînd aceasta, corpul de armată se gîndeşte a înfiinţa o tăitoare peste barieră, şi să ceară de la guvern ca să se scutească de tacsă de intrare carnea destinata armateĭ.

Pînă una alta, armata e pusă de-o camdată de către administraţia comunală, la **discreţia hahamilor**. Remîne numaĭ a se şti care *partid* de hahamĭ va fi preferat de primărie: hahamiĭ hirotonisiţĭ de rabinĭ, saŭ hahamiĭ schismaticĭ? Căcĭ se ştie că sunt douĕ categoriĭ de hahamĭ; uniĭ cariĭ taie cu autorizarea rabinuluĭ, şi alţiĭ cariĭ nu sunt autorizaţĭ şi nicĭ vor să ştie de autoritatea rabinuluĭ.

In tot cazul, dacă armata va fi condemnată pînă 'n cele din urmă să fie *hrănită cuşer*, cel puţin să mănînce cuşeru sfinţilor evreeştĭ, iar nu de pe mîna impurilor: prin deciziunea luată, administraţia comunală a şi precizat, că numaĭ hahamiĭ autorizaţĭ aŭ dreptul de a *face cuşer* carnea armateĭ.

Vom ţine pe lectorĭ în curent de mersul aceste nouĭ nostimăzĭ comunale.

LIRICE *)

E negreşit şi nedrept şi cumplit de greŭ, ca în două, treĭ coloane de jurnal, să judecĭ, să înalţĭ orĭ să îngropĭ un volum oare-care, fie versurĭ, fie proză.

Frămîntarea gîndurilor scriitoruluĭ, lupta luĭ sufletească, visurile luĭ nescrise dar plutitoare printre rîndurĭ, suspinele luĭ neşoptite dar viĭ în dosul zîmbirilor, toate aceste crîmpee ale vieţeĭ sale, toată această intimă alcătuire a luĭ, să pretinzĭ tu, recensor, că le pricepĭ, că le simţĭ, întocmaĭ ca şi dînsul, în aceleaşĭ condiţiĭ şi în aceleaşĭ situaţiĭ? Să-l judecĭ într'o zi tu, care eştĭ aşa de străin de firea luĭ?.. Aceasta, dacă e cu putinţă vre-odată, apoĭ de sigur trebue să fie rezultatul uneĭ vieţĭ trăite îndelung timp împreună cu scriitorul, rezultatul perfecteĭ cunoştinţĭ a celor maĭ micĭ detaliĭ din viaţa luĭ, din credinţele şi sentimentele luĭ; cu alte cuvinte perfecta cunoştinţă a omuluĭ aceluia. Şi încă şi atuncia, cîtă aprofundare de observaţiĭ, cît studiu asupra caracteruluĭ său, se cere...

Recensiunile răzleţe apărute prin jurnale la ivirea vre-unuĭ volum oare-care, mi-au făcut în tot-deauna impresia unor glume răutăcioase, atuncĭ cînd ele tind să îngroape volumul, a unor glume prietenoase, cînd îl proclamă valoros.

Şi nu fără şovăială şi timiditate, gîndindu-mă la acestea, am luat condeiul să scriu despre frumosul volum: *lirice*.

Bine înţeles recensiunile făcute de oamenĭ, a cărora reputaţie literară dictează, nu sunt aşa de nebăgate în samă; totuşĭ acestea sunt foarte rarĭ, şi atuncĭ cînd sunt, cetim maĭ mult în ele impresiile personale ale acelor recensorĭ, proza frumoasă prin care eĭ îşĭ exprimă aceste impresiunĭ, de multe orĭ maĭ frumoase ca lucrarea chiar despre care scriu.

O viaţă întreagă de iluziĭ, de bucuriĭ, de restriştĭ, de sentimente înalte, de martirizărĭ sufleteştĭ, florĭ înviorate sau vestejite, cum vreĭ tu, fluture-recensor, să le poţĭ pricepe, să le poţĭ gusta tot farmecul lor de viaţă, să le poţĭ aprecia cu justa lor valoare, aceste manifestărĭ atît de intime şi de variate de la om la om? Te poţĭ tu transpune în sufletul aceluia pe care-l scrutezĭ? Poţĭ tu dezlega cu sinceritate şi adevăr cauzele şi efectele acelor manifestărĭ? Cum poţĭ tu pretinde aşa ceva, cînd abia le-atingĭ, în interval de-o zi, sau ce zic eŭ, în timp de-o oră în cele maĭ dese cazurĭ, cu aripele imaginaţieĭ tale obosite, dacă nu egoiste, cu ochiĭ distraţĭ, cu crierul îmbuibat de cine ştie ce vederĭ cu totul străine de cele vizate de scriitor.

Cît de puternic şi de adevărat esclamă poetul Vlăhuţă, în o asemenea situaţie, cînd întreabă:

Cum vreĭ tu ca în pervazul altor minţĭ, altă lumină
Imbrăcînd'o, să rămîie tot icoana ta, senină?..

Cel maĭ bun lucru pe care ar putea să-l facă recensoriĭ de meserie, ar fi să culeagă din volumul despre care vorbesc, părţile acele carĭ le înţăleg maĭ bine, carĭ se apropie maĭ mult de sufletul lor, şi apoĭ dînd sbor imaginaţieĭ, să-şĭ însemne impresiunile dobîndite, clipele de transportare orĭ de descindere provocate de acel volum. Aceasta e calea cea maĭ dreaptă pentru judecarea din fugă a uneĭ producţiunĭ artistice; această cale o urmez şi eu în cazul de faţă, de şi nu sunt recensor de profesie.

Autorul *Liricelor*, împarte volumul săŭ în treĭ părţĭ distincte: a) *Prologul*, b) *Textul*, subîmpărţit în: Exil — Poeziĭ — Singurătate — Cîntece de primavară — Muzele — Iubirile — Grizetele — Nopţĭ de vară — Agonie — Cinice, şi c) *Epilogul*.

După cît se vede din aceste titlurĭ numaĭ, e o abundenţă de variate stărĭ sufleteştĭ, de variate situaţiĭ, credinţĭ; şi parcurgînd cetitorul cu atenţiune elegantul volum de versurĭ, de la prolog la epilog, va avea impresiunea că ascultă o imensă simfonie, în care accentele duioase, jalnice, se îmbină cu trilurĭ fermecătoare, cu strigăte de revoltă, cu şoptirĭ mîngîetoare, cu rîsete chinuite. Din primele rîndurĭ, din prolog, poetul ne arată înduioşat că e considerat ca străin în ţara în care trăeşte, al căreia graiŭ el îl rosteşte atît de frumos şi de mişcător, că îl doare înstrăinarea asta.

*). Versurĭ de A. Steuerman, 180 pag. edit. Librărieĭ Nouă, P. Iliescu & D. Grosu, Iaşĭ.

Tu nu mă vreĭ, o țară,
Eu totuși sunt al tău,
Orĭ unde'mĭ sună plînsul,
Isvorule d'întâĭ,
Toțĭ mă cunosc dintr'însul
Că-s unul din aĭ tăĭ!...

In text începe desfășurarea variatelor stărĭ sufletești intime fireĭ poetuluĭ, aci exilul își îmbracă fermecătoarea haină a iubireĭ, timide, duioasă la început, puternică apoĭ, încununată cu raze de lună plină, cu murmur de isvor, cu senin de stele, chinuită maĭ tîrziu de teama neîmpărtășireĭ, de frigurile gelozieĭ, iubire intimă aceluia care și-o așterne în așa de dulcĭ versurĭ, dar care încet încet încep a se împrăștia în jurul seŭ, radiind, trecînd de la subiectiv la obiectiv, învăluind tot ceea ce are viață, inimă... Iubita, *ea*, asămănată melodiilor amețitoare, soareluĭ dătător de viață, apare în fața ochilor noștri extaziațĭ, mîndră, rece, neatinsă de luxul vorbelor, de strălucirea lacrimilor, de armonia suspinelor, apare în ¡trumnseța-ĭ ideală, cu ochiĭ negri pătrunzătorĭ, contrastînd cu albeața marmoreană a obrajilor săĭ slăbițĭ.

Ea, cîntec ce se stînge,
Eŭ, ècho ce-l îngîn...
Ea, soare ce apune,
Eŭ, umbră ce remîn...

Cît de adînc mișcătoare e poezia în care poietul, plecînd departe, în exil, aude de-odată în odaia bătrîneĭ sale mame, un oftat dureros, chinuit; el totuși părăsește nepăsător acea casă în care e atît de iubit, pertru ca să maĭ treacă odată pe sub ferestrele iubiteĭ, să șoptească cu glasul înnecat de lacrimĭ, geamuluĭ, în dosul căruia nimenĭ nu s'arată:

„Iubito, plec în depărtărĭ
Și nu ne-om revedea curînd"...

Aci, prin cele două versurĭ cari urmează, poetul ne mișcă puternic, arătînd tăria iubireĭ sale, care-l face orb, nepăsător chiar față de iubirea părintească:

O cît m'ar mîngîia de mult
S'aud pe cineva oftînd....

Și'apoĭ pleacă în alte țărĭ, nădăjduind că departe, va uita chinuitoarea patimă pentru o fată pe care o adoră fiind-că îĭ e: «străină de gîndurĭ și de neam».

El pleacă, însă sufletul săŭ rămîne alipit, pervazurile acelor ferestĭ, atîrnat de fascinătoarele privirĭ ale drageĭ. El pleacă în doru-ĭ de viață, de înviorare în sgomotoasele jocurĭ de carnaval ale apusuluĭ, dar descurajarea palidă i se pune iute în cale, îĭ atinge inima și el recade învins de slăbiciunea caracteruluĭ săŭ, de anemia iubireĭ sale:

„palidă, plăpîndă floare
Născută 'n umbră de spital".

Descripțiile drumuluĭ sunt așa de plastice; aducerile-aminte, explosiunile de sentimente, regretele clipelor de iubire nevinovată, nostalgia țăreĭ așa de îndepărtată, durerea pe care i-o inspiră aĭ seĭ, îndurerațĭ și dînșiĭ din pricina suferinței luĭ, dorul de căsuța părintească «împrejmuită de salcîmĭ și trandafirĭ», sunt și atîtea motive de duioase poezii, carĭ farmecă toate prin blîndața ritmuluĭ, prin gingășia rimelor.

O, dimineațĭ de—Aprile
Vĕ retrăesc în vis!...
...Ea îmĭ rĕsare—rază
Născută 'ntr'un surîs...

O floare 'nrourată
De „bună dimineață"...

Urmează apoĭ subiecte în carĭ analizează și cîntă iubirĭ străine, clipe în carĭ se amăgește cu uitarea, închipuindu-și că dacă va iubi-rîzînd, că dacă va fi ironic, sarcastic, nu va suferi tot așa de greŭ; face gingașe descripțiĭ de priveliștĭ străine, poeme din viața socială, traducerĭ din idealul poetuluĭ, din *Heine*, toate acestea alcătuind un complecx de o aprigă activitate literară de maĭ bine de un an, toate arătîndu-ni-se în culorĭ și accente atrăgătoare, unele lovind la poarta sufletuluĭ, altele scăpărînd în creer.

Iubit-am femeĭ, cu tot focul
Aprinseĭ și tinereĭ vieți.
Dar pururea rîse norocul
In partea acelor isteți...

Din poezia *Marfa*:

In urmă bogăția toată
Pe care dorul tĕŭ i-o dete,
Tu i-o rîpeștĭ— o puĭ în versurĭ
Și'o vînzĭ pe banĭ—uneĭ gazete...

Intr'o frumoasă imaginație pe care poetul o intitulează *Nebunie*, (dacă ne-am lua acuma după *epilog*, poetul ar trebui să fie deja nebun) presupune că iubita vine la dînsul, îĭ întinde mîna, fiind gata a-l urma. El cu lacrimĭ, în ochĭ mișcat, îĭ răspunde:

„Ți-am adorat virtutea curateĭ frumuseți
Așa te vreaŭ de-apururĭ.... tot neamul femeesc
Imĭ poate da plăcere; în tine—îl iubesc"...

Aicĭ se poate foarte bine aplica, tocmaĭ vederile autoruluĭ *Liricelor*, vederĭ emise în maĭ multe articole literare, în ceea ce privește relativitatea adevăruluĭ în operile de artă. Un exemplu de feroce gelozie, din care reesă toată cuagularea forțelor de a iubi ale poetuluĭ, e în versurile:

Și rătăcim în lume
Cu gîndul învrăjbit
Cu fulgere 'n privire
Și'n mînă—cu'n cuțit...

Intr'o conferință literară de mare valoare, d. Delavrancea ne-a vorbit despre imposibililatea de a reda prin vorbe un portret oare-care. D-sa ne-a spus că pentru a reda prin cuvinte un chip frumos, poețiĭ anticĭ, nu se serveaŭ de descrierea aceluĭ chip, ci numaĭ de impresiunile pe carĭ eĭ le simțiaŭ în fața luĭ, saŭ oameniĭ cu care venea el în apropiere. Această observație, tot d. Delavrancea spunea, se datorește luĭ *Lessing*. Poporul nostru în poeziile sale face și el tot așa. Poetul *liricelor* întrebuințează aceleași mijloace, spre a ne arata *iubita*, el sine. Citez în întregime:

Pe ea n'o vezĭ aevea
Ci'n umbra unuĭ vis;
Și'n fundul eĭ îțĭ moare
Lumina de gîndirĭ...
Căcĭ de-o privești--fiorul Iar cînd re'nviĭ—în vraja
Te soarbe'ntr'un abis; Frumoaseĭ fețe pale,
Te perzĭ în marea órbă Tu vezĭ numaĭ reflexul
A negrelor privirĭ... Infiorărilĭ tale...

Ca desemn de figură poetul nu ne spune nimic, și cu toate acestea puterea care l'a mișcat pe dînsul, cînd a scris aceste versurĭ, face pe fie-care dintre noĭ, să viseze o frumusețe ideală, fie-care după imaginația cu care l'a dăruit Dumnezeŭ...

Volumul se închee cu un număr de *Cinice*. Aci e o notă cu totul originală, notă epigramatică; prin ele poetul rîzînd își presoară suspinile, nostalgiile, iubirile.

Totuși cinicele aceste nu aŭ un fundament adevărat, nu aŭ *motivul* real; ele nu sunt, în cazul de față, rezultatul uneĭ marĭ iubirĭ neînțelese, *înșelate* orĭ *tradate*: sunt maĭ mult un fel de sete de a varia suspinele. Insu-și poetul în *epilog* mărturisește norocul cu care își închee poemul durereĭ.

Cinicele totuși dovedesc putere de ironie duioasă cu care e în abundență înzestrat poetul, lama ascuțită a talentuluĭ seŭ epigramatic; așĭ cita cu plăcere cîte-va din ele, dar cred maĭ nimerit a le lăsa să fie citite în volum, în întregul lor. N'aș crede că autorul unor așa de dulcĭ și fermecătoare *lirice*, ar preferi, ca răsplată morală, zîmbetul trecător care ne flutură pe buze la citirea *cinicelor*, suspinuluĭ adînc simțit și visurilor înduioșătoare carĭ ne cuprind cînd citim pe cele dintâĭ. De aseminea nu pot crede că cu toată frumusețea și senzibilitatea acelor lirice, n'a reușit a-și aduce atît de aproape *muza*, după cum o spune la urmă, fără ajutorul acestuĭ cinism.

Și acum, după atîtea note pe carĭ leam scris după citirea volumuluĭ *Lirice*, pot eŭ oare să mă pronunț, fără șovăială, cu gravitatea uneĭ sentințe, că acest volum e de o mare valoare literară, că toțĭ aceĭ carĭ simt, ar trebui să-l citească: aceste note și impresiunĭ fiind ale mele personale, și cînd sunt atîtea personalitățĭ în lume?...

G.

INFORMAȚII

Procesul Abateluĭ Morisseau

(Continuarea interogatoruluĭ).

Nu este adevarat că după ce dl Burbure mi-a retras procura, a-și fi încercat să-ĭ zdruncin creditul, de și aveam procură, totuși refuzam să iscălesc orĭ ce poliță. In ce privește pe Zeilic Feldman, declară că nu'ĭ adevarat că i s'ar fi plins că i s'a retras procura saŭ că i-ar fi făcut cunoscut testamentul.

Evreul acesta a fost trimis la mine, pînă și în odaia mea, înadins pentru a putea apoĭ face intrigă al căruĭ resultat a fost cearta între d. Burbure și mine. Parascan nu era cînd am vorbit cu Feldman. Este drept că întîlnindu-l în birtul luĭ Țalic din Dorohoĭ, eram să aplic o lecție acestuĭ intrigant. Testamentul era cunoscut deja pe vremea aceia, cînd se spune că eŭ l'aș fi cetit luĭ Feldman.

Nu am vorbit cu nicĭ un servitor să meargă cu mine. Cînd m'am socotit aveam de luat 61,000 leĭ—pentru prisacă împăcîndu-mă cu 2000 leĭ. In seara de 22 Septembrie, cînd m'am socotit, d. Burgure mi-a spus să părăsesc casa pînă în treĭ zile. Am primit banĭ în 25 Septembrie. Sîmbătă 26 am venit la Iași, unde am depus banii; Duminică 27 m'am întors la Dorohoĭ, acolo m'am dus la d. Moruzi, cu care eram în bune relațiunĭ. Pe un ton administrativ prefectul din Dorohoĭ mi-a spus: «părinte este un denunț în contra d-tale că aĭ fi botezat 40 copiĭ în religia catolică, în contra voinței lor. Te rog pleacă curînd de la Dersca căcĭ știĭ prea bine ce am maĭ făcut eŭ cu un episcop ungur». Am întîlnit și pe d. Burghelea și am plecat la Dersca. Ajungînd la primărie am găsit lucrurile încarcate și svîrlite în parte pe prispă, în șanțurĭ etc. Pe o ladă era scris: Flacărĭ. Nimene n'a spus că aș fi insultat pe cineva, însă m'am simțit foarte umilit văzînd că după 11 anĭ de muncă sunt tratat ast-fel. La primărie am telegrafiat d-luĭ Moruzi. Porneam spre curte cînd ajutorul de primar și șeful de garnizoană m'aŭ oprit. Am fost apoĭ chemat de treĭ orĭ de la curte și refuzam să mă duc și în sfîrșit m'am dus pentru că aveam încredere în d. Holban, secretarul de suprefectură. Am intrat în odaia mea, dar curînd aŭ inceput să între o mulțime de oamenĭ. Am cerut d-luĭ Holban să ordone oamenilor să iasă afară și d-luĭ mi-a spus că nu pentru asta a venit.

Reclamînd că-mĭ lipsesc lucrurĭ, d. Holban a spus că n'are ce face și a chemat pe d. Burbure.

In privința cortelului cu care aș fi isbit pe Henri Burbure, iată cum s'a întîmplat: Cortelul era de pictor, Henri credea că e de agricultură, și spunea că e a luĭ. Restit dar pentru a evita un scandal i l'am dat.

Cu Leon Burbure a fost ceartă, căcĭ întinzîndu-ĭ mîna, a refuzat să mi-o dea zicînd că eŭ am ucis pe mama sa. Apoĭ a venit țaranul Parascan, și mi-a cerut 10 fr. pentru două palme pe care i le-aș fi dat. Mi-am dat atuncĭ seamă că este o cursă contra mea și m'am temut cu cît în sală eraŭ și treĭ ucigașĭ foștĭ condemnațĭ, am auzit șoapte să se aducă cuțite și am văzut că mi se oprește drumul, am scos revolverul, am strigat că împușc pe orĭ cine 'mĭ va eși în cale, am fugit pe scărĭ și cînd am ajuns jos, am tras un foc de revolver fără să știŭ dacă am împușcat saŭ nu pe cine-va, am plecat, unul a sărit în trăsură, pe cînd alțiĭ veneaŭ după trăsură am văzut că sunt în pericol și am tras încă un foc de revolver după care am sărit din trăsură și m-am întîlnit cu un altul cu care m'am luptat și atuncĭ am dat al treilea foc.

D'aci scapat am fugit la primărie. Contestă că ar fi spus cuĭ-va că e pregătit în casul unuĭ scandal. Am fost cu mare încredere în autoritățĭ, pînă la nepasarea pe care aŭ arătat'o d. Holban, atuncea am scos revolverul pentru a'mĭ apăra viața.

*

Se procede la ascultarea martorilor, după ce curtea respinge părțeĭ civile dreptul de a pune întrebărĭ acusatuluĭ.

Primul martor e d. Hector Burbure. D-sa spune că înaintea d-luĭ Lacinsky și Burghelea l'a socotit pe Morisseau și a depus în mînile d-luĭ Burghelea 61,000 fr. și i'am spus că pînă in sara de 27 să părăsească casa mea, căcĭ nu voiam sa se întîlnească cu fiul meŭ Victor și Episcopul Domenique Jaquet, ce trebui să sosească. La 26 venind acasă la Dorohoiu, l'am găsit pe Leon care trecuse esamenul la Bruxelles; Morisseau, nevenind la 28 am pus să i se dea lucrurile afară, și în acelaș timp am telefonat d-luĭ prefect Moruzi și d. Holban de la subprefectură. Cătră seară a venit Morisseau la primărie și a fost oprit dar d-sa a cerut se vie numaĭ de cît la curte, i'am dat voe. Intrînd în odaie s'a dus acolo și d. Holban și Henri, acolo a fost o ceartă între Morisseau și Henri pentru un cortel; după aceea s'a dus și Leon acolo, puțin timp și am auzit treĭ focurĭ de revolver. In primul moment am crezut că Leon a fost împușcat fiind că știeam dușmănia ce abatele i' o purta, imediat Leon veni și mi-a spus că Parascan a fos ucis. D-sa a telegrefiiat atuncĭ Episcopuluĭ care se afla la Botoșanĭ. La întrebările președinteluĭ, Burbure respunde că Morisseau avea o purtare foarte grosieră, că fără autorisația luĭ abatele bătea copiiĭ și că d-sa a auzit chiar că abatele i' ar fi bătut și fetița. Cînd l'a bătut pe Leon, pentru că a mînat caiĭ a fost numaĭ un motiv căcĭ în realitate cauza era sfada ce s'a întîmplat la Cracaŭ, cînd d-na Burbure și Leon se întorceau din străinătate întovărășițĭ de Morisseau, Morisseau i'ar fi tras luĭ Leon palme față de Stoianovicĭ și de Rășcanu atașațĭ la legațiunea din Roma; zice că aŭ auzit că Morisseau ar fi prins un băet furînd fructe, l'ar fi legat și i' a dat drumul numaĭ după ce aŭ venit fratele săŭ. Cu Morisseau d-sa nu a avut de cît cîte-va discuțiunĭ.

Cît timp aveam vedere, mă ocupam singur de administrarea moșieĭ. La întrebarea procororuluĭ general dacă în timpul uneĭ discuțiunĭ ce a avut cu soția sa, Morisseau ar fi ascultat la ușă, d. Burbure respunde că sunt lucrurĭ care nu privesc pe orĭ și cine și nu se spun orĭ cuĭ. A fost o sfadă cu Uhrinosky și acesta mi-ar fi spus chiar că nu va veni în casă cît timp Morisseau va fi la mine, eŭ însă i'am respuns că sora sa maĭ are puțin timp de trăit și o emoțiune provocată prin îndepărtarea preotuluĭ, la care ea ținea mult, ar putea să-ĭ grăbească moartea. De testamentul al doilea n'am știut ci numaĭ de primul pe care cu treĭ săptămînĭ înaintea plecăreĭ l'a rupt. Cînd Morisseau au venit la mine nu avea banĭ, salarul îl lasa la mine și primea dobinda banilor numaĭ și intreținerea o avea din sumele ce i se trimeteau pentru mese.

La întrebarea părțiĭ civile, dacă s'a întrebuințat pe lîngă d-sa insistența din partea catolicilor spre a nu spune adevărul, d-sa respunde că preotul catolic din Botoșanĭ a venit la d-sa și i-a spus că îl poftește Episcopul Jaquet la Iașĭ, neputînd a trimete pe fiul săŭ Henri.

Acesta pleacă la Iașĭ, se prezintă Episcopuluĭ și Episcopul îĭ spune că: recunoaște că abatele Morisseau e violent și grosier, dar în interesul catolicismuluĭ din Romînia, trebue ca Morisseau să fie achitat. Se va întrebuința toată autoritatea pe lîngă Morisseau să despăgubească victimele.

Justiția romînească e venală, că advocațiĭ apărăriĭ se vor putea înțălege cu aceĭ a părțeĭ civile, pentru a proceda astfel în cît să fie achitat Morisseau și baniĭ vor curge.

D-sa însă ar fi spus copiluluĭ la întoarcere că are foarte mare încredere în justiția romînească.

La întrebarea apărăriĭ, dacă d. Burbure a ținut pe mama luĭ Parascan arestată în casă în luna luĭ Martie, respinge aceasta și laudă pe Parascan declarînd că ar fi spus mameĭ luĭ Parascan să nu vînză sîngele copiluluĭ săŭ.

— Ațĭ insistat să nu vie marturĭ în procesul din Martie?

— Nu, din contra i-am sfătuit să meargă.

— Moșia dv., a fost arendată înainte de a veni Morisseau?

— Da și pînă la anul 1880.

— Este drept că îl socoteațĭ la finele fie-căruĭ an?

— Da! și eliberam chitanța.

*

D. avocat Sterea voește să pue întrebărĭ acuzatuluĭ în ce privește pe Parascan.

Apararea prin d. Bădărău se opune ca partea civilă se pue întrebărĭ, afară de chestiunile relative la partea pe care o reprezintă.

D. Sterea spunînd că prin aceasta i se ia dreptul de *rezbunarea* societățiĭ—și la cuvîntul *rezbunare* apararea izbucnind în hohote de rîs, d. Sterea le contestă cunoștințele sociologice și istorice din care rezultă acest principiu indirect, spune că crima fiind un fapt complex, nu poate fi impedecat de a pune chestiunĭ în general.

D. Burghele spune că are procură de la femeea luĭ Parascan și decĭ poate pune întrebărĭ.

La declarația apărăriĭ că procurile aŭ fost retrase avocaților, carĭ represinta partea civilă, d. Alexandrescu întreabă dacă s'a îndeplinit formalitățile cu jurisconsulțiĭ.

D. Delavrancea susține dreptul părțiĭ civile de a pune întrebărĭ generale.

Procurorul General e de aceeași părere cu apararea și spune că d-sa are singur dreptul de a pune chestiunĭ în general.

D. Gh. Panu spune că tot incidentul a provenit dintr'o nenorocită teorie sociologică a d-luĭ Sterea, chestia e simplă, procedura nu vă dă dreptul de a pune chestiunĭ, uzanța vă dă acest drept. Nu mă rîdic în contra uzuluĭ, dar voim să fim luminațĭ asupra părțiĭ pe care o reprezentațĭ.

In ce privește cererea, d. Alexandrescu dacă d-sa nu recunoaște dreptul mameĭ de a retrage procura minoreĭ, atuncĭ de la cine aveți dv. procură de a reprezenta minora?

D. Misir susține că aci nu e o transacție, ci o sumă cu care partea civilă s'a constitui.

Maĭ vorbesc d-niĭ Aslan și Neculaide după care Curtea decide că partea civilă are drept să pue chestiunĭ în genere, iară în privința retragereĭ procureĭ se va pronunța astă-zĭ

Igiena Copiilor

SRISOAREA II

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

După un alt studiu statistic făcut, independent unu de altu, de *Wappäus*, *Wasser*, *Juhr* și *Oesterlein*, numărul deceselor de la 0—5 anĭ întrec cu mult numărul deceselor de la 5—15 anĭ și anume maximul cade asupra vîrsteĭ de 0—5 anĭ, media asupra celeĭ de 5—10 anĭ și minimul asupra celeĭ de 10—15 anĭ.—Aceste fapte statistice îșĭ aŭ explicațiunea în următoarele:

Organismul infantil e un organism slab, crud încă și ca atare e maĭ vulnerabil, maĭ supus îmbolnăvireĭ, maĭ puțin resistent în caz de îmbolnăvire, de cît organismul deja format al adulților. Vulnerabilitatea și puterea de resistență crește în sens invers, adecă Vulnerabilitatea e maĭ mare și puterea de rezistență maĭ mică, cu cît organismul e maĭ crud, vulnerabilitatea e maĭ mică și puterea de rezistență maĭ mare, cu cît se apropie organismul de vîrsta de maturitate.

Dispoziațiunea pentru anumite boale infantile, variază după vîrsta copiluluĭ; așa se observă la copiiĭ noĭ născuțĭ: Debilitatea generală, deranjărĭ în funcțiunile organelor digestive, Soor (mucigaĭ) și Icter (galbinane); din boale care pornesc de la o infecțiune locală: Erisipel (orbalț), Omfalita (inflamația buriculuĭ), Trismus (spasm al fălcilor) și Coriza (gutunar) și conjunctivita blenoragică.

Cu începere de la vîrsta de 3—4 săptămînĭ, pînă la începutul anuluĭ al doilea, continuă dispoziațiunea pentru boalele organelor de digestiune și apare o nouă disposițiune, adecă dispoziațiunea pentru îmbolnăvirea organelor respirațiuneĭ precum: Laringita, Bronchita și Pneumonia catarală; din boalele sistemuluĭ nervos observăm: convulsiunĭ, spasm al laringeluĭ, eclampsia infantilă și meningită; din boalele pieleĭ: intertrigo (spuzeală) și diferite eczeme; din boalele constituționale: inceput de rachitism, scrofuloza, sifilis constituțional și Tuberculosa, această din urmă sub formă de meningită tuberculoasă; din boalele infecțiose: rugeola, scarlatina, varicele (vîrsat de vînt) tusă convulsivă, difteria, dizenteria și malaria.

De la vîrsta de 2 anĭ pînă la vîrsta de șease anĭ împliniți, se micșorează dispoziațiunea pentru boalele organelor digestive și apare atît o dispoziațiune maĭ accentuată pentru boalele organelor respirațiuneĭ, cît și pentru boalele infecțioase enumerate maĭ sus, dintre boalele constituțional, rachitismul și scrofuloza deja bine pronunțate.

Iași. D-r W. Finchelstein

(Va urma)

BYCYCLETE
„ADLER"
„POSSELBURG"
LA
Magasinul de Musică „Grünberg"
IAȘĬ

De Arendat

Moșia **Răusenii** din județul Botoșanĭ, avînd 2300 fălcĭ, gară pe moșie, mulțĭ locuitorĭ etc. etc.

Moșia **Tabăra** din județul Iașĭ, avînd 800 fălcĭ, cărciume, morĭ etc. etc.

Moșia **Tabără** din județul Botoșanĭ avînd 2300 fălcĭ, gară pe moșia, mulțĭ locuitorĭ etc. etc.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg
Usina centrală de Electricitate din Iași
Representant Inginer S. MARCU
Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităților pentru scopurĭ iudustriale,

punîndu-ne la disposițiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionarĭ exploatării luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Brăila, 4 Iunie 1898.

Cereale vîndute 47080 hect.

Porumb maxim leĭ 7.25 hect. Porumb minim leĭ 5.75 hect. Porumb roș maxim leĭ 7 b. 25 hect. Porumb roș minim leĭ 7 hect. Grîu maxim leĭ 11 hect. Grîu minim leĭ 9.10 hect.

Cereale sosite pe apă 11800 hect. pe uscat nimic.

Convorbire cu episcopul Jacquet

Cu ocazia procesuluĭ Morisseau s'a produs ierĭ o declarațiune, care a produs o adevărată uimire. Era vorba de o insultă gravă adusă magistratureĭ și întregeĭ țerĭ romînești de episcopul Dominique Jacquet.

Maĭ înainte de a ne zice cuvîntul asupra acestuĭ incident care este de o gravitate excepțională, am crezut potrivit de a cerceta maĭ întâĭ dacă în adevăr acest episcop recunoaște ca ar fi aratat un atare dispreț pentru țara în care se află.

Ne-am prezintat la locuința episcopuluĭ fiind primițĭ imediat.

Monseignore,ațĭ luat de sigur cunoștință de acuzarea gravă ce vi s'a adus ierĭ, înaintea curțeĭ cu jurĭ. Vețĭ conveni că declarația e gravă.

— Am auzit despre declarația aceasta, dar ceva neclar. Din cele auzite pot spune că e o adevarată *ignomie*, cele debitate pe contul meŭ.

— Este adevarat căațĭ trimis pe preotul eparhieĭ din Botoșanĭ, la d. Burbure, rugîndu-l de a-l trimete la Iașĭ pentru a avea o convorbire cu Dv.

— Inexact, absolut inexact. Familia de Burbure cunoaște pe rectorul seminariuluĭ catolic d'acĭ care a fost preot la Botoșanĭ. Prin aceasta, Henri Burbure venit în Iașĭ mi-a trimis o carte de vizită, iat'o : pe de o parte scris *Henri Burbure* iar pe cealaltă *Monseigneur, j'ai l'honncur de vous prier de m'accorder une audience.* L'am primit și convorbirea a durat 45 minute.

— Monseignore.Ațĭ spus dv. că familia Burbure, în interesul catolicismuluĭ din țară, să nu spue adevărul în această chestie?

— *O infamă calomnie.* I-am spus din contra că fiind martorĭ trebue să depue adevărul. Dar să se mărginească la atita și să nu se transforme în acuzatorĭ căcĭ nu de altă, știĭ că opinia publică și presa acuza pe mama d-tale de a fi avut relațiunĭ cu abatele—pe cînd eŭ știŭ că era o femee sfîntă—și ast-fel o condemnare ar confirma bănuiala, **lasațĭ justița romînească să-și facă cursul eĭ. Am încredere în justița romînă.**

— Așa dar mi-ațĭ spus că justația nóstră e venală?

— Pe Dumnezeul meŭ, n'am spus'o. Sunt calomnii carĭ mă stupefiază.

— Dar în privința acuzareĭ căațĭ putea cumpara avocațiĭ părțeĭ civile?

— Calomniĭ, pure calomniĭ. Am spus că or-cum se va întîmpla, partea civilă trebue desdaunată și chiar 10,000 leĭ de ar cere, voiŭ ordona luĭ Morisseau să le dee.

— Și la toate aceste Henri ce-a respuns?

— A respuns că situația-ĭ grea; că recunoaște că-ĭ greŭ de acuzat pe profesorul și pe acela la care a ținut atit de mult mama luĭ, dar sfaturile episcopuluĭ nu le va putea spune bătrînuluĭ Burbure de oare-ce bătrînul e prea încăpăținat și prea pornit contra luĭ Morisseau.

Un singur lucru este adevarat că am spus. Se face un rău mare catolicismuluĭ cînd se face așa de mare sgomot în gazete, o campanie așa de extra-ordinară și ast-fel se reușește a face să se creadă că toțĭ preoțiĭ catolicĭ din țară sunt criminalĭ.

De alt-fel voiŭ trimite d-luĭ prețedinte al curțeĭ cu jurĭ, o dezmințire formală asupra calomniilor debitate de d. Hector de Burbure în contra mea.

⁜

Examenele de la Conservator

Joĭ 4 Iunie, a urmat examenul cursuluĭ de Piano, condus de d-ra N. Plesnilă. Agilitatea și ușurința în esecutarea pieselor, fie studiĭ, fie bucațĭ clasice, a fost remarcabilă fără deosebire. Și aceasta proporțional cu studiul gradat ce'l face fie-care elev în parte.

D-rele Visoschi, Zilberștain, Laxer, Fotino și d-ra Safir cu Poloneza de Chopin, acompaniată la un al doile Piano de d-ra N. Plesnilă, dacă n'aŭ fost excelente adică artiste în esecutarea autorilor clasicĭ, s'a văzut însă o muncă conștiincioasă atît din partea d-reĭ N. Plesnilă, cît și din partea d-șoarelor-eleve maĭ sus citate.

Despre felul formăriĭ juriuluĭ examinator de la conservatar vom vorbi în curînd.

De Inchiriet două apartamente în strada Butu No. 4. Unul la etajul întâĭ compus din cinc-camere, bucătărie, pivniță separată; altul la etajul de jos compus din 4 camere, bucătărie și pivniță separată.

Un apartament strada Albă compusă din patru camere și bucătărie.

Doritoriĭ se vor adresa strada Rece No. 2.

Resboiul Spano-American

Plecare de trupe americane

Paris 4 Iunie.

Vapoarele cu trupele de debarcare în Cuba, aŭ plecat din Tampa escortate fiind de flotă.

La plecare populațiunea entusiasmată a făcut marĭ ovațiunĭ trupelor.

Ocuparea luĭ Aseradero.—100 spaniolĭ morțĭ, 200 rănițĭ.—Intervența Germanieĭ.—Chemarea sub drapel a 100,000 de soldațĭ americanĭ.

Paris 4 Iunie.

Telegrame sosite din Washington, spun că trupele americane de sub comanda generaluluĭ Rabi, aŭ ocupat împreună cu insurgențiĭ orașul Asseradero la vest de Santiago.

— Americaniĭ ar fi distrus lagărul spaniolilor de la Guantanamo. Spaniolii aŭ avut 100 morțĭ și 200 rănițĭ.

— Treĭ vapoare americane aŭ plecat spre a întări escadra amiraluluĭ Dewey de la Filipine.

E temere de o intervențiе a Germanieĭ, la caz dacă Manila va fi bombardată.

— Este probabil că americaniĭ vor chema sub drapel încă 100,000 soldațĭ.

Prizonierĭ spaniolĭ.—100 spaniolĭ morțĭ și 200 rănițĭ la Guantanamo. — Schimb de prizonerĭ. — Spaniolĭ din Buonos-Aires pentru Spania.

Viena, 4 Iunie.

O depeșă din New-York anunță că știrile primite acolo din Guantanamo, cu data de 2 Iunie spun, că patrula americană s'a întors, luînd cu sine 18 prizonerĭ spaniolĭ, între care și un ofițer precum și 100 de pușcĭ sistem Mauser și 10,000 cartușe, ce se aflaŭ în tabăra spaniolă. Pierderile spaniolilor în diferite lupte se urcă la cifra de 100 morțĭ și 200 rănițĭ.

O altă depeșă sosită Marțĭ seara din Guantanamo, anunță că infanteria de marină americană a pus pe fugă 400 de spaniolĭ. Pierderile spaniolilor sunt de 40 morțĭ. Un american a fost rănit.

— Din Madrid se telegrafiază că mareșalul Blanco a fost autorizat de guvernul spaniol să facă schimb de prizonerĭ.

— Spaniolĭ bogațĭ, care locuesc în Buenos-Aires aŭ trimis pentru subscripția națională din Madrid 500,000 francĭ.

EDITIA III-a

Am relatat, în numĕrul penultim al ziaruluĭ, cuvintele pe carĭ le-a spus d. Pallade, ministrul justițieĭ, d-luĭ Mucenic Dinescu, membru al partiduluĭ liberal, care i-a vorbit de casul d-luĭ Dobrescu-Argeș. „Dobrescu-Argeș — a zis ministrul justițieĭ—va fi condamnat la o lună închisoare, pentru ca să nu maĭ facă politică. Aceste cuvinte sunt comentate cu asprime chiar în cercurile guvernamentale, imputîndu-se d-luĭ Pallade și lipsă de scrupul și lipsă de tact.

Este răŭ că ministrul justițieĭ a dat un caracter politic unuĭ proces corecțional.

⁜

Procesul Abateluĭ Morisseau

— Continuarea ședinței —

Depoziția luĭ Zeilig Calman Grisarul

Birjarul spune că în stradă în Dorohoĭ a fost oprit de stăpînul uneĭ birje și trimis la Dersca. A plecat și cînd a ajuns la primărie a văzut lucrurile trîntite prin care, pe jos saŭ în șanț. Abatele s'a oprit și a intrat în primărie. Puțin după aceea s'a dus spre curte. Cînd să ajungă aproape de curte, i-aŭ ajuns ajutorul de primar și șeful de garnizoană și l'aŭ oprit. S'a reîntors și apoĭ s'a dus în curte. In mijlocul curțeĭ a fost oprit și Morisseau s'a dus pe jos în odaia sa. Apoĭ a tras cu birja înaintea scăreĭ la o distanță de vr'o patru metri căcĭ era un trotuar. In urma trăsureĭ eraŭ cîțĭ-va oamenĭ, iar la vr'o 6 pașĭ înaintea cailor se afla Parascan.

La un moment am auzit un sgomot de pașĭ și eŭ m'am suit pe capra trăsureĭ. Morisseau eșind pe scară a tras un foc de revolver, după care apoĭ în loc de a merge drept spre trăsură a pășit înainte, s'a îndreptat spre Parascan și a tras un foc de revolver, după care s'a suit în trăsură și mi-a spus mînă că mĕ omoară. Am început a mina' Oamenii însă s'aŭ luat după noĭ și strigaŭ : prindețĭ hoțul, a ucis un om. Și unul a sărit în trăsură, atuncĭ Morisseau a strigat mînă că împușc. Văzînd însă că nu poate să scape a tras un foc și a fugit pe jos. Eŭ eram să fiŭ bătut de țeran dacă nu mĕ apăraŭ frațiĭ Burbure.

La întrebările apărăreĭ, spune că din scară nu se putea vedea Parascan; însă nu știe să spue dacă l'a vĕzut pe Parascan căzut saŭ aplicat numaĭ pe spate.

Este încurcat de apararea în privința depunereĭ, căcĭ se constată o contrazicere între depunerea de la judecătorul de instrucție și în fața Curțeĭ. *Martorul Carol Exner*, chelar din Dersca depune ast-fel: în ziua de 28 Septembrie mergeam de la moară la curte, l'am văzut pe părintele Morisseau la primărie. M'a chemat și mi-a spus : uite ce a făcut boierul cu mine. Eŭ nu i-am respuns în casă. Pe urmă în patru ochĭ mi-a spus să las pe boerul, să meargă cu el și să maĭ ia și doĭ servitorĭ. M'a întrebat dacă nu e vr'un pericol de mers la curte. dar a adăugat că nu se teme căcĭ e preparat și s'a dus la curte. M'am dus apoĭ la Morisseau să-ĭ cer arvonă pentru transportul lucrurilor, dar nu l'am maĭ vĕzut. In odaie s'a sfădit Ioan care-ĭ ceru 10 francĭ pentru douĕ palme ce i-ar fi dat. Pe urmă a vorbit ceva franțuzește cu conașiĭ Burbure, după care a eșit afară, s'a scoborît pe scărĭ zicînd să nu se apropie nimenea că dă cu revolverul. De odată am auzit un foc de revolver. M'am dus afară și pînă s'ajung jos am auzit al doilea foc de revolver și eșind afară l'am găsit pe Parascan mort.

Martorul cînd a eșit afară a vĕzut pe Parascan mort, căzut pe scară și atuncĭ trăsura plecase.

In odaie eraŭ Holban supleant, A. Romanescu ajutor, Princea șef de garnizonă și alțiĭ între carĭ și d. Hass. N'a oprit pe nicĭ unul din conașiĭ să fugă cu pușca după Morisseau. Nu cunoaște din ce pricină l'a împușacat Morisseau pe Parascan.

Am fost trimis acum pentru cîte-va zile în Bucovina de d. Burbure, pentru a aduce pe mama luĭ Parascan la d-sa.

Am întrebat'o de ce nu merge ea la proces și mi-a spus că s'a impacat și a luat despăgubirile cerute. Pe urmă m'am dus la ea cu Domnica și mi-a respuns tot ast-fel. Maĭ arată că pentru venirea martorilor dînsul dă banĭ cu împrumut.

Martorul Dim. Moruzzi, prefectul de Dorohoĭ. Morisseau a venit la mine și mi-a cerut să intervin în afacerea dintre d-sa și familia Burbure.

Cînd s,a întors de la Iașĭ, a venit la d-sa și i-a spus că banii aŭ fost depușĭ la o bancă din Iașĭ și că episcopul va veni la Iașĭ să-l împace cu Burbure.

In aceeaș zi la 18 Septembrie, după vr'o două ceasurĭ de la aceasta am fost chemat la telefon de primarul de la Dersca și mi s'a făcut cunoscut cele întîmplate.

Am avizat parchetul și procurorul a și plecat. In urmă m'am dus și eŭ căcĭ am fost informat că sătenii sunt foarteațițațĭ. Cînd am intrat în primărie Morisseau mi-a întins mîna cu o manifestație de simpatie—căcĭ mă cunoștea bine. Am refuzat să-ĭ daŭ mîna și l'am întrebat de l'a atins cine-va și mi-a respuns că nimene. L'am lasat pe mîna procuroruluĭ, am liniștit lumea și am plecat la Dorohoĭ.

Cunoșteam pe Morisseau, e un om foarte violent și tot-deauna gata să batjocorească Romîniĭ și tot ce e romînesc ; ar fi spus că țeara românească e așa de selbatecă în cît ar trebui ștearsă de pe fața pămîntuluĭ.

Știe că a botezat maĭ mulțĭ copiĭ dar nu-și amintește cum e numele țeranilor a căror copiĭ aŭ fost botezațĭ.

Martorul Ștefan Max Feraru, de la curtea din Dersca, știe că în ziua omoruluĭ, pe la asfințit a venit părintele Morisseau la primărie. Și a auzit zicînd că boerul și-a bătut joc de dînsul și de lucrurile luĭ. De la primărie s'a dus la curte unde m'am dus apoĭ și eu. I'am ținut lampa ca să'și împacheteze lucrurile. După aceea a venit conașul Henri și s'a sfădit pe franțuzește, ue la un cortel pe care părintele i-l'a dat zicînd că atuncia nu-și maĭ ia nicĭ un lucru și a plecat.

Indată însă după acea am auzit o detunătură, am fugit afară și am auzit că Parascan a fost împușcat. Știu că în odaie erau vre-o treĭ-zecĭ de oamenĭ, între carĭ am recunoscut pe conașĭ Burbure și pe Holban.

Pe Parascan mort, eŭ nu l'am văzut căcĭ am plecat acasă spre stînga.

La primărie a auzit cum în gura mare Morisseau se plîngea de cele întîmplate și spune că boerul și-a bătut joc de fructul munceĭ luĭ de 11 anĭ.

Martorul a Romaneseĭ, ajutor de primar din Dersca, spune că în drum la primărie erau două care cu lucrurĭ. Lucrurile erau răscolite și niște ceară pusă pe prispă.

Canapeaua era aruncată jos și niște cutiĭ cu miere erau așezate pe canapea.

Cînd a văzut lucrurile aruncate a zis: Ce vra să zică asta, a înebunit boerul. A lăsat lucrurile și a plecat la curte. Eŭ șeful de garnizoană l'am prevenit să nu se ducă căcĭ d. Burbure nu-ĭ permite. El s'a întors într'adevăr, însă în urmă a plecat din noŭ. Ne-am luat după dînsul. Morisseau a ajuns la curte și a chemat un băet să-ĭ ajute la împachetatut lucrurilor. Atuncĭ a venit și Henri Burbure cu care s'a luat la ceartă pentru un cortel, pe care Morisseau i l-a dat în urmă. Certîndu-se din noŭ, abatele a lăsat împachetatul și a plecat. Indată am auzit două focurĭ de revolver și l'am găsit pe Parascan mort, care a căzut pe niște straturĭ. Cînd am eșit afară trăsura plecase și oameniĭ strigaŭ să se oprească trăsura. Nu am auzit să-l fi amenințat cine-va, afară de Parascan care i-a cerut o șea pentru lungul serviciu ce i l'ar fi făcut.

Pînă la venirea copiilor luĭ Burbure, nu era nimene în odaie, ci numaĭ după aceia odaia s'a umplut de oamenĭ și șase servitorĭ.

Nu se știe dacă Leon a fost chemat de cineva.

A fost de față cînd s'a descuiat ușa odăeĭ luĭ Morisseau de Henri, nu știe însă cu ce cheie. Știe însă că Morisseau a fost dat la o parte de oamenĭ, care eraŭ numerośĭ. Nu știe dacă în sat Morisseau a încercăt să boteze pe cine-va afară de copiiĭ servitorilor de la curte care eraŭ de dincolo din Bucovina.

Pe Gherasim l'a botezat—dar acesta se însurase în religia catolică la biserica de la curte.

După suspendarea ședinței, e ascultat martorul *Teofil Botez*, ajutor de notar la Dersca. Spune că la 27 Septembrie a venit la Dersca și a găsit bagajul la primărie și a întrebat : da ce sunt proștĭ saŭ nebunĭ boeriĭ. A voit să plece la curte și l'am oprit pe șeful de garnizoană și l'am întors. Ne-a mulțamit și venind la primărie a telegrafiat la Dorohoĭ. A vorbit ceva în secret cu Exner și pe urmă a plecat din noŭ la curte. Ne-am dus și noĭ acolo. Morisseau a început să-și strîngă lucrurile. S'a certat cu Henri de Burbure de la un cortel. Morisseau i-a svîrlit cortelul în urmă. Venind Leon a voit să-ĭ pue mîna pe umăr și Leon s'a retras. Atuncĭ a început o ceartă în urma căreia el s'a scoborît și am auzit pe urmă 2 focurĭ de revolver. Am eșit afară și l'am văzut pe Parascan mort și pe Chițan rănit și în fine la primărie l'am văzut pe Morisseau arestat. In odae era Holban, Burbure etc.

Eŭ am fost trimis să chem pe Leon. Foca era pe scară nu în odae. N'am auzit să fi zis cine-va luĭ Morisseau că dînsul ar fi ucis pe d-na Burbure, poate să-ĭ se fi spus în franțuzește.

Ioan a cerut 12 leĭ pentru niște serviciĭ. Cînd am întrat întâĭ în casă am văzut pe Parascan, care i-a cerut o șea pe care Morisseau refuza s'o dee.

Cînd Morisseau a eșit din casă era galbăn și a pus mîna în buzunar.

Revolver însă n'a văzut. Holban a strigat la oamenĭ să-ĭ dea pace căcĭ oameniĭ erau mulțĭ pe scară și vr'o doĭ la ușă. N'am văzut să se fi luat nimene după el.

Focul întâĭ mi s'a părut tras în coridor, focul al doilea a fost tras în ogradă. Pe Parascan l'am văzut ucis, pe iarbă la o depărtare de 6 sau 8 pașĭ. Dîra de sînge e ca la 30 pașĭ.

Cînd s'a dus a doua oară la curte era cu învoirea d-luĭ Burbure.

Cînd am ajuns la curte, trăsura s'a oprit la capelă. Martorul susține că dîra dn sînge a fost dinaintea cailor.

Cînd am plecat de la curte, am apucat la dreapta. Spune că Burbure e și astă-zĭ consilier comunal din Dersca.

Nu se știe însă de niște fotografierĭ în luna Maĭ.

Martorul Holban, supleant de suprefectură, spune că la sfîrșitul luĭ Septembrie, am primit o scrisoare de la Henri Burbure prin care mi se spunea să vin să regulez afacerea cu popa. M'am dus, la Dersca, în aceeaș zi a venit Morisseau pe la 4 jum., la odaia luĭ unde a început a-și împacheta lucrurile. A venit apoĭ Henri Burbure cu care a început să se certe de la un cortel pe care i l'a asvîrlit în față.

Pe urmă a venit și Leon cu care s'a certat de la o șea. Preotul a eșit din casă zicînd să nu se apropie nimenea că-l împușcă. Pe urmă am auzit un foc și după două minute am auzit al doilea foc și Parascan a fost ucis, Chițan a fost rănit și chiar în noaptea aceea l'am transportat la spitalul din Mihaileni. Am înștiințat atuncia autoritățile

In odaie aŭ fost mulțĭ oamenĭ. Leon a venit chemat fiind de d. Haas. După Leon n'a maĭ venit nimenea, iar în casă eraŭ 10 pînă la 15 oamenĭ. Leon l'a evitat să-ĭ dea mîna. N'a auzit spuindu-se de uciderea d-neĭ Burbure.

Nu poate explica scoaterea revolveruluĭ de Morisseau. Zice că era foarte liniștit cînd a scos revolverul.

Cunoaște pe Morisseau ca un om foarte violent. El ar fi fost bătut la Mihaileni de niște evreĭ. Spune că-ĭ rudă cu d. Burbure și anume : mama mameĭ d-luĭ Burbure e soră cu mama mameĭ nevesteĭ mele.

Spune că actualul administrator e cumnat cu d-sa și a maĭ fost administrator acum treĭ anĭ. Intrebat de d. Bădărău, recunoaște că Leon a rîs cînd Morisseau a scos revolverul și voia să fugă după popa Morisseau și eŭ l'am oprit.

Martorul Costin Ungureanu. Eram în sală și am huit și am văzut că a eșit d. Morisseau și a spus vă las tot și mă duc. In ușă am văzut că a tras un foc și pe urmă a tras un foc în Parascan. Cînd m'am ivit în prag am văzut cînd a tras Morisseau în Parascan și atuncĭ m'am retras. L'am văzut că a căzut jos, s'a ridicat și a căzut din nou în partea cealaltă de prag.

Zice că Morisseau a spus birjaruluĭ: mînă că te împușc.

S'aŭ maĭ scoborit maĭ toțĭ oamenĭ în jos, zice că Parascan era cinstit. Atuncĭ preotul Morisseau a descarcat revolverul și l'a lovit pe Parascan. Parascan căzuse cînd a trecut trăsura. Lîngă birjă nu maĭ eraŭ oameuĭ.

⁜

D-l prefect al Hușuluĭ, doctorul Munteanu, ca să previe înlocuirea sa, și-a dat de bună voie demisia.

⁜

Calul, de la cotiugarul crișmaruluĭ Leiba Becher din secția III, a luat vînt însă a fost oprit fără a se întîmpla vre'un accident.

⁜

Serjentul din punctul pompieriei, a prins erĭ pe Constantin Munteanu, fost perceptor la Tîrgușorul Pungești, județul Vaslui, condemnat pentru falș în acte publice și delapidărĭ de banĭ.

⁜

Birjarul de un cal No. 128, Saia Avramovicĭ fiind cu d-na Botez, din strada Albineț No. 5, s'a lovit de un cotiugar, atît de tare în cît d-na Botez a căzut jos rănindu-se grav la cap.

⁜

In cîrciuma luĭ Neculaĭ Vlahu, din secția III-a, lăutaru, Thoader Baciu și Th. Theodor de la o ceartă s'a luat la bataie, Theodor lovind în cap pe Baciu i-a făcut o rană. Pacientul a fost imediat transportat la spitalul Sft. Spiridon.

⁜

Erĭ a fost internat în spitalul Pașcanu italianul T. Francolas din Larga, avînd piciorul drept fracturat de un vagonet.

⁜

La spitalul antirabic din localitate, a fost internat băetul Vasile Niță, din jud. Tutova, mușcat de un cîne turbat.

⁜

D. Prefect Penescu a oprit pe cotiugarul Simha Avram, din strada Zugravilor, de a eși la stradă, pentru insultele ce a adresat sergentuluĭ de poliție și dejurneĭ din comisia I-a.

⁜

Rugăm pe d-l Prim Procuror a ne arata ce s'a făcut cu procesul verbal, dresat de comisia III, prin care se constată că mediatoarea Roza Vexler și Natan Vexler sunt culpabilĭ de faptul, ce li se impută?

D-l Prim Pocuror are cuvîntul!

⁜

D-ra Marta Trancu și d. A. Steverman aŭ depus cu succes esamenul doctoratuluĭ al patrulea în medicină.

⁜

D-na Boerescu, soția d-luĭ Colonel Boerescu, din strada Carol, s'a tînguit comisieĭ că astă-noapte i s'a furat aproape toțĭ trandafiriĭ din grădină.

⁜

Adjutorul primaruluĭ din comuna Sîrca aseară a fost adus de către șeful secțieĭ gend. ruralĭ T-g. frumos Curteanu la Parchet. implicat în furt de vite la casa căruia s'a găsit un cal de furat. El este în asociație cu maĭ mulțĭ hoțĭ între care și Genunkĭ, cărora le elibera bilete.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Resboiul Spano-American

Paris 5 Iunie.

Situația în Manila e desperată. Insurgențiĭ aŭ ocupat orașele vecine. Toate bisericele și mănăstirile aŭ fost transformate în spitale, care sunt pline de rănițĭ spaniolĭ.

Pentru a liniști furia insurgenților, episcopul catolic în haĭnele de serbătoare a eșit inaintea lor.

Se crede că atacnl decisiv se va face imediat după sosirea trupelor americane.

Madrid 5 Iunie.

In Madrid excitarea populațiuneĭ e colosală. Flota de rezervă spaniolă a plecat la Cadix. Ministrul marineĭ s'a îmbarcat și el cu această flotă.

Paris 5 Iunie.

Curtea de Casație a respins recursul d-luĭ Emile Zola cu privire la pertractarea procesuluĭ, înaintea curțiĭ cu jurați din Verssailles.

Paris, 5 Iunie.

După toate probabilitățile Dupuy va fi însărcinat cu formarea cabinetuluĭ.

Radicaliĭ consultațĭ de prețedinte au respins propunerea, ca Ribot să formeze cabinetul și inclină maĭ mult pentru Sarrieu.

Bucureștĭ, 5 Iunie.

Ziarul „Adevărul" anunță că un atentat în contra Țaruluĭ a avut loc la Petersburg.

Intreaga aristocrație e compromisă. Au avut loc foarte multe percheziții și arestărĭ.

Bucureștĭ, 5 Iunie.

Vizita prințuluĭ Ferdinand al Bulgarieĭ la curtea Regală romînă a fost fixată la 24 Iunie.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Mobile! Mobile! Mobile!

MOBILE!

ANUNCIŬ IMPORTANT

LA MAGASINUL FOST

LEON TISCHLER

Strada Stefan cel Mare No. 15

S'a pus în vînzare un mare asortiment de mobile dupa modelul cel mai noŭ.

Se vinde EN GROS şi EN DETAIL

Cu preţurĭ foarte reduse.

MOBILE!

Mobile! Mobile! Mobile!

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

AVIS IMPORTANT

Fabrică de cravate sistem american **Str. Golia No. 77** a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment dd cravate, **o adevărată expoziţie**, pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Tot o dată atrage atenţie cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură.

Onor. d-ni comercianţii din provincie aŭ ocazia de a-şi asorta magasinele lor cu diferite soiuri de cravate care difera de preţ cu ori ce altă fabrică în eftinătate şi bunătatea fabricaţiunei.

Tot o dată un mare transport de cămeşi, gulere, umbrele.

Cu toată stima

Charles Kern

Iaşĭ str. Golia 77. Notaţi-vă No. 77.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, şi se află de vînzare la librăriile d-lor Maximovicĭ, şi Iliescu et Grossu: «EL şi EA» de Ilie Dimitrescu. Preţul acestuĭ frumos volum e de 2 leĭ.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, No. 52 Str. Golia No. 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Specialităţĭ de ornice aur, argint, oţel şi metal, preeum orĭ şi ce fel de reparaţiunĭ de ornice.

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞĬ—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurar e în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sarat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o noua combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întimpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratului o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îi numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îi elibereaza şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îi va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru Romania **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

AVIS IMPORTANT

Fabrica de Cravate sistem american str. Golia No. 77 cu ocazia Sărbătorilor a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment de cravate pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Decĭ roagă pe onor. public şi pe onor. clienţĭ să bine voiască a'l visita.

Tot odată atrage atenţia cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură vinde şi en gros.

Cu toată stima

CHARLES KERN

Iaşĭ str. Golia No. 77

Iasĭ — „DACIA", Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 30 — EDIŢIA III-a — IAŞĬ — DUMINICA 7 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una mainte
In Iaşi la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 12. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Episcopul Jacquet şi Curtea cu Juri

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARĂ
Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80
STRĚINATATE
Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Despre îmbunătăţirile în corpul Telegrafo-Poştal

Dacă mi-am propus a trata această chestie, motivul ce m'a determinat a fost, că 'n acest corp nu numaĭ că absolut nicĭ o îmbunătăţire nu s'a făcut, nicĭ în privinţa admisibilităţeĭ, nicĭ în ce priveşte remunerarea munceĭ, cum şi'n ce concerne chestia căsătorieĭ femeilor ce fac parte din corpul telegrafo-poştal.

Din timpiĭ cînd instrucţia în stat era restrînsă şi pot zice limitată, s'aŭ luat dispoziţie a se admite în acest corp împiegaţĭ cu un început de instrucţie, cu patru clase primare saŭ cel mult patru clase de liceŭ. Astă-zĭ cînd instrucţia este răspîndită şi 'nbrăţişată de toate straturile sociale, şi cînd avem o sumă de tinerĭ şi tinere titraţĭ; totuşĭ cu durere vedem că acea veche dispoziţiune de admisibilitate este perpetuată, nu doar din lipsa de candidaţĭ, dar din causă că Direcţiuneĭ îĭ convine a avea lucrătorĭ fără salar, şi acesta este numaĭ scopul pentru care Direcţia priveşte numaĭ numerarĭ fără leafă, şi cu speranţă că vor parveni a obţine o mizerabilă leafă, sunt condamnaţĭ a lucra cîte doĭ şi treĭ anĭ gratis, adică direcţia fără munca unor nenorociţĭ pe care i-a atras perspectiva de a fi plătiţĭ şi aşĭ face o carieră.

Guvernul conservator luase dispoziţia ca titraţiĭ saŭ titratele, fie cu bacalaureat, externat saŭ şcoala normală, titlurĭ mult superioare celor chiar patru clase de liceŭ, să fie primiţĭ ca elevĭ de gradul I, în care grad sunt plătiţĭ ceva maĭ omenește, dar şi această dispoziţie a fost violată căcĭ vedem o sumă de titraţĭ primiţĭ în corp cu gradul de elev gradul al treilea, saŭ supranumerarĭ cu diurna, care nu trece peste 50 saŭ cel mult 80 leĭ pe lună. In aşa situaţie, mă 'ntreb ce poate face un asemenea funcţionar, cum poate trăi şi ce stimulent are pentru postul ce ocupă. Resultatul se poate prevedea: nicĭ un titrat nu va maĭ solicita onoarea de a face parte din corpul telegra-poştal, şi acest corp va remîne totdeauna înapoiat. Pe cînd legĭ de admisibilitate în ramura administrativă, judecătorească, tecnică s'aŭ făcut şi resultatele ce aŭ dat sunt din ce în ce maĭ satisfăcătoare, în corpul telegrafo-poştal nu se face absolut nimic; ba se face, se speculează nişte nenorociţĭ pentru ca directoriĭ generalĭ să se poată îmbuiba cu salare grase. Dar chiar ceĭ titraţĭ dacă s'ar admite, în starea actuală cum este organizaţia corpuluĭ, am spus'o, nu are absolut nicĭ un stimulent, sunt plătiţĭ prost, cu salarele existente nu se crează de cît nişte proletarĭ, care de şi muncesc o muncă excesivă, totuşĭ nu sunt condamnaţĭ de cît a-şĭ tîrî după eĭ lipsa şi sărăcia, care este cu atît maĭ neagră cînd maĭ e şi însurat, cu copiĭ.

De aceea părerea mea ar fi pentru ca 'n adevăr ameliorările să devie o realitate, să se pue condiţiĭ de admisibilitate, să nu se admită în corp de cît bacalaureaţĭ, saŭ eleve începînd de la gradul întîiŭ cu absolvenţia fie a externatuluĭ, fie a şcoaleĭ normale.

Pe lîngă acestea în ce priveşte dreptul de avansare, mi se pare o absurditate să nu daĭ voe uneĭ femeĭ, de şi titrată, de şi energică, de şi capabilă, să avanseze numaĭ pînă la un anumit grad. Ideea ce a presidat la intercalarea acesteĭ dispoziţiĭ, ar fi fost ca femeia să nu treacă înaintea barbatuluĭ, iată o idee, dacă pot să o calific stupidă, cum o femee inteligentă, studiată, să fie condamnată a remîne pe loc, fiind că natura i-a greşit sexul, şi barbatul de şi limitat ca inteligenţă şi ca studiĭ, să treacă înainte fie chiar după vechime.

Legea trebue să confere fie-căruĭ, ceea ce merită. Ea nu trebue să aibă în vedere de cît studiile, inteligenţa şi energia, iar nu sexul.

O altă chestie de un ordin social şi moral, ca să zic aşa, care m'a preocupat mult, a fost chestia măritişuluĭ femeilor din corpul telegrafo-poştal, şi m'am întrebat, ce oare a determinat pe legiuitor de a crea dispoziţiunea, ca atare femeĭ trebue a se mărita, în mod obligator, numaĭ după barbaţĭ din acest corp. Soluţiunea n'am putut să o găsesc. mi-am zis că aceasta este o dispoziţie nu numaĭ barbară dar ilegală şi imorală.

Cum, dacă d-şoara X este funcţionară la telegraf, ea nu trebue să aibă nicĭ inimă nicĭ sentiment, trebue, dacă voeşte a se mărita, să se condamne a întinde mîna orĭ-căruĭ barbat, chiar contra voinţeĭ eĭ, numaĭ să fie din corp, fie el chiar cît de decăzut ca morală şi poate ca caracter, orĭ dacă nu voeşte a se supune acesteĭ dispoziţiĭ, cată atuncĭ de a remînea toată viaţa nemăritată saŭ a trăi în concubinaj cu acel pe care şi l'a ales. Morală este această dispoziţie? Cred că este cu desăvîrşire imorală, căcĭ nu numaĭ că conduce la acte ilicite, dar conduce şi la acte ilegale şi violează principiile din codul civil relative la căsătorie, se suprimă dreptul de a'şĭ exprima în mod liber consimţimîntul, se suprimă prescripţiile coduluĭ civil, care este o violare flagrantă, căcĭ nu prin dispoziţiĭ se poate reforma principiile din cod.

Am căutat să văd dacă în alte state există aşa ceva. Nicĭ în Franţa, nicĭ în Rusia, unde domineazā pot zice ignoranţa şi cnutul, nu este o aşa dispoziţie, afară de Belgia unde femeilor telegrafiste le este proibit a se mărita, şi care dispoziţie este pe punctul de a se suprima, căcĭ s'a văzut ca ilegală şi contrară bunelor moravurĭ.

Dar ce a determinat crearea uneĭ atare dispoziţiĭ. S'a găsit mijlocul, de şi absurd, a nu se divulga secretul profesional, că pare că o fată nu are familie şi nu ar putea divulga secretele membrilor familieĭ eĭ, saŭ dacă trăeşte în concubinaj, nu ar putea să comunice secretele acelui cu care este în aseminea mod de traĭ. Acest motiv am spus este absurd, este necugetat, şi proibiţiunea la căsătorie trebue a fi revocată, ca fiind contrarie legeĭ, moraleĭ şi ordineĭ sociale.

A. G. Dabija.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Două procese. In lipsă de aliele, Iaşul a avut parte în luna aceasta—început de vacanţă—de două evenimente judiciare care aŭ pasionat lumea, dacă se pot pasiona Iaşaniĭ, pentru asemenea spectacole.

Procesul doctoruluĭ Bejan, procesul abateluĭ Morisseau. Intru cît priveşts pe acel de al doilea, cată să maĭ aşteptăm—lăsînd justiţieĭ populare să-şĭ rostească verdictul, lăsînd pînă atuncĭ, naivilor liricĭ aĭ reportagiuluĭ, mult iubitorĭ de ţăranĭ şi puţin ştiutorĭ de gramatecă să semneze proclamaţiunĭ cotidiane şi ilustrate—către popor. Socotim însă că nicăirĭ iubitorĭ de adevăr şi dreptate nu pot găsi un prilej maĭ instructiv şi maĭ moralizator al sentimentuluĭ de echitate de cît studiind prima din cele două sus numite afacerĭ,—procesul Bejan.

Sunt cîte-va zile de cînd tot aci am înregistrat numeroase cazurĭ străine în care justiţia suferise marĭ înfringerĭ morale, făcînd să sufere oameniĭ pe nedrept. Dar—de astă dată e vădit—nu e de trebuinţă pentru asemenea demonstrărĭ să răsfoim dosare exotice: avem şi noĭ faliţiĭ noştri... între judecătorĭ; avem şi noĭ micĭ inchizitorĭ şi marĭ născocitorĭ de combinaţiĭ; avem şi noĭ onoarea—a nu se tipări oroarea—nesfîrşitelor torturĭ preventive, interogatoriĭ tendenţioase, avem şi noĭ ochelarĭ echivocĭ, miopĭ saŭ normalĭ după împrejurărĭ. Şi „afacerea" Bejan după cum cu supremă satisfacţie, afişa presa atîtea lunĭ de zile va rămînea una din interesantele pilde de genul acesta—în cazierul mareĭ instituţiĭ ce se simbolizează prin femeea cu ochiĭ legaţĭ; va rămînea un exemplu trist de modul cum între pragul caseĭ tale şi al palatuluĭ de justiţie—tu cetăţean liber şi onest—poţĭ rămînea compromis, pierdut, batjocorit pînă va binevoi Dreptatea să te proclame că 'n adevăr—nu eştĭ vinovat de nimic.

Filosofiĭ ne mîngăie: toate întîmplările acestea folosesc omenirii: justiţia învaţă din toate ca să evite pe altele. Dar nu găsiţĭ că dama aceasta cocoţată pe frontispiciile palatelor administrative e cam fudulă de o ureche, şi pînă să ne-audă ea, adese-orĭ ne omoară judecătoriĭ?

Mascaradă-gheşeft

Colectiviştiĭ aŭ găsit mijlocul de a face pînă şi din mascarada poliţienească de la 11 Iunie un gheşeft liberal-naţional.

Primăria de Bucureştĭ a destinat ***două sute miĭ leĭ,*** **iar din bugetul statuluĭ s'a distras, cincĭ sute de miĭ de leĭ pentru aşa numita serbare de la 11 Iunie.**

Iată dar şapte sute de miĭ de leĭ de cheltuit pentru o simplă petrecere poliţienească, de oare-ce atît drapeliştiĭ, cît şi Fleviştiĭ ar fi renunţat de a lua parte la serbare, faţă cu caracterul pur colectivist pe care oculta ţine să'l dee serbăreĭ.

Maĭ mult ca sigur că treĭ părţĭ din acestă sumă, vor intra în buzunărĭ patriotice.

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

VI

(Urmare)

In sfîrşit, o altă desminţire, trimisă din Budapesta la Bucureştĭ cu data de 2/14 Maĭ, sună:

„*L'Indépendance Roumaine* de la 20 Aprilie (12 Maĭ), sosită aci astă-zĭ, conţine două rescripte ale d-luĭ Wlassics, ministrul cultelor, adresate Metropolituluĭ Miron Roman, în privinţa subvenţiunilor acordate şcoalelor romîne din Braşov. *Pe baza unor informaţiunĭ* **autorisate,** *putem asigura, că d. Wlassics n'a adresat Metropolituluĭ decît numaĭ un singur rescript,* **anume pe aceia de la 18 Aprilie 1898 nr. 1816,** publicat de „L'Indépendance, în locul intîiŭ şi în care *expresiunea «guvern regal» nu se refera la guvernul romîn, ci exclusiv la guvernul unguresc.* Cît despre **celalalt pretins rescript** ce ar fi fost adresat de d. ministru Wlassics Metropolituluĭ, **el n'a fost adresat** şi, prin urmare, *[illegible] privinţă este contrarie adevărului*".

Inţelegem şi această *desminţire.* Ordinul contestat oficios din Budapesta e — pe cum se afirmă — *confidenţial,* trimis saŭ predat la mîna proprie a Metropolituluĭ Miron, care şi prin caracterul confidenţial al ordinului şi prin însăşĭ posiţia sa atît de dificilă faţa cu guvernul unguresc — nu poate contrazice acestuia.

Dar,—pe cum vom arăta în cele următoare- acelaşĭ ordin e indirect confirmat de chiar organul Metropolitului Miron, *Telegraful Romîn,* care declară, că *„nu poate nicĭ confirma, nicĭ contesta"* actele cetite de d. Tache Ionescu.

Dacă într'adevăr ordinul chestionat ar fi falsificat, suntem convinşĭ, că Metropolitul 'l-ar fi contestat imediat în organul seŭ!

In convingerea aceasta ne întăreşte următorul pasaj dintr'o corespondenţă publicată în numărul de la 1/13 Maĭ al *Drapeluluĭ* şi trimisă—pe cît ştim noĭ—de un bărbat din Braşov în posiţie a fi cît se poate de exact informat în afacerile interne ale şcoalelor romîne de acolo:

Pe aicĭ se susţine, că **atît din Bucureştĭ cît şi din Pesta se face mare presiune asupra Metropolituluĭ din Sibiu, ca să se declare, că numaĭ de un ordin are cunoştinţă.** Nimenĭ nu poate însă presupune, că se va obţinè o asemenea declaraţiune de la Metropolit. **Cu nimic pe lumea asta nu se maĭ poate desminţi fiinţa acelor ordinaţiunĭ; tot aşa a chitanţelor.** *Chestiunea e, că unul numaĭ e trimis de ministrul Wlassics, ceea-ce nu exclude fiinţa celuilalt, şi provenienţa luĭ de la baronul Banffy. Orĭ e de la Wlassics orĭ de la Bánffy, tot una.*

E drept, că Mitropolitul Miron nu s'a declarat; dar' *ajunge, că din Budapesta s'a contestat fiinţa acelui ordin!*

Avînd înaintea noastră toate aceste «desminţirĭ oficioase», nu ne putem suprima reflexiunile ce cu tărie elementară ni-le suggerează tendinţa fundamentală a lor: *disculparea cu orĭ-ce preţ al d-luĭ Sturdza.*

Căcĭ, într'adevăr, acesta e scopul marcat ca un fir roşu în „desminţirile oficioase" ticluite la Budapesta şi unele din ele probabil chiar aicĭ la Bucureştĭ.

Vom documenta ce afirmăm.

Toate menţionatele, „desminţirĭ oficioase" se reduc, în definitiv, şi insistă cu o tenacitate *suspectă*—la contestarea afirmaţiunilor: că d. Sturdza ar fi servit la mîna guvernuluĭ unguresc acte şi chitanţe, carĭ dovedesc oficial subvenţiile acordate şcoalelor romîne din Braşov şi bisericeĭ Sfîntuluĭ Nicolae de către guvernele noastre anterioare. De aicĭ negarea atît de categorică a ordinuluĭ confidenţial, în care sunt formulate atît de precis provocările la datele parte delaţionate la Orfeu, parte comunicate guvernuluĭ unguresc de către actualul nostru premier.

Ce putem şi *trebue* să deducem din aceste supositiĭ documentate?

Putem şi *trebue* să deducem că:

Dacă d. Sturdza s'a făcut într'adevăr culpabil, în faţa statuluĭ romîn şi a neamuluĭ romînesc, de păcatul enorm de a fi tradat unuĭ guvern nu numaĭ străin, dar' chiar duşman intereselor noastre naţionale, acte şi documente de stat, menite a fi arme ucigătoare pentru şcoalele romîne din Braşov, — în acest cas guvernul unguresc şi complicele seŭ romîn vor fi avut primordiala prudenţă de a ţine cel maĭ sever secret asupra făptuirilor lor, carĭ nu se vor putea desvălui în toată fiinţa şi nuditatea lor decît din partea istorieĭ,—maĭ apropiate saŭ maĭ îndepărtate. In special guvernul unguresc îşĭ are pentru acest cas interesele sale marĭ de a ocroti şi disculpa pe complicele seŭ tocmaĭ în vederea uneĭ asigurate reuşite a planurilor sale şoviniste.

Ear' dacă d. Sturdza în calitatea sa de prim-ministru, de fapt n'a servit guvernuluĭ unguresc actele şi documentele menţionate, — rămîne totuşĭ culpabil de faimoasele delaţiunĭ de la Orfeu şi totodată poate fi învinuit de a fi opus, cel puţin pînă acum, o prea slabă resistenţă uneltirilor criminale ale guvernuluĭ unguresc contra şcoalelor romîne din Braşov şi de a nu fi semnalat primejdia la timp, din propriŭ îndemn şi cu toată conştinţa.

Vom continua în articolul următor desbaterile ce aŭ avut loc în senat şi vom arăta consecinţele acestor desbaterĭ, în carĭ d. *Sturdza* s'a manifestat foarte intolerant chiar faţă de un bărbat, care ar fi putut aduce multă lumină în chestiune.

MANILLA

Continuare la descrierea Philippinelor

Pe coasta de Vest a insuleĭ Luçon, se deschide un golf admirabil, foarte bine adăpostit, dar de alt-fel puţin adînc. Acest golf se numeşte *Manilla.* In fundul luĭ se află şi capitala Philippinelor, numită tot *Manilla.* Acest oraş de şi la o depărtare extremă, de şi într'o insulă azvîrlită de continentul asiatic la o îndepărtare de 4 zile; izolată în imensul Ocean Pacific, şi-a luat de la un timp încoace un avînt puternic; a devenit un centru de un comerciu foarte activ, şi călătorul obosit de simplicitatea lunguluĭ săŭ voiaj se recrează în confortul unuĭ oraş cu desăvîrşire europenizat; cu clădirĭ pompoase, cu strade largĭ şi bine pavate, pe care rulează roţile tramwayurilor, cu otelurĭ luxoase, cu muzee, şcolĭ superioare, catedrale măreţe, grădinĭ şi pieţe publice împodobite cu monumente, şi cîte alte clădirĭ monumentale, care te fac să uiţĭ că te afli sub un cer tropical.

Oraşul este zidit pe marginea golfuluĭ, la gura unuĭ rîu numit *Passig,* de asemenea navigabil, ce vine din scurgerea unuĭ mare lac din apropiere, numit *Lacul Bay,* şi care rîu constitue şi el un excelent port pînă la *puntea Spanieĭ.*

Oraşul Manilla are forma generală a unuĭ pentagon neregulat, încunjurat de forturĭ. Pe malul sting al rîuluĭ Passig, se află vechiul oraş *Ciudad,* ocupat de administraţiunea civilă, religioasă şi militară. Aspectul acestuĭ oraş este de o grandoare tristă. Alăturĭ cu monumentele grandioase, zac încă şi astă-zĭ ruinele a o mulţime de alte monumente dărîmate de puternicele cutremure de pămînt, care se întîmplă atît de des aicĭ. In mijlocul oraşuluĭ se întinde o piaţă largă, în mijlocul căreia se rîdică monumentul luĭ Carol IV.

Imprejurul acesteĭ pieţe se înşiră clădirile cele maĭ însemnate ca: *Palatul comunal* şi de *justiţie, palatul guvernatoruluĭ general, palatul episcopal, catedrala, universitatea, mulţime de mănăstirĭ, cazărmĭ,* şi *fortăreţe.* Clădirile sunt toate de peatră şi de un stil greoiŭ. Aceasta din cauza cutremurelor de pămînt, care une-orĭ nu cruţă de cît coliba modestă a modestuluĭ eĭ locuitor.

Pe malul drept al rîuluĭ Passig se întind foburgurile: *Bimondo, Tondo, Santa Cruz, San Miguel, San Sebastian, Ermita* şi *Paco.*

Aceste foburgurĭ formează oraşul comercial, compus din *Europeĭ* şi *Americanĭ,* carĭ fac comerciul mare; *Tagalĭ* şi *Chinezĭ,* carĭ fac comerciul mic.

Foburgul *San Sebastian* formează centrul comerciuluĭ. Clădirile acestuĭ foburg sunt de alt-fel micĭ, joase, fără o aparenţă grandioasă, dar sunt *imense* averile pe care le ascund păreţiĭ lor simpli, averĭ acumulate prin negoţ, şi carĭ se vor maĭ mărĭ, cînd timpurĭ maĭ liniştite vor sosi peste aceste insule opulente, dar atît de mult turburate, din cauza uneĭ administraţiunĭ păcătoase prin care au trecut.

Foburgurile *Ermila* şi *Paco* formează quartierul aristocratic din Manilla. High-Liful Philippinian nu 'şĭ are origina, nicĭ în castelele mucezite ale Evuluĭ mediŭ, nicĭ în armele ruginite ale cavalerilor cruciaţĭ, nicĭ în coroanele demonstrate ale principilor desmoşteniţĭ, ci în minele cu mult aur, şi în pămînturile excesiv de roditoare ale Philippinelor.

Legătura între *Ciudad,* şi celelalte foburgurĭ, se face printr'un mare pod, *Punta d'Espania,* şi o punte de fer, suspendată.

Populaţiunea totală a Manillieĭ, se rîdică la 300,000 locuitorĭ, dintre care 45,000 Chinezĭ şi 5—6000 Europeĭ. Restul se compune din Tagalĭ şi Metişĭ de aĭ acestora.

Populaţiunea oferă de alt-fel un spectacol variat, cît şi amuzant. Preoţiĭ (Padres) îmbrăcaţĭ în reverende lungĭ, negre şi pe cap cu pălăriĭ în formă de uluc, circulă încoace şi încolo pe sub umbra palmierilor; femeĭ creole saŭ metişe de Spanioli, îmbrăcate în rochiĭ de mătasă, şi pe deasupra cu un mantelet lung, care se lasă de sus şi pănă în jos în cascade de dantele. Sunt superbe aceste *senioritas,* cu părul lor de un negru strălucitor, împodobit cu florĭ roşiĭ, amestecate cu foĭ verzĭ. Ele aŭ mersul leneş, cu sprincenele marĭ şi arcate, ochiĭ migdalaţĭ şi de o privire adorabilă, care te

robește, și cu evantaliul veșnic în mișcare, răcoresc gîtul lor gracios, și umerii albi și rotunzi, cari cu indiscrețiune se deschid privirii trecătorilor. Apoi Tagale de sînge pur saŭ amestecat, a căror îmbrăcăminte constă dintr'o cămașe lungă încinsă și lăsată pănă la genunchi, cu cercei mari care atîrnă de-alungul feții lor brune-maslinii; și cu gîtul împodobit cu brelocuri, medalioane și amulete bine-cuvîntate, și cu părul împodobit cu flori, lasă să cadă în bucle pe umeri. Toată această lume care trece și vine exhibindu-și precioasa lor persoană, ține de un *bon ton* de a purta între degetele mîneĭ stîngĭ o țigară veritabilă Manilla, și în mîna dreaptă, o batistă de mătasă înfășurată pe degete cu care 'și șterge din cînd în cînd tîmplele și buzele strînse cu cochetărie.

De un deosebit interes sunt fabricele de țigări. Acestea sunt cele maĭ multe, și de o activitate febrilă. Mii de uvrierĭ Tagalĭ, bărbați și femeĭ, sunt ocupați în aceste fabricĭ. Femeile confecționează țigările de foĭ, iar brăbații țigările cu hîrtie (cigarettes). Modul cum le confecționează este foarte simplu. Uvrierele staŭ împrejurul unor mese micĭ; unele cu o peatră ovală bat foile ca să le subție și altele le sucesc. Operația este așa de repede, că abia poți prinde cu ochiul agilitatea mînilor lor. Fie-care uvrieră poate confecționa de la 3—4000 de țigări pe zi.

Manilla este centrul comerciului din Philippine. Aicĭ se concentrează totul de prin celelalte insule ale arhipelagului, și de aci apoĭ se trimete în restul lumeĭ prin mijlocirea vaselor engleze, americane saŭ spaniole.

Acum după ce cunoaștem Manilla, să întreprindem și o călătorie pe cursul rîului *Passig* a căruĭ imprejurimĭ sunt de o frumuseță uimitoare.

Rîul Passig constituie pentru insula Luçon o arteră foarte importantă, pănă în lacul Bay, de unde își iea nașterea. Navigațiunea pe acest rîŭ este răpitoare. De-alungul luĭ, navigatorul trece printr'o vegetațiune tropicală magnifică, de palmierĭ, de bananierĭ, de trestie de zahar, de tufe gigantice de bambus, etc. care atît prin varietatea, cît și prin bogația lor îți farmecă ochiul. Adaugă la toate acestea variația nesfîrșită a florilor, cu care natura în mod spontaneŭ a tapisat gazoanele, și a incoronat plantele, ca călătorul fericit să exclame în extaz: «Iată adevăratul Paradis».

Pe malul rîului Passig, se află un sat numit *Pato*. Acest sat are o întindere de vre-o 8 kilometri lungime, și nu este locuit de cît de crescătorĭ de *rațe* și de *gîște*. Dinaintea fiecăreĭ case se află o curte mare, foarte curată, îngrijită în fie-care dimineață, unde vin rațele, după ce și-aŭ făcut jocul lor aquatic, de se usucă la soare, și își primese hrana zilnică, care constă din scoicĭ strînse anume pentru dînsele din laguna vecină. Astfel se cresc aci milioane de rațe și gîște pe an, și Tagalii dau o foarte mare atențiune acesteĭ intreprinderĭ, de oare-ce gustarea lor cea maĭ favorită, este o mîncare pregătită din bobociĭ abia eșiți din găoace.

Lacul Bay, este un basin vast de o întindere pănă la 50 kilometri în diametru, și foarte renumit în tot archipelagul pentru calitatea și cantitatea peștelui ce conține. Țărmurii sunt incunjurați de cîmpii fertile, de aceiași frumusețe ca și cele de pe malurile Passiguluĭ și care se adăpostesc prin șirurĭ muntoase cu văĭ superbe. De jur imprejurul laculuĭ se întind numeroase sate, care ar prospera foarte mult, dacă s'ar pune în comunicațiune cu capitala printr'un serviciu regulat de navigațiune.

Intre acestea se găsește un sat numit *Los Banos*, cu surse termale, a căror temperatură ajunge 80°. De altfel regiunea fiind vulcanică, presintă o multime de asemănea surse.

La poalele munților *Manguilino*, într'o regiune pitorească, se găsesc numeroase băĭ de vapori, pe care cuptorul luĭ Pluton îĭ trimite din sînul pămîntuluĭ.

Dacă cultura nu și-a luat încă o desvoltare destul de mare, din causa jesuitismuluĭ, care s'a mărginit maĭ mult la o propagandă religioasă, încătușînd pe ceĭ convertiți cu prejudițiile credinței, un fapt însă îĭ onorează. Prejudițiul de rasă, aproape a dispărut. Nicĭ într'o colonie Spaniolă, toleranță nu a fost în uz ca aicĭ. Șefiĭ administrațiuneĭ publice, aŭ fost admiși și dintre metiși, și Tagalii purĭ pot luă parte în consiliul guvernămîntuluĭ, alăturĭ cu nobilii *hidalgos*.

Tagalii sunt un popor blînd, supus, și cu dispozițiĭ intelectuale, susceptile de o întinsă cultură. Ei se deosebesc de ceilalți Malezĭ, chiar și prin fisic. Sunt micĭ de statură și de o constituție delicată. Figura lor este agreabilă; sunt maĭ puțin negri de cît ceilalți Malezĭ, și cu părul deși negru, dar nu este lînos. Calitățile for, i-a apropiat ușor de Europeĭ, și prin amestecul lor cu acești, s'a dat naștere uneĭ rase viguroase, cu un viitor deschis, și care are menirea de a stăpîni și a transmite limba și cultura europeană în această lume îndepărtată.

Victor Dogar

Științĭ-Litere-Arte

Un senzațional proces de divors are loc la Paris. Marea artistă Réjane și impresariul Porel, artist și dînsul, și-aŭ intentat reciproc procese de disparțenie. Soții aŭ doĭ copiĭ, un băiat și o fată pe care celebra artistă îi ducea cu sine astă iarnă în timpul turneului.

*

In apropierea băilor *Strunga* se zice că s'aŭ descoperit o nouă cantitate de nomol de pucioasă și de fier.

Proprietarul băilor, oculistul dr. Manolescŭ, e avut pe semne *vederea* bună cumpărînd renumita localitate.

*

O nouă achizițiune strălucită a făcut biserica în apus. După romancierul Joris Karl Huysmans, iată acum că poietul François Coppée se declară cu totul convertit la credință și noua sa carte „La bonne souffrance" e închinată unuĭ abate catolic.

*

Un amănunt original cu privire la ultimele două duelurĭ pariziane. Ziaristul Gérault-Richard, eroul unuĭ duiel era în acelaș timp martor în cel de al doilea. Abia avu timpul să-și lepede redingota pentru propriul săŭ duiel — în care fu puțin rănit la frunte — după ce și-a îndeplinit datoria de martur.

*

D-nii S. Spegler și L. Ghelerter aŭ depus cu succes doctoratul al doilea în medicină.

*

D-ra Maria Anastasescu a fost recomendată pentru postul de intern la spitalul „Caritatea".

*

Se știe că la ultimele marĭ curse din Paris, premiul cel mare—200,000 de francĭ,— cîștigat de Rothschild, fu dăruit săracimeĭ pariziane. Banii aŭ fost împărțiți la... o sută de mii de oameni: doĭ francĭ de cap. Caĭ sunt animale recunoscătoare în adevăr.

*

In jurul „ghilotineĭ" se petrece o adevărată luptă la Paris. Trebuind să fie mutată din cartierul unde se instalează de ordinar nicĭ un alt cartier al Parisului nu consimte să dea adăpost faimoaseĭ invenții a doctoruluĭ Guillatin, pe care o numește azi călăul Deibler.

INFORMAȚII

Continuarea procesuluĭ Morisseau

Ascultarea martorilor

Alexandru Dumitroaeĭ. Eŭ am auzit la primărie, că Popa caută cărăușĭ pentru a'ĭ transporta bagajul la Dorohoĭ și m'am dus la curte, așteptînd la trăsură, care eră maĭ în dreapta scăreĭ și nu în dreptul eĭ, pentru a putea să mă împac cu el. Am văzut pe părintele eșind și în pragul ușeĭ au dat un foc de revolver, atuncea eŭ și cu'n altul ce eram la trăsură ne-am speriat, în urma preotuluĭ a eșit toți din casă și Parascan care ajungînd pe preot a mers cu el umăr la umăr cîți-va pașĭ și trecînd dincolo de trăsură am auzit al doile foc și Parascan a fost împușcat.

Martorul precizează că întăĭ a eșit Morisseau din casă și în urma luĭ a eșit Parascan. Spune că n'a văzut pe nimenĭ stînd înaintea cailor și n'a văzut pe Parascan să fi dat vr'o lovitură Preutuluĭ.

Un incident se ridică de către avocatul apărăreĭ d. Panu, contra modului de a se face instrucția spunînd Procuroruluĭ general: regret că în procesul de la Piatra unde pot avea ocazia să-ți arăt ce fel de instrucție se face sub conducerea și direcția d-tale și unde ai pus pe d. Leonescŭ să-ți țină locul.

Costachi Bujor. Eram tocmit de preotul Morisseau să-i transport lucrurile la Dorohoĭ, m'am dus la curte și așteptam din dosul trăsureĭ unde stînd puțin a eșit Morisseau din casă, a dat un foc de revolver în pragul caseĭ de vuetul căruia m'am speriat; popa a apucat la stînga și îndată am auzit al doilea foc cînd, am văzut pe Parascan plin de sînge, împușcat. Popa s'a scoborît singur de pe scărĭ în urma luĭ nu eraŭ nimenĭ.

Ședința se suspendă pentru 10 minute; la redeschidere se introduce martorul:

Petrea Bulbuc care declară că se constitue parte civilă și că ar *pofti* despăgubirĭ, cu un ton prelungit, pe care unul din avocații apărăreĭ, la asămuit cu cel al luĭ Manoliu din Hamlet; arată: eŭ dimineața pe la 8 ore m'am dus la curte și am dat socoteala de vînzarea făcută în pădure; am stat la curte pănă după amează, apoĭ m'am dus prin sat; fiind prin apropierea curțeĭ și de drumul ce ducĕ de la curte la Primărie am auzit către seară două focurĭ de revolver și oamenii carĭ strigau «prindeți'l, opriți trăsura că s'a omorît un om» m'am uitat am văzut o trăsură cu doĭ caĭ venind dinspre curte în goană, în ea eraŭ doĭ îmbrăcați nemțește unu pe capră trăsureĭ și unu în trăsură care sta cu capul înapoĭ, eŭ am sărit în trăsură l'am apucat pe la spate și l'am cunoscut că este Morisseau, el s'a luptat cu mine întorcînd peste umărul seŭ revolverul, a dat un foc, eŭ atuncea de spaimă am căzut din trăsură jos dar nu știŭ cu Popă saŭ fără popă saŭ singur, pe urmă m'am sculat, m'am luat după trăsură pe care n'am ajuns'o de cît la primărie unde am găsit pe Popă prins lungit cu fața în sus, cu revolverul în mînă pe care i l'am luat și nu l'am dat de cît primarului. Focul pe care l'a dat peste umărul meŭ, Preotul Morisseau, a trecut în vînt.

Costache Chițan. Parte civilă. După ce cere dispăgubirĭ, arată: Am fost ziua la horă în sat, fiind Duminică, spre seară m'am dus la curte pentru socoteală. Ducîndu-mă pe drum am auzit două focurĭ și în urmă lumea strigînd prindeți'l și văzînd un om că fuge eŭ m'am ascuns între cară, m'am repezit la el, l'am apucat de mîna dreaptă în care avea revolverul ca să'l iau, el însă mi la pus în piept și m'a împușcat, după aceasta am căzut jos, m'au dus la primărie, acolo mi-au dat de-am băut puțină apă după care am leșinat perzîndu-mĭ cunoștința. Pe urmă am fost transportat la spital unde am stat 3 săptămînĭ, acolo am pătimit mult maĭ ales cînd mi-a scos glonțul, acuma chiar sufăr și e pacat de mine căcĭ sunt tînăr și de-acum am de trăit, dac'a-și fi bătrîn încalea nu mi-ar părea rău. Nu pot munci la o muncă grea și maĭ ales cînd fac cîte un drum lung nu pot de loc. In poartă era Gheorghe Ivan, vezeteu, care a oprit pe popă însă el l'a amenințat cu revolverul dupa care Ivan i-a dat drumul.

Țeilic Feldman comptabil, arată: In Septembrie am fost la Dersca, aveam de luat atît de la Burbure cît și de la preutul Morisseau banĭ, acesta din urmă, mi-a plătit, însă cînd i-am dat chitanța mi-a pretins ca în ea să prevăd că toate daraverile ce am avut cu d-sa pînă la acea dată sunt liquidate. Eu l'am întrebat pentru ce aceasta, iar d-luĭ mi-a răspuns că a eșit de la Burbure, că aceasta conform testamentuluĭ pe care mi l'a citit și tradus 'ĭ datorește 56,000 leĭ și că Burbure fiind orb nu poate iscăli nicĭ o poliță și altele; în acest timp a bătut Parascan la ușă și a întrat în casă, eŭ temîndu-mă ca nu cum-va Parascan să fi auzit converzația dintre mine și preut și să spună luĭ Burbure, i-am spus'o eŭ singur.

La gara Dorohoiu după aceasta m'a văzut preutul Morisseau și mi-a făcut semn amenințător; cînd am ajuns la magazie mi-a spus stăpînul meu Davidovicĭ c'a fost Morisseau și s'a jeluit c'am spus converzația ce am avut cu el luĭ Burbure. Nu mult după aceea a venit și Morisseau, stăpînul meu nu era în magazie, Morisseau s'a înfuriat și m'a amenințat zicîndu-mĭ să dezmint că a-și fi avut o asemenea converzație cu el, auzind zgomote a venit și stăpînul meu față cu care a vroit să mă bată. Eŭ i-am promis de frică.

Daraverĭ am avut cu Morisseau treĭ anĭ; însă nu mi s'a întîmplat nimic pînă atuncea.

Ioan Nistor, perceptorul comuneĭ Dersca, spune că părintele Morisseau i-a prins copilul în grădina curțiĭ și l'a legat, după ce l'a bătut bine. Apoĭ a început să împuște prin grădină deasupra băetuluĭ. Nistor spune că a auzit împușcăturile dar i-a fost frică să se ducă la curte căcĭ știa cît de violent e popa. Un băet maĭ mare s'a dus la curte și atuncĭ copilul a fost eliberat. Spune că băetul a fost ținut legat vr'un ceas și jumătate și mult timp după aceea a fost bolnav.

Ar fi voit să reclame dar l'a chemat d-na de Burbure și i-a spus să nu maĭ reclame căcĭ d-sa va plăti toate îngrijirile reclamate.

Procurorul general întreabă cît timp e de cînd a murit copilul.

— Dar, n'a murit copilul, d-le procuror. (Hohote de rîs în sală).

Gheorghe Ioan, fost vizitiŭ, astă-zĭ soldat, spune că venea cu trăsura cu patru caĭ de la Dorohoĭ și l'a văzut pe popă la primărie. S'a dus drept la curte și a deshamat caiĭ. Puțin după aceea a fost chemat de Henri să aducă șeaua popeĭ. I-am dus-o sus și popa m'a lovit cu un ciocan și apoĭ l'a isbit pe conașu cu un cortel. Recunoaște că a cerut 10 francĭ pentru palmele cîte le mîncase. Spune că popa i-a spus să iasă din cameră și dînsul s'a dus. Apoĭ a auzit pe popă fugînd jos și trăgînd un foc de revolver. Spune că a fost de maĭ multe orĭ bătut de popă.

Ecaterina Ostahi, spune că a fost cu d-na Burbure la Heidelberg. Știe că d-na a scris două scrisorĭ, una luĭ Eduard și una d-luĭ Hector de Burbure. Cînd a voit să scrie însă a treia luĭ Leon a fost oprită de Morisseau. Nu știe din ce cauză căcĭ eĭ vorbiaŭ franțuzește. Spune că înainte de operațiĭ 14 zile aŭ stat la Heidelberg, la hotelul Victoria unde aveaŭ două camere, una ocupată de Morisseau și una de d-na Burbure și de Ecaterina. Zice că știe că Morisseau l'a lovit pe Leon. N'a văzut, însă a auzit de așa ceva. De aseminea a auzit că copiii eraŭ pedepsiți de Morisseau.

Martorul Ioan Lacinsky, procuratorul de astă-zĭ al d-luĭ Burbure spune că față de d-sa și de d. Burghelea abatele Morisseau a fost socotit. Era o neînțălegere în privința sumeĭ pentru prisacă: Morisseau cerea 2000 leĭ și Burbure voia să dea numaĭ 1500. A fost o discuție pe un ton rîdicat ca într'o afacere băneasca. Știe că Morisseau a diriguit cultura sparghelului. Tot aseminea că Morisseau a înființat o fabrică de cognac, dar după părerea sa maĭ bine n'o maĭ făcea.

Dr. Rădulescu, Mihailenĭ, spune că d-sa a fost însărcinat cu facerea autopsieĭ. In ce privește pe Parascan spune că pe haină și pe cămașă n'a observat nicĭ o arsură și a trebuit să desbrace cadavrul pentru a observa unde a pătruns glonțul. La găsit subsioară. Gaura era mică pe vr'o doĭ milimetri d'abia a deschis toraxul și a constatat o mare hemoragie. Asemănea a constatat că glontele a intrat prin spațiul al treilea intercostal și s'a oprit în al III-lea intercostal drept, ceia ce probează că glonțul a mers drept. Conchide că Parascan a trebuit să fie ucis în direcția perpendiculară cu starea abatelui Morisseau și cu mîna ridicată după cap

De aseminea fiind-că nicĭ o arsură nu se vede pe haine că împușcătura a trebuit să fie la o distanță de un metru saŭ un metru jumătate.

In ce privește pe Chițan, glonțul a intrat prin pept și a ricoșat, la din contra ar fi rămas mort pe loc. Totuși vîrful plămînului a fost atins, dovadă hemoptisia produsă în timpul cît a stat la dînsul. Conchide că pentru totd'auna Chițan e expus la bolĭ, precum tuberculoza și altele maĭ cu samă fiind lcrător manual.

Afirmă că după prima împușcătură Parascan a putut să maĭ alerge cîți-va pașĭ, ridicîndu-se de la prima cădere, căcĭ Parascan era foarte zdravăn și cu o musculatură foarte frumoasă.

Adresa Episcopuluĭ Jacquet

Precum am anunțat ierĭ, episcopul catolic a adresat prețedinteleĭ curțeĭ cu jurĭ o adresă prin care dezminte formal declarațiile grave pe care d. Hector de Burbure le-a făcut înaintea juraților.

Iată o copie de pe acea adresă.

Domnule Prețedinte,

Stima pe care o port Romînieĭ și justițieĭ acesteĭ țărĭ, precum și onoarea ce am de a reprezenta biserica, catolică mă obligă de a vĕ adresa cele de maĭ jos, în urma acuzațiunelor ce mi-aŭ adus d. de Burbure.

Acest domn a spus următoarele: Că aș fi trimis preotul catolic din Botoșanĭ la Dersca pentru a învita pe Henri de Burbure la Iașĭ;

că venind acesta la mine i-aș fi spus că abatele Morisseau va cheltui pînă și 30.000 leĭ pentru:

a) a conrupe advocațiĭ părțeĭ civile, care vor pleda ast-fel achitarea în înțelegere cu advocațiĭ acuzatuluĭ;

b) a conrupe jurațiĭ, căcĭ în Romînia justiția e venală;

c) a conrupe pe prefectul Moruzzi căci în această țară totul se face prin banĭ.

Respund la aceste acuzărĭ, că știŭ despre o singură vizită pe care un preot a făcut-o la Dersca și anume părintele Janik, altă dată preotul parohieĭ

Igiena Copiilor

SRISOAREA II

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

De la vîrsta de 6—15 anĭ dispoziționea pentru boalele infecțioase, inclusiv febra tifoidă e și maĭ pronunțată și maĭ apare dispoziționea pentru așa numitele boale de școală precum: anemia, miopia, nervozitatea, strîmbările coloaneĭ vertebrale și în fine se maĭ observă la copiĭ cu o dispozițione deosebită, epilepsia și chorea.

Să privim acuma cele scrise din alt punct de videre, să videm ce mortalitate daŭ cele maĭ principale din aceste boale saŭ în caz că terminațiunea n'ar fi letală ce urmărĭ poate avea în viitor pentru organism.

Debilitatea generală a copiilor noĭ născuți. Numărul copiilor noĭ născuțĭ debilĭ se urcă aproximativ la 5% din totalul copiilor noĭ născuțĭ. Aceste ființe nenorocite participă în statistica copiilor morți în vîrstă de la 0—1 anĭ cu numărul de 12—20%. Cea maĭ mare parte din eĭ mor deja în cele dintăĭ zece zile după naștere, iar micul număr ce scapă de moarte printr'o îngrijire plină de sacrificiu și abnegațiune din partea părinților, rămîne pentru toată viața niște ființe slabe, bolnăvicioase.

Boalele organelor digestiuneĭ daŭ o moralitate de 38—40% din toțĭ copiĭ bolnavĭ și o mortalitate de 9.6%—17% din ceĭ îmbolnăviți de asemenea boală. Boalele organelor digestiuneĭ pot lasa în urma lor o slăbăciune ireparabilă a organelor digestiuneĭ și o stare debilă consecutivă a întregului organism.

Boalele organelor respirațiuneĭ, deși maĭ puțin frequente decît boalele organelor digestiuneĭ daŭ totuși o moralitate de 8%—11% din ceĭ îmbolnăviți.

Boalele organelor respirațiuneĭ pot lasa în urma lor o dispozițione pentru recedive, iar recedivele des repetate pot da loc la îmbolnăvirĭ cronice a pulmonilor.

Boalele infecțioase apar obicĭnuit subt formă de epidemiĭ maĭ mult saŭ maĭ puțin întinse, maĭ rar sub formă de epidemiĭ. Caracterile epidemieĭ nu sunt tot-d'auna egale, d'acea auzim vorbind de epidemiĭ benigne și de epidemiĭ maligne. Moralitatea depinde de la caracterul epidemieĭ, de la salubritatea localitățeĭ unde ea a isbucnit, de la măsurile igienice luate din partea autorităților în drept, de la îngrijirea ce se dă bolnavilor. Reprezentanții principalĭ și maĭ frequente a acesteĭ serie de bolĭ sunt la noĭ în Europa.

Iași. D-r W. Finchelstein

(Va urma)

Creditul Funciar Urban Romîn

IASSY

PUBLICAȚIE

De și s'aŭ făcut publicație prin ziare că Marele Otel Trajan din Iassy se dă în chirie de la 26 Octombre 1899 însă în urma dispozițiunilor luate de Direcțiune să face cunoscut că acest Otel să poate închirie chiar de la *26 Octombrie anul curent 1898.*

Doritorii de a'l lua în chirie pot lua informațiunile necesare de la cancelaria serviciuluĭ contencios al Crediturui în fecare zi de lucru de la oarele 2—4 p. m.

Custode, *Th. A. Pogor.*

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacție.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinta onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităţii pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispoziționea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionarii exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, deci avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Brăila, 5 Iunie 1898.

Cereale vîndute 55317 hect.

Porumb maxim leĭ 6.37½ hect. Porumb minim leĭ 5.75 hect. Porumb roş leĭ 7. hect. Grîu maxim leĭ 12.25 hect. Grîu minim leĭ 9.15 hect. Orz leĭ 4.10.

Cereale sosite pe apă nimic pe uscat 2250 hect.

din Botoşanĭ, astă-zĭ rectorul seminariuluĭ de Iaşĭ. D. Janik s'a dus la Dersca la începutul procesuluĭ Morisseau, în ziua de Crăciun 1897, în urma uneĭ invitaţiunĭ a familieĭ Burbure, fără a mĕ fi prevenit şi din această cauză a primit aspre mustrărĭ din partea episcopuluĭ. Acest lucru îl mărturiseşte părintele Janik prin declaraţia aci alăturată.

D. Henri de Burbure s'a prezentat la locuinţa episcopuluĭ fără a fi chemat de nimene -- aceasta în ziua de 7 Octombrie 1897 — adecă cu mult înainte de a merge părintele Janik acolo.

Temîndu-se de a nu fi primit, s'a adresat rectoruluĭ seminaruluĭ. Prin aceasta Henri de Burbure mi-a trimis o carte de vizită—pe care o păstrez—continuînd cuvintele «Monseigneur, j'ai l'honneur de vous demander une audience". L'am primit şi în convorbirea care a avut loc, Henri de Burbure a adus cel dintîiŭ chestiunea abateluĭ Morisseau. I-am spus atuncĭ următoarele :

(a Fiind-că membriĭ familieĭ de Burbure sunt chemaţĭ ca martorĭ, eĭ aŭ datoria de a declara înaintea justiţieĭ tot adevĕrul.

b) Eĭ aŭ deaseminea dreptul de a apara onoarea familieĭ. Dar de ce să meargă maĭ departe? Pentru ce din martorĭ să vĕ tranformaţĭ în acuzatorĭ? E drept ca eleviĭ să urmărească în justiţie pe fostul lor profesor? Abatele Morisseau e în mîinele justiţieĭ, lăsaţĭ justiţia romînească să-şĭ facă datoria. Copiĭ de Burbure trebue să cunoască desigur ignobile acuzaţinĭ pe care o parte din public şi presă le spune relativ la relaţiunele dintre d-na de Burbure şi abatele Morisseau.

— „Mama mea a fost o mamă sfîntă"; a spus Henri de Burbure.

— „O ştiŭ" i-am respuns eŭ „toţĭ preoţiĭ care a cunoscut-o mi-aŭ declarat aceasta". Dar de ce să acreditaţĭ acest mare sgomot arătîndu-vĕ infuriaţĭ în contra abateluĭ Morisseau? Lasaţĭ surorilor voastre, celor treĭ copile care sunt internate la pensionatul Notre-Dames de Sion, consolarea de a avea cel puţin o mamă de respectat.

Henri de Burbure declarînd că familia Burbure nu confunda catolicismul cu abatele Morisseau, i-am respuns că trebue de observat că o parte din public şi din ziare nu judecă tot ast-fel şi că s'a deschis o campanie pentru a face să se creadă că toţĭ preoţiĭ catolicĭ sunt criminalĭ, convine familieĭ Burbure de a se preta la o ast-fel de campanie?

Tînărul Burbure obiectîndu-mĭ că totuşĭ vor trebui îndemnităţĭ pentru familia Parascan. Nimic maĭ drept i-am respuns. Orĭ cum s'ar întîmpla abatele Morisseau va trebui să plătească daune şi nicĭ chiar 10,000 leĭ nu ar fi prea mult".

Sfaturile mele aŭ făcut o impresiune asupra luĭ Henri care mi-a mărturisit că regretă procesul Morisseau. A adăugat că nu speră să convingă însă pe tatăl saŭ care trăeşte prin priele sale ideĭ şi decĭ foarte încăpăţinat şi foarte iritat contra abateluĭ Morisseau.

De altă parte, domnule preşedinte, afirmarea că aş fi obligat pe abatele Morisseau a plăti 30,000 leĭ:

1) Pentru a conrupe pe advocaţiĭ părţeĭ civile, care vor pleda achitarea în înţelegere cu avocaţiĭ acuzatuluĭ, *e o calomnie.*

2) Pentru a conrupe juraţiĭ căcĭ în Romînia justiţia e venală, *e o infamie.*

3) Pentru a conrupe pe prefectul Moruzzi, căcĭ în ţara aceasta totul se face prin banĭ, *e o altă infamie.*

Dacă printre d-niĭ juraţĭ s'ar afla vreunul pe care eu să fi căutat a-l conrupe în mod direct saŭ indirect, să se scoale şi să declare.

Dacă în Iaşĭ şi Romînia întreagă se află vre-un magistrat pe care să'l fi încercat a'l influinţa să declare aceasta şi s'o publice.

Eŭ am avut totdeauna încredere în justiţia ţĕreĭ Romîneştĭ. Am regretat numaĭ în timpul din urmă că s'aŭ aflat persoane care s'aŭ încercat prin toate mijloacele permise şi ne permise, a împedeca justiţia de a'şĭ spune cuvîntul în afacerea Morisseau.

„Rog pe juraţĭ să se pronunţe după cum le va dicta conştiinţa şi mĕ plec de pe acum la hotărîrea lor."

Din Dorohoĭ ni se scrie că d. Haralambie Miloş, a fost numit subprefect al plăşeĭ Herţa-Prut.

Dr. I. ŢARANU

Specialist pentru boalele de piele şi syphilis

Iaşĭ — Strada Unirea 1

COLŢUL STRADEI DE SUS

consultaţiunĭ de la 2—4

EDITIA III-a

Procesul Abateluĭ Morisseau

— Şedinţa din 6 Iunie —

Procurorul general cere ca 'n virtutea puteriĭ discreţionare, ce are preşedintele curţeĭ, să se citească depoziţiile martorilor acuzăreĭ care lipsesc şi din diferite motive n'aŭ putut veni la proces.

Inainte de aceasta d-sa pune cîte-va întrebărĭ acuzatuluĭ şi acesta declară că guvernanta care a fost surprinsă cu Leon, a fost concediată după două zile. Nu este adevărat că s'ar fi opus la ducerea în străinătate a d-luĭ Burbure pentru a se cura de ochĭ. D. Burbure a fost sub cura unuĭ doctor şi familia l'a rugat să-l facă cîte-va injecţiunĭ cu pilocarpină pentru a-l face să asude, zice că n'a fost nicĭ odată cu Burbure la Sire.

Preşedintele citeşte apoĭ depunerile luĭ Henri de Burbure, Eugène Uhrinovschi, Leon de Burbure, deposiţia făcută înaintea judecătoruluĭ de instrucţie din Bruxelles prin comisia rogatorie.

Martorul Gheorghe Ungureanu, citat de acuzare, e întrebat de aparare dacă în Maĭ s'a luat fotografia şi dacă funcţionariĭ primărieĭ a fost. Spune că *da.* Zice că a fost de faţă. Maĭ zice că Morisseau a botezat ceva din ţară, a auzit de Gherasim, Fiminiuc, Onofreĭ, veniţĭ din Bucovina. Copiiĭ lor aŭ fost botezaţĭ. Aceştia eraŭ servitorĭ la curte.

Ferdinand Haas, arată că, pe cînd mă aflam cu părintele în odae la împachetat, am văzut că a venit Leon Burbure care a vorbit ceva cu părintele. A auzit pe Ioan cerînd parale. Nu ştie că părintele să fi scos revolverul. A văzut că părintele s'a dus în urma refuzuluĭ luĭ Henri Burbure de a permite să se ia dulapul cu cărţĭ.

Vasile Cujbă. Spune că a auzit împuşcăturĭ la curte şi pe urmă a fugit acolo şi l'a văzut mort pe Parascan.

Spune că a fost trimis de boeriĭ de la curte ca să întoarcă pe mama luĭ Parascan.

D. Const. Leonardescu, profesor universitar, în vrîstă de 41 de anĭ, uitîndu-se la galeriile damelor. Ştie că Morisseau a venit la d-sa şi i-a spus că în urma uneĭ neînţălegerĭ între d-sa şi d. Burbure e imposibil să maĭ rămie la Dersca, că a primit toţĭ banii în bilete de bancă belgiană. L'am sfătuit să-ĭ depue la banca din Iaşĭ şi să se grăbească a pleca la Dersca pentru a evita orĭ-ce neînţălegere. D-sa a schimbat a doua zi un bilet de credit rural, le-a depus într'adevăr şi a plecat. I-a spus că ar dori să remie la Iaşĭ şi că ar voi să închirieze o casă.

Gh. Mihaileşteanu, ştie, dar n'a văzut cu ochiĭ ci i-a spus Ioan Dediu că în luna Maĭ s'a făcut nişte fotografiĭ în care Dediu îl făcea pe Chiţan şi ajutorul de notar l'a făcut pe Morisseau.

Ştie că s'a trimes după mama luĭ Parascan pe Cujbă.

Preşedintele dă citire uneĭ adrese a Episcopuluĭ Dominique Jacquet prin care se dezminte afirmările luĭ Burbure,—şi despre care cetitoriĭ *Opinieĭ* au luat cunoştinţă la ediţia I.

*

Se suspendă şedinţa după care, partea civilă are cuvîntul.

Gh. Damaschin, cere ca părintele episcop să fie confruntat cu Burbure sau citat.

Preşedintele refuză spunînd că Hector de Burbure a depus sub jurămînt, pe cînd cealaltă e o simplă informaţie.

Cuvîntareă d-luĭ Delavrancea

Onorată Curte, D-lor Juraţĭ!

Iau cuvîntul cu încredere. căcĭ am convingerea că apăr o cauză cinstită. Sunt fără ură în contra acuzatuluĭ. N'a lipsit nimic în această afacere pentru a o face emoţionanta, nicĭ *umilităţile* celor ucişĭ, nicĭ numărul victimelor, nicĭ faptul că acuzatul e un om cult şi e preot. Instrucţia a fost largă şi înţeleaptă şi apararea e reprezentată prin Moldovenĭ de frunte, carĭ aŭ ajuns deja iluştri.

Problema de rezolvit e următorea: Preotul Ferdinand Morisseaŭ a ucis pe Parascan, a tras cu voinţă şi cu intenţia de a ucide pe Chiţan şi pe Bulbuc? a avut cunoştinţă că nu era în legitimă aparare? Admit că chiar a fost bruscat de ţaranĭ—provocat dintr'un sentiment că scapă de el pentru totd'auna—avut'a el drept de a ucide? Vrîsta, educaţia, credinţa creştinească nu trebuia să-ĭ dicteze maĭ curînd să suporte o insultă cu o creştinească resemnare, maĭ ales că nu s'a purtat prea bine cu lumea? Dacă dv. veţĭ respunde da—sunteţĭ liberĭ şi suveranĭ în apreciare. Incep rezolvirea problemeĭ, spunînd că atuncĭ cînd sunt maĭ mulţĭ oamenĭ, e imposibilă o reproducere exactă a celor petrecute. Mintea nu inregistrează ca o maşină şi de aicĭ provin micele contrazicerĭ. Sistemul acesta de apărare n-are rost. Aceste contrazicerĭ se prezintă la toate procesele, căcĭ poţĭ să spuĭ adevărurĭ şi să strecorĭ micĭ neadevărurĭ asupra unor micĭ detaliĭ. Impresiunile de moment se fixeaza numaĭ prin o voinţă anterioară de a fixa lucrul. Nu se poate pretinde martorilor să ştie toate detaliile.

In această afacere care ne interesează se rîdică cîte-va micĭ contrazicerĭ. Uniĭ spun că în odaie aŭ fost 35 oamenĭ alţiĭ 20, alţiĭ 15 etc. Dar bine, poate fi vorbă de aşa ceva? cînd în odaie maĭ era loc de mişcat, de împachetate etc. maĭ puteaŭ încăpea 35 oamenĭ? un lucru este adevărat. A doua chestiune a fost, la cîţĭ paşĭ stătea Parascan de Morisseaŭ. Iar diferenţa, uniĭ spun la 40 paşĭ, alţiĭ la 30 paşĭ, unul chiar spune că l'a văzut umăr la umăr pe Morisseau cŭ Parascan.

Oratorul descrie aspectul odaieĭ, descrie aspectul momentuluĭ cînd Parascan a fost ucis şi întreabă dacă cîţĭ-va din sală l'ar reproduce exact. Fie-care va vedea un crîmpeĭ de scenă. Recunoaşte că este o contrazicere importantă de fapt. E vorba de declaraţia ţeranuluĭ care l'a vĕzut pe Parascan umăr la umăr cu Morisseau. Dar acest lucru se explică prin situaţia în care se afla ţăranul din distanţa la care se afla el şi Morisseau fiind în linie dreaptă cu Parascan, nu putea fi văzut de martor de cît umăr la umăr, precum acest lucru tot ast-fel se va reproduce într'o fotografie. Aceasta depinde şi după timpul parcurs de la comiterea faptuluĭ — căcĭ după nouĕ lunĭ altele eĭ vor reproduce cu totul alt-fel.

Credinţa mea este fără a angaja curtea, acuzarea şi maĭ ales apararea—că o ast-fel de temă nu se poate susţine.

Vin la fondul afacereĭ. Morisseau cînd s'a scoborît de pe scărĭ nu s'a suit în trăsură. Din prag nu l'a putut vedea pe Parascan—lasă că sunt două praguri — dar se poate spune că Parascan era pitit fiind-că din prag nu l'a văzut Morisseau? A fi după zid însamnă oare a fi pitit?

Trecem la o altă ordine de ideĭ. Se va zice că s'a întrebuinţat mijloace uricioase pentru a răstălmăci mărturiile, că ura a dominat în facerea instrucţieĭ. Ştiu că în nicĭ un proces de asemenea natură nu se sfieşte nimenea de a întrebuinţa mijloace fie pentru cocolosirea adevăruluĭ, fie pentru descoperirea luĭ. Că Parascanoaea ar fi fost inturnată de familia Burbure? Un martor ne spune într'adevăr că a auzit aceasta. Dar oare se poate acuza faptul că acuzarea a căutat să dea ceva martorilor, ţeranilor săracĭ, carĭ nicĭ nu aveau cu ce veni aci? Şi nu e maĭ de acuzat fapta aceasta că s'a pus o femeie—Parascănoaia—să'şĭ vîndă pe fiul eĭ ucis, numaĭ ca astă-zĭ să ducă un traiu maĭ bun cu baniĭ daţĭ de Morisseau? Banul d-v e tot atît de conrupător ca şi al nostru? E posibil să se aducă ţăranĭ ca martorĭ, fără banĭ atuncĭ cînd *alegătoriĭ convinşĭ* sunt aduşĭ cu banĭ?

Am scurtat o bună parte din cuvîntarea mea. Viu acum la părintele Morisseau. Cine e abatele? De ce natură e? Ce temperament are el? Ce misiune are el?

Din cele petrecute se poate conchide că el trata oameniĭ ca nişte lucrurĭ? căcĭ cînd considerĭ pe cine-va de om, de la mînie până la omor e o distanţă mare.

N'am nicĭ o frică—e părerea mea personală—că catoliciĭ vor reuşi să ne întoarcă de la credinţa noastră ortodoxă; de şi e o chestie, dacă din punctul de vedere istoric n'ar fi fost bine să fim catolicĭ. Acum însă din ortodocşĭ să devenim catolicĭ nu se poate. Numaĭ încăpăţinaţiĭ pot crede că vor reuşi la aşa ceva. Religia catolică are dorinţă de a se întinde în dauna religiuneĭ ortodoxe, poate ca o răsbunare că aŭ fost reduşĭ în propriul lor loc de religia protestantă. Aceasta e de alt-fel tendinţa tuturor religiilor afară de Budism, Brahmanism, mahometanism etc.

Decĭ avem a face cu un iezuit, şi ştiţĭ cum e educaţia lor, cu o conformaţiune puternică de caracter. Morisseau e o aseminea fire şi a fost prin ţărĭ selbatice, Siria, Palestina, Egipet, s'a întors viŭ şi îl vedeţĭ că de treĭ zile azistă la aceste dezbaterĭ şi afară de prima zi cînd a fost emoţionat şi emoţionant, el ia parte ca şi cum n'ar fi vorba de dînsul şi ia chiar parte la ilaritătile pe carĭ le pot provoca în sală martoriĭ ţăranĭ, şi bine a făcut cînd i s'a permis aceasta, căcĭ pe de o parte s'a dovedit preoţilor o parte din temperamentul luĭ, iar pe de altă parte i s'a arătat că justiţia romînească nu e aşa cum îĭ plăcea luĭ s'o descrie.

Morisseau a introdus asprimea, purtarea iezuitică şi despotică în casa d-luĭ de Burbure. Aţĭ văzut din depunerea acestuia cum chiar fetiţa de cincĭ anĭ a fost bătută şi nu poate fi pusă la îndoială depunerea d-luĭ Burbure, întru cît omul acesta nu a spus multe lucrurĭ dureroase, dar carĭ aŭ uşurat situaţia d-luĭ Morisseau. Era o iertare din partea d-luĭ de Burbure.

Eleviĭ luĭ Morisseau aŭ fost trataţĭ cu o mare severitate. Intr'o casă, în care a trăit cinstit şi respectat de toată lumea, el in schimb se purta răŭ cu această familie. Ast-fel aţĭ văzut cum a tratat pe fratele d-neĭ Burbure, pe d. Uhrinovski, în cît acesta era să nu maĭ vie în casa d-luĭ Burbure, dacă maĭ cerea să facă un sacrificiŭ pentru sora sa. Dar cu copiiĭ luĭ Burbure? Un băiat de 20 anĭ Leon a fost bătut în faţa prietenilor; atuncĭ cînd bătrînul Burbure n'ar fi făcut'o căcĭ vaĭ de părintele care pălmueşte băiatul de 20 anĭ, căcĭ îl ucide moraliceşte.

Cum! n'avea drept Leon să facă o greşală la el acasă, în trăsura luĭ, mînînd caiĭ pe moşia luĭ? Palmele luĭ Morisseau n'a mers la obraz ci la sufletul luĭ Leon. Cînd facĭ aseminea fapte în casa unuĭ străin, dovedeştĭ o fire despotică. Morisseau a ştiut să întrebuinţeze o putere bascinătoare asupra uneĭ conştiinţe de femeie catolică, şi pe baza acesteĭ influenţe avea aceste apucăturĭ despotice.

Toţĭ servitoriĭ aŭ fost bătuţĭ şi dominaţiunea despotică s'a întins asupra tuturor oamenilor din sat.

Dar copilul legat la copac? şi aceasta ce dovedeşte?

La noĭ în Romînia e adoptat că e încercare—orĭ chiar faptul consumat--de a lua fructe din grădină.

Aci oratorul povesteşte faptul şi dovedeşte că chiar după aratarea abateluĭ, el trebue să ne considere de o ignoranţă şi o sălbătăcie rară. Dar adevĕrul e altul. A împuşcat deasupra copiluluĭ şi copilul e şi astă-zĭ nenorocit şi bolnav. Fapta dovedeşte o sălbătăcie, s'a vorbit de tendinţă spre catolicire. In afară de Gherasim părintele a maĭ botezat pe alţiĭ.

Preutul Morisseau suferia de mîndria justificată la poporul din care el face parte, dar care sub nicĭ un chip nu e justificată la un individ. Căcĭ care e deosebirea între pătură noastră cultă şi Morisseau, care să justifice dispreţul pe care acesta l'a arătat totd'auna nenorociţilor sătenĭ din Dersca.

Şedinţa se suspendă pentru 10 m.

La redeschidere d. Delavrancea are din noŭ cuvîntul.

Examenele Generale

—Duminecă 7 Iunie—

Scoala comercială gr. I. Clasa II-a comptabilitatea. Scoala comercială gr. II. Clasa I. Dreptul comercial, administrativ şi vamal. Cl. II-a. Matematica. Cl. III-a. Technologia şi cursul mărfurilor.

Scoala Normală Vasile Lupu. Cl. I. Religia, III Matematica, IV Sc. Naturale.

Şcoala Normală de institutoare: Cl. I Franceza, II Religia, III Germana, IV Pedagogia.

Conservatorul de Muzică şi Declamaţiĭ. Declamaţiunea, eleve şi elevĭ cu prof. d. State Dragomir.

Din Dorohoiŭ ni se comunică că evreul Handelman, dat în judecată ca autor intelectual al crimeĭ din Tudora, condemnat de Curtea cu juriĭ din Botoşanĭ la opt anĭ închisoare şi procesul casat, a fost permutat la Dorohoiŭ, a fost din noŭ condemnat de curtea cu juriĭ din acel oraş la 4 anĭ închisoare.

„Voinţa" s'a prins cu miţa... în sac. In chestia Sihleanu-Bejan scrie:

Procesul d-luĭ Bejan s'a judecat şi d-sa a fost achitat la 30 Maĭ, şi tocmaĭ în ziua de 2 Iunie d. Şt. Sihleanu a telegrafiat d-luĭ prim-preşedinte al tribunaluluĭ Iaşĭ ca să i se comunice rezultatul acestuĭ proces. Se ştie însă că d. Bejan a fost achitat la 2 Iunie sara, şi nu la 30 Maĭ.

Fără comentar!!!

Elevul Tomiţă de la şcoala de arte şi meseriĭ din Iaşĭ, disperat din causa uneĭ note rele ce a capatat, a luat decisiunea a se sinucide, în care scop azĭ dimineaţă a băut o soluţiune de fosfor; fiind cuprins de durerĭ teribile a declarat aceasta d-luĭ Corban, directorul şcoaleĭ, care imediat a disposat trimitirea elevuluĭ la spitalul sft. Spiridon, de oare ce doctorul Zamfirescu medicul şcoaleĭ a refuzat a veni deşi a fost chemat la timp.

Starea nenorocituluĭ elev inspiră marĭ îngrijirĭ.

Iată declaraţiunea Rectoruluĭ Seminaruluĭ catolic, trimeasă ierĭ d-luĭ Preşedinte al Curţiĭ cu juraţĭ:

DECLARAŢIUNE

Eŭ sub-semnatul declar printr'aceasta, că 1). Domnul Enric de Burbure a fost la mine în seminar, Marţĭ 7 Octomvrie şi ceru o audienţă la Prea Sfinţia Sa Părintele Episcop D. Jacquet;

2). Că eŭ însu-mĭ am făcut o vizită la Dersca, a treia zi de Crăciun, după dorinţa domnuluĭ de Burbure, tatăl d-luĭ Enric, fără însă ca P. S. S. P, Episcopul să fi sciut ceva despre aceasta, de aceea mi-a şi făcut reproşurĭ cînd a aflat.

Iaşĭ, 1898 Iunie 5.

Francisc-Ianik

Rectorul Seminaruluĭ catolic

De la societatea ştiinţifică şi literară

Şedinţa de la 5 Iunie sub preşedinţia d-luĭ A. D. Xenopol.

S'a discutat asupra nouluĭ dicţionar universal a luĭ Larousse, care publică enormităţĭ asupra ţăriĭ romîneştĭ, căcĭ pune Birladul şi Bacăul în Bulgaria; consacră o coloană aproape luĭ Scipione Bădescu scrie Berdescu, iar pe marele V. Alexandri îl uită.

Atrăgîndu-se atenţia d-luĭ Claude Angé, directorul general al dicţionaruluĭ, acesta a bine-voit a respunde că erorile semnalate s'aŭ îndreptat, căcĭ s'aŭ angajat specialiştĭ competenţĭ. Ne temem însă că această lucrare fiind maĭ mult de speculă, sigur că se vor strecura şi de aicĭ înainte greşelĭ cu carul.

Se citeşte apoĭ poësia «*Nopţĭ de vară*» de Ana Konta Chernbach. Dl Ghibănescu citeşte o notă explicativă asupra vorbeĭ istorice: «*Vodă da şi Hâncu ba*»

Comersantul Meer Goldştein din strada Stefan-cel-Mare, a fost astă noapte victima unuĭ îndrăzneţ furt, săvîrşit în următoarele împrejurărĭ:

Hoţiĭ s'au introdus prin ograda caselor din strada Primărieĭ, unde locueşte d. inginer L. Teodoreanu, în dosul magazieĭ Goldştein, unde scoţînd şurupurile de la uşă au pătruns în prăvălie. Casa de fier, a fost găsită intactă. Au fost furate, batiste de matasă şi de olandă, ciorapĭ şi diferite mărunţişurĭ. Nu se ştie pozitiv în ce cantitate, căcĭ d. Goldştein făcînd comerţul en gros, este foarte greu a putea preciza anume obiectele ce i-au fost furate.

Furtul s'a descoperit azĭ dimineaţă la orele 7 şi un sfert.

Soldatul Iancu sin Froim, dezertor din regimentul 7 calaraşĭ a fost arestat de un brigadir şi un soldat din acelaş regiment.

Individul Ioan Bujoreanu a fost arestat pentru furtul unuĭ suman a femeieĭ Elena Floristeanu din comuna Poenĭ.

D-ra Rapaport din strada Anastase Panu s'a tînguit, că a perdut pe strada Stefan cel Mare, un ceas mic de argint cu lanţ în formă de fionc.

Iancu Harhas, fiind găsit bolnav pe stradă a fost internat la spital.

Suntem informaţĭ că, în compania jandarmilor ruralĭ din judeţul Suceava, se află ca şef de cancelarie, serjentul major Cociaş, fiŭ al unuĭ Iosef Cucinsky, şi cum nicĭ tatăl şi nicĭ el nu sunt înpămînteniţĭ. Nu ştim cum a fost angajat de oare-ce legea jandermerieĭ opreşte ast-fel de angajamente.

Frînarul Simionescu Vasile din staţia Iaşĭ, erĭ a voit se tae cu un cuţit, pe tatăl seŭ Simion din secţia I, dar bătrînul apărîndu-se nu i-a tăiat decît degetul al treilea de la mîna stîngă.

Frînarul a fost arestat.

Soldatul Dumitrie Banzoli din regimentul Stefan cel Mare No. 13, a furat astă-noapte de la locuitorul Ion Arhiri din Tîrguşorul-Păcurărĭ, hîrtiele caselor, un suman, 1 căciulă şi una pereche de haine de şiac.

Serviciul de siguranţă a prins pe Faibiş sin Avram, ce era urmărit de poliţia Botoşanĭ, pentru furt. La percheziţie s'a găsit 7 ceaşurĭ de argint, din care 4 declară că sunt amanet, şi alte 8 cearornice declară că le are la Botoşanĭ lasate amanet la evreica Haia de pe soşeaua Dorohoĭ pentru 40 leĭ.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Berlin, 6 Iunie.

Din 191 de rezultate a alegerilor pentru Reichstag cunoscute pînă acum sunt aleşĭ: 7 conservatorĭ, 4 imperialiştĭ, 42 aĭ centruluĭ, 2 din partidul reformelor, 4 liberalĭ naţionalĭ, 1 liberal, 30 de socialiştĭ, 1 fără culoare politică, şi maĭ sunt 100 de balotaje.

Lemberg, 6 Iunie.

Tulburările antisemite continuă în Galiţia. Ţeraniĭ resculaţĭ aŭ năvălit prin oraşe şi jefuiesc prăvăliile evreilor.

Jandarmiĭ aŭ intervenit spre a respinge pe năvălitorĭ; în lupta cu jandarmiĭ, şase resculaţĭ aŭ fost ucişĭ, şi sunt mulţĭ răniţĭ.

Paris 6 Iunie.

Preşedintele Republiceĭ a însărcinat pe d. Ribot cu formarea cabinetuluĭ francez.

Berlin 6 Iunie.

Pînă azĭ se cunoaşte 330 rezultate ale alegerilor pentru Reichstag. S'aŭ ales 34 conservatorĭ, 6 imperialiştĭ, 71 centru, 32 socialiştĭ, 11 polonezĭ, şi 8 liberalĭ; 165 balotagiĭ.

Madrid 6 Iunie.

Escadra de rezervă spaniolă a plecat din Cadix. Ea se îndreaptă spre Boston pentru a bombarda porturile principale de pe coasta Statelor-Unite.

Opinia generală în Madrid este că resboiul va maĭ dura încă mult timp.

Fortificarea insulelor Canariĭ şi Baleare aŭ început a se esecuta cu mare activitate.

Spanioliĭ organizează acum o a treia escadră.

New-York 6 Iunie.

Bombardarea oraşuluĭ Santiago de Cuba a continuat ierĭ toată ziua, cauzînd marĭ pagube spaniolilor.

Paris 6 Iunie.

Procesul Zolla va avea loc probabil pe la $^{15}|_{27}$ *Iunie la Verssailles.*

Copila Elena Mihailescu, fiica bărbieruluĭ N. Mihailescu, din strada Primărieĭ 29, a fost muşcată erĭ la obraz, de un cîne turbat. Copila a fost dusă imediat la institutul antirabic.

Mobile ! Mobile ! Mobile !

MOBILE!

ANUNCIŬ IMPORTANT

LA MAGASINUL FOST

LEON TISCHLER

Strada Stefan cel Mare No. 15

S'a pus în vînzare un mare asortiment de mobile după modelul cel mai noŭ.

Se vinde EN GROS şi EN DETAIL

Cu preţurĭ foarte reduse.

MOBILE!

Mobile ! Mobile ! Mobile !

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya.

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierulŭĭ: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

AVIS IMPORTANT

Fabrică de cravate sistem american **Str. Golia No. 77** a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment dd cravate, o **adevărată expoziţie**, pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Tot o dată atrage atenţie cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură.

Onor. d-ni comercianţii din provincie aŭ ocazia de a-şi asorta magasinele lor cu diferite soiuri de cravate care difera de preţ cu ori ce altă fabrică în eftinătate şi bunătatea fabricaţiunei.

Tot o dată un mare transport de cămeşi, gulere, umbrele.

Cu toată stima

Charles Kern

Iaşĭ str. Golia 77. Notaţi-vă No. 77.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, şi se află de vînzare la librăriile d-lor Maximovicĭ, şi Iliescu et Grossu: «EL şi EA» de Ilie Dimitrescu. Preţul acestuĭ frumos volum e de 2 leĭ.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, No. 52 Str. Golia No. 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz.

Specialităţĭ de ornice aur, arginţ, oţel şi metal, preeum orĭ şi ce fel de reparaţiunĭ de ornice.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui înceteazā plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiunei saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţei" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiŭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ elibereaza şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vîntŭrĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupelg & Co.,* compuse din maximum 4 — 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-ta Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURĬ, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mîncare.

De vînzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru Romania **D. Zobel** *Bucureşti, str. Vesteĭ No. 15.*

AVIS IMPORTANT

Fabrica de Cravate sistem american str. Golia No. 77 cu ocazia Sărbătorilor a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment de cravate pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Deci roagă pe onor. public şi pe onor. clienţĭ să bine voiască a'l visita.

Tot odată atrage atenţia cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură vinde şi en gros.

Cu toată stima

CHARLES KERN

Iaşĭ str. Golia No. 77

Iasĭ — „DACIA" Tipografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 31 — EDIŢIA III-a — IAŞI — MARŢI 9 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Dezbaterile în procesul Morisseau

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA
Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80
STRĂINATATE
Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

VII

Reluăm firul desbaterilor ce s'aŭ urmat în chestiune la senat şi carĭ sunt de o deosebită importanţă, caracterisînd eclatant ţinuta şi procedeurile domnuluĭ Sturdza faţă cu acusaţiile ce 'i s'aŭ adus.

La 1/13 Maĭ, d. senator *Brabeţeanu*, membru al opoziţieĭ conservatoare, anunţă interpelarea următoare:

Rog pe d. prim-ministru şi ministru de externe să bine-voiască a-'mĭ răspunde:

1. «Dacă de la retragerea guvernuluĭ Aurelian, de cînd este d-sa şeful actualuluĭ guvern şi pînă astă-zĭ, s'a plătit bisericeĭ Sf. Nicolae din Braşov, subvenţia saŭ renta, cum va voi s'o numească, care, atît prin legea specială, cît şi prin recunoaşterea şi achitarea de toate guvernele carĭ s'aŭ succedat pînă acum, se cuvine aceleĭ bisericĭ.

2. *„In cas negativ, carĭ sunt cuvintele pentru carĭ nu s'a făcut această plată?*

3. „Poate să se preciseze epoca, de sigur cu probabilitate, cînd se va realisa promisiunea ce a dat ierĭ senatuluĭ că va interveni şi va obţine de la guvernul austro-ungar, recunoaşterea oficială a dreptuluĭ bisericei la această rentă? Dacă în acest cas plata se va face direct bisericeĭ saŭ prin mijlocirea guvernuluĭ austro-ungar, care e ţinut de legea Ungarieĭ din 1883 a nu permite subvenţiunea instituţiunilor culturale direct de statele străine.

4. „Nu crede d-sa necesar să ordone o anchetă severă la ministerul instrucţiuneĭ publice spre a se convinge, dacă nu cum-va prin biurourile acelui minister s'au dat informaţiunile de carĭ s'a armat guvernul ungar în chestiunea subvenţiuneĭ acesteĭ bisericĭ?"

După oare-carĭ amînărĭ, provenite din absentarea d-luĭ Sturdza de la senat, d. Brabeţeanu 'şĭ-a putut desvolta interpelarea în şedinţa senatuluĭ de la 15/27 Maĭ.

D. interpelator declară, că renunţă *deocamdată* la primele două puncte ale interpelăreĭ, *pentru a nu se zice că a făcut prin ele dificultăţĭ tratativelor ce se urmează între d. Sturdza şi guvernul unguresc, privitor la renta şcoalelor din Braşov.* Rămîne decĭ numaĭ la punctul din urmă, cerînd d-luĭ Sturdza o *anchetă la ministerul instrucţiuneĭ publice.*

Revenind la nota ministruluĭ Wlassics anterioară celeĭ de la 18 Aprilie, d. *Brabeţeanu* întreabă pe d-l prim-ministru: dacă se identifică cu organul d-sale oficios *Voinţa Naţională*, care declară această notă de *falşificată*.

D. interpelator consideră nota de *autentică*, citînd în sprijinirea acesteĭ aserţiunĭ faptul ponderos, că însuşĭ organul Mitropolituluĭ Miron, *Telegraful Romîn*, lasă — indirect — a se înţelege, că nota nu e falşificată. Anume, în numărul sĕŭ de la 9/21 Maiŭ organul metropolitan din Sibiu publică un prim-articol *„La situaţiunea gimnasiuluĭ romîn din Braşov"*, în care, despre notele oficiale cetite de d. Tache Ionescu, să exprimă în chipul următor:

„... care acte dacă într'adevăr există, **ceea-ce noĭ nu putem nicĭ constata, nicĭ contesta** numaĭ prin o *neiertată indiscreţiune* din partea membrilor aceleĭ corporaţiunĭ din Braşov, pe care o priveşte, aŭ putut ajunge în posesiunea d-luĭ Ionescu...."

Dacă nota chestionată ar fi într'adevăr falşă, d. *Brabeţeanu* se miră, cum d. Sturdza, care *„se găseşte în termenĭ admirabil de bunĭ cu guvernul unguresc"*, n'a dovedit-o asta cu ocazia interpelăreĭ d-luĭ Petre *Grădişteanu.*

D. prim-ministru *Sturdza* răspunde, că acum *e convins despre falşitatea noteĭ anterioare dateĭ de 18 Aprilie*, pentru că în ea se fac citaţiĭ din istoria luĭ Bariţiu şi din discursurile parlamentare ale d-luĭ Maiorescu, ceea-ce nu se obicĭnueşte în note oficioase! De *asemenea* motive d. Sturdza afirmă, că „actul e falşificat în chip *prostesc*". Ancheta la ministerul instrucţieĭ n'o ţine de necesară d. prim-ministru.

D. *Titu Maiorescu*, la care d. Sturdza se provocase în cursul răspunsuluĭ, se înscrisese şi d-sa la cuvînt. Dar' cînd să iee cuvîntul, — d. prim-ministru se opune cu violenţă şi *cere majorităţeĭ închiderea discuţieĭ*, ceea-ce, fireşte — se face imediat. Membriĭ opoziţieĭ sunt indignaţĭ. Pînă şi d. *Maiorescu*, al căruĭ bun simţ parlamentar e atît de reputat — nu se maĭ poate stăpîni şi protestează cu energie, maĭ ales după ce la insistenţele d-luĭ prim-ministru *'ĭ se refuză chiar şi acordarea cuvîntuluĭ în chestie de regulament şi în chestie personală!*

Naşte întrebarea foarte agravantă pentru d. Sturdza:

De ce d-sa, care e atît de *interesat* în chestiune, a suprimat, cu forţa majorităţeĭ, cuvîntul d-luĭ *Maiorescu*, pe care-'l ştie de autorul legeĭ noastre speciale de la 1875 aduse în chestiunea renteĭ ce datoreşte statul romîn bisericeĭ Sf. Nicolae şi şcoalelor romîne din Braşov.

D. *Sturdza*, înăbuşind în chipul cel maĭ brusc vocea unuĭ bărbat politic atît de cumpănit al ţăreĭ noastre şi poate cel maĭ competent a se rosti asupra renteĭ şcoalelor romîne din Braşov, — evident că n'a făcut de cît să producă un argument maĭ mult în defavoarea roluluĭ ce-'l are d-sa în chestiunea sulevată de d. Tache Ionescu.

(Va urma)

11 lunie cu chiulhan

Primăria capitaleĭ ca să poată aduce cît maĭ mult norod *de prin fundurile mahalalelor, la mascarada poliţieneascămă înjghebată de guvern pentru serbarea zileĭ de 11 Iunie, împrăştie prin mitocănimea de jos a Bucureştiuluĭ, că în acea zi, va fi de mîncat şi de băut cu îmbelşugare. Ceva maĭ mult, se împrăştie chiar un fel de* menu *compus din militeĭ fripţĭ, ficaţĭ prăjiţĭ în pesmet, miĭ de vedre de vin etc.*

S'aŭ angajat agenţĭ cu anume misiune de a procura entusiasm poporuluĭ hrănindu'l bine şi îmbătîndu'l şi maĭ bine.

Cheltuiala se face de primărie în combinaţie cu guvernul; din această cheltuială mănuitoriĭ fondurilor vor preleva neaparat în secret o remisă respectabilă, căcĭ nu e drept că dacă poporul foloseşte ceva din baniĭ cheltuiţĭ apoĭ conducătoriĭ *poporuluĭ să nu folosească şi eĭ.*

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Senzaţiĭ. Suntem datorĭ să recunoaştem că într'adevăr arzătoarea afacere de actualitate ieşană, procesul abateluĭ Morisseau a stîrnit o rară şi intensă senzaţie în oraşul nostru, atît de lipsit de extraordinar şi senzaţional — poate tocmaĭ din această pricină.

In momentul cînd scriŭ rîndurile acestea — duminică ziua — sala curţiĭ cu juriĭ e înţesată de lume, — aproape aceeaşĭ care cu atîta răbdare a urmărit dezbaterile şi mărturiile în zilele celelalte, aceeaşĭ care s'a pasionat din diverse şi nenumărate pricinĭ, care se simte oarecum „angajată" în afacerea criminalo-religioasă, aceiaşĭ care soarbe proza gazetelor locale şi care discută seara în diversele localurĭ de berărĭ amănuntele, pronosticurile, clevetirile, hipotezele care abundă în jurul senzaţionaluluĭ proces.

Este aci un drept firesc al tuturor: de a-şĭ da părerea, de a face proorocirĭ, de a adăoga la cele auzite cîte un detaliu propriu; este un obiceiŭ inofensiv de a împleti în jurul unor rare întîmplărĭ florĭ de retorică, reflecţiĭ pretenţioase, sentinţe maĭ mult saŭ maĭ puţin întemeiate. Şi cu indiferenţă cuvenită am fi înregistrat interesanta privelişte a discuţiilor aprinse, a aplauzelor şi dezaprobărilor diferite.

Dar cu siguranţă mult maĭ puţin inofensivă e manifestarea *scrisă* a unuĭ chip anumit de a vedea într'o asemenea gravă împrejurare. Un fapt asupra căruia justiţia e chemată a-şĭ da verdictul în nicĭ un caz nu poate fi cu temeiŭ judecat şi cunoscut de cineva în afară de elementele procesuluĭ şi a construi clădirea adevăruluĭ şi dreptăţiĭ. A impune prin necurmată stăruinţă, a suggera prin vehemenţă nemiloasă judecata şi părerea ta de om — individ unic — norodului alcătuit din atîtea minţĭ suggestibile; a te rîdica de-asupra obiectivităţiĭ necesare şi a păşi înaintea lénteĭ şi treptateĭ cercetări a celor petrecute, — iată ce nu poate, nu va putea fi nicĭ odată un criteriu just, un procedeŭ moral, un exemplu vrednic de imitat.

Aceasta drept răspuns la cîteva imputărĭ că ne-am permis o reflecţie aspră cu privire la uniĭ confraţĭ care cer „dreptate" şi „răzbunare".

ACTUALITATĬ

EXAMENE

Ziua de mînĭ — 9 Iunie — samănă întru cît-va cu datele marilor concentrărĭ care chiumă la activitate legiunĭ numeroase, oaste căreia îĭ impune pregătirea pentru lupta grea, lupta de traiŭ prin cultură.

Cine ar putea socoti cîtimea imensă de emoţiune ce se va cheltui în cîte-va ore de examen, în incordarea enervantă a primeĭ zile de examen?

Cuvîntul e suggestiv ca nicĭ unul altul; el cuprinde o enormă grămadă de noţiunĭ din care suntem nevoiţĭ a degaja pe cea esenţială: insuficienţa sistemelor de învăţămînt. Afară nu admitem emoţiunea aceasta ca un element normal, ca o necesitate firească vrednică de perpetuat, ca un sentiment neglijabil şi ca un principiŭ de educaţiune.

Afirmarea poate părea paradoxală, dar socotim că teama, emoţiunea, grija excesivă a elevilor în faţa esamenuluĭ ne daŭ criteriul insuficienţeĭ de sistema în sistemele de învăţămînt. Şi numaĭ atuncĭ acestea îşĭ vor fi atins idealul cînd vom vedea examenul primit, în genere cel puţin, cu senina indiferenţă a acelora care sunt stăpînĭ pe neînsemnata cantitate de cunoştinţĭ cerute în clasele noastre primare şi secundare.

*

Simptomele frigurilor de examen se manifestă pretutindenĭ printr'un grad de neobicinuită deprimare. Insă-şĭ senzaţionala afacere Morisseau a suferit oare-care scădere din strălucirea ce i se cuvenea, prin absenţa mareĭ legiunĭ de expansivĭ şi entuziaştĭ, elevĭ cu temperamente vioaie care impart pururea aplauze şi dezaprobărĭ în asemenea mari împrejurărĭ. O întrunire electorală guvernamentală ar fi cu totul imposibilă în zilele acestea.

*

La universitate examenele abundă; examene parţiale şi examene de licenţă. Maĭ de actualitate însă sunt examenele de la Conservatoriŭ asupra cărora tot afacerea Morisseaŭ a împiedecat pe ziariştĭ să inziste în deajuns. Dar producţiunea generală, încoronarea anuluĭ de activctate artistică, se apropie şi vom vorbi pe larg, cît maĭ pe larg de toate talentele noĭ, fară ură şi fără părtinire.

EXTERNE

ANARHIA

In timp ce Germania e preocupată de marele eveniment al alegerilor pentru Reichstag, vecina şi rivala sa, republica franceză se află încă odată un moment în luptă cu manifestarea nenorocită, negarea orĭ cărĭĭ politicĭ: anarhia.

Ultimul proces, al anarhistuluĭ Etievant, avu de rezultat condemnarea la moarte.

Etievant e anarhistul care a lovit de moarte pe ceĭ doĭ gardianĭ din strada Berzeluis, la Paris, aşa din senin — pentru a face act de propagandă.

Foarte îndrăzneţ şi «conştient» a refuzat de a se apăra, de a se explica în cursul procesuluĭ. A cerut însă să explice preşedinteluĭ «teoria»:

— ...«Ceea ce vroim noĭ e să producem prin fapt un efect moral. Persoanele ne sunt indiferente». Cît despre lege:

«Eŭ nu caut să impun voinţa mea nimăruĭ, dar nicĭ nu sufăr să mi se impuie voinţa alt cuiva. Caută şi nu veĭ găsi nicăirĭ un drept al oamenilor de a face legĭ pentru alţĭ oamenĭ».

Anarhistul însuşĭ cere la urmă să fie condamnat fără circumstanţe atenuante. Şi în adevăr verdictul fu osînda supremă. Etievant va fi ghilotinat şi, ca de ordinar, urmarea va fi o nouă «răzbunare» a sîngeluĭ vărsat, un noŭ «coup» îndeplinit cu o diabolică resemnare.

Sunt din cale-afară urîte roadele moderneĭ civilizaţiunĭ a statelor marĭ.

Struguri acrii..

Se acreditează ştirea că d. Dim. Sturza nu va însoţi pe M. S. Regele la Petersburg. Oficialii spun că premierul *nu vrea* **se meargă.**

Povestea vulpeĭ cu strugurii.

Am vrea se ştim

Maĭ mulţĭ detentorĭ de scrisurĭ de ale asfaltuluĭ comuneĭ, ne roagă să întrebăm pe onorabila administraţie comunală, dacă macar acum, cînd guvernul a confirmat votul de a se maĭ distrage din ultimul rest al fonduluĭ milioanelor suma de 700 miĭ leĭ, spre a se face faţă strigătoarelor nevoĭ maĭ urgente, dacă măcar acum zicem, se vor achita scrisurile asfaltuluĭ eşite la sorţĭ.

Detentoriĭ unor asemine scrisurĭ, umblă de o lună şi maĭ bine pe la uşile primărieĭ, cu bonurile în mînă rugînd se fie achitaţĭ. Li se respunde invariabil stereotipul de *nu'sŭ banĭ*, şi cu drept cuvînt, căcĭ se ştie că primăria n'avea banĭ.

Acum comuna, a maĭ capatat ceva de cheltuială scuturînd fundul saculuĭ a fonduluĭ milioanelor; dar fiind-că, nicĭ la bugetul cheltuelelor curente, nicĭ la acel extra-ordinar, nu maĭ e lescae, detentoriĭ scrisurilor se tem ca nu cum-va administraţia comunală întrebuinţînd creditul obţinut în alte cheltuielĭ precum diurne, lefurĭ etc. eĭ se remăie, cum se zice în limbagiul vulgar, *cu buzele umflate.*

Dacă *cumva* actuala administraţie comunală ar avea fericita *intenţie*, de a nu lasa să se adeverească pe deplin ideea deja acreditată în public, că primăria se găseşte de fapt în stare de faliment, atuncĭ ar trebui să facă ştiut lumeĭ că e dispusă se achite scrisurile eşite la sorţĭ.

Căcĭ a lasa pe detentorĭ, cariĭ pînă maĭ erĭ ştiaŭ că posed efecte rentabile, să creadă că azĭ eĭ nu maĭ posed decît hîrtiĭ albe, hîrtiĭ care nu maĭ reprezintă nicĭ capital nicĭ procent, este neaparat un act necinstit.

E decĭ atît în interesul publiculuĭ cît şi în acel al creditului comuneĭ, de a se şti, ce intenţie are administraţia actuală a primărieĭ, în privinţa scrisurilor asfaltuluĭ eşite la sorţĭ.

Al 3-lea program analitic

Cu începere de la 1 Septembrie va intra în vigoare noul program analitic al şcoalelor primare urbane şi rurale.

Acesta e deja al treilea în serie, fără a crede cîtuşĭ de puţin că va fi ultimul.

Calea pe care aŭ apucat autorităţile şcolare în alcătuirea de programe analitice, ne arată că maĭ e ceva de făcut în chestia simplificăriĭ studiilor.

Rodul acesteĭ muncĭ de simplificare se vede şi în planul, după care se vor lucra programele analitice ale gimnaziuluĭ enciclopedic.

Autorităţile şcolare şi-au zis: răul de care sufăr şcoalele noastre în genere e *mecanismul.* Un învăţămînt, care în întregimea luĭ se adresează la memorie, cerînd să se înmagazineze sumedenie de ideĭ, care maĭ de care bătîndu-se în cap una cu alta, un asemenea învăţămînt n'a dat roadele necesare.

Cu toţiĭ se plîng de slăbirea nivelului de studiĭ, de puţinul spor ce se face cu şcoala, de slaba pregătire a elevilor, de puţina iniţiativă ce se lasă şcolaruluĭ, răle carĭ toate decurg din încărcarea programelor, şi maĭ ales din reaua deprindere a profesorilor de a încărca eĭ cu de la sine putere programele, oprind tot ce ştiŭ şi cerînd la rîndul lro de la elevĭ.

Non multa, sed multum, a devenit lozinca noilor reforme în ceia-ce priveşte *quantum-ul* de cunoştinţĭ.

Urmărindu-se *multum* se va ajunge a se crede la o organizare a cunoştinţelor, singurul ţel către care trebue să tindă şcoala.

Dacă ar fi să se dea multe cunoştinţĭ, orĭ cît ar năzui şcoala în aceasta, tot n'ar putea satisface totul, căcĭ stocul de cunoştinţĭ ce trebue să poseadă un om azĭ, e aşa de mare că nu şcoala, dar nicĭ chiar viaţa nu i-l poate procura.

Trebue dar să se facă o selecţiune. *Cît* anume să se aleagă, experienţa a arătat că nu de la întăia oară s'a nimerit.

Un lucru semnalăm aicĭ pentru ceĭ ce aŭ chemarea de a dirigui învăţămîntul: Uşurarea programelor nu stă atîta în lăsarea chestiunilor, care se par grele şi multe, ci în tratarea metodică a lecţiunilor. Experienţa în mic ni-a arătat că dascălul primar — ca unul ce posedă o cultură secundară — adesea singur păcătueşte spunînd prea multe ca pentru şcoala primară.

E un chip de a spune o lecţie la clasa primară şi altul la şcoala secundară. Şi dacă mulţĭ dintre noĭ profesoriĭ secundarĭ, păcătuim că transportăm deprinderile catedreĭ universitare de a vorbi mult numaĭ noĭ, expunînd toată ştiinţa, ceea ce nu comportă catedra secundară, tot aşa şi tinerii învăţătorĭ şi institutorĭ cad în pacatul de a spune tot ce ştiŭ eĭ din şcoala normală la copiĭ.

Din cele zise reiese în mod neîndoios că dacă s'aŭ circumscris chestiunile în program, organele administrative şi de inspecţiune să fie cu ochiĭ în patru la naravul răŭ al dascalilor primarĭ de a nu zădărnici litera programuluĭ în spiritul săŭ prin desvoltărĭ nepriincioase.

Noile programe analitice prezintă marĭ simplificărĭ, în special al aritmeticeĭ şi geometrieĭ; primenirĭ metodice la religie; micĭ deosebirĭ de aranjare a materiilor la gramatică şi istorie; o nouă terminologie oficială la geografia ţăreĭ; o rotunzire maĭ didactică la ştiinţe. Dintre toate cărţile didactice, alcătuite după noile programe, se vor resimţi cărţile de citire şi de aritmetică.

Prin noile programe ni se arată că progresul — dacă e să vorbim de progres — se face cu încetul şi că din experienţă şi din viaţă ies ideile bune, iar nu din carte şi din plagierĭ după toţĭ nemţiĭ sau franţujiĭ.

Probabil că şi viitoarele programe analitice ale principiuluĭ enciclopedic vor urma aceeaşĭ cale fatală, căcĭ *progresul nu face săriturĭ.*

Pentru complectarea acesteĭ reforme ar fi de dorit ca autoritatea şcolară să dea circulărĭ lămuritoare asupra aplicăreĭ programuluĭ în spiritul luĭ didactic, lucru ce pînă acum nu s'a făcut, dar cred că se va face, de oare ce am ajuns şi noĭ la faza maturităţeĭ şcolare în cercul învăţămîntuluĭ primar.

Ţin să relevez cu prilejul acesta o i-

novare in bine ce cuprinde noul program. Aceasta cu referinţă la şcoala rurală.

Se ştie că răul cel mare, care mănîncă şcoala rurală, e prea mare diviziunea muncei, aşa că îmbucătînd pe învăţător îl istoveşte şi-l zădărniceşte.

In o serie de 3 articole cu numele de «*Institutori* şi *Invăţători*», publicate în Nr. 32, 33 şi 34 din Vremelnica *Sara*, şi care aŭ avut fericirea de a fi criticate de un *ilustru* institutor şi apărate de un *modest şi harnic* învăţător, subscrisul zicea că toată cartea cursuluĭ primar se învaţă în 3696 ore, la oraş, socotindu-se 4 anĭ, şi în 4776 la ţară, socotindu-se 5 anĭ. Dar în cele 3696 ore la oraş institutorul lucrează pururea *direct* cu elevul, pe cînd la ţară din 4776 ore, învăţătorul nu poate lucra *direct* cu eleviĭ de cît 1194 ore în 5 anĭ. Tot acolo arătam că în şcoala primară *în special* numaĭ ocupaţiunea directă cu profesorul foloseşte elevuluĭ; restul e adesea orĭ fără importanţă.

Nu e locul de a maĭ stărui asupra considerentelor didactice ale acestuĭ lucru; atîta spunem că noile programe simplifică lucrul şi ajută foarte mult progresul cărţiĭ la ţară.

In loc de 5 secţiunĭ s'aŭ redus la *treĭ*. Diviziunea I cuprinde clasa I-a cu un singur an şi o singură lecţiune directă, care la şcolile cu *doĭ* învăţătorĭ, va fi făcută *tot anul* de unul singur, ca şi la oraş.

Diviziunea II-a cuprinde clasa II şi III în o singură lecţie, timp de 2 arĭ cu materia rotatorie, dar cu caracter maĭ mult de repetare şi consolidare. Divisiunea III cupride clasa IV şi V rurală iarăşĭ în o singură lecţiune directă, dar rotatorie în ceĭ doĭ anĭ.

Decĭ toată iconomia nouluĭ program e că a redus numărul lecţiunilor directe la *treĭ* din *cincĭ*, şi atuncĭ în loc de 1194 ore directe cu fie-care clasă, învăţătorul va putea lucra la *2000* ore de clas direct în ceĭ 5 anĭ, în care timp deprinderile vor fi maĭ des cercetate, explicările maĭ ample şi repetate, în sfîrşit elevul rural va eşi cu cunoştinţe maĭ temeinice, sporindu-se în acelaş timp numărul absolvenţilor ruralĭ, de la ½ absolvent de şcoală, la 5—6.

Şi dacă pentru moment singur acest punct e chemat a uşura munca mult o-ropsituluĭ învăţător, e de ajuns pentru a atrage luarea aminte a cetitoruluĭ nostru, să mediteze el singur maĭ adînc caracterile deosebitoare ale acestuĭ noŭ program, pentru ca la toamnă la deschiderea cursurilor să ştie ce are de făcut şi *cum*.

Incheiŭ cu un sfat: voĭ învăţătorĭ, carĭ aveţĭ mania de a spune multe şi mărunte copiilor voştri, siliţi-vă a vă măsura vorba, căcĭ prin voĭ se va aduce uşurarea programelor nu prin cele scrise în program.

Gh. Ghibănescu

Ştiinţi-Litere-Arte

O emoţiune profundă a produs în lumea femenistă recenta alocuţiune a mareluĭ scriitor Ibsen cu ocazia uneĭ serbărĭ, dată de femeile scandinave în onoarea scriitoruluĭ „aprig luptător pentru cauza emancipăriĭ femenine".

Nu fac parte — a zis Ibsen — din nicĭ un partid femenist; operele mele nu sunt tendenţioase. Sunt maĭ mult poiet decît filosof şi declin onoarea de a fi luptat în conştiinţă pentru cauza femenistă. Pentru mine există o singură cauză: aceea a umanităţiĭ. Intru cît priveşte cauza femenistă, nu pricep măcar bine ce însamnă anume.

...Femeile mame şi numaĭ ca atare, pot şi trebuie să dezlege problema neamuluĭ omenesc."

*

La noua alegere de membri aĭ Academieĭ de medicină din Paris, doctorul Petrini-Galatzĭ figurează al treilea pe lista candidaţilor agreaţĭ.

*

Poetul A. Vlăhuţă în trecere spre Varatec s'a oprit la Iaşĭ. D-sa a asistat şi la primele pledoariĭ în procesul Morisseau.

*

După recente date ştiinţifice vechimea pămîntuluĭ ar fi de un miliard patru sute de milioane de anĭ. De aci se vede că societatea regală de fizică din Edinburg nu ţine seamă de părerea biblieĭ după care „mama comună" a oamenilor ar fi mult maĭ tînără: de vr'o şase miĭ de anĭ.

Englejiĭ aŭ pierdut respectul sexuluĭ...

*

Arta modistelor e adeseorĭ norocoasă.

O tînără cusătoreasă din Brunswick ţinea să aibă o pălărie frumoasă pentru o zi festivă. Cum baniĭ nu-ĭ ajungeaŭ la plată, complectă suma cu un bilet de lotărie pe care-l cumpărase maĭ de mult.

Modista a cîştigat cu biletul acela 350,000 de leĭ.

*

Regele Siamuluĭ, M. S. Chulalongkorn este omul cel maĭ decorat din lume. Cele o sută două zecĭ de cordoane de ordine diferite ce posedă, aŭ necesitat treĭ sute cincĭ zecĭ metri de cordea pentru confecţiunea lor!

*

In urma ideeĭ originale a Carmen Sylveĭ de a organiza—în scop filantropic— expoziţia istorică de păpuşĭ, ziarul femenist „La Fronde" publică un foarte elogios articol asupra Regineĭ—poete „care e în acelaşĭ timp o adevărată femee".

*

Auzit la clinica chirurgicală. Asistentul clinicei d-rul A. deschide un absces de la picior la un pacient—un cunoscut *bancher* din localitate, şi vroind să *stoarcă* puroiul ce a maĭ remas în rană, bancherul — din causa dureriĭ—retrage piciorul repede exclamînd:

— Mă rog matale d-le Doctor, lasă piciorul pe mîna mea, căcĭ eŭ ştiŭ maĭ bine de cît d-ta să... *storc*... **Z.**

INFORMAŢII

O lămurire

S'a criticat şi exploatat de către ceĭ interesaţĭ, cu ocazia procesuluĭ Morisseau, publicarea în *Opinia* a scrisoareĭ pe care Monseniorul Jacquet a adresat-o preşedinteluĭ Curţeĭ cu Juraţĭ.

Ne credem decĭ obligaţĭ a da o mică lămurire:

Informîndu-ne despre existenţa acesteĭ scrisorĭ care desminţe cuvintele atribuite P. S. Episcopuluĭ catolic din Iaşĭ ne-am adresat d-luĭ preşedinte al curţeĭ cu Jurĭ, rugîndu-l să ne dee o copie de pe ea. Dl preşedinte însă a refuzat, şi după aceea ne-am adresat Monseniorului Jacquet personal, care însă, nu ne-a putut da *cuprinsul întocmaĭ* a aceleĭ scrisorĭ, ci aproape aşa ceva, după cum se poate constata aceasta din comparaţia ce se poate face cu originalul.

Ast-fel publicaţiunea noastră care n'avea alt scop de cît a da înaintea altor ziare această ştire, a fost cu rea credinţă interpretată de uniĭ interesaţĭ, interpretare care neaparat intră în categoria unuĭ anumit mod de şantaj, printre multe altéle, care s'a făcut cu ocazia procesuluĭ Morisseau.

— —

Pompieriĭ carĭ fac gardă la Teatrul Naţional a provocat în seara de 7 — 8 Iunie un scandal regretabil.

Şeful postuluĭ şi soldaţiĭ aŭ fost surprinşĭ în dosul teatru de către sergentul de poliţie cu nişte servitoare, şi el voind a le ridica la secţie a fost insultat şi brîncit de şeful postuluĭ şi de soldaţĭ.

Avisăm pe d. căpitan Stroja!

— —

Consiliul de miniştri a autorisat intrarea în ţară prin punctul Burdujenĭ a doctoruluĭ Oscar Kirschen pentru zilele de 8, 9, 10, 11, 12 şi 13 Iunie a. c., care doctor este precum se ştie expulsat din ţară. El va trebui se părăsească ţara cel maĭ tirziŭ în seara de 13 Iunie şi tot prin acel punct, în care scop ministerul de interne a dat ordine tuturor autorităţilor să nu fie împedecat de loc daraverile luĭ pé timpul acestor zile.

— —

Soţia d-luĭ Tiron, directorul şcoaleĭ „Ferdinand" din sect. 4, a fost ierĭ în stradă maltratată de către evreiĭ Lupu sin Herşcu şi Idel Mendelovicĭ.

Poliţia avizată a arestat pe evreĭ.

— —

Erĭ de către Alecu Ţerniţescu s'a furat de la d-na Elena Paladi din strada de Sus, 1 şal, 1 oghial şi nişte cameşĭ de dame. El a fost prins şi arestat la secţia III.

— —

Copiiĭ Eugène Pop, fiul Marieĭ Pop şi Curuţ Ion fiul serveĭ de la I. Petrescu ambiĭ din scoala primară, aŭ dispărut de la părinţiĭ lor, şi aŭ fost găsiţĭ, mergînd pe şoseaua Tomeştĭ, de către Profiriu G. Popovicĭ, şi aduşĭ la Iaşĭ.

— —

Causa care a determinat pe elevul Neculaĭ Tomiţa a se otrăvi, este notele rele ce le are în cursul anuluĭ la profesorul V. Cucu.

— —

Ierĭ pe la orele 7 jum. seara un scandal, degenerînd în batae. s'a petrecut pe şesul Bahluiuluĭ la podu-Berculuĭ între maĭ mulţĭ băeţĭ elevĭ de şcoale primare; dintre eĭ Iosub Falic a fost grav rănit şi internat în spitalul Israelit, iar Mihaĭ Moroşanu a fost dus la casa părinţilor, bolnav.

Ar fi nemerit ca, acel loc să se supravegheze maĭ de aproape de agenţiĭ poliţienéştĭ.

— —

Esamenul de la Conservatoriŭ

Erĭ 4 Iuniŭ s'a ţinut esamenul de *piano*, curs predat de *d-şoara Nathalie Plesnilă*.

Juriul examinator compus din d. Ed. Caudella directorul conservatoriuluĭ din localitate, d-şoara N. Plesnilă profesoară respectivă şi d-niĭ Cirillo.

Esamenul s'a inceput la 9 ore dimineaţa. S'aŭ distins d-şoarele I. Safir şi Laxer precum şi d-na L. Brădeanu (Fotino) din ultimul an. De asemenea d-na L. Marcus (Silberstein), şi d-ra Alice Wiwoski din penultimul an. Am uitat să remarcăm meritul d. Alberto Cirillo la esamenul de armonie.

Mîine vom da resultatul examenuluĭ de Oboe, Clarinet, Fagot şi Piano.

Val.

— —

La ceasornicarul Vicenty Mayewsky, din secţia I strada Baciu No. 20 s'a sevîrşit un furt îndrăzneţ.

Erĭ pe la orele 10 jum. s'aŭ prezentat la el doĭ indivizĭ, unul ca de 20 de anĭ, roşcovan la faţă şi cu părul roş, îmbrăcat cu haine albe, şi al doilea ca de 28 anĭ, negricios şi îmbracat în haine de culor închis. Ambiĭ aŭ adus la reparat două ceasornice; în timpul cînd unul îl ţinea de vorbă pe Majewsky în altă odae, cel alt a eşit luîndu-şĭ ziua bună. In acest interval fereastra de la o altă odae fiind deschisă, s'a introdus înlăuntru şi cu ajutorul unuĭ foarfec a forsat saltarul unuĭ scrin, descuindu-l şi furînd din el 5 ceasornice de aur, 27 ceasornice de argint, un lanţ de argint, o broşă de aur, o braţeletă de aur, una pereche cerceĭ cu diamante, una pereche cerceĭ de aur (napolenĭ), una pereche cerceĭ de aur (½ napoleon), o cruciuliţă de aur şi 240 leĭ, din care 2 hîrtiĭ a 100 leĭ şi 2 hîrtiĭ a 20 leĭ. In timpul cît cel roşcovan a stat de vorbă cu Majewsky i-a spus că stă în secţia II strada Socola 98.

Serviciul siguranţeĭ fiind anunţat, d. Botez a luat toate măsurile de urmărire de oare-ce presupune deja cine sunt autoriĭ acestuĭ îndrăzneţ furt.

— —

Iar a început să circule svonul, că Maiestatea Sa împăratul Germanieĭ va face în Octombrie o vizită curţiĭ regale din Bucureştĭ.

— —

Serbarea celuĭ de al 10-lea an al Societăţii ştiinţifice şi literare

Erĭ s'a serbat în aula noueĭ Universităţĭ aniversarea de 10 anĭ a societăţiĭ ştiinţifice şi literare.

Invitările fusese făcute personal. 164 locurĭ de *jos* date damelor şi 186 *sus* date domnilor. In schimb însă lumea nu s'a grăbit să vină în mare număr, maĭ ales că multă lume din cea invitată a crezut maĭ bine a asista la desbaterile procesuluĭ Morisseau.

Serbarea s'a început la ora 3 jum., p. m. Cel întâĭ vorbeşte d. Gr. C. Buţureanu, care expune în scurt istoricul înfiinţăriĭ societăţiĭ.

In 1887 o samă de profesorĭ din Iaşĭ s'au înscris în societatea de medicĭ şi naturalişti; între aceia a fost şi *Rizu*; de oare-ce însă nu erau medicĭ. Dr. Cihac răspunse la înştiinţarea biuroluluĭ că el nu aprobă noua direcţiune ce caută să ia societatea. In urma acestuĭ răspuns societatea în o nouă întrunire a anulat alegerea şi ast-fel demisionă şi dr. Eug. Rizu.

Din Mart 1888—Sept. acelaşĭ an să plămădi ideea înfiinţăriĭ uneĭ societăţĭ ştiinţifice şi literare, care reuşi a prinde chîag şi în Noembrie îşĭ constitui primul biurol: preşedinte Gr. Cobîlcescu, preşedintele secţieĭ ştiinţifice dr. Rizu, preşedintele secţieĭ literale A. D. Xenopol.

La 1 Ianuar 1889 apăru primul număr din «Arhiva», care astă-zĭ numără 9 anĭ de existenţă.

Apoĭ autorul spicueşte activitatea maĭ însămnată a cîtor-va membrĭ, ca: lucrările răp. Gr. Cobîlcescu, studiile d-luĭ Xenopol, I. Tanoviceanu, V. Buţureanu, I. Gavănescu şi G. Ghibănescu. Nu uită a pomeni şi de M. Pompiliu, ca critic estetician cu vederĭ largĭ şi cu gustul literar ales.

D. Dragomir Hurmuzescu stărue asupra propresuluĭ *ştiinţelor experimentale* în secolul al XIX-lea faţă cu învăţămîntul modern.

D-sa pleacă de la ideea luĭ Brunnetière, *falimentul ştiinţeĭ*, amintind răspunsul luĭ Berthelot că ştiinţa e în plin progres. D-sa enumeră descoperirile în domeniul ştiinţeĭ de la 1888 pînă azĭ, şi află că o sumă de fapte noua s'aŭ adaos în ştiinţă, *teoria luĭ Hertz, razele X, telegrafia fără sîrmă; Argonul, licefiarea aerului*; în mecanica sportivă: *bicicletele, automobilele*, iată atîtea descoperirĭ care aŭ schimbat şi vor schimba relaţiunile dintre oamenĭ.

In asemenea caz nu putem vorbi de falimentul ştiinţeĭ. Cît de partea morală aceia e altă chestie, Cu referinţă la învăţămîntul public nevoia de a se da maĭ mult loc cunoştinţelor reale se resimte şi aicĭ oratorul face o execursie istorică asupra modificărilor ce s'aŭ introdus în învăţămînt şi crede că şi în ţara noastră legea nouă scolară va ţinea samă de acest pas de progres, pe care ştiinţele experimentale îl fac zilnic

După o pauză de 15 minute se dă cuvîntul d-luĭ Gh. Ghibănescu. D-sa a vorbit de *organizarea muncii intelectuale*.

Arată că de şi ţaranul romîn nu înţelege rostul muncii intelectuale, căcĭ el nu cunoaşte de cît munca braţelor, totuşĭ munca intelectuală există, dovadă rostul serbăriĭ de azĭ făcută muncii intelectuale.

Deosebeşte două soiurĭ de muncă intelectuală: *pasivă (receptivă)* şi *activă (creatoare)*.

Arată rostul muncii pasive. Ţara romînească azĭ e maĭ mult în o stare receptivă a tot ce produce apusul pe orĭ ce teren, decĭ şi pe cîmpul literatureĭ.

Literaţiĭ noştri aŭ căutat să-şĭ sumeze produse leiiterare franceze, germane şi engleze.

Dar ce a refăcut mintea romînuluĭ ca să dea ca al săŭ? Puţin.

In ştiinţĭ, în filosofie, în lit. estetică în totul se resimte copiarea, prelucrarea, căcĭ ne vine a zice că ceĭ maĭ mulţĭ din noĭ trăesc intelectualiceşte *prin alţiĭ* şi puţinĭ trăesc prin ideile lor.

Idealul şcoliĭ e de a desvolta la elevĭ *munca proprie şi rodnică*.

Aicĭ face o digresie la serbarea Arhiveĭ. E de întrebat această muncă intelectuală n'ar trebui organizată?

Urmînd arătările luĭ J. Payot, conferenţiarul stărue asupra nevoeĭ de a avea un plan şi sistemă în munca noastră intelectuală. Pentru aceasta divide timpul în perioade de cîte 10 minute. In 24 ore avem 144 de asemenea perioade. Dacă fie-care din noĭ ar consacra cîte 20 perioade de 10 minute uneĭ ocupaţiĭ continue şi sistematice am avea pe an 100 de zile de cîte 12 ore de muncă intelectuală.

Această chibzuială, în cumpănita ocupare a micilor perioade, ne explică rodul muncii de 9 anĭ a Arhiveĭ, iar nu atîta marele mediŭ social, care influenţază aşa de variat că din acelaş mediŭ iese diferite naturĭ.

D. A. D. Xenopol stăruie asupra a 3 chestiunĭ de estetică:

a) De ce statuele marĭ colorate displac, pe cînd cele micĭ colorate nu? Cauza ar sta că statuele marĭ colorate ne dă iluziunea vieţiĭ şi înşelăciunea ce ne pricinueşte ne procură desplăcere.

b) De ce cucoanele, costumul lor nu aŭ rochiĭ verzi şi pălăriĭ albastre. Pentru că combinarea acestor culorĭ sînt subordonate tipuluĭ femeiĭ, pe cînd în domeniul naturiĭ aceste culorĭ se îmbină foarte bine, de oare ce acolo nu sînt subordonate la nimic.

c) Dacă frumosul e absolut, orĭ relativ. D-sa crede că frumosul e absolut, şi că dacă nu se înţelege de toţĭ e că n'aŭ cultura necesară, căcĭ cultura frumosuluĭ e utilă ca şi orĭ care altă cultură.

La 5 şi un sfert serbarea s'a sfîrşit.

Rep.

— —

Individul Hener Leventer ce trăia în concubinaj cu evreica Helca Haimovicĭ din str. Salciior No. 2, spărgîndu-l lacata de la uşă s'a introdus în lăuntru furîndu-l 300 leĭ în hartie şi argint.

— —

De către serviciul siguranţeĭ erĭ s'a prins şi arestat pe indivizii Ion Chiriak Chirilă şi Bercu Goldştein ambiĭ talharĭ fiind presupuşĭ în maĭ multe furturĭ.

— —

Sergentul de poliţie din punctul Colceag a fost grav lovit de către gardistul comunal Neculaĭ Voican, rupîndu-ĭ şi tunica; în ajutorul serjentuluĭ a sărit comersantul Elias Rohr, care şi el a fost ameninţat cu tesacul.

Voican cu greutate a putut fi arestat la secţia I.

— —

Erĭ s'a internat în ospitalul Sft. Spiridon secţia d. dr. Botez pe femeia Anica Neculaŭ din strada Petru Rareş No. 7, fiind lovită la cap cu oştea de către vizitiul Iorgu Şerban de la d-l Theodor Jelea.

— —

Erĭ seara evreica Leia Cahana soţia luĭ Leizer Cahana din strada Crucei No. 45. a încetat din viaţă în urma uneĭ grele faceri. Ingrijirea i sa dat de d-niĭ d-rĭ Boghin şi Herdan.

— —

Răsboiul Spano-American

Paris 7 Iunie.

O telegramă din Londra spune că acolo circulă svonul că generalul Augustin, pentru ca să evite de a o ceda insurgenţilor, a remis Manila amiraluluĭ german Dietrich.

Insurgenţiĭ voesc să proclame republica, sub protectoratul Angliei.

— —

Viena, 7 Iunie.

O depeşă din Manila anunţă că la sosirea incrucişătoruluĭ german „Kaiserin Augusta" s'a întîmplat un caz extra-ordinar. Incrucişătorul german a salutat pavilionul spaniol. Ofiţeriĭ şi soldaţiĭ marineĭ germane debarcaţĭ pe uscat aŭ fraternisat cu ofiţeriĭ şi soldaţiĭ spaniolĭ.

— O depeşă din Madrid anunţă, că primul ministru Sagasta a dat ordin generaluluĭ Augustin, guvernatorul insulelor Filipine, ca să concentreze toate trupele sale în cetatea veche a Manileĭ, pe care să o apere pînă la ultima picătură de sînge.

— —

Madrid 7 Iunie.

Canoniera spaniolă „Puzon" a eşit ierĭ din portul Havana, pentru a comunica americanilor refuzul generaluluĭ Blanco, de a schimba prisonieriĭ luĭ „Merimac".

— —

Madrid, 7 Iunie.

După o depeşă particulară, frigurile galbene bântuie printre americaniĭ carĭ aŭ debarcat la Guantanamo. De asemenea s'aŭ declarat cîte-va casurĭ pe bordul corăbiilor escadreĭ americane în faţa luĭ Santiago de Cuba.

Căldurile sunt enorme, ploile continuă şi pămîntul noroios face grea orĭ-ce operaţiune militară în împrejurimile luĭ Santiago.

— —

New-York 7 Iunie.

Depeşĭ din Santiago anunţă că o cioc-nire a fost ierĭ între infanteria spaniolă şi două canoniere americane.—Corăbiile „Texas" şi „Uixen" aŭ deschis focul lor în contra spaniolilor carĭ s'aŭ retras.

— —

Madrid, 7 Iunie.

O depeşă oficială din Santiago de la 4 Iunie zice că un cuirasat şi un yacht american, aŭ deschis focul lor asupra luĭ Punta Cabrera, debarcînd pe coastă şalupe cu vapor.—Spaniolii aŭ respins acest atac fără nicĭ o perdere. — Corăbile americane s'aŭ retras apoĭ.

O altă depeşă oficială din Santiago anunţă că o încercare de debarcare a americanilor lîngă Cabanas, a fost respinsă de focul americanilor.—Americaniĭ aŭ fugit cu perderĭ.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

New-York 7 Iunie.

Se dă ca sigură ştirea că general Schäffer a debarcat cu trupele sale pe ţerm lîngă Santiago.

Preşedintele Republiceĭ d. MacKinley publică un mesagiŭ prin care face, pe amiralul spaniol Cervera, respunzător de viaţa prizonierilor americanĭ, şi maĭ cu samă a locotenentuluĭ Hobson, de oare-ce mareşalul a refuzat preschimbarea acestor prizonierĭ.

Madrid 7 Iunie.

Peste o lună cel mult, a treia escadră de resbel spaniolă va fi gata de plecare.

Cu ocazia bombardăreĭ şi a luptelor din urmă de la Santiago, un obuz spaniol a măturat puntea unuĭ vas chiurasat american ucigînd aproape întreg echipagiul.

Madrid 7 Iunie.

Preşedintele camereĭ spaniole în urma unor cuvinte rostite de curînd în cameră, a fost provocat la duel de un deputat.

Paris, 7 Iunie.

Dl Ribot însărcinat cu formarea cabinetuluĭ aŭ întrat în tratative de înţălegere cu grupul parlamentar radical pentru constituirea ministeruluĭ.

Bucureştĭ 8 Iunie

După o ştire telegrafică particulară se vesteşte că d. Ribot nu a isbutit să compuie cabinetul frances şi ast-fel şi-a depus mandatul formăreĭ ministeruluĭ în mînele prezidentuluĭ Republiceĭ.

Dl Sarrien este însărcinat cu compunerea nouluĭ cabinet.

Madrid 8 Iunie

După ştirile cele maĭ recente se desminte svonul despre capitularea Manilleĭ.

Bucureştĭ 8 Iunie.

Procesul Popovicĭ continuă şi azĭ.

EDIŢIA IV-a

Bucureştĭ 8 Iunie

Constantin Exarhu fondatorul Atheneuluĭ Romîn şi senator, astă-zĭ a încetat din viaţă.

Bucureştĭ, 8 Iunie

Asiă-zĭ a fost eliberat Dobrescu Argeş pe cauţiune de 1000 leĭ.

Bucureştĭ, 8 Iunie

In urma unuĭ incident rădicat de d. Tache Ionescu, procesul d-luĭ Popovicĭ amînat pentru un alt termen.

De Vînzare

Din cauză de plecare doamna Luchian îşĭ vinde via sa, care este situată la Copoŭ. Doritoriĭ a se adresa str. de Sus No. 191.

Desfacere de vinurĭ vechĭ

Str. Lăpuşneanu No. 26,— —colţul str. Bănu No. 2

Din cauză de mutare *desfac cu preţurĭ reduse* o cantitate de peste 2000 vedre vin, roş şi alb de: Odobeştĭ, Cotnarĭ, Nicorescĭ etc., din recoltele anilor 1882—1897.

In provincie expediez contra *ramburs* cantităţĭ până la 50 litrurĭ în butoaie saŭ sticle.

H. M. Aizenberg.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacţie.

De Inchiriet

casele Pavli situate în strada Carol, în faţa grădineĭ publice, avînd două apartamente, şura, grajdiurĭ, pivniţă, florărie, livadă etc. A se adresa la redacţie.

Cota oficială

Brăila, 6 Iunie 1898.

Cereale vîndute 80150 hect.

Porumb maxim leĭ 6.30 hect. Porumb minim leĭ 5.72½ hect.

Cereale sosite pe apă 699560 pe uscat 199350 hect.

Galați, 6 Iunie 1898.

Porumb 4000 hect. 78 greutatea în kilo pe hect. leĭ 6 b. 30 șlep. Porumb 2000 hect. 77 idem leĭ 5 b. 65 magasie.

Individul Alexander Leibovicĭ din comuna Cucutenĭ a fost prins de siguranți și arestat pentru mai multe fapte de înșelăciune.

— —

Erĭ birjarul de un cal, Tihan Ivanov cu Nr. 92, prin strada Lăpușneanu, mergînd în fuga calului a calcat pe Rașe'a Sfarț servă la Moritz Schiler, din str. Ștefan cel Mare No. 11, făcîndu-i grave lesiunĭ.

Birjarul a fost arestat.

— —

Comisia secțieĭ I, a prins ierĭ pe Sfarț Leon, dezertor din regimentul 7 calarași.

El a fost înaintat comenduireĭ.

— —

La casa cu Nr. 103 din strada Pécurarĭ proprietatea luĭ Iacob Macarov, a turbat un cîne. Sterpitorul a fost avizat.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Continuarea procesuluĭ Morisseau

— Ședința din 6 Iunie —

Pleduaria D-luĭ Delavrancea

Faceți caz că Parascanca a fost sechestrată de către de Burbure. D-voastră faceți caz? Apoĭ D-voastră aduceți chitanța c'ați cumparat'o, c'ați despăgubit'o cu 3000 de francĭ și maĭ îndrăzniți să maĭ relevați aceste pe cînd ea poate petrece și cheltuește ceĭ 3000 de francĭ atuncĭ cînd fiul eĭ abia a putrezit în mormînt.

Asemenea bănuelĭ dacă nu sunt contra părinteluĭ Morisseau apoĭ în tot cazul sunt fără nicĭ o valoare atît pentru uniĭ cît și pentru alțiĭ.

Am scurtat o bună parte a pleduarieĭ mele, a dataliurilor, să trec acum la o chestie importantă: Cine este abatele Morisseau? Ce temperament are? Ce misiune era chemat să împlinească? La aceste întrebărĭ respunzînd să vedem: reesă concluzia că el privea pe țaranĭ maĭ mult ca lucrurĭ de cît ca oamenĭ; căcĭ cînd 'l considera ca om din mînie pănă la omor e un abiz, iar dacă considera ca lucru nu e de cît un pas. Eată ce cred eŭ: maĭ întăĭ n'am nicĭ o frică că ne vor schimba religia catolicii și de așĭ ŭ fost poate de la începutul religiilor poate c'aș fi preferat catolicismul, dar acum din ortodoxĭ să ne facem catolicĭ e imposibil.

Dar d-lor cît de încăpăținați sunt catoliciĭ cînd au credința de a ne converti la religia catolică, atîta expansiune nu posedă nicĭ o altă religiune. —In trecut noĭ am fost maĭ mulți, expansiunea însă a catolicilor a mers departe și azĭ a cucerit o gramadă de lume și aŭ încă această tendință care o manifestează prin misionarĭ catolicĭ și maĭ ales prin Iesuiți.

Toți știți căe ducația lor e militărească, aspră, cînd sunt liberați sunt cu caracter eroic, gata și în stare de a distruge orĭ ce pedică. —Morisseau este în aseminea condițiunĭ, a fost prin locurĭ maĭ barbare și s'a întors viu și-l vedeți că de treĭ zile a luat parte la emoțiĭ, a avut momente ca să producă emoțiĭ, însă a luat parte și la ilarități lucru ce era permis întregeĭ sălĭ afară de dînsul dar a făcut bine ce a făcut căcĭ a slujit de element convingător pentru justiția romînă ortodoxă care a fost blajină cu ucigașul catolic jesuit.

Face istoricul venireĭ abateluĭ Morisseau în țară și spune că n'a perdut nimic din caracterul luĭ jesuitic, el a introdus asprimea jesuitică din primele momente, ați văzut mărturia d. Burbure c'a pălmuit pînă și pe o copilă. Eu de cîte orĭ voĭ vorbi de depunerea d. Burbure voĭ vorbi cu respect, căcĭ, e o mărturie sinceră a unuĭ om care n'are alt raport de cît cu conștiința luĭ căcĭ e orb. A zis adevărurĭ căcĭ a respectat unele lucrurĭ prin tăcerea luĭ, pe carĭ dacă le-ar fi spus poate s'ar fi resfrîns crud asupra abateluĭ Morisseau.

Eleviĭ luĭ aŭ fost neîntrerupt tratați cu severitate; în o casă în care a trăit, cinstit și respectat, părintele Morisseau se poartă rău cu familia căcĭ ați văzut cum a insultat pe fratele d-neĭ Burbure și în așa grad că acesta să hotărîse d'a nu maĭ intra în casa surореĭ sale de nu intervenea d. Burbure. Dar cu copiiĭ? Era de 20 de anĭ Leon Burbure cînd vine să petreacă la moșia părinteluĭ sĕŭ ca stăpîn și la acea vrîstă pentru c'a zis că e la el acasă, că e trăsura luĭ, părintele Morisseau i-a dat o palmă.

Această palmă nu este dată obrazuluĭ luĭ Leon Burbure ci sufletuluĭ luĭ.

Cînd facĭ asemenea fapte în casa unuĭ om, atuncĭ este un despotism și acest despotism este bazat pe o slăbiciune, bazat pe imperiul conștiinței religioase a uneĭ femeĭ ce făcea fapte despotice. Ați văzut purtarea luĭ cu serviorii cît era de aspră și este natural să fie maĭ aspră de cît cea vis-à-vis de copiiĭ Burbure.

Cazul cu fructele și cu copilul lega'. Știți că la noĭ în țara Romînească oamenii sunt blajinĭ și maĭ ales cu copiiĭ pentru care știți ce vra să zică un merișor acrișor. Istorisește faptul cu băiatul cum a fost prins și legat. Vă întreb cînd ast-fel să poartă părintele Morisseau ce fel de om este? maĭ ales considerînd instrucția și misiunea luĭ.

S'a vorbit de convertire, pot lipsi multe detaliĭ însă principal este tendința ce avea de a catolici.

Părintele Morisseau a suferit de o mîndrie, de acea mîndrie care se cuvine întregeĭațiunĭ franceze însă redusă numaĭ la dînsul individual nu o merită; căcĭ ce deosebire există între pătura noastră cultă și părintele Morisseau și cu toate acestea l'ați văzut cum califică oameniĭ noștri din popor; ați auzit cum a calificat pe Ioan de cel maĭ prost dintre țăranĭ pe carĭ 'ĭ trata de animale.

Ședința se suspendă 10 minunte.

La redeschidere d. Delavrancea zice cîte-va cuvinte că va complecta materia privitoare la crima de la 28 Septembre. Cu temperamentul și autoritatea dobîndită în cercul în care trăia Abatele Morisseau om cult devine un despot dacă nu mare dar mic. Ducele de Alba zice că despoțiĭ să scoboară direct de pe tron în mormînt, și așa a fost cu Morisseau. Ați văzut ducerea lucrurilor la primărie și cu cîtă indignare abatele Morisseau vă expunea aceasta zicînd că: fie-care lucru cu care am trăit era copilul meŭ și ați văzut cum le-a maltratat. S'a agățat de canapea că era jos, aceasta nu era lucru serios.

Abatele Morisseau a plecat de la un adevăr însă a devenit un neadevăr, din causa turnureĭ care i l'a dat căcĭ ce lucrurĭ a fost maltratate? a fost cărți? a fost ceva ce inspira suvenirea unuĭ frate? nu, că sufletul abateluĭ era o canapea pe care admitem că a curs miere. Așa dară apropiindu-ne de ziua de 28 Septembre, aci se pune falș căcĭ toți marturiĭ 'l contrazic de tot ce ne spune d-sa. Maĭ aleargă pentru a dovedi o cursă bănuită de el. Se va zice de aparare că uniĭ oamenĭ i-a spus ca să nu se ducă de la primărie la curte că se poate întîmpla ceva. Ea va pleca de aicĭ dar cum se aștepta Morisseau să se despartă de familia Burbure? într'un mod grațios? n'a știut cum s'a purtat? prin urmare nu se putea aștepta la aceasta. Ar fi putut să se ducă în treĭ zile de la Dersca și prin urmare nicĭ fixarea acestuĭ termen nu 'l îndrituia să bănuiască.

Apoĭ d-lor Jurați, cursă poate să fie cînd se chiamă atîtea autorități și nu numaĭ cele locale dar chiar subprefectura. Se vor preduce scrisorĭ ca să dovedească că Burbure, tată și copii, dădeaŭ ordin primaruluĭ să bată oamenĭ. Aceasta ar fi iarăsĭ o copilărie însă nu o dovadă ce ar pune în evidență cursa. Dacă s'ar pretinde că a fost întinsă cursa ca să-l bată, apoĭ bine, aceasta se putea să fie chiar în casa luĭ Burbure chiar și cu autoritățile de față? se zice că ce cîta atîția oamenĭ în cameră, numărul nu s'a constat dar să admitem că eraŭ mulți. D. Delavrancea arată ca fiind chiar numaĭ oameniĭ necesarĭ la împachetatul și transportatul lucrurilor, în plus autoritățile și tinerii Burbure, dăm ipotetic de 12 saŭ 14 oamenĭ, dar s'a maĭ zis că era și pe coridor, poate vor fi fost dar aceștia erau de ceĭ dați afară din cameră de d. Holban; admit că eraŭ mulți însă poate de curiozitate s'aŭ maĭ dus cu ceĭ carĭ aveaŭ treabă. De aci nu se vede ideea uneĭ curse. Marturiĭ sunt unanimĭ, nimenĭ nu a înjurat saŭ calomniat pe Abatele Morisseau și că discuțiĭ a urmat maĭ întăĭ cu Henri Burbure apoĭ cu Leon Burbure; nu se poate admite chiar dacă în discuțiĭ a fost cuvinte tarĭ dar după 11 anĭ de guvernare cu acel grad de tiranie presupun că i-a zis a trecut timpul tiranieĭ; cred că era permis aceasta căcĭ n'a atins trivialitatea. A fost un bun răspuns aceste cuvinte carĭ eraŭ palme nu pentru abatele ci pentru ceĭ 11 anĭ de tiranie.

Admit batjocuritoarea expresie a țăranuluĭ care a cerut bacșiș 10, 12 leĭ pentru palmele ce i s'a dat.

Răŭ fac ceĭ culți și sus pușĭ să creadă că ceĭ simplĭ nu aŭ dreptul, cînd le vine ocaziunea, să-și satisfacă sentimentele lor sub forma uneĭ glume romînești.

Plătește boerule palmele carĭ le-aĭ dat!

Cuvintele acestea nu dezonorează pe abatele Morisseau. Admitem că a fost neînțelegere și că 3, 4 oamenĭ s'aŭ luat după dînsul. In furia luĭ ese în prag și dă un foc de revolver, nu se suie în trăsură, apucă la stînga, întîlnește pe Parascan cu care avea ceva de socotit și din nenorocire pentru dînsul, părintele fiind grozav înfuriat, îl omoară, ceea ce poate altă dată n'ar fi făcut-o. Avea cu Parascan istoria cu testamentul. căcĭ îl presupunea că el ar fi raportat conversația dintre Abate și contabil. Poate maĭ avea și alte socotelĭ cu Parascan, căcĭ acesta era slugă credincioasă, și e ușor de înțăles că Abatele, în furia luĭ, în mînia oarbă și crudă, crezînd că poate-ĭ va spune vre-o obrăznicie, l'a omorît.

Detaliile direĭ de sînge sunt secundare, căcĭ nu pot prima asupra faptuluĭ cert, că Parascan a fost omorît.

Contrazicerĭ vor fi multe, ba încă foarte multe, în cît se vor releva.

Contrazicerea cu *mînă că mĕ omoară* și în urmă că *împușc*, acestea sunt naturale, întăĭ, că se temea fiind că făcuse omorul și al doilea e, te împușc căcĭ s'a și ilustrat spusa prin tragerea unuĭ foc.

Casul cu Chițan, fie că a voit să'l prindă, fie că de frică l'a prins de mînă putea prea bine abatele să se scotorească fără să'l împuște. Cu nimic nu se poate dovedi că viața luĭ Morisseau era în primejdie, și ca ultimă dovadă că nu era vorba de cursă, este faptul că după ce a ucis 2 oamenĭ, mulțimea nu l'a sfîșiat cînd putea prea bine s'o facă.

Dacă ar fi fost o mînie nutrită de sigur el ar fi fost sfîșiat, căcĭ știți că cu ocasia răscoalelor țărănești, gloanțele aŭ trebuit să curgă pentru a'ĭ liniști. Se miră că în dezmințirea sa, monseignorul Jacquet nu întrebuințează acelaș termen pentru partea civilă ca și pentru jurați. D. Delavrancea se miră cum adresa luĭ Jacquet a apărut în ziarul nostru.

Explicația i-o dăm chiar în numărul de astă-zĭ chiar.

D-sa cere condamnarea luĭ Morisseau pentru ca țaraniĭ să vadă că și pentru dînșiĭ există dreptate.

Pledoaria d-luĭ Alexandrescu

Oratorul spune că nu-și ascunde emoțiunea de a vorbi după o așa de strălucită cuvîntare a d-luĭ Delavrancea.

D. Alexandrescu declară de la început că luĭ Morisseau nu-ĭ va zice *abate* căcĭ prin fapta-ĭ criminală a perdut dreptul la această denumire.

Face apoĭ biografia luĭ Morisseau și istoricul secteĭ iezuitice. D-sa citește dintr'un text —care e cu ilustrațiĭ după cum a aratat d. Missir—ce însamnă credința și modul de a fi al acesteĭ secte nenorocite. Comentariile care le face, provoacă ilaritatea saleĭ. La un moment dat d. Missir întreabă pe oratorul dacă n'are nevoe de o ședință secretă.

D-sa începe apoĭ să discute purtarea abateluĭ Morisseau în casa familieĭ aceleia unde a adus nenorocire și necinste. Arată purtarea criminală a abateluĭ și sfîrșește spunînd că jurațiĭ trebue să condamne pe acest strein care a venit în țara aceasta, primitoare și unde s'a îmbogățit și care în loc de a rîdica mîinele și a bine-cuvînta pe țaranĭ, a ucis nenorociții după ce 11 anĭ i-aŭ maltratat.

Se suspendă ședința și se hotărăște o a doua ședință pentru seara la oara 8 și jumatate.

Cuvîntarea primuluĭ procuror Istrati

Douĕ ceasurĭ a vorbit d. prim procuror și n'a făcut decît în mod palid să descrie faptele așa cum le prezintă acuzarea și pe care d. Delavrancea le-a descris mult maĭ frumos. Credem a face un bine d-luĭ Istrati și o mare plăcere cetitorilor neredînd în extenso cuvîntarea d-luĭ prim-procuror.

Pe un ton tragic d-sa descrie viața liniștită, patriarhală și senină a familieĭ de Burbure pînă la venirea în casa lor a criminalului Morisseau. Descrie apoĭ mormîntul care și astă-zĭ e acoperit de florĭ și lacrimĭ zilnice din partea nenorociteĭ familiĭ Burbure —cetitoriĭ trebue să știe că d-na de Burbure e înmormîntată la Vesembeeck lîngă Bruxelles—și spune că d-na Burbure a fost o femeie cinstită, soție devotată, mamă bună etc. etc.

Iși amintește apoĭ de jurați și le spune că de și publicitatea ce s'a dat acestuĭ proces e bună, totuși jurațiĭ, pe cît le-a fi posibil, să caute a se debarasa de influența ce se încearcă a se face asupra lor și să judece în conștiință.

Face apoĭ istoricul celor petrecute, menținînd bine înțăles tonul insinuant și tragic.

Fie-căruia îĭ găsește cîte un calificativ. Ast-fel Leon e plăpînd, Henri e blînd, unul e om de rînd și unul e năting.

Primul-procuror spune că abatele Morisseau a comis crima urmărit de spectrul d-neĭ Burbure, căcĭ din cauza luĭ Morisseau d-na Burbure s'a dus prea curînd să i se facă operație. (Ilaritate în sală. Protestărĭ din partea apărăriĭ).

D. Prim-procuror maĭ acuză pe Morisseau pentru că s'ar fi dus la Bruxelles exprés pentru a cumpăra un revolver cu care să-l împuște pe Parascan, căcĭ i se spune—și somat de apărare d. prim-procuror declară că i-a spus'o d. avocat Alexandrescu-București—că așa i-ar fi spus armurierul din Bruxelles d-luĭ Alexandrescu, care s'ar fi dus și d-sa acolo să cumpere un revolver.

D-sa cere un verdict de condemnare.

Cuvîntarea d-luĭ Bădărău

Oratorul începe prin a spune că e un moment fericit pentru apărare că după atîtea acuzărĭ nenorocite, după o campanie de mehalagisme și după treĭ zile de acuzărĭ formale, se dă cuvîntul și apărăriĭ nenorocituluĭ abate Morisseau. Atît partea civilă cît maĭ ales primul-procuror. au făcut insinuărĭ, nu s'au bazat pe fapte și au vorbit ceasurĭ întregĭ de antecedentele abateluĭ și prea puțin de crima în sine. Lasă că vom dovedi noĭ foarte curînd la ce se reduc toate acestea, dar ce însemnează insinuările ce însamnă a căuta să se influențeze conștiința cu chestiĭ de ortodoxism, catolicism, jezuitism, etc. Acestea aveți să le judecați dv? Și-au închipuit aceea care au venit foarte de departe să pledeze în acest proces, că e de-ajuns a se vorbi de catolicism aci în Iași, din cauza că suntem aproape de marea Rusie. pentru ca în anul 1898. un centru cult și jurațiĭ luminați să dea un verdict de condemnare. D-lor juați, dar confundați vă rog partea civilă reală cu partea civilă legală și deja acest lucru precum și campania extra-ordinară prin presă precum și modul cum s'a făcut instrucția și prezența cneazuluĭ Moruzzĭ că se petrece ceva extra-ordinar iar nu ceva obicinuit în acest proces.

Am fost acuzați de toate, între altele de lipsa de respect pentru magistratură și juați. Cine noĭ, sau dv. care prin diferite raporturĭ ați făcut să se ia din mîinele juraților probele de falșurĭ? Hector de Burbure e martor? cum acesta? Ce caută prefectul Moruzzĭ în proces? Pentru răzbunarea nenorocitelor victime umilite? D-lor juați, cred că dv. înțălegeți prea bine că e ceva extra-ordinar.

Cneazul Moruzzi deranjîndu-se pentru Bulbuc, Chițan, Parascan? și nu s'ar fi judecat deja de mult acest proces, dacă partea civilă legală nu s'ar fi deosebit de cea reală? a trebuit un raport a d-luĭ Donicĭ, prezidentul curțeĭ cu jurĭ din sesiunea trecută pentru ca procesul să se poată judeca.

Domnilor juați, alta e fața lucruluĭ de cum o prezintă acuzarea. Este un fapt bine constatat că din pricina aruncăreĭ lucrurilor la primărie s'a întîmplat crima. Nu cum-va familia de Burbure știa că avea ceva pe conștiință și pentru salvarea situațieĭ a trebuit inventată o formă de acuzare. Vom dovedi că așa este, așa s'a petrecut faptul.

Voĭ dovedi cu acte, toate afirmările mele și așa cred că e maĭ bine, maĭ cinstit.

Morisseau a încasat în ziua de 25 Septembrie suma de 61,000 leĭ. Era posibil să i se fi spus că pînă în treĭ zile să-și care lucrurile de acolo? Nu domnilor, căcĭ iată un act—scrisoarea d-luĭ Burghelea, advocat al părțeĭ civile—și prin care se constată că suma de 2752 leĭ ce maĭ avea de luat i se va plăti după opt zile de la 25 Septembrie. Această scrisoare conține și lista obiectelor, Ce putea să determine pornirea d-luĭ Burbure? Numaĭ niște intrigĭ, niște surexcitărĭ etc.

Morisseau e violent pricopsit, vindicativ etc. E curioasă confuzie ce se face între nervositate și violență. Or ce om violent e predestinat a fi criminal?

Dar în primul loc e curios ca să vorbești de violențe, cînd directorul ziaruluĭ care duce campania așa de violentă pe lîngă alte calități dar numaĭ mielușal luĭ Dumnezeŭ nu e,

Dar oamenĭ violenți au fost eroiĭ, pe eĭ contează societatea și nu pe ceĭ slabĭ. Violențiĭ dacă ajung la nenorocirĭ dar cele maĭ adese orĭ duce la cele maĭ înalte situațiĭ vindicative. Datu-și-a seamă de cel care aduce această acuzare dacă ea poate concorda cu violența nervozitate? E perfid și falș? Dar se potrivește aceasta cu violența? se reproșează abateluĭ Morisseau că chiar aci nu-și stăpînește emoțiile? Dar pentru Dumnezeŭ, aceasta dvedește tocmaĭ contrariul de ceea ce spun d-lor că e jesuit, pricopsitul d-luĭ prim procuror? Dar bine dv. știți de celebrul colțun din Paris. Și este un mare adevăr în aceasta, căcĭ nu există un popor maĭ econom de cît cel francez. Dacă abatele Morisseau ar fi fost un destrăbălat un cheltuitor, atuncĭ acuzarea l'ar fi arestat de acest defect. Că n'a avut ceĭ 4000 leĭ din Frața? Oratorul dovedește aceasta din însă-și depunerea luĭ Henri de Burbure la judecătorul de instrucție. Dar să ne ocupăm de faptele luĭ Morisseau în mijlocul familieĭ de Burbure. Fost'a acesta un tiran. Oratorul citește scrisorĭ din partea luĭ Hector, Henri și Leon de Burbure prin care se constată că Morisseau era potrivit ca un salvator al familieĭ.

Henri scrie: *Dacă vr'o dată îți voĭ face ceva rău arată-mi această scrisoare și mă voĭ închina.*

Scrisorile sunt datate din 7 Iulie. Din această scrisoare rezultă supunerea autorităților și Henri descrie cum țăraniĭ aŭ fost bătuți de dînsul.

Procurorul general cere ca să fie oprit a ceti aceste scrisorĭ. Se produce o protestare teribilă din partea apărăreĭ și a publiculuĭ.

Președintele permite cetirea scrisorilor.

Dar se vede din aceste scrisorĭ că abatele este așa cum îl descrie astă-zĭ familia de Burbure? Testamentul e o falșificare? Dar bine, dv. nu știți ce spuneți, d-lor din apărare. Testamentul a fost deschis la tribunal la 23 August și Feldman a venit la Dersca la 12 Septembrie. Dar spuneți că e falș? Ați dovedit aserțiunea dv.? Și ce conține acest testament? După ce vorbește aproape în totul de familie, roagă pe abatele Morisseau să facă parte din consiliul de familie îĭ lasă abateluĭ o rentă de 80 leĭ pe lună saŭ 1000 leĭ pe an. Dar ast-fel e testamentul uneĭ femeĭ ipnotizate?

Se suspendă ședința.

Ședința de la 7 Iunie

Continuarea pleduarieĭ d-luĭ Bădărăŭ

D. prim-procuror a spus că Morisseau era urmărit de spectrul d-neĭ Burbure și că din pricina luĭ d-na Burbure s'a dus la Heidelberg să i se facă operația. Dovedit-ați aceasta? Dar d-na era bolnavă de matrice și nu cum-va boala nu s'ar fi produs fără Morissau. Oratorul citește testamentul în întregime.

Cînd a devenit imposibil abatele Morisseau? La începutul luĭ August, căcĭ pînă atuncia v'am dovedit cît de bine era privit abatele. Ne-ați vorbit de brutalitate cu vameșul? Admit că 'n Romînia nu sunt vameși șicanatorĭ. Dar auzitați dv. de un vameș din Dorohoĭ care sub prefectura d-luĭ Cortazzi, a pus în trăsura d-lor Marcu și alțiĭ, fostĭ prietinĭ a d-luĭ Burghelea și ast-fel aŭ fost arestați pentru contrabandă și duși pe jos la Dorohoĭ? Dar d. Burghelea care găsea atîtea motive pentru achitare—și curtea într'adevĕr l'a achitat — d-luĭ să vie astă-zĭ să-l acuze pe Morisseau, d-luĭ care e avocat cu anul al familieĭ Burbure? In privința copiluluĭ luĭ Nestor? Perceptorul v'a spus ceva și cum puteți crede dv. care știți cît de mult exagerează copiĭ în spusele lor cînd sunt jigniți? o parte din dv. sunt profesorĭ și o știu. Astă-zĭ Nestor le spune printr'un soiŭ de antisugestie... Bataia luĭ Ioan? ați auzitdr. dv. un stăpîn care bate viziteul? Morisseau e cel dîntăĭ care a introdus acest lucru în țara.

Bataia copiilor? Aceasta e chestie de temperament rasă și maĭ cu seamă de sistemul pedagogic. In Anglia și Germania copiiĭ și chiar fetițele sunt bătute.

Bataia luĭ Leon? Oratorul dă însu-și depunerea luĭ Henri și Leon dovidește că preotul a fast grav insultat și că orĭ cine nu și-ar fi putut stăpîni furia maĭ cu samă violentul abate cum spuneți D-v.

Că l-a insultat pe Uhrinowski? Dar acesta era în bune relațiunĭ, eraŭ prietenĭ și îĭ putea spune «vous êtez un peu impertinant». Oratorul dovidește cu scrisorĭ aceasta și arată cum marele romîn Uhrinowski insulta pe ministrul de atuncia, Păucescu.

Sunt toate argumente de ocazie precum și neadevăr este că Hector de Burbure nu voia ca preutul Morisseau să se întîlnească cu Leon și cu episcopul Jacquet.

Se suspendă ședința și la redeschidere d. Bădărău continuă.

Oratorul arată sistemul nenorocit de acuzare fără probe și spune că ceea ce a făcut primul-procuror e fără pereche în țară.

Avea el Morisseau motiv să ucidă pe Parascan? D-sa începe descrierea împrejurărilor în care s'a comis crima.

Face psihologia individuluĭ față de mulțime și descrie starea de enervare în care trebuia să se afle Morisseau cînd și-a văzut lucrurile aruncate.

D. Delavrancea zice: cum a avut el lucrurĭ scumpe, marĭ, pentru care să se înfurie. De sigur d. Delavrancea c'ar fi admis această enervare, dacă ar fi văzut vre-un caet de versurĭ, maĭ cu seamă de proză aruncat prin noroŭ. Morisseau se duce la curte, dar este reîntors de autorități, și se întoarce. Unde dar intenția de a ucide? Chemat din noŭ la curte se duce în odae unde găsește și pe Holban. El care știa cît de supus este Holban familieĭ Burbure, a putut fi cuprins de groază cînd a văzut servitorĭ, oamenĭ, supuși luĭ altă dată, bătîndu-și joc de dînsul față fiind autoritățile și tineriĭ Burbure, ne avînd unde se mișca, nefiind liber, Abatele fuge pe scărĭ și oameniĭ se iau după dînsul. Speriat trage un foc de revolver în prag, Parascan voind să-ĭ pue mîna după ceafă, el trage fără să știe dacă ucide fugînd înainte. Că era o cursă se doveddște prin prezența oamenilor, batjocurile oamenilor, insultele tinerilor Burbure și goana după dînsul.

Dl d-r Rădulescu a făcut un act Medico-legal. Nu'ĭ bănuesc cunoștințele medicale, dar observ numaĭ un lucru că toate certificatele pentru marturiĭ care n'aŭ venit la termenul trecut sunt eliberate de d-sa și uniĭ ar fi suferind de congestie pulmonară și alțiĭ—congestiĭ cerebrale.

Dar este alt-ceva- Toți la început credeaŭ că Parascan a fost ucis în gură. De ce nu este găurit surtucul la subțioara stîngă dacă Parascan a fost la distanță? și maĭ cu samă actul reflex care trebuia să-l facă Parascan cînd a văzut pe Morisseau venind, trebuia să rîdice mîna dreaptă? și faptul că numaĭ cămașa a fost găurită dovedește că era o mișcare puternică o rîdicare a mineĭ după ceafa preotuluĭ?

Oratorul, cu autorĭ recunoscuți, dovidește că în cazurĭ de asemenea natură nimene nu se poate pronunța, și ce-a făcut doctorul nu e just.

In ce privește adevĕrul în chestiune însuși Hector de Burbure l'a scris a doua zi după fapt decĭ imediat uneĭ directoare a uneĭ școlĭ din Iași și prin care scrisoare se confirma în totul spusa abateluĭ Morisseau, că fugărit pe scărĭ de oamenĭ, abatele a fost prins după ceafă de Parascan și atuncĭ acesta a împușcat.

Oratorul inchee zdrobind toată argumentarea șubredă pe tema trecereĭ la catolicism precum și cînd nu ar fi avut loc o cursă asupra abateluĭ Morisseau. Spune că verdictul juraților nu poate fi de cît un verdict de achitare.

(Va urma)

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis

Iași — Strada Unirea 1

COLȚUL STRADEI DE SUS

consultațiuni de la 2—4

Mobile! Mobile! Mobile!

MOBILE!

ANUNCIŬ IMPORTANT

L AMAGASINUL FOST

LEON TISCHLER

Slrada Stefan cel Mare No. 15

S'a pus în vînzare un mare asortiment de mobile după modelul cel mai noŭ.

Se vinde EN GROS şi EN DETAIL

Cu preţurĭ foarte reduse.

MOBILE!

Mobile! Mobile! Mobile!

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierulŭĭ: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

AVIS IMPORTANT

Fabrică de cravate sistem american **Str. Golia No. 77** a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment dd cravâte, o **adevărată expoziţie**, pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Tot o dată atrage atenţie cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură.

Onor. d-ni comercianţii din provincie aŭ ocazia de a-şi asorta magasinele lor cu diferite soiuri de cravate care diferă de preţ cu ori ce altă fabrică în eftinătate şi bunătatea fabricaţiunei.

Tot o dată un mare transport de cămeşi, gulere, umbrele.

Cu toată stima

Charles Kern

Iaşĭ str. Golia 77. Notaţi-vă No. 77.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, şi se află de vînzare la librăriile d-lor Maximovicĭ, şi Iliescu et Grossu: «EL şi EA» de Ilie Dimitrescu. Preţul acestuĭ frumos volum e de 2 leĭ.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, No. 52 Str. Golia No. 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Specialităţĭ de ornice aur, argint, oţeşi metal, preeum orĭ şi ce fel de reparaţiunĭ de ornice.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelŭ încetează plata premiulŭi).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilita de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întimpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îl numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îl elibereazā şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îl va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mîncare.

De vînzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

AVIS IMPORTANT

Fabrica de Cravate sistem american str. Golia No. 77 cu ocazia Sărbătorilor a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment de cravate pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Deci roagă pe onor. public şi pe onor. clienţĭ să bine voiască a'l visita.

Tot odată atrage atenţia cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură vinde şi en gros.

Cu toată stima

CHARLES KERN

Iaşĭ str. Golia No. 77

Iasĭ — „DA A... ografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 32 — EDIŢIA III-a — IAŞI — MERCURĬ 10 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Sentinţa în procesul Morisseau

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA
Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80
STRĚINATATE
Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

VII

(urmare)

Relativ la afirmaţia d-luĭ *Sturdza*, că nota luĭ Wlassics anterioară dateĭ de 18 Aprilie e falşificată, d. Tache Ionescu publică în *Timpul* de la 20 Maĭ (1 Iunie) o scrisoare din care relevăm următoarele pasaje de importanţă, carĭ ne dispensează a maĭ comenta şi noĭ afirmaţia domnuluĭ Sturdza:

«Dacă actul este falş, nimic maĭ lesne pentru d. Sturdza decît să dovedească falşitatea actuluĭ.

Este vorba despre un ordin reservat, adecă ***confidenţial,*** *trimis de guvernul unguresc metropolieĭ greco-orientale romîne din Sibiiu.*

Eĭ bine, *să spună oficîal guvernul unguresc* **că n'a trimis acest act** *şi să spună oficial metropolia* **că nu 'l-a primit.**

D. Sturdza, în posiţia sa de şef al guvernuluĭ unuĭ stat amic, este în drept să ceară o astfel de desminţire. N'a cerut-o, a spus că nicĭ n'are de gînd s'o ceară.

Răsturnînd rolurile, d. Sturdza îmĭ cere mie să dovedesc exactitatea actuluĭ, ca-şi-cum guvernul unguresc ar putea primi să-'mĭ certifice mie un act al luĭ confidenţial care perde pe d. Sturdza, saŭ metropolia din Sibiiu ar putea s'o facă.

Cum şi ce fel eŭ am aflat de act, este o altă chestie. **Eŭ însă afirm că există.** *D. Sturdza care îl tăgăduеşte să producă îndoita oficială şi categorică desminţire: a celuĭ care 'l-a trimis şi a celuĭ care 'l-a primit.*

De aceea deocamdată nu spun d-nuluĭ Sturdza decît: *la revedere!*"

Nu încape îndoială, că argumentele produse de d. Sturdza pentru dovedirea falşuluĭ nu pot acredita părerea d-sale. A răspunde unor acusaţiĭ grave cu altele nedovedite — nu se prinde!

Şi dacă d. Tache Ionescu promite d-luĭ Sturdza a reveni, — înseamnă că d-sa e hotărît a-'şĭ împlini pînă în capăt datoria pe care 'şĭ-a asumat-o în faţa obşteĭ romîneştĭ.

Cu ce sfîrşit — nu impoartă. Chestiunea e: *să se dee satisfacţie desăvîrşită adevăruluĭ,* orĭ-care ar fi el!

In proximul articol vom cerceta: întru-cît aducerea chestiuneĭ şcoalelor romîne din Braşov în desbaterea corpurilor legiuitoare a fost în favoarea saŭ în defavoarea intereselor naţionale representate prin aceste şcoale.

VIII.

Presa guvernamentală de aicĭ şi unele gazete de dincolo aŭ reproşat — de acord cu d. Sturdza — că d. Tache Ionescu şi ceilalţĭ domnĭ deputaţĭ şi senatorĭ, carĭ aŭ sulevat chestiunea atît de gravă a şcoalelor romîne din Braşov, departe de a contribui în favoarea acesteĭ chestiunĭ, au lucrat în detrimentul leĭ. In deosebi d-luĭ Tache Ionescu 'ĭ-s'a reproşat cu toată asprimea, că a făcut din această penibilă chestiune o armă de partid, în scop de a resturna guvernul d-luĭ Sturdza, pentru ca să revină la putere partidul conservator. Cu alte cuvinte, nu numaĭ s'a denegat d-luĭ Tache Ionescu şi celorlalţĭ domnĭ deputaţĭ şi senatorĭ, carĭ aŭ luat parte la desbaterĭ, meritul de a fi sulevat chestiunea şi de a fi stăruit pentru interesele marĭ naţionale primejduite prin uneltirile puse la cale de către guvernul unguresc contra şcoalelor rumîne din Braşov, dar *li-s'a contestat chiar şi buna credinţă.*

Nu ne surprind asemenea procedeurĭ, cînd le vedem practicate la noĭ în ţară, unde luptele de partid aŭ un ascuţiş cum nu se poate maĭ tăietor şi de multe orĭ chiar veninos. Cu atît maĭ puţin ne surprind ele din partea organuluĭ oficios al d-luĭ Sturdza, *Voinţa Naţională,* care pe vremea cînd făcea opoziţie fostuluĭ guvern conservator pe tema chestiuneĭ naţionale, îl numia pur şi simplu *„un guvern miserabil, un guvern de slugĭ, de lachei, de* **trădătorĭ**" (numărul de la 2/14 Octomvrie 1894 al acestuĭ ziar), fără a-'şĭ pute justifica aceste acuzaţiĭ cu argumente vrednice de luat în seamă. Ba ne aducem aminte cu toţiĭ, că însuşĭ actualul nostru premier rostia pe atuncĭ discursurĭ fulminante, în carĭ guvernul conservator era înfierat ca „trădător al intereselor neamuluĭ".

Nu ne surprinde, pînă la un punct, nicĭ faptul, că şi foaia din Sibiu *Telegraful Romîn,* publicînd o serie de două articole, în fond foarte corecte, *„La situaţiunea gimnasiuluĭ din Braşov"*, spune la un loc, că:

„...cearta de *„lana caprina"* s'a terminat în camera Romînieĭ cu triumful domnuluĭ Sturdza, pe care d. Tache Ioneşcu 'l-a înălţat în *loc de a-'l trînti, precum se vede, că 'şi făcuse iluziunĭ,* iară **causeĭ noastre nu 'ĭ-a făcut nicĭ un bine.** Din contra *la noĭ a maĭ iritat spiritele* şi a pus în uimire pe toţĭ ceĭ-ce ţin la capacitatea sa de bărbat de stat, pentru *uşurinţa cu care* **s'a folosit** *în parlament de unele acte de natură confidenţială,* carĭ numaĭ prin o indiscreţiune aŭ putut *ajunge în posesiunea lor".*

Nu ne surprinde, repeţim, limbajul acut al *Telegrafuluĭ Romîn,* pentru că această gazetă e *organul Mitropolituluĭ Miron,* a căruia penibilă posiţie în chestiunea şcoalelor romîne din Braşov faţă de guvernul unguresc o înţelege orĭ-cine.

Nu ne-ar surprinde nicĭ — orĭ *cu atît maĭ* puţin — posiţia categorică ce a luat-o şi de data asta foaia de la Arad *Tribuna poporuluĭ* în favoarea domnuluĭ Sturdza, pentru care a pledat cu adevărată admiraţie, maĭ ales în prim-articolul din nr. 92 a. c. *„Incă un cuvînt la chestiunea liceuluĭ din Braşov"*, în care provocîndu-se la articolele *Telegrafuluĭ Romîn* scrie între altele:

„Daca acum «Telegraful Romîn" ne pune în vedere, că se poate ajuta *altfel* şi încă în chip cum a spus în senat d. Sturdza; *aceasta e numaĭ o dovadă despre înţelepciunea întăiuluĭ sfetnic al M. S. Regeluĭ Carol şi* **o palmă isbitoare acelora, carĭ tocmaĭ pe chestia aceasta credeaŭ să răstoarne de la putere pe d. Sturdza".**

(Va urma)

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Dr. Rojniţă n'a murit. La ultima şedinţă a consiliuluĭ nostru de higienă — se zice că există la Iaşĭ o asemenea instituţie — s'a petrecut un mic incident suggestiv. Se ceruse, ca de ordinar, oare carĭ autorizărĭ de construcţiĭ şi de fabricĭ, se făceaŭ, ca de ordinar, obiecţiunĭ diverselor cererĭ şi, tot ca de ordinar, şeful serviciuluĭ nostru... sanitar s'a ilustrat prin o energică opoziţie şi severitate.

Aci terenul e mlăştinos; colo împrejurimea e insalubră, dincolo vegetează o baltă, aiurea trece un pîraŭ infect şi aşa maĭ departe.

— Dar cu sistemul acesta, observă doctorul Negel, ajungem să refuzăm *a priori* orĭ-ce autorizare de natura celor cerute... Dar n'ar fi maĭ logic ca în loc să refuzăm acestea să vie d-nul medic şef cu un proiect de asanare a Iaşuluĭ?"

La care interpelare d. profesor Rojniţă răspunse cu o nobilă mîndrie, în treacăt;

...„Intru cît priveşte faptul că n'am venit pînă astă-zĭ cu un proiect de asanare, — nu e nimic, de extraordinar într'aceasta; eŭ n'am murit încă... şi voiŭ avea timp pentru proiectul cerut..."

Aicĭ e aicĭ! D. dr. Rojniţă n'a murit încă.

Vă plîngeţĭ că Iaşul moare de insalubritate, de mlăştinĭ, de mocirlă, de inepţia higieniştilor colectivişti. Şeful serviciuluĭ sanitar răspunde scurt:

— N'am murit încă.

Pretindeţĭ măsurĭ salutare şi sanitare, cereţĭ în virtutea dreptuluĭ cetăţenesc, în virtutea bunuluĭ simţ ca medicul şef să dea un pic de atenţie chestiunilor de salubritate publică, — şi drept răspuns, acesta zice:

— N'am murit încă.

Deplîngeţĭ reaua stare a mahalalilor unde la mizeria de traiŭ se adaoge mizeria higienică şi soluţia vi se dă analoagă ca a Marieĭ Antoaneta. Dama în chestie recomandă celor fără pîne să mănînce cozonacĭ.

D. dr. Rojniţă arată plebeĭ frumoasa d-sale locuinţă higienică şi rosteşte grav:

— Eŭ... n'am murit încă.

Sărmanul oraş!

ACTUALITATĬ

LA CUBA

Cu toate că primele lupte navale, s'au dat maĭ întîiu în apele Filippinelor, şi nu în acele ale *Cubeĭ,* tot *Cuba* este care prezintă adevăratul interes din acest mare conflict. *Soarta Cubeĭ* este în jocul acestor doĭ înverşunaţĭ adversarĭ.

Nu se poate zice, că vre-o parte a insuleĭ Cuba, este definitiv în mînile insurgenţilor, dar nicĭ că insurecţiunea este complect înnăbuşită în vre-o parte a insuleĭ. Spanioliĭ au ocupat oraşele principale cu o mică rază dimprejurul lor, pe cînd insurgenţiĭ lucrează prin împrejurimĭ, *la ţară.* Operaţiunile militare cele maĭ importante, s'au desfăşurat, acuma în urmă, în provincia cea maĭ orientală *Santiago de Cuba*; dar mareşalul *Blanco* a maĭ descărcat din aceste forţe, pentru a le întări pe cele din apus.

Totalul forţelor spaniole din *Cuba* se ştie în mod oficial că sunt de 185,000 de oamenĭ. După insurgenţĭ, această cifră s'ar fi redus astă-zĭ la 120,000. Sezonul ploilor, a început, să se ştie că trupele de ocupaţiune, în fie-care vară diminuează cu 1/5 prin maladiĭ, dintre care cea maĭ teribilă sunt *frigurile* numite *vomito.* Este teama ca vara asta să nu fie dezastrul şi maĭ teribil.

Insurgenţiĭ aŭ adoptat pentru repartisarea forţelor lor, diviziunile administrative din Cuba. *Maximo Gomez,* care este generalisim de vre-un an şi jumătate, ocupă provincia *Santa Clara* avîndu-şĭ quartierul general în împrejurimile oraşuluĭ *Santo Espiritu.* El are ca locotenenţĭ în provinciile orientale pe *Calixto Garcia,* care se ţine între *Holguin* şi *Santiago de Cuba,* şi pe *Bartolomeo Maso* Preşedintele guvernămîntuluĭ resculat, care a luat denumirea de *Republica cubană,* cu reşedinţa în *Puerto Principe.*

Insurgenţiĭ din cele 3 provinciĭ de apus sunt conduse de locotenenţiĭ, *Mayia Rodriguez,* care operează împrejurul *Havaneĭ*; *Betancurt* pe lîngă *Matanzas* şi *Pedro Diaz* în provincia *Pinar* del *Rio.*

Insurgenţiĭ sunt de altfel bine înarmaţĭ şi bine echipaţĭ. Eĭ sunt în număr de 30,000, ast-fel repartizaţĭ:

12,000 în provincia *Santiago de Cuba,* 4000 în provincia *Puerto Principe,* 6000 în provincia *Santa Clara,* şi 8000 în celelalte provinciĭ dintre care 3000 numaĭ în provincia *Havana.*

De la declararea resboiuluĭ, *Statele Unite,* fără să fi recunoscut Republica cubană, aŭ devenit aliate cu insurgenţiĭ.

Rolul Statelor Unite, s'a marginit pînă acum numaĭ la proclamarea blocăreĭ coastelor, ceea ce s'a şi efectuat între *Havana* şi *Cardenas*; în a urmări vasele comerciale spaniole, şi în a simula oare care bombardamente. Scopul Statelor Unite este de a ocupa un port de pe coasta septentrională, *Matanzas, Cardenas* saŭ *Sagua la Grande* care apoĭ să le poată servi ca bază pentru aprovizionare cu arme, muniţiunĭ şi hrană pentru insurgenţĭ.

MASCARADA DE POIMIINE

In privinţa festivităţeĭ poliţieneştĭ din capitală, se afirmă cu siguranţă că se va face un complect fiasco. Colectiviştiĭ ar da îndărăpt şi ar renunţa la ea, dar ceea ceĭ silеşte să meargă 'nainte e că aŭ dat cu mîna prin banĭ. Aŭ apucat să facă cheltuelĭ şi'n materiĭ de cheltuelĭ, fac totdeauna pe spiţeriĭ la 'ncheerea comturilor.

Maĭ e apoĭ şi faptul că asemine ocaziĭ de expansiune patriotică nu se presintă, fraţiĭ liberalĭ ştiŭ să profite de ele, ca să nu zicem din ele.

Semne premergătoare

Din îngrijirea ce de pe acum manifestează colectiviştii în privinţa alegerilor comunale de la toamnă, reesă aproape sigur că aceste alegerĭ sunt menite să decidă definitiv de soarta regimuluĭ.

In Bucureştĭ, intrigile, cabalele şi tot felul de urzirĭ contra d-luĭ C. F. Robescu, în locul căruia pare că vre-un alt dalcauc căpăţînos colectivist e deja pomăzuit, aŭ început din chiar primele zile de după plecarea premieruluĭ în streinătate.

Primăria capitaleĭ o consideră colectiviştii ca un fel de aparat absolut necesar pentru partid în perioada alegerilor parlamentare şi de aceea primele îngrijirĭ în vederea acelor alegerĭ s'aŭ îndreptat în spre comuna capitaleĭ.

Prin provinciĭ, lumea colectivistă n'aŭ început încă pregătirile, căcĭ se aşteaptă reîntoarcerea d-luĭ Sturdza în ţară, reîntoarcere care va atrage probabil după sine o remaniere ministerială.

De la această remaniere, cuiburile colectiviste provinciale aŭ a se orienta în privinţa formăreĭ listelor.

Dacă ministerul se va putea alcătui aşa ca să represinte un fel de curcubeŭ liberal, atuncĭ neaparat, că provincia colectivistă va imita centrul şi va căuta ca macar prin unele oraşe să poată isbuti. Dacă însă, la centru va continua se esiste situaţia de astă-zĭ, apoĭ maĭ mult de cît probabil, că în majoritatea oraşelor, colectiviştii nicĭ nu se vor presenta la alegerĭ.

Administraţiile comunale de prin provinciĭ au maltratat aşa de cumplit toate interesele oraşelor; banul public aŭ fost cu aşa destrabalare aruncat pe ferestre cînd n'a intrat în buzunare patriotice, încît colectivitatea ştie de maĭ nainte la ce se poate aştepta.

La Iaşĭ maĭ cu deosebire, bataia de joc a administraţieĭ colectiviste în privinţa intereselor oraşuluĭ aŭ fost atît de dureroasă pentru cetăţenĭ, încît cazul merită un studiŭ special şi amănunţit.

Iaşul a încăput acum treĭ anĭ pe mînele colectiviştilor cu o zestre de şase şi jumătate milioane, *şi eĭ aŭ sfîrşit-o. Cazul e unic în toată ţara, şi ţara trebuie să'l cunoască 'n detail.*

Iaşii în vacanţă

BĂI

Deja?

Abia ceĭ cîţi-va copacĭ aĭ Iaşuluĭ au avut timpul să înverzască; abia au înflorit ceĭ cîţi-va trandafirĭ aĭ grădinelor noastre şi deja ne arăţĭ, posomorîte cronicar, spectrul urîtuluĭ, deja ne îngînĭ cobea monotonieĭ de vacanţă?

Dar Iaşul se află în plină activitate: perioada esamenelor, epoca munceĭ, apoteoza anuluĭ de muncă şi gîndire. Tocmaĭ aci însă cronicarul găseşte preliminările şi simpomele de vacanţă. Deja Iaşul nu-şĭ maĭ aparţine; cîte-va zile de încordare supremă — apoĭ relasarea coardeĭ, nevoia de odihnă, nostalgia de ducă. Deja abonamentele de vilegiatură s'au deschis; schimbărĭ de adrese se indică administraţieĭ ziaruluĭ; carnetul băilor să începe cu «deplasărĭ» — deja *Stănicul* Spiridonieĭ ispiteşte cu apele sale purgative, iar *Strunga* doctoruluĭ Manolescu cu mirosul apelor sulfuroase; intinerariile pentru lungile călătoriĭ se întrunesc, în timp ce

...noĭ loculuĭ ne ţinem
Cum am fost aşa rămînem.

*

Din mică pre cît e, ţărişoara noastră pare a se înjumătăţi în epoca de vacanţă. Călătorul care a întreprins vre-o dată o lungă călătorie ca să viziteze rînd pe rînd în decursul uneĭ singure vacanţe numeroasele localităţĭ balneare, rămîne adese orĭ uimit de contigentul însămnat ce dăm băilor străine.

Şi nu impresia înstrăinărĭĭ de neam te izbeşte atuncĭ, dar nu arare orĭ poţĭ regreta cu multă sinceritate că vezĭ atîţia din aĭ tăĭ rostindu-ţĭ graiul cu buze palide de bolnav, tîrîndu-ţĭ par'că frumoasa ţară — în cîrjĭ...

Dans les villes d'eaux sulfureuses
Les baigneurs, pitoyable flux
Vont traînant leurs membres perclus
Et leurs échines douloureuses

Senzaţia aceasta e a călătoruluĭ sănătos, a călătoruluĭ de plăcere, a căutătoruluĭ de impresiĭ pitoreştĭ; senzaţia aceasta mîngîie pe acel ce nu-şĭ poate îngădui luxul escapadelor din mijlocul zilniculuĭ traiŭ de trudă şi preocupărĭ.

*

Revăd încă galeria lungă — deschisă la aier — a băilor de la Reichenhaal. Nicăirĭ ca 'n această staţiune Romîniĭ nu sunt în maĭ mare număr — bolnavĭ şi sănătoşĭ — în lunile de vacanţă. Gazetele noastre se părindează din mînă 'n mînă; grupurĭ-grupurĭ sfătuesc şi „dialectele" noastre se înfrăţesc: moldovenĭ şi oltenĭ se regăsesc în comună nevoie de mîngăierĭ şi oftărĭ.

...Un grup de bărbaţĭ şi femeĭ s'aŭ adunat la un colţ al galerieĭ. Un om slăbănog, înalt şi palid, s'a urcat pe platforma cea mare a uneĭ balanţe zecimale. Pe cea mică o fetiţă ca de opt anĭ aşază greutăţĭ, măsoară, priveşte atent, mişcările cumpeneĭ, — care se leagănă, se mişcă, — se opreşte apoĭ. Copila a cetit cifra, — «l'a cîntărit».

Se pare că cifra nu e mulţămitoare a *scăzut* iar, după cît înţeleg, — şi grupul se desface tăcut, se depărtează şi se împrăştie. Bolnavul oftează punînd moneda în mîna fetiţeĭ, — atît de rumănă, atît de înflorită, care zîmbeşte cu graţie sănatoasă palidului ftizic.

El a «scăzut» — dar cîştigul eĭ a crescut cu cîţi-va banĭ. Scena se repetă — şi te provoacă prin contrast.

*

La Karlsbad — văzut-aţĭ în jurul Sprudeluluĭ cald cum stau tremurînd sutele de bolnavĭ, îngheboşaţĭ de crampe, galbenĭ şi veşteziţĭ la faţă, tremurînd cu mînile osoase în aşteptarea apeĭ greţoasă dar mîntuitoare în acelaşĭ timp? Şi fetele blonde, zburdalnicele fete ale Bohemieĭ cu vîrful cîrligelor lungĭ iea paharele din mînile bolnavilor — par'că s'ar teme să nu se molipsască, — le înapoiază rîzînd: ce amară ironie în privirea blondelor şi rumenelor fete contrastînd atît de umilitor cu scofălciţiĭ clienţĭ aĭ Sprudeluluĭ cald în Bohemia răcoroasă.

*

Priveliştele acestea odată văzute, sunt de neuitat. Şi amintirea lor îţĭ revarsă în suflet buna mîngîiere că poţĭ rămînea aci, că poţĭ suferi de urît că te

poţi plictisi une-ori—în loc de a suferi alt feliŭ.

Boala e lucru răŭ, cetitoriĭ meĭ, rîndurile acestea sunt scrise doară în odaia de gardă a unuĭ internat ospitalicesc.

Rodion

„Opinia“ în Botoşanĭ

Politica

Să nu creadă nimenea că dacă ziarele conservatoare din localitate, *Steagul* şi *Prutul* şi-au suspendat apariţia pentru vacanţă, administraţia locală e deja lipsită de orĭ-ce opoziţie; nu, partidul liberal reprezintă pe acel nenorocit—dintr'un senzaţional roman—care fiind zidit într'o temniţă şi neavînd cu ce să sătura de foamea ce-l cuprinse, a fost nevoit să-şĭ rupă carnea de pe el şi astfel să-şĭ mănînce încetul cu încetul însăşĭ membrele sale. Precum e partidul liberal în întregime, aşa ie şi orĭ care parte din el şi decĭ nicĭ liberaliĭ din localitate nu stau maĭ bine şi opoziţie maĭ straşnică de cum şi-au făcut'o singurĭ, nimenĭ n'ar fi în stare să le facă.

Ast-fel ziarele liberale, *Ţara de sus* şi *Botoşaniĭ*, cel dintăĭ al fostuluĭ prefect Arapu şi cel al doilea al primaruluĭ Ulea, se atacă unul pe altul cu o înverşunare caracteristică numaĭ liberalilor. *Botoşaniĭ* arată o mulţime de-a «corale» ale exprefectuluĭ şi *Ţara de sus*, recunoaşte că în partidul liberal sînt membri ce ar trebui să înfunde puşcăria!

Dă, ie ceva putred în... partidul liberal!

Pentru epitropia spitaluluĭ Sf. Spiridon

Se ştie că d. dr. Ciomac a fost înaintat la gradul de maior în armată şi permutat în această calitate la Iaşĭ. D-luĭ însă pe lîngă gradul de maior în armată la Iaşĭ, vedem că maĭ figurează şi ca medic secundar la spitalul sf. Spiridon din Botoşanĭ.

Nu cred d-niĭ epitropĭ că acest cumul de slujbe din diferite oraşe, ie dăunătoare în primul rînd sermanilor bolnavĭ şi instituţiuneĭ însă-şĭ?

Credem că această stare de lucrurĭ va lua un sfîrşit grabnic.

Noul comitet al soc. „Şezătoarea“

Societatea d-relor romîne din localitate «Şezătoarea» şi-a ales noul comitet care îi astfel compus:

Elena Călinescu preşedintă (realesă), Matilda Grecinschi casieră, Natalia Filipescu secretară, Lucreţia Ivaşcu, Lucia Turtureanu şi Lucreţia Pilat membre în comitet.

Văzînd noua formaţiune a comitetuluĭ societatea poate spera să progreseze pentru binele scopuluĭ măreţ ce şi-a propus. Noĭ din partea noastră urăm nouluĭ comitet: spor la muncă.

De la vale

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Astă seară, Marţĭ, are loc la Constanţa un concert literar muzical dat de d-ra Ortense Mihailescu şi d. C. Penel din Iaşĭ, cu concursul profesorilor gimnaziuluĭ din Constanţa.

*

„Revue scientifique“ semnalează existenţa uneĭ insule flotante în Franţa, în mijlocul lacului Esclauses, la Puy-de-Dôme. Insula se mişcă în direcţia vînturilor.

*

Piesa luĭ Jean Richepin „Chien de garde“ care se joacă la Odéon va fi tradusă de d. Botez-Gordon pentru viitoarea stagiune a teatruluĭ nostru.

*

Esamenele anuluĭ I la facultatea de medicină vor începe la 15 Iunie. Studenţiĭ vor fi examinaţĭ de comisiunea profesorilor în seriĭ de cîte patru. Se ştie că după noul regulament primul an de medicină esclude pe viitor doctoratul III,—lucru de care pare foarte afectat d. dr. Cosmovicĭ.

*

In postul vacant de intern la chimia chirurgicală a fost recomendat d. Bobulescu, student în medicină.

*

D-niĭ Belort şi Constantinescu aŭ depus cu succes examenul doctoratuluĭ al patrulea în medicină.

*

Divorsul între M-me Béjane şi Porel, directorul teatruluĭ Vaudeville unde joacă marea artistă, nu va maĭ avea loc. In urma unuĭ călduros articol al ziaruluĭ *Figaro* soţiĭ s'aŭ împăcat.

*

La Milano are loc procesul pentru tulburărĭ de ordine. Intre acuzaţĭ se ştie că e şi Anna Kolischof doctor în medicină şi scriitoare de mare talent.

*

D. Gh. Cîrjă, artist societar, după o serie de reprezentaţiĭ în provincie s'a reîntors la Iaşĭ. D-sa va continua seria peste cîte-va zile, în asociare cu un număr de artiştĭ din Bucureştĭ.

POPASUL

— François Coppée —

Poveştĭ frumoase spuse la sobă în cazarmă
Şi dragoste şi glume acuma s'aŭ sfîrşit;
Soldate, te'ncinge, ia-ţĭ sacul şi-a ta armă
Spre-o nouă garnizoană, e ordin de pornit.

Departe-ĭ orizontul, uscat şi alb e drumul.
De ţi-aĭ rănit piciorul, pe ţarină să mergi,
Să nu caţĭ spre căminul de unde vine fumul,
Căcĭ adăpost e cerul cu stele la pribegĭ.

Eu sunt din regimentul acelor ce n'au parte;
Mormîntul,—cel din urmă popas maĭ e departe
Şi merg făr'de speranţă durerea să'mĭ alin.

Dar foamea, setea, truda şi rana nu mă lasă...
Făcând ca şi soldatul când arma grea 'l apasă,
Mereŭ pe cel-l'alt umăr îmĭ mut amaru-mĭ chin...

Balsamo

INFORMAŢII

Procesul Abateluĭ Morisseau

— Continuare —

Cuvintarea d-luĭ Missir

Oratorul declară că se va pune pe terenul pus de acuzare şi partea civilă, de şi după cum a aratat d-l Bădărău în laborioasa sa pleduarie adevĕrul e cu totul alt-fel.

Admit însă că d-v. spuneţĭ adevărul. Trebue însă înainte de toate se vă lămurim două puncte foarte simple ca chestiĭ de drept.—Există voinţă criminală, abstractă saŭ maĭ degrabă voinţa e determinată de imprejurărĭ.

D-l Missir istoriseşte un cas cunoscut cu un înalt funcţionar înebunit şi care era să ucidă numaĭ din casul uneĭ ideĭ preconcepute. Citeşte din codul penal şi arată două nuanţe de legitima aparare; cînd aĭ fost atacat, saŭ în timp de groază comiţĭ crima.—Procurorul în acuzarea sa trebue să stabilească mobilul pentru care Morisseau l'a ucis pe Parascan.—Procurorul general contestînd aceasta, d-l Missir îl apostrofează cu cuvintele: vĕ daŭ randez-vous la deschiderea anuluĭ judecătoresc, cînd să discutaţĭ această chestie elementară în drept.

D-lor Juraţĭ şi este atît de adevarat că acuzarea trebue să stabilească mobilul încît în instrucţie s'a spus că mobilul a fost resbunarea. Cu o vervă îndrăcită d. Missir dovedeşte pînă la evidenţă că resbunarea se încape numaĭ către egalul şi superiorul şi cu omul cu care aĭ să trăieştĭ împreună; dar avea motiv Morisseau să ucidă pe Parascan? De ce? instrucţia nu vorbeşte!

Este un fapt constatat că impresiunile puternice şterg impresiunile slabe. Cînd dar Morisseau îngrozit, convins că e o cursă, că vor să-l ucidă, fuge îngrozit pe scărĭ, nu-şĭ aminteşte altă-ceva de cît că are de regulat o socoteală cu Parascan şi îl înpuşcă. D. Delavrancea ne vorbea de despot coborît în mormînt şi gîndiţi-vă bine că înaintea mormîntuluĭ, Morisseau a trebuit să spue nu pot să mĕ duc pe lumea cea-l'altă fără să mĕ socotesc cu Parascan.—După ce face psihologia guvernantelor şi instructorilor de copiĭ şi arată starea umilitoare în care se găsesc aceştia, tot-de-a-una, descrie succesiunea faptelor petrecute în comiterea crimeĭ şi arată în mod evident că n'a putut fi vorba de o intenţie de a ucide şi conchide că aceea care aŭ pus ca mobil resbunarea, n'aŭ procedat destul de serios; revine asupra acusaţiunilor, jesuitismul, Catolicismul şi dovedeşte că nicĭ una din aceste nu este esact astfel cum a fost presentate de acuzare. Face psihologia mulţimeĭ şi arată cum individul în mulţime comite fapte pe care n'ar fi în stare să le facă singur. Citeşte din un ziar un apel, către juraţĭ şi arată că însu-şĭ aceasta dovedeşte deja că partea reală e deosebită de cea legală şi sfîrşeşte arătînd că în pornirea eĭ partea civilă reală a uitat să respecte memoria uneĭ femeĭ, care trebuia să'ĭ fie scumpă pe cînd abatele Morisseau cel cu spectrul d-luĭ Prim-Procuror, din contra a aparat, decĭ din moment ce aţĭ vorbit de *ertare* ş'atuncĭ sunteţĭ acuzatorĭ şi aveţĭ interes de a vorbi de acuzat orĭ nu sunteţĭ ast-fel şi atuncea aţĭ fi trebuit să respectaţĭ memoria aceleia care a fost o Sfîntă femee. Spune ca conştiinţa juraţilor neînfluenţată de patimile din afară, trebue să dea un verdict de ne culpabilitate pentru abatele Morisseau.

D. Delavrancea în replică, caută să se apere de loviturile aduse de apărare şi regretăm că lipsa de spaţiu ne împedecă de a reproduce astă-zĭ cuvintarea d-luĭ Delavrancea care a durat vr'o 40 minute.

— —

Direcţiunea serviciuluĭ sanitar roagă prin o adresă pe d. dr. Puşcariu, de a participa la expoziţia din Paris cu vaccinul animal produs în institutul d-sale, care se ştie că este cel maĭ bun din toate punctele de vedere. D. dr. Puşcariu a respuns direcţiuneĭ sanitare că deja s'aŭ început pregătirele în institutul d-sale şi că se va prepara vaccin în maĭ multe modurĭ, liquid, ca pasta şi pulverisat, conservat în 10 modurĭ, precum şi toate tablourile carĭ vor reprezinta institutul propriu, secţia preparatorie care se compune din culegerea vaccinuluĭ, căutarea microscopuluĭ, triturarea luĭ în maşină specială, umplarea fiolelor prin ajutorul presiuneĭ aeruluĭ etc.

Felicităm pe d. dr. Puşcariu pentru interesul ce 'şĭ pune de a arăta străinătăţeĭ produsul ţereĭ, un preparat care costa ţara sute de miĭ leĭ ce se ducea în străinătate. Se ştie că la acel institut lucrează ca prim ajutor d. Pincu Solomon care cu spesele d-luĭ dr. Puşcariu a visitat toate institutele moderne europene.

— —

Un noŭ duel:

Simbătă a avut loc la Galaţĭ un duel cu pistolul între d. Grant, funcţionar la comisiunea europeană a Dunăreĭ, şi d. locotenent Grecescu.

S'a schimbat cîte un glonţ fără resultat, după care martoriĭ aŭ declarat onoarea satisfăcută.

— —

Ministrul instrucţiuneĭ publice a decis a trimite pentru vacanţă la sanatoriul din Predeal 10 elevĭ din ceĭ maĭ debilĭ de la liceul internat şi 9 elevĭ de la seminarul din Iaşĭ.

Aceştia vor pleca la Predeal în ziua de 1 Iulie.

— —

Erĭ s'a terminat cetirea probelor scrise ale aspiranţilor şi aspirantelor la diploma de absolvire a şcoalelor de institutorĭ şi institutoare, învăţătorĭ şi învăţătoare din toată ţara.

Astă-zĭ d. C. Istrati, preşedintele comisiuneĭ examinătoare pentru institutorĭ şi institutoare, şi d. Bujor, preşedintele comisiuneĭ examinătoare pentru învăţătorĭ şi învăţătoare, vor afişa, la minister, numele aspiranţilor şi aspirantelor carĭ au reuşit şi carĭ vor fi admişĭ a trece examenul oral.

In general, probele scrise ale absolvenţilor şcoalelor de institutorĭ, atît pentru bărbaţĭ cît şi pentru femeĭ, au fost foarte slabe.

— —

Delegaţiĭ ministruluĭ de instrucţie pentru examenul elevilor din clasa 7-a, la liceele din întreaga ţară, sunt d-niĭ profesorĭ I. Crăciunescu, I. Stravolca, Gr. Tocilescu, P. Răşcanu, C. Miculescu şi St. C. Ioan.

— —

S'a promulgat legea votată de Corpurile Legiuitoare prin care judeţul Botoşanĭ este autorizat a contracta de la casa de depunerĭ şi consemnaţiunĭ, sau de orĭ unde va găsi, în condiţiunile şi pe termenul cu care împrumută obicinuit zisa casă, un împrumut pe suma de 1,000,000 leĭ, spre a servi la construirea unuĭ palat administrativ, a localurilor de cazarme pentru armata teritorială şi a unuĭ arest preventiv.

— —

Iată numele ofiţerilor de rezervă din corpul al IV-lea de armată concentraţĭ pentru instrucţia şi manevrile de toamnă:

La regimentul Cantemir No. 12 lct. Ernani Caplescu şi subloc. P. Popescu, C. S. Constantinescu şi A. Iacobeanu.

La regimentul Stefan cel Mare No. 13, subloc. I. Luca, L. Păunescu, T. M. Basarabeanu şi N. Ghica.

La regimentul Roman No. 14 subloc. I. Gheorghe, P. Dinu şi M. Anghelide.

La regimentul Rahova No. 25, subloc. G. Cernescu, C. Condurache şi G. Hargot.

La reg Răsboenĭ No. 15, loc. I. Călin şi subloc. Michel L. Daniel, E. V. Albu şi Victor Artene.

La regim. Suceava subloc. I. Darie, D. Slăniceanu şi V. Constantinescu.

La regim. Bacău, loc. D. Anastasiu şi subloc. N. Iacobescu. G. Cariagdi şi D. Oromelu.

La reg. Dragoş loc. D. Anastasiu şi subloc. Ioan C. Solacolo, Iacob Ţaranu şi M Pantelimon.

La batalionul al 4-lea de vînătorĭ subloc C. C. Iliescu şi I. Bobescu.

La reg. 4 de artilerie, Loc. Bogdan, Goilav şi subloc. C. G. Vasiliu, St. Ciuntu, Popa Marian, St. Negruţĭ, Mateĭ Costache, I. Zenovicĭ, T. Georgescu şi P. Georgescu.

La reg. 8 de artilerie: Subloc. Aurel Varlam, V. Poper, M. Sipsonn, P. Dimitrescu, Al. Danescu şi D. Vasiliu.

La reg. 12 de artilerie: loc. Turculeţ şi subloc. E. Stefănescu, Al. Dobreanu, M. Căpităneşcu, C. D. Kiriac, N. Teodorescu Ed. Racovitză şi G. Fotescu.

La reg. 2 roşiorĭ, loc. Gr. Bălăceanu, şi subloc. G. Peretz, L. Davidoglu şi N. N. Neacşu.

La reg. 5 de roşiorĭ. loc. D. Racovitză şi subloc. N. Butculescu, şi N. Ionescu.

La reg. 7 calaraşĭ, loct. Emil Ghica şi sublc. C. Ghenea şi St. Pantazi.

La reg. 8 de calaraşĭ, subloct. Alterescu, E. Buzoianu, D. Andreescu, Savinescu, M. Branură şi I. E. Vasiliu.

— —

Tragerea loterieĭ Societăţeĭ studenţilor «Solidaritatea» va avea loc la 21 Iunie a' c. în localul Primărieĭ.

— —

Duminică 21 Iunie a. c. va ave loc o mare serbare populară la grădina Copoŭ dată de Liga Culturală în unire cu asociaţiunea studenţilor din Iaşĭ.

— —

Ministerul Domeniilor a delegat pe d. inspector domenial C. I. Băicoianu, ca delegat, pentru a asista la esamenele de la şcoalele comerciale din localitate.

— —

D. Eugen Herovanu, student, a uitat ierĭ la un biroŭ telegrafic diploma de bacalaureat şi un certificat de prezenţă sub drapel.

Găsitorul e rugat a depune aceste hîrtiĭ la redacţia ziaruluĭ nostru.

— —

Un adevarat focar de infecţiune a devenit casa din strada Golia, unde este instalat „Azilul“ de bătrînĭ. De cînd cu plecarea intendentuluĭ e atîta murdărie în cît e imposibil de trecut prin acea stradă, din cauza diferitelor miazme care se exală d'acolo.

— —

Strada Pecurarĭ a fost reparată, dar numaĭ din dreptul scoaleĭ primare de fete şi pînă la berăria Zimbru, ear de acolo şi pînă la bariera Păcurarĭ, este imposibil de a merge cu trăsura. Cînd are de gînd administraţia se repare şi această parte?

— —

Evreul Smil Sapsa din strada Arapu No. 71, bolnăvindu-se o vacă, a tăiat'o. Din informaţiile luate suntem convinşĭ că acea carne a fost pusă în consumaţie.

Posedă autorizarea veterinaruluĭ în această privinţă?

— —

Un scandal s'a întîmplat în strada Golia. Serjentul de poliţie făcînd revisie prin cafenelele din punctul seŭ, a găsit în o cafenea jucînd cărţĭ pe banĭ pe Gheorghe Cosma, serv la Primul adjutor de primar Tacu; făcîndu-ĭ observaţie, Cosma a maltratat pe sergent, cu mare greutate e adus la secţie şi acĭ a insultat şi pe sub-comisar.

— —

S'a adus la secţia III pe evreica Eti Moscovicĭ atinsă de alienaţie mentală.

— —

Evreiĭ Marcu Milştain, Şapsa Leibovicĭ, şi Iancu L. Valdman fiind că făceaŭ comerţ ambulant, aŭ fost arestaţĭ de secţia III dinpreună cu marfa ce o aveaŭ cu eĭ în nişte buccele.

— —

Doamna Pogoma Papadopol din strada Tăutu No. 14, a reclamat comisieĭ III că de douĕ nopţĭ i se fură maĭ multe obiecte din ogradă.

— —

La secţia I s'a arestat pe Neculaĭ Vlădescu şi pe băetul Manca Ion care voiaŭ se vînză două ceasornice.

— —

D. Jude Instructor cab. I a depus erĭ în penitenciar pe Alter Leibovicĭ pentru escrocherie.

— —

In timpul ploaeĭ de erĭ, copila Anica Brichin în etate de 13 anĭ, fiica luĭ G. Brichin din Bucium fiind cu vitele la păscut, a voit a se adăposti de ploae sub un mal al Bahluiului, şi risipindu-se malu peste ea, a fost grav lovită şi fiind adusă la spitalul Sft. Spiridon a fost internată în secţia d-luĭ d-r Sculi.

— —

In strada Potcoava No. 8, a murit de coriŭ copilul Pincu de 2 anĭ, fiul luĭ Zaharia Gutman.

— —

Telegrafistul Spiridon ce se afla în cura spitaluluĭ Paşcanu, bolnav de morvă (Răpciugă) a încetat din viaţă.

Igiena Copiilor

SRISOARE A II

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Rugeola. Ea e, afară de puţine excepţiunĭ, o boală puţin primejdioasă şi dă o mortalitate aproximativă de 1—3% din toţĭ bolnaviĭ. Ea poate lasa în urmă deranjărĭ chronice precum: boale chronice a pulmonilor, scrofolosa, boale de ochĭ, de urechĭ şi de inimă. La copiiĭ predispuşĭ la tuberculosă, pot deştepta ftizia galopantă.

Scarlatina. Caracterul epidemieĭ joacă un rol şi maĭ decisiv la această boală. Mortalitatea variază după caracterul epidemieĭ de la 2—3% pînă la 35—40% din totalul bolnavilor. Afară de caracterul epidemieĭ maĭ joacă un rol important căutarea medicală şi în genere îngrijirea ce se dă bolnavilor.

Ca boale consecutive se observă maĭ cu seamă boale a rănichilor, boale organuluĭ auzuluĭ de la simplul catar pînă la complecta surditate.

Variola. Morbilitatea şi mortalitatea la variolă depinde în prima linie de la regularitatea şi esactitatea cu care se face vaccinarea şi revaccinarea preservativă a copiilor, în secunda, de la mijloacele de isolare a bolnavilor şi de la îngrijirea ce li se dă. In Germania unde vaccinarea şi revaccinarea e obligatorie pentru toţĭ copiiĭ şi unde autoritătile în drept aplic cu mare rigurozitate legea, se constată după statistică o mortalitate de 1% din ceĭ îmbolnăviţĭ.—In Franţa unde legea nu se aplică cu rigoare se urcă mortalitatea, luînd de bază o statistică pentru Paris, la 6% din totalul bolnavilor.

Variola poate lăsa în urma sa vătămărĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin serioase a organismuluĭ, din care cele maĭ frequente sunt: desfigurarea obrazuluĭ prin cicatrice, deranjarea în unele cazurĭ însă distrugerea vazutuluĭ saŭ a auzuluĭ.

Tusa convulsivă (tusa măgărească). Statisticele mortalităţiĭ pricinuită prin această boală sunt foarte incomplecte. Cauza e că o mare parte din bolnavĭ se tratează cu medicamente casnice, fără povaţa mediculuĭ şi se sustrag ast-fel controluluĭ statistic.

Iaşĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

Băile din Sculenĭ

In anul acesta mica staţiune balneară este cu totul aranjată din noŭ, camere bune şi eftine la proprietariĭ de case. Cabinele pe Prut, sunt foarte sistematice, în centrul tîrguluĭ, lîngă primărie, cu'n serviciŭ prompt şi moderat. Un restaurant bine aranjat.

Grădina de plopĭ şi mălinĭ s'aŭ deschis cu 'n bufet şi o musică naţională se va aranja pentru a distra publicul. In sfîrşit viaţa eftină şi abondentă, bate Ungheniĭ cu 70%.

Publicul Iaşan poate face băĭ la Prut, să petreacă de minune costîndu-l aproape nimic.

UNIREA

Societate Generală de Asigurare Mutuală

IN BUCURESTI

Se aduce la cunoştinţa publică eă dl Adolf Braun nu maĭ gerează afacerile agenţieĭ din Iaşĭ, şi că în locul d-sale am încredinţat Agenţia generală pentru judeţul şi oraşul Iaşĭ d-luĭ *Max H. Goldner*, cu începere de la 7 (19) Iunie a. c.

Biuroul Agenţieĭ Generale se află în strada Golia No. 52, Iaşĭ.

Bucureştĭ 9 (21) Iunie 1898.

Direcţiunea Generală

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ iudustriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatării luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Brăila, 7 Iunie 1898.

Cereale vîndute 53770 hect.

Porumb maxim leĭ 6.20 hect. Porumb minim leĭ 5.60 hect. Porumb roș maxim let 7,75 hect. Porumb roș minim leĭ 5.60 hect. Grîu leĭ 12.30 hect.

Cereale vîndute pe apă 24350 pe uscat 1900 hect.

Din Bucovina

— —

Voesc a pune în paralelă țaraniĭ noștri din *Romînia liberă*, cu ceĭ din *Bucovina*.

In privința locuințelor, locuitoriĭ sunt mult superiorĭ celor de la noĭ. Maĭ mare plăcere simțĭ, cînd făcînd vre-o escursiune, trecĭ prin vre-un sat. Și sat aicea se înțelege 4 — 500 case la un loc, iar nu ca la noĭ 40 orĭ 50. Casele sunt făcute și locuite tot de rominĭ, însă case marĭ gospodărețĭ. Cel maĭ nevoiaș om are casă cu treĭ saŭ patru încăperĭ. Apoĭ aranjamentul în jurul caseĭ. Mirarea te prinde însă cînd vezĭ grajdurĭ maĭ marĭ de cît casele. Eĭ țin mult la vite, de unde devin și grajdurile cele maĭ comode.

Vitele sunt foarte bine îngrijite. Nu se mulțumește omul numaĭ cu ceea ce a păscut pe cîmp, ci în fie-care sară și dimineață le dă porția de tărîțe. Astfel le dă laptele cel bun și fie-care admiră vacile de Bucovina, ca cele ce daŭ lapte bun atît în cantitate cît și în calitate. La noĭ e obiceiul de a o mulge sara, apoĭ o lasă toată noaptea închisă și dimineața o ia iar la muls. Asemenea în timpul iernei numaĭ ceva ogrinjĭ pun pe niște parĭ și acesta e grajdul pentru animalul care-ĭ urcă greul. Acolo le dă mare îngrijire, căcĭ știe că vita îĭ ține casa și decĭ, trebue îngrijită cum se cade.

S'ar obiecta poate că oameniĭ staŭ maĭ bine acolo de cît la noĭ, în privința cîștiguluĭ. Asta nu e drept. Și ca atare e bine a se ști de orĭ și cine că pămîntul e foarte scump.

Există în *Bucovina* pămîntul așa zis al *«fondului religionar»*. — Tocmaĭ aceasta e una din chestiunile la ordinea zileĭ, ce se discută în dietă. Asta e una din actualele cerințĭ ale fraților noștri de peste munțĭ, și chiar a luat cuvîntul în parlament vestitul deputat romîn Bucovinean, *dl. dr. Gh. Popovici*.

Acest pămînt numit al fonduluĭ religionar, nu voesc Nemțiĭ în ruptul capuluĭ, să-l arendeze la rominĭ. Rominuluĭ de acolo i se dă doar ce se scapă printre degete. Așa și cu acest pămînt e specula prea mare, care suge pe bieții noștri frațĭ. — El se dă in arendă, numaĭ și numaĭ la străinĭ, și aceștia îl arendează la romini, pe preț de zece orĭ maĭ mare. Se întîmplă însă că un asemenea pămînt să treacă din mînă în mînă la maĭ mulțĭ streinĭ, apoĭ să vă închipuițĭ prețul fabulos, cu care trebue să-l arendeze rominul de la cel din urmă strein.

Proteste sînt multe, însă cine le ia în samă. Chiar zilele trecute aŭ protestat rominiĭ din *Tereblecea*, căcĭ de cînd țin eĭ minte, aceste pămînturt se arendează la streinĭ, de la direcția fonduluĭ. Ar arenda și rominiĭ, dar eĭ bieții nicĭ nu știŭ cînd se face arendarea lor. Căcĭ se dă știre numaĭ streinilor ziua sorocită pentru licitație, care se aleg cu folos pe cînd rominii cu oftatul. Și cînd se știe că acest pămînt este îngrășat cu sîngele moșilor și strămoșilor noștri....

Decĭ iată o dovadă de scumpetea cea mare a pămîntuluĭ. Rominiĭ de acolo îl lucrează însă cu multă îngrijire. Nu lasă pămîntul la voia întîmplăreĭ, ci singurĭ îl îngrașă.

Astă primă-vară mă dusesem într'un sat: *Șvartenthal*. Toțĭ locuitoriĭ eraŭ ocupațĭ cu caratul gunoiuluĭ pe țarine. Tot gunoiul adunat în timpul erneĭ, se duce primavara pe arătură. Nimene asemenea n'are voie să deie foc la gunoĭ. Ingrijind bine pămîntul, evident că veĭ avea și o recoltă prea bună.

Săptămînile trecute am visitat *Humorul*. Eĭ bine toate lanurile eraŭ de o mare frumuseță. Secara era în spic. Trifoiul era cosit odată, pe cînd la noĭ de abia răsărit. Dar maĭ întîĭ prin părțile noastre șese, nicĭ nu obicinuesc oameniĭ să samene trifoiul. Această plantă atît de hrănitoare pentru vite, care-l coseștĭ de 3 și patru orĭ pe an și'l sameni la 3 anĭ. Ogoarele oamenilor sînt despărțite prin fasole. Așa că iarășĭ cîte o iconomie. Acuma s'a luat dispoziție, ca ogoarele să fie despărțite prin copacĭ roditorĭ, decĭ iară alt folos.

Una din nenorocirele marĭ, care există în țară la noĭ, *alcoolul*, și care duce pe om în pămînt după ce întîĭ îl face neom, acolo lipsește.

Berea e băutura de căpitenie. E și eftină și al doilea nu strică într'atîta sanatatea omuluĭ. Băuturile spirtoase sînt foarte scumpe și chiar zilele acestea s'a maĭ mărit impositul lor, cu scop de a mări salarele învățătorilor.

Nicĭ nu are voe acolo ca un om bat să meargă macar pe o șosea de țară, căcĭ este pedepsit la căpitănie.

Să nu credețĭ însă că toțĭ aceștĭ rominĭ aŭ știință de carte. Asta e mirarea că oamenĭ fără să știe a scrie saŭ ceti, cu toate acestea știŭ să se depărteze de lucrurĭ care l'ar aduce într'o stare deplorabilă și să se apropie de cele ce simte că e posibil să tragă folos. — Oare la noĭ nu s'ar putea ajunge la un asemenea lucru? Dacă se poate, atuncea care sînt mijloacele? Tocmaĭ după cum și dincolo, aseminea și la noĭ, mijloacele sînt întrupate în ceĭ doĭ factorĭ, pușĭ ca luminătorĭ în fruntea poporuluĭ: *Învățătorul* și *preutul*.

A fi învățător orĭ preot, e mare lucru în Bucovina. Cine altul influențază maĭ mult asupra oamenilor, dacă nu aceștĭ doĭ factorĭ. Așa fiind, trebue să știĭ pe cine trimețĭ în mijlocul oamenilor. Uitîndu-ne la modul de recrutare a acestor doĭ factorĭ, vedem că suntem inferiorĭ celor de dincolo.

Acolo toțĭ preuțiĭ de țară sînt licențiațĭ în Teologie.

Am văzut învățătorĭ în *Bucovina*, carĭ nicĭ nu vor să deie buna ziua cu un om, ce nu vroește să se lese de beție. Foarte bine, dar acolo sunt puținĭ oamenĭ cărora le place băutura, pe cînd la noĭ urma să nu daĭ mîna cu tot satul. Decĭ trebue mult de lucru. Și s-ar putea dacă ar fi o armonie între învățător și preut.

Cernea.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Paris 8 Iunie.

O telegramă din New-York spune că trupele americane, trimise spre a invada Cuba, aŭ început să debarce lîngă Santiago.

Generalul Schafter, comandantul-șef al trupelor, și ofițeriĭ de stat-major, aŭ debarcat ceĭ dintîĭ.

Azĭ saŭ mîine trupele americane vor începe atacul spre a lua orașul Santiago fără nicĭ o întîrziere.

La New-York domnește un mare entuziasm.

— —

Viena, 8 Iunie.

Din Washington se telegrafiază că erĭ a avut loc un consiliu de războiŭ sub președinția luĭ Mac-Kinley la care aŭ luat parte ministrul de marină Lonj, ministrul de războiŭ Alger, generalul Miles, amiralul Sicart și căpitanul Mahau.

Din Madrid se telegrafiază că după depeșĭ private, în ultima luptă din portul Santiago de Cuba, bombele spaniole trecînd pe deasupra punțeĭ unuĭ încrucișător american, aŭ măturat tot echipagiul aflător acolo; coșurile vasuluĭ american aŭ fost stricate.

— Escadra americană din fața Havaneĭ stă mereŭ în neactivitate.

— Guvernul colonial din Havana desvoltă o mare energie pentru apărarea insuleĭ. 14 profesorĭ de la universitatea din Havana carĭ fugiseră de frica turburărilor războiuluĭ, aŭ fost oficial destituițĭ.

— Ministrul de marină refuză orĭ-ce informație asupra escadreĭ de rezervă plecată sub comanda amiraluluĭ Camara.

— Presa spaniolă protestează în unanimitate contra afirmăreĭ americanilor că soldațiĭ spaniolĭ ar fi mutilat cadavrele dușmanilor; ea zice că zvonul a fost împrăștiat numaĭ în scop de a se întărîta populația Americeĭ de Nord contra Spanieĭ.

— —

Paris, 8 Iunie.

O telegramă din Washington adresată ziaruluĭ «Daily Mail», din Londra spune că e iminentă capitularea Manileĭ.

Orașul e cu totul înconjurat de insurgențĭ.

Azĭ saŭ mîine se va face proclamarea independențeĭ insulelor Filipine.

Șeful insurgenților Aguinaldo, ar stabili un guvern autonom, sub protectoratul Statelor-Unite. Tot după aceste telegrame, miĭ de spaniolĭ, numerośĭ ofițerĭ și doĭ generalĭ ar fi prizonierĭ și opt provincii sunt revoltate.

— O altă depeșă sosită din Washington spune că escadra volantă se pregătește în Newpot-News ca să plece spre a bombarda coastele spaniole.

— Portul Guantanamo, de lîngă Santiago, a fost bombardat din noŭ. Pagubele ar fi enorme.

— Un sloop spaniol a fost capturat de americanĭ.

— Din Madrid se telegrafiază că miniștriĭ s'aŭ întrunit în consiliu extra-ordinar.

Deliberările lor fiind secrete, nu sunt cunoscute.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Continuarea procesuluĭ Morisseau

— Ședința din 8 Iunie —

Se dă cuvîntul d-luĭ Sterea apărător al părțeĭ civile care caută a limpezi cîteva puncte ce au fost scapate din vedere de către colegiĭ săĭ și de către acuzare dar care aŭ fost relevate de către aparare; insistă maĭ ales asupra mobiluluĭ și legitimeĭ apărărĭ după care sfîrșește declarînd că se încrede în dreapta chibzuire a juraților.

După d. Sterea se dă cuvîntul procororuluĭ general care începe prin a se mira cum Inalta curte de casație a satisfăcut cererea abateluĭ Morisseau de a muta procesul din Dorohoĭ la Iașĭ, și căuta a se scuza pentru amînarea acestuĭ proces în sesiunea trecută susținînd că nu avea alta ce face neprezentîndu-se marturiĭ. Face o recapitulație a împrejurărilor care a înconjurat faptul căutînd a aduce dovezĭ pentru unele fapte scuzîndu-se că nu insista la o desvoltare maĭ mare căcĭ s'a făcut de către partea civilă. Conchide cerînd un verdict de condemnare.

Se dă cuvintare apărăreĭ. D. Panu luînd cuvîntul începe prin a respunde procororuluĭ general mirîndu-se dacă e logic și respectuos a cere socoteală Inalteĭ curțĭ de casație pentru o hotărîre ce-a dat cu strămutarea procesuluĭ la Iașĭ și prin consecință contra procororuluĭ aceleĭ înalte curțĭ care s'a unit cu concluziele sale.

Am fugit din Dorohoĭ, din cauza atît puterniciei familieĭ de Burbure și Moruzi în acel nenorocit județ, care numaĭ de formă maĭ face parte din Romînia. După ce d. Panu execută în mod splendid pe procororul general care fuge și respunde tuturor învinuirilor nefundate ale acuzăreĭ, vine la chestia în fond. Treĭ ceasurĭ, într'o magistrală pleduarie—care precum a spus d. Aslan, rare-orĭ s'a auzit într'o incintă a curțeĭ cu juraț—restabilește faptele și rînd pe rînd exclude toate accesoriile, de rominism, țerănism, catolicism etc. care nu aveaŭ ce căuta în această chestiune, arată starea sufletească a acestuĭ om în împrejurările în care s'a petrecut faptul și încheie spunînd: «In conștiință judecațĭ d-lor juraț și vă rog să hotărîțĭ ca atare și nu influențațĭ de sgomote, apostrofe, țîstîturĭ. Și dacă ast-fel vețĭ judeca nu pot să cred că verdictul dv. va fi altul de cît cel de achitare».

Ședința de noapte

O lume imensă în sală. Strada edictă. Apărătoriĭ sunt opriți de a vorbi. Scandalul e enorm și asupra cuĭ cade responsabilitatea acestuĭ nou soĭ de judecată inaugurat în Iașĭ.

D. Neculaide vorbește stabilind in mod evident lipsa judecățiĭ în momentul în care s'a comis fapta. Morisseau n'a avut cunoștința limpede a situațieĭ, Morisseau a fost sub imperiul friceĭ.

D. Neculaide a fost des întrerupt.

După d-sa ia cuvîntul d. N. Ceaur Aslan, care într'o apostrofă splendidă la adresa publiculuĭ spune: De cînd juraț în această țară să fie influențațĭ de patimele maseĭ, de cînd strada coborîtă în incinta curțeĭ să dicteze verdictul, de cînd adunătura din fundul tuturor crîșmelor să vie să pozeze asupra conștinței senine a juraților?

Și la o întrerupere a unuia din sală d. Aslan strigă: d-tale îțĭ va respunde jandarmul!

Din nou întrerupt, d. Aslan declară că în asemenea circumstanțe orĭ-ce apărare e imposibilă.

Președintele amenințînd cu evacuarea săleĭ, roagă pe d. Aslan să continue.

D-sa începe prin a declara că nimic nu e maĭ respingător de cît această desfășurare de influențe, această campanie a uneĭ prese desfrînate, atuncĭ cînd acuzarea e a tot puternică pe cînd acuzatul e un nenorocit străin, fără ajutor.

Sentimentul de milă trebuia să dicteze, adunătureĭ sgomotoase, liniște față de un nenorocit acuzat.

După aceasta analizează faptele și dovedește că e o imposibilitate versiunea pusă de acuzare. Termină mulțumind curțeĭ pentru conducerea desbaterilor și juraților pentru bună voitoarea atențiune.

Acuzatul spune că are deplină încredere în juraț în mînile cărora depune soarta sa. Frațiĭ de ginta latină nu pot dori răzbunare ci ertare celuĭ ce-a greșit.

Mulțumește apărăreĭ pentru munca și talentul cu care a fost apărat.

Cuvintele abateluĭ Morisseau fac o impresie profundă.

Se declară desbaterile închise.

Președintele face rezumatul, după care pune chestiunile.

Se naște un incident. D. Panu arată că prin modul cum s'a pus chestia, jurațiĭ sînt puși în încurcătură căcĭ nu pot respunde la o chestie da și la una nu. De alt-fel prin modul cum s'a pus chestiile sentința e casabilă.

D. Bădărău vorbește în acelaș senz.

Procurorul cere menținerea chestiunelor propuse.

Curtea în majoritate hotărește punerea chestiunilor în senzul propus și respinge incidentul.

*

După o deliberare de cincĭ sterturĭ de oră, juraț în unanimitate aduc un verdict afirmativ pentru două chestiunĭ relative la Parascan și una la Chițan.

Cu toate că partea civilă căuta să exploateze verdictul, cerînd 15,000 leĭ, curtea condamnă pe abatele Morisseau la 5 anĭ închisoare corecțională, 2500 leĭ despăgubirĭ luĭ Chițan, 500 leĭ luĭ Bulbuc, 580 leĭ statuluĭ și cîte 60 leĭ la vr'o zece martorĭ. Verdictul a vost dat, jurații fiind baricadațĭ de toate părțile de jandarmĭ pedestri și călărĭ.

*

Transportarea condamnatuluĭ s'a făcut ast-fel. Poliția l'a suit într'o trăsură cu'n cal schiop și a suit șase oamenĭ în birjă și anume doĭ gardienĭ și treĭ soldațĭ.

Iu dreptul stradeĭ Anastasie Panu mulțimea oprește trăsura. Avocatul Stere apostrofează, strigînd: Canaliĭ. Este huiduit. Se strigă jandarmiĭ care sosesc în goană. De ambele părțĭ se formează un cordon de jandarmĭ pedestri și astfel escortată trăsura merge la pas. Huiduielile și fluerăturile nu contenesc.

Poliția deschide poarta de la penitenciar și odată trăsura în ogradă, jandarmiĭ baricadează întrarea în strada Păcurarĭ.

Iată cele petrecute.

*

Absolut or-cine putea intra în sala curțeĭ cu jurĭ. Jandarmiĭ aveaŭ ordin să permită intrarea la toată lumea.

In înțelegere cu comisarul guvernuluĭ, directorul serviciuluĭ sanitar a adresat o circulară prefecților prin care le indică anume felul obiectelor de ordin medical sau higienic, care vor pute fi expuse la espoziția din Paris.

De aseminea la primărie s'a primit o invitațiune prin care se indică că s'ar putea expune planurĭ de canalisărĭ, alimentărĭ cu apă, creărĭ de bulevarde etc. executate în orașul nostru.

Suntem convinșĭ că grație colectivitățeĭ vom putea într'adevăr să reprezentăm la expoziție marĭ lucrări de edilitate.

Examele Generale

— 10 Iunie —

Institutele-Unite: Cl. I, II. III și IV, Geografia, V Matematicĭ și VI Sc. Naturale.

Liceul Internat: Cl. I Matematica, II Istoria, III Religia, IV Romîna, V Istoria.

Liceul Național; VI Filosofiia, I div. Religia III div. Romîna.

Gimnaziul Alexandru-cel-Bun: I div. Latina, I ord, Științĭ, II Franceza, III Matematicĭ, IV Istoria.

Scoala Comercială geadul I: Cl. I Istoria.

Școala Comer. gradul al II-lea: Cl. III Franceza.

Seminarul Veniamin: cl. V Algebra, VI Elina, VII Romîna.

Scoala Normală de Institutoare: Cl. I Istoria, II Romîna, III, Franceza, IV Religia.

Externatul secundar de fete: Cl. I Geografia, II Matemateca III Fizica, I div. Germana II div. Romîna III, Franceza,

Școala profesională de fete: Cl. III calcul, cl. IV Franceza, I div. Desemnu.

Curtea de casație franceză a respins recursul făcut de d. Brunetière directorele și gerantele revisteĭ „Revue des deux Mondes" contra Decisieĭ Curțeĭ de apel din Paris care-l condemnase a însera răspunsul d-luĭ Jules Lemaître asupra Fredegondei.

Consilierul Larounerade conchidea în raportul său la respingerea recursuluĭ, susținînd ca dreptul de răspuns este general și absolut. Nu trebue să se caute interesul pe care persoana desemnată de un jurnalist are de a i răspunde. E de ajuns ca răspunsul să nu fie agresiv pentru ceĭ de al treilea, să nu fie atentatoare la onoarea jurnalistuluĭ, să nu fie contrar ordineĭ publice.

Procesul d-luĭ M. B. Cantacuzino înaintea curțeĭ cu jurĭ din Huși, va avea loc în ziua de 16 Iunie, iar procesul d-luĭ Triandafil, primarul din Hușĭ dat în judecată pentru refuzul de a da listele electorale și zădărnicirea alegerilor, va avea loc în ziua de 17 Iunie.

Din Iașĭ vor pleca pentru a susține reclamația celor 10 cetățenĭ d-niĭ Missir, Badărău și Greceanu.

Examenul de piano la Conservatoriŭ

La clasul de canto, predat de d. E. Mezzeti, s'aŭ distins cu mult succes d-rele O. Mihailescu, N. Arghiropol, Stefănescu, E. Fătu, Filomella Simionescu, Blumenfeld, Bonciu, și Niculcea. Iar dintre elevĭ distingem d-niĭ Niadello, Naftulovicĭ și Stupcano. Nicĭ nu ne mirăm de rezultatul obținut de d. Mezetti, căcĭ nu e prima oară cînd publicul Iașan să-ĭ recunoască meritele. Felicităm dar, pe d. E. Mezzetti pentru succesul elevilor d-sale.

Val.

Examenul de musică la pensionatul „Warlam"

Iată o zi care mi-a umplut inima de plăcere și admirație pentru arta atît de bine cultivată în „Liceul noŭ" dirijat de D-ra C. Warlam. Duminică 7 Iunie ora 9 dimineața s'a început examenul de piano și canto la pensionat.

Juriul examinator, compus din d-ra Aspasia Warlam, d. Ed. Caudella directorul Conservatoriuluĭ din localitate și d. E. Mezetti profesor la conservatoriŭ.

Primele eleve care aŭ cîntat, urmează cursul preparator de piano—cursurĭ predate după programa conservatoruluĭ.

Voiŭ menționa însă, cîte-va eleve, care eleve care s'aŭ distins prin modul lor de a interpreta studiile:

D-ra Felicia Linde eleva d-reĭ Ianovitzĭ; dintre elevele d-reĭ Ziolecka s'au distins *d-ra Michiŭ*. Eleva a fost viu felicitată; *d-ra Efr. Gorgos* eleva a cîntat un studiu din Hayden, cu mult talent; *d-ra L. Manoilescu, d-ra Alice Alexandrescu* a cîntat din Mozart cu mult farmec; de asemenea *d-ra Juliette Haşnaş* din Bethoven și d-ra *A. Zamfirescu*.

Cursul inferior de piano predat de d-ra A. Warlam.

S'au distins d-ra E. Topliceanu care a fost aplaudată de comisiune, d-ra Ecaterine Tatos a cîntat cu multă siguranță, d-ra Valerie Pop o elevă eminentă, d-ra Z. Paraschivescu dovedește mult talent și siguranță; d-ra Florica Andreiŭ, d-ra Aurica Popovicĭ promite mult, cîntă cu multă siguranță.

Cursul superior

D-ra Lina Schwartz eleva d-reĭ A. Warlam, o elevă plină de talent. De alt-mintrelea d-ra Lina Schwartz ne este deja cunoscută de la concertul pensionatuluĭ «Warlam» de la paștĭ.

Cursul de piano predat de d. Ed. Caudella

D-ra Florica Tatos o elevă demnă de orĭ-ce laude, prin măestria și claritatea executărilĭ; d-ra Maria Popovicĭ Băznoșan—cunoscuta compozitoare muzicală—cu multă artă, și a căreĭ note, te transportă; d-ra Babencu de asemenea o elevă bună a d-luĭ Caudella.

Clasul de canto prof. d. E. Mezetti

S'aŭ distins: d-ra Elena Jipa, o elevă cu mult viitor. O voce plăcută, dulce, emoționantă. A cîntat i „La chanson de Marinette și Berceuse de Dinorat de Meyerbeer.

D-ra Păunița Columb, are o voce dulce și cînta cu oare-care eleganță. O voce care promite mult. A cîntat: Balada cera una volta de Il Guarany; d-ra L. Roșca are o voce resunătoare și vioaie; e de asemenea o elevă eminentă. A cîntat: M'ama nou m'ama de Mascagni și Favorite de Donizzetti.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Paris 9 Iunie

Criza ministerială continuă. Totuși d. Sarrieu urmează a avea tratative cu diferite grupurĭ parlamentare și speră că va putea constitui cabinetul.

Constantinopol 9 Iunie

Luptele de la granița sîrbească între creștinĭ și mahometanĭ continuă; peste patru zecĭ de sate sunt arse.

Populația a primit o mare cantitate de arme prin intermediul Muntenegruluĭ.

La Berane însă rescoalele s'aŭ liniștit.

New-York 9 Iunie

Americanii voind să debarce trupe la Santiago aŭ constatat că coastele sunt păzite de spaniolĭ.

Atacul Porto-Ricoluĭ va începe numaĭ după debarcarea trupelor americane în Cuba.

Vashington 9 Iunie.

Știrile sosite aice spun că escadra spaniolă care plecase spre insulele Canariĭ s'aŭ reîntors în Spania.

Se svonește că insurgenții ar fi ocupat Manilla; totuși situația acestuĭ oraș este aceeași. Amiralul Dewey nu permite ca insurgenții se ocupă orașul.

Aguinaldo șeful insurgenților aŭ informat pe americanĭ că vroește se constitue un guvern provizor, dorind totodată ca Filipinele se devie coloniĭ americane.

Roma 9 Iunie.

Criza în Italia continuă.

București 9 Iunie

Corpul luĭ Exarchu va fi adus diseară de la Govora în capitală și va fi expus în vestibulul Ateneuluĭ.

Se vorbește că Osman Pașa va sosi în curînd în Romînia însărcinat cu o misiune specială.

BYCYCLETE

„ADLER"

„POSSELBURG"

LA

Magasinul de Musică „Grünberg"

IAȘĬ

D-r W. FINCHELSTEIN

Special boale interne, de copiĭ, de femeĭ și mamos.

Iași. Casele proprie Strada Pomir No. 6.

Consult. 8—10 dim. 2—4 după am.

Mobile! Mobile! Mobile!

MOBILE!

ANUNCIŬ IMPORTANT

L AMAGASINUL FOST

LEON TISCHLER

Strada Stefan cel Mare No. 15

S'a pus în vînzare un mare asortiment de mobile după modelul cel mai noŭ.

Se vinde EN GROS şi EN DETAIL

Cu preţurĭ foarte reduse.

MOBILE!

Mobile! Mobile! Mobile!

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierulŭĭ: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

AVIS IMPORTANT

Fabrică de cravate sistem american **Str. Golia No. 77** a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment dd cravâte, **o adevărată expoziţie**, pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Tot o dată atrage atenţie cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură.

Onor. d-ni comercianţii din provincie aŭ ocazia de a-şi asorta magasinele lor cu diferite soiuri de cravate care diferă de preţ cu orĭ ce altă fabrică în eftinătate şi bunătatea fabricaţiunei.

Tot o dată un mare transport de cămeşi, gulere, umbrele.

Cu toată stima

Charles Kern

Iaşĭ str. Golia 77. Notaţi-vă No. 77.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, şi se află de vînzare la librăriile d-lor Maximovicĭ, şi Iliescu et Grossu: «EL şi EA» de Ilie Dimitrescu. Preţul acestuĭ frumos volum e de 2 leĭ.

NATHAN SIBER BERG

ORNICAR

Iaşĭ, No. 52 Str. Golia No. 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Specialităţĭ de ornice aur, argint, oţel şi metal, preeum orĭ şi ce fel de reparaţiunĭ de ornice.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sarat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sarat.	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copil cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

Dupa o noua combinaţiune stabilita de **„Generala"** o persoana de 35 ani poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întimpla.

2. Traind asiguratul după 20 de anĭ plata incetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 platibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ elibereazā şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandrĭ No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru Romania **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

AVIS IMPORTANT

Fabrica de Cravate sistem american str. Golia No. 77 cu ocazia Sărbătorilor a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment de cravate pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Decĭ roagă pe onor. public şi pe onor. clienţĭ să bine voiască a'l visita.

Tot odată atrage atenţia cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură vinde şi en gros.

Cu toată stima

CHARLES KERN

Iaşĭ str. Golia No. 77

Iasĭ — „DA[illegible] rografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 33 — EDIŢIA III-a — IAŞI — JOĬ 11 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşi la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV 20 b. linia
„ „ „ III 40 „ „
Inserţiile şi reclamele 50 „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

EXPOZIŢIA DE LA 1900

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

VIII

(urmare)

Nu ne-ar mira acest exacerbat militantism din partea ziaruluĭ, ale cărui legăturĭ cu d. Sturdza sunt de notorietate publică,—dacă acelaşĭ ziar n'ar fi publicat maĭ inainte şi tot la primul loc un fulminant articol al colaboratoruluĭ seŭ de la Braşov (vg.)—*om,* pe cît ştim, în situaţie a cunoaşte perfect starea şcoalelor romîne de la Braşov—şi *dacă în acest articol nu s'ar fi dat cea dintîiŭ alarmă în chestiunea liceuluĭ romîn din Braşov,* care, se zicea în articol, saŭ va fi salvat prin contribuţiĭ băneştĭ ale tuturor Romînilor, saŭ va trebui să se închidă, ceea-ce ar fi „moarte glorioasă" faţă de „moartea ruşinoasă" a maghiarisareĭ luĭ.

Notăm, că acest senzaţional articol a fost cetit chiar de d. Tache Ionescu — nu de d. *Sturdza!* — la cameră! Şi se poate prea bine, ca acest incident—nenorocit pentru d. Sturdza, şi implicit pentru amiciĭ d-sale de la Arad—să fi provocat imediata şi frapanta schimbare de front a *Tribuneĭ Poporuluĭ*... De altfel ne dumerim cu faptul, că asemenea neaşteptate schimbărĭ de front şi duplicităţĭ diplomaticeştĭ sunt în obiceiul, dacă nu chiar în programul, *nemărturisit* al gazeteĭ de la Arad!

In diametrală opoziţie cu vocile de presă relevate de noĭ maĭ sus, întreagă presa noastră din capitală—cu excepţia celor douĕ-treĭ gazete guvernamentale şi decĭ angajate în apărarea şefuluĭ lor d. Sturdza—a dat cea maĭ categorică aprobare acelora, carĭ aŭ provocat desbaterile din corpurile legiuitoare.

Nu numaĭ presa conservatoare, care era natural să iee posiţie pe lîngă d. Tache Ionescu, dar chiar şi organele cele independente aŭ urmat o campanie bine precisată contra procedeurilor cel puţin nenorocite pe carĭ d. Sturdza le-a practicat şi în chestiunea atît de vitală a şcoalelor romîne din Braşov. Şi dacă în anumite puncte campania acestor organe a fost prea violentă,- întocmaĭ cum prea violente eraŭ şi ripostele organelor guvernuluĭ,—păcatul revine în definitiv sistemuluĭ de luptă gazetărească de la noĭ, sistem provenit din patima excesivă a luptelor noastre politice şi adăpostit sub o nețărmurită libertate a preseĭ.

Noĭ nu vom cita vocile unor gazete cu temperament maĭ violent, ci o singură voce a unuĭ ziar, cunoscut ca foarte moderat în felul de a combate pe adversar. Inţelegem *Drapelul,* organul fracţiuneĭ liberale conduse de domnul *P. S. Aurelian.*

In n-rul seŭ de la 19 Maĭ a. c., acest ziar, publicînd sub titlul *„Strigătul sângeluĭ"* un frumos prim-articol despre discursul ce a rostit în chestiunee naţională deputatul bucovinean d. *Vasilco,* intercalează următoarele reflexiunĭ edificătoare:

„Intorcîndu-ne la noĭ, la guvernul romîn, la primul-ministru al regatuluĭ, cită întristare şi cită durere ne cuprinde cînd ştim cum s'a purtat în chestiunea naţională!

„Pe cînd un Romîn bucovinean nu să sfieşte a vorbi pe faţă contra politiceĭ interne a Maghiarilor, la noĭ primul-ministru tace, saŭ răspunde insultînd pe aceĭ-ce aŭ adus chestiunea naţională în parlamentul romîn.

„Şi dacă ar tăcea numaĭ, tot ar maĭ merge, dar' din nenorocire pe cînd tace în parlament, *în afară făptueşte perzarea chestiunei naţionale, dă arme Ungurilor contra noastră şi contra Romînilor din Transilvania.*

„Astă-zĭ nu maĭ este un secret pentru nimenĭ, că *de la venirea sa la putere, d. Sturdza n'a maĭ dat nicĭ un ajutor bisericeĭ şi şcoalelor din Braşov, a răpit un drept al bisericeĭ şi al şcoalelor.*

„De altă parte a lucrat în aşa mod, încît **a înlesnit celor de la Pesta arme ucigătoare contra Romînilor din Transilvania.**

„Toată lumea ştie, că **cu documente venite de aicĭ s'aŭ servit şi să servesc Ungurii contra Romînilor de peste Carpaţĭ.**

„Purtarea nepatriotică a guvernuluĭ nostru a compromis chestiunea naţională, şi el are să-şĭ dee seamă înaintea ţăreĭ şi a istorieĭ despre faptele sale".

Cînd pînă şi un ziar *naţional-liberal* scrie în asemenea ton despre rolul d-luĭ Sturdza în chestiunea naţională, nu-'ĭ asta cît se poate de trist pentru fostul mare naţionalist de acum cîţi-va anĭ?!

Asemenea vederĭ provenind din sentimentele naţionale cele maĭ pure şi din complectarea serioasă şi obiectivă a stărilor reale, nu fac de cît să ne întărească în convingerea formată din argumentele şi dovezile inavuabile pe carĭ le-am expus în articolele noastre anterioare.

Convingerea aceasta e: că darea *chestiuneĭ şcoalelor romîne din Braşov în publicitate şi anumit în desbaterea instanţelor noastre celor maĭ competente*—corpurile legiuitoare romîne — *aŭ reclamat-o cu necesitate imperativă interesele marĭ naţionale* şi că toţĭ aceia, carĭ fără deosebire de nuanţă politică s'aŭ făcut echoul viŭ al acesteĭ necesităţĭ, aŭ adus un *serviciŭ real şi nepreţuit atît fraţilor din Transilvania cît şi nouă, celor din regat.*

Aŭ adus serviciŭ fraţilor noştri subjugaţĭ, pentru că:

Intîiŭ: Aŭ ridicat vălul de mister şi aŭ spart atmosfera atrofiantă, în carĭ de atîta amar de vreme învăluise chestiunea şcoalelor romîne din Braşov, însuşĭ actualul premier al statuluĭ romîn; şi astfel aŭ dat avertismentul suprem al primejdieĭ enorme ce ameninţă cu nimicire citadela de la Braşov a culture noastre naţionale.

Al doilea: Prin alarmarea corpurilor legiuitoare şi a opinieĭ noastre publice, aŭ demascat şi aŭ preîntîmpinat scopurile criminale pe carĭ de anĭ mulţĭ le ţese guvernul unguresc contra şcoalelor romîne din Braşov şi pentru carĭ socotise foarte potrivit momentul de-a le realisa acum, cînd la guvernul statuluĭ romîn se află un om care a înlesnit Ungurilor atîtea dezastre pentru chestiunea naţională.

Al treilea: Cu atitudinea lor energică în favoarea drepturilor ce aŭ şcoalele din Braşov la ajutorarea statuluĭ romîn, aŭ reuşit ca d. Sturdza - după o nenorocită şi condamnabilă tăcere de peste treĭ anĭ—să mărturisească şi d-sa dreptatea şcoalelor din Braşov, enunţînd *principiul, cu desevîrşire corect al renteĭ ce datoreşte statul romîn acestor şcoale.*

Al patrulea: Provocînd enunţarea categorică şi oficială a acestuĭ principiŭ, aŭ contribuit la marcarea soluţiuneĭ singure acceptabile, pe care aŭ fixat-o atît de strălucit sinoadele parochiale romîne din Braşov.

Şi ne-aŭ adus serviciŭ nouĕ celor din regat, pentru că:

Intîiŭ: Aŭ dovedit încă-odată Ungurilor, cît de nemărginit, cît de general şi cît de puternic e sentimentul solidarităţeĭ naţionale ce leagă pe cetăţenii statuluĭ romîn de Romînii din monarchia vecină, orĭ de cîte-orĭ sunt în primejdie sfintele interese ale cultureĭ romîneştĭ, una şi nedespărţită.

Al doilea: Aŭ prevenit un noŭ şi incalculabil de fatal desastru al chestiuneĭ naţionale, ce eventual s'ar fi comis, din slăbiciunea, orĭ poate chiar cu asentimentul actualuluĭ nostru prim-ministru.

Al treilea: Prevenind acest desastru, aŭ apărat prestigiul statuluĭ romîn, care în casul realisăreĭ desastruluĭ ar fi fost cumplit înjosit în faţa Ungurilor ca şi în faţa neamuluĭ romînesc şi a străinătăţeĭ.

In urma unor asemenea succese ce nu se pot contesta, gurile celor cîrtitorĭ şi înjuriile celor bîrfitorĭ ar trebui se amuţească odată!

Articolul proxim — finalul — îl vom consacra *soluţiuneĭ* ce trebue să se dee chestiuneĭ de care ne preocupam.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Un elev ingenios. Epoca premiilor se apropie; recompense şi darurĭ, aplauze şi cununĭ se vor decerne meritoşilor elevĭ de toate categoriile care se vor fi distins prin activitate şi inteligenţă. Credem nemerit să relevăm aci o recentă şi prea ingenioasă invenţie datorită unuĭ modest şcolar de provincie.

E vorba de un *joc istoric* care se execută cu ajutorul a 76 de cărţĭ, în care figurile obicinuite sunt înlocuite prin figurĭ istorice, chipurĭ populare de împăraţĭ, eroĭ şi voevozĭ. Jocul ast-feliŭ întocmit va uni „utile dulcĭ" şi va atenua poate un viciŭ printr'un folos practic.

Iată cum zugrăveşte pe elevul născocitor dascalul săŭ într'o scrisoare către un profesor secundar iaşan:

„Jocul istoric" e datorit elevuluĭ meŭ din cl. III-a primară în vrîstă de 10 anĭ la Iulie a. c. E un nepot direct al luĭ M. Kogălniceanu, mărele bărbat, şi-ĭ înzestrat cu o puternică inteligenţă, moştenind, probabil, de la moşul săŭ o mare aptitudine maĭ ales pentru studiile istorice. Aceasta am observat-o în lecţiunile de istorie: cum isprăvesc de spus ceva, despre vre un eroŭ romîn, el se ridică, şi-mĭ spune cu multă preciziune făcîndu-mĭ comparaţie cu alţĭ eroĭ saŭ domnĭ şi împăraţĭ de pe la alte popoare şi chiar din anticitate. Toate acestea el le citeşte prin cărţile rămase din biblioteca moşuluĭ săŭ".

E o adevărată bucurie de a înregistra o asemenea noutate şi ne pare în adevăr originală *figura* elevuluĭ care introduce figurile istorieĭ naţionale în jocul de cărţĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin... naţional şi dînsul astă-zĭ.

Un premiŭ meritat pentru elev socotim că ar fi introducerea „joculuĭ istoric" în lista cărţilor de premiŭ.

Expoziţiunea din 1900

S'a zis şi repetat de atîtea orĭ, că astăzĭ lupta între naţiunĭ nu stă atît în puterea armelor, pe cît în puterea economică a uneia faţă de alta, încît lucrul a ajuns a fi un adevăr banal.

In adevăr, dacă aruncăm o privire asupra stăriĭ generale europene, se vede că furia înarmărilor a maĭ încetat, pe cînd lupta paşnică pe terenul propăşiriĭ economice devine din ce în ce maĭ aprigă.

Englejiĭ se plîng că germaniĭ aŭ ajuns aproape a-ĭ goni, din propriul lor centru, Londra. Preşedintele secţiuniĭ Germane, la expoziţiunea universală din Paris de la 1900, într'o cuvîntare ţinută în Berlin, după ce arată că în fine a obţinut pentru partea Germanieĭ, la zisa expoziţiune, un loc destul de spaţios şi convenabil, după ce mulţumeşte pentru aceasta curtuazieĭ franceze, adaogă: «La expoziţiunea din Chicago, s'a zis cu privire la produsele noastre: „eftin dar prost". De aceea dînsul sfătueşte pe compatrioţiĭ seĭ să dea maĭ multă atenţiune fabricelor naţionale. Franţa, adaogă el, nu poate fi întrecută în unele lucrărĭ, pentru că are îndărătul eĭ tradiţiunĭ de sute de anĭ; sunt însă alte producţiunĭ în care Germaniĭ pot ajunge la rîndul lor neîntrecuţĭ.

Cu dreptul s'ar întreba cineva. Oare lupta aceasta ascunsă, va ajunge în definitiv să provoace lupta pe faţă, lupta cu armele? Iată de sigur o întrebare la care nimenĭ n'ar putea răspunde categoric într'un fel saŭ altul.

Să cercetăm puţin cum staŭ lucrurile astă-zĭ. Negreşit, pacea armată *a avut şi are încă influenţă asupra desvoltăriĭ economice a popoarelor. Un orator şi economist însemnat belgian, L. Strauss, a voit chiar, în sînul unuĭ congres, să facă o apropiere între această stare şi legislaţiunea uvrieră germană. După dînsul, această legislaţiune, n'ar fi fost provocată în mare parte de cît de cheltuelile cele marĭ, pe care zisa pace le necesita, şi pe carĭ guvernul nu le-a putut găsi în monopol, de oare-ce n'a reuşit a-l obţine. De aicĭ a eşit sistemul protector german, al căruĭ corolariŭ este legislaţiunea uvrieră. Fără a merge atît de departe cît zisul orator, nu vom putea totuşi nega, că situaţiunea economică a ţărilor a fost puternic influenţată de pacea armată.*

Alături cu aceste rivalităţĭ, unele maĭ pe faţă, cum sunt întrecerile pentru înarmare, altele maĭ pe ascuns, cum de exemplu lupta pe terenul economic, trebue să constatăm ca un semn îmbucurător, apropierea ce tinde a se face, cel puţin intre popoarele civilisate. Şi această apropiere se face prin mijlocirea congreselor şi expoziţiunilor internaţionale. Se neagă deseorĭ lucrarea sociologilor întruniţĭ în congrese. Trebue în adevăr să ţinem socoteală, cînd vorbim aşa, că în orĭ ce congres, fie privitor la industrie şi comerţ, fie la alcoolism, fie la accidente ale muncei, fie la medicină, se amestecă şi puţină sociologie. Eĭ bine! tocmai dînşiĭ sunt premergătoriĭ ideilor de solidaritate omenească.

Aşa nimenĭ nu va putea constata că graţie munceĭ lor neobosite, mare parte din înbunătăţirele aduse organisaţiuneĭ sociale de astăzĭ, se datoresc lor. De altfel nicĭ eĭ nu sunt nişte visătorĭ veniţĭ din alte lumĭ, ci sunt reflectul ideilor, pe care o parte din elita cultă a societăţilor le împărtăşeşte.

Expoziţiunile internaţionale încă aŭ un rol covîrşitor în această ordine de ideĭ.

Asupra acestuĭ punct vom insista în cîte-va cuvinte.

Dacă băgăm bine sama şi observăm cu atenţiune mersul lucrurilor de cîţi-va anĭ, vedem că în toate ţările expoziţiunile cîştigă în favoare.

Nu e ţară civilisată, care să nu încerce cel puţin o expoziţiune naţională, în caz cînd nu se simte destul de puternică pentru a avea una internaţională.

Pentru a nu cita de cît casurĭ maĭ recente, acum vre-o treĭ anĭ Geneva a organizat o atare expoziţiune; acum doĭ anĭ Germania a avut expoziţiunea sa naţională. Belgia în 1897 a organizat o expoziţiune internaţională în Bruxelles. Pentru anul acesta iarăşi se anunţă maĭ multe expoziţiunĭ în Italia la Turin, în Viena etc.

Expoziţiunile aŭ dobîndit un loc de frunte. Insă nu fără critici destul de acerbe aŭ putut ele ajunge aicĭ. In afară de criticele de ordin politic, şi care se referă maĭ mult la expoziţiunile internaţionale, ele aŭ fost criticate şi din punct de vedere economic.

Asupra acestora vom stărui într-un articol viitor. R.

Din ale vechiĭ „naziriĭ"

Cine a cetit pe Donicĭ, îşĭ aduce—cred—foarte bine aminte că el are o fabulă, numită *Lupul nazir.*

„Lupul s'a cerut la leu *nazir* pe oĭ
„Pe lup deplin *nazir* la stîne să'l pornească".

Din alăturarea ce face Donicĭ între lup şi oĭ reiese că *nazirul* era un slujbaş maĭ mare peste ceĭ micĭ.

Dar cine în societatea veche romînească erau oĭ?—Veţĭ crede că ţăraniĭ; nu.

La *agia* veche din capitala *Eşilor* era o secţiune, cum am zice azĭ *un comisariat,* care se ocupa cu robiĭ ţiganĭ. Secţia aceasta a agieĭ se chema *nazirie*; iar slujbaşul se chema *nazir.*

V. Alexandri în schiţa despre *Vasile Parojan,* băetul de ţigan cu care se juca el în copilărie, aminteşte acolo ceva de slujbaşul agieĭ, care era spaima ţiganilor, dar nu spune că se chema *nazir.* Hîrtiile timpuluĭ ne vorbesc însă des de nazirie şi interesul ce poartă asemenea hîrtiĭ e cu atît maĭ mare, cu cît vorbesc de lucrurĭ, ce azĭ nu maĭ sînt.

Viaţa neamuluĭ ţigănesc e plină de paginĭ triste; soarta, ce D-zeu a sorocit acestuĭ popor, a fost din cele maĭ jalnice. Secole întregĭ au îndurat jugul sclavieĭ, în care timp au fost trataţĭ ca vitele. Raporturile între dînşiĭ erau regulate de stăpînĭ, şi cînd cetim azĭ pachetele cu hîrtiĭ din arhivele boereştĭ, cele maĭ curioase sînt micile fiţuicĭ cu referinţă la sălaşurile de ţiganĭ.

Posed multe de asemenea fiţuicĭ şi cred că pentru orĭ-care dintre noĭ trecutul neamuluĭ ţigănesc e destul de interesant pentru a fi cunoscut, pentru că e reversul traiuluĭ romînesc.

De la hrisovul luĭ A. I. Mavrocordat din 1785, Dec. 28; a luĭ Suţu din 1796; de la studiul luĭ Vaillant, Cogălniceanu, din 1838; apoĭ încercările luĭ I. Pop Reteganul şi pr. Dan din Bucovina n'avem lucrare maĭ însămnată asupra ţiganilor de cît Gramatica ţigănească de răposatul dr. Barbu Constantinescu, care vorbea bine limba ţigănească.

M. Cogălniceanu a ţinut ca în cuvîntarea sa de la Academie pentru serbarea de 25 de anĭ să atingă chestiunea ţiganilor în «Oborîrea pronomiilor» cu acel accent oratoric cu care era deprins Cogălniceanu, cînd discuta chestiunĭ sociale.

Viaţa intimă ţigănească va fi pe deplin lămurită, cînd se vor publica maĭ multe acte de robie din arhivele boereştĭ.

Din cîte am cetit în arhiva Codreneasca de la Bîrlad mi-am notat peripeţia demnă de cunoscut a ţiganuluĭ *Neculaĭ* fătul Ioaneĭ, care a umblat fugar în toate părţile, pînă cînd s'a oploşit la Dealul Mare de lîngă Bîrlad.

Nazircă de Iaşĭ află de aceasta şi trimite următorul răvaş isprăvnicieĭ de Tutova:

Cătră cinstita Isprăvnicie a ţinutuluĭ Tutoveĭ

Luîndu-se ştiinţă că la satul Dealul Mare se află cîţi-va ţiganĭ străinĭ, veniţĭ de peste hotar, *care după vechile legiuirĭ sînt a domnieĭ,* să trimete pe Dumitrache a Dochieĭ spre ridicare şi aducerea lor aicĭ la *nazirie.* Se face poftă şi d-tale că dacă stăpînul moşieĭ se va împotrivi să daţĭ tot ajutorul zapciuluĭ spre săvîrşirea porunceĭ, precum în alt loc de vor maĭ afla iară şi să'ĭ aducă.

E. Neculaĭ Leviscu.

Febr. 3, 821.

Obs. Hîrtia are formă de scrisoare cu adresă şi prinsă cu bulină; pach. 168.

Hîrtia ajunge la isprăvnicia de Tutova. Ispravnicul de cuvînt face cuvenite cercetărĭ şi află următoarele după declararea însuşĭ a ţiganuluĭ Nicolae.

«Sînt născut în Bucureştĭ între robiĭ luĭ Ghica; ţin minte pe mama mea, care o chema Ioana; pe tatăl mieu nu ştiu cum l'a chemat; mi-a spus însă mama că a fost vezeteŭ la Ghica. Cînd eram de *zece* anĭ am fugit din Bucureştĭ cu alţĭ ţiganĭ la Rusciuc, din causă că stăpînul nostru ne bătea vajnic; dar aflindu-ne în Rusciuc ne-aŭ prins şi ne-aŭ adus înapoĭ la Bucureştĭ. De aicĭ după giumătate de an am fugit la Iaşĭ, unde am stat *treĭ* anĭ slujind pe unde am putut: după aceia m'am dus la Focşanĭ, unde am slujit la ceauşul Ioniţă prichindel 2 anĭ, iar la căp. Iordache, ca-

re ţine pe sora ceaușului Ioniță Prichindel giumatate de an; de aicĭ la serdarul Stamatin 3 lunĭ, iar alţĭ *doĭ* anĭ am fost chitar pe la chităriile din Focșanĭ. In timpul acela m'am însurat luînd din ograda ciaușului Iordache pe o Moldovancă, pe Maria, cu care am trăit o giumătate de an și am lasat'o fugînd la Agiudul vechiŭ; de la Agiud am fugit iar la Iașĭ, unde am stat treĭ lunĭ; din Iașĭ am venit la Bîrlad la serdarul Apostol. De acolo am venit aicĭ la Dealul mare, unde mărturisindu-mă de ţigan m'am însurat; dar cum m'am însurat mi-a venit femeia mea și m'a apucat și a dat carte de despărţenie.»

Iată o viață destul de svînturată, care ne arată chipul traiuluĭ acestuĭ neam ţigănesc în majoritatea cazurilor.

Femeia Maria îl pîrăște nazirieĭ și după această pîră Naziria pleacă în cercetare.

După această pîră ajunge în Bîrlad Dumitrachi a Dochii, nazirul, și trage în gazdă la banul Mihalachi. I. Codreanu află de aceasta și scrie un ravaș intim banuluĭ ca să stăruească pe lîngă nazir să-ĭ vîndă luĭ ţiganul, că'ĭ prost și fără meșteșug, dar îl roagă să i-l lese cu un preţ de mulţumire.

Pentru încredinţare iată scrisoarea în întregime:

Arhon ban.

Mai întâiŭ cercetînd pentru întregirea prea fericiteĭ sănătăţĭ a dumitale, de care sînt doritor a lua bunele vestirĭ ca să mă bucur.

Din copia respunsuluĭ Isprăvnicieĭ Tutoveĭ către Dumnealuĭ Naziru, ce închid aicĭ (o scrie în dos), te veĭ plirofosi d-ta pre larg și fiind că D-luĭ Nazirul se afla în gazdă în casele d-tale, te rog să binevoești a-l pofti pentru arătatul Neculaĭ ţigan străin, ce se află la mine de vre-o doĭ anĭ, pre care l'am însurat după o dreaptă ţigancă a mea, cu toate că ţiganul e prost și fără meșteșug să mi-l vînză făcînd silință a mi-l lăsa cu un preţ de mulţămire și vom foarte mulţămi d-tale; iar pentru celalalt Toader să nu se uite la mincinoasele arătărĭ, ci cu adevărat să creadă că este drept ţigan a caseĭ socruluĭ meŭ Jora Manolachi jitnicerul, și cu acest înadins trimes te rog să mă înștiinţezĭ ca să știŭ ce urmare am să fac.

Dealu mare 1821, Febr. 10.

Urmarea a fost că nazirul cercetează cazul și ajuns în Iașĭ dă următoarea scrisoare către Stoln. Ioniță Codreanul, prin care îl invită ca în termen de 20 zile să vină la Iașĭ spre cercetare, trimiţînd ţiganiĭ și punînd vechil să respunză; întârziere nu se primește și se așteaptă răspunsul, ce veĭ da.

Iscălit E. Nicolaĭ Leviscu, Febr. 14, 1821

Gh. Ghibănescu

CUVINTE EPIGRAMATICE

XIV

O DOAMNĂ

bănuită...

Bănuiţĭ voĭ că-ĭ maĭ place
Incă... unul *lîngă... soţ!...*
— E-o minciună, ea se jură
Că nu-ĭ place... făr'de... soţ.

***

O CULME MEDICALĂ

Să ceĭ achitarea unuĭ *criminal*, pe motiv că a tăet cu un cuţit... ASEPTIC...

Zigfrid

Deplasărĭ

Hotel Trajan: Costachi Emandi, prop. Hușĭ, Rudolf Roseti prop. Roman, Elias Klekner voiaj. Bucureștĭ, I. Stoicescu prop, Galatz, Sigmund Sternberg voiaj. Galatz, B. Cireșeanu profesor Bacău, Peraldo Attiliv comersant Brăila, I. Milch director Radautz.

ACTUALITATĬ

Femeea universitară

Un raport foarte interesant a fost prezentat parlamentuluĭ englez cu privire la admiterea femeilor în universitate. Raportul pare întru cît-va de actualitate, dacă ţinem seamă că ne aflăm tocmaĭ în perioada de activitate culturală.

Relevăm din zisul raport următoarele fapte:

In Franţa femeile sunt primite în universitate în aceleași condiţiunĭ ca și barbaţiĭ. Acelașĭ lucru se întîmplă în Belgia, Holanda, Danemarca, Norvegia, Sviţera, Italia, Grecia și *Romînia*.

Universităţile suedeze maĭ puţin liberale de cît acele norvegiane admit femeile la diferite cursurĭ, dar le interzic cursul de teologie. La Barcelona femeile se bucură de aceleașĭ drepturĭ ca și sexul tare, însă bătrîna instituţie universitară de aci, de și le admite la cursurĭ, nu le acordă dreptul de a fi membre ale vre unuĭ colegiŭ. La examene sunt primite fără restricţiunĭ.

Universităţile Germanieĭ, Austrieĭ, Rusieĭ, afară de universitatea finlandeză din Helsingfors, sunt închise femeilor. La Goettinque, la Heidelberg, la Berlin, admiterea e subordonată voinţeĭ rectoruluĭ și a curatoruluĭ. Anglo-Saxoniĭ se deosebesc în special prin zelul femenist de ambele părţĭ ale Atlanticeĭ. Nu numaĭ că s'aŭ deschis toate cursurile și examenele pentru femeĭ, dar pe lîngă fiecare mare universitate se află colegiĭ speciale, rezervate sexuluĭ slab. Regimul acesta favorabil domnește nu numaĭ în regat, ci și în coloniile engleze. In America, după cum se știe, mișcarea aceasta de favorizare a sexuluĭ femenim, ia proporţiĭ cu adevărat... îngrijitoare.

Băile Slănic

Corespondenţă specială a ziaruluĭ *Opinia*

Stagiunea la aceste băĭ s'a început de la 1 Iunie de cînd a venit întregul personal medical, administrativ, telegrafo-postal, muzica etc., de cînd s'a deschis, hotelurile și restaurantele etc. etc.

Pînă azĭ sunt vr'o sută de vizitatorĭ, representanţĭ aĭ diferitelor orașe din întreaga ţară, dar, natural marea majoritate sunt din Iașĭ și cele maĭ multe doamne—macar 50-60 sunt numaĭ din Iașĭ.

Serviciul medical este condus de simpaticul nostru amic d. doctor Pastia, destul de cunoscut în toată ţara și streinătate ca unul din ceĭ maĭ bunĭ balneologĭ și maĭ ales de vizitatoriĭ Slăniculuĭ, căcĭ îmĭ amintesc mulţemirile publice, ce i'aŭ făcut amiculuĭ nostru distinșĭ și conștienţĭ suferinzĭ, pentru chipul cum aŭ fost trataţĭ și tămăduiţĭ de doctorul Pastia. In această privință putem felicita Epitropia c'a angajat anul acesta pe acest distins și conștiincios medic.

Personalul administrativ din partea epitropieĭ, în afară de d-niĭ Hette și Filipescu care sunt tot anul aci, aŭ venit pînă acum pentru sezon d-niĭ Manoliu casierul caseĭ sf. Spiridon și Burcoveanu. Toţĭ primesc și servesc publicul cu deosebită gentileţă.

Hotelurile toate sunt pe sama societăţeĭ franceze. Singurul restaurant bun, este de o cam dată, pînă la Iulie, numaĭ la *Casino* în faţa căruia cîntă zilnic de treĭ orĭ muzica Reg. 13 Stefan cel Mare din Iașĭ, sub conducerea capelmaistruluĭ d. Lehr, care în adevăr farmecă pe auditoriĭ competenţĭ și cunoscuţĭ melomanĭ, carĭ toţĭ într'un cuvînt recunosc că Slănicul n'a avut încă așa muzică bună. De altmintrelea d. Lehr este destul de cunoscut în lumea muzicală.

Epitropia în anul acesta și-a îndeplinit cu prisosință îndatorirea filantropică impusă de generoșiĭ donatorĭ, și în adevăr a dat băĭ și locuință gratis la o mulţime de persoane lipsite de mijloace bănești—și aicĭ de remarcat că majoritatea sunt tot femeĭ.

De almintrelea peste tot locul la restaurantul *Casino* al societăţeĭ franceze și la toate hotelurile epitropieĭ, preţurile pentru luna Iunie sunt pe jumătate după tariful epitropieĭ, de aseminea și băile.

Pînă ierĭ pe aicĭ a plouat; de ierĭ însă ploaia a încetat și soarele s'a ivit. E de sperat că vremea bună se va menţine și vizitatoriĭ vor continua a sosi.

Serviciul Telegrafo-poștal este făcut de un funcţionar detașat din Tecucĭ, un om foarte atabil și îndatoritor.

Conductorul postal care face cursa T. Ocna Slănic, se plînge că antreprenorul acesteĭ curse postale a dat niște caĭ naravașĭ, din care pricină zăbăvește poșta pe drum, așa că în loc să sosească, cel maĭ tîrziŭ la 10 a. m. azĭ a sosit aproape de amează.

In curînd sper să vă trimet alte corespondenţe detailate despre băile Slănic.

CÎNTEC POPULAR

FOAE VERDE DE-ALIOR

Foae verde de-alior
Cînd aud strigînd Ion
Imĭ vine să mă omor.—
In grădină la Ion
Toate păsările dorm
Numaĭ una n'are somn,
Ci sboară din pomn în pomn
Și strigă: Ion, Ion;
Și sboară din creangă în creangă
Și strigă: Ioane dragă
Eșĭ afară și mă întreabă
De ce-s tînără și slabă
Dar eŭ așa i-am vorbit:
— C'am fost iute la iubit
Și le-am crezut la cuvînt.

***

Foae verde solzĭ de pește
Primă-vara earba crește,
Vaĭ de cel care iubește
Nicĭ mîncarea nu-ĭ ticnește,
Nicĭ ce be nu-ĭ folosește,
Nicĭ mîncarea nu-ĭ la vreme,
Nicĭ hodina cu plăcere,
Nicĭ viața cu răgele:
Dacă nu-ĭ cine se cere.—

I. Gh.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Asupra prea interesanteĭ invenţiunĭ școlare despre care vorbim la „Oamenĭ și lucrurĭ" vom publica în curînd un articol explicativ datorit d-luĭ Gh. Ghibănescu.

*

Cu numărul de astă-zĭ ziarul nostru inaugurează seria corespondenţelor balneare. „Opinia" va publica detaliate corespondenţe din toate stațiunile populare ale ţărĭ, în special de la acele moldovenештĭ: Slănicul Strunga, Călimănештĭ, Unghenĭ; de la mănăstirĭ etc.

*

In ultimul număr al publicaţiunii „Revue des Revues" se află un articol al mareluĭ poiet filosof Sully Prudhomme despre „Armată, libertate, patrie". Poietul se pronunţă pentru menţinerea instituţiuneĭ armate, ca fiind încă absolut necesară, și e de părere prin urmare că rigoarea disciplinară trebuie respectată.

*

O nouă ediţie a poeziilor complecte de M. Eminescu, s'a pus sub presă în editura librărieĭ Șaraga. Sperăm că de astă dată se vor evita erorile care dăunează mult unеĭ opere menită a deveni clasică.

*

Pro lucţiunea generală a conservatoruluĭ va avea loc la 28 a luneĭ, cu un program variat și bogat ca în toţĭ anĭ.

*

D-na Cornelia Emilian ne atrage atenţiunea că numaĭ 15, iar nu 30 de leĭ după cum din eroare s'a tipărit, a primit d-sa din partea societăţeĭ „Solidaritatea" ca supliment la venitul reprezentaţieĭ de la 13 Aprilie.

*

Cu privire la opera mareluĭ poiet Eminescu, observăm că în lista cărţilor indicate de oficialĭ pentru bibliotecile rurale, nu figurează poeziile nicĭ proza luĭ Eminescu. E de prisos a maĭ observa că d. Ganea și alţiĭ aŭ fost proclamaţĭ „clasicĭ".

*

In posesiunea d-luĭ N. Volenti se află între alte curiosităţĭ vechĭ istorice și un pergament de la Alexandru Lăpușneanu din 7063 Maĭ 11 (1555), scris în Hușĭ de Cracalschi Căpotescu. Doc. e maĭ noŭ cu 2 zile de cît altul publicat în Arhiva istorică a luĭ Hajdeŭ (I, 1, 110). Vom spune în curînd cuprinsul după aratările unuĭ paleograf slavist.

*

A apărut de subt teascurile tipografieĭ *Dacia*, în broșură, articolele d-luĭ I. G. Tufescu „Școlile comerciale", paginĭ 69. Preţul 1 franc.

INFORMAŢII

Serbarea de mîine

Faţă cu hotărîrea liberalilor disidenţĭ, de a organiza o contra manifestare pentru ziua de 11 Iunie, separat de mascarada înjghebată de poliţie, oculta discută acum dacă n'ar fi bine să renunţe la serbare.

Printre alte dispoziţiĭ, contra-manifestanţiĭ aŭ decis să ţie, la ora 1, în sala Dacia, o mare întrunire publică.

Indată după terminarea întruniriĭ, cortegiul se va forma în grădina Dacia.

Două muzicĭ aŭ fost deja angajate pentru a cînta în tot timpul parcursuluĭ.

Itinerarul procesiuneĭ va fi indicat cetăţenilor chiar la întrunire.

In fruntea cortegiuluĭ vor merge patru veteranĭ pompierĭ, carĭ aŭ luat parte la vitejeasca luptă de la 1848.

Ordinea va fi ţinută de membriĭ clubuluĭ liberal-democrat, carĭ vor purta la butonieră un semn distinctiv.

La Filaret, unde va fi instalată o tribună ad-hoc, oratoriĭ vor face istoricul luptelor eroice ale generaţiuneĭ de la 1848 și vor arăta deosebirea dintre liberaliĭ adevăraţĭ și banda uzurpătoare.

In comisiunea de examinare la Institutul Varlaam în locul d-luĭ G. Stefănescu, care n'a primit însărcinarea, s'a numit d. M. Ianculescu, profesor de Geografie la Gimnaziul «Alexandru cel Bun»

Programul Institutelor-Unite pe ziua de 12 Iunie, dimineața:

Clasa I, II, III, IV. *Matematica*; clasa V și VI. *Chimia*.

După amiază:

Clasa I, II și IV, *Istoria*; clasa III și V, *Elina*; clasa VI. *Filosofia*.

Cu toate că carnea s'a eftenit la 65 banĭ kgr. totușĭ în strada Păcurarĭ No. 110 la trunchiul de carne a evreuluĭ Simka unde este vînzător unul Străchinuţă și astăzĭ se vinde carnea cu 75 și 80 banĭ kgr.

Credem că acest casap ar putea fi controlat zilnic de către comisia respectivă, în lipsa comisaruluĭ comunal care este însărcinat cu două secţiĭ în plus în piață.

Fînd bine știut că majoritatea cumpărătorilor sunt oamenĭ cu familiĭ grele și sărmanĭ, ast-fel că sunt spoliaţĭ după voință de acest evreŭ truncher.

Pentru astă-zĭ atît.

Astăzĭ s'a început dărîmarea scheleĭ vechĭ de la Turnul Golieĭ, și pe dată se va începe repararea luĭ.

Lucrarea este luată de d. Arhitect Gavrilescu din Bucureștĭ.

Credem că era și timpul?

Comuna a cumpărat, în strada Speranţa, lîngă grădina publică, o casă în care instalează azilul de bătrînĭ din strada Golia. In fostul local al aziluluĭ se va instala oficiul stăreĭ civile.

La proba scrisă pentru obţinerea diplomeĭ de institutoare la școala normală din Iașĭ—aŭ reușit din 34 candidate următoarele 18: Aurelia Cancicov, Corina Caramfil, Eleonora Constantinescu, Maria Cozloschi, Melania Damienescu, Maria Greculescu, Natalia Hotnog, Maria Ionescu, Maria Nicolaŭ, Eugenia Pandele, Ecaterina Popescu, Elena Stavri, Maria Șandru, Olympia Theodor, Natalie Teodaride, Aline Tissescu și Maria Vasiliu.

Inspecţiunele generale în armată vor începe la finele luneĭ Iunie și vor fi terminate la 1 Octombrie, cînd inspectoriĭ generalĭ se vor întruni pentru a stabili tablourile de înaintare.

Cu construirea pavilionuluĭ romîn la expoziţia Universală din Paris a fost însărcinat d. Lecomte de Nouy.

Curtea de Casație, care amînase pentru azĭ pronunţarea sentinţeĭ sale în procesul dintre Compania de gaz și primăria Capitaleĭ, s'a pronunţat respingînd recursul făcut de Compania de gaz.

Ni se scrie din comuna Gîrleștĭ jud. Vasluĭ următoarele:

Primarul aceleĭ comunĭ a falșificat actul stăreĭ civile al locuitoruluĭ Frunză pentru a'l face moștenitorul avereĭ unuĭ locuitor Zmău; pentru acest fapt s'a denunţat Procuroruluĭ general, care din delegaţie în delegaţie a ajuns a ancheta faptul sub-prefectul plășeĭ, fără ca pînă acuma să se fi referit rezultatul.

Am dori să știm dacă nu și acest fapt, de și făcut de un mic primar colectivist căuta să încapă și el sub tradiţionala și protectoarea lor mușama.

Erĭ a încetat din viață, fiind bolnavĭ de coriŭ, copiiĭ Neculaĭ Ionescu în etate de 1 an și Constantin Constantinescu în etate de 7 lunĭ din strada Stănciuc No. 7, iar în strada Florea No. 10 copila de 5 lunĭ Maria a D. V. Duminschi, de tusă convulsivă.

Erĭ s'a făcut înmormîntarea defunctuluĭ Nastasă Botez, vechiŭ cismar din strada Palat.

Corpul defunctuluĭ a fost însoţit pînă la ultimul locaș de către societăţile meseriașilor și cooperativă cu steagurile lor, toţĭ maiștrĭ din diferitele bresle, cum și școala de încălţăminte a d-luĭ Caracaș.

Inmormîntarea s'a făcut la Cimitirul Eternitatea.

Comisiunea ministerială care urmează a asista, în provincie, la examenul claseĭ VII din liceele statuluĭ, se compune din d-niĭ: I. Crăciunescu, Gr. Tocilescu și I. Stravolca (Iașĭ).

In strada Cișmeaua Păcurarĭ, conductorul birjeĭ cu un cal No. 281, făcîndu-i-se răŭ a căzut jos de pe capră, căpătînd maĭ multe lesiunĭ.

Igiena Copiilor

SRISOAREA II

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Cazurile tratate prin Medicĭ daŭ o mortalitate aproximativă de 15% la copiĭ în vrîstă de subt un an, de 4—5% la copiĭ în vîrstă de la un an în sus.— Boale consecutive pot fi, dacă există o predispoziţiune anterioară, boale chronice a pulmonilor, scofulosa.

Difterita. Mortalitatea la difterită depinde de la caracterul Epidemieĭ, de la etatea și constituţiunea bolnavuluĭ, de la modul de tratare medicală și variază între 3—4% pînă la 90—95% din totalul bolnavilor. Procentul mortalităţeĭ a scăzut mult de cînd s'a descoperit și se întrebuinţează injecţiile subcutanate cu serum antidifteric. M'am încredinţat personal în anul trecut în calitate de medic a spitaluluĭ comunal de isolare din Iașĭ, că injecţiunile subcutanate cu serum antidifteric, făcute la timp, adecă nu maĭ tărziŭ de cît maximul a treia zi de îmbolnăvire, sunt aproape infailibile la copiĭ maĭ marĭ decît doĭ anĭ; la copiĭ micĭ a sugarĭ, injecţiunile nu aŭ nicĭ un efect; asemenea copiĭ sunt aproape tot d'auna absolut perduţĭ.—Ca boale consecutive difterieĭ se observă paraliziĭ parţiale a sistemuluĭ muscular, une-orĭ paralizia fudroiantă a inimeĭ și moarte instantanee.

Erisipel. Erisipelul copiilor noĭ născuţĭ dă o mortalitate de 95%, cel provenit din vaccinare preservativă contra varioleĭ, aproximativ 17% cînd e localizat, se poate sus însă pînă la 67% cînd e migrant.

Boalele sistemuluĭ nervos, din fericire maĭ rare de cît celelalte, daŭ o mortalitate de 35.7—40% din ceĭ îmbolnăviţĭ.

Pînă acĭ am făcut cunoștinţă cu boalele principale care se observă la copiĭ, cu mortalitate ce pot produce și boalele consecutive acestora. Inainte de a intra în detailiurile Igieneĭ copiilor voĭ maĭ arunca o privire generală asupra cauzelor care produc acele boale.

Una din cauzele principale a uneĭ serie de boale foarte serioase, așa numitele boale constituţionale, e moștenirea de la părinţĭ.

Părinţiĭ, unul saŭ ambiĭ părinţĭ, atinșĭ de scrofuloasă, rachitism, sifilis transmit obicĭnuit aceste boale copiilor.

Iașĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

De arendat *de la 23 Aprilie 1899.*

Moșia Oneștĭ din judeţul Iașĭ avînd 3561 fălcĭ din care 2100 fălcĭ arătură; 1344 fălcĭ suhat și fînaţ; 52 fălcĭ eazurĭ și 10 fălcĭ viĭ și livezĭ. Casă de locuinţă de cărămidă cu două rîndurĭ; șase coșere; cărciume și o moară de abur.

Moșia Boroșoia din judeţul Iașĭ alipită de moșia Oneștĭ, avînd 1200 fălcĭ din care 800 fălcĭ de arătură; 200 fălcĭ de fînaţ, eară restul imaș; treĭ eazurĭ de vr'o treĭ fălcĭ; vie. Casă de locuinţă de cărămidă; hambere; șure, două grajdurĭ, cărciume; standale și coșere.

A se adresa la redacţia ziaruluĭ *Opinia*.

UNIREA

Societate Generală de Asigurare Mutuală

IN BUCURESTI

Se aduce la cunoștinţa publică eă dl Adolf Braun nu maĭ gerează afacerile agenţieĭ din Iașĭ, și că în locul d-sale am încredinţat Agenţia generală pentru judeţul și orașul Iașĭ d-luĭ *Max H. Goldner*, cu începere de la 7 (19) Iunie a. c.

Biuroul Agenţieĭ Generale se află în strada Golia No. 52, Iașĭ.

Bucureștĭ 9 (21) Iunie 1898.

Direcţiunea Generală

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicaţiunea electricităţii pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat assortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionarii exploatăriĭ luminеĭ electrice a orașuluĭ Iașĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Galați, 9 Iunie 1898.

Porumb 4000 hect. 76 greutate în kilo pe hect. 5 lei 87½ bani șlep.

Constanța 31 Maiŭ 1898.

Orz 30 hect. 4 lei 40 bani. Porumb 170 hect. 5 lei 50 b. Meiŭ 40 hect. 4 lei 60 bani.

Toate în oraș la magasie.

S'a arestat la secția 4 pe pungașul Isidor Kaiserman fiind surprins în momentul cînd a furat în piața halei, portofelul cu 2 lei 50 bani din buzunarul femeei Tinca Vasluianu.

— —

Secția 4 a arestat pe pungașul Idel sin Strul din str. Socola 4, fiind că a furat de pe tejgheaua comersantei Ruhla Hannovici din strada Albă No. 17 un portofel cu 8 lei.

— —

Aseară s'a adus de către comună, 40 vite pentru tăere, la abator.

— —

La institutul Gregorian s'a internat pe femeea Maria Brucker din str. Păcurar bolnavă de facere.

— —

Factorul poștal Costache Radu din secț. II, strada Cruceĭ No. 60, găzduind pe un soldat din Regimentul Stefan cel Mare No. 13, al căruĭ nume nu'l cunoaște, i-a furat, 1 palton, 1 jachetă, 1 pălărie, 1 pereche ghete și 4 cămeși, lăsîndu-i în schimb hainele militărești, garnitura de serviciŭ.

— —

De la pitarul Simon sin Smil din strada Socola No. 5, de către comisarul Argintoianu s'a confiscat 49 k. pîne avînd lipsă la cîntar.

— —

S'a găsit și dus la comisia I pe evreica Haia Ghitla cu 2 buccele avînd, batiste, colțuni și fesurĭ. Făcînd comerț ambulant, ea a fost supusă judecățeĭ.

— —

D-na Hălăceanu din str. Albă s'a jeluit poliției că de către o servitoare ce a eșit de la d-sa și a căreĭ nume nu și-l amintește i s'a furat maĭ multe lucrurĭ precum, furculițe, cuțite, linguri și altele.

— —

Pungașul Veniamin Goldenberg a fost prins de comisia III în momentul cînd voia să vînză maĭ multe lucrurĭ de furat.

— —

La secția 4 s'a arestat pe femeea Catinca Pricop, în virtutea mandatuluĭ de arestare ce exista pentru aceasta.

Peste cîte-va zile va sosi la Sinaia A. S. R. Principele Frederic de Hohenzollern, fratele M. S. Regeluĭ. A. S. Regală va petrece acolo maĭ mult timp.

Revistă științifică

Ziua de 10 Maĭ trecut va constitui încă o dată importanța în istoria științelor.

In ziua de 10 Maĭ, d. Dewar eminentul fizician din societatea regală de Londra, a isbutit în fine să *liquivifieze* hidrogenul, gazul cel maĭ ușor din cîte cunoaștem și care se arătase pînă acum recalcitrant la cel maĭ înalt grad.

La 24 Decembre 1877 d. Gailletet liquivifia oxygenul. Apoĭ fu rîndul azotuluĭ, pe urmă acel al aeruluĭ. Se credea că hydrogenul va urma tot ast-fel; dar în zadar.

A trebuit o așteptare de maĭ bine 20 de anĭ spre a se atinge acest scop. Este adevărat că chiar din anul 1884 d. Gaillelet vězu hydrogenul transformîndu-se într'o ceață umedă; tot așa și d. Pictet; apoĭ d. Wroblenski. După aceea în 1891 d. Olszewiski diștenzînd hydrogenul dus la o presiune de 190 atmosfere, la temperatura joasă de tot provocată de evaporația oxygenuluĭ și azotuluĭ liquide, obținu cîte-va picăturele de hydrogen. Dar în definitiv, nu s'a putut obține un liquid care se poată fi varsat într'un pahar și studiat.

Or, d. James Dewar utilizînd frigul creeat prin deștinderea hydrogenuluĭ comprimat, a ajuns să liquivifieze hydrogenul subt 180 atmosfere de presiune și la temperatura, necunoscută pînă acum de 205° sub zero. Gazul liquivifiat este adunat, la eșirea din aparat, în vase speciale cu pereții dubli și argintațĭ, și'n al căror interval se face paralel golul luĭ Crooks. Dl Dewar a adunat maĭ întăĭ 50 centimetri cubĭ de liquid pe minută, și apoĭ 100. Astă-zĭ el poate strînge pe mintă maĭ mult de un litru. Iată deja un frumos isvor.

Hydrogenul adus în stare de liquid este clar, fără culoare ca apa limpede. Densitatea luĭ pare puțin maĭ ridicată de cît se presupunea prin calculul făcut. Hydrogenul liquid nu e magnetic ca oxygenul liquid. Acest liquid se tulbură repede fiind că aerul, cînd vine în contact cu el, se răcește, îngheață și cade în fundul vasuluĭ, sub formă de zapadă. Se știe că aerul să liquivifiează la 191°. Dacă se moaie niște bumbac în hydrogenul liquivifiat și îl apropiem de un chibrit, el arde repede producînd o mare flacără de hydrogen.

Heliumul gaz care s'a bănuit că există în soare și care a fost regăsit și izolat pe pămînt acum doĭ anĭ, puțin timp după descoperirea argonuluĭ, a fost de asemine liquivifiat de d. Dewar. Acest fizician a umplut cu un asemine gaz, un tub pe care l'a pus într'o quantitate oare-care de hydrogen liquivifiat. Heliumul s'a liquivifiat, ceea ce probează că punctul seŭ de eboluțiune trebuie se fie vecin cu acel al hydrogenuluĭ.

Iată dar gazurile cunoscute pînă acum, acele pe care maiștriĭ noștri le consideraŭ odinioară ca permanente, liquivifiate toate. Nu este nicĭ un gaz care să nu se poată transforma în liquid saŭ în solid.

Și mergînd pe această cale, am aflat a produce temperaturĭ care întrec cu mult temperaturile observate pe globul nostru. La polurile friguluĭ, în Groenlanda și la Verkoisansk în Siberia, de exemplu, minimul temperatureĭ constatate n'a trecut de loc peste 70°.—Or, noĭ știm să producem 205°.—Încă puțin și vom ajunge la zero absolut (273°), adică în punctul unde nu maĭ există căldură de loc, după calculele thermodynamiceĭ.

S'a zis adese-orĭ că pămîntul ar avea să piară prin frig. El se va răci, totul va îngheța și viața va dispărea. Dar prevăzutu-s'au vre-odată oare că după apa mărilor care se va închega în massă, însăși atmosfera se va liquivifia maĭ întăĭ și apoĭ se va solidifica? Aerul atmosferic, cînd temperatura se va scobori la 191°, va trece în stare liquidă; decĭ nu va maĭ fi atmosferă, și ast-fel pămîntul va fi acoperit cu un lințoliŭ de aer solidificat. Luna, vechiŭ astru răcit, pare să nu maĭ aibă atmosferă; poate că aerul eĭ este condensat, solidificat în regiunea satelituluĭ nostru pe care nu-l vedem nicĭ odată.

Toate aceste descoperirĭ de fizică experimentală, lărgesc într'un mod simțitor orizonul nostru, și poate vom beneficia de ele încă și maĭ mult pentru progresul științeĭ pure și a industrieĭ.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Vashington 9 Iunie.

Guvernul a primit o depeșă zicînd că escadra amiraluluĭ Camara s'a întors într'un port spaniol.

Washington. 9 Iunie

Tentativele făcute lîngă Santiago de Cuba pentru a găsi un loc bun de debarcare aŭ dovedit că coastele sunt păzite de spanioliĭ pînă la o distanță de 15 mile.

O telegramă din Chicago spune că șeful insurgenților din Filipine, Aguinaldo, a constituit un guvern provizoriŭ, numindu-se președintele luĭ.

Guvernatorul Manileĭ se află închis înăuntrul linieĭ de centură a fortăreței.

— Insurgențiĭ aŭ ocupat Calanga, de lîngă Manila, dar americaniĭ iĭ vor împedica de a ocupa orașul Manila.

— Spanioliĭ aŭ împușcat treĭ-zecĭ ofițerĭ vamalĭ, carĭ s'aŭ încercat să dezerteze.

— O depeșă din Washington spune că generalul Schafter a debarcat cu siguranță lîngă Santiago de Cuba, dar întîrziază de a ataca orașul, așteptînd întăririĭ.

— Aceeașĭ depeșe zice că orașul Cardenas este înconjurat de insurgențĭ și va fi silit să capituleze în curînd.

Viena, 9 Iunie.

O depeșă din Washington anunță că consiliul de răsboiŭ al Statelor-Unite a hotărît ca corpul expediționar al generaluluĭ Schafter să debarce la Daepiurĭ, opt mile departe de Santiago de Cuba. După atacul asupra portuluĭ Santiago, se va începe debarcarea la Portorico. Consiliul de resbel crede că această operațiune se va putea face cu 20 miĭ oamenĭ. Președintele Mac-Kinley maĭ propune să se cheme sub drapel încă 100,000 de voluntarĭ.

— O depeșă din Londra anunță că șeful rebelilor din insule'e Filipine, generalul Aguinaldo, a publicat un manifest, în care se zice între altele: „Noĭ ne-am revoltat în contra Spanieĭ, din cauza conrupțiuneĭ acesteĭ țărĭ, care în loc de reforme. ne-a impus birurĭ grele."

Paris 9 Iunie

Telegrame sosite din Washington spun că consiliul de resbel a hotărît de a ataca Portorico, fără să aștepte luarea portuluĭ Santiago.

Trupele carĭ vor ataca Portorico vor fi comandate de generalul Miles.

S'aŭ trimes trupe de ajutor la Santiago.

— Aci a produs mare senzație știrea că Englitera a ordonat să se suspende pregătirile de manevre și ca flota să fie gata. Sunt temerĭ de complicațiĭ.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Comunism.... ideal.

Se scrie din Bucureștĭ că doctorul în medicină Damian a perdut pe stradă un portofoliŭ în care se afla suma de 860 leĭ. D-sa a reclamat poliției, însă cînd se întoarse acasă desnădăjduit, căcĭ nu maĭ are nicĭ un ban, care i fu mirarea cînd i se prezentă un comisionar de stradă cu o scrisoare anonimă și cu portofoliul în care însă se aflaŭ numaĭ 660 de leĭ.

In scrisoare, autorul eĭ spune, că, de oare-ce îl cunoaște că e un om sărac și cinstit îĭ trimite înapoĭ suma de 660 leĭ, iar restul de 200 leĭ îĭ-a oprit, căcĭ cel ce 'ĭ-a găsit e un om sarac și are mare nevoie de banĭ. De îndată ce va avea banĭ îĭ va restitui suma de 200 leĭ tot printr'o scrisoare anonimă.

⁜

Ministrul instrucțiuneĭ d. Sp. Haret, va sosi zilele acestea în Iașĭ. Va fi însoțit de d. Băicoianu, arhitect șef al ministeruluĭ.

Scopul viziteĭ ministruluĭ este de a vedea cum trebue aranjat localul vecheĭ Universităților, unde, precum se știe, se va instala facultatea de medicină.

Ministrul va vizita și localul școaleĭ centrale care urmează a fi radical reparat.

⁜

Esamenul de piano la Conservator

Erĭ s'a ținut esamenul de piano la conservatorul din localitate. Cursul se predă de d-șoara Aspasie Sion.

In primul loc a reușit cu mare succes d-ra *Nathalie Dogariu*, care a fost viu felicitată de publicul cunoscător de muzică.

S'au maĭ distins, d-rele: *Marie Caudella, Margarette Sion, Bonciu, Winternitz, Zotta, Laroche, Iamandi, Mina Adolf* și *Hahn.*

*

Am remarcat la acest examen, că cursurile predate de d-ra Sion, sunt din cele maĭ sociale ale conservatoruluĭ nostru. Elevele se disting printr'o execuție justă, măsură și intonație corectă.

*

Mîine vom da rezultatul esamenuluĭ de violină, curs predat de directorul școaleĭ, d. Ed. Caudella.

⁜

Evreuluĭ Șmil sin Itic din sec. I strada șoseaua Pecurarĭ 26 astă-noapte i s'a furat un cal din grajd.

⁜

Femeieĭ Elena Mărin din strada Arcu erĭ în piața haleĭ i s'a furat din buzunar, portofelul cu 22 leĭ.

⁜

In dorința de a se întocmi niște temeinice programe analitice pentru cursul secundar, Ministerul a trimis invitațiunĭ la maĭ mulțĭ profesorĭ, în afară de ceĭ 92 pentru a refera ministeruluĭ fiecare în specialitatea sa *nu numaĭ chestiunile de pus ci și normele de desvoltat acele chestiunĭ.*

⁜

Invităm pe consiliul sanitar al comuneĭ să supravegheze de aproape partea orașuluĭ de la Podul-Roș și mahalaua Nicolina, cea maĭ insalubră—precum se știe.

Inspectarea cîrciumelor, locantelor și gazdelor de acolo se impune cu atît maĭ vîrtos, cu cît peste 1000 lucrătorĭ sunt actualminte ocupațĭ la construcția atelierelor C. F. R.

⁜

Marțĭ—2 Iunie—s'au abătut maĭ peste toată plasa Racova (Vasluĭ) un șuhoĭ de ploae cu peatră. Timp de jumătate de ceas, a bătut cu atîta furie, în cît au distrus cu desăvîrșire semănăturile,—maĭ ales pînile albe,—amestecîndu-le cu pămîntul.

Grindina iera mare cît nuca. Zările înălbise ca iarna. Lanurile aveaŭ o înfățișare dureroasă: îțĭ făceaŭ impresiunea uneĭ pasărĭ smulse de podoaba penelor sale.

Pagubele sunt enorme.

Bătrînii spun că n'aŭ maĭ apucat așa bătae a luĭ D-zeŭ.

⁜

Dl Neculaĭ Popovicĭ copist la Grefa curțeĭ de Apel din localitate, a fost recomandat pentru postul de adjutor de grefă la tribunalul Brăila.

⁜

Fata Maria Brichiu din Bucium care era internată în secția d-luĭ dr. Sculy, a încetat din viață în urma contusiunilor capatate prin surparea unuĭ mal.

⁜

Ministrul școalelor a anunțat azĭ pe un amic al săŭ din localitate că va sosi vinerĭ dimineața în Iașĭ.

Despre scopul viziteĭ d-luĭ Haret vorbim la primele informațiunĭ.

⁜

D. Dickmann, ca reprezentant al maĭ multor creditorĭ, a cerut declararea în stare de faliment a domnilor Zoller și Perl, fabricanțĭ de ape gazoase.

Tribunalul urmează să se pronunțe azĭ.

⁜

De ierĭ aŭ început lucrările de instalare ale uzineĭ pentru iluminarea orașuluĭ cu electricitate.

Uzina se construește de d-niĭ Trolli și Scolari.

⁜

Expulzatul doctor Kirschen, a sosit azĭ în oraș în scop de a ridica o cauțiune dintr'un proces pendinte de s. I a curțeĭ. Imediat după proces doctorul va fi condus la frontieră.

⁜

Primim următoarea plîngere asupra căreia atragem atenția prefectuluĭ de poliție:

Bătrînul Stefan Vasiliu, proprietar și debitant de tutunurĭ, părintele preotuluĭ de la biserica Banu, a fost crunt bătut, în baia de la șoseaua moara de foc, de către numitul D. Timuș, funcționar la biuroul de control al comuneĭ.

Bătutul a reclamat poliției și a obținut și un act medico-legal din partea d-luĭ Chr. Buicliu, medicul cvartaluluĭ.

Cu toate acestea poliția n'a deschis nicĭ o anchetă, pentru darea în judecată a agresoruluĭ.

Intrebăm: de ce atîta impasibilitate față de un moșneag bătut?

⁜

La curtea cu jurĭ nu s'a putut ținea ierĭ audiență. Jurațiĭ n'au respuns în număr reglementar din pricina oboseleĭ excesive la care au fost supușĭ în urma procesuluĭ Morisseau.

Chiar prezidentul eșit la sorțĭ era trudit, așa că a trebuit să fie înlocuit prin d. Roiu.

Această oboseală generală a produs nu numaĭ amînarea proceselor indivizilor Iord. Apostol, pe de o parte, Gogu, Pătrunjel și Șerban, pe de alta—dar și amendarea juraților carĭ lipseau, la cîte 200 leĭ.

Astă-zĭ se judecă pricina luĭ C. Butnariu, acuzat de tîlhărie.

⁜

Ca o dovadă vie despre incapacitatea patentată a administratorilor comuneĭ, vedem petrecîndu-se în ăst an tocmaĭ aceea ce s'a petrecut și anul trecut.

Voim să vorbim despre trunchiurile comunale. Se știe că în 1897 ca și acum primăria, față cu specula fără de rușine a casapilor, a hotărît să creeze trunchiurĭ propriĭ, pentru ca domnia casapuluĭ să înceteze, cel puțin acum, în fața prețurilor derizoriĭ, am putea spune, ale vitelor cornute.

Ne aducem aminte de rezultatul de anul trecut: abea creată, căsăpia se desființează, rezultat practic al diverselor conciliabule dintre nepătatul domn Tacu și casapĭ.

Consiliul comunal, în acest an, a hotărît reînființarea concurenței, a votat, spre acest sfîrșit suma de 20.000 leĭ, însărcinînd pe d. consilier E. Ghica, să cumpere boĭ și vacĭ.

Consiliul a cumpărat pînă în present 42 boĭ de velniță de la Topana, 80 de la Hușĭ și a arvonit 350 boĭ și vacĭ în Dorohoiŭ.

Prima tăere s'a făcut. Casapii aŭ cumpărat carnea cu prețurile de 68 banĭ, pe acea cușer, 55 banĭ carnea trif și cu *obligația scrisă*, ca să revîndă cu un cîștig de *10 banĭ la chilogram.* Poliția și administrația aŭ fost avertizate despre această obligație, dar, de conivență cu casapĭ, ambele autorităților, nesupraveghind pe casapĭ, aceștia, în contra obligațieĭ, vînd carnea tot cu *80 banĭ chilogramul.*

⁜

Parchetul a fost înștiințat că moartea numiteĭ Zamfira Th. Mușneagu, din Cucutenĭ, ar fi provenit din bătaia pe care a suferit'o de la soțul ieĭ și din picăturĭ de opium pe carĭ i le-ar fi dat un sătean din megieșie.

Autopsia, însă, a dovedit că numita a sucombat în urma uneĭ pleureziĭ abundente.

⁜

D. D. I. Maximovicĭ a fost numit copist polițienesc la s. III.

⁜

Consiliul de miniștri a aprobat izgonirea luĭ S. Blum din comuna Belceștĭ.

⁜

Contrar celor anunțate, comisia esaminatoare de la conservator, nu este *presidată*: ea se compune numaĭ din 4 membri, domniĭ: A. D. Xenopol, X. Gheorghiu, doctor Gh. Bogdan și doamna Ar. Costandachi.

In caz dacă, la vre-un examen, nu s'ar presinta nicĭ unul din acești membri, examenele vor fi presidate, de drept, de directorul școaleĭ, saŭ de o altă persoană pe care d-sa o va delega.

⁜

Duminică, 14 a. c., se va serba cu o sebită solemnitate, inaugurarea lucrărilor pentru canalizarea Calcaineĭ.

300 invitațiunĭ vor fi lansate de primărie.

⁜

Toțĭ industriașiĭ aŭ fost convocațĭ pentru ziua de 16 a. c. în localul camereĭ de comerț, spre a se consfătui asupra obiectelor carĭ urmează a fi trimise la Paris, pentru expoziție.

⁜

O dovadă despre *patriotismul* liberalilor, *patriotism* pe care l'aŭ cîntat pe toate strunele cu ocazia unuĭ proces recent: liga culturală și-a propus să dee o serbare în grădina Copouluĭ, în profitul eĭ și al societățeĭ studențeștĭ «Solidaritatea».

Presentîndu-se azĭ cu cererea de a se da grădina, presidentul a fost refuzat pînă nu va presinta maĭ întîiŭ programul serbăreĭ, spre a se vedea dacă în el nu figurează puncte carĭ ar putea jigni din noŭ pe d. Wysniewsky de la consulatul austro-maghiar.

⁜

Astă-zĭ s'a început esamenul de Diplomă la Seminarul Veniamin sub presidența d-luĭ Badea Cireșeanu, profesor la Facultatea Teologică din Bucureștĭ. Prima tesă la Limba romînă: Carol I. Constituția de la 1866, Desvoltarea culturală și economica în acest timp, Răsboiul de la 1877. Tesele sînt eliminatoriĭ.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Madrid 10 Iunie.

ATENTAT

La Havana s'a comis un atentat contra mareșaluluĭ Blanco. Mareșalul a fost rănit la piciorul sting. Atentatorul se numește: Salva; el a fost prins și arestat.

Londra 10 Iunie.

CIOCNIRE IMINENTĂ

Cincĭ zecĭ de corăbiĭ americane aŭ apărut în fața și 'n jurul Santiaguluĭ, aducînd trupe; o ciocnire între vasele spaniole și americane este iminentă. Trupele spaniole ocupă coastele.

New-York 10 Iunie

LUPTĂ CRÎNCENĂ. GENERAL UCIS

In apropiere de Manilla a avut loc o luptă între insurgenți și spanioli. Generalul spaniol, Monet a fost ucis în luptă. Trupele indigene aŭ dezertat la insurgenți. Sunt 500 de prizoneirĭ spanioli.

In ziua de 30 Maĭ (?) s'a proclamat la Cavite independența Filipinelor.

Paris, 10 Iunie.

CRIZA MINISTERIALĂ

Sarrieu neputînd isbuti să constitue cabinetul, a depus mandatul în mîna președinteluĭ republicei.

*

In procesul seŭ, d. Reinach a renunțat la ascultarea martorilor invocați de dînsul.

Paris 10 Iunie

ACCIDENT GROZNIC

La Blacvell, în Anglia, s'a întîmplat o mare catastrofă, cu ocazia lansăreĭ în apă a unuĭ încrucișător. Malul pe care eraŭ așezate tribunele s'aŭ năruit și tribunele pline cu public aŭ căzut în mare și aŭ fost acoperite de valurĭ. Aŭ dispărut peste treĭ sute persoane; pînă acum, abia s'aŭ putut scoate vre-o 130 cadavre din apă.

Bucureștĭ, 10 Iunie.

C. Exarchu

Corpul decedatuluĭ Exarchu a fost adus ierĭ seara de la Govora în Bucureștĭ și depus la Ateneu, cu toate că se hotărîse maĭ întăĭ ca să fie așezat în o biserică.

Bucureștĭ 10 Iunie

Manifestul disidenților

Ziarul „Dreptatea" *publică un manifest al liberalilor-democrați relativ la serbarea de la 11 Iunie. Mîine va avea loc la* Dacia *o întrunire publică la care d. Fleva va lua cuvîntul.*

*

Ziarul *Epoca* publică amănunte în privința duelului de la Buzeŭ.

De Inchiriet casele Pavli situate în strada Carol, în fața grădineĭ publice, avînd două apartamente, șura, grajdiurĭ, pivniță, florărie, livadă etc. A se adresa la redacție.

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis

Iașĭ — Strada Unirea 1

COLȚUL STRADEĬ DE SUS

consultațiuni de la 2—4

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de nămip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacție.

Mobile! Mobile! Mobile!

MOBILE!

ANUNCIŬ IMPORTANT

L AMAGASINUL FOST

LEON TISCHLER

Strada Stefan cel Mare No. 15

S'a pus în vînzare un mare asortiment de mobile după modelul cel mai noŭ.

Se vinde EN GROS şi EN DETAIL

Cu preţurĭ foarte reduse.

MOBILE!

Mobile! Mobile! Mobile!

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la pro prietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

AVIS IMPORTANT

Fabrică de cravate sistem american **Str. Golia No. 77** a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment dd cravâte, **o adevărată expoziţie**, pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Tot o dată atrage atenţie cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătură.

Onor. d-ni comercianţii din provincie aŭ ocazia de a-şi asorta magasinele lor cu diferite soiuri de cravate care difera de preţ cu ori ce altă fabrică în eftinătate şi bunătatea fabricaţiunei.

Tot o dată un mare transport de cămeşi, gulere, umbrele.

Cu toată stima

Charles Kern

Iaşĭ str. Golia 77. Notaţi-vă No. 77.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, şi se află de vînzare la librăriile d-lor Maximovicĭ, şi Iliescu et Grossu: «EL şi EA» de Ilie Dimitrescu. Preţul acestuĭ frumos volum e de 2 leĭ.

NATHAN SIBER BERG

ORNICAR

Iaşĭ, No. 52 Str. Golia No. 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz.

Specialităţĭ de ornice aur, argint, oţel şi metal, preeum orĭ şi ce fel de reparaţiunĭ de ornice.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurar e în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului)*. Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţa şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinata.*

După o noua combinaţiune stabilita de **„Generala"** o persoana de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unui premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar intimpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata înceteazā iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îi numara după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îi elibereaza şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îi va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureţti, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania)*. **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare*. La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta*. Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vînzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureşti, str. Vesteĭ No. 15.*

AVIS IMPORTANT

Fabrica de Cravate sistem american str. Golia No. 77 cu ocazia Sărbătorilor a pus în vînzare un mare şi frumos asortiment de cravate pe care le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Deci roagă pe onor. public şi pe onor. clienţĭ să bine voiască a'l visita.

Tot odată atrage atenţia cum că d-niĭ studenţĭ şi funcţionarĭ aŭ rabat la orĭ-ce cumpărătura vinde şi en gros.

Cu toată stima

CHARLES KERN

Iaşĭ str. Golia No. 77

Iaşĭ — „DA A", Tipografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 34 — EDIŢIA II-a — IAŞI — VINERĬ 12 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numarul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV 20 b. linia
„ „ „ III 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

1848 IN IAŞI

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA
Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE
Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

ŞTURDZA — BRĂTEANU

Actualul şef al cabinetuluĭ liberal, d. D. Sturdza se zice că a moştenit puterea în virtutea drepturilor de urmaş a luĭ I. Brăteanu. De aicĭ acel pratimisis ce se dă urmaşilor Brăteneştĭ, făcînd să se stabilească şi la noĭ de către democraţiĭ liberalĭ rîdicarea la treptele înalte în stat a unor oamenĭ nu după reale merite personale, ci după nume de familie.

Sturdza e şi un fel de adept al spiritismuluĭ. Se zice că dînsul e om evlavios, căcĭ în cabinetul sĕŭ de lucru are şi un iconostas scump; între sfinţiĭ ce-ĭ adoră acolo şi a căror putere o imploră, cînd e vorba de a se lumina asupra grelelor chestiunĭ de stat, pentru care el personal n'are anumită vocaţiune, între sfinţiĭ cadelniţaţĭ e şi idolul Brăteanu.

Acest cult pentru Brăteanu, actualul şef l'a manifestat şi în public. Cine nu ştie că în toamna anuluĭ 1895, cînd nemernicul Sturdza a rîdicat treptele puteriĭ, cel întîiŭ cuvînt stors pînă la lacrimĭ a fost o elucubraţiune mistică pentru umbra luĭ Brăteanu.

Strămoşiĭ noştri credeaŭ în *Deis manibus*, ce-l scriaŭ pe pietrele mormîntale. Sturdza prin o derogaţiune de la neam crede în *Bratiensis manibus*, ce cu diabolică îndărăptnicie caută a-l scrie pe lespedea mormîntală a liberalismuluĭ romîn.

Probabil că avem a face aicĭ cu un cas de psihiatrie, pe care viitorimea va avea putinţa să'l studieze cu deamăruntul, cînd va cunoaşte toate cutele stărilor actuale.

D. Sturdza zice că lucrează pururea numaĭ în numele luĭ Brăteanu. Umbra luĭ o invocă, cînd e la aman; iar ca adept al cultuluĭ brătenist ni se spune că nu arare-orĭ micul Sturdza se vede rătăcind noaptea pe mormîntul luĭ Brăteanu, gesticulînd ca un apocaliptic.

Cît de mare însă e deosebirea între aceştĭ doĭ oamenĭ! Unul — adevărat şef de partidă, la care demnitate s'a rîdicat prin valoarea sa personală, pusă la încercare timp de anĭ îndelungaţĭ; altul un şef votat, cum s'ar vota orĭ-ce candidatură nulă la maturul corp.

Unul de şi ca om politic a condus ţara în mod nefast, dar ştia să se impună atrăgînd şi acaparînd oamenii; altul reŭşind a îndepărta de la sine pe toţĭ sincerii liberalĭ, ce nu numaĭ aŭ muncit anĭ îndelungaţĭ în partid, dar carĭ sunt chiar născuţĭ şi crescuţĭ în partidul liberal.

Unul avea un avînt patriotic, *era un om!*; altul o monetă calpă greŭ de descifrat de cel maĭ iscusit numismat, de oare ce e şters de pe efigie orĭ-ce urmă de om, apărînd caracterele strămoşilor noştri anteadamiştĭ.

Unul revoluţionarul şi anarhistul din Paris, om cu inimă caldă, cu vorbă diplomată; altul om uzat şi prea uzat; bătrîn înainte de vreme; mlădios la orĭ-ce, capabil de orĭ-ce abzicere; cu inima plină de venin şi răutate, în mintea goală de orĭ-ce gîndire aleasă, iar cu vorba nemăsurată şi ca om şi ca politic.

Unul a căutat să rîdice neamul şi numele de romîn; altul l'a înjosit, căcĭ cum e mic de suflet, mare de patemĭ, inimă bătrînă urîtă, e adevĕratul epigon a luĭ Brăteanu.

Voiţĭ o dovadă din multe altele?

Sturza cînd a avut puterea a dat afară pe Macedonenĭ, a oprit întrarea refugiaţilor armenĭ; a terfelit chestia naţională, a umilit poporul romînesc; la el asil şi pace nimene nu găseşte, căcĭ a devenit *caua* romînismuluĭ.

„Eram în 1869, zice d-l Caian în memoriile, ce le publică în *„Liga Romînă"*; am venit în Bucureştĭ, fugit de ura Ungurilor; posiţia mea fiind nesigură, de oare-ce mă temeam să nu fiŭ reclamat de guvernul Unguresc, m'am hotărît să cer o audienţă la I. C. Brăteanu, pe atuncĭ ministru preşedinte.

Barbat afabil şi foarte bun, cum era Brăteanu m-a primit la Minister, îndată ce am fost anunţat. După ce l'am pus în cunoştinţă de toate împrejurările, în care mă găsiam, el cu o voce dulce m'a mîngăiat, spunîndu-mĭ că prin asemenea împrejurărĭ a trecut şi dînsul în tinereţe; m'a asigurat ca nu mi se poate întîmpla nimic. Am eşit de la acest mare barbat cu credinţă în viitor şi cu inima plină de recunoştinţă, păstrîndu-ĭ pentru toată viaţa mea o veneraţiune deosebită". (Liga Romînă II, 333).

Cu credinţa în viitor! Spuneţĭ voĭ toţĭ, Ardelenĭ şi Macedonenĭ; spuneţĭ voĭ toţĭ ce simţiţĭ romîneşte ce credinţă în viitor ne-a insuflat micul Sturza.

Şi Sturza e şef al cabinetuluĭ liberal în 1898, cînd cultura naţională, dragă doamne, e în floare!

* * *

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Paşopt. Să admitem că mişcarea revoluţionară de acum cincĭ zecĭ de anĭ a fost creaţiunea escluzivă a citor-va „sfinte firĭ vizionare", produsul citorva temperamente entuziaste, suflete pline de avînt, de iubire, de înţelepciune şi de dezinteresare, — iar nu o întîmplare naturală şi fatală, treaptă în scara evoluţieĭ sociale a statuluĭ romîn.

Şi epoca acea de îndrăzneală şi avînt, de credinţă şi dragoste de neam va serbătorĭ-o sub oblăduirea actualuluĭ guvern „liberal" întreaga „ţară" în admiraţia glorioaseĭ epocĭ!

In deobştie serbările acestea ale trecutuluĭ impresionează ca o... *scuză* pentru neactivitatea prezentuluĭ. Dar nicĭ-odată nu se putea închipui o priveliştе maĭ de comedie, o paradă maĭ bătătoare la ochĭ, ca festivitatea aceasta patriotică pe care o fracţionează, o dispută, o amplifică, o variază diversele unităţĭ ale mareluĭ partid liberal-naţional romîn.

Au de patrie, virtute, nu vorbeşte liberalul
De aĭ crede că vieaţa I-e curată ca cristalul?

Şi nu se proclamă d. Dimitrie Sturza, asasinul mişcăriĭ naţionale, quintesenţa simţiriĭ romineştĭ şi a înţelepciuniĭ politice în acelaşĭ timp? Şi nu e sincer convins epigonul de astăzĭ că starea noastră de demoralizare e firească treaptă de progres, de moralitate, de patriotism, cincĭ zecĭ de anĭ după proclamările revoluţionare?

Dacă e vre-un interes a se lăsa uitată în momentele aceste acea perioadă istorică, interesul acela poate fi numaĭ a actualilor epigonĭ aĭ colectivităţiĭ, mercenarĭ cu steagul uzurpat, cu uniforma batjocorită, umbre ale unuĭ liberalism liric şi naiv. Şi tocmaĭ aci se vădeşte odată maĭ mult, maĭ cu temeiŭ micimea micilor cocoţaţĭ la cîrmă, atît de efemerĭ şi de nepricepuţĭ, care „nicĭ ruşine n'aŭ să iee în spurcatele lor gurĭ, numele taŭ, ţară".

Serbarea guvernamentală, trunchiată de acea opoziţionistă, va da impresia uneĭ lupte de ciocĭ în jurul unuĭ sicriu: şi cînd cugeţĭ că în sicriu se adăposteşte „gloria" unuĭ trecut.

E şi greŭ să rîzĭ; nu merită osteneală ca să plîngĭ.

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

IX

Finalul serieĭ. —

(*) Politica guvernuluĭ maghiar faţă de şcoalele romîne din Braşov constitue în sine o parte integrantă a perversuluĭ sistem politic, pe care 'şĭ-'l-aŭ făurit Ungurii în scopul utopist de a desfiinţa naţionalicește pe Romînii de sub coroana ungară. Răpindu-le celor treĭ milioane de Romînĭ orĭ-ce drepturĭ naţionale la viaţa publică a statuluĭ ungar, nimicindu-le orĭ-ce posibilitate de a se manifesta şi afirma politicește ca Romînĭ, încălcîndu-le pînă şi biserica şi legea lor strămoşească — stăpînitoriĭ ungurĭ s'aŭ năpustit cu furia lor şovinistă şi asupra şcoalelor romîne.

Am accentuat la începutul serieĭ noastre, că osebit asupra şcoalelor romîne din Braşov, carĭ an de an daŭ un însemnat contingent de tinerĭ harnicĭ şi naţionalişti, guvernul unguresc 'şĭ-a aţintit de mult timp privirile sale poftitoare.

Causa pentru care asediul general nu s'a dat decît abia acum, este a se căuta nu numaĭ în stările politice interioare ale Ungarieĭ, ci pînă la un punct şi în stările politice de la noĭ.

Pînă acum cîţĭ-va anĭ, cînd chestiunea naţională luase un curent atît de puternic în Transilvania, la noĭ şi în străinătate, guvernul unguresc avea serioase motive a se teme, ca un atac asupra şcoalelor romîne din Braşov ar fi provocat atît în Transilvania, cît şi la noĭ şi în străinătate o revoltare a spiritelor, care arĭ fi putut fi fatală dominaţiuneĭ maghiare.

Astă-zĭ însă, cînd din graţia d-luĭ Sturdza chestiunea naţională a suferit lovituri cum nu maĭ suferise, iară Ungurii înarmaţĭ cu armele ce li-s'aŭ mijlocit în mare parte tocmaĭ prin acele lovituri aŭ însălbătăcit cu desevîrşire regimul de opresiune, căruia sunt expuşĭ fraţii noştri de peste munţĭ, — guvernul unguresc s'a vĕzut scăpat de temerile de altă dată şi a pus la cale asediul general contra şcoalelor romîne din Braşov.

Nenorocirea a fost, că d. Sturdza prin procedeurile faţă de Ungurĭ şi prin atitudinea duşmănoasă ce a manifestat faţă de şcoalele din Braşov — a devenit conştient, saŭ inconştient, complicele guvernuluĭ unguresc.

Pentru că: dacă d. *Sturdza* nu s'ar fi făcut culpabil de faimoasele delaţiunĭ de la Orfeu; dacă d-sa nu s'ar fi condus de odioasale interese de partid pînă a tăia ajutoarele legale ale şcoalelor romîne din Braşov — suntem convinşĭ, că guvernul unguresc n'ar avea azĭ îndrăzneala pe care o are şi faţă de mitropolitul Miron şi faţă de organele şcoalelor din Braşov şi faţă de guvernul statuluĭ romîn!

Unde ar fi fost posibile asemenea procedeurĭ din partea guvernuluĭ unguresc faţa de şcoalele romîne din Braşov, dacă drepturile acestor şcoale la ajutorul statuluĭ romîn ar fi fost representate înaintea guvernuluĭ unguresc de bărbaţĭ ca fericitul mare om *Ion Brătianu*, orĭ ca regretatul distins ministru de externe *Alexandru Lahovari*!

Dară oameniĭ aceştia aveaŭ *autoritate morală* faţă de Ungurĭ, iară nu atoritatea... d-luĭ *Sturdza*!

Poziţia nenorocită pe care 'şĭ-a creat-o d. Sturdza faţă de guvernul unguresc constitue, incontestabil, un desavantaj serios pentru chestiunea şcoalelor din Braşov, care e să se tranşeze prin tratative diplomatice între guvernul din Budapesta şi guvernul nostru.

Căcĭ, ajuns odată la succesul de-a fi zădărnicit pentru moment încasarea rentelor carĭ le datoreşte statul nostru şcoalelor din Braşov, guvernul unguresc va stărui cu atît maĭ încăpăţinat în planurile odioase ce 'şĭ-le-a croit faţă de aceste şcoale.

Dăm aicĭ două dovezĭ *oficioase*, zdrobitoare pentru aceĭ naivĭ, carĭ ar maĭ avea un grăunte de încredere în legalitatea şi loialitatea guvernuluĭ din Budapesta.

Pester Lloyd, oficiosul guvernuluĭ maghiar, publică relativ la declaraţiile din senat ale d-luĭ Sturdza următorul comunicat de cea maĭ mare importanţă:

„Cu privire la subvenţiunile de stat ce s'aŭ dat din Bucureştĭ *şcoalelor romîne din Ungaria* 'ĭ-se comunică luĭ *Pol. Corr.*, că *guvernul unguresc nu ridică nicĭ un incident faţă de rentele de donaţiune basate pe un titlu de drept privat, la a căror plată Romînia este obligată*, **întru-cît solvirea acestor sume se va face prin mijlocirea organelor guvernuluĭ unguresc către cei în drept.** De sine înţeles, că totuşĭ **ministrul instrucţiuneĭ îşĭ reservă dreptul de-a examina cu deamănuntul acest pretins (!) titlu de drept privat.** Astfel de titlurĭ există, ce e drept, d. e. biserica Sf. Nicolae din Braşov posedă moşiile din Romînia Meteieŭ, Simlic, muntele Sf. Ilie, Prisca şi Valea-Neagră, *a căror venituri formează averea inatacabilă a bisericeĭ.* In alte casurĭ însă, şi aceasta trebue cu deosebire accentuat, *titlul de drept al uneĭ pretensiuni de despăgubire pentru donaţiuni prescrise şi caduce ce le aŭ şcoalele din Transilvania faţă de Romînia*, **este o simplă ficţiune** (!), ca prin această formă, la aparenţa inexcepţionabilă, să preîntîmpine interdicţiuneĭ căreia este expusă acceptarea uneĭ asemenea subvenţiunĭ din partea unuĭ stat străin. Acceptarea unor ast-fel de subvenţiĭ de către şcoale publice şi bisericĭ, e adecă oprită prin lege. E decĭ lucru explicabil, că acceptarea banilor statuluĭ romîn din partea şcoalelor romîne din Transilvania nu s'a făcut în formă odioasă şi ilegală a subvenţieĭ şi a danieĭ, ci sub titlul de despăgubirĭ pentru donaţiunĭ încasate şi secularisate. **Guvernul maghiar este ferm decis să pună capăt uneĭ asemenea stări îngrijitoare şi** *nu se dă înapoi nicĭ chiar de la jertfe pecuniare*, **carĭ trebue făcute în interesul causeĭ.** Ministrul de culte şi instrucţiune *Wlassics, a trimis o adresă consistoruluĭ greco-ortodox ca susţinător al şcoalelor*, **în care îĭ asigură o despăgubire complectă, sub anumite modalităţĭ, pentru sistarea subvenţiuneĭ din Bucureştĭ.** *Consistorul greco-ortodox*, **fiind scăpat de situaţia penibilă ce zace în primirea uneĭ subvenţiunĭ din străinătate,** *va primi şi garanţia liniştitoare*, **că graţie libertăţeĭ guvernuluĭ unguresc** *nu se va produce nicĭ cel maĭ mic desavantaj scopurilor şcolare şi culturale romîneştĭ*, ci *acestea vor primi din partea ministruluĭ maghiar de culte şi instrucţiune publică sprijin şi promovare în măsură suficientă.*

(*Va urma*)

DOĬ 1848

De la Dorohoĭ la Severin s'a asmuţit ţara pentru serbarea luĭ 11 Iunie 1848. Tot ce-ĭ colectivist Sadea a dat navală la fondurile administrate de C. F. R. şi Milisianu. Din toată această mascaradă colectivistă constatăm natura intimă a roşilor, foc de pae, gălăgioşĭ şi iubitorĭ de gheşefturĭ.

1848 n'a fost numaĭ în Bucureştĭ, ci şi în Iaşĭ. Ba încă din 28 Martie partida naţională îşĭ aratase ponturile de reformă către Vodă. Din 28 Mart furia domnuluĭ M. Sturza se asmuţă asupra revoluţionarilor şi mulţĭ din eĭ suferiră închisorĭ, torturĭ şi exilul. Cu toate acestea cu ce liniştită nepăsare trecut-am noĭ, ceĭ după 50 anĭ, asupra luĭ 1848 din Moldova.

Iată frica moldovanuluĭ în întregime lăsător, nepăsător, neiubitor de vorbe, şi de fapte.

1848 în Moldova a fost maĭ rodnic în fapte şi ideĭ de cît 1848 din Muntenia. Oameniĭ luĭ 1848 din Moldova au condus ţara supt Gr. Alex. Ghica; au preparat unirea supt Cuza, eĭ au realizat reformele, şi dacă ţara romînească a intrat în cale de progres se datoreşte liberalilor cu tendinţĭ de stat din Moldova, iar nu roşilor din Muntenia carĭ în ura lor contra guvernuluĭ provizor din 9 Iunie au dat mîna cu Ruşii şi au compromis pe 1848.

Scoală-te Eliade din mormînt şi vezĭ cît de nedreaptă — de şi gălăgioasă — e mascarada de azĭ!

Un răspuns d-luĭ Tufescu

Nu sînt nicĭ «funcţionar la Banca Naţională cu 4—500 leĭ pe lună» nicĭ «profesor la şcoala Comercială» nicĭ nu «miam făcut seama» şi după cum cred nicĭ «nebun» pentru ca unul din prea numeroasele articole «Şcoalele Comerciale» semnate de d. profesor Tufescu să m'atingă. Sînt un discipol de al d-luĭ profesor, sînt absolvent al Şcoaleĭ Comerciale, un absolvent fără pretenţiĭ, dar care cu toate acestea are pretenţia de a complecta pe d. profesor.

D-sa în articolele d-sale spune că e imoral ca un absolvent al şcoaleĭ comerciale să fie profesor la acea şcoală, că chiar catedra de comptabilitate se cuvine unuĭ doctor orĭ licenţiat în matematicĭ.

Să luăm puţin la descusut afirmarea aceasta şi să vedem moralitatea eĭ, pentru că după cum vedem din articolele d-sale ultime, ţine foarte mult la moralitate.

D. Tufescu cere cu toată puterea d-sale de convingere, ca toate catedrele de la Şcoalele Comerciale să fie ocupate numaĭ de licenţiaţĭ orĭ doctorĭ de aĭ diferitelor facultăţĭ universitare, de oare-ce numaĭ dînşiĭ posed toate cunoştinţele trebuitoare acesteĭ bresle.

Pentru a judeca maĭ bine această chestiune şi pentru a vedea de e dreaptă sau nu, am să arăt cunoştinţele ce se cer profesorilor de la Şcoalele Comerciale, pentru cîte-va catedre.

Se luăm întîĭ *Matematica*. Aicĭ între alte chestiunĭ de matematică pură se maĭ cere să predee: Calcularea facturilor, operaţiĭ de bursă asupra monetelor diferitelor state, calculărĭ de mărfurĭ, aplicarea calcululuĭ intereselor la scomptărĭ şi compturĭ curente, împrumuturĭ efectuate în creditele financiare, calculărĭ uzitate la institute de asigurărĭ şi de credit, la casele de economie, la băncĭ şi la alte institute de banĭ.

L'aş ruga pe d. Tufescu să-mĭ arăte căruia dintre licenţiaţiĭ în matematică i s'aŭ predat aceste cunoştinţe de către profesoriĭ universitarĭ pentru ca să le cunoască maĭ bine de cît absolvenţiĭ scoalelor comerciale? Este un lucru cunoscut de elevĭ că un profesor de matematică nouă, numit la o şcoală comercială, nu are nicĭ o cunoştinţă de matematică comercială, pe care, pentru a o putea preda o învaţă odată cu eleviĭ. Aceasta moral e?

E maĭ moral să fie pe catedră un profesor care e în absolută necunoştinţă de materia pe care trebue s'o predee, de cît un absolvent al şcoaleĭ care e pe deplin cunoscător a acesteĭ materiĭ?

Să vedem *Geografia*. Această ştiinţă nu se predă la nicĭ o facultate aşa că licenţiatul uneĭ facultăţĭ de litere nu cunoaşte Geografia nicĭ atîta cît o cunoaşte un elev din şcoală; şi a cere această catedră numaĭ pentru licenţiaţĭ, este ca şi a face o luptă de castă, căcĭ nicĭ odată un licenţiat nu va şti maĭ multă geografie economică şi comercială de cît un absolvent al şcoaleĭ comerciale de gradul al II-lea, afară de cazul cînd a studiat'o în special şi în cazul acesta dispare deosebirea de titlu.

Să trecem la *Cursul mărfurilor*. Aicĭ profesorul trebuie să cunoască bine pietrele preţioase şi semi-preţioase, materialurĭ de ornamentaţie, producte metalice, materiĭ combustibile, porţelan, olăriĭ, sticla, petre de lucru, cereale, seminţe oleioase, lemnăria de industrie, materiĭ textile vegetale, animale, blănăriĭ, pielăriĭ, etc. etc. Locurile de producţie, modul de inspectare şi transportare etc.

La care facultate de ştiinţĭ se învaţă acestea pentru ca licenţiatul să le cunoască maĭ bine de cît absolventul şcoaleĭ comerciale?

Cît pentru *Comptabilitate* nicĭ un discret, căcĭ nicĭ un licenţiat orĭ doctor în matematecă nu poate să predee Comptabilitatea la o şcoală comercială.

Nu ştiŭ dacă e maĭ imoral de a fi profesor de comptabilitate cînd aĭ învăţat şcoala comercială, de cît de a fi profesor de geografie cînd aĭ studiat literile, filosofia orĭ chiar ştiinţele!

E foarte lăudabilă părerea emisă de d. profesor în privinţa cunoştinţeĭ limbeĭ romîne la candidaţiĭ pentru catedra de comptabilitate. Atîta numaĭ că părerea mea e că nu numaĭ la comptabilitate, dar şi la concursul de geografie ar trebui să se ceară cunoştinţĭ de limba

romînă, căcĭ atuncĭ n'ar maĭ fi profesorĭ de geografie, care să combată la gazetă în chipul următor :

«Căcĭ închipuiţi-vă, ce fel de *şcolĭ secundare* ar fi acelea în care profesorii n'ar fi de cît nişte absolvenţĭ *de-aĭ* lor?» Cred şi eŭ. Atita mîngîiere am că acela care scrie aşa nu face parte dintre noĭ, nu-ĭ un absolvent al şcoaleĭ comerciale ci un licenţiat şi încă în litere mi se pare.

Jean

EXTERNE

Alegerile germane

Fără a se cunoaşte rezultatul balotagiilor numeroase, deja se poate vorbi de alegerile în Germania, ca de un fapt îndeplinit, de un rezultat pozitiv. Urmare firească a celor ce s'au prevăzut, alegerile au dat cifre caracteristice pe care le comentează în felĭul următor ziarul «Le Temps» :

«Progresul considerabil al socialiştilor, atît din punctul de vedere al scaunelor cîştigate ca şi acelora ce se vor cîştiga la balotagii. Există putinţa ca să intre *o sută două-zecĭ şi patru* de socialişti în parlament.

Este aci efectul uneĭ gigantice străduinţĭ pusă de bine organizatul partid al social-democraţieĭ germane.

«Liberalismul iese aproape zdrobit din această învălmăşală electorală. Naţionalii nu maĭ au dreptul de cît la prima parte a acestuĭ titlu ce-şĭ dau, —liberalĭ vor fi extrem de puţinĭ în noul reichstag. E adevărat că dacă numaĭ opt au fost aleşĭ, sînt şase-zecĭ şi opt în balotagii,—dar cu puţine şanse de succes.

«O altă trăsătură ce complectează tabloul acesta e inexpugnabila soliditate a centrului catolic. Dintr'odată 75 au fost aleşĭ, afară de 39 de balotagiĭ. De notat însă e că nu variază de loc nicĭ numărul aleşilor nicĭ al alegătorilor».

Ziarul francez crede că pentru moment «Germania oficială este sub lovitura de triumf a socialiştilor».

E însă probabil prefăcută frica aceasta ; alarma dată are de scop de a asigura unirea tuturor partidelor pentru a da suprema lovitură socialiştilor la alegerile de balotagiu.

Germania e fără îndoială interesantă în actuala perioadă de politică militantă.

POZNĂŞII ŢĂRĂNEŞTI

Inrudire

Se duce ţiganul la popă să se spovăduiască. Intre alte păcate, mărturiseşte duhovnicului, că-ntr'o vreme, pe cînd hărgăţea la un schit de măicuţe, l'ar fi împins neprielnicul să aibă de-aface cu-o călugăriţă.

Popa foc ; de tot la el :

— Şi nu ţ'o fost ţie frică de urgia atotputerniculuĭ ?—nespălatule, cine făr'de lege, spurcăciune blăstămată, aĭ să ţiĭ în spinare talpa iaduluĭ. Cum de-aĭ năzuit tu la o *soră* de-a luĭ Hristos ?

Ţiganul să-ncruntă :

— Far de lege eştĭ tu.

Şi smuncind ciaslovul îl aruncă-n capul popeĭ.

— Da aĭ înebunit, faraoane ?

— Tacă-ţĭ gura rătăcitule, nesocotit ce eştĭ, cum de cutezĭ să blastămĭ şi să huleştĭ pe *cumnatul* luĭ Hristos ?...

Ionică.

Noapte de April

Orion întinde'n spaţiu braţele-ĭ strălucitoare,
Cu ghirlandă de luceferĭ stins pe mijlocu-ĭ subţire,
Sirius,—un ochiŭ de pară, diamantul nopţeĭ clare,
Joacă apele-ĭ senine peste adormita fire...

Orizonturile—albastre tremură în depărtare
Sub divina visătoare, fermecata lună plină,
Care mîngîierĭ dă vieţeĭ, nopţilor furnînd splendoare,
Căreia tot globul nostru tainic suspinînd se 'nchină...

Cîmpu-ĭ înverzit şi umed, liliecii sunt în floare ;
Dintr'un teĭ, în calmul nopţeĭ, glasul de privighitoare
Farmecă tot ce e'n viaţă, farmecă bolta senină,
Umplînd sufletele noastre cu o dragoaste divină—

Fericit pînă la lacrimĭ mă simţesc, bogat şi mare,
Că atîta dulce farmec mi-ĭ ertat să pot privi,
Că în suflet port iubirea, feciorelnica splendoare,
Ce'n privirea unuĭ înger aşa dulce îmi zîmbi—.

1898. **Gordon.**

OPINII ŞI REFLECŢII

Jandarmĭ

De astă dată oraşul e liniştit, calm, împăcat cu sine însu-şĭ. S'ar zice că e ostenit ; învins de propria sa risipă de energie şi de avînt din ultimele manifestărĭ.

Energie şi avînt ! Merită oare numirile acestea manifestările «populare» cu prilejul procesuluĭ abateluĭ Morisseau ? Pot ele fi privite ca o expresie cuviincioasă a sentimentuluĭ de dreptate ? Preste tot—a fost o apoteoză a forţeĭ brutale, a violenţeĭ, a nesimţirii ; a fost apologia jandarmuluĭ.

Postaţĭ la uşă, autoritarĭ şi grozavĭ, jandarmii ăştia, saŭ «domnii» jandarmĭ îţĭ daŭ de la început chiar impresia de o parodie a noţiuniĭ de justiţie populară. Şi dacă-l vezĭ alegînd după a lor poftă şi dispoziţie, măsurînd după haină şi statură pe cine vor şi nu vor să lese să treacă—aĭ o senzaţie de dezgust pentru instituţia de teroare care tronează în preajma instituţieĭ sfinteĭ dreptăţĭ.

Dar teroarea masseĭ însăşĭ e mult maĭ cumplită, mult maĭ dezgustătoare. Ştiinţa de mult încă a studiat şi analizat psihologia mulţimelor şi valoarea judecăţilor manifestate de ele, la o laltă. Dar cînd vezĭ mulţimea în «activitate», cînd eştĭ în mijlocul eĭ, în vîrtejul instinctelor pornite,—simţĭ povara umilitoare a stăriĭ tale de om cu cuget şi simţire.

Să murmurĭ, să întrerupĭ, să ţipĭ, să ameninţĭ—din întuneric compact ; să respingĭ dinainte cuvîntul de apărare, să-ţĭ stîngĭ orĭ-ce putinţă de iertare, să uiţĭ orĭ-ce motive de uşurare, să trecĭ peste orĭ ce altă considerare de cît a vinovăţieĭ, să te temĭ de lumină, să crezĭ numaĭ în ce «ştiĭ»,—acestea sunt în de obştie elementele judecăţiĭ de masă. Iar lipsa de milă—e elementul esenţial pentru reuşită, pentru triumf. Omul maseĭ, —a devenit... jandarm.

Să batjocoreştĭ un om dus la închisoare ; să-l scuipĭ, să-l loveştĭ, să-l strîmbĭ, să-l huiduештĭ—după ce aĭ smuls cu mulţămire de suflet osîndirea luĭ ; după ce în chip artificial ţi-aĭ întemeiat siguranţa de nevinovăţia luĭ ; după ce în numele unuĭ sentiment de dreptate, aĭ insultat, bănuit, aĭ calomniat, aĭ insinuat. De pildă : juraţiĭ în procesul Morisseau aŭ suferit cele maĭ injurioase legende, cele maĭ grele calomniĭ, deşi în *unanimitate* aŭ dat verdictul afirmativ, deşi *nu puteaŭ* să aibă deplina convingere a intenţiilor criminale din partea acuzatuluĭ. Dar massa avea «convingerea» aceasta, —o avea dinainte, o avea de acasă, o avea din gazete, o avea din educaţie, o avea din ordin saŭ din prejudiţiŭ.

Dar situaţia aceasta îşĭ are moralitatea şi ironia eĭ. Veniţĭ ca să înlesnească osînda—egoiştiĭ doritorĭ de dreptate aŭ suferit atacurĭ din partea jandarmilor justiţieĭ ; iar abatele dus la închisoare e huiduit de nemiloşiĭ doritorĭ de dreptate şi abia poate fi salvat de un avocat al acuzăriĭ care aruncă apostrofa de «canaliĭ !»

Şi credeţĭ serios că în învălmăşala aceasta, în babilonia de părerĭ şi temperamente a fost găsit criteriul, a fost rostit cuvîntul de dreptate ?

Ferice de cine crede.

Rodion

Deplasărĭ

Hotel Trajan : Adolf Zvibel comersant, Suceava p. austria ; Iacob Haimovicĭ bancher, Bucureştĭ ; Herman Vexler comersant, Bucurestĭ ; Theodor Halda prop., Mărăşeştĭ ; Jean Paladi prop., Unghenĭ ; Adolf Hintze prop., Mărăşeştĭ ; Albert Groper comersant, Marăşeştĭ ; Alfred Kafka voiaj., Bucureştĭ ; Iacob Gutman comersant, Bucureştĭ ; Vasilică Morţun deputat, Roman.

Hotel Europa : M-me Stati, Vaslui ; S. Rechter, Viena ; S. Mayer, Bîrlad ; d-na Schildhaus Bîrlad ; A. Miclescu, Botoşanĭ ; M. Ciulei, Botoşanĭ.

INFORMAŢII

Incercare de sinucidere

Anna Şihlan, servă la d. Dude Caner, a băut o soluţiune de fosfor. D. dr. Herzenberg i-a dat primele ajutoare, după care numita a fost transportată la spitalul sf. Spiridon, secţia d-ruluĭ Sculi.

Cauzele carĭ aŭ determinat-o să incerce a se sinucide nu se cunosc. Pacienta se află astă-zĭ în afară de orĭ-ce pericol.

— —

Aseară la orele 9 seara, din ograda patinajuluĭ strada Moţoc, s'a dat două focurĭ de armă, fără a se putea şti de către cine, dar un glonte a trecut prin o fereastră a locuitoruluĭ I. Cercel din strada Gîndu No. 17, stricîndu-ĭ un geam ; nu s'a întîmplat nicĭ o nenorocire nefiind nimenĭ în odae.

Comisia secţia I cercetează.

— —

Programul examenuluĭ de la Institutele-Unite pentru ziua de 14 Iunie, înainte de amiază :

Clasa I, II, III *Latina* ; cl. IV, *Fizica* ; cl. V, VI, *Istoria*.

După amiază : Clasa I, *Şt. Naturale* ; IV şi VI *Elina*.

— —

Examenele generale la şcoala profesională de fete vor începe la 16 Iunie, în ordinea urmatoare :

16 Iunie, Religia ; 17, Romîna ; 18, Aritmetica ; 19, Franceza ; 20, Germana ; 21, Desemnul ; 22, Teoria la lucru ; 23, Teorie la lengerie.

— —

Lunĭ are loc deschiderea băilor de la Strunga, sub direcţia d-lor doctorĭ Manoilescu, Bogdan şi Grigorovici. O orchestră bucureşteană va inaugura seria concertelor zilnice.

— —

Se atrage atenţiunea asupra necurăţenieĭ ce se face în strada Căpitan Păun prin staţionarea permanentă a cotiugarilor ce servesc angrosiştilor din strada Veche ; această stradă din noŭ pavată este cu totul neglijată de la pavarea eĭ şi pînă acum nu s'a maĭ curăţit.

Să poftească unul din edilĭ pentru a se încredinţa.

— —

Uniforma actuală a militarilor va fi cu totul schimbată.

Ministrul de resbel a şi dispns confecţionarea unuĭ noŭ model pe care-l va presinta Regeluĭ.

— —

Din Bîrlad ni se scrie că alaltă-erĭ s'a înfăţoşat din noŭ înaintea tribunaluluĭ de acolo procesul d'intre erezii defunctuluĭ Iorgu Radu.

Cauza a fost amînată pînă în Septembrie, cînd se va lua şi interogatoriul d-luĭ P. P. Carp, citat martor.

*

Procesul dueluluĭ Filipescu se va pertracta din noŭ Vinerĭ, la s. II a curţeĭ de Ilfov.

— —

Comisia instituită de ministrul lucrărilor publice, în scop de a examina proiectul privitor la crearea de magasiĭ pentru cereale, a delegat pe secretarul eĭ, d. Schlave, să plece în Moldova pentru a culege informaţiunĭ exacte asupra stăreĭ sămănăturilor din această parte a ţăreĭ.

D. Schlawe va sosi mîine în Dorohoĭ.

— —

Am publicat erĭ numele reuşitelor la examenul în scris pentru diploma de capacitate de la şcoala de institutoare din Iaşĭ.

Oralul trebuia să înceapă astă-zĭ, dar s'a amînat pînă Simbătă din pricina nesosireĭ comisieĭ ministeriale, care se compune din d-niĭ profesorĭ Evolceanu şi Mănescu.

— —

Verdictul şi Decisia Curţeĭ în afacerea Morisseau

Fiind-că în multe ziare s'a publicat greşit atît verdictul cît şi decisiunea Curţeĭ, publicăm textual răspunsul juraţilor :

Da. Acuzatul Ferdinand Morisseau, major, este culpabil că în sara de 28 Septembrie 1897, cu voinţă a rănit pe Vasile Parascan prin descarcarea unuĭ glonte de revolver asupra luĭ.

Da. Această rănire a cauzat moartea luĭ Vasile Parascan.

Nu. Acuzatul la comiterea acestuĭ fapt, nu a avut intenţiunea de a omorî pe Vasile Parascan.

Nu. Acuzatul F. Morisseau nu este culpabil că tot în aceeaş sară de 28 Septembrie 1897, a descarcat revolverul asupra luĭ Petrea Bulbuc cu voinţa de a-l ucide, dar n'a isbutit din imprejurărĭ neatîrnate de voinţa autoruluĭ.

Da. Acuzatul Ferdinand Morisseau major, este culpabil că tot în aceeaşĭ sară de 28 Septemvrie **1898**, a descarcat revolverul asupra luĭ Costin Chiţan cu voinţă de a-l ucide, dar n'a isbutit din imprejurărĭ neatîrnate de voinţa autoruluĭ.

Curtea pe baza acestuĭ verdict şi pe baza art. 238, 241, 234, 38 al. 2, 40, 7 alin. 2, 60 alin. 2 la 5 anĭ închisoare corecţională ; 2500 leĭ despăgubirĭ către Chiţan, 500 leĭ către Bulbuc şi la 555 leĭ către stat.

— —

Mascarada poliţieĭ pentru 11 Iunie

Cu ocaziunea contra-manifestăreĭ organizată de disidenţĭ, s'a lansat un manifest, purtînd numele d-luĭ Fleva în fruntea subscriitorilor. Eată pasagiile maĭ principale din acest manifest :

Poporul romîn, urmînd calea arătată de luminătoriĭ luĭ, a ţintit să ducă maĭ departe opera de propăşire a neamuluĭ nostru.

Din nenorocire însă, el e oprit în loc de nişte îngrijitorĭ nemernicĭ, carĭ uzurpînd o moştenire ce li se cuvenea, au ştirbit opera începută pe mîna lor.

Da, Romînia 'şi-a salvat naţionalitatea. Dar pentru milioane de fraţĭ această naţionalitate este în pericol.

Şi, ce este maĭ dureros, urgia duşmană ce tinde a o desfiinţa, este ajutată de complicitatea şi de trădarea unuĭ guvern romîn care dărîmă cu mîna luĭ proprie şcoalele romîneştĭ de peste munţĭ, singura mîngîiere ce maĭ rămăsese fraţilor noştri asupriţĭ.

Inăuntru, aceeaşĭ soartă nenorocită.

. . . . . .

Aceştĭ oamenĭ, carĭ îndrăznesc să se dea drept urmaşii pleiadeĭ de la 1848, parodiază în modul cel maĭ cinic Libertatea, Egalitatea şi Frăţia.

Nu este nelegiuire pe care să n'o comită, pe cînd au pe buze numele sfînt al martirilor.

. . . . . .

In asemenea condiţiunĭ, îndrăsneala acestor oamenĭ de a vă chema să faceţĭ alaiu fără-de-legilor lor, este suprema insultă ce puteau aduce sentimentelor noastre naţionale şi democratice.

Infieraţĭ în atîtea adunărĭ populare, respinşĭ de toţĭ liberaliĭ sincerĭ, osîndiţĭ de sărmaniĭ noştri fraţĭ de pretutindenĭ, cărora eĭ le-au răpit mijloacele de rezistenţă şi de existenţă,—oamenĭ nefaştĭ de le cîrmă încearcă azĭ o şarlatanie ce nu le putem îngădui.

Prezentîndu-se ca urmaşĭ aĭ celeĭ maĭ marĭ generaţiĭ, **eĭ vor să înşale** acest popor, pentru care n'au cuvinte de batjocură.

In faţa acesteĭ îndrăzneli fără nume, ne credem datorĭ a vă denunţa vicleşugul proiectat.

— —

Tribunalul Iaşĭ secţia II a condemnat pe comptabilul Pincu sin David la 6 lunĭ închisoare, pentru şantaj asupra fostului săŭ patron Gh. Ionescu, un onorabil comerciant din Peatra N.

Pincu scrisese d-luĭ Ionescu, că dacă pînă în 8 zile nu-ĭ trimite 600 leĭ, va divulga maĭ multe secrete de familie şi daraverurĭ de a d-luĭ Ionescu faţă cu tovarăşiĭ săĭ.

— —

Maĭ multe persoane aŭ înţeles dintr'o informaţie a „Opinieĭ" că d. avocat Sterea ar fi huiduit pe Morisseau şi l'ar fi făcut canalie.

Adevărul este că d. Stere a tratat de canalie şi infamĭ pe ceĭ ce oprise trăsura în care era Morisseau şi că din cauza aceasta d-sa a fost huiduit de ceĭ contra cărora protestase.

— —

Curtea a condemnat pe următoriĭ juraţĭ la cite 100 leĭ amendă pentru că din cauza lor s'aŭ amînat două procese în şedinţa de ierĭ 9 Iunie : N. Arbore, C. Livadide, I. Tanoviceanu, Văleanu State, Mihail Iancu, Cosmovicĭ Leon, Davidescu Gh.

— —

D-niĭ Zarifopol şi Ţirţescu aŭ trecut licenţa în filologie.

— —

Doctrina şi tactica socialistă—este titlul uneĭ broşurĭ de 26 paginĭ—datorită d-luĭ G. Diamandy, licenţiat în drept.

Preţul broşureĭ ie de 30 banĭ.

— —

Ni se spune că droghistul local Katz, asupra căruia s'aŭ aprovizionat medicamentele necesare spitalelor rurale, furnizează calitatea cea maĭ proastă.

Asupra faptuluĭ chemăm atenţiunea prefectuluĭ şi a mediculuĭ primar al judeţuluĭ.

Igiena Copiilor

SRISOAREA II

Mult stimată Doamnă !

(Urmare)

Scrofulosa şi sifilisul se poate transmite copiilor sănătoşĭ din naştere şi de către o doică atinsă de una din aceste boale. — Părinţiĭ tuberculoşĭ, epilepticĭ, nervoşĭ, atinşĭ de o boală mentală saŭ cretinism, unul saŭ ambiĭ părinţĭ pot transmite copiilor săĭ însuşĭ boala saŭ o predispoziţiune pentru tuberculosă, epilepsie, nervozitate, diferite boale psichice, Cretinism. Copiiĭ cu o predispoziţiune pentru boalele enumerate a sistemuluĭ nervos pot să se nască şi din părinţiĭ dedaţĭ beţieĭ. Tuberculoza se poate cîştiga şi prin împreuna vieţuire cu o persoană tuberculoasă.

O mamă care trăeşte în mizerie şi necazurĭ, saŭ care duce o viaţă depravată în timpul sarcineĭ,—o femee tînără măritată după un barbat prea înaintat în vîrstă, pot produce copiĭ debilĭ, atinşĭ de hidrocefalie etc. cu toate consequenţele defavorabile pentru constituţiunea, sănătatea şi viaţa lor viitoare. In fine copiiĭ pot moşteni de la părinţĭ saŭ unu din părinţĭ, slăbiciunea fisică, defecte a unor organe, a unor părţĭ de corp saŭ a unor simţurĭ.

O a doua cauză a uneĭ seriĭ numeroase de boale e îngrijirea, creşterea defectuoasă din punctul de videre igienic a copiilor. — Nutriţiunea neraţională a copiilor micĭ produce în prima linie îmbolnăvirea organelor digestiuneĭ, în a doua linie ca efect consecutiv, debilitatea generală, marasm infantil, scrofulosa, rachitis.

Nutriţiunea neraţională a copiilor maĭ marĭ produce, dacă e calitativ saŭ cantitativ insuficientă, o desvoltare debilă, a întreguluĭ organism, o vulneraţiune maĭ mare pentru germenĭ morbizĭ, o resistenţă maĭ mică în caz de îmbolnăvire ; dacă e prea abondentă, prea suculantă, picantă şi excitantă, o desvoltare pripită care deşteaptă predispoziţiunĭ pentru nişte viciurĭ foarte periculoase pentru mersul normal al organismuluĭ. Necurăţenia corpuluĭ slăbeşte şi jigneşte corpul în desvoltarea luĭ normală şi favoriză apariţiunea uneĭ serie de boale de piele.—Imbrăcămintea prea caldă în comparaţie cu ano-timpul incomodează copilul, inmolişează corpul, măreşte dispoziţiunea pentru diferite boale.—Imbrăcămintea prea uşoară în timp rece expune corpul răceleĭ.—Locuinţa, odaea copiilor, neigienică poate produce anemia, scrofulosa, rachitism, boala organelor digestiuneĭ saŭ a respiraţiuneĭ, favoriză încuibarea şi desvoltarea de germenĭ de boale infecţioase.—Cultivarea necorectă a intelectuluĭ, adecă începerea prea timpurie cu învăţătura saŭ obosirea cu un program prea încarcat, nepotrivit cu vîrsta copiluluĭ, este isvorul nervosităţeĭ, neurasteniei etc.

Iaşĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

De Inchiriet două apartamente în strada Butu No. 4. Unul la etajul întăĭ compus din cincĭ camere, bucătărie, pivniţă separată ; altul la etajul de jos compus din 4 camere bucătărie şi pivinţă separată.

Un apart ment strada Albă compusă din patru camere şi bucătărie.

Doritoriĭ se vor adresa strada Rece No. 2

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de nămol, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ iudustriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Galați, 10 Iunie 1898.

Porumb 10000 hect. 79 greutate în kilo pe hect. 6 lei 25 bani șlep. Porumb 1000 hect. 76 idem 565 hect. magasie.

Aseară de la casa locuitorului Gheorghe Anastasiu din strada Florilor, a dispărut o copilă a sa în etate de 10 ani.

Casul s'a denunțat locului competent.

— —

Sub-comisarul Ciudin, de la secția V, a prins pe dezertorul Grigorescu C. din regimentul Stefan cel mare No. 13, în casa lui N. Cercel, din strada Ciurchi No. 84.

— —

De comisia 4 s'a arestat pe Aron Sfartz și Riven sin Iițic găsiți esercitînd în mod fraudulos, comerțul ambulant de mărunțișuri.

— —

S'a adus la secția 4 pe o femee necunoscută și la secția III pe Moise Golștein, ambii fiind atinși de alienație mintală.

— —

Atragem atențiunea d-lui șef al curățirei stradelor de a avea în vedere și străzile laterale cum spre exemplu, Belvedere, Babei, Ponoră, Șipotului, Ionescu, Abrahamfi școalei precum și stradela ce este între casele d-lui Clemente Ionescu și Berăria veche. Toate aceste strade sunt adevarate focare de infecție. Credem că și locuitorii de acolo plătesc dări comunale, totuși ei sunt condemnați a sta în infecții.

— —

Băetul Bernard Abramovici a furat de la stăpînul seu Carol Braunștein din secț. III suma de 20 lei.

— —

Eri un cîne a d-lui farmacist Zbysewky a mușcat de picior pe d-l d-r Vais.

— —

Trenul ce sosea aseară la 9 ore despre București, prin dreptul atelierilor a tăiat o juncă a locuitorului D. Gologan.

— —

De la d-l Ion Roșu din str. Gogălniceanu No. 14 s'a arestat pe Mihai a lui Iordake fiind surprins cînd a furat, 1 casincă, 2 cameși olandă și 5 fr. 50 bani.

— —

Jurații au dat un verdict de achitare în procesul de ieri, privitor pe I. Butnariu, din Cotnari, care fusese acuzat de tîlhărit.

— —

Eureka! strigă Archimed cînd descoperi legea asupra greutății specifice a corpurilor: *Eureka* puteți striga și d-v, cînd, grație acestor rînduri, veți afla că locașul vizat de d-v, în scop de a vă petrece vacanțele, este Slănicul—Bacău, din Moldova.

Acolo veți găsi, în adevăr, archichana, sănătatea, veselia și, poate acestea, pe preț minim, grație societății francese a casinului care face abonamente cu prețuri reduse. pentru sesiune.

Cronică științifică

Cel mai nou succes pe cîmpul medicinei, aparatul Röntgen, a fost introdus definitiv și cu ajutorul acestui aparat se va lumina corpul omului spre a stabili boale interne și chirurgicale.

Este generalminte cunoscut cîtă senzație a făcut descoperirea lui Röntgen în cercurile medicale, ca și în cele ale tuturor oamenilor culți. Ceea ce se credea imposibil—a privi în interiorul corpului omenesc—a devenit un fapt îndeplinit.

Pe cînd la începutul descoperirei se puteau observa numai corpuri straine patrunse în corpul omului, ca de exemplu glontele de pușcă, ruptura și sfîntura oaselor, astă-zi, mulțămită progreselor făcute pe cîmpul diagnosticărei cu raze Röntgen se recunosc clar pe placa luminoasă a aparatului, plămînii în toată întinderea și funcționarea lor, inima în poziționea și mărimea sa, precum și bine înțales toate anomaliile, ca de exemplu tuberculosa, tumorile și multe alte schimbări morbide. Alipirea prin creșterea plămînilor și a inimei cu alte organe din vecinătate, exudate în membrana învălitoare a plămînilor și alte îmbolnăviri ale acestor organe, nu pot rămînea neobservate în diagnosticare unui examinator deprins cu razele Röntgen.

Este interesant cu cîtă ușurință se pot stabili cu ajutorul fotografiei după aparatul Rötgen boalele peatră din vessică, fără a fi necesară o examinare dureroasă și dese ori însoțită de consecințe funeste.

Razele Röntgen, care au strania proprietate de a face transparent corpul omului, nu cauzează cu ocazia luminărei și fotografierei nici un simțimînt supărător, ba pacientul nici nu simte căldură, care se desvoltă de pildă cu ocazia examinărei cu raze luminoase.

Descoperirea lui Röntgen cu îmbunătățirile de astă-zi și cu mijloacele descoperite în ultimul timp pentru observarea exactă a diferitelor maladii, însemnează o nouă epocă pentru știința medicală, din cauză că tratamentul boalelor se folosește de fie-care progres al arteï diagnostice, în cît e probabil, că această descoperire epocală va produce o totală modificare în arta medicală.

La noi aparatul lui Röntgen tinde a deveni popular; din Cernăuți ni se comunică că medicul practician Goldfeld a obținut de asemenea frumoase rezultate pe această cale.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Viena, 10 Iunie.

O depeșă din Berna spune că pe acolo circulă svonul că regina regentă a Spaniei a abdicat de la tron.

— —

Viena 10 Iunie

Spaniolii au încercat să otrăvească pe Aguinaldo, șeful insurgenților.

Tentativa n'a izbutit, din cauza intervenției la timp a ajutorului medical.

Aguinaldo e în afară de ori-ce pericol.

— —

Paris, 10 Iunie.

Telegramele sosite din NewYork spun că un voluntar anume Salva ar fi tras asupra mareșalului Blanco, un glonț de pușcă rănindu-l la picior și aceasta spre a resbuna pe un frate al lui care a fost împușcat.

— Lângă Manila a avut loc o luptă între insurgenți și trupele spaniole.

Intre morți se află Generalul spaniol Monet și alți ofițeri.

Insurgenții au făcut mulți prizonieri.

— Escadra de rezervă spaniolă sub comanda amiralului Camara ar fi întârziat plecarea spre a înarma toate năvile cu noua mașină infernală.

— —

Viena 10 Iunie

Comandantul escadrei germane care staționează înaintea Manillei a declarat că pe cîtă vreme Wilhelm II va fi împăratul Germaniei, Americanii nu vor anexa Filipinele.

Această declarație a produs o mare surescitare în Washington.

— —

Madrid 10 Iunie.

O depeșă oficială din Havana zice că o corabie inamică a bombardat Casilda timp de trei ore, asvîrlind 150 de obuzuri de 16 centimetri și altele de un calibru mai mic. Apararea din partea celor trei bastimente prezinte la atac a fost strălucită.

Corabia americană năvălitoare s'a retras fără să fi cauzat alte pagube de cît cîte-va atingeri ușoare unei case și unei prăvălii.

ULTIME INFORMAȚII

Banda de 60 de hoți

In comuna Folteștĭ din județul Covurluiŭ s'a ivit o bandă de talhari compusă din 60 de inși călări și bine înarmați, cu puști Peabody. Banda s'a format în pădurele dintre Bereștĭ și Docăneasa cu scop de a prada satele și orașele din județ.

Imediat ce s'a aflat de această bandă, s'a format o ceata de 100 de poterași și cu primarul în frunte întrară în pădure spre a prinde pe tălhari.

Ciocnirea cu tîlharii

Nu umblară mult timp în pădure, și de odată poterașii auziră din toate părțile fluerăturĭ. La început nu văzură pe nimeni, dar în curînd tîlharii se arătară. Cu o stratagemă dibace, tîlharii înconjoară pe poterași și luînd pușca la ochĭ, îi amenințară cu împușcarea la cea mai mică mișcare de resistență.

O luptă îngrozitoare

Dar poterașii, toți oamenĭ voinicĭ, nu se lăsară să fie intimidați de această amenințare, ci făcînd uz de arme, cercară a sparge rîndurile tîlharilor și a prinde pe cîți or putea. Tîlharii, văzîndu-se atacați cu arme, răspunseră și ei prin împușcăturĭ. O luptă îngrozitoare se incinse atuncĭ între poterași și bandiți. Toată pădurea resuna de detunăturile focurilor, parcă ar fi fost o bătălie între americanĭ și spaniolĭ.

Singele a curs abondent din multe rănĭ, date și primite. Se asigură că au rămas chiar mulți morți pe cîmpul lupteĭ.

Potera învinsă

Cu toată vitegia poterașilor, tîlharii în cele din urmă i-au biruit, mulțumită posițiunilor pe carĭ le ocupau și a armelor de precisiune cu carĭ sunt înarmați.

Primarul Folteștilor, d. Stoicescu, precum și alți oamenĭ, au fost prinși apoĭ de tîlharĭ și bătuți cu cruzime. La toți cîți erau călărĭ, tîlharii le-au caiĭ, prădîndu-ĭ în acelaș timp de tot ce aveau asupra lor. După aeeea tîlharii au pornit la Puțichioaia.

✕

Doctorul A. Kirschen de la Botoșanĭ, care a fost expulzat în urma dăreĭ sale in judecată pentru escrocherie în dauna maĭ multor case din Germania, a sosit astă-zĭ în Iașĭ unde era citat ca inculpat inaintea Curțeĭ de Apel secția I-a.

Afacerea s'a aminat, procedura fiind necomplectă cu una din părțile civile.

Dr. Kirschen, la fie-care termene intră în țară cu autorisarea specială a consiliuluĭ de miniștri.

Dr. Kirschen s'a așezat la Kolomea, unde se pare că a devenit un personagiŭ politic.

✕

Abatele Morisseau a declarat astă-zĭ recurs contra decisiuneĭ curțeĭ cu juați.

In declarațiunea dată la greșă nu dă nicĭ un motiv de recurs.

✕

Esamenele de la Conservatoriu ale elevilor pregătiți în particular.

Erĭ 10 Iunie s'au ținut la conservatoriŭ esamenele elevilor preparați în particular. Juriul examinator, era compus din d-niĭ Ed. Caudella, directorul conservatoruluĭ, dr. Bogdan, G. Musicescu și d-ra Aspasia Sion. Esamenul a ținut de la 2-7 p. m.

La esamenul de *teorie și solfegiŭ* s'a distins d-ra Ionescu de la pensionatul Warlam.

Esamenul de piano: d-ra Cobîlcescu, o copiliță de vre-o 7 anĭ, care a atras admirațiunea tuturora, prin exactitatea și memoria cu care a executat pe din afară patru studiĭ destul de grele. D-ra Cobîlcescu este eleva d-reĭ L. Sculy, deasemenea s'a distins și micul Sculy, tot elev al d-reĭ L. Sculy.

Elevele d-reĭ A. Warlam

D-ra Topliceanu, a executat sonata No. 1 din Clementi cu mult talent; d-ra Walerie Papp de asemenea; d-ra Ketty Tatos a esecutat Sonate Pathétique de Bethoven cu multă siguranță; d-ra Sina Schwartz a esecutat Impromptu de Chopin și din Bach cu multă măestrie și pricepere: «Magna cum laude».

Elevele d-luĭ Caudella preparate la pensionatul Warlam.

D-ra Maria Popovicĭ Băznoșanu, a executat sonata No. 10 din Bethoven și din Bach în mod brillant, de asemenea și d-ra Florica Tatos a executat sonata No. 12 din Bethoven și din Moscheles precum și concertul de Humel in mod splendid.

Esamenul de canto, prof. d. E. Mezzetti preparate la pensionatul Warlam.

D-ra Elene Jippa, a căreĭ voce dulce și emoționantă a atras admirațiunea tuturora prin claritatea și legeritatea executăriĭ.

A executat întîiu variațiunĭ de game, apoĭ romanțele *La chanson de Marinette* și *Berceuse* din Dinorah de Meyerbeer. E o adevarată «Adeline Palty».

D-ra Păuna Columb are o voce dulce și elegantă. A executat cu mult succes «Balada cera una Volta» de Il Guarany și L'Echo d'Italie.

D-ra C. Dimitriu a executat cu mult talent diverse variațiunĭ de game și romanțe.

D-ra Letiția Roșca, cu o voce resunătoare și vioaie a esecutat m'ama non m'ama, o romanță foarte plăcută de Mascagni.

Dintre asistenți am remarcat: d-na dr. Sculy, d-na Cobălcescu, d-na Ștefănescu, d-na Major Jippa, d-na Neagu, d-na Popovicĭ, d-na colonel Paraschivescu, d-ra Catty Varlam, d-ra Aspasia Warlam, d-ra Hubert, d-ra Dogariu, d-ra Mihailescu, d-ra Fătu și altele ale căror nume ne scapă. Dintre domnĭ am remarcat profesorii Conservatoruluĭ, d. maior Jippa, d. G. Caudella. d. Octav Sofian, d- Columb etc.

Valu

✕

Aniversarea lui 1848 în Iași

Astă-zĭ sa oficiat în catedrala Mitropolitană din localitate tedeumul pentru a serbători **tămbălăul** zileĭ de 11 Iunie 1848.

La poarta intrăreĭ erau postați 2 jandarmĭ călărĭ și doĭ serjenți de poliție.

La orele 10 și 25 minute I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ încunjurat de șase preoți și 4 diaconĭ, a oficiat serviciul religios.

Din lumea oficială am observat pe d-niĭ N. Culianu rector universității, Th. Mîndru procuror general și C. Lepădatu ajutor de primar, precum și d-niĭ dr. Russ, profesor Buțureanu, ambii în ținuta zilnică.

Armata era representată prin d-niĭ colonel Lambrino comandantul brigăzeĭ de cavalerie, locot.-colonel Mustață comandant regiment. 7 calarași, locot. colonel Stamatopol comand. reg. 13 Stefan cel Mare și al pieței, maior Haret, precum și toți ofițerii Regimentuluĭ 7 calarași și alți ofițerĭ din corpurile de trupe din această garnizoană.

Ordinea a fost ținută de 10 jandarmĭ pedeștri, un serjent și sub-lct. Constantinov, 7 serjenți de poliție cu un ofițer, d. comisar Deoghenide și alții.

S'au remarcat lipsa la această serbare a **ambilor prefecți** cum și a altor persoane oficiale.

Ast-fel se închee această serbare care s'a terminat la orele 11 fără 5 minute.

✕

La lucrările în scris ale candidaților la diplomă pentru învățătorat au reușit toți eleviĭ, afară de unul.

Cea maĭ bună compunere la l. romînă e a unuĭ elev din scoala Normală „Vasile Lupu" din Iași. Teza a fost notată cu *zece* și va fi publicată în „Buletinul oficial".

Examenul oral de diplomă începe la 19 Iunie; delegații pentru Iași sînt d-niĭ A. Mănescu și D. Evolceanu.

✕

Moartea luĭ C. Exarcu

Regretatul C. Exarcu a lăsat 20,000 leĭ școalelor romîne din Brașov.

Intreaga sa avere, consistă în o casă splendidă din Bulevardul Elisabeta și dintr'o minunată colecție de tablourĭ, documente istorice și piese archeologice, a lăsat'o Atheneuluĭ.

Casa din Bulevardul Elisabeta produce un venit anual de 14.000 leĭ.

***

Intervenția ministeruluĭ de instrucție și a poliției, pentru a împedeca depunerea cadavruluĭ regretatuluĭ Exarcu, în palatul Atheneuluĭ, s'a făcut în urma uneĭ telegrame a d-luĭ Dimitrie Sturdza, din Carlsbad, sosită erĭ dimineață și adresată d-luĭ Ferekide.

Omul mic și meschin din capul guvernuluĭ a dat ordine exprese, pentru ca rămășițele pămînteștĭ ale fundatoruluĭ Ateneuluĭ să fie depuse într'o biserică.

Acesteĭ telegrame se datorește adresa d-luĭ Sihleanu și prezența d-luĭ Puiu Alexandrescu la gară, în momentul sosireĭ corpuluĭ de la Govora.

După cum ni se asigură, d. Sturdza acuză pe Exarcu că ar fi construit Ateneul cu banĭ rusești.

Acesteĭ acuzațiunĭ neîntemeiate, după cum orĭ-cine își poate închipui—se datorește ordinul sălbatec de a se refuza întemeietoruluĭ mărețeĭ clădirĭ din piața Episcopieĭ, onoarea de a fi depus în vestibulul de la intrare.

Iată ultima lovitură, lovitura de picior.... a colectivistuluĭ mic la suflet, dar mare la patimă.

✕

Timpul *anunță apropiata apariție a unei broșurĭ, care va cuprinde textul interpelăreĭ d-luĭ T. Ionescu în chestia școalelor din Brașov și cu* toate probele *trădăreĭ comise de D. Sturdza.*

✕

Primarul nostru a plecat erĭ seara la București și a dus cu el și steagul comuneĭ Iași, pentru ca Voința Națională *să poată spune că a doua capitală a fost reprezintată la tămbălăul colectivist.*

Ca să nu facă singur oficiŭ de mahal, primarul a telegrafiat primuluĭ seŭ ajutor la Todirenĭ, ca să vie și el la București și să-l ajute la purtat drapelul.

Adevărat tămbălău!

✕

Săptămîna aceasta vor începe lucrările pentru canalizarea Rîpeĭ galbene. Contractul pentru lucrările de terasament s'au semnat ierĭ.

✕

Primăria a cerut avizul revizoruluĭ școlar asupra cărților carĭ urmează a fi distribuite ca premiĭ.

Respunsul întîrzie încă, nicĭ un librar local nefiind membru al clubuluĭ domnuluĭ Ropală.

✕

Promettre c'est.... Macry.

Ultimele ecourĭ ale procesuluĭ înscenat contra profesoruluĭ dr. Bejan, sunt umoristice de astă dată; d. Macry *convinsese* pe treĭ martorĭ: pe Mădîrjan, pe moașa Iacob și pe Vasiliu, fost portar.

In ajun de a depune în proces, sub prestare de jurămînt, epitropul *arătase* luĭ Mădîrjan un decret prin care acest stimabil era numit intendent al spitaluluĭ din Hîrlău; moașa Iacob urma să fie numită, tot prin decret, moașă primară, iar Vasiliu portar la *Maternitatea.*

Tustreĭ au depus, precum se știe, în *senzul decretelor*, dar acestea dispărură odată cu achitarea *culpabiluluĭ* profesor.

✕

Din Ciurea ni se comunică un fapt de o barbarie extremă. O bandă de hoți s'a ivit acolo și a pradat pe ajutorul de primar, trecînd din acea comună, în Dobrovăț.

Primarul, presupunînd ca autor o vechie bandă, compusă din 7 sătenĭ, i-a închis pe acești și pe cîrciumarul din Poenĭ—bănuit și el de complice.

Toți au fost puși în fiare, cu toate că n'ar fi vinovați.

In tot cazul nu pricepem această barbarie și ne mirăm că primul-procuror nu pleacă la fața locului, spre a ancheta.

✕

Se telegrafiază prefecturei că consiliul de miniștri a dispus expulzarea numiților Raer Andraș, prin Predeal și Herșcu Fervel prin Mihăilenĭ.

✕

In scop de a căpătui pe autoriĭ colectiviștĭ inscrișĭ la ministerul școalelor, primăria a remis acestuia suma de 1000 leĭ pentru a cumpara cărțile care urmează a fi distribuite, la începutul de an, elevilor sermanĭ.

Inovația ie minunată.

✕

D. procuror Stoenescu ne maĭ putînd resista stăruințelor din toate părțile, și maĭ cu samă acelora a superiorilor care trebuia să le iee ca niște ordine, a declarat apel contra sentinței trib. secția I care achită pe dr. Bejan.

✕

Ecourĭ judiciare.

Juații caută astăzĭ procesul luĭ Costache a Riboaieĭ, acuzat de loviturĭ cauzătoare de moarte. D. avocat S. Manu asistă pe inculpat.

*

S'a cerut declararea în stare de faliment a sticlaruluĭ E. Grünberg.

*

Fostul inspector silvic al Spiridonieĭ, d. Stamatian, apare astăzĭ înaintea curțeĭ, s. II, inculpat de abuz de încredere.

Afacerea a venit aci prin apelul procuroruluĭ și al eforieĭ.

✕

S'a format o asociațiune compusă din ambiĭ prefecți și o sumedenie de colectiviștĭ, cu scopul de a face să apară, în localitate o gazetă colectivistă—deja la 15 a. c.

Apariția, însă, întîmpină dificultățĭ din pricina lipseĭ de redactorĭ. In afară de Spiridon și de ceilalți literați aĭ prefectuluĭ de poliție, nimenĭ nu vroiește să se prindă la viitorul funebru confrate.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

New-York 11 Iunie

Debarcare.—Conferință.

Marinarĭ americanĭ, comandați de generalul Schäfter, au debarcat lîngă Santiago. Generalul american a avut o întrevedere cu Garcia, șeful insurgenților, în urma căreia ideea ocupăreĭ luĭ Portorico, a fost părăsită.

Washington, 11 Iunie

Zvon falș

Chirurgul șef al floteĭ de sub comanda luĭ Sampson, a declarat de neîntemeiat știrea cd soldații americanĭ ar fi fost mutilați de soldații spanioli.

In Santiago ie mare abundență de provizii.

Crize ministeriale.

Paris, 11 Iunie.

Prezidentul republicei a însărcinat pe Peytrol cu formarea noului cabinet.

Roma, 11 Iunie.

Regele a însărcinat pe Visconti Venosta să formeze noul cabinet italian.

Madrid, 11 Iunie.

Despre abdicarea Regenteĭ

Zvonul despre abdicarea Reginei Regente a Spanieĭ, este absolut luat din aer.

Carlsbad, 11 Iunie.

Călătoria premieruluĭ

Astă-zĭ dimineață d. Slurdza a plecat d'aci la Berlin.

București 11 Iunie

Senatorul de Vasluiŭ C. Bastache va fi numit prefect de Fălciu, în locul doctoruluĭ Munteanu.

„Băile Slănik"

(MOLDOVA)

Stabiliment de Hydrotherapie

sub direcțiunea

DOCTORULUI PASTIA

Reluînd din noŭ direcțiunea acestuĭ stabiliment, rog pe chenții meĭ de a mĕ onora cu presența lor.

Stabilimentul se deschide la I-iŭ Iunie.

De Inchiriet casele Pavli situate în strada Carol, în fața grădineĭ publice, avînd două apartamente, șura, grajdiurĭ, pivniță, florărie, livadă etc. A se adresa la redacție.

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis

Iași — Strada Unirea 1

COLȚUL STRADEI DE SUS

consultațiuni de la 2—4

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnari

	Decalitr
Vin alb și roșu, recolta 1891 și 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatorii se pot adresa la dl. Vasile Vladoianu proprietar, la Carjoaie prin Tîrgu-Frumos.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femei și Copii—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iași.

60,000 Lei

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierulŭi: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI

11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de ingineri şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux şi simplă* în toate formatele.

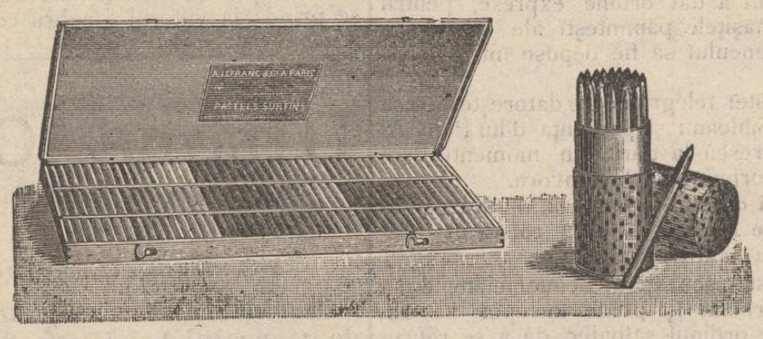

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură şi desemn.* Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Picţură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşĭ aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Ainé** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÊNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"
Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERALE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ
Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ insemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata înceteaza iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50,000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viagera **„Generala"** îi numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îi elibereaza şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţa la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îi va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURĬ, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Cea mai buna APA MINERALA PURGATIVA este acea de la

BREAZU
IAŞI

Autorisată de Stat.

Premiată cu medalia de aur la exp. din Bucuresci 1894.

Recomandată cu preferinţa de D. niĭ Medici.

Efect prompt şi sigur, dosa mică, gust plăcut.

Cereţi dar numai

APA MINERALA DE BREAZU

Care se găseste la toţi vânzatorĭ de ape minerale din ţară.

Propr. C. N. Paraschivescu & Co. Deposit general: Fraţiĭ Kónya Jaşi.

Iasi — „PA[illegible] ografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 35 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — SIMAATA 13 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Scandalul-mascaradă din Bucureşti

Chestiunea şcoalelor romîne din Braşov

IX

— Finalul serieĭ. —

(urmare)

Pentru-ca dovezile cuprinse în acest comunicat să fie şi maĭ complecte, un alt organ al guvernuluĭ maghiar, *P. Naplo*, reproducînd comunicatul, adaugă următoarele :

„Relativ la această ştire a oficioaseĭ vieneze «Politische Correspondenz", observăm că ajutorul rămîne totuşĭ o subvenţie, fie el trimis în orĭ-ce formă şi pe orĭ-ce cale şi, în consecinţă, *guvernul ungar numaĭ cu o condiţie poate permite primirea acesteĭ subvenţiĭ*, anume **dacă şcoalele ardelene se vor supune dispositiunilor pe carĭ le prescrie legea din 1883 şcoalelor carĭ primesc ajutor de stat**; *căcĭ suma, de orĭ-ce origine ar fi ea şi provină ea de orĭunde, îndată ce este trimisă şcoalelor respective prin intermediul statuluĭ ungar*, **ea nu poate fi socotită decît ca un ajutor de stat,** de oare-ce legea nu permite sub nicĭ o formă nicĭ uneĭ instituţiĭ să primească ajutoare de stat străin. **Şi dacă guvernul romîn vrea să dee un ajutor, numaĭ statuluĭ ungar îl poate da, care la rîndul seŭ nu-'l poate deservi şcoalelor ardelene sub altă formă şi sub alte condiţiĭ, fără violarea legeĭ, decît numaĭ ca ajutor de stat".**

În faţă unor dovezĭ *oficiale* atît de categorice, despre intenţiile perfide ce nutreşte guvernul din Budapesta faţă de şcoalele romîne din Braşov, — orĭ-ce comentariĭ sunt de prisos. Mărturisirea brutală a acestor intenţiĭ de chiar organele guvernuluĭ maghiar trebue să convingă şi pe omul cel maĭ miop politicește : că **ţinta adevărată a guvernuluĭ unguresc e să maghiariseze şcoalele romîne din Braşov, fie prin acordarea unuĭ ajutor de stat,** *pe care Wlassics e gata să-'l dee cît de îmbelşugat*, **fie prin rentele carĭ le vor primi aceste şcoale de la statul romîn prin intermediarea guvernuluĭ din Budapesta.**

Din fericire pentru marile interese naţionale : sinoadele parochiale ale bisericilor *Sf. Nicolae* şi *Sf. Adormire*, carĭ susţin şcoalele romîne din Braşov, — aŭ fost la înălţimea datorieĭ lor şi prevězînd primejdia aŭ tăiat guvernuluĭ maghiar orĭ-ce nădejdi în realisarea ţinteĭ luĭ criminale.

Intrunindu-se la 17 Maĭ în sesiune extra-ordinară pentru a lua posiţie faţă de crisa extrem de gravă a şcoalelor pe carĭ cu atîtea jertfe le-aŭ întemeiat şi le susţin Romînii braşovenĭ, sinoadele parochiale ale celor douě bisericĭ aŭ votat fie-care în unanimitate hotărîrile cele maĭ demne, mulţumită cărora putem spune, că şcoalele romîne din Braşov sunt salvate !

Avînd aceste hotărîrĭ cea maĭ mare însemnătate, le reproducem în întregime.

Sinodul bisericeĭ *Sf. Nicolae* a luat următoarele hotărîrĭ :

„1 Şcoalele romîne centrale din Braşov, resp. Eforia lor, *n'aŭ cerut şi n'aŭ primit nicĭ-odată subvenţiune de la stat saŭ domnitor străin, ci aŭ primit ajutor de susţinere de la biserica S-tuluĭ Nicolae din loc.*

2. Nicĭ biserica S-tuluĭ Nicolae din Scheiŭ n'a cerut şi n'a primit subvenţiune din afară, ci a pretins şi a primit numaĭ o despăgubire pentru proprietăţile ce le-a avut în Romînia şi care de la 1813 aŭtrecut la statul romîn, fără însă ca printr'asta biserica să-şĭ peardă dreptul asupra lor.

3) *Bănuiala*, căreia îĭ dă expresiunea rescriptul ministerial, *că prin presupusa subvenţiune şcoalele de aicĭ aŭ fost puse sub influenţa materială a unuĭ stat străin*, **n'are nicĭ un temeiŭ**, căcĭ statul romîn prin aceea că a dat, nu subvenţiune ci despăgubire bisericeĭ S-tuluĭ Nicolae, n'a avut nicĭ-odată nicĭ cea maĭ mică ingerenţă şi influenţă materială orĭ spirituală asupra acestor şcoale.

4. *Biserica Sf. Nicolae nu va cere nicĭ nu va încasa de azĭ încolo pretenţiunea ce o are faţă cu statul romîn* şi ca să înlăture orĭ-ce bănuială, *abzice deocamdată la această încasare*, **dar nu renunţă la dreptul eĭ şi va face paşiĭ de lipsă saŭ pe cale judecătorească, saŭ pe cale diplomatică**, *spre a-şĭ asigura acea despăgubire.*

5. Ministrul de culte şi instrucţiune publică oferă ajutor din partea statuluĭ, garantînd limba de propunere şi caracterul confesional al şcoalelor. *Susţiitoriĭ şcoalelor însă nu se află în situaţia materială care i-ar constrînge a petiţiona după ajutor, de oare-ce* **sunt în stare a acoperi toate lipsurile şcoalelor din propriile mijloace.** Biserica S-tuluĭ Nicolae sub titlul „Susţinerea şcoalelor primare" are introdusă în budgetul seŭ suma de 12.500 fl. *Fe lîngă aceasta, pentru susţinerea gimnasiuluĭ, a şcoalelor reale şi comerciale, maĭ pune în buget deja pe exerciţiul anuluĭ 1898, din veniturile sale suma de 27.500 fl.*

Dacă însă trebuinţele şcoalelor, crescînd, ar aduce cumva biserica în imposibilitate de a le acoperi, atuncĭ ea va face us de bună-voinţa guvernuluĭ şi se va adresa la el pentru ajutor.

Sinodul bisericeĭ *Sf. Adormiri* a resumat aceleaşĭ hotărîrĭ în următoarele :

„1. *Sinodul declară, că n'are nicĭ o cunoştinţă, că şcoalele romîne din Braşov ar fi primit vr'odată vr'o subvenţie de la vr'un stat străin.*

2. **Sinodul constată, că bisericile proprietare ale şcoalelor sunt în posiţune a susţinea aceste şcolĭ fără ajutorul guvernuluĭ ungar şi la nevoe parochieniĭ sunt gata a aduce orĭ-ce jertfe în acest scop.**

3. **Sinodul declară, că nu cere nicĭ un ajutor de la guvernul ungar".**

In cît priveşte resolvirea chestiuneĭ rentelor ce datoreşte statul romîn bisericeĭ Sf. Nicolae, — *totul va depinde de demnitatea şi energia guvernuluĭ romîn în a representa drepturile imprescriptibile ale aceste biserici faţă cu pretenţiunile şi mistificările carĭ se întrevăd din partea guvernuluĭ unguresc.*

Guvernul romîn trebue să procedeze faţă de guvernul unguresc în deplin acord cu organele bisericeĭ Sf. Nicolae. Cea maĭ mică şovăială orĭ abatere de la acest acord ar constitui o *crimă naţională.*

OAMENI ŞI LUCRURI

Latina. O discuţie fără sfîrşit s'a încins în jurul graveĭ chestiunĭ dacă e sau nu spre folosul generaţiilor şcolare moderne studiul limbilor clasice, — e vorba de latină şi de greacă, maĭ cu seamă de cea dintăiu.

Academicianul Jules Lemaître s'a pus în fruntea cruciadeĭ franceze pornită în contra limbeĭ străbune. Nu vi se pare bizară coincidenţa aceasta : limba latină renegată şi umilită tocmaĭ de fiicele eĭ moderne ? Povestea regeluĭ Lear se repetă în literatură, nu numaĭ în viaţa reală.

E adevărat că cererea e motivată de multe consideraţiĭ, între altele e acea că se simte din zi în zi maĭ multă necesitate limbilor moderne în relaţiile reciproce ale naţiunilor şi indivizilor.

Care va fi sfîrşitul discuţiuneĭ ? Dispărea-va „latina" din programul învăţămîntuluĭ secundar ?

Suntem tocmaĭ în vremea examenelor ; latina în special împovărează greu spiritul a miĭ şi miĭ de şcolarĭ. Este munca aceasta proporţională cu „folosul" ce izvoreşte pentru eĭ ?

Examenele — în ceea ce priveşte latina — sunt poate cea maĭ eloquentă pledoarie în contra „latineĭ" şi nu numaĭ examenele inferioare : acum două zile, ne spunea ierĭ cine-va, un candidat iaşan a trecut *licenţa* în litere fără să ştie a declina şi conjuga latineşte.

Cît despre nelicenţiaţĭ — cine din eĭ, după cîţiva anĭ de viaţă socială — „ne perd pas son latin ?"

Expoziţia de la 1900

Intr'un număr trecut al Opinieĭ *am vorbit de expoziţia de la 1900, şi am cerut guvernuluĭ să deschidă un loc în acea expoziţie şi produselor industrieĭ naţionale, ca ast-fel Romînia să se prezinte şi ca stat industrial, nu numaĭ agricol.*

Acum cetim în „Monitorul Oficial" un apel al Ministeriuluĭ comerciuluĭ şi industriilor, prin care invită pe toţĭ fabricanţiĭ din ţară să se pregătească să participe la viitoarea expoziţie universală.

Fără pretenţia de a concura statele cu industria maĭ înaintată — zice apelul ministerial — vom expune şi produsele fabricelor noastre spre a arata progresul repede ce s'a făcut în această privinţă de la promulgarea legeĭ industriilor, încoace.

Găsesc timpul bine venit pentru puţină discuţie asupra acestor două importante chestiunĭ : legea pentru încuragiarea industriilor şi progresele realisate de industria naţională.

Asupra primuluĭ punct trebue să recunoaştem că statul a acordat tot soiul de avantaje necruţînd nicĭ un sacrificiŭ ba făcînd chiar risipă de devotament în folosul acestor industriĭ, maĭ cu samă tariful vamal întocmit de partidul conservator în 1893 aŭ fost cel maĭ puternic avînt acordat născîndeĭ noastre industriĭ.

Seria avantajelor acordate industriilor naţionale, fie prin protecţia acordată lor de legea vamală, fie prin benefeciile acordate, a rădicat într'un timp vocĭ de protestare şi acusare, contra unor stabilimente industriale a căror ţintă era pofta de înavuţire a cîtor-va streinĭ, care aŭ smuls concesiunĭ pe cîte 15 anĭ pentru a întreprinde o afacere industrială care să-ĭ dea cîştig fără însă a crea în ţară o industrie utilă şi durabilă.

Trebue să mărturisim dreptatea acelor acusărĭ în privinţa cîtor-va stabilimente industriale ce beneficiază de protecţia legeĭ vămilor şi avantajele legeĭ de încuragiarea industriilor, numaĭ în folosul unor streinĭ şi în paguba bogăţieĭ publice şi naţionale.

S'aŭ acordat privilegiĭ exorbitante fabricilor luminărilor de stearină, care importă stearinul de peste hotare, în loc a se urca taxa pe stearinul brut pentru a se încuraja construirea uneĭ fabrice de stearin care să valorifice seŭl de la noĭ din ţară.- Evident că fabricele actuale de luminărĭ de stearin, nu numaĭ că nu aduc folos, dar aduc pagube economieĭ noastre naţionale.

Alt cas : s'aŭ acordat avantage uneĭ fabrice construite la Azuga, care lucrează mobile curbate cu lemnul importat demi-fasonat din Braşov, în vreme ce la noĭ în Iaşĭ avem o atare fabrică condusă de proprietarul eĭ, inginerul Finchelştein, care nu lucrează de cît fagul tăiat din pădurile noastre.

Cît pentru progresele realisate de industriile naţionale sub actualul regim protector, nu vom avea multe de spus, de oare-ce după doĭ anĭ de aşteptare vom vedea cu toţiĭ sub ochiĭ noştri probele materiale şi indubitabile pentru a judeca. Vom adăogi însă cerînd guvernuluĭ să dea cea maĭ largă înlesnire şi cel maĭ favorabil teren industrialilor romînĭ pentru a nu fi întru nimic înpiedicaţĭ la o bună, meritorie şi demnă expunere.

Apelul Ministerial ne spune, fără pretenţia de a concura statele cu industria maĭ înaintată ca a noastră, să ne presentăm şi pe terenul industrial.

Avem dreptul a pretinde ca industriile noastre în urma sacrificiilor făcute să fi ajuns în stare a produce fabricate utile, bine fasonate şi cu gust confecţionate.

Cu această fericită ocazie avem dreptul a cerceta, care sunt roadele ce ne aŭ dat stabilimentele noastre industriale şi la ce foloase ne putem aştepta pe viitor din existenţa şi progresul lor. Sindicatele formate sub auspiciile binefăcătoare ale legeĭ vamale aŭ putut profita de pildă fabricelor de sticlărie, de parafin, exploatatorilor de gaz etc. etc. Dar statul, dar avuţia publică, dar consumatorul, dar întreaga economie naţională ce folos aŭ tras în trecut şi la ce poate sperà pe viitor? Eată chestia principală care trebue pusă înnainte în această discuţie importantă. Care e produsul pămîntuluĭ romînesc valorificat prin concursul industrieĭ naţionale şi care e creşterea valoreĭ pămîntuluĭ capatată după urma creăreĭ acestor industriĭ ?

Exposiţiile regionale, ca şi cele locale şi maĭ cu samă acele universale aŭ de ţintă tocmaĭ a se cunoaşte puterea productivă a unuĭ stat şi a se studia nevoile ce are saŭ lipsurile de organisare. Să nu scăpăm din vedere aceste interese.

G. D. Şerban.

11 IUNIE

Sub titlul de *„Scandalul mascaradă din Bucureşti"* **facem în corpul ziaruluĭ o dare de samă despre înjghebarea poliţieneascămă a oculteĭ, menită a serbători aniversarea de 50 de anĭ a luĭ 11 Iunie 48.**

Se va vedea cum şarlatanii din guvern carii se daŭ de liberalĭ aŭ snopit în bataie lumea care nu vroia să se amestece cu şleahta de beţivanĭ aĭ oculteĭ.

Această şleahtă numeroasă se alcătuia din bătăuşiĭ poliţieĭ, în cap cu toţĭ melissieniĭ partiduluĭ, şi pentru a o face şi maĭ numeroasă s'a adus de pe la toate şcoalele publice, mulţime de copiĭ cariĭ eraŭ luaţĭ în ghionturĭ ca să strige *ura.*

Aŭ maĭ participat la serbarea poliţieĭ societăţile ungureştĭ

Olvasó egylet,
Magyar segéli egylet,
Magyar dalkoer.

Cum şi acele israelite aduse şi ele cu nepusă masă :

Malbish Neurim
Aghidas Achim
Rodfe Zedek
Marpe Lenefeş
Aesculap

Jandarmiĭ pedeştri, sergenţiĭ şi agenţiĭ secreţĭ, incunjuraŭ cortejul. Se părea un cortegiŭ de arestanţĭ, iar nu o manifestaţie naţională.

Din juneţă

Suntem într'una din zilele patriotice ale luneĭ curgătoare. In cabinetul primaruluĭ, d. Gane, aruncat în jîlţ, avea peste drum pe primul ajutor, d. Tacu.

Patriotizmul era la ordinea zileĭ : tămbălăul de la 11 Iunie fusionase cu crima anti-romînească de la Dersca şi, în cabinetul primaruluĭ, d. Tacu se arăta foarte ingrijat.

— Dacă ie p'aşea — grăi oftînd voĭnicul de la Costuleni — eŭ prefer pe jidanĭ...

— Hotărîtor, replică primarul : Finkelştein n'ar fi avut curajul abateluĭ.

— Am să rěsbun eŭ ţara, strigă d. Tacu : Toată brinza de la Todirenĭ am s'o vînd la jidanĭ.

Un aprod întrerupse, pentru moment, acest dialog patriotic. El aduse şi puse pe masa primaruluĭ, o telegramă. Primarul o deschise : era o invitaţiune a primaruluĭ capitaleĭ, către primarul Iaşuluĭ de a participa la tămbălăul de la 11 a. c.

D. Tacu, isbit atuncĭ de o mare idee patriotică : să dăm o masă poporenilor, să tocmim banda luĭ Curechiŭ ca să cînte pe piaţa „Unireĭ" : saŭ, în alţĭ terminĭ, să luăm 400 de galbenĭ din fondul milioanelor.

— Eŭ sunt de altă părere, interveni primarul : să ducem Iaşul la Bucureştĭ.

— Nu pricep.

— Vom pleca amîndoĭ la Bucureştĭ şi vom duce cu noĭ steagul comuneĭ Iaşĭ....

— Aoleŭ — se văită d. Tacu — nu ştiĭ că l'am pus amanet ?

— Să-l scoatem şi să plecăm.

Am nevoe chiar de serviciile d-tale : studiĭ n'aĭ — ca să poţĭ ţinea o cuvîntare — dar, ca fost serjent major al gărzeĭ civice, aĭ ocazia să te manifestezĭ : veĭ purta drapelul, alăturĭ cu toate societăţile şi cu cele-l'alte instituţiĭ.

Şi d. Tacu, discipol disciplinat, se presintă seara în uniforma de sergent-major de gardă civică, avînd pe embonpointul săŭ rotunjor, drugul drapeluluĭ comuneĭ.

— Toată juneţa îmĭ defilează înaintea ochilor — zise el, rîzînd, primaruluĭ.

Teodor Codrescu

Eram în 24 Mart 1894, Joĭ, pe la orele 3 p. m. ; Cortegiul funebru al decedatuluĭ T. Codrescu se oprise în dreptul statueĭ luĭ Gh. Asachi, ce zăcea atuncĭ în piaţa Treisfetiţelor, iar nu ca acum în faţa Teatruluĭ. Subscrisul îşĭ încheiă cuvîntarea sa funebră cu cuvintele : «Cornelie nu uita vorba lăsată cu limbă de moarte : *Codrescu şi Uricarul*» ; aceste cuvinte se găsesc tipărite în prefaţa volumuluĭ XXV din Uricar, căcĭ a fost dat bătrînuluĭ Codrescu să-şĭ închee activitatea sa istorică cu necrologul său.

Trist sfîrşit pentru acest venerat bătrîn şi tristă amăgire pentru noĭ astă-zĭ.

Nimic din dorinţele ilustruluĭ răposat nu s'au îndeplinit şi ne e maĭ lesne a acuza vremile de cît oameniĭ, căcĭ vremea e un factor neresponsabil, pe cînd omul e responsabil.

Dacă în istoria mare a omeniriĭ, factoriĭ sociali şi economicĭ dictează masa omeniriĭ silind pe om să fie supt vremurĭ, nu tot ast-fel e şi în micile fapte omeneştĭ.

T. Codrescu e dovada cea maĭ vie de ce poate rîvna individuluĭ faţă cu vremea, căcĭ dacă a fost vre-o vreme maĭ puţin propice activităţiĭ istorice în genul luĭ Codrescu a fost vremea în care a trăit el.

Fără pregătire anumită, fără îmboldire din partea cuiva, fără acel spirit de discernămînt ştiinţific, Codrescu a muncit munca uneĭ generaţiunĭ spre a dovedi viitoromeĭ că în cele omeneştĭ individuale rîvna face totul.

Eram într'o zi la Codrescu. Contactul cu el te încălzea, îţĭ dădea puterĭ de muncă, căcĭ era suggestiv prin traiul său, prin portul său, prin vorba sa, prin chipul său de a fi. Cînd iată că vine un evreu tipograf, mi se pare d. Gotlieb, în micĭ daraverĭ de tipografie.

Jalbe şi tînguirĭ reciproce începură despre mersul rău al tipografiilor din Iaşĭ. La tînguirea prosaică a evreuluĭ tipograf, faţa luĭ Codrescu se însenină şi cu un aer profetic spunea : «Ian ascultă, măĭ ; tu te îngrijeştĭ pentru cele trupeştĭ, eştĭ nemulţămit de lipsa de lucru. Eu, slavă domnuluĭ, n'am ce lucra ; trăesc cum mă vezĭ (era într'un cămeşoiu mare şi lung şi pantalonĭ de doc) ; dar muncesc pentru Uricarul ; acesta este copilul meŭ. Am unul trupesc, pe Cornelie al meŭ ; nu ştiu ce-a face el, treaba luĭ ; eŭ caut să mi-l întregesc pe al meŭ. Pentru el trăesc, căcĭ el îmĭ va purta numele pe vecĭ».

Evreul remăsese nedumerit de accentul profetic al vorbiĭ bătrînuluĭ, şi luîndu-şĭ cele de lipsă plecă.

Eŭ remăseĭ, căcĭ lucram împreună cu Codrescu la vol. al XVIII-lea.

Mă mişcase întorsătura oratorică a vorbiĭ bătrînuluĭ ; simţiĭ atuncĭ rîvna pentru nemurirea literară. In momentul acela mi se păreaŭ uniĭ oamenĭ ca Hajdeu, carĭ aŭ criticat prea aspru Uricarul, căcĭ mi-am zis : «nu se poate ca în aşa suflet să nu fie ideal mare.»

Codrescu a făcut operă peste timpul seŭ, de şi a lucrat sub vremea în care a trăit.

El urmărea un gînd mare : să continue Uricarul ajutat de tinerĭ devotaţĭ cercetărilor istorice ; să institue o societate a Uricaruluĭ, lăsînd un fond anumit pentru publicarea maĭ departe, căcĭ ţinea grozav de mult la 50 volume. Parcă vedea cu ochiĭ, umplut raftul dulapuluĭ săŭ din părete cu 50 volume de Uricar. Şi să fi trăit teafăr şi sănătos încă 8 ani o făcea.

Codrescu nu cunoştea oboseala. La vrîsta de 73 anĭ muncea de la 6 dimineaţa până la 8 sara : cetea, copia, scria, corecta ; necontenit îl găsiaĭ în ocupaţie. In cîţi-va anĭ ne-a dat 10 volume, cîte 2—3 pe an.

T. Codrescu doarme acum somnul cel veşnic ; el a murit liniştit şi doarme liniştit ; scopul vieţiĭ şi l'a împlinit prea în de ajuns. El şi-a lăsat un nume cu atît maĭ mare, cu cît ne îndepărtămde el.

Din ce în ce opera luĭ va fi consultată şi noĭ toţĭ care urmăm luĭ Codrescu nu putem nesocoti munca luĭ.

E mare lucru acesta ca un om să se pună numaĭ de cît treaptă de suit în scara progresuluĭ ! Codrescu e din aceştia. In scara progresuluĭ cercetărilor istorice, Uricarul luĭ Codrescu e o treaptă, pe care trebue s'o urcĭ, cum altă treaptă e Kogălniceanu.

Codrescu n'a închegat nimic, n'a sistematizat nimic, dar a adunat ca albina material istoric.

Şi nu ştiŭ dacă în starea actuală a cercetărilor istorice la noĭ, nu fac opere maĭ bune ceĭ ce adună material de cît ceĭ ce fac teoriĭ. Teoriile cad, faptele rămîn. Codrescu va rămînea pururea. Dar... este un dar; Codrescu trebue întregit.

Par'că aud vocea luĭ Codrescu răsunîndu-mĭ în urechĭ, căcĭ omul murind, firea luĭ viază în ceĭ cu care a trăit; parcă 'l aud că grăeşte nemulţămit că gîndul luĭ nu s'a îndeplinit. Unde sînt cele 50 volume de Uricar! Unde e societatea Uricaruluĭ! *Epea pteroenta*, dorinţĭ deşarte, căcĭ urmaşiĭ aŭ dovedit pe deplin că nu vremile staŭ supt oamenĭ, ci oameniĭ supt vremurĭ.

Focul sacru al muncii intelectuale nu e dat a încălzi pe orĭ-cine, şi orĭ cîte îmboldirĭ practice s'ar face tot impuls nu poate fi.

Dacă supt raportul general al mişcăriĭ istorice, progres se face zilnic, supt raportul special al promovăreĭ Uricaruluĭ n'avem nicĭ un cuvînt de bine.

Cele 25 de volume sînt carte închisă pentru cine vrea să le consulte.

Inchipuiţi-vă o *Revue des Deux Mondes* fără un indiciu alfabetic de autorĭ şi scrierĭ! Acesta e Uricarul. In cele 25 volume cu 750 colĭ tipărite, cu 12000 paginĭ, cu peste 2000 bucăţĭ documente, de te-aĭ pune să cauţĭ ceva eştĭ expus a te rătăci.

Mi-a trebuit în o sară să caut o mică notiţă despre o vorbă istorică! In zadar mi-a fost truda, 3 ceasurĭ am răsfoit Uricarul de-a rîndul!

Mi-am zis atuncĭ. Pentru a rîdica vaza colecţieĭ Uricaruluĭ e de nevoe un indice complect de nume şi lucrurĭ, în care să citeşte ca în o carte deschisă tot ce cuprinde Uricarul. Şi, doamne, cîte nu cuprinde Uricarul!

Cine va avea urechĭ de auzit şi iniţiativă de luat pentru un indice, căcĭ, tu Codrescu, nu maĭ eştĭ pentru a încălzi cu sufletul tăŭ arzător munca celor tinerĭ!

Gh. Ghibănescu

ACTUALITATĬ

Edison la Viena

Nu e vorba însă de acel american, ci de unul nou, de polonezul Jan Szczepanik care, după cele spuse de «Neue Freie Presse» ar fi un genial născocitor, vrednic rival al americanuluĭ Edison. De alt feliŭ numele acesta trebuie privit astăzĭ ca un *simbol* al geniuluĭ descoperitor.

Intr'un colţ retras al Vieneĭ se află instalat misteriosul atelier al nouluĭ Edison şi acolo aŭ văzut lumina zileĭ cîte-va măreţe invenţiunĭ. *Telectroscopul*, între altele, care va permite nu numaĭ să vorbim la distanţă, dar în acelaşĭ timp să vedem pe conlocutorul nostru. Este una din cele maĭ sublime aplicaţiĭ ale electricităţiĭ, şi aparatul e mult superior fonografuluĭ luĭ Edison.

Fotografia e pe cale de a fi revoluţionată de noile invenţiunĭ ale luĭ Sczepanik: cu ajutorul eĭ se execută desemnurĭ splendide pe covoare şi altele; este un «războiŭ» fără desemn.

Telegraful fără sîrmă preocupă în deosebĭ pe Edisonul Vienez şi în «strada ungară» No. 12 unde e situat atelierul se lucrează fără preget pentru aducerea la îndeplinire a acesteĭ recente născocirĭ ştiinţifice.

In mare parte atelierul e subteran şi se lucrează la lumina electrică avînd o intensitate de 40,000 de luminărĭ.

Numaĭ o mică parte din invenţiunile luĭ Sczepanik sunt cunoscute publiculuĭ. Altele însă au rămas în taină şi vor surprinde lumea maĭ tîrziŭ. Insuşĭ telectroscopul, terminat şi perfecţionat, se află păstrat în camera cea maĭ ascunsă a clădireĭ a căreĭ cheie descoperitorul n'a încredinţat'o nimănuĭ.

Aparatul va fi trimis la marea expoziţie de la Paris. Pentru expoziţia vieneză Sczepanik a destinat faimosul rezboiu fără desemn şi va desemna marele gobelin imperial.

Şi sunt oamenĭ care vorbesc de «falimentul ştiinţeĭ.»

VIS

Am visat frumos azĭ-noapte:
Am visat că te sărut.
Eŭ am vrut şi tu aĭ vrut,—
Amîndoĭ cu drag am vrut,
Să vorbim încet, în şoapte.

Ş'am vorbit o limbă nouă;
Părea vis venit de sus;
Dar s'a dus, de-apururĭ dus,
Visul nostru ni s'a dus
Sprinten, peste-o clipă, două.

Şi acum mi-e ciudă, dragă.
Că... să vezĭ de ce,—mi-am zis:
De ie vis—şi doar ie vis—
Să-ţĭ fiŭ drag, aş vra în vis
Cel puţin o noapte 'ntreagă.

Iară mult de nu se poate
Să visez,—eŭ sînt perdut.
Să sărut, să te sărut,
Las' de treaz să te sărut,
Şi-ţĭ daŭ visurile toate.

Iaşĭ, 1898, Aprilie.

M- Rusu

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Imparatul Wilhelm II e cunoscut prin originalităţĭ. Ultima e demnă de înregistrat şi e de domeniul arteĭ escluziv. Cu ocazia aniversăriĭ a zecea de la urcarea sa pe tron, Wilhelm II făcu o surpriză corpuluĭ artistic de la marea operă din Berlin. Fără să fi anunţat din timp direcţia orĭ administraţia teatruluĭ, Monarcul făcu o vizită teatruluĭ. Abia s'aŭ putut face micĭ pregătirĭ—şi perechea imperială îşĭ făcu apariţia. In mijlocul grupuluĭ de artiştĭ Wilhelm rosti un discurs asupra arteĭ. Intre altele s'a pronunţat în mod favorabil asupra naturalismuluĭ în artă.

*

La Weidling în Germania s'a găsit spînzurat de un copac, studentul în filosofie Iulius Puch, în vrîstă de 22 de anĭ.

*

Un pictor englez de mare reputaţie, Sir Edward Bume-Jones a murit. Acesta e al treilea pictor ce-l pierde Anglia anul acesta.

*

Faimosul profesor Karl Rokiţansky a murit la Gratz. Era unul din ceĭ maĭ iluştri ginecologĭ germanĭ.

*

La Praga se ţine zilele acestea un congres de jurnalişti slavĭ.

*

In marea grădină a Luxemburguluĭ, la Paris s'a inaugurat monumentul luĭ St. Benve, ilustrul critic care a jucat un rol esenţial în mişcarea literară a Franţeĭ moderne.

*

Pînă astăzĭ Monitorul oficial n'a publicat scoaterea la concurs a catedreĭ de declamaţie din oraşul nostru. Se ştie că concursurile se publică cu treĭ lunĭ înainte de ziua examenuluĭ.

*

Ministerul Instrucţiuneĭ Publice prin ordinul No. 29,754 din 8 Iunie 1898 a aprobat şi recomandat d-lor Prefecţĭ de judeţe, cărţile apărute de curînd în editura librărieĭ Nouă P. Iliescu şi D. Grossu pentru premiĭ.

1). *Cartea Premiantuluĭ şi a Şcolaruluĭ în Vacanţă.*

2). *Conducătorul în Viaţa practică a absolventuluĭ Scoaleĭ primare.*

Ambele lucrărĭ, unice în literatura noastră didactică, întocmite de d-niĭ C. Manoilescu, Victor Munteanu şi C. Zaharia, merită toată atenţiunea autorităţilor respective pentru a fi distribuite ca premiĭ, după cum însuşĭ d-l Ministru le recomadă primăriilor cu deosebită preferinţă.

*

A apărut · *Aritmetica comercială* pentru uzul şcoalelor profesionale de băeţĭ şi de fete şi pentru clasa I de gimnaziĭ şi licee de *Gh. Gr. Gheorghiu* profesor de matematicĭ la şcoala comercială gradul I din Iaşĭ. Preţul unuĭ esemplar 3 leĭ 50 banĭ.

*

Intre cărţile admise de Ministrul şcoalelor pentru premiĭ vedem figurînd şi o carte a Fraţilor Şaraga *„Cartea elevuluĭ premiat“* lucrată de o asociaţie de profesorĭ şi institutorĭ.

Mirarea ne-a prins, cînd am văzut că textul cărţeĭ supt această cupertă e „Cartea de cetire“ de Puiu neschimbată, carte scoasă din şcoale prin ordin ministerial.

INFORMAŢII

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ“ primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Erĭ curtea cu jurĭ a achitat pe Costachi Roboae acuzat pentru lovirurĭ aplicate femeeĭ sale Axinia carĭ i-a cauzat moartea.

Inculpatul a fost aparat de d. S. Manu. Acuzarea a fost susţinută de d. procuror Stoenescu.

— —

Primăria plăteşte pentru întreţinerea stradelor asfaltate, 130,000 leĭ anual, cu toate acestea, pentru a vă face idee de cum se întreţin stradele, n'avem decît să ne uităm la cele maĭ principale şi maĭ frequentate, ca de pildă str. Stefan cel mare şi maĭ ales întrarea de la Palatul ad-tiv, unde gropile sunt tot atît de marĭ ca şi pe vechile strade cu bolovanĭ.

Póte că ceĭ 130,000 leĭ maĭ aŭ şi altă destinaţie? Să ni se explice.

— —

Am anunţat maĭ zilele trecute că s'a prins de poliţie pe evreul Löbel autorul furtuluĭ de la magazia de sticlărie a d-luĭ Tanenzaft. Astă-zĭ am putut afla că numitul este un alt Löbel iar nicĭ de cum adevăratul autor al furtuluĭ.

Suntem informaţĭ că s'a cercetat şi se urmează cu stabilirea identităţeĭ.

— —

Suntem positiv informaţĭ, că: evreul cămătar Samoil Haberman, a fost denunţat parchetuluĭ de modul cum exploatează pe meseriaşiĭ de la C. F. R. Parchetul a trimis denunţul comisieĭ I.

In ziua de 28 Maĭ expirat maĭ mulţĭ meseriaşĭ au fost citaţĭ la comisie de sub comisarul Danţuş, însărcinat cu această anchetă, însă pînă în present, nu s'a luat nicĭ o măsură netrimiţindu-se actele autorităţeĭ în drept.

Atragem atenţiunea d-luĭ prim-procuror, asupra acestuĭ fapt, şi credem că d-sa care este inparţial va cere lucrările şi găsind caz de urmărirea aceluĭ speculator va lua dispoziţiĭ în consecinţe.

— —

Cu trenul de marfă din Dorohoiŭ au fost aduşĭ ierĭ în Iaşĭ, 100 boĭ de velniţă, cu destinaţie pentru Rusia.

Unul din aceştĭ boĭ o luă la fugă şi, întînind pe cismarul Baraş l'a luat în brazdă, iar pe un alt evreu, L. Rosman, l'a isbit ast-fel că nenorocitul şi-a rupt piciorul.

— —

Evreul Simon Poper, din strada Palat 58, a perdut din buzunar pe strada Anastasie Panu, un mandat al caseĭ de depunerĭ No. 26,014, pe suma de 280 l.

— —

D-nele institutoare şi d-niĭ institutorĭ din Iaşĭ sunt convocaţĭ pe ziua de 20 Iunie a. c., a se întruni în localul şcoaleĭ de băeţĭ «Treĭ-Erarchi» No. 1 pentru a alege un al doilea candidat în consiliul general de instrucţiune, în urma balotajuluĭ de la alegerea trecută din 21 Maĭ, între d-niĭ Victor Munteanu şi C. Tincu.

— —

Institutoriĭ din localitate: *C. Manoilescu, C. Zaharia* şi *Victor Munteanu*, aŭ alcătuit «Cartea premiantuluĭ şi a şcolaruluĭ în vacanţie», care a fost aprobată şi recomandată de ministerul instrucţiuneĭ tuturor prefecturilor cu circulara No. 29754, spre a fi cumparată cu ocazia distribuireĭ premiilor.

Fraţiĭ Şaraga librarĭ din localitate, geloşĭ de succesul ce prevedeaŭ acesteĭ cărţĭ, în scopul pe de o parte de a o discredita, iar pe de alta de a face eĭ un bun gheşeft, aŭ luat o maculatură «Cartea de citire de Puiu» scoasă deja din întrebuinţare în şcoale prin o circulară specială încă din 1896, au îmbracat această maculatură într'o copertă nouă, pe care a pus titlul «*Cartea şcolaruluĭ premiat*» şi ast-fel aŭ pus-o în vînzare.

Manopera aceasta ne maĭ pomenită în analele editorilor aŭ alarmat cu drept cuvînt pe autorĭ carĭ aŭ şi depus o plîngere la parchet.

— —

Expoziţia de la liceul Varlam

Cu ocazia examenelor generale, fiecare şcoală expune muncile elevilor, produsul intelectual al anuluĭ.

Institutul liceal de domnişoare Varlam s'a distins în totdeauna în această privinţă. Şi ca în toţĭ aniĭ, aşa în ăst an, sala cea mare a şcoaleĭ abundă de lucrurĭ manuale, foarte reuşite, lucrate cu mult gust, sub conducerea domnişoareĭ Eusofine Fait, o măiastră distinsă.

Impresia pe care o obţiĭ la vizitarea săleĭ, este că te afli într'un atelier, în care sunt expuse lucrărĭ datorite unor măestre.

Felicităm şi pe eleve şi pe maiestră pentru silinţele ce-şĭ daŭ.

— —

UN ACUZAT ORIGINAL

Sîmbătă 13 Iunie Curtea cu jurĭ din Iaşĭ va judeca pe Ion Iordan acuzat pentru ameninţărĭ cu moartea contra luĭ Gheorghe Costin.

Publicăm interogatorul acuzatuluĭ.

Din el se vede că acuzatul e un om foarte original dacă nu chiàr... nebun.

Cum să-ĭ zicĭ nebun, cînd 8 doctorĭ din ceĭ maĭ celebri aĭ Iaşuluĭ s'aŭ pronunţat în 2 rîndurĭ, că acuzatul e complect sănătos.

Interogator 20 Aprilie 1898

Ioan Iordan, 47 anĭ, romîn, stoler în com. Epurenĭ districtu Fălciu, dom. Iaşĭ tîrguşorul Nicolina, căsătorit, are 2 băeţĭ Ion şi Grigore şi o fată Marita, carte ştie, judecăţeĭ n'a fost dat, rude are mama Elena Iordan la şoseaua morilor de foc; are casă şi pămînt; statura mijlocie, părul castaniŭ închis, fruntea, nasul şi gura potrivite, ochiĭ albaştri, mustetile barba castaniĭ deschise, înălbind, faţa smadă, oseb. semne: o cicatrice deasupra sprinceniĭ stîngĭ.

1) In ce relaţiunĭ trăeştĭ cu Gh. Costin?

1) De vr'o 5 anĭ trăesc răŭ, căcĭ în anul 1893 saŭ 1894 a voit să mĕ esecute pentru plata bezmenuluĭ, căcĭ era funcţionar la comună pentru incasarea acesteĭ dărĭ; şi a voit atuncĭ să-mĭ strice şi uşa. Acum un an, i-a murit un cal şi el a spus că iĭ l'am împuşcat eŭ şi m'a dat în judecată, aducînd marturĭ aceştia aŭ jurat falş şi am fost condemnat de trib. să-ĭ plătesc 330 leĭ. Vĕzîndu-mĕ condemnat, i-am spus că nu sînt mulţămit de judecata trib. şi să punem fie-care cîte o mie leĭ în deposit şi să ne adresăm la nişte negustorĭ să ne judece, şi după cum vor zice eĭ, aşa se remîne şi să ne supunem. El nu a voit şi atuncĭ i-am scris o scrisoare pe o coală de hîrtie şi o carte postală prin care i-am spus, că dacă nu voeşte să se judece după cum i-am spus, atuncĭ să se bată în duel cu mine cu cuţitu, cu spaga saŭ cu puşca, iar dacă nu va voi să bată în duel atuncĭ am să-l omor.

2) Pentru ce să se maĭ judece odată, de vreme ce el avea hotărire dată în ultima instanţă şi prin care 'ĭ dădea cîştig de cauză?

2) Pentru că hotărîrea tribunaluluĭ nu este dreaptă.

3) De cine este scrisă scrisoarea aceasta pe o coală de hîrtie?

3) Este scrisă de un scriitor, pe care nu ştiŭ cum îl chiamă, căruia i-am dictat-o de a scris-o şi pentru care i-am plătit 40 banĭ; însă este subscrisă de mine.

4) Dar cartea postală de cine este scrisă?

4) De mine este scrisă şi subscrisă.

5) Cum 'ĭ-aĭ trimis scrisoarea scrisă pe coala de hîrtie.

5) Am dus'o şi am dat'o luĭ Marinciu croitorul din Nicolina pentru ca să 'ĭ-o înmănezе.

6) Ştiĭ că duelul este oprit?

6) Nu am ştiut.

7) Cum voeaĭ să te baţĭ în duel cu dînsul?

7) Să ne luptăm cu cuţitul, cu spaga, saŭ să ne împuşcăm cu puştile, după cum va voi el.

8) Nu-ţĭ daĭ samă că silindu-l să se bată la duel facĭ o faptă rea şi dacă îl omorĭ apoĭ facĭ şi maĭ răŭ şi eştĭ pedepsit de lege?

8) Nu am ce face, am fost condemnat pe depunerile marturilor falşĭ fără ca să fiŭ vinovat.

9) Aĭ armele aceste cu care voeştĭ să te baţĭ în duel?

9) Numaĭ puşcă am, cuţit saŭ spagă eram se caut eŭ.

10) Şi dacă nu voeşte să se bată eştĭ decis să-l omorĭ şi cum?

10) Dacă nu voeşte să se bată la duel orĭ şi unde 'l voiŭ întîlni, am se sar asupra luĭ şi cu ce voĭ avea, cuţit ciomag etc. am să-l omor.

11 Şi acum că-ţĭ spun că, duelul este oprit, tot vraĭ să te baţĭ cu el în duel?

11) Tot voesc să mĕ bat.

12) Ce voeştĭ şi ce 'ĭ-aĭ cerut să-ţĭ dee ca să nu te maĭ baţĭ cu el în duel saŭ se nu'l maĭ omorĭ.

12) Dacă acum îmĭ dă 500 leĭ nu mĕ maĭ bat în duel şi nicĭ nu'l omor; dar dacă voĭ maĭ sta închis atuncĭ am să-ĭ cer maĭ mult; şi cînd voĭ eşi din închisoare iarăşĭ am să-l provoc şi de nu va voi să se bată am să-l omor.

13) Eştĭ dat în judecată prin Requisitorul d-luĭ prim-procuror No. 3534 din 20 Aprilie a. c. pentru că aĭ ameninţat prin scrisorĭ scrise de d-ta de a asasina pe Gh. Costin dacă nu se va judeca saŭ bate în duel cu d-ta, ce aĭ de aratat?

Igiena Copiilor

SRISOAREA II

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

In fine a treia şi ultima cauză este infecţiunea cu microbĭ de boale infecţioase în timp de epidemiĭ şi endemiĭ, care se transmit de la individ la individ prin contact direct saŭ prin aer şi produc boalele infecţioase. O escepţiune de la aceasiă regulă generală fac boalele de infecţiune a noilor născuţĭ: erisipelul, omfalita şi conjunctivita blenoragică, care nu se presintă sub formă de epidemiĭ şi endemiĭ şi sunt efectul unuĭ inoculaţiunĭ locale involuntare, de virus care produce aceste boale.

SCRISOAREA III

Mult stimată Doamnă!

Am pus la încercare pacienţa d-stră prin lungul meŭ preludiu. Nu'ĭ aşa? Singura mea scuză e că el era necesar pentru a vĕ iniţia, precum aţĭ exprimat dorinţa, în mod complect în *Igiena copiilor*. Deşi n'aşĭ voi să abusez maĭ de parte de indulgenţa d-voastră, totuşĭ, o spun de pe acuma, voĭ fi silit să mă maĭ abat icĭ-colo de la subiectul în discuţiune, spre a vă da nişte noţiunĭ de anatomie şi fisiologie a organismuluĭ infantil, noţiunĭ indispensabile pentru buna înţălegere a întreguluĭ.

Igiena copiilor se împarte în două, în igiena privată şi igiena publică. Igiena privată cade în sarcina părinţilor, igiena publică în sarcina statuluĭ şi a autorităţilor sanitare. Eŭ mĕ voĭ ocupa numaĭ de partea întăĭ.

Igiena privată se ocupă de:

1) Nutrirea copiluluĭ.
2) Cultivarea pieleĭ şi îmbrăcămintea.
3) Locuinţa, patul, somnul.
4) Cultivarea organelor respiraţiuneĭ.
5). Cultivarea sistemuluĭ osos şi muscular.
6) Cultivarea organelor sensuluĭ.
7) Cultivarea intelectuluĭ şi a funcţiunelor sufleteştĭ.

Mĕ voĭ ocupa pe rînd de fie-care din aceste puncte, găsesc însă necesar de a avansa o mică schiţă de desvoltarea normală a unuĭ copil de la naştere pînă la pubertate.

Iaşĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Vu urma)

Camera de Comerciŭ şi Industrie

Circumscripţia VIII-a Iaşĭ

CONVOCARE

D-niĭ fabricanţĭ şi industriaşĭ din oraşul şi judeţul Iaşĭ, sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în localul acesteĭ camere în ziua de Marţĭ 16 Iunie curent, ora 2 p. m. spre a-şĭ expune părerile lor asupra modului şi condiţiunilor în care ar putea participa la Expoziţia universală de la Paris din anul 1900.

Preşedinte, **G. D. Şerban.**

Secretar, *G. C. Stamatopol*

ANUNCIŬ

Luminarea corpuluĭ omenesc cu raze Röntgen pentru stabilirea boalelor interne şi chirurgicale.

D-r I. Goldfeld, Cernăuţĭ, Hauptstrasse 20.

De Inchiriet două apartamente în strada Butu No. 4. Unul la etajul întăĭ compus din cincĭ camere, bucătărie, pivniţă separată; altul la etajul de jos compus din 4 camere bucătărie şi pivinţă separată.

Un apart ment strada Albă compusă din patru camere şi bucătărie.

Doritoriĭ se vor adresa strada Rece No. 2

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ iudustriale,

punîndu-ne la disposiţiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

13) Este adevarat că am săvîrşit acest fapt, care se poate constata şi din scrisorile mele.
14) Maĭ aĭ ceva de aratat ?
14) Nu.
15) Marturĭ aĭ ?
15) Nu.
Cetindu-ise stărue şi subscrie.

— —

In spitalul Sft. Spiridon s'a internat pe Dumitru Jitariu, din comuna Curcheştĭ, judeţul Vasluĭ, serv la Gheorghe Alexandru, care se găseşte aproape strivit de loviturile unuĭ buhaĭ. El se află în cura d-luĭ d-r Botez.

— —

In numărul de Luni, s'a zis că d-na Marcus ar fi depus cu succes penultimul examen de absolvirea conservatoruluĭ.

Adevĕrul este că doamna Marcus a absolvit încă anul trecut, cursurile şcoaleĭ.

S'a rectificat.

— —

Băeţiĭ Crişu Gh. şi Tanasă Constantin din şcoala de încălţămiţe a luĭ G. Caracaş, aŭ dispărut de la şcoală furînd şi 23 perechĭ încălţăminte.

Aŭ fost prinşĭ şi duşĭ îndărăt.

— —

Tribunalul secţia I a condemnat erĭ la un an închisoare, pentru furt, pe Gheorghe Lateş.

— —

Un căţel al luĭ Leizer Steclaru din str. Arcu No. 5, a muşcat de picior pe d. Aurel Rişcanu.

Căţelul a fost trimis institutuluĭ antirabic.

— —

Prefectul de poliţie a destituit pe copistul poliţienesc Haralamb, fiind-că părintele acestuia ar fi votat pentru d. general Manu.

Asemenea resbunărĭ josnice nu se comentează.

— —

O servă de la d-l telegrafist Mihailescu din str. Tataraş 26, a fugit din serviciŭ, furînd de la stăpînul ieĭ un ceas de argint cu lanţ de metal.

— —

Suntem informaţĭ că d-l controlor Al. Comarnescu de la C. F. R. se serveşte acasă la d-sa cu agenţĭ din staţie la curăţitul geamurilor şi tăetul lemnelor.

Scandalul Mascarădă din Bucureştĭ

Ziarele bine informate din capitală ne aduc ştirea că pînă 'n ultimele momente guvernamentaliĭ stăteaŭ la îndoială dacă trebuie sau nu să renunţe la mascarada pregătită sub auspiciile poliţieĭ. Dar banĭĭ se păpase, trebuia să se dee socotelĭ şi la colectiviştĭ socotelile nu sunt lucrurĭ tocmaĭ uşoare.

Faţă cu deciziunea oculteĭ de a procede la înjghebarea mascaradeĭ, un manifest anonim a fost respîndit în capitală în zecĭ de miĭ de exemplare, în următoarea cuprindere :

«Nu mergeţĭ la mascarada oculteĭ !

«Nu mergeţĭ la farsa şarlatanilor !

«Nu mergeţĭ la duşmaniĭ naţionalismuluĭ şi aĭ democraţieĭ !

«Nu mergeţĭ la Carada !

«Mergeţĭ la *Dacia* unde va vorbi tribunul poporuluĭ Nicolae Fleva !

«Jos oculta !

«Jos şarlataniĭ !

La ora 1 o mare întrunire publică are loc la Dacia.

După ce vorbesc maĭ mulţĭ oratorĭ, mulţimea aclamă pe d. Fleva care anunţă că va vorbi la Filaret.

— N'aveţĭ *tribună*, dar aveţĭ pe *tribun*, spune oratorul, în ovaţiile sale entuziaste.

Roagă mulţimea să-l urmeze şi mulţimea îĭ respunde prin aclamaţiunĭ.

Sunt miĭ de oamenĭ în sală, carĭ staŭ îngrămădiţĭ unii lîngă alţiĭ, pentru a sorbi cuvintele d-luĭ Fleva.

D-sa se miră că oamenĭ, ca ceĭ de la guvern, huĭduiţĭ şi înjuraţĭ de popor, maĭ aŭ curajul să facă mascarade.

— «Pot să le facă, pentru că pe măscăricĭ nu'ĭ poţĭ opri de a fi ridicolĭ. Nu le putem însă permite să uzurpe drepturile celor de la 48.

«Toată onoarea se cuvine luĭ Heliade». Oratorul este atît de emoţionat, că vocea sa tremură. «La Filaret», încheie d. Fleva şi miĭ de vocĭ repetă :

— *La Filaret ! La Filaret !*

Oratorul dă citire următoareĭ rezoluţiĭ :

REZOLUŢIE

In faţa Oculteĭ nerusinate şi îndrăzneţe care, după ce prin actele guvernuluĭ eĭ, a călcat şi batjocorit principiele sacre de naţionalitate, de libertate şi de frăţie, proclamate prin mişcarea patriotică de la 1848, vine astă-zĭ să o profaneze, prezentîndu-se ca urmaşa eĭ :

Cetăţeniĭ capitaleĭ, întruniţĭ astă-zĭ 11 Iunie, în sala Dacia, şi revoltaţĭ de această cutezare, protestă din toate puterile lor şi tăgăduind şarlatanilor publicĭ carĭ aŭ abuzat de credulitatea publică, dreptul de a vorbi în numele liberalismuluĭ şi democraţieĭ romîne, şĭ a adăposti pasiunile şi interesele lor meschine la umbra figurilor măreţe carĭ aŭ făcut pe 1848, îĭ denunţă ţăreĭ şi opinieĭ publice înferind şi în astă ocaziune secta lor blestemată.

Cetăţeniĭ Capitaleĭ exprimă în acelaş timp cultul şi admiraţiunea lor pentru eroii şi martiriĭ carĭ s'au sacrificat cu atîta desinteresare pentru patrie.

La răspîntia stradeĭ 11 Iunie cu Principatele-Unite, cele două procesiunĭ se întîlnesc.

Serjenţiĭ de oraş şi jandarmiĭ, carĭ înconjură şi păzesc procesiunea colectivistă se reped ca nişte sălbatecĭ asupra manifestaţieĭ fleviste, care înaintează.

Urmează o panică indescriptibilă. Serjenţiĭ cu tesacele şi jandarmiĭ cu paturile puştilor isbesc în mulţime. Ţipete se aud. O imbulzeală grozavă se produce. Maĭ mulţĭ cetăţenĭ sunt loviţĭ de sbirĭ, în timp ce muzicele militare, puse la dispoziţia colectiviştilor, întonează «Deşteaptă-te Romîne !..»

D-niĭ Grigorescu, Gr. Manu, Arion şi alţiĭ găsesc azil, într'o curte. D. Fleva, înconjurat de serjenţĭ, se refugiază, în trăsura comandantuluĭ de jandarmĭ pedeştri, care mergea în fruntea mascaradeĭ colectiviste.

Ceĭ-l'alţĭ cetăţenĭ, loviţĭ de soldaţĭ, respinşĭ de mulţimea colectiviştilor, se împrăştie în toate părţile.

Stîndardele societăţilor, care însoţesc escursiunea flevistă, sunt rupte şi călcate în picioare de bandele aninate. Stîndardul «Căruţaşilor», este sfîşiat de serjenţĭ, iar preşedintele societăţeĭ, d. Nicu Ionescu, lovit pînă la sînge.

D. deputat Mitică Apostol este de asemenea lovit.

Instrumentele muzincanţilor sunt stricate, sub loviturile tesacelor şi ale paturilor de puşcă, iar muzicanţiĭ scapă de furia bandiţilor, numaĭ cu fuga.

Sunt cîţi-va răniţĭ. Unul dintre manifestanţĭ, care însoţea pe veteraniĭ pompierĭ de la 48, este izbit în faţă de un jandarm. Tînărul manifestant cade în trăsură cu figura sîngerată, în timp ce lumea înfiorată dă înapoĭ în faţa sălbătăcieĭ colectiviste.

Zăresc pe d. Fleva, în trăsura căpitanuluĭ de jandarmĭ, unde se refugiase, cu un buchet în mînă, în momentul învălmăşeleĭ.

Mă urc în trăsură lîngă d-sa şi îl întreb dacă nu e lovit.

Tribunul îmĭ respunde indignat că ceea ce se petrece e ne maĭ pomenit.

— Nu s'a maĭ văzut manifestaţie populară, păzită de armată, răspunde d. Fleva.

Dîndu-mă jos din trăsură, tribunul se refugiază, în intrarea caseĭ cu No. 57, din strada 11 Iunie, unde este înconjurat de tineretul universitar.

In vremea aceasta, în sunetul muzicelor şi al tobelor, păzită de armată şi poliţie, procesiunea colectivistă defilează.

Un huiduit puternic răsună.

Sergenţiĭ şi jandarmiĭ şarjează din noŭ mulţimea. Zbiriĭ se apropie, pînă în dreptul tribunuluĭ ; nu aŭ însă curajul să lovească. Mulţimea huiduieşte din noŭ şi huiduiturile se repetă, din gură în gură, pînă în capătul caleĭ Rahova.

In cacofonia produsă de huiduiturĭ şi de musicĭ, procesiunea funebră a colectivităţeĭ îşĭ scurge valurile murdare, spre oraş.

Trebuie să adaug că şarjele sergenţilor şi jandarmilor aŭ fost comandate de inspectorul de poliţie, Otnescu şi de comisariĭ Mărunţeanu, Munteanu şi Costescu.

Dintre agenţiĭ de poliţie, s'aŭ distins, prin barbaria lor faţă cu cetăţeniĭ, sergentul-major cu No. 827 şi sergenţiĭ cu N-rile 136, 865 şi 870.

Pe cîmpia „Libertăţeĭ"

După trecerea procesiuneĭ colectiviste, manifestaţia liberalilor democraţĭ se reformează.

D. Fleva este din noŭ aclamat şi cetăţeniĭ, terorisaţĭ de bandele colectiviste, îşĭ refac rîndurile, îndreptîndu-se spre cîmpia *Libertăţeĭ*.

Cu toată terorizarea bandelor colectiviste, un foarte mare număr de cetăţenĭ sunt adunaţĭ la Filaret.

Discursul d-luĭ Fleva

D. N. Fleva ia cuvîntul.

Tribunul înfierează purtarea sălbatecă a colectivităţeĭ, în terminiĭ ceĭ maĭ energicĭ.

— Nu s'a maĭ văzut manifestaţie populară, păzită de jandarmĭ şi de poliţie, spune d. Fleva, în ovaţiile mulţimeĭ.

D-sa propune alegerea uneĭ delegaţiunĭ, care să meargă la M. Sa Regele şi să'ĭ expună modul cum colectiviştiĭ aŭ serbat memorabila dată de 11 Iunie 1848.

Tribunul este călduros aclamat de mulţimea indignată de atacul tîlhăresc al colectiviştilor.

Răsboiul Spano-merican

— —

New-York 11 Iunie

Se anunţă din Washington «Tribuneĭ» că s'a părăsit pentru moment ideia de a ocupa Porto-Rico.

— —

Madrid 11 Iunie.

Presa protestează în contra falşeĭ ştirĭ expediată din Gibraltar, în privinţa pretinseĭ intenţiunĭ a reginei-regente de a abdica.

— —

Washington, 11 Iunie

Ministrul Rusieĭ, intervievat, a declarat că chestiunea Filipinelor nu este de natură a aduce prejudiţiĭ relaţiunilor dintre Rusia şi Statele-Unite. Nu e de dorit, a maĭ declarat el, ca Englitera să devie stăpîna Filipinelor.

— —

Paris, 11 Iunie.

— Telegrame din Madrid spun că acolo aŭ sosit ştirĭ telegrafice din Santiago, cum că pe cînd spanioliĭ aşteaptă şi eĭ întăririĭ, generalul spaniol Pando organizază o aparare energică. Lupta de sigur va fi crîncenă şi disperată. Spanioliĭ sunt hotăriţĭ de a muri maĭ bine cu toţiĭ, de cît deja preda Santiagul.

— —

Madrid, 11 Iunie.

O depeşă a guvernuluĭ din Santiago de Cuba zice că erĭ de dimineaţă nişte transporturĭ americane avînd trupe pe bord, au luat direcţia sud-estuluĭ, pe cînd vr'o 20 de corăbiĭ de resbel continuă să rămîe în faţa luĭ Santiago.

Ştirea după care la Santiago lipsesc merinde este neexactă. Pîinea şi grîul nu s'aŭ epuisat, din contra sunt în abundenţă.

— —

Paris, 11 Iunie.

O telegramă publicată de ziarul *Daily News* din Londra, spune că ocuparea Manileĭ de către marinariĭ germanĭ, englezĭ, francezĭ şi ruşĭ ar fi un fapt îndeplinit.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Suntem informaţĭ, în mod positiv, că, cu ocazia canalisăreĭ Calcaineĭ, al căreĭ antreprenor e d. inginer Gr. Bejan, d-sa a înfiinţat, în strada care tae Cuza Vodă de canal o cantină, pentru hrana lucrătorilor.

Ca vînzător în cantină a angajat pe grecul Theodor Canachis, care primeşte o remiză de 10 % din vînzare.

Alimentele de hrană se vînd cu un preţ exagerat, de ex.: litrul de lapte dulce 40 banĭ, polonicu de lapte acru 10 bani, pînea, de şi s'a eftenit, se vinde cu un preţ exorbitant de mare.

*

Afară de acestea asupra *tutunuluĭ* avem monopol, cum dar îĭ permite d. Bejan să vîndă, prin interpusul d-sale, 15 banĭ un pachet de tutun, pe care depositul îl vinde cu 10 banĭ, şi cărticica de hîrtie de ţigară cu 5 banĭ cînd asemănea hîrtie pe pieţele Hala şi sf. Spiridon cu treĭ la 5 banĭ, şi toate acestea fără a avea brevetul de debitant.

Se vede că de oare-ce d. inginer Gr. Bejan este antreprenor, nu maĭ este supus legilor şi regulamentuluĭ ţăreĭ şi nicĭ controluluĭ ad-ţieĭ comunale şi poliţieneştĭ.

Intrebăm ce vor ajunge aceĭ muncitorĭ ?

⁜

Cu trenul de azĭ Vinerĭ dimineaţă d-na Eliza Xenopol a plecat în străinătate împreună cu familia inginerului Ioan Rădulescu. De o cam dată d-na Xenopol se duce cu prieteniĭ sĕĭ la Rischenhall' de unde peste 15 zile, domnul A. D. Xenopol o va însoţi la Paris. Aicĭ istoricul nostru vra să vadă cum stă cu tipărirea nouluĭ săŭ volum asupra *Principiilor fundamentale ale Istorieĭ*, va vedea pe prieteniĭ d-sale între alţiĭ pe d. Rambaud, fost ministru al instrucţieĭ, pe d. Lavisse şi pe alţĭ membri aĭ academieĭ franceze. De la Paris se va duce la Wiesbaden saŭ la Wissingen. In timpul petrecereĭ d-sale la băĭ, nu va rămînea inactiv, va lucra la programul analitic al Istorieĭ pentru clasele secundare, chestiune din cele maĭ însămnate pentru viitorul şcoalelor noastre.

⁜

Erĭ, în procesul d-luĭ inginer silvic Gr. Stamatian care se judecă înaintea curţeĭ de apel secţia II-a, a vorbit avocatul Spiridonieĭ şi procurorul general. Astă-zĭ fiind continuarea va vorbi d. Neculaide reprezentînd apararea.

⁜

D. ministru Haret, care urma să sosească astă-zĭ în oraşul nostru, a rămas în Vasluiŭ. D-sa nu va sosi de cît seara cu trenul de 9.

⁜

M. S. Regele a conferit ordinul de ofiţer al Coroaneĭ Romînieĭ d-luĭ D. G. Maxim, presidentul secţieĭ comerciale şi ordinul de cavaler al Coroaneĭ — domnuluĭ I. Corjescu, membru de şedinţă la tribunalul Iaşĭ.

⁜

Ministrul şcoalelor se va ocupa, cu ocazia prcsenţeĭ sale în Iaşi şi cu căutarea de terenurĭ aquifere pentru a aproviziona cu apă liceul model, şcoala centrală de fete şi şcoala „Vasile Lupu".

⁜

In ziua de 18 Iunie a. c. consiliul de răsboiŭ al corpuluĭ 4 de armată va ţine şedinţe.

La ordinea zileĭ sunt opt procese ale gradelor inferioare.

⁜

Doamna Ghica a închiriat casele sale din strada Banu, pensionatuluĭ Pastia. In acelaşĭ timp însă, proprietara le-a închiriat şi ministeruluĭ şcoalelor pentru şcoala Sf. Sava !!

Directoara acesteĭ de pe urmă şcolĭ, voind să înceapă ierĭ preparativele de strămutare, a aflat despre aceasta şi a comunicat cazul ministruluĭ.

⁜

Nenorocirea de la şcoala de arte şi meseriĭ

Elevul Bacica Albert din şcoala de arte şi meseriĭ, atelierul strugărieĭ, lucrînd erĭ la o maşină, ea i-a strivit două degete de la mîna dreaptă şi unul de la stînga. Bacica a fost internat în secţia d-luĭ dr. Botez, din spitalul sf. Spiridon.

⁜

Femeea Hainer Clamer, care este mumă a 5 copiĭ, din strada Zugravilor No. 31, plîngea în sala curţeĭ, dinaintea uşeĭ casierieĭ ; întrebată care este cauza ea ne-a istorisit următoarele :

Barbatul meŭ, Filip Clamer, de profesiune lăcătuş, a fost supus la patentă ca croitor, numaĭ fiind că s'a găsit in casa noastră o maşină de cusut ; a reclamat la comisia de apel care l'a scutit pe el, însă m'a supus pe mine la patentă şi astă-zĭ sunt sechestrată pentru suma de 20 leĭ urmînd a mi se vinde lucrurile.

Credem că merită atenţiune această afacere ? ş'ar trebui să se intervină.

⁜

Am aratat într'un număr trecut că casapul **Simca** din Păcurar vinde carnea cu 80 banĭ chilogramul. Autoritatea în drept n'a controlat căcĭ de sigur că are cunoştinţă şi încuviinţază căcĭ acum aflăm că toate trunchiurile din acea parte a oraşuluĭ în număr de treĭ : a luĭ **Simca**, **Gheorghe Toader** şi **Neculaĭ Matteĭ** continuă a vinde tot cu 80 banĭ chilogr.

Primăria le dă carnea cu 55 banĭ, în tot restul oraşuluĭ se vinde cu 65 în Păcurarĭ cu 80.

Trebuie şi nu se poate a nu fi mister.

⁜

Ni se afirmă că juriul concursuluĭ pentru diploma de institutoare, a dat *două decisiunĭ* în ce priveşte la probele scrise. Numaĭ rezultatul pentru Bucureştĭ a fost menţinut, iar pentru Iaşĭ s'a făcut un *colectivism* : răuşiseră maĭ întîiŭ 10 candidate, şi a doua zi numărul a fost augmentat cu 8.

⁜

Peytral, însărcinat cu formarea ministeruluĭ de către preşedintele republiceĭ franceze, a făcut parte din ministerul radical al luĭ Flaquet în anul 1888, şi este maĭ ales cunoscut ca autorul unor proiecte de lege menite a înfiinţa taxele proporţionale şi impositul asupra venituluĭ. Noul preşedinte al consiliuluĭ de miniştri este partizan al liberuluĭ schimb pe cînd predecesorul sĕŭ Meline era protecţionist maĭ ales pentru produsele agricole.

⁜

Ni se comunică din Huşĭ, că ceĭ 10 cetăţenĭ, care intentase acţiune contra d-luĭ consilier Mateĭ Cantacuzino, pentru că n'a procedat la alegere cu listele vechĭ şi-aŭ retras acţiunea.

⁜

Incendiul din Trg. Nicolina

La orele 10¾ p. m., ierĭ seara un incendiu s'a declarat la un grajd al caselor d-luĭ Emanoil Haier din str. Nicolina. 2 maşinĭ de treerat, nişte plugurĭ şi o trăsură aŭ fost consumate de flacărĭ. Focul s'a lăţit şi la balconul unor case, tot din acea ogradă.

Pompieriĭ, sosind la timp, focul a putut fi localizat, înainte de a lua proporţiĭ maĭ marĭ.

Cu această ocazie ofiţerul de poliţie, Bădărău, alergînd calare la foc, calul s'a speriat în dreptul pieţeĭ Nicolina, şi a căzut cu călăreţ. Poliţaiul a fost ridicat şi transportat la spitalul sft. Spiridon, secţia d-r Botez unde a fost bandajat la mînă şi piciorul drept.

⁜

Ministrul domeniilor a dispus ca moşiile Costulenĭ şi Prisacanĭ, din judeţul Iaşĭ, să fie vîndute sătenilor, în loturĭ micĭ.

⁜

In Podul-Iloaieĭ bîntue crupul. S'aŭ înregistrat 3 cazurĭ din care unul mortal.

In comuna Belceştĭ s'aŭ înregistrat 3 cazurĭ de anghină difterică, ain care unul mortal.

⁜

Cunoscutul negutitor din Podul-Iloaeĭ, Ghidale Lazăr, a murit astă-zĭ în otelul Lemberg. Ghidale Lazăr, sosise abea de alaltăerĭ în Iaşĭ şi fusese lovit de o indispoziţie, în urma căreia a sucombat.

⁜

Primăria a aprobat tipurile de şinĭ, vagoane şi cablurĭ, ce-ĭ au fost presintată de «Allgemeine Elektricitäts Gesellschaft asupra căreia s'a adjudecat construcţia reţeleĭ de tramvaĭ.

Societatea a presentat şi tipul uzineĭ.

⁜

Locuitoriĭ din Cotnarĭ s'aŭ tînguit prefectureĭ că nu pot corespunde prin scrisorĭ, din pricină că debitantul de acolo refuză să se aprovizioneze cu timbre poştale.

Iată un noŭ soiŭ de timbromanie.

⁜

La Institutele Unite, Marţĭ 16 Iunie, se vor ţinea următoarele examene :

Clasa I, II şi III Romînă ; clasa II, III, Ştiinţĭ naturale ; clasa IV, V, Latina; clasa VI, Germana.

⁜

După chibzuinţĭ mature, celebriĭ de la comună, revenind la sentimente maĭ bune, aŭ cedat grădina Copouluĭ, pentru o serie de serbărĭ ce se vor da acolo, în zilele de 21, 22 şi 23 a. c., în profitul secţieĭ Ligeĭ culturale şi al soc. stud. «Solidaritatea».

Prin felul cum se organizează, aceste serbărĭ promit a fi grandioase.

⁜

Ecourĭ judiciare.

D. Meer Gros din Botoşanĭ a cerut declararea în stare de faliment a cărciumaluluĭ S. Rosen.

*

Furtul de oglinzĭ, în valoare de 16,000 leĭ, ce fusese operat în prejudiţiul luĭ Leon Tischler, se desbate astă-zĭ la s. I-a a tribunaluluĭ.

Inculpatul, S. Feldman, este asistat de d. Al. Theodoreanu.

D. Brăescu reprezintă pe ereziĭ luĭ Tischler.

*

Afacerea furtuluĭ de obiecte de la magasinul de galanteriĭ M. Goldştein şi comp, s'a pertractat astă-zĭ în apel.

Zauber, autorul furtuluĭ, a fost condemnat la 7 lunĭ închisoare.

*

Doamna Eufrosina Catargi şi d. inginer I. Catargi, aŭ intentat astă-zĭ acţiune comuneĭ, motivată pe faptul că, prin construcţia unuĭ canal, casele lor din str. Ştefan cel mare nu maĭ pot fi închiriate.

*

Camera de punere sub acuzare a trimis pe pruncucigaşa Catinca Lăpuşneanu—în judecata juriuluĭ din Neamţ. Grigore şi Smaranda Balan vor compare înaintea aceleaşĭ curţĭ, pentru că nu şiaŭ declarat copilul la of. stăreĭ civile.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

O nouă luptă

New-York, 12 Iunie.

Trupele americane de sub comanda luĭ Schafter, aŭ debarcat la Darguiri, 17 mile departare de Santiago.

Debarcarea americanilor a fost ajutată de flotă care, vreme de cîte-va ore, a bombardat coasta.

După ce aŭ opus o slabă resistenţă, spanioliĭ s'aŭ retras în munţĭ.

Americaniĭ aŭ debarcat şi în Berazo.

Versiunea Spaniolilor

Madrid, 12 Iunie

Telegrame oficiale spaniole afirmă că atacul spaniolilor de la Santiago a fost respins. Amiralul Cervera dă totuşĭ situaţia ca foarte critică.

Criză Ministerială

Paris 12 Iunie

Peytral a primit însărcinarea de a forma cabinetul. El a oferit portofoliul rĕsboiuluĭ generaluluĭ Saussier.

Nenorocire

Paris, 12 Iunie.

Un torpilor chinez s'a scufundat în Port Arthur. Sunt 130 înecaţĭ.

Rusia întăreşte flota sa pe Marea Neagră.

1848.

Bucureştĭ 12 Iunie

Ziarele desaprobă incidentele petrecute ierĭ cu ocazia chiulhanuluĭ înscenat de liberalĭ.

Dreptatea, ziarul flevist, a apărut încadrat în doliu.

Bucureştĭ, 12 Iunie

Inmormîntarea rămăşiţelor pămînteştĭ ale luĭ C. Exarchu, se va face astă-zĭ la 2 ore.

Ocuparea Manilleĭ

Bucureştĭ, 12 Iunie

După o telegramă a *Universuluĭ* Manilla ar fi fost ocupată de detaşamente de ale puterilor europene.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacţie.

„Băile Slănik"

(MOLDOVA)

Stabiliment de Hydrotherapie

sub derecţiunea

DOCTORULUI PASTIA

Reluînd din noŭ direcţiunea acestuĭ stabiliment, rog pe chenţiĭ meĭ de a mĕ onora cu presenţa lor.

Stabilimentul se deschide la I-iŭ Iunie

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI

11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de ingineri şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux* şi *simplă* în toate formatele.

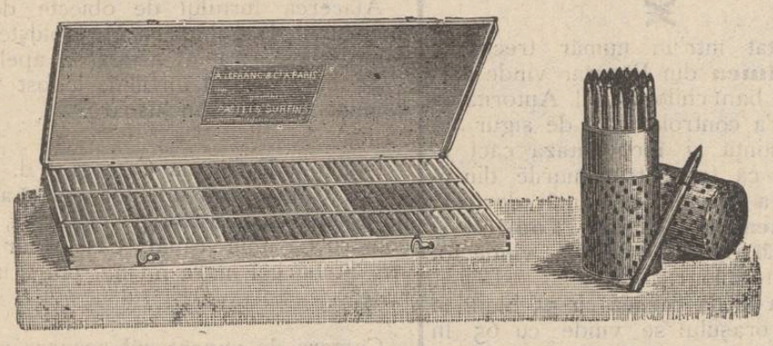

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură* şi *desemn*. Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann*, precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşi aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Ainé** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi streinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÊNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"
Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ
Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului)*. Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vaşluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţei" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

Dupa o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 ani poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unui premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întimpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratului o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îl numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îl elibereazā şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îl va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smărdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen $^{1}|_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru Romania **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Cea mai buna APA MINERALA PURGATIVA este acea de la
BREAZU
IAŞI

Autorisată de Stat.

Premiată cu medalia de aur la exp. din Bucuresci 1894.

Recomandată cu preferinţa de D. niĭ Medici.

Efect prompt şi sigur, dosa mică, gust plăcut.

Cereţi dar numai

APA MINERALA DE BREAZU

Care se găseste la toţi vânzatorĭ de ape minerale din ţară.

Propr. C. N. Paraschivescu & Co. Deposit general: Fraţiĭ Kónya Jaşi.

Iaşi — „DA[illegible] [illegible]ografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 36 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — DUMINICA 14 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

COLECTIVISTIĬ ŞI COMUNELE

Inamovibilitatea funcţiunilor

Mulţĭ anĭ s'a discutat la noĭ chestia inamovibilităţeĭ, pînă în cele din urmă, abea s'a putut obţinea legea pentru inamovibilitatea magistraturei, întinsă numaĭ pînă la preşedinţiĭ de tribunale.

Ideia principală urmărită în acel timp avea de obiect maĭ cu samă a asigura regulata funcţionare a uneia din cele treĭ puterĭ ale statuluĭ „putere judecătorească" chemată a controla puterea esecutivă şi a garanta onoarea şi averea cetăţeanuluĭ, de lovirile ce i s'ar putea aduce, fie prin abus de putere, fie prin violarea legilor.

Legea asupra inamovibilităţeĭ magistratureĭ, cu toate neajunsurile ce ea cuprinde, a dat pentru ţară cele maĭ bune rezultate. Magistratura s'a rîdicat la cel maĭ demn nivel, căcĭ avem o justiţie pe cît de luminată, pe atît de nepărtinitoare—şi care merită cel maĭ deplin respect.

Cît de marĭ ar fi foloasele ce ar trage ţara dacă legea inamovibilităţeĭ s'ar întinde într'un cadru maĭ larg, cuprinzînd, dacă nu toate, dar ceĭ puţin cea maĭ mare parte din funcţiunĭ.

Inamovibilitatea funcţiunilor va da maĭ cu samă treĭ resultate maĭ însemnate.

1) Funcţiunile vor fi ocupate de oamenĭ instruiţĭ şi bine pregătiţĭ, oamenĭ carĭ, ştiindu-se stabilĭ în slujbă, vor căuta a se identifica cu misiunea lor; vor căuta a pătrunde pînă la cele maĭ micĭ detaliĭ în tot ce se atinge de însărcinarea lor şi negreşit vor pune tot devotamentul în a se achita de datoria lor de funcţionarĭ publicĭ, chemaţĭ a juca un rol prea important în organismul statuluĭ. Inamovibilitatea va face ca toate instituţiile publice să treacă într'o eră nouă de progres, spre mulţumirea statuluĭ, a societăţeĭ şi a individuluĭ.

2) Inamovibilitatea funcţionarilor va contribui mult la valorificarea colegiilor electorale şi la formarea caracterelor cetăţeneştĭ, de a căror lipsă viaţa noastră publică suferă atît de mult.

Colegiile noastre electorale fiind în mare parte alcătuite numaĭ din funcţionarĭ, luptele politice nu se pot da pe tema principiilor şi programelor de progres, căcĭ teama de a perde slujba, singurul mijloc de traiŭ, ucide în alegător simţimîntul de adevăr şi dorul de a vedea triumfînd aceĭ ce urmăresc binele şi progresul ţăreĭ. E greŭ lucru a pune pe om să-şĭ aleagă între hrana sa şi a familieĭ sale şi triumful unor principiĭ saŭ al unor ideĭ, orĭ cît de bune şi sănătoase ar fi ele. Şi:

3) Inamovibilitatea funcţionarilor va crea un curent noŭ în societatea romînească, curent care va îndruma tinerimea ca şi pe orĭ ce individ, spre alte cîmpurĭ de muncă şi de cîştig, de cît acela al budgetuluĭ, adică al funcţiunilor.

Cu toţĭ deplîngem starea de decădere în care a ajuns poporul romîn. Cu toţĭ privim cu groază cum pînă şi locuitorul sătean părăseşte plugăria pentru a apuca calea funcţiunilor, dar nimine nu s'a gîndit la consecinţele dureroase ale acesteĭ tendinţĭ spre funcţionarism şi, de şi maĭ toate proprietăţile Urbane, meseriile, industriile, comerminerciul şi marea ca şi mica finanţă, sunt în mîinile streinilor nu s'a ocupat de aceste grave chestiunĭ care aŭ importanţa lor netăgăduit de mare şi după care vin consecinţe cu totul dureroase pentru această ţară şi pentru naţiunea romînă.

S'a auzit de mult strigătul; Iaşul piere, dar a fost o eroare, peirea Iaşuluĭ, ar fi prea mică poate, faţă cu faptul că comerciul, meseriile, industriile, financele romîne pier, dacă n'aŭ perit chiar cu totul şi, faţă cu faptul că naţiunea piere.

Vor fi multe căĭ de apucat pentru a se produce o reacţiune mîntuitoare. Vor fi existînd multe mijloace pentru a se crea o atmosferă împrospătătoare care să rădice moralul atît de decăzut al orăşenilor, sub punctul de vedere al existenţeĭ naţionale, prin puterea păturilor sociale productive şi cu ramificărĭ sănătoase în toate direcţiunile munceĭ.

De o camdată, însă, îndrăsnesc a pune în discuţie numaĭ unul singur şi acela este, crearea legeĭ care să decreteze inamovibilitatea funcţiunilor publice, în scopul de a se închide drumul spre budget, că macar generaţiile ce vin să apuce calea cea bună şi sănătoasă.

Nu din incapacitate aŭ părăsit romînii calea comerciuluĭ, meseriilor, industriilor şi financelor aplicate în daraverĭ de scompt, bancă şi comerciu, ci din causa curentuluĭ bolnav format în epoca de renaştere începută de la 1848 încoace, curent care, nu numaĭ că n'a fost combătut, dar a fost maĭ mult alimentat, şi import pentru care consideraţiunĭ.

O lege asupra inamovibilităţeĭ funcţiunilor, ar fi primul pas făcut spre regenerarea moravurilor societăţeĭ romîne.

G. D. Şerban.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Gramatica împărăteseĭ.—A murit acum cîte-va zile unul din ceĭ maĭ popularĭ scriitorĭ de cărţĭ didactice franceze: Auguste Brachet. L'am apucat cu toţĭ în anii de gimnaziu, dar nimenĭ din noĭ nu bănuia că se ascunde un muritor atît de fericit sub numele popularuluĭ dascăl.

Se povesteşte acum—cîte nu reînvie după moartea fie-căruia!—că într'o zi rostind un discurs la inaugurarea unuĭ bazar de caritate, Brachet, fără să presupuie, fu admirat din tăcerea unuĭ colţ al sălii—dacă e de crezut că va fi stat împărăteasa în colţ—de tînăra soţie a luĭ Napoleon III, de curînd urcat pe tronul Franţeĭ, Brachet, profesor la şcoala politecnică pe atuncĭ, era un tînăr, frumos, palid şi eloquent: însuşirĭ destule ca să impresioneze o femee,—fie chiar împărătească.

Reîntoarsă la Tuillerĭ, suverana găsi îndată ocazia să se plîngă soţuluĭ săŭ, suveranul Franţeĭ, că prea adese orĭ se face de ocară ea, ne putînd să pronunţe corect cuvintele franceze; că ar fi timp să iee măsurĭ pentru a nu se maĭ compromite.

Napoleon III se mulţămi a răspunde prin cîte-va galanterii măgulitoare frumoaseĭ suverane care se alintă.

Preste cît-va timp însă Impăratul întrînd în cabinetul Impărăteseĭ pentru a o invita la o preumblare fu uimit de refuzul eĭ, sub cuvînt că „peste jumătate de oră va avea de luat lecţia de gramatecă cu d. Auguste Brachet".

— Care va să zică—glumi Impăratul—Majestatea sa face precum îĭ dictează capriciile. Mă voiŭ îngriji eŭ să nu prea vie des pe aci pedantul gramatic... Cu toate acestea „lecţiile" continuară, „ceasurile" se prelungiră pînă cînd Brachet căzu greŭ bolnav, la 1869.

Bătrînul dascăl a murit la Cannes; Impărăteasa Eugenia trăieşte încă, retrasă şi stingheră. Intre ceĭ doĭ vechĭ amanţĭ o monarhie s'a prăbuşit, acoperită de vreme şi uitare; vreme şi uitare care vindecă toate şi toate le omoară.

LA M. S. REGELE!....

In ziua de 11 Iunie poporul de sub conducerea liberalilor-democraţĭ, scapat cu capete sparte, buze rupte şi cu oasele stîlcite, aŭ ajuns cu chiŭ cu vaĭ la Filaret.

Acolo după alte cuvintărĭ s'a propus o delegaţie care să meargă la Sinaia să se plîngă la Rege.

S'a delegat pe d. C. T. Grigorescu deputatul Ploeştilor.

Să vedem rezultatul!....

Colectiviştii şi comunele

De sigur că patrioţii cu pretenţii de origină paşoptistă, şi înăraviţĭ a escalada puterea tăbărînd cu mic cu mare pe bugetele statuluĭ, judeţelor şi comunelor, să ingeniază, pentru timpul de faţă se găsească, cu ce program, saŭ maĭ bine zis, cu ce obraz, să se prezinte ţăreĭ în viitoarele alegerĭ comunale.

Tot ce aŭ putut exploata ca idee, tot ce a putut inventa ca truc, spre a abuza de credulitatea publică, eĭ aŭ utilizat. Dar mijloacele lor de luptă, vechĭ clişee resuflate şi depreciate ne maĭ inspirîndu-le încredere, nicĭ chiar lor, colectiviştii se gîndesc serios—în momente lucide bine înţeles — dacă nu ar trage maĭ multe avantaje şi nu ar fi maĭ în interesul partiduluĭ, ca nicĭ să maĭ propuie candidaţĭ în alegerile comunale de la toamnă.

Căcĭ în adevăr ce maĭ aŭ de făgăduit, şi cu ce să maĭ înşele poporul?

Aŭ luat angajamente solemne de a desfiinţa legea maximuluĭ, ca apăsătoare, ziceaŭ eĭ; şi nu numaĭ că n'aŭ suprimat-o, dar tînjeaŭ încă că nu pot spori taxele cuprinse în ea.

S'aŭ jurat pe toţĭ sfinţii din paradis de a face economiĭ şi nu numaĭ că nu aŭ avut cea maĭ mică durere de inimă pentru banul public, dar încă aŭ dat sbranca în el cu o furie nebună, aŭ devastat năprasnic fondurile lasate de conservatorĭ şi menite a creea îmbunătăţirĭ orăşeneştĭ.

Fondul de şease milioane a comuneĭ Iaşĭ, sparcuit cu o navală vandalică, va remîne purure o icoană vie, despre apucăturele hrăpăreţe ale colectiviştilor.

Am dori să ajungem cît maĭ repede în perioada electorală pentru comună, spre a vedea pe aceştĭ berberĭ *aĭ intereselor oraşeneştĭ, ce vor maĭ putea spune cetăţenilor prin întrunirĭ publice despre modul cum aŭ administrat finanţele comunale.*

Suntem curioşĭ să auzim, ce program noŭ maĭ ticlueşc? cu ce momelĭ maĭ contează eĭ să'şĭ facă profesiile de credinţă? ce făgăduinţĭ, neaparat minciunoase, vor maĭ face în public?

I-am văzut la lucru, inghiţind în treĭ anĭ, peste 14 milioane,—în ce priveşte Iaşul cu deosebire; şi din aceste patru spre zece milioane, oraşul n'a fost înzestrat cu o fîntînă macar, pavelele în toate părţile aŭ rămas maĭ nepracticabile de cît orĭ cînd, iar serviciile publice, sunt azĭ ameninţate de a nu maĭ putea funcţiona din cauza sleireĭ cu desevîrşire atît a veniturilor ordinare, cît şi a fondurilor care nicĭ trebuiaŭ să fie atinse.

Atîta dispreţ pentru interesul public şi atît jaf în averea oraşuluĭ, nicĭ pe vremea luĭ Pasvantoglu nu s'a maĭ văzut.

Inventaseră atîtea comisiunĭ şi'şi creaseră atîtea diurne, încît toţĭ consilierĭ deveniseră lefegiĭ cu state în regulă şi neîntrerupte. Dacă acest asalt de diurne s'aŭ oprit pentru moment în loc, cauza e lipsa de fondurĭ iar nu lipsa de bună voinţă. A trebuit ca atît veniturile cît şi orĭ-ce alte resurse să ajungă la o desevîrşită sleire, pentru ca iuruşul să înceteze. De altmintrelea cînd e vorba de cheltuit banĭ publicĭ cu rezultat de foloase individuale, coleştiviştii nu maĭ cunosc frîŭ.

Eĭ aŭ deviza de a profita de toate avantajele şi de toată latitudinea pe care le-o dă puterea, şi puţin le pasă de vremea cînd urmează a li se cere socotelĭ, ştiind bine că poporul nostru este blajin şi răbdător din fire, şi că prin urmare pot mistui în linişte ceea ce aŭ apucat a papa.

Dar cel puţin de data asta, va trebui să se facă un exemplu, idee asupra careia ne propunem a revenĭ maĭ pe larg.

Magaru 'n piele de leŭ

In Rusia clasele sociale sunt despărţite prin bariere aproape imposibil de sfărămat. Bogat saŭ saraç, indiferent, nobilul are privilegiile luĭ, cercul luĭ, în care burghezul, orĭ cît de cult saŭ de avut, e peste putinţă să'şĭ creeze un loc. Pe o scară maĭ jos, mojicul orĭ cît de harnic, inteligent saŭ cuprins ar fi el, nu isbuteşte nicĭ odată să se 'ntroducă şi să prindă rădăcinĭ în lumea burgheză, compusă generalminte de oamenĭ comerţuluĭ şi maĭ cu samă de oamenii din oraşe.

Lupta de clasă, nu e atît între mojic şi burghez, adică între omul de ţară şi omul de oraş fără titlu nobiliar, cît e între burghezul cult şi maĭ cu samă burghezul avut, şi între nobilul de baştină.

Burghezul bogat, nu scapă nicĭ-o ocaziune spre a înşela macar ochiĭ mulţimeĭ, în privinţa origineĭ luĭ. Aşa bunăoară, balurile care le dă, nunţile în vre-o familie bogată, sunt aproape unice ca strălucire şi ca profuziune de cheltuelĭ. Eĭ invită la asemine serbărĭ, tot ce oraşul are maĭ ilustru, şi 'ĭ procură distracţiĭ aproape împărăteştĭ, necruţînd nimic spre a da aceleĭ serbarĭ cît maĭ multă faimă şi maĭ mult fast.

Dintre toate împrejurările vieţeĭ din burghezimea bogată, ceremoniile funebre sunt maĭ pompoase şi maĭ costisitoare de cît orĭ-ce. Se comandează carele funebre cele maĭ somptuoase şi maĭ scumpe din Petersburg, se înşiră un alaiŭ de popĭ şi de mitropoliţĭ de bagă groază în toată ruşinea bigotă; se lansează învitaţĭ şi se aduc pe socoteala caseĭ mortuluĭ ca să aziste la înmormîntare, pe toţĭ prinţiĭ uitaţĭ de prin fundurile aziatice şi americane ale Rusieĭ. In fine se nâimesc un stoc de cel puţin 20 saŭ 30 de generalĭ în *Ostavcă* (pensie) care sunt angajaţĭ pe un preţ de *atîtea* ruble ca să asiste la înmormîntare.

Preţul în carboave serebrome al generalilor variază după numărul decoraţiilor ce titularul poartă, şi ast-fel ceremonia funebră are loc, înconjurată de o pompă care face pe lume să creadă că mortul, dacă nu e vro-o rudă cu împaratul, dar în tot cazul *e cel maĭ puţin un nobil.*

***

Acum jumatate de secol, floarea suflăreĭ romineşĭ inspirată de sentimente liberale şi în iubirea eĭ de neam s'aŭ întrunit şi aŭ proclamat principiĭ marĭ care fac cinste minţeĭ omeneştĭ.

Semnalul acela a fost punctul de plecare al regenerăreĭ romînilor şi al constituireĭ Romînieĭ de azĭ.

In capul mişcăreĭ aŭ figurat Kogălniceanu, Negri, Eliad Rădulescu, Tell, Alexandri, Goleştiĭ, Balceştiĭ, Boliac şi alţiĭ. Printre fruntaşii aceleĭ marĭ mişcărĭ nu strălucire nicĭ Carada, nicĭ Ion C. Brătianu care se mulţumi cu o slujbă de poliţmaistru la Piteştĭ.

Dar şi micĭ şi marĭ, s'aŭ scoborît aproape cu toţiĭ în morminte şi aŭ lasat istorieĭ sarcina să'ĭ judece.

***

Avem însă o mică răfuială cu *patruzecĭ-optişti* colectivităţeĭ din 1898. Pe cine şi ce represintă eĭ? Din ce şi cum rezultă că eĭ sunt moştenitoriĭ marelor ideĭ din 1848? Cum? Melisianu, Ferichidi, Contuniari, conu Nicu Gane, Dom Palladu, Carada, conu Costake Lepadatu, Mitiţă Sturdza Miclăuşanul, conu Iorgu Tacu, Puiu Alexandrescu, Sava de la comisia a 4-a şi alţĭ mulţĭ *ejusdem farinae* compun eĭ oare pleiada liberală a căreĭ origină politică porneşte din glorioasele zile ale luĭ Iuniŭ 1848?

Aud?

Pe podul Mogoşoaieĭ, azĭ calea Victorieĭ, eĭ păşesc însă în procesiune mîndri şi ţanţoşĭ, căutînd să treacă în ochiĭ luĭ burtă-verde, drept *continuatorii* ideilor luĭ 48, saŭ cum o spun, eĭ, drept... partid liberal.

Intocmaĭ ca şi neamurile cariĭ însoţesc carul funebru al reposatuluĭ mitocan bogat din Rusia, în compania a o mulţime de prinţĭ şi de generalĭ plătiţĭ cu ciasul ca birjariĭ, ca să arăte lumeĭ că sunt de origină nobilă.

Mascarada poliţienească de la 11 Iunie întrupează decĭ pur şi simplu fabula magaruluĭ îmbracat în piele de leŭ.

Juvenal.

Un răspuns d-luĭ Tufescu

II

Chestiunea rîdicată de d. Tufescu, a numireĭ profesorilor la Şcoalele Comerciale este foarte importantă şi din această cauză voĭ încerca s'o discut aci.

D-luĭ se rîdică cu toată puterea contra absolvenţilor şcoalelor comerciale cărora rîvneşte să le limiteze serviciile şi salarul nemulţumit numaĭ cu atîta îĭ taxează de incapabilĭ să ocupe vre-o catedră, chiar de comptabilitate, la şcoalele comerciale pe motivul că sînt lipsiţĭ de cunoştinţele cerute unuĭ asemenea profesor şi că aceste cunoştinţe le are tixite în cap numaĭ şi numaĭ un licenţiat sau un doctor. Iar în cazul dacă vre-un absolvent şi-ar lua nasul la purtare şi ar năzui şi el la vre-o catedră, apoĭ d. profesor Tufescu, decretează că absolventul n'ar putea ocupa de cît catedra de comptabilitate şi chiar în acest caz solicitatorul să fie supus la un riguros examen de psihologie, limba romînă, etc., şi dacă în ciuda d-luĭ Tufescu reuşeşte, apoĭ drept pedepsă pentru că a avut obrăznicia să se distingă în cunoştinţe dintre toţĭ ceilalţĭ, catedra să nu i se plătească de cît 200 leĭ pe lună, echivalîndu-se catedra luĭ de *comptabilitate de la Şcoala Comerciala cu cea de caligrafie.* Aceasta numaĭ în cazul cînd titularul catedreĭ de comptabilitate este un absolvent de al şcoaleĭ de comerciu, iar dacă reuşitul la catedră este licenţiat sau doctor în matematicĭ atuncĭ să i se plătească postul cu 360 leĭ lunar

Decretatorule nemilos fă-ne şi pe noĭ să pricepem cum e asta? Să plăteşte titlul celuĭ ce ocupă un post, orĭ cunoştinţele şi munca depusă? Intru cît un absolvent care a reuşit la concurs are cunoştinţe maĭ puţine, în materia pe care o predă, de cît un licenţiat care n'a reuşit? Intru cît munca depusă de un profesor cu un titlu este maĭ mică de cît a unuĭ altuia pentru aceeaşĭ catedră dar, cu un alt titlu?

Cu asemenea logică mă mir cum d. Tufescu nu-ĭ încă profesor la Universitate!

Dar să maĭ destrămăm puţin din cele spuse de d-luĭ şi să esaminăm apoĭ scena rezultată.

Profesor de geografie (fără nicĭ o aluzie) nu poate să fie la şcoalele comerciale, după d. Tufescu, de cît un licenţiat saŭ un doctor în litere (cred). Aicĭ aş vrea să-mĭ esplice d. Tutescu întru cît licenţiatul în litere are maĭ multe cunoştinţe geografice de cît un absolvent al şcoaleĭ comerciale? Pe cît ştim în cursul superior de liceŭ şi universitate nu se învaţă geografia, aşa că licenţiatul în litere cînd e numit profesor de geografie, cu titlu suplinitor, pe simpla bază a titluluĭ de licenţiat, n'a pus mîna pe geografie timp de 5-6 anĭ cel puţin. Ce geografie va preda el, maĭ ales geografia comercială, industrială şi economică, într'o şcoală de comerţ cînd el singur trebue să înveţe odată cu eleviĭ? Cu absolventul şcoaleĭ comerciale nu e tot aşa, el a învăţat geografia, şi încă geografia specială, pînă în ultimul an al studiilor, aşa că dînsul, de va fi numit profesor de geografie la o şcoală comercială, va putea infinit maĭ mult de bine să predee acest studiŭ de cît orĭ care licenţiat în litere, care n'ar fi făcut studiĭ speciale de geografie.

Şi pe lîngă acestea, slavă domnuluĭ, fără de titlurĭ rococo şi aurite avem admirabilĭ profesorĭ de geografie. Aşa de ex. d. Buzoianu e un absolvent al şcoaleĭ comerciale cu 4 clase, şi cred că d. Tufescu, nu-l va taxa că nu ştie geografie şi că nu e un bun profesor. D. Stefănescu, pe care d-luĭ l'a avut în comisiunea de concurs nu e nicĭ licenţiat, nicĭ doctor în litere şi cu toate acestea e unul din ceĭ maĭ excelenţĭ profesorĭ de geografie, după însă-şĭ părerea d-luĭ Tufescu. Apoĭ d. Vellea şi cîţĭ alţiĭ n'aŭ titlurile sforăitoare atît de adorate de d. profesor şi cu toate acestea sînt ceĭ maĭ minunaţĭ profesorĭ de geografie.

Greşala cea maĭ mare care se face la noĭ, în ce priveşte numirea în corpul profesoral la şcoalele speciale, este tocmaĭ că se urmează după credinţa d-luĭ Tufescu. Eŭ cred şi sînt convins că la şcolĭ speciale trebuiesc oamenĭ specialĭ. Ce-mĭ pasă mie de titlurile d-tale academice cînd trebue să înveţĭ carte odată cu eleviĭ d-tale! Am fost elev în şcoala Comercială şi acuma sunt absolvent de atîţea anĭ, şi cu tot respectul ce-l

am pentru foștii profesori, dar trebue să declar că m'am întîlnit la școalele comerciale nici un profesor de geografie, matematică și cursul mărfurilor, care să cunoască, la început materia, și să n'o fi învățat odată cu eleviĭ. Maĭ mult, am avut, pe cînd eram elev, profesorĭ de și științĭ matematică naturale care ne-aŭ declarat în clas nouă elevilor, că nu cunosc materia specială pe care trebue s'o predee? că o citesc odată cu noĭ! Nu zic că acuma nu sunt niște excelențĭ profesorĭ de cunoștințĭ speciale, dar cît aŭ trebuit să învețe și eĭ și cît aŭ suferit cunoștințele ce trebuiaŭ capatate de elevĭ care au trecut pe atuncĭ prin școală.

Iată pentru ce zic că pentru catedrele de la școalele comerciale de geografie, matematică, cursul mărfurilor și contabilitate trebuesc profesorĭ numaĭ dintre absolvențiĭ școalelor comerciale, de oare-ce numaĭ dînșiĭ cunosc bine materia specială cerută de program.

Iar afirmarea d-luĭ Tufescu că a da voie ca absolvențiĭ școalelor comerciale să poată ocupa catedre, i-ar face îndrăzneți, și înfumurați, este o curată... răutate și încă ne la locul eĭ, căcĭ sînt atîția licențiațĭ titularĭ de catedre cărora nu le mijește nicĭ mustața și cu toate acestea nu sunt nicĭ fanfaronĭ, nicĭ obraznicĭ și cred că licențiatul n'a fost făcut altfel, din alt aluat, ca absolventul școaleĭ de comerț. Mă miră numaĭ un lucru. Mă miră disprețul înalt ce-l are d. Tufescu, profesor de la școala comercială, de propriiĭ seĭ absolvențĭ, orĭ maĭ bine de cunoștințele capatate de acești absolvenți în cursul anilor cît aŭ învățat de la d-sa. Aceasta afară de cazul cînd d-luĭ ar judeca eleviĭ după cunoștințele capatate la d-sa, căcĭ alt-mintrelea ar însemna că vroește să lovească în colegiĭ d-sale de la școala comercială.

Jean

CUVINTE EPIGRAMATICE

XV

?

Să rĕspundă acuzăriĭ
Că e „pește“ !...—Fiĭ pe pace -
— Pentru pește—doar—respunsul
Cel maĭ sigur e că... tace.

***

O CULME MEDICALĂ

Să nu admiți secolul *Nevroselor*, cînd vezĭ că pînă și fondurile se... *epuiseazĕ*...

Zigfrid.

EXTERNE

REGELE GRÎULUĬ

Ceea ce caracterizează în deosebĭ amestecul de raze ce s'au dezvoltat dincolo de oceans, ub denumirea de poporul american, e spiritul de întreprindere, inițiativa privată, energia și răbdarea.

Cu aceste însușirĭ, americaniĭ au mers mult înaintea timpuluĭ, au grăbit evoluția lor, au întrecut pe Europeniĭ leneșĭ, au dat dovezĭ de netăgăduită superioritate asupra acestora.

Un exemplu strălucit în ultima vreme fu «Regele Grîuluĭ», tînărul Ioseph Leiter, protestant, de origine engleză, născut din părinți foarte bogați. După «Regele auruluĭ», «Regele petroluluĭ», «Regele drumuluĭ de fer»—America a creat pe «Regele Grîuluĭ», fiŭ al operilor sale, cu drept cuvînt.

Stăpîn pe «modesta» avere de un milion de dolarĭ,—cincĭ milioane de francĭ, —ce-ĭ dăruise tatăl săŭ pentru mulțămirea vrîsteĭ și a dorințelor, Ioseph Leiter se aruncă rînd pe rînd în diferite ramurĭ, în diverse întreprinderĭ, pierzînd preste tot, dar cîștigînd zi cu zi o vastă experiență în afacerĭ.

Se hotărî apoĭ să se specializeze în comerțul de grîu.

Chicago, orașul natal al luĭ Leiter, e în adevăr cel maĭ mare tîrg de grîu din America de Nord. Toate recoltele marĭ se îngrămădesc în marile depozite—elevators—ale orașuluĭ Chicago și bursa de aci, *Wheat Pit* tratează întreprinderĭ uriașe.

Nicăirĭ nu e riscul maĭ mare, variațiile de preț maĭ repezĭ, cursul maĭ șovăitor. Dar Leiter studiase multă vreme toate dificultățile, toate mijloacele, toate piedecile—pînă cînd se aruncă definitiv în cumpărăturĭ fără capăt, fără măsură. Marele capital al bătrînuluĭ Leiter îĭ stă la dispoziție, de oare-ce tatăl se convinsese de marea putere de calcul și observațiĭ ce posedă fiul săŭ. Ne băgat în seamă la început, el deveni în scurtă vreme stăpîn pe situație, arbitru pe urcărĭ și scăderĭ de preț. Europa nu maĭ putu cumpăra grîu din Statele-Unite și o simțită mărire în preț se anunță peste tot, ca un efect real al operațiilor luĭ Leiter. Acesta cîștiga văzînd cu ochiĭ, cîștiga în mod fatal, cîștiga din lipsa ce provocase.

Astă-zĭ însă grație uneĭ coalițiunĭ a marilor intreprinzătorĭ americanĭ și maĭ ales a uneĭ producțiunĭ superioare ce se anunță pentru anul curent în Statele-Unite, puterea uriașă scade; Regele grîuluĭ pierde din a tot puternicia sa, dar îĭ rămîne cîștig în deajuns și o celebritate universală.

POZNĂȘII ȚĂRĂNEȘTI

Grijă...

Il apucă noaptea pe țigan într'un sat străin;—poposește la un romîn. Aĭ caseĭ tocma atuncĭ să sculase de la masă. Da țiganu, flămînd de nu vedea înaintea ochilor. Cum să facă, s'aducă vorba de mîncare, că gazda habar n'avea. Se uită el împrejur la spuza de copiĭ a romînuluĭ și prefăcîndu-se îngrijat zice:

— Doamne, măĭ romîne, multă supărare îțĭ maĭ fac: acu dă, pîn'la vremea mîncăreĭ maĭ calea-valea, da *după ce-om mînca*, nu știŭ unde ne-om maĭ culca!...

Ionică.

ACTUALITATI

Anarhie și geniŭ

Titlul acesta sună a Lombroso, și subiectul e în adevăr de domeniul psihiatrieĭ și al sociologieĭ în acelaș timp.

Nicĭ o mișcare nu e maĭ complexă, maĭ bizară de cît moderna mișcare anarhistă în apus. Elemente de diferite categoriĭ, temperamente în genere excesive, dar naturĭ adeseorĭ superioare se prind în vîrtejul îngrozitor al luptei distrugătoare.

Figura luĭ Emile Henry, politecnicianul distins care a murit ghilotinat în urma «faptuluĭ» de propagandă. Astăzĭ e la ordinea zileĭ anarhistul Etiévant, un mizerabil lucrător despre a căruĭ condamnare la moarte am vorbit la timp. Cu totul lipsit de știință de carte, Etiévant apare din scrisurile publicate de diverse gazete cu o inteligență superioară. Dar surprinderea tuturor fu mare cînd se publică zilele acestea scrisoarea unuĭ savant profesor al școaleĭ politecnice care proclamă pe muncitorul anarhist Etiévant un adevărat geniŭ descoperitor. In adevăr, fără ajutorul vre-uneĭ cărțĭ, fără cunoștințĭ preliminariĭ, proletarul acesta se ocupă de multă vreme cu dezlegarea celor maĭ grele probleme de matematicĭ.

«Toțĭ specialiștiĭ vor conveni cu mine că a găsi exact fără ajutorul nicĭ uneĭ scrierĭ și numaĭ după simple definițiĭ, derivatele tuturor funcțiunilor—între care și funcțiunile trigonometrice, circulare și inverse—este dovada unuĭ spirit maĭ presus de orĭ-ce, *capabil de toate descoperirele*.

Profesorul de matematicĭ încheie astfeliŭ:

«Nu numaĭ grația luĭ se impune, dar ar trebui să se formeze un comitet de savanțĭ autorizațĭ pentru a obținea de la autorițăți ca să fie cruțat Etievant de grozăveniile închisorilor. Cine știe? Poate într'o zi, Etiévant va plăti societățiĭ «datoria» prin o descoperire care va onora și pe individ și toată omenirea».

DUȘMANUL

— Charles Baudelaire —

Prea neagră fu furtuna în calea viețiĭ mele,
A rare orĭ brăzdată de raze lucitoare;
Iar cruda vijelie așa 'mĭ sfărmă grădina,
Că prea puține fructe păstreaz'a lor culoare.

Dar iată că m'ajunse a gîndurilor toamnă;
Doar sapa și lopata vor maĭ putea de-acum
S'așeze și să umple morminte le deschise
De apele ce sapă cu groază 'n al lor drum.

Și cine știe oare de florile visate
Găsi-vor a lor hrană în țar'nele spălate—
Prundiș curat al măriĭ—și de-orĭ găsi putere?

O, vremea-mĭ curmă viața durerea mea, durere!
Necunoscutul dușman azĭ pieptul ni-l strivește;
Din sîngele ce-l pierdem, el crește... se'ntărește!...

Balsamo.

Științĭ-Litere-Arte

Aŭ reușit la al cincilea doctorat în medicină d-niĭ L. Buteanu, A. Donat, H. Glücksman și N. Ionescu.

*

D-niĭ D. Feder și I. Aeller aŭ trecut cu succes doctoratul al patrulea în medicină.

*

Tezele de licență în litere și filozofie aŭ fost eliminatoriĭ pentru două domnișoare candidate. Să maĭ vorbească scepticiĭ că se favorizează sexul... slab—cînd e slab în adevăr.

*

D-niĭ M. Bayer și Telemac Iamandi aŭ depus cu succes doctoratul III în medicină.

*

Data producțiuniĭ generale a conservatoruluĭ de muzică și declamațiune nu s'a hotărît încă definitiv.

*

Simpaticul artist Bursuc, profesor la conservator, a plecat la Reichenhaal pentru a'și căuta de sănătate.

*

In editura Grünberg s'a pus în vînzare două romanțe noŭ: *Călugărul* de Demetrescu și *Doĭ ochĭ negri* de A. Steuerman. Muzica e de d. I. N. Baston.

*

Un proces literar original în feliul săŭ va avea loc între editoriĭ Iliescu și Grosu și editoriĭ Șaraga. Asupra obiectuluĭ acesteĭ afacerĭ s'a vorbit în numărul de ierĭ.

*

Astăzĭ are loc la facultatea de medicină esamenul de medicină operatorie, anul III, cu d. profesor doctor Zamfirescu.

*

Cel maĭ de frunte actor al Newyorkuluĭ, Sir William Keane, se află foarte bolnav. Artistul e special în repertoriul shakespearean și e în vrîstă de 35 de anĭ.

*

Știrĭ venite din Madrid anunță că farmacistul atașat pe lîngă amiralul Cervera a inventat un obuz care după explozie împrăștie un miros foarte... infect.

Știința e fără marginĭ de ingenioasă.

*

Savanțiĭ aŭ de gînd să ne răpească ultimele iluziĭ de frumos.

Fluturele—insecta dragalașă, simbolul ușurinței, zburdalnicĭ, și grațieĭ volubile, fluturele șagalnic care pare un poem de culorĭ—se află compromis la rîndul săŭ de pedanismul savanților englezĭ.

S'a descoperit anume că fluturiĭ—beaŭ. Ne grăbim a remarca însă că numaĭ sexul tare al fluturilor are slăbiciunea aceasta a spirtuoaselor. Experiențele aŭ arătat că insecta caută cu lacomie florile cu esențe alcoolice și adeseorĭ se îmbată pînă la moarte ce dulce moarte—pe petale de florĭ, în vise de beție primavaratică.

Statornicia sexuală însă—contrar vechilor calomniĭ—e dovedită la fluture. Adeseorĭ, beat, se tîrîie către unica soață pentru a găsi trezie și îngrijirĭ.

Subiectul e interesant și-l recomandăm d-luĭ profesor zoolog d-r Cosmovicĭ.

INFORMAȚII

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administrația „Opinieĭ“ primește abonamente pentru 15 zile și o lună.

IN ȚARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la țară pot trimete sumele respective în mărcĭ poștale.

Credem nemerit să reproducem din organul d-luĭ Fleva cîte-va liniĭ asupra „festivității“ anunțată cu atît alaiŭ de clacheriĭ luĭ Sturdza. Se știe că guvernul a izbutit a adaoga la ridiculul și nemernicia sa „marea serbare“ de la Filaret:

Pe dealul Filaretuluĭ, unde aŭ palpitat atîtea inimĭ generoase, unde atîtea suflete viteze aŭ vibrat acum cincĭ-zecĭ de anĭ,—va asuda astă-zĭ Oculta!

O jumătate de veac a trecut,—și par' că n'a maĭ fost Heliade, par'că n'a maĭ fost Bălcescu.

Ce s'aŭ făcut sfintele năzuințĭ? Ce s'a făcut acea sublimă înălțare de suflete?

Ce s'a făcut frumosul vis al uneĭ pleiade de poețĭ și de eroi?

Dacă s'aŭ prefăcut în țărînă atîtea inimĭ marĭ, dac'aŭ tăcut atîtea glasurĭ sincere,—cine a 'ntunecat însă cărarea de lumină ce aŭ fost durat-o dînșiĭ?

Așa a visat Heliade: să vie în urmă-ĭ Carada ca să pălăvrească pe cîmpia Libertățeĭ, transformată în răspîntite de dălhăucĭ și de huĭdume?

Aceasta a vroit generația slăvită: Berecheți și Cheferobeștĭ, urlătorĭ în numele Puterei?

. . . . . .

Stăpînirea barbară a gîrbacĭuluĭ a fost înlocuită cu stăpînirea banuluĭ,—și poate că stăpînirea aceasta e maĭ cumplită decît cea dintîiŭ.

. . . . . .

Ce va putea vorbi poporuluĭ banda de scamatorĭ? Ce-ĭ vor putea promite după ce l-aŭ mințit întru toate?

. . . . . .

Istoria va spune că democrația cinstită a țărĭi,—aceea care n'a vîndut ungurilor școlile romînești, a mers ea pe cîmpia Filaretuluĭ, ca să strige uzurpatorilor:

— Mințiți! Voĭ sînteți fiĭ mincĭuneĭ, aĭ hoțieĭ, aĭ trădăreĭ și aĭ Băncei Naționale,—voĭ nu sînteți fiĭ Mareĭ Revoluțiĭ!

Romînii carĭ vor veni azĭ la Filaret, vor avea această mîngîiere: că vor auzi strigîndu-se alaĭuluĭ de spionĭ și de șarlatanĭ aceea-ce cugetă un neam întreg.

Anton Bacalbașa.

D. Haret, ministrul cultelor și instrucțiuneĭ publice, însoțit de d. Băicoeanu, inginerul construcțieĭ școalelor, a sosit aseară cu trenul de 9, în orașul nostru și aŭ descins la otelul Traian.

Scopul viziteĭ ministruluĭ în orașul nostru l'am comunicat cetitorilor în un numĕr anterior.

Corespondentul nostru din capitală ne telegrafiază că direcția a refuzat transmiterea telegrameĭ prin care ne vorbea despre incidentele oribile ce s'aŭ petrecut cu ocazia chiulhanuluĭ de la 11 Iunie.

Primul procuror a foarte suparat de faptul că într'un proces de la curtea cu jurĭ, în care un țaran era acuzat de faptul de tălhărie, pentru că furase o glugă, juratul Cuza a declarat că juriul e luminat înainte de a începe d-sa acuzarea.

Plîngîndu-se superioruluĭ seŭ, d. Mîndru l'a sfătuit să facă ca d-sa, adică să iasă cît maĭ rar la ședință. Cu si-temul meu a adăogat d. Mîndru, nu se poate plînge că l'am plictisit.

Serviciul Contencios al Comuneĭ și.... conștiincios.

Evreul, coitor, Max Goldștein din str. de sus, a fost condemnat de Judecătoria ocol. II la 10 leĭ amendă în folosul comuneĭ, pentru că a contravenit la legea repaosuluĭ Duminical, fapt, constatat printr'un proces verbal, încheiat de subcomisarul respectiv.

Goldstein a făcut opoziție contra acesteĭ hotărîrĭ, și de cine credeți că a fost aparat? De un avocat comunal.

Și se zice că interesele comuneĭ sunt neglijate de administrația actuală.

D. Moritz Finke, proprietarul caselor din strada Stefan cel Mare 38, a murit astă-zĭ subit, pe cînd lucra la poarta caselor sale.

In urma uneĭ reclamațiunĭ, doĭ agenți aĭ siguranțeĭ aŭ arestat erĭ pe indivizii Ignatz Liton din secția II și Francisca Rela pentru furt de diferite obiecte. La percheziția făcută pe la locuințele lor s'aŭ găsit o sumedenie de servete, batiste, prostirĭ, cămeșĭ etc. Majoritatea acestor obiecte sunt furate de la d. Mihailescu, fabricant de umbrele, unde Francisca Rela a fost servitoare.

In mahalaua Ponoară din secția I, se află o stradă numită a «Șipotuluĭ» care și-a luat denumirea de la un șipoțel. Acea stradă se întreține și se repară de locuitoriĭ aceleĭ localități. Prin facerea noueĭ cișmele din străzile Berária Veche și Toma Cozma, comuna a găsit de cuviință a trage și apa aceluĭ șipoțel lăsînd locuitoriĭ aceleĭ părți lipsiți de apă. Cu toate acestea acum nicĭ cișmeaua nu maĭ dă apă suficientă pentru a satisface cel puțin trebuințele locuitorilor.

Aducem la cunoștința d-luĭ Primar și serviciuluĭ hydraulic, așteptînd a vedea măsurile ce vor lua.

Judele instructor cab. 2 a depus ierĭ pe numiții Iosub Marcu, Jan Laitner, Beti Rosental și Liba Baiter, pentru că aŭ smomit pe o copilă minoră a evreuluĭ Ilie Goldenberg, brînzar din piața halei, aducînd-o în casa lor de prostituție clandestină din strada Palat, unde indivizii speculaŭ pe copilă în mod neomenos.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA III

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Un copil noŭ născut, normal desvoltat, cîntărește îndată după naștere 3000—3500 de grame; fetițele obicĭnuit 3000, băețiĭ 3500 de grame. Această greutate scade în cele dintăĭ 3—4 zile după naștere cu 200—300 de grame. Scăderea e o scădere fisiologică, decĭ normală, și se explică pe de o parte prin curățirea corpuluĭ în prima bae de varnix caseosa (o substanță unsuroasă care acoperă corpul nouluĭ născut) și de meconium (materiĭ fecale din timpul viețeĭ fatale), pe de alta prin asimilarea incomplectă a miceĭ cantitățĭ de lapte care introduce copilul în stomah în primele zile a viețeĭ sale. Scăderea greutățeĭ se oprește după 3—4 zile, începe apoĭ din noŭ a crește ajungînd între 7—10 zile greutatea inițială și merge mereŭ crescînd pănă la vrista de pubertate, adecă la băețĭ vrista de 15, la fete de 14 anĭ, cînd atinge greutatea de 36000—43000 de grame.

După *Gerhardt* creșterea normală a greutățeĭ unuĭ copil de-o 1 se face aproximativ după norma următoare:

In luna	1	crește	greutatea	zilnic	cu	35	grame.
„ „	2	„	„	„	„	30	„
„ „	3	„	„	„	„	28	„
„ „	4	„	„	„	„	22	„
„ „	5	„	„	„	„	18	„
„ „	6	„	„	„	„	14	„
„ „	7	„	„	„	„	12	„
„ „	8	„	„	„	„	10	„
„ „	9	„	„	„	„	10	„
„ „	10	„	„	„	„	9	„
„ „	11	„	„	„	„	8	„
„ „	12	„	„	„	„	6	„

Exprimînd aceste cifre în cuvinte, resultă că un copil sănătos, desvoltîndu-se normal în întăiul an al viețeĭ sale trebue să'și mărească greutatea inițială cu aproximativ o treime pînă la finele luneĭ a 3-a, cu jumătate pînă la mijlocul luneĭ a 5-a, iar la finele luneĭ a 12-a trebue să aibă greutatea întreită a greutățeĭ inițiale.

Norma după care crește greutatea unuĭ copil de la 1—15 anĭ e după *Quetelet* următoarea: (copilul cîntărit era de sex bărbătesc).

Greutatea băetuluĭ era îndată după naștere 3200 grame.

La vrista	de	1	an	el	cântărea	9450	grame.
„ „	„	2	anĭ	„	„	11,340	„
„ „	„	3	„	„	„	12,470	„
„ „	„	4	„	„	„	14.230	„
„ „	„	5	„	„	„	15,770	„
„ „	„	6	„	„	„	17,240	„
„ „	„	7	„	„	„	19,100	„
„ „	„	8	„	„	„	20,760	„
„ „	„	9	„	„	„	22,650	„
„ „	„	10	„	„	„	24,520	„
„ „	„	11	„	„	„	27,100	„
„ „	„	12	„	„	„	29,820	„
„ „	„	13	„	„	„	34,380	„
„ „	„	14	„	„	„	38,670	„
„ „	„	15	„	„	„	43,620	„

(Va urma)

Creditul Urban din Iași

ANUNCIU

Să face cunoscut detentorilor de scrisurĭ ca, cu începere de la 1 Iulie st. n. 1898, plata cupoanelor și a scrisurilor trase la sorțĭ să va face în Bucureștĭ, prin casa de bancă Ieschek et Co., iar în Iașĭ, la sediul societățeĭ.

Zilele de plată vor fi: Lunea, Mercurea și Vinerea, afară de serbătorĭ.

Direcțiunea.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de celeraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iașĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Galați, 12 Iunie 1898.

Porumb roș 3800 hect. 78 greutate în kilo pe hect. 5 lei 25 bani magasie.

Procesul duelului Filipescu, în ce privește martorii, a compărut ieri înaintea secția II-a a curței de apel din capitală.

Procurorul general și-a început rechizitoriul pe care nu-l va isprăvi de cît astă-zi.

— —

Iată numele aspiranților la diploma școalelor de învățători, cari au trecut examenul în scris, la școala «Vasile Lupu», din Iași:

Petre Alexe, Vasile Arsinte, Ioan Chiriac, Ioan Dăscălescu, Ioan Dimitriu, N. Gavrilescu, Petru Gheorghiaș, St. Gheorghescu, Gr. Ignat, C. Mateiu, C. Maxim, Ioan Mănescu, C. Morariu, I. Morariu, Gh. Oancea, D. Pescaru, Ion Popa, C. Postescu, Gr. Racoviță, Th. Radovici, Th. Solean, N. Stoleriu, V. Ștefănescu, P. Ștefănescu, C. Teodorescu, Cleonie Titu, D. Tomșa, I. Ulman, Gh. Vasilachi, M. Vasiliu și I. Asafteĭ.

— —

In conformitate cu art. 22 din regulamentul pescuituluĭ, publicat în Monitorul oficial No. 109 din 15 August 1897 se autoriză vînzarea peșteluĭ proaspăt de și în timpurile oprite însă numaĭ cu anumite dimensiunĭ, măsurate de la ureche și pănă la coadă, d. ex.: *șalăŭ* 30 cm. *crap* 30 cm. *Lin*, *scobar cosac* și *plătică* 20 cm. *mreană* 25 cm. *caracudăși băbușcă* 15 cm.—iar toțĭ aceĭ peștĭ care nu vor avea aceste dimensiunĭ nu vor putea fi pușĭ în vînzare. Totușĭ în fie-care zi în piața haleĭ se găsește peștĭ pușĭ în consumațiune ce nu aŭ nicĭ 5 cm. dimensiune, și cînd te gîndeștĭ că aceste toate se petrec în o piață unde este un comisar comunal al piețeĭ, două ajutoare, un controlor cum și o sumedenie de gardiștĭ. In afară de acestea tarabile cu pește sunt așezate astfel că încunjoară de jur împrejur gașca în care se află instalată poliția municipală în plus maĭ sunt 2 serjenți de poliție și un subcomisar.

Ce afinitate să fie oare între peștĭ și poliție.

— —

Comisia 4 a găsit și arestat pe evreii Moritz Sfartz și Solomon Stern carĭ făceaŭ comerț ambulant de mărunțușurĭ. Eĭ aŭ fost dați judecățeĭ.

— —

Comisia 4 a arestat aseară pe o evreică necunoscută fiind atinsă de alienațiune mentală.

— —

Curtea cu jurĭ a judecat ierĭ procesul privitor pe Ioan N. Casapu și V. D. Marin pentru furt la drumul mare. Eĭ aŭ fost achitați.

— —

Tribunalul secția I a condemnat, în lipsă, pe B. S. Glasberg la 3 anĭ închisoare pentru falș în acte publice.

— —

Soldatul-ordonanță Iancu Teodorescu de la sub locot. Gane din str. Butu 20, scoțînd erĭ o sticlă cu vin din pivniță a alunecat căzînd și, și-a făcut maĭ multe lesiunĭ la pept.

D-l d-r Botezat a fost chemat dîndu-ĭ primele ajutoare.

Progresele industrieĭ germane

— —

Biuroul imperial de statistică a publicat tablourĭ, care arată progresele realisate de industria germană în aceștĭ 15 anĭ din urmă.

In anul 1882 eraŭ ocupațĭ în industrie 5,831,622 de bărbațĭ și 1,509,167 femeĭ. In 1895 se găseaŭ 7,929,944 bărbațĭ și 2,539,325 femeĭ, un plus de 39% în 13 anĭ saŭ 3% pe an.

Numărul agricultorilor scăzînd, industria singură a profitat de excedentul populațiuneĭ.

In 1882 eraŭ 2,530,883 de patronĭ, carĭ lucraŭ singurĭ; în 1892 nu sunt de cît 2,338,877. In 1882 eraŭ 1,078,916 stabilimente, care ocupaŭ uvrierĭ; în 1895 se găseaŭ 1,319,400. S'a cîștigat așa dar un plus de 240,484 stabilimente și 190,060 de patronĭ carĭ de la 1882 s'aŭ putut ajuta de uvrierĭ. In 1895 eraŭ 164,290 stabilimente, care lucraŭ cu motorĭ.

In intervalul de la 1882 la 1895 creșterea producțiuneĭ metalurgice și altele, a fost următoarea:

Metalurĭ afară de fer . .	4.	%
Fer	49.5	—
Argint, plumb, aramă nickel	60.9	—
Sare gemă	44.9	—
Salin	16.1	—
Huilă	59.1	—
Lignită	86.9	—
Zahar de sfeclă	194.6	—
Bere . . . . . , . .	41.5	—

Fabricarea rachiuluĭ a scăzut,—și progresele cele maĭ marĭ le-a realisat industria textilă și industria produselor chimice, care aŭ realisat un foarte mare progres.

In total în 1895 s'aŭ exportat 23,800,000 de tone equivalînd cu valoarea de 3,424,100,000 de mărcĭ, pe cînd în 1892 numaĭ 17,200,000 tone equivalînd cu valoarea de 3,279,900,000 de mărcĭ.

Răsboiul Spano-American

Havana, 12 Iunie.

Un transatlantic spaniol ducînd provizinnĭ, a reușit să sileasca blocul și să intre la Cienfuegos.

— —

Paris, 12 Iunie.

Telegrame din Londra spun că temerea americanilor, cu privire la o surpriză ce le-ar pregăti escadra spaniolă de rezervă, de sub comanda amiraluluĭ Camara, crește mereŭ.

— —

Viena, 12 Iunie.

Din Madrid se telegrafiază că ziarul „Heraldo" aduce știrea că primul ministru Sagasta, întrebat asupra atitudineĭ Germanieĭ în chestiunea Filipinelor, a declarat că Germania, conform promisiuneĭ sale, va păstra absolut neutralitatea. Primul ministru a declarat, pentru liniștirea publiculuĭ, că cel puțin o Putere mare europeană a dat să se înțeleagă în mod lămurit că este decisă să împiedice, la caz de nevoie, cu forța hordelor barbare necivilizate, dacă acestea ar îndrăsni să comită fapte neumane.

— —

Paris 12 Iunie

Pe cînd depeșĭ sosite din Madrid spun cu insistență că trupele americane aŭ fost respinse în maĭ multe puncte, și că orașul Santiago va putea resista, depeșĭ din Londra spun că americaniĭ afirmă că spanioliĭ carĭ se aflaŭ pe colinele din jurul luĭ Baiquiri, aŭ fost împrăștiațĭ.

— Depeșĭ din Londra anunță că guvernul spaniol ar pregăti aplicațiunea stăriĭ de asediŭ în toată Spania, și suprimarea tuturor ziarelor opoziție, spre a putea trata pacea.

— Telegrame din Madrid spun că escadra de reservă sub comanda amiraluluĭ Camara s'ar fi îndreptat cu repeziciune spre Filipine.

-- O telegramă adresată ziaruluĭ „Daily Telegraph" din Londra zice că Puterile europene sunt contrariĭ creațiuneĭ uneĭ republice a Filipinelor.

— —

Madrid, 12 Iunie

Ministrul marineĭ apără pe amiralul Cervera în contra atacurilor d-luĭ Romero, și anunță că escadra amiraluluĭ Camara a plecat în Filipine pentru a apăra drapelul spaniol.

D. Serat, ministrul coloniilor, va aștepta procedeul americanilor carĭ, sub pretext de umanitate, vor să pue mîna pe Cuba. Spania, adaogă ministrul, nu va preda nicĭ o dată drapelul săŭ inamiculuĭ.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Se cunosc persecațiunele la carĭ a fost supus locotenentul de administrație Carp.

Tradus înaintea consiliuluĭ de resbel din Iașĭ, sub acuzarea de delapidare, locotenentul a fost achitat.

Dat judecățeĭ din noŭ, pentru acelașĭ fapt, înaintea aceluașĭ consiliŭ, d. Carp a fost condemnat atuncĭ la un an închisoare.

Consiliul de resbel al corpuluĭ II de armată a casat această sentință și a achitat pe condemnat.

Astă-zĭ aflăm că locotenentul a fost trimis înaintea unuĭ consiliŭ de reformă.

Isprăvĭ patriotice

(Păruelele de 11 Iunie).

Un suvenir.

Veteranul luptător de la 1848 d. Racotă, a fost bătut sdravăn cu ocazia manifestațiilor patriotice a oculteĭ. Colectiviștiĭ aŭ ținut să amintească veteranuluĭ pe 1848 și i'aŭ administrat *un suvenir* așa, că bietul bătrîn e pe coaste. Se zice chiar că starea veteranuluĭ inspiră serioase îngrijirĭ.

***

Intre ceĭ bătuțĭ de bandele colectiviste se află și d-niĭ:

Anton Arion deputat, lovit cu un ciomag.

I. Costescu, proprietar în strada Eroului, înțepat cu baioneta la mîna dreaptă.

Căpitan Moroiŭ, trîntit și călcat în picioare de sergenți.

***

Proprietatea d-luĭ Ioan Pencu din strada 11 Iunie, este cu desăvîrșire devastată de bandele de bătăușĭ puse sub comanda ministruluĭ Palladĭ.

Pandele Georgescu, zugrav, cu gura spintecată.

***

Pe strada 11 Iunie, după ce bătăușiĭ stîlcesc pe o parte din mariĭ fruntașĭ fleviștĭ, agențiĭ și zbiriĭ de la poliție, îndîrjițĭ la vederea sîngeluĭ, începuseră să lovească cu ciomegele în toate părțile.

Un comisar de poliție, din serviciul siguranțeĭ, adresîndu-se la un grup de bătăușĭ le spune:

— Mă! să nu maĭ dațĭ cu ciomegele; dațĭ cu pumniĭ cît vrețĭ.

— Înțeles, don comisar!...

***

M. S. Regele a cerut un raport telegrafic despre sîngeroasa bătaie provocată de bandele colectiviste în strada 11 Iunie.

Ne închipuim ce raport o fi făcut guvernul.

D. Petru Poni sosește Lunĭ în Iașĭ, venind de la Paris, unde a fost ca să'șĭ iee de fapt în primire însărcinarea de comisar general al guvernuluĭ romîn, la expoziția din Paris.

D. Poni după vr'o 3 zile de ședere în Iașĭ, va pleca prin districte pentru a găsi amatorĭ carĭ să expue.

In darea de samă despre examenele de la conservator, s'a omis a se aminti că d-șoara Maria Caudella, absolventă distinsă a fost aclamată de juriul examinator. De altmintrelea d-șoara Maria Caudella ie deja de mult cunoscută ca una dintre cele maĭ talentate pianiste din Iașĭ.

După o lungă deliberare, a II-a secție a curțeĭ a respins ierĭ, cu majoritate de 3 contra 2, apelul ministeruluĭ public și al eforieĭ, făcut contra sentințeĭ tribunaluluĭ care achita pe d. I. Stamațian fost inspector silvic.

Domniĭ I. Vrînceanu și M. Suțu aŭ făcut osebită socotință.

Vasluiul în flacărĭ

Izbucnirea incendiuluĭ. — De unde a luat focul?—18 prăvălĭĭ distruse.—D. Haret —prefect de Vasluiŭ,—Pompierĭĭ din Iașĭ.—Pagubele.

Am înregistrat, la ultima oră, incendiul care a isbucnit în Vasluiŭ. Corespondentul nostru din localitate ne comunică astă-zĭ următoarele amănunte: focul a isbucnit la ora 12, la etajul II al caselor domnuluĭ Revicĭ, case locuite de un lipscan — în strada Ferdinand, situată peste drum de grădina publică.

Nicĭ prefectul. d. Lupașcu, nicĭ primarul, d. P. Irimiade, nicĭ ajutorul seŭ — nu se aflaŭ în localitate. Toțĭ eraŭ dușĭ la chiulhanul din capitală.

Ministrul școalelor, d. Haret, care se afla în Vasluiŭ, a fost constrîns să facă oficiu de prefect.

Văzînd pericolul, d. Haret a telegrafiat la Iași, prefectuluĭ de poliție, care a sosit la ora 5 jum., împreună cu secția de pompierĭ din Păcurarĭ, sub conducerea domnuluĭ căpitan Stroja.

*

Focul a luat, de la o plită, care era pusă într'un paravan. El luase dimensiunĭ atît de puternice, încît, peste o jumatate de oră, tot rîndul de prăvălĭĭ ardea de a binelea.

La ora 2 jum. o ploaie bine-cuvîntată căzu asupra orașuluĭ. Ploaia contribui mult la localizarea incendiuluĭ și, la ora 5, cînd sosiră pompieriĭ din Iași, panica trecuse deja.

*

Pagubele s'ar urca la 400.000 leĭ. Toate mărfurile și casele eraŭ asigurate.

*

De notat este că ministrul instrucțiuneĭ a telegrafiat maĭ întîiŭ la Bîrlad, după pompierĭ — dar i s'a respuns că nu pot veni din pricina... inspecțieĭ!!

Iată numele elevilor de clasaVII-a de la liceul Warlam, care vor trece examenul înaintea comisiuneĭ instituite de minister:

Andrievicĭ Ana, Anastasiu Eugenia, Costachi Aneta, Cugler Maria, Divitari Aspasia, Donat Adela, Ghițescu Elena, Ioan Aglae, Ioan Ortansa, Manoliu C. Maria, Manoliu G. Maria, Schvarz Sofia, Tufescu Calipso, Tatarașan Elena, Teofanescu Maria, Teodoreanu Zoe, Vesbian Elena.

Aflăm cu multă plăcere logodna d-luĭ inginer Chiriac Corban, directorul școaleĭ de arte și meserĭĭ cu prea gentila domnișoară Didiea Panopol.

Cu această ocazie personalul școaleĭ va organiza o adevărată festivitate artistică în onoarea directoruluĭ școaleĭ. Un frumos album dedicat d-luĭ Corban va cuprinde cîte un autograf al fie-căruia din funcționariĭ școaleĭ precum și o ilustrație a talentatuluĭ pictor de la Paris, Popovicĭ. D. Botez-Gordon, secretarul școaleĭ, a scris pentru acest album o bucată în versurĭ pe care o vom reproduce într'un număr viitor.

Sub titlul de „Impresiunĭ de la procesul Morissea" vom publica în două numere consecutive un prea interesant articol datorit uneĭ doamne din inteligenta societate a Iașuluĭ.

*

Pentru astă-zĭ, Sîmbătă, a fost citat de către d. prim-procuror Istrate, studentul in medicină Neculaĭ Lupu care a avut, în timpul procesuluĭ Morisseau, o altercație cu un sergent al jandarmilor pedeștri.

O interesantă jurisprudență. Farmaciștiĭ nu-s comercianți. D. Brus droguiste din Bucureștĭ a cerut declararea în stare de faliment a debitorilor săĭ farmaciștĭ Lerman și Hofer din Hușĭ. Pîrîțiĭ au susținut înaintea tribunaluluĭ că eĭ ca farmaciștĭ, nu sunt comercianțĭ și decĭ nu pot fi declarațĭ în faliment. Tribunalul de Fălciu în majoritate a admis tesa farmaciștilor și a respins cererea d-luĭ Brus.

D. Brus a declarat apel și curtea s. I, în majoritate a confirmat sentința tribunaluluĭ.

De la Medicĭ și Naturaliștĭ

— Ședința de la 12 Iunie —

Ședința se deschide la ora 9 jum., sub prețidența d-luĭ dr. Socor.

Prezențĭ d-niĭ d-rĭ: Botez, Bogdan, Gavrilescu, Țurcanovicĭ, Culianu și Conya.

Se dă cetire adreseĭ Ministeruluĭ Domeniilor prin care societatea este invitată a trimite un delegat, care s'o reprezinte în comisiunea centrală consultativă înființată pe lîngă acel minister.

După propunerea d-luĭ dr. Botez, cestiunea rămîne să se discute în altă ședință extra-ordinară, care va avea loc Lunĭ 15 Iunie, cînd vor fi chemațĭ să ia parte toțĭ membriĭ.

D. dr. Bogdan, în dorința ce are ca buletinul societățiĭ de Medicĭ și Naturaliștĭ să fie cît maĭ mult răspîndit și apreciat, atît în țară cît și în străinătate, spune că ar fi bine să se publice numaĭ în o singură limbă și anume: în limba franceză, pe motivul că volumul buletinuluĭ e prea mic și ocupă prea mult spațiu, prin publicitatea luĭ limbele romînă și franceză.

Cu atît maĭ mult s'ar putea publica numaĭ în franțuzește, căcĭ în străinătate este mult citit, probă: că se publică în o mulțime de jurnale care apar zilnic, s'au cel puțin de 3—4 orĭ pe lună, de cît buletinul nu apare de cît 6 numere pe an.

D. dr. Bogdan face această propunere motivat de cererea d-luĭ dr. Gavrilescu, în ședința trecută, ca articolele maĭ puțin importante să se publice în limba romînă.

Dr. Socor, avînd cuvîntul, combate propunerea d-luĭ dr. Bogdan, cerînd a se publica ca și pînă arum în limbele romînă și franceză, și în caz de prea mult material de publicațiune se va scoate numere suplimentare.

Propunerea se admite.

D. dr. Socor, prezintă o piesă patologică celulară la un caz de granolom, extras de la o pleoapă inferioară de la un bolnav.

Mărimea acesteĭ piese e de un volum considerabil, fiind maĭ mare ca o nucă pe cînd în deobștie asemenea tumorĭ n'au de cît mărimea unuĭ fir de mazere.

La urmă, d. secretar al societățiĭ prezintă o broșură a d-luĭ dr. Corvin, întitulată *Tuberculosa în Armată*, pentru care societatea 'ĭ mulțumește d-luĭ dr. Corvin, regretînd că nu vine să ea parte și la ședinți.

Ședința se închide la ora 10—ne maĭ fiind nimic la ordinea zileĭ.

Cu așa zisele delegațiĭ pentru examene, aŭ ajuns școalele în halul de acum 20 de anĭ. Mulțĭ delegațĭ își permit să îndepărteze pe profesorĭ care-s responsabilĭ de rezultatul anual și de întreaga situațiune a elevilor, ca să pue notele, eĭ, care n'aŭ nicĭ o răspundere.

Ni se raportează în special de amestecul unor nespecialiștĭ, în punerea notelor la conservator, care a provocat o mare mișcare și printre elevĭ și printre profesorĭ.

Ecourĭ de la *mascaradă*: Iată ce zice *Drapelul*, organul aurelianiștilor, în privința mișeliilor comise de colectiviștĭ cu ocazia manifestațiilor de la 11 Iunie:

«Erĭ par'că n'am trăit sub un regim constituțional.

«Barierile aŭ fost închise; intrarea sătenilor în capitală a fost oprită; armata a fost consemnată; poliția toată mișuia pretutindenĭ ca în ajunul uneĭ conspirațiunĭ; direcția poștelor și telegrafuluĭ refuză transmiterea telegramelor relatînd scenele sălbatece desfășurate în cursul procesiuneĭ.

«Așa s'a serbat 11 Iunie 1848.

Examenul de Violină de la Conservator

In ziua de 8 Iunie s'a ținut esamenul de Violină la conservatoriul din localitate, curs predat de d. Ed. Caudela, directorul conservatoruluĭ. Din 16 eIevĭ carĭ s'aŭ înscris, nu s'aŭ presentat la examen de cît 12 elevĭ, dintre care s'aŭ distins:

D. *Th. Budală*, unul din ceĭ maĭ talentațĭ și înaintațĭ elevĭ aĭ d-luĭ Caudella. A executat două studiĭ și un *concert de Rode*. S'aŭ maĭ distins d-niĭ D. Ștefăniu, Albertto, Cirillo și M. Averchi, cîntînd cîte două studiĭ și un concert de *Rode*. De asemenea putem menționa și pe d-niĭ C. Popescu, Spacu și micul Anghelescu.

La terminarea examenuluĭ toțĭ eleviĭ claseĭ de violină aŭ executat un ansamblu admirabil din *Beriot*, acompaniațĭ fiind de Piano.

Eleviĭ clasuluĭ de armonie anul al III-lea roagă pe d. G. Musicescu a le acorda darea teseĭ pe care d-sa le-a promis.

Vall.

Ecourĭ judiciare.

Juriul va examina astă-zĭ procesele luĭ Ciobanu, acuzat de tălhăriĭ și al luĭ Iordan, acuzat de amenința prin scris.

D. Al. Danielescu, cel maĭ noŭ membru al baroului local, pledează în ambele cauze.

*

D. Delavrancea a sosit astă-zĭ diminiață în oraș și pledează în procesul de divorț al soților Elefterescu.

Aseminea pricinĭ desbătîndu-se în ședinți secrete, d. Delavrancea nu va putea fi aplaudat.

*

Acțiunea în daune pe care d. Vălescu, constructorul liceuluĭ model, a intentat-o ministeruluĭ școalelor, a fost admisă în parte.

*

Procesul pe care d. Paianu l'a intentat comuneĭ Iașĭ, se va pertracta la 7 septembrie, la secția I-ia.

*

Știrea că ceĭ doĭ pungașĭ carĭ aŭ escrocat pe d. I. Ch. Daniil, aŭ fost eliberațĭ pe cauțiune, este lipsită de temeiŭ.

D. Mandrea a depus erĭ cu osebit succes examenul de drept natural.

O telegramă a secretariatuluĭ consiliuluĭ de miniștri spune că Izidor Brenning, vestitul escroc, a fost expulzat din țară.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

— —

Jubileul Impăratuluĭ Austrieĭ

Viena, 13 Iunie.

Serbările jubileuluĭ aŭ început astă-zĭ. 70,000 elevĭ aŭ defilat înaintea împăratuluĭ Franz Ioseph, cîntînd imnul Gott erhalte.

Rĕsboiul

Viena, 13 Iunie.

Americaniĭ continuă a debarca. Spanioliĭ așteaptă ca eĭ să se depărteze de la coastă, pentru a-ĭ ataca.

Consulul spaniol din Hong-Kong a anunțat că Manilla a fost perdută.

Criza franceză

Paris, 13 Iunie.

Se dă ca probabilă această combinațiune: Peytral, president și internele, Delombre, finanțele, Cavaignac, resboiŭ, Sarrien, justiție, Delcasse, coloniĭ, Dupuy, instrucție, Leygnes lucrărĭ publice, Baduet agricultura.

Incendiu

Bucureștĭ, 13 Iunie

Satul Periș din jud. Ilfov este în flacărĭ. Pompieriĭ din Bucureștĭ au plecat la fața loculuĭ în 10 vagoane.

*

„Drapelul" are un articol prin care reprobă sălbătăciile comise cu ocazia chiulhanuluĭ de alaltaierĭ.

*

In aceeașĭ chestiune, fleviștiĭ agită ideea uneĭ întrunirĭ publice de protestare.

Excese antisemite

Lemberg, 13 Iunie

Prin micele orășele agitațiunile au reînceput. Multe arestărĭ au fost operate. Sunt morțĭ și numeroșĭ rănițĭ.

Revelație senzațională

Paris, 13 Iunie.

Reinach care a fost condemnat la pierderea graduluĭ seŭ, a comunicat consiliuluĭ de anchetă o scrisoare prin care afirmă că maiorul Esterhazy primea cîte 2000 leĭ lunar de la comandantul german Schwartz-Koppen, căruia 'ĭ comunica documente.

Tipografie americană de tipurĭ.

pentru ofe tuarea imediată a cărților de adrese, circulări etc. Manuare ușoară și prețurile ieftine pun pe fie-care în posibilitatea a poseda o tipografie, acărei avantagiuri s'au constatat în modul cel mai strălucit în tôte cercurele comerciale. Prețul uneĭ tipografiĭ complecte cu tipurĭ și accente romănescĭ, casetă elegantă, cu mănere, 400 tipurĭ și tampon de tu este Leĭ 11.—.

Pentru Leĭ 37 trimit ceasul pentru Bărbați Ancer Rem. cu 2 capace, acoperite cu o adevărată pătură de aur 18 carate, cu 20 Rubine. Atențiune! Acest ceas nu este de metalul numit Goldin nicĭ imitațiune, ci de aur aliage care concurează cu un CEAS de 400 Lei. Mărime pentru Damă numaĭ Leĭ 35. Un frumos lanț Leĭ 4. — *Gratis* trimit catalogul. Trimiterea se face franco de porto contra Rambursu. Adresa:

M. RUNDBAKI
Viena, II. Taborstrasse 8

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseşti Mălăeşti din judeţul Iaşi, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroi 4 Iaşi

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI
11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de ingineri şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux şi simplă* în toate formatele.

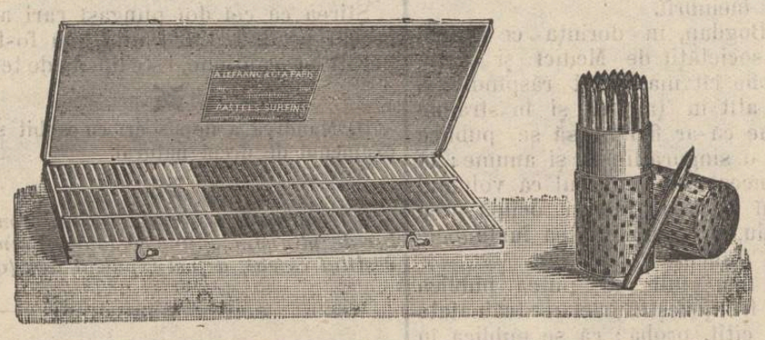

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură şi desemn.* Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode de pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşi aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Aîné** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÎNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"
Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ
Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion
Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna. . . .	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ. . . .	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat.	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unui premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratului o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îi numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îi eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îi va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureţti, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles
Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**
BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevărat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.

56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintului şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocolată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instaiărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de ramura silvicultureĭ.

Desfacere de vinurĭ vechĭ
Str. Lăpuşneanu No. 26,—
—colţul str. Banu No. 2

Din cauză de mutare *desfac cu preţurĭ reduse* o cantitate de peste 2000 vedre vin, roş şi alb de: Odobeştĭ, Cotnarĭ, Nicorescĭ etc., din recoltele anilor 1882—1897.

seIn provincie expediez contra *ramburs* ntităţĭ până la 50 litrurĭ în butoaie caŭ sticle.

Iasĭ — „DACIA" pografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 37 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 16 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Incăerarea de pe şesul Bahluiuluĭ

Aşa serbare maĭ rar!...

De treĭ zecĭ de anĭ de zile, liberaliĭ ameţesc lumea cu *patru zecĭ şi opt*.

Uniĭ, crezîndu-se maĭ autohtonĭ, se suiau pînă la 1821 şi invocaŭ pe Tudor Vladimirescu ca patron, un fel de creator oare-cum al partiduluĭ.

Toţĭ colectiviştiĭ maĭ căpăţinoşĭ, atît din perioada întâĭ de nefastă memorie, cît şi aceĭ din a doua, şi maĭ nefastă încă, dacă nu se dădeaŭ de nepoţĭ saŭ descendenţĭ politicĭ a luĭ Tudor, dar revendicaŭ cel puţin pe 48, ca operă esclusivă a lor.

Palavrele li s'a înfundat însă în fine şi opinia publică bine lămurită azĭ, atît asupra evenimentelor de acum 50 de anĭ, cît şi asupra barbaţilor carii *cu adevarat* aŭ jucat un rol important în acele evenimente, e fixată deja.

Ţara întreagă i-a văzut pe aceştĭ pseudo-urmaşĭ de-aĭ luĭ Tudor şi aĭ luĭ 48, într'un decurs de vre-o 30—40 de anĭ, dedîndu-se la actele cele maĭ reacţionare, făcînd stărĭ în modul cel maĭ necinstit şi încoronînd opera lor politică prin sugrumarea mişcăreĭ naţionale de peste munţĭ.

Ca o culme a atîtor ticăloşiĭ, eĭ aŭ perdut în vremile din urmă pînă şi noţiunea realităţii lucrurilor.

Orbĭ cu desevîrşire în ce priveşte maĭ cu seamă degradarea la care aŭ ajuns în opinia ţăreĭ, eĭ nu şi-aŭ putut da măcar samă la cît ridicul se expun cercînd, după atîţia anĭ de înşelătorie neîntreruptă a credulităţeĭ publice, să maĭ momească poporul cu panglicăriĭ resuflate, şi să maĭ caute a arunca praf în ochiĭ lumeĭ în privinţa sentimentelor lor.

Şi-au pus decĭ în gînd să serbătorească pe 1848, şi l'aŭ serbătorit de s'aŭ dus vestea ca de popă tuns. Să enumerăm însă cîte-va puncte din program:

1). Prima ochire aŭ fost la fondurĭ; şi-aŭ votat două sute de miĭ de francĭ de la primăria capitaleĭ, şi aŭ dat o iamă de vre-o treĭ sute de miĭ de leĭ prin fondurile secrete ale ministerelor de interne şi externe.

2). Inarmaţĭ cu *bănet*, s'aŭ pus se alcătuiască programul petrecereĭ, cu copiĭ de pe la şcolile primare, cu societăţĭ ungureştĭ şi evreeştĭ, cu tarafurĭ de ţiganĭ, cu jandarmĭ, cu gardiştĭ şi cu foc bengal.

3). Aŭ dat ordin pe la bariere să se oprească intrarea locuitorilor săteni în oraş, admiţînd numaĭ pe uriaşul de 2 jum. metri care aŭ atras curiozitatea publiculuĭ la tîrgul Moşilor.

4) Aŭ organizat bande de bătăuşĭ şi le-aŭ îmbătat tun ca se represinte entusiasmul popular.

5) Aŭ năimit o posderie de agenţĭ ca se urmărească pe toţĭ iniţiatoriĭ mişcăreĭ disidente carĭ organizaŭ o contra-manifestare, şi se le şpioneze itinerarul procesiuneĭ.

6) Aŭ aţinut calea pacinicei manifestărĭ organizată de tribunul Fleva şi susţinută de studenţĭ, şi grămădindu-o la respintiia stradeĭ 11 Iunie aŭ asmuţat asupra eĭ bandele de beţivanĭ, gardiştĭ şi jandarmĭ carĭ aŭ stîlcit lumea 'n bătae.

7) Ca apoteoză a serbăreĭ aŭ prins la strîmtoare pe bătrînul veteran de la 48 Racotă şi l'aŭ ciomăgit de i-aŭ sărit ochiĭ din cap. Răcnea bietul moşneag în mînele beţivanilor maĭ rĕŭ ca pe vremea resmeriţeĭ.

8) Aŭ oprit la telegraf toate depeşele particulare care anunţaŭ ziarelor din provinciĭ dragonada colectivistă de la serbarea patriotică, suprimînd ast-fel libertatea preseĭ.

N'aŭ scapat în fine din vedere de a comite tot felul de mascaralîcurĭ, ale căror pomelnic ar fi prea lung de înşirat aci.

Ca vîrf al atîtor mişeliĭ, organul colectivist *Voinţa Naţională*, are încă curajul, în numărul seŭ de la 12 Iunie, se spuie următoarele:

„Serbarea zilei de ieri a fost măreaţă şi face onoare Ţĕrei şi Capitalei. Avîntul şi eroismul generaţiei de la 1848 nu putea fi sărbătorit într'un mod mai strălucit şi memoria fruntaşilor onorată cu mai multă recunoştinţă“.

Despre modul manifestăreĭ acesteĭ recunoştinţĭ, bătrînul veteran Racotă, care zace şi acum pe coaste, poate să ne dee oare-care deslușirĭ!...

S'a spart capete, s'a rupt buzele oamenilor, li s'a furat pălăriile din cap, lumea a fost cotroboită chiar şi prin buzunare — în memoria bine înţăles a fruntaşilor liberalĭ de la 48 — s'a comis în fine schingiuirĭ şi infamiĭ de nedescris; şi aceste acte barbare, această suprimare ostrogotă a tuturor libertăţilor publice, colectiviştiĭ o numesc: *serbare patriotică*!

Aşa serbare maĭ rar!

Juvenal.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Aĭer.—Faptul e confirmat de numeroase experienţe: aierul atmosferic, sub o presiune mare şi la o temperatură joasă de 191 grade se licefiează, poate fi pus şi păstrat în sticle ca orĭ ce băutură, ca orĭ ce substanţă curgătoare.

Precum era firesc, savanţiĭ diferitelor naţiunĭ îşĭ dispută întâietatea acesteĭ descoperirĭ ingenioase şi datele indicate erĭ de presa franceză şi germană sunt diferite. Se pare însă că aplicaţia procedeuluĭ clasic a fost făcută în Anglia de chimistul Devar. In Franţa d'Arsonval a făcut primele încercărĭ izbutite.

Nouă însă ne ie perfect indiferent; noĭ înregistrăm o ingenioasă născocire ştiinţifică şi o adăogăm la fabulosul dosariŭ al activităţiĭ laboratoriilor moderne.

Aierul licid! Şi ce ie cu asta — veţĭ întreba cetitorilor scepticĭ.

Dar nu întrevedeţĭ aci o abundenţă fără seamăn de foloase, o fantastică bogăţie de aplicărĭ, o poemă nesecată de plăcerĭ nouă?

D-v, cetitorilor, bună oară vă e îndămînă: veţĭ pleca, pentru sezonul vacanţeĭ, care pe unde-l îmbie plăcerea şi pofta: în munţĭ, pe malul mărĭĭ, în regiunĭ păduroase de brazĭ — pe unde servul dv. nu-şĭ va putea îngădui luxul să vă urmeze de cît doară cu gîndul şi cu proza cotidiană. Dar, în schimb îmĭ voiŭ instala pe masa redacţieĭ, colea în faţă, o sticlă mingîetoare cuprinzînd aier de... Reichenhall saŭ aier de Ceahlăŭ, aier de Wiesbaden saŭ de Solka, de Nizza saŭ de Constanţa...

Închipuiţi-vă toate localităţile acestea fermecătoare şi invidiate,—condensate în esenţa uneĭ sticle plină de licid! Închipuiţi-vă Carpaţiĭ noştri saŭ ţărmul Mărĭĭ Negre transportat într'un vagon de sticle ca o simplă apă de Borvis orĭ de Slănic, spre marea mulţămire a numeroşilor umiliţĭ care rămîn loculuĭ, în plictisoasele zile ale luĭ Cuptor!

In loc de a ne duce „la aier“, va veni aierul la noĭ; vom avea, la rîndul nostru, *aierul* unor chiaburĭ; vom sorbi cu voluptate aierul patrieĭ cînd împrejurările vieţeĭ ne vor exila departe de ţara unde am respirat, vom păstra în buteliĭ aierul primeĭ sărĭ de amor petrecută în farmecul uneĭ grădinĭ...

...E atît de superbă descoperirea aceasta în cît n'am vrea să avem aierul de a glumi pe seama eĭ.

ACTUALITATI

Scene din războiŭ

De la începutul războiuluĭ spano-american nenumărate ştirĭ s'aŭ primit şi dezminţit rînd pe rînd; multe născocirĭ s'aŭ dat drept fapte sigure, în lipsa unuĭ control riguros. Gazetele americane pe de-o parte, acele spaniole, de altă parte, s'aŭ întrecut în exagerărĭ şi în îndrăzneli. Cu toată tristeţea lor, lucrurile apar une-orĭ humoristice dacă alăturăm cele două modurĭ de a scrie şi de a tălmăci ale preseĭ de dincolo şi dincoace de oceanul atlantic.

Singurele senzaţiĭ ce ne dă războiul actual provin doară din desele dezminţirĭ şi contrazicerĭ, care ne-aŭ făcut astă-zĭ refractarĭ şi indiferenţĭ la cîte vom maĭ ceti în telegramele viitoare.

Cu toate acestea nu s'a dezminţit următoarea ştire adusă acum cît-va timp de unul din cele maĭ serioase ziare franceze — în genere favorabil naţiuniĭ spaniole:

«In momentul debarcăriĭ Americanilor la Cavite, surorile de Caritate ale spitaluluĭ, de acolo împreună cu un număr de preoţĭ, veniră în procesiune, purtînd crucea în efigie, să stăruie pe lîngă amiralul Dewey să nu masacreze pe ceĭ răniţĭ şi bolnavĭ.

Spaniolii aŭ mulţămit Americanilor de sentimentele umanitare de care dăduse dovezĭ. Pe de altă parte aŭ informat pe amiralul american că nu se află nicĭ o mină de-alungul «canaluluĭ strîmt» pe cînd «canalul larg» era presărat de mine explozibile.

O anchetă ulterioară a stabilit contrariul. *Americanii aŭ făcut să sară minele găsite în canalul strîmt, contrar de cum li se indicase.*

Ştirea aceasta, abia de crezut, n'a fost dezminţită. Ea e eloquentă şi sugestivă maĭ mult decît toate celelalte şi arată cum e interpretată filozofia „scopul scuză mijloacele“ în împrejurărĭ grave ca acele de acum.

In treacăt putem aminti arborarea drapelelor spaniole de către flotele americane, ca o stratagemă de războiŭ; încercările spaniole de a otrăvi fîntînile din Washington, spionarea reciprocă şi altele: toate şi dintr'o parte şi din cealaltă.

EXTERNE

CRIZE MINISTERIALE

S'ar părea o epidemie de crize, de schimbărĭ şi sguduirĭ de cabinete. Pe urma noilor alegerĭ parlamentare, Franţa n'a cules alt nimic decît actuala situaţie, fără samăn aproape: de a nu putea da ţărĭĭ un minister constant şi serios. Lupta e grea pentru că ea se dă în jurul unor marĭ probleme. Numaĭ cîteva unităţĭ, cîteva voturĭ despart majoritatea «republicană» în genere conservatoare, de minoritatea maĭ mult saŭ maĭ puţin revoluţionară care nu vor sprijini guvernele fără a obţinea măcar impozitul pe venit. E cu putinţă oare un guvern traĭnic şi întemeiat pe o majoritate de abia zece voturĭ, căpătate şi acelea în urma unor traficurĭ umilitoare, precum aŭ fost bună oară concesiunile făcute deputaţilor algerienĭ?

Nu maĭ puţin greu de rezolvit este criza ministerială în Italia care coincide cu importantul proces contra turburătorilor de ordine în Milan. Putea-va d. Visconti-Venosta asigura viaţa unuĭ ministeriŭ? Rar s'aŭ văzut maĭ frequente schimbărĭ de cabinet ca în regatul luĭ Umberto, graţie în parte mareĭ influenţe ce are presa populară în ţara aceasta. Să sperăm însă că după măsurile restrictive contra publicisticeĭ guvernele vor avea parte de o viaţă maĭ lungă.

S'ar zice însă că Tripla alianţă e un focar bîntuit peste tot de crize ministeriale. Austro-Ungaria nu e cruţată nicĭ odată de asemenea dificultăţĭ interioare. Dară iată că şi în Germania, unde de la suirea sa pe tron, Wilhelm II a schimbat treĭ ministere — contra vechilor tradiţiĭ —, se anunţă o apropiată schimbare de guvern. Totul atîrnă de rezultatul definitiv al alegerilor pentru Reichstag, care însă nu vor fi de loc îmbucurătoare pentru guvernul d-luĭ de Hohenlohe. Şi acesta împreună cu ministrul afacerilor străine, d. de Bulow, sunt urmăriţĭ cu vehemenţă — zice «Gazeta populară a Coloniei» de o coaliţie de agrarienĭ pentru că nu li s'a dat sprijin în deajuns în alegerĭ. Contele de Hohenlohe e criticat apoĭ din pricină că nu a ştiut să aducă la îndeplinire o apropiere a Germanieĭ de Rusia. Pentru acest scop deja se indică drept urmaş al actualuluĭ cancelar generalul Werder bine văzut la St. Petersburg.

La Tribunal...

(amintirĭ de la 11 Iunie)

Scena se petrece la judecată. Tribunaluĭ corecţional în complect este chemat a judeca faptul de rebeliune ce se impută nenorocituluĭ Visarion Străchinuţă.

Inculpatul, un păcătos piţigăit şi mic de statură, este introdus între doĭ jandarmĭ cît muntele de sdravenĭ şi de înalţĭ. Martor în proces e gardistul No. 783.

Preşedintele către martor: Spune cum a fost chestia.

Martorul: Cum se fie dom'le Prizident. Primisesem orden se strig *ura* la manifestaţie, de la don comisar; de odată ce se vedeţĭ, dintr'o grămădeală care se 'ntîmplase tocmaĭ atuncĭ, ţişneşte ticălosul ista de Străchinuţă ca un turbat şi dă peste mine aşa de credeaĭ că vrea să mă toarne la pămînt şi maĭ multe nu. Eŭ atuncĭ mă 'ntorc repede şi'l apuc de guler strigînd la alţĭ doĭ gardiştĭ se'mĭ vie 'n ajutor. Străchinuţă svîrleatuncĭ cu pinea ce-o avea 'n mînă în capul unuia din ăilalţĭ gardiştĭ şi dă s'o rupă de fugă. Eĭ îĭ aţin calea, pun mîna sdravĕn pe dînsul şi 'l ţin în loc. *Duceţi'l la secţie că vra se facă rebeliune* strigaĭ eŭ; şi vardiştiĭ ăĭ doĭ îl duc la secţie... Atîta tot!...

Preşedintele către inculpat: Ce aĭ de spus la toate aceste?

Inculpatul, cu un ochiŭ bândajat şi cu mîna dreaptă înfăşurată în maĭ multe cîrpe: Ce se am domle Prizident, decît că m'aŭ snopit în batae nebăut, nemîncat i-a aşa din senin pe sfîntă dreptate. Iaca cum a fost: In ziua aceea, maĭ alaltaierĭ, eŭ sunt năsipar de meserie, aŭ trecut de la secţie pe la mine şi mi-a spus se nu care cumva se m'apuc de carat nisip că azĭ e mare serbătoare. Eŭ nu ştiam ce sfînt e, dar fiind-că aşa mi s'a spus de la secţie nu mă puseiŭ de pricină şi zisăĭ că trebue se fi fost vr'un sfînt. Văzînd aşa, am spus femeieĭ se gătească ceva mîncare că eŭ mă duc se cumpăr o pîne şi am şi plecat în tîrg.

De pe la strada sf. Gheorghe am apucat la stînga, cînd mă întîlnesc cu cumătru Niţă Potroc care'mĭ spune să'mĭ caut de drum că are se fie rivuluţie. Auzind aşa numaĭ decît mĕ repăd la o pitărie din apropiere, cumpăr o pîne şi apuc tot în fugă prin altă parte spre casă. Dar îndată după o bucată de loc mĕ 'ntîlnesc cu o mulţime de lume cu muzica 'n frunte; oameniĭ cam cu chef, strigaŭ şi hăituiaŭ de credeaĭ că e vre-o goană de hulpĭ. Văzînd eŭ aşa, o rup de fugă 'napoĭ şi mĕ pălesc faţă 'n faţă cu vardistul ăsta care 'npreună cu alţĭ doĭ mĕ 'nşfacă 'n pumnĭ şi mĕ duc la secţie fără se fac nimic.

Martorul: Nu credeţĭ d-le prizident; făcea ribiliune, s'apucasă de rivoluţie!

Inculpatul: Păzească sfîntul d-le prezident; din contra m'aŭ stîlcit la secţie 'n bataie de era să-mĭ scoată ş'un ochiŭ.

Preşedintele: Ascultă cetăţene Străchinuţă; nu e bine se producĭ neorînduielĭ şi se procedezĭ contrar injuncţiunelor autorităţilor administrative.

Inculpatul: Pacatele mele domle prizident, d'apoĭ sunt eŭ în stare să mĕ contrez cu cîrmuirea?

Preşedintele, după o mică constătuire cu colegiĭ seĭ: Tribunalul luînd în consideraţie imprejurările condamnă pe Visarion Străchinuţă la 5 leĭ amendă.

Guardistul No. 783 ia pe Străchinuţă de după cap şi-l repede cu doĭ pumnĭ pe uşă afară.

— Aĭ scapat uşor hoţule, dar de altă dată te-oĭ învaţa eŭ minte se maĭ facĭ *ribiliune!....*

Juv....

Biurourile de informaţiunĭ din New-York

Americaniĭ încep a fi plictisiţĭ de noutăţile false, pe care le dă jurnalele lor. Noutăţĭ false din New-York, sau din Washington; noutăţĭ false din Cuba, din Paris, din Berlin, de la Polul Nord, din lună, etc. Asta-ĭ prea mult! Publicul inteligent se revoltă, şi ceĭ maĭ indignaţĭ sunt *Directoriĭ* şi *Redactoriĭ* jurnalelor oneste, care ţin a nu da de cît ştirĭ absolut adevărate, şi care cu toate acestea înşală pe cetitoriĭ lor, fără să voiască, de oare-ce şi eĭ însă-şĭ sunt înşălaţĭ. Cazul lor este cu mult maĭ interesant de cît al *preseĭ gălbene* despre care s'a vorbit aşa de mult în acest din urmă timp. Presa galbenă făureşte noutăţĭ false şi le imprimă; atîta tot. Un jurnal serios însă, care este în măsură de a controla informaţiunile ce i se dau, şi în adevăr că le şi controlează cu îngrijire; le publică cu bună credinţă că sunt adevărate, pe cînd ele nu sunt de cît nişte noutăţĭ absolut imaginare. Acesta nu maĭ ieste un lucru simplu, şi merită de a fi explicat. O revistă din Boston a dat cheia misteruluĭ. Amănuntele ce dăm în această privinţă privesc New-Yorkul, care este marea oficină a minciunilor ingenioase, sau extra-vagante; inocente sau criminale, cu care se umple capul poporuluĭ din Statele-Unite.

Răul vine de la agenţiile aşa numite: *„Biurourĭ de informaţiunĭ“* sau *„Asociaţiunile preseĭ“*. Acestea sunt nişte marĭ întreprinderĭ de reportagiu, care fac negoţ cu vinderea noutăţilor lor pe la jurnale.

Ele aŭ la îndămînă grămezĭ de ştirĭ, pe care le pun la disposiţiunea celor ce oferă maĭ mult; fie de crimă, de politică, de scandalurĭ din lumea mare, şi de orĭ şi ce fel de evenimente de sensaţie. Aceste biurourĭ se întrec să atragă pe clienţĭ prin frumuseţa marfeĭ lor; dar concurenţa este anevoioasă, şi patronul cere să se reuşească. In lupta asta de ingeniositate, *biurourile de informaţiunĭ* aŭ devenit nişte adevărate lăcaşurĭ de banditĭ.

Măĭ întâiŭ trebuie găsită noutatea, care va face o colosală desfacere fericituluĭ jurnal, care îşĭ va asigura întîietatea. Lucrul este foarte uşor, fiind-că noutatea se fabrică, în lipsă de una care să se fi petrecut în realitate. Un director de agenţie are la îndămînă oameni capabilĭ de a inventa la moment, din orĭ ce materiĭ aĭ voi, o istorie extraordinară, saŭ ingrozitoare, de 2 saŭ 3 coloane. Aceştĭ colaboratorĭ inventivĭ sunt în genere femeĭ, căcĭ s'a recunoscut că femeile aŭ o imaginaţiune maĭ fertilă de cît bărbaţiĭ pentru acest gen de lucru.

Manuscriptul este gata; trebuie plasat. Aicĭ este partea cea maĭ grea a interprinderei, căcĭ jurnalul căruia i se propune piesa, va începe să-şĭ iea informaţiunĭ. El va trimite pe unul din reporteriĭ săĭ să se asigureze că d. X.... a văzut în adevăr o sirenă, pe coastele Americeĭ, saŭ că d. Y... s'a bătut ca un eroŭ, cu o bandă de pungaşĭ. Dibăcia biurouluĭ de informaţiunĭ, constă în a descoperi un om onorabil, saŭ cel puţin care trece de atare, care să consimtă a afirma istoria, şi să 'şĭ însuşească luĭ aventura d-luĭ X... saŭ a d-luĭ Y... El devine «făptuitorul» care afirmă exactitatea faptuluĭ istorisit, şi la cas de nevoie maĭ adaugă şi detaliĭ.

Nu este dat orĭ şi cuĭ de a descoperi *făptuitorĭ*.

Aicĭ stă toată cheia negoţuluĭ, şi aicĭ se cere absolut ajutorul femeilor, de oare ce ele sunt maĭ isteţe şi maĭ convingătoare de cît bărbaţiĭ. Se întrebuinţează pentru asta pe debutante, prevenindu-le că viitorul lor depinde de la succesul afacereĭ. Una din aceste nenorocite fete, cuprinsă maĭ tîrziŭ de remuşcărĭ, a descris demersurile sale pe lîngă oare care persoane cunoscute, pentru a afirma o dramă, care a emoţionat tot New-Yorkul în anul trecut, şi care nu era de cît imaginară. Istoria a fost inventată de la început şi pînă la sfîrşit în biurourile agenţieĭ sale. Confesiunea sa, va face să se înţeleagă mecanismul faptuitoruluĭ.

Se istorisea cu o abundenţă de detaliĭ foarte precise, că o damă, care aparţinea lumeĭ miliardare a încercat să se sinucidă în nişte împrejurărĭ foarte dramatice, la un medic «à la mode» din New-York, a căruĭ nume a fost lasat în alb. Doctorul a scapat pe clienta sa cu ajutorul ştiinţeĭ şi a devotamentuluĭ seŭ

și a promis de a pastra tăcerea asupra numeluĭ și adreseĭ eĭ.

Era vorba acum de a găsi un doctor destul de iubitor de reclamă, pentru ca să figureze în fața New-Yorkuluĭ ca *eroul* uneĭ tragediĭ, care a aruncat turburarea și emoțiunea în societatea bogată.

Directorul agenție a dat articolul juneĭ reportere și i-a făcut lecțiunĭ, de oare ce era încă *«fără experiență»*.

Primul Doctor la care s'a adresat, a declinat propunerea, cu delicateță. El i-a răspuns că este capabil de a merge departe cu operațiunea, dar nu ar putea să se decidă de a afirma prin jurămînt adeverirea uneĭ istoriĭ care se bazează pe o pură minciună.

IEARTĂ

De'ți spun chiar vorbe crude, dragă,
Să nu crezĭ că ți's inimic;
Nu șagă,
Și-alt nimic—
Mă crede!

Tu, cea maĭ scumpă'mĭ eștĭ în lume,
Și azĭ eștĭ idealul meŭ;
Dar, vezĭ, îmĭ place să fac glume —
Așa sunt eŭ,
Se vede.

O, uită vorbele'mĭ nebune,
Rostite'n ceasul de amar!
Că m'aĭ ertat, iubită, spune!
Aibĭ milă doar
De mine!

Cînd suferințele mă curmă,
Mă mîngîiŭ cu necaz străin;
Și chiar, de te-am jignit—la urmă
Tot mă închin
La tine.

M. Juvara.

Științĭ-Litere-Arte

D-ra Elena Nanu, una din cele maĭ distinse studente ale universității noastre, a depus cu succes licența în istorie și filosofie.

*

D. L. Horn a susținut teza de doctorat în medicină tratînd despre *Afazie*.

*

Zece teze medicale vor fi susținute pînă la sfîrșitul luneĭ înaintea facultățiĭ noastre de medicină.

*

D-niĭ Ion Botez și Mihaĭ Carp aŭ trecut Sîmbătă licența în litere.

*

Presa europeană se ocupă de noua descoperire științifică: *licifiarea aieruluĭ*. La rubrica „oamenĭ și lucrurĭ" vorbim astă-zĭ despre această importantă noutate.

*

Marea artistă *Duze* se află bolnavă la Bolonia. Tragediana a renunțat la orĭ-ce reprezentație pînă la toamnă.

*

Serenadă, pentru voce și piano de doctor *I. Frey*, a apărut în editura magazinuluĭ de muzică Grünberg. O splendidă ilustrație înpodobește coperta Serenadeĭ.

Doctoriĭ noștrĭ aŭ înclinărĭ spre *lirism*.

*

„La France de demain" este titluĭ uneĭ reviste, apărută la Paris zilele acestea. Noua publicație propagă ideile de reformă popularizate de Iules Lemaître, Bonvalot, Angue, le Roux și alțiĭ—în contra clasicismuluĭ.

*

Din operile postume ale ilustruluĭ, Victor Hugo a maĭ apărut un noŭ volum: „Les années funestes".

*

Odată cu terminarea spitaluluĭ de izolare pe lîngă „Caritatea" se va crea un noŭ post de intern la această instituție.

*

Ziarele democrate germane publică lista marilor seniorĭ prusianĭ care posedă maĭ mult de o sută de miĭ de hectare de pămînt. In lista aceasta figurează un nume Felleyrand și altul... Rochefort.

Nobleța e internațională—ca și democrația.

*

Iată cum își termină discursul săŭ către artiștiĭ teatruluĭ regal, Wilhelm II, cu ocazia aniversăriĭ a zecea de la urcarea sa pe tron.

„Guvernul are datoria de a se îngriji de teatru cum a dovedit tatăl meŭ, bunicul meŭ, fie-care prin exemple proprii. Pentru că teatrul poate fi o armă puternică în mînile unuĭ monarc. Vă mulțumesc căațĭ cultivat și interpretat într'un chip așa de strălucit operile scrise în limba noastră străbună, creațiunele maeștrilor noștri și a celor străinĭ. Urmațĭ a mă ajuta ca să servesc idealul cu o fermă încredere în D-zeŭ și ca să susțin lupta contra materialismuluĭ și contra năzuințelor protivnice spiritului german, cărora multe scene germane le-aŭ cedat prea lesne.

*

Piesa d-luĭ I. Găvănescu: „O carte de visită" va revedea lumina rampeĭ cu ocazia producțiunii generale a conservatoruluĭ nostru, la sfîrșitul acesteĭ lunĭ.

— —

ULTIMUL CUVÎNT
(din gîndirele poporuluĭ)

Tot amoru are-un dar
Ii și dulce și amar.

O VOCE LIBERALĂ

Bătăile administrate de patrioțiĭ liberalĭ, manifestanților de la 11 Iunie aŭ indignat peste măsură chiar și pe pacînicul d. Aurelian.

Iată ce zice *Drapelul* în această privință.

„Cele ce s'aŭ întîmplat Jouia trecută în strada 11 Iunie, nu ne miră cituși de puțin, căcĭ ele cadrează perfect cu spiritul și apucăturile celor de la guvern.

Așa le este firea: *să jure în numele libertățeĭ și apoĭ s'o sugrume, să strige în gura mare că sunt liberalĭ și să loveasca în tot ce'ĭ liberal*, să sărbătorească pe 11 Iunie 1848 și să comită, la 50 de anĭ de distanță, *toate actele barbare și violente în contra cărora s'au sculat și aŭ triumfat oamenii de la 48.*

„Dar toate nenorocirile aduc și un folos; tot ce ni se întîmplă e o lecție pentru toțĭ. Pîngărirea zileĭ de 11 Iunie va arunca cea mai vie lumină asupra oamenilor ce ne guvernează și ea va deschide ochiĭ tutulor, căcĭ contrastul între ceĭ de la 1848 și între ceĭ carĭ la 1898 se pretind a le fi admiratorĭ și urmașĭ, e prea zdrobitor.

„Guvernul s'a demascat complect, *s'a arătat în cea maĭ complectă a luĭ goliciune.*

După ce s'a înstreinat prin ideĭ de partidul național-liberal, acum el a săpat între el și partid o prăpastie prin faptele pe care le a săvîrșit Jouia trecută".

Mișcările antisemite în Iași

Sunt maĭ bine de două septămînĭ de cînd am atras atenția autorităților că populația noastră de prin mahalale este într'o stare de surescitate permanentă, care amenință de a isbucni cît de curînd și a da loc și la noĭ la mișcărĭ și la violențe antisemite, analoage cu cele care s'aŭ deslănțuit de cîte-va zile în Galița.

Datoria administrațieĭ era de a cerceta pentru a le preveni cauzele acesteĭ efervescențĭ, dacă se datorește în adevăr aroganțeĭ evreilor care aŭ copleșit aceste mahalălĭ saŭ dacă sunt provocate cu anumite scopurĭ. Incăerările aŭ și început, s'aŭ spart geamurĭ și chiar capete, după cum publicăm în corpul ziaruluĭ. Earăși poliția n'aude, n'a vede, se mulțumește de a face cercetărĭ platonice, în loc de a lua măsurĭ preventive.

O scrisoare în chestia școalelor de comerț

— —

D-luĭ Tufescu
Profesor la școala comercială

In articolele dv., Școalele Comerciale, spunețĭ că, dacă absolvențiĭ școalelor comerciale nu ajung să aibă o catedră și o funcțiune la Bancă de 400—500 leĭ pe lună își «fac seamă» saŭ «înebunesc». Nu discut aicĭ opiniunile dv., despre foștiĭ elevĭ, vreau să relevez faptul căațĭ făcut o prea răutăcioasă aluziune la un fost coleg al nostru pe care au căzut amîndouă nenorocirele de care vorbițĭ dv.

Colegul nostru nu e aicĭ, pentru binele luĭ ar fi de dorit ca nicĭ să nu vadă articolele sau broșura dv. Nenorocirĭ de felul celor întîmplate colegului nostru, se pot întîmpla orĭ și cuĭ, de aceia e foarte trist cînd ele vă servesc dv. pentru a dovedi pretențiunile absolvenților școalelor comerciale, tocmaĭ dv. cu pretențiunĭ de cultură și de moralitate de care facețĭ atîta caz în articolele dv.

Căderĭ la concursurĭ carĭ au produs «enervărĭ»ațĭ fi putut vedea maĭ aproape de dv., și n'aveațĭ nevoe să vă gîndițĭ la absolvențiĭ școaleĭ comerciale.

Gr. L. Trancu.

Lucru, somn și longevitate

— —

Un medic englez Sir Iames Sawyer, într'o lucrare recentă a insistat foarte mult asupra importanțeĭ durateĭ somnuluĭ, ca o condițiune de traiŭ lung.

După dînsul somnul, ca să fie satisfăcător, trebuie să dureze 8 ore.

Orĭ cît am admite noĭ în teorie, aceastăă necesitatea somnuluĭ pentru omul fiziologic, totuși trebuie să știm că un număr de marĭ lucrătorĭ contimporanĭ, aŭ trăit mult fără să fi consacrat vre-o dată 8 ore pentru somn.

Așa putem cita pe James Leyge profesor de limba chineză la Universitatea din Oxford, care se scula la 3 ore dimineața și nu dormea nicĭ odată maĭ mult de 5 oare pe zi, cu toate acestea a trăit 82 de anĭ.

Un celebru inginer, *Brunel*, lucra 20 de ore pe zi. După ce lucra o mare parte din noapte, dormea în fotoliul seŭ 2—3 oare, și după ce se scula era gata de a se pune din noŭ la lucru.

Sir *George Elliot* care a comandat asediul Gribaltaruluĭ — și aceste a durat 4 anĭ — nu dormea maĭ mult de 4 oare pe zi, și asta nu l'a împedecat de a trăi 84 de anĭ.

Humbold, la bătrînețe dormea 4 oare, și el pretindea că în tinerețe nu avea nevoie maĭ mult de 2 oare somn.

De asemenea se știe cum trăia *Littré*. La ora 8 se scula; la 9 se punea la lucru, și lucra pînă la dejun; la ora 1 rezuma lucrările pe care le trimetea la jurnalul *„Journal des Savants"*; de la 3—6 lucra la dicționarul seŭ: la 6 sta la masă și la 7 se punea iar la lucru, —cea ce dovedește că nu este totdeauna reŭ, dacă lucrăm după masă—și lucra pînă la miezul nopțiĭ, apoĭ maĭ cetea și tocmaĭ pe la 3 se culca, și dormea pînă la 8. Adeseorĭ vara, își continua studiele pînă ce resărea soarele.

Cu toate acestea Littré a trăit 80 de anĭ.

De aicĭ putem conchide, că nu este o relațiune fatală între longevitate și o durată lungă a somnuluĭ.

INFORMAȚII

— —

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administrația „Opinieĭ" primește abonamente pentru 15 zile și o lună.

IN ȚARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la țară pot trimete sumele respective în mărcĭ poștale.

— —

Simbătă curtea cu jurĭ a judecat procesul luĭ Dumitru Ciobanu, acuzat de tîlhăriĭ și Ioan Iordan de amenințare cu moartea.

Juriul a achitat pe amîndoĭ inculpațiĭ.

***

S'a depus la penitenciarul central pe comerciantul Iițic Goldștein condamnat pentru faliment fraudulos.

— —

Stradela Niciman din secția I, se găsește într'o stare deplorabilă, fără ca administrația comunală să ia măsurĭ de a o repara de și este frecventată foarte mult maĭ cu deosebire de lucrătoarele și lucrătoriĭ manufacturilor tutunurilor. Să știe că această stradă a fost făcută acum 5 anĭ în urmă, cu ocazia viziteĭ pe care A. S. *Principele Ferdinand* a făcut'o, incognito, străzeĭ Păcurarĭ unde era să se înămolească trăsura princiară.

— —

Expoziția de desemn și lucru de mînă la pensionatul «Warlam» va fi în zilele de 21 și 22 Iunie. Vom da la timp o dare de samă complectă a expoziție.

— —

Dd. Oswald Theodoreanu jude-instructor cabinetul II și Ghinea Ionescu, jude-instructor la cabinetul III, s'aŭ permutat între dînșiĭ.

— —

Liberaliĭ s'aŭ întrunit ierĭ la clubul lor sub președinția d-luĭ Mîrzescu.

Aŭ hotărît să... lupte.

— —

Ioan Turtureanu, celebrul nepot al d-luĭ Ștefan Șendrea, care provocase cunoscuta mișcare în magistratura locală, s'a dedat ierĭ unuĭ trist spectacol. Luîndu-se la ceartă cu mumă-sa, o femee bolnavă, Turtureanu a sărit și a bătut'o.

Denaturatul fiŭ a fost rădicat de acasă și închis la secție.

— —

Un belgian original.

Leontina Ducousso fusese metresa funcționaruluĭ comercial Verdier din Paris. In 1897 amantul rupse orĭ ce legăturĭ cu foasta sa metresă. Aceasta la prima întîlnire, trase în fostul săŭ amant 2 focurĭ de revolver, dar fără a'l rănĭ. Tribunalul corecțional o condamnă la 8 lunĭ închisoare.

Abea eșită din închisoare, Leontina începu a înjura și amenința pe Verdier prin repetate cărțĭ postale. Verdier, luînd amenințările în serios, ceru și obținu de la prefectura de poliție autorizarea de a purta un revolver.

La 8 Ianuarie trecut, Leontina pîndi pe Verdier, la eșirea din magazia sa și'ĭ aruncă o ceașcă de vitriol în față. Verdier scoase revolverul și descărcă 2 focurĭ care rîniră pe Leontina la ceafă și la picior. El s'a ales cu arsurĭ profunde și intinse.

Leontina, înaintea curțeĭ cu jurĭ, arată căința și se angajă ca după achitare, să se ducă în străinătate.

Pe cînd era în închisoare, un belgian a trimes directoruluĭ închisoreĭ următoarea scrisoare.

Domnule Director.

Bine-voițĭ a da această scrisoare D-reĭ Ducousso care se află la infirmeria închisoreĭ St. Lazar. Vraŭ să mă însor cu această domnișoară dacă și ea ar voi. Iubesc pe această fată fără s'o cunosc.

Rog dacă e posibil, să dațĭ D-reĭ Ducoussso alăturatele rîndurĭ:

„Domnișoară dacă vreĭ să te mărițĭ, scrie la adresa următoare:

Eduard Leckein
à Supuy, par Baillon (Belgique.

— —

Anarhistul Etiévant, care a tras cu revolverul la Paris fără nicĭ un motiv în 2 serjențĭ de oraș, și care înaintea curțeĭ cu jurĭ a refuzat să fie aparat și a cerut singur să fie condemnat fără circumstanțe ușurătoare, a fost în adevăr conform cerereĭ luĭ condemnat la moarte.

Procurorul general care l'a acuzat, a cerut să i se transforme pedeapsa în muncă silnică pe viață.

— —

Liberaliĭ disidențĭ aŭ hotărît să convoace 'n Bucureștĭ Duminică 21 Iunie o mare întrunire publică spre a protesta contra sălbătăciilor colectiviste la serbarea din 11 Iunie.

— —

Direcția locală a C. F. R. a luat, în ăst an, curioasa dispoziție de a nu maĭ elibera funcționarilor, bilete de liber parcurs la băile de la Unghenĭ.

Dispoziția de a se elibera asemenea bilete a fost trunchiată deja anul trecut, cînd s'a hotărît ca funcționariĭ să plătească prețul în jumătate.

Peste tot locul funcționariĭ drumuluĭ de fier se bucură de asemenea avantagiĭ.

De ce, la Iașĭ, acest exces de economie?

— —

Elena Poenariu mergînd prin strada Păcurarĭ, în dreptul proprietățeĭ d-neĭ Popovicĭ, a căzut jos, fără simțirĭ. Poliția a transportat'o la spitalul Sf. Spiridon unde ea a fost internată.

— —

Un cîine turbat a fost rîdicat de către stîrpitorĭ de la d-na Ionescu din strada Păcurarĭ No. 53.

— —

Controlorul C. F. R., Gh. Popovicĭ, din stația Iași, a încetat erĭ din viață în spitalul Sf. Spiridon. Rămășițele mortuare aŭ fost depuse în camera mortuară a cimitiruluĭ Eternitatea.

— —

Comisia III-a a dat judecățeĭ pe evreiĭ Ichil Veis, croitor, Smil Moscovicĭ, Iițic Moscovicĭ, Aron Aronovicĭ tinichigiŭ, și Lazăr sin Lazăr cizmar, pentru că aŭ contravenit la regulamentul asupra repausuluĭ duminical.

— —

Neculaĭ Lupu, din comuna Măcărești, județul Iași s'a introdus în casa locuitoruluĭ C. Florea din despărțirea IV-a și, pe cînd scotea maĭ multe lucrurĭ pe cerdac, a fost surprins de către C Florea care, cu ajutorul poliției l'a putut prinde. La percheziționea făcută s'a găsit un portofel cu 2 leĭ și 80 banĭ furați de la Florescu, două tabacherĭ și două ceasornice de argint cu lanțurĭ care declară că le-a furat de la Neculaĭ Botez tot din acea stradă.

— —

Neculaĭ Călin, acuzat pentru maĭ multe furturĭ, și care fugise de sub paza străjărilor de la Primăria Ciurea, a fost prins.

— —

Secția V a arestat pe D. Pontescu, din Tomeștĭ, și Petrache a Babeĭ din Holboca pentru că, cu'n cuțit aŭ rănit la tîmpla dreaptă pe Vasile Pontescu, care s'a și internat la spitalul sf. Spiridon.

— —

Suntem informațĭ că Adolf Foscal, lucrător la moara d. E. Hayer din secția II-a, bate crunt pe ucenicii ce sunt la învățătură la acel atelier. Parte din părințĭ aŭ reclamat contra numituluĭ.

— —

Un triplu sacrilegiŭ.

— —

Ast-fel arătăm și dovedim, în scrutarea ce facem *„Dicționaruluĭ universal al limbeĭ romîne"* de Lazăr Șăineanu: că autorul a comis 3 sacrilegiurĭ, prin darea în vileag a opuluĭ săŭ lecsic.

Intăiul sacrilegiŭ constă în aceia că, d-l Șăineanu a indus în eroare publicul, frustrînd și conștiința și punga cumpărătoruluĭ astuĭ op, prin titlul de *universal* ce 'ĭ-a dat și prin enunciarea că coprinde vocabularul complect al limbeĭ romîne vorbite și literare; pe cînd de fapt e—doar—aproape semiuniversal și nu conține de cît ½ din elementele constitutive ale limbeĭ romîne vorbită și scrisă; iar restul ce ne înfățoșază e o complectă batae de joc—maĭ ales în definițiunile vorbelor, o denaturare și stilcire; neadevărurĭ uriașe în citațiunile din scriitoriĭ romînĭ- sinonimie în loc de antonimie; traducerea neologismelor deșanțate, cu lipsă colosală și de acestea; umplutura dicționarului e cu streinisme afară de cercul vorbireĭ și scriereĭ romîne, copiate din *Larousse* etc.; și cine, maĭ cu samă dintre cetitoriĭ romînĭ, n'a dat 7 leĭ pe această carte (broșată), atras de firmele carĭ 'l-a înșalat?

Al doilea sacrilegiŭ comis de d-l Șăineanu, constă în defăimările și insultele ce aduce, prin prefața cărțeĭ, lecsicografilor anteriorĭ lucrăreĭ sale, profănătoare științeĭ lecsice romîne; atribuindu-le că n'aŭ știut ce copiază uniĭ de la alțiĭ și că operele lor conțin netrebniciĭ; că, în special *Cihac* și *Laurian Massim*, pe carĭ îĭ necinstește și în opera-ĭ *Istoria Filologieĭ Romîne*, aŭ ignorat pe tărîmul limbistic; și 'n același timp exploatează tot materialul lecsic din munca acestora, dar șonțiindu-le înțelesul vorbelor, în lecsicul d-sale, spunîndu-ne că: **căciula** *e pălărie din blană de berbece*, **sublimatul corosiv** *sinonim calomel*; tălmăcind pe **pernicios** prin *foarte pernicios*, și miĭ de felul acestora!

At treilea sacrilegiŭ îl aflăm în aceia că, autorul, știindu-și bubele operei, atît din cuprinsul lecsic cît și din prefață, a năzuit la onor. minister respectiv, de a obținut aprobarea uneĭ așa cărțĭ pentru școalele secundare, fără cercetarea eĭ de către comisiunea examinătoare a cărților didactice; lucru ce s'a putut strecura, credem, în baza titluluĭ de dr. în litere, cum și urma să se aibă în vedere aceasta. Dar fost de bună credință autorul?

Ne pronunțăm apoĭ în lucrarea noastră, că: lecsicul d-luĭ Săineanu nu face cinste nicĭ Academieĭ, nicĭ limbeĭ și prin urmare nicĭ națiuneĭ Romîne, și ne arătăm credința că, autoritatea școlară superioară, luînd cunoștință de întregul lucrăreĭ noastre—asupra numituluĭ dicționar, îl va decreta ca neavenit, ca pe o carte pernicioasă, chiar nescolastică de ar fi.

Nu facem o reclamă lucrăreĭ noastre prin articolul de față; din contra, fiind deja tipărită, o vom trimite în judecata ziarelor și revistelor; și credem că, orîcît de modestă ne vor afla-o, esențialul scrutat din dicționarul nerominesc al d-luĭ Șăineanu, le va motiva a confirma verdictul ce dăm acestuĭ dicționar, prin scrutare.

Cu modul acesta, se va aduce și la cunoștința lumeĭ culte din străinătate, că limba romînească nu sufere de josnicia dicționaruluĭ ce scrutarăm.

Ca în orĭ-care tipăritură, iar maĭ pre sus de toate a lexiculuĭ, scrutatorul nu face atîta caz de erorile tipografice, (de ceia ce sufere puțin opul d-luĭ Șăineanu); ceia ce ne-a provocat cercetarea cărțeĭ, aŭ fost părțile pe carĭ le-am atins nițel aci, iar precît maĭ amănunțit și pe larg în scrutare, rezumate în peste 20 tablourĭ a miĭ de cuvinte relativ la firea limbeĭ romîne, pîngărită de lecsicul Șăinean, în 881 paginĭ.

. . . . . .

V. Săghinescu.

De Inchiriet două apartamente în strada Butu No. 4.

Unul la etajul întăĭ compus din cincĭ camere, bucătărie, pivniță separată; altul la etajul de jos compus din 4 camere bucătărie și pivință separată.

Un apart ment strada Albă compusă din patru camere și bucătărie.

Doritoriĭ se vor adresa strada Rece No. 2

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităților pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECȚIUNEA

Poliția de siguranță a prins pe Anica Scorpan și Catinca Codreanu, autoarele furtului de la d. Gh. Cosma.

— —

Din strada Lăpușneanu s'a dat secției I pe Gh. a Marandei sergent din regimentul Stefan cel Mare No. 13 cu trăsura de alimente a regimentului, pentru că a trîntit jos pe Gh. Burgu apar, cauzîndu-i mai multe leziuni.

— —

Archiereul Varlam Railanu, cu ocazia serviciului divin de eri de la Sf. Spiridon, a hirotonist ca preot pe diaconul Ioan Cuescu, pentru biserica din comuna Valea Sacă, județul Neamtz.

— —

Asupra furtului săvărșit în prejudițiul d-lui Mihaileanu, mai aflăm că poliția de siguranță a descoperit ca complice pe Elena Andriescu și pe Maria Calinescu, la domiciliul cărora, în urma percheziționelor făcute, s'a găsit mai multe lucruri furate.

— —

Evreul Rahmil Meer din secția I-a a lovit eri cu o piatră în cap pe soldatul C. Pintilie ordonanță la d. căpitan Panaitescu Soldatul a fost trimes spitalului Sf. Spiridon.

ULTIME INFORMAȚII

D-l Victor Munteanu institutor, a fost primit aseară în audiență de către dl Sp. Haret ministrul Instrucțiunei, căruia i s'a plâns de aprobarea dată cărței botezată de Frații Șaraga: Cartea școlarului premiat.

D-l Ministru a rămas foarte indignat vădînd cum autoritatea școlară a fost indusă în eroare de către Frații Șaraga, aprobînd o carte scoasă deja de Minister din școli prin ord. No. 14891 din 6 Oct. 1895, căci acéstă carte a Scolarului premiat *a fraților Șaraga, nu este decît* vechea carte de Citire a lui Puiu, *îmbracată într'o copertă imitînd* **Cartea premiantului** *a d-lor Institutori C. Manoilescu, C. Zaharia și Victor Munteanu.*

Tot odată D-l Haret a promis că va retrage aprobarea dată fraților Șaraga și va satisface într'un mod exemplar dreapta plîngere a autorilor, loviți în drepturile lor, declarînd că D-sa personal nu știe nimic despre afacerea Șaraga.

⁜

M. Sa Regele a promulgat regulamentul pentru concursurile de medici primari de județe și orașe.

⁜

Lucrările de la Calcaina

— Festivitatea de ieri —

Pentru a sărbători începutul lucrărilor de canalizare a Calcaineĭ, o festivitate a avut loc ieri:

Din această serbare, administrația comunală, a făcut, pe spesele antreprenorului lucrărilor, o *incercare* de specula politică.

Primăria a contribuit cu *200 lei* la festivitate, sumă pe care, o afirmăm, nici n'a cheltuit-o măcar, iar inginerul Bejan, antreprenorul, a cheltuit 1500 lei, pentru gustarea ce a fost servită alegătorilor col. III—adică *poporului*.

*

Festivitatea a inceput prin sfințirea apei—de către preotul-consilier Vereanu, asistat de alți doi preuți.

După terminarea aghiazmei, d. Chaigneau, inginer șef, a făcut o dare de seamă a lucrărilor și a scos în relief meritele antreprenorului.

A vorbit apoi d. Gane, primarul orașului. El a mulțumit, atît serviciului technic care a elaborat planul lucrărilor, cît și d-lui Bejan și ajutorului seu, d. Carol, cari pun, a zis d, Gane, multă sîrguință, în executarea lucrărilor. D. Haret, ministrul școalelor, față la serbare, a spus că este fericit, ca iașan, să iee parte la festivitatea acestor lucrări, cari vor da o față nouă tîrgului.

*

D. inginer Bejan a mulțumit pentru laudele ce-i au fost aduse și a promis că-și va da toate silințele, spre a aduce la bun finit, lucrările începute.

Pe urmă a venit rîndul șampaniei.

*

In tot timpul mesei servită alegătorilor colegiului II, o orchestră a dilectat pe comesenĭ și pe spectatori.

Credem că fără exagerare putem aprecia numărul asistenților la 1500 de persoane din toate categoriile societății iașene, începînd cu magistrații superiori ca d-nii Burada, Volenti, Profiriu etc.

E păcat că butoiul de vin a prea atițat entuziasmul și a prea încălzit brațele. Dovada e numărul de geamuri care au fost sparte de... căldură. Noroc de jandarmi.

De remarcat—lipsa ambilor prefecți.

⁜

D. Haret, ministru al instrucțiunii publice, a asistat Sîmbătă la mai multe examene la liceul Național. D-sa s'a ocupat apoi de diferite lipsuri de care suferă școala și între altele a dispus ca pe viitor să fie încălzite și culoarele, nu numai clasele liceului externat.

⁜

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Madrid, 14 Iunie

Consiliul de miniștri s'a întrunit. D. Sagasta s'a dus la palat pe la amiazi.

Cu toată declarațiunea d-lui Sagasta, zicînd că consiliul nu s'a ocupat de cît de cestiunea răsboiului, totuși se crede în general că s'a ocupat și cu politica.

Dar crisa nu s'a potolit în mod oficial, ea există totuși.

— —

Madrid, 14 Iunie

O depeșă oficială a generalului Blanco zice că 300 de americani au atacat pe spanioli la Siboney și Sevila. Spanioliĭ au avut trei morți și trei răniți. Americanii au atacat apoi lagărul generalului Rubin, dar au fost respinși. Ei au perdut munițiunile lor și efectele lor de îmbrăcăminte.

In fața lui Aguadores, 25 de șalupe și 2 bastimente americane au canonat Casilda, cauzînd pagube ușoare.

— —

Madrid, 14 Iunie.

Se anunță sub toate rezervele «Agenției Fabra» că «Corespondenzia» anunță că puțin cîte puțin se răspîndește știrea că s'ar fi început negocieri de pace.—

«Corespondenzia» adaugă că condițiunile impuse de Statele-Unite ar fi următoarele: Cesionarea lui Porto-Rico ca indemnitate de resbel, independența Cubei sub protectoratul american, o stațiune navală în Filipine și un deposit de cărbuni în Canare.

— —

Paris, 14 Iunie.

O telegramă publicată de ziarul «New-York Herald» spune că spanioliĭ ar fi părăsit fortul Morro. Prin urmare amiralul Sampson cu escadra se va putea să intre în portul Santiago, să atace escadra spaniolă de sub comanda amiralului Cervera și să ajute generalului Shafter de a ocupa saŭ distruge orașul Santiago.

— Din Wasington și Madrid sosesc telegrame cu amănunte contradictorii cu privire la ciocnirile de la Juragu, Guasiman, Baburanao și alte împrejurimi. Spanioliĭ spun că americanii au fost respinși, pe când americanii zic că spanioliĭ au fost bătuți. E sigur însă că trupele spaniole se retrag mereŭ, incendiînd tot. Situația este desperată și Puterile tratează spre a interveni.

Cu profundă părere de rĕŭ vestim lectorilor noștri încetarea din viață a lui Gheorghe Popovici controlor al căilor ferate și fratele mai mic al vechiului artist dramatic al teatrului național, Mihail Popovici senior.

Gheorghe Popovici era un suflet blînd sincer și prietinos; el a murit sărac și a servit cu inteligență și cinste timp de 24 ani aproape în căile ferate; a fost bine apreciat de superiori și foarte mult iubit de camarazii și subalterniĭ sei; în contactul social al amicilor, era un spirit glumeț și simpatic; el s'a stins la vîrsta de 43 ani ca o lampă fără gaz, minat de o complicațiune de boli interne, în spitalul st. Spiridon, Sîmbătă spre Duminică la 3 ore dimineață; în urma lui rămîne o văduvă și-o copilă, desolate, cu nici un mijloc de existență altul decît o modestă pensiune conform, legilor c. f. r. Camaraziĭ și ceilalți domni împiegați ai gărei de Iași vor depune o coroană și vor asista în corpore la înmormîntarea mult regretatului lor amic și coleg, cules de secera crudă a morței prea de timpuriŭ. Inmormîntarea va avea loc mîine Marți, direct la cimitirul Eternitatea unde să află depus deja corpul.

⁜

Incăerări primejdioase

Inceputul lupteĭ.—Oina primejdioasă.—De la tineri la bătrini.—Primul scandal.—Intervenția jandarmerieĭ. Incăerarea de ieri.

De la un joc de copiĭ—o ceartă primejdioasă—iată ce vedem petrecîndu-se în Iași.

Cu o poliție moale cum ie a noastră faptul nu va minuna pe nimeni; de cît el are un caracter ingrijitor, pentru ca să-l lăsăm să treacă neobservat.

Oina primejdioasă.

Conformîndu-se circulărei ministerului școalelor. directorii școalelor primare au dispus ca, în fie-care Sîmbătă, eleviĭ să joace oina.

O parte din eleviĭ se adună pe șesul Bahluiului și acolo joacă mingea.

La această distracție corporală, eleviĭ s'au împărțit în două tabere: Romini și evrei.

De la această distincție se născu cearta care, în prima zi deja, degeneră în bataie. Eleviĭ Romini se bătură cu evreii și, din lupta aceasta, elevul I. Falic ieșise greŭ rănit, iar celalalt combatant, M. Moroșanu, bătut dar nu rănit.

Faptul acesta s'a petrecut în ziua de 7 a. c.

Tineri și bătrini.

Se pare că din această ceartă d'intre copii, trebuia să nască grave neînțelegeri între bătrini.

Părinții elevilor romini întrară în sfadă cu acei evrei și, al doilea joc de oină, trebui să dea pe față aceste neînțelegeri tacite. Și în adevăr că Sîmbătă eleviĭ se adunară din noŭ pe șesul Bahluiului.

Sudălmile începură curînd. In mai puțin de 5 minute peste 500 de oameni erau adunați pe ses și curînd o păruială se incinse.

Intervenția jandarmerieĭ

Secția a 5-a a poliției, avertizată despre scandal și în neputință de o potoli scandalul, avertiză pe prefect.

Jandarmii pedeștri, comandați de căpitanul Vrabie, sosiră imediat, împreună cu mai mulți agenți polițienești.

S'au operat mai multe arestări.

Sunt doi rîniți: Gogoi Ștefan și băetul Avrămescu. Intre arestați se află: Meer sin Iițic, Rosen Țfar, Aizig H. sin Tancu, H. Leiba, Solomon sin Simon.

Continuarea lupteĭ

După cum se vede, lucrurile luaseră o turnură foarte gravă și era de datoria poliției, credem noi, ca atunci cel puțin, să fi intervenit cu energie, pentru a liniști spiritele. Cu toată gravitatea faptelor, însă totul s'a mărginit la cîte-va arestări izolate, pe cînd taberele erau lăsate la voia lor, ca patimele să se tot deslănțuiască.

Duminică dimineață o mulțime mare de Ciurcheni se ivi pe piața halei. In tot timpul dimineței o panică mare a domnit în strada halei, efect al diferitelor versiuni ce circulau.

Din fericire, însă, nici o încăerare n'a avut loc.

*

După masă, însă, scenele de Sîmbătă continuară. O nouă și teribilă încăerare avu loc între romini și jidani.

Stradele Trancu și Bularga, aveau aspectul unei adevarate revoluțiuni.

Huiduelĭ, bătăi și mai tîrziu devastări: în strada Trancu s'au spart 65 geamuri la casele evreilor, în Bularga au fost stricate 231 geamuri.

*

Facem pe poliție direct responsabilă de toate aceste excese, fructul unor incidente fără de nici o importanță.

Scenele acestea regretabile pot da naștere la conflicte sîngeroase, dacă poliția neputincioasă sau de conivență cu una din tabere, va continua a păstra, atitudinea imposibilă pe care de obiceiu o are la făptuirea crimelor.

*

Am deschis o anchetă în această afacere și vom comunica rezultatul chiar mîine.

⁜

Două crime într'o zi.

Județul Iași fusese de cît-va timp liniștit din partea crimelor. Zilele acestea însă s'au produs 2 în aceiași zi.

Sîmbătă, primul procuror Istrati, împreună cu judecătorul de instrucție Sculi, au plecat la Mogoșești de unde se comunicase parchetului, că în ziua precedentă s'a găsit mort în pădurea de la Mogoșești, pe pădurarul aceleĭ păduri. După vînătăele de pe cadavru se dă ca probil că ne găsim în fața unui asasinat.

*

De aseminea s'a comunicat parchetului că Vineri spre Sîmbătă, locuitorul Petrache Ion Vasile, din cotuna Mironeasa, într'un acces de gelozie, a ucis, cu lovituri de topor, pe soția sa Elena și apoi, nemulțămit că o vede mórtă, i-a mai tăiat și gîtul.

Soțul asasin a fost adus ieri la parchet.

⁜

Cu trenul de eri dimineață a sosit în orașul nostru d-nii C. Meissner inspector școlar, și I. Praja directorul învățămîntului secundar.

⁜

In privința duelului din Buzău s'a făcut deplină dovadă; însuși d. Palade ministrul justiției care ținea cu ori ce preț să nu se convingă de existența aceluĭ duel, a fost silit să se supuie realității faptelor, de cît în loc să distitue pe magistratul contravenient, i-a primit pur și simplu demisia. Cauza e, că duelantul magistrat în chestie e un oare-care Giani, nepot conului Take Geani.

⁜

In comuna Belcești s'a întîmplat ieri o nenorocire, care a costat viața unui om.

Muncitorul Petrache Ariton lucra la curățitul unei fîntîni a d-lui Gh. Popovici. Cei lalți tovarăși trăgeau ciubărul în care Ariton încărca mîl și apă. La un moment dat, toarta ciubărului rupîndu-se, ea căzu asupra capului nenorocitului muncitor din fîntînă și'i fractură craniul.

Ariton a sucombat.

⁜

D. Ministru Haret, care se află de cîte-va zile în orașul nostru, are a se ocupa, între altele, și cu găsirea apei necesară pentru Universitate, Liceul internat, școala Normală de fete și școala Normală de băeți (Peister)—fiind-că apa cumparată anul trecut de la *Valea Lupului* nu este suficientă, nici macar pentru Universitate.

Pînă astă-zi nu s'a găsit nici o soluție. Se crede că cea mai bună ar fi cumpărarea bogatelor izvoare de la Miroslava, pe lîngă care este așazată conducta de la Valea Lupului.

Timpul fiind înaintat și pînă la cel mult 1 Octombrie școlile de mai sus trebuind să fie aprovizionate cu apă, ar fi necesar ca d. Haret să facă toate sacrificiile și să nu plece din Iași pînă nu va tranșa și această chestiune.

⁜

Iată textul actului comemorativ așezat la temelia lucrărilor pentru canalizarea Calcainei:

Astă-zi Duminică în 14 a luneĭ Iunie 1898, s'a inaugurat lucrarea de canalizare a pîrăului Căcaina, cu incepere de la bariera Albinet și mergînd prin vale unde sunt mahalale importante ale orașului pînă la pîrăul Bahluiu.

Prin construcțiunea acestui canal va dispărea focarul de murdării și infecțiuni, se va asigura sanatatea locuitorilor contra epidemiilor la care sunt expuși și deasupra-i se va deschide două frumoase bulevarde cari s'au denumit I. C. Brătianu și C. A. Rosetti.

Această însemnată lucrare s'a esecutat sub domnia

Majestății Sale Regelui Romîniei

CAROL I

Fiind primar al orașului d. Neculai Gane, ajutoare d-nii Gheorghe N. Tacu și Const. Leppadato. Iar inginerul șef autor al proiectului, d. Charles Chaigneau.

Antreprenorul însărcinat cu execuția lucrărei a fost inginerul-architect Grigore Bejan.

⁜

Esplozia unui obuz

Femeea Luța C. Neamțu, din strada Stejar No. 5, voind să facă mămăligă a pus ceaunul pe niște pirosteie cărora le lipsea un picior. Ea înlocui piciorul cu un obuz vechiŭ ce'l avea prin casă.

Obuzul, înferbîntîndu-se, a făcut esplozie și a rănit'o grav la mîna dreaptă, iar la mîna stîngă i-a rupt trei degete.

Femeea a fost internată la spitalul sf. Spiridon, în secția d. d-r Botez.

⁜

In comuna Dobrovăț, județul Vasluĭ, un cîne turbat al brigadierului Niculescu, a mușcat patru copii și doi locuitori și a dispărut din sat fără să poată fi prins. Persoanele mușcate s'aŭ trimis la institutul antirabic din localitate.

⁜

D-l ministru Haret a inspectat ieri scoala profesională de fete «Sf. Sava». Se zice că a remas foarte nemulțămit de localul acestei școale, și a dispus de a se dărîma numai de cît în vara asta, și a se zidi un alt local corespunzĕtoriŭ cu trebuințele școaleĭ.

⁜

Astă-zi s'aŭ tras la sorți prețedinții și membrii tribunalelor de vacanță:

Iată cum vor fi constituite la tribunal, prețedinți: de la 1—11 Iulie, d. D. G. Maxm, de la 12—24, d. C. Grigoriu; de la 25 Iulie—6 August, d. I. Corjescu, 7—18 August, d. A. Gane; de la 19—31 August, d. Cernătescu.

Supleanți: de la 1—25 Iulie, d. Lepadatu; de la 26 Iulie — 5 August, d. Liteanu; de la 6—31 August, d. Emandi.

Jude sindici: d. Buicliu de la 1 Iulie —1 August, d. Ghica de la 1 August pînă la 1 Septembre.

Curtea va fi presidată, în tot timpul vacanței, de d. G. Roiu, care va fi asistat de d. M. Suțu, iar consilieri vor fi: de la 1—10 Iulie, d. N. Volenti; de la 11—21, d. Crivăț; de la 22—31, d. Cantacuzin; de la 1—10 August, d. Porfiriu, de la 11—21, d. Hinna și, în fine, de la 22—31 August, d. Sofian.

*

Curtea de apel a condemnat astă-zi pe ministerul școalelor să plătească doamnei Pastia o despăgubire de 10,000, ce-i a fost cauzată prin construcția ziduluĭ de la liceu, care a intunecat casa, proprietatea doamneĭ Pastia.

*

D. V. Erinov a fost trimis în judecata tribunaluluĭ de Dorohoiŭ, pentru abuz de putere.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Americanii respinși

Paris 15 Iunie

Depeșile din sorginte spaniolă afirmă că americanii aŭ fost respinși, cu perderi mari în lupta de la Santiago de Cuba.

O telegramă din New-York confirmă această știre și adaogă că, cavaleria americană a căzut în cursa întinsă de trupele spaniole și a fost nevoita să se retragă.

Trupele americane aŭ o mare lipsă de cai.

Măsuri de apărare

Madrid, 15 Iunie.

După știrile cele mai recente, escadra spaniolă de sub conducerea amiralului Camara a sosit la Port-Said.

Guvernul spaniol a luat măsuri de apărare a porturilor spaniole europene, în contra unui eventual atac din partea floteĭ americane. Ast-fel s'aŭ dat ordin de a se stinge farurile și de a se așeza torpile prin apele porturilor.

Jubileul în Austria

Viena, 15 Iunie.

Societățile de tir au defilat la Viena înaintea împăratului. La această defilare au luat parte peste patru mii de trăgători. Printre diferitele societăți care au defilat înaintea împăratului se aflau și representanții societăței de tir din București.

Noul cabinet francez

Paris, 15 Iunie.

D. Brisson este însărcinat cu formarea cabinetului. Se crede că noul minister se va compune ast-fel: Brisson, justiție și prețedinte; Bourgeois externele; Cavaignac resbelul; Sarrien, internele; Peytral, financele.

Ministerul italian

Roma, 15 Iunie.

Generalul Pelloux a fost insărcinat cu formarea cabinetului italian.

Războiul urmează

Madrid, 15 Iunie.

D. Sagasta a declarat în cameră că toate sgomotele relative la negocierile de pace cu America, sunt cu desevîrșire neintemeiate.

București, 15 Iunie

Ziarul Epoca *publică în numărul de azi* tema manevrelor *de toamnă, la care vor lua parte corpurile al 3-lea și al 4-lea de armată.*

Mai mulți fabricanți din Ungaria aŭ cerut de la guvernul maghiar deschiderea graniților pentru importul rîmătorilor din Romînia.

Alegerile în Germania

Berlin 15 Iunie.

Balotagiile de ieri au dat pe alocuri rezultate surprinzătoare. La Berlin socialiștii aŭ un singur succes contra liber cugetătorilor care au cîștigat trei scaune

Primele 30 de rezultate cunoscute au dat șase deputați ai centrului, trei liberali-naționali, cinci liber-cugetători. șapte candidați poporani și opt socialiști.

ACT DE MULȚUMIRE

— —

Subsemnatul Ivan P. Pronin domiciliat în Iași, aduc la cunoștința publică că răposatul meŭ tată Petru Matveiow Pronin, decedat în etate de 58 de ani la 20 Aprilie 1898, fiind asigurat în cas de moarte la societatea generală de asigurare «*Națională*» din Bucuresci cu polița No. 26003 de la 22 februarie 1898 asupra căruia a plătit numai lei 310.70 drept 2 rate de premii trimestriale, eŭ în calitate de fiu moștenitor și beneficiar, am primit astă-zi prin representanta Generală din Iași a acestei Societăți deplina sumă asigurată de zece mii de lei, cea pentru care mă simt dator a-i exprima mulțumirele mele.

Ioan P. Pronin

Iași Iunie 18/30 1898

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseşti Mălăeşti din judeţul Iaşi, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroi 4 Iaşi

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI
11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de ingineri şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux şi simplă* în toate formatele.

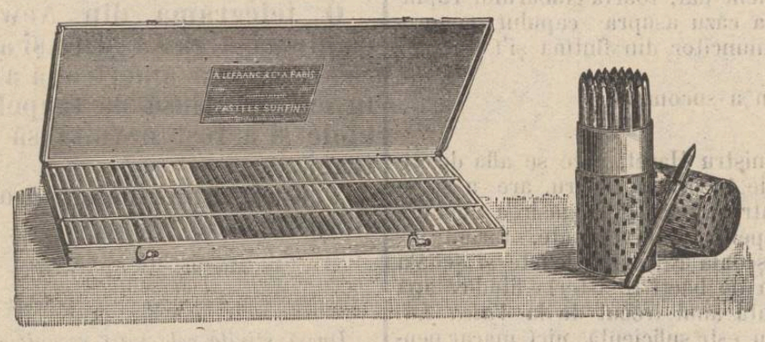

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură şi desemn.* Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşi aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düsseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Aîné** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Libraria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi streinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÎNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"
Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURĬ
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICĬ à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ
Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion
Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ insemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o noua combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unui premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata incetează iar **„Generala"** incepe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles
Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen $^{1}|_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**
BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupelg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevărat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintului şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ inainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instaiărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de ramura silviculureĭ.

Desfacere de vinurĭ vechĭ
Str. Lăpuşneanu No. 26,—
—colţul str. Banu No. 2

Din cauză de mutare *desfac cu preţurĭ reduse* o cantitate de peste 2000 vedre vin, roş şi alb de: Odobeştĭ, Cotnarĭ, Nicorescĭ etc., din recoltele anilor 1882—1897.

sеIn provincie expediez contra *ramburs* ntităţĭ până la 50 litrurĭ în butoaie caŭ sticle.

Iasĭ — „DACIA" pografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 38 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MERCURĂ 17 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

COMPLICAŢII IN BALCANI

Articolul VII din legea Telegrafo-Poştală

Art. 7 din legea telegrafo-poştal lasă cu totul latitudine orĭ căruĭ funcţionar telegrafo-postal şi'n special direcţiuneĭ, de a opri transmiterea orĭ căreĭ telegrame care ar părea *primejdioasă siguranţeĭ statuluĭ, contrarie bunelor moravurĭ saŭ ordineĭ publice.*

Dacă legea s'ar aplica în sensul strict care a călăuzit pe legiuitorele la crearea acesteĭ dispoziţiĭ, nimic nu aşĭ avea de zis, dar cînd vedem că zilnic se face abuz din această dispoziţie, atuncĭ tocmaĭ pentru garantarea libereĭ corespondenţĭ telegrafo-postală, cată să ne rîdicăm contra abuzuluĭ şi să vedem dacă această lege este ea aplicată ad literam.

Nu este admirabil ca să se lase la facultatea orĭ căruĭ impiegat, după cum prevede art. 57 al. 8, fie el cu ideile cît de strîmte, de a aprecia valoare celor conţinute în o telegramă, el ţi-o poate refuza fără absolut nicĭ un drept reservat părţeĭ lasate de a reclama la vre-o instanţă.

De cîte orĭ nu s'a văzut telegrame unde în mod inofensiv se relata nereuşita vre uneĭ întrunirĭ guvernamentale, saŭ faptul că'n cutare zi agenţiĭ poliţieĭ aŭ snopit în bătaĭ pe cutare cetăţean, saŭ debandada ce a suferit guvernul la Cameră cu luarea 'n considerare saŭ trecerea cutăreĭ legĭ, ştirĭ care nicĭ alarmează pe nimenĭ, nu provoacă la resbel civil, căcĭ ce ar putea fi provocant în asemenea corespondenţĭ inofensive; totuşĭ se găsesc şi se vor găsi în tot d'auna funcţionarĭ chiar superiorĭ în corpul telegrafo-postal, carĭ făcînd rolul de cutre, pentru a se putea gudura pe lîngă maĭ mariĭ lor, abea aşteptaŭ o asemenea ocazie pentru a interzice transmiterea uneĭ ast-fel de corespondenţĭ. In cît acest articol trebue a fi explicat şi bine interpretat pentru a nu maĭ da loc la controverse, fie ele pornite din lipsa de raţionament solid, fie din spirit de castă, *a nu se lasa la apreciarea şi facultatea orĭ căruĭ funcţionar*, a judeca valoarea uneĭ corespondenţĭ, saŭ lăsînd chiar articolul aşa cum este conceput, însă este în acelaşĭ timp imperios a se intercala ca sanţiune dispoziţia, că, contra funcţionaruluĭ ce refuză primirea uneĭ corespondenţĭ, fie din orĭ ce motive le ar aprecia, hotărîrea aceasta să fie supusă controluluĭ tribunaluluĭ ca instanţa de apel, şi statul în solidar cu acel impiegat să fie obligaţĭ a plăti daune celuĭ prejudeciat, care să nu fie maĭ micĭ în nicĭ un caz de 1000 leĭ, în caz cînd instanţa ar constata apelul întemeiat şi ar constata că oprirea s'a făcut din spirit de şicană, în aseminea caz, atît funcţionarul cît şi statul ar medita maĭ serios, dacă trebue a se interzice transmiterea cutăria corespondenţĭ, fie telegrafică fie postală, iar cetăţeniĭ ar fi garantaţĭ atît contra şicanelor ce li se fac zilnic prin garanţiele ce legea le-ar da în judecătoriĭ independenţĭ aĭ instanţelor judecătoreştĭ, cît şi ar fi în tot casul puşĭ la adăpost de a nu maĭ fi lăsaţĭ la judecata şi capriciele unuĭ impiegat, care el singur nu-şĭ poate da sama cînd telegrama este compromiţătoare ordineĭ publice, căcĭ de şi pe icĭ cole se găsesc funcţionarĭ speciali şi nepărtinitorĭ, majoritatea însă după cum am spus-o şi cu altă ocazie, sunt oamenĭ nevoieşĭ şi vecĭnic tremurînd pentru funcţia lor, astfel că sunt lipsiţĭ şi de mijlocul de a putea aprecia valoarea uneĭ corespondenţĭ. In cît o reformă a acestuĭ articol se impune, în sensul cum am anunţat maĭ sus, şi cu atît ar fi maĭ raţională, cu cît nu poţĭ lasa la arbitrul unuĭ om fie el chiar cît de inteligent ca să te judece în prima şi ultima instanţă, căcĭ de multe orĭ şi poate cele maĭ adese poate cădea în eroare, mijlocul de control al instanţeĭ de apel decĭ se impune.

A. G. Dabija.

Telegariĭ comuneĭ

Se ştie că oraşul nostru e bîntuit de o groaznică epidemie de corĭ. In aşa împrejurare etuva de la primărie ar trebui să umble necontenit pe la casele bîntuite de epidemie şi să desinfecteze obiectele de prin acele case.

Etuva însă abia se arată din cînd în cînd pe la domiciliurile cetăţenilor contaminate de corĭ, şi nu funcţionează decît o oră saŭ două pe zi.

Am căutat se aflăm cauzele mişcăreĭ greoaie a etuveĭ şi ni s'a şoptit că etuva funcţionează numaĭ atuncĭ cînd caiĭ destinaţĭ să o poarte nu fac serviciŭ la cupeaua particulară a d-luĭ dr. primar Rojniţă.

In adevăr, lumea era adese-orĭ surprinsă întîlnind prin grădina aleelor la Copoŭ, cupeaua naţionaluluĭ-liberal doctor, trasă de doĭ telegarĭ negri frumoşĭ, şi se 'ntreba cînd a cumparat d. Rojniţă aseminea caĭ?

Dar după puţină cercetare s'a aflat că sunt caiĭ etuveĭ de desinfectare a comuneĭ şi... a cam criticat lucrul.

Găsim că lumea n'are dreptate, căcĭ de ce d. doctor dacă e din partid, nu s'ar plimba şi d-sa pe socoteala comuneĭ cum face întreaga administraţie comunală !...

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Poştale.—In deobştie instituţia poşteĭ dă loc la nenumărate odysee şi hazliĭ şi supărăcioase, ca nicĭ o altă instituţie internaţională. Căcĭ poşta meritä în adevăr epitetul acesta. Cuĭ nu s'a întîmplat, cuĭ nu se întîmplă măcar odată pe an o mică şi tragi-comică aventură postală saŭ vamală ? Lucrurile nu se petrec doară la noĭ într'un chip maĭ special decît aiurea ; preste tot locul intervin complicaţiĭ de natura aceasta ; pedantismul administrativ de-oparte, puţina pricepere a profanuluĭ în materia aceasta ; chestiuni de urgenţă şi responsabilitate—iată atîtea elemente care crează nenumăratele întîmplărĭ şi nesecabilul dosariŭ de anecdotic în relaţiile poştale universale.

In numărul de ierĭ din „Le Temps" un spiritual cronicar povesteşte odyseea uneĭ medaliĭ —pe care avea s'o expedieze într'o cutie. Omul e trimis de la poştă la căile ferate ; aci cutia de carton e refuzată şi expeditorul o înlocuieşte prin una de lemn avînd un capac şi cîrlige de fixat—şi o hîrtioară patrată pentru adresă.

Cetăţeanul, prevăzut cu ceară, sfoară, pecete, se prezintă la poştă unde anunţă că are de expediat

— O medalie de argint pentru Romînia.

Funcţionarul examinează cu gravitate cutia prezentata şi o.... refuză. Cutia trebue să fie bătută cu ţinte iar nu fixată cu cîrlige.

După multe strădănuirĭ—cîrligele fură prefăcute în ţinte şi bătute cu mînerul unuĭ cuţit împrumutat de un bine-voitor. Dar povestea nu e sfîrşită. Hîrtia lipită de capacul cutieĭ nu valorează nimic pentru administraţia drumuluĭ de fier, e bună cel mult la poştă. Cetăţeanul trebuie să scrie adresa direct pe lemnul cutieĭ. Odată şi datoria aceasta îndeplinită—urmează o serie de aşteptărĭ şi răbdărĭ la diferite birourĭ : o zi întreagă pierdută.

Redactorul ziaruluĭ ne asigură că de-atuncĭ n'a maĭ expediat, nicĭ va maĭ expedia vr'o medalie în Romînia saŭ aiurea. El protestează, fireşte, în contra complicaţiilor eterne ce izvoresc din relaţiile cetăţenilor cu administraţiile poştale-vamale, complicaţiĭ din nenorocire universale şi pretutindenĭ umilitoare.

ACTUALITĂŢI

Femenism în războiŭ

După atîtea scene sîngeroase pe care le-am înregistrat din istoria actualuluĭ războiŭ spano-american ar fi timp să spionam şi să alegem din cînd în cînd şi cîte o scenă pitorească.

Cu atît maĭ mult cu cît nicĭ-odată elementul femenin — dătător de frumos şi pitoresc—n'a luat o parte maĭ activă ca în războiul de acum. Spania are pe tron—o femee ; în America femenismul a îmbrăţoşat cu tot entuziasmul cauza eliberăreĭ Cubeĭ ; din ce în ce se angajază maĭ mult şi zi cu zi dantelele şi cordelele fac loc galoanelor şi firelelor — militare. De curînd una din cele maĭ alese frumuseţe — benuties a fost numită «ofiţer» în miliţie. După puţin timp ea a fost înaintată la gradul de locotenent-colonel.

Un regiment întreg de bărbaţĭ puşĭ sub comanda unor femeĭ.

Cît despre femeile din ziaristică, din serviciul sanitar etc.—sunt fără număr.

Una din corespondenţele principale din Newyork raportează o scenă vrednică de înregistrat. E vorba de duioşul moment al despărţiriĭ între fetele americane şi regimentele gata de războiŭ. Corespondenţa vorbeşte de «urma milioanelor de sărutărĭ primite» de soldaţĭ.

Nu vă pare pitoresc pasagiul acesta din corespondenţa americană, nu vă ispiteşte oare-cum scena aceasta de duioasă răsplată dată vitejieĭ americane care pleacă în războiŭ ?

Milioane de sărutărĭ! Fără îndoială, e vorba de sărutărĭ date fiilor de către mame, fraţilor de către surorĭ, logodnicilor de către mirese. Dar pe lîngă toate aceste îmbrăţoşerĭ «legitime» se vorbeşte şi de răsplata pură, sărutarea dezinteresată dată de gurĭ străine, de suflete entuziaste, porniri de patriotism.

Cu asemenea procedee anglo-saxoniĭ vor ajunge lesne să doboare pe latinĭ. Naţiunea cavalerilor «hidalgo» rămîne pe jos faţă cu negustoriĭ Statelor-unite—dacă povestea sărutărilor e adevărată.

EXTERNE

„Muntenegrul"

„Nu se ştie de unde sare iepurele" zice un proverb cunoscut. In politica europeană evenimentele actuale se petrec cam în senzul acestuĭ proverb. La ordinea zileĭ e—*Muntenegrul*, micul principat ascuns între ţările balcanice, ţărişoara care pare întreţinută de bunăvoinţa Ţaruluĭ.

Imprejurările s'aŭ agravat pe frontiera albano-montenegriană. După telegramele diferitelor ziare bandele albaneze în districtul Beran aŭ săvîrşit excese care cu greŭ se vor putea trece sub tăcere. Autorităţile muntenegrene aŭ trebuit să facă apel la forţe militare pentru ocrotirea frontiereĭ.

„Patru sute şase zecĭ de case creştine aŭ fos incendiate de Albanejĭ; şase zecĭ şi doi ortodocşĭ aŭ fost asasinaţĭ şi teroarea a devenit atît de mare în numitul district încît s'a produs o emigrare în masă. Se apreciază la şase miĭ contingentul bandelor muşulmane care, sub ochiul autorităţilor turceştĭ, s'aŭ dedat la acte de sălbătăcie.

„Creştiniĭ în număr de aproape zece miĭ aŭ trecut frontiera Muntenegruluĭ şi în prevederea uneĭ urmăririĭ a agresorilor lor, principatul a trebuit să iea măsurĭ de mobilizare imediată. Prinţul moştenitor Danilo a fost însărcinat să reguleze mişcarea trupeĭ. Voevodul Bozo Petrovicĭ—vechiul candidat la guvernămîntul Creteĭ—a luat comanda trupelor. In fruntea maĭ multor batalioane, el s'a pornit spre frontiera spre Kolasin şi Andrievitza, cu însărcinarea de a reculege pe ceĭ fugiţĭ, de a distribui banĭ şi hrană şi să încurajeze pe ortodocşĭ. S'aŭ dat ordine de a se uzà de toată severitatea la caz de trebuinţă.

Organul oficial al Muntenegruluĭ, *Glas Tsernogortsa* arată într'un recent articol gravitatea situaţieĭ."

Lucrurile dar s'aŭ agravat în adevĕr şi dacă citatele amănunte date de un ziar francez sunt reale, se pot prevedea serioase dificultăţĭ care nu vor întîrzia a se întinde. Vom avea dară iarăşĭ „focul în Orient" ?

Cauza scumpireĭ cărneĭ

Pe lîngă o ne maĭ pomenită destrabalare în administrarea finanţelor, edilĭĭ colectivişti căzuţĭ ca un stol de locuste peste comuna noastră, aŭ dovedit în decursul acestor treĭ anĭ o incurie şi incapacitate vădită, chiar şi în afacerile curente.

Aşa de exemplu privigherea şi regulamentarea comerţuluĭ cu obiectele de primă necesitate nu aŭ preocupat nicĭ odată pe patrioţiĭ din comună, astfel că cetăţeniĭ aŭ fost tot timpul victima esploatărilor de tot felul.

Odată cu venirea colectiviştilor în capul trebilor noastre orăşeneştĭ, pînea şi carnea bună-oară, aŭ încetat cu desevîrşire de a fi obiectul uneĭ atenţiĭ deosebite şi a uneĭ privigherĭ de aproape din partea celor însărcinaţĭ a se 'ngriji ca sărăcimea, maĭ cu samă, se nu fie exploatată în privinţa celeĭ maĭ esenţiale a eĭ nevoĭ : *hrana.*

Sub celebra oblăduire comunală de azĭ, aceste obiecte de primă necesitate aŭ devenit, dacă putem să ne esprimăm ast-fel, nişte adevarate *efecte de bursă.* Carnea şi pînea, aŭ devenit sub chiar ochiĭ—interesaţĭ poate—aĭ edililor de azĭ, un fel de acţiunĭ Suez, Panama, rurale, urbane etc., care se suie şi se coboară după cum consorţiul colectivist de la comună manevrează.

Ca se momească publicul, conu Iorgu Tacu se apucasă maĭ anul trecut şi se făcuse negustor de vite pe socoteala primărieĭ. Vre-o două septămînĭ preţul cărneĭ se eftenise cu doi saŭ treĭ banĭ la chilo, şi atîta tot.

Această manevră cu brevet de invenţie colectivistă, avu de scop se arăte publiculuĭ, că dacă primăria ar putea dispune de fondurĭ ca se taie vite pentru îndestularea oraşuluĭ, preţul cărneĭ s'ar putea efteni. Dar fiind că nu sunt fondurĭ, apoĭ poporul se vadă, că nu colectiviştiĭ sunt de vină dacă carnea se scumpeşte.

A fost un fel de *spalare pe mînĭ* a celeĭ maĭ puţin curate administraţiĭ comunale, în ce priveşte neomenoasa esploatare a sărăcimeĭ.

O mică explicaţie însă :

Nesăbuita administraţie de azĭ crede lumea aşa de naivă, încît cearcă să'ĭ ungă ochiĭ cu momelĭ de asemine natură.

Dar oare nu maĭ în faptul că dacă vre-un *con* Iorgu saŭ Costache din Primărie s'ar apuca de negustorie de vite cu baniĭ comuniĭ, ar putea se ecsiste uşurarea poporuluĭ de scumpetea obiectelor alimentare?

Cum ? In de afară de acest mijloc, se nu maĭ existe nicĭ un altul ?

Credem din contra.

Nu, dacă va face saŭ nu va face comuna comerţ, s'ar putea prin aceasta eftini obiectele de hrană.

Ni se pare că spre a ajunge la acest scop, administraţia comunală are la îndămînă o sumă de mijloace *legale* de constringere, pe care însĕ din calcul poate, nu vrea să le aplice.

De ce, de exemplu, primăria nu aplică regulamentul tăiereĭ vitelor la abator ?

Prin acest regulament casapiĭ *en gros* cariĭ vroiesc a tăia vite la abator sunt nevoiţĭ a încheia contracte cu primăria.

Prin aceste contracte eĭ sunt obligaţĭ a tăia pe fie-care zi un număr *de atîtea vite* şi pentru ezecutarea acesteĭ obligaţiunĭ depun o garanţie la facerea contractelor.

Ce se 'ntîmplă însă.

Casapiĭ se unesc între eĭ, taie maĭ puţine vite, se produce o lipsă de carne pe piete şi ast-fel carnea se scumpeşte.

Dacă autoritatea comunală ar privighea ca contractele să se execute *ad-litteram*, şi în caz de contravenire să se sequestreze garanţiile, casapiĭ ar fi nevoiţĭ să taie catintatea de carne la care sunt obligaţĭ, carnea ar fi cu profuziune în piaţă, fie-care ar căuta se'şĭ desfacă maĭ repede marfa şi ar fi bucuros se o deie cît de eftin.

Dar obligaţiile din contracte, regulamentul şi sequestrarea garanţiilor nu se execută, fiind că *consorţiul* casapilor sunt bunĭ prietinĭ cu *consorţiul* din comună.

Şi... corb la corb nu'şĭ scoate ochiĭ.

Biurourile de informaţiunĭ din New-York

II

Al doilea doctor a fost brutal şi descurajator. Acesta era un *„prinţ al ştiinţeĭ"*. El dădu afară pe uşă pe juna copilă cu vorbe aspre asupra acesteĭ *„murdare specii de reclamă"*. Aceasta a fost un început de lumină pentru biata debutantă; cel puţin aşa o afirmă ea. Ea crezuse că *„într'asta constă jurnalismul"* dar a început să vadă că erau maĭ multe felurĭ de jurnalisme. Cu toate astea 'şĭ continuă turneul ; era vorba de pînea eĭ.

Al treilea practician o primi cu braţele deschise. Ea iĭ arătă rolul ce avea el de îndeplinit, şi amîndoĭ regulară punerea în scenă a drameĭ. Eĭ aleseră frînghia *„care a servit sinucideреĭ"*, şi aleseră canapeaua pe care s'a transportat victima, cît şi produsele pharmaceutice, cu care doctorul a adus'o la vieaţă. Cîte-va repetiţiĭ a pus pe doctor în stare de a da representaţiunĭ perfecte jurnaliştilor carĭ ar veni să-l întrebe. După asta se despărţiră foarte mulţămiţĭ unul de altul.

Lucrurile mergeau după dorinţă. A doua zi de dimineaţă toate jurnalele din New-York dădeau informaţiunea, căcĭ toate fuseseră înşelate. Articolele lor făcură o reclamă monstră şi gratuită doctoruluĭ. Reportera a primit din partea directoruluĭ eĭ, felicitărĭ însoţite cu o sumă destul de rotundă. Cu toate astea eĭ i se păru, că a făcut o proastă speculaţiune—şi după ce s'a certat cu directorul zise cu naivitate : «Asta n'a fost o plată, ci o hrană de cîte-va zile; nu se plăteşte o afacere, pe care am făcut'o în schimbul stimeĭ mele însă-mĭ !»

Inşălăciunea «făptuitoruluĭ» astă-zĭ este dată pe faţă. Asta însă nu-l împedecă de a servi şi de a reuşi. Dar publicul inteligent şi cult, este desgustat de această şarlatanie, şi noĭ n'am citat de cît una dintre cele maĭ inocente.

«Făptuitorul» nu este de cît un mic «*sfînt*» alăturĭ de calomniatul prin înţelegere mutuală, o altă invenţiune a agenţilor reportagiuluĭ.

«*Biuroul de informaţiunĭ*» în înţelegere cu d. X*** făureşte o notiţă asupra mişeliilor d-luĭ X***. Fineţa reportereĭ care face să treacă această notiţă constă în a prinde momentul, cînd este de a se trage jurnalul. Atuncĭ este prea târziu pentru a se maĭ trimite după informaţiunĭ. Dacă noutatea se presintă tocmaĭ la timp, are şansă să fie primită fără a se maĭ verifica, şi jocul este făcut. D. X*** se aprinde de mînie, şi ameninţă jurnalul cu un proces de difaimaţiune. Jurnalul plăteşte ca să scape de scandal, sau se lasă a fi urmărit şi este condemnat la daune interese. Şi într'un caz şi ntr'altul, beneficiile se împart între *victimă* şi între Directorul *biurouluĭ de informaţiunĭ*! Revista americană de la care împrumutăm aceste detaliĭ declară că există la New-York, cu tótă neîncrederea şi precauţiunile jurnalelor, un număr de *defaimaţĭ* de profesiune, carĭ se întreţin ast-fel eĭ şi familiile lor.

Jurnalul adaugă, şi aci voim să ajungem, că acest procedeu ruşinos devine o crimă, cînd el se aplică noutăţilor din străinătate. Agenţiile în chestiune nu maĭ aŭ nicĭ un scrupul, de a *strecura* telegrame false din Europa ; ele sunt capabile de a pune foc celor 4 colţurĭ ale lumeĭ civilizate ; sunt toţ aşa de nepăsătoare, ca şi un bacal neonest, care cu nepasare vînde margarină în loc de de unt veritabil. Ele au felul lor de a pricepe lucurile. Depeşa se confecţionează în *biuroul de informaţiunĭ*, se datează dintr'un oraş din Europa şi i se dă o stare civilă, care o face verisimilă.

Resultatul depeşeĭ : sentimente hostile neesplicabile pentru noĭ, privitoare la cutare sau cutare naţiune de pe vechiul continent, şi de aci o iritaţiune chronică care poate duce Statele-Unite la resoluţiunĭ violente.

Depeşile agenţieĭ Reuter aŭ privilegiul de a servi ca materie primă acestor piraţĭ ; ele sunt pavilioanele care acoper marfa lor. Un jurnal din Chicago a dat receta lor. Iat-o :

Biuroul din New-York primeşte o depeşă Reuter, de 20 cuvinte, asupra uneĭ furtunĭ, a uneĭ epidemiĭ sau asupra a orĭ-ce voiţĭ. Biuroul face o depeşă de 500-1000-2000 de cuvinte, asupra ches-

tiunilor politice de la ordinea zilei, și *Minciunele trec*! căci depeșa are ștampila Reuter, sosită prin cablul sub marin în ziua cutare, la ora cutare; în consecință demnă de confiență.

Știe tótă lumea, că instrumente de fraudă, tot așa de perfecționate, pot fi manevrate și de departe, ca și de aproape. Să presupunem că se găsește la Papuași un politician, care are interesul de a provoca o ceartă între Statele-Unite și republica *San Marin*. Nimic nu-i stă în cale care să-l geneze. El arangează lucrurile așa ca să se *inspire* biurouluĭ de informațiunĭ din New-York, o telegramă capabilă de a întărîta pe americanĭ contra St. Marinuluĭ, și depeșa este reprodusă în milioane de exemplare, căcĭ nu este lipsă de *făptuitorĭ*, și încă de ceĭ maĭ bunĭ, atît în lumea nouă cît și în cea vechie. *„Este numaĭ chestiune de banĭ și cîte odată chiar și de patriotism“*.

Nimenĭ n'a esplicat încă,—și asta este absolut neînțeles,—cum și pentru ce, presa americană, onestă și serioasă cum este, ea care,—fiind-că știe la ce să se aștepte—îndrăsnește a denunța răul, și a numi cu litere marĭ pe culpabilĭ, nu se înțelege pentru a pune la carantină, odată pentru totdeauna, aceste uzine de nuvele false. Lumea se întreabă: aceste stabilimente, prin ce țin ele prinse jurnalele, pentru ca acestea să se maĭ expue încă a fi înșelate, după ce au fost de atîtea orĭ, și încă cu atâta umilire pentru dînsele, cu atîtea agitărĭ sdruncinătoare pentru oraș, și alte orĭ chiar pentru țara întreagă. Lumea se întrebă maĭ cu seamă, cum poporul american cu inteligența și bunul seu simț, crede încă adliteram ceea ce i se dă, și tot nu-și maĭ ia măsurĭ de pază în contra noutăților ce le vin din Europa sau de aiurea.

STEJARIĬ

Mișcînd ușor din ramurĭ,
Stejeriĭ învechițĭ
Umbresc un cîrd de veacurĭ
Părechĭ de 'ndrăgostițĭ.

Sĭ-atîtea șoapte-ascultă
Din tufe de alun!...
Dar taĭna lor la nime
Duhovniciĭ n'o spun.

Iar noĭ—ca drept resplată—
Pe foc iĭ asvîrlim,
In loc ca după moarte
— Cu lacrămĭ să-ĭ bocim...

T. Indu.

Științĭ-Litere-Arte

La Newyork s'a deschis o expoziție electrică foarte originală. Mac-Kinley a făcut inaugurarea și a deschis localul expoziției cu aceeași cheie de aur care a servit luĭ Cleveland pentru deschiderea mareĭ expoziții universale de la Chicago. In momentul deschiderei s'aŭ pus în mișcare, printr'un mecanism bizar, un mare număr de aparate electrice.

*

Sverdrup, asistentul principal al luĭ Nansen, a întreprins o nouă expediție la polul nord, cu același vapor „Fram“. Exploratorul Nansen a asistat la plecarea expediției. Un mare entuziasm a domnit în toată asistența.

*

A apărut o interesantă broșură de d-l *D. Crighel* intitulată *„Manual pentru cultura sfecleĭ de zahar și nutreț“*. E lucru rar să vedem un agricultor publicînd lucrărĭ de acest gen, și de aceea îl notăm cu plăcere.

*

Un ziar american cuprinde următorul nostim anunciŭ: „Pierdut, fugit saŭ furat a fost un individ pe care într'un moment de singuratate am avut slăbiciunea să-l ieaŭ de bărbat. De o înfățișare plăcută și gingaș, dar în stare totuși să se întoarcă singur acasă, chiar pe vreme de ploaie— afară dacă vr'o drăguță fată i-ar oferi adăpost sub umbrela eĭ. Răspunde la numele de Ion. De curînd a fost în tovărășia Iulieĭ Harris, la primblare, braț la braț. Cine pune mîna pe drăcosul barbat e rugat să-l aducă acasă, ca să-l pot învața minte. In schimb persoana binevoitoare e invitată la ceaiŭ de Henrieta Smith.“

*

D-luĭ Lazăr Șăineanu datorăm o îmbogățire a literaturei romîne în *două* studiĭ: *Șăinisme* de d-r Ureche, conferință ținută la Ateneul din Bucureștĭ, și *Scrutare* de V. Săghinescu, o lucrare conștiincioasă. Despre amîndouĕ aceste lucrărĭ vom vorbi.

*

D-l D-r A. Bută e în posesiunea unuĭ Uric din 7063 Apr, 24 (1555) prin care se stabilește posesiunea în familia Crețu, devenită apoĭ Bută, în moșia Popeștĭ din Roman. Proprietatea Popeștilor se stabilește încă de la Alexandru cel Bun din 6922 Febr. (1414) în familia *Nispurescu*.

*

In doc. din 7063 (1555) Maiŭ 11, de la Alex. Lăpușneanu se spune ca se întărește proprietatea fraților *Ștefal* și *Gherasim*, frațiĭ vitregĭ aĭ luĭ *Leoa paharnicul* pe moșiile foaste odată a luĭ *Gavril Leoa fost ușer*, și anume Leoștiĭ și Foleștiĭ, cumpărate cu baniĭ Anghelinii, mama luĭ Ștefal și Gherasim, de către Gavril Leoa barbatul al doilea al Anghelineĭ.

De notat că satul *Leoștĭ* înainte de 1550 n'avea nume, ci se boteza locul după numele boerilor pezĭ care aŭ fost pe acolo Ilăvescu și Mihaiŭ.

Se știe că doc. original pergament e proprietatea d-luĭ N. Volenti.

*

Acum 140 de anĭ dobînzile nu se luaŭ *pe sută (procentum)*, ci *pe zece*. Se zicea atuncĭ: am împrumutat 50 leĭ cu dobîndă *zece în doisprezece*, ceia ce face ca la fiecare grupă de 10 leĭ se lua doĭ leĭ, adică trebuea să dăm după un an 12 leĭ în loc de 10; saŭ azĭ 20 la sută dobînzĭ.

CARNET BALNEAR

— STRUNGA —

Ierĭ, lunĭ, avu loc deschiderea oficială a băilor populare moldovenești,—băile de la *Strunga* propietatea profesoruluĭ dr. Manolescu din Bucureștĭ. Deschiderea oficială, pentru că acea eficientă nu are loc la băile noastre de cît la 1 Iulie, cînd marea populațiuue de profesorĭ, funcționarĭ și burghezie își poate permite o ședere maĭ îndelungată la stațiunĭ balneare.

Cu toate acestea aci ca și la Slănic lumea se adună din timp și deja un public numeros a aplaudat ierĭ noua orchestră bucureșteană, un public numeros a făcut prima vizită mareĭ pădurĭ, faimoseĭ pădurĭ de la Strunga, pădure istorică a căreĭ reputație a variat atît de mult: adăpost de rău făcătorĭ odinioară, astă-zĭ întunecoasa pădure adăpostește în zilele de vară pe blajiniĭ și pașniciĭ bolnavĭ venițĭ să urmeze cura de inhalațiĭ a d-luĭ dr. Bogdan, orĭ să caute... *vederĭ* sănătoase în arta și proprietatea d-ruluĭ Manolescu.

Pădurea celor «cu flinta lungă» cum zicea cîntecul popular s'a liniștit, s'a domesticit, s'a prefăcut în azil tăcut și calm locaș de visurĭ.

O forêt, bois profond. solitude, asile!

O soartă maĭ frumoasă nu putem dori naturiĭ de cît să devie un mijloc de vindecare în mînile doctorilor,—nu este așa cetitoriĭ meĭ?

Strunga este baia cea maĭ apropiată de orașul Iașĭ. Intru cît aceasta se simte după vizitatorĭ—nu putem afirma încă, dar e mult probabil că orașul nostru va da marele contigent de vizitatorĭ. Pentru că Iașul nu face chestiune de *separatism*—cum ar zice candidatul epitrop al sfîntuluĭ Spiridon—și aierul ca și băile sulfuroase ale Strungeĭ nu sunt maĭ puțin moldovenești în proprietatea doctoruluĭ bucureștean.

I.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XVI

UNUĬ MEDIC

De 'l întrebațĭ „ce cauțĭ *des*
Pe străzĭ așa necunoscute?“
— Ca medic - el respunde grav:
„Eu „caut“ *— des — femeĭ...* pierdute“

***

O CULME MEDICALĂ

Un politician *miop* să aibă,.. *vederĭ* largĭ.

Zigfrid.

INFORMAȚII

Abonamente de Vilegiatură

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administrația „Opinieĭ“ primește abonamente pentru 15 zile și o lună.

IN ȚARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la țară pot trimete sumele respective în mărcĭ poștale.

Ministerul de instrucțiune a dispus eliberarea de-odată a mandatelor corpuluĭ profesoral din țară pe ambele lunĭ de vacanță, Iulie și August.

Inainte de finele luneĭ curente, A S. R. Principele Leopold de Hohenzolern, fratele M. Sale Regeluĭ, va sosi la Castelul Peleș, din Sinaia, unde va rămînea maĭ mult timp.

Consiliul profesoral a Conservatoruluĭ se va întruni în conferință pentru a face un raport ministruluĭ, asupra abuzurilor făcute cu sistemul ca notele, să fie puse de unul dintre delegațĭ și nu de profesorul respectiv.

Singur profesorul State Dragomir a refuzat de a lasa pe comisiune să pue note.

Examenul de declamație la Conservatoriŭ

Din eroare am uitat să publicăm darea de seamă a examenuluĭ de declamație de la conservatoriul din localitate, curs predat cu multă sîrguință, de simpaticul profesor d. State Dragomir.

Juriul examinator era compus din d-niĭ dr. G. Bogdan, prof. univ. Xenofon Gheorghiu, St. Dragomir, Ed. Caudella, directorul conservatoriuluĭ și Th. Burada.

Examenul s'a început la ora 9 dimineață. S'a recitat versurĭ. **La comedie**, s'aŭ distins în anul I; d. *Rogojină* comic-rustican, a recitat versurĭ din „Speranță“ cu mult talent. E un viitor artist de valoare; d. Vizanti, are frazarea și gesturĭ admirabile. Credem că terminîndu-și studiile va deveni un bun element al sceniĭ; d. Băncescu se distinge în comedie-bufă.

La dramă s'aŭ distins: d. *Magder*, care a atras admirațiunea tuturor în „Despot-Vodă“; d. Lapteș, declamă cu multă duioșie versurĭ din „Coșbuc“; d. Dimitriu și-a avut deplinul succes în „Ruy-Blas“ și „Lăutarul din Cremona“ în care și d. Carp a făcut creațiunĭ în rolul duiosuluĭ artist.

După amiază, prima piesă examinată, a fost admirabila comedie „Rămășagul“ de V. Alexandri.

Aŭ avut succes d-ra Ștefănescu care promite mult, și d. Vizanti în rolurile de primĭ amorezĭ, aŭ avut scene admirabile în aeeastă piesă.

Anul al II-lea. De asemenea s'aŭ distins întru cît-va și d. Constantinescu; ar fi însă de dorit că d-sa să caute să redeie tipurilor,—naturalul; d-ra E. Cozma în rolul „Tinca“ a fost maĭ „ideală“ —cum ar zice d-sa—de cît în rolul Geanineĭ din „Lăutarul din Cremona“. Am maĭ remarcat un deosebit talent în d. *M. Codreanu* în rolul luĭ „Don Sallust“ din Ruy-Blas, de asemenea și d. Gafencu în monologul „Vieața“.

Anul al III-lea. S'aŭ distins d. *Carp* un talent recunoscut, a avut marĭ succese în „Ciubăr-Vodă“ pentru care juriul examinator i-a conferit nota maximă. Menționăm de asemenea și pe d-na Malcociu.

De asemenea d-na Gheorghiu care împreună cu d. Constantinescu și d. Rogojină aŭ contribuit la succesul „Poetuluĭ romantic“. Farmacistul *Vasiliu* e de asemenea un frumos talent.

Luăm act de declarațiunea pe care ni-o face doamna Elena Ghica, cu privire la casele din strada Banu, carĭ n'aŭ fost închiriate de cît doamneĭ Pastia, iar nu și ministeruluĭ școalelor.

Marțĭ, 16 Iunie, la orele 8 și jumătate dimineață, va avea loc, în grădina Episcopieĭ, inaugurarea monumentuluĭ ridicat în memoria generaluluĭ Ioan Emanoil Florescu. Parada militară se va face în prezența d-luĭ general Arion, comandantul corpuluĭ 2 de armată.

In comuna Țuțora, cotuna Oprișenĭ, s'aŭ declarat 13 cazurĭ de coriŭ, în Tg. Frumos, 3 cazurĭ de febră tifoidă, iar în Bossia 2 de coriŭ.

Duminecă 14 Iunie a avut loc în Bucureștĭ căsătoria religioasă și civilă a d-luĭ Simon Sanielevicĭ, licențiat în matematicĭ și unul din ceĭ maĭ culțĭ și talentațĭ ziariștĭ din Capitala, cu gentila d-ră Krainic.

Felicitărĭ noilor căsătoriți.

Tribunalul secția II-a a respins în ședința de Simbătă o cerere de declararea de faliment a firmeĭ Zoller & Perl. prezentată de d. Dickman, în numele unuĭ d. Bercovicĭ, care ar fi încercat un soiŭ de resbunare prezentînd o mică poliță neachitată și în baza acesteia a cerut declararea de faliment. Tribunalul convins de trucul întrebuințat, a respins cererea.

Minunile munceĭ omenești.

Iată cîte-va date strînse de un economist pentru a stabili valoarea munceĭ omenești: O simplă bară de fer de o lungime potrivită valorează 25 leĭ. Dacă este transformată în potcoave valorează 60 leĭ. Dacă se face dintr'însa cuțite avem o valoare de 880 leĭ. Dacă se transformă în ace avem o valoare de 1,176 leĭ, în lame de cuțitașe 15,928 leĭ, în urechĭ de bumbĭ 22,425 leĭ, în resorturĭ de ceasornice 125,000 leĭ. Ast-fel numaĭ din cauza lucruluĭ aceeaș bucată de fer are o valoare care variază între 25 și 125,000 leĭ.

Arhiereul Varlaam Răileanu a făcut ierĭ vizite la toțĭ aceĭ ce l'aŭ vizitat cu ocazia hirotonisireĭ sale.

Cumersantul Froim Tarker din strada Toma Cozma 77, punînd o cantitate de pastramă la afumat într'o balercă, în ograda caselor sale, balerca a luat foc aprinzînd și o parte din zaplaz. Megieșiĭ au putut stinge focul.

Curtea de Apel s. I, a judecat ierĭ pe Ion Cocotă fost polițaĭ al orașuluĭ Botoșanĭ și în timpul din urmă secretar general a județuluĭ, dat în judecată pentru fals în acte publice.

Eată împrejurările de fapt:

Ion Cocotă în calitatea luĭ de secretar a județuluĭ, a fost însărcinat cu plățile transporturilor de prundiș carĭ se aduceau pe calea ferată, pentru șoselele județuluĭ. Cocotă plătea și scrisorile de trăsură ce i se eliberau de casieria găreĭ iĭ serveau de piese justificative.

Cînd delegațiunea a încheat socotelile definitive s'a găsit că s'a plătit 625 leĭ maĭ mult de cît a primit gara și de cît era în avize. S'a maĭ găsit o mulțime de prefacerĭ de cifre la scrisorile de trăsurĭ.

Cocotă a depus imediat suma de 625 leĭ și a cerut o anchetă. Ancheta n'a descoperit nimic preciz. Cocotă a fost trimes în judecată.

Tribunalul corecțional a ordonat facerea uneĭ expertize caligrafice. Din 5 experțĭ unul a zis că nu-și poate face nicĭ o convingere; altul a zis că nu prea vede bine, 2 a zis că falsurile sunt făcute de aceeași mînă, care a scris cele lalte cifre din scrisoare de trăsură, al cincilea expert a zis că falșificările sunt făcute de o persoană străină găreĭ.

Tribunalul în majoritate a achitat pe Cocotă. Procurorul tribunaluluĭ a declarat apel. Curtea în neunire cu concluziunile procuroruluĭ general, a respins apelul și confirmat sentința tribunaluluĭ care achită pe Cocotă.

«Monitorul Oficial» publică următorul avis:

La școalele comerciale de gradul II din Galațĭ și Craiova, ce urmeaza a fi înființate cu începere de la 1 Septembrie 1898, fiind vacante locurile de profesorĭ de limba franceză, limba germană, limba italiană, geografia și statistica, matematicele, științele fisico-naturale și studiul mărfurilor, comptabilitatea și corespondența comercială, dreptul comercial maritim vamal și administrativ, caligrafia și desemnul, se aduce la cunoștința persoanelor carĭ ar dori sa ocupe aceste posturĭ.

Cererile vor fi adresate ministeruluĭ agriculturei, industrieĭ, comerciuluĭ și domeniilor pînă la 25 Iunie. Ele urmează a fi însoțite de diplomele și certificatele de studiĭ ale candidaților, cum și de o expunere pe scurt a funcțiunilor ocupate și a însărcinărilor didactice îndeplinite de candidat, cu arătarea timpuluĭ servit în fie-care din aceste funcțiunĭ sau însărcinărĭ, și a lucrărilor publicate de dînșiĭ.

Condițiunile ce se cer candidaților sunt următoarele:

1) Să fie romînĭ. In posturile de profesorĭ de limbĭ străine, de caligrafie și desemn pot însă fi numițĭ și străinĭ;

2) Să fi satisfăcut legeĭ de recrutare;

3) Să posedă titlurile de studiĭ specificate maĭ jos:

a) Diploma de absolvire a învățămîntuluĭ secundar, clasic saŭ real, saŭ a uneĭ școale comerciale de același grad, și

b) Diploma de licență saŭ doctorat în specialitatea postuluĭ de profesor, ce ar solicita, sau diploma uneĭ școale comerciale szperioare.

Pentru locurile de profesorĭ de matematicĭ se vor admite și ingineri cu diplome de la școalele superioare de ingineri, recunoscute de ministerul lucrărilor publice; iar pentru acele de profesorĭ de caligrafie și desemn vor fi pri-

Igiena Copiilor

SCRISOAREA III

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Greutatea băetuluĭ era îndată după naștere 3200 grame fizice a unuĭ copil; fie-mĭ permis a zice îndată aci că el poate servi ca criteriu sigur numaĭ pentru vîrsta de la 0—1 an, ear pentru vîrsta de la 1—15 anĭ, cifrele luĭ *Guetelet* ne pot servi la apreciarea fiziculuĭ unuĭ copil, numaĭ dacă luăm în ajutor și alte norme și anume: raportul fontaneleĭ marĭ, creșterea în lungime și lărgime, creșterea dinților, desvoltarea sensurilor și a intelectuluĭ. Numaĭ dacă toate aceste staŭ în raport armonic cu vîrsta copiluluĭ, numaĭ atuncĭ putem conchide cu siguranță că desvoltarea urmează o cale normală.

Fontanéla cea mare, adecă partea moale a creștetuluĭ capuluĭ unuĭ copil noŭ născut n'are vre-o normă fixă încît privește mărimea, însă schimbările, micșorarea și închiderea posterioară se fac după o normă fixă și anume: ea se mărește puțin în cele dintiĭ 8—9 lunĭ după naștere, începe a se micșora pe luna a 10-a și se închide complect cam pe la a 16-a lună. Inchiderea prea timpurie saŭ prea întîrziată, indică o desvoltare anormală, deranjărĭ serioase în funcțiunile de nutrițiune.

Creșterea în lungime a corpuluĭ saŭ Diametrul longitudinal. Un copil noŭ născut, normal desvoltat, de sex bărbătesc, are îndată după naștere în termin mediŭ o lungime de 50 cm. crește pînă la finele anuluĭ aproximativ cu 20 cm, lungimea devine decĭ=70 cm., în cursul anuluĭ al doilea maĭ crește cu 10 cm.=80 cm. în cursul anuluĭ al treilea încă cu 7 cm.=87 cm.

De la începutul anuluĭ al patrulea pînă la pubertate, norma creștereĭ în lungime rămîne aproape constantă; adecă corpul crește cu 5 cm. saŭ ceva peste, în fie-care an, pînă ce ajunge la împlinirea anuluĭ al 15-lea lungimea de 1.45—150 cm. La fete se constată cîte o diferență de 1 cm. la diversele epocĭ. Norma diametruluĭ longitudinal deși de obiceĭ constant, e totuș supus la variațiunĭ după caracterul individual al familieĭ.

Creșterea în lărgime saŭ diametrul transversal normal, adecă distanța de la un umăr la celalt e după *Zeisig* și *Quetelet*:

Iași. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

Creditul Urban din Iași

ANUNCIU

Să face cunoscut detentorilor de scrisurĭ ca, cu începere de la 1 Iulie st. n. 1898, plata cupoanelor și a scrisurilor trase la sorțĭ să va face în Bucureștĭ, prin casa de bancă Ieschek et Co., iar în Iașĭ, la sediul societățeĭ.

Zilele de plată vor fi: Lunea, Mercurea și Vinerea, afară de serbătorĭ.

Direcțiunea.

De Inchiriet două apartamente în strada Butu No. 4. Unul la etajul întăĭ compus din cincĭ camere, bucătărie, pivniță separată; altul la etajul de jos compus din 4 camere bucătărie și pivință separată.

Un apartament strada Albă compusă din patru camere și bucătărie.

Doritoriĭ se vor adresa strada Rece No. 2

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităților pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Galați, 15 Iunie 1898.

Cinquautin 6000 hect. 82 greutate în kilo pe hect. 7leĭ magasie. Porumb roș 2400 hect. 77 400 idem 6 leĭ 75 banĭ șlep. Porumb roș 1300 hect. 76 idem 6 lnĭ 25 banĭ șlep. Porumb roș 2500 hect. 75 idem 6 leĭ 7½ banĭ șlep. Porumb roș 1700 hect. 74 idem 6 leĭ 2½ șlep.

mițĭ și absolvențĭ cu diplomă aĭ școaleĭ de arte frumoase, sau a vre-uneĭ școale speciale de desemn din străinătate, precum și persoanele carĭ ar poseda diploma de inginer sau architect.

— —

Lucrătorul Grigoriu Dumitru de la tipografia fraților Șaraga, și-a ars ambele mînĭ cu benzină. El a fost dus la spitalul Sft. Spiridon.

— —

Individul Petrache V. Ioan din comuna Mironeasa a fost adus la parchet pentru că a ucis cu un topor pe soția sa.

— —

Locuitorul Vasile Bodron s'a arestat la arestul poliției fiind atins de alienație mentală.

— —

De la fabrica de frînghie a d-luĭ Wachtel din com, Copoŭ s'aŭ furat două odgoane' unu de 100 metre și altul de 50 metri.

— —

In strada Golia căruțașul Șulem Marcovicĭ din strada Lăutarilor No. 23, mînînd caiĭ în goană a dat peste băetul Ion Vasiliu din str. Dăncinescu, pe care l'a trîntit jos, cauzîndu-i mai multe lesiunĭ l'a față și la cap. Copilul a fost dus la spital.

— —

Pe scările locuinței d-lui G. Radu profesor universitar, s'a găsit lepadat un copil de sex femees. După toate cercetările s'a aflat că este a femeei Emilia Andriescu din Galatz, care a declarat că la lepadat din causa mizeriei.

Condițiunile de admitere în școala specială de artilerie și geniu

Art. I. Admiterea în această scoală se face prin concurs, înaintea unuĭ juriu compus din comandantul școaleĭ, ca președinte, directorul de studiĭ și treĭ profesorĭ ca membri.

Art. II. Sunt admișĭ a concura:

a) Eleviĭ carĭ aŭ absolvit școala de fiĭ de militarĭ.

b). Absolvențiĭ școaleĭ pregătitoare de la Bistrița, carĭ n'aŭ vrîsta maĭ mare de 26 anĭ și nu sunt însurațĭ.

c). Sub-oficeriĭ de orĭ ce armă, ne însurațĭ, și carĭ aŭ vechimea de un an în acest grad la 1 Septembre a. c. avînd o purtare bună și certificatul de absolvire a 7 clase din liceele statuluĭ sau autorisate de stat.

d). Bacalaureațiĭ.

e). Absolvențiĭ a 7 clase din liceele statuluĭ, saŭ autorisate de stat, avînd vîrsta de 18—21 anĭ.

f). Absolvențiĭ cu diplomă aĭ secțiuneĭ conductorilor de la școala de podurĭ și șosele.

Art. III. Pentru a fi admișĭ la concurs, candidațiĭ vor trebui să presinte actele ur. mătoare:

a). Actul de naștere.

b). Certificatul Primărieĭ unde locuește candidatul, prin care să se constate că e născut din părințĭ romînĭ saŭ naturalisațĭ romînĭ, profesiunea și colegiul din care face parte.

e) Un certificat de bună conduită de la autoritatea respectivă.

d). Consimțimîntul părinteluĭ saŭ tutoreluĭ, prin care'l autorisă a îmbrățișa cariera militară.

e). Diploma de bacalaureat saŭ certificatul de absolvire a 7 clase liceale.

f). Un act al depositului de recrutare respectiv, care să certifice că tînărul n'a satisfăcut legea de recrutare.

Candidațiĭ din școala de fiĭ de militarĭ, din scoala pregatitoare de la Bistrița și sub-oficeriĭ, pe lîngă actele de maĭ sus afară de cele de la lit. c. f. pentru ceĭ d'intăĭ, și afară de d și f pentru sub oficerĭ, vor trebui să maĭ presinte următoarele acte:

Primiĭ: 1) o copie certificată de pe foaia matricolă și de pedepse.

1). Un buletind arătînd notele dobîndite la examen în ceĭ 4 anĭ de studiu.

Sub-oficeriĭ. 1) o copie de pe aprobarea înscrisă a inspectoruluĭ general respectiv, certificată de șeful corpuluĭ, asupra aptitudineĭ candidatuluĭ de a putea aspira la gradul de ofițer.

2) Un raport biografic, arătînd modul cum servește, funcțiunile ce a îndeplinit, școalele ce a frequentat.

Aceste acte vor fi însoțite de o petiție a candidatuluĭ, părinteluĭ saŭ tutoreluĭ prin care cere înscrierea.

Toate aceste acte vor trebui să fie depuse saŭ înaintate comandamentuluĭ școaleĭ, cel maĭ tîrziŭ pînă la 15 August a. c.

Concursul se va ținea, în localul școaleĭ de artilerie și geniŭ, în ziua de 20 August.

Obiectele, asupra cărora vor fi examinațĭ candidațiĭ, sunt următoarele: Aritmetica, Algebra, Geometria, Trigonometria, Cosmografiea, Geometria descriptivă, Fisica și Chimia.

Candidatiĭ, pentru a fi admișĭ în școală, trebue să fie de o constituție robustă, bine desvoltațĭ, să aibă o vedere bună, fără vre-un alt defect care i-ar face improprii serviciuluĭ militar.

Concurențiĭ admișĭ se vor presenta la școală în ziua de 31 August.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

New-York 15 Iunie

— Corespondentul ziaruluĭ *Wordl* anunță din Paya de Este: Americani au căzut într'o cursă. Dînșiĭ înaintaŭ fără un plan deosebit de atac, pe căĭ înguste de a lungul pădureĭ discutînd cu vociune și făcînd o mare gălăgie, cînd de odată s'au văzut în mijlocul liniilor spaniole expușĭ unuĭ foc tare fără ca să vadă pe nimenĭ în jurul lor.

Eĭ au suferit perderĭ marĭ din cauza nepriceperei moduluĭ de luptă al spaniolilor, în pozițiunĭ acoperite.

— O depeșă din Washington desminte știrea, că guvernul Statelor-Unite ar avea intențiunea ca să provoace o intervenție pentru pace.

— —

Paris, 15 Iunie

— Goleta «Ampala», care a părăsit portul Havana cu numerosĭ fugarĭ, a fost capturată de încrucișătorul american Vicksbur.

Fugariĭ de pe bordul coleteĭ «Ampala», care eraŭ străinĭ de toate naționalitățile, se așteptaŭ la captivitate și declară că situația la Havana e așa de spăimîntătoare în cît preferă orĭ-ce alte neajunsurĭ de cît să maĭ îndure lipsurile d'acolo.

Fugariĭ cred că nu vor putea ajunge ajutoare la Havana prin porturile de sud ale Cubeĭ,

— O depeșă din San-Francisco spune că generalul Merit va pleca Mercurĭ pe vaporul «New-port» la insulele Filipine.

— O depeșă din Madrid anunță că, după știrĭ oficiale sosite din Santiago de Cuba, o coloană sub comanda generaluluĭ Ruares, a fost atacată de americanĭ sprijinițĭ de insurgențĭ, pe înăințimile de la Sevila. Americaniĭ și insurgențiĭ au fost respinșĭ cu marĭ perderĭ.

Spanioliĭ aŭ avut 7 morțĭ și 27 răniți, între care treĭ ofițerĭ.

— —

Paris, 15 Iunie.

— O depeșă din New-York spune că corespondentul ziaruluĭ «Post» telegrafiazădin Playa Delvete cu data de 12 Iunie asupra bătăliei de la Juragua: După ce un numĕr de soldațĭ americanĭ aŭ fost nimeriți de bombele Spaniole, dînșiĭ aŭ început să blesteme în mod violent pe cînd colonelul le striga să nu cîrtească ci să lupte.

Spanioliĭ dădeau salve din locurĭ nevăzute; Americaniĭ se retraseră ca la vr'o sută de yarzĭ, însă în urma apeluluĭ corpuluĭ ofițeresc s'aŭ adunat din noŭ. Incrucișătoarele de ajutor ce se aflaŭ în port s'au încercat să tragă cu tunurile asupra spaniolilor, însă tunurile lor nu băteaŭ la așa departare.

Bastimentele «Iova», «Oregon», și «New-Orleans» aŭ plecat pe lîngă coastă în jos pentru a păzi podul de pe rîul Juragua pe care spanioliĭ ar fi voind să-l distrugă. — Americaniĭ aŭ mare lipsă de caĭ; eĭ nu aŭ nicĭ caiĭ necesarĭ pentru transportarea artilerieĭ și a proviziunelor de hrană. In momentul de față tunurile de asediŭ se află pe drum către Santiago.

— —

Londra 15 Iunie.

Ziarul «Times» anunță că arhiepiscopiĭ catolicĭ din multe orașe ale Statelor-Unite aŭ cerut Papeĭ de a interveni pentru încetarea războiuluĭ care aduce mare mizerie în America și maĭ ales printre milioanele de irlandezĭ carĭ locuesc acolo.

Producțiunea ceaiuluĭ

— —

După un studiu foarte interesant, publicat de M. V. Butily, cultura și comerciul ceaiuluĭ din lumea întreagă ar fi de: 525 milioane kilo, constatat la finea anuluĭ 1895.

Din acesta aŭ produs:

370 milioane kilograme	numaĭ China	
65 „	„	India engleză
5 „	„	Iava
84 „	„	Japonia
500 miĭ	„	America (Brasilia și California).

Anglia a introdus 67 milioane kilograme
Rusia consumă 39 „ „
Franța ½ „ „
Japonia singură furnizează aproape tot ceaiul pentru America de nord.

Inserții și Reclame *)

ACT DE MULȚUMIRE

Sub-semnatul Ion Iordan proprietar alegător în coleg. II cameră și comună, din Iași secția II-a, Șoseaua Nicolina No. 48, față cu greaua posițiune în care am fost pus de individul Gh. Costin. Mĕ găsesc dator moralminte a aduce viile mele mulțumirĭ, sprijinuluĭ și interesuluĭ care imparțial aŭ bine voit a-și da pentru mine, șoție și copiĭ, în contra absurdeĭ pretențiunĭ, să zac în închisoare fără nicĭ o vină care să fi fost bine meritată; dar care de o cam dată aceĭ care nu mĕ cunosc personal, aceĭ care mĕ cunosc, cît și onor. Autorități administrative și judiciare la infama pretențiune a luĭ Gh. Costin, 'mĭ puteaŭ da epitetul de criminal.

I. Datoresc mulțumirele mele sufletești către onor. d-nĭ medicĭ care imparțialĭ aŭ bine voit a mĕ declara că nu întrunesc elementele uneĭ simtome alienatice.

II. De asemenea Onor. d-luĭ Procuror de curte P. Sadoveanu care pe lîngă consiliele date a conlucrat a putea invoca și marturi în acțiunea cu Costin.

III. Asemenea d-lor M. Darie, I. Al. Alexandrescu, N. Boldur, Al. Vasiliu, P. Max care prin reclama datată 4 April a. c. înserată în foaia Evenimentuluĭ a cerut pentru S-tele Paștĭ să fiŭ pus în libertate.

IV. Asemenea d-lor V. Gheorghiu, M. Darie, C. Ursachi, N. Răducanu, Gh. Cuchiriță, V. Ștefăniu, A. I, Iosepescu, I. Călugăreanu, Gh. Arbore. P. Max, A. Vasiliu, N. Boldur, A. Prat, Al. Gh. Serbovicĭ, S. Manoliu, C. Papafil, M. Florescu, I. Al. Alexandrescu, I. Lucescu, S. Rotariu, D. G. Munteanu și A. Neculaŭ, care prin petițiunea adresată d-luĭ Procuror G-l la 21 April a. c. registr. la No. 2576 aflătoare la dosarul No. 61 iarăși ca uniĭ ce cunosteaŭ antecedentele mele și nedreaptă pretențiune a luĭ Costin, să fiŭ deținut, aŭ cerut punerea mea în libertate.

V. Asemenea Onoratei Curțĭ care aŭ compus juriul în imparțialitatea și justețea eĭ mi-aŭ rădicat vălul negru adus de Costin declarîndu-mĕ de inocent.

VI. Cum și onor. d-luĭ avocat Al. Danielescu licențiat în drept, cu sediul la marele Otel Traian No. 35 care prin zelul ce s'a desvoltat m'aŭ aparat onorific alături cu colegul d-sale oferit de onor. Curte, și

VII. In specie tuturor acelor bine voitorĭ cunoscuțĭ de mine S. N. Boldur, Tanase Petrovicĭ, Gh. Bighineț N. Horga și alțĭ necunoscuțĭ de mine, care prin stăruințĭ directe și indirecte și imparțiale lor 'mi-aŭ devenit cunoscuțĭ, zic că rugele mele, a soțieĭ, treĭ copilașĭ către Creator încă să fie pentru binele și prosperitatea tuturor și să trăiască anĭ mulțĭ.

Ioan Iordan

*) Redacția nu respunde de conținutul acesteĭ rubricĭ.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Misterioasa sinucidere a fiuluĭ d-luĭ colonel Chirițescu

O sinucidere asupra căreia atîrnă pînă acum încă un văl misterios, este aceea a tînăruluĭ Ioan Chirițescu, elev al școaleĭ politechnice din Paris, fiul d-luĭ colonel Chirițescu,

Părințiĭ n'aŭ primit nicĭ pînă azĭ amănunte asupra perdereĭ fiuluĭ lor unic, speranța familieĭ.

Ioan Chirițescu n'avea nicĭ un motiv să se sinucidă. Lipsă nu ducea, căcĭ era foarte bogat; n'avea nicĭ o patimă și era foarte așezat, serios și cumpănit.

El a fost găsit mort la o oră înaintată de noapte, într'o casă situată într'o stradă retrasă. Avea rănĭ la capĭ. Cadavrul a fost transportat la morgă și nu s'aŭ făcut alte cercetărĭ pentru a se stabili în mod neîndoios că e vorba de o sinucidere.

Trebue să adăogăm că Chirițescu n'a lăsat un rând părinților saŭ amicilor sĕĭ.

Toate aceste aŭ dat de bănuit neconsolaților părințĭ aĭ nefericituluĭ tînăr, care trebuia să-și termine strălucitele studiĭ anul acesta.

***

D. ministru de externe a cerut ministruluĭ nostru la Paris, să intervină pe lîngă poliția franceză să cerceteze împrejurările în care s'a sinucis Chirițescu și să culeagă toate amănuntele asupra acestuĭ cas. E posibil să fie la mijloc o crimă oribilă.

Ni se scrie din Botoșanĭ:

„Regulamentul zice că eleviĭ pregătițĭ în particular să dee examen **în Iunie**, iar de-s bolnavĭ să ceară amînarea pentru Septembrie. Totușĭ la școala No. 2 din Botoșanĭ s'a examinat un asemenea elev tocmaĭ la finele luĭ Maĭ dîndu-i-se certificat pentru că părintele aceluĭ — Jules Văsescu — adusese de la d. Sihleanu o adresă prin care să ordone să se examineze atuncĭ, căcĭ copilul trebue să plece la băĭ! După această metodă, examene se pot ține în orĭ-ce epocă a anuluĭ și atuncĭ unde maĭ e legea.

Inspectorul mișcăriĭ VI a C. F. R., d. inginer Christodulo, a avizat pe toțĭ funcționariĭ gărĭĭ că vor putea lua parte astă-zĭ la înmormîntarea luĭ G. Popovicĭ, fost controlor.

Două frumoase cununĭ au fost depuse pe sicriul decedatuluĭ: una din partea stațieĭ Iași și cealaltă din partea stațieĭ Pașcanĭ.

La casele ce se construesc în strada Găreĭ de către d. Inginer Bejan, ierĭ pe la orele 5 sara a căzut de pe schele un lucrător D. Doctor Vicol fiind chemat, a sosit imediat și a dat toate îngrijirile medicale pacientuluĭ, care s'a ales numaĭ cu cîteva micĭ lesiunĭ la cap. Norocul seŭ a fost că a căzut în interiorul schelelor, căcĭ altfel accidentul ar fi putut avea consecințe cu mult maĭ grave.

De și am anunțat că în sseoaua moara de foc s'a deschis o fabrică de ciolane fără ca fabricantul să aibă autorizație, totușĭ și astă-zĭ acea fabrică funcționează, fără să se ia măsurile în conformitate cu Regulamentele sanitare în vigoare.

Iată cîte-va din mișcările ce s'aŭ făcut ierĭ în magistratură:

D. Osvald A. Theodoreanu, licențiat al facultățeĭ juridice din Iași, actual judecător al cabinetuluĭ 2 de instrucțiune al tribunaluluĭ Iași, în aceeași calitate la cabinetul No. 3 de instrucțiune al aceluiași tribunal, în locul d-luĭ Mihail Ionescu Ghinea licențiat în drept, de la aceiași facultate care trece în postul ocupat de d. Osvald A. Theodoreanu după cererea ambilor magistrațĭ.

*

D. Alexandru Prassa, licențiat al facultățeĭ juridice din Iași, actual supleant la trib. Botoșanĭ, întrunind condițiunile citatuluĭ articol, judecător la ocolul Savenĭ, județul Dorohoĭ, în locul d-luĭ Ion Panaitiu.

*

D. George Cocea, licențiat al facultățeĭ juridice din Iași, actual judecător la ocolul Neamț, județul Neamț, în aceiași calitate la ocolul Buhușĭ, acelaș județ, în locul d-luĭ M. D. Patron, licențiat în drept de la aceiași facultate, care trece în postul ocupat de d. George Cocea.

Sergentul major Gh. Onescu, șeful secțieĭ jandarmilor ruralĭ din Unghenĭ, în urma reclamațieĭ primite de la niște păzitorĭ de vițe de pe moșia Coada Stînceĭ, prin care arată că în noaptea de 8—9 Iunie a. c. treĭ indivizĭ necunoscuțĭ cu o căruță cu un cal, aŭ venit și i-aŭ amenințat descărcînd și maĭ multe focurĭ de arme. S'a pus în urmărire și și a putut să dea de urma lor prin dreptul satuluĭ Minzățeștĭ din com. Golăeștĭ.

Ceĭ treĭ indivizĭ eraŭ: *Costache Macarincu* și *Grigore Boingiu* ambiĭ din Rusia, avînd de tovarăș pe *Ghiță Simiraș* din Iași. Luațĭ la cercetare eĭ aŭ declarat că, în adevăr, eĭ sunt aceĭ care în noaptea de 8 Iunie aŭ tras focurĭ de arme, dar aceasta aŭ făcut-o în scop de a atrage atenția soldaților de la pichete, spre a se îndrepta în acea parte, rămînîndu-le lor, timpul de a trece contrabanda ce o aveaŭ la eĭ și anume cogniac.

La percheziția făcută în trăsură s'aŭ găsit o damigeană și o balercuță care conține 47 litrurĭ cogniac.

Contrabanda a fort predată primărieĭ respective spre a se îndeplini formalitățile de vînzare prin licitație, iar indiviziĭ, împreună cu actele dresate de serj. major Onescu, aŭ fost remiși parchetuluĭ.

Simbătă regimentul 13 infanterie a făcut exercițiĭ de manevre de noapte pe șesul Cîrliguluĭ, în ordinea următoare:

La orele 6 jum. p. m. trupa a plecat de la cazarmă; la orele 8 jum. a sosit pe cîmpul Cîrliguluĭ, acolo s'aŭ aranjat corpurile și anume: compăniile 1, 3, 4 5 aŭ ocupat satul Tătăruș, formînd o singură companie, iar compăniile 2, 6, 7, 8 aŭ format o altă companie, avînd de inamicĭ pe compăniile 9 și 11.

După începerea exercițiuluĭ de manevre, companiele 9 și 11 aŭ fost respinse. In tot timpul exercițiuluĭ s'aŭ distins compăniile 1, comandate de d. căpitan A. Tăutu și 4 comandate de căpit. Ionescu.

O cauză imorală și ilicită urma să se judece azĭ la secția II-a a tribunaluluĭ.

Numita Luisa Iacobsohn, avînd consimțimîntul soțuluĭ eĭ, intentase acțiune în daune, pentru fapte care nu pot fi reproduse, unuĭ mare bancher din localitate.

Inainte de deschiderea audienței, însă, soțiĭ pungașĭ și-au retras cererea, în camera de consiliu.

Bancherul va cere daune.

Duminică 21 Iunie ziua și seara, va avea loc, în grădina Copoŭ, o mare serbare populară dată în beneficiul Ligeĭ Culturale și a Asociațiuneĭ generale a Studenților din Iași. După ostenelele ce-și dă Comitetul organisator se poate prevede că această serbare va avea o frumoasă reușită.

Astă-zĭ se întrunesc industriașiĭ din Iași în scop de a se consfătui asupra expoziției de la 1900.

Regulamentul expoziției neprevăzînd avantagiile ce se acordă exposanților, aceștia vor protesta contra faptuluĭ la comisiunea instituită pe lîngă ministerul domeniilor.

Procesul pe care ceĭ 10 cetățenĭ l'aŭ intentat primaruluĭ — Hușuluĭ, domnuluĭ Triandafil, se va judeca mîne.

D. Mîndru, procuror general, a primit ordin să plece la Huși, spre a susținea, bine înțeles, apararea.

D. Triandafil e demn de un asemenea talentat apărător.

Statuia luĭ M. Cogălniceanu

Comitetul executiv al comitetuluĭ instituit pentru ridicarea uneĭ statuĭ luĭ M. Cogălniceanu, s'a întrunit în seara de 14 a. c. în adunare generală și a ales în mod definitiv, următorul comitet:

Rectorul universității — președinte. Membri: General corp. IV de armată, Delegat Facult. Litere; A. D. Xenopol.
« « Științe; C. Climescu.
« « Medicină: Dr. C. Bottez,
« « Drept: St. Longinescu.
Directorul Liceuluĭ Național, Prim-Președinte Curțeĭ de Apel, A. C. Cuza, Directoara școaleĭ normale de fete, Gr. Cogălniceanu, P. Poni, directorul mitropolieĭ Iași, directorul liceuluĭ internat, administrator general financiar al jud. Iași, student Dim. Cădere, inspector general școlar P. Rîșcanu, decanul baroului avocților P. Missir, prefect poliției Iași, delegatul ziaruluĭ «Opinia» D. A. Greceanu, student Oct. A. Velciu.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Noul minister frances

Paris, 16 Iunie.

Noul minister frances se va constitui mine. El va fi format exclusiv din elemente radicale.

Se vorbește despre disolvarea camereĭ.

Resboiul

Viena 15 Iunie.

Lupta cea mare anunțată la Santiago este iminentă. Micĭ ciocnirĭ între spanioli și americanĭ, aŭ loc în toate zilele.

De îndată ce lupta se va da pe uscat, amiralul Sampson va intra în portul de la Santiago.

S'a constatat că intrarea nu poate fi împiedicată de Merimac. Lîngă el pot trece două încrucișitoare.

Monumentul generaluluĭ Florescu

Bucureștĭ 16 Iunie.

Monumentul generaluluĭ Florescu a fost inaugurat astă-zĭ, în grădina Episcopieĭ. Serbarea a avut un caracter militar. Discursurĭ aŭ fost rostite de generalul Arion și de colonelul Obedeanu.

Intrunirea fleviștilor

Bucureștĭ, 16 Iunie

Intrunirea fleviștilor pentru a protesta contra incidentelor din ziua de 11 Iunie, va avea loc Duminica viitoare și se va ținea în sala Dacia.

Dr. I. ȚARANU
Specialist pentru boalele de piele și syphilis
Iași — Strada Unirea 1
COLȚUL STRADEI DE SUS
consultațiuni de la 2—4

Doctora O. CONTA
de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femeĭ și Copiĭ—
Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iași.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacție.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI
11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de ingineri şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hirtie de lux şi simplă* în toate formatele.

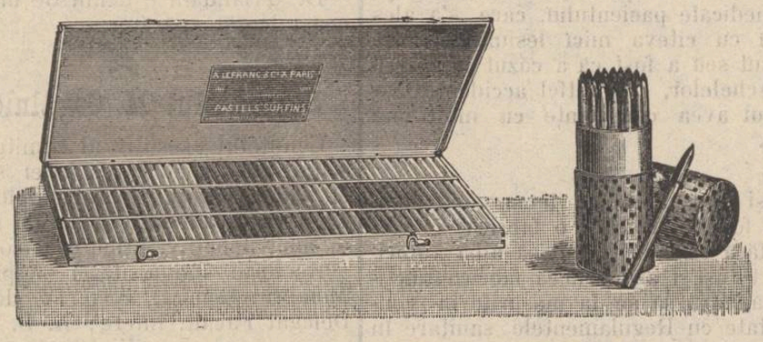

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură şi desemn.* Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşĭ aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Aîné** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÎNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"
Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ
Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion
Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat.	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila
Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ elibereazā şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles
Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**
BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupelg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.

56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintului şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ inainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instaiărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de ramura silvicultureĭ.

Desfacere de vinurĭ vechĭ
Str. Lăpuşneanu No. 26,—
—colţul str. Banu No. 2

Din cauză de mutare *desfac cu preţurĭ reduse* o cantitate de peste 2000 vedre vin, roş şi alb de: Odobeştĭ, Cotnarĭ, Nicorescĭ etc., din recoltele anilor 1882—1897.

seIn provincie expediez contra *ramburs* ntităţĭ până la 50 litrurĭ în butoaie caŭ sticle.

Iasĭ — „D 'CIA pografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 39 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — JOĬ 18 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

ÎNVĚŢĚTORI ŞI INSTITUTORI

De la învăţătorat la institutorat

Cine cunoaşte starea învăţămîntuluĭ primar din alte ţărĭ, pe care noĭ le luăm ca model, rămîne mirat cum la noĭ Romînii s'aŭ diferenţiat aşa de tare şi ca recrutare şi ca salariŭ, corpul didactic primar. Mirarea e şi naturală să se facă, căcĭ şi calea pe care s'a adus deosebirea e curioasă. Şi dacă cetitoriĭ *Opinieĭ* îşĭ amintesc, am adus anul trecut părerea unuĭ inspector frances G. Jost, care se mira cum de nu se revoltă corpul învăţătoresc rural de nedreptatea, ce i se face, că nu e egalat cu cel urban.

Constatăm un lucru: întîmplarea şi legiuirea grăbită de la 1864 aŭ adus ruptura mare între corpul de profesorĭ aĭ aceluiaşĭ grad. Lipsa de personal didactic în primiĭ anĭ după 1864 a silit a se introduce în învăţămîntul rural oamenĭ cu cîte 4 clase primare, din care cîţi-va se maĭ găsesc şi azĭ la oraş. Tot vremea a făcut ca încetul cu încetul să se mărească condiţiunile, preferindu-se seminariştiĭ şi normaliştiĭ, pînă cînd venind legea de la 1893 a d-luĭ Take Ionescu, s'a căutat a se apropia cele două categoriĭ de profesorĭ primarĭ, distanţiaţĭ şi maĭ mult de cînd cu înfiinţarea şcoaleĭ normale de institutorĭ în 1886.

In adevăr se legiferase atuncĭ ca învăţătoriĭ după 10 anĭ de definitivat puteaŭ trece ca institutorĭ depunînd un concurs. In August 1894 concursul s'a ţinut şi azĭ numărăm vre-o 20 învăţătorĭ deveniţĭ institutorĭ.

Simţise legiuitorul de la 1893 că a maĭ continua cu ruptura între cele două categoriĭ de profesorĭ primarĭ e a dainui în nedreptate.

D. P. Poni a mers şi maĭ departe cu apropierea. A redus numărul anilor la *treĭ*, aşa că după 6 anĭ un învăţător ar putea ajunge institutor.

Iată cum sună art. 61 din legea de la 1896:

„Învăţătoriĭ vor putea fi admişĭ la un examen de institutor după un serviciŭ de 3 anĭ cu titlul definitiv, dacă vor fi recomandaţĭ de inspectorul de circumscripţie. Ceĭ care vor obţinea nota *opt* vor fi înscrişĭ în tabela de institutorĭ în urma absolvenţilor şcoaleĭ normale de institutorĭ şi vor fi numiţĭ la rîndul lor, cu titlul definitiv".

Curios numaĭ că de şi s'a redus numărul anilor, în urma cărora aĭ dreptul la un concurs de institutorat, în răstimp de 2 anĭ de cînd avem legea Poni nicĭ un învăţător n'a reuşit a trece institutor.

Cauza? Tabela de clasificare a diplomaţilor institutorĭ, după care se fac numirile, e încă plină de candidaţĭ neplasaţĭ şi va fi şi maĭ plină de acum înainte.

Din cauza acestuĭ plus de candidaţĭ neplasaţĭ autoritatea centrală e nevoită a nu maĭ publica concurs de institutorat, nesocotind legea în vigoare.

Iată dar încă o dispoziţiune, care e chemată a rămînea moartă, cu tot vigavorul bătut în jurul legiĭ d-luĭ Poni.

E bine însă ca o asemenea dispoziţiune să rămînă moartă? Care ar fi chipul de salvare? Căcĭ nu se poate ca principiile, în virtutea cărora s'aŭ înscris acele actuale în legea d-lor Take Ionescu şi P. Poni, să rămînă stinse.

Sînt prea marĭ nedreptăţile, ce starea actuală de lucrurĭ, le consacră în personalul învăţămîntuluĭ primar, pentru a nu stărui ca acele mijloace de îndreptare să nu-şĭ aibă fiinţă.

Un fel de a rezolva chestiunea ni l'a dat legea d-luĭ Spiru Haret. In adevăr prin art. 51 din lege se prevede la şcolile normale că „Învăţătoriĭ de la şcolile de aplicaţie de pe lîngă şcolile normale de învăţătorĭ, vor putea trece ca institutorĭ după un serviciu de 3 anĭ şi în urma recomăndăriĭ direcţiuneĭ şcoaleĭ şi a unuĭ raport din partea inspectoruluĭ general".

E suficient oare acest mijloc? Cum îl vom împaca cu art. 61 din legea Poni? Noĭ credem că se va lovi de aceiaşĭ piedică ca şi dispoziţiunile art. 61, căcĭ tabloul de capacitate pentru institutorat fiind pururea plin, şi candidaţiĭ neplasaţĭ, se va obiecta totdeauna că nu sunt locurĭ şi cu toate meritele candidaţilor nu vor putea fi avansaţĭ.

Învăţătura, care o scoatem, e că cu paliative nu se satisface principiul mare: *uniformisarea corpuluĭ didactic primar*.

Pentru satisfacerea acestor cerinţĭ trebuesc avizate la măsurĭ maĭ drastice: *o nouă organisare a şcolilor normale de băeţĭ se impune*; cum şi ce fel să fie acea şcoală normală primară de băeţĭ e treaba viitoruluĭ legiuitor şi credem că vremea nu e departe, căcĭ maĭ curînd saŭ maĭ tîrziŭ ideia de dreptate va învinge.

Gh. Ghibănescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

„Tinamou"—Nicĭ de om şi nicĭ de lucru se va vorbi sub titlul acesta pe care îl împrumutăm ultimuluĭ foileton ştiinţific al d-luĭ de Varigny. „Tinamou" este numele uneĭ speciĭ nouă de pasere de care se ocupă specialiştiĭ. Este un galinaceu, originar din america de sud. Pentru curioşĭ reproducem şi numele latinesc al specieĭ: Rynchotus rufescens.

E vorba să se poată aclimatiza în Europa—în Franţa de o camdată generea pasere nouă. Calea întrebuinţată e aceasta: s'a importat un număr de indivizĭ; ouăle femeilor sunt supuse la o incubaţie artificială. Puiĭ se asociază cu puiĭ găinilor negre—les négresses—la care e foarte dezvoltat sentimentul maternităţiĭ: se face de altfeliŭ că în specia umană de asemenea negrele daŭ un contigent mare maternităţiĭ credincioase.

Vom avea dară Europa înzestrată—poate—cu o pasere nouă avis rara, spre mulţămirea specialiştilor zoologĭ. Lucrul nu va schimba mult faţa continentuluĭ, căcĭ nu va înriuri echilibrul saŭ dezechilibrul politic, social, etc.

Sunt foarte bizare în feliul lor moravurile pasereĭ „tinamou". Bărbatul prepară cuibul în care femeea îşĭ depune ouăle, — ouă enorme, strălucitoare, violete la culoare. *Ea* părăseşte apoĭ cuibul lăsînd ouăle în grija *luĭ*, care clocceşte ouăle părăsite de dama infidelă.

Femeea schimbăcioasă—la donna inobila—leagă alte cunoştinţĭ şi fecundează alte cuiburĭ unde de asemenea bărbatul noŭ va avea sarcina de a cloci un rînd de ouĕ—şi aşa maĭ departe în tot timpul sezonuluĭ. Polyandrie în toată forma!

Sistemul acesta—dacă ni se iartă cuvîntul—are şi partea sa de folos. Faptul că femeea are unicul rol de a depune ouăle în cuib, lăsîndu-le apoĭ pe seama bărbatuluĭ. înlesneşte inmulţirea foarte repede a specieĭ. lucru avantagios dacă ţinem seama de asigurarea naturaliştilor că „tinamou constituie un bun aliment, cam de feliul becăţeĭ.

Variaţia fiind necesară în toate, e lesne de înţeles că amatoriĭ de vînat bună-oară vor afla cu plăcere apropiata inmulţire a speciilor de păsărit şi deja multe iluziĭ se înalţă în zbor pe aripa nouelor păserĭ....

ACTUALITATĬ

Procesul din Milan

Tulburările îngrozitoare şi recente încă din Nordul Italieĭ şi în special de la Milan şi-aŭ avut epilogul în ultimele procese ale tribunaluluĭ militar. Sunt numeroase de tot sentinţele de condemnare şi foarte riguroase maĭ ales. O stare de asediu a domnit pînă în ultimul şi s'aŭ reprimat cu toată asprimea nu numaĭ tulburările recente şi dovedite, dar şi fapte vechĭ, în legătură foarte depărtată doară de revoluţia de acum. In genere actele de acuzare vorbiaŭ de fie-care cam acestea:

«a ţinut în 1895 saŭ 1896 saŭ 1897 cutare discurs saŭ conferinţă în terminĭ „incendiarĭ" saŭ subversivĭ."

Confuziunĭ grozave s'aŭ făcut pe de oparte între lucrătorĭ şi vinovaţĭ răzvrătitorĭ iar pe de altă parte între gazetarĭ revoluţionarĭ şi publicişti inofensivĭ. Bună-oară în acest laşĭ chip s'aŭ acuzat redactorul şef al ziaruluĭ Secolo, *republican, redactorul ziaruluĭ* Osservatore cattolica *şi autoriĭ diferitelor broşurĭ socialiste în adevăr incendiare.*

Amestecul acesta de acuzărĭ dovedeşte cît de şubrede eraŭ multe din ele. Aceasta se întîmplă, de altfeliŭ, totdeauna în împrejurărĭ de acestea confuze.

O figură interesantă intre acuzaţĭ era acea a doctoreseĭ Anna Culisciof, rusă de origină, cunoscută din numeroase publicaţiunĭ. Intre altele ea ţinuse în vremea din urmă multe conferinţĭ prin care îndemna pe muncitorĭ să se înscrie în asociaţiunĭ socialiste.

In apărarea sa, doctoreasa Culisciof a susţinut că nu e vinovată întru nimic în afacerea turburărilor. Ea se ocupă în special să aline mizeria femeilor şi a copiilor de la fabricĭ. Problema aceasta iar nu agitaţia politică o preocupă în deobştie, maĭ ales că e străină de ţara Italieĭ.

Cu toate acestea Anna Culisciof a fost condemnată la doĭ anĭ închisoare; pedeapsă relativ mică faţă cu a celorlalţĭ publicişti care aŭ căpătat între 5 şi 10 anĭ închisoare.

Verdictele aspre ale tribunaluluĭ militar aŭ întîmpinat din partea preseĭ italiane o primire extrem de defavorabilă, lucru care poate să maĭ înmulţească numărul condemnaţilor, judecînd după starea lucrurilor în Italia.

EXTERNE

Din Grecia

Tesalia e din nou în stăpînirea regatuluĭ elen; armatele musulmane au evacuat provincia unde timp de un an de zile s'au odihnit de ostenelile războiuluĭ. Incet-încet locuitoriĭ revin, îşĭ regăsesc căminurile lor vechĭ, în mare parte. Cu toate acestea nu trebue crezut că toate oraşele tesaliane au fost jăfuite sau distruse. Larissa, Farsala, Velestinos şi Domokos sunt localităţile care au suferit în adevăr grozav de mult pe urma tristuluĭ războiu. Se zice că pînă şi ferestile, uşile locuinţelor, au fost luate de Turcĭ, fie pentru a fi vîndute, fie întrebuinţate ca material combustibil. Astă-zĭ din ordinul gnvernuluĭ se construiesc baratce de lemn, se improvizează bordee pentru locuitoriĭ rămaşĭ cu totul lipsiţĭ de vetre.

Cheltuielile acestea nouĕ vor îngreuia încă şi maĭ mult deja prea încărcatul budget al statuluĭ Grec.

Autorităţile helene pregătesc o lucrare foarte documentată, un memoriu amănunţit asupra devastărilor ce au avut loc.

Urmările resboiuluĭ sunt variate—şi în deobştie funeste. Ambiţiĭ şi deşertăciunĭ desfăşurate în jurul ruinateĭ Greciĭ, iată tabloul trist al ţăriĭ actuale, cum o descrie un corespondent din Atena, grec el însuşĭ. Inaintărĭ în armată! Ce ironie după o atît de grea înfrîngere. Şi cu toate acestea toată lumea galonată cere să fie avansată. E adevărat însă că pînă la un punct armata a fost «aparată» de elemente pernicioase saŭ incapabile.

O greutate încă e creată de nenumănatele făgăduelĭ făcute de regele George în timpul ultimeĭ călătoriĭ prin ţară. In toate cuvîntările şi respunsurile sale monarcul n'a şovăit un moment de cîte a fost vorba să promită reforme, îmbunătăţirĭ şi altele.

Se zice că guvernul se simte foarte stingherit de aceste uşurinţĭ regale. Pentru aceasta însă suveranul nu va avea multe dificultăţĭ de învins miniştriĭ care murmură—se înlocuesc «nemulţămitoruluĭ îĭ se iea darul...»

Comerţul cu serbările

Mania festivităţilor la patrioţiĭ liberalĭ, aŭ luat, în această a doua periodă de regim colectivist, o desvoltare care 'ĭ dă un caracter inherent moduluĭ de a fi al partiduluĭ.

Şi rolul principal în asemine festivităţĭ îl aŭ maĭ cu deosebire jubileurile şi inaugurările. Aceste douĕ felurĭ de serbărĭ presintă în adevăr pentru partid maĭ multe avantaje importante.

Jubileurile daŭ maĭ întîĭ de toate, ocaziĭ patrioţilor de a face cheltuelĭ pe comtul statuluĭ saŭ al comunelor, şi din mănuirea acestor cheltuelĭ e peste putinţă ca eĭ să nu'şĭ lingă degetele. Jubileurile apoĭ, aŭ de scop a sărbători amintirĭ de fapte istorice în privinţa cărora există maĭ tot deauna contestaţiĭ, relativ la participarea liberalilor, dar pe care liberaliĭ le revendică hurduz-burduz cu sgomot de alaiŭ şi tămbălău ce înşală credinţa poporuluĭ din straturile maĭ naive ale ţăreĭ. In fine jubileurile liberale, cînd nu isbutesc se painjinească ochiĭ opinieĭ publiculuĭ de jos, aŭ cel puţin în maĭ toate cazurile, de rezultat, a produce ciomăgelĭ patriotice care în definitiv sapă şi ele în memoria cetăţenilor suvenirurĭ neşterse.

Inaugurările însă sunt clasate la liberalĭ în o altă categorie de festivalurĭ. Aceste felurĭ de serbărĭ păstrînd şi ele beneficiile pe care le aduc cheltuelele fără control, aŭ, ca se zicem aşa, şi un caracter moral, întru cît bine înţeles acest caracter poate cadra cu naravurile partiduluĭ. Inaugurările aŭ bună oară de scop a înpodobi pe fraţiĭ liberalĭ cu pene streine şi a le da ocazia să'şĭ atribuie merite pe care în realitate nu le aŭ.

Ca să nu vorbim decît de oraşul nostru, liberaliĭ îşĭ atribuie de exemplu construirea fereduluĭ, a abatoruluĭ a teatruluĭ pe aĭ căruĭ pereţĭ interiorĭ s'aŭ lipit şi plăcĭ comemorative cu numele lor înscrise în litere de aur, etc.

Zilele aceste chiar, o festivitate de această natură s'aŭ petrecut în Iaşĭ. Pe cînd oraşul n'are nicĭ apă nicĭ lumină, liberaliĭ din comună aŭ găsit de cuviinţă să s'apuce de făcut canalurĭ, în speranţă poate că vor scapa a nu li se maĭ zice că nu's oamenĭ curaţĭ. Eĭ aŭ inaugurat alaltăierĭ lucrările de canalizare ale celebreĭ Calcaine şi aŭ profitat de această ocaziune spre a anina de toate zidurile table comemorative, pe care aŭ înşirat numele tuturor consilierilor comunalĭ actualĭ, ca şi cum baniĭ ce se cheltuesc ar eşi din buzunarele patrioţilor liberalĭ. Această manie de a'şĭ atîrna numele în toate părţile, ne face efectul obiceiuluĭ copiilor de prin şcoalele primare cari'şĭ iscălesc numele cu cărbunĭ saŭ cu plumb pe după sobă, pe păreţĭ şi pe toate băncele din clas.

Dar ceea ce voim se semnalăm noĭ prin aceste rîndurĭ este cu totul altceva.

Pe lîngă escrocheria adevăruluĭ, pe lîngă tendinţa de a abuza de credulitatea publică, colectiviştiĭ maĭ aŭ şi o doză de reutate în apucăturele lor festive.

Ast-fel printre toate numele ilustre şi scumpe Iaşuluĭ cum sunt acele de Negri, Alexandri, C. Negruzzi, Cogălniceaniĭ, An. Panu, Cuza, M. C. Epureanu, etc, nume de luceferĭ din istoria modernă aĭ Romănieĭ de dincoace de Milcov, liberaliĭ n'aŭ găsit nicĭ unul demn cu care se denumească aşa numitele bulevarde ale Calcaineĭ. Strimţĭ la minte şi reĭ la suflet eĭ aŭ recurs numaĭ la cele douĕ nume ale foştilor rabinĭ aĭ partiduluĭ şi aŭ dat bulevardelor numele de Rosetti şi Brătianu.

Am semnalat acest fapt spre a se vedea odată maĭ mult că gingaşiĭ colectiviştĭ, cînd nu pot face din toate imprejurările vieţeĭ lor politice un comerţ ilicit de folos material individual, se dedaŭ cel puţin la acte de reutate şi de nedreptate faţă cu istoria contimpurană.

O singură consolare ne remăne cel puţin: e că publicul inteligent trece la *rebuş* toate aceste.

Juvenal.

Iaşii în vacanţă

MUNICIPALIA

...Nu se va zice totuşĭ că ultima Duminecă la Iaşĭ avea aierul uneĭ zile de vacanţă. Adecă,—dacă e vorba de *aier*, nu va fi fost din cale afară delicios de respirat aierul «bulevardurilor» inaugurate pe malurile Calcaineĭ. Noroc că à propos de apă—vinul n'a lipsit; vinul şi entuziasmul cetăţenesc. E atîta... vacanţă la Iaşĭ în cît o zi de gălăgioase manifestărĭ ca acea organizată de clienţiĭ d-luĭ Tacu comptează mult, devine—istorică.

In locul muziceĭ militare pe care consiliul comunal al... sfîntuluĭ Spiridon a transportat-o la Slănic, s'a «servit cetăţenimeĭ o orchestră naţională à la conu Iorgu. Dar cu atîta, fără îndoială, nu se va mulţămi capitala Moldoveĭ şi nu va ierta atît de lesne condemnabila nepasare faţă cu o trebuinţă atît de modestă, o dorinţă atît de legitimă—de a avea o muzică militară proprie—măcar pentru înmormîntărĭ. Doar dacă ne-om hotărĭ să murim la Slănic cu toţiĭ.

Grădina Copouluĭ, vizitată în sările acestea, a lăsat o impresie lugubră: freamăt încet, croncănit obraznic de paserĭ, paşĭ înăbuşiţĭ de rarĭ vizitatorĭ—atîta a rămas din mult frequentata grădină publică a Iaşuluĭ, în timp ce administraţia şi-a dus muzica să se dilecteze la băĭ.

Administraţia comunală resolvă cu succes toate problemele, afară de acelea carĭ cer cheltuielĭ. Muzica făcea parte dintr'aceste din urmă.

*

In schimb a făgăduit unuĭ număr de cetăţenĭ să se ocupe cu luare aminte de petiţiunea ce au înaintat consiliuluĭ cu privire la una din cele maĭ *compromise* străzĭ ale oraşuluĭ.

Ca şi altă dată simţim multă jenă de a ne ocupa de problema străziĭ *** care are vechea onoare de a adăposti modernele aşăzăminte lesbiane, cuiburĭ de plăcerĭ şi excese nocturne atît de dăunătoare locuinţelor numeroase de cetăţenĭ paşnicĭ ce se găsesc în aceeaşĭ stradă.

«C'est l'habit qui fait le moine» zice un dicton; haina face pe om, dar strada nu maĭ puţin. Şi cine dintre noĭ n'a simţit jena de a pronunţa numele uneĭ străzĭ cînd numele acela e legat de legende compromiţătoare?

In capitala Franţeĭ s'a iscat zilele acestea un incident foarte original—între administraţia oraşuluĭ şi locuitoriĭ unor anumite cartiere pariziane. Schimbîndu-se închisoarea provizorie a celor condamnaţĭ la moarte, s'a simţit trebuinţă de a se alege un alt loc pentru instalarea faimosuluĭ aparat—ghilotina—pentru execuţiile capitale. Or, locuitoriĭ străziĭ indicate pentru noua alegere se opun cu energie onoareĭ ce li se promite de a li se oferi spectacolul sîngeros al decapităreĭ.

Deja ameninţarea aceasta a coborît cererile caselor cu chirie şi a provocat oare-care mutărĭ. Chestiunea e atît de serioasă în cît s'a emis ideea de a se renunţa pe viitor la sistemul actual de execuţiunĭ publice preferindu-se execuţia în interiorul închisoriĭ.

Multă analogie cu acest caz găsim în problema ridicată de cetăţeniĭ sus pomeniteĭ străzĭ o oraşuluĭ nostru, care aŭ neaparat deplină dreptate. Tot atîta însă ar avea dreptul orĭ care aită parte a oraşuluĭ, să respingă această *ofertă* uneĭ viitoare instalaţiunĭ a numitelor aşăzăminte.

Afară dacă însuşĭ consiliul de higienă nu le va acorda adăpost în propriul săŭ local,—în împărăţia d-luĭ dr. Rojniţă, în vecinătatea salilor de şedinţe comunale.

*

Această e o chestiune de higienă şi moralitate publică a Iaşuluĭ în vacanţă, a Iaşuluĭ care se «modernizează» din zi în zi maĭ mult, judecînd după fecundarea acestuĭ parazitizm social care face obiectul nemulţumirilor maĭ sus exprimate.

El se întinde, se împrăştie, se insinuează; dă Iaşuluĭ spectacole cu priveliştĭ nouĕ, cu atît maĭ in evidenţă cu cît oraşul se despopulează mult în apropierea vacanţeĭ. A devenit aproape inaccesibil colţul dintre hotelul Traian şi noua piaţă a Unireĭ. Intre marile clădirĭ moderne aveţĭ seara tabloul origi-

nal al civilizaţieĭ provinciale răsăritene: scopiţiĭ dormitând de lene şi lipsă pe caprele trăsureĭ, — iar în faţa lor ·priapele conrupte pîndind tinerimea imberbă.

De aceste priveliştĭ nu facem însă corespunzătoare pe administraţia comunală,—ci pe *cealaltă*.

R.

In albumul uneĭ mirese

(fragment)

Gingaşă fecĭoară,
Crin de primavară,
Te smulgĭ din grădină,
Tu, mîndră regină,
Şi te 'ndepărtezĭ,
Tronul ţi-l aşezĭ
In ţara iubireĭ
Şi a fericireĭ,
Lîngă mîndrul mire,
Mire cu iubire,
Ca să-ĭ fiĭ soţie,
Soare, bucurie...

Mireasă, mireasă,
Minune frumoasă,
Porneşte şi vină,
Inspre noĭ, senină;
Cu „pîne şi sare
Ţi-om eşi în cale;
Cu florĭ şi cuvinte
Din inimĭ pornite,
Să ne fiĭ domniţă,
Albă porumbiţă,
Grijĭ să nimicesţĭ
Cu ochĭ îngereştĭ—

Fragedă iubire,
Veşnică iubire,
Traiul să vĕ fie,
Chef şi bucurie —
Masa fie masă,
Casa fie casă,
Sînul dragălaş
Leagăn de 'ngeraşĭ...

Gordon.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Numărul premiaţilor conservatoruluĭ de muzică şi declamaţiune se urcă la *opt zecĭ*. Vom da la timp numele fericiţilor carĭ vor primi răsplata talentului—coram populo.

*

Aseară un număr din artiştiĭ noştri dramaticĭ aŭ plecat la Tecuciŭ, unde se vor întîlni cu tovarăşiĭ lor plecaţĭ maĭ de mult din Iaşĭ.

*

Esamenele anuluĭ I de medicină s'aŭ terminat; astă-zĭ se vor ţinea acele de anul II, prima serie.

Pentru anul IV examenul de medicină legală va avea loc la 22 Iunie, d. d-r Bogdan trebuind să plece la Strunga ca medic curant. Celelalte esamene aŭ loc la 24, 25 şi 26 Iunie, în treĭ seriĭ.

*

Se zice că oraşul italian Bellune va dicerne o placă de marmora memorieĭ d-ruluĭ Pagello la hotelul Donelli, unde a trăit odinioară idilicele zile şi... nopţĭ în tovărăşia poeteĭ George Sand.

Se acordă pînă acum celebritatea—muzelor iubite de poeţĭ: astă-zĭ lucrurile se petrec anapoda.

*

Un celibatar mort la Londra lasă prin testament averea sa însemnată celor opt femeĭ, care în cursul asistenţeĭ sale i 'au respins cererea în căsătorie.

„Refuzînd cererea mea—zice testatorul—femeile acestea mi-aŭ îngăduit să duc o viaţă pacinică, scutită de chinurile căsnicieĭ; le datoresc dară răsplata care le daŭ acum.“

Nu vi se pare că prea samănă răposatul cu vulpea care n'a putut s'ajungă la struguri?

*

La Paris se anunţă un noŭ ziar *La Volonté* sub direcţia luĭ Pierre Baudin, fostul primar al Parisuluĭ.

*

Două case plutitoare fabricate în Anglia aŭ fost transportate preste marea Mînecei în Franţa. Ele vor fi duse pe Sena pînă la Paris unde vor fi predate posesoareĭ lor, contesa de Béarn.

*

O audiţie pregătitoare va avea loc la conservatoriŭ pentru alegerea bucăţilor programuluĭ producţiuniĭ generale.

*

D. C. Belort, doctorand, a fost numit intern în locul d-luĭ Vasiliu, absolvent.

POZNĂŞII ŢĂRĂNEŞTI

Vorbe de clacă

I

— Mă rog, cînd te găsesc treaz să-ţĭ spun o vorbă? — Beţia asta are să te gătească; ţi-aĭ băut şi comîndu, sărace! N'aĭ de gînd să te maĭ laşĭ de supt?

— Cînd mi-oiŭ lăsa lingura de la gură.

— Măĭ, am să m'apuc să-ţĭ torn un crop pe gît.

— Poţĭ să-mĭ tornĭ şi clocotit, *numaĭ acru* să fie.

II

Dă-ţĭ trupul la treabă măĭ Ioane; nu umbla aşa frunza frăsinelului, cîtu'ĭ ziulica de mare; dă din mîni, dacă vreĭ să-ţĭ deie şi D-zeŭ. Că dă, de mîncat îĭ găsi tu acolo un călcăiŭ de mămăligă la un creştin,—că nu moare nimenĭ de foame, — da are să te strîngă perceptorul cu uşa ş'aĭ să strigĭ: leşiţĭ morţĭ, să întru eŭ. Ia gîndeşte-te tu oleacă: cu ce-aĭ să-ţĭ plăteştĭ dările?

— C'un chiuit la deal şi altu la vale.

— Măĭ, are să te bată la darabană!...

— Da, vorbă să fie!... Ce să-mĭ iee? — roatele de saniea care n'o am, orĭ năravu?...

Ionică.

Note literare

Anuarul Externatuluĭ secundar de fete din urbea Bîrlad. Anul X Bîrlad, Tip. Caţafany 1897.

Ca în toţĭ aniĭ, şi anul acesta am primit din partea mult stimateĭ d-neĭ Drouhet, anuarul Ext. secundar, o frumoasă şi elegantă broşură de 59 paginĭ în care admirĭ buna aşezare a materieĭ pe părţĭ, cum şi eleganţa tiparuluĭ, căcĭ d. Caţafany e un nume deja în arta tipografieĭ.

Numărul elevelor din toate clasele aŭ fost 170; aŭ promovat în medie 62 la sută; în acest număr mare de promovate întră faptul că direcţiunea s'a îngrijit în mod special de gazde. Pentru 15 cursurĭ sunt prevĕzute în orar 4553 ore la 5 clase; din aceste aŭ fost urmate 4450, iar absenţe *103!* Lucrărĭ în scris s'aŭ făcut în total *379*! din care observăm 157 la franceză, şi abia *52 la Romînă* la 5 clase! De la numărul temelor se vede temeinicia învăţămîntuluĭ căcĭ dintr'un număr de *400 ore* de clas abia *o optime* s'aŭ făcut deprinderĭ!

Supt litera C anuarul cuprinde programa analitică a fie-căruĭ curs, numit de directoară *planul învăţămîntuluĭ*. A face o asemenea lucrare în anuar, cînd însuşĭ ministeriul n'are în programele sale, e o lucrare de minuţioasă cercetare şi analisă.

Ne place a reproduce un pasaj din cuvîntarea d-neĭ directoare atingînd scopul învăţămîntuluĭ:

Sunteţĭ în şcoală, scumpe copile, pentru a învăţa, pentru a desvolta inteligenţa voastră, şi prin cîştigarea de cunoştinţĭ, a vă forma caracterul, a vă înălţa inima. Acesta este scopul instrucţiuneĭ adevărate! Cu dreptate un mare filosof al anticităţeĭ, Platon, a numit educaţiunea, «Arta de a forma inima». Definiţiunea aceasta e frumoasă, maĭ mult de cît frumoasă, ea este adevărată!—Nu suntem marĭ în adevăr de cît prin inimă. —Numaĭ atuncĭ valorăm ceva, cînd sentimente nobile o fac să bată. O acţiune eroică, un mare devotament, un sacrificiŭ dureros,—singure daŭ măsura adevărateĭ noastre mărimĭ morale!

Iar din ziarul şcoaleĭ ne place a reproduce un frumos pasagiŭ din descrierea eleveĭ Dumbravă C., din clasa V-a: «*Satul mieŭ*».

Satul, unde pentru întăia oară am văzut lumina soareluĭ, este aşezat pe un deal, prelungirea unuĭ altuia maĭ mare, căruia săteniĭ îĭ zic «Ciomaga»; acest nume vine de la «Ciomagaşĭ», hoţĭ, carĭ în vreme fugeaŭ de poteră în codriĭ deşĭ şi stufoşĭ, ce acopăr aproape tot dealul.

Pe vîrful dealuluĭ, pe care satul nostru e aşezat, să află casa noastră părintească. Ce priveliste minunată se desfăşura înaintea ochilor meĭ, cînd în fiecare dimineaţă mă uitam de aice spre vale! Soarele umplea de lumină şi de veselie valea întreagă; iară în grădina din faţa caseĭ, pe florile de abia trezite din somnul nopţeĭ, luceaŭ, ca miĭ de diamante, picăturile de rouă. Trestia gălbie şi ţiglele roşiĭ ale acoperişelor, păreţiĭ albĭ aĭ caselor se confundaŭ cu florile albe ale nenumăraţilor zarzarĭ şi vişinĭ acoperiţĭ de ele, ca cu un strat gros de zăpadă.

In fundul văieĭ se vedea şerpuind, ca o panglică de argint, pîrăul pe ale căruĭ ţărmurĭ iarba deasă şi împestriţată de florĭ alcătuia un minunat covor, care, întinzîndu-se pe suprafaţa apeĭ, se unia cu frunzele late ale nuferilor. Părîul, făcînd miĭ şi miĭ de cotiturĭ, se pierdea în verdeaţa, din ce în ce maĭ palidă a păşunelor, încunjurate de dealurĭ, ale căror creste albăstrue să confundă cu seninul ceruluĭ.

Făşiitul frunzelor, murmurul apeĭ păriului, ciripitul păserilor, băzăitul a miĭ şi miĭ de insecte ascunse prin iarbă, formaŭ un sgomot nedesluşit, întrerupt din cînd în cînd de cucurigul ascuţit al unuĭ cocoş din sat, de lătratul unuĭ dulăŭ, saŭ de notele vesele şi răpezĭ ale cînteculuĭ unuĭ stiglete din apropiere.

La poalele dealuluĭ, biserica satuluĭ, mică şi săracă, dar cu un aspect foarte atrăgător, 'şĭ înalţă subţirea sa clopotniţă spre cer.

Ah! Ce plăcere am avut în zilele sfintelor sărbătorĭ al Pascelor,—plăcere, ce am simţit în tot deauna, aflîndu-mă acasă în vacanţă, maĭ ales Duminicile şi sărbătorile, cînd, în revărsatul zorilor, auziam clopotele bisericeĭ umplînd valea întreagă cu sunetele lor spre a chema pe credincioşĭ la rugăciune!

INFORMAŢII

Abonamente de Vilegiatura

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ“ primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Pagubele cauzate semănăturilor de grindina căzută, în ultimele zile, sunt considerabile.

Numaĭ societatea de asigurare «Generala» a primit, pînă acuma, cererĭ de desdaunare, în sumă de 1,300,000 leĭ.

La ministerul domeniilor s'a întocmit o comisiune care să pună în acord legea de organizare a învăţămîntuluĭ profesional, pendinte de acel minister, cu noua lege a învăţămîntuluĭ secundar şi superior.

Pe ziua de 1 August ministrul de resbel va face maĭ multe înaintărĭ în armată printre ofiţeriĭ în rezervă.

Consiliul permanent al instrucţieĭ a judecat un proces curios faţă cu moravurile noastre publice.

Profesorul Riga din Bărlad a fost dat judecăţeĭ sub inculpare de a face ziaristică. D-sa ar conlucra la ziarul Junimea. *o foaie care, are şi n'are resunet, totuşĭ nu aparţine partiduluĭ liberal.*

Consiliul permanent a hotărît transferarea d-luĭ Riga în alt oraş.

In strada Ţicăul de jos, băetul Ioan în vrîstă de 12 anĭ, fiul luĭ Grigoraş V. sergent de poliţie, suindu-se într'un agud din ograda caselor unde locueşte, s'a rupt craca de subt piciore şi băetul căzu de la o înălţime de 5 metri, rupîndu-şĭ piciorul stîng, umărul drept, şi făcîndu-şĭ maĭ multe leziunĭ pe corp şi la cap.

Copilul a fost transportat la spitalul sf. Spiridon unde a fost internat în secţia d-luĭ dr. Botez.

Ministrul şcoalelor şi ceĭ cîţĭ-va architecţĭ carĭ l'au însoţit în inspecţiunile făcute în Iaşĭ, s'au întors ierĭ seara în Bucureştĭ.

D. Sturza la Petersburg

Se pare că vestea respîndită cum că premierul nu va însoţi pe Majestatea Sa Regele la Petersburg supără rău pe fraţiĭ colectiviştĭ.

Ca o dovadă că vestea aceasta nu place partiduluĭ, e că oficina ministeriuluĭ de externe transmite gazetelor oficioase din străinătate, ştirĭ contrare, ceea ce denotă că oculta ţine să se ştie că d. Sturdza va sui scările de la Peterhof.

Ast-fel ziarul «Le Temps» după ce anunţă că premierul nostru a avut o conferenţă la Berlin cu d. de Bulow şi alta la Viena cu contele Goluchowschy, adaoge apoĭ, că d. Sturdza va însoţi pe Rege la Petersburg.

Precum se vede, nu atît dorinţa de a se scalda, au motivat plecarea în străinătate a d-luĭ Sturdza.

Inaugurarea monumentuluĭ gen. Florescu

Ierĭ, la orele 8 dimineaţa, a avut loc inaugurarea monumentuluĭ, ridicat în grădina Episcopieĭ, în memoria generaluluĭ Florescu.

Aŭ luat parte la această serbare toţĭ ofiţeriĭ generalĭ, ofiţeriĭ superiorĭ şi inferiorĭ din garnizoană, în ţinută de serviciŭ.

Şcoalele militare din capitală şi detaşamente din toate trupele din garnizoană, cu drapel, comandate de către un căpitan, aŭ dat onorurile militare.

D. general Berendeĭ, ministru de răsboiŭ, fiind indispus, n'a asistat la această serbare militară.

După oficiarea serviciuluĭ divin, se descopere monumentul. La căderea văluluĭ muzica militară intonează imnul regal şi detaşamentele trupelor, aşezate în jurul monumentuluĭ, prezintă arma.

In urmă, d-niĭ general Arion, comandantul corpuluĭ II de armată, d. colonel de reservă Obedeanu şi părintele Floru, în cîte-va cuvinte bine simţite, arată înaltele calităţĭ militare ale regretatuluĭ general şi marele serviciĭ pe carĭ le-a adus armateĭ.

După cuvîntărĭ, şcolile militare şi detaşamentele trupelor din garnizoană, defilează în faţa monumentuluĭ, în jurul căruia au luat loc ofiţeriĭ generalĭ şi superiorĭ.

Parada a fost comandată de d. comandant al pieţeĭ.

Ceremonia se sfîrşeşte la orele 9 jum.

***

Generalul Florescu, al căruĭ monument s'a inaugurat ierĭ, a fost unul din reorganizatoriĭ armateĭ noastre.

Imbrăţişînd cariera militară la vrîsta ne 14 anĭ, Ion Florescu a obţinut gradul de sub-locot la 16 anĭ, cînd a şi plecat în străinătate pentru a'şĭ complecta studiile.

In anul 1842, Florescu se întoarce din Paris, unde urmase şcoala de stat major, trece repede prin gradele ierarhieĭ militare şi se face general.

Generalul Florescu a pus bazele primeĭ şcoale militare, la noĭ în ţară, din care aŭ eşit, în urmă, ofiţerĭ cu o cultură militară maĭ solidă.

In anul 1859, sub domnia luĭ Cuza, generalul Florescu a fost numit ministru de răsboiŭ şi însărcinat cu organizarea armateĭ, sarcină de care distinsul militar s'a achitat într'un mod strălucit.

In timpul cît a fost la minister, generalul Florescu a creat arsenalele din Bucureştĭ şi Tîrgovişte, pirotecnia din Capitală şi şcoala de cavalerie.

In anul 1871, general Florescu a fost chemat pentru a treia oară în capul departamentuluĭ răsboiuluĭ, cu care ocaziune a clădit maĭ multe cazarme, spitalurĭ şi a organizat ambulanţe militare.

La 1876, generalul Florescu a presidat şi un cabinet, de scurtă durată însă, din cauza căderei de la putere a partiduluĭ conservator, din care făcea parte. In timpul cît liberaliĭ aŭ stat la putere de la 77—88, generalul Florescu a fost de maĭ multe orĭ ales în parlament.

Generalul Florescu a maĭ fost preşedinte de consiliŭ în anul 1892 şi de maĭ multe orĭ preşedinte al Senatuluĭ.

Generalul Florescu a murit la Paris la 9 Maĭ 1884; corpul seŭ a fost adus în ţară la 22 Maĭ şi înmormîntat cu mare pompă.

In cancelariile inspecţiuneĭ de mişcare ca şi în orĭ ce alt serviciŭ pendinte de C. F. R., se află cîte un registru pus anume pentru ca fie-care impiegat să semneze ora sosireĭ la biuroŭ. Suntem însă informaţĭ, că unĭ impiegaţĭ de şi nu se supun acestor dispoziţiunĭ, totuşĭ nu se amendează de şi sosesc cu o oră saŭ şi maĭ tîrziŭ de cea reglementară.

Noĭ credem că d Inspector a ordonat a se esecuta această dispoziţie de toţĭ impiegaţiĭ; saŭ poate d-sa nu ştie nimic de această abatere?

Asemenea suntem informaţĭ că maĭ mulţĭ funcţionarĭ din inspecţie se servesc de servitoriĭ staţieĭ (hamalĭ şi avizerĭ) întrebuinţîndu-ĭ la diferite serviciurĭ particulare ca de ex. tîrgueli, ducerea copiilor la şcoală, îngrijitul de paseri etc. Aducem şi aceasta la cunoştinta d-luĭ Inspector, iar la trebuinţă vom da şi numele acelor servitorĭ.

In strada Palat, copilul luĭ Iancu Goldştein, jucîndu-se împrejurul unuĭ samovar care ferbea, l'a răsturnat peste picioare, opărindu-le. Copilul a fost dus la spitalul izraelit.

Aseară a murit de cori în strada Nicolina No. 89, copilul luĭ D. Stefănescu.

Secţia II a prins pe soldatul Ioan Foca, dezertor din escadronul 2 jandarmĭ.

De la pitarul Avram Moscovici s'aŭ confiscat maĭ multe franzele carĭ aveaŭ cîte 250 gr. lipsă.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA III

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

La 0 anĭ şi o lungime de corp de 50 cm.=cu $13^{7}/_{10}$ cm..

La 3 anĭ şi o lungime de corp de 87 cm.=cu 23 cm.

La 8 anĭ şi o lungime de corp de 1.22 cm.=cu 32 cm.

La 14 anĭ şi o lungime de corp de 1.50 cm.=36 cm.

Periferia normală a pieptuluĭ, care face şi ea parte din diametrul transversal, măsurată la înălţimea sînuluĭ trebuesc să fie, după *Fraebelius*, la 0 anĭ maĭ mare cu 9—10 cm. de cît jumatate din diametrul longitudinal, prin urmare 25 cm. + 9 saŭ + 10 cm. = 34--35 cm O periferie maĭ mare e un semn bun, o periferie maĭ mică cu maximul 8 cm. decît jumătatea diametruluĭ longitudinal, e un semn răŭ, dovedeşte cu siguranţă un corp slab, bolnăvicios. După împlinirea anuluĭ al treilea periferia pieptuluĭ trebue se întreacă jumătatea diametruluĭ longitudinal cu minimul 12 cm: după împlinirea anuluĭ al cincilea trebue se fie maĭ mare cu 22 cm. decît diametrul longitudinal, la împlinirea anuluĭ al zecelea maĭ mare cu 26—27 cm. şi în fine la 14—15 anĭ periferia pieptuluĭ trebue să fie egală cu jumătatea diametruluĭ longitudinal a corpuluĭ.

Creşterea dinţilor. Iată ordinea în care trebue se apară dinţiĭ copiilor care se desvolt în mod normal:

Pe la a 16—22-a săptămînă după naştere începe *prima dentiţiune* prin apariţiunea celor doĭ dinţĭ incisivĭ mijlociĭ a fălceĭ inferioare, apoĭ vine o pauză de 4—8 săptămînĭ; după pauză apar ceĭ patru dinţĭ incisivĭ superiorĭ; la începutul anuluĭ al doilea apar ceilalţĭ doĭ dinţĭ incisivĭ inferiorĭ şi primele patru măsele; pe la finele anuluĭ al doilea, ceĭ patru dinţĭ caninĭ şi ultimele patru măsele a primeĭ dentiţiunĭ. Dinţiiĭ primeĭ dentiţiunĭ se numesc dinţiĭ de lapte.

La vîrsta de şease anĭ începe schimbarea dinţilor de lapte, adecă a doua dentiţiune.

Iaşĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

7 Iunie

Creditul Urban din Iaşĭ

ANUNCIU

Să face cunoscut detentorilor de scrisurĭ ca, cu începere de la 1 Iulie st. n. 1898, plata cupoanelor şi a scrisurilor trase la sorţĭ să va face în Bucureştĭ, prin casa de bancă Ieschek et Co., iar în Iaşĭ, la sediul societăţeĭ.

Zilele de plată vor fi: Lunea, Mercurea şi Vinerea, afară de serbătorĭ.

Direcţiunea.

De Inchiriet două apartamente în strada Butu No. 4. Unul la etajul întăĭ compus din cincĭ camere, bucătărie, pivniţă separată; altul la etajul de jos compus din 4 camere bucătărie şi pivinţă separată.

Un apart ment strada Albă compusă din patru camere şi bucătărie.

Doritoriĭ se vor adresa strada Rece No. 2

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Dr. I. ŢARANU

Specialist pentru boalele de piele şi syphilis

Iaşĭ — Strada Unirea 1

COLŢUL STRADEI DE SUS

consultaţiunĭ de la 2—4

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşĭ

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la disposiţiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, deci avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Brăila, 16 Iunie 1898.

Cereale vîndute 65760 hect.

Porumb maxim libre 77 leĭ 6 magasie. Porumb minim libre 75 leĭ 5.80 şlep. Grîu maxim libre 68 leĭ 8.30 şlep. Grîu minim libre 65 leĭ 7 mag. Porumb roş maxim leĭ 8.15 şlep. Porumb roş minim leĭ 6 mag.

Cereale sosite pe apă 42605 pe uscat 5400 hect.

D-na Maria Dediu, din strada Stihi, s'a plîns poliţiei că de vr'o trei zile a dispărut fiul seŭ Eugen Dediu, în vrîstă de 12 ani.

— —

D-l Alberteli Celesta, din secţia I, s'a tînguit poliţiei că aseară pe la oarele 5, copila sa Beatrice în etate de 10 ani, a dispărut de la domiciliŭ.

— —

La locuitorul C. Cobzariu, din bordeele Gafencului, s'a găsit de poliţie 10 cartuşe de resbel pentru arme Manlicher şi un cartuş model 1879. El a declarat că le are de la un soldat Vasile din regimentul 13 Ştefan cel mare.

— —

Azi dimineaţă pe la oarele 8 evreul Marcu Finchelstein din strada Socola, sub numele de stoler s'a introdus la d-na Ţinţu din strada Zoe No. 2 şi i-a furat un serviciu de cristal pentru zahar. Evreul a fost prins de d. Locotent Ţinţu şi dus la secţia III-a. La percheziţia făcută s'a găsit asupra sa 2 ceasornice de argint, o verigă cu 7 chei, o perie de cap şi mărunţuşuri furate din altă parte.

— —

La secţia I a fost arestat individul Ioan Moroşanu care a furat dintr'o chiristigie 8 perechi scînduri, ascunzîndu-le într'o gaşcă de fănaragiŭ.

— —

Soţia d-lui P. Herman din strada Tatarăşi No. 5. ducîndu-se în tîrg, a perdut în strada Golia un portofel cu 124 fr.

BĂILE SLĂNIC (Bacăŭ)

(Conrespondenţă specială a ziaruluĭ „Opinia")

In precedenta conrespondenţă v'am făgăduit că îndată ce mĕ voiŭ pune în curent cu cele ce sunt şi cu cele ce se proiectează să fie pe aicĭ, voĭ ţine în curent şi pe iubiţiĭ d-voastră cetitorĭ. Azĭ fiind în stare, mĕ execut:

Pe aicĭ ploile a încetat şi adevaratul sezon de băĭ a început; de aceia în fie care zi sosesc diferiţĭ vizitatorĭ din toate părţile ţărei. Aşa zilele acestea aŭ venit şi-a reţinut pe la hotelurile societăţeĭ franceze şi pe la vilele particulare, camere pentru sezon, pe lîngă multe persoane, oamenĭ maĭ aleşĭ ca colonelul Trotter ataşatul militar englez, general Pencovicĭ, Brezeanu avocat Bucureştĭ, Gh. Mîrzescu şi Const. Penescu, dr. Serfioti, Lupu Daniel şi Nicu Weinsengrün cu d-na, Generalul Iarca şi colonelul Paraschivescu etc.

Slănicul din punctul de videre medical

Apele Slăniculuĭ sunt alcaline şi la băut în multe cazurĭ sunt superioare celor din Vichy, Kreuznach, Carlsbad etc. Valoarea lor terapeutică pentru boalele de stomah şi intestine astă-zĭ e nediscutabilă şi e maĭ presus de orĭ ce reclamă. Vroim însă a arata că această staţiune balneară e superioară, pot zice tuturor staţiunilor din Europa prin diversitatea mijloacelor sale curative.

Pe lîngă izvoarele sale alcaline şi feruginoase potabile, Slănicul posedă No. 1 un adevarat dublu Selter. Cine în Romînia nu ştie despre efectele sale miraculoase în boalele de piept şi a organilor genito-urinare. Prin băile sale sarate calde şi basenurile minerale recĭ foarte concentrate în accid carbonic se poate recomanda cu succes în cazurile de Reumatism, Lymphatism, Metrită, Syphilis, Debilitate etc.

Epitropia generală a casseĭ Sf. Spiridon pentru a veni în ajutorul, omenireĭ suferinde, nu s'a mulţemit numaĭ cu aceste izvoare bine-făcătoare cu care natura a înzestrat această localitate, ce a căutat a introduce toate metoadele curative întrebuinţate asta-zĭ în diversele stabilimente balneo-terapeutice şi ast-fel a introdus pe rînd;

1). *Inhalaţiĭ şi aier comprimat* după sistemul din Reichenhal.

2). *Stabiliment de hidroterapie* sub direcţiunea amiculuĭ nostru, cunoscutul balneolog doctorul G. Pastia, asistat de d-niĭ doctorĭ d-şoara Trancu şi dr. Pilescu cariĭ prin cunoştiinţele lor medicale, silinţele ce'şĭ daŭ ca cura să se facă cu cea maĭ mare exactitate şi precisiune, nu fac de cît a contribui ca afluenza pacienţilor să fie din ce în ce maĭ mare în acest stabiliment. Secolul nostru în care trăim fiind a *Nevroseĭ* înţelege orĭ-cine eficacitatea acesteĭ metode curative.

3). De la 15 Iunie a început a funcţiona şi cura preutuluĭ *Kneip* sub conducerea d-luĭ dr. Koch adus expres de la Vörishofen. Abia începută nu putem încă a ne pronunţa.

Regimul alimentar este strict observat şi recomandat după fie-care boală în parte.

S'a înfiinţat o lăptărie model după sistemul celor din Sviţera, sub conducerea uneĭ societăţĭ franceze şi unde se poate găsi lapte de cea maĭ bună calitate, kefir kumis, lapte bătut, etc. etc.

Distracţiile ce vor fi în Slănic

Societatea franceză se află într'o activitate febrilă pentru a putea primi pe numeroşiĭ şi aleşiĭ sĕĭ abonaţĭ căcĭ în adevĕr, pe lîngă serviciul medical de care vorbim maĭ sus, pe lîngă apele dătătoare de sănătate ale Slăniculuĭ, nimic nu va lipsi pentru distracţiunea vizitatorilor. Aşa numaĭ în *Cazinul Regal*, care după cum am maĭ spus, poate rivaliza cu acel din Ostande, Vichy, Trouville, etc. se află la dispoziţia publiculuĭ: un restaurant şi o cofetărie à la Capşa, sălĭ de joc şi de bileard, sală de lectură, o sală splendidă pentru jocul de caişorĭ, un teatru de care pot se fie invidioase, multe oraşe din ţară — şi unde o trupă franceză dă azĭ prima reprezentaţie — prima parte *Varieté* şi Operetă franceză. — Apoĭ în splendidul pavilion de la Cascadă — construit în acest an, în mijlocul pădureĭ de brazĭ — se va deschide pentru sezon un restaurant şi o cofetărie pentru aceĭ carĭ vor să'şĭ petreacă ziua în pădurea de brad; maĭ departe, lăptăria de care am vorbit maĭ sus; — Un Lawn — tennis, o sală de scrimă, gimnastică şi tir şi diferite alte jocurĭ sunt instalate pentru distracţia publiculuĭ.

In programul petrecirilor maĭ întră: balurĭ, soarele, escursiunĭ pe munţĭ — călărĭ şi pe jos.

Credem că ceea ce societatea franceză caută să ofere publiculuĭ, va face ca Slănicul se poată rivaliza cu orĭ care altă staţiune balneară din streinătate şi dacă pînă acuma Romîniĭ s'aŭ dus pe la băile străine din causă că nu puteaŭ găsi la noĭ în ţară confortul şi distracţiunele ce ni se ofereaŭ în streinătate, de astă dată societatea franceză a rezolvat problema, vizitatoriĭ în Hotelurile Epitropieĭ şi în Vilele particulare găsesc confortul dorit.

Se vorbeşte pe aicĭ şi o daŭ sub rezerva cuvenită, că Regele în dorinţa de a incuraja şi băile din ţară, ar fi sfătuit pe Prinţul moştenitor, ca el împreună cu Principesa să viziteze băile din ţară, începînd anul acesta natural — cu prima staţiune balneară din ţară, care-ĭ Slănicul, unde Hotelul Cehan-Racoviţă posedă apartamente mobilate cu un lux admirat princiar.

A. L. Slănic 16 Iunie 98.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Viena 16 Iunie.

O telegramă sosită din Madrid spune că ziarele de acolo publică ştirea cum că mareşalul Blanco ar fi comunicat guvernuluĭ spaniol că, în urma debarcăreĭ trupelor americane în Cuba, situaţiunea e critică acolo. El însă asigură că americaniĭ nu vor reuşi să înainteze în interiorul insuleĭ, unde, în orĭ-ce caz, trupele spaniole îĭ vor aştepta cu siguranţa de a'ĭ învinge.

— O altă depeşă din Madrid anunţă că s'a răspîndit acolo svonul cum că escadra de rezervă care a ajuns la Port-Said, în loc de a-şĭ urma drumul spre Filipine, s'ar fi trimis ordine luĭ Camara de a se întoarce înapoĭ la Cadix. Această ştire a produs o impresie adîncă în Madrid.

— Se confirmă ştirea că la Cadix populaţia a făcut o demonstraţie ostilă consuluĭ englez de acolo. Poliţia a reuşit să împrăştie pe manifestanţĭ.

— —

Berlin, 16 Iunie.

Incrucişătoarele germane «Raiser» şi «Prinzew Wilhelm» aŭ sosit la Manilla.

— —

Washington, 16 Iunie.

«Senat».—In timpul discuţiuneĭ asupra anexăriĭ insulelor Hawaĭ, d. Clay, democrat, s'a opus şi declară că America n'are nicĭ un motiv de a lua Filipinele, pentru că rezbelul n'a început în asemenea scop.

— —

Viena. 16 Iunie.

O telegramă din New-York spune că raportul oficial al generaluluĭ Wheeler stabileşte perderilor Americanilor în lupta de la Ambuscade la: 22 morţĭ şi 80 rănilĭ.

— Incrucişătorul american «Vesuvius» făcînd o recunoaştere a portuluĭ Santiago, a trecut pe lîngă vaporul scufundat «Merrimac». Se spune că două încrucişătoare pot intra alăturĭ pe lîngă «Merrimac».

— In casul cînd portul Santiago va fi atacat, amiralul Sampson va intra în port.

— —

Londra 16 Iunie.

Se anunţă din Manila Agenţieĭ Reuter» cu data de 11 Iunie, că situaţia este tot aceeaşĭ. Insurgenţiĭ n'aŭ făcut nicĭ un progres, pe cînd spanioliĭ continuă fortificaţiile lor.

— —

Port-Said. 16 Iunie

In urma uneĭ cererĭ a consululuĭ american, guvernul egiptean nu va permite amiraluluĭ Camara de a lua cărbunĭ, până la un noŭ ordin.

— —

Madrid 16 Iunie

Guvernul a primit telegrame din Porto-Rico prin care e informat cum-că maĭ multe încrucişătoare americane continuă a sta în largul măreĭ, fără însă a se apropia de tirul forturilor spaniole.

Distrugătorul spaniol «Terror» ese din cînd în cînd din port, căutînd a se apropia de vasele americane, însă acestea se retrag imediat.

— —

Paris, 16 Iunie.

O telegramă din Madrid anunţă că situaţia, atât la Santiago de Cuba cît şi în Filipine, este staţionară. De asemenea depeşile sosite din Madrid din Ilo-Ilo spun că nu s'a petrecut acolo nimic remarcabil.

— Dovadă că blocada americană nu e efectivă la Cuba, e că 2 transatlantice spaniole aŭ părăsit Havana trecînd prin blocus.

— Depeşile sosite aci din Insulele Canare spun că acolo domneşte un entusiasm de nedescris atît în trupele spaniole cît şi în populaţie; s'a svonit că americaniĭ vor ataca insulele.

Toţĭ sunt hotărîţĭ să lupte cu înviersunare pentru a apara pămîntul ţăreĭ lor.

— O telegramă din Madrid zice că ziarele de acolo publică depeşĭ din Manila, în care se spune că oraşul e ocupat tot de spanioliĭ, carĭ urmează cu activitate întăririle.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Tribunalul secţia a II-a a condemnat ierĭ pe soţiĭ Iacobsohn, la una mie daune către bancherul pe carĭ numiţiĭ aŭ încercat să-l implice într'o daraveră ilicită.

✕

Rezultatul la concursul pentru obţinerea diplomeĭ la şcoalele de institutoare se va cunoaşte astă-zĭ seara.

Delegaţia ministerială, care se compune din d-niĭ Mănescu şi Evolceanu, va participa apoĭ la examenele şcoaleĭ „V. Lupu".

✕

La şcoala Artelor frumoase astă-zĭ s'a deschis expoziţia de desemn, pictură şi sculptură, a elevilor aceleĭ şcolĭ; orĭ cine poate vizita această expoziţie între orele 10 a. m. pînă la ora 4 p. m. în fie-care zi, pînă la 29 Iunie.

✕

Domniĭ Al. A. Bădărău şi Petru Misir aŭ plecat ierĭ la Huşĭ, pentru a susţinea reclamaţia celor 10 cetăţenĭ carĭ aŭ trimis în judecata juriuluĭ pe primarul Triandafil.

✕

Casa în care locueşte d. prefect V. Gheorghian, este proprietatea unuĭ domn Livezanu, casier plătitor la C. F. R.

Inchiriînd casele prefectuluĭ, d. Livezanu s'a mutat în strada Florilor şi datorită acestuĭ fapt, prefectul a stăruit ca strada Florilor să fie pavată.

Rugăm pe d. Livezanu să se mute curînd în altă stradă, că doar ast-fel stradele vor fi pavate.

✕

Se ştie că la alegerea celuĭ al doilea delegat la consiliul general de instrucţie, domniĭ institutorĭ Munteanu şi Tincu aŭ întrunit acelaşĭ număr de voturĭ.

La balotajul care va avea loc Sîmbătă, foarte mulţĭ institutorĭ şi institutoare să vor obţinea de la vot, din causa intrigelor ce se fac cu această ocazie.

✕

Producţia conservatoruluĭ

Producţiunea musicală a elevilor şi elevelor conservatoruluĭ va avea loc la 25 Iunie în teatrul circ Sidoli, iar nu în teatrul naţional. Causa este că actualminte societatea de construcţie din Bucureştĭ face recepţiunea definitivă a teatruluĭ primărieĭ.

Vom spune cu această ocazie că d. Dumitrescu profesorul de violoncel al conservatoruluĭ din Bucureştĭ, a promis concursul seŭ la această producţiune.

✕

Din Paris ni se scrie că la «Ateneul franco-romîn» despre a căriĭ întemeiare am vorbit la timp, aŭ loc zilele aeestea o frumoasă serbare artistică-literară. S'a remarcat talentul muzical al d-reĭ *Erbiceanu*, de la conservatorul din Lipsca. D-sa a dat graţiosul concurs acesteĭ serbărĭ de artă.

✕

Cetitoriĭ noştri aŭ observat de sigur silinţa ce ne dăm pentru a înlesni înţelegerea deplină a evenimentelor din războiul spano american. Pe lîngă harta ce figurează în fruntea depeşilor noastre vom maĭ da o sumă de alte hărţĭ, lucrate de un distins profesor de geografie din localitate.

✕

Rezultatul tezelor de diplomă de la Seminarul „Veniamin"

Comisiunea pentru examinarea candidaţilor la diplomă, cercetînd tezele, a admis pe toţĭ la oral. Nota medie cea maĭ mare aŭ întrunit-o d. Iulius Scriban.

Iată numele candidaţilor:

Banu Victor, Brumariu Marin, Butescu Dumitru, Cărăuş Gh., Chipal Gh., Ciocan I., Dimitriu Evdochim, Dimitriu Lazăr, Dionisie Ioan, Dragomirescu C., Goleanu Iacob, Maleş Th., Manea Florea, Mihailescu Grigore, Miron I., Mocanu, Niculescu Gh., Panaitescu Th., Popescu D., Popescu Filip, Popescu Gr., Popescu Ioan, Popescu N., Popescu Toma, Petrescu I., Popovicĭ I., Posmoşanu Al., Scriban Iulius, Soceanu V., Stătescu C. Stoenescu P. şi Vlădeanu I.

✕

D. Ştefan C. Ioan inspector al inv. secundar a sosit în oraş.

D-ra Cancicov, inspectoara şcoalelor particulare, a inspectat astă-zĭ institutul Varlam.

✕

Spionĭ romînĭ în Bulgaria

Ziarele bulgare istorisesc următorul fapt senzaţional:

Acum cîte-va zile au sosit în oraşul Varna doĭ ţăranĭ, îmbrăcaţĭ în costum bulgăresc şi au descins la un hotel.

In fie-care zi aceştĭ ţăranĭ plecau din oraş şi vizitau diferite sate de prin împrejurimĭ.

Nu trecu mult timp şi, la acelaşĭ hotel, sosi şi un ofiţer, purtînd uniformă romînească.

Ofiţerul, cît a stat la hotel, s'a întreţinut cu ceĭ doĭ ţăranĭ şi aerul lor misterios făcu să se nască bănuelĭ în mintea hotelieruluĭ.

Ofiţerul a stat numaĭ o zi şi a plecat. In acelaşĭ timp să făcură nevăzuţĭ şi ceĭ doĭ ţăranĭ.

Dispariţia misterioasă a acestora, imediat după plecarea ofiţeruluĭ, întări şi maĭ mult bănuelĭ hotelieruluĭ, care, ca să-şĭ împace conştiinţa. reclamă parchetuluĭ din Varna.

*

Parchetul începu cercetările şi înştiinţă, în acelaşĭ timp, guvernul.

Răspunsul ministruluĭ Stoiloff, de a se aresta imediat aceĭ ţăranĭ, nu întîrzie.

Cercetările parchetuluĭ nu aŭ fost zadarnice şi ceĭ doĭ ţăranĭ de contrabandă fură prinşĭ în apropiere de Rasgrad. Şi prinsoarea fu cu atît maĭ uşoară, cu cît ceĭ doĭ falşĭ ţăranĭ se trădară imediat prin delicateţa manierelor şi prin modul cum ştiaŭ să vorbească. Calităţĭ incompatibile cu îmbrăcămintea lor de ţăranĭ şi încă de bulgarĭ.

Făcîndu-se o percheziţie s'aŭ găsit la dînşiĭ planurile cîtor-va poziţiunĭ din teritoriul bulgar.

Eĭ aŭ fost arestaţĭ şi—zice «Narodna» —aŭ fost predaţi guvernuluĭ romînesc, de oare-ce nu eraŭ de cît nişte ofiţerĭ romînĭ deghizaţĭ în haine bulgăreştĭ.

✕

Erĭ la orele 4 p. m. a avut loc înmormîntarea regretatuluĭ G. Popovicĭ, controlor C. F. R.

A asistat d-niĭ Cristodulo inspector, Marino sub-inspector, Comarnescu, Comanescu şi Tandaf controlorĭ, şi toţĭ funcţionariĭ şi agenţiĭ staţieĭ Iaşĭ, asemenea şi ciţĭ-va şefĭ de gară din vecinătate.

Corpul a fost coborît în groapă de către impiegaţĭ.

O cuvîntare scurtă a fost ţinută de d. Cerchez şeful găreĭ Liteni, arătînd munca ce a pus decedatul în îndeplinirea funcţiunilor ce a trecut şi meritele sale în decurs de aproape 24 anĭ de serviciŭ la C. F. R.

Avem însă ceva de întrebat!

Ştim că d. inginer Christodulo, a dat ordin ca toţĭ impiegaţiĭ de orĭ-ce grad se fie la înmormîntare în uniformă. Cum se face că dintre toţĭ, d-niĭ controlorĭ Comarnescu, Comanescu, Trandaf, sub-inspector Marino şi chiar d. inspector au fost civilĭ.

Lucrul se explică ast-fel: ordinile se dau parţiale subalternilor, iar celor maĭ marĭ se vede că nu le face onoare uniforma C. F. R.

✕

Maĭ mulţĭ cetăţenĭ ni se plîng că erĭ toată ziua cişmeaua din strada sf. Lazăr n'a curs.

Administraţia comunală nu se gîndeşte cît sufere populaţia sub raportul acesta, pe aceste zile de caniculă.

Cetăţeniĭ ne asigură că aŭ plătit erĭ 40 banĭ rîndul de apă.

Primarul, pe de altă parte, ia pentru trebuinţele sale, apă din rezervoarele destinate liceuluĭ internat.

Curată batjocură.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Starea de asediu în Galiţia

Viena, 17 Iunie.

Din ordinul guvernuluĭ s'a proclamat starea de asediu în toată Galiţia.

Noul cabinet francez

Paris, 17 Iunie.

Ministerul francez este definitiv constituit, el s'a compus ast-fel: Brisson preşedinte al consiliuluĭ şi ministru de interne; Bourgeois la instrucţia publică; Cavaignac resbel; Lockroy marina; Trovillot coloniile; Maraujouis comerţul şi Viger agricultura. Ministerul întreg s'au prezentat azĭ d-luĭ prezident al Republiceĭ.

Situaţia în Filipine

New-York 17 Iunie

In insulele Fillipine generalul Pena s'a predat insurgenţilor de oare-ce trupele sale aŭ trecut la inamic.

Vre-o 25000 de rebelĭ încunjură Manila.

Americaniĭ continuă de a trimete trupe în Cuba.

Procesul Zola

Paris, 17 Iunie

Procesul Zola s'a fixat a se judeca pentru ziua de 6 Iulie la Versailles.

Vizita Regeluĭ la Petersburg

Bucureştĭ 17 Iunie.

S'a hotărât definitiv că Majestatea sa Regele va pleca la Petersburg în ziua de 15 Iulie s. v.

O sinucidere sensaţională

Bucureştĭ 17 Iunie.

Intreaga capitală este viu emoţionată de o sinucidere sensaţională. D-na Rosetti, soţia poetuluĭ Radu Rosetti, s'a sinucis aseară cu o lovitură de revolver.

Intenţiile Englejilor

Paris, 17 Iunie.

Circulă ştirea că Engleziĭ vroesc să închidă canalul de Suez spre a împedeca trecerea prin canal a floteĭ spaniole. Această măsură a autorităţilor engleze ar avea să fie luată după stăruinţele guvernuluĭ Statelor-Unite.

Remaniare ministerială

Bucureştĭ, 17 Iunie

Maĭ toate ziarele vorbesc şi daŭ ca sigură ştirea despre o apropiată remaniare ministerială.

Ziarul Drapelul **anunţă retragerea d-luĭ Haret din minister. Ziarul** Epoca **afirmă că d-niĭ Stolojan şi Palladi ar fi demisionat.**

Amânarea lupteĭ

Londra 17 Iunie.

Se anunţă ca sigur că lupta decisivă în Cuba între beligeranţi s'a amânat pînă după după sosirea ajutoarelor pe care le aşteaptă americaniĭ.

Situâţia în Cuba

Madrid 17 Iunie.

Un corp de soldaţĭ, infanterie şi cavalerie spaniolă, aŭ plecat de la Havana spre Santiago.

La Manilla fălfăie încă steagul spaniol.

Huşĭ, 17 Iunie.

Cetăţeniĭ acuzatorĭ s'aŭ prezentat asistaţĭ de avocaţiĭ Misir şi Bădărău.

Triandafil asistat de Cilibidachi — Focşanĭ şi Tanasă Gheorghiu.

Acuzarea cere escluderea procuroruluĭ. Curtea respinge. Se maĭ cere escluderea a cincĭ juraţĭ din care parte aŭ iscălit acuzarea contra Cantucuzino.

Curtea respinge în majoritate, escluzînd numaĭ pe juraţiĭ care au iscălit reclamaţia contra luĭ Triandafil.

Ambele acţiunĭ contra luĭ Triandafil au fost juncţionate. Procesul continuă.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierulŭĭ: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI

11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de ingineri şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux şi simplă* în toate formatele.

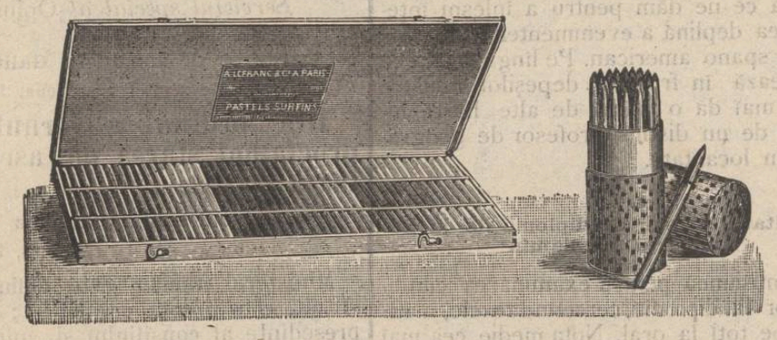

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură şi desemn.* Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşi aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Aîné** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÎNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"
Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ
Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţei" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premii viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 ani poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plăteascĭ acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureţti, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupelg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevărat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farturioare, Victoria.

56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisorul Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instaiărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de ramura silvicultureĭ.

Desfacere de vinurĭ vechĭ

Str. Lăpuşneanu No. 26,—
—colţul str. Banu No. 2

Din cauză de mutare *desfac cu preţurĭ reduse* o cantitate de peste 2000 vedre vin, roş şi alb de: Odobeştĭ, Cotnarĭ, Nicorescĭ etc., din recoltele anilor 1882—1897.

seIn provincie expediez contra *ramburs* ntităţĭ până la 50 litrurĭ în butoaie caŭ sticle.

Iasĭ — „D'CIA rografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 40 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — VINERĬ 19 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

PROCESUL DE LA HUŞI

Puterea uzează

— —

Un om politic a zis în nişte împrejurărĭ anumite că partidele politice vin la guvern—*populare* şi ies de la putere—*nepopulare*.

Adevărul aşa cum e expus e zis numaĭ pe jumătate, căcĭ nu ni se dă de cît *efectul*, rămînînd să aflăm *cauza*.

Dacă ţara noastră ar sta supt un regim absolutist, cum era supt vechiĭ domnĭ, puterea n'ar uza pe oameniĭ politicĭ de cît faţă cu domnia. Rarĭ sunt cazurile în trecut, cînd puterea să fi uzat pe vre-un guvern faţă cu poporul. Scene ca acele de supt Lăpuşneanu, cînd poporul înfuriat striga: *„capul luĭ Moţoc vrem“* sunt maĭ mult de un efect dramatic de cît un adevăr istoric.

Precum domnia se uza faţă cu Poarta; aşa şi guvernele faţă cu Vodă. Vocea poporuluĭ nu era pe atuncĭ şi decĭ nefiind dînsa o forţă în stat nicĭ nu se putea uza un partid boeresc faţă cu poporul.

Azĭ din contra; fiind la noĭ în ţară întrodus regimul representativ, în care—orĭ ce s'ar zice - voinţa ţăriĭ e exprimată în fel şi chip, natural că partidele politice au a se uza la putere nu numaĭ faţă cu domnia, ci şi faţă cu poporul; zic poporul în senzul cel maĭ larg al cuvîntuluĭ de şi de fapt poporul—talpa ţereĭ – e departe de vîrtejul politiceĭ.

Iată dar că azĭ avem două forţe politice, care îşĭ ţin balanţa şi care rînd pe rînd pot dicta gradul şi măsura uzăriĭ unuĭ partid politic.

Trebue să recunoaştem că trăim în o vreme, cînd puterea domnieĭ e încă mare şi că multe partide vin şi es de la putere numaĭ prin uzarea faţă cu Vodă.

Şi ca să fiŭ în adevărul real al situaţiunilor, uzarea faţă cu domnia se face mai ales în chestiunile de politică externă, de oare-ce aşa aŭ venit vremurile că ţara Romînească să se reprezinte în străinătate printr'un Hohenzollern, iar nu prin *postelnicul* romîn. Şi de fapt bine este că este aşa. După cum în secul trecut, cînd aveam domniĭ fanarioţĭ *postelnicii* aŭ fost mai toţĭ grecĭ ca şi *comişiĭ*, de oare-ce boeriĭ băştinaşĭ nu prea cunoşteaŭ limbĭ străine, cum şi lumea politică ţărigrădeană, ca Greciĭ ce veneaŭ din Fanar, aşa şi azĭ faţă cu atîtea curţĭ Europene e maĭ ponderos un Hohenzollern de cît orĭ care alt ministru de externe romîn.

Poate oameniĭ noştri politicĭ duşĭ de unele avînturĭ naţionale să păcătuească unor conivenţe politice internaţionale şi decĭ să fie siliţĭ a-şĭ depune mandatul în mîna Regeluĭ pentru a face faţă străinătăţiĭ, şi care alta e cauza primară a demisiuneĭ cabinetuluĭ în 5 Oct. 1895 de cît o chestie de aşa natură.

Asemenea uzărĭ aŭ însă o parte bună; oameniĭ politicĭ iese cu o vază faţă cu ţara, căcĭ tocmaĭ cînd aveaŭ ascedent moral în ţară, cînd nimenea nu gîndea la demitere de putere, tot partidul cade; çauza? puterea uzase partidul faţă cu relaţiunile exterioare, faţa cu Domnul.

Cu totul de altfel stă lucrul, cînd puterea uzează un partid faţă cu ţara.

Să ne reamintim pe 14 Mart 1888. Care a fost cauza retragereĭ vizirului I. C. Brăteanu?

Data glorioasă a proclamăreĭ regatuluĭ (14 Mart 1881) a fost fatală partiduluĭ de la putere.

Capetele sparte de pe stradele Bucureştilor, sîngele ce cursese pe treptele parlamentuluĭ, urgia ce iscase în ţară omnipotenţa mareluĭ vizir, uzase pe Brătianu faţă cu ţara, şi Vodă a fost silit să se demită de guvernul liberal.

Tot aşa în Noembrie 1896. Guvernul d-luĭ Sturza păcătuise faţă cu ţara în grava chestiune mitropolitană; sîngele studenţilor cursese pe treptele Universităţeĭ şi uzarea faţă cu ţara fiind desăvîrsită, Regele venind incognito în Bucureştĭ s'a demis de guvernul liberal.

A venit guvernul d-luĭ Aurelian, o emanaţiune liberală, care a crezut de cuviinţă a deţine puterea atîta vreme cât a ţinut'o şi a se demite fără a se uza faţă cu Regele saŭ cu ţara; de aceea s'a criticat ca semn de *moliciune politică*.

Azĭ avem guvernul Sturza în a doua domnie; acest guvern s'a făcut odios ţăriĭ în chestia naţională a aplicat pieziş legile, a iritat ţara, şi cu toate acestea Regele nu s'a demis de dînsul. Cauza? Maĭ trebue de umplut sacul, căcĭ aşa e viaţa publică: nimene nu se demite de la putere de cît cînd sacul nelegiuirilor faţă cu ţara va fi plin.

Puţintică răbdare, căcĭ graţie iscusinţeĭ d-luĭ Sturdza sacul se va umplea înainte de vreme.

* * *

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Etuva. E în adevăr foarte hazlie—deşi foarte tristă—descoperirea „Opinieĭ“ cu privire la... serviciul sanitar al oraşuluĭ. „Serviciul“ funcţionează, sau cum s'ar zice: doctorul Rojniţă n'a murit.

Şi cum aţĭ vrea să moară omul, dacă nu cruţă nicĭ o măsură sanitară în ce priveşte propria şi înalta sa personalitate. Pînă şi cupeul d-luĭ doctor e tras de... caiĭ sanitarĭ, caiĭ destinaţĭ pentru etuva de dezinfectare.

Nu găsiţĭ că e frumoasă invenţia aceasta medicală ocultistă: de etuvă—cupeu sau cupeul—etuvă inaugurat de medicul şef al oraşuluĭ Iaşĭ?

Intru cît-va faptul acesta ne dă măsura de cum se petrec lucrurile în deobştie la serviciul sanitar.

Dacă e vre-un aparat carĭ s'ar cuveni să funcţioneze în permanenţă—acela e de sigur—aparatul de dezinfectare, este etuva comunală. Bolile molipsitoare bîntuie fără întrerupere la Iaşĭ; maĭ nu există casă prin străzile secundare ale oraşuluĭ care să nu aibă orĭ să nu fi avut un caz de boală contagioasă. Credeţĭ oare că toate locuinţele acestea au fost supuse la timpul cuvenit măsurilor sanitare de dezinfectare la domiciliu? Am putea cita *cazurĭ* autentice care să probeze contrariul.

Iar în intervalul acesta telegariĭ comuneĭ funcţionează la „etuva“ d-luĭ dr. Rojniţă, spre marea bucurie a contribuabililor—nu este aşa?

Noroc că sunt atît de aproape alegerile comunale care vor face dezinfectarea generală, conform prescripţiilor higienice, începînd cu serviciul sanitar însuşĭ,—vorbim de şef, bine înţeles.

Pentru că într'un oraş fără apă—serviciul acesta de la cap se... infectează. ca şi cunoscutul animal.

EXTERNE

A fi saŭ a nu fi

In cuvintele acestea shakspeareane se rezumă starea încordată a Germanieĭ faţă de surprinzătoarele rezultate ale alegerilor parlamentare. Surprinzătoare—deşi nu prea, căcĭ era lesne de prezis că din alegerile de acum partidul socialist va ieşi mult maĭ tare de cît în aniĭ precedenţĭ. Progresiunea voturilor era eloquentă de mult timp şi proporţia a urmat în mod matematic. La 1891 lumea oficială germană fu alarmată de numărul voturilor socialiste 191,927; deja la 1893 voturile se... înzeciră: 1,786,738; iar astă-zĭ cifra se ridică aproape la 2 milioane şi jumătate!

Coaliţia diverselor partide în contra „duşmanuluĭ comun“ a dat urmărĭ însemnate, fără îndoială. Cu toate acestea cel puţin 60 de deputaţĭ vor reprezenta socialismul în viitorul Reichstag. Dar numărul deputaţilor e de mică însămnătate faţă de marele număr de votanţĭ. Nimic nu poate atenua eloquenţa cifreĭ acesteia care exprimă fără îndoială o dorinţă neînfrîntă de a schimba starea lucrurilor. Care va fi proporţia de voturĭ la o viitoare alegere? Deja se poate calcula de pe acum.

Toate categoriile de cetăţenĭ, toate provinciile imperiuluĭ aŭ contribuit- parte din convingerĭ politice, parte din ambiţiunĭ—să îngroaşe numărul votanţilor. Funcţionarismul, armata, muncitorimea—toate numără o mulţime de simpatiĭ pentru programul puterniceĭ democraţiĭ germane. Lucrul acesta îl găsim chiar în cele maĭ autoritare şi maĭ oficiale organe, confirmat pe deplin. Iată pricinile care, după Vossische Zeitung *aduc actuala stare de lucrurĭ în imperiul german:*

„Apariţia ameninţătoare a cesarismuluĭ, excesele militarismuluĭ, forma de parodie a regimuluĭ reprezentativ, nestatornicia ministerială, îngrozitoarea consumaţie de oamenĭ pentru armată, eclipsa de conştiinţă în partidele aşa zise liberale, uitarea garanţiilor esenţiale ale dreptuluĭ, scandalurile cu procesele carĭ aŭ relevat conrupţia în cercurile înalte.“

Fenomenele politice din Germania sunt vrednice de urmărit cu toată luarea aminte.

ACTUALITATI

Sclăvia în America

— —

Titlul s'ar părea încă maĭ suggestiv dacă am fi scris: Sclăvia în Statele unite.

De necrezut într'adevăr. In ţara deplineĭ libertăţĭ, în statul care a făcut cele maĭ marĭ sacrificiĭ pentru obolirea sclăvieĭ oamenilor negri—se îngăduie astăzĭ, totuşĭ, comerţul cu sclaviĭ, exercitat pe o scară largă de către Chinejĭ. E foarte numeroasă populaţia galbănă în Statele unite cu toate forţările ce s'aŭ cheltuit pentru a opri întrarea lor în prea mare număr în America de nord. In special California, unul din statele unite, s'a împotrivit cu o deosebită tărie năvăliriĭ locuitorilor cereştĭ, carĭ sunt supuşĭ în adevăr la un număr de măsurĭ şi formalităţĭ pentru a avea drept de cetăţenie.

Pricinile acestor piedecĭ sunt numeroase. Chinejiĭ aduc cu sine o sumă de moravurĭ ciudate, o mulţime de abaterĭ de la moralitatea şi traiul indigenilor. Maĭ numeroşĭ ca orĭ unde se află de multă vreme Chinejiĭ în statul Californieĭ. Aşa bună oară la San Francisco, capitala provincieĭ, numără treĭ miĭ de indivizĭ care trăiesc din comerţul cu sclave. Se urcă la 20,000 numărul Chinejilor la San Francisco, – negustorĭ, funcţionarĭ, servitorĭ etc. Numărul femeilor legitime se socoate ca la o mie; aproape de două orĭ pe atîtea sunt femeile *sclave*, în toată puterea cuvîntuluĭ.

Ele aŭ fost furate în China, aduse prin fraudă şi trecute prin înşălăciunĭ, declaraţiĭ false, ameninţărĭ etc. Odată aduse devin o marfă de vînzare la tîrg. O copilă chineză între 9 şi 12 anĭ se plăteşte de la 750 pînă la 2500 francĭ. Intre 12 şi 16 anĭ, dacă e frumoasă, preţueşte pînă la 7500 de leĭ. Ceva maĭ în vrîstă poate ajunge pînă la 20,000 de francĭ! Sclavele sunt adulte şi fete tinere. E lesne de înţăles că sunt vîndute orĭ *închiriate* în scopurĭ diferite.

Un număr de procese recente cu privire la tîrguelĭ de sclave aŭ atras luarea aminte asupra acesteĭ ruşinoase instituţiĭ anatomice în mijlocul celeĭ maĭ depline libertăţĭ. E probabil că mulţămită preseĭ care a început a se interesă de această chestiune, obiceiul barbar va dispărea spre marea părere de rău a locuitorilor cu vederea strîmbă şi inteligenţa idem.

Organizarea căprăriilor

Avînd dată ne maĭ pomenita încurcătură în care se găsesc, evident că fraţiĭ liberalĭ nu ştiu dacă la toamnă îşĭ vor maĭ putea numera bobociĭ.

Discreditul în care aŭ căzut faţă cu streinătatea, despreţul şi ura ce ş'aŭ atras în ţară, îĭ face să se găsească zăpăciţĭ cu desevîrşire şi se nu poată da garanţie nicĭ de ziua de mînĭ.

In atare situaţie, eĭ nu pot se'şĭ ficseze un itinerar politic şi prin urmare nu pot cunoaşte cu siguranţă soarta ce'ĭ aşteaptă. Puţin maĭ pricepuţĭ dac'ar fi însă, ar putea se vadă că poziţia lor la cîrma trebilor e nesuştinibilă şi ar face din necesitate virtute retrăgîndu-se din timp de bună voie fără se maĭ aştepte a fi reconduşĭ cu alaiŭ.

Dar omuluĭ nu poţĭ se'ĭ cerĭ maĭ mult de cît îl taie capul, şi în chestie de putere colectivistul nu se dă dus de cît cînd i se rupe cea din urmă frînghiuţă.

De altmintrelea aceasta însamnă că oameniĭ ştiŭ să'şĭ ardă ultimul cartuş.

In această stare incoherentă de orientare, patrioţiĭ liberalĭ nu pot preciza dacă bună oară, admiţînd că pot trăgăna lucrurile până la toamnă, se vor presenta în alegerile comunale, aşa goĭ cum i-a făcut se ajungă înprejurările, uniţĭ cu fraţiĭ de arme de odinioară, saŭ nu se vor maĭ presenta de loc. In orĭ ce caz însă, eĭ iaŭ măsurile ce se pot lua de ocamdată, şi aceste măsurĭ consistă în organizarea căprăriilor, adică în alipirea către eĭ a tuturor disponibililor din cea maĭ de jos clasă a societăţeĭ, a acelor cariĭ îşĭ pot risca spinarea în eventualele lupte electorale.

Spre a nu ne ocupa de cît de afacerile politice ale colectiviştilor din localitate, vom spune, că desorientaţĭ cu desevîrşire asupra combinaţiilor de un grad maĭ superior oare-care, eĭ se gîndesc de ocamdată la aranjarea cadrelor inferioare.

Aşa de exemplu, primăria care dă tonul în acest fel de pregătirĭ, s'a pus se opereze în acest sens şi face pe fie-care zi schimbărĭ cu ghiotora în personalul de maĭ de jos. Aşa de exemplu s'a operat maĭ zilele trecute un sdravăn *razzia* pintre funcţionariĭ din treapta din urmă aĭ comuneĭ, aşa că a bagat groaza pînă şi pintre ceĭ maĭ mărişorĭ.

La serviciul sanitar diriguit de celebrul naţional-liberal doctor Rojniţă, s'a numit agenţĭ sanitarĭ pe Gheorghe Damian de profesiune cismar, pe G. Vasiliŭ cismar şi el, pe un oare-care Lelescu pensionar. Credeam că d. doctor Rojniţă avea predilecţie numaĭ pentru caiĭ de la etuvă; acum se pare că inclină şi spre ciubotărie.

La serviciul technic s'a numit pe Gh. Andrieş surtucar din comuna Bivolariĭ, pe Neculaĭ Dragoşĭ din comuna Ciurea şi pe N. Ionescu din altă comună, ceea ce denotă gustul rustic al d-luĭ Chaigneau, ca se nu zicem, *rural*.

La serviciul stradelor s'a numit pe Gh. N. Stîngaciu de profesie ciubotar în postul de şef grajdar; pe Vasiliu de profesiune tot ciubotar în postul de pristav; şi pe un oare-care Angheluţă fost militar în calitate de ceea ce se numeşte: şef de incendiŭ.

La serviciul percepţieĭ s'a numit ca ajutorĭ perceptorĭ: pe un oare care Mustea de meserie cumulard căcĭ e şi ciubotar şi croitor; pe Davidescu idem ciubotar; pe Timuş croitor; şi pe fiul d-luĭ Breviman un tînăr imberb şi fără nicĭ o meserie hotărîtă.

Suplimentarĭ: pe N. Cazacincu la serviciul tehnic ataşat cu diurnă de 5 leĭ pe zi; pe d. Căpitan Gheorghiaşĭ nu ştim ce, iar cu 5 leĭ pe zi; pe un oare care Vinograski pensionar iarăşĭ cu diurnă; pe Th. Teodoru pensionar cu 200 leĭ pe lună privighitor la lucrările Calcaneĭ; pe un domn căpitan Gheorghiŭ pensionar cu 125 leĭ pe lună la serviciul technic şi aşa maĭ departe.

Nu avem nimic de obiectat contra persoanelor numite căcĭ nu le cunoaştem nicĭ de bune nicĭ de rele. Ceea ce avem însă de observat este despreţul pe care ceĭ din administraţia comunală îl aŭ pentru ultimul gologan al primărieĭ, creînd slujbe şi lefurĭ în scop numaĭ de a'şĭ forma cete de aderenţĭ.

Căcĭ judecînd serios, ce zor aşa mare era, tocmaĭ acum cînd suflă crivăţul prin lăzile comuneĭ, să se creeze atîtea diurne şi posturĭ şi să se facă numirĭ cu ghiotora?

Evident că toate aceste mişcărĭ nu sunt de cît pregătirĭ pe dibuitele în vederea alegerilor comunale de la toamnă, şi această *babă oarbă* electorală pe care o joacă colectiviştiĭ, costă scump pe cetăţeniĭ birnicĭ.

Juvenal.

STATELE-UNITE ŞI DOCTRINA MONROE

— —

Naţiunile care sunt chemate a juca un rol în istoria omenireĭ, îşĭ ascund sub formule vagĭ dar de alt-fel inteligibile, aspiraţiunile şi poftele lor, şi îşĭ zic, sau se cred, că sunt investite *cu o misiune providenţială*. Franţa a avut'o pe a sa. Anglia de asemenea; tot aşa şi Prusia şi Rusia. Chiar şi dincolo de atlantic, marea republică americană, are misiunea sa providenţială *„manifest destiny“* pentru a vorbi în limbagiul oratorilor lor şi a oamenilor lor de stat.

Cuvintele de ordine au istoria lor. Programele unuĭ partid politic, sau a uneĭ ideĭ naţionale, resumă sub o formă concisă, şi inteligibilă la toţĭ, tendinţele uneĭ epocĭ şi aspiraţiunile uneĭ naţiunĭ. Ziua în care s'a invocat pentru prima dată în congresul Statelor-Unite *manifest destiny* al Statelor-Unite, de către senatorul Samner a făcut o epocă. El rezumînd «Doctrina Monroe» a ridicat'o la înălţimea uneĭ dogme. Doctrina Monroe, este în America sursa autorisată, pe care se bizue argumentarea orĭ căreĭ mărirĭ de teritoriu, fără a se ţinea samă de circumstanţele destul de singulare, care ĭ-au dat naştere.

In anul 1823 Iames Monroe era preşedinte al Statelor-Unite. In acel timp coloniile spaniole se emancipară de sub jugul metropoleĭ. Marea monarhie a luĭ Carol Quintul, asupra căreia soarele nu apunea nicĭ odată, mergea acum spre prăbuşire. După ce perduse posesiunile din Europa şi Africa acum veni rîndul să se smulgă de sub dominaţiunea sa şi America. De la 1795 pînă la 1801, ea perdu Luisiana şi St. Domingo; sub Iosif Bonaparte coloniile s'au resculat, şi sub Ferdinand VII ruina sa s'a consumat.

Cel dintăiŭ care s'a emancipat a fost Mexicul—un mare imperiu—; apoĭ la Plata, Uruguay, Buenos Aires, Chili, Bolivia, Peru, îşĭ afirmară pe rînd independeţa lor. Spanioliĭ aŭ fost bătuţĭ, sfărîmaţĭ, pretutindenea, şi cu toată lupta lor eroică aŭ fost nevoiţĭ să cedeze nemaĭ putînd păstra nicĭ un colţ de pe acest vast continent, care a fost descoperit, subjugat şi colonisat de eĭ. Din miraculoasele cuceririĭ ale luĭ Pizare şi Cortez, din atîta sînge vărsat, din atîtea avuţiĭ smulse cu violenţă, nu maĭ remănea acum nimic—de cît poate o vagă speranţă într'o intervenţiune diplomatică.

Europa coalisată a răsturnat pe Napoleon; a readus Franţa în vechile eĭ limite şi a restabilit dinastia Burbonilor. Sfînta alianţă agita acum chestiunea de a indemnisa Spania, pentru serviciile ce ea le-a adus în aceste marĭ evenimente, restituindu-ĭ dacă nu toate coloniile, cel puţin unele dintr'însele: anume Peru şi Bolivia. Guvernul englez fără să fi combătut pe faţă aceste veleităţĭ de restauraţiune, le vedea totuşĭ cu neplăcere. In Anglia domnea George IV amicul luĭ Brummel, şi tristul soţ al Carolineĭ de Brunswick. La Ministerul afacerilor streine era Lord Castlereagh care se sinucise într'un acces de nebunie, şi îl înlocuia Geoge Canning. Primul ministru nevoind să despartă Englitera de sf. Alianţă invită pe sub mînă pe preşedintele statelor-Unite, a se pronunţa în contra oricăreĭ tentative de intervenţiune a Europeĭ în afacerile interne ale Americeĭ, angajîndu-se din partea sa a recunoaşte în mod oficial independenţa coloniilor spaniole. Iames Monroe n'a neglijat ocasiunea ce i sa oferit de a afirma cu îndrăzneală rolul pe care şi-l propunea Statele-Unite de a'l juca pe continentul american, şi într'un mesagiŭ pe care la adresat congresuluĭ a declarat că după exemplul dat maĭ întâiŭ de Statele-Unite şi apoĭ urmat de coloniile spaniole *„America trebuie să fie pe viitor liberată de orĭce tentativă de colonisaţiune şi ocupaţiune streină; America să fie a Americanilor“*.

Această afirmaţiune cutezătoare întrecea cu mult intenţiunile luĭ Canning. Ea era în cît-va o somaţiune dată Europeĭ, de a evacua lumea nouă, şi Englitera care era de vr'o 60 de anĭ stăpîna Canadeĭ, nu înţelegea nicĭ de cum să o părăsească, şi făcu de formă oare-care remonstrărĭ luĭ Monroe. Scopul luĭ Canning fu atins, căcĭ sf. alianţă în faţa dificultăţilor arătate de Anglia şi în faţa langagiuluĭ ameninţător al Statelor-Unite, renunţă la primul săŭ proiect. Iames Monroe a bine meritat de la patria sa.

In anul 1803 fiind ca ambasador în Franța a semnat tratatul de achisițiune a Luisianei; în 1819 a tratat cumpărarea peninsulei Florida de la Spania în schimbul a 25 milioane de franci, și și-a terminat a doua prețidențiе printr'o declarațiune. din care succesorii sei au tras consecințe, pe care Anglia nu le prevedea pe atunci.

Era un program de politică exterioară pe care Monroe îl făcea pentru Statele-Unite. Noua republică a Statelor-Unite intra într'o fază nouă. Statele-Unite se credeau deja, și nu fără rezon, că ele sunt reprezentanții ideei republicane, ai libertății poporului, ai dreptului absolut *de self guvernment.* Ele aplicau studiului și soluțiunii problemelor, ce li se impuneau, un geniu practic, o voință obstinată, caracteristică rasei lor anglo-saxone, cît și ardoarea unui popor tînăr stăpîn necontestat pe un continent încă neexplorat, bogat și fericit, larg, fără limite, ca și ambițiunea lor. (Va urma).

CUVINTE EPIGRAMATICE

XVIII

UNUĬ ŞEF

vanitos...

C'ar vra să fie dinadins
In „capul" tuturora—spuĭ?
— O ştim cu toţiĭ—căcĭ nimic
Nu poate fi în... capul *luĭ...*

***

O CULME MEDICALĂ

Un medic să provoace un *avort* și să nu... *piarză*—femeia.

Zigfrid.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Concertul de la Constanța dat de d-ra Ort. Mihailescu și d. C. Penel are loc Sămbătă seara. Corpul profesoral al orașului dă concurs acestui concert.

*

S'a vorbit mult de bărbierul parizian Chauvin ales deputat în legislația trecută. Ultimele alegeri însă au *ras* pe faimosul bărbier care a revenit la breaslă și a reluat lucrul bărbieriei.

Mai nostim e cazul ciubotarului alsacian care a căzut în actualele alegeri pentru Reichstag. După scrutin a făcut următoarea proclamație către poporul suveran: „Pech ist Pech (un eșec e un eșec) scumpii mei alegători: Rog însă pe acei care au ţiuut să-mi dea sprijinul electoral să mi-l continue și în privința ciubotăriei."

*

Ziarele franceze anunță că compatriotul nostru de *Max*, a fost angajat pentru viitoarea stagiune la Odéon.

*

Marea tragediană Sarah Bernhardt joacă actualminte la Londra.

*

Se anunță din Franța moartea doctorului Auguste Voisin, cunoscut specialist în maladii nervoase. El intemeiase un „institut orthofrenic".

*

Ofițerul spaniol *Duza* a născocit un explozibil unic în feliul său. Odată cu materialul explozibil se emană mari cantități de gazuri foarte infecte care produc infocațiuni imediate. Actualmente se fac experiențe în cea mai mare taină cu noul explozibil.

*

Pedeapsa de moarte a anarhistului Etiévant a fost schimbată în muncă silnică pe viață, după intervenția unui mare număr de savanți și publiciști.

*

D-na Michelet, soția marelui istoric francez al cărui centenar se serbează în Franța, a trimis următorul răspuns la adresa telegrafică a deputatului Romanescu: „Reçois votre patriotique souvenir, en fais part à la France. Le centenaire de Michelet sera célébré le 13 juillet. Merci, tous nos voeux de patrie à patrie.

*

Aflăm că d-na *Mezzetti*, soția simpaticului profesor Enrico Mezzetti, a fost angajată ca prima dona la Opera din București.

D-na Mezzetti, odinioară d-ra Capeleanu, e cunoscută în lumea muzicală ca o excelentă cîntăreață.

*

Artistul *Constantin Dimitrescu*, distinsul profesor de violoncel și compozitor în același timp, a anunțat direcția conservatorului nostru că participă la producția de Iași pentru care va lasa pe acea din București. Aceasta pentru a îndatora pe simpaticul maestru Caudella.

*

O importantă expoziție internațională de coloniale va avea loc la Berlin în 1899.

*

O mică „sciziune" aflăm că s'a produs în sînul trupei noastre dramatice actualmente în provincie. O parte din artiști pleacă la Constanța între cari și d-na Pruteanu. Altă parte joacă la Tecuci.

*

Profesorul dr. Iulius Wiesner a fost ales rector al universității de Viena.

*

In laboratoriul pyrotechnic din Gratz a avut loc o explozie care a costat viața cîtorva oameni.

*

Pentru noul proces Zola la Versailles s'a nemerit jurat suplimentar savantul *Gabriel Monod.* Se știe că acesta e unul din cei mai fervenți apărători ai lui Emile Zola pe care l'a și găzduit la Versailles.

ECLIPSĂ

...Vezi bine, aş fi vrut, iubito,
Cum îţĭ jurasem pe vecie,
Iubirea mea în toată viaţa
Să ţi-o păstrez eŭ numaĭ ţie.

Dar între noĭ ne puse soarta
Ca din senin, o altă fată,
Cum luna 'ntre pămînt şi soare
Se pune-asemeni cîte-o dată,

Şi azĭ zadarnic jurămîntul
Să-mĭ împlinesc, iubito, vreĭ:
Tu te-aĭ întunecat, de-atuncia
Cealaltă arde 'n ochiĭ meĭ!...

Ioan I. Tăutu.

Epilogul trădăreĭ

Ceea ce s'a prevăzut, se'ntîmplă.

Opera de tradare a d-luĭ Dimitrie Sturdza Miclauşanul, începe a primi consacrațiunea eĭ definitivă.

Luptele seculare pentru reînvierea romanismuluĭ au fost destinate să primească lovitura de moarte din partea uneĭ fiare cu figură de om și care peste toate se maĭ pretinde și romîn.

„Gazeta Transilvanieĭ" sub titlul de „comisiune ministerială" dă următoarea ştire:

Aflăm că în urma cunoscutelor concluze ce aŭ fost aduse din partea sinoadelor parochiale extra-ordinare ale bisericeĭ S-tuĭ Nicolae din Scheiŭ şi a bisericeĭ S-teĭ Adormirĭ din cetate, în cauza susţinereĭ şcoalelor centrale romîne din loc, ministrul unguresc de culte şi instrucţiune publică a dispus trimiterea uneĭ comisiunĭ de 7 persoane, care va avea să cerceteze, dacă situaţiunea financiară a bisericeĭ S-tuluĭ Nicolae şi starea şcoalelor stă în consonanţă cu amintitele concluze ale sinoadelor.

Comisiunea, care constă din bărbaţĭ de şcoală şi funcţionarĭ înalţĭ din ministerul de finance, va sosi la Braşov încă mîine dimineaţă.

De sigur că comisiunea va constata numaĭ ceea ce convine ungurilor.

INFORMAŢII

Abonamente de Vilegiatura

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

ÎN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

— —

Industriaşiĭ localĭ convocaţĭ în scop de a se consfătui asupra expoziţieĭ din Paris, s'aŭ adunat alalta-ierĭ în localul camereĭ de comerţ.

Eĭ și-aŭ manifestat dorința de a expune produsele fabricelor lor, cu condiția ca terenurile necesare să le fie cedate în mod avantajos și ca produsele să fie scutite de spesele poştale şi vamale.

In sensul acesta, prezidentul camereĭ va interveni pe lîngă comisia de la ministerul domeniilor.

Aŭ respuns la apel d-niĭ: Katz şi Bernştein, periĭ de lux; S. Braunştein, hămurar; V. Alexandrescu, cofitar; Wechsler şi Daniel destilărie de cognac; Weinreb, cicoare; G. Caracaş, ciobotar; C. D. Buznea, muştar; I. şi N. Lichtenstein, mobile sculptate: S. Goldental, hîrtie de ţigară şi cartonaj; Olga Mironescu, ţesetoriĭ; fraţĭ Alexiade, cofitarĭ.

— —

Tribunalul de comerţ avea să se pronunţe ierĭ asupra cererilor de declarare în stare de faliment a d-lor M. Silberman bancher şi E. Grünberg sticlar. cea d'întăiŭ cerere s'a amînat, iar a doua nu s'a maĭ desbătut—o aranjare intervenind între creditor şi debitor.

— —

La locuinţa sa, din strada Veche, s'a sinucis astă-noapte, tăindu-şĭ gîtul cu un cuţit, evreul Şaia Sufrin.

El a fost găsit astă-zĭ dimineaţă, fiind deja în agonie. Transportat la spital, evreul a sucombat după o oră.

Nu se cunosc încă motivele carĭ l'au determinat să-şĭ curme firul vieţeĭ.

— —

D. maior I. Dumitriu, inspectorul circonscripţieĭ II geandarmĭ ruralĭ, în cursul săptămîneĭ trecute a inspectat companiele de jandarmĭ din Fălciu şi Tecucĭ pe care le aŭ găsit destul de bine în privinţa muniţiunei, casarmamentuluĭ şi instrucţiuniĭ.

Cu această ocazie d. maior Dumitriu a recomandat inspectoratuluĭ general pe serjentul ajutant Nicolaiţă din compania Fălciŭ, spre a fi recompensat pentru activitatea şi zelul ce pune în aducerea la îndeplinire a serviciuluĭ.

Acum d. maior Dumitriu inspectează compania de Tutova.

— —

Ancheta de la Pădurea Blăgeştĭ proprietatea Epitropieĭ sf. Spiridon.

Astă-zĭ se face ancheta pagubelor cauzate epitropieĭ sf. Spiridon, în pădurea de pe moşiea Blăgeştĭ, de către d. silvicultorHaleriu şi despre care pagube am vorbit anterior.

Comisia de anchetă se compune din d-niĭ Epitrop Şendrea, Pogonat, Neculcea, şeful Inginer şi Damian, şeful ocoluluĭ silvic din localitate.

Se ştie că, despre un raport a d-luĭ Neculcea prin care cere ancheta, dînsul arată că pagubele causate epitropieĭ de d. Haleriu se urcă aproximativ la suma de 200,000 leĭ.

In privinţa comisieĭ de anchetă avem ceva de obiectat.

Modul cum s'a constituit dînsa nu este tocmaĭ convenabilă, de oare-ce atît d. epitrop Şendrea cît şi d. Director Pogonat sunt implicaţĭ de drept în această pagubă, pe motiv că d-lor aŭ încheat şi semnat alăturea cu silvicultorul Haleriu transacţiunile intervenite între Antreprenorĭ şi Spiridonie.—Aci de drept se impunea ca comisiunea de anchetă să se compue din treĭ silvicultorĭ vechĭ aĭ statuluĭ singurĭ competenţĭ în astfel de materiĭ.... dar:

Ne rezervăm dreptul a reveni odată cu aratarea resultatuluĭ ancheteĭ şi asupra moduluĭ cum a operat, de şi suntem convinşĭ escluzînd persoana d-lor Damian şi Neculcea că şi această daună destul de simţitoare se va face *muşama.*

— —

Baia "populară"

Alaltaierĭ s'a deschis o secţie a vestitei băĭ turceştĭ: baia populară.

I s'a dat această poreclă pentru că, faţă cu preţurile scăzute, baia este destinată muncitorimeĭ.

Orĭ, de fapt baia aceasta numaĭ proletaruluĭ nu poate servi. Ea funcţionează, în adevăr, într'un timp în care muncitorimea e la lucru şi se închide tocmaĭ la ora la care lucrătorul de tot soiul, mergînd acasă, scaldat în sudorĭ, ar considera o baie bună şi ieftină, ca o adevărată mînă cerească.

Baia populară *funcţionează de la 7 ore dimineaţa, pînă la* **6** *ore seara.*

Cînd s'ar putea îmbăia poporul? *Lucrul durează în acele ore, In recreaţia de la 12—1, muncitorul trebue să prefere mîncarea înaintea băieĭ.*

Supunem cazul directoruluĭ băeĭ şi, atît în interesul material al băieĭ, cît maĭ ales, în acel al muncitorimeĭ, cerem ca baia să rămîe deschisă pînă la ora **8**.

— —

D. George Panu a sosit astă-zĭ dimineaţă în Iaşĭ.

— —

In fine după multă greutate, comuna a numit pe Gheorghe Stefăniu din piaţa Sf. Spiridon şi Turculeţ din piaţa hăleĭ, ca măcelarĭ Comunalĭ. Eĭ aŭ şi început a vinde carnea ce o ia de la comună, însă tot cu 75 banĭ chilogramul.

— —

Din Negreştĭ ni se comunică moartea luĭ Const. Arghiropulo, primarul aceleĭ localităţĭ.

— —

D. locotenent colonel Mustaţă, comandantul regimentuluĭ 7 calaraşĭ din localitate, a fost numit inspector al jandarmerieĭ rurale din ţară.

— —

Circul domnuluĭ Gustav Hutteman, bine cunoscut bătrînilor ieşenĭ, va sosi peste puţin timp în oraş.

Circul va fi instalat pe locul viran situat peste drum de Jockey-Club.

— —

Ni se scrie din Bîrlad:

D. General Iarca, comandantul Corpuluĭ al 4-lea a terminat inspecţia generală la regimentul Cantemir No. 12. Inspecţia a început cu tragerea la ţintă, unde o companie a executat tragerea în faţa d-luĭ gereral la distanţă de 400 metri.

După ce s'a asigurat de resultatul tragereĭ la ţintă, a procedat la inspecţia recruţilor concentraţĭ, care a durat de la orele 7 dimineaţa şi pînă la 12½ din zi, terminîndu-se cu defilarea.

Cu ocazia inspecţieĭ la cîmp a avut loc şi examenul sergenţilor plutonierĭ Vasiliu şi Manoliu, carĭ ambiĭ aŭ corespuns în mod satisfăcator, şi în curînd vor fi avansaţĭ sub-locotenenţĭ în miliţie.

După amiază, d. general, a examinat toţĭ ofiţeriĭ din toate elementele, iar în ziua de 13 a visitat localul căzărmeĭ regimentuluĭ de infanterie.

După informaţiunile ce avem, d. general Iarca, a rămas foarte mulţumit de această inspecţie.

— —

D. inginer şi profesor universitar Fangrati va sosi la 1 Iulie la Iaşi pentru a face noĭ sondagiĭ ca să găsească apa necesară Universităţeĭ şi celor-l'alte şcolĭ.

D-sa va începe sondagiile tot la Valea Lupuluĭ, va cerceta conductele de la aceste isvoare pînă la Castelul Apelor şi tot odată va căuta să afle şi cauza pentru care de şi cercetările făcute la Valea Lupuluĭ aŭ dovedit că sunt zilnic 80 m. c. apă, totuşi la Universitate nu se scosese de cît 54 m, c.

D. Pangratti va sta aproape toată vara în Iaşi.

— —

Autorul maĭ multor furturĭ prins

D. Vasile Botez şeful siguranţeĭ astă-zĭ a prins pe *Iosef Mazurkevicĭ* zis şi Vasile un băet ca de 18 anĭ autor a maĭ multor furturĭ; interogat el nu a tăgăduit, arătînd că în adevăr el a făptuit maĭ multe furturĭ, între care acel de la M. Goldştein şi din Tîrgu de Sus unde a furat nişte arme.

El a declarat că toate lucrurile ce le-a furat le da în banĭ luĭ Ghiţă Ionescu, crişmar din poarta Rivalet din Bucium, unde era şi gazda luĭ şi că baniĭ ce lua de la el, îĭ juca tot acolo la popicĭ.

Imediat s'a transportat la Ghiţă Ionescu unde faţă cu Mazurkevicĭ a făcut percheziţie găsind o sumă de obiecte, între care: puştĭ, linguriţe, argintăriĭ, pînzurĭ, batiste de matasă şi altele.

Eĭ se află arestaţĭ la siguranţă unde se ancheteazăfaptele.

Am putut observa că siguranţa este transformată în un adevarat *Bazar* prin mulţimea diferitelor obiecte găsite.

Se crede că acest Mazurkevicĭ să fie autor a vre-o 12 furturĭ.

Onoare decĭ şefuluĭ siguranţeĭ Vasile Botez.

— —

La spitalul Sf. Spiridon a fost internat individul Tanasă Căpăţînă atins de alienaţie mintală.

— —

Femeia Tasia Serban s'a plîns poliţieĭ că i-a dispărut copilul eĭ numit Vasile de 12 anĭ.

— —

Asară pe la oarele 10, Ilie Tanistru încarca pietre de ale comuneĭ într'un cotiugar. Fiind surprins de poliţie, Ilie a fost arestat.

— —

Gh. Odobasi din str. Nicoriţeĭ, pe cînd mergea pe stradă a surprins pe Ilie Solomon din strada Pantelimon No. 2 pe cînd vroia să-ĭ fure din buzunare.

— — —

Stefan Rocaciuc pe cînd curăţia latrinele de la casele d. Mendel Grün din strada Unireĭ No. 12, a căzut în latrină. Sărindu-ĭ în ajutor oameniĭ ce eraŭ cu el l'aŭ scos aproape sufocat, însă după puţin timp ş'a revenit în fire.

— —

C. Popovicĭ, fost comersant, actualminte pristav la căruţele Comuneĭ, aseară în str. Păcurarĭ, întîlnindu-se cu soţia sa, cu care este în divors, a sărit la ea, maltratînd'o şi ameninţînd'o cu revolverul spre a o ucide. In acest interval, venind serjentul, a ridicat pe Popovicĭ ducîndu-l la secţia I, unde se află deţinut.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA III

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Maşinismul schimbăreĭ este următorul: dinţiĭ dentiţiuneĭ a doua începe a creşte de dinăuntru în afară, de jos în sus, apasă în creşterea lor dinţiĭ de lapte în spre afară, care perzînd nerviĭ şi vasele lor sanguine, încep a se clătina şi cad saŭ se scot şi dinţiĭ dentiţiuneĭ a doua apar. Schimbarea dinţilor de lapte se face după aceeaşĭ ordine după care a apărut. După schimbarea celor 20 dinţĭ a primeĭ dentiţiunĭ maĭ cresc la vîrsta de 11—12 anĭ încă patru măsele. In treacăt fie menţionat că la vîrsta de 20—25 de anĭ maĭ cresc patru măsele care se numesc dinţiĭ de înţelepciune.

Apariţiunea întîrziată a primilor dinţĭ incisivĭ, adecă apariţiunea lor abea după împlinirea vîrsteĭ de un an, denotă un organism slab, o desvoltare nu tocmaĭ normală a sistemuluĭ osos. Căderea dinţilor de lapte înaintea împlinireĭ vîrsteĭ de şease anĭ, înseamnă o stare anormală, vicioasă a funcţiunilor de nutriţiune.

Ar trebui se mĕ maĭ ocup aci şi de desvoltarea normală a sensurilor şi a intelectuluĭ, care face asemenea parte din asambleul pentru apreciarea mersuluĭ regulat al desvoltăreĭ unuĭ copil, dar găsesc maĭ practic de a mă ocupa de aceste maĭ departe la capitolele respective.

SCRISOAREA IV.

Mult stimată Doamnă!

Mĕ asiguraţĭ că preludiul meŭ nu v'a suparat de loc, ci din contra v'a interesat mult şi că sunteţĭ foarte răbdătoare cînd e vorba de o chestiune care vă interesează. Vĕ mulţumesc pentru aceste puţine cuvinte încurajătoare, căcĭ drept se vă spun am început a mĕteme că forma sub care tratez subiectul are un aspect prea scolastic; dar ce să fac necesitatea se impune, cînd vorbeştĭ cu un laic de la care nu poţĭ pretinde se aibă cunoştinţĭ statistice medicale, cunoştinţĭ anatomo-fisiologice, trebue să'ĭ daĭ toate explicaţiunile necesare pentru a'l convinge de cele zise, pentru a'l face se înţeleagă necesitatea creştereĭ sistematic-igienic al copiilor.

Iaşĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de ramura silviculture ĭ.

Vin de Vînzare
Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

De Inchiriet casele Pavli situate în strada Carol, în faţa grădineĭ publice, avînd două apartamente, şura, grajdiurĭ, pivniţă, florărie, livadă etc. A se adresa la redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg
Usina centrală de Electricitate din Iaşi
Representant Inginer S. MARCU
Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţii pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la disposiţiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Galați, 17 *Iunie* 1898.

Cinquautin vagoane 30 870 vag. dok.

Popușoi roș hect. 3000 hect. 78 500 hect. lei 7 bani 25 magasie. Pepușoi roș hect. 2000 hect. 80 aect. 7 lei mag. Popușoi roș 4500 hect. 78 hect. 6 lei 27½ șlep. Secară 7000 hect. 65 hect. 5 lei 40 bani mag.

Note literare

O scrutare dicționarului lui L. Șăineanu de V. Săghinescu, institutor pensionar. O broșură de 110 pag. 8°/₀. Iași, „Dacia" ; Prețul 1.50.

Nimic nu e mai greu de cît a-ți da seama de calitatea unui dicționar, căci dicționarul nu e o carte de lectură curentă, care să te emoționeze și deci răpede să-ți dee impresiunea calității sale. Dicționarul e o operă migăioasă și deci pentru a-ți da seamă de el trebue multă migăială.

Cine ar avea răbdare să purice tot dicționarul lui *Damé*! Ei bine un *Gheorghiu* de la Pomîrla l'a forfecat și a găsit 4200 greșeli numai în partea franceză.

Analiza unui dicționar cere o strădănuință în cercetare mai-mai ca și aceea de a-l face.

A te pronunța de la prima vedere de calitatea unui dicționar e și greșit și ne corect. Ori-ce apreciare de asemenea natură miroasă pe departe a speculă și numai editorul e silit a-și lăuda marfa odată cu tipărirea, iar a cetitorului e a o primi cu rezervă.

Lucrarea d-lui V. Săghinescu presupune muncă și încă muncă încordată. De sigur Săghinescu e un condeiu puțin cunoscut, dar adesa în ceĭ micĭ vedem hărnicie mare. Lucrarea aceasta e 4-a lucrare tipărită a d-lui Săghinescu și o continuare crescendo a minuțioaseĭ lucrărĭ: *babilonia ortografică* (Iași 1889).

Dacă la 1889 d. Săghinescu vorbea de o babilonie romînească în ortografie, putem să-ĭ zicem că în ardoarea de a scoate la iveală toate greșelile din Șaineanu a căzut în păcatul lipseĭ de un *plan judicios*. Zicem plan, căcĭ planul e al omului; greșelile însă constatate sînt rodul studiului. Știm că *cine divide învață*; aicĭ însă prea multele divisiunĭ și tablourĭ sînt o îngreuiare pentru cetitor. Totuși l'am cetit pe Săghinescu tot, căcĭ am admirat stăruința în munca depusă în curs de un an și jumătate.

Pe mine nu mă interesează defectele și lipsurile lui Șaineanu. Defectele persoaneĭ sale s'au resfrînt și în studiile sale: presumptios de sine a nesocotit adevărata *cultură*. Un filolog, cum e Șaineanu, lesne poate aluneca la cele maĭ micĭ greșelĭ de fapte. Gramatica e o știință de vorbe, dar știința de fapte e imperios cerută la autorul unuĭ dicționar. Eu cred că de la capăt la fine greșala capitală în Șaineanu e nu atîta lipsurile de cuvinte și de limbă, ci absoluta necunoaștere de fapte.

Cu toțiĭ știm că cuvintele nu spun substanța lucrurilor, orĭ definițiunile nu se dau de cît prin cunoașterea lucrurilor. Plecînd de la această greșală de fapte, D-sa a devenit nesocotitor de meritele altora, chestie de perspectivă.

Ceea ce mă interesează maĭ mult e figura criticului, a luĭ Săghinescu.

Om muncitor prin escelență, habotnic de muncitor, crede că servește o cauză sfîntă—și foarte bine face—răscolind și răsfoind filă cu filă lucrurĭ, care la vrista sa, ar părea altora indeferente. In loc de a-și perde vremea cu ocupațiunĭ comune pensionarilor, d-sa dus de ardoarea tinereții, își trudește mintea cu lucrurĭ intelectuale. Chestiile economice, sociale și politice îl interesează, D-sa vede un pericol în starea actuală de lucrurĭ, evreiĭ par a ne cotropi pe toțĭ, îĭ combate, le declară războiŭ, da, căcĭ Săghinescu e antisemit declarat, și în veriga ocupațiunilor sale *Scrutarea* e o armă maĭ mult contra semiților. Evreiĭ ne necinstesc limba, literațiĭ noștri, etc. etc. Acesteĭ ideĭ D-sa îĭ consacră minute, ceasurĭ, zile, lunĭ; zi și noapte îl vezĭ ocupat cu chestiunĭ ce pe alțĭ pensionarĭ îĭ lasă recĭ.

Cine nu s'a dus dimineața spre Copoŭ și nu a văzut pensionarĭ carĭ cu pas măsurat călca pămîntul până la rondul al 2-lea, cu gazeta în mînă; nepăsător la orĭ ce. Mișcarea le face bine; Vinișorul și firiptura îĭ așteaptă acasă: apoĭ un somn bătrînesc să le odihnească ciolanele; iată ce fac pensionariĭ.

Săghinescu nu face parte din aceștia. El e un intelectual și la 55 de anĭ ca și la 25 anĭ. Vrista nu l'a schimbat. Deprins din tinerețe cu o muncă intelectuală bine organizată, D-sa a adaus ceas cu ceas, zi cu zi la cunoștințele sale și azĭ d. Șaineanu are un critic foarte conștiincios în persoana d-luĭ Săghinescu.

Dacă pe lîngă justețea de fond maĭ punem inima aprinsă de Romîn în judecarea celor românești, ne vom da samă maĭ bine de această lucrare căreia îĭ dorim un succes pentru ca la a doua ediție să îndeplinească și un plan maĭ sistematic în tratare.

Gh. Ghibănescu.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

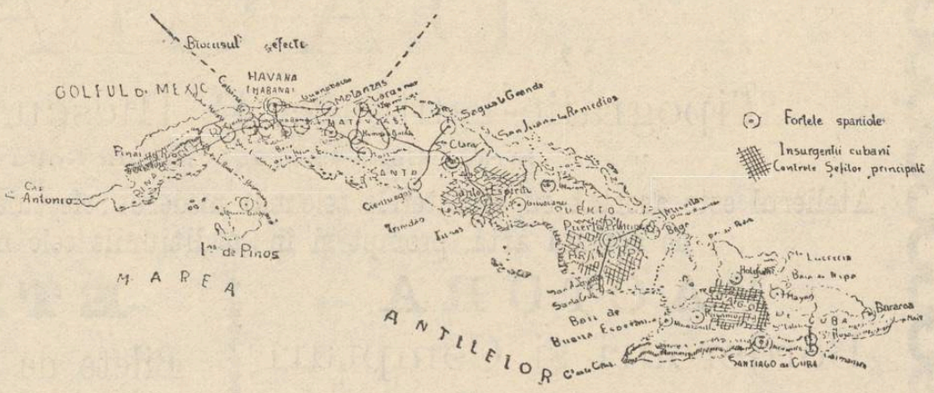

Viena 17 Iunie.

Depeșĭ din New-York spun, că avant garda trupelor americane se află în tabără la țărmul rîuluĭ Guama. Orașul Santiago se vede la o distanță de cincĭ mile în direcțiune vestică. Ofițeriĭ americanĭ recunosc greutățile ce aŭ de învins la luarea orașuluĭ Santiago de oare-ce acesta este bine fortificat.

Eĭ zic că nu vor ataca orașul pînă cînd nu vor sosi ajutoarele cu tunurile de asediŭ.

— Papa de la Roma a rĕspuns cerereĭ de intervențiune, că dînsul va face numaĭ rugăciunĭ ca rĕsboiul să înceteze, dar nu va putea să intervie.

— O depeșă din Londra anunță că prin cercurile politice de acolo se vorbește că guvernul Statelor-Unite a început viĭ tratative cu guvernul englez insistînd că acesta să împedice trecerea escadreĭ amiraluluĭ Camara prin canalul de Suez.

Londra 17 Iunie.

Din New-York sosește o telegramă care spune că orașul e foarte impresionat pentru perderile suferite de regimentul de cavalerie de sub ordinele generaluluĭ Young, în cursa din pădure pe care le-aŭ întins-o spanioliĭ.

Soldațiĭ aceluĭ regiment sunt aproape toțĭ notabiliĭ din New-York și multe familiĭ sunt în doliŭ.

Madrid 17 Iunie

Opinia publică de aci, care părea adormită de la începutul rĕzboiuluĭ, pare că s'a deșteptat și a început să se agite.

Se citesc cu pasiune depeșile de là Santiago și se comentează cu multă însuflețire pe străzĭ și prin cafenele. Oameniĭ bine informațĭ par că se tem că escadra amiraluluĭ Cervera, slăbită prin debarcarea uneĭ marĭ părțĭ din echipagiile sale și din tunurĭ, să nu cadă în mîna americanilor.

Paris, 17 Iunie.

Cu toate că se răspîndise svonul că guvernul american ar fi intervenit pe lîngă cel englez spre a împedeca escadra amiraluluĭ Camara de a trece prin canalul de Suez, o telegramă sosită din Londra spune că escadra spaniolă ar fi trecut deja canalul.

— Telegramele sosite din Madrid spune că, după știrile oficiale sosite din Havana, trupele americane de sub comanda generaluluĭ Schafter s'aŭ retras la țărm spre a aștepta să le sosească ajutoare.

Unele ziare de aicĭ susțin că, cu toate ajutoarele ce vor sosi, americaniĭ vor înainta cu mare greutate din lipsa de apă și-a mareĭ căldurĭ care domnește acolo. Setea și insolația fac maĭ multe victime printre americanĭ de cît gloanțele spaniolilor. Chiar caiĭ trupelor americane mor pe fie-care moment.

— O telegramă sosită din New-York spune că insurgențiĭ din Cuba vor încerca de a tăia calea trupelor spaniole comandate de generalul Luca Pondo, carĭ aŭ plecat din Havana spre a întări trupele generaluluĭ Linares. Dasă această încercare va izbuti, atuncĭ situația generaluluĭ Linares va fi foarte critică.

— Comandantul trupelor americane a anunțat guvernul din Washington că a ocupat o poziție pe care o părăsiseră spanioliĭ și care poziție se află la treileghe de Santiago.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Sinuciderea din Capitală

Corespondentul nostru din capitală ne-a telegrafiat erĭ despre incercarea de sinucidere a doamneĭ Rossetti.

El complectează azĭ relația, prin următoarele amănunte:

O dramă mișcătoare a emoționat aseară întreaga populațiune a stradeĭ Lucacĭ și a învăluit în jale și desnădejde o familie onorabilă.

Tînăra doamnă Elena Rosetti, locuind la părințiĭ săĭ, d. Al. Bacaloglu, domiciliat în strada Lucacĭ 30, a încercat să-și pună capăt zilelor, trăgîndu-și un foc de revolver în partea dreaptă a pieptuluĭ.

Cauzele acestuĭ act de disperare sunt foarte gingașe și intră în domeniul intim al vieții în căsnicie al doamneĭ Rosetti.

Sunt douĭ anĭ de zile de cînd nefericita doamnă, pe atuncĭ domnișoară, în vîrstă numaĭ de 17 anĭ, se amorezează cu o patimă nebună de tînărul poet Radu Rosetti.

Toate stăruințele puse de familie pentru a împiedeca pornirea sufletească a feteĭ fură zadarnice și în cele din urmă părințiĭ accedară la căsătoria fiiceĭ lor cu d. Rosetti. După căsătorie, tineriĭ soțĭ plecară în străinătate, unde viața lor fu un șir de zile fericite, cum nu se pot vedea de cît la douĭ tinerĭ cu adevărat îndrăgostițĭ unul de altul.

Această fericire a fost însă de scurtă durată.

Intorși în țară, viața lor luă o repede și violentă schimbare. Zilele de fericire de odinioară fură înlocuite cu amar și cu necazurĭ. Tînărul menagiŭ duce cu greŭ viața.

După un an de căsătorie, eĭ aŭ o copilița; greutățile de traiŭ, lipsa de mijloace, le face viața din ce în ce maĭ grea și, soțul deznădăjuit de acest fel de traiŭ, decide să rupă legăturile carĭ cu un an de zile înainte, îĭ împreunase, în dragostea lor fără de marginĭ. El intentează acțiune de divorț soțieĭ, care e și trimisă, împreună cu mică eĭ copilița, la domiciliul părinților.

Lovitura a fost puternică. Tînăra d-nă, care iubea încă cu aceiașĭ patimă pe bărbatul săŭ, văzîndu-și tot edificiul fericireĭ sale sfărîmat, într'o clipă, e în culmea deznădejdeĭ.

De cînd a fost silită să părăsească domiciliul soțuluĭ, sărmana femee n'a maĭ avut zi senină. Tristă și nemîngîiată își petrecea tot timpul îngrijind de creșterea copiliței, singura amară mîngîere a nenorocireĭ sale. Timp de cîte-va lunĭ d-na Rosetti ducea acest traiŭ isolat și melancolic.

Vremea, în loc să aducă uitare, a înrăit maĭ mult starea sufletească a tinereĭ nefericite. Melancolia se accentua pe zi ce trecea și starea aceasta începu să îngrijească în mod serios pe părinți carĭ aveaŭ o adevărată adorație pentru copila lor. Nimenĭ nu se gîndea însă la un așa fatal deznodămînt.

Erĭ seara, pe la orele 7, d-na Rosetti, profitînd de un moment cînd părințiĭ săĭ lipseaŭ de acasă, s'a retras în camera sa și și-a tras un foc de revolver în partea dreaptă a pieptuluĭ.

Zgomotul detunător a înspăimîntat întreaga familie. Cu toțiĭ alergară în camera d-neĭ Rosetti. Un spectacol oribil. Nefericita tînără era căzută pe pat, în nesimțire și într'un lac de sînge. Ea avea încă mîna încleștată pe arma cu care a voit să-și dea moartea. Desperarea întregeĭ familiĭ fu imensă. Jalea care se respîndi în întreaga casă nu se poate descrie. D. Al. Bacaloglu, nenorocitul părinte, fu cuprins de un teribil acces de nervĭ din care cu mare greutate a putut să-și revie.

Un medic fu chemat de urgență. D. dr. Fiala, sosit lîngă patul ranitei, reuși cu multă greutate să estragă glontele din rană, care străbătuse plămînul drept și se înplîntase în omoplat. Starea tinereĭ nefericite era cît se poate de gravă, desperată chiar. Medicul i-a aplicat maĭ multe injecțiĭ sucutanee, pentru a evita o criză fatală.

Primele îngrijirĭ aŭ folosit întru cît-va căcĭ aŭ împedicat criza iminentă.

Radu Rosetti era în oraș cu maĭ mulți prietinĭ cînd i s'a adus trista știre. Nenorocitul tînăr a rămas ca trăsnit. S'a dus imediat către locuința soțieĭ sale, dar n'a avut curagiul să intre înăuntru.

Cu lacrămile în ochĭ și cu inima strînsă de durere, el s'a interesat, și a luat informațiunĭ de la vecinĭ și de la sergentul din stradă despre starea soțieĭ sale. Era foarte abătut tînărul poet cînd a plecat din strada Lucacĭ. Se zice că nenorocirea care îl lovește l'a zdruncinat în așa fel în cît a și părăsit capitala azĭ dimineață, plecînd nu se știe unde.

Starea nefericiteĭ doamne continuă de a fi desperată. Azĭ dimineață medicul a lăsat oare-cari speranțe familieĭ, în cazul cînd nu se va ivi vre-o complicație.

Nenorocirea e fără seamăn.

In speranță de a putea din nou *momi* pe aurelianiștĭ făcînd să strălucească în ochiĭ acestora vacanțe de portofoliurĭ ministeriale, d. Dimitrie Sturza a scris din Carlsbad d-luĭ Cantacuzino, că are intenția de a sacrifica pe d-niĭ Pallade și Stolojan.

Iată lista candidaților preparați în particular admiși să depuie examenul de cl. VII odată cu eleviĭ liceuluĭ internat.

Comisiunea se compune din d. Aron Densușanu președinte, d-niĭ Al. Filippide, I. Găvănescu, P. N. Culianu și Al. C. Poppvicĭ, membri.

Aburel Paul, Agaric Cleopatra, Anastasiu Eugenia, Andrievicĭ Ana, Barjovanu E., Bătuterescu Paulina, Belissimus Marcu, Bontă Gh., Brăteanu M. Elvira, Buk Max, Cati Strul, Celibidache Paul, Costache Aneta, Cristu Ioan, Cugler Maria, Culianu Ada, Cuparencu Ioan, Devitari Aspasia, Donat Adela, Donea Alexandru, Eraclide Alice, Filipide Eugenia, Filati Anton, Galmoiu Stere, Ghinea Aurel, Ghițescu Elena, Grünspan Matilda, Gusti Dimitrie, Herțan Gheorghe, Ivan Aglaia, Ivan Ortansa, Ivanovicĭ Elena, Iorgulescu Dicu, Iosub H. Avram, Lalu Petru, Linke Ricard, Macarovicĭ L. Maria, Manoliu C. Maria, Manoliu G. Maria, Manoliu Ioan, Manoliu Vasile, Margoșas Max, Matasar Elvira, Nedelcu Grigore, Nițescu Constanța, Pălărieru A. Leiba, Pantazopulo Fotinia, Panu Elena, Păun Elena, Polichron Dimitrie, Rășcanu Gheorghe, Rosiadi Elisa, Rogojină Mihaĭ, Roșu Teodor, Schapira Charlotte, Șeptelicĭ Mihaĭ, Șor Alexandru, Șoarec Ioan, Stan Dimitrie, Stoianovicĭ Ioan, Svartz Sofia, Tătărășanu Elena, TeodorescuZoe, Teofănescu Maria, Teodor Gh. Maria, Todirașcu Eugen, Tufescu Calipso, Verdeanu Dimitrie, Vereanu Elena, Vesbianu Elena, Vexler Strul, Vincler Alfred, Viltz Cristian, Giurașcu Gheorghe, Voĭculescu Mihail.

Astă seară are loc o importantă ședință la societatea de medicĭ și naturaliștĭ din localitate.

Primăria din Constanța a început deja pregătirile pentru primirea perecheĭ princiare bulgare.

Debarcaderul și gara vor fi frumos împodobite, de asemenea și stradele pe unde va trece cortegiul princiar pentru a pleca la Bucureștĭ.

Un adjutant regal, precum și cîțĭ-va miniștri vor saluta pe AA. LL. RR., de bună sosire pe teritoriul romin.

Plecarea M. S. Regeluĭ la Petersburg

Știrile ce ne vin din capitală spun că în ziua de 15 Iulie viitor stil vechiŭ, Maiestatea Sa Regele va pleca la Petersburg.

Pregătirile ce se fac în Rusia pentru primirea Suveranuluĭ nostru sunt grandioase.

La fruntaria russă Maiestatea Sa Regele va fi întîmpinat de o delegație numeroasă numită de Imparatul Nicolaie și însărcinată a ura bună venire suveraluĭ Romînieĭ cînd va pune piciorul pe pămîntul mareluĭ imperiŭ vecin.

Pentru găzduirea Maiestățeĭ Sale Regeluĭ s'a pregătit palatul Anitciof.

Se crede aproape sigur că d. Sturdza nu va însoți pe Suveran la Peterburg.

Maĭ multe ziare din capitală aŭ publicat după moartea def. C. Exarcu, un adevărat roman destăinuind că defunctul ar fi fost însurat și a avut chiar o copilă, sunt maĭ bine de cincĭ zecĭ de anĭ, în fundul Britanieĭ. Toate amănuntele cele maĭ mișcătoare, coincidențele cele maĭ ciudate fac din acest roman o adevărată capo d'operă a căruia singur defect este că cam miroasă a șantagiŭ.

Procesul de la Huși

Procesul primaruluĭ Triandafil a început, după cum am anunțat în numărul nostru de ierĭ, înaintea Curțeĭ cu jurĭ din Fălciu ierĭ la ora 12 din zi cu întrerupere de 2 oare pentru masa de sară, a ținut pînă la ora 12½ după mezul nopțeĭ cînd jurațiĭ aŭ pronunțat un verdict de achitare asupra ambelor fapte.

Se știe cà Triandafil era dat în judecată de două orĭ. O dată pentru refuzul listeĭ care a provocat amînarea alegereĭ de la 1 Martie și a doua oară pentru refuzul listeĭ care a provocat amînarea alegereĭ de la 25 Martie. Conform cerereĭ reprezentanților celor 10 cetățenĭ, ambele procese aŭ fost juncționate. S'aŭ rîdicat maĭ multe incidente foarte importante din punctul de vedere al chestiunelor de drept. Curtea a admis în contra susținereĭ celor 10 acuzatorĭ, că ministerul public poate pune concluziĭ în instanță, deși după art. 134 ceĭ 10 cetățenĭ țin locul ministeruluĭ public. A admis însă că recusarea n'o poate face procurorul, ci ceĭ 10 cetățenĭ acuzatorĭ.

Curtea în majoritate a refuzat să scoată din numărul juraților pe aceĭ ce dăduse în judecată pe d. Cantacuzino și care decĭ eraŭ parte în proces, de oare ce prin cererea lor susțineaŭ că vinovatul, pentru amînarea alegereĭ, este numaĭ d. Cantacuzino.

In așa condițiunĭ, dată fiind și lucrarea prefectuluĭ și a polițaiuluĭ care își riscaŭ, capul dacă jurațiĭ ar fi infierat pe Triandafil, care la urma urmeĭ, n'a fost de cît instrumentul prefectuluĭ Munteanu. Pe lîngă lucrarea făcută chiar și în timpul suspendăreĭ desbaterilor, pe la casele juraților, prefectul și polițaiul aŭ șezut tot timpul în ședință lîngă inculpat, ca să arăte și maĭ lămurit juraților că se fac solidarĭ cu inculpatul.

Procurorul general Mîndru a aparat pe inculpat susținînd că mariĭ vinovațĭ de amînarea alegerilor sunt d-niĭ de la Curte care aŭ prezidat biurourile electorale.

Susținătoriĭ acuzatoriĭ prevăzînd rezultatul, aŭ căutat să vestejească atît fapta primaruluĭ Triandafil cît și atitudinea procuroruluĭ general, pe care l'aŭ aratat ca complice cu Triandafil, pentru că prin subalternul săŭ procurorul Cojan și-a permis să dee sfaturĭ în scris prezidentuluĭ Donicĭ cum să procedeze la alegere.

Apărarea luĭ Triandafil reprezentată prin 2 avocațĭ aĭ statuluĭ, unul de clasa II-a și altu de clasa I, a fost atît de academică, în cît bietul inculpat s'a simțit nevoit la ora 12 din noapte, să implore pe Curte să-ĭ deie voe să se apere singur.

D. Triandafil cu mînele la pept, cu genunchile încovăete a omuluĭ care cere grație a cerut d-lor jurațĭ să nu uite că aŭ copiĭ, că și d-sa are copiĭ și o condemnare cît de mică i-ar aduce perderea funcțieĭ și decĭ nenorocirea familieĭ.

După 20 de minute de deliberare jurațiĭ iesă cu un verdict negativ. Primul jurat Calognomu se uită surizînd în mod semnificativ către d. Triandafil. Fața acestuia se înseninează. Imediat face un semn polițaiuluĭ Nicu Andreĭ, care iesă din incintă în sală și spune băeților anume pregătițĭ, să strige ura cînd se va auzi cuvîntul *nu*.

Prefectul și poliția, temîndu-se se nu fie póftițĭ afară din sală, aŭ pretextat la un moment dat că aŭ venit chematĭ de d. Tanasă Gheorghiu pentru a-l apara contra d-luĭ general Teleman care 'l pusese la rezon, cu ocazia unor cuvinte imprudente.

Din cauza procesuluĭ Triandafil, Hușiĭ aŭ fost amenințațĭ să fie distrușĭ, în cazul unuĭ incendiu pe acest timp de uscăciune. Caiĭ pompierilor aŭ fost puși la trăsurĭ pentru a aduce pe jurațiĭ ruralĭ.

Un înalt funcționar de la poștă din Iașĭ, a fost chemat la Hușĭ în timpul procesuluĭ, pentru că are un cumnat în lista juraților. D. Manu inspector telegrafo-postal, a asistat tot timpul la desbaterĭ, de și constituția sa delicată suporta cu mare greutate căldura tropicală din sală.

După verdict șeful sergenților în civil, cu vr'o 20 de măturătorĭ și cu 4 scripcarĭ aŭ manifestat la d. prefect Munteanu, care dacă n'a reușit la alegere, totuși a putut reuși la... verdictul juraților.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Porturile spaniole amenințate

New-York 18 Iunie.

Escadra americană de sub comanda amiraluluĭ Watson va fi gata cel mult pînă în zece zile ca să plece spre Spania pentru a ataca porturile Spaniole.

Decretul prezidențial pentru formarea acesteĭ escadre ezte deja semnat de d. Mac Kinley.

Manilla rezistă

Paris, 18 Iunie.

După știrile cele maĭ recente din Filipine, Aguinaldo șeful insurgenților ar fi somat pe guvernatorul Manileĭ ca să se predeie. Guvernatorul însă a trimes respuns că se va apara pînă la moarte.

Situația Manileĭ de și critică, totuși pericolul bombardăreĭ de către flota amiraluluĭ Dewey este pentru moment înlăturat.

Consternația în Statele-Unite

New-York 18 Iunie

Vestea despre dezastrul suferit de cavaleria americană în lupta din apropiere de Santiago aŭ produs o mare consternație în toată țara Statelor-Unite. Orașul New-York este maĭ cu samă adînc impresionat.

Cea maĭ mare parte dintre soldațiĭ trupelor de cavalerie morți în luptă sunt fiĭ de notabili.

Flota spaniolă

Madrid 18 Iunie.

Flota spaniolă de sub comanda amiraluluĭ Camara au trecut canalul de Suez.

Bucureștĭ 18 Iunie.

Starea d-neĭ Rossetti care și-a tras un foc de revolver în coastă continuă de a fi foarte gravă. Soțul eĭ d. Radu Rosetti aŭ dispărut de ierĭ.

Noul cabinet francez

Paris, 18 Iunie.

Programul nouluĭ minister francez cuprinde între altele: impozitul progresiv, iar în chestia Dreyfus ministerul promite că va respecta armata și lucrul judecat.

Bucureștĭ 18 Iunie

Acțiunele Creditului Agricol Romîn sunt în urcare.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI
11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de inginerĭ şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux şi simplă* în toate formatele.

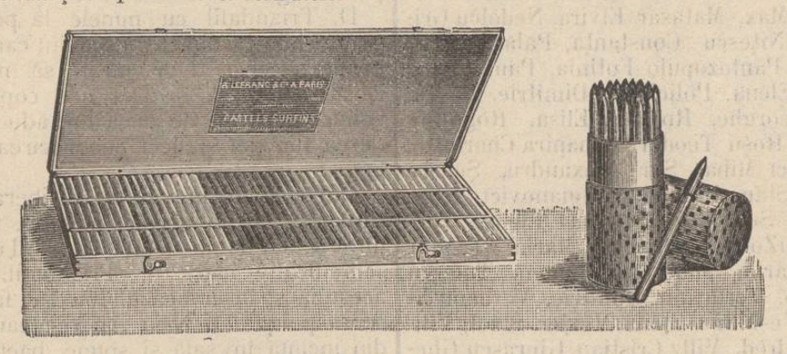

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură şi desemn.* Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşĭ aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Aîné** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÎNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"
Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Carţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ
Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion
Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sarat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloĭ la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o noua combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoana de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen $^{1}/_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* impreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farturioare, Victoria.

56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţa de aşa ceva, să-şi comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Desfacere de vinurĭ vechĭ

Str. Lăpuşneanu No. 26,—
—colţul str. Banu No. 2

Din cauză de mutare *desfac cu preţurĭ reduse* o cantitate de peste 2000 vedre vin, roş şi alb de: Odobeştĭ, Cotnarĭ, Nicorescĭ etc., din recoltele anilor 1882—1897.

Se în provincie expediez contra *ramburs* ntităţĭ până la 50 litrurĭ în butoaie caŭ sticle.

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

D-r Med. S. Sufrin
Iaşi.—9 Str. Palatul 9
Consultaţiunĭ de la 8—10 a. m. şi de la 3—5 p. m

Iasi — „DACIA", Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 41 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SIMBATA 20 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DUBLA CRIMA DE LA ROMAN

FAŢA CU ŢARA

— —

Ne-am silit a arăta că puterea uzează un partid şi faţă de tron şi faţă de ţară. Cetitorul a observat că uzarea faţă de tron se face maĭ mult pe chestia politiceĭ externe, în care pînă acum M. S. Regele are primul cuvînt; iar uzarea faţă cu ţara se face prin nelegiuirile şi călcările ce un guvern le făptueşte faţă cu cetăţeniĭ.

Am arătat că în 1895 Oct. retragerea guvernuluĭ conservator s'a făcut în mare parte pe chestia externă, uzîndu-se faţă cu tronul. Agitările necumpănite ale liberalilor pe tema naţională; chipul cum se adusese această chestie la senat, şi maĭ pre sus de toate vizita Imparatului Frantz-Ioseph, iată atîtea motive care aŭ dictat retragerea.

Din contra şi la 1888 Martie 14, ca şi la 1896 Noembre, guvernele liberale a luĭ I. Brătianu şi Dim. Sturdza s'aŭ retras uzîndu-se faţă cu ţara.

Vom căuta a aduce aicĭ încă o deosebire.

Ţara se poate împărţi în două: *ţara legală* şi *ţara reală*. Ţara reală e majoritatea cetăţenilor, care nu se amestecă direct în politică, ci îşĭ caută de afacerile lor, indiferent de cine e la putere. Ţara reală se mişcă cu greŭ, dar şi cînd îşĭ dă părerea, apoĭ ea este hotărîtoare.

Ţara legală pare a fi reprezentaţiunea naţională, şi o mare parte din funcţionariĭ politicĭ. Acestea se poartă de alte considerente, ce pot sta în contrazicere făţişă cu ale ţăreĭ reale.

Să ne explicăm.

Poate un guvern săvîrşi cele maĭ infamante fapte supt raportul ţăreĭ reale; poate atinge biserica, armata care-s ale ţăreĭ întregi; ţara legală va sta nepăsătoare, ba va lua parte directă la acele fapte reprobate, căcĭ cum ar putea un guvern comite asemenea nelegiuirĭ, dacă n'ar avea concursul majorităţilor sale?

Ţara reală simte şi apreciază cu bunul simţ; lumea legală îşĭ are falşificat bunul simţ, căcĭ vede şi judecă lucrurile din punctul de vedere îngust al spiritului de partidă.

Şi nu fără oare care dreptate s'a dat epitetul de *mameluci* representanţilor ţăreĭ legale, căcĭ eĭ se poartă după interese pur de partidă politică, iar nu de ţară reală.

Ar zice cineva: dar ce-ĭ aceia ţară reală? Ea nu există; căcĭ întru cît o mişcare din Iaşĭ saŭ Vasluĭ va influenţa asupra soarteĭ unuĭ guvern?

Aşa este.

La noĭ în ţară — de fapt — partidele nu cad prin ţară prin alegătorĭ *numaĭ*; puterea alegătorilor nu e destul de mare pentru a contrabalansa pe cea a coroaneĭ, căcĭ nu e conştientă încă; *dar tot cîntăreşte ceva.*

De şi de fapt capitala dictează prin mişcarea eĭ la răsturnarea guvernelor, probă 1888 şi 1896, dar şi ţara întreagă dă concursul săŭ moral la asemenea mişcărĭ, căcĭ capitala reprezintă chintesenţa ţăriĭ.

După cum în istoria Franţeĭ mişcările din Paris aŭ dictat asupra destinelor regatuluĭ şi republiceĭ, aşa şi la noĭ, care imităm Franţa, mişcările nobile ale capitaleĭ au răsunat în întreaga ţară.

Şi să observăm; nicĭ odată capitala nu se mişcă cînd ţara întreagă nu i-ar da motive de nemulţumirĭ generale.

Şi decĭ la observarea, ce i'ar face, că ţara reală în masa eĭ este nepăsătoare de mişcările politice şi că numaĭ capitala se mişcă, se poate foarte bine obiecta, că în sistemul centralizător de azĭ capitala reprezintă floarea aleasă a spiritului ţăriĭ reale.

Dar această ţară reală e cu mult maĭ mare de cît ne-o închipuim noĭ. In ea intră toată suflarea romînească. Cît de mult n'a simţit ţara reală de la noĭ cînd cu procesul memorandului!

Cît de mult nu simte acum toată suflarea romînească, în chestia trădăriĭ naţionale cu şcoalele din Braşov!.

Şi nu ştim ce ne rezervă viitorul, dar noĭ atîta amintim: că un partid cînd se face vinovat faţă cu tronul, şi decĭ se uzează faţă cu domnia, calea-valea; dar cînd un partid se uzează faţă cu ţara reală *a întregiĭ suflărĭ romîneştĭ*, cum e guvernul actual, orĭ cît de slugarnică ar fi ţara legală, şleahta mamelucilor, tot vocea naţiuniĭ va triumfa, căcĭ *vox populi vox Dei*; nimic nu poate înăduşi acest desgust al poporuluĭ şi credem că se va adeveri vorba, că după cum toamna se numără bobociĭ, tot la toamnă se vor număra guvernele liberale, dintre care despre cel al d-luĭ Sturza vom putea spune cu poetul: *fuit olim.*

* * *

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Un fapt divers. — Cetim într'un ziar străin următoarea întîmplare:

Văduva Maria Malchsky, femeea unuĭ zidar mort nu de multă vreme, trăia în tîrguşorul Stirchlova, lîngă Stancau în Bohemia în cea maĭ mare mizerie — împreună cu ceĭ treĭ copiĭ aĭ săĭ.

Unul din copiĭ — cel maĭ mic — neînţercat încă o împiedecă maĭ ales să-şĭ agonisească cele de trebuinţă — şi starea aceasta o aduse la disperare.

Se hotărî atuncĭ să renunţe la viaţă şi la suferinţă tot odată — şi hotărîrea fu luată pentru cele patru vieţĭ; a sa proprie şi a celor treĭ copiĭ. Ĭi conduse pe trustreĭ spre un mare iaz din apropiere şi fără multă şovăire făcu vînt celuĭ maĭ mare, — un băietan de zece anĭ. Cu o izbitură puternică îl făcu să se dea afund şi cu răceală fioroasă privi cîte-va clipe cum valul înspumat înghite viaţa copiluluĭ nevinovat.

Cu ceilalţĭ doĭ — un băieţaş de douĭ anĭ şi copila de treĭ — avu maĭ puţine greutăţĭ. Luîndu-ĭ în braţe pe amîndoĭ se repezi în apă dintr'o săritură — şi dispăru cu amîndoĭ copiiĭ pe urma celuĭ dintîiu.

De la oare care depărtare, întîmplarea fu observată; dar. „criminala" nu lăsase vreme nimănuĭ să-ĭ vie într'ajutor. O maĭ văzură doară, trecătoriĭ, luptînd cît-va timp cu valurile pînă pieri în adîncul lor cu braţele înlănţuite în jurul pruncilor iubiţĭ.

Am reprodus povestirea tristă aşa cum ne-o dete ziarul străin. E un eroism rar în disperarea femeeĭ-mame care e tot pe atîta de vrednică de admiraţie pe cît de vrednică şi — de jălit.

Doar în asemenea împrejurărĭ de maĭ găsim eroism.

ACTUALITATI

„Libertatea" în America

— —

Ne-am ocupat ierĭ de sclavagiul *în Statele-unite şi ni se pare logic să înregistrăm o voace americană care dezminte legenda universală a libertăţiĭ americane.*

Un ilustru publicist, Poultney Bigelow, din Statele-unite şi-a luat misiunea de a moraliza naţiunea sa proprie arătîndu-ĭ defectele şi neajunsurile. In ultima sa lucrare se ocupă în deosebĭ de chestiunile militare şi e maĭ aspru de cît orĭ cînd:

«Aceĭ pe care-ĭ atac — sunt ofiţeriĭ creaţĭ de curînd şi amatoriĭ *carĭ se joacă cu vieţile soldaţilor noştri. Armata de la Tampa alcătuită din miĭ de elemente amestecate, e lipsită de unitate de direcţie; ea pare o maşină electrică asvîrlită în ţara unuĭ sultan african.... Cine comandă? Nimenĭ nu ştie. S'a maĭ văzut să aibă o corabie 3, 4 căpitanĭ. Orĭ ce general ar fi de preferat haosuluĭ de acum. Şi dacă ar avea curagiŭ, generalul acesta ar crea o comisiune care să examineze capacitatea ofiţerilor cocoţaţĭ prin banĭ saŭ politică — în cea maĭ mare parte.*

„O allă plagă este vrista ofiţerilor. Avem căpitanĭ — străbunĭ; îĭ avem din timpul războiuluĭ trecut, care ar putea comanda cel mult 50 de oamenĭ.

Cît despre statul-major se zice că la Washington există un principiŭ ca un ofiţer de stat-major să fie numit numaĭ după îndemnarea cu care poate ţinea umbrela vre-uneĭ femeĭ de general = saŭ să compuie un „menu" franţuzesc....

Autorul neagă aşa zisa libertate tradiţională a Statelor-Unite:

„Maĭ liberĭ sunt oameniĭ la Madrid decît la New-York. Sub pretextul principiilor se impune pe lîngă repaosul de Duminică — şi acel de Simbătă!

Spanioliĭ sunt tiranĭ, ce-ĭ drept; eĭ sfîşie şi înjunghie 50 de taurĭ pe an. Dar noĭ omorîm 250 de sclavĭ. Dacă intrăm în legăturĭ maĭ strînse cu alte popoare, poate să ne vindecăm de unele prejudiţiĭ, maĭ ales de acela că „libertatea e un dar al Americeĭ".

Critica luĭ Bigelow nu e singură apărută în vremile acestea de entuziasm. Se citează publicistul Onvary, care într'o recentă publicaţie biciueşte cu toată asprimea excesele... de libertate americană. Nu e însă tocmaĭ aci un simptom de adevărată libertate?

ETCAETERA

— —

Aĭ noştri, carĭ s'au luat după Nemţĭ, zic *eţetera*. Cuvîntul acesta îmĭ aminteşte pe un prieten, pe Nică Potop. Nică Potop izbuti să plece la Paris în 1889, pe vremea Expoziţieĭ. Văzîndu-se în mijlocul Parisuluĭ, crezu de a luĭ datorie de a scrie la ceĭ maĭ de aproape cîte o carte poştală, maĭ ales că era la modă de a se scrie cărţĭ poştale de pe platforma întăia a Turnuluĭ Eiffel. Orĭ din grabă, orĭ din lipsă de loc bietul Nică Potop nu putu înşira de cît două treĭ nume de cucoane, iar pentru rest puse *eţetera*, scris aşa; căcĭ Nică Potop era maistru de stolerie, nimic alta.

Crezuse Nică Potop că ceia ce a făcut e pe deplin făcut. Cercul la care scria însă Potop era mare, maĭ ales cucoanele erau multe: coana *Lina* gazdă, d-rele *Tanasă, Irimia, Nedelea, Frăţilă* chirieşe şi cu casa şi cu masa, căcĭ coana Lina avea la masă la 20 persoane, dintre care şi pe prietenul Potop.

A mers cum a mers, dar la întoarcere vaĭ şi aman pe bietul Nicu! De unde credea că a găsi mulţumirĭ că nu le-a uitat, nu ştia cum să iasă din încurcătură că de ce a preferit pe unele iar pe altele le-a pus la eţetera.

Maĭ ales coana Aglaia Nedelea, cum era maĭ şugubaţă, nu dădea răgaz cît picul bietuluĭ Nicu.

Istoria aceasta aduce pe departe cu chipul cum *Voinţa Naţională* reproduce ştirile. Cetitoriĭ ştiu că în Iaşĭ s'a constituit un comitet pentru ridicarea unuĭ monument luĭ M. Kogălniceanu. Din acel comitet fac parte cetăţenĭ din toate nuanţele politice şi între ceĭ dintîĭ e presidentul nostru Gr. Cogălniceanu şi d. D. A. Greceanu din partea *Opinieĭ.*

Voinţa Naţională reproduce pe toţĭ ceilalţĭ membri din comitet; cînd vine însă la Gr. Cogălniceanu şi D. A. Greceanu îĭ pune la eţetera.

Coana Aglăiţa simpatisa ceva pentru prietenul Nică Potop, de aceea se ţinea grapă cu vorba de ce a trecut-o la eţetera. Prietiniĭ noştri din contra n'aŭ a se ferici de simpatia *Voinţeĭ Naţionale.*

Ceĭ vechĭ ziceau *iproci*; fanarioţiĭ ziceaŭ *che ta ala*; latiniştiĭ *etcaetera*; Voinţa Naţională zice scurt *şi alţiĭ.*

Ce ţi-ĭ cu antipatiile!

Literaţiĭ din comună

Intre verificarea unuĭ comt spiţeresc a hidrologuluĭ explorator gras plătit Lindley, şi numirea unuĭ călăreţ la accize, ediliĭ noştri găsesc ocazia de a-şĭ creea şi *micĭ momente de distracţiĭ* ocupîndu-se cu ceea-ce se numeşte: literatura uşoară.

Această îndeletnicire inofensivă pînă la oare-care punct, la care dacă eĭ s'ar fi mărginit activitatea era de un mare avantaj pentru oraş, are de altmintrelea o parte interesantă.

Năzuinţa literară manifestată în timpul din urmă la ediliĭ noştriĭ, îĭ prezintă acum publiculuĭ iaşan sub un noŭ ipostas, şi descopere la eĭ, pe lîngă alte naravurĭ periculoase pentru baniĭ publicĭ, şi oare-care tendinţĭ spre libertinaj şi pornografie.

Dar se cităm fapte:

* * *

Zilele aceste administraţia comunală s'a ocupat cu alegerea şi cumpararea cărţilor destinate a se distribui ca premiĭ copiilor de prin şcoalele primare, şi un ziar cotidian liberal-naţional din localitate, devenit bi-hebdomodar pentru timpul vacanţiilor şi a caniculeĭ, ne spune — în calitatea luĭ de ziar bine informat — că printre alte cărţĭ, ştrengariĭ noştriĭ ediliĭ ar fi opinat şi pentru operile luĭ **Boccacio.**

Această idee *fin de siècle* eşită din desbaterile a treĭ administratorĭ comunalĭ superiorĭ, cariĭ la un loc alcătuesc ca vrîstă cel puţin două secole, ar putea se pară *shoking*; dar avînd dată pe de-oparte ferbinţelele vereĭ, iar pe de alta faptul, că doĭ membriĭ din administraţia superioară a primărieĭ în calitatea lor de foştĭ *melitarĭ* în garda civică, ţin se dee semne că se găsesc încă în toată vigoarea bărbăţieĭ, — ideea e esplicabilă. Ca o complectare însă a acesteĭ mult joviale şi juvenile ideĭ, am propune, că pentru maĭ sigura pricepere a textuluĭ cărţilor de către miciĭ premianţĭ, să se pretindă ca operile luĭ Boccacio să fie ilustrate şi cu gravurĭ corespunzătoare.

Dacă facĭ pozna, coane Iorgule, încalte fă-o lată!...

* * *

In o altă ordine de ideĭ, ediliĭ noştriĭ sunt şi — involuntar poate — pornografĭ.

Sperînd că va cădea preste oraş vre-o ploaie torenţială de maĭ multe zile şi că făcînd o provizie oare care de apă vor putea în fine să deschidă frecventăreĭ publiculuĭ noua baie, părinţiĭ comuneĭ aŭ şi comandat biletele de baie de diferite categoriĭ, cu preţurĭ speciale, dar le-aŭ redactat într'un stil aşa, că ţi-e ruşine să le ceteştĭ. Ast-fel biletele de 1 leŭ 50 b. sunt concepute în modul următor:

Băi comunale

Hidroterapie

Baie de *şezut* cu duş ascendent

1 leŭ 50 banĭ.

Ne'am prinde că e stilul d-luĭ doctor Rojniţă.

In tot cazul nenorocita traducere a cuvîntuluĭ nemţesc *Sitzbaad* în bae de *şezut* e o inspiraţie care deşĭ scapată poate fără voie, de sub zăvoarele duhuluĭ liberal-naţional, semnalează totuşĭ o tendinţă spre pornografie.

Se poate prea bine că *şederea* la putere se mărească şi maĭ mult pofta patrioţilor de *şezut* în capul trebilor comunale.

In orĭ-ce caz însă, nu le *şade* bine de loc a fi atît de ireverenţioşĭ faţă de pudoarea publiculuĭ ales, maĭ cu samă, servindu-se de cuvinte pornografice pentru biletele de baie.

Propunem decĭ ca d. doctor Rojniţă se convoace de urgenţă *constituanta* sanitară comunală şi se proceadă la *revizuirea articoluluĭ* **şezut** din biletele maĭ sus pomenite.

Juvenal.

STATELE-UNITE ŞI DOCTRINA MONROE

II

Decadenţa Spanieĭ, liberarea coloniilor şi adoptarea de către acestea a formeĭ republicane, a fost numaĭ succese pentru Statele-Unite. Maĭ mult încă, Anglia şi Europa au acceptat faptele îndeplinite de America, şi ast-fel au dat limbagiuluĭ Presidentuluĭ Monroe o consecrare publică. *„America a Americanilor"*, a devenit cuvîntul de ordine, şi deja se afirma că limitele naturale ale Uniuneĭ se întind de la Pol la Equator şi de la Atlantic la Pacific. Acesta era *manifest destiny* al Republiceĭ americane.

Din acest teritoriu imens, Statele-Unite nu ocupau de cît un spaţiu restrîns. America rusă şi Canada le mărgineau în Nord; şi Mexicul la Sud şi la Vest. Populaţiunea Uniuneĭ, care astă-zĭ ajunge la 78 milioane locuitorĭ, pe atuncĭ abia atingea 10 milioane. Eĭ s'au susţinut prin credinţa în viitor, şi istoria celor 50 de anĭ trecuţĭ justifică nerăbdarea lor, şi-ĭ autoriza la orĭ-ce presumpţiune.

Anglia, care ţinînd piept mareluĭ Napoleon, învingătorul Europeĭ, încă de pe atuncĭ devenise cea maĭ mare putere a lumeĭ, a fost nevoită a da înapoĭ, şi în acest moment chiar mesagiul Preşedinteluĭ în congres, a paralisat intrigile sf. Alianţe şi a eliberat America meridională. Sosise ora ca să se îndrăznească; şi îndrăzneala a dus la succes, şi politica anexionistă inaugurată de Monroe era care conducea afacerile exterioare ale tinereĭ Republicĭ.

S'a îndrăznit, şi războiul Mexiculuĭ le-a îndoit teritoriul şi le-a înzecit producţiunile; s'a îndrăznit, şi războiul secesiuneĭ le-a dat conştiinţă de forţa şi de resursele lor. Sfîrşitul acestuĭ războiu a lăsat Nordul învingător, dar slăbit în oamenĭ şi finanţe, gîrbovit sub povara uneĭ datoriĭ enorme maĭ mult de 14 miliarde de fr., complect lipsit de metalul precios şi împovorat de circularea biletelor în valoare de 2 miliarde 300 milioane de fr. Sudul a fost sdrobit şi ruinat, dar ruina luĭ ducea în Statele de Nord o mulţime de case de comerciu bogat, de bancă şi particulare, de creanţierĭ şi de plantatorĭ cu sume considerabile, a căror creanţe acum nu maĭ reposau de cît pe usine sfărîmate şi pe terenurĭ fără valoare, de cînd s'a emancipat sclaviĭ şi le-aŭ lasat fără cultură.

Europa, prevedea ea pe acel timp ridicarea Statelor-Unite, şi avîntul lor prodigios în industrie şi comerciu? S'ar fi putut crede aşa ceva despre Anglia, ţară cu discuţiunĭ şi examen liber, în care oameniĭ de Stat vorbesc şi scriu, şi abordează chestiunile de politică externă cu o rară franchiţă şi nu se cruţă nicĭ pe dînşiĭ nicĭ pe alţiĭ de adevărurile cele maĭ crude. In ce priveşte coloniile lor, eĭ spun în gura mare ceia-ce gîndesc, pe cînd celelalte State abia murmură. Maĭ mult, eĭ au pentru aceĭ, pe care i-a protejat şi condus, un fel de bună voinţă melancolică, cu care un bătrîn părinte urmăreşte din ochĭ pe fiul săŭ emancipat, care îmbibat de ideile timpuluĭ seu, repudiază tradiţiunile care au făcut fericirea părintelnĭ săŭ. Sunt ciţi-va anĭ cînd marele om al Angliei William Gladstonn publica în Revista *„The North american Review"* un articol întitulat: *„Kin beyond the Sea"* (descedenţiĭ noştriĭ de dincolo de Ocean), care a produs o senzaţie profundă. Intr'un studiu comparativ al instituţiunilor americane şi engleze, Gladstone descria cu un legitim orgoliu, progresele Angliei, expansiunea miraculoasă a puteriĭ sale politice şi comerciale, influenţa şi rolul săŭ în lume; *„Dar*, zicea el, *orĭ cît de repede a fost mersul nostru, acela al Statelor-Unite, ne-a lăsat în urmă. Si cu toate acestea Statele-Unite nu sunt de cît la începutul cariereĭ lor; ele abia au început să tragă profit din resursele inepuisabile ale pămîntuluĭ lor.*

Anglia şi America, probabil că în acest moment sunt cele maĭ puternice naţiunĭ din lume, dar dacă ne uităm în viitor, nu putem să nu afirmăm că în scurt timp, fiica va eclipsa pe mamă.

Ea va ocupa ceea ce ocupăm noĭ astăzĭ, primul rang, şi noĭ nu-ĭ vom putea face un obstacol, după cum nicĭ Veneţia, nicĭ Genua nicĭ Holanda nu ne-a putut face nouă. O datorie urgentă, ne incumbă de a prepara printr'o sforţare energică, reducerea datorieĭ noastre na.

ţionale în prevederea zileĭ neevitabile, cînd povara va întrece forţele noastre".

Acest limbagiu pesimist, s'ar părea prea exagerat, dar omul de stat care s'a exprimat astfel, şi a căruĭ înaltă competinţă nimenĭ nu o poate pune la indoială, intrevedea momentul cînd Statele Unite vor face pe toate pieţele o concurenţă grozavă manufactureĭ engleze. După Gladstone, comitele Russel a exprimat aceeaşĭ opiniune, sub o formă originală, şi care a făcut un mare sgomot: *Rest and be thankful,* Politica (Repaosuluĭ şi a rerunoştinţeĭ retrospective) a fost considerată ca un moft umoristic, şi cu toate aceste un număr considerabil de oamenĭ serioşĭ se întrebau şi atuncĭ şi se întreabă şi acum, cît timp va maĭ subsista acest mare edificiu al putereĭ englezeştĭ, şi dacă pocniturile semnificative care se aud, nu sunt un avertisment, de care ar trebui să se ţină samă.

A guverna Anglia, Scoţia şi Irlanda; Canada şi Australia, India şi sutele de milioane de Hinduşi şi mahomedanĭ; a protegea Turcia; a ocupa Egipetul; a ţinea piept Rusieĭ; a-şĭ meţine preponderaţa navală pe toate mările, şi supremaţia sa comercială pe toate continentele de sigur că nu este un lucru uşor, şi jurnalul *Times* n'a fost pesimist în ziua cînd, dînd un strigăt de alarmă a esclamat: «(*England totters at the apex of her greatness*». (Anglia se clatină pe vîrful înălţimeĭ sale). Această frază celebră resuma în cîte-va cuvinte, mărturisirile luĭ Gladstone. Celebrul scriitor distăinuia şi el, causele care au ridicat aşa de sus puterea engleză. El studia de aproape această gigantică piramidă, a căreĭ bază este aşa de largă şi vîrful atît de ridicat. Comparînd Anglia cu un om, care a adunat încet şi cu greu aceste temeliĭ grele şi a ridicat aceste straşnice scărĭ, îl represintă ca ajuns la vîrf. Aici spaţiul îĭ lipseşte, vîntul suflă şi el se clatină pe vîrful lucrărei.

Statele-Unite n'au ajuns aci, şi ambiţiunea lor este cu totul alta. Ambiţiunea lor nu trece afară din America, şi lumea nouă este un vast cîmp de acţiune Orĭ cît de puţin justificabilă ar părea intervenţiunea lor în afacerile Cubeĭ, intervenţiune care le-a provocat un războiu cu Spania, noĭ nu putem considera acest răsboiu, cu un scop de estensiune teritorială. Nu putem crede că vizările oamenilor de stat a mareĭ Republicĭ, ar merge peste independenţa Cubeĭ; noĭ nu putem crede că eĭ aspiră a-şĭ anexa mărgăritarul Antilelelor, nicĭ Filipinele. Eĭ văd în Cuba, liberă şi independentă, precum au făcut şi în Hawaĭ pe care au cenvertit'o în republică, o regiune insulară, care poate gravita în orbita sa. In Cuba 90 la sută din comerciul seŭ, se face cu Statele-Unite, în Hawaĭ 70 la sută.

Astfel fiind nu cuirasatele, ci vasele comerciale liniştite sunt care determină orientaţiunea ţărilor productive. Şi pe cît timp Europa va cultiva sfecla, Cuba, Hawaĭ, se vor îndrepta spre marele consumator, care în schimbul producţiuneĭ lor, le vor aduce maşinĭ şi capitalurile necesariĭ pentru exploatarea pămînturilor lor. Statele-Unite n'au nimic de cîştigat din anexarea acestor teritoriĭ, a căror posesiune le-ar impune sarcinele uneĭ armate de ocupaţiune, şi a uneĭ flote de apărare. Fidelĭ doctrineĭ Monroe, care a ridicat aşa de sus fericirea Statelor-Unite, eĭ nu vizează de cît continentu, şi aceste vizărĭ ambiţioase, se vor exercita asupra Canadeĭ şi asupra Mexiculuĭ, cînd ziua şi oara vor sosi.

Ştiinţi-Litere-Arte

Oraşul Cracovia a serbat cu mare pompă inaugurarea statueĭ poietuluĭ Adam Mickiewitz, cu ocazia centenaruluĭ mareluĭ scriitor.

*

Foarte nostimă e farsa jucată de un humorist parizian unuĭ număr de personagiĭ politice cu ocazia crizeĭ ministeriale. Alegînd escluziv pe aceĭ carĭ aŭ telefon la locuinţele lor a însemnat pentru fiecare o „chemare la Palat" în numele preşedinţieĭ de republică. Cîţi-va din parlamentariĭ convocaţĭ aŭ căzut în cursă.

*

Se ştie că în cărţile şcolare austriace se întrebuinţează ca şi în cele germane epitetul „deutsch". In urma uneĭ dispoziţiunĭ *neoficiale* a început a dispărea adjectivul acesta echivoc— saŭ e înlocuit prin „oesterreichisch."

Semnificativ.

*

După cum anunţă „Romînia musicală" opera „Petru Rareş" a d-luĭ Ed. Caudella va fi reprezentată în Septemvrie.

*

La Budapesta a murit de curînd baronul Albert Wodianer senior care a lasat prin testament două sute de miĭ de florinĭ pentru opere de umanitate şi culturale, cu deosebire pentru spitale de reconvalescenţĭ.

*

După „Neue Freie Presse" Imparatul Wilhelm II va porni la 26 Octomvrie din Caifa spre Nazareth şi lacul Genezareth. Apoĭ se va reîntoarce la Caifa spre a se îmbarca spre Iafta şi Ierusalim saŭ va merge călare de la Genezareth la Ierusalim. Aci va intra cu pompă în ziua de 29 Octomvrie şi va fi aşteptat de maĭ mulţĭ prinţĭ protestanţĭ. La 30 Octomvrie va pleca la Bethleem unde va avea loc —la 31— inaugurarea bisericeĭ protestante. La Palestina şederea va dura 12 zile. Vizita la Cairo în Egipt nu e definitiv hotărîtă.

*

Marţĭ, la conferinţa lirico-artisttică a Bodonieреĭ din Paris aŭ luat parte d-na Nuovina şi d. de Max, executînd şi recitînd pe rînd bucăţile citate de conferenţiar.

Dragoste moartă

Biserica-ĭ plină de jale
A jale un clopot răsună,
Şi mortul stă mut, ca de piatră
— S'a stins ca cenuşa din vatră —
Şi lume 'mprejuru-ĭ s'adună.

Biserica-ĭ inima luĭ
Şi mortul ie dragostea moartă,
Şi oameniĭ ceĭa-s regrete,
Iar clopotul vra să-ĭ arete
Scînteia ce tot o maĭ poartă.

M. Rusu.

Cum compunea Mozart

Intr'o scrisoare adresată unuĭ amic, Mozart a descris modul sĕŭ de a compune; iată această scrisoare: „Cînd sunt bîne dispus, vesel, precum sunt de exemplu în voiaj, într'o trăsură, saŭ la preumblare, după un prînz bun, saŭ chiar noaptea cînd nu pot să dorm, atuncĭ ideile îmĭ vin cu grămada, şi încă din cele maĭ bune. Acele carĭ îmĭ plac, le reţin şi le modulez, după cum mi-aŭ spus alţiĭ cel puţin. Cînd le reţin pe acestea, îmĭ vin de icĭ-colea ideĭ, de carĭ m'aşĭ putea servi, după cerinţele contra-punctuluĭ, adecă sonorităţile de instrumente. Acestea îmĭ înfierbîntă sufletul şi cresc într'una. Cînd nicĭ o piedecă nu se pune în contră-le, desvoltez ideile din ee în ce maĭ mult, şi lucrarea se termină în adevăr cu totul în cap. Orĭ cît ar fi de lung, dintr'o privire cuprind totul cu spiritul, cum aşĭ considera un frumos tabloŭ. Aceasta produce asupra mea efectul unuĭ splendid ospĕţ. Combinaţiunile, ţesĕtura, toate acestea trec ca un vis bine simţit, dar cel maĭ bun lucru este de a afla totul împreună. Ceea ce lucrez ast-fel, nu uit nicĭ odată şi acesta este poate cel maĭ preţios dar cu care Dumnezeŭ m'a înzestrat. Cînd dupa aceea mĕ pun să scriŭ, n'am de cît să iaŭ din încăperea creeruluĭ tot ceea-ce s'a adunat acolo, după cum am spus maĭ sus. Prin aceasta scrierea se îndeplinesce iute şi se reproduce fără nicĭ o schimbare, saŭ cel puţin aceasta se întîmplă foarte rar, tot ce s'a aşezat în spiritul meŭ. Iată pentru ce nu poate să ma deranjeze orĭ-cine cînd scriŭ, ba pot chiar să şi vorbesc, mai cu samă de găinĭ şi de gişte, de Margareta, de Babeta şi de alte lucrurĭ, şi scriŭ înainte".

INFORMAŢII

Abonamente de Vilegiatura

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Lei 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Iată rezultatul examenuluĭ de diplomă de la şcoala normală de institutoare din Iaşĭ:

Cosloschi Maria 9.15. Hotnog Natalia 8.29. Constantinescu Eleonora 8.21. Neculaŭ Maria 8.07. Caramfil Corina 8. Şandru Maria 7.99. Ionescu Maria 7.85. Ceoharide Natalia 7.65. Cancicov Aurelia 7.62. Popescu Ecaterina 7.61. Gavrilescu Maria 7.57. Dămienescu Melania 7.55. Teodor Olimpia 7.55. Stavri Elena 7.45. Greculescu Maria 7.42. Tisescu Alina 7.30. Vasiliu Maria 7.27. Pandele Eugenia 7.10.

La şcoala normală de institutoare expoziţia de Lucru şi Desemn stă deschisă de la 17—21 Iunie, între orele 9—12 a. m. 2—5 p. m.

Duelul în 1842 în Romînia

Legiuirea contra dueluluĭ e veche. Obşteasca adunare a Moldoveĭ votase în 1841 o lege contra duieluluĭ, pe care d. de pe atuncĭ M. Sturdza o întăreşte prin ofisul No. 30 din 16 Mart 1842.

Legea cuprinde 14 articole; şi iată esenţa lor.

„Duelul este o faptă nelegiuită; dregătoriile poliţieneştĭ sînt îndatorite a lua cele maĭ aspre măsurĭ pentru a-l întîmpina; orĭ pentru a arestui pe făptuitor.

„Toată chemarea la duel verbală saŭ înscris, care însă nu s'a pus în lucrare dar va fi dovedită, se va pedepsi cu închisoare de la 3 lunĭ pînă la un an *într'o mănăstire.*

Dacă protivniciĭ aŭ mers de faţă la locul însemnat, întovărăşiţĭ de arme şi în cugetare de a se bate, însă duelul nu a urmat, se vor închide într'o mănăstire de la 1—3 anĭ.

Dacă duelul s'a făcut, dar n'a rănit pe nimenĭ se vor pedepsi cu 3 anĭ; dacă s'a pricinuit rănirĭ, rănitul se va închide cu 3 anĭ, iar rănitul cu 3—6 anĭ şi o *gloabă* de 200—1000 galbenĭ la Eforie. Dacă din duel a provenit moarte pedeapsa va fi de 6 anĭ şi 1000 galbenĭ gloabă.

Vor fi pedepsiţĭ după împrejurărĭ şi *Segondanţiĭ* cu 3 lunĭ, *un an, 3 anĭ, 6 anĭ;* 200 galbenĭ—1000 galbenĭ.

La conservatorul nostru din localitate lucrurile se petrec anapoda. Tradiţia încă domneşte aicĭ cum era în şcoalele secundare înainte cu 15 anĭ. Delegaţiĭ, carĭ pe la şcoalele secundare s'aŭ şters, la conservator îşĭ aŭ fiinţa. De aicĭ conflicte cu profesoriĭ respectivĭ.

In toate părţile clasificarea elevilor şi lista premianţilor se face după mediile date de fie-care profesor. La conservator lista premianţilor se întocmeşte după alte norme pe considerente personale.

Alta maĭ boacănă: ministerul a cerut avizul corpuluĭ didactic al conservatoriilor şi reformele ce sunt de adus în viitoarea lege. Fie-care profesor a crezut de cuviinţă a înainta cîte un raport în specialitatea sa. Ceĭ maĭ ardenţĭ aŭ şi publicat raportul lor, care fiind puţin măgulitor pentru colegĭ, eĭ s'aŭ simţit atinşĭ şi aŭ făcut cerere directoruluĭ conservatoruluĭ ca să dea în judecată pe profesorul agresor.

D-le Haret observă maĭ de aproape cum staŭ lucrurile, căcĭ aşa cum sunt nu merg bine.

Erĭ aŭ fost chemaţĭ la instrucţie librariĭ fraţiĭ Şaraga, daţĭ în judecată penală şi civilă de autoriĭ *cărţeĭ premiantuluĭ* din editura Librărieĭ Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Ministrul de interne a aprobat alinierea stradelor Arcu, Academieĭ, Săulescu, Negruţĭ şi sf. Gheorghe Lozonschi.

In strada Muzelor No. 36 la d-na Petrescu se află ca chiriaşă o cîntăreaţa de la caffé chantant numită Ghizela şi care este bolnavă de **typhos.**

Atragem atenţiunea mediculuĭ şef pentru a lua măsurile sanitare.

Iată cum se va compune grefa curţeĭ, pe timpul vacanţeĭ marĭ, de la 1—31 Iulie, grefier d. I. Mancaş, copiştĭ, d-niĭ: I. Lupescu, P. Răducanu şi Al. Stoica; registrator d. M. Bădescu.

De la 1—31 August, grefier d. G. Vartic; copiştĭ d-niĭ: G. Gheţu, St. P. Georgescu, P. Andriescu.

Banditul Florea în judeţul Iaşĭ

Banditul Florea, care nu de mult a evadat din penitenciar şi care cu banda ce a organizat a jefuit în maĭ multe localităţĭ din judeţul Neamţ, acum şi-a făcut apariţiunea în judeţul Iaşĭ, prin plasa Bahluiu-Cîrligătura.

Florea s'a prezentat, acum cîte-va zile arendaşuluĭ moşiilor Badenĭ şi Cepleniţa, d-luĭ Berman Iuster, dîndu-se de negustor de porcĭ, apoĭ ziua în ameaza mare a fost văzut prin Hîrlău.

Autorităţile locale în frunte cu subprefectul plăşeĭ d. Alexandresеu, au luat măsurĭ pentru prinderea bandituluĭ, organizînd poteĭ prin pădurea Zagovia, din Comuna Badeni.

In ziua de 17 Iunie a. c. doĭ jandarmĭ ruralĭ din secţia Ţiganaşĭ, treceaŭ prin mijlocul tîrguluĭ cu un car cu doĭ boĭ încarcat cu bălegar, unul ducînd boiĭ de funie, iar altul ţinînd un ţăpoĭ pe umăr, eĭ eraĭ îmbrăcaţĭ cu uniformă.

Ştim că d. căpitan Zamfirescu a trimis secţiilor o sumă de banĭ pentru doua trimestre ca să se plătească scoaterea gunoiuluĭ de la grajdiŭ.

Cum se face că jandarmiĭ execută singurĭ această treabă? ce s'a făcut cu aceĭ banĭ?

Rugăm pe d. căpitan Zamfirescu de a cerceta.

D. Haret era hotărît a înmulţi numărul anilor de studiŭ al şcoalelor normale de învăţătorĭ, cu un an preparator. Părerea aceasta era pusă pe resoluţia raportuluĭ d-luĭ I. Mitru.

Astă-zĭ d. Haret pare a se fi convins de contrarul. Imbunătăţirea în şcoalele normale nu e în înmulţirea anilor de studiĭ ci în consolidarea studiilor; pentru acest sfîrşit se vor crea *clase paralele,* pentru a asigura un contigent maĭ mare de absolvenţĭ, maĭ ales că şcoalele rurale suferă încă de lipsă de învăţătorĭ.

Toate amenajările ce se vor face localuluĭ şcoaleĭ Normale V. Lupu vor avea în vedere aceste modificărĭ.

Pentru 1 Septembrie, vor fi vacante la şcoala Normală de Institutoare 40 de locurĭ de bursiere şi solvente; iar la şcoala Normală de învăţătorĭ „V. Lupu" vor fi 44 locurĭ.

Licitaţiunĭ—în pretoriul prefectureĭ Iaşĭ: la 25 Iunie pentru aprovizionarea cu lînă a penitenciaruluĭ din Păngaraţĭ. La 30 Iunie, vînzarea productelor moşieĭ Tomeştĭ; la 2 Iulie pentru aprovizionarea cu cărbunĭ aĭ şcoaleĭ de arte şi meserĭ; la 9 Iulie pentru furajul cailor jandarmerieĭ rurale. La 7 Iulie vînzarea obiectelor vechĭ de la şcoala de arte şi meserĭ.

In colţul Traian, aseară doĭ băeţĭ de evreĭ, anume Iţic Grünberg şi David Goldştein să asociară împreună şi buzunăreaŭ trecătorĭ. Fiind surprinşĭ asupra faptuluĭ, eĭ aŭ fost arestaţĭ şi trimeşĭ secţieĭ a 3-a.

Erĭ a fost dusă la Ospiciul de nebunĭ Golia, femeea Maria Lăzărescu din Bărlad, fiind atinsă de alienaţie mentală.

Femeea luĭ Stefan Hagiu a fost muşcată de un cîne turbat. Ea a fost dusă la institutul antirabic; iar cîinele a fost prins de stîrpitorĭ.

Femeea Maria Creangă s'a plîns secţieĭ a 4-a că a perdut prin piaţa haleĭ un portofel cu 19 leĭ şi 50 banĭ.

Astă-zĭ dimineaţă un individ necunoscut a intrat în debitul de tutun al Elisabeteĭ Gheorghiu din strada Socola No. 96 printr'o odae de dindos şi deschizînd teşgheaua s'a încercat să-ĭ fure banii ce-i avea în saltar. Surprins de debitantă a rupt-o de fugă, prin mahalaua Iarmaroc.

La secţia III-a a fost închis preotul Gh. Constantinescu fiind că s'a gasit beat şi dormind într'o sală de la otelul Misir. El n'a voit să declare în ce comună este parohia.

Soldaţiĭ Strul Rozin din regimentul Stefan cel mare No. 13, Dimitrescu Dimitrie din regimentul Suceava No. 16 şi Aron Herşcovici din regim. 7 calaraşĭ au fost prinşĭ dezertorĭ şi trimeşĭ comenduirei Pieţeĭ.

La arestul poliţieĭ, a fost arestat Mihaĭ Crivinciuc, vagabond.

Evreica Sima Marcu din secţia III-a ducîndu-se în prăvălia de manufactură a luĭ Iţic Leizerovici din strada Anastasie Panu a cumpara nişte cît. Pe cînd se tărguia, i-a furat de lîngă dînsa cortelul ce'l avea de care era atîrnat şi o pungă cu 4 leĭ şi 40 banĭ.

La spitalul Paşcanu a fost internat, bolnav de anghină, copilul luĭ Lăzărescu Neculaĭ din strada Malu No. 9.

PUBLICAŢIE

La 10 Iulie orele 9 a. m. se va ţine licitaţie publică atît la comandamentul Corpuluĭ 4 Armată cît şi la garnizoanele arătate maĭ jos, pentru aprovizionarea:

KILOGRAME					
FÎN	OVĔS	ORZ	PAE	N-rul răţiilor zilnice	Pentru Garnisoanele:
1,126,307	124,584	811,540	688,765	a) 234,848 b) 366 c) 6,916	Iaşĭ
857,750	625,389	62,240	498,074	172,408	Botoşanĭ
682,000	— —	546,000	408,000	136,500	Bacaŭ
15,900	12,720	— —	9,440	3,180	P.-Neamţ
27,283	26,620	— —	22,155	6,655	Fălticenĭ
17,300	5,840	— —	2,190	1,460	Tg.-Ocna
36,500	29,200	— —	21,900	7,300	Dorohoĭ
1,514,465	276,200	927,052	956,338	300,813	Roman
5,442	— —	12,967	4,851	3,243	Vasluĭ
1,733,750	1,032,585	354,415	1,118,360	346,750	Bêrlad

Concurenţiĭ trebue se presinte oferte închise, însoţite de garanţie 10 %.

Condiţiunile sunt publicate în Monitorul Oficial No. 54 din 10 Iunie 1898 saŭ se pot vedea la comandamente şi la cancelaria fiecăreĭ garnizoane.

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de ramura silviculture.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

De Inchiriet casele Pavli situate în strada Carol, în faţa grădineĭ publice, avînd două apartamente, şura, grajdiurĭ, pivniţă, florărie, livadă etc. A se adresa la redacţie.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispoziţiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

„Opinia“ la Roman

Ni se scrie din Roman, că în ziua de 13 Iunie s'au comis în acel judeţ două crime care a impresionat adînc toată lumea.

Femeea Elena Toma din comuna Văleni îşi lăsase soţul şi trăia de cît-va timp în concubinaj cu Al. Cachi, proprietarul moşiei David. Soţul s'a unit cu tatăl său şi tatăl femeei şi toţi împreună au maltratat şi apoi strangulat pe femeea Elena.

Criminalii toţi de naţionalitate Ungurĭ au fost arestaţi şi au recunoscut faptul.

*

In Comuna Poiana Jurasc acelaş judeţ, locuitorul Anton Gherghel Huşanu, a lovit în cap cu o sapă pe vărul său Anton D. Huşanu, care imediat după lovitură şi-a perdut facultatea vorbirei. Pacientul a fost transportat la spitalul din Dămieneştĭ şi medicii nu dau speranţă de scăpare.

Crima a fost provocată de intervenirea victimei pentru a linişti o bătălie, la care lua parte activă criminalul.

Sinuciderĭ şi civilisaţiune

Ziarele de toate zilele înregistrează sinuciderĭ de tot soiul, comise în diferite împrejurărĭ, dar fără ca ele să ne arăte în mod evident causa acelor sinuciderĭ, care aduce pe individ în afară de sine, predispunîndu'l ca la un moment dat să'şĭ ridice el singur viaţa. Pe lîngă aceasta vom mai arăta aci creşterea constantă a sinuciderilor în raport cu populaţiunea, pătura socială în care sinuciderea se află pe o scară maĭ întinsă; şi, vom maĭ arăta pe lîngă aceasta cum civilisaţiunea predomină asupra sinuciderei, şi cum un individ cu cît el e maĭ inteligent, maĭ simţitor, cu atît el e maĭ predispus spre sminteală, spre sinucidere.

După o statistică, în Europa se înregistrează 60,000 sinuciderĭ pe an, sinuciderĭ recunoscute; dar această cifră ar fi îndoită dacă s'ar ţinea socoteală de sinuciderile ignorate de justiţie. In tot cursul secoluluĭ se observă o creştere constantă de sinuciderĭ, şi această progresiune s'a făcut maĭ repede în raport cu creşterea geometrică a populaţiuneĭ şi a mortalităţeĭ generale. Sinuciderea, indiciul civilizaţiuneĭ, este criteriul acesteia: în orĭ-ce ţară civilisată oameniĭ se desgustă din ce în ce maĭ mult de a purta povara vieţeĭ. La indiviziĭ săracĭ, nenorociţĭ, se observă atît de des cazurile de sinucidere, de moarte voluntară; din contra, oameniĭ de geniu, de talent oameniĭ de valoare, de vază formează partea principală. Aşa putem lua ca, exemplu: la ceĭ vechĭ, pe Aristotel, Cleant, Demostene, Zenon, Temistocle, Caton, Brutus, Cassius, Terenţiu, Seneca, Aristarc, Nerone, Mitridat, Anibal, şi la ceĭ modernĭ un număr de personagiĭ distinse saŭ celebre.

In anul 1890, în ţările din Europa, 2000 de băeţĭ şi fete aŭ murit prin sinucidere. Ereditatea intervine ca factor preponderant; dar, în al doilea rînd, alcoolismul joacă un rol capital în Europa septentrională, în timp ce causele principale ale sinuciderei sunt: iubirea amăgită, gelozia şi miseria în Europa meridională, ruina subită, desonoarea şi frica de pedeapsă în Europa centrală. Pe lîngă acestea nu trebue să uităm remuşcările, ispăşirea greşelelor saŭ crimelor necunoscute, carĭ, într'o zi dată, face pe individ să'şĭ peardă echilibrul. Cuibul clasic al sinuciderei ocupă centrul Europeĭ, această zonă este pămîntul sĕŭ de alegere. Locuitoriĭ de munte sunt puţin înclinaţĭ la sinucidere. Aplecarea către sinucidere e maĭ pronunţată în regiunea marilor rîurĭ, şi maĭ mică în ţinuturile mlăştinoase. Maximul sinuciderilor coincide cu luna Iunie, iar minimul cu Decembre. Germaniĭ reprezintă rasa cea maĭ aplecată spre sinucidere, iar Slaviĭ rasa predispusă în cel maĭ mic grad. Franţa şi Anglia se clasează în urma Germaniei; Spania, Irlanda, Portugalia, maĭ puţin pătrunse de civilisaţiune, se pun înaintea Slavilor.

In aceiaşĭ ţară, în Franţa, nordul şi nord-estul, unde inteligenţa este maĭ cultivată de cît în centru şi sud-vest, predomină, în ceia ce priveşte numărul sinuciderilor; în Italia, nordul şi centrul întree sub acelaşĭ raport sudul şi insulele maĭ puţin civilisate; în Germania, Saxa unde instrucţiunea publică e superioară celeĭ din cele-lalte ţărĭ ale imperiuluĭ, ţine de o potrivă primul rang în această ordine de fapte. In Romînia de asemenea numărul sinuciderilor creşte. Ca o conclusiune acelor de maĭ sus putem spune că sinuciderea este un resultat fatal al civilisaţiuneĭ, şi care provine din nemulţumirea de sărăcie şi lipsă, căutarea unuĭ traiŭ maĭ bun, trebuinţĭ închipuite, poftе crescînde, lux exagerat, lupta obositoare pentru existenţă, surescitaţiunea creeruluĭ, perderea echilibruluĭ etc.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Madrid 18 Iunie.

După ştirĭ din Manila, spanioliĭ sunt hotărîţĭ să lupte până la moarte fără a se preda.

Şeful insurgenţilor, Aguinaldo, refuză de a pune în libertate pe familia guvernatoruluĭ, zicînd că o va trata bine, dar că vrea s'o deţie în vederea apropiatelor evenimente.

Aguinaldo a plecat la Zuns lăsînd Cavite la dispoziţia trupelor americane.

Viena 18 Iunie.

Ziaruluĭ „Daily Telegraph“ din Londra i se depeşează din Washington, că în consiliul de miniştriĭ american, ce s'a ţinut erĭ, s'a primit propunerea preşedinteluĭ Mac-Kinley ca să se nelinişteasca coastele Spanieĭ de către escadra amiraluluĭ Watson. Această axcadră va fi gata pentru orĭ-ce acţiune în timp de zece zile. Prima ţintă a eĭ va fi, se zice, insulele Canarice.

— O depeşă din Madrid anunţă, că guvernul spaniol a chemat sub drapel 26.000 de rezerviştĭ, care aparţin garnizoanelor oraşelor de pe coasta Spanieĭ spre a le apăra în casul unuĭ eventual atac din partea americanilor.

— Guvernul din Madrid a primit un raport al guvernatoruluĭ general din Manila, în care acesta declară că operaţiunile de apărare ale oraşuluĭ sufer o stagnaţiune din causa ploilor continue, carĭ aduc afară de aceasta şi frigurile printre soldaţĭ.

Madrid 18 Iunie.

La Cadix se lucrează cu mare activitate la formarea uneĭ a treia escadre, compusă din cincĭ năvĭ, între care se află şi «Lepanto», «Numancio», «Alfonso XIII», «Vitoria», «Citueros» şi «Niolina».

Această escadră va pleca în ziua de 3 Iulie. Destinaţia e necunoscută încă. Se crede însă că ea se va duce la Portorico.

Ceĭ 4000 de oamenĭ carĭ vor pleca spre Canariĭ sunt gata. Aşteaptă numaĭ ordinul de plecare al ministruluĭ de războiu.

Depeşile din Manilla şi Cuba nu aduc nicĭ o ştire importantă. Trupele americane debarcate se află la coastă, aşteptînd întăririĭ.

Paris, 18 Iunie.

Escadra de rezervă spaniolă de sub comanda amiraluluĭ Camara după ce a transbordat în mod provizoriŭ de pe cuirasate pe piroscafe transatlantice trupele proviziunile. muniţiunile şi materialul de rĕzboiŭ, păstrînd pe bord numaĭ artileria, a trecut canalul de Suez plătind o taxă de trecere a canaluluĭ în sumă de un milion şi 300 miĭ franciĭ.

Această escadră, cuprinde cuirasatele „Carlo V“ şi „Pelayo„, două încrucişătoare cuirasate şi treĭ torpiloare, care escortează cincĭ vase cu 4000 de oamenĭ.

După o telegramă din Port-Said, cu toată căldura, trupele spaniole sunt în bună stare şi printre ele domneşte cel maĭ mare entusiasm.

Pe cînd o depeşă sosită din Londra spune că în cercurile navale de acolo se observă că staţiunile de cărbunĭ de la Aden, Colombo şi Singapore, fiind englezeştĭ, escadra luĭ Camara nu se va putea aproviziona cu cărbunĭ de cît o singură dată, pe cînd e necesar ca ea să se aprovizioneze cel puţin de două orĭ, spre a ajunge la Filipine. O altă telegramă venită din Madrid asigură că Spania a luat toate măsurile necesare spre a reaproviziona cu cărbunĭ escadra aceasta în marea Roşie şi în oceanul Indian.

Apoĭ e de notat că escadra duce cu sine o mare cantitate de cărbunĭ.

— Ştirile sosite aicĭ desmint cum-că americaniĭ ar fi ocupat Ilo-Ilo, unde se află 2000 de spanioliĭ gata la orĭ-ce moment să opue cea maĭ mare rezistenţă.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Procese militare

De la consiliul de Resboiu

Şedinţa se deschide la ora 2 jum.

Sub preşedinţia d-luĭ Colonel Alexandrescu, membri, d-niĭ maiorĭ Petrescu şi Dimitrescu, căpitanĭ Pompilian şi Catargiu.

Comisarul regesc este reprezentat prin d. Lct. Broşteanu.

Fiind că întreg consiliul este numit din nou, afară de comisarul regesc, conform legeĭ, toţĭ depun pe rînd cuvenitul jurămînt, după care apoĭ se descide şedinţa publică. La ordinea 'zileĭ este judecarea maĭ multor soldaţĭ recidiviştĭ acuzaţĭ de dezertare şi care fără multă discuţie s'aŭ aparare aŭ şi fost condemnaţĭ căcĭ preşedintele, repeta în maĭ multe rîndurĭ, cuvintele de *respunde, nu vorbi* (?) aice se judecă în familie nu ca pe ţivilĭ între streinĭ, sunteţĭ nişte fiinţĭ ticăloase şi netrebnicĭ etc. etc.

Consiliul de Resboiŭ, condamnă pe următoriĭ soldaţĭ: Leib Strul Meer din reg. 8 calaraşĭ 1 an închisoare, Aberman Herşcu reg. 7 calaraşĭ, condamnat 2 anĭ închisoare, Melinte Gh. din Reg. Stefan cel Mare No. 13, cond. 2 anĭ închisoare, Chirilă D. V. din reg. 25 Racova cond. 1 an închisoare, Ţipiriga Florea reg. 2 roşiorĭ cond. 1 an închisoare Beruş. cond. 2 anĭ închisoare, Manolache Gh, reg 7 calaraşĭ, cond. 1 an închisoare, Oprea N. din reg. 8 Artilerie cond. 2 anĭ închisoare, Mişel sin Strul reg. Suceava No. 25 cond. 20 zile, Fărmatu şi serjent Crăciun din reg. 4 Artilerie despre care vom vorbi imediat.

Din toată judecata consiliuluĭ de Resboiu, reesă în evidenţă că s'a dat statuluĭ 10 pensionarĭ pentru 14 anĭ şi 20 zile.

Tot ce a fost maĭ de remarcat în această şedinţă, era d. substitut de comisar regesc Loct. Broşteanu, care deşi numaĭ pentru a doua oară vorbeşte, totuşĭ a probat că va deveni un distins judecător militar, vorbind în sensul contrar, moralistuluĭ preşedinte de erĭ.

In procesul soldatuluĭ Fărmatu şi serjentul în rezervă, Crăciun, cel întâĭ acuzat pentru că furase de la soldatul Dimitriu un revolver, din ordinul luĭ Crăciun, care era acuzat pentru complicitate şi abuz de încredere,—cel din urmă a fost aparat de d. avocat A. A. Bădărău, care în o pleduarie bine argumentată, deşi dovedeşte în drept şi fapt nevinovăţia luĭ Crăciun, consiliul condamnă totuşĭ atît pe soldatul Farmatu cît şi pe Crăciun la cîte 6 lunĭ închisoare aplicîndu-le minimul pedepseĭ.

Procesele continuă şi astă-zĭ.

Un băiet din contuarul d-lor fraţĭ Iuster bancher din str. Golia, astă-zĭ la ora 9 şi un sfert, a perdut prin strada Golia o poliţă în sumă de 500 leĭ semnată de d. A. Teitler şi suma de 600 leĭ în bilete de bancă.

Poliţa a fost găsită de băetul Ştefănescu din tipografia «Dacia» care a dat'o serjentuluĭ Bodoga C. din punctul Primărieĭ. Insă de banĭ nicĭ vorbă.

Dl. Maxim preşedinte de secţie la Tribunalul de Iaşĭ a fost decorat cu ordinul *Steaua Romănieĭ* în gradul de ofiţer.

D-luĭ I. Corjescu membru de şedinţă la Trib. Iaşĭ, i s'a conferit aceeaşĭ decoraţie în gradul de cavaler.

Speriat de buclucurile întîmplate în urma sa, şi temîndu-se ca aceste buclucurĭ se iee proporţiĭ şi maĭ alarmante, d. Dimitrie Sturza, care era hotărît să stee maĭ mult timp în străinătate, a anunţat că peste şase zile se'ntoarce în ţară.

Suntem informaţĭ că d. administrator financiar al judeţuluĭ Iaşĭ, tolerează perceptorilor de circomscripţie a-şĭ face urmăririle pe la locuitorĭ pentru diferite dărĭ, într'un mod nu tocmaĭ legal.

Arendaşul moşieĭ Bădenĭ, din judeţul Iaşĭ, pentru ne plata dărilor la timp către Stat a fost sechestrat şi pus până în prezent 3 termene de vînzare care şi acum a fost amînat pînă la 1 Septembrie viitor. In schimb, cînd un ţăran este sechestrat, imediat este şi vîndut.

Naşte întrebarea: dacă atare favoare s'a făcut aceluĭ arendaş care ar putea plăti acum, pentru ce nu şi bieţilor ţăranĭ carĭ n'au nicĭ un ban?

Aşteptăm respunsul d-luĭ ad-tor financiar.

Un duş cu apă foarte rece

D. C. F. Robescu, primarul capitaleĭ, după terminarea tămbălăuluĭ de la 11 Iunie, a trimis cîte o telegramă de mulţumire pe la maĭ mulţĭ deputaţĭ de prin provinciĭ.

Iată telegrama ce d. Robescu a trimes d-luĭ C. T. Grigorescu, deputat flevist, care în urma scandaluluĭ de la 11 Iunie a fost delegat de gruparea flevistă să ceară M. S. Regeluĭ o audienţă pentru a-ĭ expune cele întîmplate:

Telegrama No. 3591:

„C. T. Grigorescu.

«Spre a mă conforma decisiuneĭ luată de poporul Capitaleĭ şi de delegaţiĭ ţăreĭ în ziua de 11 Iunie, 1898, pe cîmpia Filaretuluĭ, privitor la bărbaţiĭ cărora providenţa a păstrat preţioasele lor zile spre a ne reaminti măreaţa generaţie de la 1848, am onoare a vă trimite omagiile şi sentimentele de recunoştinţă ale ţăreĭ pentru lupta ce aţĭ purtat în regenerarea patrieĭ.

«Primarul Capitaleĭ

Robescu“

La această telegramă, d. C. T. Grigorescu, a răspuns iarăşĭ printr'o telegramă, sub No. 3095, în modul următor.

Primaruluĭ Capitaleĭ Robescu

Bucureştĭ.

«De la o adunare de persoane făcută de guvern, condusă de poliţie cu armată şi cu fapte oribile petrecute pe strada 11 Iunie asupra cetăţenilor, care sunt o batjocură pentru generaţiunea de 1848, eŭ nu pot primi felicitările ce'mĭ comunicaţĭ.

G. T. Grigorescu.

Rezultatul examenelor de diferenţă la Liceul „Naţional“ Iaşĭ

Apăteanu M., cl. I şi II promovată, Bauling Fti cl. I, II, III, promovată, Bonciu Elena, cl. I şi II promovată, Braunştein Paulina, cl. I promov., Buzenchi A. cl. I şi II promov., Cerchez A. cl. II şi III promov., Ciutea A. repetentă, Drăghicĭ M. repetentă, Grigoriu C. cl. I, II, III şi IV promovată, Jipa E. repetentă, Lascarache A. repetentă, Macari E. cl. I promovată, Mavrodin M. clasa I, II, III, şi IV promovată, Moscovicĭ B. cl. I, II şi III promovată, Popa Elena cl. I, II şi III promovată, Popovicĭ E. cl. I şi II promovată, Praporgescu M. cl. I promov. Rusu E. cl. I promovată, Şerbănescu O. cl. I, II, III şi IV promovată, Tincă A. clasa I, II şi III promovată, Popa Maria cl. I, II şi III promovată, Castan Tereza cl. V promovată.

*

Rezultatul examenelor elevilor preparaţĭ în particular la Liceul NAŢIONAL

Clasa I. Burada Margareta, Climescu Elisa, Hiona Ioan, Hinna Gh., Holban Alex., Petit Margareta, Ursulescu Jeanne, promovaţĭ. Carpus Elisa repetentă.

Clasa II. Melinescu Georgeta promovată.

Clasa III. Cantacuzin M. V., Gheorghiu Cleopatra, Negel Alina, Răşcanu Magdalena, Scorţescu Aneta, Simionescu Eufrosina; promovaţĭ. Chiriac Dimitrie corigent latina şi greaca, Lascarachi Alexandrina corig. latina şi greaca. Pretorian Vasile, Popovicĭ Ecaterina repetenţĭ.

Clasa IV. Corcionescu Ecat., Iolev. Clemenţa, Pşepiliunhi Maria promovate. Hasnaş Ioan, Tinca Ana, Stamatopol Constanţa repetenţĭ.

Clasa V. Burada Adriana, Donicĭ N., Gheorghiţă I., Macarovicĭ Elena, Tănăsescu Const., Răşcanu Chirilă promovaţĭ. Braunştein L., Chiriţa Maria, Ghiţun Ioan, Hasnaş Ioan, Schiller Iosub, Cicherschi Maria repetenţĭ.

Clasa VI. Butescu D-trie, Călinescu D-trie, Leibovicĭ I., promovaţĭ. Poiană Gh., Popa Elena, Ropală E., Schor H., repetenţĭ.

Comitetul clubului colectivist din localitate s'a întrunit alaltăieri şi a hotărît escluderea din club a d-lor Ştefan Şendrea şi Toma Stelian, ca făcînd parte din disidenţa liberală.

D. S. Şendrea le şi vice-presidentul clubuluĭ.

*

Un banchet politic, la care aŭ luat parte, domniĭ: N. Gane primar, Penescu, prefect, Săndulescu, Tanasă Gheorghiu, Rache Vasiliŭ şi Costandache, a avut loc ierĭ, la 6 ore, la ZIMBRU.

S'a discutat asupra escluderei prefectuluĭ de judeţ din lupta pentru alegerile comunale şi s'a hotărît apariţia uneĭ foiţe liberale cu redactarea căreia s'aŭ însărcinat vestiţiĭ Rachi, Sandulescu şi Tanasă Gheorghiu.

Curtea de apel s. I judecă astă-zĭ opoziţia făcută de fostul sub comisar din Bacăŭ, Enăşoaea, condemnat de curte la o lună închisoare ca complice a fostuluĭ poliţaĭ Talianu, la maltratarea maĭ multor evreĭ, în arestul poliţieĭ locale.

Furturile săvîrşite de I. Mazurkevicĭ

După cum am anunţat erĭ, siguranţa a prins pe individul Iosef Mazurkevicĭ autor a maĭ multor furturĭ. La instrucţia preliminară ce i se face a declarat următoarele furturĭ şi spargerĭ sevîrşite de el:

De la fraţiĭ *Goldenberg* din strada de sus. 2 puştĭ; de la *Meer Goldştein* din strada Stefan cel mare a furat 115 basmale de matasă, 8 casincĭ, 6 testemele, 7 flaneli, 20 metri hasa, 4 batiste albe, 21 perechĭ colţunĭ, 3 perechĭ mănuşĭ negre de damă, 24 lingăriţĭ, 24 linguri, 42 furculiţe.

A maĭ comis furturĭ prin efracţie fără a se şti încă ce a luat, la următoriĭ comersanţĭ: *Schnürer et Bernfeld* din str. Stefan cel mare, *Hagi Apostol* unde a spart peretele magazieĭ cu un drug de fer, *Leon Kleiner* din strada Anastase Panu, *Portul de Galatz*, din strada Anastase Panu, şi *Hofman* pălărier din strada Golia.

Aproape toate lucrurile furate aŭ fost duse şi date luĭ **Ghiţă Ionescu** cărciumar din Buciumĭ şi care le desfăcea în dugheana sa pe la lucrătorĭ şi locuitorĭ.

Să sperăm că d-l V. Botez va descoperi şi alte fapte sevîrşite de acest individ.

O nouă bataie la Bahluiŭ.

Aseară la oarele 6 şi un sfert, maĭ mulţĭ băieţĭ de prin şcolĭ, aproape 25, s'aŭ dus la Bahluiŭ în raionul secţieĭ I între podul de fer al C. F. R. şi podul de piatră a şoseleĭ naţionale.

Acolo se aflaŭ maĭ mulţĭ evreĭ veniţĭ la scaldat. Băeţiĭ aŭ început a se bombarda cu pietre unĭ pe alţĭ, forsînd pe un băet a trece Bahluiul dincolo îmbracat.

Poliţia avizată, a sosit la faţa loculuĭ sub-comisarul Danţuşĭ şi călăreţul Stefăniu, dar deja lucrurile se aplanase şi băeţiĭ fugise care în cotro.

Nicĭ un accident nu a fost.

D. supleant T. Emandi a plecat astă-zĭ dimineaţă la Larga împreună cu juriul, chemat a fixa despăgubirile de acordat proprietaruluĭ S. Weisengrŭn şi obştieĭ locuitorilor pentru expropierile făcute cu construirea linieĭ Iaşĭ—Dorohoiŭ.

La ministerul de interne se lucrează de pe acuma, cu mare activitate în viderea alegerilor comunale din toamnă. Pe ziua de 1 Iulie se vor face marĭ schimbărĭ în administraţie.

Cu privire la această mişcare ni se scrie din Tîrgu-Ocna că poliţaiul Pandele va fi inlocuit prin Iarca, fostul director al arestuluĭ local, destituit acum 2 lunĭ cînd cu încercarea de evadare a luĭ Marunţelu, Mani şi alţiĭ.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Madrid 19 Iunie.

Trecerea floteĭ spaniole prin Suez

După cele din urmă depeşĭ primite asară, flota spaniolă aŭ trecut deja prin canalul de Suez după ce aŭ plătit maĭ întâĭ suma de un milion treĭ sute miĭ franciĭ ca taxă de trecere.

New-York 18 Iunie.

Pregătirile floteĭ americane

Escadra americană înarmată pentru bombardarea porturilor spaniole se compune din vase de resbel cu mişcare repede. Escadra va fi peste puţin gata de plecare în apele Mediteraneĭ.

Noul cabinet francez

Paris 19 Iunie

Noul guvern francez s'au presentat camerilor şi aŭ făcut declaraţiunĭ care constituesc programul săŭ. Noul cabinet aŭ declarat că vor presenta proiecte pentru reforma dărilor fiscale, pentru pensiile de retragere a lucrătorilor şi pentru sporirea floteĭ şi a armateĭ.

D. Paul Deroulède luînd cuvîntul zice că va susţine noul minister.

Declaraţiile militare aŭ obţinut aprobarea camereĭ cu 315 voturĭ pentru şi 250 contra.

Declaraţiile d-luĭ Salisbury

Londra 19 Iunie.

Lordul Salisbury aŭ declarat că Englitera doreşte cît maĭ curînd restabilirea păceĭ dintre Spania şi America, pentru ca ast-fel orizontul tulbure al celor două continente să se înseninеze.

Nesuccesele americane

Paris, 19 Iunie.

Trupele americane trec prin grele crize în încercările ce fac de a debarca artilerie în Cuba.

Toate încercările făcute pînă acum nu aŭ reŭşit.

Bucureştĭ 19 Iunie

Azĭ a reînceput procesul intentat martorilor în duelul Filipescu-Lahovarĭ.

Curtea cu jurĭ judecă afacerea crimeĭ de la Foişor, în care s'a întîmplat o eroare judiciară.

Londra, 19 Iunie.

Banca engleză a redus scomptul la $2^1/_2$ la sută.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseşti Mălăeşti din judeţul Iaşi, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI
11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de ingineri şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux şi simplă* în toate formatele.

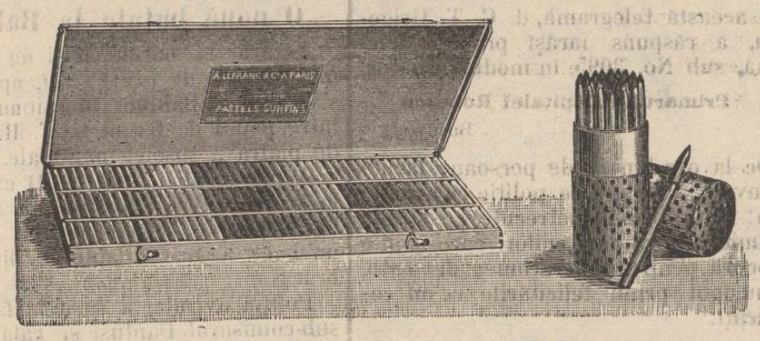

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură şi desemn.* Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Walhmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşi aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. şi Bourgeois Ainé** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÊNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"
Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Carţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLACĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ
Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion
Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeŭ	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila
Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţei" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50.000 leĭ contra unui premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratului o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ elibereaza şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles
Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**
BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURĬ, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevărat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.

56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintului şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevăruri,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şi comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisorul Societăţii profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Desfacere de vinurĭ vechĭ

Str. Lăpuşneanu No. 26,—
—colţul str. Banu No. 2

Din cauză de mutare *desfac cu preţurĭ reduse* o cantitate de peste 2000 vedre vin, roş şi alb de: Odobeştĭ, Cotnarĭ, Nicorescĭ etc., din recoltele anilor 1882—1897.

sUn provincie expediez contra *ramburs* ntităţĭ până la 50 litrurĭ în butoaie caŭ sticle.

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu aţenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

D-r Med. S. Sufrin
Iaşĭ.—9 Str. Palatul 9

Consultaţiunĭ de la 8—10 a. m. şi de la 3—5 p. m

Iasĭ — „D CIA ografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 42 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — DUMINICA 21 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

FARSA CU BAIA COMUNALĂ

Presa şi Regimul

Dacă vre-o dată rolul preseĭ opoziţioniste aŭ fost maĭ bine venit şi maĭ binecuvîntat, de cînd poporul romîn este chemat la o viaţă liberă, apoĭ aceasta nu poate cu siguranţă fi de cît în vremurile de faţă.

S'a zis — şi până la un punct, nu fără oare care temeiŭ — că ziarele de opoziţie, maĭ în toate timpurile, sunt cîte odată nedrepte; că adese orĭ — vorbim de organele representînd grupărĭ politice — ele împing spiritul de parţialitate până a contesta adversarilor un merit chiar şi în cazurile cînd faptele acestora sunt fapte bune şi folositoare societăţeĭ.

Ceva maĭ mult: s'a atribuit chiar şi preseĭ neînregimentate, că atitudinea eĭ duşmănească, că tonul eĭ *frondeur*, e o chestie maĭ mult de calcul de cît de convingere; că în fine interesele eĭ de tarabă, saŭ cum s'ar zice: *de maĭ uşoară desfacere a mărfeĭ*, i-ar dicta o asemine ţinută, preferată maĭ totdeauna de masa publiculuĭ cetitor.

Eĭ bine, dacă în alte timpurĭ această părere aŭ putut se conţie un mic fond de adevăr, pentru vremea de azĭ însă e cu desevîrşire eronată.

Cînd presa opoziţieĭ se află faţă cu un regim care într'un scurt interval de treĭ anĭ aŭ gasit ocazia se comită impilărĭ, prevaricaţiunĭ, călcărĭ flagrante de legĭ, acte de îngiosirĭ şi trădărĭ naţionale, îndestulătoare a ruina în ochiĭ opinieĭ publice, două-zecĭ de regimurĭ, atuncĭ ce atitudine vroiţĭ să păstreze o asemine presă?

Dacă presa, în unele cazurĭ, era odinioară învinuită că trăgea zdravăn de păr orĭ ce chestiĭ, numaĭ ca să poată scoate din ele motive de critică; apoĭ azĭ, cînd coloanele eĭ abia ajung se înregistreze aproape pur şi simplu faptele odioase ale regimuluĭ fără se maĭ poată dispune de spaţiul trebuitor spre ale 'nsoţi cu aprecierĭ suficiente, ce se maĭ poate obiecta oare despre atitudinea eĭ?

Ne aducem aminte, că pe timpul luĭ Cuza-Vodă, administraţia avereĭ domneştĭ în scop de a rotunzi trupul moşieĭ Ruginoasa din judeţul Iaşĭ, convenisă cu guvernul, ca în schimbul unuĭ petic de pămînt vecin numit *Osoiu* se dee statuluĭ o întindere de loc de o *îndoită valoare*, numaĭ ca faptul să nu poată lasa loc la critică.

Aşi!...

A doua zi, ziarul *Românul* organul roşilor, creatoriĭ colectivităţeĭ de azĭ, aŭ apărut în doliŭ. Un esemplar a fost lipit pe o tabla de lemn aninată în vîrful unuĭ par şi purtat pe stradele capitaleĭ, întocmaĭ cum fac azĭ circurile şi menajeriile ca se anunţe sosirea lor prin oraşe.

In fie-care zi, încadrat în doliŭ *Romînul* publica în fruntea coloanelor sale: **Osoiul, moşia statuluĭ aŭ fost smultă de la sinul naţiuneĭ etc.** iar mitocănimeĭ de prin mahalale partizană roşilor, i se umfla ochiĭ ca la broscoĭ la cetirea acestor rîndurĭ, se bătea cu pumniĭ 'n piept şi vărsa lacrimĭ de jalanie, par'că să prăpădisă pămîntul.

Vre-o 20 de anĭ maĭ tîrziŭ, guvernul partiduluĭ conservator în care figuraŭ fruntaşĭ de-aĭ ţăreĭ ca Lascar Catargiu, Costaforu, Manolake Costake Epureanu, Maiorescu, general Florescu şi alţiĭ, puseră bazele încheereĭ aneĭ convenţiĭ comerciale cu Austro-Ungaria; era primul act de suveranitate naţională, un act de mîndrie pentru ţara vasală de atuncĭ.

Eĭ bine, presa roşié s'a năpustit cu o furie nebună asupra guvernuluĭ şi aŭ îngrozit lumea cu ţipetele eĭ cum că *Romînia sîngerîndă aŭ fost aruncată în lanţurĭ la picioarele austro-maghiarilor!...*

Venind imediat la putere, roşiĭ aŭ promulgat convenţia, aŭ modificat-o după aceea de maĭ multe orĭ în favoarea intereselor austro-maghiare şi cu toate astea, Romînia n'a maĭ *sîngerat*. A sîngerat însă poporul din sudoarea căruia s'a operat faimoasa rescumparare a drumurilor de fer, s'aŭ creeat băncĭ şi s'aŭ uneltit o sumă de marĭ negustoriĭ patriotice care aŭ avut de scop a transforma într'o noapte, *în milionarĭ*, o sumedie de golanĭ liberalĭ.

Pe atuncĭ presa, acaparată maĭ toată de colectivişti, devenisă o spaimă pentru lume, şi în loc să apere interesele adevărate ale poporului, servea escluziv interesele partiduluĭ.

Cu încetul însă cariera ziaristică începînd să fie înbrăţoşată de elemente maĭ tinere, maĭ inteligente şi cu sentimentul echităţeĭ maĭ desvoltat, presa a început şi ea se devie un adevarat şi sincer ecoŭ al opinieĭ publice, şi azĭ, toate gazetele cu vază din ţară, indiferent de culorĭ, înfierează cu cea din urmă energie actele odioase ce se comit de guvernanţĭ.

Comparaţia decĭ între presa de odinioară şi cea de azĭ, nu e posibilă.

Orĭ unde resare azĭ un ziar, de ajuns uumaĭ se nu iasă din vre-un lupanar poliţienesc al regimuluĭ, el îşĭ face o datorie de a începe din primul loc se înfiereze actele colectivităţeĭ, despre care, se vreie chiar, nu poate de ruşinea lumeĭ nimic bun se spuie.

Presa, aŭ făcut în ultimiĭ anĭ un serviciŭ imens ţăreĭ; ea aŭ pus'o în situaţie se cunoască bine şi se deosebească pe oameniĭ trebuitorĭ de lichele, demascîndu-ĭ şărlătăniile acelor care 'ĭ exploatează credulitatea de vre-o 30 de anĭ.

In sensurĭ respective, presa de azĭ îşĭ face pe deplin datoria, atît faţă cu ţara cît şi faţă cu regimul odios care ne guvernează.

Juvenal.

OCULTA CLOŞCĂ

De erĭ, circulă svonul prin oraş că oculta din localitate aŭ căzut de odată cloşcă şi că e pe drum de a scoate un rînd de puĭ.

Oculţiştiĭ clubuluĭ de la Traian aŭ făcut alaltă-sară un chiulhan intim într'un loc retras din grădina Zimbru şi în zingănitul paharelor aŭ pus bazele formăreĭ uneĭ nouĭ oculte locale, formînd două liste, una de proscrişĭ şi alta de nouĭ înscrişĭ.

S'aŭ vorbit chiar şi despre formarea de comitete electorale pe despărţirĭ în vederea viitoarelor alegerĭ comunale.

That is the question.

Aia'ĭ aia! cum zice romînul.

Buba'ĭ comuna sireacă! Acolo s'aŭ petrecut lucrurĭ care pot să dee de furcă, şi tot acolo sunt îndreptate visurile de împrumuturĭ şi de marĭ lucrărĭ de edilitate.

Să sperăm însă că cetăţeniĭ vor face pe patrioţĭ se'nţăleagă că toate chiulhanurile de la Zimbru nu sunt de cît nişte simple:

Geaba viĭ, geaba te ducĭ
Geaba rupĭ nişte papucĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Şcoala viţiuluĭ. Intre nenumăratele foĭ şi variatele publicaţiunĭ pe care datoria zilnică ne impune să le cetim, măcar în fugă, găsim în mult celebra gazetă populară a Parisuluĭ — Le petit Journal — senzaţionala reclamă a uneĭ noĭ întreprinderĭ: „Crima în cursul veacurilor."

...„Fie-care crimă este complect povestită într'o fasciculă. Nu vom da cetitorilor o seacă dare de seamă a unor dezbaterĭ de la curtea cu juraţĭ; ci fie-care crimă va trezi interesul viŭ ca un roman captivant... Cetitorul iea parte la pregătirea fiecăriĭ înscenărĭ, sub ochiĭ luĭ se innoadă intrigile iscusite şi îndrăzneţele lovituri ale asasinilor şi banditilor.

„Omoritorĭ; parlicizĭ, fratricizĭ, tîlharĭ îndemînateci, avortorĭ şi gîtuitorĭ de copiĭ, otrăvitorĭ, vampirĭ, violatorĭ, hoţĭ de toate soiurile se vor părînda cu isprăvile lor în această colecţiune de povestirĭ."

Iniţiativa aceasta, care ar omorî de gelozie pe d. Cazzavilau de la „Universul" nostru, e luată, după cum se vede, în mod public pentru imensa mulţime de cetitorĭ. — în mare parte massa incultă care abia poate ceti corect slavele marĭ ale scîrboaselor fascicole periodice.

Imaginaţia naivă a norodului pluteşte pe aripa criminalelor povestirĭ şi spiritul se adapă, exaltat, la izvorul de sînge şi de lacrimĭ închipuite. O şcoală fioroasă de senzaţiĭ şi emoţiunĭ — pe urma căriia înfloreşte şi se perpetuieazá viciul, nutrit deja de atîtea alte excese ale traiuluĭ moderneĭ civilizaţiĭ din Apus.

Iar graţie acesteĭ civilizaţiĭ, noĭ, la rîndul nostru, vedem năvălind zi cu zi moravurile tristeĭ şcolĭ de excitante. Cele citate maĭ sus ne interesează ca un prolog trist al uneĭ viitoare stărĭ de lucrurĭ — şi de oamenĭ.

Apusul înaintează către orient.

Maghiariĭ şi Jeszensky

Infamia guvernuluĭ care a decorat pe Jeszensky insultătorul înverşunat şi patentat al neamuluĭ romînesc, este cu atît maĭ revoltătoare cu cît acest trist individ, e considerat chiar de maghiariĭ pentru care lucrează, ca un spion scîrbos şi primejdios. Iată cum se exprimă ziarul maghiar Hazánk, *despre acest personagiŭ, la pieptul căruia, trădătorul de neam, Dimitrie Sturdza, a atîrnat Coroana Romînieĭ.*

«A devenit procuror de odată pe neaşteptate, dar nicĭ nu apucase a-şi ocupa postul cel noŭ, a fost numit substitut de procuror suprem. Ca atare venise în Ardeal aproape de Banffy-eşti. Şederea luĭ în Ardeal el însuşi şi-o privi drept exil, care a şi dănuit destul de lungă vreme. Dar omuluĭ isteţ norocul îĭ surîde: se ivise procesul Memorandului (vrea să zică al repliceĭ, căcĭ Jeszensky aicĭ a figurat ca procuror! Red.) în care Jeszensky apăra o cauză populară. Atacă cu mare înverşunare pe memorandişti şi ligişti, iar din partea sa încă a făcut tot posibilul, ca raporturile între cele două naţiunĭ să devină cît se poate de nesuferite. Aicĭ s'a văzut şi la el efectul vătavuluĭ din comitatul Dobâca, care pălmueşte pe popĭ.

«Pătrunse cu isteţime, că starea tristă în lăuntru numaĭ aşa poate fi exploatată în folosul guvernuluĭ şi a abate atenţiunea obştească de la plîngerile rîdicate de opoziţie, dacă va pune înaintea ţăreĭ drept ciuhă un duşman năprasnic şi mare, anume: romînimea, ce voeşte se înghită Ardealul; Liga, *alcătuită cu banĭ muscăleştĭ şi stînd în maĭ ştie D-zeŭ ce slujbă; conspiraţiunĭ ramificate în contra ideeĭ de stat maghiar, ale căror singuratice despărţeminte le formează casele preoţilor şi dascălilor romînĭ, carĭ cîntă cîntece naţionale.*

«Pehlivania s'a dovedit, spaima obştească împinse Araealul într'o singură «strungă», al căreĭ cioban este Bánffy Dezsö; *un cîrd de popĭ nevinovaţĭ şi vinovaţĭ (?), visătorĭ şi rîvnitorĭ după cîstig (?) ajunseră în temniţe; iar Jeszensky Sándor în ministerul luĭ Bánffy».*

ACTUALITATĬ

LAMAISM

Despre rarele şi bizarele apariţiunĭ religioase exotice în Europa ne-am ocupat în rîndurĭ diferite şi am dat o deosebită atenţiune manifestărilor buddhiste în Europa. In mijlocul înăbuşitelor dispute religioase de astă-zĭ apare în adevăr din cînd în cînd, ca un glas pacificator, vre un credincios oriental de predică Europeilor liniştita învăţătură a luĭ Gakia-Muni

...cel din lumea'n care nu e
Bătrîneţe, suferinţă şi sfîrşit

Şi Apusul cult, Apusul sceptic, Apusul păgîn a dat în ultimiĭ anĭ cîţĭ-va adepţĭ credinţeĭ luĭ Buddha, poate ca o protestare înaltă în potriva cîtor s'au săvîrşit în numele frumoaseĭ credinţe creştine. E de ajuns să cităm între aceĭ carĭ la Paris urmează «cursurile» de propagandă buddhistă pe Clemenceau, Freycinet, Frederic Passy, poietul Jean Lahor şi alţiĭ.

Un credincios al luĭ Buddha, originar din Tibet şi anume din marea mănăstire de la Lhasa a venit zilele acestea la Paris trimis pentru întâia oară de către Dalaĭ-Lhama. Mănăstirea aceasta e ca un templu unde se păstrează esenţa Buddhismuluĭ.

Prinţul de Orleans vroi, într'o călătorie, să vadă locaşul acesta sfînt şi abia putu să vadă de la... 15 kilometri zidurile credinţeĭ tibetane.

Sunt foarte curioase toate amănunntele care formează cultul luĭ Buddha şi într'un articol maĭ vechĭ din «Opinia» am insistat asupra lor. E o risipă de florĭ şi de arome; o tăcere solemnă şi un aier de pace preste tot. Preotul — Lama — predică nu din amvon ci dintr'un fel de *pat*, unde se culcă pe treĭ perne de diferite culorĭ, alb, roş, galbăn — înfăşurat într'o lungă manta galbănă. Secta «galbănă» ie deosebită de cea «roşie» în sinul Buddhismuluĭ.

«Cine vrea să intre în *Nirvana* luĭ Budha trebuie să practice mila şi binefacerea. Ca să aibă drept la cele treĭ tezaure promise nu e de ajuns să nu facă rău — ci să facă bine în acelaşĭ timp.

Iară aceĭ carĭ se declară partizanĭ aĭ nobileĭ credinţĭ orientale aruncă, odată cu preotul, o floare pe altar, repetînd după dînsul

Namo Buddhâya
Namo Dharmâya
Namo Sanghâya.

Farsa cu baia comunală

Deşi din cauza sleireĭ cu deseverşire a fondurilor, colectiviştiĭ din comună nu se maĭ găsesc de mult *în apele lor*, totuşĭ cu chestia deschidereĭ Băieĭ Comunale, eĭ aŭ dovedit încă odată că sunt nişte mistificatorĭ *de apa 'ntăĭ.*

De ochiĭ lumeĭ aŭ deschis baia pentru o zi, şi apoĭ imediat aŭ închis-o din cauza lipseĭ de apă.

Vin bieţiĭ cetăţenĭ cariĭ află că s'a deschis baia, clinţănesc de mănuşele uşelor, se uită pe ferestre, dar nimic, nicĭ un semn de viaţă, baia nu funcţionează.

Şi oameniĭ se 'ntorc de la baie cu sudorĭ cît bobul pe frunte vociferînd contra celor cariĭ 'ĭ amăgesc şi 'ĭ fac se vie degeabă de prin punctele cele maĭ departate ale oraşuluĭ, la baia comunală, pe care o găsesc zăvorită tun.

Pe căldurele tropicale în care ne aflăm, speranţa că baia comunală se va deschide şi confortul ce se trîmbiţa că s'a aranjat în ea, făceaŭ ca cetăţenilor înăduşiţĭ de ferbinţelele vereĭ se li *lase gura apă.*

Dar iluziile aŭ fost înşalate, visurile risipite şi cetăţeniĭ asudă mereŭ, şi de căldură şi de drumul zadarnic pe care'l fac mergînd să *cerce marea cu degetul*, adică se vadă dacă baia comunală nu s'a deschis.

***

Pe cînd poporul însă bate de geaba la uşile baieĭ comunale, fraţiĭ colectiviştiĭ din comună bat monedă politică în interesul gaşteĭ, din chestia băieĭ.

Moţul patriotic cu deschiderea pe o zi, aŭ fost un simplu pretext de căpătuială. Deschiderea aceasta necesitînd o sumă de funcţionarĭ, administraţia comunală aŭ şi făcut cuvenitele numirĭ; ea şi-aŭ mărit astfel cadrele de agenţĭ electoralĭ cu un batalion noŭ de slujbaşĭ, şi baia s'a închis peste o zi, dar batalionul a rămas.

Se credea pînă acum că ceĭ din administraţia comunală, deşi colectiviştĭ prin convingerĭ şi apucăturĭ, totuşĭ în anumite împrejurărĭ vor fi în stare se păstreze oare care măsură. Marafetul însă cu deschiderea băieĭ, aŭ dovedit o dată mult, că colectiviştiĭ, toţĭ, sunt *tot de-o baie.*

Juv.

O PREFAŢA

Pe la începutul luĭ Septembrie va apare de sub teascurile tipografieĭ Goldner „Expunerea Principiilor Economieĭ Politice" de Vasile I. Radu, doctor în drept şi profesor la şcoala comercială de gradul II din Iaşĭ. Dăm aicĭ prefaţa care însoţeşte zisa scriere.

Progresele, ce pînă acuma a realizat ştiinţa economică, pot fi privite din două puncte de vedere: *teoretic* şi *practic*.

Din punct de vedere teoretic, este bine constatat, că fondul ştiinţific al Economieĭ Politice a rămas acelaşĭ, pe care l'au formulat ceĭ dintăĭ maeştri aĭ eĭ: Adam Smith, Ricardo, J. B. Say, Stuart Mill.

Cele două şcoale rivale de astă-zĭ, tot pe acest fond comun se sprijinesc.

Ast-fel, şcoala numită încă clasică, împărtăşeşte pînă în consecinţele lor cele maĭ depărtate, principiile economiştilor citaţĭ.

Şcoala colectivistă (socialismul ştiinţific): de şi pretinde a se întemeia pe o sumă de ideĭ deosebite, formulate în opera «Das Kapital» al luĭ Karl Marx, totuşĭ în combaterea, ce face şcoaleĭ adversare, tot pe argumente trase din principiile stabilite de un Smith, Ricardo, Mill se sprijineşte. Un exemplu, între altele.

Aşa, Ricardo maĭ întâĭ a aruncat ideea, că între profit şi salariu este antagonism; şi pe această cale de el aratată, merge astă-zĭ socialismul ştiinţific, care duce luptă de moarte contra întreprinzătorilor.

Dar dacă fondul ştiinţific al Economieĭ Politice a rămas acelaşĭ, care e cîştigul, cu care dînsa se poate lăuda din punctul de vedere teoretic? El se poate rezuma *în întrebuinţarea unor metoade noĭ şi maĭ potrivite pentru cercetarea adevărurilor sociale, precum şi în analisarea maĭ sistematică, maĭ aprofundată, a nevoilor societăţilor actuale.* Iar acesta e un cîştig însemnat.

Precum, în medicină, de exemplu, cunoaşterea boaleĭ, *diagnosa*, este o vindecare pe jumătate cel puţin, asigurată, tot aşa şi în ordinea economică, cunoaşterea boalelor, de carĭ suferă organismul social, însemnează un pas însemnat, către o stare maĭ bună, către vindecare.

Din punct de vedere practic însă, progresele economice sunt cu mult maĭ evidente.

Legislaţiunea economică a tuturor Statelor, se înavuţeşte pe fie-care zi. Codul uvrier, de exemplu, era încă o necunoscută, acum vre-o 8 anĭ în urmă.

Conferinţa internaţională din Berlin de la 1890, convocată de M. S. Impăratul Germanieĭ, spre a se pronunţa asupra chestiunilor privitoare la muncă, a fost semnalul pentru întocmirea luĭ. De atuncĭ, maĭ de aproape sau maĭ de departe, fie-care Stat pune în practică desideratele exprimate de zisa conferenţă.

Dar, nu numaĭ cu privire la muncă, progresul e vădit.

Ne e de ajuns o ochire asupra celor petrecute în ţara noastră, pentru a cunoaşte cu cît s'a îmbogăţit arsenalul legilor privitoare la agricultură, industrie şi comerciŭ. *Legea minelor, legea asupra regimuluĭ apelor, legea pescuituluĭ, legea pentru înfiinţarea uneĭ societăţĭ naţionale de agricultură, legea asupra repausuluĭ duminical*, iată cîte-va numaĭ din acele referitoare la progresul nostru economic.

Şi tocmaĭ aceste lucrărĭ, pun în evidenţă rolul Economieĭ Politice, arătînd de cîtă importanţă este cunoaşterea principiilor eĭ.

In mica lucrare, ce daŭ acum publiblicităţeĭ, tocmaĭ asupra acestor principiĭ mi-am permis a atrage atenţiunea cetitoruluĭ.

Dacă este vre un studiŭ asupra căruia să se fi scris maĭ mult, apoĭ acela nicĭ că poate fi altul de cît Economia Politică [1]).

[1]) Inţeleg a vorbi de scrierile în limbĭ streine. Intru cît-va însă şi literatura economică romînă s'a îmbogăţit. Aşa: Elemente de economie Politică de P. S. Aurelian, Studiĭ de Economie Politică şi Finanţe de N. Idieru, Producţiunea în Economie Politică de Iorgu Radu, Rezumat de Economie Politică de C. Teodoru — Rîmnic, Statistica Romînieĭ de N. Alexandrini, Scoala Clasică şi Germană de N. Basilescu, pe lîngă carĭ se adaogă multe articole în Reviste şi ziare. Revista „Economia Naţională" în special publică studiĭ asupra deosebitelor ramuluĭ de economie naţională; apoĭ broşurĭ etc.

Incepînd cu broşurile, trecînd prin monografiĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin desvoltate, s'a ajuns a se scrie volume, nu asupra întregului cuprins al ştiinţeĭ, ci asupra cîte uneĭ chestiunĭ, ce formează obiectul eĭ. Ast-fel s'aŭ scris volume asupra rolului monedelor, asupra băncilor, asupra creditului, asupra comerciului internaţional etc. E uşor de înţeles dar, cît i-ar veni de greŭ cuĭ-va să maĭ pretindă astă-zĭ la originalitate în descoperirea principiilor economice.

Tot ce ar putea face şi fac încă scriitoriĭ, este de a diseca, de a analiza maĭ bine şi maĭ metodic deosebitele fenomene economice.

Cartea de faţă, după cum arată chiar titlul eĭ, se prezintă în condiţiunĭ mult maĭ modeste. Ea nu pretinde a fi făcut analize subtile şi minuţioase a deosebitelor chestiunĭ, ce tratează, ci se mărgineşte a face o expunere, pe cît posibil, maĭ sistematică a principiilor Economieĭ Politice; iar această expunere are drept bază regulele deja stabilite de maeştriĭ ştiinţeĭ.

In desvoltarea cursuluĭ, am păstrat devisiunea deja adoptată în «*Principiĭ de Economie Politică*».

M'am servit de feliul meŭ particular de a înţelege şi scrie asupra deosebitelor chestiunĭ, notînd cu îngrijire tot ceia, ce aparţine, *nu ca idee*, dar ca stilisare autorilor, de carĭ m'am folosit.

Inţeleg a zice, că ideile cuprinse în acest manual, nu sunt altele de cît cele aflătoare în deosebitele tratate de Economie Politică, străine orĭ romineştĭ, dar ceea ce va fi particular scriereĭ de faţă, este modul expuneriĭ, precum şi micile observaţiunĭ personale pe icĭ colea.

Doĭ sunt autoriĭ, pe care cu deosebire i-am ales spre a-mĭ servi de fir conducător: *Ch. Gide şi Paul Leroy-Beaulieu*.

Cel dintăiu profesor de Economie Politică la Universitatea din Montpellier, este un partizan al solidarităţiĭ şi cooperaţiuniĭ. Principala sa scriere «*Principes d'Economie Politique*» ediţiunea a 6-a, mi-a servit în parte drept normă.

Paul Leroy-Beaulieu este membru al Institutuluĭ din Franţa, şi profesor de Economia Politică la «Collège de France». Scrierile luĭ foarte respîndite sunt destul de cunoscute şi apreciate şi în ţara noastră. Recenta sa lucrare «*Traité théorique et pratique d'Economie Politique*» 4 volume, ediţia II, mi-a fost de un deosebit folos, maĭ ales cu privire la espunerea faptelor economice şi pentru procurarea maĭ multor date statistice.

Am ales în special pe aceştĭ doĭ autorĭ, pentru că cel întâĭ profesează o doctrină eclectică, apropiinduse maĭ mult de şcoala germană, iar cel d'al doilea are marĭ afinităţĭ cu şcoala clasică.

Pe cînd cel întâĭ, de exemplu, e un amic al intervenţiuneĭ statuluĭ în ordinea economică, pe atuncĭ cel d'al doilea este un adversar.

Nu e greŭ de închipuit, că în expunerea principiilor Economieĭ Politice, am avut în vedere şi alţĭ autorĭ; m'am ferit însă a face citaţiunĭ lungĭ din scrierile lor, pentru că, cum ziseiŭ maĭ sus, lucrarea aceasta nu are pretenţiunea a fi o operă de erudiţiune.

Ecolnomia Politică se adresează în primul loc *raţiuniĭ*. Prin criteriul acesteia, dînsa cerne deosebitele chestiunĭ economice.

E natural dar, că pentru înţelegerea discuţiunilor economice, raţiunea trebue să fie întru cît-va formată. Şi acest lucru ne şi esplică pentru ce de obiceiŭ, studiul acesteĭ ştiinţe se rezervează pentru aniĭ din urmă aĭ învăţămîntuluĭ secundar şi Universitar.

Totuşĭ, faptele economice fiind contingente şi în deobşte cunoscute, socotesc că micĭ noţiunĭ, pe cari această ştiinţă le procură, pot fi pricepute şi de inteligenţile maĭ tinere.

Dacă nu o explicare raţionată, dar cel puţin o expunere descriptivă a înlănţuireĭ fenomenelor economice, însoţită de consideraţiunĭ despre înriurirea, ce acestea pot avea asupra avuţieĭ ţăreĭ, ca şi a particularilor, poate foarte bine să fie înţeleasă şi de aceste din urmă.

Am scris această carte, în speranţă că va servi tuturor doritorilor a cunoaşte principiile fundamentale ale Economieĭ Politice.

Iaşĭ Iunie 1898.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XVIII

UNEĬ DOAMNE

Conrupte....

Să respunzĭ „chemărei" tale
De femeie!—Toţĭ o vor
—Tu aĭ ajuns să poţĭ respunde
La... chemarea *tuturor...*

***

O CULME MEDICALĂ

Să suferĭ de *Diplopie* şi să nu vezĭ că lumea 'i cu... *două feţe...*

Zigfrid

OPINII ŞI REFLECŢII

DRAMA....

— —

Am cetit cu aceeaşĭ infiorătoare emoţiune ca şi toată lumea povestirea, tragică în banalitatea eĭ: „drama din capitală". Mi s'a părut că simt oare-care mîngăiere către sfîrşit. Se zicea în adevăr că, zdrobit de o sinceră durere, tînărul soţ a dispărut din capitală.

Durere *sinceră*! Cuvîntul acesta îmĭ deşteaptă multe amintirĭ, în legătură chiar cu trista întîmplare al căruĭ eroŭ e un poet,—un amic. Am protestat într'un vechiŭ articol de ziar în potriva titluluĭ unuia din primele volume ale luĭ Radu Rosetti: „Sincere", din punctul de vedere al esteticeĭ şi în numele frumosuluĭ care e maĭ presus de ceea-ce numim noĭ adevăr, sinceritate, consequenţă şi altele. Am protestat, deşi autorul volumuluĭ îmĭ era prieten,—orĭ poate tocmaĭ de aceea.

L'am cunoscut de aproape şi în momente de tînăr lirism. Am rătăcit împreună în multe nopţĭ albe de vară, pline de lumină şi de taĭne — dar cînd sufletul nu poate tăinui nimic. El alerga, într'acele vremĭ, însetoşat de o frumoasă himeră, iubind o iubire care era a luĭ, urmărind o rază de privire ce-l ispitise încoace. Era o dragoste reciprocă, tînără, aprinsă — de care părea legată toată fericirea visătoruluĭ meŭ amic. Visul era aproape de a se îndeplini; iluzia—îmbrăca haina uneĭ apropiate realităţĭ.

— „Vezĭ tu: eŭ ştiŭ cu toate acestea că n'o s'o fac fericită...." Şi zicîndu-mĭ vorbele acestea—pe-o noapte spendidă de vară—, poietul părea că-mĭ cere un sfat pe care însă n'aveam îndrăzneala, n'aveam nicĭ dreptul să i-l daŭ. Era o dorinţă profundă, era un vis scump, era o iubire sinceră,—fără să fie cea dintâiŭ. Cunoşteam „trecutul" atît de tînăruluĭ amant. Cunoşteam firea hoinară şi nestatornică a pururĭ doritoruluĭ de senzaţiĭ care deja îşĭ alintase prima adolescenţă pe aventuroase aripĭ de întîmplătoare iubirĭ. Dar lacrima nu era ea adevărată ca şi cea dintâiŭ? Pornirea nu era ea irezistibila dorinţă care imboldea sufletul în timp ce cugetul îl mustra încet:

— N'am s'o fac fericită....

Maĭ curînd de cum credeam visul s'a irosit; barca aventuriĭ s'a sfărîmat de stînca nevoieĭ şi *alta*, nu *aceea* fu „victima" schimbăcioaseĭ iubirĭ.

Şi cu toate acestea am trimis un gînd de milă „eroluluĭ" care a trebuit să fugă de cruzimea „dreaptă" a mustrărilor, urmărit de ură, de antipatiĭ, de ridicul şi de blestem.

Aşa dar *sinceritatea* fusese — o minciună? Poiezia—o cursă? Iubirea—o fătărnicie? Jurămîntul—o nelegiuire? Nu; ci aŭ fost ceea-ce sunt în tot-deauna: clipe fugitive, extaze trecătoare, iluziĭ — zburătoare.

Căcĭ legea iubiriĭ n'a fost nicĭ odată —statornicia, măsura eĭ — n'a fost nicĭ cînd—durata.

Tinereţĭ însetate, dorurĭ neîntrupate, pururĭ în căutarea visatelor multămirĭ se întîlnesc în drumul pribegieĭ. Privire cu privire se farmecă; dor cu dor se înlănţuie; gol cu gol se umple; plins cu plîns se ogoaie.

Umbre născute din dorinţĭ se îmbrăţişează—pînă cînd dimineaţa le topeşte în lumina vie a uneĭ iubirĭ biruitoare.

A cuĭ e vina — pe urmă? A firiĭ omeneştĭ, pururĭ nestatornică, pururĭ înşelată de propriile sale himere.

Pe altarul plăcerilor efemere — sunt jertfe însîngerate, şi vor fi în veciĭ vecilor. Prea ne grăbim să judecăm, să osîndim, să blestemăm. Crima *luĭ* sunt de-ajuns nenorociţĭ carĭ s'o ispăşască, durerea *eĭ* destule triumfătoare care s'o răzbune.

...Prea am umili frumuseţea jălind-o cînd cade înjunghiată. Ci maĭ drept ar fi să-ĭ admirăm curagiul, maĭ presus de orĭ-ce virtute. Poate nicĭ-odată n'a fost maĭ *frumoasă*, eroina tragedieĭ decît acum.

Leandru

INFORMAŢII

— —

Abonamente de Vilegiatura

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară poŭ trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

— —

Primar bun gospodar

Se ştie că Prefectura a luat dispositiunĭ ca prin comunĭ să se facă plantaţiunĭ de arborĭ pe marginele şoselelor pentru a înfrumuseţa satele şi tîrguşoarele.

D. Emandi primarele din Tîrgu Frumos a pus şi d-sa această disposiţie în aplicare făcînd plantaţiĭ pe trotuare, şi după cum este un bun gospodar a voit să ferească aceĭ arborĭ se nu fie mîncaţĭ de vitele ce trec prin oraş, astfel a dispus ca fie-care copac se fie îngrădit de jur împrejur, şi cum d-sa văzuse că Podul-Iloae a îngrădit copaciĭ cu laţurĭ în mod sistematic d. Iamandi a găsit maĭ practic a'ĭ îngrădi cu *spinĭ* (mărăcinĭ) ast-fel că copaciĭ in adevăr sunt feriţi de a fi stricaţĭ de vite, însă în schimb trecătoriĭ îşĭ anină hainele de ţepuşele spinilor. Putem cita o doamnă care s'a rupt rochia, alta s'a aninat umbrela şi trăgînd'o a rupt'o, cum şi multe alte cazurĭ.

— —

Locuitorul Vasile Vieru din comuna Lespezĭ pe cînd era adus în un car cu doĭ boĭ de către soţia sa spre a fi internat în spital, la margina tîrguşoruluĭ Pecurarĭ a încetat din viaţă, soţia acestuia voind a'l aduce la o casă, poliţia nu a permis de oare ce a încetat din viaţă pe teritoriul comunei Tăuteştĭ.

— —

In ziua de Duminică 21 Iunie după cum se ştie va avea loc în grădina publică de la Copoŭ, serbarea organizată de către «Liga Culturală» secţia Iaşĭ în unire cu asociaţiunea generală a studenţilor din Iaşĭ îndemnăm pe onor public a încuraja această serbare. Serbarea de zi începe la oarele 2 p. m., iar cea de seară la orele 8 p. m.

Pentru această serbare s'au adus splendide focurĭ de articiĭ de la Pirotechnia armateĭ.

— —

Scrisorile banditului Florea

După cum am anunţat in numărul precedent, banditul **Florea** si'a făcut apariţia luĭ în împrejurimile Tîrguluĭ Frumos. Complectăm astă-zĭ cîte-va informaţiunĭ sigure despre modul cum acest bandit operează.

De îndată ce a venit în împrejurimĭ a adresat două scrisorĭ Comersantuluĭ Calman din Tîrgul Frumos şi alta d-neĭ Vrânceanu din Costeştĭ, avertisîndu'ĭ a'ĭ pregăti fie-care cîte o sumă de banĭ.

Autorităţile locale imediat a căutat a stabili dacă acele scrisorĭ emană de la adevaratul bandit *Florea* sau sunt vre o farsă—şi au reuşit a capata o scrisoare veche scrisă de însuşĭ *Florea* după care s'a adeveritcă scrisorile trimise luĭ Calman şi d-neĭ Vrânceanu eraŭ scrise de însuşĭ mîna banditului.

Ştirea despre aparitia luĭ Florea au produs o mare panică atît în oraş cît şi prin sate până la Hârlău. Subprefectul a organizat deja poterĭ pentru prinderea banditului care aproape sigur se ştie că este prin pădurea Zagavia din Comuna Bădenĭ.

Credem că ar fi nimerit a se trimete un detaşament de soldaţĭ spre a întări potera organizată de subprefect.

— —

In ziua de 16 Maiŭ, la ora 4 aŭ avut loc la cimitirul Eternitatea serviciul funebru al înmormîntăreĭ iubituluĭ nostru prietin **Gheorghe Popovicĭ**, controlor al căilor ferate romîne, care, după o muncă inteligentă şi corectă timp de 23 anĭ, pusă în serviciul căilor ferate, s'a stins, istovit de viaţă în spitalul Spiridonian din Iaşĭ, lăsînd, precum se ştie, în privaţiunĭ, o sarmană văduvă şi o copilă, reduse a vieţui numaĭ din dreptul uneĭ foarte modeste pensiunĭ.

La cimitir, unde corpul era deja depus, afară de familie, aŭ ţinut să asiste un număr foarte imposant de impiegaţĭ, colegĭ şi amicĭ, de diferite categoriĭ din această grandioasă instituţiune a statuluĭ, în frunte cu d. inspector, al secţiuneĭ Iaşĭ, Christodulo şi sub inspector Marino. Un mare numĕr de împiegaţĭ, maĭ toţĭ în uniformele reglementare, care aŭ ţinut să facă o sinceră şi colegială demonstraţiune de adevărat prietesug pentru omul de inimă în viaţă, care se ducea pe vecie. Nicĭ unuĭ funcţionar din căile ferate, nu i s'a făcut la moarte, ca luĭ Popovicĭ, un ceremonial maĭ demn, maĭ curat duios, maĭ jălit unanim din suflet.

Printre persoanele care aŭ manifestat dorinţa spontanee de a conduce pînă la ultimul lăcaş de somn etern, rămăşiţele luĭ Gheorghe Popovici, s'a remarcat pe intimul amic al defunctuluĭ Dimitrie Frunzetti, care împreună cu colegul seŭ d. Donat, aŭ pus toată stăruinţa şi impulsiunea de nobilĭ prietinĭ. S'aŭ depus treĭ coroane frumoase pe sicriŭ din partea amicilor şi a personaluluĭ corporaţiuneĭ; aŭ asistat maĭ toţĭ şefiĭ de pe la gările liniilor învecinate.

D. Cerchez, şeful găreĭ Litenĭ, a rostit o cuvîntare mult simţită şi pornită dintr'o inimă curată; toţĭ colegiĭ şi amiciĭ defunctuluĭ, care n'au putut asista au transmis o sumă de telegrame de condoleanţă văduveĭ luĭ Popovicĭ, căruia i s'a adus cu acest dureros prilej omagiul uneĭ afecţiunĭ sincere conducînd pe scumpul lor amic pînă la lăcaşul veciniculuĭ repaos.

B.

— —

Un început de incendiu a fost asară la casele d-luĭ Marcu Lazăr din strada Armeană No. 5. Un băiat al d-luĭ Marcu umblînd cu luminarea la un dulap cu cărţĭ, perdelele de la acel dulap s'aŭ aprins, apoĭ cărţile luînd foc, incendiul era să iee proporţiĭ maĭ întinse. Servitoriĭ şi sergentul din punct aŭ localizat imediat focul.

— —

Un funccionar model

De la venirea d-luĭ D. Neagu ca judecător ocol. I Iaşĭ, am putut observa cu aproape deaminuntul arhiva aceleĭ judecătoriĭ a căreĭ arhivar este d. G. Sorea vechiŭ funccionar în Justiţie, şi nu putem de cît a spune că această arhivă poate servi de model tuturor Judecătoriilor de pace din ţară, de modul aranjăreĭ eĭ, dovedind în adevĕr o muncă devotată şi pricepere din partea d-luĭ Sorea.

Onoare decĭ d-luĭ Judecător Neagu care se poate mîndri cu ast-fel de funccionarĭ.

— —

Urmtori- tinerĭ aŭ absolvit şcoala superioară de farmacie:

Ciupercescu, Repanovicĭ, Nicorescu, Dimitrescu, Petrescu A., Petrescu C., Fraţiĭ Cugler, Manolescu, Giosanu, Kollo, Malhasovicĭ, Iacovescu, Sterescu, Vasilescu, Rothbard, Popescu, Tirulescu, Bamfiu, Pictorian, Pucerea, Dimitriu, Panţu, Theodoru, Săndulescu, Conta, Gavriliu, Spatan, Georgescu, Grigorescu, Frătiţă, Witing, Marian, Crişianu, Cristescu, Davidescu, Weber, Iliescu, Hentziescu, Roşianu.

— —

Individul Ferdinand Sava din secţia V, astă-noapte venind prin strada Găreĭ, şi întrebat de serjentul de poliţie din acel punct asupra identităţeĭ luĭ, acesta fără nicĭ un motiv a început a lovi pe sergent, rupîndu-ĭ şi hainele.

El a fost arestat la Secţia I.

— —

Petrake Lupu, din secţia I, a fost internat în ospitalul Sft. Spiridon, în urma loviturilor ce a primit de la Dumitru Luciu tot din acea secţie, şi care se află arestat la poliţie.

— —

Evreul Rubin Ihil din strada Sf. Lazăr No. 32 s'a plîns secţieĭ a 4 că pe cînd dormea într'un paravan a întrat un hoţ şi i-a furat două rînduri de haine, o pereche botine, un ceas de argint şi 3 cămeşĭ.

— —

Poliţia de siguranţă a maĭ arestat ca complicĭ aĭ luĭ Mazurckievicĭ în furturile de la Portul Galatz şi de la Crişmarul Leiba Blum, pe Dumitru Vasiliu şi Néculaĭ Dănilă din Socola.

— —

Astă-zĭ dimineaţă pe la oarele 5, evreica Ghitla Lupu Rozenthal vroind să facă foc a turnat peste lemne nişte gaz dintr'un şip, şi pe cînd îĭ dădea foc cu chibritu s'a aprins şi gazul din şip făcînd esplozie, Ghitla Lupu s'a ales cu arsurĭ pe obraz şi pe mîinĭ. Ea a fost dusă la spitalul israilit unde a fost pansată.

— —

Comisia a 4 a arestat pe vestitul pungaş Iţic Grünberg.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA IV

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

1) Nutrirea copiluluĭ

Nutrirea joacă un rol foarte însemnat în viaţa copiluluĭ, un rol mult maĭ însemnat decît în viaţa unuĭ om adult.—Omul format se nutreşte numaĭ pentru a'şĭ susţine forţele, pentru a echilibra perderile zilnice a organismuluĭ, perderĭ provenite din înplinirea diferitelor funcţiunĭ vitale. Copilul nu se poate mulţumi numaĭ cu atîta; afară de cele necesare pentru înplinirea funcţiunilor vitale, el maĭ are necesitate de un bogat material de contracţie, carĭ el creşte şi se formează zilnic, el are decĭ nevoe de o cantitate de alimente care poate acoperi toate aceste cerinţĭ. De la nutrirea raţională depinde desvoltarea normală şi sănătatea copiluluĭ. Decĭ nutrirea copiluluĭ formează capitolul principal al igieneĭ copiilor. Mă voĭ ocupa de toate detailiurile nutrireĭ şi voĭ începe de la nutrirea copiluluĭ mic, a prunculuĭ.--Voĭ avansa cîte-va noţiunĭ anatomo-fisiologice a organelor digestiuneĭ a copiilor micĭ.

Configuraţiunea anatomică şi proprietăţile fisiologice-chimice a organelor digestive unuĭ copil mic nu sunt cu totul egale cu acele a omuluĭ adult; urmează dar că un copil mic trebue altfel nutrit ca omul adult. Omul este omnivor, el se nutreşte atît din substanţe animale cît şi vegetale. Fisiologia înparte toate alimentele după compoziţiunea lor chimică în două grupe marĭ, în substanţe azotate şi neazotate. Substanţe azotate sunt: albumina, fibrina, caseina, legumina, gelatina şi condrina. Substanţe neazotate sunt toate amilaceele, toate felurile de grăsime şi zaharul. Substanţele azotate şi neazotate se găsesc atît în regnul animal cît şi în cel vegetal, cu deosebire numaĭ că azotatele prevalează în alimente din regnul animal, neazotatele în cele din regnul vegetal.

Alimentele introduse în stomah nu se mistuesc toate în stomah şi nu se absorb subt forma subt care aŭ fost introduse. Ele sunt supuse la nişte transformaţiunĭ chimice prin influenţa diferitelor sucurĭ digestive.

Iaşĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de ramura silviculture eĭ.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

De Inchiriet casele Pavli situate în strada Carol, în faţa grădineĭ publice, avînd două apartamente, şura, grajdiurĭ, pivniţă, florărie, livadă etc. A se adresa la redacţie.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la disposiţiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ lumineĭ electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Galați, 19 Iunie 1898.

Cinquantin 6500 hect. 77 kilo 6 leĭ 57½ banĭ șlep. Cinquantin 2500 hect. 78 kilo leĭ 7 banĭ 10 șlep. Secară 900 hect. 65 kilo 5 leĭ 11 banĭ magasie.

IN TOAMNA

Pe sîrmele de telegraf
Staŭ rîndunelele la sfat,
Ișĭ hotărĕsc ziua de drum
Spre-un ținut mai cald, îndepartat...

E-o zi de toamnă, în senin
Se lasă soarele încet,
Și razele-i de aur șters
Pătrund domol, ca un regret...

O rîndunică-aș vrea să fiŭ,
Să zbor spre cețele-albăstriĭ,
Spre-acele dealuri cari-ascund
Amanți îmbrățișați prin viĭ;

Să pot din sboru'mi să mai văd
Cărările pe cari-am plîns,
Pe cari ades ne 'mbrățișam,
Cu ochi pierduți, cu glasul stins.

Gordon.

Științĭ-Litere-Arte

Există teatre armenești? Se pare că da și încă nu de a doua mînă, de oare ce se anunță la Paris o serie de reprezentațiĭ teatrale în limba armenească.

*

Sunt fără de număr fautaziile de reclamă comercială născocite de Americanĭ—și toate raportându-se la războiul cu Spania. Ciubotăria excelează cu deosebire. De exemplu: „Tampa 21 Maĭ. Generalul Mills e aproape gata cu elaborarea planuluĭ săŭ de războiŭ. Din zorĭ și pînă seara tîrziŭ lucrează, stînd în picioare la biroŭ. Aceasta se explică prin aceea că generalul poartă ghete numaĭ de la firma noastră *** a 3 dolarĭ perechea..."

Și așa maĭ departe.

Trîmbița reclameĭ sună maĭ dihaĭ decît acea a vitejieĭ.

*

Intr'un ziar din Geneva găsim următoarele *delicate* rînduri:

„Gazetele Șvițereĭ germane se plîng necontenit de excesele indivizilor care cutrieră drumurile și se anină de femeile trecătoare, dedîndu-se la scandaloase tentative.

Aceasta în urma măsuriĭ prin care la Zurich s'a abolit—ceea ce unii prețind a se aboli și la noi."

„Aceea ce", exprimat atît de laconic, însamnă casele de toleranță care în adevăr aŭ fost suprimate în unele părți ale Șvițereĭ. Dar efectul, se vede, nu e maĭ puțin intolerabil.

*

Anatole France, marele romancier frances publică un călduros articol în favoarea studiuluĭ limbeĭ latine.

*

La Mannheim (în Bada) municipalitatea vroia să proclame obligatoriŭ studiul limbeĭ latine în liceele de fete. Consiliul superior al instrucțiunii n'a dat voie.

Sărmană latină! Fericite eleve!

*

Noutățĭ literare sosite la „*Librăria-nouă*", Iliescu și Grosu: „La femme et le pantin" de senzaționalul *Pierre Louys*; „Lis sauvage" de André Theuriet, „Recordenen" de de Rémy St. Maurice. Noua ediție din meritoasa lucrare a d-luĭ Nebuneli: *Carlsbad și împrejurimile luĭ*, tipărit în atelierul *Dacia*, cu o deosebită eleganță.

*

Prefectura din Roma a interzis reprezentația drameĭ *Culpa civilă* de Guido Cremonesi, din causă că conținea scene alegorice privitoare la Dreyfuss.

*

La teatrul *Gaité*, din Paris, s'a reprezentat pentru a 1731-a oară frumoasa operetă *Les cloches de Corneville*.

*

Celebrul comic Coquelin povestește în ziarele franceze, cum a fost plătit la Constantinopol de către miliardarul Vanderblitt, într'una din zilele trecute, pentru treĭ monologurĭ zise pe bordul yachtuluĭ săŭ.

„Iată, îi zise nababul: 'mĭ-aĭ stors 6 lacrime; a 100 dolarĭ, face 600 dolarĭ; m'aĭ provocat de 12 orĭ să rîd; a 200 dolarĭ, 2400 dolarĭ; deci primește de la casierul meŭ 3000 dolarĭ."

Lucru pe care renumitul artist 'l-a executat cu multă grabă.

*

La Geneva, impresarul Ermete Zacconi va represinta în curînd *Meșterul Manole*, de *Carmen Sylva*.

*

Unele jurnale străine înregistrează știrea că țarul Rusieĭ posedă o magnifică voce de tenor. „'Și-ar cîștiga ușor traiul, zic aceleași ziare, ca cîntăreț de operă".

Numaĭ, greutatea e că preferă ocupația de împărat.

*

D. Adolphe *Granet* și-a susținut aseară cu mult succes teza de doctorat în medicină.

*

Mîniĭ, Duminică vor avea loc serbările date de liga culturală și de societatea studenților „Solidaritatea". Sperăm că vremea va fi maĭ priincioasă de cum se anunță de astă-zĭ.

*

Din Roma se anunță că la Ricanatti. aŭ început festivitățile centenaruluĭ luĭ Giacomo Leopardi. Poietul Carducci a rostit cuvîntarea de inaugurare a monumentuluĭ.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Viena 19 Iunie.

Din Berlin se telegrafiază că încrucișătorul german «Geyer» a eșit erĭ din portul Havaneĭ și a plecat spre Santiago spre a'și complecta proviziunea de cărbunĭ.

Din Madrid vine o depeșă cum că în general se crede acolo că flota contra-amiraluluĭ Camara a trecut azĭ canalul de Suez călătorind grabnic spre Filipine.

O telegramă din Havana anunță că colonia americană a înaintat în ziua de 16 Iunie, sub protecțiunea foculuĭ a treĭ cuirasate, d'alungul căieĭ ferate pînă la Libonery însă după ce a schimbat cîte-va focurĭ cu avant-posturile spaniole, s'a retras.

De treĭ zile americaniĭ se încearcă sá debarce artilerie în maĭ multe puncte al coasteĭ cubane; însă maĭ multe vase încărcate cu tunurĭ s'au sfărîmat și cu marĭ greutățĭ tunurile abia au fost scăpate.

Din Washington se telegrafiază că în cercurile oficiale de acolo nu se crede că încrucișătorul american «Brooklyn» ar fi fost lovit de bombele spaniole și că comodorul ar fi fost ucis; în acest caz amiralul Sampson ar fi telegrafiat aceasta.

Madrid 19 Iunie.

Ziarul «Imparcial» de aicĭ publică cum că în apropiere de Santiago ar fi avut loc o mare luptă și că americaniĭ ar fi fost bătuți și respinși cu marĭ perderĭ.

La ministerul de războiu, nicĭ o știre oficială n'a sosit de la mareșalul Blanco cu privire la această luptă, dar se crede că lupta a avut într'adevăr loc, de oare-ce trupele spaniole sunt foarte apropiate de cele americane.

Pe cînd ziarul «Daily Cronicle» a publicat știrea că Spania, întrebată în mod oficial, a lăsat să se înțăleagă că ea va cere intervenirea Puterilor pentru pace, numaĭ în urma uneĭ înfrîngerĭ decisive, un fost ministru, întrebat de mine, mi-a spus că după ce va avea loc o mare luptă la Santiago, orĭ-care ar fi rezultatul eĭ, Sagasta trebue să se hotărască ca să înfrunte în mod decisiv chestiunea păceĭ, tratînd-o direct cu guvernul Statelor-Unite. Pacea va fi de sigur dureroasă, dar va salva Spania de ruina economică.

— Presa de aci atacă cu violență pe guvernul egiptean, care a refuzat să furnizeze cărbunĭ floteĭ luĭ Camara.

Presa se miră de aceasta, căcĭ cărbunĭ nu aŭ fost declarați ca contrabandă de războiŭ' și spune că Egiptul trebue să fi fost împins de Anglia la acest act nedrept.

Escadra luĭ Camara însă, care călătorește acum cu mare iuțeală spre Filipine, după declarațiile guvernuluĭ are cărbunĭ în mare abundență.

Londra 19 Iunie.

Ziarul «Times» spune că escadra americană de sub comanda amiraluluĭ Watsow, care e destinată să vie spre a bombarda porturile spaniole, va fi compus din cuirasatele «Jova», «Oregon», încrucișătoarele «Yosemite», «Yankce» și «Diexe», transporturile «Scandia», «Abrendia» și «Alexander».

Paris, 19 Iunie.

Ziarele apărute dimineața publică o depeșă din Londra în care se spune cum că ar fi avut loc o mare luptă între trupele americane și spaniole lîngă Santiago de Cuba, luptă în care ar fi fost spanioliĭ învingătorĭ.

O altă telegramă sosită din Madrid spune că acolo nu a sosit încă vre-o știre oficială despre această luptă.

In aceiașĭ depeșă se spune că mareșalul Blanco organizează cu multă activitate apărarea centruluĭ și occidentuluĭ insuleĭ Cuba.

Se maĭ spune că o coloană spaniolă a bătut cu desăvîrșire un corp de insurgențĭ, carĭ fură pușĭ pe goană, pierzînd maĭ mulțĭ oamenĭ și munițiunĭ.

ULTIME INFORMAȚIU

Tragerea loterieĭ Societățeĭ „Solidaritatea" are loc Duminică 21 Iunie c. în localul Primărieĭ Comuneĭ Iașĭ.

Colțul de la otelul Traian a devenit grație împasibilitățeĭ polițieĭ, o primejdie pentru trecătorĭ.

Femeile pierdute—un cîștig mare pentru poliție—se adună acolo, în toate serile și împedică literalminte, cu șoaptele lor obscene, pasagiul trecătorilor.

Dacă ar exista chiar oare care apropriere între vorbele pe carĭ aceste femeĭ depravate le spun în josul stradeĭ și între acele pe carĭ „colegiĭ" și le aruncă în față într'un club situat în casa deasupra aceleĭ strade, încă n'am pricepe toleranța polițieĭ față cu clientele domnuluĭ Rojniță.

Papadopol Calimach

Din Tecucĭ vine vestea despre decesul luĭ Alexandru Papadopol Calimach, unul din fruntașiĭ țăreĭ.

Defunctul era și un istoric distins.

D. Leon Grigorescu a depus cu mare succes licența în litere și filosofie.

Un incendiu puternic s'a declarat azĭ noapte în satul Corlătenĭ, din județul Dorohoiŭ. Amănuntele lipsesc. Se crede însă că focul a fost localisat azĭ dimineață, în urma ajutoarelor date.

Mîine Duminică 21 Iunie, ora 12 din zi, va avea loc căsătoria civilă a lucrătoruluĭ tipograf Gh. Ionescu cu d-ra Maria Ionescu.

Felicitările noastre.

De la consiliul de Rĕzboiŭ

Continuarea ședinței de erĭ

Ședința de la 19 Iunie, se deschide la ora 5 jum. p. m. sub prețidința d-luĭ Colonel Alexandrescu, membriĭ d-niĭ Maiorĭ Dimitrescu și Petrescu. Căpitaniĭ Pompilian și Catargiu.

Fotoliul ministeruluĭ public este ocupat de către d. Căpitan Chirculescu, comisar Regesc.

La ordinea zileĭ este continuarea procesuluĭ Soldatuluĭ *Iancu Marcu*, acuzat pentru insulta și bataia superioruluĭ.

Se procedează la ascultarea martorilor în număr de 7, ce depun aproape în acelașĭ chip,—și anume:

In ziua de 3 April a. c. pe aproape de Paștĭ, soldatul Iancu Avram din Regimentul 8 Artilerie, plutonul afară de rîndurĭ lua o saltea și se culcă pe un pat suspensor. Se făcea curățenie în cazarmă fiind înainte de paștĭ. Atît gradele inferioare cît și soldațiĭ dormeaŭ în aceiașĭ cameră, unde se găseaŭ și maĭ multe saltele de lînă, care în alte timpurĭ servesc numaĭ pentru sergențĭ. —Iancu Avram însă s'a culcat pe una din acele saltele de lînă.—In urmă vine caporarul Berar ca se găsea cu sergent de zi; el imediat întreabă pe planton: cine i luase salteaua, care de altfel nu-i aparținea de drept, și spuindu-i-se că a luat-o soldatul Iancu Avram, se repede la patul luĭ unde dormea, și căutînd a-ĭ smunci salteaua aceasta se opune, atuncĭ el îl isbește de părete dîndu-ĭ douĕ palme. După care soldatul Iancu Avram se scoală să mearla arest, în care timp caporalul cade și se lovește de marginea patuluĭ de jos. Iancu Avram în timpul cînd a primit palmele a aruncat cuvintele de „inchizitor!" și „nu merg la arest, căcĭ am dreptate."

D. comisar regesc avînd cuvîntul cel întîiŭ caută a-șĭ arata marea nemulțumire ce simte ca un inferior se ajungă a insulta pe un caporal cu cuvîntul de închizitor, d-sa spune că în timp de doĭ anĭ aproape treĭ zecĭ cazurĭ s'a întîmplat, de insultă contra superioruluĭ, comise de către soldațĭ jidanĭ. Decĭ pentru a se pune odată capăt acestor soldațĭ insubordonațĭ, cere a i se da pedeapsa cea maĭ mare, conform art. 216 al II 217 și 129 cea ce înseamnă maximul pedepseĭ, conform art. 133 se fie condamnat și la 66 leĭ, cheltuelĭ făcute de către Stat.

Apărarea reprezentată prin d. avocat A. A. Bădărăŭ, spune: Eu, d-le Prețidinte și onor. consiliŭ, cînd mi-am propus să apăr pe acuzatul de astă-zĭ, eram hotărît a vă spune ce a-șĭ face dacă a-șĭ fi judecător,—în cazul luĭ Iancu Avram, Este foarte adevărat d-le că, cînd un avocat se prezintă înaintea uneĭ instanțe judecătorețtĭ, caută a îmbrăca lucrurile așa ca să schimbe poate chipul adevăruluĭ a-șĭ arăta meștegul dar în al treilea loc, a-șĭ face și o chestie de cunoștiință.

Bine, domnilor, ce vine se vă ceară d-l comisar regesc? Vă cere a-ĭ aplica inculpatuluĭ maximul pedepseĭ, pentru că pe lîngă că a primit palmele caporaluluĭ, dar fiind că-'ĭ jidan, trebue să-'ĭ se aplice maximul pedepseĭ?

Dar oare, d-lor, d-v nu observațĭ că jidaniĭ care aŭ devenit bogațĭ, aŭ devenit doară pentru că eĭ nu sunt de cît umilițĭ, dar nicĭ odată insubordonațĭ și provocătorĭ?—Am putea să vedem că în unele state sunt evreĭ care au ajuns chiar pînă la cele maĭ înalte demnitățĭ.—Eĭ bine, de sigur că nu prin acest chip de insubordonanță aŭ ajuns aice; din contra eĭ sunt aceĭ care îmbracă cu maĭ multă ușurință orĭ-ce fel de caracter, ci se conformează cu multă înlesnire cerințelor.

Și dacă se întîmplă ca în armată să fie considerațĭ ca ceĭ maĭ rĕĭ, aceasta este o mare greșală.—In cazul luĭ Iancu Avram, el n'a făcut alt ceva de cît s'a culcat pe o salte maĭ moale, a venit caporalul la el înfuriat, l'a izbit de părete, 'i-a dat palme și în urmă l'a trimis la arest, căzînd din nebăgare de seamă pe patul de jos, zicîndu-i-se „inchizitor". Eĭ bine d-lor, nu e o lovire a superioruluĭ ci, cel mult o insultă și în cazul acesta nu se poate da de cît o pedeapsă în raport cu greșala luĭ.

Cere se nu fie pedepsit de cît pentru insulta superioruluĭ, și speră în spiritul de dreptate al consiliuluĭ.

După 10 minute, consiliul dă un verdict prin care se condamnă la 2 anĭ soldatul Iancu Avram, numaĭ pentru faptul de insulta superioruluĭ.—Ședința se rîdică la oara 9 seara.

Debandada colectiviștilor

Alegerea de la 9 Maĭ.—Două tabere.—Asociația Pennescu,—Noua asociație.—„Banchetul".

Triumful partiduluĭ conservator prin alegerea d-luĭ general Manu, a lăsat pe colectiviștiĭ din localitate în cea maĭ cumplită debandadă.

Un amănunt inedit în această chestiune menit a fi relevat: în seara reușiteĭ candidatuluĭ nostru, colectiviștiĭ erau adunațĭ la clubul lor și fie-care făcea panegiricul candidatuluĭ guvernamental.

Prefectul polițieĭ a fost viu atacat cu acea ocaziune:

— Cauza desastruluĭ eștĭ d-ta, spuneau colectiviștiĭ.

— Ba pricina sunteți dv., replică polițaiul: sunteți nepopularĭ și că sunt gata a mă măsura, în ce privește simpatiile, cu cel maĭ fruntaș dintre dv.

*

Din ziua de 9 Maĭ, o mare sciziune interveni în club. Ceea-ce îngrijea maĭ maĭ mult pe colectiviștĭ era desastrul viitor: alegerile comunale.

Și ceĭ marĭ și ceĭ mărunțeĭ consideră colegiul I al comuneĭ ca pierdut.

Pentru a preveni catastrofa, o ligă se formă contra actualilor edilĭ și în specie, contra primaruluĭ, d. Gane.

Liga era compusă din domniĭ V. Gheorghian și C. Penescu, prefecțĭ, și din d. Rachi Vasiliu.

Vreme de 10 zile concialabule aŭ avut loc, între acești treĭ domnĭ, în cabinetul de lucru al prefectuluĭ de județ.

*

Vălul ministeruluĭ acopere cauza pentru care liga aceasta s'a desfăcut: d. Gheorghian a rămas pe din afară, pe cînd partizaniĭ seĭ domniĭ Penescu și Rachi, aŭ trecut la «comitetul de 6» al primaruluĭ, comitet din care maĭ fac parte, în afară de aceștia 3, d-niĭ: G. Săndulescu, Costandachi și Tanasă Gheorghiu.

*

Comitetul acesta a provocat pentru mîne, duminică, o întrunire a membrilor clubuluĭ, întrunire care promite a fi foarte furtunoasă din cauza propunerilor grave ce se vor face: este vorba ca din adevărațĭ fruntașĭ să fie esclușĭ din club: d. T. Stelian, stătescist și d. Șendrea, drapelist.

*

Asociația nutrește și ideea de a scoate un ziar. Lipsa de fondurĭ morale nu împedică apariția; ceea ce este, însă, un obstacol e absența fonduluĭ material.

Acest obstacol, zice-se, va fi înlăturat de comercianțiĭ evreĭ, carĭ vor fi abonațĭ cu de-a sila la viitorul ziar al «partiduluĭ liberal».

Sinuciderea doamneĭ Roseti

(Nouĭ amănunte)

Bătrînul Bacaloglu, pe care durerea l'a sdrobit de tot, care tresare la fie-ce moment crezînd că a sunat ora fatală, mi-a maĭ povestit erĭ această crudă scenă din trecutul fiiceĭ sale:

— Eraŭ amîndoĭ în casa mea. Elena, văzîndu-se desprețuită de soțul eĭ, i-a zis într'o zi: „Radule, nu maĭ pot suferi acest chin grozav, o să mĕ facĭ să mă omor!» Și știțĭ ce i-a rĕspuns dînsul? Fără cea maĭ mică milă, cu acea cruzime ce rare-orĭ se poate vedea la un om,ișĭ puse pălăria în cap și-ĭ zise: „Omoară-te, crezĭ că o să-mĭ pară rĕŭ?" și eși din casă, lăsînd-o singură, cu fața scăldată în lacrămĭ.

***

O rudă a d-luĭ Bacaloglu spunea cum imediat după căsătorie, aŭ început cele maĭ groasnice torturĭ pentru nefericita femee.

— Cînd s'aŭ dus la Bruxelles, spunea acea persoană, s'aŭ oprit, cît-va timp la Viena. Acolo, două zile Radu Rosetti nu și-a vĕzut nevasta, pe care o ținea închisă la otel.

In privința impresieĭ ce i-a făcut știrea că nevasta luĭ s'a sinucis, iată ce spune fratele victimeĭ:

— In seara aceea, pe la oarele 11 Radu Rosetti se afla la Kosman, de pe Bulevard. Un medic i-a spus că nevasta luĭ s'a împușcat. Autorul „Duioaselor" și a poeziilor „Din inimă" s'a întors atuncĭ către niște prietenĭ aĭ seĭ și rîzînd, le-a comunicat la rîndul seŭ știrea, cu aceste cuvinte: „N'auziți, fosta mea nevastă s'a împușcat."

Aceste destăinuirĭ aŭ produs o penibilă impresie asupra celor de față, printre carĭ eraŭ și cîțĭ-va ziaristĭ.

Dar lanțul suferințelor femeeĭ martire e lung și ne oprim de a'l arăta. Dacă îl vom zgudui, ar fi prea lugubru sunetul ce va produce.

***

Nu se știe nicĭ pînă în acest moment unde se află Radu Rosetti. Se crede că a plecat în Moldova. Cum el însă este militar și n'a avut timp să'și ia concediŭ, a trimes o scrisoare colonelluluĭ sĕŭ, spunînd că foasta luĭ soție s'a sinucis și el trebuie să plece din Bucureștĭ.

Acum, eroul drameĭ din strada Lucaciŭ, va fi dat ca dezertor.

Malvina Finkelstein
Oscar Grünberg
Logodiți
Iași

Programul desfășurat de d. Gane cu ocazia inaugurăreĭ lăcrărilor canalisăreĭ Calaineĭ, s'a realizat. D-sa a spus atuncĭ, că la toamnă va aduce de sigur apă în Iașĭ. d. Gane ca să facă pe cetățenĭ să dorească și maĭ tare sosirea bine cuvîntateĭ toamne, le-a suprimat apa pe timpul vereĭ.

De 2 zile orașul este aproape în totalitate lipsit de apă de băut.

Juriul, în afacerea exproprierei iazuluĭ de la Larga, s'a pronunțat ierĭ și a redus față cu decisiunea primuluĭ juriu atît indemnisarea d-luĭ S. Weisengrün cît și acea a obștieĭ locuitorilor cîte cu 10000 leĭ. A acordat cîte 25 banĭ metru patrat. Primul juriu acordase cîte 38 banĭ metru patrat.

Curtea de apel s. II va judeca astăzĭ pe Mihaĭ Gonoiŭ, din Dorohoiu care s'a bătut în timpul nopțeĭ cu antreprenorul berărieĭ din acel oraș. Tribunalul a condemnat pe ambiĭ beligeranțĭ la cîte 15 zile închisoare.

Curtea de apel s. I a admis ierĭ în parte opoziția fostuluĭ subcomisar a Enășoaeĭ implicat în afacerea Talianu de la Bacău și i-a redus pedeapsa de la o lună închisoare la 200 leĭ amendă.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Urmărirea floteĭ spaniole

New-York 20 Iunie.

Amiralul Vatson comandantul noueĭ escadre americane formată de curînd, va plece în apele Filipinelor spre a urmări flota spaniolă de sub comanda amiraluluĭ Camara.

Luptă mare la Santiago

Paris 20 Iunie

Asaltul general dat de trupele americane în unire cutrupele insurgenților asupra orașuluĭ Santiago, au început încă de ierĭ dimineață atît pe uscat cît și pe apă. Lupta este înverșunată. O mahala a orașuluĭ este deja ocupată de americanĭ.

Spaniolii se luptă cu curaj și cu speranța de a învinge. Ei contează pe generalul Pando care vine cu trupe de ajutor spre Santiago și care este aproape.

Sosirea acestor ajutoare vor avea de efect a face ca trupele americane și cele insurgente să se găsească între două focurĭ.

Sgomote de pace neadevărate

Madrid 20 Iunie.

D. Sagasta aŭ declarat că toate sgomotele de pace care circulă în timpul de față sunt neadevărate și chiar absurde.

După știrĭ sosite din Filipine se zice că generalul Augustin ar fi propus să predee orașul Manila în mînele amiraluluĭ german, dar că acest din urmă ar fi respins propunerea ce i s'a făcut.

Afacerea Dreyfus

Paris, 20 Iunie.

Deputatul Bery își propune a cere în cameră de la d. Cavaignac ministrul de resboiŭ, ca se comunice documentele care dovedesc culpabilitatea căpitanuluĭ Dreyfus, documente pe care le-ar fi posedînd ministerul de resbel.

Prințul Bulgarieĭ în România

Bucureștĭ, 20 Iunie.

Cu ocazia viziteĭ ce prințul Ferdinand va face curțeĭ regăle la Sinaia, suveranul Bulgarieĭ va vizita Curtea de Argeș și portul Constanța.

Eveniment comercial

Bucureștĭ 20 Iunie

Un sindicat englez alcătuit din reprezentanții maĭ multor case de comerț și băncĭ din Londra au intrat în negocierĭ spre a cumpara toate fabricele de bere din Bucureștĭ.

Procesul martorilor dueluluĭ

Bucureștĭ, 20 Iunie.

In procesul intentat martorilor dueluluĭ Lahovary-Filipescu, ședința s'a deschis la 12. S'a dat cuvîntul d-luĭ Cornea avocatul apărăreĭ, care a început să vorbească.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI
11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de ingineri şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux şi simplă* în toate formatele.

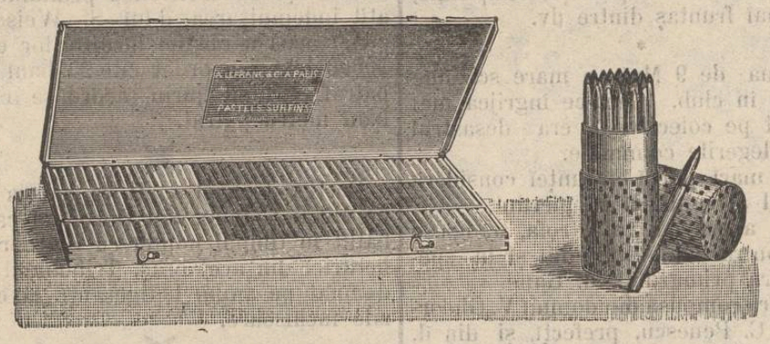

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură şi desemn.* Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşĭ aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. şi Bourgeois Aîné** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÊNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"
Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Carţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ
Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion
Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui înceteazǎ plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vaslui	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unui premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratului o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles
Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**
BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURĬ, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevărat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american,
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintului şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ iuainte.

VERITABIL NUMAĬ ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

„Băile Slănik"
(MOLDOVĂ)
Stabiliment de Hydrotherapie
sub derecţiunea
DOCTORULUI PASTIA

Reluînd din noŭ direcţiunea acestuĭ stabiliment, rog pe chenţiĭ meĭ de a mĕ onora cu presenţa lor.

Stabilimentul se deschide la I-iŭ Iunie

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

D-r Med. S. Sufrin
Iaşĭ.—9 Str. Palatul 9
Consultaţiunĭ de la 8—10 a. m. şi de la 3—5 p. m

Iasĭ — „DACIA" Tipografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 43 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MARŢI 23 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

BIBLIOTECA CENTRALĂ IASI

O PACOSTE COLECTIVISTA

Utilitatea examenelor

Suntem în toĭul examenelor. Nimic dar maĭ potrivit de cît a ne ocupa de ele, şi a ne da părerea pînă la ce grad sînt ele sau nu necesare.

Era o vreme, cînd şcolile naţionale erau în faşă, şi cînd se discuta, dacă limba Romînă e proprie ştiinţeĭ; atuncĭ examenele satisfăceaŭ unor cerinţĭ vitale romîneştĭ. Lumea ce asista la examene, în frunte cu eforiĭ şcolilor, scoteaŭ lacrimĭ de bucurie, cînd auzeau pe miciĭ elevĭ răspunzînd precis în buna şi frumoasa limbă romînească.

Maĭ apoĭ cînd modul lancasterian (al monitorilor) domnia în şcoală şi decĭ cînd un biet dascal avea pînă la 180 elevĭ în clas, cum cetim în cataloagele şcoaleĭ Vasiliane examenul era ceva necesar, căcĭ în haosul de muncă şcolară din cursul anuluĭ, părinţiĭ vedeau pînă la ce punct au promovat elevii cu cartea.

Fie-care din noĭ îşĭ aduce aminte de cazurile, cînd elevĭ nulĭ reuşeaŭ a promova din clas în clas numaĭ graţie examenuluĭ. Şi n'avem a ne sui aşa de sus, căcĭ chiar azĭ lucrurile staŭ în plină fiinţă.

Nu vorbesc de examenele elevilor preparaţĭ în particular, care ne oferă în genere un spectacol hidos, dar chiar examenele regulate sufer de rele capitale.

Am fi socotiţĭ prea naivĭ, de am crede că soliditatea culturiĭ unuĭ elev atîrnă de la cele 2—3 răspunsurĭ ce le dă la examen. Ce-ĭ dreptul că suma de cunoştinţĭ, ce un elev capătă în cursul unuĭ an de la un anumit profesor, e relativ foarte mic, şi dar cu o mică sforţare şi-le poate asuma în cîte-va zile. Oare nu suntem noĭ înşine dovadă de cîte examene la universitate se prepară în *două* zile, dacă nu chiar *într'o* noapte, şi doar profesorul îşĭ bătuse gura *un an* de zile! Ce se maĭ zicem de examenele de licee! la latină eleviĭ aŭ tradus în clas tot anul 20 paginĭ, iar la greacă abia 200 versurĭ! Un elev bun se pune şi memorizează traducerea în o noapte, iar la examen iese perva.

Unde este însă soliditatea preparariĭ? unde e organizarea studiuluĭ? Slabĭ ne ese studenţiĭ ce-şĭ prepară examenele *într'o* noapte; slabĭ ne vor eşi şi eleviĭ ce cred că trecerea atîrnă de la examen şi numaĭ de la examen.

Noĭ ştim că ocupaţia cea maĭ rodnică pentru elev e cea lucrată cu profesorul direct în clas. Cînd eŭ profesor am avut prilej să constat în 100 ore pe an forţa unuĭ elev; l'am văzut cum vorbeşte, cum scrie, cum prinde cunoştinţele şi cum le expune; cînd decĭ am stat în contact direct 100 oare, dintre care *poate* l'am chestionat de 10 orĭ supt orĭ ce formă, ar fi caraghios lucru ca să atîrne apreciarea mea uneĭ simple şi sumare examinărĭ de 4 minute, care să decidă asupra promoţiuneĭ.

Orĭ azĭ aşa este. Examenul valorează cît întregul an; o chestiune rea pusă, o emoţiune momentană pot cîntări asupra soarteĭ elevuluĭ. Adevarata educaţie în cultură nu e fapt de surpriză şi emoţie. Tocmaĭ cartea trebue să fie scutită de emoţiĭ; căcĭ ca una ce se adresează minţiĭ, ea trebue lămurită, răspicată, iar nu inima să fie pusă în joc, căcĭ destul nevrosa ne stăpîneşte azĭ, să n'o maĭ accelerăm prin şcoală.

Interogările de la examen să fie ca toate celelalte interogărĭ şi nimic maĭ mult.

Azĭ ce se întîmplă! Majoritatea elevilor slabĭ cu media 4 aşteaptă graţia unuĭ *6* şase, şi nu e examen la care nota 6 să nu se dea de complezenţă. Cîte stăruinţĭ pentru acel 6? Ce-ĭ un *şase!* o nimica toată! O legiune de stăruitorĭ pentru acel mizerabil 6.

Alte rele. Un elev bun, notat cu 7 şi chiar 8 în cursul anuluĭ; fiind sigur de trecere neglijează examenul. O întrebare, două, şi răpede un *treĭ* dictează, aşa că elevul remîne córigent.

Care-ĭ morala acestor fapte? Pe de o parte sfintele stăruinţĭ pentru aşteptatul 6, *dat pe nedreptul;* pe de altă parte atîţia de *treĭ,* care irită şi pe ceĭ maĭ blajinĭ. Căcĭ la dracu! un elev ce s'a notat tot anul cu 7, care a scris temele bine şi curat, a răspuns precis la întrebărĭ, să fie lăsat repetent orĭ corigent pentru o imprudenţă? Neglijenţa a fost pedepsită ca purtare, în orĭ ce caz nu ca cunoştinţe.

Ar fi de dorit dar: a) Să se reducă examenul de-o cam dată la valoarea unuĭ simplu trimestru, b) să se considere ca o formă, consacrată prin uz, pentru a ajunge apoĭ la definitiva luĭ scoatere.

Cînd vom avea şcolile maĭ bine organizate, cu cîte 40—50 elevĭ; cînd lucrările în scris vor fi maĭ multe; cînd interogările vor fi maĭ dese şi decĭ controlul maĭ judicios; cînd metodele se vor îmbunătăţi şi decĭ şi învăţămîntul se va consolida; cînd profesoriĭ îşĭ vor cunoaşte eleviĭ foarte bine, iar nu ca acum, cînd nicĭ ochiĭ nu li se cunosc, negreşit că examenele vor cădea spre fericirea tuturora şi uzul va înceta de a mai face lege.

Utilitatea dar a examenelor e relativă, nu absolută.

Gh. Ghibănescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Războiŭ. Facem apel la toată puterea noastră de nepărtinire, la tótă liniştea de judecată, la toată educaţia intemeiată pe prejudiţiĭ — şi totuşĭ nu putem evita să nu ni se pare peste măsură de nedrepte, în cea maĭ mare parte, hotărîrile consiliuluĭ de războiŭ.

Pentru că ne ie greu să stabilim o atît de fundamentală deosebire între om şi soldat—numaĭ ţinînd seama că acesta din urmă poartă insignile instituţieĭ cărĭĭ aparţine un scurt timp din viaţa luĭ.

Recetiţi ultima dare de seamă de la şedinţele recente ale consiliuluĭ militar din Iaşĭ. Retrăiţĭ scena petrecută în cazarmă într'o... noapte. Soldatul acuzat se culcase pe una din saltelele care erau de prisos graţie neorînduieleĭ ce domneşte preste tot—chiar în căzărmĭ—înainte de paştĭ. Orĭ saltelele acelea sunt destinate sergenţilor iar nu soldatuluĭ,—leat prost. Legea e *dură,*—ca o lege fără... saltea, dar nu maĭ puţin lege. Aşteptaţĭ însă urmarea povestiriĭ. Un *caporal* care „preste patru zile va fi sergent" se îndignează de descoperirea acestuĭ ultragiu şi execută *în somn* pe soldatul îndrăzneţ care-şĭ îngăduise luxul salteleĭ moĭ. Omul trezit din somn în asemenea condiţiunĭ, mahmur şi buimac, ajunge la brutalitatea de a... insulta. Dosariul menţionează şi o *cădere* a caporaluluĭ, pentru care s'a admis în minoritate vina de insulta, iar nu acea de lovire care ar fi trimis pe soldatul violent la cincĭ anĭ de închisoare.

Şi iată ce însămnează, în viaţa militară naivitatea de a dori în treĭ anĭ de nopţĭ aspre, o singură noapte de vară maĭ... moale. Iată ce însamnă extazul amoruluĭ propriu la un căprar menit s'ajungă „preste patru zile sergent" şi să intre în rîndul gradelor.

La ce degradare sufletească poate ajunge atuncĭ—vă poate arăta mulţimea de alte deciziunĭ militare. Este un războiŭ necurmat, un războiŭ neîmpăcat care se petrece pururĭ între zidurile cazarmeĭ din pricina generaleĭ lipse de simţire la inferiorĭ—ci sau fără galoane de lină. Dar răniţiĭ acestor micĭ războaie nu se trimit la spital—ci la ocnă.

Alegerea de la clubul colectivist

Erĭ Duminică s'a votat un nou comitet al clubuluĭ liberal de la otelul Trajan, toţĭ membriĭ din vechiul comitet au fost realeşĭ şi li s'au adaus vre-o cincĭ prietenĭ de casa luĭ k. k. Ghiţă. Presenţa neaşteptată a d-lor Toma Stelian şi mon Duc Stefane, a surprins cu totul pe k. k. Ghitsiştiĭ—cetiţĭ sturdziştiĭ de o cam dată—ast-fel că expulzarea acestor disidenţĭ plămădită cu o sară maĭ înainte *inter pocula et şolticos,* la berăria Zimbru, le-a rămas în gît, au amuţit cu toţiĭ şi k. k. Ghitză cu dînşiĭ. Ceva maĭ mult, unul dintre aceĭ carĭ au fost realeşĭ cu cele maĭ multe voturĭ, în noul comitet, este d. T. Stelian, carĭ în ultimul său discurs la barieră a biciuit cu harapnicul elocinţeĭ sale fără de milă, pe miniştriĭ actualĭ, denunţîndu-ĭ şi stigmatisîndu-ĭ ca oamenĭ cu o cinste îndoelnică, *în partidă dublă,* cum ar zice un profesor de drept comercial.

Consecinţa logică a unuĭ atare vot ar fi că K. K. Ghiţă, plenipotentul patentat al d-luĭ Prim-ministru Dimitrie Sturza Miclăuşanul, să-şĭ deie dimisia din preşidenţia clubuluĭ, care s'a pronunţat în contra guvernuluĭ actual alegînd cu maĭ multe voturĭ tocmaĭ pe acela care l'a veştejit cu maĭ multă asprime. Logica însă nu prea are loc în capul colectiviştilor, plin şi îndesat de pofte budgetivore şi ne putem astfel uşor explica starea sufletească a colectivistuluĭ care scrie pe acelaşĭ buletin pe T. Stelian desident dar ministrabil, alăturea cu K. K. Ghiţă care se dă în vînt pentru d. Prim-ministru Dimitrie Sturza Miclăuşanul, pe mon Duc Stefane alăturea cu smeritul Poni care l'a scărbit într'atita luîndu'ĭ locul de la exposiţie de şi nu are nicĭ gingaşele luĭ maniere nicĭ performanţa luĭ ademenitoare..... e *tutti quanti.*

Ce-ĭ pasă plăcintaruluĭ: îĭ pune pe toţĭ în acelaşĭ sac,—împacă-se cum vor putea —luĭ i trebue linişte şi siguranţă pentru viitor, ast-fel ca să poată mistui în pace ceea ce mănîncă cu atîta poftă. O necuviinţă însă care trebue relevată, este alegerea în comitet a procuroruluĭ general T. Mindru. Pentru prima oară în această ţară, vedem un guvern tolerînd ca un magistrat care-ĭ tot odată şi un partizan înfocat să facă politică militantă, să înjosească cu atîta neruşinare prestigiul şi autoritatea magistratureĭ în cît să alerge prin cluburĭ şi prin judeţe, lucrînd pentru partid, ca cel de pe urmă agent electoral. Nu putem de cît protesta cu cea maĭ mare energie în contra acestor apucăturĭ ale colectiviştilor care tind a distruge una după alta instituţiunele noastre cele maĭ scumpe şi cele maĭ fundamentale.

EXTERNE

Legea marţială în Galiţia

Monarhia austro-ungară e din noŭ bîntuită de una din acele furiĭ sociale care par prologul unor marĭ cataclisme. Bohemia abia s'a liniştit şi, din alte motive, Galiţia e agitată de recentele excese antisemite. Fără să maĭ pomenim de răscoalele agrare din Ungaria, recente încă şi ele.

Toată Galiţia occidentală saŭ poloneză şi o parte din cea orientală saŭ ruteană se află în stare de asediŭ. Cîteva districte din Carpaţĭ, maĭ tare agitate, aŭ fost însă sub regimul legeĭ marţiale. In total treĭ zecĭ şi treĭ de districte se află în condiţiĭ excepţionale.

Starea lucrurilor în Galiţia nu e analoagă în acea care a provocat de curînd asediul în Italia orĭ în Spania; dar e mult asămănătoare cu cele ce s'aŭ petrecut în Algeria. Răscoalele ţăranilor galiţienĭ aŭ fost provocate de miseria economică, fără samăn de tristă în provinciile sud-ostice ale Austrieĭ. Agitaţiile politice şi religioase aŭ contribuit la înveninarea spiritelor şi massa ţărănească a năvălit cu furie nu numaĭ asupra dughenilor evreeştĭ ci şi asupra castelelor nobililor galiţienĭ carĭ nu maĭ aŭ siguranţa de azĭ pe mînĭ.

După observaţiile unor gazete franceze autorităţile sunt de vină în parte, pentru că n'aŭ luat din vreme măsurĭ de severitate contra primelor manifestărĭ de violenţă, n'aŭ aplicat vechea învăţătură: principiis obsta.

Urmarea a fost funestă. Răscoalele şi violenţele coincid cu jubileul împărătesc şi în timp ce Viena serbează evenimentele istorice ale dinastieĭ, Galiţia oferă locuitorilor amăgiţĭ de himere şi prejudiţiĭ — spînzurătoarea ameninţătoare.

Scurta cuvîntare a Imparatuluĭ Frantz Ioseph cu prilejul cortegiuluĭ splendid al copiilor vienejĭ exprima tocmaĭ adînca tristeţă a acestor privelişti. Sfîrşitul domnieĭ bătrînuluĭ monarc prevede apropiate catastrofe şi deja se prevestesc furtunĭ grozave după schimbarea pe tron.

ACTUALITATĬ

Eroiĭ unuĭ proces

Intre urmaşiĭ a două familiĭ ilustre ale Franţeĭ s'a petrecut nu de mult un scandal cu un răsunet enorm, dat fiind că eroiĭ scandaluluĭ sunt nu numaĭ scoborîtorĭ aĭ familiilor glorioase, dar eĭ însuşĭ cu reputaţia de oamenĭ cu vază.

Georges şi Jeanne Hugo sunt doĭ nepoţĭ aĭ mareluĭ poiet Victor Hugo, copiiĭ luĭ François Victor Hugo, traducătorul luĭ Shakespeare în limba franceză.

Jeanna s'a măritat acum cîţi-va anĭ cu fiul luĭ Alphonse Daudet, tînărul Leon Daudet, astă-zĭ scriitor fruntaş al mareĭ generaţiunĭ franceze. Căsnicia însă s'a desfăcut, soţiĭ ne putînd duce un traiŭ în bună înţelegere. Leon Daudet a rămas însă, ca şi înainte, cel maĭ intim şi cel maĭ nedespărţit amic al luĭ Georges Hugo, fostul săŭ cumnat. Legătura aceasta între fratele şi soţul săŭ dintiiŭ pricinuia femeeĭ continue neplăcerĭ. Lucrurile se agravară mult după a doua căsătorie a Jeanneĭ Hugo, cu doctorul Jean Charcot fiul ilustruluĭ neurolog.

Datina cere parizianilor să asiste la toate evenimentele artistice, să nu lipsească în nicĭ-o ocazie care distinge pe ceĭ aleşĭ de marea massă a celor nechemaţĭ. Astfeliŭ se întîmpla să se întîlnească foarte des tînărul menaj Hugo-Charcot, cu... celălalt: Hugo-Daudet, tinerĭ, prietenĭ nedespărţiţĭ. Ba se 'ntîmplă chiar la o recentă reprezentaţie a teatruluĭ *Odéon,* unde s'a jucat o piesă inedită a luĭ Victor Hugo, *Bunica,* lojile trimise celor două grupurĭ protivnice să fie vecine. Frate şi soră, Georges şi Jeanne, se găsiră alăturĭ, fără a se saluta. Iar în timpul unuĭ antract scandalul izbucni în alt chip. Doctorul Charcot întîlnind pe Georges Hugo în culise îl pălmui în faţa publiculuĭ. A doua zi refuză de a se bate în duiel ceea ce dădu loc la un simplu proces în faţa tribunaluluĭ.

Pledoariile şi expunerile de fapte sunt foarte interesante, ele arată conflictul dramatic între viaţa intimă şi publică a oamenilor sus puşĭ, sclavĭ, prin însăşĭ buna lor stare, aĭ convenţiilor sociale şi maĭ mult încă — sclavĭ aĭ patimelor omeneştĭ.

O pacoste colectivistă

Nefericitul nostru oraş este ameninţat de o nouă devastare din partea locustelor colectiviste.

Onorabiliĭ cred că şi vor putea astupa faptele, cu vorbe meşteşugite tipărite în jurnal. Au hotărît să scoată cu începere de la 1 Iulie un ziar colectivist în Iaşĭ. Fondatoriĭ ştiu maĭ dinainte că cititorĭ nu vor avea şi cunoscde asemenea şi tăria de ureche a amicilor politicĭ, cînd e vorba să le cerĭ jertfe băneştĭ.

Poliţia a liniştit pe fundatorĭ angajîndu-se dînsa să le procure în lipsa de cetitorĭ benevolĭ, abonaţĭ forţaţĭ şi decĭ fondurile trebuitoare.

De o săptămînă epistaţiĭ cutrieră casele oamenilor maĭ slabĭ de înger, a micilor comercianţĭ etc., şi le cer abonamentul cel puţin pe o jumătate de an pentru viitorul făt colectivist. Mulţĭ se scuză că nu citesc nicĭ o dată gazete politice, chiar că nu ştiu carte.

Atuncĭ urmează o adevarată cercetare închisitorială. Se caută peste tot locul, se desvălesc toate gavanoasele, se caută prin locurile maĭ discrete pentru a găsi urme de ce gazete aŭ trecut prin acea casă. La caz de a nu reuşi să-l prindă prin percheziţie cu minciuna, începe ancheta cu marturĭ. Se întreabă vecinii.

Vaĭ de nenorocitul care este dovedit de tentativă de amăgire a poliţieĭ. Scoate baniĭ cu 2 rînduri de la crimĭ: un rînd pentru baniĭ scuturaţĭ pînă la ultima leţcae şi alt rînd pentru ghionturile primite de la epistatul de care viitorul abonat a voit să scape.

In toate sunt aceeaşĭ.

Iaşiĭ în vacanţă

FESTIVE

Dup'o zi de nourĭ—seara e răcoroasă şi uşurătoare; drumul maĭ puţin împovorător şi—maĭ cu seamă—mulţimea maĭ rară pe frumoasa alee către Copou.

Strada Carol, fără îndoeală, poate rivaliza cu cele maĭ frumoase străzĭ ale oraşelor moderne şi salvează reputaţia de urbe orientală atribuită foasteĭ capitale a Moldoveĭ.

Dar nu este Iaşul un oraş «modern»? Numaĭ în intervalul de un an geografia pitorească a Iaşuluĭ—pe care încercăm s'o scriem de la o vacanţă la alta—s'a îmbogăţit enorm de-a lungul străziĭ Carol de care vorbim aci. Clădirea universităţiĭ se înalţă, falnică podoabă a Iaşuluĭ, şi sclipeşte în sările de vară în lumina electrică. Este oare tot pe atît de strălucită activitatea intelectuală, priveliştea interioară a măreţeĭ Universităţĭ? Iată o întrebare la care nu aci e locul să căutăm răspuns.

Cît de «moderne» încă—sunt vilele cochete ce se ridică alăturĭ de grădina Copouluĭ, de o parte şi de alta a pasagiuluĭ «Princeseĭ Maria». Se zice că apa e puţin abundentă; dar ştiinţa e pe cale de a rezolvi problema practică a licifăriĭ de aier. Şi aierul e atît de îmbelşugat, atît de sănătos în acele regiunĭ!

*

Cerul e pătat încă de norĭ—şi totuşĭ grădina vastă a Copouluĭ e plină de lumină, plină de lume, plină de voioşie. Iar în jur—pe afară—un norod numeros ocupă băncile şi zidul grilajuluĭ de fier. Sunt aceĭ care n'aŭ putut pătrunde, aceia cărora li s'au înstrăinat pentru o seară grădina publică în folosul serbărilor de rostul cărora pare de asemenea înstrăinaţĭ cu desevîrşire. Lumea de afară contrastează cu cea din lăuntru care abundă în haine de sărbătoare, rochiĭ albe, fracurĭ negre, galoane şi podoabe strălucind în luminĭ veneţiane, decorurĭ şi decoraţiĭ, jocurĭ şi focurĭ multicolore florĭ şi surprize.

Aierul acesta de festivitate şi de sgomot se potriveşte prea puţin temperamentuluĭ iubitor de linişte şi vis; doară de afară culeg un moment tabloul variat de mişcare şi de glasurĭ:

Nul ne parle à son gré ni ne marche à sa guise...

şi mă reîntorc sub teiĭ mirositorĭ, plinĭ de farmec, de tăcere şi de parfum îmbătător.

Cu atît maĭ mult că luna s'a arătat de sub nouriĭ groşĭ, plină, albă, neştirbită, triumfătoare ca o frunte senină care ţa biruit frămîntarea unuĭ gînd întunecos.

Ea are atîta viaţă, că umple atmosfera toată de tinereţe şi extaz; împrospătează văzduhul tot; frunzele respiră aromitoare, iar ramurile de teiŭ înălbite freamătă ca un joc de candelabre aprinse în senin.

*

Cît e de calmă strada Sărărieĭ în sara asta de vară! Casele întunecate—toate; luminile stinse pretutindenĭ. Lumina Copouluĭ le-a sorbit pe toate—şi pe domnişoarele toate le-a ademenit în sgomotul sărbăreĭ. Ele dau obolul de entuziasm, de zimbet, de veselie patrioticeĭ festivităţĭ a *Ligeĭ*—şi toată splendoarea în acelaşĭ timp.

Icĭ-colo numaĭ—o lumină rară. In dreptul unei singure case mĕ opreşte o clipă lumina clară ce îneacă încăperea unuĭ salon, cufundat în evlavioasă tăcere. Fereştile se deschid în stradă şi trecătorul visător se opreşte fără voie ca un fluture de seară momit de lumina vie.

Ce cap frumos se înclină, nemişcat, de-asupra uneĭ hîrtiĭ pe care mîna albă şi mică o acopere de slove mărunte. Cunosc şi salonul acela iluminat,—şi mîna cea mică am văzut-o lunecînd cu aceiaşĭ repegiune pe clapele unuĭ pian. Iar acum pianul înfăşurat se odihneşte, umilit. Pînă la notele dulcĭ de romanţe sunt notele de examen şi absolventa de liceŭ, e în toiul examenelor obositoare. Părul castaniŭ buclat pe rozul bluzeĭ subţiĭ umbreşte figura palidă în lumina albăstrie a lămpiĭ. Şi-ĭ atît de suggestiv tabloul admirat din dreptul ferestreĭ în timp ce turnul bisericeĭ din faţă se învăluie în păinjeniş de raze de lună.

...Araignée du soir
Espoir!

Rodion.

LA SANIUŞ

Cînd eram maĭ mic, multe năsdrăvăniĭ maĭ făceam, doamne! Mi-aduc aminte; ne strîngeam cîte cincĭ-şase la un loc, ş'apoĭ ţine-te la jocurĭ şi năsbutiĭ. Aşa; ne jucam de-a mijoarca, de-a bostănelul, de-a «treĭ orĭ cu puiĭ niĭ» ş. a. l.

Cînd era apoĭ vara, pe la case, pe drumurĭ... cine ştie pe unde ne alergau picioarele, aşa că sara, cînd veneam acasă, mergeam tot pe după casă tupiluş şi ca să nu dau ochiĭ cu sf. Nicolae, luam cîte un braţ de surcele din ogradă, sau te mirĭ ce treabă îmĭ găseam eu atuncĭ, numaĭ ca să mă găsesc şi eu în treabă.

Aşa petreceam toată vara. Iar cînd era iarnă şi frig şi bătea vîntul, şedeam toată ziulica la sobă, unde maĭ şurubuiam cîte ceva.

Însă, nu-mĭ prea plăcea, căcĭ n'aveam tovarăşĭ cu cine să mă joc, doar numaĭ pe Tîrmache motanul, tovarăşul meu de urît, care îl fluturam de coadă prin casă cînd şi cînd, nu tocmaĭ des căcĭ îmĭ arăta cângile. Dar să întîmpla în cîte o zi, de era frumos sau maĭ moloşag, atuncĭ tata mă alunga din casă, căcĭ, nu era chip să stee de răul meu.

Dar şi eu mă mîniam, îmĭ luam săniuţa, care mi-o făcuse moşu Gheorghe Rotariu, şi şterge-o băete la deal. In deal la biserică să strîngeau toţĭ băeţiĭ de să dădeau de-a săniuşul pe drum la vale, căcĭ era o(f) vale mare. Uniĭ ca Ştefan a luĭ Gheorghe Vatavu, Ghiţă a luĭ Costache Huţu erau maĭ marĭ şi aveau săniĭ şi maĭ marĭ; iar alţiĭ ca Leon a luĭ Panaite Dascalu avea o săniuţă aşa de mititică că de-abia putea şedea pe dînsa. D'apoĭ Costică a mătuşeĭ Agurița de la Curte, avea o maşină de călcat cămeşĭ stricată, fără capac, pe care se punea şi mergea maĭ dihaĭ de cît pe sanie, căcĭ drumul era bătut şi lunecos, şi maşina de fier fiind lunicoasă, mergea aşa de repede, că de multe orĭ cînd îl apuca cine-va şi-l resturna, el cădea de pe dînsa jos; iar hîrbul draculuĭ se ducea ca titirezu singur hăt devale, unde se oprea tocmaĭ în gardul părinteluĭ Dumitru, care şedea devale la capătul uliţeĭ.

Odată cînd sa da el cu hîrbu ceala şi cînd era tocmaĭ sub dîmb, unde mergea maĭ tare, Nică a mătuşeĭ Catrineĭ, o babă, care obştit ne fugărea, căcĭ zicea că-ĭ facem lunicuş dinaintea porţiĭ, — eşă cu un ciomag şi-ĭ trage una hîrbuluĭ pe didesupt, de se duse singur ca titirezu; iar Costică se resturnă ca o găluşcă pe spate; şi cîte de acestea nu eraŭ! Eŭ acuma mĕ deprinsesem; maĭ în toată ziulica veneam cu săniuţa, dar maĭ dimineaţă şi asta pînă într'o zi cînd nu mi-o maĭ trebuit să viu cu sania. In acea zi venisem tot cu săniuţa, dar maĭ de dimineaţă, şi asta din pricina luĭ Tîrnache, căcĭ dacă îĭ legasem de coadă o beşică de grăunţe, o trebuit să facă un hotrocol prin casă, ba încă o sărit cu dînsa şi în pod ca să-l vadă şi tata, care tocmaĭ atuncĭ nu-ş'ce căuta'n pod şi cînd văzu ce-ĭ făcusem începu să strige din pod, şi să caute o nuia, cu care să mĕ măsoare; dar n'o avut cînd, căcĭ, eu iute mi-am tras ciuboţelele şi mi-am luat căciula şi săniuţa din tindă şi şterge-o băete la deal. Aicĭ am venit şi m'am dat o bucată singur de-asăniuşul apoĭ o venit şi Costică cu hîrbul luĭ, pe urmă Ştefan, Leon şi Ghiţă. Ştefan era cel maĭ mare şi avea o săniuţă cu *oplene*, şi ca maĭ mare, ştia să 'ncîrnească foarte bine, căcĭ cînd să da pe sania luĭ ne resturna pe toţĭ pe care ne ajungea din urmă. Pentru asta noĭ eram maĭ tot-deauna supăraţĭ pe dînsul. El ne ceru cîte ceva ca să ne dee cu sania luĭ. Noĭ i-am dat alţiĭ un bănuţ, alţiĭ cîte-va mărgele, aşa că de toţĭ eraŭ patru şi cu dînsul cincĭ. Amu nu ne puteam împăca cum să ne punem pe săniuţă, căcĭ n'aveam loc. Ştefan însă ne zice: — «haĭ măĭ să ne punem de-a saciĭ la moară. — «Cum de-a saciĭ la moară? îl întrebarăm noĭ. «Iaca aşa» zise el «vină tu măĭ Ghiţă şi tu măĭ Leon şi puneţi-vĕ alăturea pe pîntece de-acurmezişul sanieĭ, iar tu măĭ Costică şi tu măĭ Ilie, puneţi-vă tot pe pîntece însă cu capul înapoia sanieĭ, iar eŭ trebue să staŭ de-asupra ca să încîrmuesc să nu dee în gard. Ne-am pus noĭ cum ni-o arătat, însă să sui şi el de-asupra şi pornim la vale, dar să vede treaba că n'am zis «Doamne ajută» cînd ne-am pornit căcĭ de-o dată sania dă pe-alăturea cu gardul prin hobră, prin scaĭ de ne juleşte tot obrazul, iar mînile nu maĭ puteaŭ de usturime căcĭ să tîriiaŭ şi ele în urma săniei prin omăt; iar pe la poartă pe la mătuşa Catrina, hop că ne eşă ea cu prăjina înainte şi dăĭ şi dăăĭ... curat ca'n nişte «sacĭ la moară». Noĭ cu mare greutate am putut opri sania şi am sărit din ea şi la fugă, după ce luasem fiecare cîte două treĭ bune, iar baba luă binişor săniile şi le strînse la dînsa a casă. De atuncĭ n'am maĭ avut altă sanie, dar nicĭ că m'am maĭ dat de-a săniuşul.

Tata, care pe urmă îĭ spusese baba mi-o zis: «Heĭ că bine mi ti-o maĭ măcinat Doamne! las'dacă'ţ-o maĭ trebui să te daĭ de-acum înainte de-a saciĭ la moară!

Ilie Vasiliu.

Papa şi Războiul

După o telegramă publicată de ziarul «Le Temps» starea luĭ Leon XIII s'ar fi înrăutăţit mult în ultima vreme. Nenorocirile îndurate de Spania în războiul cu America aŭ impresionat adînc pe bătrînul Papa care inspiră îngrijirĭ celor dinprejur.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Una din urmările cele maĭ teribile ale războiuluĭ este lipsa de... hîrtie în Statele unite. După „Wesminster Gazette": o foamete de hîrtie pentru gazete ameninţă republica americană. Toate proviziunile sunt epuizate. Consumaţia zilnică e de 2,100 tone, producţia numaĭ 1900 maximum".

Maĭ răŭ staŭ lucrurile în Spania unde lipsesc... hîrtiele de monedă.

*

Pentru faimoasa comedie Cyrano de Bergerac, autorul, Edmond Rostand, a încasat pînă acum drepturĭ de autor numaĭ de la teatrul luĭ Coquelin suma de 250,000 de francĭ.

*

Căpitanul chinez Lav Buah care-şĭ face stagiul la Elbing în Germania s'a prezentat în ultimele alegerĭ la urmă, cerînd dreptul de vot—care i s'a... contestat. Lucrul acesta a mirat oare-cum pe naivul fiŭ al imperiuluĭ ceresc.

Se crede cu toate acestea, că avea să voteze cu guvernul...

*

O nouă operă a fost terminată de Alfred Bruneau, cunoscutul compozitor francez. Textul e scris de Emile Zola.

*

Foarte originală e protestarea unuĭ ziar contra faptuluĭ că barona de Hirsch a dat *două milioane* de francĭ institutuluĭ Pasteur. Ziarul vede aci o încurajiare dată luĭ Duclaux, care e favorabil luĭ Emile Zola. Povestea e brodată cu multă logică...

*

Autorităţile din Cracoviă aŭ oprit serbarea organizată de socialiştiĭ în amintirea poietuluĭ Adam Mickiewicĭ.

*

Anul acesta distribuţia premiilor în oraşul nostru se va face probabil *fără muzică militară*. Bieţiĭ premiaţĭ! Bietele premiate! Li se vor da nuvelele d-luĭ Ganea — ca să adoarmă...

*

Poietul Gh. Coşbuc va petrece vacanţa la Carlsbad de unde va pleca în Elveţia.

*

Intre numeroasele rezultate originale în alegerile germane vedem victoria ţăranuluĭ din Littan asupra conteluĭ Waldersee.

Ţăranul însă ştie abia o ţîră de carte.

*

In curînd va apărea de sub teascurile tipografieĭ „Dacia" o lucrare medicală originală de d. dr. N. Polingher, tratînd despre „paludismul epidemic."

Un rabin asasinat

Agenţia Havas telegrafiază că marele rabin al oraşuluĭ Alger a fost asasinat chiar de un coreligionar evreŭ. Acesta, într'o stare de extremă mizerie, ceruse ajutor şi rabinul îĭ acordase o sumă neînsemnată de banĭ. Ucigaşul i-a împlîntat un cuţit în piept. Starea rabinuluĭ e desperată.

Primarul la Berlin

Avocatul Hirschner a fost ales de curînd primar în capitala imperiuluĭ german. Un comunicat oficios lasă a se înţelege că e cu putinţă ca să nu fie confirmată această alegere de către Impăratul Willhelm. Hirschner e bănuit de simpatie pentru socialiştĭ şi, ca avocat, a pledat contra prinţuluĭ Bismarck care intentase proces deputaţilor socialiştĭ acuzaţĭ că primesc salariĭ din fondurile partiduluĭ.

INFORMAŢII

Abonamente de Vilegiatura

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Ecou de pe cîmpul de luptă

Aflăm că în asaltul ce s'a dat pentru a se lua poziţiunile înalte ale clubuluĭ colectivist aŭ rămas mulţĭ morţĭ şi răniţĭ, pe cîmpul de luptă.

In pomelnicul ce ni s'a comunicat notăm cu multă jelanie numele unor voinicĭ şi prea temerarĭ, precum sunt Costache Lepadatu, Leon Cosmovicĭ, popa Enăchescu, fruntaşul Densuşanu, şi codaşul Handoca. Simpaticul Grigore Buicliu de şi grav rănit a reuşit totuşĭ a pătrunde şi el în citadelă pe din dos.

— —

Din Drăncenĭ ni se scrie că revizorul şcolar a fost alaltaierĭ în localitate, spre a ancheta diferendul ce s'a ivit acolo între primar şi un învăţător.

De la Drăncenĭ d. S. Ionescu a plecat în inspectarea şcoaleĭ de la Vălenĭ-Stănişoara şi a faptelor regretabile comise de d. Ilie Mihailescu, fapte despre carĭ am relatat la vreme.

Simbătă seara în localul din strada de Sus, a Medicilor şi Naturaliştilor, a avut loc întrunirea asociaţiuneĭ generale a medicilor, unde trebuia să se facă alegerea nouluĭ comitet, pe noul an.

S'a ales aceeaşĭ membri, afară de casier care s'a ales din noŭ pe d. dr. Ţurcanovicĭ în locul d-ruluĭ Bălăceanu, care se găseşte în Paris.

— —

Ionel Brăteanu în Moldova

Ierĭ am primit următoarele din Piatra-Neamţ.

D. ministru *Brăteanu* a sosit Mercurĭ la *Peatra*, de acolo a plecat la *Broştenĭ*. Azĭ Vinerĭ a telefonat că vine în *Fălticenĭ*, însă degeaba a eşit muzica regimentuluĭ înainte, şi autorităţile, că a telefonat din nou că se duce la *Dorna*.

Simbătă pe la 5 ore dim., pleacă spre *Fălticenĭ*, în care drum va inspecta marea şosea anevoioasă de pe muntele *Stănişoara*, care a fost făcută de d. *Bolintineanu* perzînd mulţĭ banĭ cu podurile sistematice. Spre sară va întra în Fălticenĭ, unde-ĭ va eşi înainte muzica locală şi autorităţile.

Imediat cum va lua masa—de-ĭ va permite timpul numaĭ- -va pleca cu un tren special spre *Bucureştĭ*, pentru care lucru a şi telegrafiat.

*

D. primar *Glutescu* se zice că nu-l va întîmpina, ci ajutorul seu *Filipeanu*.

— —

Incercare de sinucidere

Evreica Adela Veis din strada Apeduc No. 10 ş'a tăiat gîtul cu un cuţit. Ea a fost imediat internată în spitalul evreiesc.

Cauza sinuciderei a fost provocată de soţul eĭ carĭ este rabin şi a părăsit'o.

— —

Muzica Comunală

In fine erĭ ş'a făcut apariţiunea în grădina de la Copoŭ noua muzică sub conducerea d-luĭ Antonio Cirilo, profesor al conservatoruluĭ şi fost şef de muzică militară.

Muzica este compusă din 24 persoane, şi va trebui să cînte de treĭ orĭ pe săptămînă în grădina publică, sara de la 8 la 11. primind pentru acest serviciu treĭ miĭ de francĭ pentru toată vara.

— —

Anton Bverschi astă noapte provocînd maĭ multe scandalurĭ în secţia I. Serjentul din punctul Toma Cozma voind a'l linişti, eĭ a sărit la serjent vroind să-l gitue. In urmă a fost dusă cu mare greutate la secţie.

— —

S'a înaintat parchetuluĭ pe Iosef Mazurchevicĭ, autorul furturilor şi spargerilor din localitate şi pe care le-am arătat la timp, Iordache Păpurel şi Neculaĭ Damian ca complicĭ a luĭ şi Ghiţă Ionescu cîrciumar din Buciumĭ ca găzduitor; eĭ aŭ fost depuşĭ în penitenciarul local afară de Ghiţă Ionescu care s'a pus în libertate pe garanţie.

— —

Maĭ mulţĭ locuitorĭ din strada Apeduc au reclamat primărieĭ pentru a li se repara strada de oare-ce a devenit impracticabilă ca şi toate celelalte străzĭ din oraş. După maĭ multe stăruinţĭ şi în urma promisiuneĭ date de d. căpitan Costandache Gheorghe consilier comunal şi oficer al stăriĭ civile, serviciul technic a dispozat a se aduce vre-o douăzecĭ căruţe moluzĭ de la case dărămate şi turnîndu-le prin gropile străziĭ n'a maĭ fost împrăştiat, astfel că locuitoriĭ nu pot deschide ferestrele în timpul vereĭ pentru a se aerisi, din cauza colbuluĭ care-ĭ îneacă.

— —

Armonie colectivistă

Un semn revelator al armonieĭ colectiviste, este că că la alegerea de erĭ de la clubul liberal, unul dintr'aceĭ carĭ aŭ fost aleşĭ membri cu maĭ puţine voturĭ în noul comitet este d. V. Gheorghian, atît de adevarat este că colectivistul nu urăşte maĭ mult de cît corectitudinea şi cinstea, care îĭ supara deşi nu e molipsitoare, pentru dînşiĭ.

Aflăm că adînc mîhnit de căderea luĭ la alegerea de Duminecă, d. Costache Lepadatu este hotărît de a-şi da demisia din ajutoria de primar, *ta toamnă*.

D. colonel Botez a manifestat pentru acelaş motiv, intenţia de a se retrage din consiliul comunal, şi, caută să convingă pe d. Leon Cosmovicĭ ca ne maĭ posedînd încrederea partiduluĭ, datoria luĭ este de a restitui mandatul seŭ de deputat.

— —

Astă-zĭ se va înainta înalteĭ Curţĭ de Casaţie dosarul afacereĭ Morisseau. Inalta Curte întrînd în vacanţie, recursul Morisseau, nu se va putea judeca de cît la 5 August.

— —

Aflăm că d-l Prefect de Folticenĭ Softa însoţit de d-l medic-primar Rosignon a inspectat spitalul de la monastirea Slatina.

— —

Astă-zĭ a început la liceul externat esamenul oral pentru eleviĭ claseĭ VII pregătiţĭ în particular.

Comisiunea a făcut o inovaţiune. Cu toată dispositiunea contrară a regulamentuluĭ a suprimat pe secretar. Motivul: candidaţĭ puţinĭ. Comisia ar fi răŭ plătită dacă s'ar împărţi prea între mulţĭ taxele.

Comisiunea se gîndeşte să suprime şi o altă disposiţie din regulament: dreptul la corijare pe care o aŭ eleviĭ claseĭ VII-a.

— —

Moarte subită

Căpitanul în retragere Aurelian Cristofor fost în regimentul Suceava No. 16 după ce s'a întors de la Berăria Zimbru, împreună cu familia, pe la orele 1 jum, din noapte a încetat din viaţă în mod subit.

— —

Evreicei Sura Vadana din secţia 4-a i s'a furat un portofel cu 60 leĭ. Presupusul îl are asupra proprietaruluĭ ei numit Manaşa Zalman.

— —

Femeile Catinca Rotariu şi Frăsina Ionescu fiind atinse de alienaţie mentală aŭ fost duse la arestul poliţieĭ.

— —

Şeful postuluĭ de la arestul comenduireĭ a scăpat patru arestanţĭ din Regimentul 7 Calaraşĭ. Prinzîndu-se de veste şi urmăriţĭ eĭ aŭ fost prinşĭ.

— —

Sub-comisarul Costinescu Petru de la secţia III fiind de serviciu în piaţa Sft. Spiridon, a observat că măcelarul comunal Gheorghie Stefăniu care primeşte carne de la comună cu 55 banĭ kgr. şi cu obligaţie de a o vinde cu preţul de 65 banĭ kgr. că o pune în consumaţie cu 75 banĭ k-o, atrăgîndu-ĭ atenţiunea asupra acestuĭ fapt, sub-comisarul a fost insultat faţă de maĭ multă lume, în piaţă.

— —

In secţia I stradelele Ionescu, Abrahamfi cum şi pe locul viran din dosul caselor d-luĭ Gustav Haberman, se aruncă toate murdăriile. Asemenea tot pe acel loc daŭ maĭ multe latrine care fiind pline, debordează afară în stradă fiind o infecţie de ne suferit. Aceasta sigur este dovada că atît agentul sanitar cît şi Inspectorul curăţireĭ stradelor 'şi fac inspecţiile foarte regulat pe părţile laterale ale oraşuluĭ.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA IV

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

1) Nutrirea copiluluĭ

Aceste transformaţiunĭ se petrec parte în stomah, parte în intestine, şi abea resultatul acestor transformaţiunĭ se absoarbe prin nişte vase fine, numite vase limfatice care se revarsă în vasele sanguine şi acestea, la rîndul lor transportă prin circulaţiunea sîngeluĭ materiile primite la toate organele corpuluĭ şi fiecare organ îşĭ atrage din sînge materialul necesar luĭ pentru reconstrucţiunea atomelor consumate prin funcţiunile vitale şi pentru construcţiunea de elemente noĭ.

Substanţele amilacee (făinoase) încep transformaţiunea lor chimică deja în gură unde se înbibă în timpul mestecăreĭ cu saliva (stupitul) glandelor salivare, se transformă în parte prin influenţa chimică a acestuĭ suc în glucosă. Partea din amilacee netransformată de salivă în glucosă, continuă transformarea lor prin influenţa unuĭ suc intestinal de care mĕ voĭ ocupa maĭ departe. Amilaceele se resoarbe sub forma de glucosă.

Substanţele albuminoase (azotate) încerc în gură numaĭ o transformaţiune mecanică, adecă ele se macină prin ajutorul măselelor. Transformaţiunea lor chimică începe abea în stomah prin influenţa chimică a suculuĭ gastric şi continua a se face în intestine prin sucul pancreatic productul uneĭ glandule numite *glondula pancreatică*, transformîndu-se în *Peptonă* sub care formă se resoarbe precum ştim parte în stomah, parte în intestine.

Substanţele grase trec prin gură şi stomah fără vre-o transformaţiune chimică; ele sunt atacate abea în intestine prin bila şi sucul pancreatic care le soponifică, le emulzionează şi le fac astfel apte pentru absorbţiune.

Am zis maĭ înainte în teză generală. că configuraţiunea anatomică a organelor digestive şi proprietăţile chimice a sucurilor digestive a unuĭ copil difera de la acele a omuluĭ adult. Mĕ voĭ esplica acuma maĭ clar.

Iaşĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de ramura silviculture.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatorii se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

De Inchiriet casele Pavli situate în strada Carol, în faţa grădineĭ publice, avînd două apartamente, şura, grajdiurĭ, pivniţă, florărie, livadă etc. A se adresa la redacţie.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de nisip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onore aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

NOTE LITERARE

U ŞI UL

Un u scurt dispare sub ascuţitul sabieĭ Academieĭ, un alt u, acesta lung apare şi caută a răsbuna pe u scurt, cu care a trăit atîtea veacurĭ aparat de scutul poporuluĭ. Acest u lung caută a-şĭ stabili pe viitor o posiţiune singură şi nediscutată spre a nu peri şi el ca predecesorul săŭ.

U lung a fost şi este foarte des întrebuinţat la numele propriĭ atît în scriere cît şi în vorbire, dar nu a fost discutat, nu se ştie în ce calitate face el acest serviciŭ, nerecunoscut legalmente de nimenĭ. Aşa d. e: acum se scrie şi se citeşte *u* lung cu cea mare parte din numele propriĭ remînestĭ ca Romanescu, Romaşcu, Ghibănescu, Ştefănescu, Gavanescu (l), Onciu (l) Radu, Alexandru, Şonţu (l), iar altele nu aŭ de loc u ca d. e: Păun, Ghibaldan, Popovicĭ, Demarat etc.

Faptul că uniĭ dintre oameniĭ savanţĭ, puternicĭ, aŭ căutat să apere pe u lung, adăugînd la numele lor propriŭ un *l* ca şi cum ar fi un scut de aparare a luĭ *u* lung, l'aŭ făcut să bănuiască intenţiu. nea distrugereĭ luĭ u lung şi de aceea se întreabă: Pentru ce d. Onciu scrie Onciu*l*, pentru ce d. Găvănescu scrie Găvanescu*l* şi d. Şonţu scrie Şonţu*l*, cînd acest *l* nu-ĭ nicĭ eufonic cel puţin la urma luĭ u lung? Nu cum-va s'a întocmit vre-un complot în contra luĭ u lung, şi într'o zi să se întîmple cine ştie ce şi cu dînsul? Dacă este vre-o tradare la mijloc apoĭ spuneţĭ, s'o ştim şi noĭ!?

O frică nu se naşte decît în faţa unuĭ pericol şi atuncĭ atît ceĭ fricoşĭ cît şi ceĭ prevăzătorĭ iaŭ măsurĭ de aparare, fac cetăţĭ, fortificaţiunĭ de forma *l* saŭ altele.

Dacă lucrurile staŭ ast-fel, pentru ce d-niĭ Dumitrescu, Ghibănescu, Costăchescu, Radu, Alexandru etc. staŭ nepăsătorĭ în faţa pericoluluĭ? Sunt oare maĭ curagioşĭ decît ceilalţĭ, orĭ nu cunosc pericolul ce-ĭ ameninţă!?

Aşa-ĭ *Romanescu(l)* nostru nu-ĭ nicĭ ca *Grecu(l)* nicĭ ca *Neamţu(l)*, orĭ i prea fricos orĭ nepăsător deşi cînd e vorba de bătălie, dă dovezĭ de vitejie. Ce este dar *u* lung de la numele propriĭ? Este saŭ nu articol u lung? De alt-fel este destul de accentuat saŭ bine articulat.

In acest caz dacă este articol şi aşa cred, ar trebui spus aceasta şi trecut între articolele existente, adecă să fie recunoscut legalmente ca atare. Numele propriĭ de persoane vor avea în acest caz două articole, unul înaintea numeluĭ (prepositional) şi altul u lung care remine neschimbat. Şi de ce nu? Numele propriĭ de persoane sunt şi trebue să fie maĭ pretenţioase. Dacă este articol, atuncĭ ce este? căcĭ se vede că ceva este, însă trebue botezat, împămîntenit şi legalmente.

1898 Iunie 22. **Icor.**

Şcoale agricole pentru femeĭ în Rusia

Şcoalele agricole pentru femeĭ se înmulţesc în Rusia. Şcoala din Posonslinskaja, din guvernămîntul Kievuluĭ, înfiinţată acum 10 anĭ, a început să dea rezultate cît se poate de favorabile pentru agricultură. Caracterul acesteĭ şcoale este cu totul practic, durata studiilor este de un an în timpul căruia elevele capătă cunoştinţele necesare cu privire *la rolul lor în agricultură.*

Lăptăria, creşterea păserilor, creşterea vitelor şi maĭ cu samă a porcilor, cultura legumelor, a plantelor textile, agricultura, piscicultura, conservarea recoltelor, formează totalul de cunoştinţĭ, care se predaŭ din punct de vedere cu totul practic.

In afară de aceasta, economia domestică are partea sa ca şi economia rurală şi contabilitatea nu maĭ puţin constitue un capitol important din acest învăţămînt agricol. Şcoala are pînă la 30 eleve pe an, ea posedă un teren de 1650 hectare, 40 vacĭ, o pepinieră, o grădină de legume de aproape 20 hectare etc.

In o altă şcoală *„Şcoala de menajere şi de fermiere"* nivelul educaţiuneĭ agricole este maĭ rîdicat.

Această şcoală a fost înfiinţată în anul 1889 în guvernămîntul Kowne la Ponemune. Durata studiilor este de 2 anĭ şi elevele nu sunt admise de cît pe basa certificatelor de absolvire a învăţămîntuluĭ primar. Elevele sunt interne, numărul lor variază de la 50—60.

Invăţămîntul agricol secundar este predat în şcoala de economie rurală din Preobroyenskaza, guvernămîntul Tscheringow, cu o durată de studiĭ de patru anĭ. Invăţămîntul teoretic este complectat cu cel practic. Şcoala dispune de laboratorĭĭ, cîmpurĭ şi anexele necesare orĭ căreĭ ferme.

Ea posedă 80 vacĭ, o lăptărie model, grădinĭ etc.

Din cele relatate reesă că pe ţărîmul agricol, chestiunea instrucţiuneĭ şi educaţieĭ femeeĭ în Rusia face zilnic progres.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

New-York, 21 Iunie

Lupta de erĭ a ţinut pînă seara. Americaniĭ aŭ ocupat lucrările avansate din Santiago. Perderile americanilor sunt considerabile.

Viena 21 Iunie.

Din New-York se depeşează că corespondentul de pe cîmpul de răsboiŭ al ziaruluĭ *New-York Herald* anunţă următoarele asupra luptei de erĭ:

Generalul Schafter a atacat de dimineaţă cu energie, întăririle exterioare de la Santiago. Americaniĭ aŭ înaintat în treĭ direcţiunĭ. Generaliĭ Lawton şi Wheeler aŭ atacat Elganey; generalul Kent a înaintat contra localităţeĭ Aguadores pe cînd Garcia, şeful insurgenţilor, se apropia tot de Elganey, dinspre sud vest. Alte diviziunĭ americane aŭ luptat pe o linie ce se întindea de la coasta măreĭ pînă la lucrările de apărare de la nord, ale generaluluĭ Linar.

Flota americană precum şi flota spaniolă aŭ luat de la început parte la luptă.

Vasele comodoruluĭ Sampson se sileaŭ să distrugă bateriile spaniole din Aguadores, pe cînd bastimentele luĭ Cervera aruncaŭ bombe asupra rîndurilor americane şi ale insurgenţilor.

Două bateriĭ uşoare, comandate de generalul Schafter s'aŭ pus în fruntea trupelor şi aŭ început bătălia bombardînd localitatea Elganey. Cavaleria, sub generalul Wheeler, şi cubaniĭ sub Garcia s'aŭ unit curînd cu Lawton.

Spanioliĭ s'aŭ bătut cît-va în timp mod disperat pentru a păstra Elganey.

Americaniĭ aŭ cîştigat însă terenul pas cu pas şi aŭ respins pe spanioliĭ.

Generalul Kent, care comanda centrul, înainta în acelaşĭ timp contra localităţeĭ Aguadores care de asemenea a fost aparată cu înverşunare.

Flota americană a deschis acum un foc spăimîntător asupra liniilor spaniole. Cite-va vase ale comodoruluĭ Sampson aŭ bombardat forturile dinspre răsărit de Moro carĭ aŭ căzut în ruine.

Mai la urmă spanioliĭ aŭ fost siliţĭ să se retragă din Elganey şi Aguadores la Santiago de Cuba.

Trupele americane şi ale insurgenţilor formează acum o linie neîntreruptă de la sud-estul pînă la nordul oraşuluĭ.

In timpul lupteĭ, flota spaniolă a aruncat bombe asupra liniilor americane din carĭ o companie întreagă a fost nimicită.

Inaintarea generaluluĭ Schafter s'a întrerupt tocmaĭ lîngă porţile oraşuluĭ; era deja noapte cînd lupta a încetat,

Paris 21 Iunie

Din Washington se telegrafiază că generalul Schafter a depeşat următoarele departamentuluĭ de răsboĭ de acolo: Americaniĭ aŭ pierdut în ultima luptă o mie de oamenĭ, însă e temere că numărul exact al pierderilor e cu mult maĭ mare. El cere să i se trimită imediat un bastiment mare cu instalaţiĭ complecte, pentru a lua pe bolnavĭ. Chirurgul-şef a zis că are de lucru pentru 50 de medicĭ.

— O depeşă din Playadel anunţă că generalul spaniol Paudo, cu 6 miĭ de oamenĭ a intrat în Santiago de Cuba. Insă pînă la amiazĭ departamentul războiuluĭ nu primise nicĭ o ştire despre reînceperea ataculuĭ.

— Din Madrid se telegrafiază: Treĭ vase duşmane aŭ apărut în faţa localităţeĭ Mazanillo şi aŭ bombardat coasta de la Tayabacva.

ULTIME INFORMAŢII

Furtul de la C. F. R.

Un furt îndrăzneţ s'a săvîrşit la magazia C. F. R. din staţia Fălticenĭ de către un funcţionar Botez; denunţat parchetuluĭ care procedînd la anchetare şi constatîndu-se faptul şi culpabilitatea luĭ Botez, a ordonat arestarea luĭ.

La percheziţiunea ce s'a făcut la domicîliul luĭ Botez s'a găsit de d. jude instructor: *bidoane marĭ de oloiu, umplute cu vin de contrabandă, căpăţînĭ de zahar şi 5 cutiĭ marĭ cu bomboane,* sustrase din magazie de maĭ mult timp şi care obiecte aparţineau magazinuluĭ de coloniale *Bring* din Fălticenĭ.

Direcţia C. F. R. a destituit pe Botez. El a fost pus în libertate şi dat judecăţiĭ pentru furt.

D. locotenent colonel Carămlaŭ va fi permutat în Iaşĭ, comandant al regimentuluĭ de calaraşĭ, în locul domnuluĭ Mustaţă, care după cum s'a maĭ zis, va fi numit inspector al jăndărmărieĭ rurale

Poliţia a fost înştiinţată Sămbătă de consulatul austriac, că numitul Carol Rohrlinger, condemnat pentru furt, a reuşit să evadeze din închisoarea de la Lemberg şi că s'ar fi refugiat în Iaşĭ.

Poliţia de Fălticenĭ anunţă telegrafic evadarea numituluĭ Burăh Catz, deţinut pentru atentat la bunele moravurĭ.

Locuitorul Petrache a Petreĭ din judeţul Fălciŭ care fusese adus institutuluĭ antirabic fiind muşcat de un cîne turbat şi care dnpă două zile fugise din institut. Erĭ a fost adus din noŭ ca unul ce prezintă simptome de turbăciune. A fost internat în spitalul Paşcanu din localitate.

Locuitoruluĭ Th. Cărtea i s'a furat astă noapte din Grajd un cal.

In piaţa sf. Spiridon în ziua de 21 Iunie s'a simţit cea maĭ mare lipsă de carne ear preţul cărneĭ a fost la *trunchiurile comunale 75 bani.*

Eclipsa parţială de lună a fost văzută şi la Iaşĭ. După datele astronomice eclipsa trebuea să fie văzută de la 8·30 pînă la 1·32 după miezul nopţeĭ.

Din cauza nourilor n'a putut fi văzută decît o jumătate oră între 10½—11. Deşi parţială 9/10 din discul luneĭ a fost în umbră si decĭ eclipsa a fost aproape totală.

D. Simon Gross cunoscutul antreprenor de clădirĭ, dădea Sîmbătă un praznic la saracĭ, în onoarea căsătorieĭ fiiceĭ sale, a căreĭ nuntă era să aibă loc a doua zi—erĭ.

In ziua prazniculuĭ însă se întîmplă o nenorocire. Soacra, sa o bătrînă de aproape 90 de anĭ moare subit tocmaĭ pe vremea meseĭ. Biata bătrînă slabă, de-abia se ţinea pe picioare muncise, toată septămîna la pregătirea bucatelor, şi surmenajul acesta îl pregătise probabil moartea.

Pentru ca d. Gross se nu fie încurcat de nuntă cu cadavrul soacreĭ sale care trebuia se aştepte 36 de oare cel puţin pentru ca se poată fi înhumat, el puse în mişcare toată *influenţa* de care putu dispune la oficiul stăreĭ civile, şi obţinu autorizarea de a înmormînta pe soacrăsa după 12 oare *numaĭ* de la moartea eĭ.

Se zice că pentru a se putea justifica această permisiune de înmormîntare s'ar fi calificat cauza morţeĭ de boală infecţioasă fudroiantă.

Şi aşa d. constructor Gross, aŭ putut se facă nunta fiiceĭ sale scutit de presenţa cadavruluĭ în sala de bal.

Să se maĭ zică că ceĭ de la oficiul stăreĭ civile nu sunt oamenĭ îndatoritorĭ!

Afacerea Bedmar tot nu este isprăvită încă.

Se ştie în ce constă procesul acesta: marchiza Bedmar, de naţionalitate spaniolă, lăsase, prin testament, uzufructul moşiilor ieĭ din judeţul Suceava, unuĭ domn Le Motheux, iar copiilor acestuia, nu da proprietate a acestor moşiĭ.

Tribunalul de Fălticenĭ şi curtea de Iaşĭ aŭ acordat uzufructul dar aŭ refuzat nuda proprietate. Pentru aceasta de pe urmă chestiune s'a făcut recurs.

Curtea de casaţie, conformîndu-se uneĭ jurisprudenţĭ de curînd stabilite cu privire la art. 7, a casat hotărîrea curţeĭ de Iaşĭ şi a trimis afacerea inaintea curţeĭ apelative din capitală, spre a fi din noŭ judecată.

Compunerea Comisiuneĭ Examinatoare pentru admitere în şcolile Militare din Iaşĭ, Bucureştĭ şi Craiova

Anul acesta comisiunea pentru examinarea candidaţilor pentru admiterea în şcolile militare se compune ast-fel

Preşedinte. Colonel Cica.

Membri: Colonel Alexandrescu, Loct-Colonel Marcu, Pretorian M. profesor, P. Cujbă profesor.

Concursul începe în Iaşĭ la 3 Iulie, în Bucureştĭ la 11 Iulie şi în Craiova la 19 Iulie.

Curtea de Apel secţia I-a judecă astăzĭ procesul Nicolescu şi Miteanu în care aceştĭ foştĭ exploatatorĭ a pădurilor de la Doftana sunt invniuiţĭ de bancrută frauduloasă.

Tribunalul Bacăŭ, a condemnat în lipsă pe Miteanu la 5 anĭ închisoare şi Nicolescu la un an închisoare.

Expoziţia de arte de la pensionatul „Warlam"

Am promis cetitorilor, că vom da la timp o dare de seamă complectă a expoziţieĭ de arte de la „Liceul noŭ de Domnişoare" sub direcţiunea d-reĭ C. Warlam.

Ierĭ 21 şi azĭ 22 Iunie a avut loc expoziţia. E împărţită în 3 secţiunĭ: 1° desemnul în cridă şi culorĭ, 2° lucrul de mînă şi 3 croitoria.

1° Desemn după natură în cridă şi culorĭ

O artă atît de frumoasă şi bine cultivată, predată cu multă sîrguinţă de d-na E. Paraschivescu (Warlam). Am remarcat eleve care lucrează cu mult gust şi talent.

In cridă după ghipsurĭ: d-ra Eugenia Holban, d-ra Romanescu, d-ra N. Grigoriu, d-ra Paraschivescu, d-ra Amalia Mironescu.

Pictura: d-rele Aurelian, Albineţ şi Andreiŭ aŭ expus aquarele şi d-ra A. Divitari a expus o tamburină şi o taburetă, pictate în uleiŭ. E un talent remarcabil.

Pictură pe mătasă. S'aŭ distins: d-ra Cugler cu un sachet pictat pe matasă şi lucrat cu mult gust; d-ra Corina Gherghely a expus un sachet pictat eminent.

2°. Lucru de mînă, prof. d-ra Bilinicz

Iată un studiu care aduce, negreşit mare folos în orĭ-ce casă. Am putut observa la această secţiune, lengeriĭ de o frumuseţă uimitoare, lucrate cu o fineţă extraordinară şi brodate ca de bune profesioniste, de asemenea şi lucrurĭ de fantezie, cuverture brodate, etc.

Am remarcat lucrurile d-reĭ *Eugenia Holban* care a expus un écran de pluşă roşie pe care e brodată o lîră de florĭ de o frumuseţe incomparabilă; a maĭ lucrat lenjeriĭ fine şi lucrurĭ de fantesie; d-ra *Lilia Braunştein* care a expus un sacheţ alb montat pe mătase mauve, cu dantele albe şi şnur. Pe sachet era brodat un buchet de violette, cu o artă demnă de admirat; d-ra *Olga Grefhens* a expus lucrurĭ de fantesie; d-ra *M. Popov* a expus lenjeriĭ şi lucrurĭ de fantezie; d-ra *E. Ionescu* a expus o cuvertură de postav, brodată în florĭ şi montată pe pluşă.

3°. Croitoria prof. d-ra Iosefina Veith

Studiŭ indispensabil pentru a forma din femeia cultă, şi o bună gospodină. După cum vedem d-rele profesoare de lucru şi croitorie aŭ dat dovadă de multă silinţă judecînd după resultatul bun la care aŭ ajuns elevele. Am remarcat lucrurile d-reĭ *Hélène Pascu* care a expus o rochie foarte bine lucrată; d-ra *Nath. Battin* a expus o rochie albă de vară confecţionată cu mult gust, de asemenea şi *d-ra Ketty Tatos* a expus o rochie albă de vară de pichet.

Astă-zĭ s'aŭ sfîrşit şi examenele anuale.

Val.

Dumineca 28 Iunie se va celebra la biserica Banu căsătoria religioasă a d-luĭ *Vasile Andriescu*, licenţiat în drept cu d-ra *Hortense Bidescu.*

După cum am anunţat Sîmbătă s'a judecat de Curtea de Apel secţia II-a procesul dintre Herş Leizer Segal berar şi restaurator din Dorohoiŭ cu Mihaiŭ Genoiŭ pentru maltratare reciprocă.

Cu toată manopera poliţieĭ din Dorohoiŭ care în ultimul moment dăduse un certificat luĭ Genoiŭ prin care acuza pe Segal că ar avea şi el antecedente răle, Curtea a menţinut în principiŭ sentinţa tribunaluluĭ Dorohoiŭ şi constatînd că Genoiŭ a fost agresorul, a condemnat pe Genoiŭ la 150 leĭ amendă şi pe Segal la 100 leĭ.

Se şiie că Tribunalul condemnase pe ambiĭ inculpaţĭ la 15 zile închisoare.

Consiliul profesoral al facultăţiĭ de medicină, a transmis ministruluĭ de instrucţiune un raport cerînd oarecarĭ modificarĭ în noua lege sanitară. Pentru concursurile medicale ce privesc posturile Sfîntuluĭ Spiridon se cere ca în afară de profesoriĭ facultăţiĭ de medicină să participe şi medicĭ primarĭ aĭ caseĭ Sft. Spiridon. Raportul e semnat de o comisiune compusă din d-niĭ d-rĭ Russ, Negel şi Botez.

Unul din ceĭ maĭ vestiţĭ banditĭ corsicanĭ Bocognano, a fost ucis în nişte împrejurărĭ tragice.

Brigada jandarmerieĭ din Peri era pusă la pîndă, cînd a văzut trecînd pe Bocognano. L'au somat de a se preda. La această somare banditul trage asupra jandarmilor. Jandarmiĭ ripostară cu focurĭ şi banditul căzu la pămînt rănit. Brigadierul de jandarmĭ aleargă la dînsul; banditul rîdicîndu-se puţin pusă arma pe umăr şi rîni de moarte pe brigadier. Atuncĭ săriră jandarmiĭ şi cu patul armelor a făcut ţărînă pe vestitul bandit.

Ministrul instrucţiuniĭ publice a comunicat societăţiĭ de medicĭ şi naturalişti că va putea trimite un delegat la expoziţia de la 1900, la Paris.

Majoritatea celor 10 voturĭ a delegat pe d. dr. Bottez pentru această favoare.

Ierĭ a avut loc în grădina Copouluĭ serbarea organizată de Liga culturală în unire cu societatea studenţilor «Solidaritatea». Comitetul organizator, preocupat de întocmirea serbăriĭ, n'a invitat presa la serbare. Putem totuşĭ spune că un public ales, de şi puţin numeros, a luat parte la festivitatea de ierĭ, de şi timpul nu promitea mult. Noua orchestră a d-luĭ Antonio Cirillo a dilectat publicul care s'a amuzat în plină lumină şi în buna dispoziţie nutrită de d-rele şi d-niĭ organizatorĭ.

Cincĭ chioşcurĭ împodobiau aleea mare a grădiniĭ.

Iată numele comitetuluĭ de 21 ales în întrunirea de ierĭ a clubuluĭ colectivist din localitate, impreună cu numărul voturilor ce fie-care a întrunit:

D-niĭ: G. Mîrzescu 56 voturĭ întăĭ, A. Vizanti cu 56 v. întăĭ bis, C. Penescu prefectul de poliţie 53 v., C. Climescu 53, avocat Săndulescu 53, N. Ganea 53, Gh. Şendrea 52, Rache Vasiliu 51 căpitan Constandaki 51, Th. Mîndru 48, P. Poni 48, T. Stelian 48, St. Şendre 47, Gr. Macri 46, Tanase Gheorghiu 44. V. Gheorghian 39, G. Tacu 39, Doctor Negură 37, Ant. Suciu 37, Gr. Buicliu 32 şi..... d, Fântânaru 32!...

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Crima din cîmpul Caracaş

Bucureştĭ, 22 Iunie.

Poliţia din Giurgiu au prins şi arestat pe doĭ indivizĭ purtînd numele de Boscu şi Stoian. Aceştĭ indivizĭ cariĭ se presupun a fi autoriĭ asasinatuluĭ din cîmpul Caracaş de la marginea Bucureştiuluĭ au fost aduşĭ ierĭ în capitală.

Marea luptă de la Santiago

Paris, 22 Iunie.

După cele din urmă ştirĭ pozitive primite aice, marea luptă de la Santiago a avut loc Vinerĭ.

Americaniĭ mărturisesc eĭ singurĭ că în această crîncenă luptă au avut 1200 de morţĭ; numărul perderilor lor însă este cu mult maĭ mare. Vre-o cîţi-va generalĭ şi o mulţime de ofiţerĭ superiorĭ americanĭ sunt rîniţĭ.

Trupele care atacară oraşul Santiago se compuneaŭ din 7000 americanĭ cu o artilerie de 82 tunurĭ, şi din 6000 de insurgenţĭ.

Trupele spaniole se compuneaŭ numaĭ din 2000 de oamenĭ dar de şi aŭ luptat într'un mod eroic aŭ fost nevoiţĭ să se retragă.

Americaniĭ recunoscînd că Santiago este bine întărit, aŭ suspendat lupta spre a aştepta nouĭ ajutoare.

Plecarea escadreĭ americane

New-York 22 Iunie.

Escadra americană de sub comanda amiraluluĭ Watson fiind gata, va pleca peste cîte-va zile spre Spania.

Generalĭ grav răniţĭ

New-York 22 Iunie

In lupta teribilă care a avut loc Vinerĭ în împrejurimile oraşuluĭ Santiago, treĭ generalĭ americanĭ sunt răniţĭ de moarte.

Procesul martorilor dueluluĭ Filipescu-Lahovary

Bucureştĭ, 22 Iunie.

In procesul intentat martorilor dueluluĭ Filipescu-Lahovary, vorbesc azĭ pentru aparare d-niĭ Take Ionescu şi Delavrancea.

Se crede că desbaterile vor fi închise azĭ şi tot azĭ se va pronunţa sentinţa.

Graţiarea d-luĭ Filipescu

Bucureştĭ 22 Iunie

Prin cercurile bine informate se vorbeşte cu insistenţă că zilele acestea d. N. Filipescu va fi graţiat de restul închisoareĭ la care a fost condemnat,

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

LIBRĂRIA NOUĂ
P. ILIESCU & D. GROSSU
IAŞI

11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de inginerĭ şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux şi simplă* în toate formatele.

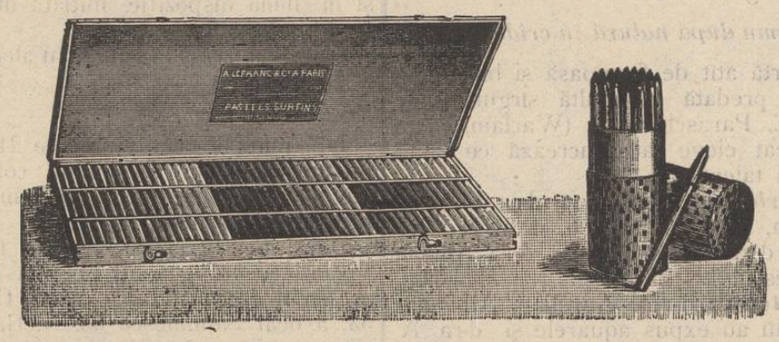

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură* şi *desemn*. Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulouri, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşĭ aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Aîné** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatatc.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÊNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

„DACIA"

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA
Borderouri şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Carţi-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULARI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA"

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de easigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieţei" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smîrdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Cel maĭ mare deposit
DE TOT FELUL DE
MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aĭ maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *lingurĭ de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.

56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuutru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

„Băile Slănik"
(MOLDOVĂ)
Stabiliment de Hydrotherapie
sub derecţiunea
DOCTORULUI PASTIA

Reluînd din noŭ direcţiunea acestuĭ stabiliment, rog pe chenţiĭ meĭ de a mĕ onora cu presenţa lor.

Stabilimentul se deschide la I-iŭ Iunie

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

D-r Med. S. Sufrin

Iaşĭ.—9 Str. Palatul 9

Consultaţiunĭ de la 8—10 a. m. şi de la 3—5 p. m

Iasĭ — „DACIA" Tipografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 44 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MERCURĬ 24 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Goliei — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Goliei — No. 42

SCANDALUL CU APA

O ALTERNATIVA

Vizita pe care Maiestatea Sa Regele Carol o va face în cursul luneĭ viitoare împăratuluĭ Nicolaĭ la Petersburg, are o mare importanţă pentru ţara noastră.

Pe lîngă manifestarea sentimentelor de prietinie ce animă pe ceĭ doĭ suveranĭ, această vizită, are încă de obiect a risipi definitiv ideea, acreditată întru cît-va, cum că politica noastră externă care 'şĭ primise oare cum directiva de la cabinetele celor treĭ marĭ puterĭ centrale aliate, a fost de natură a răci cu desevîrşire relaţiile noastre internaţionale cu puternicul vecin de la nord.

Intîlnirea deci a suveranuluĭ nostru cu marele potentat al Rusieĭ, nu poate fi de cît o împrejurare fericită pentru ţara noastră, şi'n acelaş timp un eveniment de bun augur pentru menţinerea uneĭ liniştitoare stărĭ de lucrurĭ în orient.

Dar pre cît importanţa acesteĭ vizite ne bucură, ca stat pe deplin stăpîn pe destinele noastre şi ca vază a relaţiilor noastre internaţionale, pre atît una din condiţiunele care 'ĭ vor alcătui programul ne întristează ca popor.

Se zice, şi organele oficiale ale guvernuluĭ confirmă această ştire, cum că d. Mitiţă Sturza prim ministru şi ministru de externe va însoţi pe Maiestatea Sa Regele la Petersburg.

Or, acest trist personaj care vecinic s'a opintit fără succes ca să joace un rol politic în ţara noastră este un om scurt la vederĭ, cu desevîrşire *terre-à-terre* în ce priveşte combinaţiile politice de un ordin maĭ superior, şi prin incapacitatea şi lipsa sa de orĭ-ce prevederĭ este notat şi privit reŭ de sferele conducătoare ale diplomaţieĭ ruse.

Această împrejurare nu maĭ e un secret pentru nimenĭ, nicĭ în ţară nicĭ în afară de ţară, şi mărunţelul şef al partiduluĭ liberal de azĭ, nu aŭ neglijat nicĭ odată se accentueze şi maĭ mult acest fapt, prin atitudinea necuviincioasă pe care în toate ocaziunele aŭ avut-o faţă de imperiul vecin.

Presenţa decĭ a d-luĭ Sturdza la Petersburg în suita Maiestăţeĭ Sale Regeluĭ, va provoca neaparat prin cercurile înalte de acolo, zimbete de milă pentru situaţia ridicolă a unuĭ om, care după ce înjură o viaţă întreagă o ţară vecină şi puternică, vine apoĭ şi se prosternă la picioarele suveranuluĭ eĭ.

Nu ştim dacă pînă la oare-care punct situaţia umilitoare pe care primul ministru o va avea la Petersburg, nu se resfrînge întru cît va şi asupra ţareĭ, şi ne'ntrebăm, cu ce oare a greşit poporul nostru înaintea lumeĭ şi a luĭ D-zeŭ, pentru ca guvernul ţareĭ se fie, într'o înprejurare atît de însemnată, aşa de ruşinos representat?

Ceea ce e şi maĭ trist însă, este că dacă în întrevorbirile care aŭ precedat punerea la cale a acesteĭ vizite, Rusia ar fi insistat cu maĭ multă tenacitate asupra escludereĭ d-luĭ Sturdza din suita M. S. Regeluĭ, şi ar fi obţinut-o, faptul constituia neaparat o şi maĭ mare ruşine pentru guvern.

Avînd dată însă maleabilitatea d-luĭ Sturdza în a se face totdeauna de rîsul lumeĭ externe, şi spontaneitatea cu care d-sa e vecinic gata a presenta scuze, s'a crezut maĭ nemerit, ca între cele două ruşinĭ ce se ivesc pentru ministrul de externe actual cu ocazia viziteĭ la Petersburg, să se aleagă pe cea maĭ puţin simţitoare pentru guvern, dar maĭ umilitoare pentru tristul personaj.

Ast-fel că omul acesta, dovedeşte acum odată maĭ mult, că dacă are vre-un talent oare-care, apoĭ acest talent consistă în a avea tot-deauna soarta, să se terfelească, pe el, să'şĭ bajocurească partidul şi se'l umilească.

Căcĭ alternativa se presintă pentru d. Sturdza ast-fel: orĭ nu e primit să vie la Petersburg, orĭ mergerea şi prosternarea sa înaintea sferelor înalte ruse nu poate fi considerată de cît ca o dureroasă umilire.

Şi'ntr'un caz şi'n altul omul trebuie se 'nghită ruşinea.

Juvenal.

Reîntoarcere precipitată

Dl Dim. Sturza care obţinuse un congediu de o lună pentru a face o cură de stomah în streinatate — de şi are un stomah voinic care înghite multe umilirĭ ce atrag un nămol de scuze—şi-a întrerupt cura şi s'a reîntors repede 'n ţară, cu o septămînă înainte de expirarea congediuluĭ.

Versiunile sunt variĭ în privinţa acesteĭ precipitate reîntoarcerĭ, şi'ntre toate, cea maĭ acreditată pare a fi acea relativă le vizita prinţuluĭ Bulgarieĭ care necesitează presenţa oare cum în ţară a premieruluĭ.

Partea curioasă a lucruluĭ e că, probabil, d. Dim. Sturza *nu ştia nimic* pozitiv despre vizita prinţuluĭ Ferdinand la Bucureştĭ, căcĭ de altfel, *Monitorul* nu publica congediul de o lună.

Se vede că d. Sturza nu e prea ţinut la curent în ale diplomaţieĭ...

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Matematica. Esamenele sunt de sigur o temă din cele maĭ priincioase pentru gazetarii vacanţeĭ; un izvor nesecat de reflecţii, de concluzii şi morală. Nu ştim dacă sunt tot pe atît de abundente în foloase pentru şcoala însăşĭ, pentru şcolarĭ, maĭ ales. Articolul de ierĭ al d-luĭ Ghibănescu a întărit încă şi maĭ mult scepticismul nostru în această privinţă. In chestiunea mare a esamenelor—fie-care obiect în parte alcătuieşte o temă de discutat, cu privire la însămnătatea şi folosul luĭ, la chipul de predat şi de învăţat. Aşa bună oară—limbile clasice; latina şi greaca de a căror utilitate se vorbeşte atît de mult astăzĭ. Apoĭ—matematica, fără îndoială unul din cele maĭ... problematice şi maĭ complexe învăţăminte şcolare şi nu totdeauna practic, nicĭ util, aşa cum se predă, aşa cum se cere, aşa cum se concepe.

Obiectul calculelor e original în feliul său. Insuşĭ filosofiĭ au fost nevoiţĭ să atingă subiectul acesta şi între alţiĭ Schopenhauer în „Parerga şi Prolegomena" emite părerea că se cere un centru a parte în crierul omenesc pentru aptitudinĭ matematice. In şcolile noastre obiectul acesta face adevărate dezastre în rîndurile şcolarilor şi contingentul celor „inferiorĭ" e cu deosebire îngroşat de ceĭ slabĭ la aritmetică sau—în cursul secundar—la matematică.

S'ar părea uneorĭ într'adevăr că se cere un chip anumit de a fi, de a gîndi pentru lesnicioasa înţelegere a cifrelor în combinaţiile lor diverse. Şcolarĭ dintre ceĭ maĭ distinşĭ sunt foarte adeseorĭ împiedecaţĭ în mersul normal prin obscuritatea calculelor,—şi, în schimb, ceĭ *tarĭ* la aritmetică sau matematică pot fi extrem de slabĭ la toate celelalte materiĭ de învăţămînt.

Se susţine că însuşĭ dascălii de cifre capătă alurĭ deosebite, manierĭ ciudate în relaţiile lor cu eleviĭ. Şi ar fi în adevăr aci o temă de lungĭ şi interesante dizertărĭ.

Pe vremea noastră unul dintre ceĭ maĭ inteligenţĭ colegĭ din „a cincea" era persecutat de invincibila slăbiciune la acest obicet. Treĭ anĭ de-a rîndul severitatea d-luĭ Lucescu n'a putut învinge „nepriceperea" elevuluĭ — într' aceeaşĭ clasă. Astă-zĭ fostul coleg e unul din ceĭ maĭ distinşĭ, din ceĭ maĭ ingenioşĭ gazetarĭ—din ceĭ maĭ bine înarmaţĭ şi dezminte în mod strălucit *socoteala* nemilosuluĭ dascăl de care cu toţiĭ ne temeam atît.

PANSLAVISTUL KOMAROV

Generalul rus *Komarov* a rostit cu ocazia serbărilor centenaruluĭ de la moartea luĭ *Palacky*, un virulent discurs panslavist la Praga, discurs care a scos din sărite pe toate ziarele germane.

Iată acest discurs răsboinic:

Mă simt fericit şi mă bucur foarte mult că pot vorbi în congresul publiciştilor slavĭ, *muncitorii cu condeiul.*

Cînd am venit aicĭ în Boemia, ştiam că venim într'o ţară unde turbează lupta, *şi cînd am sosit şi am văzut cu ochii proprii cît de strălucită stă de o parte cauza naţiuniĭ cehe şi cum de altă parte se furişează tot maĭ aproape de noĭ* cu paşĭ de lup inimicul, *atuncĭ am dorit din inimă, ca acest pericol să înceteze cît maĭ curînd.*

Cehiĭ au ocupat tot-deauna în mijlocul Slavismuluĭ *cel maĭ distins, dar şi cel maĭ* primejduit loc. *Maĭ bine de o mie de anĭ stau eĭ aicĭ şi luptă. Aşa a fost aceasta înainte cu o mie de anĭ, cînd* elementul german *sub Carol-cel-Mare a ajuns la o ast-fel de influenţă în Europa, în cît se părea că va înghiţi lumea întreagă. Atuncĭ împăraţiĭ bizantinĭ s'au gîndit, cum s'ar putea să se pună piedică acestuĭ curent german, şi eĭ au trămis aicĭ pe St.* Ciril *şi* Metod, *carĭ în Boemia şi-au aflat problema principală şi au fost ceĭ dintîiu, carĭ au eşit la luptă contra Germanilor.*

St. Cirill şi Metod au inspirat duh opoziţiuneĭ cehe, polone şi ruseştĭ, eĭ neau unit în luptă contra inimicilor ucigaşĭ, şi din acest spirit, din acest suflet inspirat trăim noĭ şi azĭ.

Maĭ tîrziu, pofta de cucerire germană a îndreptat nou atac contra seminţiilor slave. A vrut să ne răpească ţinutul Măreĭ-Baltice. Ritteriĭ germanĭ voiau să pătrundă în Rusia nordică. Aceasta să întîmplă pe atuncĭ, cînd Litvania rusească s'a unit cu Polonia, atuncĭ, cînd între noĭ nu domnia inimiciţie, ci amiciţie. Pe atuncĭ veniseră oştile noastre ruseştĭ şi polone cu Ziska al dv., şi s'au luptat uniţĭ împreună la Grunwald.

M'am interesat de această luptă şi în ea văd o învăţătură privitoare la existenţa noastră.

Nemţiĭ tac cu totul în istoria lor lupta aceasta, în care Ritterthum-*ul german s'a nimicit şi n'a cutezat maĭ mult a năvăli contra Slavilor.*

Acolo la Grunwald a curs în aceeaşĭ vale sîngele rusesc, polon şi ceh *şi ne-a apropiat uniĭ de alţiĭ pe vecinicie; acolo însă, unde oameniĭ îşĭ* varsă uniţĭ sîngele, *după tradiţia poporală creşte o floare, care pentru toate timpurile însemnează amiciţie, nicĭ odată însă duşmănie.*

Acesta a fost al doilea atac al germanismuluĭ contra Cehilor şi a slavismuluĭ întreg.

Şi acum, cînd în urma învingeriĭ asupra Francezilor, *Germania s'a întărit iarăşĭ, ea încearcă din noŭ* atac în contra noastră, *a Slavilor. Vrea să ne sfîşie în toate părţile, şi-a* aruncat mreja şi vrea să ne nimicească, *iar jertfele prime ale acestuĭ atac să fie* Poloniĭ *şi* Cehiĭ. *Ceĭ ce aŭ inimă, conştiinţă şi sînge în vinele lor, aceia observă starea aceasta şi simt, că* Cehiĭ stau şi azĭ acolo, unde aŭ stat înainte cu o mie de anĭ.

Aş dori, ca după reîntoarcerea noastră, presa slavă să lucreze cu succes. *Foc şi răceală, însufleţire şi minte — toate sunt în mînile ziaristicei. Gîndiţi-vă, că acolo unde înaintea noastră vedem o activitate mare şi comună, acolo—să zic aşa—nu poate fi timp pentru* micĭ neînţelegerĭ.

Ca un om trebue să sărim în luptă şi trebue să ne aducem aminte, că numaĭ un duşman avem, *nu doĭ, şi că* numaĭ unirea dă putere.

Ştim, că pe lîngă aceasta, ce fel de problemă aŭ îndeplinit Cehii. Safazrick *şi* Jungmann *al d-voastră aŭ deşteptat în Boemia spiritul, care a ajuns la Moscova şi a răpit întreaga lume slavă. Aceasta este opera naţiuniĭ cehice şi ea va face din veacurĭ în veacurĭ renumit numele de Ceh.*

Noĭ considerăm causa d-voastră de causa noastră; *nu suferim* nedreptate, *şi cînd vom fi siguri de aceea, că aicĭ totul se bucură şi trăeşte, şi cînd* lumea germană va fi departe, gonită acolo de unde a venit; *da!* numaĭ atuncĭ *vom fi şi noĭ liniştiţĭ, mulţumiţĭ şi plinĭ de bucurie, şi de vom avea plăcere putem atuncĭ să ne ocupăm şi de* micile noastre *neînţelegerĭ....*

ACTUALITATI

Popoare şi Moravurĭ

Un cunoscut scriitor englez Max O'Rell a ţinut zilele acestea o conferinţă publică la Londra, avînd de subiect: «Majestatea Sa, Femeea». O expunere comparativă a stării şi culturii sexuluĭ femenin la diferite naţiunĭ şi în deosebĭ, o comparaţie între cele două rase rivale: latinĭ şi anglo-saxonĭ.

«In două ţărĭ în lume—zice conferenţiarul—bărbaţiĭ sunt conduşĭ de femeĭ: Franţa şi America de nord».

Chipul de supremaţie însă e esenţial deosebit de la o ţară la alta. Esplicaţia superioriţăţiĭ femeeĭ americane stă într'aceasta că într'o lume unde bărbaţiĭ sunt cu totul dedaţĭ timpuriilor preocupărĭ, comerţuluĭ şi industriilor în genere, femeea cultă e liberă să-şĭ conserve şi în viitor atenţiunea eĭ mijloacelor de a se instrui şi cultiva. In afară de categoria socială dedată prin profesiune ocupaţiilor literare, jurnalistice etc., femeile alcătuesc în America ceea ce numim elita intelectuală.

Nu tot aşa la poporul francez. Aci sexul bărbătesc dă un contingent enorm intelectualităţiĭ; o îndelungă educaţie artistică, o abundentă producţie literară a format un mediŭ vast de iubitorĭ şi cunoscătorĭ de artă, între carĭ bărbaţĭ şi femeĭ—de o potrivă, dar unde predomină neaparat sexul tare.

In schimb femeea latină—în special acea franceză—nu e ca femeea engleză singură, izolată, înstrăinată oare cum de tot ce face saŭ posedă ca avere—bărbatul.

O însămnată deosebire încă e feliul cum se conduce femeea engleză şi acea franceză în relaţiile casnice, în relaţiile de sentiment. Instinctul de cochetărie, necesitatea de *a plăcea* totdeauna aparţine exclusiv francezeĭ şi e aproape cu totul străin americaneĭ. Aceasta, odată măritată, renunţă la arta, atît de femenină şi atît de frumoasă, de a plăcea mereŭ, de a nu fi pururĭ aceiaşĭ, dar totdeauna—pe plac.

Cu toate acestea—vom adăoga noĭ—traiul familiar nu e maĭ şubred în America de cît în apusul Europeĭ; din potrivă poate...

Golaniĭ luĭ conu Iorgu

Era vorba să se deschidă baia comunală, şi vorba asta cam ţinea de mult; se lungise ca o beltea pe a căreia aţă zăhărită se 'nşirasă o mulţime de candidaţĭ aspiranţĭ la posturile găsite trebuitoare pentru exacta funcţionare a băieĭ.

Conu Iorgu, ca se justifice pe de o parte instalarea batalionuluĭ de funcţionarĭ de la baie, iar pe de alta ca se arunce niţel praf în ochiĭ naivilor, ordonă ca să se deschidă baia şi pentru a da maĭ multă solemnitate deschidereĭ, puse de adună vre-o 40 de golanĭ de pe stradă cărora ordonă să li se împartă cîte 25 de banĭ ca să iee cîte o baie la baia nouă.

Nenorociţiĭ nespalaţĭ alergară la baia comunală, dar acolo nefiind apă eĭ se duseră alăturea la Spaier şi luară cîte o baie sdravînă.

Chemaţĭ după baie la primărie şi înşiraţĭ în curtea primărieĭ, conu Iorgu în calitate de fost *melitar supirior* în gardă iĭ trecu în revistă.

— Sănătoşĭ băeţĭ? întreabă conu Iorgu cu o voce puternică.

— Sănătoşĭ! mărirea voastră respunseră ceĭ 40 de golanĭ într'un glas.

— V'aţĭ spalat curat?...

— Spalat! se trăiţĭ!...

— Aşa'ĭ că'ĭ bine la baie?

Vedeţĭ ce face comuna liberală pentru voĭ, poporul?

— Vedem! mulţumim! Să trăiţĭ!...

— Bun şi eftin nu'ĭ aşa?

— Bun ca bun, dar eftin fiind-că s'a îndurat jupînul!

— Care jupîn?

— Jupînul Spaier care a bine vroit să ne primească cu 25 banĭ de căciulă, fiind că la baia cea smălţuită nu era apă!

— Afară magarilor! strigă conu Iorgu ordonînd să dee pe golanĭ afară, furios că a cheltuit banĭ, ca să facă alişveriş luĭ Spaier.

Juv.

UN TESTAMENT POLITIC

In ziarul „Timpul" din 20 Iunie a. c, a apărut următorul articol intitulat *„Un testament politic"* relativ la mişcarea revoluţionară din 1848, şi care conţinînd destăinuirĭ istorice de o mare însămnătate, ne grăbim a'l reproduce în coloanele acestuĭ ziar:

Se vede că adevărurile crude conţinute în scrisoarea amiculuĭ nostru *„Un monarhist"* au usturat rău pe colectivişti, căcĭ *Voinţa Naţională* se încearcă a răspunde în două numere consecutive, umplînd şease coloane.

Ziarul colectivist începe prin a căuta în cele scrise de *„Un monarchist"* o contradicţiune cu apreciarea noastră în ce priveşte evenimentele de la 1848.

Nu înţălegem de unde reese această contradicţiune.

Noĭ am susţinut şi susţinem încă că mişcarea de la 1848 a avut o pornire generoasă şi patriotică, dar că această pornire a fost paralizată prin intrigile *roşilor*, carĭ voiau să dea mişcăreĭ un caracter socialist şi internaţional, pe cînd adevăraţiĭ patrioţĭ nu urmăreau de cît o ţintă naţională şi progresistă.

Plecînd de aci, amicul nostru a arătat că tabăra colectivistă n'a serbat amintirea zileĭ de la 11 Iunie din acest punct de vedere, care era singurul adevăr istoric, ci din acela al ureĭ de partid, făcînd din amintirea revoluţiuneĭ de la 1848 o armă de politică militantă, nu numaĭ în contra noastră, a conservatorilor, ci şi în contra celor-lalţĭ liberalĭ neînregimentaţĭ în coteria colectivistă. Altmintrelea cum s'ar putea explica abţinerea grupuluĭ drapelist şi atitudinea ostilă a liberalilor-democraţĭ? Dovadă că colectiviştiĭ n'au găsit altă explicaţie pentru această atitudine a liberalismuluĭ sincer de cît ridicula imputare că bărbaţĭ ca şefiĭ drapeliştilor şi democraţilor au fost «închiriaţĭ» de conservatorĭ pentru a turbura serbarea.

Colectiviştiĭ nu şi-au dat seamă de izolarea lor; eĭ n'au înţăles că ţara iĭ priveşte ca pe nişte ciumaţĭ, că toate elementele neatîrnate, părăsindu-ĭ, au fost siliţĭ a aduna prin porunca stăpînireĭ pe toţĭ prefecţiĭ, toţĭ primariĭ, toţĭ notariĭ, toţĭ perceptoriĭ, însoţiţĭ de delegaţiunĭ compuse din toate comitetele colectiviste din provincie şi ast-fel au înjghebat alaiul de la 11 Iunie. N'avea dar dreptul *„Un monarhist"* de a zice că în condiţiunile în care s'a organizat serbarea, ea n'a putut fi naţională, ci numaĭ colectivistă?

Aşa fiind lucrurile, nu putem de cît repeta împreună cu amicul nostru că a fost *o supremă necuviinţă* din partea primaruluĭ şi a patronilor săĭ de a pune sub patronagiul Regeluĭ o serbare, la care n'au luat parte nicĭ partidul conservator, nicĭ liberaliĭ sincerĭ, nicĭ liberaliĭ democraţĭ, adică *imensa majoritate a ţăriĭ*, şi adăogăm francamente că regretăm faptul că M. S. Regele, silit, a răspuns telegrameĭ primaruluĭ.

A constata o asemenea necuviinţă este oare a ataca Coroana, precum pretinde *Voinţa Naţională*?

Nu! Este a o apăra în contra josnicilor linguşitorĭ şi a dinasticilor de ocaziune, este a apara principiul moarhic şi continuitatea sa.

Aci ajungem la un punct din cele maĭ însemnate pe care l'a atins «*Un monarchist*» şi care a fost restălmăcit de *Voinţa Naţională* într'un mod care tinde a resturna tradiţiunea monarhică în ţara noastră.

Inţelegem ca o coterie compusă în mare parte de toate lepădăturile levantine să-şĭ permită erezul istoric de a susţine că nu există continuitate între ideea monarhică reprezentată prin Domniĭ romînĭ şi între domnia ereditară stabilită la 1866.

Nemernicĭ linguşitorĭ, precum aŭ fost tot-d'auna colectiviştiĭ cînd sunt la putere, cred că vor complace Coroaneĭ prefăcîndu-se că sunt maĭ catolicĭ ca Papa, maĭ monarchicĭ de cît Regele însuşĭ.

Dar eĭ nu vor culege de cît dispreţ, căcĭ istoria ţăriĭ ne spune că tradiţiunea monarhică în ţările romîneştĭ n'a fost întreruptă de cît în timpurile de restrişte ale Fanarioţilor. Se ştie că dacă n'ar exista continuitatea principiuluĭ monarchic înainte şi după fanarioţĭ, ar trebui

să ştergem din cartea ţăreĭ pe toţĭ Domniĭ glorioşĭ aĭ neamuluĭ nostru.

Eĭ bine, noĭ ne mîndrim din contra cu continuitatea principiuluĭ Monarhic pămîntean a vechilor Domnitorĭ aleşĭ de ţară şi voim să stabilim între dînsul şi Dinastia de astă-zĭ acea legătură tradiţională care este singura eĭ pavăză, rădăcina cea maĭ traĭnică din punctul de vedere naţional.

Cînd e vorba de continuitate monarhică, nu le este permis colectiviştilor de a ne da lecţiunĭ. Trebue o îndrăzneală fără marginĭ pentru ca oameniĭ care aŭ voit să întrerupă continuitatea monarhică la 1870 şi la 1871 şi aŭ întîlnit în calea lor pe neprihănitul păzitor al tradiţiunilor ţăreĭ, pe Lascar Catargiu, care 'ĭ-a pus cu botul pe labe, trebue o mare întrăsneală unor asemenea conspiratorĭ de meserie, unor şobolanĭ politicĭ, pentru a veni astă-zĭ să vorbească de continuitatea monarhică.

Dar, pe lîngă falşificarea istorieĭ, *Voinţa* ne dă o nouă dovadă despre procedimentele necinstite de care se servă, cînd voeşte a polemiza.

In răspunsul său ea vorbeşte despre nişte cuvinte rostite de lordul Palmerston în Camera engleză, cuvinte prin care de alt-mintrelea se dedea un fel de certificat de bună conduită unuĭ Brăteanu. *Voinţa* crede că este şireată, lăsînd pronumele şi făcînd să se crează că e vorba de Ion Brăteanu. Pe semne că ceĭ de la *Voinţa* cred că au a face cu naivĭ carĭ nu ştiu a ceti, căcĭ alt-fel ar şti că lordul Palmerson a vorbit de Dumitru Brăteanu, care fusese misionarul guvernuluĭ provizoriu, iar nu de Ioan Brăteanu, care pe atuncĭ îşĭ avea locul pe banca curţeĭ cu juraţĭ din Paris, negreşit tot pentru salvarea principiuluĭ monarhic!

Este chiar un incident petrecut în şedinţa Curţeĭ cu juraţĭ din Paris, care ne arată cum eroul roşilor de la 1848 înţelegea să apere interesele ţăreĭ.

In apărarea sa, eminentul advocat Jules Favre a rostit următoarele cuvinte:

„Priviţi pe acest barbat; el a fost prins de Ruşĭ, încărcat de lanţurĭ, tîrît din ponton în ponton, scăpat de o femee iubitoare, devotată; odată scăpat el se întoarce în Franţa. Iată omul pe care ministerul public l'a veştejit; iată nobilul valach căruia s'a aruncat epitetul de rău-făcător".

«*Preşedintele* (întrerupînd): *Este cu neputinţă de a face apoteoza asasinatuluĭ*».

Prin urmare, iată marele martir care lucra pentru ţară şi pregătea monarhia constituţională, punînd în gura advocatuluĭ seŭ bravurĭ şi romanurĭ închipuite, pozîndu-se ca un martir al Ruşilor.

In realitate însă «curagiosul şi iubitul martir» nicĭ nu fusese prins de Ruşĭ, nicĭ nu 'ĭ-se atinsese un fir de păr; prin urmare n'avusese nevoe de firul uneĭ Ariadne pentru a scăpa din neagra închisoare.

De asemenea vorbind de asasinul care a atentat la viaţa luĭ Vodă-Bibescu, organul colectivist are infamia de a spune că făcea parte din partidul conservator, pe cîtă vreme el a fugit la Turcĭ devenind *miralaiŭ* de Başĭ-Buzucĭ şi a fost şi a rămas vecinic în solda partiduluĭ brătenist, fiind unul din conducătoriĭ complotuluĭ militar de la 11 Februarie 1866. Tot pe dînsul la 1871 roşiĭ aŭ voit să-l impue luĭ Vodă Carol ca comandant al divizieĭ din Bucureştĭ în locul generaluluĭ Solomon, spre a răsturna pe Domn tot printr'o trădare militară, lucru pe care 'l ştia foarte bine M. S. Regele, şi de aceea, prevenit fiind de prinţul D. Ghica, s'a opus de a semna decretul, ce de sigur ar fi întrerupt *continuitatea monarchică* pe care o scontează astăzĭ cu atîta foc colectiviştiĭ.

Răŭ fac colectiviştiĭ cînd scormonesc din noŭ legendele mincinoase pe care le-aŭ speculat şi din care aŭ trăit deceniĭ întregĭ împrejurul revoluţiuniĭ de la 1848. Istoria a spulberat aceste legende şi a pus pe fie-care actor la locul săŭ, ea a rupt masca intriganţilor şi a şarlatanilor şi a lăsat aureola eroilor şi martirilor.

O voce elocintă între toate a resunat odinioară în Parlamentul ţăreĭ, într'o vreme cînd a spune adevărul în privinţa *roşilor* era pedepsit cu asasinatul.

Barbu Catargiu, în memorabila şedinţă de la 8 Iunie 1862, din care a eşit glorios şi măreţ pentru a cădea martir sub glonţul unuĭ ucigaş, a stabilit într'un mod neperitor adevărul istoric în privinţa luĭ 1848.

Adresîndu-se către secta roşie, care atuncĭ ca şi acum voia să se serve de amintirea mişcăreĭ de la 11 Iunie pentru a sămăna ura şi vrajba în ţară, el a înfierat-o prin cuvintele următoare care vor rămînea înscrise cu litere de singe în istoria noastră contimporană:

Barbu Catargiu a zis: **„In mişcarea de la 1848 a răsărit soarele luminos din raiul ideilor marĭ care încălzesc, chemînd la viaţă simţimintele generoase; dar voĭ l'aţĭ întunecat prin para iaduluĭ pătimaş ce arde şi usucă orĭ-ce atinge".**

Aceste cuvinte după care marele bărbat de Stat conservator a murit pe cîmpul de onoare, împlinindu-şĭ o datorie sacră către ţară şi către Tron, conţin un testament politic.

Datorĭ suntem a'l urma cu sfinţenie; datorĭ suntem de a sta strajă neadormită împrejurul principiuluĭ monarhic, căcĭ ştim din învăţămintele istorieĭ cît costă bonetul frigian, cînd mînĭ făţarnice se încearcă a'l pune pe capul Regilor.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XIX

INDOIALA

Unuĭ prieten.

Post—nu capeţĭ după merit
Ci maĭ bine te-incovoae
—Azĭ l'obţine postul... *sigur*
Tocmaĭ acela ce se... *îndoae.*

***

O CULME MEDICALĂ

Un operator *liberal* să fie adept al chirurgieĭ... *conservatoare...*

Zigfrid.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

La liceul din Pomîrla esamenele se ţin sub preşidenţia d-luĭ Gh. Nădejde, director la gimnaziul Stefan cel Mare.

*

Ierĭ, lunĭ s'a ţinut la facultatea de medicină esamenul de medicină legală, cursul d-luĭ dr. Bogdan.

*

La esamenul anuluĭ al doilea de medicină ni se pare că s'ar fi iscat oarecarĭ neînţelegerĭ în sînul comisiuneĭ, cu privire la cursul de anatomie topografică. Discuţiile însă s'aŭ aplanat.

*

Teza de istorie la clasa VII a dat loc la interpretărĭ hazliĭ. Subiectul era: primul războiŭ ruso-turc din sec. XVIII. Se pare că numeroase confuziunĭ s'aŭ făcut asupra temeĭ, care era în adevăr puţin precisă — după cum afirmă... candidaţii.

*

Expoziţia din Viena înregistrează zilnic între 35 şi 40 de mĭ de vizitatorĭ.

*

Societatea generală a „Cruceĭ roşii" din Germania a lansat un apel pentru ajutorarea răniţilor din războiul spano-american. Ajutoarele sunt destinate ambelor naţiunĭ luptătoare.

*

Una din céle maĭ spirituale artiste ale Comedieĭ Franceze, d-ra Jeanna Ludvig a murit la Paris.

*

Aflăm că în comitetul de administrare a spitaluluĭ izraelit din localitate s'a emis ideea a se învita d. dr. Sculy saŭ Bothezat pentru operaţiile marĭ chirurgicale ce s'ar ivi în cursul absenţeĭ d-luĭ d-r Rosenthal, medicul şef al acestuĭ spital.

*

In noul cabinet italian, departamentul instrucţiuniĭ publice e ocupat pentru a doua oară de savantul doctor *Baccelli*.

*

La Haga se deschide în ziua de 9 Iulie o expoziţie organizată de femeile holandeze. Intre altele s'a instalat un laboratoriŭ pentru experienţele medicale, farmaceutice şi chimice făcute escluziv de femeĭ.

*

In „La Fonde" de ierĭ scrie d-na Iudith Cladel următoarele despre artistul *de Max*, care a recitat poezii de Maurice Rollinat:

„Quant à M. de Max nous l'avons quelquefois *frondé*, pour ses déploiements de voix, et le débordement de son jeu; et nous avons été d'autant plus satisfaits de l'admirer franchement, comme ton, geste, et physionomie dans la *Peur*, sataniquement et admirablement détaillée. Pas une syllabe, ni une expression n'en fut perdue, tant sa force concentrée et nerveuse en a mis en relief chaque détail."

*

In împrejurimele oraşuluĭ Bruxelles primarul uneĭ comune cere printr'un aviz oficial ca „orĭ-ce biciclist să se oprească în dreptul fiecăruĭ sergent de stradă pentru ca să i se constate iuţeala curseĭ..."

*

Frumoasa şi faimoasa floare a Alpilor —Edelweiss—Floarea Regineĭ, face obiectul uneĭ deosebite îngrijirĭ din partea iubitorilor de frumos. La Viena se vorbeşte de întemeiarea uneĭ societăţĭ pentru protejarea albeĭ florĭ de „Edelweiss".

*

Un bicentenar original în feliul săŭ e acel al exerciţiilor capitale săvîrşite de calăul Deibler. In adevăr faimosul meşter a guilotinat pînă astă-zĭ două sute de condemnaţĭ—între care o singură femee.

*

D. Horia Carp, student, a pus sub presă un dicţionar ebraic-romîn pentru uzul amatorilor de texte biblice, seminariilor etc.

*

D. dr. Socor şeful secţieĭ oftalmologice a obţinut un congediu de la spitalul Sf. Spiridon, pentru luna Iulie. D. dr. Bută va face vizitele în lipsa d-sale.

*

Un congres de instrucţiune şi educaţiune va avea loc la Paris cu ocazia expoziţieĭ de la 1900.

*

A apărut în editura librărieĭ Nebuneli din Galaţĭ şi se află de vînzare la librăria d-lor Iliescu & Grossu:

Carlsbad şi împrejurimele luĭ, descrirea călătorieĭ de la Predeal, Buda Pesta, Viena, Eger şi Carlsbad.

Acest volum face parte din colecţia *Călăuzelor Nebuneli* unde aŭ maĭ apărut şi *Viena, Marienbad* şi *Franzensbad*.

INFORMAŢII

Abonamente de Vilegiatura

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Un furt la percepţia comuneĭ

Adjutorul de perceptor *Harmanda* de la bariera Nicolina, a fost surprins pe cînd fura din un saltar de la masa perceptoruluĭ Argintariu suma de 4 leĭ 80 banĭ.

Titularul perceptor observa de un timp că aproape în fie-care seară cînd socotea casa găsea lipsă cîte 2, 3 şi chiar 4 leĭ, lucru ce l'a făcut se raporteze cazul d-luĭ inspector al accizelor.

Cîte-va zile în urmă spune ajutoruluĭ seŭ Harmanda, că el are se plece în oraş, şi se remie el în locul luĭ. In acest scop lasă în saltar 40 leĭ argint în piese de cîte un leŭ şi suma de 3 leĭ 80 banĭ aramă.

Presupuind că furul ar fi Harmanda, titularul face acelaşĭ semn la toţĭ 40 leĭ, încue saltarul şi pleacă.

După vre-o patru ore Argintariu se întoarce şi imediat soseşte şi d. Ilie Cocia inspectorul acciselor, spre a face inspecţia caseĭ; Argintariu atuncĭ declară că în saltar are 40 leĭ argint piese a cîte un leŭ, şi 3 leĭ 80 banĭ în aramă. Cînd deschide şi numără găseşte numaĭ 36 leĭ în argint şi treĭ leĭ 80 banĭ aramă, lipsindu-ĭ patru leĭ.

Inspectorul cercetează pe Harmanda ce banĭ are în pungă căcĭ presupusul este pe el, şi scoţînd baniĭ de la dînsul găseşte în adevăr aceĭ 4 leĭ însemnaţĭ la Harmanda.

Imediat a dresat cuvenitul proces verbal constatînd furtul şi a destituit pe Harmanda înlocuindu-l prin d. Coroĭ.

— —

Astă-zĭ Marţĭ 23 Iunie a. c. a doua mare serbare la grădina Copoŭ la orele 8 sara dată în folosul Ligeĭ Culturale şi a asociaţieĭ studenţilor.

Astă-zi şosind artificiile de la pirotechnia armateĭ din Bucureştĭ vor fi şi splendide focurĭ de artificiĭ.

Se vor da drumul şi la 3 baloane uriaşe.

Multe şi variate distracţiunĭ.

— —

Ministrul instrucţiuneĭ publice a publicat concurs pentru ziua de 20 Septembrie, în vederea afectăreĭ a 4 burse din noŭ create din fondurile ministruluĭ în scop de a merge în streinătate pentru a face studiĭ speciale la geografie, latină, germană şi arhitectură.

Concursurile pentru bursele de geografie şi arhitectură se vor ţine la Bucureştĭ iar acele de limba latină şi germană la universitatea din Iaşĭ.

— —

Iată buletinul boalelor infecţioase din Iaşĭ, de la 16—19 Iunie curent:

Scarlatina cazurĭ vechĭ 1, Febra tifoidă casuri vechĭ 5, Anghina difterică cazurĭ vechĭ 9, cazurĭ noĭ 1, morţĭ 1 şi vindecaţĭ 2, Pojar cazurĭ vechĭ 40, cazurĭ noĭ 11.

— —

ISPRĂVĬ COMUNALE

De şi campania lucrărilor serviciuluĭ technic s'aŭ închis, totuşĭ comuna plăteşte la 21 supraveghetorĭ leafă fixă cîte 100 şi 125 leĭ pe lună, şi aceştia se plimbă pe strade.

Cetitoriĭ vor conveni că alt scop n'aŭ aceste cheltuelĭ zădarnice de cît crearea unor agenţĭ pentru alegerile comunale.

— —

Este trecut anul de cînd s'a făcut lucrarea hydraulică pentru aducerea apeĭ la noua clădire a universităţeĭ, şi cum apa se aduce din Valea Lupuluĭ, trecînd prin strada **Toma Cozma**, s'a sapat pe toată întinderea acesteĭ străzĭ, un şanţ în care s'aŭ aşezat ţevile conducătoare apeĭ.

Astă-zĭ lucrarea e terminată aproape, totuşĭ acea stradă se află încă şi astă-zĭ în cea maĭ rea stare, căcĭ pavajul de pe ea pe jumătate a fost rădicat, şi după ce s'a pus ţevile, gropile s'a astupat, pămîntul a remas înalţat, avînd aspectul unor morminte. Piatra scoasă şi care putea fi pusă la loc s'a împrăştiat şi irosit iar birjele ce circulă noaptea pe acolo sunt supuse la diferite accidente după cum s'a întîmplat un cas recent; o birjă cu un cal venind cu o damă ce locueşte la No. 36 s'aŭ resturnat, rupînd o hlubă şi rănind pasagera, din cauza că fiind întuneric şi birjarul neştiind că pe partea dreaptă sunt mormane de pămînt, a ferit de un alt birjar şi s'a suit pe un morman resturnînd trăsura. Al doilea neajuns este că nu poate fi nicĭ odată ţinută acea stradă în stare de curăţenie, şi al treilea deşi locuitoriĭ aceleĭ localităţĭ plătesc **pavaj** totuşĭ cînd plouă cît de puţin sunt condemnaţĭ a sta în casă, de oare ce noroiul trece peste glezină.

Credem că ar fi timpul ca ediliĭ comuneĭ se ţie seamă că acea stradă este locuită şi de oamenĭ ce nu aŭ trăsurĭ comunale la dispoziţie şi că dacă sunt puşĭ în capul administraţieĭ trebue se ţie seamă şi de nevoile celor sermanĭ maĭ mult de cît de ale lor.

Suntem însă încredinţaţĭ că nimic nu se va face pentru strada în chestiune. Dar iarăşĭ suntem siguri că cetăţeniĭ vor şti să resplătească pe actualiĭ ediliĭ cu ocazia alegerilor comunale.

— —

Toţĭ medicii care aŭ făcut stagiul în armată aŭ primit ordinul de a fi gata în caz de mobilizare a armateĭ.

— —

La secţia I a fost arestat individul Iancu Oişie care petrecea în cărciuma luĭ Horovitz din strada Păcurarĭ şi făcînd scandal a fost chemată poliţia.

Insă acest individ cînd a văzut pe sub comisarul Danţuş a început a'l insulta sărind la el la bătae şi rupîndu-ĭ semnalul.

El a fost dat judecăţeĭ de oare-ce acum un an a maĭ maltratat pe sub comisarul Condurake de la gară.

— —

De la evreul Haim Smilovicĭ din secţia 4 strada Bucşinescu, astă noapte de către un individ necunoscut s'a furat maĭ multe obiecte casnice între care şi două sfeşnice.

— —

Copilul Costică Profin în etate de 9 anĭ din secţia III, strada Ţicău de mijloc No. 51 a dispărut erĭ de la casa părinţilor seĭ. Poliţia a fost avizată.

— —

In piaţa Sf. Spiridon indivizii Gheorghe Popescu şi Neculaĭ Vrăbiescu luîndu-se la ceartă, care a degenerat în batae, cel dintîĭ trase celuĭ dealdoilea cu un băţ în cap făcîndu-ĭ o mare leziune. Neculaĭ Vrăbiescu a fost dus la spitalul Sf. Spiridon iar Gh. Popovicĭ a fost arestat.

— —

La spitalul Sf. Spiridon a fost adusă femeea Păscăreanu din comuna Galata, fiind tăiată la o mînă şi la un picior cu sapa de către barbatul seŭ Vasile Păscareanu, vier la via d-luĭ Harhas.

— —

Femeea Zamfira Roman din comuna Hermoziŭ care fusese adusă la ospiciul Golia fiind alienată a încetat ierĭ din viaţă.

— —

Eroare. In No. 43, de ert s'a pus greşit *Drănceni* în loc de *Drăceni*. Cetitorul cult a înţeles că e vorba de *Drăceniĭ* din jud. Suceava, unde e revizor d. Serafim Ionescu, iar nu *Drănceniĭ* din jud. Fălciu, unde revizor e d. *I. Onu*.

— —

Un început de incendiu s'a declarat la crişma luĭ Şulem Ţigler din strada Palat. Pe cînd crişmarul dormea într'o odae, în dugheană s'a aprins de la o lampă nişte spirt dintr'o cadă mică, comunicîndu-se şi rafturilor. Trecătorii şi vecinii aŭ reuşit să localizeze focul. Marfa era asigurată la societatea Dacia. Pagubele să urcă la două sute leĭ.

PUBLICAŢIE

La 10 Iulie orele 9 a. m. se va ţine licitaţie publică atît la comandamentul Corpuluĭ 4 Armată cît şi la garnizoanele arătate maĭ jos, pentru aprovizionarea:

	KILOGRAME					Pentru Garnisoanele:
	FÎN	OVĔS	ORZ	PAE	N-rul răţiilor zilnice	
	1,126,307	124,584	811,540	688,765	a) 234,848 b) 366 c) 6,916	Iaşĭ
A)	857,750	625,389	62,240	498,074	172,408	Botoşanĭ
	682,000	— —	546,000	408,000	136,500	Bacăŭ
	15,900	12,720	— —	9,440	3,180	P.-Neamţ
	27,283	26,620	— —	22,155	6,655	Fălticenĭ
	17,300	5,840	— —	2,190	1,460	Tg.-Ocna
	36,500	29,200	— —	21,900	7,300	Dorohoĭ
	1,514,465	927,052	276,200	956,338	300,813	Roman
	5,442	— —	12,967	4,851	3,243	Vasluĭ
	1,733,750	1,032,585	354,415	1,118,360	346,750	Bêrlad

Concurenţiĭ trebue se presinte oferte închise, însoţite de garanţie 10 %.

Condiţiunile sunt publicate în Monitorul Oficial No. 54 din 10 Iunie 1898 saŭ se pot vedea la comandamente şi la cancelaria fiecăreĭ garnizoane.

DE VINZARE

Locurĭ Parcelate

de la

1 LEU ŞI 50 BANI METRU PATRAT PINA LA 50 BANI

PE MALUL MĂREI NEGRE

Şi Lacul Techir Ghiol

în condiţiunĭ de plată foarte avantagioase

adică în timp de 4 anĭ în 16 rate trimestriale.

Intreaga această localitate este foarte mult căutată din causă că a fost recunoscută de autorităţile sanitare ca cea maĭ salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît şi pentru calitatea apeĭ lacului ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din Bucureştĭ a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Orĭ-ce informaţiunĭ precum şi pentru planul de situaţiune al acesteĭ localităţĭ se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. MOVILA

Bucureştĭ, str. Doamneĭ No. 27.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aduţem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţii pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionarii exploatării luminei electrice a oraşului Iaşi, deci avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Brăila, 20 Iunie 1898.

Cereale vîndute 56297 hect.

Porumb maxim leĭ 6 banĭ 20 magasie. Porumb minim leĭ 5 banĭ 57½ şlep. Grîu maxim leĭ 11. Grîu minim leĭ 7.

Cereale sosite pe apă 46485 pe uscat 230300 hect.

Galaţĭ, 22 Iunie 1898.

Nicĭ o operaţie nu s'a efectuat.

VIORICA

— GOETHE —

Plecată stă în luncă, o tristă viorea
De toţĭ necunoscută.
Era de tot drăguţă şi prea frumos creştea
Cuminte şi tăcută.
O mîndră păstoriţă veni cu pas uşor,
—Cu gîndul şi maĭ sprinten ca paserea în sbor—
Se 'ndreaptă spre livede: şi ce frumos cînta!
De nimenĭ întrecută.

***

Ah! zise Viorica, natura de-ar fi vrut
Să fiŭ macar odată
Cea maĭ frumoasă floare din cîte s'aŭ văzut,
Păn' ce drăguţa fată
De jos mă va culege, şi-apoĭ la sînul eĭ
Puternic mă va strînge privind în ochiĭ meĭ;
Cântînd, ca să'mĭ aline—cu glasul eĭ plăcut—
Iubirea 'nflăcărată.

***

Dar vaĭ! copila trece şi'n seamă n'a luat
Sermana viorică.
O calcă în picioare, şi corpul i-a sfîrmat;
De-abea putea să zică:
„Sfîrşitu-m'am printr'însa, şi-acuma dacă mor,
„Mă bucur, că's strivită măcar de-al eĭ picior"!..
Şi voacea iĭ se stînse; odat'a maĭ oftat
Sermana Viorică.

. . . . . .

Iar mîndra păstoriţă plecă cu pas uşor,
—Cu gîndul şi maĭ sprinten ca paserea în sbor—
Departe de livadă; doar glasul eĭ divin
Trimise'n fundul luncĭĭ, un cînt frumos şi lin.

Balsamo.

Concertul de la Suceava

Se ştie că Mercurĭ 25 curent, d. Muzicescu va da în Suceava, cu corul seŭ, un concert în scop filantropic.

Iată scrisoarea pe care a primit-o d. Muzicescu în privinţa primireĭ ce va întîmpina la Suceava, din partea d-luĭ B. G. Marian membru al Academieĭ:

Mult Stimate Domnule.

Cerem înainte de toate scuzele noastre pentru întîrzierea ce a urmat din cauza pregătirilor prealabile pentru precizarea întregului program al concertuluĭ.

Programul, ce aţĭ bine-voit a ni-l compune, este atît de excelent în cît se înţelege, că l'am primit cu bucurie. Ce priveşte primirea dvoastre a hotărît comitetul următoarele: La sosirea în Burdujenĭ vă vom întîmpina la gară, unde domniĭ şi damele vor fi încartelaţĭ cea maĭ mare parte la familiĭ romîneştĭ şi puţinĭ în hotel. Pentru 5 ore este fixat dineul, care cred că se va termina până la 7 ore, de oare ce începutul concertuluĭ va avea loc în grădina şcoaleĭ romîne, unde s'a construit un podiu acoperit, cu faţa spre grădină. In caz de ploae se va da concertul într'o sală a oraşuluĭ. După concert va urma o petrecere cu dans, la care invităm cu multă plăcere întreg personalul coruluĭ. Pe d-voastră, mult stimate d-le Muzicescu vă rog să-mĭ faceţĭ onoarea a descinde împreună cu prea stimabila familie la mine.

Rugîndu-vă în numele întreguluĭ comitet să bine-voiţĭ a primi programul nostru, care se pune în executare în întreg cuprinsul săŭ, vă asigurăm de distinsa noastră stimă şi consideraţiune.

Vă rugăm să bine voiţĭ a mijloci distinsuluĭ cor ce aveţĭ onoare a conduce, salutările damelor romîne din Suceava împreună cu asigurarea că întreg publicul romîn se simte fericit de venirea d-lor voastre.

B. G. Marian

Halul de la conservator

Suntem în măsură de a şti că la conservatorul nostru de muzică şi declamaţiunĭ, se petrec lucrurile într'un mod foarte ciudat. Este o şcoală *sui generis* şi merită să ne ocupăm puţin de ea.

Conservatorul, ca orĭ care şcoală publică a Statuluĭ, este dator a avea un program de împărţirea studiuluĭ pe anĭ. Alt-fel nu are o ţintă definită, bine determinată. Or *arta* nu are nevoie de un program, şi ar fi bine să ni se spuie aceasta. Noĭ ştim că anul trecut a urmat discuţiunĭ foarte aprinse între profesoriĭ conservatoruluĭ în această privinţă, şi s'a stabilit chiar un asemenea program. Nu înţelegem însă pentru ce el nu s'a publicat. Dacă să urmează cursurile după acel program noĭ nu o ştim, căcĭ resultatul examenelor nu ne denotă în deajuns norma. Nu vorbim de clasele inferioare, în care trebue să domine metoda şi exerciţiile, care dau technica elevuluĭ, dar ne referim la clasele superioare şi de perfecţiune, în care avem interpretarea autorilor clasicĭ muzicalĭ, de unde s'ar putea constata dispoziţiunile elevuluĭ, inteligenţa luĭ muzicală, şi puterea de expansiune a concepţiuneĭ şi a simţireĭ luĭ. Ceea-ce ni se prezintă e un ce făurit. Examenele nu sunt de cît un fel de audiţiunĭ, în care elevul se prezintă cu o bucată două, studiate poate lunĭ de zile, şi atîta-ĭ tot. De o analizare maĭ de-aproape, de o descifrare, nu se atinge nicĭ profesorul, nicĭ *competentele* comisiunĭ, care încadrează masa examenuluĭ. Această manieră de a examina, ne aduce aminte de uniĭ profesorĭ din vechĭ, maĭ certaţĭ cu metoadele şi cu ştiinţa, carĭ dădeau fie-căruĭ elev să înveţe pentru examen cîte o bucăţică, din care nu eşia, pentru a nu strica bunul efect produs în asistenţă.

Note lunare sau trimestriale nu există la conservator. Dar oare în studiul arteĭ nu se poate urmări diferenţiarea elevilor, dacă nu lunar cel puţin trimestrial? Ar fi absurd să se susţină că nu există mijlocul de a putea cîntări puterile lor, de cît la finea anuluĭ. Noĭ credem că şi în artă se pot distinge eleviĭ, în orĭ ce moment, ca la orĭ care studiŭ. De şi eĭ învaţă sub conducerea profesoruluĭ, se poate totuşĭ vedea la orĭ ce pas, că unul este maĭ silitor, maĭ inteligent şi maĭ expresiv de cît altul. Este şi maĭ absurd de a crede că numaĭ technica joacă un rol principal în artă.

Maĭ mult încă. *Silinţa, frequentarea, conduita,* nu aŭ rubricĭ. Un elev poate să nu urmeze cu lunile, şi cu toate acestea anul i se consideră, ba încă dacă este în favoare şi brilează. Care sunt consideraţiunile? Talentele deosebite? Dar acestea s'ar simţi şi nu ar putea provoca nicĭ o nemulţămire.

Clasificarea elevuluĭ se face pur şi simplu după o apreciare generală a profesoruluĭ, după bucăţile ce s'au pregătit pentru examen, influenţată această apreciare maĭ mult de technica esecuţiuneĭ, şi după impresiunea maĭ mult sau maĭ puţin favorabilă a comisiuneĭ asistente.

Titlul de absolvire îl dă maĭ mult consideraţiunea unuĭ curs de un lung şir de anĭ, de cît bazele uneĭ instrucţiunĭ solide.

Si în China există un conservator, unde profesoriĭ recrutează eleviĭ şi îĭ plătesc ca să urmeze cît-va timp, căcĭ altfel s'ar desfiinţa conservatorul. Dacă aicĭ nu se petrece acelaşĭ lucru, totuşĭ reese—dintr'o altă ordine—că toţ frica depopulaţiuneĭ preocupă conservatoriul, dar să nu se uite că aceasta este una din cause că talentele deosebite fug, altele desgustate, părăsesc conservatorul.

Este rîndul Ministeruluĭ să urmărească causele.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Viena 22 Iunie.

O depeşă din Washington anunţă că amiralul Sampson a intrat în portul Santiago de Cuba, unde a nimicit flota spaniolă a amiraluluĭ Cervera.

O altă depeşă spune că întreaga escadră spaniolă, afară de un singur vapor a fost distrusă şi arsă lîngă coastele golfuluĭ.

Generalul Schafter crede că oraşul Santiago se va preda îndată.

Generalul Linares se zice că a fost omorît de o ghiulea de tun.

O depeşă oficială din Madrid anunţă că generalul spaniol Vara, la al treilea atac asupra luĭ El Ganey a fost ucis. El, împreună cu 500 soldaţĭ, a apărat acest fort cu mare bravură în contra repeţitelor atacurĭ ale americanilor.

Se confirmă ştirea că aŭ fost ucişĭ douĭ ajutanţĭ aĭ generaluluĭ Linares. Americaniĭ aŭ pierdut maĭ mult de 2000 soldaţĭ.

-- O depeşă din New-York spune că Sîmbăta trecută a fost o luptă înfricoşată, care a ţinut două ore, la San-Juan. Spanioliĭ, fiind respinşĭ, se retraseră la Santiago de Cuba.

Şapte regimente americane aŭ luat cu asalt San Juan, suferind însă pierderĭ enorme.

— —

Madrid, 22 Iunie.

Nu se confirmă încă în mod oficial ştirea despre moartea generaluluĭ Linares.— Se confirmă în mod oficial că generalul Vararey a murit în timpul ataculuĭ al 3-lea în contra luĭ El-Ganey. Douĭ aghiotanţĭ aĭ generaluluĭ Linares aŭ fost omoriţĭ de asemenea.

Americaniĭ aŭ perdut peste 2,000 de oamenĭ.

— —

Madrid, 22 Iunie.

O depeşă particulară dă amănunte asupra ultimeĭ lupte ce a avut loc. Americaniĭ aveaŭ 17000 de oamenĭ, 82 tunurĭ şi 6000 de rebelĭ sub ordinele luĭ Garcia. Spanioliĭ n'aveaŭ de cît 2000 de oamenĭ de trupe şi voluntarĭ.

Spanioliĭ s'aŭ bătut în mod eroic, dar aŭ trebuit să cedeze superioriţăţiĭ forţelor şi să se retragă la Santiago. Retragerea s'a făcut în cea maĭ mare ordine.

Generalul Varadeney este rănit.

— — —

Washington, 22 Iunie.

O depeşă a generaluluĭ Schafter din lagărul Sevilla cu data de azĭ, zice că apărările din Santiago sunt aşa de bine stabilite, încît este cu neputinţă de a lua cu asalt acest oraş cu forţele actualmente disponibile.

Ierĭ o eşire făcută de spanioliĭ a fost respinsă în mod strălucit. Generalul Schafter se va retrage în mod provizoriŭ pe înălţimile situate lîngă mare, unde va aştepta întăririĭ şi probabil că va părăsi El Ganey şi cîmpia de lîngă Santiago.

— —

New-York 22 Iunie.

Amănuntele sosite asupra bătălieĭ de Vinerĭ fac omagiŭ curagiuluĭ şi tenacităţiĭ spaniolilor, carĭ disputaŭ terenul pas cu pas, cu toate perderile lor serioase.

Singurul punct unde americaniĭ n'aŭ reuşit, a fost extrema stîngă, unde divizia generaluluĭ Cuffeld n'a putut trece fluviul pentru a ocupa Aguadores, de oare-ce podul era distrus.—Americaniĭ aŭ trebuit să se întoarcă la Juragua.

Picquart lovit de Esterhazy

Paris, 22 Iunie.

De mult timp încă maiorul Esterhazy ameninţase pe locot.-colonel Picquart că ori-unde îl va întîlni, îl va bate, din cauză că refuzase a se bate cu dînsul în duel.

Ierĭ la patru ore şi jumătate după amează maiorul Esterhazy întîlnind pe locotenentul colonel Picquart pe piaţa Victor Hugo, i'a dat maĭ multe lovituri cu bastonul.

Lt.-colonelul Picquart afirmă că a lovit şi el cu bastonul pe maiorul Esterhazy, şi i-a aruncat pălăria la pămînt.

Apoĭ el a chemat pe un poliţist şi a încheiat un proces-verbal.

Lt.-colonelul Picquart s'a dus într'o farmacie, unde şi-a pansat o rană pe care o căpătase la mînă.

Esterhazy spune că a lovit pe Picquart peste figură.

Va urma un proces.

ULTIME INFORMAŢII

Anunţăm că singurul nostru încasator pentru provincie e d. Const. P. Gheorghiu şi rugăm abonaţiĭ noştri să bine-voiască a achita abonamentul, de îndată ce încasatorul nostru se va prezenta.

Iată rezultatul examenuluĭ claseĭ a III-a a şcoaleĭ comerciale de gradul I:

Flicher Leiba 7.90, Taicu Dumitru 7.80, Popovicĭ Const. 7.71, Rosenthal Leiba 7.68, Dordea Aurel 7.46, Diamant N. 7.20, Leinvand S. 7.17, Pavlov D. 6.96, Buzdugan C. 6.71, Ergany Bercu 6.67, Veissman M. 6.53, Ciudin Al. 6.50, Vaiser Simon 6.49, Baraf Marcu 6.47.

Premiantul I-iŭ este elevul Taicu Dumitru.

Examenul oral pentru diploma de capacitate de la şcoala normală „Vasile Lupu" s'a sfîrşit. Din 31 candidaţĭ aŭ reuşit 30.

Erĭ s'a început examenul de practică pedagogică. S'aŭ ascultat 15 elevĭ, din care aŭ reuşit 14. Azĭ se termină în totul acest examen, a căruĭ rezultat îl vom da în curînd.

A depus cu succes examenul doctoratuluĭ al patrulea în medicină: d-ra Albertina Segal, d-niĭ Popescu şi N. Moga.

O dovadă despre opinia ce liberaliĭ aŭ pentru corpul medical de la spitalul sf. Spiridon este şi următorul fapt:

D. Dim. Botez unul din actualiĭ epitropĭ aĭ spitalelor sf. Spiridon, fiind de maĭ multă vreme bolnav, s'a instalat în cura spitaluluĭ Colţea din Bucureştĭ.

D. general Berendeĭ, ministrul de răsboiŭ, a presentat Sîmbătă M. S. Regeluĭ la Sinaia, modelele nouilor uniforme ale ofiţerilor. Majestatea Sa a aprobat o parte din modele şi a ordonat modificarea celor alte.

Modelele făcute după indicaţiunile Regeluĭ îĭ vor fi din noŭ presentate înainte de a se adopta definitiv.

După ultimele dispoziţiĭ luate, M. Sa Regele va pleca la Petersburg, în ziua de 12 Iulie, unde va sosi în ziua de 15 ale aceleiaşĭ lunĭ.

Suveranul va fi însoţit de A. S. R. Principele moştenitor.

In timpul absenţeĭ soţuluĭ săŭ din ţară, A. S. R. Principesa Maria, va merge să facă o cură la Kreuznach în Germania.

D. Evolceanu, delegat la examenul de diplomă la şcoala normală de institutoare şi «Vasile Lupu" pleacă în astă sară la Bucureştĭ.

Ar putea administraţia comunală să ne explice cum de s'a admis o cerere a antreprenoruluĭ de reparaţiune a asfaltuluĭ ca să întrebuinţeze asfaltul de Sicilia?

In baza căruĭ raport?

E aci un mare gheşeft la mijloc şi dorim ca chestia să fie elucidată.

Pentru moment lumea observa că acolo unde se face această reparare, par'că e un soĭ de cleĭ depus pe stradă. Şi nu cum-va d. Gane a ajuns să compromită pînă şi unica lucrare din care îşĭ face o glorie numaĭ pentru a satisfaee dorinţele de cîştig ale hlupavilor colectivişti?

D-niĭ I. Moisiu şi Vasiliu şi-aŭ susţinut aseară cu succes tezele de doctorat în medicină.

E vorba ca Ministerul Instrucţiuneĭ Publice să intre în tratărĭ de cumparare al loculuĭ viran aparţinînd erezilor Balş, pentru a clădi acolo atenansele Şcoaleĭ Normale „Vasile Lupu."

Iată numele elevilor normalişti reuşiţĭ definitiv la esamenul de capacitate: Arsinte V., Asafteĭ Ion, Chiriac I., Dăscălescu V., Dimitriu C., Gavrilescu N., Gheorghiara Petru, Gheorghiescu Gh. Ignat Grigore, Mateĭ Nic., Maxim C., Mănescu Ion, Murariu Ion, Oancea Gh.

Se ştie că Corpurile Legiuitoare pe la sfîrşitul sesiuneĭ au votat suma de 25 miĭ leĭ pentru începerea studielor linieĭ ferate Neamţu-Paşcanĭ.

Locuitoriĭ din judeţele Iaşĭ, Neamţ şi Suceava, aflînd că d. Ionel Brătianu voeşte ca joncţiunea acesteĭ liniĭ s'o facă prin alt punct, iar nu prin Paşcanĭ, aŭ trimes cîte o delegaţie la Bucureştĭ cu cîte o petiţie semnată de locuitoriĭ din acele judeţe, prin carĭ cer ca joncţiunea aceleĭ liniĭ să se facă prin Paşcanĭ, iar nu prin alt punct, că alt-fel s'ar aduce pagube însemnate comerţuluĭ în general şi populaţieĭ din judeţele Iaşĭ, Suceava şi Neamţ.

D. Ionel Brătianu, ministrul de lucrărĭ publice, în urma acestor reclamaţiunĭ, a promis că va lua măsurĭ ca joncţiunea să se facă prin Paşcanĭ şi că studiele vor începe chiar în vara aceasta.

Una din causele care face ca oraşul să sufere lipsa de apă potabilă. este **Baia comunală** *şi apa ce se dă la alte băĭ. Maĭ multe cişmele din noŭ construite şi care s'aŭ inaugurat cu pompă astăzĭ de pe la orele 8 a. m. şi până la oarele 7 seara nu maĭ curg. Suingiiĭ comunalĭ declară că apa la basinul central de la Golia ar putea satisface cerinţele populaţieĭ, dar* au ordin *de la Cc. Iorgu ca de la 8 ore a. m. pînă la 7 p. m. se închidă cişmelele laterale şi să deie apa toată la* Baia comunală, *precum şi un funcţionar care are obligaţie de a da apa la oare-care alte băĭ. Intre cişmelele care nu curg de loc în acest interval sunt, acea din stradele Frecăŭ, Sf. Lazăr, Podu-Lung, Sf. Andreĭ, Baston, Berăria-Veche şi altele laterale.*

Cetăţeniĭ ar trebui să ia cu pietre aceştĭ nenorociţĭ care exploatează până şi elementul cel maĭ esenţial pentru existenţa unuĭ om.

Au fost numiţĭ la primărie d. Petru Hagiu în postul de şef pichetuluĭ de incendiŭ în locul d-luĭ Angheluţă destituit şi I. Stefănescu păzitor la casele vechĭ a pompierieĭ în locul d-luĭ I. Soituz destituit.

Aceste destituirĭ şi numirĭ aŭ fost făcute pe ziua de 21 Iunie.

Am anunţat deja că d. Leon Grigorescu a trecut zilele acestea cu un strălucit succes licenţa în litere (istorie şi filosofie).

Complectăm această ştire cu următoarele detaliĭ:

Comisiunea era compusă din d-niĭ Caraiani, Leonardescu, Găvănescu, Negulescu şi Antonescu.

Subiectul special pentru oral a fost: *Estetica de la Platon pînă la Kant;* iar pentru teza scrisă a fost: *Lumea cu voinţă şi representare.*

Teza a fost susţinută *magna cum laude.* D. Leon Grigorescu a fost viŭ felicitat de întregul juriu examinator.

Resultatul esamenelor generale de fine de an al şcoaleĭ comerciale de gradul II

CLASA I

Alberteli Victor, Brief Eugen, Cahana Strul, Cozschevicĭ Leon, Eigher Osias, Gheorghiu Buscovsky A., Iacob Herşcu, Pascu Constantin, Paucher Jaques, Popescu Anton, Rang Rafael, Rudberg David, Segal Strul şi Kremnitzer.

CLASA II

Arghir N., Brau Iţic, Borcea Panaite, Feier Iţic, Goldstein Leon, Grunberg Moriţ, Grigoraş Dumitru, Hogea Constantin, Iacob Avram, Ionescu St., Kopolovicĭ Solomon, Mijden Iancu, Magder Iosef, Samoil George, Sufrin Solomon, Schvartz Iţic şi Vasiliu C.

CLASA III

Absolvenţĭ cu diplomă: Mihailescu N., Christofor N. şi Antoniu Ioan, aceştĭ 3 sunt premianţĭ. Atanasiu I., Criveanu Ilie, Diamant Moise, Dumitriu Eug., Egher I., Eigher Leib, Florea Const., Gheorghiu Leonida, Ghinsberg M., Glükman Avr., Halpern Michel, Haimovicĭ Pincu, Iliescu Haralamb, Ionescu Gh., Israel Sol., Kopfler I., Leiba M., Rosenberg Sol., Sava V., Schvartz M., Tenenbaum Hune, Vender Mendel şi Vexler Solomon; iar Constantinescu Ioan şi Costinescu Constantin au reuşit obţinînd certificate.

Societatea funcţionarilor publicĭ a încheiat prin prezidentul eĭ un contract cu fraţĭ dr. Konya, farmacişti din localitate pentru procurarea medicamentelor prescrise de medicĭ membrilor societăţeĭ.

D. Vasile Cantacuzino, proprietarul moşieĭ Hoiseştĭ, a fost victima unuĭ furt.

Pe cînd venea în trenul de 11 şi 20 de la Podul-Iloaieĭ i-a dispărut din buzunarul surtuculuĭ suma de 3600 leĭ.

Poliţia a fost avertizată. Până acuma autorul furtuluĭ n'a fost descoperit.

In comuna Giurgenĭ din judeţul Roman, comiţîndu-se un furt, primarul aceleĭ comunĭ a făcut ast-fel de cercetărĭ în cît unul din presupuşĭ ca autor al furtuluĭ a murit în urma bătăilor suferite de la primarul aceleĭ comunĭ.

Cu instrucţia acesteĭ afacerĭ a fost însărcinat judecătorul de instrucţie din Roman.

D-luĭ Panaite Stoica îĭ maĭ lipseşte două lunĭ până la îndeplinirea a 25 de anĭ de serviciŭ către stat pentru a putea primi pensiunea.

Pentru a îndeplini acest termen s'a făcut următoarea înţelegere între d-sa şi d. Tanase Gheorghiu. Pe timpul vacanţeĭ — cînd statul n'are procese — d. Stoica va fi numit advocat al statuluĭ în locul d-luĭ Gheorghiu care trece comisar la credit cu leafa de 500 leĭ lunar. Diferenţa până la leafa de advocat al Statuluĭ o va complecta d. Stoica.

La 1 Septembrie Tanasă va fi din noŭ advocat al Statuluĭ.

In vederea alegerilor comunale următoarele numirĭ şi permutărĭ au fost făcute între funcţionariĭ de la Bacău.

D. Emil Rey, numit poliţaĭ în locul d-luĭ Georgescu, numit sub-prefect în locul d-luĭ Dimitrie Talianu care a trecut director al arestuluĭ preventiv din Bacău.

D. Theodor Talianu, fost poliţaĭ, numit director al penitenciaruluĭ din Tîrgul-Ocna în locul d-luĭ Fîngărăşanu numit director al penitenciaruluĭ din Pîngăraţĭ.

D. Iarca fost director al penitenciaruluĭ din Bacău a fost numit poliţaĭ la T.Ocna. în locul d-luĭ Pandele.

Din cauza serbătoreĭ de mîine, ziarul nu va apăre de cît joĭ la orele obicinuite.

Ultima Oră

Procesul martorilor dueluluĭ Filipescu-Lahovary

(Sosită ierĭ sara tărziu după apariţia ziarnluĭ)

Bucureştĭ, 22 Iunie.

Desbaterile procesuluĭ s'a închis Au vorbit d-niĭ Take Ionescu şi Delavrancea.

Poimîne Mercurĭ curtea va pronunţa sentinţa.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

„DACIA“

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele mai moderne; efectuiază ori-ce lucrări atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele mai avantajoase.

FACTURA

Borderouri și Compturi

Cărți de vizită

REVISTE LITERARE ȘI ȘTINȚIFICE

în ori-ce format și limbă

Jurnale Cotidiane și Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Carți-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZI ȘI AFIȘE

în diferite culori și mărimi

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă și de nuntă

MENIURI

CĂRȚI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRȚI DIDACTICE

CONDCI și REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

LIBRĂRIA NOUĂ

P. ILIESCU & D. GROSSU

IAȘI

11—STRADA ȘTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărți literare și Sciințifice, Note muzicale, Tablouri, Articole de biurou și Necesare la scris și desemn, Compasuri de ingineri și școlari, Echere, euri, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărți de școală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux și simplă* în toate formatele.

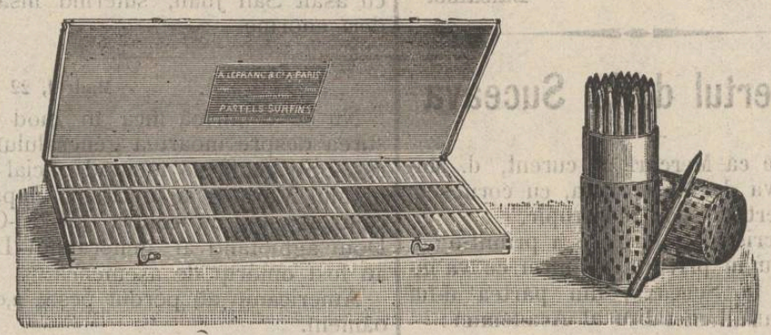

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel mai mare asortiment în articole de *pictură și desemn.* Culori în tuburi pentru pictură cu *Oloi și Aquarele, Tușlichid și în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale și în rulouri, Hîrtie și pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum și o mare colecție de **Mode e pentru Pictură:** *Panouri, Flori, Peysage, etc.*

Depozitari Generali pentru Iași ai Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Ainé** din Paris.

Comandele din țară se efectuează în timpul cel mai scurt.

Librăria primește zilnic toate noutățile ce apar în țară și străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărțile ce apar în limba francesă.

VÎNZARE EN GROS ȘI ÎN DETAIL CU

PREȚURI CONVENABILE

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER,** Gassen $^{1}|_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile,* pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 toluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

LIBRARIA ȘI PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICI

IAȘI STRADA GOLIA 54

Recomandă bogatul seu asortiment în articole de scoală, articole de biurou, hîrtie de poștă în cutii, colorată și fantazie în diferite formate, articole de pictură, boele aquarele, pensoane, palete, pînză și cele necesare la studiu pentru scolari.

CĂRȚI PENTRU PREMII

ESCLUSIV pentru asigurări **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de easigu rare în București

Capital soc. versat Lei Un Milion

Sediul Societății strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiuni cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiu.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiunei sau afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatea este represintată prin agenți în localitățile mai insemnate din țară.

Iași — „DACIA“ Tipografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 45 EDIŢIA DE SEARA IAŞI — VINERĬ 26 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numai la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Marea nenorocire de la Ungheni

Teoria mamelucilor

Nu cred să fie ţară cu regim parlamentar, afară doar de Serbia în care să se fi încetăţenit ca la noĭ cuvîntul *mameluc*. De altmintrelea cuvîntul e istoric şi arată disciplinata armată cavalerească din Egipet, contra căreia cu greŭ aŭ putut resista careurile lui Bonaparte.

Maĭ e ştiut din istorie că nu e armată pe lume maĭ pasionată şi oarbă în disciplină ca armata turcă. O fi din lege, o fi din natură supusă a orientaluluĭ; faptul este aşa.

Aplicarea însă ce s'a făcut acestuĭ cuvînt la noĭ în ţară e pornită din acel spirit de polemică aprinsă gazetărească, care a exagerat şi exagerează toate celea în numele politiceĭ înguste de partid.

Nu cunoaştem cum stă regimul intim parlamentar din ţările trans Dunărene unde ca şi la noĭ majoritatea tronează, dar credem că cuvîntul *mameluc* nu e introdus. Nu vrem prin aceasta a rîdica maĭ pre sus de noĭ bunul simţ al vecinilor noştri, dar nu ne putem felicita de exagerările, ce zilnic se debitează de o parte şi de alta în presa noastră.

Şi oare cui avem a datora această exagerare de limbagiu, dacă nu fraţilor în Hristos liberalĭ, carĭ aŭ introdus la noĭ fraseologia în politică, declamatoria demagogică, oratoria de bîlciu electoral, focul bengal şi artificiile machiavelice în practica politică?

Efectul unor asemenea exagerărĭ se vede. Reversul medaliei se întoarce contra liberalilor, şi noĭ ceştia din opoziţie ne folosim fără voia noastră de termenii, pe care politicianii eşiţĭ din rărunchiĭ naţiuniĭ i-aŭ clocit pentru toată burtăverzimea roşie şi roşietică.

Azĭ un *deputat* din majoritate e poreclit de *mameluc*; *votul majorităţilar* e poreclit *votul mamelucilor*; *majoritatea vociferează* s'a înlocuit cu *mamelucii vociferează*.

Ni se va da voe nouă să rădicăm masca şi să izgonim, ca neavenit pentru un regim parlamentar, acest termen *peiorativ* specific ţăreĭ Romîneştĭ.

După cum Carpaţiĭ aŭ născut şi creat din străvechĭ *doina*, astfel politica liberală romînească a născut peiorativul *mameluc*.

Să descoasem puţin lucrul politicește. In ţara noastră, unde conştiinţa publică a maseĭ alegătorilor e puţin formată şi unde dar interese marĭ economico-sociale nu agită lumea alegătorilor; la noĭ în ţară, unde 80 la sută din alegătorĭ sunt formaţĭ din tagma funcţionarilor publicĭ, netăgăduit că nefiind interese marĭ, că nicĭ curente marĭ politice să nu fie bine definite.

Trăim într'o vreme, cînd putem vorbi că nu numaĭ Ghiţă Comisariul e de casa luĭ Conu Fănică Fluturel, dar şi oamenĭ ca Poni, ca Haret sunt oameniĭ luĭ Sturdza; că însuşĭ Sturdza e omul regimuluĭ de la Florica; că un Şendrea e omul lui Cc. Ghiţă Mărzescu; şi dar în această stare de *copiĭ din casă* în politică, nu interesele marĭ şi curentele politice vor dicta gruparea politică, ci *persoanele*. Şi care din partidele noastre ne oferă maĭ sfruntat această privelişte, dacă nu marele partid liberal, în care considerentele de persoană dictează pe rudă pe semînţă?

Dar la ce ne-am ocărî ţara, căcĭ se vede că pentru a ajunge la altă fază de evoluţie politică, aceasta de acum e fatală.

Să o suportăm dar.

Acum ne întrebăm: un guvern — orĭ-care ar fi el — are nevoe de a guverna prin majorităţĭ; ast-fel ne e regimul parlamentar. Căcĭ cît de greŭ e pentru marea Franţa a guverna cu *un* vot de majoritate! Incă multă vreme în Romînia, Bulgaria şi Serbia se va guverna cu marĭ majorităţĭ, dacă nu *cu unanimităţĭ*.

Seracul deputat din majoritate, dacă e pătruns din convingere saŭ *din frică* de disciplina de partid, va trebui să dea votul săŭ totdeauna guvernuluĭ, ce-l reprezintă. Ar fi şi imoral şi ne politic altfel. Intru cît el e de vină? El îndeplineşte un mare rol; acela al mediuluĭ majorisator, care îndeplineşte fatalitatea faptelor istorice. Şi după cum la sevărşirea faptelor istorice nu motivele cele maĭ drepte, logice şi raţionale cumpănesc, deputatul din majoritate indeplineşte prin votul săŭ acest joc fatal al faptelor istorice.

Dacă deputatul din majoritate e maĭ mult un instrument în mîna forţelor politice, a cui e vina dacă prin conlucrarea sa fatală dă naştere la fapte odioase şi reprobate?

Nu umblăm după stărĭ ideale, ca să cerem de la orĭ-ce crîmpeiŭ de deputat acele vederĭ largĭ de interese marĭ; mulţĭ aŭ capul prea obtuz şi pîntecele prea convex spre a le pretinde acestea.

Dar după cum o armată se laudă prin şefiĭ săĭ, astfel şi un partid se laudă prin şefiĭ săĭ. Eĭ sînt aceia care resfrîng meritele şi demeritele lor asupra majorităţilor.

Ştim că adesa miniştriĭ cad victimă josnicilor interese ale plevuşteĭ deputaţilor; dar orĭ cum fie, şeful salvează valoarea turmeĭ.

Dacă cele zise se aplică la şeful liberalilor cum şi la mameluciĭ liberalĭ, cetitorul să judece şi să-şĭ dea părerea.

* * *

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Un caz.—Stăruiam în numărul de ierĭ asupra studiuluĭ cifrelor—asupra uşurinţeĭ saŭ greutăţeĭ a se manifesta în mod bizar la diverse temperamente—cu privire la înţelegerea acestuĭ studiŭ.

Pascal, în vrîstă de opt anĭ, se aratase deja menit să ajungă la înălţimea ameţitoare de combinaţiĭ şi hipoteze matematice. E adevărat că geniul luĭ nu s'a mărginit la această ramură a cunoştinţelor omeneştĭ, precum se întîmplă în generalitatea cazurilor. Dar instinctul luĭ nu avea trebuinţă de a se sprijini pe date pozitive, pe cunoştinţĭ anterioare: şi aci tocmaĭ pare că rezidă caracteristica marilor aptitudinĭ pentru calcule, pentru arta cifrelor, a liniilor saŭ a semnelor grafice convenţionale: algebra.

Anarhistul Etiévant, de tristă actualitate în Franţa dă omenirii uimite spectacolul unuĭ atare fenomen original. Nu de mult aŭ reprodus scrisoarea unuĭ profesor de la şcoala politecnică din Paris care cerea graţia osînditului la moarte pentru cuvîntul că acesta poate răsplăti cînd-va omenirii prin marĭ descoperirĭ — crima ce a săvîrşit în drama eĭ.

Incult, dezarmat de cunoştinţĭ şi date, lucrătorul acesta anarhist a dezlegat în zile de lipsă de lucru şi de.... pîne, probleme dintre cele maĭ grele, a găsit cu o rară ingeniozitate termeniĭ necesarĭ pentru acele descoperirĭ, izvorîte dintr'un curios instinct şi dintr'o adîncă înţelegere.

Fără a şti că a fost graţiat de pedeapsa ghilotineĭ, Etiévant scria din închisoare observaţiĭ profunde asupra unor marĭ tratate de filozofie, discuta valoarea unor opere clasice, stabilea în trăsăturĭ concise defectele şi calităţile unor înalte sisteme.

Intre altele se ocupă. într'o scrisoare. de *Don Quichotte* pe care îl recitește... înainte de moarte.

„Nu mi-a maĭ plăcut ca altă dată. Samănă cu opera lui Rabelais; măduva adevăruluĭ e prea slabă şi nu face să te odihneştĭ a strica osul. Lucrările aceste dintiiŭ ale spiritului de examen, care încearcă să ocolească tradiţia, îmĭ par nesărate. Vreaŭ să beaŭ adevărurile cu gura plină. E oare-cum o mişelie că nu afirmĭ adevărul pe şleaŭ, întreg, aşa cum îl ştiĭ. Să-ĭ puĭ nasca pentru a-l face să treacă—îusamnă a-l strîmta.—" Şi aşa maĭ departe.

Şi omul acesta n'a învăţat, n'a dat examene, n'a putut trăi din produsul inteligenţeĭ sale.

ACTUALITATI

Impărăteasa Elisabeta

Veştĭ puţin dătătoare de speranţă se comunică ziarelor vieneze cu privire la sănătatea Impărăteseĭ Elisabeta a Austro-Ungarieĭ. Sfîrşitul lungeĭ domniĭ a luĭ Franz-Ioseph se petrece în mijlocul jubileuluĭ oficial şi a tristelor împrejurărĭ de intimitate familiară.

După «Conrespondenţa oficială» din capitala Austrieĭ, Impărăteasa continuă a suferi de vechea anemie care o consumă; o boală de inimă, boală cronică fără multă speranţă de îndreptare. O neurită care dă loc la o îndelungată insomnie — iată în termenĭ laconicĭ de ce neajunsurĭ sufere suverana imperiuluĭ vecin.

Viaţa acesteĭ suverane va rămînea una din cele maĭ greu încercate din istoria suveranilor europenĭ. Temperament senzibil, natură reflexivă, Augusta tovarăşă a luĭ Franz Ioseph a îndurat în mijlocul fastidioaseĭ vieţĭ împărăteştĭ cele maĭ marĭ suferinţĭ sufleteştĭ. Şi poate nicăirĭ nu sunt maĭ profunde chinurile morale ca în curţile de suveranĭ, cînd reuşeşte a se încuiba amarul.

Catastrofe diferite, întîmplărĭ funeste, lovitурĭ în tot ce e maĭ scump — sunt destule pricinĭ care să zdruncine o sănătate şubredă. Cea din urmă nenorocire în casa Habsburg a fost catastrofa de la bazarul de Caritate din Paris, unde sora Impărăteseĭ îşĭ găsi moartea în flacărĭ.

După atîtea lovituri nu e de mirat că femeea—împărăteasă se simte acum atît de slăbită în cît e nevoită a rămînea cu totul străină de serbările marĭ desfăşurate la Viena, de bucuria populară arătată suveranilor.

Contrastul acesta e suggestiv şi demn de înregistrat; un epizod eloquent din istoria contemporană a uneĭ suverane care şi-a căutat în iubirea artelor şi în singurătatea mărilor consolarea pe care nu i-au putut-o da puterea, suveranitatea, mărirea.

Actualmente Impărăteasa se află la Nauheim, de unde se va duce la Ischl peste cîte-va săptămînĭ.

EXTERNE

CUBA REPUBLICĂ

Evenimentele din Cuba îşĭ urmează calea spre o apropiată deslegare a vecheĭ probleme de neatîrnare. Scopul nu maĭ lasă nicĭ o umbră de îndoială. Mijloacele de asemenea eraŭ pregătite de mult — şi, după cît se vede astă-zĭ, în afară de luptele ce susţineaŭ fără întrerupere locuitoriĭ Cubeĭ în potriva dominaţiuniĭ spaniole, ei nu uitară să consolideze mereŭ legăturile cu Statele-unite. Acţiunea paralelă a insurgenţilor şi a armatelor americane e urmarea vechilor înţelegerĭ, e continuarea acţiuniĭ ascunse care şi odinioară a fost paralelă în insula Cuba.

Iată proclamaţia luĭ Bartolomé Maso, dată cu primele semne de războiŭ spano-american:

„Legea noastră fundamentală stabileşte lămurit drumul ce vor trebui să urmeze evenimentele. Proiectele noastre şi ţinta noastră aŭ fost adese-orĭ arătate în documentele dictate solemn de oameniĭ autorizaţĭ să vorbească în numele revoluţieĭ cubane; ele se reduc — la constituirea uneĭ republicĭ democratice, — liberă, organizată, bogată şi fericită pe ruinele uneĭ coloniĭ exploatate şi înjosite.

„In această republică, sub imperiul suveran al Legeĭ şi cu sprijinul puternic al Justiţieĭ vor găsi adăpost toate interesele legitime, vor fi respectate toate drepturile, se vor garanta toate libertăţile, vor fi ocrotite toate averile, se vor pune în siguranţă toate persoanele. Vroim neatîrnarea pentru Cuba şi pentru Cubanĭ; garanţia legeĭ pentru toţĭ străiniĭ veniţĭ aci. Misiunea noastră e de a obţinea independenţa pentru ca poporul cuban, liber de sine stătător, să-şĭ întocmească aşăzămintele publice şi să întemeieze administraţia pe care o va crede cea maĭ nemerită pentru trebuinţele şi siguranţa statuluĭ.

In acest scop şi cu aceste planurĭ superioare, primim orĭ-ce ajutor, orĭ-ce acţiune ce vor voi să ne dea fie persoane în particular, fie marea naţiune pe care de astă-zĭ înainte trebuie s'o privim ca a noastră amică şi aliată.

In aşteptare guvernul republiceĭ Cubane oferă adăpost şi protecţiune tuturor persoanelor, tuturor bunurilor ce se vor fi pus sub paza drapeluluĭ nostru."

Moftul remanierilor

Premierul abia reîntors în ţară, şi sgomotele despre o remaniare ministerială iar a început din noŭ să circule prin sferele ocultiste.

Ar fi vorba despre retragerea d-luĭ Gogu Cantacuzino — caua disidenţilor — şi despre o cîrpeală *rococo* a cabinetuluĭ cu d. Coco Dumitrescu la Instrucţie, Haret la finanţe, ca om tare 'n cifre, şi cu nelipsitul Costică Stoicescu *bon à tout faire* la domeniĭ.

Doĭ ocultişti iesă, alţiĭ doĭ întră, un fel de *changement de dammes* ca la figura a şesea de la cadril.

Această paieţerie de domeniŭ pur gospodăresc al menagerieĭ colectiviste, ar avea se zice şi scopul de a momi pe d. Eugen Stătescu, care declarasă *verde* şi fără încunjur, că nu va da nicĭ un concurs guvernuluĭ, din contra, îl va combate chiar, pe cîtă vreme d. Gogu Cantacuzino va figura în minister.

Rezultatul trădăreĭ

In fine d. Dimitrie Sturza Miclăuşeanul are satisfacerea de a vedea cu ochiĭ, rezultatul mişeleşteĭ sale trădărĭ în chestia naţională.

Vorbind despre rolul comisiuneĭ ministeriale însărcinată de Vlassicĭ a scotoci chestia provenienţeĭ fondurilor şcoaleĭ din Braşov, ziarul unguresc din acea localitate *Brassoi Lapok*, **şi e destul să spuĭ** *unguresc* **pentru ca în orĭ ce chestie, cînd e vorba de romînĭ, să fie bine informat, anunţă următoarele:**

«Dacă investigaţiunile dau un «rezultat defavorabil şcoaleĭ, a«tuncĭ ministrul de instrucţie «publică e hotărât a închide gim«naziul român din Braşov».

Investigaţiunele vor da neaparat un rezultat defavorabil, din ordinul luĭ Ieszensky, şi gimnaziul va fi închis. Bucură-te d-le Sturza!

Pregătirĭ electorale

Am spus maĭ acum cîte-va zile că în tot aparatul oficial al colectivităţeĭ locale, *compartimentul* primărieĭ este singurul care are oare-care grijă pentru viitoarele alegerĭ comunale.

Poliţia vine pe planul al doilea; cît despre celelalte oficine, ca prefectura de judeţ, Epitropia spitaluluĭ Spiridon etc. n'aŭ început încă a se mişca serios în acest scop.

La primărie maĭ cu deosebire se petrec lucrurĭ nostime.

Aşa de exemplu, pe lîngă aranjarea cadrelor inferioare şi a batalioanelor de agenţĭ pentru măhălălĭ, alcătuite din miciĭ funcţionarĭ de curînd numiţĭ la abatoriŭ şi baia comunală, administraţia superioară aŭ luat măsurĭ oculte, ca plăţile mandatelor să se facă *cu multă chibzuinţă* şi să se 'nlesnească numaĭ pe aceĭ de la carĭ se obţine promisiunea unuĭ vot.

Se ştie că primăria a distrus din micul rest al fonduluĭ milioanelor o sumă de 700 miĭ leĭ, cu aprobarea ministeruluĭ, spre a face cu această sumă, faţă, cheltuelelor curente pînă la toamnă. Cu toate aceste mandatele nu se plătesc de cît cu mare greutate.

Casierul ţine totdeauna ochiĭ plecaţĭ în gios şi cînd vorbeşte cu omul nicĭ nu se uită la el. Conu Iorgu, nu'ĭ ţine 'n gios, dar are mania de a clipi hojma din ochiul sting.

Cînd e vorba de plata unuĭ mandat, casierul nu se uită la conu Iorgu cînd îl întreabă dacă trebue să plătească saŭ nu, dar fură totuşĭ pe sub gene modul clipireĭ conuluĭ Iorgu şi 'nţălege imediat. Dacă deţinătorul mandatuluĭ e om cu vot promis sigur, mandatul i se achită; în caz cînd el e dubios, clipirea veselă a luĭ conu Iorgu are de rezultat că d. casier respunde:

D-le n'am vreme azĭ, vino aldată!

Juvenal.

De la medicină la literatură

Ne propusesem a face sub titlul acesta cîte-va reflecţiĭ asupra uneĭ actualităţĭ. S'a descoperit cu prilejul inaugurăriĭ bustuluĭ mareluĭ critic şi poiet St. Beuve că ilustrul autor al neîntrecutuluĭ «Lundis» a început prin a studia... medicina. Iniţiativa bustuluĭ se datoreşte doctoruluĭ Cabanès, care e şi autorul uneĭ interesante lucrărĭ: *„Les évadés de la médecine"* — aceĭ care aŭ fugit de medicină.

Sunt deosebite categoriĭ în rîndul acestora; şi diverse sunt chipurile în care aceĭ «evadaţĭ» îşĭ continuă relaţiile cu trecutele studiĭ medicale. Aceĭ carĭ cunosc literatura şi presa contemporană franceză aŭ putut admira talentul, de o vigoare unică, al *doctoruluĭ* Georges Clemenceau. Nu cumva datorește în mare parte medicineĭ acea siguranţă de diagnoză şi de analiză a fenomenelor sociale pe care zilnic le supune uneĭ scrutărĭ obiective şi nemiloase? In romanul contemporan Leon Daudet, medicinist evadat se pronunţă ca o însămnată forţă literară — cheltuită însă în mare parte *în potriva* medicineĭ. Intru cît violenţa luĭ se sprijină pe observaţiĭ şi fapte trăite, încă e un folos netăgăduit, o interesantă întîlnire între literatură şi medicină.

Categoria aceasta e acea a adevăraţilor *evadaţĭ*. Alăturĭ de ea se află cealaltă: a doctorilor practicanţĭ saŭ savanţĭ, care se dedaŭ cu aceiaşĭ iubire şi cu aceleaşĭ aptitudinĭ preocupaţiilor de artă. Profesorul Richet e unul din ceĭ maĭ cunoscuţĭ şi maĭ reputaţĭ. D-rul Cazalis, poiet laureat sub pseudonimul Jean Lahor — fac parte din aceasta a doua categorie. Iar istoria medicineĭ rezervă exemple fără număr pentru asemenea constatărĭ. Claude Bernard şi Albert Haller, nume dintre cele maĭ glorioase pe care şi le dispută în acelaşĭ timp literatura şi fiziologia.

*

St. Beuve, cu mult înainte de a se fi descoperit «inscripţiile» medicale, fusese proclamat «critic fiziologist», după feliul analizeĭ la care supunea marile manifestărĭ literare.

Littré era de părere că studiile biologice cată să fie neapărat la baza studiilor de literatură — şi psihologiĭ ar trebui să înceapă prin a face... autopsiĭ. Ceea ce însă e mult maĭ aproape de înţelesul tuturor e că la baza serioaselor şi profundelor cunoştinţĭ biologice să fie neaparat putinţa de a exprima în mod logic, aptitudinea de a sistematiza, teama de unilateralitate.

Şi nicĭ odată n'a fost maĭ simţită necesitatea aceasta de cît în timpurile noastre de varietate şi extensiune a cunoştinţelor. Deşi, întru cît priveşte medicina în special, deja din vechĭ timpurĭ — şcoala romană din Salerna oprea de la studiul arteĭ luĭ Hipocrat pe orĭ cine care nu s'a înarmat dintru întăiŭ cu o doză de filosofie şi de logică; «nise prius studeat in scientiâ logicâ».

Legenda primejdioasă că sunt incompatibile între ele aptitudinile literare cu atenţiunea pentru ştiinţele pozitive e falşă şi dăunătoare. Marea producţiune, abundenţa neîntrecută de observaţiĭ şi descoperirĭ se explică în Apus numaĭ prin cultul general pentru uşurinţa de scris, prin expanziunea izvorîtă din iubirea literilor.

*

Ne propusesem a reflecta maĭ tîrziŭ asupra acestuĭ subiect cînd o actualitate universitară ne impuse a stărui maĭ curînd asupra luĭ. Se povestea anume că juriile facultăţiĭ noastre de medicină au fost în ultimele vremurĭ foarte rău impresionate de modul în care se expun tezele medicale, lucrărĭ în scris de oare-care importanţă.

Ne vom feri de a cita nume şi exemple de stil. Vom observa însă că într'un apropiat viitor facultatea de medicină va indeplini de sigur actul atît de folositor pe care maĭ de mult l'aŭ indeplinit alte facultăţĭ: *suprimarea* tezelor imprimate. Ne vom feri de a cita — pentru că ar trebui să începem cu zoologiile semnate chiar de profesorĭ universitarĭ, lucrărĭ recomandate în şcolĭ publice şi private şi pentru că ar trebui să amintim că un candidat a fost aspru mustrat la un examen că *n'a zis miopie aquiză* în loc de miopie *căpătată*. E a-

adevărat că profesorul acela îşĭ face o mîndrie din neştiinţa limbeĭ şi la *cetirea* cursuluĭ zice *navir* în loc de corabie.

Provine oare ignoranţa stilistică din sistemul nenorocit după care se predă «limba romînă»? Probabil. Nu există absurditate maĭ strigătoare de cît acea funestă «analisă logică şi etimologică» practicată timp de anĭ întregĭ; nu există maĭ mare pierdere de vreme. Şi în acest interval gustul cetiriĭ instinctul frumosuluĭ literar, puterea de discernumînt estetic, pier cu desăvîrşire. Iar urmările sunt triste şi ridicule: o secetă de producţiune, o confuzie în cîtimea neînsemnată ce se publică, iar în lucrările *inaugurale* o lipsă totală de formă: noroc că *fondul* se capătă de la instituţia Carol I.

Rodion

CUVINTE EPIGRAMATICE

XX

Unei văduve

proprietară

Că vinḑĭ casa—foarte bine
Insă o coincidenţă apare:
In balcon te văd pe tine
Şi maĭ jos văd: „De vînzare"

***

O CULME MEDICALĂ

Un medic să se pretindă *oculist* fiind-că a vindecat o fistulă... **oarbă...**

Zigfrid.

„Opinia" în Botoşanĭ

Hazul zileĭ

De sigur că d. Eduarde Ullea, are să lase deja cu limba de moarte şi răstrănepoţilor săĭ sfatul, că în caz de vor căpata prin vre-un mijloc oare-care primăria uneĭ comunĭ, să se ferească ca dracul de tămăie să convoace „cetăţeniĭ" pentru a le da socoteala de... munca ce aŭ depus „în folosul obştieĭ....".

Soarta, acea cucoană posnaşă, l'a învăţat minte pe d. Ullea şi dacă are undeva un locuşor unde să păstreze aşa ceva credem că nu se va maĭ face de rîsul nimănuĭ cu convocărĭ de întrunirĭ etc. Noĭ n'avem obiceiul de a invinui pe nimenĭ de greşelile ce face: erare humanum est, maĭ ales cînd acele greşelĭ sînt datorite înriurireĭ călduroaselor raze solare, carĭ nu maĭ contenesc cu activitatea lor asupra creeruluĭ sermanuluĭ nostru primar....

Dar ce a fost s'a trecut; însă ca cetitoriĭ să aibă puţină ideie de armonia şi cinstea partiduluĭ liberal, acel care trebuie să maĭ steie mult şi bine la cîrma ţăriĭ pentru binele poporuluĭ romîn facem aicĭ o mică dare de seamă asupra întrunireĭ convocată de d. primar Ullea pentru a-şĭ da socoteala înaintea „cetăţenilor" de activitatea sa de primar al oropsiteĭ noastre comunĭ, întrunire ţinută în ziua de Duminică 21 Iunie a. c. în vederea apropiatelor alegerĭ suplimentare pentru comună.

Cel dintîiŭ ce ie cuvîntul ie.

D. *E Ullea* care face o dare de seamă despre activitatea de la primărie şi, după cît pare neavînd vecinĭ, îşĭ face singur laude exagerate care sînt plătite de auditor cu zîmbete ironice semnificative.

D. *Enacovicĭ*, din tabăra luĭ Arapu, fost primar şi care stă ca un motan, cînd aşteaptă eşirea guzanuluĭ din vizunie, gata a pune din nou mîna pe fotoliul primaratuluĭ, deapănă binişor pe primar de penele străine cu care s'a îmbrăcat şi arată toate păcătoşeniile făptuite de şleahta luĭ Ullea. Arată pericolele cu apa din Bucecea şi pe un ton patetic plînge viitorul generaţiilor carĭ vin pe urma noastră.

Un schimb de cuvinte se naşte între Ullea şi Enacovicĭ şi publicul face mult haz de corifeiĭ liberalĭ carĭ îşĭ spală astfel rufele în public.

D. Stefan Gane, amicul nostru, luînd cuvîntul îşĭ bate joc cu o vervă îndrăcită de acest spectacol gratuit şi dovedeşte cu probe palpabile netemeinicia aserţiunilor ambilor antevorbitorĭ, în care unul în dorul de a pune mîna pe milioanele primărieĭ şi altul în dorul a continua înainte cu posesiunea lor şi-au aruncat în public ocărĭ unul altuia.

In aplausele săleĭ urmă amicul nostru elocventutul său discurs prin care arată decadenţa în care a ajuns comuna noastră.

Intrunireă convocată de liberalĭ, a fost ca o palmă aplicată lor, şi succesul l'au avut conservatoriĭ!

Pentru dl Jude de Instrucţie.

Atragem atenţia d-luĭ Niculcescu, asupra aproduluĭ său, care crezînd că ocupă cine ştie ce funcţie, găseşte de cuviinţă să batjocorească trivial lumea, ca la uşa cortuluĭ.

De la vale

Ştiinţĭ-Litere-Arte

In comitetul societăţiĭ de medicĭ şi naturalişti d. d-r Bottez a fost ales vice preşedinte.

*

Un teatru provincial din Rusia afişa zilele aceste următoarele:

„Astă seară se va juca la teatrul de Krementşug o tragedie engleză autentică intitulată: *Hamlet* saŭ prinţul Danemarceĭ, scrisă de *W. Shakespeare,* favoritul publiculuĭ local."

*

Aseară a avut loc concertul coruluĭ mitropolitan la Suceava. Corespondentul nostru care a plecat odată cu corul va face o detailată dare de seamă.

*

In momentul cînd punem ziarul sub presă are loc în sala teatruluĭ Sidoli producţiunea anuală a Conservatoruluĭ de muzică şi declamaţie—în faţa unuĭ public foarte numeros.

*

A reuşit la examenul doctoratuluĭ al doilea în medicină d-nul M. Tennenbaum.

*

„Comédienne" este titlul ultimuluĭ roman de Daniel Lesueur, o scriitoare pariziană de mare talent. Volumul e expus în vitrina „Librărieĭ Nouĕ".

*

Acum un an s'a emis ideea de a se instala un bust al regretatuluĭ doctor Taussig la spitalul izraelit din localitate. In acest scop s'aŭ adunat prin subscripţiĭ sumele necesare sub îngrijirea unuĭ comitet de medicĭ şi publicişti din Iaşĭ. Bustul executat de sculptorul *Tronescu* a fost instalat pe o mare coloană de marmoră la intrarea principală a spitaluluĭ. O parte din banĭ adunaţĭ, fiind de prisos vor fi probabil destinaţĭ uneĭ instituţiĭ filantropice.

*

Două zecĭ de esamene şi două spre zece teze de doctorat în medicină sunt anunţate la facultatea respectivă pentru a doua jumătate a luneĭ curente.

*

In ultimul număr din „Şcoala modernă" d. I. Găvănescu publică un al doilea articol asupra Programelor şcolare secundare.

*

A apărut în Capitală un noŭ organ de publicitate: *Morfeu.* Credem a şti că redactoriĭ vor fi angajaţĭ pentru viitorul ziar colectivist din localitate.

*

D-niĭ A. Donat, N. Ionescu si V, Dimitriu îşĭ susţin astă seară tezele de doctorat în medicină. Preşedinţĭ respectivĭ de teză sunt d-niĭ d-rĭ Russ şi Negel.

INFORMAŢII

Abonamente de Vilegiatura

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Leĭ 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

Moartea soacreĭ luĭ S. Gross

D. Adolf Teitler s'a presentat Duminică 21 Iunie oarele 9 dimineaţă şi a declarat moartea evreiceĭ Ruhla Goldenberg în etate de 86 anĭ, de care am vorbit în No. de Martĭ.

D. dr. Imervol, după cum ne-a arătat oficerul stăreĭ civile, a dresat procesul verbal respectiv prin care se constată că evreica a încetat din viaţă vinerĭ spre sămbătă la orele 3 noaptea.

Pe baza acesteĭ constatărĭ, oficerul stăreĭ civile a dat autorizaţia de înmormîntare pe ziua de Duminică orele 2 şi treĭ sferturĭ p. m.

După informaţiunile noastre afirmam fără a putea fi desminţiţĭ de cine-va, că sîmbătă dimineaţă evreica Ruhla Goldenberg trăia şi că tocmaĭ maĭ tîrziŭ i s'a făcut răŭ şi spre maĭ multă lămurire adăogăm că primele ajutoare aŭ fost date de d-niĭ d-rĭ Herţenberg, Boghen şi alţiĭ pe care îĭ vom invoca la nevoe, iar spre sara zileĭ de sîmbătă evreica a murit.

Prin urmare lucrurile nu sunt curate, şi ceĭ cu musca pe căciulă ar trebui să le descurce.

— —

Iată rezultatul examenuluĭ anuluĭ al treilea de medicină:

Ananiescu C. Alex. 6.25, Barbu Max 6.25, Bobulescu 8.00, Brăescu V. 6.50, Carp H. 6.00, Feuster M. 6.00, Ghinsberg M. 6.75, Hoisie sin Avram 6.50, Lupescu Gheorghe 6.00, Polingher Leon 6.75, Lava D. Const. 7.50, Valstein B. 6.75, Vexler Solomon 8.00.

— —

In procesul Niculeanu şi Miteanu pentru bancrută, Curtea a amînat cercetarea ordonînd înfăţişarea experţilor care au făcut raportul pe care s'a bazat sentinţa tribunaluluĭ.

— —

Curtea de Casaţie a admis ierĭ recursul procuroruluĭ general şi a casat decisia curţeĭ de apel s. I, dată în afacerea cu Gh. Smîdu, trimeţînd afacerea spre a fi judecată din noŭ înaintea curţeĭ din Galaţĭ.

— —

Curtea de apel s. I a dat ierĭ decisiunea în procesul dintre stat cu Neculaĭ Coroĭ pentru pensie.

D. N. Coroĭ fost judecător de pace la Paşcanĭ, fiind pus în disponibilitate s'a gîndit la pensie. Făcîndu-şĭ socoteala avea cu serviciŭ ca militar cu serviciu ca civil 33 de anĭ. Comitetul pensiunelor nu i-a ţinut însă în samă 9 anĭ şi ceva serviţĭ în armată ca nevrîsnic. I'a rămas bunĭ de pensie 24 anĭ 9 lunĭ şi 20 zile şi decĭ a fost înscris cu o pensie ca pentru 20 anĭ.

D. Coroĭ a făcut apel şi a cerut ca în conformitate cu art. 7 din anexa lit. e, regulamentul organic, să i se ţie în samă toate serviciile făcute de la 18 anĭ înainte şi să i se dee o pensie ca pentru 25 anĭ.

Avocatul statuluĭ a cerut să nu i se dee pensie de cît pentru aniĭ pentru care i s'a făcut reţinere şi decĭ să i se respingă apelul.

Curtea în majoritate deşi recunoaşte că pentru a dobîndi pensie sub regulamentul organic, nu se cerea să se facă reţinere din leafă, ci numaĭ să fi făcut serviciu obligator, considerînd însă că pînă la gradul de *cadet* d. Coroĭ n'a făcut un serviciŭ obligator, ci un serviciu de voluntar, de copil de trupă pe care l'a făcut de la vrîsta de 9 anĭ pănă la vrîsta de 18 jum. anĭ, respinge apelul şi confirmă decizia comitetuluĭ pensiunelor.

— —

Iată clasificarea examenuluĭ de capacitate de la şcoala Normală «Vasile Lupu»:

Vasiliu M. 9.70, Stoleriu Nic. 9.10, Popa Ioan 8.49, Teodorescu C. 8.47, Gheorphiasa P. 8.45, Tomşa Dim. 8.36, Maxim Const. 8.16, Ştefănescu V. 8.13, Murariu Ion 8.10, Dăscălescu Ion 8.10, Pescariu D. 7.92, Mateĭ Nic. 7.91, Ignat Gr. 7.81, Radovicĭ T. 7.76, Ulman V. 7.73, Gheorghiescu G. 7.73, Chiriac Ion 7.68, Mănescu Ion 7.63, Tit Cleonic 7.60, Vasilachi V. 7.59, Ştefănescu P. 7.53, Oancea Gh. 7. 53, Răcoviţă Gr. 7.48, Gavrilescu N. 7.39, Arsinte V. 7.38, Dimitriu Ion 7.35, Solcan T. 7.25, Asafteĭ I. 7.19, Postescu C. 7.16.

— —

Iată numele elevilor care au obţinut media de diplomă la şcoala comercială de gradul al II-lea din localitate:

Mihailescu Nicolae 8.61, Antoniu Ioan 8.56, Cristofor Nicolae 8.45 Schvartz Moise 8.38, Egher Iancu 8.15, Gheorghiu Leonida 7.95, Haimovicĭ Pincu 7.90, Diamant Moise 7.88, Sava C. Vasile 7.85, Glükman Avram 7.66, Criveanu Ilie 7.65, Florea Constantin 7.64, Hoffler Iosef 7.64, Vender Mendel 7.60, Israil Solomon 7.58, Halpern Michel 7.57, Ghinsberg Moise 7.47, Rosenberg Solomon 7.35, Tenenbaum Hima 7.20, Eigher Leib 7.15, Vexler Solomon 7.14, Dimitriu Eugenie 7.12, Leiba Moise 7.08, Atanasiu Ioan 7.06, Costinescu Const. 7.03, Ionescu Gheorghe 7.02.

— —

Solemnitatea distribuireĭ premiilor va avea loc în Iaşĭ în ziua de 29 Iunie pentru băeţĭ şi în ziua de 30 pentru fete.

Solemnitatea se va face anul acesta la circul Sidoli şi va fi prezidată de I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ şi al Suceveĭ.

— —

Comisiunea pentru examinarea candidaţilor pentru admiterea în şcoalele fiilor de militarĭ este compusă astfel: preşedinte, Colonel Cica; membriĭ; colonel Alexandrescu, locot.-colonel Marcu, şi profesoriĭ Pretorian şi Cujbă.

Concursul se va ţinea în Iaşĭ, în ziua de 3 Iulie viitor.

— —

Sîmbătă s'a judecat înaintea tribunaluluĭ de Botoşanĭ, procesul dueluluĭ, dintre d-niĭ senator dr. C. Bucşinescu şi Şt. Ganea.

Tribunalul a condemnat pe ambiĭ delicuenţĭ la o amendă de cîte 100 leĭ.

Martoriĭ au fost achitaţĭ.

— —

Din cauza reparaţiunelor ce urmează a se face anul acesta la şcoala normală de institutoare, împărţirea premiilor se va face fără mare solemnitate astăzĭ Joĭ 25 Iunie orele 10 a. m.

Imediat după această solemnitate elevele vor fi concediate pentru a se putea începe lucrările de reparaţiunea localuluĭ.

— —

Liberaliĭ disidenţĭ aŭ făcut apel la d. Eugeniŭ Stătescu, pentru a începe o acţiune contra guvernuluĭ actual. D. Stătescu le-a declarat că şi d-sa e de această părere şi că în curînd va căuta să convoace pe toţĭ liberaliĭ disidenţĭ ca să ia o hotărîre definitivă şi în urmă să lanseze un manifest.

D. Stătescu a maĭ fost de părere că la alegerile comunale toţĭ fruntaşiĭ liberalilor disidenţĭ să figureze pe listele de la alegerea comunală.

— —

In curînd d. Hirş Vais, fost proprietar fabriceĭ Furnica va deschide o nouă fabrică de hărtie de ţigară sub denumirea „Fabrica Regală" în a căruia fabrică se va lucra între altele şi Dorobanţul noŭ.

— —

Locuitoriĭ Iosub Goldstein, Toader Iordache, Him Bercovicĭ şi harabagiul Zaharia Smilovicĭ, întorcîndu-se cu o căruţă cu doĭ caĭ din Bivolarĭ, prin dreptul Iazuluĭ Cîrlig le-aŭ eşit înainte treĭ indivizĭ înarmaţĭ cu revolvere şi ciomege şi după ce i-aŭ maltratat, aŭ luat harabagiuluĭ Zaharia Smilovicĭ 60 leĭ şi biletele celor doĭ caĭ de la căruţă. In urmă aŭ dispărut într'o rîpă dînd şi un foc de revolver.

— —

Accident.

Caiĭ de la trăsura d-luĭ Calierghi luînd vînt, vizitiul a fost trîntit jos şi stîlcit răŭ.

Nenorocitul a fost internat la spitalul Sf. Spiridon.

— —

De la locuitorul Gheorghe Şubet din Poiana Cornuluĭ, aŭ fost furaţĭ doĭ caĭ în noaptea de Sîmbătă spre Dumineică.

Autorităţile aŭ fost avizate şi s'aŭ luat măsurĭ pentru prinderea autorilor furtuluĭ.

— —

Evreul Iancu Oişie fiind adus la parchet şi profitînd de imprudenţa jandarmilor, cînd fu condus la latrină, sări pe fereastră în curtea palatuluĭ, reuşind să scape cu fuga fără ca jandarmiĭ să'l fi putut prinde.

— —

Aflăm cu deosebită plăcere că alaltă seară a avut loc logodna d-reĭ Emandi cu d. locot. Ernicĭ.

Trimitim expresiunea sincerilor noastre felicitărĭ.

— —

Vasile Micu, frînar de la gară a atentat la pudoarea copiliţeĭ Catinca Iescu, în vrîstă de 12 anĭ.

Monstrul a fost arestat.

— —

Locuitorul Dumitru Coşereanu din comuna Miroslava vroind a înjuga boiĭ la car, un boŭ l'a împus în piciorul sting.

Cosereanu a fost dus la Spitalul Sf. Spiridon şi internat în secţia d-luĭ d-r Botez.

— —

La secţia I a fost arestat şi dat în judecată evreul Avram Enghel pentru că făcea comerţ ambulant pe stradă.

— —

In strada Cucu No. 19 evreica Sofia Goldstein fiica evreiceĭ Sali Goldstein a încercat a să sinucide bînd 8 cutiĭ de chibriturĭ disolvate în oţet. Fiind apucată de durerĭ a început a ţipa. Sărind mama sa în ajutor dîndu-i nişte lapte, ea a scapat din pericol.

— —

La arestul poliţieĭ a fost adusă Evreica Haia Bernştein fiind atinsă de alienaţie mentală.

— —

Pentru a nu fi acuzaţĭ de parţialitate şi ca complectare a informaţiuneĭ date de noĭ în jurnalul nostru, ţinem să adăugim că ca furnisor a medicamentelor necesare membrilor Societăţiĭ funcţionarilor Publicĭ pe lîngă ceilalţĭ 6 farmacişti localĭ, carĭ se bucură de mult de această favoare şi remîn bine înţăles şi acum în drepturile ce le acordă contractele încheiate, a maĭ fost angajaţĭ şi farmacişti fraţĭ Konya în urma cerereĭ ce aŭ adresat de a li se acorda şi d-lor acest drept, ca ceilalţĭ farmacişti ce aveau deja acest drept.

Igiena Copiilor

SCRISOARREA IV

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

1) Nutrirea copiluluĭ

Glandulele salivare a copiilor noĭ născuţĭ nu produc în primele 8—10 săptămînĭ după naştere decît foarte puţină salivă şi proprietăţile chimice a acesteĭ sunt încă minime. După vîrsta de 8—10 săptămînĭ se măreşte treptat producţiunea în acelaşĭ timp cresc şi proprietăţile eĭ chimice. La finele anuluĭ întăĭ atît cantitatea cît şi calitatea chimică devine aproape egală cu saliva omuluĭ adult.

Consecinţa logică a acestor particularităţĭ a copiilor micĭ este, că copiiĭ micĭ nu trebue nutriţĭ în primele 8—10 săptămînĭ cu substanţe amilacee, care se transformă, precum ştim, în glucosă prin influenţa chimică a saliveĭ. După vîrsta de 8—10 săptămînĭ putem începe a da cantităţĭ micĭ de şi abea la finele anuluĭ intăĭ, amilaceele pot fi date în cantităţĭ maĭ marĭ.

Stomachul copiluluĭ noŭ născut şi sucurile gastrice, diferă mult de la stomahul şi sucurile gastrice a omuluĭ adult. Stomahul infantil are o formă cilindrică fundul e abea exprimat, axa longitudinală nu e în curmeziş ca la omul adult ci vertical între diafragma, ficat şi păreţĭ abdominalĭ. In cursul anuluĭ întăĭ se formează cu încetul fundul şi mînă în mînă cu transformaţiunea formeĭ se schimbă şi posiţiunea stomahuluĭ şi axa longitudinală se aşează în curmeziş ca la omul adult. Stratul muscular al stomahuluĭ infantil e subţire şi slab, membrana mucoasă e foarte vasculară şi foarte sensibilă pentru orĭ ce fel de iritaţiune; sucul gastric e maĭ puţin acid, mistue uşor, din seria alimentelor azotate, caseina şi fibrina, foarte greŭ albumina cuagulată, legumina şi celelalte substanţe azotate.—Capacitatea stomahuluĭ infantil e după *Beneke*:

In întăia zi după naşt.	aprox.	40 ccm.
La 14 zile	„ „ „	160 ccm.
La un copil 2 anĭ	„ „	740 ccm.

Din particularităţile stomahuluĭ infantil derivă că din seria alimentelor azotate sunt admisibile pentru hrană numaĭ copiluluĭ mic caseina şi fibrina care se află în mare cantitate în lapte.

Iaşĭ. **D-r W. Finchelstein**

(Va urma)

DE VINZARE

Locurĭ Parcelate

de la

1 LEU ŞI 50 BANI METRU PATRAT PINA LA 50 BANI

PE MALUL MĂREI NEGRE

Şi Lacul Techir Ghiol

în condiţiunĭ de plată foarte avantagioase

adică în timp de 4 anĭ în 16 rate trimestriale.

Intreaga această localitate este foarte mult căutată din causă că a fost recunoscută de autorităţile sanitare ca cea maĭ salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît şi pentru calitatea apeĭ lacului ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din Bucureştĭ a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Orĭ-ce informaţiunĭ precum şi pentru planul de situaţiune al acesteĭ localităţĭ se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. MOVILA

Bucureştĭ, str. Doamneĭ No. 27.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg.

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am deschis birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat asortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurourile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Galaţĭ, 24 Iunie 1898.

Cinquantin 2500 hect. 88500 hect. leĭ 6 b. 90 magasie. Porumu 5000 hect. 19 hect. leĭ 6 banĭ 75 obor.

Constanţa 24 Iunie 1898.

Orz 30 hect. 4 leĭ — banĭ. Porumb 80 hect. 5 leĭ 80 b. Meiŭ 10 hect. 5 leĭ 80 banĭ. Grîu arnăut 30 hect. 10 leĭ 50 banĭ.

Toate în oraş la magasie.

D-rul Petru şi sălbătăciile din Dobrogia

Brutală maĭ este realitatea faptelor, maĭ ales în scumpa noastră ţară! Zilnic vedem, cum în toiul civilizaţieĭ noastre se organizează persecuţiele cele maĭ barbare, contra acelora, carĭ n'au altă vină de cît că sunt expresia cinsteĭ şi muncitorĭ conştiincioşĭ pentru binele general.

Dovezile despre aceasta sunt une-orĭ prea dureroase şi revoltătoare, în cît cer explicaţie:

Populaţia întreagă a jud. Tulcea fie săracă sau bogată vorbeşte totdeauna cu o adîncă admiraţie despre bunătatea şi distinsele serviciĭ ale *d-ruluĭ Petru*. Eminentul dr. timp de 26 anĭ, de cînd, venit din Rusia, s'a stabilit în Dobrogia a fost un adevărat apostol al alinăreĭ suferinţelor pe cale medicală, ceea ce explică reputaţia, ce o are în populaţie şi respectul persoanelor politice distinse ale ţăriĭ.

Sălbatică însă este răsplata, ce-ĭ se reîntoarce acum cu fund şi îndesat de satrapul Neniţescu. Celebrul satrap, după ce organizează o serie sistematică de persecuţiĭ şi nelegiuirĭ, dar carĭ i-au alunecat prin ministerul de Justiţie şi externe, a recurs la cele din urmă la infamia, de a insinua, că dr. Petru ar fi rusofil.

Rusofil dr. Petru!.. Evident, că dacă dr. Petru nu ar cunoaşte societatea noastră, dacă nu ar avea trecutul de martir al persecuţiilor moscovite, amară zdrobire sufletească ar maĭ încerca!

Membru al uneĭ familiĭ de eroĭ,—toţĭ, —surorĭ şi fraţĭ au îndurat exilul sau închisorile ruseştĭ: Fratele maĭ mic s'a sinucis în exil,—sora Dunea soţia celebruluĭ nuvelist Korolenko a îndurat cincĭ anĭ exil,—sora Paşa se află de 20 anĭ la muncă silnică în Siberia,—şi însuşĭ d-rul e refugiat din temniţa centrală din Moscova cu mult înainte de resboiul Ruso-Turc.

Stabilit în Dobrogia, dr. Petru nu se închide în cercul idealurilor sale pentru a se ocupa maĭ bine de interesele personale, dar devine unul din ceĭ maĭ activĭ filo-romînĭ şi ţinta observaţiilor din partea poliţieĭ ruseştĭ.

Legal şi blînd pînă a îndura suferinţele cele maĭ crude, dr. Petru are o încredere oarbă în libertăţile constituţionale ale patrieĭ noastre,—şi naiv ca orĭ ce suflet dezinteresat, îşĭ închipue, că aci se pot realiza idealurile sale poporaniste.

Sentimentele sale sincer liberale şi filo-romîne i-a atras de la început chiar prietenia cea maĭ intimă a luĭ C. A. Roseti, carĭ a şi intervenit pe lîngă facultatea de medicină din Bucureştĭ, pentru a-ĭ recunoaşte diploma de doctor.

Trecutul seu, sentimentele romîneştĭ şi anti-rusofile a aruncat zbucium în poliţia rusească, care acum opt anĭ oferea 10,000 leĭ aceluia, care ar transporta pe dr. la Ismail. Poliţia rusească încearcă să cumpere birjariĭ în acest senz şi un birjar descopere d-ruluĭ, iar maĭ tîrziu aceiaşĭ poliţie încearcă să intre în relaţie cu poliţaiul Alevra, care din fericire refuză şi înştiinţează pe dr.

Guvernul bulgar a propus d-ruluĭ să se ducă la dînşiĭ, oferindu-ĭ ocupaţiile cele maĭ splendide, dar d-rul refuză sub motiv, că Bulgariĭ sunt rusofilĭ.

Propagandist filo-romîn printre Slaviĭ din Dobrogia, dr. Petru a reuşit în multe părţĭ să convingă pe Slavĭ, că e nespus maĭ bine sub constituţia românească de cît sub aripele absolutismuluĭ rusesc, sau filorusismuluĭ bulgăresc. Cunoscut este faptul, că pe timpul d-luĭ Tache Ionescu, Slaviĭ din Dobrogia se aflau în mare zarvă, revoltîndu-se de a se înscrie în starea civilă şi de a se vaccina şi dr. Petru cel maĭ mult de cît toţĭ a contribuit a linişti pe Slavĭ şi a convinge pe episcopul slav de necesitatea acestor instituţiĭ.

Convins, că arma cea maĭ puternică contra propagandeĭ rusofile din Dobrogia e cultura, dr. Petru a insuflat d-luĭ Tache Ionescu prin dr. Istrate, cu care are intime conrespondenţe,—de a înfiinţa şcolĭ speciale în Dobrogia şi un liceu, chiar internat, în Tulcea, pentru a combate şcoalele slave şi maĭ ales cele ruseştĭ din Ismail.

Celebrul nuvelist Korolenko sub impulsul d-ruluĭ a scris impresiunile sale asupra organizaţieĭ politice şi sociale din Romînia, făcînd comparaţiĭ transparente cu absolutismul rusesc.

Şi ast-fel dr. Petru, unul dintre ceĭ maĭ înverşunaţĭ anti-rusofilĭ şi dintre ceĭ maĭ conştiincioşĭ doctorĭ romînĭ,—prieten intim a luĭ C. A. Roseti, dr. Istrati, Buicliu, Hajdău, etc., care adese-orĭ e consultat în afacerile Dobrogieĭ,—este rusofil;—iar sălbatecul Neniţescu, a căruĭ administraţie neghioabă produce cele maĭ încurcate conflicte în Dobrogia şi din a căruĭ persecuţiĭ şi insinuaţiĭ nelegiuite, d-rul a fost nevoit să părăsească Tulcea;—e patriot romîn şi nu trădător.

Vaĭ! În ce ţară trăim!

Un moldovean.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

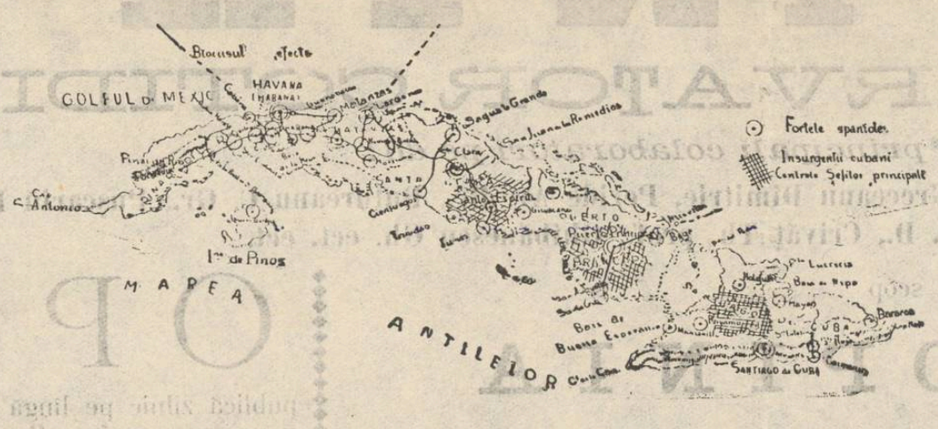

Raportul unuĭ martor ocular

Viena 24 Iunie.

Comandantul vaporuluĭ austriac „Maria Teresia", căpitanul Ripper a trimis departamentuluĭ de marină de aicĭ un lung raport, ca martor ocular al mareĭ bătăliĭ de la Santiago:

«Maria Teresia» a intrat în portul de la Santiago de Cuba cu aproape 100 de fugarĭ.

«Lupta a durat vre-o două ore, ast-fel că în timp de o oră şi jumătate flota spaniolă, cu toată atitudinea eĭ eroică, a fost distrusă de boambele americane. Treĭ vapoare spaniole aprinse acostară de bună voie la 15 până la 20 mile spre vest de Santiago. De pe bordul vaporuluĭ meŭ am văzut cum aŭ explodat vapoarele spaniole. Distrugătoriĭ de torpile aŭ fost găuriţĭ şi s'aŭ scufundat. Escadra americană a rămas nevătămată. Spaniolii aŭ avut marĭ perderĭ. Americaniĭ aŭ avut numaĭ 2 morţĭ şi cîţi-va răniţĭ. Amiralul Cervera a fost făcut prizonier. Se zice că oraşul Santiago va fi bombardat astăzĭ; cu toate acestea erĭ s'a încheiat un armistiţiŭ, pentru ca ceĭ neutralĭ să se poată retrage în siguranţă».

Prin cercurile politice de aicĭ se crede că înfrîngerea spaniolilor este desăvîrşită şi că este iminentă terminarea cît maĭ repede a răsboiuluĭ.

— —

Viena, 24 Iunie.

O telegramă din Madrid anunţă că guvernul spaniol a primit de la mareşalul Blanco o depeşă în care spune că amiralul Cervera a lăsat garnizoana de la Santiago numaĭ cu 4 tunurĭ cu tir repede, iar pe cele-l'alte le-a luat pe bordul vapoarelor sale. Calea ferată care duce de la ţărm la Santiago, a fost distrusă.

— O depeşă din Madrid anunţă că amiralul Camara a anunţat pe guvernul spaniol, că trebue să trimită înapoĭ toate torpiloarele sale, de oare-ce aŭ magazii foarte micĭ pentru depozite de cărbunĭ. Dînsul este de părere că în asemenea condiţiunĭ nu ar fi bine să meargă cu escadra sa maĭ departe şi acuză pe ministrul de marină de mare negligenţă.

— —

Spania cere pace.—Garnizoana Madriduluĭ consemnată

Viena, 24 Iunie.

Guvernul spaniol a făcut în mod oficial primiĭ paşĭ pentru negocierile de pace.

Garnisoana din Madrid a fost erĭ consemnată. Agitaţia în spirite este mare.

Paris, 24 Iunie.

D-na Dreyfus a prezentat ministruluĭ de justiţie o petiţie prin care cere că se trimită Curţeĭ de casaţie sentinţa prin care a fost condamnat barbatul seŭ. În chipul acesta speră să obţină anularea sentinţeĭ pe motivul comunicăreĭ de acte secrete consiliuluĭ de rězboiŭ care a pronunţat'o.

— —

Paris, 24 Iunie.

Autoritatea militară a ordonat o anchetă în privinţa agresiuneĭ luĭ Esterhazy asupra luĭ Picquart.

ULTIME INFORMAŢIU

— —

Trenul ce venea ierĭ de la Ungheni a tăiat în dreptul primuluĭ canton un băiat de 14 anĭ numit Grigore Costia ce păzea nişte vite.

Băietul dormea aproape de linie şi maşina trecuse fără să-l atingă. Spăriat însă de sgomot Grigore se trezeşte şi cade sub roatele vagonuluĭ de cl. II-a.

Băiatul a fost adus şi internat în secţia d-luĭ dr. Sculy. Nenorocitul, a căruĭ stare e foarte gravă, prezintă piciorul fracturat de la glezne, fracturĭ a maxilaruluĭ inferior.

Sunt puţine speranţe de scăpare.

⁂

În astă seară are loc ultimele serbărĭ ale Ligeĭ culturale.

Se prepară foarte multe surprize numeroşilor vizitatorĭ.

⁂

Asupra afacereĭ Riga primim din Bîrlad o interesantă corespondenţă, pe care o vom publica în No. nostru de mîine.

⁂

În comisiunea centrală consultativă pentru expoziţia de la 1900—care comisiune se compune din maĭ mult de 300 persoane, aŭ fost numiţĭ d'abia următoarele persoane din Iaşĭ.

D-niĭ Leon Bogdan, A. Cantacuzino Paşcanu, S. Konya farmacist, col. Lambrino, Al. Mavrocordat, Al. Negruzzi, Principele Gr. M. Sturdza, Gh. Ropală, membru la camera de comerţ, dr. Ilie Stroicĭ, Stefan Şendrea şi V. Vlădoianu.

⁂

Expoziţia de Externatul Secundar

In zilele de 23 şi 24 Iunie s'a deschis expoziţia din anul acesta de la externatul Secundar.

Apartamentul de jos de lîngă poartă compus din două camere una maĭ mare şi alta maĭ mică cuprindea obiectele lucrate de elevele secţieĭ divizionare cu treĭ clase cub conducerea d-reĭ Rizu, şi cea ordinară de sub conducerea doamneĭ Aglaea Dimitriu.

Dacă această expoziţie ar fi fost făcută în apartamentul de sus al şcoaleĭ, ar fi avut de sigur un efect maĭ bun, şi să sperăm că cel puţin anul viitor d-na Directoară Maria Xenopol va lua şi această dispoziţie.

Obiectele depuse la expoziţiune din acest an, reprezintă lucrările elevelor executate cu mult gust şi artă.

In special d-na Aglaea Dimitriu trebue să recunoaştem că şi-a dat tot interesul ca elevele aceste şcoale să capete cunoştinţele necesare la lucru, egal celor de la şcoalele cu externate, unde pentru lucru se dă un deosebit interes.

Intre multiplele obiecte expuse am remarcat pe ale elevelor:

Rădulescu din cl. II divizionară,

O cuvertură de matasă albastră, cu variate desemnurĭ.

O altă cuvertură lucrată tot în matasă de eleva Urzică cl. III Secţia divizionară.

Un proschinitar pentru biserică lucrat de elevele Atanasiu Esmaranda şi Constantinescu din secţia ordinară: Diferite broderiĭ, desemn executat de elevele Scriban, Cireş, Dăscălescu, Cardaş d-ra Cazaban două feţe de desemn, d-ra Roza Herşcovicĭ un prosop şi o pernă de postav admirabil lucrate.

Apoĭ elevele Bănişor, Fotino, Marinescu din clasa V precum şi d-rele Leca, Valentino, Tataru, Ionescu, Vasiliu, diferite obiecte unele maĭ frumoase ca altele.

La pictură şi desemn s'a distins d-rele Oprişanu, Cazaban, Roza Herşcovicĭ etc.

⁂

Pentru mîne 26 Iunie ofiţeriĭ de rezervă şi miliţieniĭ din toată garnizoana sunt chemaţĭ a se prezenta la inspecţia generală, la regimentul 13 Stefan cel Mare din Iaşĭ.

Ordinul de chemare nu arată pe cît timp ofiţeriĭ sunt concentraţĭ,

⁂

Erĭ la şcoala primară de băeţĭ «Toma Cosma» de sub conducerea d-luĭ Andriescu, s'a făcut o mică producţie muzicală. Mulţĭ părinţĭ de aĭ copiilor au asistat. D. Andriescu într'o mişcătoare cuvîntare arată sporul făcut de elevĭ, în cursul anuluĭ, spor datorit caritătiĭ publice: Liga damelor romîne, carĭ au dat dejun gratuit, d-luĭ căpitan Stroja care a dat dejun la 4 copiĭ sermanĭ, timp de 5 lunĭ, d-neĭ Cristodulo şi la alţĭ filantropĭ.

D. căp. Stroja a dat hrană din partea sa la ceĭ 4 copiĭ silitorĭ, ajutaţĭ de d-sa.

⁂

In numărul de mîine vom publica, cîte-va considerente din o hotărîre dată de un tribunal german Vestfalie, care aduce injuriile cele maĭ grave întregeĭ magistraturĭ romîne.

⁂

Lista premiantelor şi absolventelor de la Scoala Normală de Institutoare.

Clasa I. Renescu Eugenia 8.29, Teodorescu Sofia 7.84, Scorţanu P. 7.66, Filip E. 7.58, Krigorian 7.54, Botez Diculescu 7.47, Tipeĭ M. 7.41, Ciută A. 7.36, Părăianu E. 7.34, Ignătescu E. 7.33, Avesalon E. 7.32, Cristescu S. 7.24, Popescu O. 7.24, Cozadin S. 7.22, Ionescu V. 7.15, Calcăntraur A. 7.09, Simionescu E. 7.08, Castano M. 7.03, Georgescu E. 6.95, Botez 6.84, Gheorghiu V. 6.78, Martinescu S. 6.76, Ţiţescu M. 6.67, Picioroga B. 6.62, Crivĕţ S. 6,38, Cuseri C. 6.37, Angelescu 6.26.

Clasa II-a. Renescu M. 8.47, Sofian A. 8.33, Diaconescu M. 8.19, Popovicĭ E. 8.16, Bădescu C. 8.11, Andronic E. 8.04, Tataru E. 8.03, Augustin A. 8.02, Creangă E. 7.72, Candea M. 7.57, Crăciunescu E. 7.32, Petrovicĭ E. 7.25, Buzenche S. 6.96, Goroveĭ E. 6.86, Stînculescu 6.45.

Clasa III-a. Stroja A. 8.61, Soĭmar M. 7.99, Cazaban L. 7.83, Vasiliu E. 7.46, Brăteanu E. 7.44, Armenciu P. 7.43, Popovicĭ M. 7.42, Carabioschi E. 7.37, Rugescu A. 7.34, Popovicĭ E. 7.31, Corbea E. 7.28, Pîrvu R. 7.23, Corodeanu A. 7.16, Angheluţă L. 7.12, Bogdănescu A. 7.12, Brigiu L. 7.10, Gheorghiu T. 6.99, Părcălab E. 6.79, Stefănescu E. 6.29.

Clasa IV-a. Constantinescu A. 8.97, Aramă F. 8.87, Roiu V. 8.68, Vasiliu V. 8.63, Pioneanu E. 8.62, Harnagea E. 8.21, Costăchescu E. 8.13, Castano T. 8.08, Vasiliu E. 8.07, Pandele M. 7.69, Vasiliu M. 7.65, Manariu L. 7.60, Tataru E. 7.36, Davidescu F. 7.35, Cota A. 7.24, Iordăchescu E. 7.23, Gologan M. 7.19, Ciudin L. 7.12, Savel H. 7.07, Palade E. 7.04, Manoliu E. 7.03, Popescu M. 7.03, Costea C. 7.02, Şerban E. 6.79, Radovicĭ M. 6.73, Decusară A. 6.61, Dimitriu E. 6.59, Manea A. 6.37.

⁂

Erĭ s'a serbat cu deosebită pompă hramul monastireĭ Goroveĭ din judeţul Dorohoi. Serviciul divin a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Varlaam Răileanu rectorul seminariuluĭ nostru.

La sosire în gara Dorohoi P. S. S. a avut o frumoasă primire, cu care ocasiune a ţinut şi o cuvîntare de bună venire.

⁂

Comisiunea examinatoare pentru doctoratul al doilea în medicină a felicitat viŭ pe d. H. Friedman (Zigfrid) intern al spitaluluĭ clinicilor d-luĭ dr. Sculy, pentru succesul obţinut cu ocaziunea depunereĭ aceluĭ examen, în ziua de 23 Iunie.

Zigfrid, autorul frumoaselor *cuvinte* pe care le publică *Opiuia*, n'a uitat cuvintele frumoase în expunerea chestiunelor de pură ştiinţă ce i-aŭ fost puse.

⁂

Suntem positiv informaţĭ că guvernul austro-ungar a aprobat a se repara radical biserica ortodoxă din Mirăuţĭ «Suceava» care este zidită de către Stefan cel Mare; putem afirma că lucrările de pictură vor costa 42 miĭ fiorinĭ.

⁂

Un asasinat

Evreul *Faibis Şaraga* din oraşul Vasluĭ comersant de brînzărie, în seara de 23 corent a fost găsit ucis peste bariera oraşuluĭ; el plecase pe la stîne se cumpere brînză.

Se crede că mobilul crimeĭ a fost furtul.

⁂

Şeful găreĭ Fîntînele, *Şerban*, în sara de 23 curent a maltratat pe soţia sa într'un mod grav. Ea a voit a se arunca înaintea unuĭ tren dar a fost oprită de agenţiĭ staţieĭ (acarĭ).

In urma acestuĭ fapt Şerban a dispărut lăsînd staţia pe seama telegrafistuluĭ.

Cazul a fost comunicat telegrafic Inspecţieĭ a VI-a Iaşĭ.

⁂

Vizita banditului Florea în Iaşĭ

In ziua de 22 Iunie a. c. baetul Mendel Rosenştein din Podul-Iloae venise în Iaşĭ spre a se arăta unuĭ doctor fiind bolnav. A fost întîmpinat de un necunoscut în dreptul otelului Zipkis din strada Primărie, întrebîndu'l dacă cunoaşte pe Marcu Gheţel din Podul-Iloae şi dacă a luat sau nu în arendă moşia Scobilţeniĭ.

Chiar în acea zi Marcu Gheţel primeşte o carte poştală semnată *Florea* şi prin care îĭ spune se pregătească suma de 10,000 lei, căcĭ în curînd va veni spre a'ĭ lua.

Scrisoarea originală şi băetul Rosenştein au fost aduşĭ astă-zĭ Parchetuluĭ spre a se stabili asupra eĭ cu alte scrisorĭ ce posedă parchetul semnate tot de Florea.

⁂

Pentru ministrul justiţieĭ

Printre membriĭ aleşĭ în comitetul clubuluĭ colectivist din localitate, figurează şi un domn Mîndru.

Pe cît ştim acest domn Mîndru este procuror general pe lîngă curtea de apel din Iaşĭ.

Acest lucru este incalificabil.

In nicĭ o ţară din lume nicĭ chiar în România un procuror general, representantul ministruluĭ public, n'a fost pomenit vre-o data făcînd parte dintr'un club politic militant.

Cerem d-luĭ ministru de justiţie şi guvernuluĭ să invite pe d. Mîndru saŭ să rămîie procuror general saŭ membru în clubul colectivist de la hotelul Pastia.

Amîndouă nu se poate.

⁂

Incontestabil că unul din motivele care a determinat clădirea băieĭ populare a fost faptul de a se deprinde populaţiunea seracă a Iaşuluĭ cu această necesitate higienică a băilor. De aci şi preţul mic pus pentru aceste băĭ. Totuş aceĭ puşĭ în fruntea administraţieĭ permit unele lucrurĭ necinstite şi care sunt departe de a corespunde necesităţeĭ acesteĭ instituţiunĭ.

Cea maĭ mare parte din negustorĭ atraşĭ fiind de preţul ieftin al băilor, daŭ bacşiş servitorilor şi ast-fel intrarea se permite numaĭ acelor maĭ curat îmbracaţĭ, pe cînd celorlalţĭ, oamenilor seracĭ nu lĭ se permite întrarea, orĭ sunt ţinuţĭ cîte patru saŭ cincĭ ceasurĭ ast-fel că le trece pofta de baie.

Dacă administraţia comunală nu va lua măsurĭ vom avea dreptul să bănuim că e all-ceva la mijloc de cît o dorinţă de a deprinde sărăcimea cu baia.

⁂

Decisiunea Curţeĭ în procesul martorilor.

Ierĭ la orele 2 şi 45 după amiazĭ, Curtea de Apel secţia II-a s'a pronunţat în procesul martorilor din duelul Filipescu-Lahovary.

Iată decisiunea Curţeĭ:

Curtea,

In urma desbaterilor urmate; auzind şi concluziunile d-luĭ procuror general.

In numele legeĭ

Respingem apelul făcut de d. procuror general, în contra sentinţeĭ tribunaluluĭ Ilfov secţia III; respinge apelul făcut de d-na Maria Lahovari, în contra aceleiaşĭ sentinţe şi confirmă în totul sentinţa Tribunaluluĭ.

La această deciziune, d. consilier Budişteanu a făcut opinie separată, fiind de părere ca în temeiul art. 50 şi 259 din c. p. să se pedepsească cu cîte 15 zile închisoare martoriĭ Victor Ionescu şi Al. Săulescu; să se pedepsească cu 100 leĭ amendă martorul Isvoranu şi să se menţină dispoziţiunile sentinţeĭ tribunaluluĭ cu privire la martorul Drosu.

⁂

D. Procuror general Stătescu, a făcut imediat recurs în contra acesteĭ decisiunĭ.

Vin de Vînzare

Via Naslăŭ lîngă Cotnarĭ

	Decalitr
Vin alb şi roşu, recolta 1891 şi 1892	1,400
„ „ „ „ „ 1895 . . .	3,500
„ „ „ „ „ 1896 . . .	2,200
„ „ „ „ „ 1897 . . .	1,200

Amatoriĭ se pot adresa la dl. Vasile Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-Frumos.

De vînzare sau de arendat

O vie la rond-point de la Copou, avînd 3 fălcĭ din care 3—4 pogoane lucrătoare, două livezĭ, o carieră de năsip, casa de cărămizĭ, atenanse etc. A se adresa la redacţie.

De Inchiriet casele Pavlĭ situate în strada Carol, în faţa grădineĭ publice, avînd două apartamente, şura, grajdiurĭ, pivniţă, florărie, livadă etc. A se adresa la redacţie.

Petru Ianculescu

INGINER SILVIC

Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de ramura silviculture.

De Arendat

Moşia **Răuseniĭ** din judeţul Botoşanĭ avînd 2300 fălcĭ, gară pe moşie, mulţĭ locuitorĭ etc. etc.

Moşia **Tabăra** din judeţul Iaşĭ, avînd 800 fălcĭ, cărciume, morĭ etc. etc.

Moşia **Tabără** din judeţul Botoşanĭ avînd 2300 fălcĭ, gară pe moşia, mulţĭ locuitorĭ etc. etc.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—**Boale de Femeĭ şi Copiĭ**—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Păcurari

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

„DACIA“

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţi de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format și limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Carţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ și mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă și de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

LIBRĂRIA NOUĂ

P. ILIESCU & D. GROSSU

IAŞI

11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de inginerĭ şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux* și *simplă* în toate formatele.

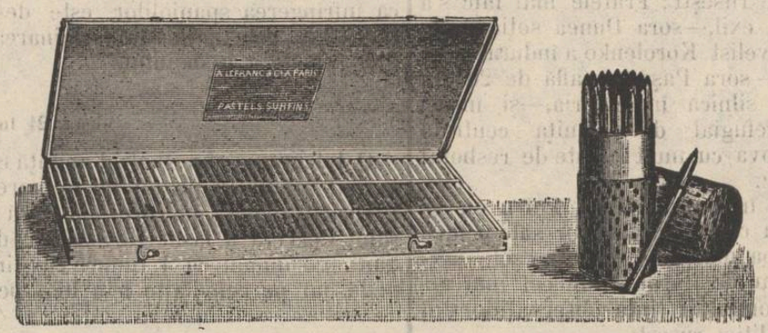

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură* și *desemn*. Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum și o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşĭ aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Aîné** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÊNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabricei **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

LIBRARIA ŞI PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞĬ STRADA GOLIA 54 —

Recomandă bogatul seŭ asortiment în articole de scoală, articole de biuroŭ, hîrtie de poştă în cutiĭ, colorată şi fantazie în diferite formate, articole de pictură, boele aquarele, pensoane, palete, pînză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

CĂRŢĬ PENTRU PREMIĬ

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Iasĭ — „DACIA“ Tipografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 46 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — SIMBATA 27 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DEBANDADA COLECTIVISTA

O necuviinţă gravă

Magistratura noastră nu are noroc de un timp incoace; batjocorită şi înjosită de către miniştriĭ Stătescu, Paladi şi Ferechyde, disprețuită şi tîrîtă de pe jeltul eĭ până la banca infamieĭ de către cel din urmă dintre primariĭ noştri, insultată şi terfelită zilnic în coloanele ziarelor ocultiste, o videm de astă dată că primeşte o nouă lovitură, cea maĭ dureroasă şi cea maĭ umilitoare, căcĭ e dată de o mînă străină.

Erĭ, în 24 Iunie, dinaintea Curţeĭ de Apel secţia I, apărătorul d-luĭ Kirschen dat în judecată pentru escrocherie, a dat cetire în auzul magistraţilor, care judecaŭ acest proces, sub preşedinţia d-luĭ Prim-Preşedinte I. Burada, a uneĭ hotărîrĭ pronunţate tot în această cauză, de către o instanţă judecătorească germană, şi intemeiată pe considerente insultătoare pentru magistratura noastră.

Acest incident, care a revoltat cu drept cuvînt toată lumea noastră judeciară, fiind de o gravitate excepţională, am luat copie imediat de pe considerentele cuprinse în hotărîrea germană, crezînd că e de datoria noastră să protestăm cu cea maĭ mare energie în contra uneĭ atare ofense, şi să cerem ca magistratura noastră să fie respectată, macar de străinĭ.

Germania e o ţară amică, se pretinde că facem parte chiar din aceiaşĭ constelaţie internaţională, nu înţelegem ca să se permită judecătorilor eĭ să disprețuiască şi să calomnieze pe colegiĭ lor din Romînia. Suntem convinşĭ din contra, că imediat ce autorităţile înalte ale Imperiuluĭ german, vor afla *această necuviinţă* — ca să nu întrebuinţăm un cuvînt maĭ greŭ — făptuită de către nişte judecătorĭ nedemnĭ sau neconştienţi de isprăvile lor, vom obţine satisfacerea ce se datoreşte numaĭ magistratureĭ, dar şi ţăreĭ.

Dacă d-nul Paladi, care se află din nenorocire in capul justiţieĭ romîne, saŭ d-nul D. Sturdza din cauza tristeĭ însuşire ce o are de a face şi nu de a cere scuze, nu'şĭ vor îndeplini datoria, presa şi de astă-dată va şti să'şĭ o facă pe a eĭ, şi va cere şi va lupta fără răgaz şi fără a cruţa pe nime, orĭ cît de înalt ar fi pus, până cînd ţara va obţine satisfacerea cuvenită.

Ne putem în adevăr ocărĭ cît de reŭ între noĭ, dar am fi un popor cu desevîrşire decăzut, şi de rîsul lumeĭ de am tolera ca străiniĭ să ne ofenseze ast-fel *prin actele lor oficiale.*

Insulta este cu atît maĭ neruşinată cu cît nu conţine de cît o calomnie, căcĭ ne putem făli cu drept cuvînt cu magistratura noastră, care de şi tînără şi adese orĭ atinsă în vîrtejut luptelor noastre politice, a ştiut totuşĭ să deie pilde de demnitate şi de neatîrnare, la care arare orĭ s'aŭ înalţat magistraţiĭ din ţările cele maĭ civilizate, fie chiar din Germania.

Dacă acest adevăr nu a putut pătrunde pînă în îngustimile crierilor judecătorilor din fundul Westfalieĭ, l'ar fi putut afla uşor de la orĭ-care din nenumaraţiĭ agenţĭ diplomaticĭ şi consularĭ ce ĭ-a împănat imperiul german, în toată Romînia, în loc de a-şĭ fi alcătuit convingerea lor după bărfelile unor ovreĭ fugarĭ şi certaţĭ cu instanţele noastre coreţionale.

Publicăm numaĭ considerentele relative la justiţia noastră, şi care se află în sentinţa formulată precum urmează:

„In afacerea penală contra mediculuĭ practic dr. în medicină Óscar Kirschen din Botoşanĭ, Romînia, pentru escrocherie.

Prima cameră penală a tribunaluluĭ regesc din Paderborn în şedinţa din 17 Maĭ 1897, la care aŭ luat parte:
Directorul trib. — Ahleman.
Consilierul jud. — V. Hähling.
Consilierul trib. jud. — Unghewitter.
Jud. — Hüffer.
Asesor jud. — Dr. Hillencamp.
Procuror. — Dr. Hübner.
Referendar ca grefier. — Auffenberg

. . . . . .

Nu e vorbă că justiţia romînă nu se bucură de un bun renume în lumea comercială germană şi că acest răŭ renume nu e fără temeiŭ, rezultă de ex. din depunerea comerciantuluĭ Turman care nicĭ n'a putut găsi un advocat pentru susţinerea intereselor sale în Romînia de şi a făcut cea maĭ mare ofertă întru cît priveşte onorariul.

. . . . . .

De oare-ce tribunalele romîne nu se bucură de un bun renume în lumea comercială întru cît în genere se admite că acolo nu se capăta nicĭ un auz la pretenţiunile sale juste, cea maĭ mare parte a firmelor aŭ renunţat din capul locului la reclamarea pe calea justiţieĭ, comerciantul Salten adresîndu-se consulatuluĭ german, l'aŭ sfătuit că nu poate să facă proces.

. . . . . .

. . . . . .

S'a tradus de către profesorul G. Bumbac, translator imperial regal de pe lîngă tribunalul din Cernăuţĭ.

S'a vizat de către consulul din Cernăuţĭ. Gabin sub No. 83 din 4/16 Fevr. 1896.

Originalul aŭ fost eliberat la 12 Iunie 1897 de către tribunalul din Paderhorn sub No. 1523, d-luĭ advocat G. Block, apărătorul d-luluĭ Kirschen.

Am publicat toate aceste date şi legalizărĭ pentru ca autenticitatea acestuĭ document să nu fie tăgăduită, şi pentru motivul că ambele considerente incriminate **aŭ fost suprimate** din originalul tradus de către ministerul nostru de externe.

Hotărîrea vizată de către consulul nostru din Cernăuţĭ **le conţine însă**, curtea noastră a luat cunoştinţă de dînsele, şi un atare afront nu poate fi reparat prin un tertip demn de d. D. Sturdza.

D. Greceanu.

Demisia d-luĭ Colonel Botez

D. Colonel în retragere Botez, membru în consiliul comunal — cel maĭ corect d'intre fruntaşiĭ liberalĭ 'şĭ a trimis demisia d-luĭ ministru de interne, din această demnitate.

Ni se afirmă — şi vom cauta să publicăm textul demisieĭ în extenso — că termenile cu care e concepută constitue cel maĭ energic şi cel maĭ aspru rechisitor în contra administraţiuneĭ comunale a d-luĭ Ganea şi a acoliţilor seĭ Tacu şi Sindrofie.

Prin urmare toate invinuirile noastre, cum că la primăria oraşuluĭ Iaşĭ se petrec fapte necorecte că s'a făcut un jaf cu averea comuneĭ, că se risipesc baniĭ contribuabililor şi se proteguesc favoriţiĭ, sunt pe deplin confirmate, prin demisia d-luĭ Colonel Botez.

O atare situaţie nu maĭ poate să dureze, grajdurile luĭ Dugiar trebuesc curăţite. Dacă n'ar face-o guvernul şi ministrul de interne — şi suntem convinşĭ că nu — atuncĭ sarcina remîne la alegătorĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Corigenţa. — Se anunţa într'un număr trecut al „Opinieĭ" că membriĭ comisiuniĭ examinătoare a diverselor clase „a şaptea" ar vroi să suprime corigenţa.

Măsura aceasta, deja practicată în şcolile noastre primare, prezintă în aparenţă oare-care seriozitate, dar numaĭ în aparenţă. Ea are marĭ inconveniente cînd e vorba ca să fie aplicată candidaţilor examinaţĭ de comisiunĭ improvizate precum se întîmplă de data asta cu esamenul claseĭ a şaptea a diferitelor şcolĭ publice şi private.

Intru cît-va ea s'ar putea admite la şcolile primare după cum s'a şi admis. Esamenul aci e o simplă formalitate; un an întreg elevul saŭ eleva a putut fi zilnic observată, examinată şi controlată. Momentul emotiv al examenuluĭ anual poate abia cumpăni în judecata profesoruluĭ asupra elevuluĭ — şi de fapt clasificarea e făcută din an.

Cu totul altfeliŭ se petrec lucrurile în cazul unuĭ esamen general depus înaintea uneĭ comisiunĭ care e străină de îndelungata experienţă făcută în tot cursul anuluĭ saŭ anilor asupra aptitudinilor elevuluĭ saŭ eleveĭ. Şi e lesne de întrevăzut dilema ce se pune în cazul uneĭ nereuşite la un singur obiect saŭ chiar la două din numeroasele ce compun programul respectiv al esamenuluĭ. A nevoi pe cine-va să repete clasa pentru că n'a răspuns la două-treĭ întrebărĭ — e greu şi adese-orĭ nedrept. A trece cu vederea nereuşitele parţiale nu e uneorĭ maĭ puţin neplăcut. Şi cea maĭ frequentă urmare e — concesiunea. Ea e şi firească, de altfeliŭ. pentru că îndoiala asupra valoareĭ reale a candidatuluĭ vine în favoarea acestuia, ca şi în justiţie. Fără să maĭ pomenim de elementul celălalt, atît de însemnat şi dînsul — stăruinţa.

Corigenţa are cel puţin avantagiul de a atenuà neajunsurile acestea; ea dă pînă la un punct mijlocul de a se împăca ambele părţĭ beligerante — conştiinţa dascăluluĭ şi... neştiinţa candidatuluĭ.

E una din puţinele instituţiĭ vrednice de menţinut pînă la desfiinţarea actualuluĭ sistem de examene.

EXTERNE

Situaţia generală

La banchetul oferit de „United Club" din Londra lordul Salisbury s'a pronunţat asupra diferitelor chestiunĭ de politică străină, şi între altele asupra actualuluĭ războiu.

„Dintre cele două marĭ puterĭ în luptă — zise el — una e aliată cu Anglia prin legăturĭ de înrudire; cealaltă i-a fost aliată odinioară. Trebuie dar să ne ferim a ne arata preferinţele şi ne vom mărgini a constata că ambiĭ beligeranţĭ se conduc de sentimente de ordin superior".

Venind apoĭ la situaţia generală, primul ministru englez a zis:

„Afară de rezboiul pomenit, perspectiva actuală e frumoasă. Rezboiul în Indiĭ s'a sfîrşit şi cu privire la Niger am încheiat o convenţiune care ne va feri de un conflict serios cu o puternică vecină a noastră — cea maĭ mare şi maĭ cultă din vecinele noastre — cu care doriam să trăim în pace.

Punînd capăt în Sudanul egiptean putereĭ Kalifatuluĭ, vom face omenirii un serviciu maĭ mare de cît i-am făcut prin înţălegerea noastră cu Franţa, în Anglia.

Intru cît priveşte Extremul-orient, nu cred că există vre-o însămnată pricină de temere, vre-o eventualitate de dificultăţĭ între Impăratul Chineĭ şi noĭ. Evident că nu putem avea în China aceeaşĭ influenţă ca şi în Indiĭ orĭ în Egipet; dar în ce priveşte construirea drumurilor de fer, Anglia e favorizată de-o potrivă cu celelalte naţiunĭ. Politica engleză în orient constă în a împiedeca imperiul chinez de a se ruina, a'l aduce pe calea reformelor şi a-ĭ da toată înlesnirea posibilă pentru a-ĭ perfecţiona mijloacele de aparare şi a-ĭ mări bogăţia".

Cu ocazia discursuluĭ citat aci ziarele engleze au dat oare-care sfaturĭ primuluĭ ministru. In genere toate conchid că o politică de energie în China, precum s'a urmat în India şi în Africa.

Afacerea Riga

Corespondenţa specială a „Opinieĭ"

Bîrlad 1898 Iunie 24.

Judecata concetăţeanuluĭ nostru Riga, institutor la şc. N. 3 de băeţĭ, zisă a luĭ *Robu*, a făcut mare sgomot în presa din ţară, şi nu e ziar independent, care să nu vestejască asprimea pedepseĭ cum şi patima pusă în această judecată.

D. Riga e institutor de 21 anĭ; a fost o bucată de vreme institutor în Ploeştĭ, iar acum de 9 anĭ e în Bîrlad. Ca colegĭ la şcoală a avut pe d. Iani Vasiliu zis şi Patriarhul Gheban, acum retras pensionar, şi d. I. Negruzzi, renumitul nostru revizor şcolar, protegiatul luĭ Don Palade din Podenĭ şi adevăratul urmaş a luĭ Popescu Docan, revizor de tristă memorie.

D. Riga cu studiĭ universitare; şi decĭ nu poate fi bănuit cîtuşĭ de cît că nu cunoaşte materia cursuluĭ primar. Toată acuzarea nu s'a referit de cît la *oarecare* negligenţă în serviciŭ şi *neinteresare* de clasă. Cauza şi-aŭ găsit-o în faptul că d. Riga s'ar fi ocupat cu altele străine de şcoală şi anume că scrie la gazeta noastră junimistă *„Junimea"*.

Şi să nu credeţĭ că atmosfera, în care trăieşte Riga n'a influenţat în răŭ asupra judecăţiĭ sale. D-sa a fost hărţuit de uniĭ şi de alţiĭ şi dat fiind temperamentul săŭ expansiv a fost silit să se pună în buza tunuluĭ.

D. St. C. Ioan o nulitate colectivistă, cocoţată la onoarea de inspector secundar, în care n'are nicĭ un rol, s'a făcut coadă de topor patimelor locale şi a trimes la Cîmpulung pentru reptare pe d. Riga. Procedarea inspectoruluĭ a fost desaprobată chiar de ministru şi nu e azĭ om de şcoală cu o leacă de bun simţ să nu vorbească cu dispreţ de incalificabila purtare a luĭ Ştefan C. Ioan.

D. Riga nu s'a dus la Cîmpulung; dar campania surdă contra d-sale n'a încetat. El fiind obiectivul urilor colectiviste, s'a crezut în drept de a viza prin cîteva *siluete* în Junimea pe uniĭ şi pe alţiĭ, din care persoana ilustruluĭ *patriarh Gheban* a fost în primul loc. Toţĭ ceĭ vizaţĭ ca Chenciu, Nicorescu, Popescu etc. etc. aŭ găsit prilejul de a aţîţa pe patriarhul Gheban (Ion Vasiliu) un om retras în toată viaţa, om care n'a căutat pricina nimăruĭ nicĭ o dată, un om care nu ştie de cît drumul de la Boroda acasă şi la şcoală, şi acest om tipul cumpatatuluĭ în viaţă, acum cînd e pensionar şi decĭ şi maĭ cumpătat, să se jăluiască ministeruluĭ de siluetele luĭ Riga.

Focul început, arsura a mers pînă la fine şi azĭ o ştim cu toţiĭ ce fel e.

Toată urzeala se vede. D. Riga a fost acuzat de neglijenţă în serviciŭ şi de raporturĭ duşmănoase cu colegiĭ.

D. I. Vasiliu *(Gheban)* azĭ ie simplu cetăţean, şi decĭ orĭ-ce diferend între cetăţenĭ se judecă pe calea proceselor de presă. Răŭ dar s'a introdus acţiunea la consiliul permanent, şi care e omul cu bun simţ să nu zică, că aicĭ totul a fost pus la cale?

D. Riga e *negligent în serviciŭ.* Intru cît permutarea va îndrepta răul. Şi de notat un lucru. Le-a fost ruşine colectiviştilor de a-l maĭ acuza pe Riga că nu cunoaşte materia, cum a făcut ignobilul St. Ion. De aceea aŭ căutat să aducă mărturia tuturor oamenilor de şcoală: Praja, Meissner, Haliţa, Fîntînaru şi I. Negruţi.

Escludem ca neprobantă inspecţia revizoruluĭ nostru Negruţi, dată fiind ura contra luĭ Riga, Cît de d. Haliţa d-sa de mult nu e în Bîrlad iar cînd a fost ca revizor în Tutova (1890) d. Riga era abia venit în Bîrlad; d-sa a fost apoĭ mutat la Galaţĭ şi decĭ nu l'a cunoscut bine pe Riga.

Singura inspecţie probantă nu poate fi de cît a d-luĭ Meissner. D-sa ca om competent a putut cunoaşte maĭ bine lipsurile didactice ale luĭ Riga. Şi tocmaĭ asupra constatărilor d-luĭ Meissner, care negreşit trebue să fie trecute în registrul de inspecţie, există aprecierĭ deosebite.

Lumea aşteaptă care e adevărul în această chestiune.

Iani.

Jocul istoric şi geografic

Ne pare bine că pe zi ce merge se vede progresul în materie de şcoală. Nu numaĭ supt raportul culturiĭ pedagogice tineretul, ce întră în învăţămînt, ni se arată maĭ bine pregătit, dar şi supt raportul literaturiĭ didactice sîntem în plin progres.

Cărţile de şcoală primară sînt croite pe un plan practic, proponimentele s'au îmbunătăţit; bibliotecele şcolare încep a se înmulţi; literatura şcolară s'a înmulţit; avem azĭ reviste pentru copiĭ, cărţĭ de lectură pentru elevul premiant, pentru absolventul şcoalelor primare; în sfîrşit chiar *literatura de agrement* e în desvoltare.

Parcă n'am greşi, de-am zice, că am întrat într'o fază, cînd toţĭ sîntem duşĭ a crede cum *cartea nu maĭ omoară spiritul.*

Orĭ cît s'ar părea multora că văd lucrurile prea în bine, dar îmĭ vor da dreptate.

Eleviĭ sirguitorĭ vor avea prilejul deacum înainte să transforme în distracţie chiar înşirarea judeţelor cum şi enumerarea domnilor celor maĭ însemnaţĭ. Partea aceasta recreativă, dată cunoştinţelor celor maĭ utile de istorie şi geografie, a îndeplinit'o cu prisos d-niĭ G. D. Vezbianu şi micul M. I. Kogălniceanu.

Am pe biurou 2 soiurĭ de jocurĭ:

1). *Jocul geografic* elaborat de G. D. Vezbianu, aprobat şi premiat de Minister cu 500 leĭ. Acest joc consistă în o placă de carton lungă de 0 m. 35 şi lată de 0.25 pe această faţă de 0 m. p. 0865 e desenată harta Ţărilor Romîne: Temişiana, Crişiana, Maramureş, Transilvania, Bucovina, Basarabia şi Romînia cu toate judeţele,

Fie-care provincie locuită de Romînĭ e tăiată prin dreptul hotarelor ca şi fiecare judeţ din ţară. Sunt dar peste tot 37 secţiunĭ de forma deosebită după hotarul judeţelor şi provinciilor. Harta e colorată roş, galbăn, albastru şi verde.

Procedînd întocmaĭ ca la jocurile fröbiliane, în care micul elev are a face sintesa uneĭ case, a unuĭ pod saŭ a unuĭ obiect, aşa şi aicĭ elevul din clasa a III-a primară va avea prilejul ca avînd împrăştiete cele 37 secţiunĭ să *reconstitue* harta ţărilor romîneştĭ din memorie saŭ după hartă, ce e lipită pe fundul capaculuĭ. Cu prilejul acesta eleviĭ se exercitează în raportul de vecinătate a judeţelor şi simte cu pipăitul şi cu ochiĭ forma deosebită a judeţelor.

Reconstituirea din memorie e cea maĭ folositoare, pentru că ţine vie în memorie nu numaĭ numele judeţelor ci şi formele lor grafice. Prin acest joc s'a făcut un pas în concretisarea cunoştinţelor geografice.

Autorul urmînd pe calea aceasta ne-ar putea da harta Europeĭ şi chiar a celorlalte continente desenîndu-le pe cuburĭ de dimensiunĭ maĭ micĭ. Ceea ce aşteptăm.

2) *Jocul istoric* elaborat de micul M. I. Kogălniceanu, elev în clasa III primară la Botoşanĭ, e o adevărată surprindere pentru noĭ toţĭ.

Potrivit obiectuluĭ atît planul cît şi executarea sînt cu totul deosebite.

Avem în faţă o păreche de cărţĭ de joc, în număr de 76, cuprinzînd fie-care grupă de 4 cărţĭ cîte un personaj din istoria romînă. Sînt în total 19 personaje, pe care le daŭ în seria succesiuneĭ lor cronologice:

Traian, Decebal, Radu Negru, Dragoş Vodă, Alexandru cel Bun, Mircea cel Mare, Vlad Ţepeş, Stefan cel Mare, Bogdan III încrucişatul; Neagoe Basarab, Petru Rareş, Ioan Vodă cel Cumplit, Mihaĭ Viteazul, Mateĭ Basarab. Vasile Lupu, Constantin Brancoveanu, D. Cantemir, Alexandru Ion Cuza, Carol I.

Mecanismul joculuĭ este acesta, cum însuşĭ autorul ne spune.

Adunîndu-se 4 saŭ maĭ mulţĭ eleviĭ se împărţesc cărţile pînă la isprăvirea lor între toţĭ jucătoriĭ. Scopul joculuĭ este de a aduna la acelaşĭ jucător 4 cărţĭ cu acelaşĭ personaj; aceste patru cărţĭ constitue un *quartet* saŭ *un punct.* Jucătoriĭ vor căuta să vază, dacă în cărţile, ce le aŭ în mînă nu aŭ deja 4 cărţĭ cu acelaşĭ personaj; dacă aŭ de-odată, atuncĭ eĭ le pun de-oparte şi numără un punct. Pe urmă îşĭ socotesc cărţile, aşezîndu-le după figurĭ. Jucătorul, care a dat cărţile, cere cel întîiŭ de la *primul seŭ* o carte, cu care crede el că-şĭ va

complecta quartetul. Dacă cel întrebat nu are cartea aceia, el are dreptul de a cere de la *protosul* luĭ şi aşa maĭ departe, pînă ce jucătoriĭ îşĭ complectează quartetele. Cine a format maĭ multe quartete cîştigă.

Pe fie-care carte sînt însemnate cîteva date maĭ însemnate din viaţa aceluĭ domn.

Luăm de pildă doĭ domnĭ:

1) *Radu Negru* 1290—1314, a întemeiat Muntenia;

Fundarea oraşuluĭ Cîmpulung.

Fundarea oraşuluĭ Curtea de Argeş.

Zidirea palatuluĭ domnesc.

Zidirea bisericeĭ sf. Nicolae (Curtea de Argeş).

2) *Dragoş Vodă*. El a descălecat Moldova în 1288.

1288. Fundarea Bucovineĭ şi a Suceveĭ.

Molda, cătelul înecîndu-se, a dat numele Moldoveĭ.

Zimbrul pus ca marcă a Moldoveĭ.

Omorîrea zimbruluĭ.

Gh. Ghibănescu.

NOSTALGIE

La larg!... frumoasă blondă vină
Pe 'ntinsul măreĭ mlădios...
Şi nostalgia de frumos,
De sferĭ senine,... 'mi-o alină!...
Printr'un pustiu adînc de ape
Să rătăcim, fugind de maluri
In sbor, spre alte idealurĭ!...
Din mînă cîrma să ne scape
Iar dragostea să ne-o ascundă
Al valurilor joc selbatic
Şi 'mbrăţoşindu-ne extatic
Să lunecăm din undă 'n undă!

M. Codreanu.

Ştiinţi-Litere-Arte

Aerul după ultimele descoperirĭ e compus din următoarele elemente: *oxigen, azot, argon, cripton, neon* şi *metargon*.

*

In posesiunea unuĭ colaborator al nostru e un manuscript al unuĭ Dicţionar Franceso-Român din 1819. Manuscriptul e necomplect, cuprinde literile A. B şi jumatate din litera C. Filele păstrate (peste 100) sînt scrise de la 1 Ianuar 1819 până la 30 Sept. acelaş an. Acum cînd se vorbeşte numaĭ de dicţionare ar fi interesant de studiat chipul traducereĭ din acest dicţionar, anterior mult dicţionaruluĭ Poenariu din 1837. Traducătorul e Moldovan, căcĭ s'a găsit în biblioteca unuĭ cunoscut buchinist din bătrînii boerĭ.

*

La Londra există — după ultima comunicaţie a societăţii inginerilor — un-spre-zece importante companii de electricitate şi cincĭ de maĭ puţină importanţă. Metoda de distribuţie cea maĭ întrebuinţată constă în transmisiunea curenţilor cu mare presiune prin ajutorul unor cabluri izolate.

*

Cu privire la *mameluciĭ* de care se vorbea în articolul prim al „Opinieĭ" de ierĭ, găsim în *Le Temps* de ierĭ o telegramă în care se vorbeşte de majoritatea *mameluciloр* guvernamentalĭ. Cuvîntul dară nu e cunoscut numaĭ în ţara d-luĭ Fleva.

*

In cursul războiuluĭ spano-american baloanele aŭ avut o întrebuinţare mare precum era şi de aşteptat. Cubul celor două maĭ marĭ era de 524 metri cubĭ.

*

D. H. Glucksman, intern la Caritatea, şi-a susţinut aseară cu deosebit succes teza de doctorat în medicină tratînd despre „Sarcomatoză viscerală abdominală la copiĭ." Lucrarea e dedicată princeseĭ *Aglae Moruz*.

*

Admiratoriĭ geniuluĭ literar al luĭ Chateaubriand au serbat zilele acestea la Paris a cincĭ zecea aniversare a morţiĭ luĭ. Cu această ocazie s'a descoperit un exemplar din marea operă: *Le génie du Christianisme* adnotată de însuşĭ nobilul poiet. Din notele acelea Chateaubriand se manifestă ca... ateŭ.

*

Din Budapesta se anunţă că ex. princesa de Chimay, soţia fericituluĭ lăutar ţigan Rigo, a dat naştere unuĭ băiat cu numele de Franz-Ioseph Rigo.

Se anunţă că după cîtvă timp foasta princesă va da la expoziţie o serie de concerte cu concursul lăutarilor conduşĭ de Rigo.

*

Din sorginte sigură aflăm că d-l Profesor D-r Babeş a înaintat comisiuneĭ generale al serviciuluĭ Sanitar, un raport avantagios asupra aparatelor antiseptic system „Guasco". Raportul va apăre în Buletinul Direcţiuneĭ Generale al serviciuluĭ sanitar.

*

In editura magazinuluĭ conservatoruluĭ aŭ apărut: *Danse roumain* şi *Sub teiŭ*, ambele de *Vasile Borteanu*.

*

Societatea de medicĭ şi naturalişti sub preşidenţia d-luĭ dr. G. Bogdan a hotărît facerea unuĭ bust regretatuluĭ dr. Russ.

Bustul se va instala în locul societăţiĭ.

Corespondenţa de la Băile Slănic

Pînă azĭ au reţinut camere la Hotelurile Epitropieĭ şi pe la Vilele particulare următoarele persoane — din cariĭ uniĭ aŭ sosit deja, iar alţiĭ vor veni cel maĭ tîrziŭ pînă la 1 Iulie:

Din Bucureştĭ: Stefan Neiu, Michel Văcărescu, Rădulescu-Niger, Locot. Bacaloglu, dr. Andriescu, Cleopatra Panaitescu, dr. Obreja, dr. Clement, Colonel Ghirghiu, A. Gafencu, d-na Kiriţescu, Anton Carp, V. Geanolu, d-na Voriaş, Const. Gherasi, N. Docan, Brezeanu, R. Odobescu, N. Rîmniceanu, C. G. Costa—Foru.

Din Iaşĭ: d-na Codrescu, Sandu Răşcanu, Arthur Sion, Gh. Dimachi, D-na V. Manoliu, d-na dr. Pastia, Al. Nanu, Teohar Antonescu, Gh. Bou, Gh. Zaharia, Al. Teodoranu, dr. Cosmovicĭ, Eugeniu Donicĭ, G. Em. Bogdan, Capt. Fărcăşanu, C. Grigoriu, Lefter—Dimitrescu, Gh. Mărzescu, C. Penescu, Nicu Gane, C. P. Constantiniu, Gh. Irimescu, Dim. Cheorghiu, Gr. N. Macri, Calipso Panopol, dr. Russ, George A. Scorţescu, Giers consulul Rusieĭ şi Gh. Buzescu.

Gh. Cosmovicĭ T. Neamţ, dr. Serfioti, d. Constantiniu, General Pencovicĭ din Galaţĭ, Miluţă Manoliu din Dorohoi, M. Plesnilă, dr. Pallade, A. Demetriade, N. Basarabeanu din Brăila; Gh. Sion-Gbereĭ, A. Livezeanu din Bacău; Cap. Cerkez din Botoşanĭ; Gh. Vidra, Ion Lupu din Bîrlad; C. Vidraşcu din Tecucĭ, şi Gr. Alexandrescu şi Călinescu magistraţĭ din Focşanĭ.

Cazinul Regal şi Parcul, feeric iluminat cu electricitate în fie-care sară.

Reprezentaţiile de la Teatrul Cazinuluĭ continuă regulat. Trupa Franceză de Varietăţĭ şi operetă franceză amuzează publicul.

Hotelurile Cerbu şi Puf ocupate complect; maĭ sunt puţine camere la Cehan Racoviţă şi la Zimbru şi maĭ multe prin Vilele particulare.

Conresp.

Slănic 24 Iunie 1898.

Producţia Conservatoruluĭ

Ceva maĭ puţin încărcat, dar şi de astă dată abundent şi variat — programul producţiuniĭ anuale a Conservatoriuluĭ a atras în vechea sală a teatruluĭ Sidoli un public numeros şi—iubitor de artă, fără îndoială. S'ar putea zice că şi Conservatoriul, îşĭ are oare-cum clientela sa aparte, publicul fidel care în toţĭ aniĭ urmăreşte programul instituţieĭ.

O privire ceva maĭ detailată asupra programuluĭ, după notele unuĭ *specialist*:

Uverтura de Mendelsohn, executată de orchestra de profesorĭ şi elevĭ sub direcţia d-luĭ Caudella a fost perfectă nuanţarea foarte exactă.

Un instrument noŭ a apărut pe scenă spre marea mulţămirc a iubitorilor de artă: *Siciliana* de Mascagni şi Eulenburg executată din *fagot* de tînărul *I Baston*. Partea a doua nefiind acomodată pentru fagot, n'a fost executată, Putem prezice succese strălucite d-luĭ *Stupcan*, voace admirabilă de bas.

D. *Soloviu* a făcut mult progres, judecînd după Adagio şi Tarentela de Cavallini pentru clarinet. In variaţie—a dovedit oare-care egalitate în tecnica degetelor.

D-ra *Saphir* pare a fi foarte silitoare „Polonaise" de Chopin ar trebui executată pe cît posibil după gustul autoruluĭ. Aşa, efectulpoloneseĭ acompaniată de orchestră ar fi fost maĭ superior decît cu un al doilea piano.

Aria valaha—binişor executată de d. H. Loebell.

D-ra Caudella a executat cu multă technică şi claritate concertul Chopin.

Rode Adagio şi Final din concertul al 7-lea pentru violină. Dl Budală a eexecutat f. curat această piesă, adecă intonaţiunea a fost f. exactă.

Bouzon „En Ardennes" pastorală pentru Oboe. Dl Gheorghiu a fost bine. Dacă însă o singură dată frumoasa interpretare a fost întreruptă de un sunet desplăcut nu-ĭ o putem reproşa, Oboe fiind un instrument foarte capricios şi execuţiunea suferă la căldură.

Gounod „Faust" aria bijuteriilor a fost cîntată de d-ra O. Mihailescu. D-sa ca în totdeauna aşa şi de astă dată a cucerit aplause unanime şi bine meritate.

Chopin. Polonaise ap. 22 a fost esecută de d-ra Natalia Dogar cu multă precisiune ppricepere. D-ra Dogaru are deosebit talent muzical şi ar fi păcat să se oprească aci.

Rossini Duet din Semiramida a fost foarte drăgălaş cîntat de d-rele Arghiropolo şi Mihailescu. Vocile acestor două domnişoare să împacă foarte bine între ele şi rezultatul a fost ideal de armonios.

Bériot melodie variată executată de toţĭ eleviĭ claseĭ de vioară a închéiat în mod plăcut producţia musicală pe de o parte de oare-ce a încîntat tot publicul.

Incheind menţionăm că orchestra conservatoruluĭ a fost onorată prin concursul artistic al d-luĭ Dimitrescu profesor de Cello din conservatoriul de Bucureştĭ. Acest eminent artist-profesor aĭ d-lor Dinicu şi Bursuc a dat concursul d-sale din gentileţă faţă cu d-l Caudella de care a fost invitat; neputînd refusa, a renunţat de a lua parte la producţiunea conservatoriuluĭ din Bucureştĭ.

INFORMAŢII

—

Abonamente de Vilegiatura

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administraţia „Opinieĭ" primeşte abonamente pentru 15 zile şi o lună.

IN ŢARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Lei 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la ţară pot trimete sumele respective în mărcĭ poştale.

— —

Privitor la cele publicate în ziarul nostru reproducem după Monitorul Oficial No. 65 din 24 Iunie 1898 revocarea aprobăreĭ ce ministerul dăduse cărţilor d-lor Şaraga, din causă că şi pe acesta îl induse în eroare:

Fraţiĭ Şaraga, librarĭ-editorĭ în Iaşĭ, aŭ pus în vînzare o carte intitulată *Cartea şcolaruluĭ premiat*, care afirmă că a fost aprobată de ministerul de instrucţiune publică şi culte, ca carte pentru premiĭ, cu oficia No. 32.809 din 9 Iunie 1898.

Această afirmare a zişilor librarĭ-editorĭ este neexactă: oficia No. 32.809 se referă la cărţile publicate de fraţiĭ Şaraga sub numele de *biblioteca şi colecţia Şaraga*, iar nu la *cartea şcolaruluĭ premiat*, care nu face parte din acea colecţie.

Este însă exact că Fraţiĭ Şaraga aŭ încercat să capete aprobarea pentru acea carte, prin o adevarată fraudă. Eĭ aŭ luat o carte veche, scoasă din circulaţie, căreea aprobarea ministeruluĭ îĭ fusese retrasă de maĭ multă vreme, anume *Cartea de lectură* a d-luĭ Puiu, şi 'ĭ a schimbat coperta, înlocuind'o cu aceea de *Cartea şcolaruluĭ premiat, lucrată de o asociaţie de profesorĭ şi institutorĭ* şi aŭ strecurat'o printre altele, pentru carĭ cereaŭ aprobarea ca carte pentru premiĭ.

In aceste imprejurărĭ, ar fi fost foarte uşor a se comite o scăpare din vedere, şi a se da aprobarea uneĭ cărţĭ căreea nu de mult se refusase aprobarea.

Aceasta constituind din partea fraţilor Şaraga o încercare de fraudă, care merită să fie pedepsită.

Ministerul face cunoscut că nu numaĭ *cartea şcolaruluĭ premiat* a fraţilor Şaraga nu este aprobată de minister ca carte de premiŭ, dar, din contra, invită pe toate autorităţile carĭ sunt chemate a procura cărţile de premiĭ să excludă în mod absolut acea carte din listele lor.

Tot-d'o-dată, spre a se curma pe viitor posibilitatea pentru zişiĭ fraţĭ de a maĭ comite o nouă încercare de a surprinde buna credinţă a ministeruluĭ, se revoacă ordinul circular No. 32.809 din 15 Iunie 1898, în partea luĭ prin care se recomandă ca cărţĭ de premiĭ acele din colecţiunea şi biblioteca Şaraga, şi se va pune la dosar petiţia acelor fraţĭ, prin care cer ca cărţile lor să fie trecute în lista de donaţie a bibliotecilor rurale.

Toate acestea, fără prejudiciul celoralte măsurĭ ce va maĭ crede de cuviinţă ministerul a lua, pentru a se pune pe viitor la adăpostul altor încercărĭ de felul celeĭ a fraţilor Şaraga.

No. 36,181. 1898, Iunie 23.

N.B. A nu se confunda dar Cartea Şcolaruluĭ premiat a d-lor Fraţĭ Şaraga cu **Cartea Premiantuluĭ şi a Şcolaruluĭ în vacanţă,** *de d-niĭ C. Manoilescu, C. Zaharia şi V. Munteanu din Editura Librărieĭ Nouă Iliescu & Grossu din Iaşĭ, care este aprobată de Onor. Minister cu No. 29754 din 8 Iunie 1898.*

— —

Consiliul de reformă chemat a se pronunţa asupra casuluĭ coloneluluĭ Christodorescu, din artilerie, a opinat să i se acorde numituluĭ ofiţer superior un congediŭ de 6 lunĭ pentru căutarea sănătăţeĭ.

La expirarea acestuĭ termen, colonelul va fi trimis din noŭ înaintea consiliuluĭ de reformă, care va avea să hotărască, dacă maĭ poate servi în cadrele armateĭ.

— —

Se afirmă prin unele cercurĭ că venirea în ţară a d-luĭ de Podbielsky, secretarul de Stat la oficiul poştelor germane, ar avea, intre altele, şi scopul de a se lua o hotărîre, în înţelegere cu Curtea noastră regală, asupra viziteĭ pe care e vorba s'o facă Suveranilor noştri M. S. Impăratul Wilhelm al Germanieĭ după întoarcerea Sa din Ierusalim.

— —

Comitetul instituit pentru ridicarea unuĭ monument luĭ Mihail Kogălniceanu, este convocat a se întruni astă sară la oarele 8 jum. în localul Universităţeĭ

— —

Mîne la oarele 9 a. m. se face împărţirea premiilor la şcoala Normală „Vasile Lupu."

— —

Cum sunt încasate veniturile comuniĭ

Intre veniturile comunale se prevede în budget Soldeanua şi amenzile judecătoreştĭ, în care scop fie-care judecătorie trimite la finele fie-căreĭ lunĭ un tablou amănunţit de toate persoanele condemnate la amenzĭ în folosul comuneĭ.

Bine înţăles că comuna avînd un serviciu special de percepţie, trimite acele tablourĭ spre a dispune încasarea amenzilor.

Agenţiĭ de urmărire iau listele şi pornesc prin dispărţirĭ fără a se interesa de loc şi după vre-o lună încep a face *acte de insolvabilitate sau dispariţiune şi chiar pe uniĭ morţĭ*, le dau comisiilor respective care le aprobă şi în urmă comuna se scade din registru de debit al percepţieĭ.

Permis să ne fie a arata şefuluĭ perceptor comunal cîte-va persoane care sunt date de agenţiĭ secţieĭ I ca insolvabile şi în realitate sunt solvabile.

I. S. Halpern din strada Moţoc, agentul îl pune dispărut pe cîtă vreme el domiciliază tot în acea stradă ba încă face şi comerţ.

Ion Leahu, Gheorghe Vasiliu, Florea Vasile şi Mihaĭ Popovsky, sunt daţĭ ca insolvabilĭ de agent, pe cîtă vreme eĭ se află ca conductorĭ la cotiugarele luĭ Simka Avram din secţia I strada Zugravilor No. 55.

Petru Halipiu a fost dat ca dispărut. Cu acesta este un caz foarte ciudat, el a fost condamnat la închisoare şi amendă de 20 leĭ în folosul comuneĭ. Judecătoria ocoluluĭ I a emis mandatul de arestare şi intervenind Prefectura poliţieĭ capitaleĭ individul a fost arestat şi ca probă e respunsul trimis de Prefectura Capitaleĭ, către Prefectura de poliţie din localitate. Ştia percepţia comuneĭ că Petru Halipiu este portar la băile Eforieĭ din Capitală plătit cu 60 leĭ lunar, şi decĭ percepţia comunală trebuia să se adreseze celeĭ din Bucureştĭ a încasa acea amendă iar nu să se mulţumească a-l declara dispărut.

D-na Anastasia Ionescu din secţia I strada Bădărău No. 26 agentul o declară ca insolvabilă şi ea este pensionară a C. F. R. pe urma soţuluĭ eĭ.

Avram Iţic Rosenbaum este dat urmărireĭ din 1897 iar agentul îl păsueşte pînă la 1898 cînd evreul moare şi atuncea îl scade. Se ştie că pe urma luĭ Rosenbaum a rămas o avere frumoasă.

Iată decĭ cîte-va persoane care pot fi urmărite şi agenţiĭ ştiind că administraţia comunală nu exercită un control serios asupra încasărilor, de oare-ce biuroul de control este compus aproape tot din persoane care nu prea înţaleg misiunea lor. Judecătoriĭ precum se ştie sunt obligaţĭ a le converti în închisoare şi emiţînd mandate de arestare în cît poliţia trebue să îndeplinească şi rolul de agent de poliţie.

— —

Din cancelaria Inspectoratuluĭ general primar s'a trimes ordine circulare la toţĭ învăţătoriĭ şi institutoriĭ din ţară pentru a înainta Cancelarieĭ Inspectoratuluĭ în termen de 15 zile, toate lămuririle cu referinţĭ la *statul personal*, odată cu actele în original, care după ce se vor controla cu datele aflătoare în minister, se vor restitui celor ia drept.

— —

D. Dimitrie Mantu Daraban din Iaşĭ, s. I strada Gareĭ No. 2, în sara de 20 Iunie s'a presentat la oficiul poştal din Gara Iaşĭ unde a dat o scrisoare recomandată conţinînd în ea un act de valoare pe adresa soţieĭ sale Eugenia D. Mantu Daraban la Bîrlad.—Cînd a fost predată scrisoarea d-neĭ Daraban la Bîrlad, a găsit'o deschisă şi lipsind actul de valoare din ea.

— —

Pe ziua de azĭ noiĭ asociaţĭ aĭ Institutelor Unite, iaŭ în primire toată averea institutuluĭ, urmînd a se declara datorĭ către vechea asociaţie de venitul imobiluluĭ, a mobilieruluĭ şi a materialuluĭ didactic.

— —

Duminică dimineaţa la oarele 8, va fi inspecţia generală la şcoala militară, făcută de d-l General Iarca. Direcţiunea şcoleĭ a vestit în acest scop tot corpul didactic civil şi militar să fie în mare ţinută.

Tot în vederea acesteĭ inspecţiunĭ mîne sară va fi o conferinţă plenară in cancelaria şcoaleĭ, pentru a grăbi cu încheerea situaţiunilor şcolare. Tot în această vedere aŭ fost avansate cu o zi toate examenele din zilele din urmă.

— —

Comisiunea rînduită de Minister pentru examinarea candidaţilor la şcoalele militare, s'a modificat precum urmează:

D. General Macarovicĭ preşedinte în locul d-luĭ Colonel Cica.

D. Suţu profesor Craiova în locul d-luĭ Pretorian, plecat la băĭ.

Ceilalţĭ treĭ membri rămîn cum aŭ fost anunţaţĭ şi anume: d-niĭ Col. Alexandrescu, loc. col. Marcu Craiova şi Petru Cujbă, profesor Iaşĭ.

— —

Inspecţiile generale a ofiţerilor în rezervă au fost amînate pe mîne, de oare ce d. general Iarca, comandantul corpuluĭ al IV de armată, nu se află în Iaşĭ, fiind la Fălticenĭ în inspecţie.

— —

Festivitatea din Suceava

— Impresiĭ —

Miercurĭ în 24 a. c. a avut loc în Suceava (Bucovina) sărbarea organisată de Reuniunea femeilor romîne pentru ajutorarea fetelor sărace. La această sărbare, după cum ştiu cetitoriĭ noştri, a dat concursul uine-voitor şi corul mitropolitan din laşĭ de sub conducerea d-luĭ G. Muzicescu.

Corul a fost întîmpinat la Burdujenĭ de o delegaţiune a comitetuluĭ organisator, unde i se pregătise şi un dejun copios, într'o vastă sală a restaurantuluĭ de la gară. La acest dejun s'au ţinut discursurĭ de bună primire, de mulţumirĭ etc. De altfel D. Muzicescu nu vrea să lase o ocasiune pentru a nu-şĭ arăta şi bogata eloquenţă, aşa de bogată că *unele efusiunĭ devin chiar de prisos. Discursurile au şi ele notele lor, care nu se potrivesc cu cele de la conservator şi d. Muzicescu ca* **măestru** *trebuie să ştie că o notă cînd este cîntată falş, strică..... armonia.*

De aici coriştiĭ aŭ fost conduşĭ cu trăsurile până în Suceava, unde aŭ fost înquartiraţĭ parte pe la familiĭ, de oare ce otelurile eraŭ pline din cauza mareĭ afluenţe de lume ce venise şi pentru sărbătuarea Sf. Ioan care coincida. Societatea romînă ţinuse însă să facă coruluĭ o primire cît se poate de călduroasă.

Consertul se arangease pentru oarele 8 sara într'o grădină mare a liceuluĭ romîn. Deşi o ploaie deasă şi abundentă care a ţinut până aproape de concert, cauzase un mare inconveniet, totuşi concertul a trebuit să se ţină în grădină. de oare ce afluenţa populaţiuneĭ din împrejurimĭ şi a eliteĭ romîne, din toate centrele Bucovineĭ, era aşa de mare, că nicĭ vasta grădină n'a maĭ putut să o cuprindă.

Sărbarea era de un caracter pur filantropic, şi toţĭ rominiĭ aŭ alergaĭ să-şĭ dea tributul lor. Reuniunile femeilor romîne sunt întinse în toată Bucovina, până şi în sate. şi graţie acesteĭ iniţiative puternice, rominismul şi-a luat un avînt puternic de desvoltare naţională. Femeia dă concursul săŭ preţios în orĭ ce acţiunĭ de interes naţional. Ea nu numaĭ că mîngîie şi ajută pe cel nenorocit, dar şi inspiră şi îndeamnă la acţiunĭ rodnice. Acest exemplu de solidaritate virtuoasă, l'am putut privi cu admiraţiune.

Concertul era aşteptat cu nerăbdare, de oare ce programul anunţa o serie de cîntece populare, cînţecele uneĭ mame comune care duceaŭ pe undele melodiilor lor duioase, isvorul nesecat de iubire şi simţire. In elan fără hotare ele veneau să lege *simţire* cu *simţire*.

Arangeamentul acestor cîntece pe corurĭ este un merit necontestat al d-luĭ Muzicescu, şi meritul va fi cu atît maĭ mare cu cît li se va păsta caracterul lor original, pur naţional.

Aceste cîntece (vorbim numaĭ de ele căcĭ cu muzica clasică, sau de altă natură este deprinsă urechia Bucovinenilor) au deşteptat un entusiasm nedescris. Fie-care a trebuit să fie repetat de 3 şi de 4 orĭ.

Entusiasmul a fost atît de mare, că un domn răpit de extas, a sărit pe podişul coruluĭ adresindu-se d-luĭ Muzicescu «Ah! *Asta-ĭ prea mult*» (bine înţeles, *farmec*).

Concertul a continuat cu acest farmec ce nu se poate descrie, până după orele 12 din noapte, şi ar fi continuat până în ziuă, dacă ar fi avut părţĭ intermediare care să ajute corul pentru a nu se prea obosi.

După concert a urmat o veselă petrecere, cu danţ, care a ţinut până în ziuă. La orele 4 dimineaţă, coriştiĭ s'aŭ retras din mijlocul societăţeĭ sucevene, ducînd cu dînşiĭ impresiunile cele maĭ adîncĭ de îmbrăţişarea caldă cu care aŭ fost trataţĭ.

O delegaţiune compusă din profesoriĭ: Rever, părintele Marian, Popovicĭ şi Bumbac, i-aŭ recondus cu trăsurile până la Burdujenĭ, de unde s'aŭ despărţit strîngîndu-şĭ mînile cu o frăţească afecţiune.

Un singur lucru avem de observat cu această ocasiune, că presa romînă de şi invitată la această festivitate de însăşĭ d. Muzicescu, n'a prea avut locul eĭ cuvenit, şi trebuia să înregistrăm faptul cu destul regret. D. Muzicescu a crezut că este destul ca reprezentanţiĭ preseĭ să se ţină numaĭ în cercul coriştilor; a uitat că misiunea eĭ se întindea şi maĭ departe de cît o simplă dare de samă numaĭ asupra coruluĭ. Pentru viitor vom şti să ne alegem locul independent de d-sa.

Vicentiu

— —

Femeeea Anica Gheorghe Radu din comuna Paşcanĭ, pe cînd se afla erĭ într'o căruţă, calul luă vînt. Femeia vroind să sară jos din căruţă a căzut fracturîndu-şĭ un picior. Nenorocita a fost dusă la Spitalul Sf. Spiridon.

— —

Evreul Moise Merla din strada Bulargă, mergînd calare prin mahalaua Lăutarĭ a calcat pe copilul Şulem a luĭ Iosub Şor, făcîndu-ĭ maĭ multe leziunĭ pe corp şi la cap. Copilul a fost dus la spitalul Israilit unde a fost bandajat.

— —

In zilele de la 25—30 Iunie vor avea loc examenele de fine de an de la şcoala de încălţăminte Gh. Caracaş. In acelaş timp lucrările elevilor vor fi expuse şi afară de cele comandate, restul vor fi vîndute cu preţul costuluĭ.

Cota oficială

Galați, 25 Iunie 1898.

Grîŭ 3000 hect. 69500 kilo 9.50 magazie. Cinquantin 5000 hect. 80 kilo leĭ 6 b. 90 magasie. Porumb 12000 hect. 79 kilo leĭ 6 banĭ 09 șlep.

Concertul „Corului Metropolitan" la Suceava

Am publicat la timp atît scrisoarea academicianului preot *Marian* din Suceava, adresată d-luĭ *G. Muzicescu*. Primirea a fost în adevăr călduroasă și cordială, precum se prevedea din acea scrisoare, a fost o primire frățească.

In dimineața zileĭ de 24 curent cu trenul de 7 oare corul metropolitan din localitate compus din 46 persoane dintre care 26 barbați și 20 dame și domnișoare, însoțit de d. G. Muzicescu, a plecat din Iași la Suceava. Ajunșĭ la orele 11 și treĭ sferturĭ a. m. în gara Burdujenĭ, corul a fost întîmpinat de către părintele Marian și Euseni Popovicĭ profesorul gimnaziuluĭ din Suceava, ca delegațĭ din partea comitetuluĭ damelor romîne din Suceava, urîndu-le bună venire și unde s'a servit în restaurantul găreĭ un dejun pentru toțĭ. In timpul dejunuluĭ d. Muzicescu a ridicat un tuast preotuluĭ Marian și profesoruluĭ Popovicĭ, arătîndu-le că corul este plin de mîndrie că a fost chemat a da și eĭ ca romînĭ, fraților bucovenenĭ, concursul lor la serbarea populară organizată în scop cu totul filantropic.

Părintele Marian și profesorul Popovicĭ a mulțămit atît d-luĭ Muzicescu cît și întreguluĭ cor pentru concursul ce s'aŭ oferit a le da și să nu uite nicĭ odată că și eĭ aŭ aceeași dorință și simțire ca și Romînii din țara lor.

Indată după terminarea dejunuluĭ în curtea gareĭ eraŭ 21 trăsurĭ a doĭ caĭ, în care aŭ fost suițĭ toțĭ și conduși de preot și profesor a plecat spre Suceava.

La orele 3 p. m. toțĭ aŭ ajuns în Suceava și aŭ fost încartiraților pe la diferite familiĭ romîne.

La orele 6 p. m. s'a servit coruluĭ masa în grădina școaleĭ romîne unde era organizată serbarea. In timpul meseĭ d-na Elena Marian soția preotuluĭ Marian și damă din comitet a ridicat un tuast în numele comitetuluĭ d-luĭ G. Muzicescu și coruluĭ rugîndu-ĭ a pastra totdeauna dragostea frățească între eĭ și sinceritatea causeĭ ce urmăresc.

D. Muzicescu a răspuns d-neĭ Marian prin cîteva cuvinte bine simțite.

La oarele 8 p. m. lumea a început a se aduna în grădină care era frumos împodobită cu steagurĭ și lampioane, avînd în partea dreaptă un altar în care era așezată figura M. S. Impăratuluĭ Francisc Ioseph lucrate pe pînză în culorĭ și luminate de lămpĭ ceea ce dădea un aspect foarte măreț acesteĭ serbărĭ.

Intre steagurile cu care s'a ornat grădina cît și pe scenă se afla și tricolorul romîn. La orele 8 și un sfert s'a început concertul. Bărbațiĭ în haine negre, iar doamnele și domnișoarele în rochiĭ albe, alcătuiaŭ un grup superb pe scena improvizată.

Ordinea concertuluĭ s'a urmat după cum se vede din programul aci publicat.

PARTEA I

1. *Cu tărie înainte.* Imn. Poesia de N. Volenti. Musica de G. Musicescu.
2. Cîntecul luĭ Stefan-Vodă. Poesie populară. Musica de G. Musicescu.
3. Copiĭ aĭ patrieĭ iubite. Imn. Poesia de Naum. Musica de G. Musicescu.
4. Stejarul și Cornul. Poesie populară. Musica de G. Musicescu.
5. Marș împărătesc. Poesia de Scipione Bădescu. Musica de G. Musicescu.

PAPTEA II

6. Imnul vînătorilor. Poesia de D. Olănescu. Musica de G. Musicescu.
7. Declarația. Fuga. Consecințele. Musica de F. Mendelsohn.
8. Al vînătoriuluĭ bun remas (cor de barbați
9. Somnoroase păsărele (cor de barbați
(Musica de F. Mendelsohn.
(Musica de Flondor.

PARTEA III

10. Doina. Poesia de Vioara Magda. Musica de G. Musicescu.
11. Baba și moșneagu
12. Nevasta, care iubește
13. Dor, dorule
14. Stîncuța
15. Ileana
16. Dis-a badea c'a veni

(Cîntece populare, armonisate de G. Musicescu.)

Corul a executat întreg programul cu mare preciziune și armonisare curată, și remarcăm «*Solurile*» din cîntecul «somnoroase păsărele» esecutat de d. *Dumitriu* bariton și din «Dor, dorule» executat de d-șoara *Agripina Ionescu* soprană au atras atențiunea întreguluĭ public asistent.

S'au maĭ distins, tenoriĭ *Balmez, Burghelea, Alexandrescu, și Baston*, maĭ cu osebire *Burghelea* în părțile de piano, dintre baritonĭ d-niĭ *Dimitriu* și *Patrașcu*.

*

La oarele 11 și treĭ sferturĭ p. m. concertul s'a sfîrșit, după care s'a jucat *hora* aproape de toțĭ spectatoriĭ și persoanele coruluĭ. Semnalul de începerea dansuluĭ a fost dat de d. *Theofil Lupu* Dr. în medicină din Suceava. Entuziasmul sincer cuprinse de opotrivă pe toțĭ și un simțimînt de patriotism îmbinat cu mulțumire artistică se traducea în veselia generală.

Intre persoanele ce au asistat la acest concert,—aplaudat fără îndoială de aproape 2000 persoane—am putut observa pe doamnele *Elena D. Popovicĭ, Agripina Onciul, Elena Lupu Maria Mitchevicĭ și Sofia Stefanovicĭ*, toate d-ne din comitet.

Domniĭ: Baron Vasilco deputatul Bucovineĭ, Consilierul Onciul, Coc, Lupu și Isacescul, Dr. Iancu cavaler de Flondor, Tudor cavaler de Flondor, Arhimandritul Ciuntuleag din Suceava și Cozub de la Monastirea Putna, Arhiereul Conon Arămescu cu Diaconiĭ Simionescu și Ioan Iliescu, Victor Dogaru, Dr. Jac Lebell, Leon Ghica, Jan Nedelcu, Capit. Mavrodi, Cananău din Botoșanĭ, familiile Butnărescu, Turtureanu, Galin, dr. Cristel, Tabacari, profesor Ilițchi, Grigorovicĭ, Cercavsky, Marcu și Patrașcu, Petrescu, Isăcescul consilier, Calancea, Teleman, Bumbac, Silesky, dl Deloges primarul Suceveĭ, Comisar Bumbac, Hindey jurist, dr. Valerian Branișteredactor ziaruluĭ «Patria" din Cernăuțĭ, Popaduc profesor Rădăuțĭ, familia Stefanovicĭ din Cernăuțĭ. dr. Grigorcea, dr. Avocat Luța Dr. Med. Theofil Lupu, Mandicefsky, Maior Cavaler de Grecul, Teleaga profesor, Adjunct Galin, Bălușescul, Negruș Președintele Tribunaluluĭ, Eremovicĭ proprietar, Munteanu profesor, Capitan Duzinkevicĭ Capul Districtuluĭ, Dr. Iacobovicĭ, d. Cavaler de Zota și d. Cavaler Grigorcea precum și altă lume din împrejurimĭ ca Cîmpu Lung, Cernăuțĭ și alte localitățĭ.

*

La oarele 1 jum din noapte s'a terminat dansul și s'a servit un mic supeŭ la care au luat cuvîntul d. Branișteș representantul ziaruluĭ *Patria* urînd o legătură frățască între toțĭ Romîniĭ și cu toțiĭ au întonat cîntecul «**Latina gintă e Regină**», iar dl Berar a respuns d-luĭ Branișteș că se unește în totul cu părerile D-sale dar speră că legăturile de frăție încheiate între Romînĭ ca fraților acum să nu se poată desface și propune a se cînta de toțĭ hora «**Haĭ să dăm mînă cu mînă**» dupăucare s'a cîntat și încins hora, fiind jucată aproape de 400 persoane și condusă de d. dr. Lupu.

Serbarea aceasta s'a terminat la oarele 3 p. m. cînd toțĭ s'aŭ retras pe la locuințele lor păstrînd o scumpă suvenire a acesteĭ serbărĭ între «Romînĭ» iar la oarele 4 a. m. tot corul a fost din nou condus de părintele Marian și profesorul Popovicĭ în birjĭ de la Suceava la gara Burdujenĭ unde s'a luat rămas bun, fie-care urînd «la revedere!» Am putut afla aproape ca sigur că în curînd o societate de dame romîne din Cernăuțĭ va ruga pe d. Muzicescu să dea concursul d-sale și la serbarea populară ce-și propun a o da în Cernăuțĭ.

Nu putem din parte-ne de cît să felicităm pe d. Muzicescu și întreg corul mitropolitan, de concursul ce l'aŭ dat fraților noștri Bucovinenĭ și nu ne îndoim că în tot deauna va respunde la apelul fraților noștri și va înlesni scopurile de bine facere pentru copiiĭ lipsițĭ de mijloace.

G. P. C.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

Viena 25 Iunie.

Din New-York se depeșează că amiralul Cervera, prizonier la americanĭ, a declarat în cursul uneĭ convorbirĭ, că a primit de două orĭ ordin de la Madrid să părăsească portul Santiago și să meargă cu flota la Havana. Dînsul recunoscuse pe deplin greutățile situațiuneĭ sale. Insă a isbutit totușĭ să scape onoarea marineĭ spaniole prin executarea uneĭ mișcărĭ și prin ordinul ce a dat floteĭ sale de a preveni o distrugere sigură.

— Din Madrid se depeșează că, cu toată căldura de 38 de grade la umbră, stradele Madriduluĭ sunt străbătute de mulțimĭ imense de lume. Agitația mulțimeĭ e foarte mare. Situațiunea este extra-ordinar de critică; e temere de marĭ turburărĭ.

Cu toate tăgăduelile oficiale, se menține svonul că guvernul vrea să închee un armistițiŭ pentru a se începe negocierile de pace.

El a și început o acțiune în acest sens.

— —

Washington 25 Iunie.

O telegramă a generaluluĭ Schafter cu data de erĭ, zice că spanioliĭ aŭ consimțit să schimbe pe locotenentul Hobson și pe mateloții săĭ, carĭ aŭ scufundat corabia «Merrimac" lîngă Santiago, în contra prizonierilor spanioliĭ.

— —

Viena, 25 Iunie.

O depeșă din Madrid anunță că censura asupra depeșilor ziarelor de acolo este observată cu cea maĭ mare severitate. Este aproape imposibil de a se trimite știrĭ telegrafice. Peste tot locul domnește cea maĭ mare agitație. Surescitația nu se poate descrie. Guvernul a luat măsurile cele maĭ întinse pentru menținerea ordineĭ și a liniștеĭ. Capitala Spanieĭ este în ajunul proclamăreĭ stăreĭ de asediŭ și a unor evenimente de cea maĭ mare gravitate.

— O depeșă din Londra spune că asupra amînăreĭ bombardăriĭ portuluĭ Santiago circulă maĭ multe versiunĭ. După o versiune se zice că generalul Schafter ar fi căzut în disgrație, după altă versiune generalul Schafter așteaptă așezarea tunurilor de asediu, care se va termina astă-zĭ, așa încît se va începe bombardarea. Există o neînțălegere între trupele americane de uscat și între comanda trupelor maritime din fața luĭ Santiago de Cuba. Amiralul Sampson a refuzat să intre în portul Santiago și să bombardeze orașul, pînă cînd nu va primi ordin direct de la departamentul de marină din Washington.

— —

Suez 25 Iunie

Guvernul egiptean a notificat amiraluluĭ Camara care a sosit aci cu escadra sa, că trebue să părăsească Suezul în 24 de ore și că îĭ interzice de a se aprovisiona acolo cu cărbunĭ.

— —

Paris 25 Iunie

Știrile carĭ sosesc din Madrid sunt îngrijitoare. Surescitația continuă a fi foarte mare și cu toate măsurile luate de guvern, e temere că se vor întîmpla fapte de o mare gravitate,

— Știrea dată de ziarul englez „Bar" cum că regina Spanieĭ ar fi fugit din Madrid, nu este adevarată.

— Santiago, după telegramele spaniole, este tot în puterea spaniolilor, carĭ sunt datorĭ de a rezista pînă la capăt, cu toate că eĭ sunt maĭ puținĭ în numĕr de cît dușmanul. Generalul Linares, cu toate că este rănit, a luat comanda trupelor sale.

— Știrea cum-că escadra de rezervă a amiraluluĭ Camara s'ar reîntoarce în Spania este desmințită de guvernul spaniol.

— Aproape toate guvernele străine aŭ trimes depeșĭ de condoleanță cu privire la nimicirea floteĭ luĭ Cervera, ministruluĭ de externe spaniol.

ULTIME INFORMAȚII

Bataia de la Capșa

Ca să'șĭ resbune contra maioruluĭ Buhlea pentru destăinuirele făcute prin presă în chestia instigăriĭ ofițerilor din cavalerie, d-niĭ Gogu Cantacuzino, și Dim. Sturza aŭ înjgebat o urzire infamă. Eĭ aŭ tocmit pe un locotenent demisionat Niculescu, pe care l'a pus în slujbă, și căruia atașîndu'ĭ ca ajutor pe alțĭ doĭ declasațĭ, l'aŭ însărcinat se caute ceartă maioruluĭ Buhlea și să'l bată.

Ierĭ dimineață, la oarele 10 d. maior Buhlea se afla la cofetăria Capșa, la o masă, împreună cu d-niĭ Pandeli și Iorgu Cazan, din Pitești.

La un moment dat, apare fostul locotenent de cavalerie, Ion Niculescu, actual inspector domenial, care începe să insulte, așa fără nicĭ un motiv, pe d. maior Buhlea.

Acesta, observînd la o masă vecină pe d. colonel Gherghel, comisar regal, se duce la d-sa și îĭ spune:

— D-le colonel, cum se poate, ca un locotenent să mă insulte pe mine major, și fără nicĭ un motiv? Ce să-ĭ fac?

D. colonel Gherghel a răspuns că atît d. Buhlea cît și Niculescu fiind acum civilĭ, nu vede o altă cale de cît o provocare la duel.

D. major Buhlea se întoarce la locul săŭ.

Inspectorul domenial Niculescu se apropie atuncĭ de d. colonel Gherghel, în fața căruia începe din noŭ să insulte pe d. major Buhlea. Pierzînd răbdarea, d. Buhlea întreabă pe agresor, de ce îl înjură.

La o nouă insultă a inspectoruluĭ domenial, drept răspuns la întrebarea ce i s'a făcut, d. major Buhlea îĭ cîrpește o pereche de palme.

Se încinge atuncĭ o bătae în toată regula, la care ia parte, în ajutorul inspectoruluĭ domenial, și fratele acestuia, comisionarul Teodor Niculescu,

Lucrurile s'aŭ sfîrșit la secție, unde d. colonel Gherghel a depus verbal faptele, cum sunt descrise maĭ sus.

Sub ofițerĭi, Andriescu D., Vasiliu și Profiriu care aŭ fost concentrațĭ de la 25 Maiŭ a. c. pentru a se perfecționa în regulamentele noĭ ale infanterieĭ, aŭ fost desconcentrațĭ ierĭ, și recomandațĭ pentru a fi avansațĭ la gradul de sub-locotenent în reservă.

Ierĭ s'aŭ distribuit premiile la Institutele-Unite. Anul acesta distribuirea premiilor a avut o deosebită însemnătate, de oare-ce s'a anunțat oficial contenirea vechiĭ asociațiĭ și constituirea noiĭ asociațiunĭ în persoana d-lor: *Melik* director și profesor de Istorie și Filosofie curs. superior; *I. Prassa* sub-director și profesor de Franceză; *Xenopol Gheorghiu*, profesor de Latină curs superior; *d. Culianu* medicul internatuluĭ și profesor de Higienă; *P. Culianu*, profesor matematică curs superior; și *Octav Erbiceanu* profesor de greacă.

In discursul ținut de d. Melik s'a arătat că noua asociație își ia cu plăcere o grea sarcină și face apel la elevĭ, că prin *disciplină* se pot cîștiga toate. Școala e ca și armata; nedisciplina în școală strică toate efectele uneĭ instrucțiunĭ solide și uneĭ adevărate educațiĭ.

Rumorĭ Politice

Se dă ca sigur că M. S. Regele pleacă în ziua de 15 Iulie la Petersburg, unde va sta șase zile.

Suveranul romîn va fi însoțit de prințul Ferdinand și de o numeroasă suită de ofițerĭ superiorĭ.

In ce privește pe d. Sturdza nu e nimic hotărît. Cu toate afirmările ziarelor oficiale, d. Sturdza încă n'a primit un respuns definitiv dacă i se îngăduie se vie la Petersburg saŭ nu. Chestia aceasta e în suspensiune.

Pe la Septembrie, M. S. Regele va merge la Belgrad și Sofia spre a întoarce vizita suveranilor Serbieĭ și Bulgarieĭ.

Direcțiunea externatuluĭ secundar de fete din Iașĭ, înștiințează pe părințiĭ și corespondențiĭ elevelor acesteĭ școlĭ, că cererile pemtru eliberarea certificatelor de absolvire și de clasă se vor presenta cancelarieĭ în ziua de 30 curent între orele 3—6 p. m. iară eliberarea lor, se va face la 2 și 3 Iulie inclusiv între orele 8=11 a. m. și 2—4 p. m.

D. Petru Poni comisarul guvernuluĭ la Expoziția de la Paris, a sosit în orașul nostru.

Debandada colectivistă

Incurcăturile.—Alegerea comitetuluĭ—Demisia col. Botez.—Motivele demisieĭ. Ce spun colectiviștiĭ? Dizolvarea consiliuluĭ.

Colectivitatea ieșană—imagine fidelă a colectivitățeĭ din țară—a ajuns să dovedească pînă la evidență proverbul că dacă vreĭ s'o dregĭ maĭ răŭ o stricĭ. S'aŭ adunat colectiviștiĭ în scop de a începe o acțiune pentru lupta desperată ce o vor da la toamnă; scopul prim era unirea tuturor liberalilor și totușĭ rezultatul că: chiar actualul consiliu va trebui să fie dizolvat și nu maĭ vorbim de lupta pentru viitoarele alegerĭ.

***

Sunt cunoscute peripețiile și toate cele petrecute la acea alegere și nu asupra lor avem de gînd să revenim, deși e destul de caracteristic faptul că d. Gheorghian a fost tratat ca cel din urmă Cosmovicĭ.

Rezultatul a fost însă că liberaliĭ cinstițĭ—puțin la număr, ce-ĭ dreptul—aŭ remas scandalizațĭ de cele petrecute. Unul din eĭ, d. col. Botez a demisionat din funcția de consilier comunal, și astfel a provocat neaparata dizolvare a consiliuluĭ comunal.

Textul demisiuneĭ nu-l cunoaștem căcĭ d-sa l'a trimis direct ministruluĭ de interne, dar suntem sigurĭ că în acea demisiune trebue să se fi spus multe lucrurĭ crude la adresa d-luĭ Gane.

Dar nu spusele d-luĭ Botez îl supăra pe bătrînul primar al Iașuluĭ ci faptul că a fost descomplectat consiliul.

*

Dar iarăși s'a dovedit un adevĕr crud și anume: din moment ce un om lucrează în contra interesul colectivitățeĭ el este imediat înjurat, acoperit de noroĭ de clica care n'are alt scop de cît îndestularea poftelor.

Colonel Botez—pe care l'am văzut adesea-orĭ în consiliu, opunîndu-se din răsputerĭ la dorințele de căpătuială ale celorlalțĭ colectiviștĭ—omul care n'a făcut din funcția aceasta un mijloc de cîștig este astă-zĭ înjurat în modul cel maĭ infam de ceĭ carĭ pînă erĭ îl rîdicaŭ în slava ceruluĭ.

Și pentru a nu fi acuzațĭ că facem aprecierĭ reproducem o convorbire pe care am avut'o cu'n liberal care nu trece tocmaĭ drept cel maĭ colectivist.

— V'a dat gata colonelul Botez.

— Ce să-ĭ facĭ? Nenorocirea partiduluĭ e că s'a încunjurat numaĭ de oamenĭ pofticioșĭ și care nu înțeleg nicĭ un sacrificiu pentru partid, ci se gîndesc numaĭ la interesele lor.

— Cum! colonelul e un ast-fel de om?

— Bine, dragă, dar nu înțelegĭ că furia colonelului e că nu i s'a făcut strada din fața caselor sale. Și n'a voit să înțeleagă—urmează un cuvînt prea insultător—că Gane a renunțat la această lucrare din cauză că nu i s'a aprobat împrumutul.

— Care va să zică colonelul e omul interesat?

— De sigur.

— Am înțăles.

Ungurii merg încet, dar sigur în desnaționalisarea Romînilor.

Zilele acestea a fost adunat în Buda-Pesta un congres didactic, în care după instrucțiile luĭ Vlassics, *s'a hotărît, ca toate școalele preparandiale (normale) și se ia de supt jurisdicțiune bisericilor și să se declare școlĭ de stat cu limbă de propunere maghiară.*

Votul acesta unit cu faptul că institutoriĭ din Fiume au ținut congresul lor tot în Pesta a pus în îngrijire mare toate cercurile luminate romînești.

După cum am arătat în numărul de erĭ, o scrisoare semnată «**Florea**» a fost primită de comersantul Marcu Gheț din Podul-Iloae, și care a fost înaintată parchetuluĭ local împreună cu băetul *Mendel Rosenstein* cu care se zice că ar fi vorbit un individ în strada Primărieĭ.

Parchetul a descoperit că nu era de cît un șantaj a băetuluĭ *Mendel Rosenstein* de oare ce scrisoarea era scrisă de Rosenstein.

Consistorul Mitropolitan a condemnat pe preotul Arion ca să fie mutat la Roman, în care scop P. S. Mitropolitul Moldoveĭ și Suceveĭ, a dat cu No. 1329 ordin Protoereuluĭ, de a lua toate măsurile pentru a fi oprit preotul Arion se maĭ încaseze banĭ de pe la persoane filantropice, pentru biserica sf. Ilie.

Suntem informațĭ că protoereul Savin a cerut Prefectureĭ de poliție, să supravegheze pe preotul Arion maĭ de aproape.

Ancheta de la C. F. R.

In urma nenorocireĭ cu băiatul Grigore Costea, întîmplată pe linia Unghenĭ și despre care am vorbit erĭ, suntem informațĭ că o anchetă a fost deschisă de către parchetul local, la care aŭ luat parte d. procuror Stoenescu, d. Atanasiu șeful găreĭ locale și d. Carp delegatul tracțiuneĭ.

Rezultatul ancheteĭ nu se știe încă, cu toate aceste accidentul s'a întîmplat la orele 5 la primul canton, și decĭ mecanicul trebuea să oprească trenul cînd a văzut pe linie un om, s'aŭ cel puțin să fi micșurat mersul trenuluĭ uzînd în acelaș timp de mijloacele ce dispune.

D. Procuror Stoenescu să se intereseze de aproape de această chestiune a vinovățieĭ mecaniculuĭ.

Ultima Oră

Serviciul special al Opinieĭ

Washington 26 Iunie

Ultimul cuirasat spaniol „Mercedes" *a fost distrus în apele de la Santiago de Cuba.*

Escadra americană de sub comanda luĭ Watson a plecat spre a întîmpina ultima escadră spaniolă a luĭ Camara.

Atacul portuluĭ Santiago de Cuba s'a amînat pentru cît-va timp pînă la primirea unuĭ nou ordin.

Paris, 26 Iunie.

Fiind interpelat de Castelin în afacerea Dreyfus, Cavaignac a dovedit culpabilitatea acestuia, prin urmare cererea soțieĭ luĭ Dreyfus, de a se revisui procesul nu i se poate da nicĭ o urmare.

Paris, 26 Iunie.

Totalul celor înecațĭ pe transatlanticul „Bourgogne" se ridică la 594 persoane, din accidentul suferit în ciocnirea sa cu un vas englez.

Bucureștĭ, 26 Iunie.

Redacția ziaruluĭ Epoca a fost provocată la duel de fostul locot. Niculescu, care și-a constituit de martorĭ pe foștiĭ locotenenți Adamescu și Racoviță.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR CONTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

şi-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

„DACIA“

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Carţi-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDCĬ şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

LIBRĂLIA NOUĂ

P. ILIESCU & D. GROSSU

IAŞI

11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11

Asortiment bogat de *Cărţĭ literare şi Sciinţifice, Note muzicale, Tablourĭ, Articole de biurou şi Necesare la scris şi desemn, Compasurĭ de ingineri şi şcolarĭ, Echere, eurĭ, etc. etc.*

REGISTRE DE COMPTABILITATE

Asortiment complect de *Cărţĭ de şcoală* în toate limbile. **Mare depozit** *de Hîrtie de lux şi simplă* în toate formatele.

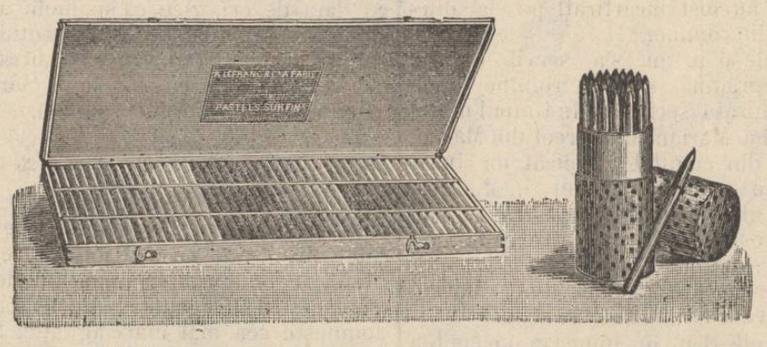

ARTICOLE DE PICTURĂ

Cel maĭ mare asortiment în articole de *pictură şi desemn.* Culorĭ în tuburĭ pentru pictură cu *Oloĭ şi Aquarele, Tuşlichid şi în tablete, Pensule, Pînză de pictură, Hîrtie de desemn în coale şi în rulourĭ, Hîrtie şi pînză Calq, Hîrtie Wathmann,* precum şi o mare colecţie de **Mode e pentru Pictură:** *Panourĭ, Florĭ, Peysage, etc.*

Depozitarĭ Generalĭ pentru Iaşi aĭ Fabricilor **Schoenfeld & Co.** din Düseldorf, **Lefranc & Co. si Bourgeois Ainé** din Paris.

Comandele din ţară se efectuează în timpul cel maĭ scurt.

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi străinatate.

Se trimite gratis după cerere Catalogul lunar de cărţile ce apar în limba francesă.

VÊNZARE EN GROS ŞI ÎN DETAIL CU

PREŢURĬ CONVENABILE

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

LIBRARIA ŞI PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞĬ STRADA GOLIA 54 —

Recomandă bogatul seŭ asortiment în articole de scoală, articole de biuroŭ, hîrtie de poştă în cutiĭ, colorată şi fantazie în diferite formate, artĭcole de pictură, boele aquarele, pensoane, palete, pînză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

CĂRŢĬ PENTRU PREMIĬ

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viaţă**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile şi perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare în Bucureştĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăţei strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte şi de viaţă, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociaţiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exerciţiul ocupaţiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte şi invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.—Societatea este represintată prin agenţĭ în localităţile maĭ însemnate din ţară.

Iasĭ — „DACIA rografia-editoae P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia

ANUL II No. 47 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — DUMINICA 28 IUNIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

2208/1899

CRIMA DIN COMUNA BUZNEA

Valoare electorală

Alegerea de la clubul liberal din Iaşĭ e foarte semnificativă. Intăiŭ că *liberalĭ în activitate* aŭ fost înlocuiţĭ din comitet, iar liberalĭ *în disidenţă* aŭ fost aleşĭ. Apoĭ s'a pus chestia *pe batrînĭ şi tineri*, pe candidaturĭ *oficiale* şi *neoficiale*.

Toate acestea, ne arată pînă la evidenţă *complecta* armonie în rîndurile neîmpărechete ale mareluĭ partid liberal. S'a zis de mulţĭ, că *unde-ĭ dragoste e şi ceartă*. Şi dacă vorba e adevărată, apoĭ nu se poate dovedi de cît prin frăţească armonie dintre liberalĭ.

Numaĭ se uită un lucru elementar: dragoste de aceasta ca să scoţĭ ochiul prietenuluĭ şi să-l strîngĭ de gît tocmaĭ la aman, numaĭ la liberalĭ se vede; de aceia profanii în asemenea iubirĭ zic şi tălmăcesc că dragostea liberală e ură, iar armonia colectivistă e sfăşiere ocultă.

Alegerea de la clubul Pastia ne dovedeşte pe deplin cele spuse.

Intăiŭ, Conu Costachi Lepădatu, îmbătrînit în cașcavalul liberal a fost înlocuit din comitet prin ţincul Fîntînaru, candidat al tineretuluĭ liberal local. D. Fîntînaru e inspector şi ca atare are mulţĭ afiliaţĭ profesorĭ ca Scobaĭ, Burla, Tomida, etc. Tineretul liberal şi-a zis că Conu Costachi nu e buŋ de nimic, *nu e activ*, de şi primăria luĭ Cc. Nicu Gane n'are a se tîngui de hărnicia ajutoruluĭ săŭ, un emul a luĭ Cc. Iorgu Tacu.

Iată dar un *blacbulat*. Al doilea blacbulat e ciceronele tribuneĭ parlamentare, d. Leon Cosmovici. Şi d. Cosmovicĭ e tînăr liberal, dar nu din tineretul liberal local, din care se prenumeră d. Burla, ci din tineretul liberal central. D-sa e unul din cotisatoriĭ *Liberalului*, în numele căruia se închină, ca singurul ziar serios din ţara Romînească.

Nedisciplinaţiĭ tinerĭ localĭ n'aŭ ţinut samă de meritele matadoruluĭ *liberalilor* tinerĭ şi prin votul lor a dat a înţelege ciceronianuluĭ deputat că acţiunile i-aŭ scăzut şi că dar să se spele pe bot de deputăţie pe viitor.

Că n'a fost consequent în tactică e că aceiaşĭ votanţĭ aŭ dat votul d-luĭ Toma Stelian, un fundator al *Liberaluluĭ* şi acum disident statescist declarat, maĭ ales în urma soponeleĭ dată d-luĭ Spiru Haretu.

De ce oare această tactică deosebită? Dl Stelian figura candidat oficial pe lista luĭ Cc. Ghiţă, iar dl Cosmovicĭ nu. Iată misterul.

Toţĭ liberaliĭ clubiştĭ adunaţĭ la un loc fără Cc. Ghiţă Mîrzescu nu fac *două* parale; de aceia tac umilĭ şi înghit tot ce le oferă *marele elector*.

Şi care oare e ascendentul d-luĭ Mîrzescu asupra liberalilor Ieşenĭ, de i se închină tot ce e suflare liberală? Care e talismanul, în virtutea căruia Cc. Ghiţă desfide prefecţĭ şi miniştri?

Un hîtru bun de glume a spus că e *şapca*; noĭ spunem că e acea personalitate covîrşitoare în materie de alegerĭ, pe care nimenĭ n'o poate rivaliza,—vorbim de liberalĭ.

Nu e liberal mare saŭ mic, care să nu fie răfuit de alegător, cînd se presintă ca cerşetor de voturĭ. Singur Cc. Ghiţă maĭ are ascendent faţă cu ceĭ de vrîsta d-sale, căcĭ de tineret nu maĭ vorbesc, de oare ce de mult i-aŭ întors spetele.

Dacă un mare club liberal, ca cel din Iaşĭ, mănţine la preşidenţia sa pe cel maĭ neaşezat om ca fond politic, apoĭ ni se dă cuota valoriĭ oamenilor la liberalĭ.

A putut să spue cînd-va Sturza că-ĭ e ruşine să stea alăturea cu Mîrzescu pe scaunul de ministru, pentru că *e ignorant*; liberaliĭ de la Iaşĭ i se închină, *pentru că e singurul ce poate face alegere*.

Alegerea dar de la clubul liberal ne-a aratat cu prisosinţă că la liberalĭ singura valoare, care primează e valoarea electorală, după cum în d-nu Palade a predominat totdeauna valoarea oratoruluĭ electoral.

* * *

Cişmelele liberale

Cum aŭ pus mîna pe comună, patrioţiĭ se lăudaŭ că vor înzestra Iaşul cu apă.

Ca să pămînească ochiĭ lumeĭ aŭ început să facă cişmele, dar cişmele pe ţevile cărora nu a curs un strop de apă.

Aceasta însă nu i-a împedecat să cheltuiască banĭ cu săpările, habuzurile, aşezarea ţăvilor şi maĭ cu samă cu alaiurile inaugurărilor, ridicîndu-se toaste în sănătatea partiduluĭ, şampania bine înţăles fiind pe socoteala comuneĭ.

Astă-zĭ însă prin ţevile cişmelelor de la: Toma-Cozma, Ziua Cruceĭ, str. Zugravilor, Nicolina, str. Frecăŭ, str. Sf. Lazăr—şase la număr—nu se vede curgînd nicĭ umbra uneĭ picăturĭ de apă.

Oameniĭ aceştia aŭ ajuns la o aşa perfecţie de şarlatanism, *că 'nchiagă apele.*

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Strada mea. Nu vă aşteptaţĭ să-ĭ pun numele; după cum nicĭ numele autoruluĭ acestor rîndurĭ nu apare în josul acestor rîndurĭ. Anonimatul e cu atît maĭ de folos cu cît, fără îndoială, adevărul aci expus se potriveşte la zecĭ şi zecĭ de străzĭ ale oraşuluĭ meu natal — era să zic... fatal.

Or fi cel puţin treĭ anĭ de cînd zi cu zi, graţie rarelor trăsurĭ, graţie şuvoaielor de apă — strada se desfundă, se risipeşte — spre marele necaz al celor cîţĭ-va locuitorĭ aĭ miceĭ străzĭ— care nu e departe cu toate acestea de locuinţa d-luĭ Tacu... Ţşt!...

Să nu divulgăm nimic.

Sunt anĭ întregĭ de cînd cetăţeniĭ — şi sunt alegător de primul colegiŭ printre dînşiĭ—stăruie, insistă, petiţionează, roagă să se petruiască biata uliţă, dar toate-s în zadar.

Or veni ele alegerile!... îşĭ şoptiaŭ în barbă cetăţeniĭ alegătorĭ pe care ĭ-a *ras* de atîtea orĭ consiliul d-luĭ Ganea din rîndul celor favorizaţĭ. Or veni ele alegerile—îşĭ ziceaŭ cu resemnată răbdare cetăţeniĭ—şi las' dacă n'or avea *pietre* destule...

Dar domnul Tacu e şiret—, vecinul nostru Tacu, am putea zice. D-sa ne-a rezervat „pour le clou"—pentru ajunul alegerilor comunale.

In zoriĭ zileĭ—acum o săptămînă—lumea miceĭ mele străzĭ fu trezită în pocnete de biciu, în hăulit şi gălăgie: eraŭ flăcăiĭ care veniau cu care încărcate, de cîte doi boĭ — veniau cu pietre, veniau cu prund, veniau cu tapaj electoral.

Şi cetăţeniĭ iertătorĭ au mulţămit Domnuluĭ din cer, şi domnuluĭ Ganea de la consiliu, că s'au îndurat în sfîrşit şi nişte bieţĭ locuitorĭ maĭ de rînd.

Cîte-va zile de iluziĭ, cîte-va zile de visurĭ, cîte-va zile de speranţă,—vaĭ! zadarnică.

In una din zilele acestea locuitoriĭ se treziră —din vis. Pietrele dispăruse. In chip misterios, fără să prindă nimenĭ de veste, carele transportase într'o bună dimineaţă. Strada e aceeaşĭ: goală, risipită, desfundată, deluroasă şi prăpăstioasă—ca şi administraţia comunală.

De ce adusese pietrele în strada Curălarĭ? De ce aŭ dispărut pietrele din aceeaşĭ stradă —vecină cu a d-luĭ Tacu?...

EXTERNE

„ARMADA"

Lucrurile sunt triste, aşa cum se petrec astă-zĭ în Spania. Ziarele cele maĭ patriotice nu maĭ găsesc nimic, nu maĭ pot născoci mijloace de a îmbărbăta „entuziasmul la Madrid."

Nu se va spune însă că Spaniolii nu şi-aŭ făcut datoria pînă la urmă; nu se va zice că vechea „armadă" — neînvinsa „armadă" cu care se fălea istoria spaniolă în timpul veacurilor.

Se zice că Americaniĭ însuşĭ aŭ recunoscut vitejia fără samăn a Spaniolilor şi amiralul Cervera învins şi rănit, adus pe bordul vaporuluĭ „Gloucester" a fost obiectul celor maĭ călduroase ovaţiunĭ americane. Rar s'a văzut — după mărturisirile Americanilor chiar—o maĭ mare desfăşurare de bărbăţie, un maĭ mare devotament către patrie şi popor. Va fi fost negreşit o tristă mîngăiere, pentru isteţul general spaniol felicitarea primită din partea Americanilor, în timp ce, adus pe vaporul lor, vedea încă în apropiere fărîmele vapoarelor sale, cadavrele soldaţilor săĭ bravĭ plutind în valurile oceanuluĭ.

Cu toate acestea spectacolul e original şi vrednic încă de vechea glorie a Spanieĭ. Invinsul—primind din partea învingătorilor omagiul valoareĭ sale militare; triumful descoperindu-se un moment—fie chiar cu o ipocrită sinceritate —în faţa umilinţeĭ. E locul poate de a se repeta cuvîntul rămas istoric după o bătălie mare: Totul e pierdut—onoarea însă nu.

E poate de regretat că s'a dezminţit prorerbul: fortes fortuna adjuvat.

Urmarea tristelor evenimente se poate prevedea uşor. Din punctul de vedere material, cu deosebire, Spania va avea de îndurat consecinţĭ grele, foarte grele.

Maĭ curioasă e lumea politică să vadă ce va fi rezultat pentru Cuba din costisitorul războiŭ.

ACTUALITATI

Doctorĭ şi Doctorese

La Wiesbaden în Germania, a avut loc zilele acestea un congres de medicĭ. Wiesbaden e una din cele maĭ importante staţiunĭ ale Germanieĭ de sud şi a fost în totdeauna un centru de «activitate» medicală. Intre numeroasele hotărîrĭ luate de savanţiĭ nemţĭ, cea maĭ importantă e aceea de a se esclude orĭ ce încercare de admitere a femeilor la medicină şi dacă se poate, la nicĭ o facultate de ştiinţĭ.

Deciziunea aceasta— care nu e de cît confirmarea uneĭ vechĭ stărĭ de lucrurĭ —se întemeează pe maĭ multe consideraţiĭ şi anume: Corpul medical pierde prin admiterea femeilor în Universităţile germane.

Apoĭ nicĭ un folos general n'ar putea izvorĭ de aci pentru nimenĭ.

Femeile ar fi cele dintăĭ care ar suferi pe urma acesteĭ libertăţĭ culturale prea marĭ.

In fine „noĭ", medicĭĭ, nu vroim să fim ceĭ dintăiŭ ca să deschidem porţile carierelor ştiinţifice pentru femeĭ.

Această hotărîre va întări poate maĭ mult cerbicia universitară teutonă care e înainte de toate egoistă în ce priveşte sexul. Până acum facultăţile germane nu admit nicăirĭ la studiul anatomieĭ umane, contrar de cum se practică în alte state şi chiar în ţările de origină anglo-saxonă.

In schimb studiul literilor, al filozofieĭ al... Teologieĭ e pe deplin accesibil, ca fiind «compatibil» cu organizaţia şi natura femeeĭ.

Se zice că, în contra ultimeĭ deciziunĭ, femeile culte germane vor protesta: nicĭ aceasta nu e noŭ.

E interesant de observat cu această ocaziune, că între refractarĭ sunt mulţĭ oamenĭ cu vază, şi maĭ de samă în lumea medicală. E de ajuns să cităm numele luĭ Wircov, şi alţiĭ de talia aceasta.

Din Minunile colectiviste

Cînd s'aŭ văzut în largul lor, stăpînĭ pe situaţie, cu *haznelele* publice la dispoziţie, patrioţiĭ liberalĭ se miraŭ eĭ singurĭ ce chilipir aŭ dat peste dînşiĭ.

Intr'o dimineaţă, mă rog, nitam nisam, conservatoriĭ iaŭ remas bun de la putere şi colectiviştiĭ se trezesc poponeţ aşezaţĭ pe saltele de mandate, fondurĭ, credite, împrumuturĭ, antreprize, afacerĭ, licitaţiĭ, arendare de moşiĭ etc. etc. etc. şi un imens număr de etcaetere sunătoare şi la buzunar năvălitoare.

De-acolo traiŭ şi viaţă.

Intrară'n relaţiĭ strînse cu puterile evropieneştĭ, şi'n corespondenţă directă cu tot felul de *fiscurĭ*... publice şi private.

Cînd puseră maĭ cu samă piciorul în cașcavalul comuneĭ Iaşĭ, curgea grăsimea 'n toate părţile, de nu ştiaŭ patrioţiĭ în care parte să se răpadă.

Fondul de şase milioane fu maĭ întăĭ astrul în jurul căruia se făcu rotaţiunea preparatorie cu tot felul de proiecte improvizătoare de cheltuelĭ, sub formă de îmbunătăţirĭ maĭ întăĭ, şi'n cele din urmă: virimente şi împrumuturĭ pe dintregul. Apoĭ urmară cheltuelele curente duse de curentul patriotic al întreprinderilor necesare căpătuelelor partiduluĭ, pînă'ce'ntr'un amurg de sară se auzi din fundul saculuĭ un cîntec duios cu accente murinde:

Adio! ah! nicĭ odată
N'am crezut că pe pămînt
A mea inimă 'ntristată
Va rosti acest cuvînt!

Şi milioanele se duseră şi se prăpădiră par'că nicĭ n'ar maĭ fi fost.

* * *

In schimb însă dacă comuna aŭ prăpădit, fiĭ acestuĭ oraş de *ritul* colectivist, aŭ cîştigat.

Lefurĭ, diurne, afacerĭ, misiunĭ, cumpărărĭ de vite şi antreprise, în sînul patrieĭ locale aŭ remas; şi acest sîn în formă de buzunare liberale palpită mereŭ pentru interesul public, cînd neaparat acesta merge păreche cu interesul partiduluĭ.

Ceĭ maĭ mărişorĭ făcură împrumuturĭ de la fondul milioanelor; ceĭ maĭ micĭ se mulţumiră, ca doctorul Rojniţă, se'nprumute caiĭ de la etuva de desinfectare.

* * *

Cumpărăturile de maşinĭ încă aŭ adus ceva în coşniţa partiduluĭ.

Spre a nu vorbi de alte *maşinăriĭ* liberale, ne vom ocupa pentru acum numaĭ de maşina de *pressat*—e în natura patrioturluĭ presiunea—cumpărată nu ştim cu maĭ cîte miĭ de francĭ.

O manină mare, un fel de locomotivă monstră, cu douĕ cilindre destinată a presa şoselele şi stradele de pietre, dar care în realitate nu face decît se scoată toate pietricelele din loc pe unde calcă şi produce numaĭ tărăboiŭ de pomană.

Cînd porneşte pe stradă, tocăneşte straşnic, huruie îngrozitor de stîrneşte toţĭ cînĭ şi şueră parcă soseşte trenu 'n gară. Se ţin copiiĭ droaie după dînsa, sergenţiĭ flueră la birje semnalurĭ ca să se dee 'nlăturĭ, conducătoriĭ maşineĭ, vre-o şapte la număr ţiuie şi eĭ din fluerătorĭ ca să dee comanda cîrmaciuluĭ şi fochistuluĭ, maşina şueră şi ea, încît se combină un sgomot de fluere aşa de asurzitor, de crezĭ că e o demonstraţie politică a colectivităţeĭ.

Maşina, din cumpărătura căreia a eşit neaparat şi comisionul cuvenit partiduluĭ, a provocat înfiinţarea unuĭ număr de posturĭ ocupate toate de agenţĭ electoralĭ, carĭĭ pot deveni un pericol dacă remîn fără ocupaţiĭ lucrative, fie cît de micĭ; şi dar cercul maşinăriilor de presiune al colectiviştilor în Iaşĭ s'a lărgit.

In aşteptarea uneĭ fericite plesnirĭ a întregeĭ maşinĭ patriotice, care presează ţara întreagă, liberaliĭ continuă să facă minunĭ pe terenul invenţiunilor de cheltuelĭ, cumpărînd maşinĭ care a presat la sigur baniĭ comuneĭ, dar care nu parvin nicĭ macar la hazard să preseze şoselele şi stradele.

Juvenal.

Iaşii în vacanţă

„A L E E A"

25 Iunie.

Cuvîntul acesta ne-a rămas întipărit tuturor din zilele de copilărie: «aleea». Ni se cita, de ordinar, ca un criteriu de mare depărtare; ne speriam uniĭ pe alţiĭ suggerîndu-ne oare-cum ideea infinituluĭ, de cîte-orĭ vorbeam în mod vag de «aleea» care duce la «Pester». Cam într'acelaşĭ chip după cum noţiunea de înălţime ne-o dădea turnul «Golieĭ» sau... «casele Negruzzi».

Iar maĭ tîrziu, şcolarĭ aventurierĭ neam mulţumit cu toţii curiozitatea mare, am văzut aleea de-aproape; am hoinărit de-alungul eĭ şi în ajunul esamenelor de vară găseam vre-un colţ tăcut pentru «preparaţiĭ».

«Aleea» însă aparţine cu deosebire adolescenţeĭ, vrîsteĭ de vis şi de simţire, vrîsteĭ de poezie şi melancolie. Cine dintre noĭ—iaşanĭĭ—nu ar regăsi în lunga şi înflorita alee, un loc, un scaun, o urmă scrisă pe bancă, un nume sapat în scoarţa unuĭ copac, amintind că 'ntr'acea parte şi-a petrecut odinioară cîte-va clipe de plăcere sau de tristeţe,—epizod al romanticeĭ sale tinereţe?

*

Am revăzut aseară—după multă vreme şi uitare—bătrîna alee a Iaşuluĭ, dacă epitetul acesta se poate alipi uneĭ părţĭ viĭ a naturiĭ, pururĭ întinerind, pururĭ reînviind cu primavara, cu luna, cu visele noastre. Căcĭ fără îndoială—ceea-ce vedem noĭ trăind în firea dimprejur frumuseţa neînsufleţită—trăieşte din noĭ înşine, din ce le dăruim noĭ: ca în amestecul celor două vieţĭ să culegem senzaţiĭ nouă, uitare şi mîngîierĭ.

...Luminată abia de dubioasele felinare cu petrol, aleea pare menită anume tainelor, odihneĭ. Cît timp luna nu s'a înălţat încă de-asupra tremurătoareĭ oştirĭ de copacĭ, rămîĭ ascuns, cufundat cu o umbră de trunchiu, cu un ram—fără să poţĭ fi văzut, fără să poţĭ vedea cine să părindează înainte-ţĭ în goana trăsurilor.

Trăsurile! Iată elementul aleeĭ. Pe nisipul,—cetiţĭ praful—moale al şoseleĭ ele urcă şi coboară, trec şi se re'ntorc —de par'că ar face un schimb de aier între oraşul monoton şi fad—şi împrejurimea mîndră, răcoroasă a oraşuluĭ.

Puţinĭ dintre oraşenĭ cunoaşte farmecul nopţilor înstelate de vară petrecute pe cîmpul singuratic în afară de oraşul nostru.

E o splendoare unică.

Acum un an şi maĭ bine porniram un grup numeros, transportaţĭ în trăsurĭ oraşeneştĭ, şi ne oprirăm în mijlocul cîmpieĭ. Sub cerul „spuzit de stele" zborul gînduluĭ exaltat, avu unul din acele neîntrecute avînturĭ care desleagă sufletul de îndelungata şi obositoarea sclăvie a vieţeĭ de tîrg; era elanul care înfrăţeşte pe om cu natura toată; era exaltarea sinceră—armonie între trup şi suflet, între inimă şi gîndire—pe care traiul de toate zilele nu-ĭ dă răgaz omuluĭ s'o guste. Iar la reîntoarcere aduceam par'că Iaşuluĭ o notă nouă, un pic de armonie din mulţămirea sorbită în afară de el. Poietul Vlăhuţă care iera cu noĭ—se miera că doarme oraşul în monotonia luĭ urită, cînd poate respira parfumul învietor la o depărtare de un ceas: «ar trebui să se mute—şi să se aerisească...»

*

Neapărat: nu sunt, în nenumăratele trăsurĭ cîte-mĭ trec pe dinainte, numaĭ doritorĭ de senzaţiĭ şi de frumos. E adese orĭ o poemă întreagă ce se desfăşoară în minte pe urma uneĭ trăsurĭ; este imaginea vieţeĭ fugitive, a nesiguranţeĭ şi nestatorniciei ce se petrece aevea--în mic.

Iată o pereche—bărbat şi femee—: urmăreşte firul imaginaţieĭ; reîntoarce pe fie-care din eĭ în trecutul săŭ propriŭ şi veĭ găsi priveliştĭ de odinioară în starea ta de acum. Veĭ revedea pe tînărul visînd în umbra de ramurĭ, în freamătul foilor, în seninul nopţilor de vară; îl veĭ regăsi meditînd în taina aleeĭ, veĭ surprinde o lacrimă de regrete, veĭ întîlni privirea lipsită de urma uneĭ trăsurĭ căutînd să discearnă în goana eĭ silueta uneĭ figurĭ dragĭ. Iar acum?...

Aci problema începe.

Imaginĭ vechĭ, icoane banale, dar totuşĭ frumoase şi suggestive, căcĭ sunt ale tinereţeĭ, sunt ale iluzieĭ, sunt ale iubirĭĭ. Şi nu veĭ retrăi poate nicĭ odată

CUBA

XINCOGRAFIA BRAILEANU, STR. LERCHEZ No. 5 IAȘI

o senzație dulce asămănătoare aceleia din seara cînd—lăsînd trăsura la «rond point»—te-aĭ perdut alăturĭ de o fată, în taina unuĭ hăceag, în tăcerea unuĭ frunziș unde șoapta platoniceĭ iubirĭ se îmbină cu freamătul sfios de frunze.

Acolo a fost,—în alee. Și tot aci veĭ putea din umbră urmări pasul trăsuriĭ care leagănă idila de căsnicie prozaică, veĭ revedea pe adorata de odinioară care-ți jura dragoste eternă în tăinuite nopți de vară.

Ea ți-a jurat pe lună—și luna-ĭ schimbăcioasă. S'aŭ i-aĭ jurat tu...

Urmarea e aceeașĭ.

Rodion

Războiul din Cuba

(Explicația chărții)

De și am arătat prin jurnalul nostru, care sunt forțele armateĭ spaniole și ale insurgenților din Cuba, credem totuși că vom face un bun serviciu, dînd aci alăturĭ cu charta Cubeĭ, deslușirĭ amănunțite asupra forțelor atît ale armateĭ spaniole, cît și ale insurgenților. Cetitorii vor putea urmări cu înlesnire după această chartă, nu numaĭ punctele geografice pentru orientarea lor în operațiunile războiuluĭ, dar și centrele principale ale insurgenților. Aceste centre sunt care conduc și desfășurarea operațiunilor. Imprejurul lor. s'au concentrat maĭ mult și forțele armateĭ spaniole; și spre dînsele se îndreptează și mișcările Americanilor. Dacă luptele decisive se dau astă-zĭ la Santiago de Cuba și nu la Havana faptul se explică ușor. Nu este atîta strategia loculuĭ—cît forța principală a insurgenților. Aicĭ sunt regiunile muntoase cele maĭ adăpostitoare; aicĭ nu departe de Santiago este și cartierul general al insurgenților; de aicĭ șeful lor principal, dictează operațiunile. Era natural decĭ, ca și forțele spaniole să se concentreze aci, pentru a împedeca unirea lor cu Americanii. Noĭ știm din știrile primite pînă acum de pe cîmpul războiuluĭ, că Spaniolii din Santiago au avut dese lupte cu insurgenții, carĭ încercau atacurĭ, maĭ mult în scopul de a împrăștia și a slăbi armata, ca apoĭ Americanii să se poată vîrî maĭ ușor în interior.

Concentrate odată forțele ambilor beligeranți în fața portuluĭ Santiago, și luptele decisive au căutat a se da aicĭ—și aceste lupte care se continuă și acum, se pot urmări pe charta detailată a golfuluĭ Santiago și împrejurimile sale, care corespund perfect cu știrile ce primim de pe cîmpul de luptă.

Insurgenții au adoptat pentru repartizarea forțelor lor diviziunile administrative din Cuba; și Spaniolii pentru a neutraliza operațiunile lor, au ocupat toate centrele maĭ principale, după cum se poate vedea din semnele aratate pe chartă.

Insurgenții dispun de:

30,000 oameni astfel repartisați.

12,000 în *Santiago de Cuba* sub conducerea luĭ **Calixto Garcia.**

4000 în provincia *Puerto-Principe* sub conducerea luĭ **Bartolomeo Maso.**

6000 în provincia *Santa Clara* sub conducera luĭ **Maximo-Gomez** care este și generalissim.

3000 în provincia *Havana* sub conducerea luĭ **Maiya Rodriguez**

5000 în celelalte provincii; *Pinar del Rio* sub conducerea luĭ **Pedro Diaz;** și *Matanzas* sub conducerea luĭ **Betancurt.**

Iar spaniolii dispun de o armată de: 185,000 oamenĭ în total, împrăștiată prin toate centrele. Această armată este redusă cu 1/5 prin maladiĭ, cu deosebire frigurile galbine, și cine știe cu cît încă prin luptele avute până acum. Ne maĭ putîndu-se împrospăta prin forțe nouĭ, ușor se poate prevedea resultatul războiuluĭ. Știrile, ce ne vin, ne confirmă, că victoria gravitează în șansa Americanilor.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XXI

ELECTORALE

unuĭ politician

„Alegerĭ libere"... Naiv
'Mĭ pare acela care cere
— Căcĭ chiar de-ĭ vorba de... scrutin
Nu merge făr de... „despoiere"

***

O CULME MEDICALĂ

Să facĭ pe un negustor... *paralizat* să.. MEARGĂ bine.

Zigfrid.

Științĭ-Litere-Arte

— —

In grădina „continental" din Piatra-Neamț are loc o serie de reprezentațiunĭ date de trupa dramatică iașană între carĭ d-niĭ C. Ionescu, Arceleanu, Constantinescu etc.

*

Pentru mîne seară, duminecă, se anunță în grădina *Tivoli* o reprezentație în beneficiul d-luĭ Al. Leaneĭ N. V. cu concursul d-reĭ Costișanu, a d-lor Petrone, Vizante etc.

*

D-ra Maria Anastasescu a trecut cu osebit succes doctoratul III în medicină.

*

După cum ceĭ dintăiŭ am anunțat, d-na Mezzetti a încheiat contract cu direcțiunea Opereĭ din București. Pînă astă-zĭ nu e decis cu care operă va debuta.

*

D-ra Ort. Mihailescu, elevă a conservatoruluĭ, a fost de asemenea angjată la Opera din Capitală.

*

Un englez cu reședința la Kensington a deschis o agenție de... cerșetorie. Nostima instituție se însărcinează a ajuta pe clienții săĭ prin sfaturĭ și lecțiunĭ practice — în schimbul uneĭ sume bine înțeles. Direcția posedă adresele persoanelor cunoscute prin dărnicia lor. Pentru o jumatate de guinée (13 francĭ) se capătă „Excelsior-Liste" cu 500 de nume. Lista de 1500 nume costă 25 shillingo (32 fr.). Agenția maĭ procură scrisorĭ foarte mișcătoare de adresat persoanelor caritabile. Presupunem că se confecționează și poeziĭ festive, felicitărĭ, ode și epode—atîtea mijloace de cerșetorie modernă.

*

In ultimul număr din publicația franceză „Revue blanche" se află un curios articol. Autorul dovedește că fruntașii actualĭ aĭ armateĭ sunt descendenții vecinilor trădatorĭ de patrie. Articolul intitulat L'armée de Condé" e menit să facă senzație.

*

Statistica alegerilor germane, publicată de Vorwärts, indică numărul de 2,125,000 voturĭ obținute de candidațiĭ socialiștĭ.

*

Biblioteca universitățeĭ noastre se va închide la 1 Iulie adică tocmaĭ în timpul cînd s'ar putea maĭ mult profita de zilele de lectură.

*

„Revue des deux mondes", numărul din urmă, cuprinde răspunsul autoruluĭ dramatic *Dubaut*, inserat conform sentințeĭ tribunalelor, ca răspuns la critica luĭ Jules Lémaître. Articolul însă e urmat de o vehementă analiză a luĭ Lemaître și de un aspru comentariŭ al luĭ Brunetiére.

*

Scrierile complecte ale regretatuluĭ *Ion Ghica* vor apăre în editura librărieĭ Șaraga din Iași, cu o prefață de d. *N. Iorga.*

*

D. Ion I. Tautu a fost numit extern la secția clinică chirurgicală a d-luĭ d-r Sculy.

*

Drumul de fer transiberian care leagă Petersburgul cu Wladivostock, este terminat maĭ mull de jumătate: primul tren a parcurs deja distanța de la Petersburg la Tomsk. Acest tren are restaurant, bibliotecă, sală de muzică etc., și este luminat cu electricitate. Are o viteză de 40 kilometri pe oră și a ajuns la Tomsk în 6 zile și 6 nopți.

*

Orașul Paris va decerna în toți anii primiĭ arhitecților, care vor fi făcut cele maĭ frmoase clădirĭ în capitală. De cît va timp se construesc case a căror acoperiș este transformat în adevărate grădinĭ și sere decorative. Babylonia modernă va avea și ea decĭ grădinile sale suspendate. Ziarul care dă această știre, sfătuește pe arhitecți să facă la case balcoane și ferestre pentru cultura florilor. preschimbînd astfel nu numaĭ acoperișurile. ci și apartamentele în grădinĭ.

*

De un secol, talia reglementară a soldaților, tinde spre scădere în cele maĭ multe state ale Europeĭ. Infanteristul francez care, în 1860, trebuia să fie înalt de cel puțin 1 m. 60 cm., astăzĭ nu i se cere decît 1 m: 54 cm. Aceiași talie este exigibilă azĭ în Germania, cînd de la 1840 și până la 1893, minimul cerut era de 1 m. 65 cm. In ce privește alte țerĭ iată talia reglementară a soldatuluĭ de infanterie: 1 m. 55 cm., în Italia; 1 m. 65 cm. în Englitera; 1 m. 54 cm., în Rusia; 1 m. 55 cm., în Elveția; 1 m. 60 cm., în Norvegia; 1 m. 56 cm., în Holanda; 1 m, 65 cm., în Statele-Unite și 1 m, 65 cm., în Romînia.

*

Cele cincĭ părți ale lumeĭ cunoscute aŭ după ultima statistică. o suprafață totală de 133 milioane de kilometre, fără a număra cele douĕ continente polare, arctic și antartic, care sunt nelocuite. Sunt 80 de milioane kilometre pătrate de pămînt fertil, 40 milioane de kilometre de pămînt incult, și 4 milioane de deșerturĭ neproductive. Europa coprinde 367 milioane de locuitorĭ, Asia 898 milioane, Africa 200 milioane, America 126 milioane, și Oceania 40 milioane, ceea ce dă o populație de 1,623,000,000 de locuitorĭ. După d-l Ravenstein, populația maximă a planeteĭ noastre va ajunge, după douĕ secole la 6 miliarde de locuitorĭ.

INFORMAȚII

Abonamente de Vilegiatura

Cu începere de la 1 Iunie, în timpul sesonuluĭ de vară, administrația „Opinieĭ" primește abonamente pentru 15 zile și o lună.

IN ȚARA

Pentru o lună . . . Leĭ 3.50
„ 15 zile . . . „ 1.80

STRĂINATATE

Pentru o lună . . . Lei 5
„ 15 zile . . . „ 2.75

Persoanele care pleacă la băĭ saŭ la țară pot trimete sumele respective în mărcĭ poștale.

— —

Am publicat la timp că cetățeniĭ din strada Moțoc, a adresat primărieĭ de Iași o petițiune prin care cer permutarea caselor de prostituție din acea stradă. de oare-ce proprietariĭ nu-și pot închiria casele, iar chiriașii fug, neputînd sta cu copiĭ în acea stradă, din cauza scandalurilor ce se întîmplă zilnic—maĭ bine zis—noaptea...

Astă-zĭ am rămas aproape înmărmuriți văzînd rezoluția pusă de ajutorul de primar C. Lepadatu și înregistrată la No. 19,700 din Iunie care zice: *că asupra strămutăriĭ caselor de prostituție din acea stradă, nu se admite pe motiv că strada Moțoc este o stradă dintre acele a marginelor orașuluĭ, iar petiția să se trimită Prefectuluĭ poliție ca să supravegheze maĭ de aproape acele case și cu maĭ multă seriozitate.*

Așa logică—maĭ rar!

*

Permis să ne fie a întreba pe *conu Costache*, dacă strada Moțoc este la marginea orașuluĭ, unde sunt stradele: *Treĭ Calicĭ, șoseaua Păcurarĭ, Moara de foc*, etc., ar fi mult maĭ logic a le strămuta în una din aceste străzĭ de cît în strada Moțoc, care devine, dacă nu o stradă principală, cel puțin de a doua mînă.

— —

Iată rezultatul examenuluĭ de la Liceul «Varlam»:

S'au prezentat 73 eleve, din care treĭ s'au retras, 48 au fost promovate, 19 corigente și 3 repetente.

Promovatele după clasificație sunt:

Clasa I. Banco Vera, Teodorescu Marcelina, Rosemblat Clara, Rohr Adela, Paraschivescu Zoe, Popovicĭ Maria, Cornescu Elena, Isăcescu Elena, Popovicĭ Aurelia, Nestor Elena.

Clasa II. Hințescu Maria, Botez Virginia, Tuduri Margareta, Linde Felicia, Andreescu Elvira, Neculau Natalia.

Clasa III. Robescu Lucia, Virgolicĭ Virginia, Toplicean Elena, Hasnaș Iulieta.

Clasa IV. Nestor Victoria, Paraschivescu Gabriela, Caplan Sofia, Dogar Beatrice, Cardaș Ana.

Clasa V. Manoilescu Lucia, Galeri Victoria, Gaigher Pepi, Sandru Natalia, Tatos Ecaterina, Popovicĭ Olga, Corodeanu Octăvia, Goldstein Freida, Albinet Maria, Gorgos Eufrosina, Gheorghiu Maria, Zamfirescu Aglae, Colciu Elena, Pîrvu Ana.

Clasa VI. Villara Valeria, Andrievicĭ Elena, Onciu Maria, Grigoriu Natalia, Veissman Paulina, Gherghel Corina, Pascu Elena, Mironescu Amalia, Pantazi Maria.

Elevele din cursul primar al institutuluĭ Warlam aŭ depus esamen la școala primară din Țicăŭ. S'aŭ presentat 17 eleve din care 16 aŭ fost promovate cu mediile următoare:

Clasa 1

Giurcăneanu Florica 7.60, Protopopescu Aurelia 7.07, Macovei Olimpia 6.54, Friedman Rosa 6.14, Manole Maria 6.07.

Clasa II.

Canano Valentina 8.49, Stefănescu Maria 7.79, Șahin Virginia 6.85.

Clasa III.

Michiu Aurelia 8.12, Canano Pauleta 8.10, Waldman Lucia 5.84, Nicșoĭ Elena 5.74.

Clasa IV.

Maximescu Natalia 9.00, Elliade Maria 8.24, Dudac Ana 6.30, Dogar Florica 5.80.

— —

Iată numele premiantelor de la externatul secundar de fete.

Clasa I div. Cazan Elisabeta, Gideĭ Natalia, Horovitz Estera.

Clasa II div. Goian Zoia, Bardier Sofia, Adler Sali.

Clasa III div. Ecștain Elisa, Avram Sofia, Popescu Natalia.

Clasa I. Altin Rosa, Vrînceanu Elisa, Vasiliu Cecilia.

Clasa II. Zoller Henrieta, Bern Elisabeta, Lupu Cleopatra.

Clasa III. Atanasiu Smaranda, Stavri Ana, Ruhenzaft Ghisela.

Clasa IV. Nestor Maria, Akerman Freida, Scriban Zenobia.

Clasa V. Rösler Clara, Lecca Aristița, Ștefănescu Maria.

— —

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra *hărțeĭ* pe care o publicăm astă-zĭ cu privire la războiul spano-american. Harta e executată de d. V. Brăileanu tipograf, care s'a specializat și în arta zincografieĭ.

— —

D-na Sevastia General Pascu, mergînd în sara de 25 la berăria Zimbru, la plecare a uitat pe masă un port-moneu conținînd suma de 40 leĭ în două bilete de bancă, un medalion de aur și cîteva piese de argint antice,

Sub-comiaarul Busuioc fiind avertizat, a dovedit imediat că a fost găsit de către băetul Mendel Șmil serv la berăria Zimbru.

La percheziția făcută s'a găsit portmoneul cu toate obiectele în el. D-na General Pascu a fost pusă în posesiunea obiectelor, iar băetul Mendel Șmil dat judecăteĭ pentru tăinuire.

— —

D. General Iarca, comandantul corpuluĭ IV de Armată a sosit aseară cu trenul de 5 de la Folticenĭ. Astă-zĭ vor fi trecuți în inspecție ofițerii în rezervă.

— —

Iată situația școlară de la gimnaziul Alexandru cel Bun pe anul 1897-98.

Au fost inscrișĭ la începutul anuluĭ: Clasa I div. 58, clasa I ord. 78, cl. II 74, cl. III 46. cl. IV 40. Retrașĭ în cursul anuluĭ din toate clasele 11, decĭ au frequentat cursurile 288 de elevĭ.

La examen de fine de an s'aŭ presentat în cl. I div. 51, cl. I ord. 65 cl. II 61, cl. III 42, cl. IV 40 Totalul 259.

Au fost promovați cl. I div. 25, cl. I ord. 26, cl. II 32, cl. III 32, cl. IV 33. total 138.

Au fost eliminați definitiv pentru absențe nemotivate 29 elevĭ din toate clasele.

Au remas corigenți:

In cl. I div. 12, cl. I ord. 28, cl. II 15 cl. III 9, cl. IV 7. Total 71.

Au remas repetenți în cl. I div. 24 cl. I ord. 11. cl. 14, cl. III 1 Total 50.

Iată acum și numele premianților.

Clasa I div. Costachescu Gh. Mihaĭ, Popovicĭ D. Gheorghe, Goldștein Șloim Iosef.

Clasa 1 ord. Botez Const., Hahann Kiveiu, Caner Max.

Clasa II, David. D. Ioan, Lipschitz Iacob, Vainstoc Moise.

Clasa III. Stamboliu Const., Groholsky Grigore, Gaigher Leon.

Clasa IV. Ionescu Al. Gheorghe, Berha Gheorghe și Rosenberg Avram.

— —

Din cauză că n'aŭ sosit încă cărțile de premiĭ de la minister, s'a amînat pe ziua de 29 Iunie a. c. oarele 9 a. m., distribuirea premiilor de la școala normală „Vasile Lupu".

— —

Din Slănic

In întâiul rînd, voiŭ să vă prezint domnule director, o plîngere. Ziarul d-voastră, așteptat cu nerăbdare de cîți-va credincioși cetitorĭ, nu ne vine regulat aci. Cu toată reclamația ce o facem chioșcarului Kanner, acesta ne respunde în mod stereotip: *„n'a sosit"*. Ar fi bine să luați măsurĭ în această privință.

Lumea continuă a veni în fie-caze zi. Odăĭ se rețin telegrafic și gerantul otelurilor, d. Haas, coasociat al companieĭ franceze, e neobosit.

Știrea adusă de un confrate bucureștean că A. S. R. Prințul și Princesa Romînieĭ, vor visita Slănicul, pare a căpăta consistență. In acest caz, A. L. R. vor fi găzduite la superba vilă a d-ruluĭ Russ, unde a fost găzduit și M. Sa Regele cînd a vizitat Slănicul.

In numărul viitor vă voiŭ trimete alte informațiunĭ.

Coresp.

— —

Școala profesională „Sf. Sava" se va muta de la 1 Sept. în localul d-luĭ Vasserman, din strada Mitropolieĭ, local care s'a amenajat anume pentru școală.

Pe locul de la sf. Sava se va clădi un frumos palat pentru școala profesională.

— —

Zidul Golieĭ se duce: Ministrul instrucțiuneĭ publice, d. Haret, cînd cu vizita sa în Iași, a hotărît ca, pentru a se aduce ceva iconomiĭ în zidirea nouluĭ palat al Externatuluĭ secundar de fete, să se dărîme tot zidul cel mare—cetate—din jurul Golieĭ.

Noĭ protestăm contra acestuĭ act de vandalism.

Măreața clădire a luĭ Vasile Lupu, încunjurată cu zid în centrul Iașilor, era o podoabă veche, ce atrăsese admirarea celor vechĭ. Paul de Allepo vorbește în termenĭ foarte elogioșĭ.

Zidurile din jurul Golieĭ, sunt o dovadă vie de spiritul care stăpînea pe vechiĭ domnĭ zidirea bisericilor. Dacă vechile zidurĭ ale Treĭ-Erarhilor s'aŭ stricat de călugăriĭ grecĭ, pe la începutul secoluluĭ acesta, nu ni e ertat nouă, cestor de azĭ a dărîma puținele resturĭ doveditoare a viețiĭ vechĭ de la noĭ.

Golia nu vorbește așa de mult ca biserică, cît ca zid, în interiorul orașuluĭ, Cerem să se repare zidul în întregime, iar de clădirea Externatuluĭ are ministerul destule fondurĭ.

Unde maĭ puĭ vorba; că celuĭ vechiŭ de zile bătrîne i se zice că trăește cît zidul Golieĭ.

— —

Astăzĭ se celebrează căsătoria religioasă a d-luĭ Aurel Patrașcu cu gentila domnișoară Maria Antoniu. Ceremonia religioasă se va celebra la biserica Sf. Voevozĭ din Tataraș.

— —

Consiliul general al județuluĭ este convocat pentru astă-zĭ sîmbătă, în ședință extra-ordinară.

Ordinea zileĭ: înființarea unuĭ tîrg de vite și produse agricole la abator, exproprierea iazuluĭ de la Buznea, onorariul inginerului Niculescu, exprimărĭ de dorințĭ.

— —

D. Ion Nădejde și-a trecut licența în drept, înaintea Universității din Bucureștĭ. Subiectul tezeĭ a fost: *Dreptul vechiŭ Roman.*

Social-democrația Romînă are de acum înainte un apărător hotărît înaintea instanțelor judecătorești.

Fi-va însă avocatul Nădejde maĭ norocos în carieră de cît deputatul Nădejde?

— —

Copilul d-luĭ Anghel Ioan din strada Ciric No. 6 a fost internat în spitalul Pașcanu, fiind bolnav de scarlatină.

— —

In strada Eternității No. 43, făcîndu-se niște săpăturĭ pentru temelia unor case s'a găsit niște oase de om, care aŭ fost transportate la cimitirul Eternitatea.

— —

Femeea Anica Gh. Radu care a fost internată în Spitalul Sf. Spiridon pentru fractură la un picior, pe cînd voia să sară dintr'o căruță al căruĭ cal luasă vînt, a încetat astă noapte din viață în niște durerĭ oribile.

— —

Duminică 5 Iulie, va avea loc la Dolhasca căsătoria d-luĭ George T. Antoniu cu d-ra Lucia B. Proca.

— —

Prefectul Poliției a ordonat închiderea fabricei de apă gazoasă din strada Zugravilor, pînă ce nu va desființa o ghețerie ce se află aproape.

— —

După cum am anunțat în un număr anterior, astă-seară sosește circul G. Huteman în orașul nostru.

Circul are o trupă de 54 persoane, artiștĭ de primul rang și 36 caĭ dresațĭ.

Prima representație va avea loc Duminică 28 Iunie.

— —

Aflăm cu părere de răŭ că tînărul student Bellisimus a fost atins de alienație mentală.

— —

Erĭ a fost adus la poliția siguranțeĭ de la Focșanĭ vestitul hoț Neculaĭ Pârvu, prins în comuna Vultur județul Putna.

— —

La arestul poliției a fost închisă femeea Catinca V. Rotariu fiind atinsă de alienație mentală.

RESBOIUL SPANO-AMERICAN

(Golful Santiago de Cuba)

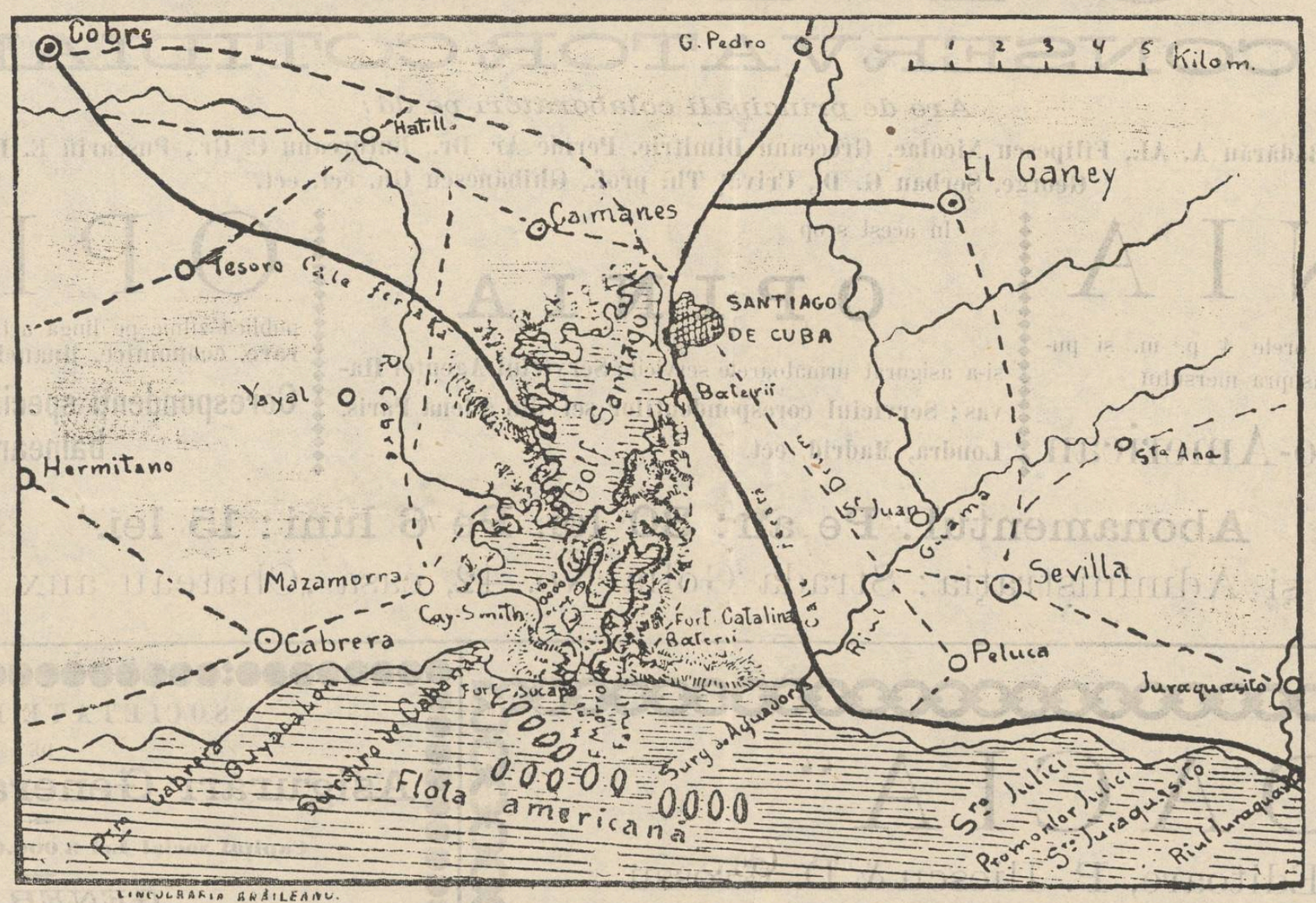

LINCOLGRAFIA BRĂILEANU.

Paris 26 Iunie

Nu se confirmă știrea sosită din Madrid, cum că flota americană ar fi intrat în baia Santiago și împreună cu trupele de pe uscat, sub comanda generaluluĭ Schafter, ar fi început să bombardeze Santiago.

— Ziarul „Corespondencia" din Madrid publică o depeșă din Londra, în care se spune că garnizoana din Santiago a isbutit să iasă din oraș, rupînd rîndurile trupelor americane, carĭ înconjoară Santiago.

O altă depeșă, însă, din Madrid, spune, că guvernul spaniol n'a primit nicĭ o știre relativ la aceasta.

— O depeșă din Londra anunță că cu toată distrugerea floteĭ luĭ Cervera și succesele obținute de americanĭ pe uscat, trupele se află într'o situație foarte critică din cauza mareĭ căldurĭ și a greutățeĭ de comunicațiune pentru transporturĭ de materiale și nutrimente.

Din cauza căldureĭ tropicale, se îmbolnăvesc zilnic numeroșĭ soldațĭ.

— După o depeșă din New-York, americaniĭ ar fi propus să înapoieze pe generalul Cervera, în schimbul altor prizonierĭ americanĭ.

Washington 26 Iunie

Generalul Schafter a telegrafiat că are mulțĭ bolnavĭ în spitale.

„Colon" cu 19 ofițerĭ spaniolĭ a fost remorcat la Guantanamo.

S'a decis de a nu se ataca Santiago îndată, căcĭ se crede că orașul va cădea repede, fără ca să fie nevoie de a sacrifica viețĭ multe.

D. Long a telegrafiat amiraluluĭ Sampson că escadra maioruluĭ Watson va pleca îndată în Spania.

New-York 26 Iunie.

Șeful Aguinaldo a proclamat republica.

Viena 26 Iunie.

Se telegrafiază din Havana că archiepiscopul din Santiago de Cuba, s'a adresat generaluluĭ Blanco cu rugămintea d'a se învoi la capitularea Santiaguluĭ, de oare-ce continuarea apărăreĭ e zadarnică; onoarea Spanieĭ și a trupelor spaniole e scăpată, a adăogat dînsul.

Generalul Blanco a răspuns telegrafic archiepiscopuluĭ spunîndu-ĭ că este cu neputință capitularea și că trebue să se prefere maĭ bine moartea.

„Trebue să nu uităm, urmează Blanco în telegrama sa, că noĭ toțĭ suntem urmașiĭ nemuritorilor apărătorĭ de la Gerona și Saragoza."

— Americaniĭ aŭ pus mîna pe cadavrul generaluluĭ spaniol Varaderey, care comandase diviziunea de la Eleancy, stînd în fruntea trupelor și luptîndu-se într'un mod eroic. Americaniĭ l'aŭ înmormîntat cu cele maĭ marĭ onorurĭ militare.

— Americaniĭ aŭ predat spaniolilor pe rănițiĭ lor cu propunerea d'a li se înapoi și lor prizonieriĭ făcuțĭ de spaniolĭ. Generalul Linares a primit propunerea.

— Din Madrid se depeșază că acolo s'a svonit cum că bombardarea Santiaguluĭ a inceput deja și că bateriile spaniole răspund cu un foc puternic.

— Lazaga, comandantul bastimentuluĭ spaniol de răsboiŭ „Infanta Maria Tereza", s'a sinucis.

ULTIME INFORMAȚIUNI

P. Bîrzu din comuna Buznea a lovit cu'n cuțit pe Mihaĭ Roșu din acea comună.

Lovitura e gravă și sunt puține speranțe că pacientul va scapa.

Nenorocitul Roșu a fost transportat la spitalul din Tîrgu-Frumos.

D. Procuror Stoenescu a plecat imediat în anchetă.

P. Bîrzu a fost arestat de jăndărmăria d'acolo.

In un număr anterior am vorbit de halul în care se găsește strada Apeduc cum și de promisiunea dată de d. Căpitan Costandache locuitorilor aceleĭ strade, care aŭ dat o reclamație primărieĭ în acest sens.

Este just ca îndată Conu Iorgu a trimis pe un funcționar de la serviciul technic de a măsurat strada și a spus că se pune în reparație, dar toate s'a mărginit pînă la măsurătoare și maĭ mult nimic.

Maĭ mult încă, pe lîngă zidul ce este cu partea dreaptă a străzeĭ, sunt bătuțĭ niște șarampoĭ spre a împedica murdăriile ce se făceaŭ, totuși și astă-zĭ este peste putințe ca cetățeniĭ ce locuesc acea stradă se poată deschide ferestrele, căcĭ pe de o parte colbul îĭ înecă iar pe de alta mirosul ce exalează din causa murdărielor ce se fac, asfixiază lumea.

Credem că ar fi timp să se ea măsurĭ atît de comune cît și de consiliul de Hygienă.

Amicul nostru d. A. Bădărăŭ pleacă lunĭ 29 a. c. împreună cu familia la Paris, unde va sta vr'o 10 zile și de acolo va pleca în Svițera.

Amicul nostru ne va trimete în timpul șederei sale la Paris, corespondențe telegrafice de la procesul Zola, care intră într'o nouă fasă față cu destăinuirile făcute în camera franceză de ministrul Cavaignac.

De maĭ multe orĭ am publicat scandalurile și amenințările sevîrșite de individul Ion Jalbă din secția I strada Toma Cosma 34 fost condemnat.

Astă noapte pe la orele 2 a provocat un noŭ scandal care a pus în picioare întreaga stradă.

Poliția avertisată a sosit, însă cu mare greutate a putut ridica pe Jalbă și dus în arestul comisieĭ a amenințat pe subcomisarul Chiriak ce era de serviciŭ insultîndu-l în modul cél maĭ grav.

Acest individ care este cu totul suspect, de și în urma unuĭ proces-verbal dresat de comisia I, era se fie expulsat, ca strein, totu-și pînă acum nu s'a luat nicĭ o dispoziție.

Carnetul S-t Petru și Pavel

P. P. Carp, Petru Sadoveanu, Petru Negulescu, Petru Misir, căpitan Petru Greceanu, Petru Poni, diacon Pavel Vărlănescu, Petru S. Alexandrescu artist, Petru Balmez, Petru Comarnescu, Pavel Proca, Pavel I. Cristea, Pavel Colceag, Petru Gârcineanu, Petru Fântânariu, Petru Livescu, Petru Negoescu, Petru Tataru, Petru Nitescu preot, Petru Victor, Petru Hociungescu, Petru D. Nitescu, Petru Argintoianu, Petru Florea, Petru Novleanu, Petru Cujbă, Petru Ianculescu, P. Tamaș, Petru Rașcanu, Petru Sion, Petru Negru, D-r Pavel Botezatu, Petru Culianu, Petru V. Grigoriu, Petru Munteanu, Petru Paladi, Petru Papadopol, Petru Stoica.

D. Ghörghyieĭ vice-consul austro-ungar din Iașĭ a fost transferat în aceeașĭ calitate la Galatz. Plecarea d-luĭ Ghörghieĭ este regretată de toată societatea noastră, fiind-că a știut în puținul timp cît a stat aice să'și atragă simpatiile tuturor persoanelor care l'aŭ cunoscut.

Mîine are loc căsătoria d-luĭ Vasile Andriescu magistrat cu d-ra Bidescu și căsătoria d-luĭ Locotenent V. Leca cu d-ra Viorica Botez institutoare.

Felicitările noastre.

Curtea regală a invitat direcția C. F. R. ca toate vagoanele regale în număr de zece, să fie gata pe ziua de 13 Iulie, cînd M. S. Regele și Principele Romîniei vor pleca la Petersburg.

Suita se va compune din 50 persoane.

Itinerariul este ast-fel proiectat: plecarea în seara de 13 Iulie prinIțcanĭ—Cernăuțĭ—Stanislovow—Granița—Varșovia, căcĭ de aicĭ începe linia cea largă rusească. De la Varșovia M. Sa Regele și Principele Romîniei cu suitele vor merge cu trenul imperial.

Se vorbește că acest itinerar nu este încă definitiv, de oare-ce s'aŭ făcut demersurĭ din Petersburg ca voiagiul să se facă prin Ungheni și prin Basarabia.

Zeida Frau, David Goldhamer și Avram Marcu Creștinu aŭ fost trimișĭ de camera de punere sub acuzare în judecata curțeĭ cu juraților din Dorohoĭ pentru atentat la pudoare asupra copileĭ Elena Mititelu maĭ mare de 15 anĭ.

D. Mîndru dăunător statuluĭ

O încuviințare.—Prezența d-luĭ dr. Kirschen.—Ordinul d-luĭ Mîndru.—Arestarea d-ruluĭ. Reclamația la Viena.—Amenda de 2000 fiorinĭ.

Pentru astă-zĭ suntem în situațiunea de a aduce la cunoștința publică, încă unul din multele cîștigurĭ ce le-a încercat statul romîn prin prezența d-luĭ Mîndru ca procuror general.

Că magistratura a cîștigat prin d. Mîndru nicĭ nu discutăm faptul; dar ca statul să fie supus la daune și umilințĭ din cauza d-sale iată ceia ce trebue să ne fie permis a critica.

*

In urma uneĭ intervențiĭ a ministeruluĭ de externe Austro-Ungar d. Sturza acordase permisiunea ca d-rul Kirschen — exilat de anul trecut — să vie în țară unde avea proces la Iași.

Treĭ zile după expirarea acesteĭ prime permisiĭ, fixîndu-se de curtea noastră un fenomen de urgență și doctorul trebuind să vie în Iași obține telegrafic o nouă permisiune de patru zile și sosește în Iași.

D. Mîndru ordonă atuncĭ imediata arestare a luĭ Kirschen. In zadar acesta dovedea cu telegrama vameșuluĭ din Burdujenĭ, prin care se arata că a sosit din Bucureștĭ ordinul de a i se da o nouă permisiune de patru zile. D. Mîndru remîne neînduplecat și-l ține arestat pe doctorul, timp de 24 de oare, în care interval procurorul general întreabă la Bucureștĭ și capătă respuns ca Kirschen să fie pus în libertate, în loc de al lasa liber și supraveghiat numaĭ de poliție cu atît maĭ mult că acesta avea actele în regulă.

*

Intors în Austria, dr. Kirschen s'a plîns ministeruluĭ și astă-zĭ ministerul austro-ungar a înștiințat ministrul nostru de externe despre faptul petrecut și protestînd în contra faptuluĭ cere în acelaș timp o daună de 2000 fiorinĭ.

Dat fiind antecedentele, nu ne îndoim că d. Sturdza se va grăbi a satisface cererile ministrului austriac.

Chestia e: d. Mîndru nu are partea cea maĭ mare din vină?

La remiterea ordinuluĭ Bravureĭ, în castelul Peleș, prințul Ferdinand al Bulgarieĭ a ținut următoarea alocațiune:

Sire, Sunt 21 de anĭ de cînd armata romînă a luat parte la acel războiu memorabil care a făcut din Bulgaria, o țară liberă.

La Plevna, Majestatea V., care se afla în fruntea braveĭ sale armate, a făcut acte de bravură militară carĭ au întipărit numele său în istoria poporuluĭ său, ca și în acel al Bulgarieĭ.

In amintirea acestor fapte glorioase, eu rog pe M. V., de a primi, din mîinile mele, în calitatea mea de mare maiestru, înconjurat de cavalerĭ membriĭ aĭ consiliuluĭ ordinuluĭ, insignîile claseĭ I aĭ ordinuluĭ militar bulgar *pentru Bravură*—ca o mărturie a sentimentelor noastre de recunoștință și ca o dovadă solemnă a prieteniei Mele pentru M. V.

Sire, Conferind M. V., aceste nobile insignĭ de bravură militară, eu strig, cu cavalerĭ meĭ, membriĭ aĭ ordinuluĭ: «Dumnezeu să proteagă pe M. S. Carol I, Regele Romîniei!»

La care Regele a răspuns:

Sunt adînc mișcat atît de cuvintele măgulitoare pe carĭ A. S. R. mi le-a adresat, cît și de amabila intențiune de a-mĭ fi remis, înconjurat de braviĭ seĭ ofițerĭ, carĭ s'au distins în timpul rezboiuluĭ, ordinul său militar.

'L primesc cu atît maĭ multă recunoștință și satisfacție, cu cît văd în el o nouă dovadă de amiciție a A. V. pentru mine și o legătură prețioasă cu tînăra sa armată, pentru desvoltarea căreia eu fac dorințele cele maĭ sincere.

Această decorațiune 'mĭ-va aduce aminte, în aceeașĭ vreme, de frumoasa epocă în care armata mea a luptat cu victorie pe cîmpul de bataie, alăturĭ cu brava armată rusă, pentru a constitui Bulgaria și de a capata independența Romîniei.

Mulțumind încă odată A. V. Regale de dovezile de simpatie pe carĭ mi le dă, rog să creadă în sentimentele cele maĭ amicale și în interesul viu pe care-l port Bulgarieĭ, prințuluĭ și armateĭ Sale.

D-niĭ I. Radovicĭ și G. Nica au trecut erĭ la d. T. Antonescu examenele de Istoria Romanilor, Epigrafie și Istoria Orientuluĭ.

Bustul ce se va ridica regretatuluĭ chirurg dr. Russ senior, este inițiativa personală a d-luĭ dr. A. Gavrilescu, iar nu cum s'a zis că din inițiativa societățiĭ de Medicĭ și Naturaliștĭ.

Ministrul de răsboiŭ a hotărît înființarea în Iași a uneĭ școlĭ speciale pentru copiĭ de trupă.

Primim la redacție o declarație a d-luĭ dr. Imervohl cu privire la înmormîntarea soacreĭ d-luĭ Simon Gross.

Lipsa de spațiu ne face să amînăm publicația pe Marțĭ.

Automobilele se înmulțesc și la noĭ în țară.

Așa la stația balneară Govora un automobil cu 8 locurĭ transporta pe pasagerĭ de la gară la băĭ.

Asară la oarele 8 jum. comitetul general pentru rădicarea uneĭ statuĭ luĭ Mihail Cogălniceanu, întrunindu-se în cancelaria vecheĭ universităţĭ, după ce a hotărît emisiunea unor carnete de subscripție pentru adunarea banilor necesarĭ acestuĭ scop, a compus un comitet executiv din care fac parte, d-nul Culianu ca președinte. d-niĭ I. Burada și P. Poni vice-președinți, d-nul Climescu, casier, și d-niĭ Hurmuzescu și Cădere, secretarĭ. Monumentul proiectat se va așaza în mijlocul pieței Unirea și va fi cu felul statuieĭ luĭ Miron Costin.

Acceleratul care a plecat aseară la București s'a oprit la Adjud din cauza inundațiilor.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIANN

Are de principalĭ colaboratorĭ pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

„DACIA“

Tipografie-Editoare, P. Iliescu & D. Grossu

Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURA

Borderouri și Compturĭ

Cărți de vizită

REVISTE LITERARE ȘI ȘTINȚIFICE

în orĭ-ce format și limbă

Jurnale Cotidiane și Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Carți-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE

în diferite culorĭ și mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă și de nuntă

MENIURI

CĂRȚI DE ABONAMENTE

CIRCULARI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRȚI DIDACTICE

CONDCĬ și REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurări Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsați

„GENERALA“

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TR NSPORT

In ramura „vieței“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

NUMAI

O singură picătură pe batistă ajunge a'ĭ da zile întregĭ mirosul cel maĭ plăcut al proaspeteĭ florĭ

VIOLETTE de RHIN

singur fabricată de

Ferd. Mülhens

Rue de la cloche No. 4711 clogne sf. Rh. De vînzare la toate magasiele principale de parfumerie și galanterie.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat și fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 și 48 țolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucățĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și orĭ ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiunĭ de plată avantagioase

ESCLUSIV pentru asigurărĭ **De viață**

„PATRIA“

POLIZE amortizabile și perderea premiilor exclusă

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare în Bucureștĭ

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

Sediul Societăței strada Smîrdan No. 15

Asigurare pentru cas de moarte și de viață, de *Zestre (după moartea părintelui încetează plata premiului).* Asociațiunĭ cu capital garantat cu 85 la sută din beneficiŭ.

Asigurare contra accidentelor în exercițiul ocupațiuneĭ saŭ afară în călătorie etc.

Despăgubire pentru cas de moarte și invaliditate.

Indemnizare zilnică pentru invaliditate trecătoare.

Asigurare colectivă a lucrătorilor din stabilimentele industriale.

Prospecte și tarife se trimit la cerere gratis și franco.—Societatea este represintată prin agenți în localitățile maĭ însemnate din țară.

Iași — „DACIA“ Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia